عەلی زیدی و نەنکم.. نەوزاد بەندی

ئەمە مناڵ بووین، جار و بار نەنکم سەردانی ماڵی دەکردین و شەوێک ئەمایەوە ..برا بچوکەکەم زۆر هار بوو، نەنکمی تووڕە ئەکرد و ئای ئەکرد بە هەورەبان، نەنکیشم بەهەی ئازاری پشت و ئەژنۆکانییەوە نەیدەتوانی بچێ بە هەورەبان بە دوایدا، منی ئەگرت، تۆر و پێی لێدەدام، پێم ئەووت : ئە نەنە بۆچی ؟ خۆ من وەک مەڕ وام ؟
ئەیوت : چی بکەم ؟ ئەو سەگسارەم بە ناگیرێ، ناچار داخی ئەو بە تۆ ئەڕژم ..!
لە قورئاندا ئاماژە بەو داخ پێ هشتنەی نەنکم بە من، کراوە و .. خوا قەدەغەی کردووە ، ئەفەرموێ : (و لا تزروا وازرة وزر اخرى) واتا هیچ کەسێک تاوانی کەسێکی تر هەڵناگرێت و نابێ هیچ کەسێک بە تاوانی کەسێکی تر سزا بدرێت .. (كل نفس بما كسبت رهينة) هەموو کەسێک بە پێی کار و کردەوەکانی خۆی مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت، واتا هەر کەسێک شەهنی کارەکانی دەستی خۆیەتی.
پشتر نازەکان و فاشێکان و نەتەوەپەرستەکانی عەرەب و بەعسی عەفلەقیی ئەم یاسایە ئاسمانیی و زەویییەیان شکاند، هەموومان ئاگامان لە بوو کە حیزبی بەعسی عەفلەقیی چ لە عێراق و چ لە سوریا، داخی پشمەرگەکانی بە هاووڵاتیان ئەشت ..چەندین گەڕەکیان وێران و کەمەکوژ ئەکرد لەبەر ئەوەی پشمەرگەیەک لەو نزیکانە چالاکییەکی تەمار کردبوو .. ئەڕمی هیتلەر چەندین شار و شارچکەیان لە وڵاتانی قەڵەمڕەوی خۆیدا تەختی زەوی کرد، بە نمونە سەرجەنگاوەری چیکسلۆڤاکیا، لە ساڵی 1942 چالاکییەکی پارتیزانییان لە شاری لیدیتسی چیکسلۆڤاکیا ئەنجام دا و بەرپرسی نازیی ئەو شارییان کوشت کە ڕاینهارد هایدریچ بوو، نازییەکان لە تۆڵەی هایدریچدا، تەواوی شاری لیدیتسیان وێران و تەختی زەوی کرد .. وەک چۆن سەدام حسێنیش ساڵی 1982 شاری دوجەیل و باخکانی وێران و تەختی زەوی کرد و 148 کەسی بە بێ تاوان لە سێدارەدا، لە تۆڵەی هەندێ فیشەک کە لەو شارچکەیەوە تەقێنرابوون کاتێ جەنابی و حیمایەکانی بەو نزیکانەدا ڕەت بووبوون ..هەروەها هەمان ساڵ، حافز ئەسەد زەرینەی شاری حەمای لە سوریا وێران کرد..
ئەمانە نمونەی ئەو تۆڵە ترسنۆکانەن کە ئەو دەندانەی مەژووی مرۆڤایەتیی دژی خۆکی بەتاوان ئەنجامیانداون، کاتێ بە کڕۆکیان نەوڕاوە و بڕبوونەتە گیانی کورتانکە.

لەو ئەچێ سەرۆک وەزیرانی تازەی عێراق ئاگای لە یاساکانی ناو قورئان نەبێ، چونکە پشتر سەرقالی بازرگانیی و بانکداریی و هاوردە و هەناردەی شت بووە، بەڵام وەک ئەوەی خەی بە کوێی نەوتەکی ئاینیی ئەزانێ، حەق وابوو لانی کەم ئاگای لە یاساکانی سزا و پاداشتی ناو کتێبی خودا بووایە، نەک وەک سەدام خوا وەکیلیی ببێتە سەرکی چل پەنجا ملیۆن، بە بێ ئەوەی لە هیچ جێرە لەژیکەکی ئیدارە و بەڕێوەبردن بزانێ..
بە نمونە لەم ڕۆژانەدا پەی داوەتە یاسایەکی ئابووریی کە لە گیرفانی خەی دێری هەنابوو، یاسایەک کە نەنکم پیادەی دەکرد و برا هارەکەم لە هەورەبانەکە تازی دەکرد و منیش لە هەیوانەکەدا کەوتبووم ژێر ڕەحمەتی دارعەساکەیەوە..
عەلی زەیدی بە پەرلەمانەکەی ئەڵێ، خێرا یاسایەکم بە هەکوەنن تاکو پارەی خاڵە سنووریەکانی هەرێم کە بەمانی نانێرن لە موچەی فەرمانبەرانی هەرێم ببڕین!!
تە سەیری ئەو بە ئیمانیی و بە ویژدانیی و بەربەریەتەی ئەم پیاوەی کە ئەیانوت گەنج و حەقبەژ و تەکنەکراتە!! ..بەڵام من کە زانیم کە مامەستاغایەتی، هەر زوو لەی نائومەد بووم ..
باشە حەمە عەلی، کەمئەندامەکی هەرەمی کوردستان کە مانگانە سەد و پەنجا هەزار دیناری هەیە، بە چ یاسایەک پارەی خاڵە سنووریەکانی یەکەتی و پارتیت بە بژمەرێت؟ بە یەکەتی و پارتی ناوەریت و .. ئەچیت پەلاماری موچەی مامەستایەک ئەدەیت کە بەو حاڵە موچەکەی ئەیگەیەنێتە چل و پەنجی مانگ؟ ئاخر توخوا شەرمەزار نابیت کە مانگ لە شیمالی حەبیب چل و پەنج و پەنجا هەزڕ، هەشتاکە دوای لەبەیی 120 ملیارەکەی مانگانە لە موچە خەران کە یەکەتی و پارتی هەر بە گوندەیی بەتی نانێرن، ئەستا بە بیر کردنەوە لە داب و نەریت و بنەماکانی ڕەوشت و ئیتیک، داوا لە پەرلەمانتەکەت ئەکەیت یاسایەکت بە هەکوەنن تا بتوانیت پارەی گومرکی یاسایی و نایاسایی خاڵە سنووریەکانی هەرەمی کوردستان، لە فەرمانبەرانی هەرەم ببەیت ؟ بە ڕاستی جێگای شەرمە و .. حەق وایە دەپ دەپ عەرەقی شەرمەزاریی بەڕێت کە بەو خەمساردییە گاتە بە ژیان و گوزەرانی زیاتر لە یەک ملیۆن خەزانی کورد ئەکەیت، زەربەیان لایان وابوو تە مەرد و جوامێریت و .. ئاوە دز و مافیا ئەکەیت و .. دادوەریی و یاسا بە عێراق ئەگەنیتەوە .. بەڵام من ، نا .. من هەر لەسەرتاوە کە سەیری سەرچاوەکەتم کرد، بەم دەرکەوت لەڵە و لەو سەرە نە دەنگی ساز دە و نە دەنگی خەش ئاواز..
ئەو یاسایەی نەنکم هەزار ڕەحمەت لە گەڵی، کە تیایدا منی ئەکردە بەردەبازی برا هار و هاجەکەم، لە ژێر کاریگەریی هەزار و یەک

نەخشی پشت و ئەژنۆ و خوێندا، لە ژێر کاریگەریی کەمەگا و پەروەردەیکی نەخوێندەواری ساڵەهای سادا بوو، لەگەڵ ئەوەیشدا، لەدانکی بە ئازار و هەواشی لەدەدام و دوایی هەر زوو پشیمان دەبۆوە و داوای لەبوردنی لەدەکردم، واتا نەنکم گوناهبار ناکەم و هەزار جار گەردنی ئازاد بێ و گەڵی پڕ نوور بێ، بەڵام تەی سەرک وەزیرانی گەنج و خوێندەوار و خاوەنی ملیارەها دۆلار لەو تەمەندا، هەتا سەر ئەسقان گەردنت ئازا نەبێ و خوای گەورە لەژێکت نیشان بدات، نە لەژبەر خەری تەدا بێ و .. نە شەویش بێ، مانگ ..کاڵەک بە ئەژنۆ بشکێنیت و .. بتلەیتەوە بە دەردەکەوە سەد حەکیم سەری لە دەرنەکەن.. چونکە چاوت لە ئاستی تاوانباران و هەکارەکان دادەخەیت و .. چاو دەبەیتە قوربانییەکان .. لە جیاتی قوربانییەکان ڕزگار بکەیت، ملی تاوانبار و سەبەکاران ئەستووتر ئەکەیت و .. ژیانی قوربانییەکان قورستر و تاقەتپەوکێنەرتر ..

ئەوە کاتی خۆی کە ئەتاتورک بەناوی ڕەحمی ئایین و چاکسازیی لە ئاینی شەونەراوی عوسمانەکان، شەشەکەی ڕاگەیاند و موسوڵمانانی تورک و کورد و عەرەب و فارسی ناوخۆ و دەرەوەی تورکیای دوای خۆی خست و فریویدان، تەنانەت شای شاعیران ئەحمەد شەوقی پەی هەڵخەڵەتا و دەستی دایە قەڵەم و شیعرەکی درەژی بە ئەتاتورک نوسی تیایدا بە ئەمیر و ڕزگارکەری گەلانی تورک و ناوچەکە ناوی دەبات .. بەڵام کاتە تەپ و تەزی درەکانی کپ بوونەوە و .. سیستمەکی بەتاڵ لە بەهاکانی ئایین و دادپەروەریی دروست کرد، کاتە ووڵاتەکە بوو بە لانکەی بەدڕەوشتیی و بێکاریی و .. تۆکڕەکی درەزنانەی ئەوروپای کرد بە بڕیاندا و .. مزگەوتەکانی کرد بە مەزەخانە و تەویلەی گیانداران و ..هەموو بەهاکانی باوباپیرانی یاساغ کرد، ئەوانەی کە دکتەر عەلی شەریعەتیی دەربارەیان ئەڵێ کەل و پەل و هەل و مەرجەکانی ڕەنیسانسی ووڵاتانی ڕۆژهەڵات ..
ئە ئەحمەد شەوقی دوای بەاو بوونەوەی شیعرەکەی کە پشتگیریی ئەتاتورکی کردبوو، چی بکات باشە ؟ تازە شیعرەکە بە جیهاندا بڵاو بەتەوە، جارەکی تر ناتوانێ کەیان بکاتەوە و ووشە بە ووشە و دێڕ بە دێڕی زیندەچاڵ بکا، ناچار شیعرەکی تری نوسی تیایدا نائومێدیی خۆی بەرامبەر ئەو کابرا ناچیز و بە ویژدانە دەربڕی..
لینکی هەردوو شیعرەکەی شای شاعیران ئەحمەد شەوقی لە خوارەوە دادەنێم بۆ ئەوانەی کە خولیای خوێندنەوەی ئەو دوو دەقەی ئەمیری شوعەرائی عەرەبن، کە لە ڕاستیدا کوردیشە و لە خەمانە.
بەڵام من نا .. من هەر لە سەرەتای دەستبەکاربوونی سەرەک وەزیرانی تازە، کە عەلی و غالب و ئەوان زەر پەی سەرسام بوون، من لەی

نائومد بووم، چونک سرچاوکی لە و لخن بوو، سرچاوی لەیش نە قدری هژار و سنعتکاری تدایه و ..نە عکسی قمری تیا دردکو و .. نە دادپروریی ..
کاک علیش بر بر تم و مژکی چواردوری ئەوتو و .. وخسار استقینکی دردکوت، ئامادیی تواویی تدایە لگە دساتدارانی هرمدا بچتە ناو یارییکو، بە فاندانی نانە وشکی دستی کمئندامان و .. فاندن و دادشینی موچی فرمانبرانی هرمی کوردستان ..
(و ما تشاؤن الا ان یشاء الله)
هر نخش و ویستکتان هب، دواجار نخش و ویستی خوا دتە دی.

https://alhadyalzahry.yoo7.com/t156-%D8%A3%D8%AA%D8%A7%D8%AA%D9%88%D8%B1%D9%83-%D8%A8%D9%8A%D9%86-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%AF%D8%AD-%D9%88%D8%A7%D9%84%D8%B0%D9%85-%D9%81%D9%89-%D8%B4%D8%B9%D8%B1-%D8%B4%D9%88%D9%82%D9%89

کاک و سفی و تاسکی بردم یمی یمی.. نوزاد بندی

هند کس ئەن ئم شتە وورد و نادیارانە چین تە لسریان ئنوسی ؟ بچی وک برادران لسر حیلیفی ناتە و تەمپ و ئران و ککوتنی مدینە و ئگری ئاشبتای نو و علی زیدی نانوسیت؟
پیان دەم ئو تایتانە ئوندیان لسر نووسراو، استکی بشی من نماو.. من بە عیبکی گوری دزانم هاوەیکی نووسرم لسر بابتکی نوسیبە و منیش لسری بنووسم، بە در لسر دزویی لاسایی کردنو، تنها یک جاریش ئووترت زستان سارد .. برادر هیه سی چل ساە ئەە ئم دساتە دست پیس و ژ بە ژ ژماری ملینە دزراوکان زیاد ئکات، وک کلاریکی لە هاتوو هتا دزووی زرتر بە بردیت، زیاتر لت دوور ئکوتو..پویستە یک جار دز دیاریبکرت، جاری دووم ئبە هوی قبستکردنی بدیت یان بدنگ بیت ئگینا زات قورس ئبە

و ..نازناوی حاسیبە و موڵیدە و کەمپیوتەرت لە دنرەت واتا لە هاووڵاتیەوە ئەبیت بە ئامڕ .. ئەمە یەک ..
دووەمیش نووسەرەکی گەورەی وەک ستانداڵ ئەڵێ : پەویست ناکات لە نوسینی هەمانەکدا سەبارەت بە جەنگ، چەک و ئەسپ و مەیدانی شەڕ و تەقەمەنیی و تەک بەربوونی دوو سوپا نیشان بدەیت، ئەتوانیت لە ڕێی باری سەرنجی مناڵەکەوە، وەرانکاریەکانی جەنگ بنوسیتەوە، مناڵەک کە هەتیو کەووتووە ..مناڵەک کە ئاگری .. مناڵەک کە وازی لە یاریکردن هێناوە.. مناڵەک کە خەی ئەشارەتەوە ..مناڵەک کە چیدی داوای شیرینیی ناکات ..داوای ڕۆژانەکەی ناکات ..کە چی دی ناوات بە مەکتەب .. ئەو وەنانە زەر کاریگەرترن تا ئەوەی هاستەوخە بچیتە ناو مەیدانی شەڕ و خوێنشتنەکانەوە کە لە هەمیرسەوە تا ئەستا ئەوەندە باس کراون، بوون بە خەڵک ..
هەر بۆیە منیش بە هاستری ئەزانم لە جیاتی باس لە ڕەکەوتنی سەقەیی مەدینە بکەم، باس لە بارودۆخی فەرمانبەرەکی شاری سنە بکەم کە موچەکەی پێنج ملیۆن تمەنە و ..ئەو ڕەکەوتنە نرخی تمەنی ئەوەندەی تر شکاندووە و سەد دۆلار بە زیاتر لە 22 ملیۆن تمەن بەرز بەتەوە، ئاخر ئەی موچەی پێنج ملیۆن تمەن، کە 23 دۆلار ئەکات، لە مانگیکدا چیت پێ بکەم و چۆن چونی خەزانەکت پێ بڕەوە ببەم ؟؟

- وشەی کاک یان بەڕێز بە گەاندنەوەی بەشک لەو ڕێز و وەفا و پیاوەتیەیە کە خاوەنەکەی بەرامبەرمان کردووونی.. نیشاندانی ڕێزە بەرامبەر کەسەک ڕێزی لێگرتووین و کارئاسانی بە کردووین یان بە لایەنی کەمەوە زوڵم و غەدری لێ نەکردووین، ئاخر لە سەردەمەکدا ئەژین کەسەک زوڵمت لێ نەکات، جێگای ڕێزە و ..فەرمانبەرەک لە کاتی خۆیدا ئامادەی دەوامەکەی بێت و کارەکانی ئاپەڕنەێت، جێگای سوپاس و پێزانین و دەستخۆشیە..خۆ ئاگەر ئەو کەسە بەدەر لەوەی بە زیانە و کاری سەرشانی خەی جێبەجێ دەکات، خەرخواز و بەوەفا و کارئاسانکەر بێ بە چواردەورەکەی، ئەوە شایانی ڕێز و پێکەر و هەموو جۆرە نازناو و پێشگر و پاشگرەکانی ڕێزە بە ناوەکیەوە ..
بەاڵم کەسەک زوڵمی لێکردوویت، هەراسانی کردویت، ژیانی لێکردوویت بە ژەهری مار، داهاتووی خێت و خەزانتی وێران کردووە، بە هیوا و دێتەنگ و توشی سەد نەخۆشی دەروونیی کردوویت، بۆچی پێی دەڵێیت بەڕێز ؟ بۆچی پێی ئەڵێی کاک ؟؟ لە هەموو جیهاندا کەس بە هیتڵەر ناڵێ مستەر هیتڵەر ..مستەر

مسلینی ..مستر هیر هیت ..مستر ستالین .. مستر جنگیزخان یان بز هلاک ..چونک ئوان دستیان بخونی مرڤایتیی سوور بوو..بپچوانو بوانی کخزمتیان بمرڤ کردوو، نازناوی برز بخشراو، بنموننازناو (سر sir) کپلیکی ز و پزانینی کمایتیی ئدرت ئکترکی وک شین کنری یان جیریمی ئایرنز ..کچی برلسکنی کسرککی ملیاردری ووتکی وک ئیتایای، هیچ نازناوکی زی پنادرت و لبرامبر بوشتییکانیدا کابواردن بوو لگ کچ گرانیبژکی مغریبیی خوار تمنی هژد سا، سزای هفتیک شقام پاککردنوی بسردا ئسپنر و لسرکایتیی لاددرت و کاتکیش کئمر ناکرت هواکی گرنگ و لیاد ئکرت..ئایا ئگر ئو سزای بسر سیاسییکانی ئمدا بسپنر، ئبهتا چند سا شقامکانمان بریقیان لوبت؟

++ شتکی تر هی، من زر بزار ئکا، ئویش سفیی .. برپرس، وزیر، شاعیر، مردوویک شت ئبین، یکسر سفییکی لگدا ئچرکن ..ئم پی ئوتر مای سپی بژی ش .. هی چل سا پش ئستا ونیکی لگ سرکردیکدا گرتوو، ئیتر ماکی و واکی و وتس ئپکی و ماسنجرکی و تیکتککی و سناپکی و هرچی شتی هی لو سمی هکشاو..ئم چتاکردنوی کسایتیی مردووی خیتیی بو سرکردیی کبای خی نمر و کاریزمای، وک چن پاترییکی مردوو بپاترییکی تاز چتا ئکر ..

هند جاریش بدرخستن و خبردن پشو و خک ترساندن و سنگدرپاندن ئو سفییان بکار ئهنن..

بام لاستیدا چرکاندنی سفی لگ کسکی سیاسیدا، بگی سر و می چکاو خریی و بودیی و هیچ لبارانبوون..ئم سفیگرتن لجیهاندا کاری منا و هرزکارکان کداوا لکس بناوبانگکانی ورزش و سینما و اگیاندن دکن ونیک بچرکنن، واتا کارکی منانی و لای ئم بوو بکاری پیاو ملپان تنگ ئستوورکان ..

لویش ناخشتر، کات شاعیر یان کسکی بهرداری پاوز خراو، کساهای سا کسک لدرگاکی نداو و چایکی لگدا نخواردتو و پیاسیکی لگدا نکردوو، توشی

کارساتک ئبە، یەکسەر سەفیچەکان لە چواردەوری کەدبنەوە و دەست ئەکەنەوە بە چرکاندنی وەنەی سەفی لەگەیدا، چونکە لەو ئان و ساتەدا فەکەسی ەاگەیاندنەکان لەسەر ئەو پیاوە بەهەردارە کارساتبارە قوبەسەردایە، ئە چەن ئبە ئەو هەلە زەینە لە کیسی سەفیچەکان بچە؟ ئیتر هەرچی تەی کەمەایەتیی و پەگە و ەژنامە ئەلیکترەنییەکانە پە دەبن لە وەنەی کاکی سەفیچیی لەگە شاعیرە یان هونەرمەندە کارساتبارەکەدا، وەک لەم ەژانەدا لە مەرگی هاوسەری لەتیف هەمەتی شاعیردا ئەیبینین بە نمونە.

+++ ساەهای ساە ئەکەوینە ناو چاە و قەرتی ەگاکانی ناوشارەوە، ئەویش فیدباکەکی ترس و خەمی لەلادروستکردووین، وەک چەن ووتراوە مارانگاز لە گوریس ئەترسە و ئەپرینگەتەوە.. یان وەک بیردەزەکەی پافەف، لەگە داگیرساندنی گەپەکەدا، سەگەکە دەمی لیکی دەکرد، چونکە پەشتر چەندین جار لەگە داگیرساندنی گەپەکەدا، خواردنی دەدایە سەگەکە..

ئەمەیش وامان لەهاتووە چاە و قەرتەکانی شەقامەکانی ناوشار و دەرەوەی شاریشمان لەبەر کردووە، چونکە ئەرکی چاککردنەوەی شەمعە ودەبە و ەت و بەد و تەبە و بەبەین ئەوەنە سوک و ئاسان نییە هەتا وەک پەلە وەنەشە و لەگزسی بەرپرسە ماندوونەناسەکان بە ماندوو بوون و بە خەم و ماندوونەناسانە لەو چاە و قەرتانە بدەین.

ئەرەوەا لە سورەتی فاتیحا و سروودی شاخی سەوز و بەرزی گەیژە، باشتر و ەوانتر تاسەکانی شارم لەبەر کردووە .. ئەوەی بەردەم خەستەخانەی جمهوریی، ئەوەی پشت عەلی کەمال، ئەوەی بەردەم دوکانەکانی سەرچنار ،بەردەم باخچەی ساوایانی ئیسکان، بەردەم و پشتەوە و تەنیشتی مزگەوتی حاجی جەلالی ئاسنگەر و …زەری تر ..

ئەمە لەبەردەم پیتزای یەمی یەمیدا بەخەرایی سەیارەکەم ەاگرت، کوەکەم ووتی باوکە ئەو ئیستەپە چی بوو؟

ووتم ەەە ئەی چاە و تاسەکەی بەردەم یەمی یەمیە، ئەی نابە خەمی بە ئامادە بکەم ؟

کوەکەم ووتی دوو هەفتەیە چاککراوە، تە جوان سەیری بکە ..

ووتم ئەزانم .. بەام تە ئەتەوە بیرەوەریی و برینی دە دوانزە ساە بە قیرتاوی دوو هەفتە یەکسەر بسەتەوە و نەمنە ؟؟

وەاهیی تا دوو ساەی تر لە خەویشدا بە بەردەم یەمی یەمیدا

بەم ئیستەپکی بە نەگرم دەم ئاو ناخواتەوە و هەست ئەکەم بە حورمەتییم بەرامبەر بە ماشنەکەم کردووە ..
چاەک یان هەر شتەک بچتە ناو بیرەوەرییەکانەوە زەر بە زەحمەت لا دەچە و ئەستتەوە، هەر بیە لەو وەاتانەی مرەقی مەدەرنیان تەدا ئەژی و مرەقدەست بەەوەیان ئەبەن، بچوکترین چاە و قەرتی ەگا، لەماوەی 24 سەعاتدا چارەسەر ئەکرە، من خەم لە تورکیا ئەو خزمەتگوزارییەم بینیوە پیکابەکی بچوکی سەر داخراوە، لەی نوسراوە بەلەدییەسی، ئەو قەرت و شکانی شایگەری شەستە و شتە ووردانەی لەو ەژدا ەوویان داوە، بە شەودا فریاگوزاریی خەرایان بە ئەکرەت و چاک دەکرەن بە ئەرکەکەی کەم و تەچووەکی کەم، لە کاتەکدا لای خەمان کە قەرتەکەی ە دروست ئەبە و خشتە ئەجووەت، بە شەوەکەی بەرپرسەکان لە یانە شەوانەکانا خەریکی فریاگوزاریی مەشک و گەدەی خەیانن، هەتا ئەو قەرت و خشتە شکاوانە، گەورە و گەورەتر ئەبن و .. بە بوودجەیەکی زەبەلاح کە نیەوی بە چاکسازیی گیرفانی خەیانە، پینە و پەەی دەکەن ..ئە چاکسازییە لە کاتەکدایە، تازە ئەو چاە و قەرت و ناشیرینیانە بە هەتا هەتایە چوونەتە ناو کەەسەم و یادەوەرییەکانمانەوە و قەت لە یادمان ناچنەوە.

نەوزاد بەندی

لەم پاییزەدا، گوەک.. نەوزاد بەندی

(بە ساەەژی شاعیری شەهید بەکر عەلی)

من زەر ەقم
لە ساەیاد و
کەی ساەەژی ناو هەە و
شیعر و پەخشانی بەنیە ..
چونکە پەن لە بازرگانانی قافیە و

قاچاخچ□کانی عروز و
ک□شی پ□نج□ و
د□□ا□□کانی پاقلاو□ و بیبسی ک□□ و ..
ن□خو□ن□وار و ق□□ب□ی
ژ□ر پرد□ک□ی
زمان و ئ□د□بی کوردی ..
پ□ن ل□وان□ی ب□ م□تر و
ل□ گ□تر□یش
ه□□اجی ئ□ک□ن،
شیعر و پ□خشانی
س□ق□ت و
مردار□و□ بوو ، ب□نکردوو،
ب□رگ□کی ز□قی
ه□رزانی
م□سیقای□کی
دز□نیی ل□ب□ر ئ□ک□ن ..
ک□او□کی ل□س□ر ئ□ک□ن ..
ه□م ئ□فر□شن و ه□م ئ□ک□ن ..
ب□ تاک و ک□ ..
چ□نت بو□ وا داید□د□ن ..

⋆ ⋆ ⋆

ب□□ام ب□کر ..
ل□ سا□□□ژی م□رگی ت□دا،
ئا□ای سپی ه□□ئ□ک□م و
خ□مت ب□ ئ□ک□م ب□ ه□□ و
ک□□ و سا□یاد و ڤیستڤا□ ..
پ□ پ□ ئ□بم،
ل□ باوک و دایکی سکسووتاو ..
ل□ گ□نج و له پیر و منا□ ..
سیخناخ ئ□بم
ل□و شیعران□ی
□□یان ن□دای بیاننوسی ..
نوقوم ئ□بم
ل□ د□ریای ئ□و تابل□ی شیعر و
پ□خشانان□ی،

بە گەلەکی کوەرت نوسین،
کەچی کەس لەتی نەپرسی ..
بەام بەکر ..
لە ساەژی مەرگی تەدا،
ئەبم بە مەم، ئەتوەمەو ..
لە پەش ئەوەی بکوژەمەو،
لەو سەرەو
بە ئاگرەو دەمەو ..
ئەبمە شایەرەکی شەیدای
زەربە و
شپەش و تووە ..
ئەوەی ئەیەم نایەمەو ..
چەک ناوەر
بە تەنیشتمدا تەپە،
پەش ئەوەی خەی بچرکەنە،
بە ووەیدا ئەتەقەمەو ..

⋆ ⋆ ⋆

لەم وەرزەدا کە نازانم وەرزی چییە ..
لەم مانگەدا،
کەس نازانە ژی چەندە و
هەفتەی چەندەم ..
داستان و مانی موچە،
هەموویانی داپەشیوە ..
لەم بازاەی خەزانەدا،
بازرگانەکان خەریکی
پەکردنی
تانکی ئە LPG ی زستانن،
میللەتیش ئەپاتەوە،
خوا بە خاتری
یەک یەک ناوە جوانەکانت،
تا قەای دزان تەختەبە ..
زستانەکەی بە شەختە بە ..!
بەام بەکر ..
کە هاتیتە ناو شارەوە،
بە لای فولکەی کاوەی ئاسنگەرا مە،

نەوەک لە کێی تەرمەکا،
عوسمانە ..شەهید عوسمانە،
خێتانت کەنەوە لە خوێن ..
بە لای فولکەی کەترکەیشا ئاگادار بە،
بە پشت حەسیب ساحا بێ،
نەک لە لەشی دابژراوی ێژوانەوە،
فیشەکەک دزە بکات و
هێتکەشتەوە لە خوێن ..
ئاگادار بە،
لەم پایزە خەمگینەدا،
لە مەیدانی سینی و پیاێکەی سەرچنار
نەکەی لادەیت ..
فریای ێاکردن ناکەوی،
چونکە دەنیام تە هەشتا
ئەتەمبەلت نییە و
پیادەیت ..
بەکر گیان،
ئەستا بە کوشتن،
فیشەک هیچ باوی نەماوە ..
درێن و دەبابە و ساروخ..
ستینگەر ..
تەپی نەمساویی،
لەپە لەناو گێکەکا،
ئاهەنگەکی شەو ساز ئەکەن..
مانێکی شەو ساز ئەکەن..
گرنک نییە،
چەند باێخانە تەخت ئەبە ..
چەند سکی دایک ئەسوتێنن
چەنە مناە بە ناز ئەکەن..
بەکر گیان،
ئامان بە تەنیشت،
پارکی ئازادیدا نێی ..
هەشتا زەوی و خانوو ماون،
ئەیانەوە پاوانی کەن ..
وەک چەکی دزراوی پەلیس،
بیفێنن و
لە شانی کەن ..

نەک درەنە بتکوژتەوە دووبارە ..
بتکاتەوە
بە ئاگری نەورۆزەک و
بە پەی ەەژژمەری موچە،
لای وابە کەی بەهارە ..!

⋆ ⋆ ⋆

بەکرەکەی دە ..
بەکرەکەی ژوان و ئەوین و
سروشی شیعر و
بارانی عەشق و جوانی ..
گەر هاتیتە ناو کەانەکانی شار و
کەس نەیناسیت ..
کەس بەو سەردانەی نەزانی،
دەگیر مەبە ..
ئەستا شارەکە پە بووە،
لە سە چارەک و
دشداشەی
سەرمەد و
ئەبو ەیهام ناو ..
بە ئاگا لە شیعری کوردی ..
بە ئاگا لە تە و
لە دەشاد مەریوانی ..
لە دوای تەوە،
هەزار جار ئەدەب و هونەر،
کرانە قەچی قوربانی ..
ئەستا بیریار ئەو کەسایە
تاوەر و کەشک و پەژەی
چەتە حەوت تەبەقەی ئاسمان ..
ئەستا لینین ملیاردەرە،
کەمەنیست بەتە جەنتەمان ..
لاشەی شار یەکپارچە بەتە
بالوکەی پەژە و تاوەر ..
نەما سەردەمی جیڤارا و
مەکسیم گەرکی و
خەبات دژی بەرژوازی و

گیانبازیی شیرین و فرهاد ..
سیامند ..
خورشید و خاور ..
ئستا تانانت بیریار و ژنامنوس
زربی بندیوار و لتین ..
ئستا جنگاورانی شاخ،
هموویان بوون بـ اسپتین ..
قارونیان تپاندوو ..
بـ هیچ شتکیش لاناچن ..
نـ بـ ووتار
نـ بـ شیعر ..
نـ بـ دنگدان ..
نـ بـ فرتنـ و پوان ..
لـو خکـ بوون بـ سیکتین ..

⋆ ⋆ ⋆

بکر گیان ..
شاعیری ماف و
حق و جوانی ..
گر بـ قسم ئکی مـیـ..
ئترسم بکویتـ بـر
دسژی قاتیی و گرانیی ..
ئوسا مگر
لسر گکوکت بنوسین؛
ببوورن،
مرگنامکی
هی چاپ بوو،
ئم شاعیر،
لسر دادیکی
بیست سی متری نکوژراو ..
لسر شیعر و
حقبژیی دانبژراو ..
لـ ووتاتی پـ ملیاردری بکار و
وبرهنی پاوانخواز و
بازرگانی کون فیکون ..
لـ شاری شنبیریی و پـ

دیکارت و کانت و ئەفلاتون ..
لە شاری ڤەلا و تاوەر و کەشکی
سەر شاخ و بەرزیی و گرد
ئەم شەشە پە لە شیعرە..
ئەم بەکرە ..
ئەم هاوارە ..ئەم ئاگرە،
لەبرسا مرد …! ⋆

⋆ (دوا دەە لە بەن و تامی دەەکی عەبدوەا پەشوەوە وەرگیراوە :
ئالەردا
مناەکی چاو گەشی کورد
لە برسا مرد)

سە ووتارەک.. نەوزاد بەندی

_____ ، وەنتە ماشی _____

بەهەی کەمبوونەوەی ەژەی خوەنەران و ..زیادبوونی بەکاربەرانی مەبایل و ..کورتە نوسین و دەە نوسین و ..مەبایلە شیعر و ..شتی خەرا و بروسکەیی، ناچارین واز لە ووتار بەنین و ..ووتارەک بنوسین، بە ئەوەی خوەنەرەکانمان بتوانن یان فریا بکەون شتەکی لە هەکەنن، ەک وەک فەلافل کاتە هاتە عەراق، ماەی خوەندکاران بوو، چونکە کاتی لە نەدەگرتن و هەر بە ەگاوە ژەمەکی لە کە دەکردنەوە، فلافل و انت ماشي ، واتا هەر بە ەگاوە فەلافلەک بخە ..

ە (1)

متمانە

ئەگەر بە چاوەکی بایەلەجی و جیەلەجی تەماشایەکی کەمەگای مرەڤ و دنیا بکەین، توشی ەشبینییەکی زەر دەبین، وەک چەن کاتە گەردووننا سیی و ئەسترەنەمیی پەشکەوتن، مرەڤ توشی جەرەک لە نائومەدیی بوو، کاتە بەی دەرکەوتن ئەو گەی زەوییەی لەسەری دەژی، بە بەراورد لەگەە گەردوون و هەسارەکانی تر، لە دەنکە خەەک

بچوکتر، ئیتر مرڤایتیی و سروریی چی ؟ ئیتر ئم جنگ و ئاژاو و زوم و نادادیی کمایتیی لە پای چیدا؟ پار و سامانی کمگاکان بە چ متمانیک ئدزن و بە تمان لە چ تمنکدا بیخن ؟
بجگە لو هموو بومەلرز و لافاو و گکان و زریان و وشکسایی و برستیی و جنگ و وداوی هات و چە و ئو دند و مشخرانی کە بە چاو ئبینرن، ئگر بینە تاقیگیکی بایلجیی و لە ژر میکرسکب و لە ی کچر یان چاندنی هند لە بشکانی لشمان، بمان درئکو بجگە لو سدان و هزاران دوژمنە سروشتییانی کە ئیانبینین، ملینان دوژمنی ترمان هن بە چاو نابینرن و ئوند تماعیان لە خون و گشتکماندایە، بە چرکە و بە ملیمتر لمان دوور ناکونو .. ملیارها بکتریا لناو یخکانماندان و لسر پستماندان، تنها بکتریای یخ ئگر لە ی ترازوو بیانکشین دوو بو سە کیلگرامن ..
دستکانت بە جرها سابون و پاکژکروی تر بش، دوای ئو ور چاندنک بە هردوو لپت بکە، بە ژی دووم ئنجامکی دردچت کە هزاران هزار کنی بکتریایە.. ئم بکتریایانە توژ مردووکانی پستت ئخن و شیدکنو، خە ئگر برینکیش لسر لاشت دروست بە، خیانی تە فددن و .. لە خواردنی خانی مردووی پستو، ئیگن بە خانە زیندووکانی ناو برینکە ..
ئو بجگە لە ڤایرس و کووکان کە لناو هوادان و نابینرن و لە فرستک ئگن هرشمان بکنە سر و بماندن بە زویدا ..
تنها ملاریا ملینها مرڤی کوشتوو .. ئی تاعون و ڤایرسی جگر و ئدز ؟ هر مپرسە ..
ئم لو بارودخە پە لە دوژمندا، ژیانکی شست حفتا سایی، حق وابوو کمگاکان و نتوکان ئوند دست و خمخری یکتر بوونایە، لە فرهنگکانیاندا تنها ووشی خشویستی هبووایە و .. هیچ جر چکک دروست نکرایە .. ئاخر تە بە ملینان ملین دوژمنی بینراو و نبینراو دوریان داویت، هشتا واز لە یکتر ناهنن و .. یکتری کت و بند و برسی و تینوو و ئاوار و کمکوژ ئکن؟
بەاستی خودا زر چاک وسفی مرڤ ئکات، کاتە ئت : مرڤ زام و گمژیە.

(2)

ـــــ ئیشکردن بە ژیانکردن ـــ

ئیشکردن باشترین سیفەتی مرۆڤ، چونکە بەرهەمهێنان لە هەموو بوارەکاندا ڕووندەن ئەگەر مرۆڤ ئیش نەکات ..ئەو حەوت دەنکە حەبەی کە ئایخەیت و لە نەخشیەکی وەک مۆلاریا ڕزگارت ئەبێ، ساڵەها ساڵ زانایان ئیشیان کردووە هەتا دەزیویانەتەوە ..
ئەو ئوتومبیلەی کە کیلۆمەتر سفر نەبێ، ناتوانێ، بە سەدان و هەزاران تۆژینەوەی زانایانی میکانیک، ئینجا دروستکراوە..
بەڵام ئەکرێ پرسیارێک لە خەمان بکەین، ئایا ئیشکردن لە پێناوی ئیشکردندایە یان لە پێناوی ژیانکردندایە؟
ئەڵێن کرێیەکان زۆریان حەز لە ئیشکردنە، تەنانەت وایلەهاتووە، حوکمەت بە زۆر پشوویان ئەداتێ..کەواتە ئەوان ئیش ئەکەن لە پێناوی ئەوەی ئیش بکەن، ئەی کەی بژین و .. تام و چێژ لە دەسکەوتکانیان ببینن؟ نازانن ..
خەڵکێک هەن، هەموویشمان ئەتوانین ئەو خەڵکانە لە چواردەوری خەمان دیاری بکەین، کە تەنها ئیش ئەکەن .. واتا ئیش ئەکەن بە ئەوەی ئیش بکەن..بەو جۆرە ئیش ئەکەن لە پێناوی دەستکەوتنی ئامانجێکدا کە ئەویش هەر ئیشکردنە .. ئەمەیش هاوکێشەیەکی لاسەنگە و جۆرێکە لە گەمژەیی، کاتێ مرۆڤێک ئیش بکات بە ئەوەی بەردەوام بێ لە ئیش و ئیشی زیاتر بکات ..
ئاستێکی مرۆڤ ئەبێ ئیش بکات بە ئەوەی ئامانجکانی بەدەستەوە دێ.. بە نمونە تۆ ئەبیتە ئەفسەر، پێویستە بە مەبەستی بە دەستهێنانی ماف و ئازادیی و سەرفرازیی و داکێکیی لە خێزان و ووتنی نەتەوەکەت ببیت بە ئەفسەر، نەک لەبەر ئەوەی شانازی بکەیت بە ئەستێرەکانی سەر شانتەوە و هەموو تەمەنت هەوڵدان بە تەنها بە زیادکردنی ئەو ئەستێرانە..
تەمەنی زێرینەی خەڵکی لای خەمان، تەنها لە ئیشکردندا تێدەپەڕێ.. ئەوانە خەیان بە سەرکەوتووترین کەسیش ئەزانن، گاڵتەیان بە هونەر و وەرزش و گەشت و خۆشیەوە دێت.. فارسەکان بەوانەی کە خەریکی شیعر نوسینن، ئەڵێن : دەردی بێ ئیشیە..
کار ئەگاتە ئەوەی خانەنشین بوون بە کابوس و بە ئیهانەکردن تێ بگەن، دەسەڵاتیش هەر لەو بەوایەدایە بڵێ هەڵدەستێت بە پێدانەوەی پێنج ساڵ خزمەتی زیادکراو بە کەس و کاری شەهید .. ئەویش برین و نەخشیەکە قوڵتر دەکاتەوە لە کاتێکدا ئیشکردن لە پێناوی ئیشکردندا ئەبێتە سەربەرزیی و دەسکەوت و خەبات و بەرات .. بە بۆ ئەوەی ئەو خەڵکە بزانن ئەوان بۆچی ئیش ئەکەن؟ کاتێ بە چاوی بزەییەوە بە کەسێک ئەڵێن کە خانەنشین ئەکرێ، لە کاتێکدا خانەنشینکردن ڕەزلەنانە بە کەسێک کە تەمەنێکی کردووە و ئیتر پێویستە بحەوێتەوە، بەڵام کاتێ فەبیای ئیش لە پێناوی ئیش لە

مرۆڤکان ئەدات، خانەنشین بە هەژی دواتر دەتەوە داوا دەکات بە خەبەخش، قبوڵی بکەن !! چونکە تازە ئەوان وەک ئوتومبیلێک بە مرۆڤ ئەوانن، کاتێ لێ ئیش ئەکەوێ، واتا هەوەشان و سکرابکردن، ئەویش بە خەڵایی و خەبەخشیی ئیش بکات، پێی باشترە لەوەی سکراب بکرێ و هەر پارچەیەکی بە دەست کەسەکەوە بە!!

لەم حاڵەتەدا، کار دەگاتە ئەوەی مرۆڤکان گرنگ نەبە بە لایانەوە کە چەند سەعات ئیش بکەن و .. بە چ کرێیەک ئیش بکەن، بەکو گرنگ ئەوەیە ئیش بکەن و خەیان لێ نەفرەتی بە ئیشیی ڕزگار بکەن، بەو جۆرە خەڵکێک ئەگەنە ئەوەی بە خەڵایی ئیش بکەن و ناو لێ خەیان بنێن خەبەخش ..
لێ ڕاستیدا ئیش کردن ئەگەر مەبەست لێی ئیشکردنی زیاتر بێ، وا دەکات خاوەن ئیشەکە زیانی خێی لێ کیس بچێ و .. نەتوانێت بژی، واتا وەک هەبەتێک تەنها جوڵە و هاتن و ڕۆیشتن بێ و .. لێ مەرک و تایبەتمەندیی و چالاکییە مرۆییەکان بەبەش بێ..
ئەمەیە دواکەوتن و بێ ئاگایی مرۆڤ لێ زانستی مرۆڤزانیی یان ئەنسرۆپۆلۆجیا، کە ئۆلکسس کاریل ددانی بەوەدا نا کاتێ مرۆڤ تەنها خەریکی ئیش بێ لەسەر ماددەکان، خێی لێ یاد ئەچێ وەک مرۆڤ، واتا ماددەکان ئەبنە ئامانج و مرۆڤ تەنها ئەبەتە هەبێت.
لەبەر ئەوە ئەمەش ئەوەندەی خاوەن کارگێ و کارەکان هەوڵی کارگێ و کاری زیاتر دەدەن، خەڵکێ بەکارەکە هەوێ نادەن .. ئەتوانین بڵێین خەڵکێ بەکارەکە زیاتر چۆڵ لێ ژیان دەبینن..
هەر بۆیە پێش ئەوەی دەست بکەیت بە هەر ئیشێک، لێ خۆت بپرسێ بۆچی ئەو ئیشە ئەکەیت؟ ئامانجێک بهێنە بەرچاوی خۆت، ئەوسا سەرمایەدار و دەسەڵاتدارەکان ناتوانن بە کرێیەکی کەم و مەمرێ و مۆژی ئیشت پێبکەن، چونکە ئامانجەکان بە کرێی کەم و خەبەخشیی و خەفرەشیی نایەنە دی.

(3)
کەرەستەی خاو

بنیاتنانی هەر شتێک، کەمەڵێک کەرەستەی خاوی ئەوێت.. کاتێ ئەتەوێت هەڵکێ و هەنێک دروست بکەیت، تاوێ و کەوچک و هێن و خوێ و هەڵکێ و ئاگر و نانت ئەوێ .. کاتێ ئەتەوێ نوسینێک بنوسیت، بیرکەیێک و قەڵەم یان کیبەرد و ..لاپەڕە یان شاشەی مۆبایل و کەمپیوتەرکت پێویستێ.
کاتێ ئەتەوێ ببیتێ مامۆستا، پێویستت بە بەوانامەیەکی زانستیی و کەسایەتییەکی بەهێز و مەڕاڵی بەرز و ئەتەگەتی قسەکردن و یاساکانی

پروردە و دروونزانیی هەیە ..
هەتاکو بەرپرسیارەتەکەت گەورەتر بە، کەرەستە خاوەکانی کارەکەت گەورە تر ئەبن و پەیوەست ئەبن بە ژیان و چارەنوسی ئەوانی ترەوە ..
هەر بەیە لەرە و لەوە دەنگی داد و بەداد بەرز دەبەتەوە لە دەست فەان بەوەبەر یان فیسار بازرگان .. لەو حاەتەدا گەینی ئەو بەوەبەر و بازرگانە یان سزادانیان، کارەکی مەحاە نییە ..
بەام کاتە مرەڤەک بەیار ئەدات ببەتە سیاسیی و ..ئەگاتە پەستی سەرەکی دەوەت، ئەم مرەڤە هەموو کەرەستە خاوەکانی کارەکەی بریتی ئەبەت لە ملیەنان مرەڤ و خەون و هیوا و گوزەرانیان ..
واتا سەرەک هیچ کەرەستەیەکی خاوی تری نییە کاری لەسەر بکات بەجگە لە خەکەک کە ناوی لە نراوە گەل یان کەمەگا .. سەرەک ئیشی بە ئەندازە و کاری پزیشکیی و دەرمانسازیی و مامەستایەتیی و بازرگانیی و قاچاخەتیی نییە .. ئەو تەنها کار لەسەر ژمارەیەکی زەر لە مرەڤ ئەکات ، ئەویش کارەکی زەر قورسە یان ەاستتر بەهرەیەکی تایبەتیی و وردی ئەوە کە بە خەنەویستیی دەستپەدەکات و هەر بە خەنەویستییش کەتایی دەت .. سەرەک شەفەری ئامانەیەکی گەورەیە کە ملیەنەها کەسی تەدایە، هەر بەیە ئەگەر شایەنی ئەو کارە نەبە، دەخەکی زەر ترسناک دەتە ئاراوە .
کەشەکەیش لەوەدایە سەرەک کاتە ناتوانە بە کاری سەرەکایەتیی هەسەت، ناتوانرەت وەک مامەستایەکی نەزان یان بازرگانەکی چاوچنەک لە کار بخرەت و سزا بدرەت، چونکە ەاگەیاندنی زەبەلاح و ەژنامەنوسی تایبەت و ەاوەژکار و وەزیر و کەشک و قەا و سەرباز و فیل و سوپا و پەلیس و پاسەوانی تایبەت دەوریان داوە و ئەیپارەزن.
لەرەدا ئیتر ئەتوانین بەین، دوو جەر سەرەک پەیدا دەبن، دادپەروەر و دیکتاتەر .. هەردووکیشیان هەمان کەرەستەی خاویان لەبەر دەستتایە، کە مرەڤگەلەکی زەر و زەبەندەن..
سەرەکی دادپەروەر، خەی ئەتەنە و ژیانەکی ئاسودە و جوان بە هاووەاتییەکانی بەرهەم دەهەنە ..
سەرەکی دیکتاتەریش هاووەاتییەکانی ئەتەنە و ژیانەکی شاهانە بە خەی و خەزان و دار و دەستەکەی فەراهەم ئەکات.
لەبەر ئەوە دوو کەتایی جیاوازی سەرەکەکان ئەبینین .. کەتاییەکی شکەدار، کە تەواوی هاوەاتیان بە داخ و پەژارەوە بەشداری ەوەسمی کەتایی سەرەکەکەیان دەکەن و ئەبەتە سیمبوەی نەتەوایەتی و بە نەمریی لەناویاندا ئەمەنەتەوە .
لەگە کەتاییەکی قەزەون و پە لە سوکایەتیی، کاتە زوەم و زەری دیکتاتەرەکان ئەگاتە ئاستەک، هاووەاتییەکانیان هەرشیان بە ئەبەن

و .. لافاوی خوێن لە وڵاتدا هەڵدەستێت، بەڵام ڕقی مرۆڤکان دانامرکێتەوە هەتا دیکتاتۆرەکان بە تەواوی گۆڕێنرێن و .. ناشیرینترین جۆرەکانی کوشتن ئەبێتە دوا وەستگەیان بۆ جۆرێک هیچ گەڕەکیش ناتوانێ بیانگرێتە خۆی، چونکە زوڵم لە ملیۆنان کەس، واتا تەواوی ملیۆنان کەس، کە هیچ زەمین و ژێرزەمین و ئاسمانێک ناتوانێ بیانشارێتەوە لێیان.
ماوەتەوە بڕین کاتێک سەرۆک سەرقاڵی بازرگانیی و کەمپانیای تایبەت بە خۆی دەبێت، سەرکایەتییەکەی لە دەست ئەدات .. متمانە و ڕێز و هەیبەتی سەرکایەتیی لە دەست ئەچێت..چونکە تاکە سەرمایە و کەرەستەی خاوی سەرکەکان، مرۆڤکانی ووڵاتکەیەتی.

ئاسـەوارەکانی ئەشکەنجەدان .. شیعر: نەوزاد بەندی

هەموویان
بە جۆرێک هەشتین ..
تەنها مێزێکی تەختە و
دوو کورسی دار و
دوو کوپ قاوە نەبێ،
کە ئەمە بڕەمان هەشتن ..!

⋆ ⋆ ⋆

هەزارەکان قەت ددانیان نائێشە،
چونکە ددانیشیان بئێشە،
پارەی چونە لای ددانسازیان پێ نییە،
هەر بۆیە هەژار و ئازار و ددانساز و ددان،
ڕێککەوتننامەیەکیان واژە کردووە،
کە ئەو بابەتە دابخەن ..
هەزارەکان ناچنە ناو قەڵەباڵغیی
بەڵەوبەرایەتیی هات و چۆ،
هەژار و مەڵەتنامەی شەفەریی و ساڵانە و بەڵەوبەڵەوبەری هاتوچۆ

و سەرەک وەزیران و ئوتومبیل، ەەککەوتننامەیەکیان مەر کردووە،
کە چیدی ئەو بابەتە نەخەنە بەر باس ..
هەژارەکان ناچنە ناو ڤەلا و فەەکە و
بەەوەبەرایەتیی پاسپەرت و ئوتەلی پەنج ئەستەرە و ئەر پەت و
ئایفەن و سەچارەک ..
ەەککەوتننامەیەکی سەد قەەییان ئیمزا کردووە،
کە نە ئەم لە هەەە سوورەکانی ئەوان نزیک بەتەوە و
نە ئەوانیش هیچ نەتیفیکەیشن و ەیکلامە،
بە ئەم بنەرن ..
هەژارەکان قەت توشی جیوبی ئەنفی و دابەزینی ڤیتامین دی و ئایرەن
و پوکانەوەی ئەسک و کزبوونی چاو نابن،
چونکە لای ئەوان، ئەوانە نەخەشی نین و .. وەک ەەحەتەلقوم قوتیان
ئەدەن..
دەردی قورسی ئەوان، کرە خانوو و خەراکە ..
پەەاو شەرپەنجە و پەشاکە ..
کە هیچ جەرە دانوستانەکیان قبوە نییە و
بەردەوام هەەەشەی جەنگ و هەرشیان
لە دەکەن ..
لە فەرهەنگی هەژارەکانا ووشەی دەندرمە و قاوە و کەک و مەدالیا و
چەرەس و ترشیات و موقەبیلات و مەز و کورسی و دەعوەت و پیاسە و
عەتر و بەینباخ ، نین ..

⋆ ⋆ ⋆

کە ئەوارە نەهاتیتەوە،
وامزانی خەم نەگەەاومەتەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

هەموو عەسرە،
دەم لە لەدان ئەکەوە ..
هاوەەیەکم دە،
بە بە تاقەتیی،
بە بە سە و دوو،
زەنگەکانی دەم ئەخاتەوە کار ..
ئیتر نازانم
پیلەکانیان ئەگەەە ..
شەحنیان ئەکا ..

یان بە جادوو ..

★ ★ ★

پیریی بۆیە قورس و کارساتە،
سنووركانی ژیانی بە قاچاخ بۆیو و
خۆی تەسلیمی
پۆلیسكانی مردن نەكردووە ..
لەو شوێنە كۆشە لەسەرانە،
بە نان
بە ددان
بە ئەكسجین
بە جومگە و ئەسقان،
بەردەوامە لەسەر
مانەوەی نایاسایی ..

★ ★ ★

هەر ووڵاتە ،
سەربانی خانووكانی
تانكی نەوت و
تانكی ئاو و
مۆلیدەی كارەبا و
تانكی غازیان لەسەر بوو،
ئەو وڵات نییە..
چونكە وڵات،
وەک ئەكسجین،
ئەو شتانە دابەش ئەكات ..
كەس نایبینێ ..
نە تەنكەر ..
نە تەنكە و دەبە و بەرمیل ..
نە بتڵە غاز ..
نە عەرەبانە و
نە چرا و
گڵپی شەحن ..
نە دروشم و
پیاوەتییەكانی
سەرەک كۆمار،

دەرناکەون..

دوو مەقـــــام لە مەگەلەکەو.. نەوزاد بەندی

(1)

ـــ کەیلەیی و سەرشەیتان باش ـــ

بیریارەکی وەک سەید قوتب دەیان ساە پەش ئەستا لەو ئاگاداری کردووینەتەو کە باج و سەرانەی ژەرچەپەکیی، زەر قورسە و ەژ بە ەژ زیاتر دەبەت، بەام باج ی سەربەرزیی یەک جارە، یان لوتی زامەکان ئەشکەنیت و مافەکانت وەرئەگریتەو، یان لوتت ئەشکەنن و شەهید ئەبیت وەک عەولە سیس و مامەیشە و عومەر موختار و گوەسورخیی و سمکوی شکاک ..
بەام وا دیارە میللەتی ئەمە باج ی یەکەمیانی هەبژاردووە، واتا باج ی سەرشەیی .. ئەوەتا مافیاکان و گوندەکانی دەسەات ەژ بە ەژ مافی ئەو میللەتە زیاتر زەوت ئەکەن .. زیاتر سندمی پە و کەلەپچەی دەست و تەوقی گەردنیان توند ئەکەنەو .. ملیان زیاتر پەکەچ ئەکەن و سەریان زیاتر پە شە ئەکەن ..
ئەوەتا دوای زیاد بوونی دە ئەوەندە و زیاتری نرخی کارەبا، بە دوو مانگ جارەک موچە دابەش ئەکەن، ئەگەر پارەی کارەبایش نەدەیت، کارەباکەت ئەبەن..ئەستایش خەریکی گەاە کردنی بەیارەکن کە کاتە دوای دوو مانگ موچەیەکت وەرگرت، نەتوانیت هەموو موچەکەت لە ئەی تی ئەمەکانەو ەابکەشیت و تەنها نیوەی موچەکەت هی خەتە، بە ئەوەی نیوەکەی تری لە بانکەکانیاندا بمەنەتەو و ..کار و پەژە و پاوانخوازییەکانی خەیانی پە جەبەجە بکەن.. ئەمە لە کاتەکدایە فەرمانبەری سەرشەی ملکەچ بە پەنجا شەست ەژ جارەک، موچەیەک وەردەگرەت کە نیوەی قەرزە و نیوەکەی تری هەرچەنە بە بە نانەسکیی ئەیگەیەنەتە پانزەی مانگ، ئیتر چەن نیوەی موچەکەی ەاکەشە و نیوەکەی تری لەگەە بە دز و مافیاکانی دەسەات ؟؟

ئ ئو باج قورسکی سرشیی و کیلایتیی کی میللت هیبژاردوو و ..ژ بژ قورستری ئکن، دساتی مافیاکژ بژ سرانی زیاتری لتان ئوت، دستیان خش بت و ئویش پیرزتان بی باری قورسی تازی، کر لژر باردا نتپی، عومری زایعی ..

دساتی پارخر و ناوا، بویشو ناوستی، ئت سفرکانی سر پار لادبم بی ئوی پاری ماکان پلکشی بانکانمان بکین، هبوونی سد هزار دلار لی هر مایکدا یان هبوونی بیست ملین دیناری عراقیی، بی دزی و گندییی دادنرت و دستی بسردا ئگیرت !!

دساتی کوردییش دمی بی ئو بیار نایابانی ئاو دکات و ..لی پستا دستخشیی و پشتگیریی خی بی دووپات و سپات ئکاتو..

تماشای ئو بی ویژدانیی بکن، گلی برادرینی ..

دسات و چواردورکی لی وزیر و گزیر و پرلمانتار و منا و توا و حیمایه و کچ مدل و سگ و تانجییکانیان، یاری بی لگزس و جی کاس و ڤلا و ملیارها دلاری ئو نیشتمانی دکن و .. پدراو و پارزراون، کچی فکسکیان خستت سر میللتک و ئیانو ماکان بپشکنن، نک بی ووتار و بیاننامی قدغ، بکو بی بینی ماکان و خستنیان بی سر ساجی عالی ..

تی تماشای ئو ناکس بچیی بکن هاویان، کوی بوبری بانکی ناوندیی عراقیی بی نمونی، تابلی ئوتومبیلک لی ووتی ئوردون بی نزیکی نیو ملین دلار ئکت لی مزادکی ئاشکرادا، کچی ئو دساتی بی ماا ئیو بی ماکاندا بگت، بی ئوی فرمانبرکی کم مسرف یان بازرگانکی سرکوتوو کی پار و سامانکی ککردتو، لی بدزت .. ئمی ئیدارای دوتی یان بینی شانی هنگ؟

کاکی من پار و داهاتکم خرج ناکم و کی ئکمو، موچی خمی، داهاتی دوکان و بازرگانیی خمی، خرجی ناکم .. بی ئو چی ؟ خرجی ناکم و کی ئکمو و لی ماو کنکن و سم سمنی پی ئکم، به ئوه چی ؟ .. بی نمونی هیوایتم ککردنوی پاریی، بی ئو چی؟ هیوایتی و لی کسم نذزیوه وک ئوی دزی ملیارها دلار و هزارها کیلی ئاتونی ئو خکی .. موچی خمی و خرجی ناکم و کی ئکمو ..

ئاخر عبدوای ملا نوری ناحقی نبوو، ئیووت لماو دوو سی پارچی چکم هیی، هر کس بت پوری زیرکم بی ببستی و کاربا و ئاوم ببت، ناهم ..تقی لی دکم، مافی خمی داککی لی ماکی خم بکم.

جا کاکە عەبدوڵا، میللەتە سەرشۆڕەکە تەنانەت نەیوێرا لایک و دەستخۆشیەک لەو پێشنیارەت بکات، ئەوەتا ئەمڕۆ هەموو پەوڕی ئاو و کارەبای گران و هەموو شتەکیان بە بەسترا و ئەوەی پارەی نەدا، لەیان بڕی ..
ئەستایش ماوەیەکی تر، پاپاکانی سیاسەتی سەدەکانی ناوەڕاست دەبنەوە و دەن ماڵ بە ماڵ ئەگەڕێن بزانن چەندت لە داهاتەکەت پاشکەوت کردووە، بە ئەوەی لەت بدزن .. ئەگەر موچە خەریشیت، دوای دوو مانگ کە موچەیەکیان بە فەڕدایت وەک چەن ئەسقانێک بە سەگ فەڕدەرەت، بەت نیە هەموو ئەسقانەکە هاکێشیت، ئەبە تەنها نیوەی ئەسقانەکە ژەهری مار بکەیت ..
بەدەنگیت؟ بەردەوامیت لە باج و سەرانەی سەرشۆڕیی ؟ بەدەگبە و بەردەوامبە ..ئافەرین ..
زەرباشە ، دوای ئەوە باج و سەرانەی تریش بەسەرەوەیە کە وات لە دەکەن لەو شەوە پێشیمان بیتەوە کە باوکت لە سجلی ژیاندا قەیدی کردیت.
کەیلەیی و سەرشۆڕیتان باش ..

(2)

ـــ ئەوە خاسی ئەکەن یان خەراو ؟ ـــ

ئەڕە جەماعەتێک بە ناو ئەپەزیسیۆن و داکۆکیکار لە مافی هاوواتیانی هەڕەم لە بەغدا و هەڕەم پەیدا بوون، لە گووتار و هووکەشدا، هەوە و کار و ووتەی جوان و پە سەز و خرۆش دەدەن بە گوێی میللەت و هاگەیاندنەکاندا، هیوا و ئاوات و خەونی شاعیریی لە ناخی میللەتدا ئەچێنن، ئەمانە تا ئەڕە جێگای دەستخۆشین و یەک دنیا زانیاری دزینی نیشتمان و دەسخستنە بینە قاقای میللەت ئاشکرا دەکەن و یەک دنیا دەستخۆشیی لەلایەن خەڵکەکە و دوو دنیا جنەو و جەت و نەفرەتیش لالایەن مامان و دایەنکانی دەسەڵات لە خەیان کە دەکەنەوە .

بەڵام بە دیوە کرداریی و واقیعییەکەدا، ئەم پاڵەوانە قسە زانە بەجەرگ و ئازا و قسەکەر و هەڵخەڵگرانە، بەردەوام قوە دەکەن بەسەر میللەتەکەدا، چونکە بە بە ئەوەی هیچ دەسەاتێکیان هەبە و بە بە ئەوەی هیچ کەس پشقل بە کاویان بپەوێت، دەسەاتە نەرجسییە لە خەازیە بە بیانووگەلێکی کوردیی ئەوروژێنن، ئەویش بە وان ناوەڕە و بە میللەت شەرە، شەلم کوەرم بەردەبەتە گیانی میللەتە ملکەچە نەزانە داماوە بەغیرەتە خەسیوەکە و ..یەسواتری دەکات .
بە نمونە کاتێک موچەی مانگانە دەدرا و هیچ کەشێک نەبوو،

جەماعەتی سەرگردەکە دروشمی بینەوەی موچە بە کابانی ماڵیان وروژاند، ئەم دروشمە، بیانوی بین و پاشکەوتکردنی موچەی پیاوانی ماڵی دا بە دەستاتە نەرجسییەکە، بەو جۆرە ئەو سزا بە کەمەکە لەو ساوە هەتا ئەمەیش بەردەوامە و موچەی کابانی ماڵیش ، سفر یەک بە دەستەوە.

پێش چەند هەفتەیەک کەمەک قسەکەری تووڕەی ڕۆژنامەیەک لە بەغدا، باسی ئەوەیان ئەکرد کە حکومەتی ناوەندیان لە گرانیی نرخی سووتەمەنییەکان لە هەرێم ئاگادار کردۆتەوە، وا لێزنە پێک دێنن و .. نرخی بەنزین و نەوت و غاز وەکو بەغدا لێ دەکەن ..
ئەم قسەیە، دەستاتدارانی هەرێمیان تووڕە کرد، سەرتا بەنزینیان لە هەرێمدا نەهێشتا ..دوای ئەوە خراپترین جۆری بەنزینیان بە دوو ئەوەندەی پێش قسەکەرەکان، خستە بازارەوە .. ئیتر بەنزین بوو بە کێشەیەکی گەورە و ..سەرەی بەنزین و ئاوستانی فیول پەمپ و شکانی پستەن و جۆرەها کێشەی تر هاتە ئاراوە و یەخەی هاووڵاتیانی گرت .
لێرەدا بە ئاشکرا و بە چەند و چوون، بە عەلی حەمەساڵح و دکتۆر غالب و ئەحمەدی حاجی ڕەشید و هاوئاوازەکانیان ئەڵێم :
ئایا ئەوە لۆگۆ دەستاتی هەرێمدا شەریکن و ئەو کێسانەی ئەوروژێنن بە ئەوەی بیانوو بدەنە دەستاتداران، تاکو گرانیی و قات و قێی زیاتر بەسەر هاووڵاتیانی هەرێمدا بسەپێنن؟
ئەگەر شەریک بن، خوا لێتان قبوڵ ناکات و ..یسواتان ئەکات، چونکە میللەت نوزەی تیا نەماوە و ناتوانێ هیچتان لێ بکات.
یان ئایا ئەوە کافامن و .. کێشەی تایبەتیی و کەسیتان لۆگۆ دەستاتدارانی هەرێمدا هەیە و بە تەرکردنی غروری خۆتان، فیلەکانی دەستات ئەجوڵێنن و دەفع ئەکەن بە ئەوەی زیاتر میللەت بشڵێن ؟
ئایا ئەوە خەکەکی هەڵپەرست و خۆپەرستن و .. لە پێناوی ناوبانگی خۆتان و ..دەستخستنی لایک و سەبسکرایبی پەیجەکانتان و .. زامنکردنی دەنگدەرەکانتان بە هەڵبژاردنی داهاتوو، ئەم یارییە ئەکەن و سەری میللەت ئەکەن بەو هەموو کێشە و گرانیی و قات و قێیەدا ؟
هەر کامەکیان بە،پێتان دەڵێم ئەوە بوونەتە بەڵای سەر بە هاووڵاتیانی هەرێم و .. بەدەنگبوونتان زەر باشترە لەو قسە و هەوڵە دەنکیشەیانەتان .. هیچ دەستاتێکی کرداریتان نییە، ئیشتان تەنها وروژاندنی دەستاتدارانی هەرێمە بە ئەوەی زیاتر بەربێتە گیان و ماڵ و سامان و ژیانی ئەو میللەتە سەرشێتە ملکەچە مردووە.
عەلی کوڕی ئەبو تاڵب، ئەڵێ : ئەحمەت لەو کەسەی کە تواناکانی خۆی ئەزانێت و لە سنوری خۆی دەرناچێت.

ئو بە توانا و بودە و دەست سپین و .. لەسەر زەوی هیچ شتەکتان پە ناکرەت، هەر بەیە تکاتان لە دەکەم، وەک پەلەمانتارانی تر بەدەنگ موچە چەورەکانتان وەربگرن و دەست لە یەخەی ئەو خەڵکە بکەنەوە ..
شەرە کارتەنییەکان، وەزعەکە خاس مەکەن با خەراوتر نەوە ..

وردە وتار.. نەوزاد بەندی

— 1 —

وتار —

تەگەیشتن لە ووتار، وەک تەگەیشتن لە زانستەکان وایە و .. پەویستی بە کەمەگای
هەشیارە .. ناکرەت و ناگونجەت کەمەگایەک لە قەناغی حەکایەتی بەرئاگردان و کوە کەچە و پیرەمەردە چل گەز ەیشەکەدا بە، تە بەیت ووتاری ەشنگەریی بە بنوسیت.. لەژیکیی نییە و ناەوایە گەر میللەتەک لە قەناغی کەیلایەتییدا بە و تیایدا ئاغا وکوەخا و شەخ و بەگ و سەرەک عەشرەت بەیاربەدەست بن، تە بەیت باسی میشیل فەکە و ئەف پاەما و فریدریک نیچەیان بە بکەیت.. ەوای حەق نییە کەمەگایەک لە گەدە بەرەو خواری ئیش بکات، تە بەیت ەمانی گەان بە کاتی ونبووی مارسیل برەست و موبی دیکی هەرمان مەلڤیل و .. شە و ئاشتی تەستەی و .. دەنکیشەتی سەرڤانتیسی بە وەربگەیتە سەر زمانەکەی کە دەیان هەزار لاپەن..
ئەو ماندوو بوونە تاقەتپەوکەنە بەچی؟ ئەم شەونخونیی و مەشک هەگوشین و ژیان لە خە تاکردنە بە دیار کیبەردەکەوە بەچی و بە کە و لە پای چیدا؟
هەاجکردنی کتەب واتا هەاجکردنی عەقە، واتا ئەو کەمەگایە تەنها گەدە و ئەندامەکانی زازوەیان کار دەکەن.
وەاهی ئەم کارەی ئەمە ئەیکەین، وەک فوکردنە باەنەکی تەقیو وایە، نازانم ووتار بە کە دەنووسین؟ ئەو هەموو وتارە جوان و پە استی و نەخشە ەگای ەزگاریی و هەوەستە، کە ئەو هەموو نووسەرە بیریار و دەسەزە، بە بە بەرامبەر ئەیاننوسن، بە بە ئەوەی نە

خوێنەری پێویست و .. نە بچووکترین هەوەست و ێیفەرمیان بە دوادا بەت، جێگای داخ و پێژارەیە..
لە ووەاتانی هەشیاردا، ووتار ئەبەتە هەکارەک بە کەبوونەوە و هەوەستی جەماوەریی.. نووسەران وەک ەابەر و سەرکردەی نیشتمانیی تەماشا ئەکرەن، بە ووتاربەژی مزگەوتەکانیشەوە.
کاتە ووتاری دەیان ساەی خەم پیشانی هەندە لە هاوە خاوەن بەوانامەکانم ئەدەم کە زیاتر لە چل ساە هاوەین، بە زمانەکی گاەتەجاەییەوە ئەەن : (ئەمانەیش ئەنوسی؟ بەزمی وایشت هەیە؟ بەخوا برا تە گەمەزیت!!)
من زەرجار ئەکەومە شکەوە لەوەی لاپەەی ووتارەکان لە ەژهەاتی ناوەاستدا وەک پەگەیەکی سیخوەیی جیهانیی و ناوخەیی کاری لەسەربکرەت، تا بزانن کە بیر ئەکاتەوە و چەن بیرئەکاتەوە؟ ئایا خەکەک هەن بیانخوەننەوە؟ ..بە ئەوەی ئاستی هەشیاریی خەکەکەی پە دیاری بکەن و نەخشەی درەژپەدانی کەیلەکردنیانی پە بکەشن، ئەگینا لە خەایی هەفتانە سی و پەنج هەزار دەلاریان نەددایە محمد حەسنەن هەیکەل لە بەرامبەر یەک ووتاردا کە لە ەژنامەکانی شەرقلئەوسەت و فاینەنشاە تایمز و ..لەمەندا بەاوی ئەکردنەوە.
من لەردا نامەوە و داوا لە خەک ناکەم ووتاری مامەستایانی ئایینی و نووسەران ەایانچەکەنە و هەوەستیان بە دروست بکات، چونکە ەاچەکین و هەوەستوەرگرتن، پەیوەندییان بە خەکەکە خەیانەوە هەیە، هەزار ساە هاوار لە مردوو بکەیت، زیندوو نابەتەوە و جوەی تیا دروست نابە، تەنها حەزم کرد باس لە قوەبەسەریی و هەناسەساردیی و ماندوەتیی نوسەران و ووتاربەژان بکەم لەم باق و بریقخانە دوواکەوتووە ەشکییەی خەمان و ناوچەکەدا.

ـــ 2 ـــ

ـــ بە سەخیفیی ژیان و بە سەخیفیی مردن ـــ

ئەوانەی بە سەخیفیی و پەاوەزخراویی و هەمەکیی دەنە ژیانەوە، بە سەخیفیی و پەاوەزخراویی و هەمەکییش ئەمرن ..
ئەگەر کەسەکی ناوداریشیان تەدا هەبکەوەت، ناوداریەکی ترسناک و خەمگینە، ئەگەر سەرکردەیەکی وەک هیتلەر بە ەکەوت سەرهەبدات، کە لە خەزانەکی سەخیف و پەاوەزخراو و هەمەکییەوە هاتبوو، ئەوا هەموو جیهان ئەکاتە خەتانی خوەن و لە هەردوو شەی جیهانیدا بەشدار ئەبە، لە یەکمیاندا وەک عەریفەک و لە دووەمیاندا وەک سەرکەکی دەندەی کەمەکوژ.
ئەگەر بیریارەک یان پزیشک و ئەندازیارەکی جیهانیی لەو کەمەگا و

خزانی سخیف و پاوزخراو و هاماکییانو بی کوت پیدا بت، کسکی خمگینی هتا سر ئسقان، کسکی لی درو بناوبانگ و داهنری و لی ناخو داوخاو و ورانی..
ئندازیارکی گوری وداهنری وک زوها حدید، کی لی عراقکی سخیف و پاوزخراو و هاماکییدا ژیا بوو، پاشان کاتی چوو ئوروپا و بوو ئو ئندازیاری تلاسازی جیهانییی کابری نبوو، نخشی و دیزاینی تاوره دگمن و فاکخانکانی نییرک و تکیی و هموو پایتختی گرنگکانی جیهانی ئکشا، لگی ئویشدا هتا کچی دوایی کرد، خم و ئازار و تکشکان ناخ و وخسار و ووتکانیان بی جی ندهشت، لی ووتیکیدا ئت : (لی وات عربییکان دژایتییم ئکرا لبر ئوی ژن بووم، لی ووات ئوروپییکانیشدا دژایتییم ئکری لبرئوی عربم)
هر بیی هزی جیهانییی داگیرکارکان، بردوام هوی ئدن ژیانکی سخیف و پاوزخراو و هاماکیی بی میللتی قوربانیی و ژردستکانیان دابین بکن، دساتناوچیی و ئاغا و عشرتچییکانیش لاسایی ئو سیاستی ئکنو و.. لی ئاژی خراپتر مامی لگی خکاکانیاندا ئکن، بو جری میللتگلکی زری سخیف و پاوزخراو و هاماکیی پیدا دبن، کی ژیانکی لی ئاژی ناخشتریان هیی و .. هتا ئمرن بی دردی بی زیی و پاوزخراویی و هاماکییو ئتلنو، خی ئگر بیشبن بی کسکی سیاستمدار و دوامند و پلدار و بالا، چاوچنک و ترسناک و پیاوکوژ و قزون ئبن.. دواجار لهر پلی وپستکیشدا بمننو، هر بو دردانو ئمرن، دردی سخیفیی و پاوزخراویی و هاماکیی.
هر بیی لی ووتانی پشکتوودا، پروردی گرنگترین سکتری و .. زر بی ووردیی چاودریی دکرت، تنانت لناو خزانیشدا ناهرت دایک و باوک منداکانیان لسر سخیفیی و پاوزخراویی و هاماکیی پروردی بکن، ئگر نا، منداکانیان لی دسننو و حوکمت خی بخویان ئکات..چونکی میللتک پتای سخافت و پاوزخستن و هاماکیی تدا باوبتو، بهیچ درمانی چارسر نابت و درژی دکشی، هتا تواوی کمگا ئگرتو.

3

چامپینس لیگی موچی ورگرتن

دوای مانگکی نزیکی پنجا ژیی، کی بغدا موچی بی کوردستانی

فیدیۆ ئینتەرنێت، پشبڕکێیەکی سەیر و سەمەرە سەر هێڵەدەدات، شۆفاژکان پێ دەبن لە ئوتومبیل و قژباڵغیەکی زۆر بەردەم ئەی تی ئەمکان ئێتێنەت، هەکارەکێیشی بە ئاوە ئۆگرتووە، خەڵکەکە بەرسی کراوە و پانزە بیست ڕۆژ موچەی دواخراوە، بۆیە هەمەت ئەبات بە وەرگرتنی موچەکەی.. هەروەها متمانەی بەو دەسەاتە نیە موچەکەی لەسەر کارتەکە بهێنتەوە و هەر کاتێ پێویستی پێ بوو، بەڵکی لە دەرەنت، بازاڕەکانیشمان زۆربەیان لە ڕێی کارتی بانکییەوە کەل و پەلەکانیان نافرۆشن، ئیلا ئەبە دەیی و پێنجیەکانیان بە بژمەریت..دیسان خەڵکەکێیش هۆشیاریی بانکیی نیە و نازانێت ئاو بە پارەیی خراوەتە سەر کارتەکەی، هیچ کەسێک ناتوانێ دەستکاری بکات و وەک قاسەیەکی تایبەت بە خۆی وایە، کلیلەکەی تەنها لای خۆیەتی.
هەموو ئەم هەکارانە وا دەکەن کاتێ خشتەی موچە ڕاگەیەنرا، ئەی تی ئەمکان ببنە مەزارگا و .. سەدان هەزار زیارەتکاریان هەبێ ..
ئیتر هەندێ بانک هەن ڕەسیدیان کەمێ و پارەی ئەیتی ئەمکانیان زوو تەواو ئەبێ، فەرمانبەرەکە بە تامەزرۆیەوە کارتەکەی لە دەدات، ئاویش زۆر بە خەمساردیەوە پێی دەنوسێت : پارەی تێدا نیە !!
لاوێدا ئیتر بێزاری و دەمە بەڕە و جنۆ بە دەسەلات ودار و بەرد دەنە ئاراوە..
ئەی تی ئەم ئەبەتە ڕەی کانی و.. خەڵک هەیە ڕۆژانە چەندین جار سەردانی ئەکات، فەرمانبەر هەیە شاوگۆ و ڕەمانسیە، بە تاریکی ئەچێ بە ژوانی ئەیتی ئەمکان .. فەرمانبەر هەیە گورج و گۆڵ و لاگۆڵ نوەژی بەیانیدا، دوای تەواوکردنی ویرد و تەسبیحاتەکەی، بەرەو ئەیتیئەمکان مل ئەنێت..
لە هەمووی قورس و ناخۆشتر دابەشکردنی موچەی کەمئەندام و خانەنشینانە لە سەلەمانی .. ئەوانەی تازە خانەنشین بوون، موچەی یەکەمیان لە بانکی تەنیشت تەرمینالی شارەوورە، ئەو ڕاستە ڕەگایە بە ئوتومبیل قانگ ئەدرێت، ئەڕەی کەڕو و ڕەژی حەشرە، ئەو هەموو پیر و پەککەوتەیە لەو بەر هەتاوە سوتێنەرەدا ڕێز بوون، وەڕاهی ئەو دیمەنەم تەنها لە فیلمەکانی هەلەکەست و قەکردنی جولەکەکاندا بینیوە لەلایەن نازییەکانەوە، ئەگەر ئەو هەلەکەستە لە ڕاگەیاندنەکانی جولەکەدا زۆری پێوە نرابێ، ئەم هەلەکەستەی خانەنشینانی خەمان کەمی هەیە و زیادی نیە.. بە ڕاستی من وەک خەم، کاتێ ئەکەومە ناو قژباڵغیی شۆفاژکەوە، لەناو ئوتومبیلەکەیشما بێزار ئەبم، ئینجا خوا یارمەتی ئەو هەموو پیر و پەککەوتەیە بدات کە بە سەدان و هەزاران لەناو ئەو تەز و خەڵ و لە ژێر ئەو هەتاوەدا گیریان خواردووە.

هرچی دابشکردنی موچی کمئندامان لە سلمانی، بە کار ئاسانیی کمئندامان، گردکی ناقا لە بردم بانکی کمئندامانایە، لەتە بلک و تاش برد بە پلیکانە بە هەمەکیی دانراون، کسک شاخوانیی نەکردبە، ئەگری کوتن و ملشکانی هەیە .. ئیتر ئەگر کمئندامکە توانی ئەو عەقبەیە ببەت، ئەچتە ناو حوشەیەکی ناقای خەوە، ئەبە لەبردم کمە پەنجەردا یز بە، هەتا خوا حەقی ئەسەنە، پەنجەری وەرگرتنی پسولە و ناوونیشان و پەنجەمەر .. پەنجەری ووردبینیی .پەنجەری پارە وەرگرتن ..
((اهدنا الصراط المستقیم، صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم و لا الظالین))
امییییییییییییین

فەکەی سەرەک و ئەمبوانسی مدیر.. نەوزاد بەندی

ئەمە لەناو کەمەگایەکی چەندین ملیەنیدا ئەژین، کە یاساکانی کەمەگای مەدەرن بەوەی نابەن، هەر بەیە کارساتی گەورە و قەباغیی بەردەوامی تەدایە .. لەگە ئەوەی هەموو کوردستانی باشور هەندەی شارچکەیەکی چین مرڤی تەدا ئەژی، کەچی بە هەی نەبوونی نەخشە و پلاندانانی مەدەرنەوە، ئەچیتە هەر فەرمانگە و دامەزراوە و جەگایەک، قەباغیی و داد بەداد دەن بە گژتا، زەر جار ئەکەویتە شکەوە لەوەی کورد شەش ملیەن کەس بن، ئەی تە بەی بە هەە نەیانژماردبە و ملیەنەکە ملیار نەبووبە؟
بەگومان وەک چەن لەبەرنامە فیکریی و فەلسەفییەکانماندا کاتەک دوو کوردی ئایدیا جیاواز دیالەگ ئەکەن، هیچیان لە تە ناگەیت و هەردووکیان لە یەک کاتدا ئەقیەنن و هەوەی تەکشاندنی یەکتری دەدەن و فە ئەیانگرە و کەف دادچەنن، وەک ئەوەی ملیەنەک کەس بن، نەک دوو کەس .. بە هەمان شەوە کاتەک پەنج شەش ملیەن لەو جەرە کوردە قەباغە بە بە یاسا و نەخشەدانانی مەدەرن، خەیان دەکەن بە فەرمانگەیەکدا، ئەبە چ هەنگامە و قەباغییەک بقەومەت؟ یان کاتەک ەوو دەکەنە شەقاوە و سیتەک و گەلی عەلی بەگ و مەرگەپان، ئەبە چ شەپەلی کوللە زەردە و هەلاکە و جەنگیزخانەک ەوو لەو

سەیرانگایانە بکەن؟
نەبوونی فەرمانگەی پەستە و گەیاندن .. نەبوونی نەخشە و تەکنیکیی مەدەرن بە هەمژینی قەبالغیی .. نەبوونی کەرستە و ئامرە مەدەرنەکان بە بە دوداچوونی کشکانی هاووەاتیی و کپکردنەوەی کارساتەکان لە غیابی هاووەاتیاندا .. هەموو ئەمانە وایکردووە حوکمەت و ئیدارەی ووەات لای ئەمە شتەکی تیەریی بن، تەنها قات و بەینباخەک بن، هەرچی حوکمەتە کردارییەکیە، خەکەکە خەیانن.. هەر بەیە خەکەکە لە هەموو جگایەکن، لە هەموو فەرمانگە و دامەزراوە و کەمپانیا و سەرقەبران و نەخشخانەیەکن، لە کاتەکدا لە کەمەگای مەدەرندا، حوکمەت لە هەموو جگایەکە و کشە گشتییەکان کپ و چارسەر ئەکا ..خەکەکیش هەر یەکیان لەسەر کاری خەیانن .
بە نمونە حوکمەتی کوردی لەو هەزاران هەزار کەسە ناپرسەت کە لە بەیانییەوە هەتا دەوام تەواو ئەبە لە فەرمانگەی هات وچە و باج و خانووبەرەن سەرقالی جەبەجەکردنی مامەکانیانن، لەیان ناپرسەت : (ئەرە ئەوە چەن کارەکانتان بە جهەشتووە و هاتوون بە ئەم دەشتایی کەنعانە لە تاسەوجە و دەشتی هەولەر ؟ چەن خەتان دزیوەتەوە لە کار و فەرمانگاکانتان؟ ئەی کارەکانتان کە ەایانئەپەنن؟
نا .. حوکمەت لەو دامەزراوانەدا بیر لەو شتانە ناکاتەوە، ئەو کەمەک فەردەی بەتالی داناوە، ئەبە هاووەاتیان بەی پە بکەن لە پارەی باج و سەرانە و سزا و تابلەیانە وساانە و مەتانە .. ئیتر دەوام و کاری خەیان جهەشتووە و خەیان دزیوەتەوە، ئەوانە لەو حاەتەدا شتی لاوەکین، هیچ گرنگ نین و تانەت نیشتمانپەروەریشن چونکە هاتوون پارە بدەن بە سەرانی دەسەات.
بە نمونە لەم چەند هەفتەیەی ەابوردووەدا، لە فەرمانگاکەم خەم دزییەوە چونکە تەنها مەتی نەخشی هەیە، چووم بە فەرمانگەی هات و چە بە تازەکردنەوەی ساانەی ئوتومبیلەکەم، 366هەزار دیناریان لە سەندم، ئیتر ئەچوویتە بەر هەر دەرگایەک ئەیووت بەنە.. لە پە هاوەیەکم بینی کە دادوەرە، بەو هاوینە بە قات و بەینباخ و مامەیەکەوە ەایدەکرد، ووتم ئەوە چییە؟ ووتی دووسە دەعوام هەیە، ناچار خەم دزیوەتەوە، مەتی شەفریەکەم بەسەر چووە، ئەبە خەم ئامادە بەم ..ئەمەی ووت و ەایکرد بە نهەمی دوو .. هەر لەوەدا مامەستایەکی هاوەەم بینی، ئەویش خەی دزیبەوە بە ئەوەی پارەیەکی زەری کامەرای تیژەویی بدات، کە داشکاندنی بە کراوە و سونەد و قورعانی بە خواردم کە هەمووی خەتای کوەکانەتی هەمبەە و پەشبەکەی پە ئەکەن.. بەس زەرم پە سەیر بوو کاتە دوو مامەستای ئاینییەم بینی، لە مزگەوت خەیان دزی بەوە، بە ئەوەی تابلەی

ئ□تومبیل□کانیان تاز□ بک□ن□و□، وا خ□را ئ□□□یشتن چ□مکی ک□واکانیان و□ک ع□باک□ی س□پ□رمان ب□رز ئ□ب□و□، ئ□ پ□ش نیو□□□ ت□واو ن□بن، ئ□ب□ لانی ک□م دوو مزگ□وت ب□ ب□ ئیمام نو□ژ دا ب□ستن..ل□ پ□ شاعیر□کم بینی ک□ هاو□□ی ک□نی ک□ل□ژم بوو، ب□ بینینی د□م کرای□و□، سی چل سا□ بوو ن□مدیبوو، ویستم ت□ز□ د□م□ت□ق□ی یادگار□کانی ل□گ□□ بک□م، ووتی : کور□ یادگاری چی؟ قو□ بک□ ب□س□رما، ل□ دائیر□ی کار□بام، خ□م دزیو□ت□و□ تا م□□□تی ش□ف□ریی تاز□ بک□م□و□، ل□ پ□ل□ پ□لیدا کارتی نیشتمانیی کو□□ک□م ل□ جیاتی ئ□و□ی خ□م ه□ناو□، ئ□ستا ئ□ب□ ل□ تاس□وج□و□ ت□ ت□ق□نم ب□ کانی با... ل□گ□□ باک□دا ت□ی ت□قاند و ل□ چاو وون بوو، ت□ت□قاندن□کانی سپاید□رمانی بیرخستم□و□ ..

ل□ د□ی خ□مدا ووتم ت□ ب□□ی ه□موو ک□م□□کوژ ن□کرابین و ئ□م□ی ئ□گوز□ر□ □□ژی قیام□ت و ح□شر و ن□شر ن□ب□؟ خانم و پیرخاتوونی وا ب□ فایل□ک□و□ □ایاند□کرد، ئ□گ□ر جاران بووای□ ن□ک ه□ر □اکردنیان ب□لاو□ ع□یب بوو، ت□نان□ت ه□نگاویان ب□ کار□کی ز□ر پ□ویست ن□بووای□، ب□کارن□د□ه□نا.. نان□وا و ئاسنگ□ر و ب□یاخچیی و پاسکیلچی و کارم□ندی ت□ندروستی و ئ□ندازیار و پیاوی ز□ر پیری خان□نشین، □□ک و□ک س□ردابی پیاز□ک□ی گ□نت□رگراس، ت□ک□ا خ□یان دزی ب□و□ و هاتبوون ل□ب□رد□م پ□نج□ر□ ب□ شومار□کانی هات و چ□دا □یز بن و پار□ بد□ن ب□ س□ر□ک□کان..

ل□ر□دا ئیتر حوکم□ت ئ□ب□ت□ بازرگان□کی ک□چ□ریی و میلل□تیش ئ□بن ب□ ک□م□□□ک م□□ و ما□اتی ئا□ود□، ب□ ب□ ی□کتری ه□□ناک□ن، حوکم□ت بچ□ت ب□ ه□ر ج□ی□ک، میلل□ت□ک□ دوای ئ□ک□و□ت ب□ ئ□و□ی بیاند□ش□ت و خوریی□ک□یان ببا□ و گ□شت□ک□یان بکات ب□ تک□ و ک□باب و ..شاخ□کانیان بکات ب□ د□سکی چ□ق□ و ..□یخ□□□ک□کانیان بکات ب□ ژ□ی گیتار و □□باب□ و ..پ□ست□ک□یان بکات ب□ ت□پ□ و د□ه□□ و د□ف ..

ت□ماشا ئ□ک□یت ل□و ک□م□□گا گا□ت□جا□ان□دا، حوکم□ت و□ک مندا□□کی چ□توونی ل□ د□ت و میلل□تیش ئ□ب□ ب□ دایک و باوک□کی گ□ل و عاتیفیی و د□س□ز، ب□ ح□ق و ناح□ق ئ□و دایک و باوک□ ئ□چ□وس□ن□ت□و□ و ئ□□□ت□ن□ت و ک□ش□یان ب□ دروست ئ□کات و باجی قورسیان پ□ د□دات و ح□یا و ش□ر□فیان ئ□بات، ه□شتا خ□ی ب□ م□غدور و زیانل□ک□وتوو د□زان□ و ..دایک و باوک□ک□ی ب□ خ□مسارد و خائین و ب□ سوود و ت□مب□□ داد□ن□ت.

ب□ نمون□ ل□ ک□م□□گا ی□کی ق□□□با□غ و ب□ س□ر و ب□ردا، ک□ ب□نزینخان□ و ع□مباری گ□ور□ی سووت□م□نی ل□ ت□نیشت گ□□□ک و پ□□ژ□کاندان، ع□مباری وا ک□ زیاتر ل□ س□ ملی□ن لیتر ب□نزینی ت□دا ع□مبار کراو□، هیچ ن□خشه و پلان□ک نیی□ ب□ کونت□□□کردنی

ئاگرکوتنوی گوره .. لە کاتکدا لە هەر کەمگایەکی ئەمەی سەر زەمیندا، ئەگەر ئەو هەموو بەنزینخانە و عەمباره سووتەمەنییە زەبەلاحانە لەناوجەرگەی شار و کەانەکاندا هەبن، پەویستە دەیان هەلیکەپتەر و فەکەی ئاگر کوژنەوە هەبن، چونکە ئەو ئاگرکوتنەوانە، تەنها هەلیکەپتەر ئەتوانەت کەنتەیان بکات.. بەام لای ئەمە شتی وا نییە .. بە پەچەوانەوە فەکەی زەر گرانبەها، بە سەدان ملیەن دەلار بە سەرەک حیزب و سەرەکحوکمەتەکانمان دابین کراوە، بە ئەوەی گەشت و پیاسە و سەیرانی خەزانیی پەبکەن بە ووەاتاندا .. وەکو چەن لە زەربەی خەستەخانە حوکومییەکاندا، ئەمبوەانس تایبەتە بە گواستنەوە و هەنان و بردنی بەوبەر و دەستەیشتووانی نەخەشخانەکان و هیچ پەیوەندییەکیان بە گواستنەوە و بەدەنگەوەهاتنی نەخەشەوە نییە .. ئەمەیش وایکرووە کەمەک مرەڤی لەخواترس، ەی کرداریی ئەو حوکمەتە نەرگسیە تیرییە ببینن و ئەمبوەانس بە خەایی بە گواستنەوەی نەخەش و مردوو، بە هاووەاتیان دابین بکەن ..

من لەرەوە بە توندیی دەستی ئەو خەرخوازانە ئەگوشم کە حوکمەتی استەقینە و کردارین، داوایان لەدەکەم هەموویان پەکەوە یەک دوو هەلیکوپتەری نیو داشت لەرە و لەوە دابین بکەن بە ئاگرکوژاندنەوە گورەکانی عەمباری سوتەمەنیی و بەنزینخانەکان کە لە ژماردن نایەن و ..بەرپرس هەیە شەست حەفتا بەنزینخانە و سەدان و هەزاران تەنکەری سوتەمەنیی هەیە، ئەویشی ناوی بەنە، لە باەی ئەخات ..

خەرخوازان، لە خواترسان، لەرەوە دەستی ماندوو نەناسیتان ئەگوشم، شەوەکە و ئەمشەو، وەزعەکە وایلەهاتووە، وەک خەزانەکمان لەهاتووە باوکەکەی خەریکی قوماره و دایکەکەی لە داخاندا خەی سووتاندووە، ئەبە مناەکان ەی دایک و باوک بگەن، ئەگینا هەر بە ئاگرکوتنەوەی شاخ و عەمباری سووتەمەنیی و بەنزینخانە و مەعمەلی قیر و زفتی بەرپرسان، هەموو میللەت ئەبە خەوز.. هەر بەیە هەمووان قەی مەردیی لە هەمبمان، تەیارە ی ئاگرکوژنەوە و .. دامەزراوەی پەست و گەیاندن و .. هەکاری گواستنەوەی گشتی، میترە و ئەمبوەانس و تراموای بە میللەتە هەتیوە بە دایک و باوکەکە دابین بکەن .. دە لە دە نەدەن، ئەوەن حوکمەتی کرداریی، ئەوەی بە عەرەبی پەی ئەن الحکومة الفعلیە ..بە ئینگەیزیش practical goverment

نەوزاد بەندی

مافی ئینسانیی و مافی حیوانیی.. نوزاد بندی

ئنتنی ابینز لە کتبی (Unlimited power) واتە هەزە بە سنوورکدا ئەت : (لە ژیاندا شتک نییە بە ناوی اوستان و جگیر بوون)
واتا هەموو دیاردە و چالاکییە تاک و کمەکان، لە ئاستکدا ناوستن، یان بەرو باشتر ئەن یان بەرو خراپتر ئەن .. تەندروستیت ئەگەر گرنگیی پە نەدیت، بەرو نەمان و نەخشیی ئەتبات، بەام ئەگەر گرنگی بە وەرزش و جەری خواردنەکانت بدیت، تەندروستیت باشتر ئەبە.. هەروەها باری ئابوری و شنبیریی و هەموو دیاردە و تەرمەکانی تر، لە ئاستکدا اناوستن، یان پەشدەکەون یان دوا دەکەون، بەگومان ئەویش پابەندە بە مرڤکانەو، ئەگەر هەو نەدەن، ئەوا لە هەموو بوارکاندا بەرو نوشوستی و پوکانەو ئەن، هەر بەیە خوا داوا لە مرڤ ئەکات هەو بدات، پەی ئەە مرڤ تەنها هەودانی لەسەر (و ان لیس علی الانسان الا ما سعی)
لەو بارەیەو ئەگەر تەماشایەکی مافەکانی مرڤی کورد بکەین، بەمان دەردەکەوەت، تاکی کورد هیچ هەوەکی نەداوە بە بە دەستهەنانی مافەکانی وەک مرڤ، بە تایبەت لەم 35 ساەی دواییدا، بە تەواوەتیی پشتی لە هەکردووە و وازی لە داواکردن و هەودان بە مافەکانی مرڤ هەناوە.. کاتە وەک مرڤک، داهاتەکەی بەشی گەشت و گوزار ناکات، لە بەرامبەردا بەرپرسان و منا و تواەکانیان لە گەشت و گەانی بەردەوامدان بە ئەوروپا و ئەمەریکادا، کەچی ئەو کوردە لەو مافەی خەی بەدەنگە و ناپرسەت بەچی من مافی گەشتم لە یاساغ کراوە و ئەوانی تر هەموو مافەکی گەشت و گوزاریان هەیە ؟
مافی چارەسەرکردنی نەخشییەکان، کاتەک تە نەخەش ئەکەویت، هیچ بیمە و چارەسەرەکی گشتی و پارەیەکی دانراوت نییە و ئەبە کەل وپەل و خانووەکەت بفرەشیت بە ئەوەی تەندروستی پە بکەیتەو، نایەیتە دەنگ و داوای مافی چارەسەرکردن ناکەیت، لە کاتەکدا بەرپرسەکانت و خانەوادەکانیان، لە ئەوروپا و ئەمەریکا چارەسەری خەیان و ما و مندااەکانیان ئەکەن، تەیش بەدەنگیت، ئیتر چەن بیمەی تەندروستیت

بە دابین دەکات؟.. تە بەو ەازیت و بەدەنگیت و بە بە دەنگیی ئازار ئەچەژیت و ئەمریت.
کاتە تە مافی خوەندن و خوەندنی باەات لە زەوت ئەکرە، ئەو مافە تایبەت ئەکرە بە لایەنگرانی حیزب، وەک وەرەقەیەک بە کاردەت بە پاشگەزبوونەوەت لە بە لایەنیی و بیرو باوەی خەت، ئەگینا بەت نییە ببیتە خاوەنی بەوانامەی ماستەر و دکتەرا .. کەچی تە بەدەنگیت و .. لە دبلەم و بەکالەریسدا پەنچەر ئەبیت ..مافی خوەندنی باەات لە زەوت ئەکەن، کەچی تە وورتەت لەو نایەت و ناەزاییەک دەرنابەیت ..مافی نیشتەجەوون و شوقەیەک یان خانوویەک لەو نیشتمانەدا ژەرپە دەخرەت کە نیشتمانی خەتە و خوەن و عەرەقت بە ەشتووە، چەن ەازی ئەبیت بەرپەرس و کوەکانیان ببنە خاوەنی هەزاران دەنم زەوی و تاوەر و ڤەلا و مەە و بازاە و جەرەها کەشک و پەژە، کەچی تە بستە زەویت پە ەوا نەبینراوە و بە دەنگیشیت؟ ..چەن لەو مافەت بەدەنگبویت؟ چەن لە پاوانخوازیی و هەاجکردن و تاپەکردنی خاک و ئاوی نیشتمان بەدەنگ بوویت لەلایەن چەند کەسەکەوە کە هیچیان وەک تە برای لە ەی کوردا شەهید نەبووە ..هیچیان وەک تە مام و خاەکانی لە ئەمنە سوورەکە و هەیئەی کەرکوک لە ژەر ئەشکەنجە و ئوتو کردن و نینەک دەرهەناندا گیانیان لە دەست نەداوە.. هیچیان وەک تە لە پەناوی کوردا ئاوارە و دوور خراوە و باوک کوژراو نەبوون..ئەی بەچی ناپرسن و ەپەوان ناکەن و دنیا ناسوتەنن کە ئەوان ئاوا شاهانە ئەژین و تەیش گەدا و هەناسە ساردیت؟
کە لەسەر پارە و پولی خەیان، شەی براکوژییان دامەزراند، چەن دەستت نەکرد بە چاویاندا؟ چەن توانیت چەکیان بە لەشان بکەیت چەن نەتپرسی ئەی کوا کوەکانی خەتان بەی بەشداری ئەم شەە و هیچ شەەک ناکەن؟ چەن ئەهەیت ئەو زوەمە گەورانەت بەسەردا تەپەە و بەدەنگ بیت؟ .. چەن هەشتت لە وەاتەکی پە لە نەوت و گازی سروشتی و داهاتی بازرگانی و نیشتمانییدا، بە کار و سەرلەشەواوت بکەن و تەنانەت ەازیش نەبن وەک خەبەخش لە فەرمانگا و دامەزراوەکانیاندا بە خەایی کار بکەیت؟ چەن بە دەنگ بوویت و ەازی بوویت و دنیات نەسوتاند، کاتە مناە و تواەی بەرپرسەکان کەنکەن بە ملیەنەها دەلار بکەن و .. بتەە واینی فەەنسی بە سە چوار هەزار دەلار بخەنەوە و ..لامبەرگینی و ەسەایس لە بخوەن و ..کچی لەشفرەشیان بە دەلیڤەری لە شام و شیرازەوە بە بەت ؟؟..ملیەنەها دەلار بدەنە سەعات و جل و بەرگ و عەتر، کەچی تە هەزار دیناری تەبع لە گیرفانتا نەبە، چەن وا لەو مافە مرەڤایەتییەی خەت کە کارکردنە، بەدەنگ بوویت و شەشت هەنەگیرساند ؟ چەن بە هاوار و ەپەوان خەوت لە چاوی ئەوانەی وار و وەخی نیشتمانیان خوارد، نەزەاند ؟

چن له ووت هات دست لە دایک و باوکت پان بکیتو و.. غیرتت ندایه بر خت بو دستانت یخی دساتداران بگریت و داوای مافی کارکردنی لە بکیت دوای ئوی شانز سای تمنی خت لە خوندن بە خزمتی نیشتمان، فوتاند ؟ بچی دیسان ئو مافیان پشل کردیت و بدنگ بوویت؟
دیان مافی تری مرییت، کە زوت کراو و لت یاساغ کراو و .. تیش بدنگ و کپ و مات، نتتوانیو تنانت بە خویش بیریان لە بکیتو .. ئیدی بە تمای چیت؟ زامکان بزییان پتا بتو؟ خوا فریشتکانت بە بنر مافکانت وربگرنو؟ چاوی چیت؟
بگومان ئم دخ بە پی یاساکی ئنتنی ابینز، لە ئاستکدا بە جگیریی نامنتو .. لە لایک زوم و چاوچنکیی دساتداران پردسنە و پلاماری زیاتری تی بە دنگ و ازی و ملکچ ددن .. لە لایکی ترو، ئو نهامتیی و هژاریی و چای تی تدایت، لو ئاستدا ناوستت و ..قورستر و قوتر ئبت و زیاتر بە ناخی زویدا ئچیت.. چونکە لو ژیاندا هیچ شتک و هیچ دیاردیک لە ئاستکدا نامنتو..
ئیتر بو جره، دوای ئوی ئژدیهاکانی دسات مافە مرییکانیان لە زوت کردیت، ئینجا بیر لە زوتکردنی مافە حیوانییکانت ئکنو، ئو مافانی کە مریشک و مە و بزن و مانگاکان هیانە وکو بینی موچە و بینی ئاو و بینی کاربا ..بینی ئازادی و پیسکردنی هوای همژینت بە دوکی کارگکانیان ..بینی بنزین و نوت و غاز و هکارکانی نان ئامادکردن و خوتن و حوانوت ..دانانی سرانی یشتن و خرایی .. شکاندنی عربانکانی کرکاری ژانتان..حیساب کردنی دنگە دنگ و ژاوژاوتان بە وی سگ و گونگرتن لە نوزە نوز و کوزانو و گریانتان ..دواجار گرتن و کوشتن و فوتاندنتان لسر بچوکترین جو و قسه و باری سرنجتان ..
بو جر ئو گانکارییانە بردوام دبن چونکە ژیان بردوام و لە هیج ئاستکدا اناوستت .. هتا زامندیی و بە دنگیی و ملکچیی میللتان بردوام بت، زوم و زری دساتداران زیاتر و قورستر ئبن..هر بیە هموو نادادییکان لە مژووی مرڤایتیدا بە ششک چارسرکراون .. شش بریتییە لە وازهنان لە بدنگیی و .. وازهنان لە ازیبوون بە زوم و زری دساتدار زامکان..
لە دوای ئوی هواش هواش مافە حیوانییکانیشتان لە دسننو، ئیتر بە کمە ئمرن ..ئگر خیشتان بە موسومان دادنن، پغمبرکتان ئت : (مرڤی سرشە و کیلە لە ئمە نییە)

واتا بەهشتکەیشتان فت، باژن بە دەزخ.

نەوزاد بەندی

هەندەک ئاودانەو.. نەوزاد بەندی

□□گاکان
تەواو بوون و
هەشتا
هەنگاومان مابوو ..
هاو□□یان
کەچیان کرد و
هەشتا
دەیانمان لا بوو ..

⋆ ⋆ ⋆

:تەنهایی هیچ باجەکت پە نادات، هیچ یادگارییەکت بە بە جە ناهە□□ت، هیچ تووە□□یی و شە□ و زیز بوون و زوەم و خیانەت و جیابوونەوەیەکت توش ناکات .. بە □ای من سەبەرەکەی خەت بەسە بە ئەوەی پیاسەی لەگە□□دا بکەیت ..چونکە ئەو کەسەی تە بە تەمایت دەخەشت بکات، ئەویش بە تەمایە تە دەی خەش بکەیت …ئەمەیش کارەساتە، کاتەک دوو نەخەش ئەبنە هاو□□، هەر یەکەیان پەی وایە ئەوەی تریان پزیشکە و دەردی دەرمان ئەکات ..

⋆ ⋆ ⋆

خەی بار ودەخی کەمە□□ایەتیی و عەقەیی میللەت وناوچەکەمان، وا ئەخوازە مرەڤ توشی گەشەگیریی بە، چونکە لە هەموو کەنتاکت و بەریەککەوتنەکاندا، هەست ئەکەی بریندار بوویت و زەبرت پەگەیشتوو□، هەر بەیە خە وون کردن و خەشاردنەو□ و خە نەبانکردن و گەشەگیریی، ئەبەتە □□گاچارەیەک .

بام کات پیاسیکی بە بەرژوەندیی و دوور لە خەپەرستیی و ..تاادیک هەمن و مانسییت لەگە کەسکدا کردبە، ئەو کەس بەت ئەبە بە هەموو کەمەگا.. بەت ئەبە بە فەکەخانیکی حی ئەتبا بە ئەو جەگایانەی کە قەت بە بە ئەو ناتوانیت بەیت.
نگە سەعاتک گەان هیچ مانایکی نەبە، بەام لەگە کەسکدا کە تەنگە نەفەست ئەکا و دە خورپەت بە دروست ئەکا و تەزوو ئەخاتە ئەژنەکانتەو، گەرانەویە بە لاویی و بە زانکە و .. بە هیواکانی زوو کە نەهاتنە دی ..
گەانی من و تە، گەانەویە بە زەر شت، کە هەر خەمان ئەزانین چی و چین ئەو شتانە.

⋆ ⋆ ⋆

هەر تە دەرکەوتی ئەمە ناو دنیای خەیاکەم..
من لە ئەحواەت ئەپرسم ، بە ئاگای لە حاکەم..
تە لە یو ئەس گوە بەونە و من لەرە لەسەر دەکم،
تە لە باخەکان بە تازە و منیش لەناو چاکەم …
گەر بزانی چەن سا ئەبە وازم هەناوە لە خەم،
ئەوسا تەدەگەی لە بەرچی ماتە ناە ناکەم ..
جار و بارەکیش کە سەیری خواردنەکی تە ئەکەم
نە برسیمە ،نە ئارەزووی پیتزا و سنگ و باکەم
ئەمەوە لە چاوی تەو، بەوانم بە دەور و بەر ،
تا هیوایەکی خەیاەی تیا دروست بە ماکەم ….

⋆ ⋆ ⋆

ژیان وونبوونەکی بەردەوامە .. بەردەوام ژ و شەوەکانمان لە وون ئەبن، بە ئەوەی بەیان بگەین.. تا ئەستا کەست بینیوە بە دوەنە وپەرەی بگە؟ یان لە مزگەوت جا بە هەفتەی پەشووی بدات؟ .. هەتا وای لە دە هیچمان بە دەستەوە نامەنە .. ژیان ئاوازەکی خەمگینە لەناو ژاوە ژاو وپەشبەکیەکی گەوردا، بە جەرەک ئەگرین و وا ئەزانین پە ئەکەنین .. گرانترین ئاەتون کە تەمەنە وونی دەکەین و بە چەند پارچە کاغەزەک دەمانئەدەنەوە کە ناویان لەناوە پارە .. بازرگانە زەر دەوەمەندەکان ئیدمانیان کرد لەسەر کاغەزەکان و نەیانتوانی بژین و لە دەرگاکانی عەشق و خەیا بدەن .. سواکەرەکان هەموو تەمەنیان دەستیان بە کاغەزەکان پان کردەوە و..نەژیان و مردن ..
ئەم عەسرە یان هەر ئەوارەیەک گریان ەم لە ئەگرە، خەمی لە ئەدزمەوە و هەماقە بە یادگارییەکانم ئەکەم .. تەل بە هاوەیەکی

کەن ئەکەم باسی شەوانی قیسمی داخیلیی بە ئەکەم .. تەیش خەت بە
شتەکەوە سەرقاڵ کە .. بە ژانێک لە دایکبووین و .. بە خەمێکیش
ئەمرین ، تەنها تەزە سەبری ئەوە

⋆ ⋆ ⋆

مردن لەو کاتەوە دەردەکەوێت کە یەکەم هاوڕێت ئەمرێت.
هەستکردن بە مردن، لە مردن خۆی ترسناکترە .
ئەگەر مردن ڕزگارکەر بێ، لەکاتێکدا ڕۆژ بە ڕۆژ ژیان زیاتر بە ترس
و خەم و ژان و ئازار ئەتەنرێ .
پێویستە هەوڵبدەین ژیان و مردن بکەینە تەواوکەر و بخەینە خزمەتی
یەکتریی، بە ئەوەی هەم ژیان لە نائومێدیی و داوخان ڕزگار بکەین،
هەم مردنیش لە ترس و غەریبیی و تەنهایی و وونبون بشەینەوە .

⋆ ⋆ ⋆

پیاسەیەکی یەک نەفەریی،
لەو هەموو ڕێگایانەی ..
لە ئەلف و بێی نوێ زیاتر
موڵاجەەم کردبوو ..
تەنها پیاسەی یەک نەفەریم کەیوە ..
سادە ..
گوێ گوێ ..
ئەتەس ..
قەیفە..
لە چێشتخانەکان،
بە دوای
مێزێکی یەک نەفەریدا،
گەڕاوم ، تا
دەعوەتێکی خەم بکەم و
تازەترین شیعری
بە بخوێنمەوە ..
دوا خەم و ..
دوا ڕێگای ڕزگاربوون
لە هەڕاجخانەکەی دنیا ..

⋆ ⋆ ⋆
وامزانی

هەتاهەتایە
زەنگی وانە
نابەتەوە ..
کە گومان لە بوو،
چەن دووریش بین،
هەر یەکەی لە پەلەکەی خەی
زەر خەرا کە ئەبەتەوە ..
وامئەزانی
ماڵی دارا و دادە و ئازاد،
وەک خەیان ئەمەننەوە،
جارەکی تر
دەی دادە ناژەتەوە ..

★ ★ ★

وامزانی
کە خەر ئاوا بوو،
وەک ڕۆژانی تر،
دەیتەوە ..
کە بەهار هات،
زەر بەت گەڕام ..
وامزانی لای چاوبازەیەک،
پارچەیەک زەویت ئەدەنە و
ئەوەیتەوە ..

★ ★ ★
هیچ شتە ناوا و هیچ شتە
لە جەی خەی نامەنەتەوە ..
ئەوە خەمانین
یان لەگەڵ ڕۆشتن، ئەڵین یان
خەیاڵ
لای خەی ئەمانهەڵەتەوە ..

★ ★ ★

زەربەمان ئەنلاین ئەمرین ..

★ ★ ★

کاتێ
یادگارێکانمان گەورە ئەبن و
ناتوانین لەگەڵ خەمان
بیانگوزینەوە..
زەهایمەر دێ و
لە کەمانی ئەکاتەوە ..
بە ویژدانێ،
تەنانەت ناوی یار و
ناوی زانکۆ و
خەیشمان لە بیر ئەباتەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

من شاخی گەیژەم ..
هەژە قارون تەلبەنم ئەکا و
شەو قەیوان
لوتکەکانم ئەبەتەوە ..
هەژە سەرخەش
ئەمسوتێنێ و
شەو ئەران
ئاگرم تیا ئەکاتەوە..
عەسرێ ئەبم بە ژەر پێی
ڤەلا تاوەرکانەوە ..
شەو ئەمکەن بە مەبەندی
لەشفرۆشتن ..
نەما شاخەکەی جاران،
(شاخی سەوز و بەرزی گەیژە
باعیسی کەیف و سرور
هەر هەژەی هەنگێ ئەنوێنێ
گا سپی گا سەوز و سوور)

⋆ ⋆ ⋆

ساتێ بوو
هەی ..
وەک ئەم ساتێ ..
وەک ئەو
ساتەی

لە پاش کەم
دەت و ئەوا ..
هەموو ئەمن ..
نە بە سەینە دەتەنگ بە و
نە بەبایشی بکە
کای کەن ..

★ ★ ★

ئەویش بزانە ..
هەموو ڕەگاکان
ناڕەنەوە بە بانە ..

★ ★ ★

ئەکرە
دوو کەس بین ..
ناکرە
یەک کەس بین،
بەوجەرە
ڕەنگە
توشی هەرەس بین ..
هەر کەس با خەی بە..
لەگەڵ خەی نەیبا،
گەر سەد ڕەشەبا و
زریانیش بەی بە ..
(بە جەت ئەهەم
نامەوە تە بم ..
بەجەم بهەڵ
نەتەوە من بیت)

★ ★ ★

ئەمجارەیان باران هات
ناهەم بەوات ..
ئەمم لەگەڵی ..
بەجگە لەو
کەس نەما
بە هاوڕێیەتیی

یان بە هاوەیی ..

⋆ ⋆ ⋆

هەموومان
وای نیشان ئەدەین
باشین و
لە ناخیشەوە
گیان ئەدەین ..!

نەوزاد بەندی

قوربانی بوون/ جەلاد بوون/ موسوەمان بوون و شتی تریش.. نەوزاد بەندی

پەویست بەو هەموو ەشبینییە ناکات، چونکە هەرچییەک لە کەمەگادا بگوزەرەت، ئیشی دەستی خەمانە، (ذلك بما كسبت ايديكم ..) لە قورئاندا هاتووە، واتا ئەوە ئیشی دەستی خەتانە.
هەموومان لە ناهەمواریيەکاندا بەشدارین، ئیتر بە شەوەیەکی ەاستەوخە لە پەسەکاندا بووین، یان ناەاستەوخە، لە ەی بەدەنگیی و چاوپەشیی و ئاگرە سوورە لە خەم دوورەوە.
هەموومان نائومەدیی بەاوبکەینەوە ئەگەینە چی؟ لە کاتەکدا هەموومان بە جەرە لە جەرەکان ئەو دەخەمان دروستکردووە و قبوەمانە و تەیدا ئەژین و وەچەیش ئەخەینەوە ..
هەر بەیە ئەم ئەدەبیاتی ناەزایی بوون و ەشبینییە بەرامبەر بە هەموو شتەک، هەمان ئەو ووتاری دەسەاتەیە کە خەیان گەندەییان دروستکردووە و لیژنەیش پەکدەنن بە نەهەشتنی گەندەیی .. هەمان ئەو ناەازیی بوونەی حیزبە ئیسلامییەکانە لە یەکەتی و پارتی کە بەچی یەکناگرن، لە کاتەکا خەیشیان یەکناگرن و چەند جەرەک لە ئیسلاممان لا دەست ئەکەوەت.
هەەەیەک کە بە کەمە کردوومانە، ئەبە بە کەمە ەاستی بکەینەوە.. نیشتمانە، کولتوورە، مەژوویەک، کە بە هەموومان شەواندوومانن،

ئەبە بە هەموومان چاکیان بکەینەوە..
ئەگینا من لە جێی خەمەوە، خەم بە فریشتە ببینم و ئەوانیش بە شەیتان .. ئەو لە شوێنی خۆیەوە، خۆی بە ماندەلا دابنێ و ئەوانی تریش بە نیشتمانفرۆش .. تۆ لە شوێنی خۆتەوە، خۆت بە بێتاوان و قوربانیی دابنێیت و ئەوانی تریش بە تاوانبار و ڕاوچێ، ناگەین بە هیچ .. کێشەکان کە خەمان دروستمان کردوون، لە جیاتی چارەسەریان بکەین، ئێکەین بە فتبۆڵێک و هەر یەکەی بە ئەوی تری هەڵدەدات هەتا یارییەکە کۆتایی دێت.
کێشەی موسوڵمانی ئەمڕۆ بە گشتی و موسوڵمانی کورد بە تایبەتیی ئەوەیە، ئێیانەوە وەک مرۆڤێکی ئەوروپیی بژین، لە هەمان کاتدا وەک خەلیفەیەک حەق و حیسابیان لەگەڵدا بکرێت.. ئێیانەوە بە دنیاوە بنوسێن و ئاوێتەبن، هەمان کات لە ئاسمانەکانیشدا فریشتەکان کارئاسانییان بۆ بکەن.. ناڕازایەتییەکانیشیان زۆرینەیان بە کەمبوونەوەی خزمەتگوزارییە مادییەکانی دنیایە، نەک بە کەمتەرخەمییەکانیان لە ئەرکە ئاینییەکانیاندا ..
ئەوانەیش هەمووی بە ئەوە ئەگەڕێتەوە، پێتەوازەن و هەر یەکەی بە تەنیا بە خێی ئەژی .. هەر یەکەی بە خێی حوکمەتکە ..بە خێی بیریارەکە ..بە خێی ڕەبەرەکە..
ئەمەیش عاقیبەتەکەی خراپتر ئەبە، ئەگەر نەگەڕێنەوە بە لای ئەسڵی ئایەتەکانی قورئان، کە پێسپێجەری مرۆڤبوون و ڕابەرایەتیی ڕاستەقینەیە لەو دنیا خیانییەدا.
ـ(ئەها .. خەریکە بڕۆم بە خوا زانام ئەو هەموو ووشەیەم نوسی ..ئای چەند دانام !! .. ئا ئەمەیە لوتبەرزیی و خۆ بە شت زانین و خەڵک بە هیچ نەزانین ..خۆ بە فریشتە زانین و خەڵک بە شەیتان زانین ..ئەو لووتبەرزییە لە کاڵفامیی و لە زەریی دنیاپەرستییەوە دێ .. لە خۆشویستنی دنیا و ترس لە مردنەوە دێ .. لە عەشقی دنیا و هاوڕێیەتی شەیتانەوە دێ و ..لە ڕق لە مردن و ڕق لە دیداری خواوە دێت ..
ئەم دنیا خۆشویستن و ترسان لە مردنە، کێشەی دروست ئەکات.. کەسێک دروست ئەکات ترسنۆک و خۆپارست و دوور لە شەڕش، وەک ئەو مرۆڤانەی ئەمڕۆ لەسەر زەمین ئێیانبینین، بە نمونە پاپا نیو ئەوەندەی پێتین و تەمپ نادادییان نەکردبوو، شەڕشێکی گەورەی ڕەنیسانیسیان لە دژی ئەنجامدا کە هەموو ئەوروپای گرتەوە، ئەی بۆچی ئەمڕۆ ئەو شەڕشەووە نادات؟ بە هۆی ئەوەیە مرۆڤکان عەشقی دنیا بوون و لە مردن زۆر ئەترسن، ئەوەیش بە هۆی دوور کەوتنەوەیانە لە بیر و باوەڕ و ئایین ، لە کەلچەر و بیرکردنەوە و هەڵوەستەوەرگرتن و کاردانەوە .. ئێستا، لەم جیهانەی ئەمەدا، ئەوەی نزیکی ئایین و بیر و

باوەڕکان بکەوێتەوە، لەی ئەترسن و پەی ئەمین تیرۆریست، لە ئاستیدا ئەو هەوڵەکە بە مانەوەی کەمەگا لە بازنەی مەگەلبوون و .. عەشقی دنیا و ترس لە مردن، بە ئەوەی بیری شەش و ئەلتەرناتیفی تێدا نەمێنێ، تاکو دەسەڵاتکانی دنیا لەو هەموو تاوانە ماددی و مەعنەویانە بەردەوام بن.
قوربانیی بوون و جەلاد بوون، خودی قوربانیی و جەلادکە بەیاری لەسەر ئەدەن، چونکە کەمەگای مرۆڤایەتیی،کەمەگای دارستان نییە، شەر و ئاسکیشی تیا بێ، کەمتیار و کەروێشکیشی تیا بێ، تەکەای کەمەگای مرۆڤ، مرۆڤن ، بەڵام هەندکیان بەیار ئەدەن ببنە قوربانیی و هەوە ئەدەن شانیان هەیبگرێ .. لە بەرامبەردا هەندکەی تریش بەیار ئەدەن ببنە جەلاد و ئاوچی .. هەنگە بەم قوربانییەکان تاوانبارترن لە ئاوچی و جەلادکان، چونکە ئەوان لە سەرەتاوە هەڕەشکەر و پاپۆنەری جەلادکان بوون تا ببن بە ئاوچی بە سەریانەوە ..
(نزار قبانی) لە شیعری (مذكرات سياف العربي) دا ئەڵێ :

انا منذ أن جئت الى السلطة طفلا
ورجال السيرك يلتفون حولى
واحد ينفخ نايا ً..
واحد يضرب طبلا ً
واحد يمسح جوخا ً .. واحد يمسح نعلا..
منذ أن جئت الى السلطة طفلا..
لم يقل لى مستشار القصر (كلا)
لم يقل لى وزرائى أبدا لفظة (كلا)
لم يقل لى سفرائى أبدا فى الوجه (كلا)
لم تقل إحدى نسائى فى سرير الحب (كلا)
إنهم قد علمونى أن أرى نفسى إلها
وأرى الشعب من الشرفة رملا..
فاعذرونى إن تحولت لهولاكو جديد
أنا لم أقتل لوجه القتل يوما..
إنما أقتلكم .. كى أتسلى.

واتا هیچ کەس پەی نەووتم نەخێر، هەموویان سەریان بە ئەڵقاندم و ئەیانووت فەرمایشتی جەنابتە، قوربان .. بەیە بووم بە دیکتاتەر و .. هەر بە کەیف و خۆشیی، خەڵک ئەکوژم.

بوون بە قوربانیی و جەلاد شتەکی سروشتیی و سەپنراو نییە .. زۆرینە بە خواستی خۆیان سەری چەندەمین جار ئەنێوە دەنگ

دەدنەوە بە یەکەتی و پارتی بە نمونە .. یان دەنگ دەدنەوە بە تەمپ .. بە گاتە و سوکایەتییش تەماشای سیمبوە جوانەکانی کەمەگا دەکەن و پەاوەزیان ئەخەن ..
ئەگەر سەپاندن وا لە مرەڤ بکات بە خواستی خەی کەیلە و قوربانیی و داردەست بە، هیچ واتایەک بە بەهەشت و دەزەخ، پاداشت و سزا نامەنەتەوە .
خوای بەخشندە تەواوی مرەڤەکانی بە جەنشینی خەی داناوە لەسەر زەمین، تەواوی ئیرادەیشی داونەتە، بەام چی دەەی لەگەە زەرینەدا کە واز لەو وەزیفە گەورەیە دەنن و ئەبنە کەیلە و قوربانیی ؟؟
کارساتە گەورەکەیش هەر لەردا تەواو نابە، کە ژیانەکی سوک و مافخوراویان دەبە، بەکو کارساتە گەورەکە لەوەدایە کە بەهەشتیش جەگای کەیلە و ملکەچی تیا نابەتەوە .. ئە لەژیک قبوە ناکات منەکی ەزامەند بەم هەموو زوەم کەمەایەتییەی کە لەم کراوە ببمە دراوسەی حەمزە ..ئە چەن شەری شەهیدی ەی ەاستی و .. کەیلە و ملکەچی مافخورای ترسنەک ئەبنە هاوجە و هاوسە؟ .. گەر ئەویش قبوەی بکەت، من خەم پەم قبوەی ناکرەت..
کەشەکە لەردایە کاتە خەشەویستی دنیا و ترس لە مردن وامان لە دەکات ببینە قەسعەیەک هەرچی ناکەسبەچەیە لەمان بخەن، خە هەر لەردا تەواو نابە .. ئە چەن پەی خوراو و قەسعەی ئەتککراو و گەاوکراو ئەکرە ببەتە دراوسەی خالیدی کوەی وەلید بە نمونە لە بەهەشتا ؟؟
(خسر الدنیا و الاخرة) ، ئەو هەواەی لە قورئان وفەرموودەدا هاتووە، تایبەتە بە قوربانییەکان کە خەیان بەیاریان لەداوە و هیچ کەسەک ناچاری نەکردوون ئەو دوو پەستە لە دەست بدەن ، چونکە جەلادەکان لە دنیادا هەر چەنە بە شاهانە و شەرانە ژیاون، تەنها ئاخیرەتەکەیان لە خەتەردایە ..ئەوەی خەسارەتی دنیا و ئاخیرەتە تەنها مەگەلە کەیلە و بەشخوراو و سەرشەەکەیە.
هەموو ەگاکان ئەەنەوە بە بانە لای خەمان و بە ەما لەلای ئەوروپەکان.
بەام وەک دیکارت ئەە پەویستە بزانین کە نازانین نەک نەزانین کە نازانین ..
واتا پەویستە بزانین ئەم پاشاگەردانیی و پاشکەیەتیی و بە ئەرزشکردنەی کەمەگا، ەشەبا و زریانەکی سروشتیی نییە، بەکو کاری دەستی خەمانە و بە گشتی خەمان بەیارمان لەسەر داوە.
ئەمە عەبدوەای مەلا نوری و ئەوانی تر داوایان لە خەک کرد ەپەوان بکەن نەک چەکهەگرتن، لە کاتەکدا چەکیش هەبگیرەت، هەر ەوایە ..بزانە چەند کەس چوون بە دەم داواکەیەوە ؟

هەر یەکەی بە بیانوویەک خەی لەو ئەرکە مرەیی و دینیی و نیشتمانیی و تەنانەت قیامەتییەیش دزییەو ..
ەشبینییەکەی من و ئەو جیاوازییەکی بچوکیان هەیە، ئەوەی من ئەم تەشتە قوەکە خەمان کردوومانە بەسەری خەماندا، بەام ئەو ئەن تەشتە قوەکە کراوە بەسەرماندا ..
تابلەکە یەک تابلەیە، وەک چەن جەنازەیەک لە توبی عەدلی، خەی کوشتبە یان کوژرا بە، هەر جەنازەیەکە و گیانی تیا نەماوە.
کاتە لە کەمەگایەکدا بە ماوەی پەنجا ساە ووتار و ئەدەب و ەخنە و چیرەک بنوسیت، دواجار نەک کەمەگا، تەنانەت منا و برا و خوشک و خەزانەکەیشت بە قسەت نەکەن و تاقەتیان نەبە بتخوەننەو، ئەمە جەنازە نەبە، ئەبە چی جەنازە بە ؟
بە گشتی من نائومەد و ەشبینم، بەو مانایە نا کە ئومەدم تەدا نەبە، بەام ئەو کەمەگایەی تەیداین ئومەدی تەدا نییە .. ئەو بەشەی کە بوونەوەرەکی کەمەایەتیم، مردووە ..بەام لە بەشەکەی خەمدا پەیوەستم بە ئومەد و ئامانجە گەورەکانەو و ..تا دوا هەناسە لە هەوەی نوسین وەخنە و لەکدانەوەی فیکریی و دیالەگدام نەک لەسەر سکرینەکان بەکو لەو پەیجانەی شتەک لە دیالەگ و لەژیکیان تەدا ماوە، ئەو بەجگە لەو خزمەتە کردارییەی کە 35 ساە ەژانە خزمەتی تەدا ئەبەخشم بە کەمەگا وەک کارمەندەکی تەندروستی ، لە ئەستاوە تا پەنجا ەژی تریش خەشبەختانە یان بە داخەو، خانەنشین ئەبم ..
خەشبەختانە: چونکە لە گەژاوەکی پە لە چاوەوانیی و ناتەبایی و دژایەتیی ەزگارم ئەبە، هەمان کات، بە داخەو : چونکە کەمە هاوە کە زیاتر لە 30 ساە پەکەوەین، بەجە دەهەم، لە گەژاوەو ئەکەومە ناو بەشاییەو..
(بە ئاگادارییەو ئەم ووشانە ئەنووسم تا نەکەومەو ناو نەرگزیی بوون و خەشویستنی خودەو کە نەک زەرینە بگرە هەموومان بەردەوام تەی دەکەوین، بە پاەکی زانایانەی شەیتانەو لەو کاتانەدا کە لە لەژیک دادبەین و ..بەربەرە پەمان ئەە خالیق کەیە، تە خەت خالیقیت ..داهەنەر کەیە، تە خەت داهەنەریت .. کەش سەرکییەکەیش ئائەو گریمانە ترسناکەیە کە پەشنوەژی گەندە و سەرکردەی نیشتمانفرەش و دەساتداری ملیاردەر و دەندەی لە پەیدا ئەبە..
شتی تریش …

سامان و سامانی گشتی.. نوزاد بندی

مرڤ لمامکردنی لگ سامانکانی سر زویدا، نگ گمژترین بوونور بـ.. کات پلاماری داهات و کانزاکانی زوی ددات و ..زوییکان پاوان ئکات و سنووریان بـ ئکش ..داهاتکان کـ ئکاتو و ئیباتو بـ مالی خیان.
ئم بوونور گمژیـ، تنها بوندیشو ناوستـ، ئکوتـ کـکردنوی سوپا و چک و تقمنیی بـ ئوی سامان و داهاتی ئوانی تر داگیر بکات.. بـ بـ ئوی چاوک بـ مژوودا بخشنی، ئاخ ئوانی لو پناودا ژیانیان تپاند، بـ ئاسودیی گیشتن؟ ..ئایا کتایی ئو داگیرکار و مافیا و دزان چی بوو؟ ژیانکی پـ لـ شـ و نهامتیی و کش و بزاریی و دااوکـ، دوای ئو دساتکانیان پوکانو و کوتن بر لعنتی هاووتاییکانیان و لـ مژوویشدا وک دوزمیکی ناشیرین و قزون لناو تنکی خکاندا فدران.. لـ ئدب و هونر و کچرکاندا، بوون سیمبوی نادادیی و زوم و ..چندها مان و فیلم و دکیمنتارییان لـ برهم هنان، بـ ئوی نو دوای نوی مرڤایتیی، قین و قی خیانیان بسردا ببارنن و لـ یاد نچنو..
ئـ باش، تـ ناگم، بچی ئم داگیرکار و مافیا و دزان کمک حوانو نادن بـ مشکیان و پندک لـ مژوو ورناگرن و . . تبیک ناکن و ..واز لو بازرگانییـ قزون ناهنن ؟
وخساری پاقلـ فرشک، زر همنتر و بختورتر و بـ گر و گتر، چاوکانی شانازیی و ئارامییان تدا ئخونرنو، لـ کاتکدا تماشای سرکان و گور مافیا و دزکان بکـ، وخساریان یکپارچـ ددنگیی و ترس و بزاریی و دااوکـ و نائارامییـ، چاوکانیان وک گمی خون وان، پـ پن لـ شکست و ئازار و تلانو و شونخونیی و دان..
ئـ باش ئمان کـ لو دخ قورس و تاقتپوکندان، چی لـ دسات وما و سامان زرکانیان ئکن؟ ئو هموو تریلین و ملیارانی دستیان بسرداگرتوو، کی ئیخن؟ یان لـ بنچیندا

ئو هموو داهات چی بە کردوون؟ لە کاتکدا گورترین سرمایی مرڤ تمن و دخشییکیتی، تمنکە ژ بە ژ ئوات، ئویان لە دساتی هیچ کسکدا نییە و دوای حوت هشت دیی تمن، ئیتر مرڤ و مردن لسر مزک و لە قاوخانیکی خمگین یک ئگرنو، هر بیە لوتکی گمژییە، ژیانت لە دااوکە و جنگ و ناتبایی و ترسدا بسر ببیت ..
مرڤ ما و سامانی بچییە لە کاتکدا تنانت خاونی خیشی نییە .. هاتنە دنیات و لە دنیا درچوونت لە دروی خواست و ئارزووی ختدایە .. هر ئندامکی لشت بروارکی دروست بوون و بروارکی بسرچوونیان لسر، کە هیچ لیژنیکی قایمقامیت و تندروستی ناتوانن بیخوننو و بزانن چ بروارکە ئنگە خولککی تر بە یان مانگگ ، ساکی تر، بام هموان ئزانن کە خاونی هیچ ئندامکی لشیان نین و نایشزانن کی دیان لە لدان ئکوت ..خککک هبوون دونە وک من و تە ژیاون و سرقای ما وسامان و ککردنوی دینارکان بوون، ئمە مردوون .. یان ئمە ئندامکیان لە دست داو..
بەن بە قاوشی نخشخانکانی فریاکوتن و شکاویی، ئوسا بتان درئکو ئمە نک خاونی ما و سامان و دینار نین، بەکو خاونی خیشمان نین و لەهر ساتکدا، گیانمان لە ورئگرنو و تواو ئبین .. بومللرزیک لە کمتر لە نیو خولکدا، سدان هزار کس ئکوژت، ئایا ما و سامان و زانست و تکنللژیا ئتوانت چ کارئاسانیی و فریاد ئسییک بە ئو سدان هزار مرڤ مردوو بکات؟
کاتە ڤایرسک یان بکتریایک کە نابینرە و بە ملینان مرڤ لناو ئبات، مرڤ و دسات و پار و سامان و پاسوانکانیان ئتوانن چییان بە بکن؟ ئو هموو کشک و چک و پاسوان و ما و سامانە بینراو، بچی لە ئاست ئو دوژمنە کوشندە نبینراودا دستوسانن ؟ بکتریایک کە هزار جار گورە ئکرە، ئینجا هندی پارچە دزوویکی یک میلیمترییە، ناوی لە دنین سیل یان تاعون و لە سردمکدا ملینها مرڤی سر گی زمین اپچی مردن ئکات.

لردا ئیتر نزانیی و گمژیی مرڤ دردکو لە برامبر چنتیی ژیانکردن لسر ئم ئسترییدا، لە برامبر فان فان و خە پکردن لە شتی بە سوود، خە سرقاکردن بە خاک و خو، بە بە ئوی بیرک لە خی بکاتو؟ ئایا ئو بچی دروست کراو؟ بە خواردنی خاک و خە یان بە برزبوونو بە ئاسمانکان و زگار

بوون لە خاک و خە ؟ ئایا ئەو شتانەی ئەو خەی تەنگەتاو کردووە و ژیانی بە تەرخان کردوون، چ شتەکن؟ هەر هەمووی خاک و خەن و لە خاک و خە دروستکراون، ئایا تە بە ئەوە دروستکراویت تەمەنت لە خە کەکردنەوەدا بەسەر ببەیت؟ سوودی چیە ئەو هەموو خەی لە خەتت کەکردەتەوە لە کاتەکدا هەرچی شتە لەسەر خە بە ئەبەتەوە بە خە، ئیتر ئەم تەرنەخواردنە لە خە، بەچی و لە پەناوی چیدا؟
بیریارەکی عەرەب ئە هەکاری قبونەوە وخنکان و لە گەرمادا مردنی مرەڤ هی ئەوەیە مرەڤ لە بنچینەدا خەکی سەر زەوی نییە و لە ساتەکدا دابەزنراوەتە سەر زەوی، ئەگینا بەچی گیاندارانی تر پەویستیان بە گەرمکەرەوە وساردکەرەوە و پەخەف و پەشاک و کوەاندنی خەراک و نەخەشخانەی منابوون نییە؟ زەوی هی ئەو گیاندارانەیە و ژیانیان بە سەر زەمین گونجاوە، بەام مرەڤ بەو زەمینە نامەیە و لەسەر ئەو زەمینەدا میوانە ..
هەر بەیە مرەڤ پەیستە میوانەکی گەمژە و چاوچنەک نەبە و نەکەوەتە دزیکردن و پە پیاکردنی سەروەت و سامانەکانی زەوی، زەوییەک کە بە هیچ جەرە جەی مانەوەی ئەو نییە..پەویستە لە جیاتی ئەوەی وەک گیانەوەرانی تر، پەلامار بدات، بیر لە خەی بکاتەوە و سەرقاەی زانستی ئەنسرەپەلەجی (مرەڤزانی) بە، بەئەوەی تەبگات ئەوەک کە لە هیچ گیانەوەرەک ناچە و زەمینیەک کە هیچ وەرزەکی بە ئەو نەگونجاوە، چی ئەکات لەرە و ..شوەنی ەاستەقینە و نیشتمانی ئەرجینایی ئەو لە کوەیە ؟

ئایا ژیانکردنی مرەڤ لەسەر زەمین، تەنها لە ەی داگیرکاریی و زوەم و قەتە و عام و تاەان و بەوە ئەکرەت؟
ئایا مرەڤ تەنها ئەبە فە لە مرەڤەکەی تر بکات و بیکاتە سەرباز و جوتیار و کرەکار و خزمەتکاری خەی ؟
ئایا مرەڤ بە ئەوە دروستکراوە زەوی و ئاسمان و دەریاکان بە خەی پاوان بکات و لەو پەناوەدا جینەساید و جەنگ و قات و قەیی و بەد ەوشتیی بەاو بکاتەوە؟
ئایا مرەڤ بە ئەوە هاتەتە بوون خەی بفرەشە و ببەتە کەیلە و خزمەتچیی دەسەاتدارە زاەمکان؟
نەخەر..
مرەڤەک کە خاوەنی خەی نییە، چەن ئەتوانە ببەتە خاوەنی زەوی و ئاسمان و ئەوانی تر ؟
مرەڤەک لەهەر چرکەیەکدا بە، ئەندامە یان زیاتری لەکار ئەکەوە یان بەتەواوەتی ئەمرە و لەناو ئەچە، ئەم مرەڤە بە چ عەقە و لەژیکەک هەوە ئەدات دەست بە ژیان و نان و زەوی و ئازادی مرەڤەکانی تر

ببات و داگیریان بکات ؟
لە کاتەکدا لە زانستی دەروون و کەمەایەتیدا سەلمەنراوە، مرۆڤ لەناو بازاەدا نائارامە و هەمیشە لە دەەاوکەییەکی ئاشکرا و نهەنیدایە، ئەی ئاخە ئەگەر ئەو مرۆڤە زاەم و مافیا و دز بە، ئەبە کەرڤی نائارامیی و دەە اوکەکەی بگاتە کوە ؟ ئەبە اەدەی ترس و دەەخورپە و ەەژەی ژاندنی هەرمەنی ئەدرینالینی لە چ ئاستەکدا بە؟
ئە ئەم هەموو دەرد و خەم و ئازار و گرە و گەەە دەروونییە بەچی؟
لەکاتەکدا تە دوای حەوت یان هەشت دەیە، ئیتر ەەژانە قەە ئەکەیت بە قەەی مردندا و .. قاوشەکانی نەخەشخانە و کانیەلا و چاودەری چە بە اجا و تکا، چەند سانتیمەترەک و چەند سەعات و ەەژەک مردنت لە دوور ئەخەنەوە.. کە پاشان بە خەرایی دەتەوە بە لات ؟
کاتە خوەندکاری زانکە بووین، لە پشووی هاویندا اەهەنانی سەربازییان پە دەکردین، فەسیەەکەی ئەم زەر چالاک و جوان ئەەەیشتین، بەیاریان دا بمنانبەن بە مانەەی فەسیەە چالاکەکانی هەموو زانکەکانی عەراق، لە تکریت، مانەەی سەربازیی بکەین کە ەەنگە سەرەک کەماریش ئامادە بە..
چەکەکانمان فیشەکیان تەدا نەبوو، لەگەە ئەویشدا لە بەربەیانی مانەەکەدا، یەک بە یەک مەخزەنی چەکەکانیان لەکردینەوە و ئەقسامی چەکەکانیشیان اەدەکەشا نەک فیشەکەکمان لە سەبەتانەی چەکەکەدا، حەشار دابە و سەرەکی پە بکوژین ..! هەشتا سەرەک خەی نەهات و جەگرەکەی نارد .. ئەوسا قەبارەی ئەو ترس و دەەاوکەیەم بە دەرکەوت کە سەرەکی تەدا ئەژی ..
توخوا ئەو ژیان بوو ژیایت، سەرەک ؟
باشە ئەگەر وازت لەو هەموو ئەفسەر و سەرباز و کەیلە و ماە و حاەەت بهەنایە و .. وەک مرۆڤەکی ئاسایی، بەبە پاسەوان و کەشک و تەلار، بە دنیای خوادا بگەەایتایە خەشتر نەبوو؟
چیت لەو ژیانە دەستکەوت، بەجگەلە خەم و ترس و دەەاوکەی خەت و .. کوشت و بە و اگواستن و برسیکردن و هەتیوکردنی منانان و بەوەژنکردنی ژنان ؟
ئاخر ئەگەر بەو کارە دەندانانەیشت بەو دزیی و پاوانخوازیی و زوەم و زەرەیشت، بە لایەنی کەمەوە خەت نەمر بوویتایە یان دەخەش و ئارام بوویتایە، بە هەر حاە ..بەەام ژیانەکت هەبوو، سەگ نەیبوو ..چەندەها هەوەی کوشتنت کرا و .. لە تەەەیاندا چەندەها کەست کوشت و هەزاران گوند و شارەچکەت لەگەە زەویدا تەخت کرد .. لە هەر چوار قوەنەی دنیاوە جنەو و هەرشی اگەیاندنت ئەکرایە سەر، توخوا ئەو ژیان بوو تە بردتە سەر ؟ سەگ بە حاەت سەرەک، کە دواجار بەرەەا کرایت و ..خەت و دار و دەستەت کەوتنە ژەر پەی میللەتە بریندارە

تووڵە بە هیواکەتەوە ..
ئەوانەی ئەمڕۆیش، ئەکرێ لە خەیان بپرسن : ئازار ئەمە بە تەمای چین ؟ مال و سامانی ملیۆنەها مرۆڤمان دزیوە بە خەمان، کشک و ملیارەها دۆلار و فڕۆکەی تایبەت، چ سوودێکیان هەبووە بەمان ؟ کوا دڵخۆشیی و دڵنیایی و ئارامیی ؟ کوا ئازادی پیاسەیەک بە تەنیا بە شەقامەکاندا ؟ کوا سەربەرزیی ؟ کوا ڕێز لە کاتێکدا هەموو و میدیا و تەڵەفزیۆنەکان سیخناخن لە جنێو و هەڕەشە و سوکایەتیی پەمان، ئایا حەفتا هەشتا ساڵی نادیار و بێ گرەنتی، لێو دنیا ڕەق و تەقەدا، ئێوە ئەهێنە ملیۆنەها خەڵک جنێومان پێبدەن لەبەرئێوەی نان و ئازادیمان لێ دزیون ؟
ئایا نان و ئازادی ملیۆنەها کەسمان بۆچییە لە کاتێکدا نێ فریای خواردنی نانکەی خەمان ئەکەوین و ..نێ ئەیشتوانین بە ساتێ چاڵ لە ئازادی خەمان وەربگرین ..
جیاوازی نێوان زیندانیی و پۆلیس چییە؟ هەر یەکەیان لە دیوێکی شیشکێوە وەستاوە، زیندانییەکە سەربەرزە بەوەی لە پشتاوی ئازادیی و مافە ڕەواکانیدا زیندانە، بەڵام پۆلیسەکە بە ئازاری ویژدانەوە ئاڕی لە کاتێکدا هەمووان پێی دەڵێن داردەست و کاسۆلیسی زاڵم و شتێک نییە شانازیی پێوە بکات.
هەر بۆیە هەرچی زووترە، پێویستە سەرکەکان و بازرگانە چاچنکەکان و فێبازەکان و دزەکان و مافیاکان، ڕاوەستن و بیر بکەنەوە و بپرسن: ئازار ئەمە خەریکی چین؟ ئەم خەخەواردن و خەدزین و خەکەکردنەوەیە چییە لەساڕی قورمیش کراوین؟ ئەی کەی بە مرۆڤایەتیی خەمان شاد بین و بەو دنیایەی کە هی هەموانە هەبەزین و دابەزین و واز لە خەخواردنی حەرام بێنین؟
نالی ئەڵێ :
مەگەر دەعوایی پاکیی نەسەب بە جیفەیی دنیا
کەسەیید بی، چ بەرزنجی. چ پیریایی، چ زاراوی
وەرە ئەم نیکتەیە من پێت بڵێم نالی ئەگەر فەرزان
هەموو دنیات ببێ، هەشتاکو هەر حەیران داماوی
نازم حیکمەتیش کە لە پشتاوی ئازادیی مرۆڤدا هەموو گەنجیی خەی لە زیندانداا بەسر برد :ئەڵێ :
ئەم دنیایە نوقووم ئەبێ
کەشتی ڕەگر و دزەکان نوقوم ئەبێ …

نەوزاد بەندی

دەستاتدارانی هەرێم و دەخشکردنی خاک.. نەوزاد بەندی

بە درێژایی مێژووی مرۆڤایەتیی، هیچ دەسەاتێک لەم سەرزەمینەدا، ئەوەندەی دەسەاتدارانی هەرێمی کوردستان دژی میللەتەکەیان خۆش نەکردووە .. ئەوەندەی دەسەاتدارانی کورد ، کوردیان نەگەیاندەتە لوتکەی کێف و ئارامیی و هەوربوونەوەی دە و ەح.
دوێنێ شەو موبەیدەکە ئینزاری بە ئاویی دا، چومە سەربان، تەماشا ئەکەم تەنکەکە دوو بست ئاوی تێدایە، هەر بیە بە پێللە موبەیدەکەی خەمانم کوژاندەوە، بەڵام دەم نەهات موبەیدەی منااڵکان بکوژێنمەوە، ووتم بەکو بەرەکەتی تە بکەوێ و ئەو شەوە لەناو گەرمادا نەتڵێنەوە.
ئیتر دەەاوکەم و بەزاریەکەم دەستی پێکرد، لەگەڵ ئەویشدا کارەزی عەرەق لە پشت ملمەوە تەقی و .. بە گازەرای پشتما هاتە خوارەوە، بەنی عەرەقی بن باڵم بەزاری کردم، چونکە بە تەما بووم دوشەک بکەم کاتێ موبەیدە بەر ئەو زەنگە دەتەزێنێ دا بە گومانا، زەنگی کەمبوونەوەی ئاو..
ئیتر تاقەتی نوسین و خوێندنەوەم نەما، شەوکی زەر گەرم و قورس و پڕ لە خەمکیم بەسەر برد، تەنانەت حەوسەڵەی وەامدانەوەی مەبایل و کەمێنتی هاوەڵکانم نەبوو.. لە دوای نیوە شەو هەتا بەیانی چەند جارێک چومە لای بەری ئاوی ەئیسی و گومم لەگرت، بەدەنگ و بە وورتە، لە خەوکی قوڵدا بوو..بەڵوعەم ئەکردەوە قەقەنێکی ئەدا و پێی ئەووتم: ئیشکت هەبوو ؟
ماڵکی لە کوهاتوو، قاپ و کەوچک لەسەر سنکەکە کەکە بووبوون، پیاو نیەدەوەرا تەنانەت دەستکیش بە ئاو بگەیەنێت، نێک بە تەواوەتیی وشک بکات، ئەوسا مناڵ لە کوێ دەست و دەم و چاوەک بشۆن؟
دەەاوکەکەم سات بە سات زیادی ئەکرد، بە تایبەت دوێنێ شەو تەلەفۆنیشم بە غاز فرۆشکە کردبوو بتێ غازم فریا بخات، ئەویش ووتبووی فەرمی بایعییەکەت حازر کە، مقەدەر نەبە سەعات نە ئەگەمە لات ..ئەوا سەعات نە لای دا و نە غاز و نە ئاو ..تەلەفۆنەم بە

هاوییکم کرد لە چند کانکی ئەو دیو ماڵی خەمانە، ووتی : لای ئەمە پڕە ئاو هاتتوە ..
ئەویش دەاوکەکی زیاد کردم، چونکە ئەمە پڕە مزخی ئاومان کوژاندبوە، حەز ناکەم بەردەوام مزخی ئاو ئیش پەبکەم، تەنها یەک سەعات، وا دیارە ئاو هاتتوە و مزخی حەرەسی دراوسکان دوا قومی هەکشاوە و من بە بەش بووم.
برادەرکی تر لەو نزیکانە ووتی : لای ئەمە هاتتوە بەام تەزە کزە ..
ئەمە وای لەکردم پە بکەم بە ئیسپانەدا و بەمە لای مزخی ئاوکە، برغوم کردوە و هەوام دەرکرد و .. باتکەم کردوە، سەیر ئەکەم ئاو نییە، تەنها ئەو ئاوی کە بە حیساب هەوای مزخکەم پە دەرکرد، بە تەوژم لە دەرچی تەنفیسکەوە، کەشای بە دەم و چاوما وەک نیمچە تف تەکردنەک وا بوو.
بە ئیسپانە و سەر و پەتاکی تەوە، هاتمەو.. ووتم بە هیچ جەرە لای ئەمە ئاو نییە.
ژمارەی تەنکەرە ئاوەکم لەلایە، خەزانم ووتی تەلەفەنی بە مەکە، ئەو تەنکەرانە پیسن ..تازە پەنجەم بەر ژمارەکی کەوتبوو، دامخستەوە، ئەمجارە ئەو تەلەفەنی کرد .. ووتی تەنکەرەکی هەژدە بەرمیلیی بە بیست و پەنج هەزارە .. ووتم ئەی وەکو بزانیت بەچی ئاو نییە ؟ .بەری و شت نەشکاوە وەک چەن هەموو ساە لە مانگی حەوت و هەشتا ئەشکەن؟ .. ووتی : نەوەا ..هەر بە پەژکانی خەیان زیاتر بەری ئەدەنەوە، ئەگینا ئاو ئەونە زەرە خەریکە سەدەکی دوکان ئەتەق ..
ووتم : یەک سەعاتی تر ئاوەکە سەر و سەراخی نەبوو، تەلەفەنت بە ئەکەم تەنکەرەکم بەبەنە.
ئاو بەا و .. موبەیدەی مناەکانیشم کوژاندەوە و پانکەکانم بە هەکردن.
سەعاتەکە لای دا، ئاو نەبوو .. بەام کابرای غاز پەیدا بوو، مەعمیلەکەم نەبوو، غازەکی بە داگرتم و فەمی بایعەکە و نە هەزارە لە وەرگرتم، ووتی : سە شەممە فەمەکەت بە دەنمەوە..
دوایی خەمەکی ترم بە دروست بوو، چونکە ژمارەی تەلەفەنم لە وەرنەگرت، ئەی چەن بیدەزمەوە و ..فەمی بایعەکەی لە وەربگرمەوە؟
لەو کاتەدا لە پە خەشترین ئاوازی مەزارت و بتهەڤن و باخم هاتە بەر گوە .. دەنگی مزخی ئاوەکەمان .. یەکسەر موبەیدەکانم هەکرد، ماە بە بوو لە بەنساردی مقەبا وشەکەوبووەکانی موبەیدەکان .. گرنگ نییە.. گرنگ ئەویە ئیتر ئەم دوش ئەکەم و لە بەنی عەرەق ەزگارم ئەبە .. قاپ و کەوچکەکانی دوەنە شەو ئەشەین

و چشت لە دنین .. ئیهاوار لەو خشیی و شادییە...
ئاخر چ دساتک لە دنیادا ئتوانت ئاوا دی هاووەاتییەکانی لە پەکدا خش بکات و بیانگینت ترپکی شادیی ؟ .. بە نمونە لە کوردستانی ئراندا تانکی ئاو بە سربانکانو نابینیت، کواتە تا ئستا کوردکی ژهات ئاویان لە نبیو و لە پکا ئاوکی بە بربدنو و دی خش بکن، ئاو بیست و چوار کاتژمر هیە .. کواتە هیچ ئرانییک تا ئستا لە ی ئاوو دی خش نبوو و نگیشتتە لوتکی شادی و کیف و سفا ..سیمفنیای مزخە، ئرکسترای ئاوی ئیسی، کنسرت و هپکی بە ساز نکردوون.. بە بش بوون لەو مژدە خشانە، لەو هوا پە لە هیوا و ووزە بخشانە.
هروها بری غاز گیتشتتە دوورترین لادی ئران، بەو جرە لە سیمفنیای تقی بتە غاز و مارشی شپی بتە غاز بە بشن کاتە لە عنترکو هی ئدنە خوارو و .. لچ و لوی بتکان ئقوپن بە جرە هیچ بتکس و فیلرە چاکیان ناکاتو .. میللتانی تر وک ئمە لە هیچ و خایی دخش نین، چ میللتک شمشاکی قا مە مژدی پداون و هناونیتە هلکە سما؟ نخر.. چ میللتک گورە و بچوک، ژن و منا و پیر و پککوتە بە دخشییو غاز دننە سر شانیان و لە کرنڤاکی نتوایتیدا، بە دوای عنترە پە لە بتکاندا، بە ئاوازی شمشاکی قالە مو ، ا دکن و غازە بشکان بە پیی دننو؟ بە ئوی ئاگادار بن، هموویان لە جیمدان و ماسولکانیان هئاوساون، ئاخر چ دساتک لە مژووی مرڤایتییدا توانیوتی بتە غاز بە هموو میللت هبگرە، بویش بخایی یاری ئاسن و جیم بە هموو هاووەاتییەکانی دابین بکات؟ ..
لویش سیرتر، قالە مە ئارامگاکی لە ناشکنیە، کچی شمشاکی لرە دی شش حوت ملین کورد خش ئکات بە مژدی غاز دوای غاز بان، بە زیندوو بوونوی غاز دوای غاز قان ؟ ئاخر ئو کی وای حقە، لوان بە و تنها گکی بە ئوان بە، کچی شمشا و مژدانە و دخشکردنکی بە ئمە بە ؟
کە هیە شمشاکی قالە می سر عنتری غازکان، یک دنیا دخشیی و خولیا و عشق و هیوای بە دروست نکردبە؟ کە هیە بە دوای ئو ئاوازدا بە بتە غازو اینکردبە؟
کە هیە بە گیزی مزخی ئاو، نچوبتە حوت تبقی ئاسمانی دشادیی و ئیلهام و بختوریيو؟ ئم هموو مژدە و دخشکردنە، چ دساتک توانیوتی بە هاووەاتییەکانی فراهمی بکات بجگە لە

دەسەڵاتدارانی هەرەمی کوردستانی باشوور ؟

(بە سەد بتەقنی نادەم، زیکەزیکی مزخەی ماڵ ..
چی ئەرکستڕای دنیا هەیە نایگەمەوە بە یەک شمشاڵ ..
شمشاڵەکەی قاڵ مەڵە، لای ئەمە بەربوونی غاز..
ئازادییەکە ناوازە، بەی هەڵئەپەڕن ماڵ بە ماڵ ..)

پاشان هەڵگیرساندنی شەڕی براکوژیی چەند ساڵ و لە پەڕەکا بەیاری ئاگر بەست و هەڵپەڕینی تەواوی دوو دەڤەری کەسک و زەرد، حەوت شەو و حەوت ڕۆژ ..دابەشکردنی شیرینیی و دیاری و سەدان سرود بە قەد و باڵای ئەو دوو سەرکە کاریزمایەی کە شەڕی براکوژییان ڕاگەیاند و دواییش کوژاندیانەوە، بەوپەڕی گەورەترین مژدەیان دا بە گوێی تاک بە تاکی ئەم هەرەمەدا .. لە بیرمە لە گەرمەی ئەو ئاهەنگە شەوانەدا کە لەسەر شەقامەکانی شار سازدەکران، گەنجێکی باڵا بەرز و جوانخاس و دەنگخۆش، هەڵدەپەڕی و بە دەوری خۆیدا ئاخولایەوە و بە دەنگی بەرز ئەم سردووە نیشتمانییەی ئەووتەوە :
((هەی داد هەی بێداد گیانە ..
گیانی شیرینم ..
هەی مامە گیان کاکە گیان ..
وەی کاکە گیان
مامە گیان ..
وەی مامە گیان .
کاکە گیان ..
مامە.. کاکە ..
ماکە .. کامە ..))
بەڵام ئاکەم لە تەواوی دانیشتوانیگەی زەمینەدا کە وا بزانم گەیشتە هەشت ملیار کەس، کەسێکی ئەوەندەی ئەو کوڕە جوانخاسە دڵی خۆش بووبێ.. دڵی ئەوە دەسکەوت نییە ؟ دڵی ئاگر شەڕی براکوژیی نەکرایە، چۆن ئەتونرا گەنجی وا جوانخاس و دڵخۆش لە کەمەنگادا بەرهەم بهێنن ؟
پاشان دواخستنی موچە و ڕیسوا کردن و قەرزار کردنی فەرمانبەران، لە پەڕەکا دوای دوو مانگ و زیاتر، بەڵاوکردنەوەی خشتەی موچە .. ئای لەو دڵخۆشییە .. ئەزانن هیچ میللەتێک لەسەر گەی زەوی مژدەی موچەی پێ نەدراوە و بەو هەیەوە نەگەیشتە لوتکەی چەپڵەپەی کەیف وسەفا، بەجگە لە میللەتەکەمان ؟؟ چ میللەتێک هەیە بە بینینی خشتەی دابەشکردنی موچە، دەی لەسەر سەد و بیست لێی دابە و چاوی گەشابێتەوە و .. وەک نامەی دڵداریی بە یەکتریان ناردبێ؟؟ برادەرم

هەیە لە ئەوروپاوە خشتەکەی بە ناردووم، وتویەتی لای ئەمە ئەنتەرنەت خەرایە، وتوومە با زوو مژدەی پە بدەم ..! دەی لەچ ئومەت و نەتەوەیەکدا مژدەی وا خەش و بەلەزەت هەیە دوای وەرزەک لە پە موچەیەک دابەش بکرە ؟
نییە .. هەر بەیە ەژ بە ەژ لە ووەاتان خەمەکیی و شیزەفرینیا و خەکوشتن لە پەرەسەندندان بەەام لای ئەمە و لە سایەی ئەم دەسەاتدارە مژدە بەخشانەدا، شتەک نییە بە ناوی نەخەشیی دەروونیی و جەستەیی .. ئە لە زانستی دەروونـدا هاتووە، ئەو کەسانەی بەردەوام مژدەیان پە دەردە، خەکەکی دوورن لە نەخەشییە دەروونییەکانەوە.
لە بیرمە شەوەکی دەیجور، عەلی بانیبنەکیی تەلەفەنی بە کردم، لەناو دەنگە دەنگ و هات و هاوار و عیو عیودا، بە حاە گوەم لە دەنگی عەلی بانیبنەکیی بوو، بەهات و هاوار پەی ووتم : مامەستا خانەکانی شەخانیان لەسەر تاپە کردین، حەزم کرد پەت بەم چونکە تە زەر مەراقت بوو ..
ووتم: ئەی ئەو هەسە و ژاوە ژاوە چییە؟
ووتی : وەا لە خەشیی ئەو هەواە هەموو ئەهلی گەک کردوومانە بە شایلەغان، ئەوە سەرچەپەکە بە منە ئەگینا مەجال نەبوو ئەم هەواەت پە بدەم .. جارە بە دەعا !
دوای چەند ساە عەلی بانیبنەکییم بینی، ووتی ئەزانی هەشتا خانەکانیان بە تاپە نەکردووین ..
ووتم : ئەی شایلەغانەکەی ئەو شەوە چی بوو؟
ووتی : درە بوو..ەاست نەبوو.

ئینجا تە سەیری ئەو دەسەاتدارانەی ئەمە بکەن، تەنانەت بە درەیش لە هەوەی دەخەشکردنی کەمەانی خەکی کوردستاندان، ئاخر دەسەاتداری وا لە کوەی دنیادا هەبووە واز لە هەموو داب و نەریتەکی مرەڤایەتیی بەنەت و لە پەناوی دەخەشکردنی خەکەکەیدا درەی شاخدار بکات؟ تە وەرە ئەوەندە دەسەز و خەمخەر و عاشقی میللەتەکەت بیت، هەستیت درەی شاخداریان بە بکەیت تەنها و تەنها لەبەر ئەوەی ئەگەر بە سەعاتەکیش بە دەیان خەش بە و بکەونە هەپەکە و شایلەغان و سەرچەپییەکە بدەنە دەستی عەلی بانیبنەکیی ..
بەاستی هەتا ئەم دەسەاتدارانەتان لە دەست نەچەت، هەست بەو هەموو خزمەت و دەخەشکردن و خەمخەریی و پیاوەتییانەیان ناکەن .. هەزاران هەزار جار، توشی قات و قەیی و شە و نائارامییان کردوون، دوایی بە نوکە قەمەک، هەمووانیان هەناوەتە هەلەکە سەما ..

ئەمەیش خۆی لە خۆیدا، هونەرە، دەسەزییە، داهێنانە، پەزانینە، باوکایەتییە و دایکایەتییشە ..
داهێنەری ئەم جۆرە دەخۆشکردنە بە کەمەڵە، سەدام حسێن بوو.. بە نمونە کاتێ بە ماوەی هەشت ساڵ، شەڕێکی گەورەی لەگەڵ ئێراندا ڕاگەیاند، ملیۆنان خەڵکی کوشت و ئاوارە و هەتیو و بێوەژن و کەمئەندام کرد، دوای ئەوە یەکسەر بەیاری ڕاگرتنی شەڕی دا و ..خەڵکەکەی هێنایە هەڵەبجە سەما و ..حەوت شەو و حەوت ڕۆژ، لە زاخۆوە هەتا فاو هەڵپەکە و ئاهەنگ بوو، کاکە ڕەش خۆیشی بە میللەتەکەی ووت :
(کل من یحتفل بطریقته الخاصة)
واتە هەر کەسەی بە چ ڕێگایەک پێی خۆشە، ئاهەنگ بگێڕێت ..
ئەمانە هونەرمەندی زەرگەورەن پێش ئەوەی سیاسەتمەداری باڵا بن، ئەتوانن سەر بەقوە بهێننە هەڵەبجە سەما، ئەتوانن باوک مردوو بخەنە هەڵپەڕکێ .. ئەتوانن مەرد مردوو بهێننە هەڵهەڵەدان.. ئەمانە ئەندازیاری وێرانکاریی و مژدە و دڵخۆشیین .. ئەتوانن لە فرمێسک پێکەنین و .. لە برسێتیی، بەفیی کراوە و.. لە گەرمستان، سپێیی دامەزرێنن..

پێکخستنی قەناغەکانی مرۆڤبوون.. نەوزاد بەندی

ڕەنگە بەم یەکەک لە خواستە سەرەکییەکانی کۆمۆنیالیستی جیهانیی و سەرەک خۆ و بەگ و ئاغا و دەربەگەکان، هەشتنەوەی خەڵکە داگیر کراو و دەستبەسەرکراو و هەڵخەڵتاوەکەیە لە قەناغی ئاژەبووندا ..ڕاگریکردنە لەیان بە ئەوەی نەچنە ناو بەشە مرۆڤایەتییەکە و هیچ شتە لە مافە مرۆڤایەتییەکانی خۆیان نەزانن. واتە ڕازیکردن و سەرقاڵکردنیانە بە مافە سەرەتایی و ئاژەییەکان و..یاریپێکردنیانە لە بازنەی مافە ئاژەییەکاندا، لەبەین و بڕسی کردن و کەمکردنەوەی هەندە لەو مافە ئاژەییانە لە ماوەیەکەوە بە ماوەیەکی تر، بە ئەوەی خەبات و بیرکردنەوەی خەڵک تەنها بە ئەو مافە سەرەتاییانە بە، لە پەکا هەلکە و دەشاوی تەماتە و پیاز و بەنزین و نەوت و کارەبا و غاز و موچە و ئاشتی ناهەڵن، بە ئەوەی

لە مامەستایەکی زانکۆ هەتا پاکەتفرەشەک، هەموو خەون و هیواکانی ببەتە دەستکەوتنی یەکەک لەو مافە ئاژەییە سەرتاییانە.
بەو جەرە ئەو گەل ومیللەتانە لە قەناغیی ئاژەیدا ئەهەرەنەوە و ئەتوانرەت بە ئەرک و خەرجییەکی کەم کەنترە بکرەن، ئەتوانرەت شەیان پە بکرەت و کەمەکوژیی و برسەتیی و هەموو جەرە زەمەکی بەکەمە و بە تاکیان لە بکرەت، ئەتوانرەت سامان و داهات و کولتوور و دین و کەلەپوریان لە قەدەغە بکرەت، بە ئەوەی بیرکردنەوەی مرەڤایەتیی و نیشتمانیی و ئاینیی و کولتوریی وایان لە بکات نەهەن ئەو غەدرە گەورانەیان دەرهەق بکرەت، چونکە ئەو بیرکردنەوانە، بیرکردنەوەی مرەیین و نەهەراوە ئەوان ئەو بیرکردنەوانەیان هەبەت.. نەهەراوە لە بیرکردنەوە ئاژەییەکان زیاتر پەش بکەون و ..هەنگاو بە فەزای بیرکردنەوە مرەڤایەتییەکان بنەن، ئەویش هەشتنەوە و قەتیسکردنی ژمارەیەکی زەرە لە مرەڤەکانی ئەمە لە قەفەزەکانی پەش مرەڤبوون و سەرقاەکردنیانە بە خواستە سەرتاییەکانی ئاژەانەوە، کە خواردن و دادە و خەوتن و وەچە خستنەوەیە.

خەی لە بنچینەدا مرەڤ هەتا کەمەک مافی سەرتایی لەگە گیاندارانی تردا هاوبەشە.. واتا لە خواردن و هەلانە و خەوتن و هاوسەرگیریی و وەچەخستنەوەدا، مرەڤ وەک هەر گیاندارەکی تر وایە ..
کاتە ئەم مرەڤە لە مافە سەرتاییەکانیدا لەی دەدرەت و پەکی ئەخرەت و ناهەرەت بە پەپلیکانەی مافەکانیدا سەرکەوەت، ئیتر ناتوانە مرەڤ بە، چونکە ئەم لە بەشە ئاژەییەکەیدا ئەژنەی شکەنراوە و پەکی کەوتووە.
هەر بەیە زەرینەی خەکی ئەمە پەروەردەنەکراون و لە قەناغی ئاژەیدا هەراونەتەوە، لە قەناغی پەش مرەڤبوون و پەش پەروەردەبووندا، پەک خراون.. ئەبینیت کابرا ملیاردەر، کەچی وەک ئاژەکی دەندە و وەک سواەکەرەک دەردەکەوەت و ئەیەوە کرەکارەکانی بە نانەسکیی ئیشی بە بکەن، یان هەر بە خەایی کاری بە بکەن، چونکە ئەم ئاژە ملیاردەر کاتی خەی پەش ئەوەی بگاتە مافە مرەڤایەتییەکانی، بە درەختەکەوە، لە بەشە ئاژەییەکەدا بەستراوەتەوە و تەقەی لەکراوە، ئەستا کە لە ەی عەشایەر و حیزب و فە و ساختەوە، بەتە ملیاردەر، ناتوانەت مرەڤ بەت، لەبەرئەوەی وەک چەن کار و کاسپی هەوە و تەقەلای ئەوەت، بە هەمان شەوە مرەڤبوونیش کار و ماندوو بوون و قەناغەکی ناسکی تەمەنی پەویستە، خوەندن و تەگەیشتن و وەرگرتنی بەوانامەکانی مرەڤبوونی ئەوە..

ئەوەی لە لوتکەی گەنجییدا هەلی مرۆڤبوون ومافە مرۆڤایەتییەکانی بە نەخسا بێت، تازە ناتوانێ لە تەمەنی پێنجا ساڵیدا ببێتە مرۆڤ، چونکە ئیتر ئەو ئیسپێترانەی نەماوە وانەکانی مرۆڤایەتیی پێ وەربگرێت، یان ئەسڵەن کە ئەو وانانەی پێ بڵێتەوە کاتێ کەمەگا سەر لەبەری لە قوناغەکانی هاوبەش لەگەڵ گیاندارانی تردا پێکیان خراوە و گلاون ؟

هەر بۆیە زۆر ئاسایی فەرمانڕەوایەکی پێکخراو لە بەشە ئاژەڵییەکەیدا، بە لایەوە ئاسایی بە خەی ملیاردێر بە بەرام موچە نەداتە فەرمانبەرەکانی دەوڵەت .. یان سەرەکێک لە پێناوی دووبارە هەڵبژاردنەوەیدا، جەنگەکی وەرانکەر ئەنجام بدات ..منارەکانی خەی لە خەشترین کەشک و باشترین زانکەی جیهانییدا بخوێنن بەرام بە لایەوە ئاسایی بە منارەانی خەڵک بکاتە سەرباز و کرێکار و هەزارەهایان لە بکوژ و ئاوارە و نائومێد بکات، ئەمە ڵەک وەک شەرێک وایە کە بە لایەوە ئاسایی ئاسکێک ڕاو بکات و دەرخواردی بچووکانی بدات، گرنگ نییە بچکەکانی ئاسکەکە بە دایک و بە شیر بمێننەوە و بمرن..چونکە لەناو ئاژەڵدا مافی ئەوانی تر و ئەتگەت و پێوەندیی و فیداکاریی بە ئەوانی تر نییە ..تەنها غەریزەی باوان بەرامبەر بچووکانیان و خواردن و وچە خستنەوە و داددانی بچووکان هەیە ..واتا شەرێک بە شێوەیکی سروشتیی، هێندە ڵەگای پەدراوە لە فەربوونی ستێپکانی ئەرک و مافەکاندا، خە ئەگەر لە چەندین زانکەدا شەرێک دانیشتنیت و وانەکانی ئەتگەت و ڕای بەرامبەر و مافی ژیان بە هەمووانی پێ بڵێتەوە، هیچیان لە حاڵی نابەت و بەردەوام لە تەکشکان و خواردنی ئەوانی تردا.

کاتێک مرۆڤکان لەو ئاستەدا ڕادەگیرێن، کارەساتێکی مرۆیی گەورە ڕوودەدات، تەماشا ئەکەیت مرۆڤێک بە شکە و شێوە مرۆڤێکی پاک و خاوێن و مەدەرنە، کەچی لە هەڵس و کەوت ومامەڵەی لەگەڵ ئەوانی تردا، تاوێک ڕەویە و ..تاوێک شەڕە و .. تاوێک گورگە و .. تاوێک بەکتریا و ڤایرەس..لە هیچ تاوێک لە تاوەکانی ژیانیدا مرۆڤ نییە، ئەویش کەمەگای دارستانی لەوە بەرهەم دەهێنرێت، لە ڕاستیدا کەمەگای دارستان واتا کەمەگایەک تاکەکانی بە شکە و شێوە مرۆڤن بەرام بە کار وکردەوە ئاژەڵن، بەهەز، لاواز ئەخوات.. فێڵباز، داماو قوت ئەدات.. زانا، نەزان چەواشە ئەکات.. دانا، نادان بە لاندا ئەبات.. دەسەاتدار، بەدەسەات ئەکاتە کۆیلە و کاسەلەس و خزمەتکاری خەی …

ئەگەر سەرنج بدەین، مرۆڤی ئەمەیش بە گشتی لە سنووری خواستە ئاژەڵییەکان زیاتر ناتوانێ ئەو سنوورانە ببەزێنێ و بچێتە ناو بەشە مرۆییەکەوە .. هەر بۆیە پێغەمبەران و پیاوچاکان بە کەسی

پیرز تماشا کراون و تماشا ئکرن، چونک ئوان پروردی مرییان تواو کردوو و ..لە دروی غریزی خزان و بنماو، کار و خباتیان کردوو، مبستیان ئاسوود کردنی تواوی مرڤایتیی و ژیان بوو..

لو بارودخ ترسناک و شرمندیدا، ئبینین کسانک کە قناغکانی مافە مرڤایتییکانیان بە هو و تقلای خیان و بە نهنیی تواو کردوو و لی تگیشتوون، لە گشنیگای کمگای دارستان و دندکانی دارستانو، ئو جر کسان، کسانکی گرشون و ترسناکن و ئاسایشیی جیهانیی ونودوتیی و نتوایتیی تک ددن.. کوشتنی چە ڤارا و زیندانکردنی نازم حیکمت و نیسن ماندلا، بە ئو بوو مروڤکان فری مافە مرییکانیان نکن و ..کمگا نبتە کمگای مریی و هر بە کمگای دارستان بمننو..
کاتە کتبکانی دکتر یوسف قرزاویی و ستاندا ولینین و سیدقوتب و مکسیم گورکی قدغە ئکرن، بە ئویە کە مرڤە مکان هر مە بن، گشت و خوری و سروپکانیان ببخشن، مرڤە گورگکانیش هر گورگ بن و لە ناز و نیعمتی مخواردن ببش نکرن.
کاتە فیلمکانی حمدک یاساغ دکرن و .. گستاف فلبیر لسر مانی مدام بڤاریی اپچی دادگا ئکرت و عبدولخالق معروف و سید قوتب و حسن قزجی لسر نوسین تیرر ئکرن ..بە ئویە لە هموو وویکو مرڤکان هنگاوی زیاتر ننن لوی بیان کشراو..تنانت ئگر دساتی ووات ئاینییش بە، نایو و پی ترسناک،هاووتییە مکانی لە تگیشتنی ئاینییدا هنگاوی زیاتر بنن، ئوان ئبە تنها ئوندە لە ئایین بزانن کە ئوان مەن و ئبە ببن بە قوربانی گورک و شرکان.. بە هەمان شو دساتە کمنیست و سیکیولار و ئتایستکانیش، نایانو هاووتییە مگلکانیان زر لە یکسانیی و بدینییدا قو ببنو، چونک بە گشتی بیرکردنو ترسناک و دساتکان قیان لە لیتی، ئیتر بیرکردنوک هر چنک بت، گرنگ نییە، چونک هموو بیرکردنوکان پا بە مرڤو ئنن لە بازنی ئاژییو دربچن و بگن بازنی مرڤایتیی هر بیە بیریارکی چپی وک چە ڤارا بە شانازییو سردانی گی بیریارکی ئاینیی وک ساحدینی ئیوبیی ئکات، چونک بیرکردنوکان لە بنچیندا لە یک سرچاوو هئقوو و لە کتاییشدا ئژنە دریایکو..ئویش کارساتە بە کومگای دارستان و مام شر و مام گورگکانی کمگا.. خە ناپلین پناپارت هر لە خیو

نێیوتوون : دوو فیرقە سەرباز هەندێ دوو نوسەر نامترسنن .. لە خەبات نێیوتوون مەیدانی جەنگم پێ لە هەڵی تاقیکردنەوە خۆشتر و باشترە .. جەنگیزخان کاتێ کتێبخانەکانی بەغدادی هەدایە ئاوو ئووباری دیجلە و فوراتەوە .. داعش کاتێ کتێبخانەی ناوەندی زانکۆی موسڵی سووتاند کە یەکەم کتێبخانەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بوو لەووی سەرچاوە و دەستنووسەکانەوە .. هیتلەر کاتێ کتێبخانە و تابلۆ جیهانییەکانی ئیسووتاند ..ئەمانە و زۆر تاوانی دژ بە کولتوور و بیرکردنەوەی تر کە ئەنجامدراون و ئەنجام ئەدرێن، بە ئاوە بوون کە مرۆڤکان بیرنەکەنەوە و بە مافە مرۆڤایەتییەکانی خۆیان شاد نەبن.. بەڵکو لە قەناغی ئاژاوەیی و کێلایەتیی خۆیاندا بمێننەوە .. بە جۆرێک ملیۆنەها مرۆڤ خزمەتی یەک مرۆڤ و یەک خۆزان بکەن.. داهات و ماڵ و سامانی ملیارەها مروڤ، بدرێتە مرۆڤێک .. ملیارەها مرۆڤی ماندوو برسی وتینوو بن بە ئاوەی مرۆڤێک ببێتە خاوەنی سەدان ملیار دۆلار یان تریلیۆنها .. لە شەڕی نەوت و کانزا بازرگانییەکاندا ملیۆنها مرۆڤ بکوژرێن و سەدان شار و شارۆچکە وێران بکرێن لە پێناوی هشتنەوەی دەسەڵات و توانای کەسێکدا و مانەوەی لەسەر کورسی دەسەڵاتدا .
ئایین و بیرکردنەوە و کتێب و ئایدیۆلۆژیای تازە، ئاو تاوانە گەورانەیان پێ قوت ناچێ و ڕەتیان دەکەنەوە، وەک چۆن موحەمەد و هاوەڵکانی بە قورئانێک شەڕشێکی جیهانییان لە دژی سەرکخەڵکانی قوڕەیش و کیسراکان و قەیسەرەکان و لویسەکان بەرپاکرد ..وەک چۆن مەکسیم گۆرکی و جاک لەندەن و جۆرج ئۆروێل و لینین و هاوەڵکانیان، شەڕشێکی یەکسانییان لە دژی قەیسەرە هەئاوساوەکانی ڕوسیا و هەموو جیهاندا بەرپاکرد .. وەک چۆن دانتی و تەماس مۆر و بەکاشیۆ و هاوەڵکانیان، شەڕشی ڕێنیسانسیان دژی پاپا هەئاوساوەکانی کڵێسەکانی هەموو دنیا بەرپاکرد ..
هەر بۆیە هەرگیز نابینیت دەسەڵاتدارەکان هاوەڵی بیریارەکان بن، ئاگەر بە ڕەکەوت و لەبەر خەڵکردنە چاویشەوە برادەرایەتییەکی لەو جۆرە دروست بووبێ، برادەرایەتییەکی کاتیی بووە و بە کارەسات تەواو بووە ..وەک چۆن هینری هەشتەم، سەری تەماس مۆری هاوەڵی پەراند، لەسەر بیروباوەڕی دادپەروەریی و یەکسانخوازییەکەی، هەرچەندە مۆر هاوەڵی خەزانیی هینریی هەشتەمیش بوو..
وەک چۆن شۆرکە بەکەس لە وەزارەتی ڕۆشنبیریی دەستی لە کارکەشایەوە و نەیتوانی بەردەوام بێت.
بەوجۆرە لە هەر کەمەگایەکدا چەند ئایدیۆلۆژیا هەبێ، ئەوەندە ئاغا و سەرکحیزب و خاوەن دەسەڵات هەن، نەک بە گۆشپەدانی ئاو ئایدیۆلۆژیایانە، بەڵکو بە چاودێریکردنیان و نەهێشتنی هەنگاونانی

تاز و ش□شگ□ی تاز تیاندا.. بە ئەوی تەواوی ئایدیەلەژیاکان لە سنوورەکانی مافی ئاژ□ییدا بمەننەو و ه□□ سوورەکان نەبەزەنن و بانگەشەی مرەڤبوون لە کەمەگای دارستاندا ەانگەیەنن..
بینیومانە سەرکخ□□کی ئاینیی، ئەندامەکی خەی دەرکردووە و لە هەموو حەسانەیەک دایماەیوە لەبەر ئەوەی ه□□ سوورەکانی بەزاندووە و باسی مافە زەوتکراوەکانی کەمەگای مەگەلی کردووە، چونکە ئەو سەرکردایەتیی حیزبەکی ئاینیی پەدراوە بە ئەوەی لە □□ی ئایینەوە، مەایەتیی و □□زامەندبوون بە مەایەتیی لە ناخی شوەنکەوتوانیدا بچەسپەنە و تەیان بگەیەنەت کە ەازی و □□زامەند و خاوەن سەبر بن بەرامبەر هەر زوەمەک کە لەیان ئەکرەت، بە ئەوەی کە مردن بە□نە بەهەشتەوە. یان سەرکخ□□کی ناسیونالیست و دیموکرات، چەندەها ئەندامی خەی تواندەتەوە لەسەر وشەیەک یان د□□ک .. لەسەر کتەبەک ..یان نامیلکەیەک..لەسەر تەوقەکردنەک لەگە□ بیریارەکدا ..لەسەر چاوپەکەوتەنەک، سەرکردەیەک کوژراوە ..یان وونکراوە، چونکە وای تەگەیاندوون دوای سەرکەوتنی ئەوان، ئیتر ئایدیەلەژیا کەتایی هاتووە و هیچ پەویست ناکا ئاو بە ئاشی کەندا بکرەت.. ئیتر بیرکردنەوە کەتایی هاتووە و پەویست ناکات خ□ک بوروژەنرەت..ئیتر ش□ش شتەکی بە مانا و ترسناکە و پەویستە هەمووان بە قیسمەت و نسیبی خەیان ەازی بن.
لەویش سەیرتر، چاپکردن و بەاوکردنەوەی کتەبە لەلایەن ئەوانەی کە لە بنچینەدا بە دژایەتیی کتەب خوەقاون، ئەویش تەنها بە تەکەکردنی وەرقەکانە و خ□کردنە چاو و ەاوکردنە لەناو گەمی لە□دا.
پرسیارەکیش خەی قوت ئەکاتەوە، ئایا ئەوانەی کە کەمەگاکان لە سنوورەکانی ئاژ□بووندا سە دەکەن، خەیان ئەو سنوورانەیان بەیوە؟ ئایا خەیان مافە لە مرەڤایەتییەکان شارەزا و بە□□دن؟ ئەی ئەگەر وایە، چەن ویژدانیان □□گای بە مەگەلکردنی کومەگایان ئەدات؟ لە ەاستیدا بە نمونە کەسەکی وەک ناپلیەن، زەر پابەند بووە بە □□شنبیریی و کولتوورەوە، واتا ئەکرە بە□ین ستەپەکانی مرەڤبوونی بەیوە، بە□ام لە پەناوی مانەوەی لە لوتکەی دەسەاتدا، نەک ئەو مافە مرەڤایەتییانەی لە بیری خەی بردەتەوە، تەنانەت وەک □□ویەکی فە□باز ئەچەتە زانکەی ئەزهەر و ئە□□ت من ئیسلام بووم، بە ئەوەی کەمەگای میسر بە تایبەتیی و موسوەمانان بە گشتیی ه□□بخ□□تەنە و □□ی ش□شی ئاینییان لە ببەستەت.
کەواتە ئەکرە بە□ین ئەوانەی کەمەگاکانیان لە زیندانی مافە سەرتاییەکاندا دیل کردووە، ئەکرە خەیان مرەڤ بن، بە□ام مرەڤبوون بە بازرگانییە گەورەکانیان هیچ دەرد ناخوا و ..باشتر وایە بەیان

وک دند مام بکن..
بو جر دوو جیهانی تواو جیاواز سریان هدا، جیهانی VIP؛ جیهانی هایلایڤی دندکان و.. جیهانیVCP; جیهانی ئشکنجی م برسی و ماندووکان ..
لردا ئیتر ئو دژایتیی هتا هتایی ئبینین لـ نوان بیریار و دندکاندا .. لـ نوان مافکانی مرڤ و کمگای دارستاندا .. لـ نوان ئازادیخواز و زیندانکاندا .. لـ نوان کتب و کاشینکفدا .. هرگیز ئو دوو بریش دانولیان پکو ناکوت، هرچند یکک لـ دندکانی کمگای دارستان، بوری ئوی بخی دا بوو بت : للقلم و البندقية فوهة واحدة .. واتا قم و کاشینکف یک لولیان هی… هههههههه ..

لـ گی بکمی عراقکانو بـ گی به کمی ئاتونکان.. نوزاد بندی

نگ عراق بـ کوردستانیشو، تاک وو ات بـ کـ زرترین ئاهنگی سرکوتن و سرفرازیی تدا ئنجام درا بـ، کچی سیستم لـ دوای سیستم خراپتر و تاوانبارتر و گندتر بوو ..
وک دن لـ دمی سگ ایانکردوو، کوتونتـ دمی گورگو.. وک خیام ئ دمانی دردیان بـ درد بـ کردوون.
بردوام لم عراق سیر و سمریدا، کـ وک کمگا و وک دسات و تنانت وک ئاو و هوایش بـ مانوی مرڤ گونجاو نبوو ونیی، شتی سیر و سیرتر وودات.
ئاخر لـ چ وو ات و گل و نتویکدا ووی داو، کوک بـ برچاوی دایک و باوکییو گولـ باران بکر، ئینجا داوا لـ دایک و باوکی بکرت چپ لـ بدن و هلهلـ لـ بدن و نرخی تچووی فیشککانیش بدنو بـ حوکمتکـ تاوانکیشی ئو بوو کوردایتیی کردوو ؟!!.. ئـ ئاخر ئم تنها لسردمی بعسدا ووی داو و زر بـ ئاساییش پسکـ بو چوو، کـ بوا ناکم نیرنی ماسوتن، شتی وایکردبـ ..بوا ناکم جنگیزخان کـ

قسابکی بو ونو بوو، هرگیز بیری لو کردبتو پاری شمشرکی له کس و کاری کوژراوکو وربگرتو یان پی وتبن کاتو کوکتان ئکوژم چپو و هلهلو لبدن، چونکو ئم کارو لژیک و ئخلاق قبوی ناکن، واتا ئگر هر جرکی ئاژو بنیت، بچووکی لو پش چاویدا بکوژیت، نک ناتوانیت وای لو بکیت خشحایی دربیت، تنانت بو هموو تواناکانییو هرشت بو دنت و تت لدکاتو، هموومان ئو مریشکمان بینیو کو بو گژی مارکی کبرادا دتو و ناهت توخنی جوجککانی بکوت.
ئم دخو نالژیکییو نا ئخلاقییو تایبتو بو عراقیی و عراقییکان و ..قبویشیان کردوو و قبویشی ئکن.
ئو لو دوای وخانی ژمی بعس له لاین ئمریکاو چی ووی دا ؟ ئاهنگ و شایلغان .. چندها ژ هتا ئوار، چندها ئوار هتا بیانی، ئاهنگ بوو ..عراقی نو گیشت و ..دیکتاتریت کتایی هات..
بام ئو عراقییی کو لو دست سگو هارکانی بعس زگار کرا، کوتو سر کبی گورگو نادیارکان .. هر زوو هستی بو نمانی نخشخانی خایی و خوندنی خایی و گیاندنی خایی کرد .. هستی بو نمانی ز و شکو و وشت و بها کمایتیی وئاینییکان کرد .. لو ماویکی کورتدا هزاران زانا و دانای عراقیی لسر شقامکان و ماکاندا، بو دستکی نادیار تیرر کران ..تقینو و شی ناوخو و مزهبی دستی پکرد.. برستیی سری هدا.. کچی بو کم ووی دا.. کچی مزهبیی و برستیی ..
بام عراقییکان قبویان کرد، وک چن پشتریش قبویان کردبوو.. عراقییکان ناپرسن ئر ئو هموو ژ و شو ئاهنگ و شایلغانمان بچی کرد؟
کوردستانی خیشمان پش شایلغانی عراقییکان بو یک درزن سا، ئازادیی و خودموختاریی هرمایتیی خی اگیاندبوو، برستیی و شی ناوخو و گبزربوونی دهزار ی کوردی اگیاندبوو.. دوو ئیداریی و باوکردنوی شی اگیاندن یان جنیوی دژ بیکی وا، کو بوا ناکم هیچ بگانیک بو شویه ئیهانو و شکاندنی بو کورد کردبت.. باشو لو چ مژوو ، جوگرافیایکدا، لو چ فلسفیکی هیتلر و مسلینیی و زاشا و شاعباسدا هاتوو، له شی براکوژیدا، خزانکی نناسراو لو مای خزانکی دوژمنیدا نیشتجو بکرت؟ یکتی و پارتی کردیان، لو سلمانی ماو ئاواری هولریی یکتیی لو ماو پارتی مشربکاندا نیشتجو کران، لو هولریش بو همان شو ..ئاخر تو جوان لکی بدنو و تی

بوانن، دوو خزانی دوژمن لە سەروختی شەکی خوناویی نوانیاندا، چن لە یک ماەدا ئتوانن پکو بژین؟ لەلای ئەم پکو ژیان و قبویشیان کرد..و سوپاس بە خوا، تیشمان پەاند. ئینجا موچە ندان بە هاووەاتیان.. لەویش سیرتر پاشکوتکردنی موچە، لە چ سیستم و کەمەگایکدا ەووی داو؟ موچە وک ئکسجین وایە، وک چن ئکسجین خونی مرڤ گش دکاتو و ووزە ئگینتە خانکانی لەش بە بەردوامبوونی چالاکییە زیندییەکان، بە هەمان شو موچە، خواردن دگینتە خانکانی لەش بە ئوی لە ەی ئکسجینو، شی بکرنو و بگەن بە پویستییە پەتینیی و میناەاییەکانی لەش .. تە بیت و بە خەم بەیت من موچکتان نادەم و بەتان پاشکوت ئکەم !! ئەم حاەتە لە هیچ کلتوور و سیستم و قناغکی مژوویی و جوگرافیی و جاهیلیی و تانات لە ئشکوتیشدا ەووی نداو.. هیچ جیاوازییکی نییە لە قوقواگ گرتن و خنکاندن و بە بەشکردن لە ئکسجین ..ئینجا لەویش سیرتر قبوکردنی ئو کەمەکوژییە داراییە لە لاین خەکو .. لەویش سیرترین و سیرترین دووجا و زیاتریش، بەردوامبوونی ئەم موچە ندان بە ماوی زیاتر لە ١٠ سا، هەر ساەی بە جرک و بە بەک و بە چند مانگک، لە زر زر و لە کەم کەم، بە جرک سا هەبوو شش موچە و زیاتری تیا ندراو.

بەام کە لایکیان ویژدانی نبت و لایکی تریش قبوی بکات، ئەم لەردا تنها ئاماژی پدکین وک ئو شتە سیر و سەرانی لە عراقدا ئگوزرن و هەموو لایکیش قبوییان .

پاشان فرشتنی نوت و قرزار بوون..ئەم کارساتە بیرکاریی و عقیی و مەاییە سختە، کاتە تە ملینها بەرمیل نوت ئفرشیت بە ئوی ملیارها دلار قرزار بیت !! لەردا ئیتر هەرچی هاوکشی بیرکاریی و فیزیا و کیمیا هەیە ائوستن.. هەرچی یاسای ئابووریی و سسلیژی و سیاسیی هەیە، توشی شک ئبن.. بەام وک ووتم نوتفرشکە زر بە ئاسایی ئەە نوتم فرشتوو و ملیارها دلار قرزم کردتە گردنتانو ئی میللتی پاەوان .. لەویش سیرتر میللتە پاەوانکە قبوی ئکات، ئەمیش یککی ترە لە دیاردە سرسوهنرە قبوکراوکان، کە تایبتن بە عراق.

هشتنوی سدان هزار درچووی کلژ و پیمانگاکان، بە ماوی دیان سا، بە دامزراندن و بە ئیش و بە داهاتوو، ئەم لە هەر ووەاتکدا بە، دسەات خوی لە ناکو و لە نزیکترین فرستدا، مایپوچبوون و دستلکارکشانوی خی ادگینت، بەام لە عراق نا .. چونکە لە عراق هەموو لایک قبویان، هەر بیە کە ئەم ازی و ئو رازی بە،حتمن قازی ئبە خریکی قوتدانی

لوقمەقازی بە.
لەوەیش سەیرتر کە کەیلەکانی ئەهرامەکان قبوەی ناکەن و لە عەراقدا قبوە کراوە و ئەکرە، لەدانەوەی قەوانی کورتهەنانی بودجەیە..لە هەمان کات سەرهەدانی سەدان و هەزاران ملیەنەر و ملیاردەری سیاسییە.. لەسەندنەوەی فلس بە فلسی ئاو و کارەبا و خزمەتگوزارییەکانە لە هاووەاتیان لە کاتەکدا حوکمەت پەنج شەش ملیار دەلاری فەرمانبەران قەرزارە، ئەمەیش سەرسوەهەنەرەکی جیهانییە کە هەردوو لا قبوەیانە و وەزعەکەیش چ عەیبی نییە.
لەوەیش سەیرتر کە هەموو لایەک قبوەیانە سەرکەکان دەیان و سەدان ملیەن دەلار دەدەنە کەشک و فەکەی تایبەت و قات و بەینباخ و سەعاتی مارکە و کچی شەخ و شەنگ، لە بەرامبەردا مامەستایەک لەسەر شاشەی تیڤییەکان ئەگری و ئەە سە مانگە کرە خانووم نەداوە و سە ەژە لە ماەکەمدا ئاگر نەکراوەتەوە، بەام هیچ ەوونادات چونکە مامەستا گریاوەکە و سەرکە خەشبەختەکانیش قبوەیانە و ەازین، ئیتر با قازی بە خەی هەر لوقمەقازی بخوات.
سەیرترین شتیش ئەوەیە کەمە بەناو ئەپەزیسیەن بە قات و بەینباخ و لاندکرەزەر و ڤەاوە، بەردەوام ئەوە دەدەن بە گوەی میللەتەکەدا کە ئەوەندە ملیاریان دزراوە و ئەوەندە نەوت و غازیان حەپەلوشکراوە و ئەوەندە هەزار دەنم زەوییان پاوانکراوە، لە ەاستیدا ئەم کەمە مەبەستیان ووریا کردنەوەی خەک و گەانکاریی نییە، بەکو وەک ئەو یاریزانەی زەرانبازیی گا وایە کە کاتەک گاکە خەریکە ئەمرە و ئەکەوە، دەتە لایەوە و کەمە شمشەر ئەکات بە پشتیدا .. ئەم زانیاریی و داتا خەمگینانەی سەبارەت بە تاەانکردنی ژەر خان و سەرخانی نیشتمان، تەقاندنی فیشەکی ەحمەتە لەناوچاوی میللەت، بە ئەوەیە خەکەکە ئەوەندەی تر نائومەد و کەیلەتر و داماوتر بن، چونکە بیریارەک ئەەت ئەگەر ئازارەکی کەمی بەرامبەرەکەت بدەیت، بیر لە تەکردنەوە ئەکاتەوە، بەام ئەگەر بەردەوام ئازاری بدەیت و لە هەموو ەوویەکەوە برینداری بکەیت، ئیتر بیری تەکردنەوەی تەدا نامەنە، هەرگیز بیر لە تەکردنەوە ناکاتەوە و تە ئەباتە ئاستی سوپەرپاوەر و خواوە و خەیشی ئەبەتە عەبدەکی بە دەسەات و دەست سپی ..ئیتر هەردوو سە لایان قبوەیانە، هەم دەسەات و هەم ئەپەزیسیەن و هەم میللەتی ەش و ەووت، ئەوەیشی قسە ئەکات زیاد ئەە هەروەک ئەفراسیاب لە تەمسیلی ژن بە ژندا عەرزی کردین.
یەکەک لە دیاردە نامەعقولەکانی ەژەمی بەعس، گەی بە کەمەی هاووەاتیان بوو .. ئاخر ەنگە لە ووەاتان گەی بە کەمە هەبە، بەام هی بومەلەرزە و تسەنامی و زریان و لافاو و تاعون و کارەساتە

سروشتییەکانە .. یان هی دوژمنەکانیانە لە شتێ گەورەکاندا، کەچی سەدام حسێنەک کە ملیۆنان هاووڵاتی خۆی لەسەر بیر کردنەوە و مەزهەب و نەتەوایەتیی و زەرجاریش بە بە هە، ئەکوژێت و ئەیانخاتە ناو گۆڕی بەکۆمەڵەوە، ئەمە شتێکە عەقڵ و لۆژیک قبووڵی ناکەن، بەڵام مادام گەلانی عەراق قبووڵیانە، ئەبێتە شتێکی ئاسایی و .. زەر بە نەرماییش بەسەر هەموواندا تێدەپەڕێت.

دوای شایلۆغانی ڕوخانی بەعس و بە پێتاکردنی سەدام و جەماعەتەکەی، خۆ عەراق نابێتە شامی شەریف .. عەراق هەر عەراقە و ..هەر عەراقیش ئەبێت، هەر خاڵیی نییە لە دیاردەی سەیر و سەمەرەی قبووکراو، لەلایەن هەموو لایەکەوە ..

عەراقێک لەسەر دەریایەک نەوت و گازی سروشتیی و کانزای گرانبەهای تر، کەچی تەماشایەکی کەمەگای عەراقیی دەکەیت وەکو ئەوە وایە کینیا و تەنزانیا بێت.. ئەژ بە ئەژ دیاردەی عەرەبانە و هەژاریی و سواڵکردن و .. نان پەیداکردن لەناو خۆڵ و خاشاکی قەراغ شارەکاندا زیاد ئەکات .. لەو لایشەوە لە پەنکا سەرەکێک پەیدا ئەبێ، حەزی لە چەپەیە، خۆی لە ئەبێتە مەهاتیر محەمەد و ماندێلا، دەست ئەکات بە ئاوەدونانی دز و گەندەکارانی ووڵات.. ئەمجارەیان گەڵێ بە کەمەکانی کیلۆ ئاڵتوونەکان و ملیارێ دۆلارەکان ئاشکرا ئەبن .. جومەیلییەکی ملباریک ئەکەنە کەبشی فیدا، گوایا ملیارەها دۆلاری خستێتە ناو دەبێی بەئادی ئاو و لە ژێر زەویدا شاردوونیەتەوە .. سەدان و هەزاران کیلۆ ئاڵتونی خستێتە ناو سپلیت و ژێر خان و ژێر زەوی بۆغا و هەوڵەرەوە!! هههههه .. ..ژنەکی چاو زەق دەست بەسەر دەکەن، گوایا ئەوەندەی جومەیلی و زیاتریشی خستێتە ناو گۆڕی بە کەمەڵی زەڵ ودۆلارەوە .. ئیتر خۆکەکە دڵیان خۆش ئەبێتەوە و چەپەڵ لەدەدەن و دۆعای تەمەن درێژی بە سەرەکی گەندەکوژ و دزتەقەن و جەردەفەن دەکەن.. نوسەرەکان پێ ئەدەن بە قەڵەما و .. دەستدەکەن بە حیسابکردنی ئەو هەموو داهاتە دزراوەی کە سەرەکی قوماندانی نوە لە دزەکانی سەندتەوە و خستوویەتیە ناو خەزێنەی دەوڵەتەوە ..ئیتر ئاهەنگ و شایلۆغانی دەروونیی و ڕاگەیاندنەکان دەست پێدەکات و دۆلار لە لەسەد و پەنجا و سەوە دێتە خوارەوە بە سەد و پەنجا و دوو و نیو ..!

بە بە ئەوەی یەک سواکەر کەم بووبێتەوە ..بە بە ئەوەی یەک کڕچی بووبێتە خاوەنی ماڵ ..بە بە ئەوەی یەک بەکار دامەزرابێ..بە بە ئەوەی یەک نەفەر لەوانە کەم بووبێتەوە کە لەسەر مقابا و خۆڵ و خاشاکی قەراغ شارەکان بژێوی ژیانیان دەستبەر ئەکەن..

کەسیش ناپرسێ ئەرێ ئاغای قەشەنگ، ئەو ملیۆنەها و ملیارەها دۆلارە دزراوەیە لە گۆڕەبەکۆمەکانی جەردەکاندا .. ئەو سەدەها و

ه□زار□ها كيل□ ئا□توون□ د□زراو□ي□ ك□ ئ□كات□ بودج□ى وو□ات□كى ئ□وروپيى، چييان ل□ هات؟ ب□چى برسيي□كيان ت□ر ن□كرد ؟ ك□ بردى و ك□ د□زيي□و□ و ك□ ديسان برديي□و□ و خواردى؟ ب□□□، س□ر□كى ق□ش□نگ، گ□□□ ب□ كوم□□□كانى داهاتى نيشتمان□كى ه□□داي□و□ و .. دواى چ□پ□□ ل□دان□كى گ□رم و د□ستخ□شيي□كى ج□ماو□ريى، ل□ گ□□□ب□ك□م□□□كانى تايب□ت ب□ خ□يدا ئ□سپارد□ى كردن□و□.. ب□ □□زام□ندى ه□موو لاي□ك و .. و للمرحوم سورة الفاتحة ..

انا لل□ و انا الي□ راجعـــــــــــــــــــــون..

ل□ گ□□□كى ئ□م□.. ن□وزاد ب□ندى

ل□ ه□موو ك□□ا ن□كانماندا، ب□رد□وام ك□تر□ك ه□يه گم□ى ل□ وون بوو□ و در□خـت در□خـت ب□ى ئ□گ□□□، نايـد□ز□ت□و□ تــاكو ئ□ب□ت□ قوربـــانى ب□ردى دارلاستيك□..يان داوى ك□تر باز□ .. ب□رد□وام دايك□ ه□ي□ ب□ دواى ووشك□سا□يى چاو□كانيا ئ□گ□□□، نايد□ز□ت□و□ تا دوا جار ل□گ□□ تــاو□ فرم□ســك□، ئ□□وا و مـــا□ ب□ ج□ـــد□□□ ..ل□م گ□□□ك□ ب□رد□وام شـــاعير□ ب□دواى تـــابل□ي□كى پاييزيـــدا ئ□گ□□□، ت□ن□ك□ى خ□□□كـــان گــــا□ت□ى پ□ ئ□ك□ن، نيشتمانفر□ش□كـــان زمـــــانى ل□ د□رد□نـــــن، ن□خو□نـــد□وار□كان زينـــدان□كانى ل□ پ□ ئ□ك□ن، براكـــانى كارامـــاز□ف چوارد□ورى ئ□ت□نن، □ووتى ئ□ك□ن□و□، ه□موو وش□ و تابل□كانى پ□ دائ□ك□نن ..

ئ□م نيشتمان□ پارچ□ ئ□سقان□كى ه□زار جار ف□□نراو□ و .. ه□زار د□مـــى ســـ□گ گ□□او□ و.. ه□زار ك□□ب□ى گـــورگى تـــاقى كـــرد□ت□و□ .. ب□رد□وام ب□چوو□ پشيل□ي□كى تيا كوژراو□ ..ب□رد□وام خا□خا□□ك□ي□كى تيا بوو□ ب□ پوش ..ئ□م بازا□ى خيان□ت□ ب□رد□وام خو□نى تيا ه□رزان بوو□ و نانى ت□دا گران.. ه□ميش□ در□ختى ت□دا □يسوا بوو□ و س□ب□رى ت□دا گران .. ب□ ئ□ب□د باى و□شتى ت□دا ياساغ بوو□ و نو□ژيشى ت□دا كراو□ ب□ باران ..ل□م ك□□ا ن□ نسرم□دا، ب□رد□وام مردن ه□□□ش□ى ل□ نـــان و چـــا كـــردوو□ و ه□ميش□ بـــار و د□خ ناسـک بـــوو□ .. ه□ل و م□رج□كانى ه□ر□سه□نان ب□رد□وام ئاماد□ بوون.. ئ□م ك□□ا ن□ ه□ميش□ و□ك س□زانيي□ك، س□ركرد□كان سوارى بوون و هيچى تر ..چ□كدار و ت□كن□كرات ..ك□م□نيست و ئيسلاميى و ديموكرات، كاريان ت□نها لاقه كردن بوو□.. لاق□ دواى لاق□، ئ□وان□ى ت□سقا□□ ش□ر□فيان ه□بووب□،

ایان کردوو، بە جیان هشتوو، لەسەر دیوار و دەرگا و دەلاقە ..ئەم کەانە بەردوام یان خەە بوو یان قوە .. هی ئەویە یەک ەژ تیایدا بژیت، چونکە هەموو شتەکی دووبارەیە، لەگەە گەستانا لەت ئەگەەن، شاخی جەردەکان و کەلی مردووەکان ..
بەردەوام چەلەکەیەک نازانە بە کوە بفرە ..درەختە نازانە سەبەر بە کە بکا .. گریان و پەکەنین ئەوەندە تەکەکراون، ئەستا پەکەوە گەشت ئەکەن و یەک ژوور پەکەوە ئەگرن ..
لەم کەانەدا بەردەوام مندالەک ئەگری و دایکەک ئەمرە و باوکەک بەدوای ژنەکی جوانترا ئەگەە .. بەردەوام بازرگانەک کەرکوک ئەفرەشە و هەەوەەک فەتەکەپی دوبەی ئەکەە و.. درەزنە بە بارستایی دەنگدانە، درەی شاخدار دابەش ئەکا بە خەایی و نەخوەندەوارە میز ئەکا بە هەموو مزگەوت و کتەبخانەکا ..بەردەوام ژیان گیان ئەدا و مردن لە دایک ئەبە .بەردەوام ەیزە ئاودەستخانەی مزگەوتەکان پەن لە پیاوی تەنگاو ..بەردەوام کەانە خەمگینەکان، پەن لە ماەی بە ئاو .لەرە بەردەوام گرانیی جگەرە ئەکەشە و خەر بە شەرمەوە هەەدە، سەرەکخەەکان خاوەنی سەد هەزار ملیار دەلارن و هەشتایش وەختە لە برسا ئەمرن..بازرگاناوایە ئەرە، بازرگانگەلەکی سواەکەر.. لەرە بەردەوام ناشیرینیی خەات وەرئەگرە و .. شیعر تەنەکە و تەپەی حەیاچوونی بە لەددرە ..ئەرە تفیشی تەدا بکەی زەرەرتە، وەک خەوەکی ترسناک، تا زوو خەبەرت بەتەوە، بەختەوەر تریت.

نەوزاد بەندی

ەگاکانیش ئەمرن.. نەوزاد بەندی

لەو دنیایەدا، بە پەی قەناغەکانی ژیان و تەمەن و بارودەخە ئابوریی و فیکریی و سیاسییەکان، ەگاکانیش ئەمرن.. تەماشا ئەکەیت، کەمەە ەگا کە سانەک ەژانە پەیاندا ەیشتوویت، ئەمە بە هیچ جەرەک پەیاندا ناەیت.. واتا ئەو ەگایانە لای تە تەمەنیان تەواو بووە و مردوون.

وەک خەم، گەلە ڕەگا لە ژیانمدا لە دایک بوون و مردوون .. وەکو ڕەگای فرەشگای مەجید و عەبدوڵا لە کەانەکەمان، کە ڕەژانە بە دە فلس یان پەنج فلسەوە بەسەریدا ئەڕەیشتین و ئەهاتینەوە ..ئەستا لە مەژە ئەو دوو ڕەگایە، بە هەردوو فرەشیار و هەردوو فرەشگاکەیشەوە مردوون ..هەروەها ڕەگای قوتابخانەی ئەیوبیی، کە ڕەژانە لەگەڵ باوکما، لە کارەزی وەستا شەریفەوە دەستمان پەدەکرد، هەتاکو گەڕەکی چوارباغ و نزیک مزگەوتی عەبدوڵا لوتفی.. تەمەنی ئەو ڕەگا دوور و درەژ و پەچا و پەچە، تەنها دوو ساڵ بوو، ئیتر لە لای ئەمە مرد و بە هەتاهەتایە بەو ڕیتمە پەیدا ڕەت نەبووینەوە، ئاخر باوکم لەگەڵ بەڕەوبەری تەربیە و مەعاریفی ئەو سەردەمەدا، لەسەر بابەتی سیاسیی بەشەڵ هاتبوو، گەاسەک ئاوی کەشا بوو بەسەریدا، ئیتر سزای باوکمیان دابوو بە گواستنەوەی بە قوتابخانەیەکی دوور، هەتا ڕەژانە ئەشکەنجە بکەشە و عەرەق بەڕەژە و ڕەگایەکی دوور ببەت..ڕەگایەک کە خەتی هیچ جەرە ئامانەیەکی لەسەر نەبوو.. ڕەگای قوتابخانەی مەولاناخالید و کاوە و هەڵکەوتیش بە هەمان شەوە ساڵانەک لە ژیانماندا لەدایک بوون و تەعاروفیان لەگەڵ هەنگاوەکانماندا کرد و پاشان بە هەتاهەتایە مردن.. ئەستا بە نمونە کەسەک پەم بەت با بچین بە ئامادەیی هەڵکەوت یان بە ناوەندی کاوە، تەماشایەکی چاوی ئەکەم و پەی ئەڕەم : تەواویت ؟ ئە ئاخر مەعقول نییە جارەکی تر بە ڕەگایەکدا بەیت کە لە ژیانتا مردووە، وەک هەڵدانەوەی گەڕەک وایە، ماندووەتیی و خەم و خەفەتەکی زەری لە دوایە..

هەروەها ڕەگای زانکەی موسە، کە چوار ساڵی پە لە ماندووبوون و خەشیی و خەم و خەون و هیوا و عەشق و لەکدابەانی ژیانمانی بە خەی برد.. ڕەگایەکی دوور و درەژ، لە سلەمانییەوە بە موسە، پاشان ڕەژانە لە بەشی ناوخەییەوە بە مەرکەز توابیی و چەشتخانە زەلامەکەی، بە خواردنی نانی بەیانی.. ڕەگای خەرا، ەووە و هەڵەکانی وانەخوەندن و تاقیگەکان..ڕەگای گەانەوە بە بەشی ناوخەیی و ..ڕەگای کولەرە بەقیمە و مزگەوتی هەیبەت خاتوون .. ڕەگا کورتەکانی چەشتلەنان و قاپ شوشتن و هەی سەعی کردن.. ڕەگاکانی عەشق، کە تەکەا کورسییە دارەکان و ژەر دارکاژ و یەکالیپتەس و بەنە و ئاهەنگەکانی زانکە بوون..ڕەگای گەانەوەی پە لە خولیا و تاسە بە سلەمانی ..ڕەنگە بەم ڕەگاکانی زانکە یەکجار جەرا و جەر و ترش و شیرین بوون، هەر بەیە لەم ساڵانەی دواییدا، دوای دابەانی زیاتر لە 40 ساڵ، چەند جارەک هەوەمان دا بگەڕەینەوە و پەیاندا تەپەڕینەوە..هەوەماندا فەرست ئەید یان ئیسعافات ئەوەلیی بە ئەو ڕەگایانە بکەینەوە، ڕەیشتینە بەردەم زانکەیەک کە 40 ساڵ بوو بە

جەمان هەشتبوو، کارمەندی پرسگە بە عەرەبی پێی ووتین : فەرموون حاجکان؟ چیتان ئەوە ؟ ئەمرکەن..
ئە ناحەقی نەبوو وای ووت، چونکە کەمێک کەسی پیری لەسەر ڕێگای خویندکارە لاوکاندا بینی .. یان کەمێک پیرەمێردی بینی، گێی ڕێگا کەنە مردووکانی تەمەنیان هەڵدابوو، هەر بۆیە لێی پرسین : چیتان ئەوە؟
بەجگە لە کارمەندی پرسگە، قوتابیانیش بەسەرسامییەوە بە ساتە سەرنجیان دەدایێن و هەندێکیشیان پێدەکەنین و لە دوورەوە قاقاکانیان ئەوەی دەگەیاند کە ئەمە موخالەفێکی مروریمان کردووە و بە سایتێکی هەڵدا ڕەیشتووین و شایانی ڕاگرتن و سزادان و تەنانەت قەشمەریی و پێکەنینیشین..
ووتمان : هیچ ..
ووتمان: چل ساڵ پێش ئێستا ئەرمان تەواو کرد ..
دەستمان بە زانکە درێژ کرد، وەک ئەوەی دەست بە مەزارگەیەک درێژ بکەین کە هیچ جوڵە و ژیانێکی تیا نەما بێت ..
ووتمان: کاتی خۆی ئەمەیش لەڕ بووین، بە زۆی موحەدەوە، هەموو ڕۆژە، چاکەتی نیللی و کراسی سپی و پانتۆڵی ڕەساسیمان ئەپێشی، ئێستا ئەو یەکتاپێشیە نەماوە …
بە ئەوەی زیاتر بیسڵمێنین کە ئەمە کاتی خۆی لەسەر ئەو ڕێگایە بووین و ئەهلی ئەو جێگایە بووین، ووتمان :
کاتی ئەمە عەبدولئیلاهە سەرکی زانکە بوو!!
کابرای پرسگە سەرکی بە لەقاندین وەک ئەوەی بڵێ جا من حەقم چییە یان بە من چی و من تاوانم چییە ئەوە چل ساڵ پێش ئێستا لەڕ بوون و ئێستایش وا خەریکە خولی ژیانتان تەواو ئەبێ ؟؟ هههههه ..
ڕێگای دایەنگا و باخچەی مناڵکانیشمان، ساڵانێک قەڵەمڕەوی هەنگاوکانمان بوون، ڕۆژانە بە مناڵکی تووڕە و گرینکەوە پێیاندا ڕەت ئەبووین و نیوەڕۆ دووبارە پێیاندا ڕەت ئەبوونەوە، ئەمڕۆ ئیتر منا گەورە بوون و ئەو ڕێگایانەیش لە ڕۆژمەری ئەمەدا مردن .
لە ژیاندا بەجگە لە ڕێگا ماددی و سونەتییەکان، گەلێ ڕێگای دەروونیی و ئایدیاڵیجیش هەن، کە تەمەنێک لەگەڵماندا ئاشنا ئەبن و ئەمانکەنە پیادەی خۆیان، پاشان ئەپوکێنەوە و ئەمرن..
ڕێگای دارا و .. ڕێگای دوو دارە دوورەکە .. ڕێگای وازی و .. ڕێگای دادە کە دوو ڕۆژ بوو بەردەوام دەکەی ئەڕۆا ..ڕێگای سەگ و .. ڤان سواران کە غارانێیان دەکرد و شیر و مەتاڵیان پێ بوو .. ڕێگای کەف و چالاک و هەڵچەکە و بەچووکەی ..ڕێگای مام زەراب و نەسرین و باوکی و ئازاد بەسەر دار سەوکەوە..ڕێگای بەبەی زینەب

و مام ورچ و کاکی شمشاڵژن و هەک ..هەموو ئەو ڕۆگا بەرز و بەرخانەی کە دکتۆر ئیبراهیم ئەمین باڵدار لە ئاڵف و بەکەیدا، بۆ دیاریکردبووین، کە لە ڕۆگای بەردەم ماڵەکانمان زۆر ڕاستتر و جوانتر و گوڵاژ تر بوون، چەندەها شەو لە خەونەکانماندا بەو ڕۆگایانەدا ئەهاتین و ئەچووین و ..پیتەکان فەر ئەبووین و چاژمان لە ئەبینین ..تا ئەمڕۆیش ئەو ڕۆگایانە بە پیرەز ئەزانم و لە ناخمدا ماون.

بەڵام لە ڕاستیدا، زۆر بەداخەوە، ئ ئەو ڕۆگایانەیش مردن و تەواو بوون، بوون بە ژێر پێی سیستمی خوەندنی سویدیی و دانیمارکییەوە .. ئیدی دارا و زەینەب و ئازاد و دادە و مام زەراب و نەوزاد و نەسرین و باوکی و کاکی شمشاڵژن، بوون بە شەهیدی سیستمی سویدیی و دانیمارکیی و جۆرەها ناوی بێگانە و نامۆی تر.

هەروەها ڕۆگای ڕۆژنامە و گۆڤار و کتێبخانەی ناوەندی و سندووقە دارەکانی کتێبخواستن، ئەو ڕۆگا ناسک و پڕ لە زانیاریی و عەشق و جوانی و داهێنانە.. ڕۆگای سەرنجی چاوەکانمان و ..ووشە و دڵۆپەکان، ئەو ڕۆگا دوور و درێژانەی چاوەکانمان لە شەوێکدا دەیان هەزار دڵۆپیان ئەبڕی، بە ئەوەی بگەنە کۆتایی ڕێگەک.. ئای چەندێک ڕۆگای ڕێگەکانم بۆیە و ئای لە کۆتایدا تەنیا و دەستوسان و بێکەس، چەند جار کەسایەتیی ڕێگەکان جێیان هەشتووم و تەنیا ماومەتەوە.. ئێرەییم بەو هاوڕێیانەم ئەبرد کە ڕۆگای کتێبەکیان بە چەندین هەفتە ئەبڕی و تیایدا چاژەکی دوور و درێژیان لەگەڵ ڕۆگا و کەسایەتیی و قاوەخانە و عەشق و ئازارەکانی ناو ڕێگەکاندا ئەبینی، هەرچەندە لە کۆتایی کتێبەکەدا ئازاری ئەوان گەورەتر بوو، من تەنها شەوێک یان دوو شەو ئاشنای ئەوان بووبووم، بەڵام ئەوان چەندین هەفتە هاوڕێیان بوون و لێکدابڕانی کۆتایی کتێبەکان، کاریگەرتر و تراژیدیی تر بوو لە ژیانیاندا ..زۆر لە چارڵس دیکنز و فیکتۆر هیگۆ و ئێرنست هەمنگوای و کافکا و چیخۆف و تۆستۆی و دیستۆیفسکی ئەترسام، چونکە ڕێگەکانیان ئەیانبردیت بە جۆگایەک کە تیایدا خەمێکی قوڵ بخۆیت و بگریت وەک سەردابی پیازەکەی گەنتەرگراس .. بە کەسانێکیان ئەناساندیت، کە بە درێژایی ژیانت نەتئەتوانی لە یادیان ببەیتەوە و بەردەوام بە خەم و ئازار و هەوڵست و فیداکارییەکانیان، فرمێسکیان پێ ئەشتیت ..

هەروەها ڕۆگاکانی کوردایەتیی و نیشتمانپەروەریی، بەشێکی زۆری لاویی و گەنجیمانی برد.. لەو ڕۆگایانەدا، لە پێکدا نزیکترین و ئازیزترین هاوڕێمان بوو بە سووتەمەنی شەڕش، وەک سالار فەتاحی ناو پڕڵە شەهیدەکەی قۆگە.. ئەو ڕۆبازانەی کە جێی شانازییمان بوون و .. بەرختترین ڕۆژ و دەسکەوت و هەڵ و ئامانجەکانی ژیانمان کرد بە

قوربانیی .. خوندن و داهاتوو، برا و خوشک و دایک و باوکمان کرد بە گاوگەردوونی ..لە بیرمە یەکەمی قەناغی خەمان بووم لە کەلەژی زانست، بەشی بایەلەژی، مامەستای پەروەردەی نیشتمانیی، پەی ووتم : کوەم ! تە کەسەکی زیرەک و هونەرمەند و ەەشنبیریت، داهاتووی خەت مەفەوتەنە و وەرە سەر ەەگای بەعسی قائید، واز لە ەەگای موستەقیلیی بهەنە و ئیمزایەکمان بە بکە ! .. ووتم : ناتوانم .. ئەو ناتوانمە، کە تا ئەستایش زەر و کەم شانازیی پەوە دەکەم، قوربانییەکی گەلە گەورەی پەدام.. داهاتووی زانستیی بە تەواوەتیی ەوخاندم، نمرەیەکی زەریان لە شکاندم، بووم بە پەنجەمی کەلەژ.. ئەوسا تەنها یەکەمەکان دوای چل و پەنج ەەژ خزمەتی سەربازیی ئەگەەانەوە بە زانکە، بە تەواو کردنی خوەندنی باەا..من سە ساە و نیو سەربازیی، تەواوی زانست و خەون و هیوا باەاکانمی هەەوەراند ..

بەەام ئەمە هەموومان، تەواوی هاوەەکانمان لەسەر ەەگای کوردایەتیی و نیشتمانپەروەریی بووین، بە خەشحاەییەوە هەموو جەرە قوربانییەکمان ئەدا..

هەروەها بەشەکی زەر لە گەنجە نەخوەندەوارە کاەفامەکانمان، ەەگایەکی نوەیان بە کەشرا، کە ەەگای خەفرەشیی بوو، پەیان ئەووت ەەگای جاشایەتیی ..ئەو ەەگایە سەردەمانەک بوو ئەوەندە قەەباەغ بوون، سەگ ساحەبی خەی نەدەناسیەوە..

ەەگای سیخوەیی و خیانەت، ەەگا نهەنییەکان بوون، کە تاوانبارە گەورەکان پەیدا هات و چەیان دەکرد، خەریکی ملشکاندن و کوشت و بەی نیشتمانپەروەران بوون ..

تەواویی ئەو ەەگایانە ماون و .. لە جەرەکەوە بە جەرەکی تر ئەگەەن.. واتا تا ئەمەیش ەەگای جاشایەتیی و سیخوەیی ماون و .. خەەکەکی زەر نانی لە ئەخەن و ملیارەها دەلاری تەدا پەیدا ئەکەن .. ەەگای پەشمەرگایەتیی تەنها وەک خەیاەەک یان وەنەیەکی کاە ماوەتەوە، قاچی بە ئەبەیت، ناتوانیت هەنگاوەکی تەدا هەەبەنیت.. پە بووە لە گەندەە و دز و قاچاخچی و نیشتمانفرەش .. گوەاەە سوورەکانی بوون بە دەکەزیی .. شەهیدەکانی بوون بە ژەر کچە مەدەل و کوەە مەسئولی ملیاردەرەوە..سروودەکانی بوون بە ژەر ئاوازی ەەبابە و مەوالی عەرەب و عەجەمەوە ..

ئەمەە ئیدی ەەگای نائومەدیی زاە بوو، دوای ئەوەی دەساتی کورد نەیتوانیی خزمەتی کورد بکات، ئەوەیش ەەگای تری لە پەیدا بوو، ەەگای کەچ و.. ەەگای کەمپ و .. ەەگای قاچاخ و..ەەگای یەخت و چوپی ناو دەریا و.. ەەگای گرەنتیی و ەەگای گەشت لەسەر ئەکسلی لەریی و لەناو تانکی تەنکەر و ناو کەنتەینەر و ەەگای سنورداش و جەرەها

گشتی هەتاهەتایی خەمگین کە تایبەت بوون بە هەژاران، کە بەشکی زریان لە ڕگا، خنکان و بوونە خراکی شارک وماسیەکانی دریای ئیجە ..
ئەمڕۆ ئیدی خەمخۆرکانی نیشتمان بە نەخشیی و خەم و دردەدە مردن.. ئەوانەیشی کە ماونەتەوە، ڕگای نویان دزیوە، ڕگای گشگیریی و .. ڕگای نامەبوون و.. ڕگای کۆئابە و شت بوون وەک ئەو بیریارانەمان کە لەسەر شەقام پیان ڕائبوەرن و فیکیان بە ئکشن، جار و بارکیش ئکوژرەن یان زیندان ئکرەن و تەمبە ئکرەن .. ڕگای خکوشتنیش پیدا بووە و جەنا ڕکانی پاییزمان لەو ڕگایەوە وون ئەبن ..
ئەمڕۆ زربەی زری ڕگاکان مردوون.. بیە هەر ئاوازکی کەن، هەر گرانیی و وەنیکی کەن، هەر پەند و سرگوزشتە و حکایەتکی کەن، ئەمانهەنتە گریان .. چونکە هەزاران ڕگای مردوو، کوژراومان بە بیردەنتەوە..
دواجار، زرینەی هەرە زرمان، ئگڕەنەوە بە ڕگای ئایین..ئەو ڕگایەی بە هیەوە ئتوانین بەرگری لەو هەموو زیانە مادیی و مەعنەویانە بکین کە توشمان بوون .. بەو ڕگایدا ئڕەین، کە یەقینمان هیە ئەمانگیەنتە دادگایکی بای خوایی، تیایدا دوژمنانی گل و نتەوە و مرقایەتیی دادگایی دکرەن و ئخرەنە سر ڕگای دزخی هەتا هەتایی.. هەرچەندە ئەو ڕگایەیش کەمڕە جردە و قاچاخچی و بازرگانی تدا قوت بتەوە و ..دیان ڕگا و تولڕەی خوار و خچیان تدا جە کردتەوە، کە هەندکمانیان ناچاری وستان کردووە و .. هەندکی تریشمان یاخی کردووە لە دین ..

گەرانکی تر.. شیعری نوزاد بەندی

بە ئارامیی بین،
کی ئیجازکی تەوا و ئبە و دتەوە ؟
بە دخشیی بەن کی
لە خستخانە درئچە و
ئگڕەتەوە ؟

بە منایی بێن،
کەی لە چاودەریی چە ،
دەری ئەکەن و
بە کەلارە و هەماتەوە ،
پەیا ئەبەتەوە ..؟

بە گوە بێن،
کەی سەربازیی تەواو ئەکا و
بە بەرییەکەوە،
دەتەوە بە ناو بیابان ؟
بە دەک بێن
کەی لە خوەنەشتن تەر ئەخوا و
لووتی ئەشکە و
وون ئەبە و سەر ئەنەتەوە ؟

بە دە بێن،
کەی لە لەدان بەزار ئەبە و
دەست لە کار ئەکەشەتەوە ؟
بە فرمەسک بێن،
سایی چەند،
بەیاری خانەنشین بوونی
تازەی عەراق،
ئەیگرەتەوە؟

بە ئەو بێن،
کەی دەتەوە ؟

بە من بێن،
کەی واز لە نوسین دەنیت و
لەگەڵ قەڵەم
ا ئەکەن بە تاراوگە ؟
کەی عەسرەکی درەنگ
لە کەناری دەریایەکا،
نەورەسەک
جەی دیوانە شیعرت بە
ئەگرەتەوە ؟

بە فەرمانگەکەم بێن،

قینا کە ..
ماندوو بوونیشت لە بتکە ..
چەند مانگکە و
ئەو سکشنەیش تەواو ئەبە ..
نە من ئەو ئەبینمەوە و
نە ئەو من ئەبینتەوە ..

بە بەفر بەن،
قینا کا ..
با ئاەای سپی هەکات و
خانکانی
یەک لە دوای یەک بتوتەوە ..
ئەمە کەی ووەاتی بەفرە ؟
با لەجەی ئەو،
بیابانکی نوە بکەین ..
خەە بارینە،
بە موساتەحە وەربگرین ..
کەمەە جەردەی ناشیرین ..
ەەوە کوللە و
ەەوە درە و زوەم و تاوان ..
جگای بەفر بگرتەوە …

مردن.. نەوزاد بەندی

دیارنەمانی کت و پەی کەسەک .. وونبونی هەتاهەتایی و .. دروستبوونی بەشایەک لە چواردەورتا ..ەیشتن بە جگایەکی نادیار ..ماەئاوایی کەتایی و .. دەستهەگرتن لە هەموو دەستکەوتە مادی و ەەحیەکان، ەەیشتن بە جیهانی حەق و حیساب، ئەمانە بەشکن لە پەناسەکانی مردن، کە لە ەاستیدا تاکە دیاردەیە کە زەرترین خەپارەزیی و لەکەینەوە و پەناسە و لەکدانەوەی بە کرابە.. بە جەرەک زەرینەی کەمەگا مەدەرنەکان، گەشەگیر کردن و لەیاد بردنەوە و خەلەنەدان و وەکردنی تەرمی مردن پەیەو دەکەن .. پەویست ناکات بیر لە مردن بکەیتەوە، مادام ژیان هەیە.. پەویستە بە هەموو جەرەک

باوەش بکەیت بە ژیاندا و .. بە قوڵیی هەبچیتە ناو تام و چێژ و حەز و ئارەزووەکانییەوە بە ئەوەی بە تەواویی یان بە نیمچە تەواویی لە هەستکردن بە مردن، هەزگارت بە.. گوبارانکردن و عەتر پرژێنکردن و هازاندنەوەی لاشە و گۆڕ و هەڵبەستنی گۆڕ و دروستکردنی باڵەخانە تیایدا، بەشکن لە سەیرەوەی مردن و داپۆشینی بە چالاکییەکانی ژیان .. هەمان کات، پێشوازیی کردن لە مردن بە جلی ڕەش و فرمێسک و گریانەوە، وەک نائەزایی و هەڵتکردنەوە و بەگژاچوونەوەی مردنە بە نمایشکی تایبەت.. لە ڕاستیدا هازاندنەوەی مردن یان هەڵشپەشکردنی، هیچ کەڵکەکی نییە، بەڵکو هەوڵدانە بە شکاندنی سنوورەکانی مردن و موتوربەکردنی بە ژیان، تا کار گەیشتە هەڵتکردنەوەی ناشتن و مۆمیاکردنی پاشا و هێندە کەسایەتیی و پاراستنیان لەناو مۆم و فەرمالیندا .. ئەم کارانە دەستڕێکردنە سەر مردن، بە بە ئەوەی تەسقاڵێک لە حەقیقەتی مردن بگەن .. هەر بۆیە پەغەمبەر داوا دەکات هەموو ئەو گیانە بوخەنرێن کە هەڵبەستراون، چونکە لەژێک وا ئەخوازێت مردن مردن بێت و ژیانیش ژیان بێت، لوتکەی گەمژەیی ئەو جگایە کەنکرێت بکرێت و بهەڵرێتەوە لە کاتکدا کەسکە شی بەتەوە و نەماوە.. هەشتنەوە و نەمرکردنی گۆڕ و هازاندنەوەیان، بەشکە لە نوشوستیی مرۆڤ بەرامبەر مردن، ئەوسا لە جیاتیی مردن لە خەی بتکەنە و ژیان فراوانتر بکات، پاوانخوازیە و فراوانخوازیی بە گەستانکان دەدات و ..چەندەها قەبارەی فراوان لە زەوی لە کاردەخات و دەیانکاتە شاری مردووەکان لە کاتکدا بە پابەند بوون بە سنووری هەردووکیان، هەم شپەڵی گوستانکان بەو جۆرە ترسناکە فراوان نابێت، هەم ژیانیش ئەو هەموو پێوە گەستانە گەورانەی پێوە لەسەر دروست نابێت، وەک ئەمە ئەیبینین گەستانکان و کەسانی زیندووەکان تکەڵ بوون و بوون بە دراوسێ .. هەربۆیە پەغەمبەر داوا ئەکات ئەوەی لەسەر مردووەکە دروستکراوە، بوخەنرێ، بە ئەوەی گۆڕ، تەنها گۆڕ بێ و نەبێتە ماڵ.. گۆڕ پێویستە دوای ساڵانێک نەمێنێ و بپوکێتەوە و لە جگایدا کەسکی تر بنژرێت، نەک هەتا هەتایە بمێنێ و .. گیر بخەین بە دەست شوێنگەڵ و گەستانەوە و گەخانەکان هەتا بێ لە زیاد بووندا بن.

بەڵام لەگەڵ هەموو ئەو خەپارەزیی و هازاندنەوەی ژیان و فراوانکردنی خەیاڵ و خەونەکانی ژیان و گیان بە چارەسەریی لە نەخۆشییەکان و .. تەنانەت گیان بە گیای نەمریی لە ئەفسانەکاندا بە تایبەت لە ئەفسانەی گلگامێشدا، لەگەڵ هەموو ئەوانەیشدا، پێکەری مردن، هەستکردن بە مردن، دەرکەوتنی مردن، دیاردەیکی بەردەوام لە ژیانماندا و ..هەمیشە ئەو هەستە لە ناخماندا، لە جم

و جوماندا، لە بەرهەم و خولیا و خونکانماندا بە ئاستوخە و ناستوخە، ئەنگ ئەدنوە .. بە نمونە ئەو هەموو نەخشخانە و دەرمانخانە و پزیشک و کارمەندە تەندروستیی و ئەمبوانس و ئاگەیاندنە تەندروستییانە، نیشانەی هەبوونی مردنن.. هەوەدانن بە دەستگرتن بە ژیانەوە ..واتا هەتا زیاتر ژیان لە ئامەز بگیرەت، زیاتر کاراکتەری مردن لە شانکەدا دەردەکەوەت .. ئەو جل و بەرگە گەرم و ئاگردانانەی زستان، دەرگا و پەنجەرە و بنمیچی ژوورەکان، خواردن و خەو و حەوانەوە، هەموویان بە ئەوەیە نەمرین و خەپارەزیی لە مردن بکەین، واتا بەردەوام مردن خەیمان نیشان ئەدات و ئەمە لە دەستی هەەدەین و خەمانی لە دژ چەکدار ئەکەین، هەر بەیە نزیکەی هەموو هەەس و کەوتەکانمان ئاکردنن لە مردن.. خە حەشاردانن لە مردن. خەگەین و خە سواغدانن بە جەرەها شتی ماددی و ئەحیی، بە ئەوەن بەکو مردن نەماندەزەتەوە !

لە قورئاندا هاتووە کە هەموو کەسە ئەبە مردن بچەژە و .. ئەو مردنەی کە خەک لە دەستی ئادەکەن هەر پەیان دەگات ئەگەر لە تاوەرە توند و تەە و بەرز و شاهانەکانیشدا بن..

بەام غەریزەی ژیان و مانەوە، هەتا دوا هەناسەی ژیان، لە ئاکردن و خەدزینەوە لە مردن بەردەوامە..

خوجوانکردن و خە گەنجکردنەوە و بەیاخکردنی ئوخسار و قژ و نینەک و . خەگەین و پەشاکی جەرا و جەر و عەتر و وەرزشەکان و جەرەها پاککەرەوە و .. دەیان و سەددان چالاکیی ئەژانە، تەکەایان ئەچنە قابی خەدزینەوە لە مردن و.. . هەکەندنی سەنگەر و تونەل و پەنا و پاسار لە ژیاندا بە مەبەستی خە شاردنەوەن لە مردن ..

لەوەیش کارەساتبارتر ئەوەیە کە دیاردەی چینایەتیی و زوەمی کەمەایەتیی و ئەگەزپەرستیی و جەنگە گەورەکان و داگیرکاریی و دزیی و تاانیی و پاوانخوازیی و گەندەیی و تەکەای تاوانەکان، ئەچنە قابی ژیانپارەزیی و خەلادان لە مردن لەسەر حیسابی ئەوانی تر … کابرا ئەە من وەجاخزادەم و دەست بەسەر موەک و ماەی خەکیدا ئەگرەت، بە ئومەدی ئەوەی لەو ماە و موەکە حەرامەدا، خەی بشارەتەوە و تارمایی مردن نەیدەزەتەوە.. دزیی و داگیرکاریی و کوشت و بە، لە ئاستیدا بە ئەوەیە بە هەژارکەوتن و نەخەشخستن و پەکخستن و کوشتنی کەسانەک، دەوەمەندیی و لەشساغیی و سەرکەوتن و ژیانی هەتاهەتایی !! بە کەسانەکی تر دابین بکرەت .. واتا ئەتوانین بەین زیادە ئەویی لە خواردن و دادە و پەشاک و کەرەستەکانی ئەژاندا لای کەسانەک، دوور ونزیک، برستیی و ئاوارەیی و بەدادەیی و پەککەوتنی کەسانەکی ترە .. هەربەیە لە قورئاندا خوا باس لەوە دەکات کە هەموو شتەک بە پەی پەویست

دروستکراو، واتا کاتێ تێ دوو نانت پێیە و بێ نانێک تێر ئێخێت، لە جێگایێکی دوور یان نزیک کەسێک هەیە یێک نانی دەست ناکەوێت، بەو جێرە لێرە و لەوە جێرە مرۆڤێکی دەگمەن پێیدا ئێبن، سەروەت و سامانێکیان بەسەر هەژارەکاندا دابەش ئێکەن و هەوە ئێدەن هەژارانە بژین، بە نمونە وەک لیڤ تەستێی لە ڕوسیا و عەلی کەمال لەم شاری سلەمانییێی خەمان.. لەوانیش گرنگتر و دەگمەنتر ، کەسانێکن کە ژیانی خێیان لە پێناوی ئەوانی تردا بەخت ئێکەن و سەرجەم تەمەنیان لە زیندان و ئەشکەنجەدان و کوشتندا بەسەر ئێبەن، ئەمانە ئێبنە کەسانی باڵا و لە بیرەوەریی و مەژووی مرۆڤایەتیدا ئەمەننەوە.

بەو پێیە شەڕە گەورەکان و شەڕە بچووکەکانیش، بە مەبەستی بەردەوامیدان بە ژیانی نەتەوە و تیرەیێک، هەڵدەگیرسێنرێن، لە ڕێی کوشتن و تەفروتوناکردنی نەتەوە و تیرەکانی ترەوە، ژیان و مانەوە بە دەستە و تاقمێک زامن ئێکەن.. جینەسایدکردنی نەتەوە و ئایدیەلەجیا و ئایینزایێک، لە بنچینەدا بە ئەوەیە نەتەوە و ئایدیەلەجیا و ئاینانزایێکی تر لەسەر زەوییێکی فراوانتر و لەناو داهات و سامانێکی زیاتردا بژیی و .. هەلی مانەوەی تەمەنێکی درێژتر بە خێی دابین بکات..

بەلام سەیر لەوەدایە، لە شوێنە هەژارنشینەکاندا، لە گوە شەقامەکاندا، پیرەمەردی بە تەمەنی وا دەبینی لەناو تەپ و تەز و برسەتیی و نەهامەتیدا، ئیشێکی قورس ئەکات، کەچی بەردەوامە لە ژیان، لە کاتێکدا هاوتەمەنە میر و وەزیر و گزیر و لە تەڕ خەر و لە وشک خەوتووەکانیان، لە مەژە مردوون !! ئەوەیش ئەو تیەرەی چاڕەس داروین بەتاە دەکاتەوە کە دەڕەت مانەوە بە بەهەزترینە.

کاتێ دزێک ماڵی کەسێک تاڵان ئەکات، لە ڕاستیدا بە ئەوەیە دزێک بەردەوام بە لە ژیان و .. کەسێکی تر ڕووبەڕووی ئەگەرەکانی مردن و لەناچوون ببەتەوە..

کاتێ ڕژانە ملیەنەها پەلەوەر و ماڵات لەسەر زەمین ئەکوژرێن، مەبەست لەی قارسکردنی ژیانی ئەوانە و پینەکردنەتی بە ژیانی مرۆڤەکانەوە.. پەڕتین و ڤیتامین و کانزای لەشی باڵندە و گیاندارەکان ئەدزین و ئەیانخەینە لەشی خەمان بە ئەوەی زیاتر بژین.. بەو جێرە زەر بە لامانەوە ئاساییە بە نمونە مەڕێک لە کارژەلەکەی داببەین، مریشکیک لە جوجەڕەکانی جیاکەینەوە و بیانخەین.. ئەم دیمەنە ترسناک و تراژیدییە وای لە بەشێک لە مرۆڤەکان کردووە واز لە گەشتخواردن بێنن، بەو پێیەی هەموو گیانداران شایانی ژیانن..! وەک چەن هەمووان مردن چاوەڕوانیانە، ئیتر ئەم یەکتر خواردنە بەچی ؟

دیاردەی جەردەیی و مافیاگەرێتیی بە سەروبەری تاکە کەسیی، هەتا ئێگاتە دیاردەی داگیرکردنی نەوتەوەیی جیهانیی بەرنامە بە داهێزراو، مەبەست لێی دابینکردنی هەلی ژیانێکی شاهانەیە بە هەندە کەمێگای داگیرکەر، لە هەمان کاتدا کوشتن و هەژارکردن و نەزانکردن و نوقومکردنی کەمێگا داگیرکراوەکانە لە نەخوەندەواریی و نائومێدیی و تاوان و لە دەستدانی کولتوور و ئایین و هەموو نەهامەتییەکانەدا، ئەوانە هەر یەکەکیان مردنەکەن و تەکەایەش پاپەوەنانی ئەو کەمێگایانەن بە مردنە تەقلیدییەکە .. چونکە هەتا هەکارە دەروونیی و مادییەکانی ژیان کەمتر بنەوە، هەکارە دەروونیی و مادییەکانی مردن زیاد دەکەن.
مردن پانتاییەکی فراوانی لە بیر و بەرهەمی دانا و بیریارەکاندا داگیرکردووە، زەرترینی بەرهەمە هونەریی و ئەدەبیی و هزرییەکان، گیانن بە دەزینەوەی ژیانی هەتاهەتایی یان هیچ نەبێ دابینکردنی نەمریی و هەتاهەتایی بە دانا و زانا و بیریارەکان بە شێوەیەکی زارەکیی، وەک ئەوەی ئەووترێت فەلان کەسی نەمر، لە کاتێکدا سەدان و هەزاران ساڵ مردووە و نەماوە.
کەشکەکەی کافکا بە نمونە، گیانێکی بەردەوامە بە ژیان و ..خەڵشاردانە لە مردن، کە دواجار مردن ئێیباتەوە.. مارسیل بڕست لەو هەموو لاپەڕەیەدا بە دوای کاتی وون بوودا ئێگەڕێ، لە هەزاران لاپەڕەدا بە دوای کاتێ وونبووەکاندا وەڕێ بە ئەوەی پانتایی نەوان ژیان و مردن فروانتر بکات.. هەزاران لاپەڕەی شەق و ئاشتی و ئاناکارنینای تەستەی گیانێ بە دوای ژیاندا بە هەموو هەکارەکان ..بە هەمان شێوە تەواوی ڕەمانەکانی دیستێیڤسکی و هەمنگوای و ستانداڵ و فەکنەر و سارتیان و ئەوانی تر، هەوەدانن بە دەزینەوەی دەرچێیەک لەناو بازنەکانی مردندا کە بەردەوام لە چواردەورمان ڕەنگەڕێژ دەکرێن و تیرەکانیان بچوک و بچوکتر دەبنەوە، هەتا ئەوەی بەرکەوتەی دەبەت لەگەڵماندا و ئەماناستەوە..
لە زەربەی چوارینەکانی خەییامدا، تارمایی مردن بە ئاشکرا و بە نیمچە ڕوونیی دەردەکەوێ، کاتێ ئەڵێ ناگەڕێتەوە کەس لەو دنیا تا لەی بپرسین ئەحوالی مردوو .. واتا ئەم پیاوە ئەوەندە سەرقاڵبووە بە مردنەوە، هیوادارە یان تەنانەت چاوەڕوانە بەکو مردوویەک بگەڕێتەوە و باسکی ئەودیومان بە بکات هەرچەندە ئەمرە لەناو تراژیدیای ڕاگەیاندنە جەراو جەرە بە سانسەر و بە سنووورەکاندا کەسانی وا پەیدا بوون باس لەوە دەکەن گوایا مردوون و پیاسەیەکی ئەودیویان کردووە و جا بە کاوەخۆ گەڕاونەتەوە بە پیرە دنیاکەی خەمان !!
مردن یان بیرکردنەوە لە مردن بەرپرسە لە تەواوی خەڵات و پڵە و

پایەکانی مرۆڤ و کۆمەڵگاکانی مرۆڤدا .. پلەی سوپاسالار ئەدرێتە کەسێک، چونکە زەرترین هەرشی جەنگیی و نەخشەی جەنگیی داڕێژاوە بە مەبەستی کوشتنی زەرترین ژمارەی دوژمنان، واتا دابینکردنی زەرترین هەڵی ژیان بە هاووڵاتیەکانی خۆیان، هەر بۆیە پلەی سەربازیی بەرز ئەخرێتە سەر شانکانیی و مەدالیای ئازایەتیی بە سنگیدا هەڵدەواسرێت و ..پێیکەری بە دروست ئەکرێت .. و ئەکرێتە سەرۆک و ناوی ئەچێتە مێژوو ، سروودی نیشتمانیی و ..وێنەکەی ئەچێتە سەر دراوەکانی ووڵات .. ئەوانە هەمووی پاداشتی ئاستەقینەن بۆ ئامبەر بە دابینکردنی وەهمی ژیانکردنەکی درێژ و نەمریی، بە هەردوولا، هەم بە میللەتەکە و هەم بە سەرکردەکە..
پێدانی خاڵەتە جیهانییەکان بە داهێنرانی دەرمانی نەخۆشییەکان و ئامێرەکان و خزمەتگوزارییەکان، تەکەایان بە ئەوێیە ئەو داهێنرانە لە هەموو بوارەکاندا پێریان بە ژیان داوە و دژی مردن جەنگاون، بۆیە شایانی خاڵاتن.
دزینی نەوت و زێڕ و ئەماس و خەزێنە کەڵەپوورییەکانی ئاسیا و ئەفریقا لەلایەن داگیرکارە ئەژئاواییەکانەوە، بەشکن لەو کارەساتە گەورە مرۆییەی کە بە خۆیایی نەمریی و ژینکردنی هەتاهەتایی خۆیان ئەنجامدراون ..
پیرۆزکردنی دایکایەتیی و باوکایەتیی بە ئەوێیە ژیانی منداڵکان بپارێزن و نەهێڵن هەوو بە هەووی مردن ببنەوە..
خەزان دروستکردن و وەچە خستنەوە و سەکس و خواردن، بە ئەوەن ژیان بەردەوام بە و بتوانێت هەوو بە هەووی مردن بتەوە یان هیچ نەبە بتوانێ وەک هەنگی تەریب لەگەڵ مردندا بەردەوام بە ..
بەو جۆرە عەشق و خەبات و شەرش و پیشمەرگایەتیی و پارتیزانیی و تەواوی چالاکییە بە کۆمەڵگاکانی مرۆڤ، مەبەست لێی دابینکردنی ژیانێکی ئارامتر و جوانتر و درێژترە بە کۆمەڵگاکان و .. دوور کەوتنەوەیە لە مردن و لەناو چوون و هەڕەشان و هەڕەسهێنان ..
پاشان کە ئەو شەڕش و خەباتە جەماوەریانە سەردەکەون و ئەگەنە ئامانج، کەسێک یان چەند کەسێک بەر و بوم و کاکڵەکی ئەخەن، چونکە دوای سەرکەوتنی شۆڕشکان، کەبەکە ناوخەییەکان سەرهەدەدەن هەتا کەسانێکی تایبەت و خەزانەکانیان زەرترین هەڵی ژیانکردن دابین بکەن بە خەیان لەسەر حیسابی هاووڵاتیەکانی هەمان کۆمەڵگا..یان ئاستەر جەنگی ژیاندزینی ئەوانی تر، جەنگێکی ئەزەلییە و بە چرکەیەکیش ئاناوەستێت، نەک هەر لە نەتەوەیەکدا، تەنانەت لە خەزانێکیشدا، شەڕی ژیاندزین و مردنسەپاندن لە نێوان براکاندا هەیە .. کۆمەڵکانی پاشا.. وەچەی بازرگانەکان یەکتری ژەهرخوارد ئەکەن بە ئەوەی خەیان بگەنە دەسەڵات وداهاتی زەر، براکان

خوشکەکانیان لە میراتیی بە بەش ئەکەن، بە هیوای ژیانێکی دوور و درێژ یان ژیانێکی هەتاهەتایی بە خودی خۆیان و هەمان کاتیش تەمەنکورتیی و مردنی خوشکە لاواز و بەهێزەکانیان ..!
کاتێ ستالین هاتە سەر کورسی فەرمانڕەوایی سیستمی کەمەنیستی بە حیساب یەکسان بە هەمووان، زۆرینەی وەزیرەکانی لینین ی لە دەسەڵات لادا و کوشتنی، پاشا ملیۆنان کەسی ناوخۆ ،و دەرەوەی بە کوشت دا، کەچی هەمان کات زاناکانی بایۆلۆجی و بایۆکەمستری ئادەسپەرێت هەوڵ بدەن خانەیەکی زیندوو لە تاقیگەدا دروست بکەن، بە ئەوپەیش هەموو خەزێنەی دەوڵەت دەخاتە خزمەتیانەوە !! هەتا بەو داهێنانە ژیانی هەتا هەتایی بە خۆی و خێزانەکەی دابین بکات !! ..وەک چۆن سەدام حسێن دوای سەرکەوتنی کودەتای حیزبەکەی، وەزیر و هاوڕێکانی خۆی کوشت، بە ئەوپەی ژیانی خۆی درێژتر بێتەوە و ئەکابرە ئاستی و وەهمییەکانی چواردەوری نەمێنن.
وەک عەراقی نوێ، دوای ساڵەهای ساڵ خەباتی جەماوەریی و قوربانیدانی چین و توێژەکانی گەلانی عەراق و کوردستان، کاتێ سیستمی بەعس ئەوخێت و سەدام حسێن لەسەدارێ ئەدرێت، دەیان و سەدان سەدام حسێنی تر لەناو کورد و عەرەبدا سەرهەڵدەدەن، و ملیۆنان هاووڵاتیی عەراق ئەکوژن و زیندان و ئاو ئۆنێن بە تاراوگە، تەواوی سەروەت و سامانی ووڵات بە خەیان و خێزانەکانیان ئەدزن، ئەوپەیش لە ئاستیدا هەوڵی مانەوەی چەند خێزانێکە لەسەر حیسابی مردن و ئاوەدوونان و زیندانکردن و ئەشکەنجەدان و وەرانکردنی میللەتێک، بێگومان لە غیابی یاسا و دادگادا.
لەرەدا ئیتر بە فەراهەمکردنی کەمەگای مەدەرن بە جۆرێک ژیان بە هەموان بە و ..ئاکردن لە مردن مافی هەموان بێ، شتێک سەروەر کرا و لەسەروو هەموانەوە دانرا، ناونرا یاسا .. کەمەی بینای گەورە دروستکران ناونران دادگا..
یاسا بە ئەوپەی هیچ کەس نەتوانێت ژیانی ئەوانی تر بە خۆی ببات ومردنی خۆی بەسەر ئەوانی تردا دابەش بکات ..
دادگا ئەو جێگایەی هەوڵی تەدا دەدرێت بە ئەوپەی ژیانی دزراوی خەڵکێک بگەڕێتەوە بە خاوەنکانیان و .. مردنی سەپێنراوی سەر خەڵکێک، بگەڕێنرێتەوە بە سەپێنەرەکان ..
هەر بۆیە لە کەمەگا هوشیارەکاندا، یاسا لەسەروو هەموانەوەیە، تیایدا سەرێک و گەدا پێکەوە لەبەردەم دادگادا ئاوەستن و .. ژیانێک دزرا بێ، وەرئەگیرێتەوە و ..مردنێک سەپێنرابێ، ئەخرێتەوە گەردنی خاوەنکەی.
ئەم یاسا لەسەروو هەمووانەیش، شتێکی هێژایی و لە هیچ کەمەگایەکدا یاسا ناتوانێت لەسەروو هەموانەوە بێت، بە تایبەت

لە کۆمەڵگا گەندەڵەکاندا، یاسا لە ژێر پێی بەهێز و دەندە و مافیاکانداید، بەڵام بە سەرزارەکیی و لە نووسراو و ڕاگەیاندنەکانیاندا یاسا لەسەروو هەموانەوەیە و بە دڕێکی شاخدار، هەمووان هەمان هەڵی ژیانکردن و لە مردن ڕاکردنیان بە خەسڵەتنراوە . تەنها لەو کۆمەڵگا ئاینییە دەسنانەدا یاسا لەسەروو هەموانەوە دانراوە، کە مژدەی ژیانێکی هەتاهەتاییان تێدا دراوە بەوانەی کە پابەندن بە یاساکانەوە..واتا لەوێشدا لە پێناوی دابینکردنی ژیانێکی هەتاهەتایی بەهەشت، کەسانێکی سەرکردە و بەتوانای وەک عەلی کوڕی ئەبو تاڵب لەگەڵ جولەکەیەکی هەژاردا لەبەردەم دادوەردا ڕادەوستێ و ڕازی نابێت دانیشێت هەرچەند دادوەر داوای لێ دەکات دانیشێت، ئەڵبەت هەتا ئەو مافێ نەدەزرێتەوە بە ئەو پیاوە کە گوایا لەلای منە، من دانانیشم و وەکو ئەو بە پێوە ڕائەوستم.. عەلی کوڕی ئەبوتاڵب کەسێکە بە ووتەی خێی دنیای تەماقداوە و خێی بە ژیانی هەتاهەتایی دوای مردن ئامادەکردووە، هەر بۆیە ئامادەیە لەبەردەم دادگادا ڕاوەستێت .. ئەو دادگایەی کە کافکا لە چیرۆکێکیدا، دەرگاکەی لەبەردەم پیاوێکی دەشتەکیدا ناکرێتەوە هەتا کابرای دەشتەکی پیر ئەبێت و ئەمرێت، چونکە گەیشتن بە دادپەروەریی واتا دەستخستنی هەڵی ژیانکردن و ڕاکردن لە مردن،مافی دەشتەکییەک نییە بەکەو تایبەتکراوە بە کەسە دەست نەیشتوو، وەجاخزادەکان، هەر بۆیە کابرای دەشتەکیی پێش ئەوەی ڕووحی دەربچێت، بە پۆلیسی بەردەرگاکە ئەڵێت : باشە لەو هەموو ساڵەدا، بەجگە لە من کەسێکی تر پێویستی بە دادگا نەبوو ؟ خە هیچ کەسێک بەجگە لە من نەهاتە بەر ئەم دەرگا داخراوەی دادگا ؟
پۆلیسەکە پێی ئەڵێ : خەڵکی تر زۆرن کە پێویستیان بە دادگا هەبووە و هاتوون و چوونەتە ژوورەوە و مافی خۆیان وەرگرتووە، بەڵام من و ئەم دەرگا داخراوەی دادگا، تایبەت بە تە دانراوین.. بۆیە بەجگە لە تە هیچ کەسێکمان نەدی!!
خۆیام ئەڵێ:
لە نزمیی زەوی تا بەرزیی زوحەل
چەند گرە هەبوو یەک یەک کردم حەل
لە مەکر و حیلە دەرچووم پەڵە پەڵ
وەک خێی مایەوە موشکیلەی ئەجەل

نەوزاد بەندی

چی بە ئەو و چی بە ئەم؟.. نەوزاد بەندی

فەکەی تایبەت بە سەدان ملیەن دەلار بە ئەوەی خەباتگە و ماندوو نەناس، کەناری و کەتریش بە ئەمەی پەشمەرگەی سادە و ساکار و بە ناوونیشان .. کەشک و تەلاری بەرزایی و سەر گرد و شاخەکان بە ئەوەی کاریزما و بیریاری مەکیاڤیلیزم، خانووی بە تاپە و زیادەوەی خوار و خەچی ناو چەم و دە و نشەوکانیش بە ئەم.. گوند و شاری ئیتایی و ئەمانیی و هەندیی بە ئەو، گەکی شەهیدان و کوژراوان و کەمئەندامانیش با بە ئەم بە.. لاندکرزەر و لەگزسی دوا مەدەل و درع بە ئەو، ئوتومبیلی دەعمکردوو، سوکان محەوەری بە تابلە و علوجی ووەاتانیش بە ئەم.. کوپەی پە لیرەی زە و زیوی ناو ەحمی خاک و مەژوو بە ئەو، کنگر و وشتراوک و چاوبازە و کەرتەشیش بە ئەم .. نەوت و گازی ژەر زەوی بە ئەو، مینی چەنراو بە هەموو جەرەکانییەو بە ئەم با قاچ و دەستمان بپەنن.. زانکەی کامبردج و ئەمەریکی و ئەکسفەرد بە ئەو، حوجرە و قوتابخانە داوخاوەکانی مەحوی و مەولاناخالیدیش بە ئەم..کچە جوانە سەکسییەکانی ناوخە و ئەران و شام و ەم بە ئەو بە حەرامیی، کچە ناشیرینە نەخەشە کەمئەندامەکانیش بە ئەم بە حەایی .. سەعاتە گرانبەهاکانی ەلەکس و پاتیک فلیب بە دەیان ملیەن دەلار بە مەچەکی شەشگە و ماندوونەناسی ئەو، ئەمەیش بە گاز سەعات لە مەچەکی منا ەکانمانا دروست ئەکەین و ازییان ئەکەین و ئەیانکەینە خاوەن سەعات، کە گەورەیش بووین سەعاتمان ناوەت، چونکە کرەکار سەعات لە دەست بکا پە ئەبە لە ئاو و عەرەق و لم و چیمەنتە و ئەزەت و ئەشکەت.

بتە ویسکی و گرانتس بە دەیان هەزار دەلار بە سەرگەرمکردنی ئەوەی ماندووی کوردناسی ماندوو نەناس، ئەمەیش بە چای دیژلەمەی خەست سەرمان گەرم ئەکەین.. کەناەی سەتەلایت بە سەدان بەژەری جوانکیلە بە ملیەنەها دەلاری خەرجیی مانگانەو بە ئەو و منا ەکانتان، ئەم تەلەفزیەن و اگەیاندنمان ناوەت، چونکە بەجگە لە خوا بەوامان بە هیچ هەوا و کەنا و فە و فیشا ەک نەماو.. چاکەت و پانتە و بەینباخی بەاندی ئیتایی بە سەدان هەزار دەلار بە قەد و باەای

ماندووی ئەو، ئەمەیش لە بازاڕی لەنگەکە پانتۆڵکی کاوبۆی کڕن بە دوو هەزار دیناری تەبعی بریمەر ئەکڕین، کە ڕەنگە هی سەردەمی چاڵس بڕانسن بێ، عەیبی چییە ؟ ..ئەو پێاوی زیگنا و بۆگاتی و کامۆ و کارتەر لە پێبکەن بە هەزاران دۆلار، قەیناکا ئەمە پاتۆی ئەرانیی و چینیی بە چوار هەزار دیناری تەبعی بریمەریی لە جادەی شەخۆا وکاک ئەحمەدی شێخ ئەکڕین، قەیناکا با لەگەڵ هەر هەنگاوێکا جەتەک لەبەدەن.. بە جۆزنێکی سەری ساڵ و جۆزنەکانی تر، ئەوەی سەرکردەی ماندوونەناس بە فەکەی تایبەت، لەگەڵ ماڵ و منااڵکانتاندا بفەرموون بۆ نەمسا و سویسرا و لەندەن و پاریس و دبلن ، ئەمەیش ئەو ڕەژانە ناچین بۆ ئیش و تا نیوەڕۆ ئەخەوین و ئیسراحەت ئەفەرموویین، عەسرەکێیشی مەنجەڵێک یاپراخ ئەخەینە ناو چارەکێیک و لەگەڵ ماڵ و منااڵدا ئێیبێین لە پارکی ئازادی و شانەدەر لە ژێر درەختەکی خەمگیندا، ئێیخێین .. ئەوە عەتری گرانبەهای وا بەدەن لە خەتان، کچە مەدەل و مەینە جوانەکانی چواردەورتان بخەنە سەر کەکەڵەی موسارەعە حووەی ناو حەلەبی ژووری نوستنەکانتان، حەقی خەتانە دوای ئەو هەموو کوردایەتییە، مەلەوانیی لە ئەستێکی لەش و لارە گەشتنەکانا، خەمی ئەمەتان نەبە، چونکە عەتر و عەرەقی شین و مەری ناوچاومان ناگونجێن، پارەی عەترەکە ئەدەین بە نیڤیا و ڤازالین بە دەست و قاچە شەقار شەقار بووەکانمان، تاکو ئازاری کزانەوە و برژاونەوەکانیان مات بن و بتوانین شەو بنووین تاکو سبحەینە زوو هەستین و بڕۆین بە ژوانی پاچ و خاکەناز و لم و چیمەنتەی پڕۆژە زبەلاحەکانتان ..منااڵکانی ئەو با لە قوتابخانەکانی ئەوروپا بخوێنن، بە ئەوەی هەم زمانە زیندووەکانی دنیا فێر بن و هەم فێری ئەتەکێت و هەڕەس و کەوتی نەبەمان و مەدەرن بن، پاشان دێنەوە و ئەبنە سەرۆک و سەرکردە و شت بەدەستە دوای ئەوەی کە خەوای گەورە ڕەحمی گرانبەهاتان لە وەرئەگرێتەوە، بڕۆام منااڵکانی ئەمە هەتا ئێعدادی لە مەکتەبە سارد و سێ بە زستان و گەرم و گوڕ بە بەهار و هاوینەکانا ئەخوێنن، هەتا ئەوەی مەکتەب تەرک ئەکەن و لە هەژاریدا شێت ئەبن یان بە قاچاخ بە خەیاڵی ژیانێکی جوان و شەرەفمەندانە، ووە دەکەنە ئەوروپا، لە ڕێگا بەشکیان لەناو دەریاکاندا ئەخنکێن و بەشکەی تریشیان لە زیندان و دارستان و کەمپە بە ڕەحمەکانی ئەوروپادا، کەووی چاوەڕوانیی و لەش تێیان ئەدات، قەیناکا، خە ئەمانە لە داهاتوودا نابنە سەرۆک و سەرکردەمان، بوون و نەبوونیان وەکو یەک وایە، وەک بڕۆی تەبە ئەستەغفیروڵا، بە هەڕ هاتبنە دنیاوە و غەڕەتی مەتبەعیی بووبن، ئەگینا توخوا مەعقولە کەسێک بێتە ژیانەوە و هیچ ڕزق و ڕۆزی و دامەزراندن و هەڵی ژیان و کارکردنێکی نەبە؟

با ئەوەی ئازا.. ئەوەی دەبابە و فەکە خەری بەعس و تەمارکەری داستان و ئەفسانەکانی شەی براکوژیی، ببنە خاوەنی دەیان و سەدان و هەزاران مە و بەنزینخانە و بازاە و تاوەری پەنجا شەست نهەمیی، بە قەبارەی بەرزیی و بەندیی دەیان هەزار گەنجی شەهیدی وون و گە وون و بە سەر و شوەن، ئەمەیش بە خەمان دوای سەعات دووی نیوە کە ئەو چوون بە ابواردن، ەگا بە ئەمە دەدرە عەرەبانەی سەوزە و میوە و نەعلفرەشتن بهەنینە گەپانەکانی کاک ئەحمەدی شەخ و شەخا لە ماوەی دوو سەعاتدا، هەتا خەر ئاوا ئەبە، ەپەدراوین دوو سە هەزار دیناری تەبعی بریمەریی پەیدا بکەین، لەناو دەنگە دەنگو قەباغیی و شە و شەجنەودا چونکە هەزاران کەس لە هەموو چین و توەژە فلیقاوەکانی میللەتەو ئەژەنە ئەو شوەنانەی کە دوو کیلەی بە هەزارەکە یان سیانی بە دوو ..

مە و کارگە و تاوەرەکانی ئەو لە باج بەخشراون، چونکە ئەو سەرکردە و بەخشندە و نیشتمانپەروەریی دەرینن، بەام عەرەبانەکانی ئەمە لە فەرمانگەی باج و سەرانەدا، هەموویان ژمارە و دەسیەی تایبەتیان بە کراوە و ئەبە سانە باج بدەین، ئە ناحەقیان نییە ئەمە کوا سەرکردە و ەکخەری شە گەورەکانی ناوخە و براکوژیی بووین، هەتا بمانبەخشن ؟

بە ئەو ئەسپی گرانبەها و مەیدانی ئەسپسواریی و کچەی مەیتەری ناسکەی ئەکرانیی و ئەرانیی، بە اهەنانی منا چکەکانتان کە پەویستە ئەو سەرکردانەی داهاتوومان، فەری ئەسپسواریی و شاسواریی ببن، بە ئەوەی لە بەنە جیهانییەکاندا گەر بەگەی ئەسپسوارییان تەدا بە، بە خەدا نەشکەنەو و ئاوزنگی لەدەن و بیهەننە جونبوش و چوار نا، بەام ئەمە ئەسپ و مایین و چارەومان ناوە، زیادمەسرەفییە و بەخی نیعمەتە، با خواگیان دەرگای زق و زیمان لە دانەخات .. دەیان و سەدان دەنم زەوی تایبەت و دوورە دەست، بە مەزاری مردووەکانی ئەو، لەناو باخ و گو و گوەزار و بینای بەرز و مەمەی شاهانەدا، با لاشەی پیرەز و ماندوو نەناس و پە خەبات و بەرخەدانتان، ئارام و حەواو بە و دوای ئەو هەموو خەنەویستییە، لەگە پەرییەکانی ەحمەتدا، بە قەید و شەرت و حەق و حیساب، بەرەو بەهەشت بەن.. قەبرەکانی ئەمەیش بە یاەکەو یان لە نشەوکا، لە تەنیشت یەکدا، هەر یەکەی مەترەک زەمینی لار و وەر ، سەرمان ئەدا لە پەراسووی مردوویەکی شەی ناخە و .. کەللەی اکردوویەکی سوپای بەعس، ئەچەق لە سەر شانمان، قاچمان ئەچە بە چاوی پارتیزانەکی ناوشاردا، کە لە کەلەژ ئاشکرا بوو، پەش پەنجا سا بە دەسەژی گوللە شەهید کرا، هەمان کات نینەکی ژنەکی کوژراو ئەچە بە گوەچکەمانا، کە پەش 45 سا بە تاوانی ناندان بە پەشمەرگە، لە

زینداندا بە ئەشکەنجە گیانی سپارد، کەللە سەر ساوایەک کە لە سکی دایکیدا بەر دەسەژ کەوتبوو، ئەچەقەتە چەپرغەمان، کەشە نییە، هەر چەنە بە شوەنی خەمان ئەکەینەوە، خە ڕەحمان تیا نییە ئازار بکەشین، خە پەویستمان بە موچە و دامەزراندن و تەرفیع و عەلاوە نەوت و غاز و برنج و ڕەن و فەنککەرەوە نییە، کەمەڕە ئەسک و ماسولکە و پەست و نینەکی بەگیانین، بەرە بەرە بەکتریا و مەرووی خاک ئەمانخەن و ئەبەینەوە، قەیچەکا با لە نیو مەترا بە لاو نیو لەی ڕاکشەین، بەدانیشتنانەوە، یان بە پەوە، لە گەڕی بە کەمەدا، یان بە هەر جەرەک بە، ئەمە وەک ئەوە زەر کەمان بەو دنیا بە شەرفەوە هەڵنەگرتووە، ئەویش لەبەر ئەوەیە بەگەنی لاشەمان، هاوشارییەکان بەزار نەکەن ئەگینا پەویستی بەو زەحمەتە نەدەکرد و هەروەک پاکەتەکی بەتاەی پیتزا، فەتان داینایە ناو زبەدانەکانەوە، خە ئازارمان پە ناگات، ئەمە کە هەموو تەمەنمان ئازار و زوەم و ئەشکەنجە و بەبەشکردن و زیندان و دەرکردن و دوورخستنەوە و بەداریی و بەزاریی و نادادیی بوو .. ئەمەی تاوانبار بە تاوانی ئەوەی کە لە خاکەکا لە دایک بووین، هەمووی بەش کرا بوو، هەمووی لوشکرابوو.. تەبە، ئەستەغفیروەا، تە بەی خوای گەورە ملیەنان کوردی بە بە ڕزق و ڕەزی و کار و موچە و داهاتوو دروستکردبە؟

ئەوەی ماندوونەناس و سەرکردە و شەهیدی زیندوو، مافی خەتانە بەن بە تیاترەخانە و قومارخانەکانی مەنتیکارلە و لاس فیگاس و ڕەما، بە ملیەنان دەلار بدەنن بە دیار سەمای شاکیرا و سەماکارە جیهانییەکانەوە، مافی شەرعیی و شەشگەیی خەتانە، ئەوە کە لاویتان لە ئەوروپا و شام و شیراز بە نیشتمان بە هەدەر دا، ئەمەیش لە چایخانەی کرەکاران و قەرداران و پینەدەزان و مچکە و شەعب و کەوفرەشان، تاوە و ئەزنیف ئەکەین بە دیار مەقامەکی تەزلەنیشتوی عەلی مەردانەوە ..

مافی خەتانە خاک و ئاوی ووەات پاوان بکەن و .. مناڕەکانتان ببنە خاوەن کەمپانیای گەیاندن و وەستاندن و کەل و پەل و کارەبا و گومرک و ئەنتەرنەت و هەموو بازرگانییەکانی تر و ببنە ملیاردەر، بەام ئەمە نانی ئەو ڕەژەمان هەبە، بەسە، ئەگەر نەیشبە هەر شایەنمانە، چونکە ئەمە کوا سەرکردە و ئەندازیاری شە و ئاشوب و دووبەرەکیی و حیزبخیزبەنە و باەباەنە بووین ؟ دنیا پەنج و دوو ڕەژەکە، ملیاردەر بیت یان قەردار، کە ئەجەلت هات ئەتدەن لە دار.

مافی خەتانە درەکردن و پەیمانی هەوایی و فرمەسکی تیمساحیی.. مافی خەتانە پاشەکەوتکردنی موچەی فەرمانبەران و وەستاندنی دامەزراندنی گەنجان و ..ەاگرتنی پلە بەندی دامەزراوان و .. گرانکردنی نەوت و

غاز و بەنزین و کارەبا و ئاو، ئەو ئەوە خەتان سەرکی کوێی سەرکی کوێزای سەرکن و خەتان باش ئەزانن ئەم میللەتە سپڵە پەنەزانە بەرە پیاوە حەسودە چاوپیسە، چەن دەرمان ئەکرە.. ئەوە شارەزان لە چارەسەرکردنی دەرد بە دەرد ..لە شکاندنی بەرد بە بەرد .. لە ئەوانەدنەوەی خەم بە خەم .. لە نەهەشتنی کەشە بە کەش ..لە دورینەوەی بریەن بە زام .. ئەوە خەتان ئەندازیاری هەموو نەهامەتییەکن، سوورەی بەر لەشکری هەموو گیروگرفتەکن .. ئەوە نەبە کە هەیە بتوانە ئەی برسەتیی و سواکردن بدات بە دووەمەندترین میللەت ؟ ئەوە یەکەم داهەنەرن لە بواری پەنەدانی موچە بە فەرمانبەرانی دووەت .. ئەوە لە حاتەمی تەی، نانبدەتر و سەخیتەبیعەتترن، کاتە نەوتی پەنجا ساڵە بە قەرزی چل ملیار دەلار ئەگەنەوە .. ئەوە گەورەترین دەرهەنەری فیلمی ترسناکن، کاتە میللەتەکی شاهانە، ئەکەن بە میللەتی سواکردن و عەرەبانە ..کاتە ئەگەکە دەکەن لە نەوان دز و پەلیس .. سەربەرز و بە شەرەف .. زانا و گەمژە .. تاوانبار و دادوەردا ..
ئەمە ئەو شتانە چوزانین؟ ئەمەی کە تەبە ئەستەغفیروەڵا لەوە ئەچە بە هەڵە لە دنیادا ناونوس کرابین .

نەوزاد بەندی

قەحبەخانە.. نەوزاد بەندی

ئەمە، لەگەڵ تەک و پەکدانی کەمەگاکاندا، زاراوەکانیش گەڵاون ..بە نمونە جاران بە کەسەکت بووتایە بلیمەت، جنەوەکی گەورەت پەدا بوو، نەیئەزانی چەن حەقت لەبکاتەوە، ئەمە بەهەر کەسەک بڵێیت بلیمەت، زۆری پەخشە و نازانە چەن پاداشتت بداتەوە..
جاران کەسەک شەوەکی درەنگ لە دەرەوە بووایە پەیان ئەوت سەرخەش یان شەوکوت، وەک بەدمەست و دز ئاماژەیان بە دەکرد، ئەمە خەڵک هەتا بەربەیان بە شەقامەکاندا دەن و ئەچن، لوتکەی ڕەشنبیریی و شارستانییە، ئەگەر سەعات دووی شەو لە کافیتریایەک نەرگەلە بکەشیت ..جاران گەورەترین تاوان ئەوە بوو واز لە خوەندن بەنیت، ئەمە نەخوەندەواریی گەورەترین پلە وپایەیە و ..ئەگەر لەی بزانیت ئەتگەیەنەتە گەورەترین پلە وپەستی ووڵات، بە جۆرەک سەد پڕۆفیسەری

زمانە ساز ماستاوت بە دەکەن و بە قەد و باڵاتا هەڵدەدەن، جاران نیشتمانپەروەریی ئەو بوو پەشمەرگە یان ڕەکخستنەکانی ناوشار بیت و ..ئەمن و تەواری ڕاو بکەیت و بە دەزخیان بنەریت، ئەمە نیشتمانپەروەریی ئەوەیە نیشتمان تاڵان و پاوان بکەیت و ملیاردەربیت و هەو بدەیت بگەیتە تریلیەن .. بە کەتا کەمپانیا و مەو ڤەلات هەبە و هەر کەس زیاترت پە بدات، نیشتمان بەو بفرەشیت .. جاران باوکایەتیی ئەو بوو کتەب و فکر و ڕەوشتە بەرزەکانی و کولتور و ئاین بخەیتە مەشکی مناڵەکانتەوە، ئەستا باوکایەتیی ئەوەیە ئایفەن و پیتزای بە دابین بکەیت..

قەحبەخانەیش وەک زاراوەکانی تر، گەڕانکاریی ڕیشەیی بەسەردا هاتووە..

ئەمە قەحبەخانە ئەوەیە لە خەستەخانە حوکومییەکاندا هیچ دەرمان و پەداویسییەکی پزیشکیی و فەحسەک نەبە، کەچی لە نەخەشخانە ئەهلییە حیزبییەکاندا هەموو جەرە دەرمان و پەداویستییەکی پزیشکیی و هەموو جەرە فەحسەک، بەردەست بە ..

قەحبەخانە ئەوەیە لە نەخەشخانەی میرییدا نەشتەرگەریی بە نەخەش بکرە بە پارەیەکی زەر و ناوی لە بنرەت، سیمی پریڤەیت، واتا نیمچە بازرگانیی .. بە بینا و خەستەخانەی حوکمەت، بە کەرەستە و ئاو و کارەبای حوکمەت، بە کارمەند و فەرمانبەرانی حوکمەت، نەشتەرگەریی بە نرخی بازرگانیی بە نەخەش ئەنجام بدرە و پارەکەی تەنها بە حیزبی باڵادەست و پزیشکەکان بەت.

قەحبەخانە ئەوەیە زانکەی حکومیی، وەک بینا و جادە و بان و هەڵ و خزمەتگوزاریی، وەک ئەشکەوت وابەت، هی سەردەمی حوکمی پاشایەتیی و ئەحمەد حەسەن ئەلبەکر بن، بەڵام زانکە حیزبییە بەناو پریڤەیتەکان، تازەترین دیزاینی بینا و جادە و باخ و خزمەتگوزاریی تەدا بە ..

قەحبەخانە خانە ئەوەیە لە زانکە حکومییەکاندا، نزیکەی پەنجا دەلار لە هەر خوەندکارەک وەربگریت کاتە دەتە زانکەوە، لە کاتەکدا سەدام حسەن بە خەویش بیری لەم جەرە سەرانەیە نەکردبەوە، بە پەچەوانەوە، مانگانە بە منەت بیست دیناری بە خوەندکار خەرج دەکرد کە بەرامبەر بە حەفتا دەلاری ئەمە بوو.

قەحبەخانە ئەوەیە کاتە خوەندکارەک ئەوات بە زانکەکەی داوای فەتەکەپییەکی بەوانامە هەناسەساردەکەی دەکات، پەی بەن بەنە پەنجا هەزار دینار، بە بە ئەوەی نە دامەزرابەت و نە دینارەک سودی لەو هەموو خوەندنە وەرگرتبەت.

قەحبەخانە ئەوەیە نمرە بە خوەندکار بفرەشیتەوە و لە کولەژەکەوە بەوات بە کەلەژەکی بەرزتر بە ناوی سیستمی پاڵاڵ، لە بەرامبەر

نرخێکی خۆیێیدا، بۆ نمونە 0.2 ی نمرەیەک بە 42 ملیۆن دینار بە هەموو ساڵەکانی کۆلێژ ..
قەبەخانە ئاوەیە باخ و شەقام و پارک و ئاو و هەوای پاژە نیشتجێبوونە حیزبییەکان وەک شەقام و پارک و باخەکانی سویسرا وابن، بەڵام گەڕەکە هەژار نشینەکانی شار، بە دەردی بێ ئاویی و چاڵ و چۆڵیی شەقام و بێ خزمەتگوزاریەوە بناڵێنن ..
قەبەخانە ئاوەیە پێشمەرگەیەکی دەرین لە برسانەدا و لە گوزەرانییدا، خۆی بکوژێت..
قەبەخانە ئاوەیە تاوانبارێکی جەنگ و خوێنڕشتکی دەرین، لە پلە و پۆست و کەشک و قۆلایەکی شاهانەدا ئابووریت.
قەبەخانە ئاوەیە ئیشی تەدا ناکات، ئیمزای بەرپرسێک کە لە پیاسەیە، وەک کەشکەکەی کافکا هەموو ژیانت خەسار بکات.. بچووکترین مامۆستای فەرمانگەیەک، لە دین وەرتبگرێت و مشکت بسوتێنێ.
قەبەخانەی سەردەمی نوێ، کتێب و خاوەن فکری سەربەخۆ، تێیدا بێکەس و بێ پاشپشت و هەژارن، ئەبنە جێگای پێکەنین و قسەڕیی، هیچ کەسێ نایانخوێنێتەوە و جارجاریش وەک سەگی بەرەڵا چەند دانەیەکیان لێ ئەکوژن ..
قەبەخانە ئاوەیە بە تەلەفۆنێک کورسییەکی ماستەر و دکتۆرا بدرێتە جەلادێک یان کوڕە جەلادێک .. بە تەلەفۆنێک، بەوانامەیەک بە دڵیقڕیی بگەیەنرێتە دەستی نەخوێندەوارێک..کورسییەکانی خوێندنی باڵا، وەک لەعابە و پشمەک بەسەر کۆمە بەرپرس و دەستکانیاندا دابەشبکرێ.
قەبەخانە ئاوەیە لە پەکا چەند گەوادەکی تەدا ببنە ملیاردەر.. لە پەکا پە بە لە کەشک و تاوەری هەور بە .. لە چاوتروکانکا، سواکەرێک، جامبازێک، ببێتە خاوەن پاژەی ستراتیجیی و بە قات و بینباخکەوە، بە دەم و قەپزەکی کە نەخوێندەواریی پێ لە گەمژەیی و کاڤامیی، نهێنییەکانی بزنسمانی سەرکەوتوو، دەرخواردی خەڵکەکەی بدات .
قەبەخانە ئاوەیە هێشی جیم و مەلەوانگە و شوێنی نەرگەلەکشانکانی، فلات بن یان بە مسعەد بەی بچیت، کەچی فەرمانگەی خانەنشینیی، بە بیست سی قادرمەی تاقەتپەوکێن بەی بچیت، کە ئەبە ئەو هەموو پیر و پەککەوتەیە سی چل پەپلیکانە ببەن ..چۆن ئەیبەن؟ نازانم، کەشەی خەیانە.. نەیبەن مامۆستایان جێ بە جێ ناکرێت و ئەبە لە برساندا بمرن.
قەبەخانە ئاوەیە قومارخانە و تیاترخانەکانی بە تازەترین دیزاین دروستکرابن، کەچی بانکی کەمئەندامەکانی لەناو چاڵکدا بێ، بەناو گرد و کەندا بەی شەبیتەوە و ..بژێتە ناو چەمکی قوناویی،

لەبەردەم پەنجەرەیەکی ژەنگاویدا ەابوەستیت، لەبەر سەرمای زستان و گەرمای هاویندا، پەنجە مەرت پە بکەن و.. بتنەرن بە ژوورەکی تر، دیسان بچیتە سەرەوە، بە تەسدیق و تەدقیق و تەحدیق و کەشف، بزانن تەیت ئەم سەد و پەنجا هەزارە وەردەگریت، یان هاوشەوەکەتە ..
قەحبەخانە ئەوەیە کەمەگاکەی کراوە بە هەزار بەشەوە .. دەوەمەند و بازرگان و جەردەکان، هەر لە دایەنگاوە، بە پریڤەیت و بە پارە ئەخوەنن، بە ئەوەی پەز بەسەر هەژاراندا لە بدەن کە ناتوانن بچنە دایەنگاوە .. دوای ئەوە باخچە و هەموو قەناغەکانی خوەندن، تایبەت و جیاوازە بە ئەوان ..زانکە و خوەندنگا بازرگانییەکانیان بەناوی وەاتانی ئەوروپیی و ئەمەریکییەوەن، کە تەکەایان تایبەتن بەوانەی ئەزانن چەن نیشتمان بدەشن و بیفرەشن و پارەی خەیاەیی لە هەهەنجن.. لە قەحبەخانەدا هیچ زانکە و پەژەیەکی نیشتەجە و مەلەک فەرمانەوا قارەمانەکان بەناوی شەهیدەوە ناو نانرەن، لە قەحبەخانەدا ئەو پەژە و تاوەر و زانکە و مەانە بە ناوی ناسکی ئەوروپیی و ئەمەریکیی ناو دەنرەن.. لە قەحبەخانەدا، گەلەک و کلینیکە میللییە هەژارنشینەکان بەناوی شەهیدەکانەوە ناودەنرەن، ئەو کلینیکانەی هەژارانی تەدا بە پارەیەکی مامناوەند دەستخەلە دەکرەن.. بە ئەوەی شەرم لەناوی شەهیدەکان بکەن و بەلەی ژەرخەیان بفرەشن بە کەینی دەرمان و دەرزییە بە سودەکان، چونکە لەو جەرە شوەنانەدا پزیشکی زیرەک و بەتوانا نییە.. نەخەشخانە گەورەکانی خەیان و شارە پزیشکییەکانیان وەک موگناتیز هەرچی پزیشکی زیرەکە ەایدەکەشەت، واتا نەخەشی هەژار بەی نییە پزیشکی شارەزا بیبینەت.
لە قەحبەخانەدا خەبات و شەهید بوون بە هەژارانە و .. بەر و بومی وەاتیش بە ئەوانەیە کە لە دەرەوەی ووەات چاوەلەن شەش سەربکەوە و پەل پەل بەنەوە سەر حازریی..
لە قەحبەخانەدا قەت قەت بازرگانەکی زەمانە ساز و سیاسییەک لە سەرەی سەمونخانەدا نابینیت..چونکە ئەوان سەرەی سەمونیان وەک دەستکەوتەک بە میللەت فەراهەم کردووە و پەیان شەرمە لەو دەسکەوتەدا بەشدار بن..شەش و خەباتەکەی ئەوان نەبوونایە چەن تە ئەتتوانی ئەمە بەو پەی ئازادییەوە لەسەرەی سەموندا ەابوەستیت؟؟
هەروەها لە بازاە میللییەکاندا، لە سەرەی پارەدانی کارەبا و ئاو و غاز و گاز و بەنزین و نەوتدا نایانبینیت، چونکە ئەوانە هەمووی دەسکەوتن بە میللەت، ئەوان خەیان لە نیعمەتی پارەدانی کارەبا و ئاو و نەوت و بەنزین و غاز و گاز بە بەش کردووە، ناچارن تەنها پارە وەربگرن، ئەویش دوای ئەوەی ئەکرەنە گونیە و بە ووردیی، بە ئاسەیی و ستوونییش حیسابی کەتاییان بە کراوە.
هەروەها ئەوان لە قەلەباغیی ناو فەرمانگەکانی باج و خانوو بەرە

و کارتی نیشتمانیی و پاسپرت و هات و چدا نابینرن، چونکە ئەو جرە کرنڤاە جماوریيانە تایبەتن بە هاووەاتیی سربرز و سرکش و . ئەمانی سرکردی لە محروم کراوە..ئەو کبوونەوە جماوریيانی فرمانگەکانی هاتوچە و باج و گومرک و خانوو برە، تایبەتە بە هاووەاتیان..ئەمان تەنها و تەنها ئەو گونییە پارانە وردەگرن، کە میللەت بەو پەیی ئازادییەوە دیداتە بەشی ژمریارییەکان، ئەوانی حیساباتی نیهائیی ئاسیی و ستوونییان بە کراوە.

قەحبەخانە ئەویە لە هەموو ووییکەوە، ژیان لەو خەکە بکەیت بە دزخ کەچی کاتی هەبژاردن، زرینی ئەو خەکە دنگت پە بدەن..

قەحبەخانە لە فرهەنگی ئەمەدا، ئەویە مامەستایەک بە 42 ساە خزمەت بەو حاە دوو هەد و هەیوانەکی خی پەکەوە نابەت، دیوارەکانی بە چاوەزار داپەشیبە، نەک چاوی پیس کاری لە بکات و لە دەستی بچە و بکەوەتە سرجادە، کەچی مناە و تواە و گەفرەندی بەرپرسەکان بە ملیەن و ملیار قسە بکەن و بە فردە دەلار لە ژەر پەاوەکانیاندا بە.

قەحبەخانە ئەو ووەاتیە، کە سیاسییە عەلمانییەکانی لەسەر ەقەم و مەدەل کیژەیان لە ناوەوە ودرەوەی وەات بە دابین بکرە بە ازاندنەوەی مەز و پەخەف و شەوە سوورەکانیان، هەرچی ئوسوەییە دەستەیشتووەکانیشیانە، دووان و سیان و چوار ژن لە خەیان مارە ببەن، لەو لایشەوە سەدان هەزار گەنج، لە لوتکەی حەز و پیاوەتیدا، نەک پارەی ژنهەنانیان پە نییە، بەکو تەنانەت پارەی شاورمە و چایەکیان لە بەکدا نییە .

قەحبەخانەی مەدەرن ئەویە خەت و کەس و کار و خزم و دەست و ئەحبابەکانت، ـVIPبن و وەک دەەن شەق لە پارە هەبدەن، ئیتر بەت گرنگ نییە کەمەگا نیوەی بووە بە سواەکەر و نیوەکەی تری توشی هەزار نەخەشیی دەروونیی بوون.

قەحبەخانە ئەویە دار و بەردت پە کردبە لە ووشەی دیموکراسیی و سەسیال دیموکراسی و شورا و سوەند بە خوا و گەل بخەیت، کەچی بە حوکمی پشتا و پشت کار بکەیت.

قەحبەخانەی نوە ئەویە دانیشتووانەکەی تەنها خواردن و زاوزە ئەنجام بدەن، کەس حەقی نەبە بەسەر کەسەوە و ..لە گەدە بەرەو خواریان مافی چالاکیی هەبە.. زانست و هونەر و ئەدەب و داهەنان و بەرهەمهەنان بە ناخی زەویدا چووبن..هیوا و ئاواتی تەدا نەبە، داهاتووی نەبە، ژیان تیایدا تەنها ئەو چرکەیە بە، هەموویشیان بەئەتایست و کەمەنیستەکانیشیانەوە، بەن ئیشەا خوا چاکی ئەکا، لە دەستی عەبدا نەماوە..

قەحبەخانەی سەدەی بیست و یەک، ئەوەیە تە ەشنبیر و بیرمەندی سەربەخە و دژە دەسەات و ەیفەرمخواز و ەادیکا بیت، کەچی لە ژەرەو بە پلەی ەائید و عەقید و موقەدەم لەلایەن دەسەاتەو خانەنشین کرابیت، موچەیەکی چەوری حەرام وەربگریت بە بە ئەوەی لە ژیانتا کاسکەت یان بەریی سەربازیت کردبەتە سەر..
قەحبەخانە ئەوەیە نوەنەرانی گەل بە ملیەنەها دەلار و بە سەدان کیلە ئاەتون بدزن و لە ژەر زەمین و شوەنی هەزەلیدا بیشارنەوە، کەچی بەشەکی زەر لەو گەلەی دەنگیان پەداون، سواەکەری ترافیکلایت بن و هەندەکیان لە خەە عەمەلەکاندا بە بژەوی ەژانەیان بگەەن.
لە قەحبەخانەی نوەدا، باج لە عەرەبانچی و دەستگەە وەردەگیرەت، کەچی ملیاردەرەکان باج نادەن.. چونکە ملیاردەرەکان باج وەرئەگرن، چەن ئەبە باج بدەن؟ چونکە لەیاساکانی فیزیادا هاتووە، تەنەکان یان ئەبە وەرگر بن یان ئەبە بدەن، ئە ئەو مەگا بازرگانە سیاسییانە تەنە وەرگرەکانن، چەن ئەبە بدەن؟ خاک و خەک تەنە بدەرەکانن ..ئەوان ئەدەن و ئەمان وەرئەگرن.
لە قەحبەخانەی مەدەرندا، هیچ جەرە مافەک دەست ناکەوە، بەام هەموو جەرە ساختە و داتاشینی یاسا و داگیرکردن و زوەم و زەرەک دەست ئەکەوەت، هەموو ئەوانەیش بە درە و فەە داپەشراون، بەو جەرە دزترین کەس، وەک مەردترین کەس دەردەکەوەت .. پیاوکوژترین بە شەرەفترین شەواەپیسترین کەس، ئیداریی و یاسا دانەر و پەروەردەکارە..واتا قەحبەخانەی نوە گەورەترین شانەیە و شارەزاترین ئەکتەرەکان ەەی تیدا ئەگەن، بە جەرەک ملیاردەرەکانی ەەی سواەکەر ئەبینن، شەو و ەژ سواە سەنت و فلس ئەکەن و بەزارت ئەکەن، وات لەدەکەن نانەکت پە بە، بیاندەیتە..ئیتر تەماشا ئەکەیت گەورەترین بیریار، نەخوەندەوارە و ەنوس نازانە، گەورەترین سەرکردەی دە و چاونەترس، لە حەوزی شیردا خەی ئەشوا و ..لە کاتی شەەکاندا، لە نەوان دوو کیلو گەشتی سپی و پە لە سلیکەن و بەتەکسدا، ئەگەوزەت و ئەتلەتەوە و خەبات ئەکات.
ئیتر بەو جەرە هاوەیان، قەحبەخانەی سەردەمی جیهانگیریی، ئەوەندە پەناس و ەوونکردنەوە هەدەگرەت، کە بە چەندەها کتەب ناتوانیت حەقی خەی بدەیتە و بە تەر و تەسەلیی لەسەری بدوەیت..
ئەوەندە هەیە لە قەحبەخانەی نوەدا، پاک و خاوەنیی نییە و ..شەقامەکان یەکپارچە خەە و خاشاک و پاشماوەی جگەرە و شتی ترە، چونکە خەکەکەی بە دوای چەژدا ئەگەن و عەقەیان ئیش ناکا هەتا پارەزگاریی لە پاک و خاوەنیی بکەن..ئەوانەیشی کە کرەکاری شارەوانین، موچەیەکی ئەوەندە کەم وەرئەگرن، تاقەت و توانای پاککردنەوە و هەگرتنەوەی پاشماوەی ملەگەلەکی ملیەنەها کەسییان

نییە ..ئیتر بۆ جارێ بەگەن لێ هەموو کونج و گۆشەیکی هەڵدەستە ..ووە لێ هەر شوێنکی بکەیت، پشیمان ئەبیتەوە، چونکە توشی شەیان سوکایەتیی و جنێو و پاپشاڵن و ژاوە ژاو ئەبیت..
لە قەحبەخانەدا، خواردن و دەرمان و پەداویستییەکانی ژانی دەنگدەر ئەکسپایەر و بە کوالێتین، بەڵام خواردن و دەرمان و پەداویستییەکانی ژانی دەنگپەدراو، هەمووی هاوردەی تایبەتییەن یان ئیستیراد خاسی ئەوروپا و ووڵاتانی ترن تەنانەت مەشروب و جگەرەکانیان تایبەت و سپەشڵن.
لە قەحبەخانەدا درێ عەیب نییە
لە قەحبەخانەدا خیانەت شانازییە
لە قەحبەخانەدا فێڵ و فێ زیرەکییە
لە قەحبەخانەدا هەموو شتێ چارەنوسساز و نیشتمانییەکان ئەفرەشرێن و بە نرخێکی گونجاو دەست دەکەون وەکو پرسیاری تاقیکردنەوەکانی بەکلەریی و کەدی شکاندنی هاردوەرەکان و کتێبەکان و .. نوشتەی ڕەکخستن و تەکدان و ملشکاندن و ..موچەخۆری بندیوار و هەر شتێک کە شەیتانیش پەی پێ نەبردووە.
لە قەحبەخانەدا دین هەکارەکە بە گەیشتن بە کورسی و پارە و ژن و لێ تێ خواردن و لێ وشک نوستن.
ئەوانەی لە قەحبەخانەدا ئەژین، لوتبەرز و گەمژە و بە هونەرن لە قەحبەخانەدا خەڵکەکە زەربەڵێن، لە پێفیسەرەکەوە هەتا دەرگاوانێک، لە قسەکردن تەر ناخۆن، هەر بۆیە هەزاران جار گومان لە شەی نەوان دوو پێفیسەر بووە لە کەناڵێکی ڕاگەیاندنداە، بە هەی ئەوەی یەکەکیان مافی ئەوەی تریانی خواردووە لە کاتی قسە کردندا، چونکە کوورت و کرمانجیی پتان بەم لە قەحبەخانەدا زەرینەیان بە عەرەقی زمانیان ئەژین، هەتا درەژ دادەتر و بە شەرمتر و بە شەرەفتر و ڕووقایمتر و درەزنتر بیت، دەوەمەندتر و ناسراوتر و بەهێزتر و پێفیشناڵتریت و کەناڵێ بەناوبانگەکانی قەحبەخانەکە شەت لەسەر دەکەن و ملیەنان دەلار ئەخەنە ئاخوەکەتەوە بە ئەوەی عەزەت بفەرموون لەو کەناڵێدا ئیش بکەیت، چونکە بینەرانی قەحبەخانە حەزیان لە قسەکەری بە شەرم و بە حەیایە کاتێک بە پەردە باس لە کاری سێکسیی و لەدان و هەڵگرتن و داگرتن دەکات لە هەواڵێکاندا.. بەوجۆرە بینەر و هەوادارێکی زەر لە دەوری ئەو کەناڵێ و ئەو قسە قەڵانە کەدەبنەوە و هەگر و ئاوەدی دەبن و دەبەتە کەناڵێکی بە ڕکابەر.
لە قەحبەخانەدا زەر زەحمەتە حەقدەست و کرە و موچەی خەت وەربگریت، ئەبە بیکەی بە شەڵ و مانگرتن و ڕێپێوان و فەرتەنە یان ئەبە سەبرەکی گوورەت هەبە و چاوەڕوان بکەیت، خە ئەگەر حەقدەست و کرە و

موچیان خواردیت، ئبب لاتو ئاسایی ب، چونک پیاو ل قحبخاندا بژی، هرچی نهامتیی هی دتگای.
ل قحبخاندا وعد و بن نیی.
ل قحبخاندا هیچ شت گرنتی نیی.
ل قحبخاندا دادگا نیی، هیشب ب شرعیتدان ب نادادیی..
قحبخانی مدرن پ پ ل ون و پیکری گور ..پ ل منمنت و مزاری گور و گرانی چ و ه، ک ملینها دلاریان ب تخسیس کراو ..
قحبخان پپ ل سروود و دروشم و ئارم و لگ و کخراو و ئو جر چالاکییانی ک هموویان جرکن ل بازرگانیی و پارووی چور گلاندن.
قحبخان پ پ ل سیخو و خت مایل و عمیل و نهنگر و دووزمان و بوختانچیی و اپرتنووس و چاودر و چا و تپک و داو و فاق.
قحبخان پ پ ل زیندانی فرمیی و نهنیی.. پ ل زیندانی کسیی و گشتی و تاککسیی و بکم.
قحبخان جرها هزی چکداریی تدایه، هر جرکیان تایبتن ب کسک..ئم هزان ب هی ئوی ک نزیکن ل کس باکانو، هندکیان زر گرنگ و دستیشتوون، تنانت شا ب سپان ناگرن.
ل قحبخانی نودا، خککک هموویان لاساییکرون، چونک هیچ داهنانکیان تدا نیی، هر بی هموویان سیری یکتری ئکن و لاسایی یکتری ئکنو، قس و ستای و سم و یش و شتی یکتری ئدزن و ئیکن هی خیان .. نزیکی هموویان نشترگریی جونکاریی لوت و لو و سمتیان کردوو، نزیکی هموویان قژیان چاندتو.. ددانیان کردوو ب برغو، حزیان ل ئوتومبیلی درع، شیعر و چیرک و ووتار و تابلی شوکاریی یکتریی ئدزن و بناوی خیانو باویان ئکنو..ئیتر یککیان بایکی ل بتو، ئوانی تر هموو ئکون پاپست و زخت ل خکردن، هتا فیق کم نبن.
قحبخان ئوی ک هموو کاکانت هاورد بن.. ئگر سنوورکان بگیرن، هموویان ل برساندا بمرن .. نان و ئاو و جل و درمان و مسین و تی مشکگرتن و سوژنی لفدروو و هموو شتک هاورد بکن.
یکک ل نیشانکانی ئاخر زمان و قحبخانی نو ئوی، ئگر لسر زریایک نوت و گاز و ئاتون و سامانی سروشتیش بن، هشتا هر قرزارن.. هشتا هر کخراوی نتو یکگرتووکان، برنج و ئارد و دشاو و زیت و لتک نکیان بسردا دابش بکات، سان

سەر چوار مانگی ئەو شتانەیشیان نادەنێ، بەسەر یەکەوە بیدەنێ کوڕە بڕپرسێ بە ئەوەی بیکا بە پارێزەرێک بۆ خۆی یان بیداتێ کەمێک ئوتومبیلی تایبەتی بەاندی جیهانیی.
لە قەحبەخانەدا، برسیترین چین و توێژ، چین و توێژی بازرگانە زبەلاحە سیاسیە ملیاردێرەکانن.. زۆر برسین، تەنانەت ئاگر قڕاغەنانی کەوو لەداویشیان بدەیتێ، لێت وەرئاگرن و ئایهاڵن و ئایکەنە ئارد و بە سبەینێ بە خەتی ئەفرێشنەوە.
لە قەحبەخانەدا خەڵک زۆر بەزار و خەمبار و خەمەکیی و بە حەوسەڵن، چونکە نیوەی لەشیان لەکار خراوە، لە گەدەوە بڕەو سەریان ئیش ناکات.. بە گومان مرۆڤی ئیفلیج بە هیچ شتێ دڵی خۆش نابێ، هەرچەندە زۆرینەیان لە لایەن بەشە هەپەدراوەکەی لەشیانەوە، کە لە گەدە بڕەو خوارێ، بەردەوام لە کار و چالاکیی حەماڵخواردن و حەماڵکردن، یان حەرامخواردن و حەرامکردندان، بەڵام مادام گەدە و بڕەو ژووریان سەر کراوە، هەست بە ئاسوودەیی هەڵها ناکەن و .. ئەو زیادە هەوییەیش لە کار و چالاکیی لە گەدە بڕەوخواردا، حەتمەن کەشەی سووربوونەوە و بریینی گەدە و پەستات و لە دەستدانی پیاوەتیی لێوە سەرچاوە ئاگرێ، هەر بۆیە گەر دیقەت بدەیت دەرمانخانەکانی قەحبەخانەکانی سەردەمی نوێ، ئاگر بەوخێن بەسەر دەرمانەکانی گەدە و پەستات و هینەکانی ترا ئەوخێن.
لە قەحبەخانەی مەدەرندا، نوکتە و قسەی خۆش گرنگییەکی زۆریان پێدراوە، یان ئەتوانین بڵێین یەکپارچە قسە و باسەکانیان، نوکتە و پێکەنینی تەکەڵاوە وەک چۆن سەرچاوە ئاویەکانی خواردنەوەیان، زۆرایان تەکەڵاو بووە .. بەو جۆرە سیاسیی و دەستەیشتووەکانیان بەردەوام پێدەکەنن و نوکتە ئەکەن، لە گەرمەی شەڕە ناوخەیەکانیاندا، کە بە دانوستان دادەنیشن، یەکەاست پێدەکەنن و قاقای وا لێدەدەن، وەک ئەوەی لە فیلمێکی کۆمیدیدا دانیشتبن وایە، بەو جۆرە خەڵکە سەر بە قوڕە کوڕاوە ماوەرانەکەیش، کە سەیری ئەو دەستەیشتووانە دەکەن، ئەمانیش ناچارن پێبکەنن، چونکە هاست نییە گەر گەورەکان پێکەنین، بچووکەکان خەمبار و دەڵەنگ بن .. داوای مافە زەوتکراوەکانت بکە، دەستەیشتووەکان نوکتەیەکت بۆ ئەکەن و قاقا پێدەکەنن، ئیتر تەیش ناچاریت پێ بکەنیت، بەو شێوەیە مافە زەوتکراوەکەت ئەبێ بە ژێر پێی پێکەنین و نوکتەکانیانەوە .. بەو جۆرە قەساب نوکتە ئەکات ..مامۆستای ئایینی ئەوانەی قورئانیان لەبەرە، نوکتە ئەکەن و قاقا پێ ئەکەنن ..شیوعیی، مولحید، سۆفیی، سۆفیی، عەلمانیی، منا، پیر ، شت، نوکتە ئەکەن و پێدەکەنن.. تەنانەت لەسەر قەبران لەکاتی ناشتنی مردووەدا، لە ڕیزەکانی پشتەوە، لە کاتی تەقیندا، جەماعەتە نوکتە بە یەکتری

ئ□گ□□ن□و□ و پ□د□ک□نن ..
ئ□م□یش حا□□یش پ□ل ب□ ب□ د□کیوم□نتکردنی نوکت□ و پ□ک□نین ئ□ک□ش□ و ..ه□ند□ک نوس□ر ئ□یک□ن□ نامیلک□ ..ت□نان□ت ه□ند□ ل□ ع□للام□ ئاینییـ□کانیان ب□ س□را خ□ی ئ□خات□ ناو گ□ماو□ک□ و چ□ندین ب□رگ یان موج□ل□د نوکت□ و قس□ی ق□□ ئ□نووسن و .. د□یان جار چاپ د□کر□ن□و□ و ب□ خ□رایی ل□ بازا□دا نام□نن، ئیتر ل□ ه□زار سا□ پ□ش ئ□ستادا چ نوکت□ و قس□یـ□کی ق□□ کراب□، نووسراو□ت□و□، ز□رین□ی نـوکت□ و قسـ□خ□ش□کانی ق□حب□خـان□ م□د□رن□کـان، ئ□نـدامی زاوز□ و س□رج□گاکردن و ئ□و شتان□یان ت□دای□ ل□گ□□ تو□ژ□ک ل□ ک□ل□پور و ن□ت□وای□تیی و□ک موق□بیلات، پ□یدا ئ□پرژ□نر□ن ب□ ئ□و□ی ن□و□کانی داهاتوو ب□ شانازیی و س□ربـ□رزییـ□و□ ئ□و ج□ر□ شتان□ بخو□ننـ□و□ و □□وانی بک□ن و ب□ یـ□کتری بیانگ□□ن□و□.
ع□بدو□□ا پ□ش□و د□□□ت :

خو□□ین ئ□وان□ی پ□م د□□□ن:
دان و م□روو برای یـ□کن
خو□□ین ئ□وان□ی پ□م د□□□ن:
خو□ن و ز□روو برای یـ□کن
خو□□ین ئ□وان□ی پ□م د□□□ن:
ماسی و چ□نگا□
مشک و ج□وا□
د□ست و چزوو برای یـ□کن
ق□حب□ن ئ□وان□ی پ□م د□□□ن
پ□ت و گ□ردن
گو□زان و موو برای یـ□کن

پیـــاو ب□چـــی □اســـت ن□□□ ؟.. ن□وزاد ب□ندی

و□□اهی بمکوژ□ و گو□م ل□ ووش□ی پیتزا ن□ب□، ه□رچی پیتزا و فینگ□ر و ماکد□نا□د و ستارب□کس و کنتاکی دنیایه ب□ قوربانی یـ□ک پاروو ناوساجیی و ناو□شک□ن□ بن.. ل□و ئاسمان□و□ ه□□مد□ره خوار□و□ و پ□م

مەڵە هاى، هەرچى هاى و هاو و واى و هەڵاوى دنيا هەيە ئەكەم بە قوربانى (مانوو نەبى) يەكى ئەو شارەزوورەى لاى خۆمان .. هەرچى ئاوى جام و دەبە و فلتەرى ئەو جيهانە سەر لەشواوە هەيە، ئەيكەم بە خزمەتكارى قومە ئاوى مەركانيەك كە لە ژێر سەبەرى دارتوويەك يان شەڵەبيەكدا لەسەر سەپايەك هەڵتروشكاوە .. بمكوژە و پەم مەڵە دەليڤەرى .. هەڵەمواس و پەم مەڵە لە تيكتەك و ماسنجەر و وەتس ئەپ و ڤايبەرەوە پەيوەندى بكە ..هەرچى ئايفۆن و تەڵەى كەمەڵايەتيى و ئيمەيە و نوكە و جوكە هەيە بە قوربانى هەريەك بن كە لەم شاخەوە بە ئەو شاخ يەكترمان پە بانگ ئەكەرد.. هەرچى دەليڤەريية بە خزمەتكارى ئەو چارەكە و تەشووە بن كە سەلكە پياز و سەلكە تەماتە و نەردووە نانكى تيا بوو..ووى بابى ئەوە ڕەش بە فاست سود و چەشتخانە و نانەواخانە و دەرمانخانەى بيست و چوار سەعاتيى هەنايە ئەم ووەاتەوە .. ئاخر بيست و چوار سەعات چەشت و نان و دەرمانم بەچيە؟ مانگاى مالوانم يان ئاشە مەكينە؟ .. هەرچى دەرمانخانەيە بە قوربانى ئەو بتەڵە عەرەقى نەعنا و شوشە دەرمانى سوور و ئيسپرتەيە بن كە لە هەموو ماڵەكا هەبوون و ئيشى پەنجا پزيشكيى هەناويى و شكاويى و جەڵاحى بە ئەكردين..
نەفەرەت لەوەى سەتەلايت و هەزاران كەناڵيى بەردوامى بە دامەزراندين، كە پياو نازانە سەيرى چى بكا و گوە لە كە بگرە و لە چى وورد بەتەوە.. هەموويان بە قوربانى ئەو تاكە كەناڵەى جاران بن، كە سەعات شەشى ئەوارە بە سەاوى كەمارى و قورئان و ئەفلام كارتەن دەستى پە دەكەرد و .. تەزە بەرنامەى توركمانيى و تەزە بەرنامەى كوردى و تەزە بەرنامەى و فيلمى شەوى پەخش ئەكەرد، سەعات يانزەى شەو كەتايى بەرنامەكان و خوا حافيزيى و سەاوى كەماريى بوو، ئيتەر خەڵكەكە هەمووى لەى ئەخەوتن..نەفرەت لە هەزار جەر ئوتومبيل و مواسەفات و كامەراى پەش و پاش و هەستيارىى ئەملا و لا وەادار و ئەتەپارك و تەحديد سورعە و هايبريد و كارەبايى كە زەوى و ئاسمانييان تەنيوە و دەست بە لوتت ببەيت، سە چوارەكى ئەمەريكيى و يابانيى و چينيى و ئەڵمانيى دەن بە دەستەوە، هەموويان بە قوربانى ئەو عەرەبانە دوو ئەسپييە بن، كە لەگەڵ ئەوەى ئەيانگەياندينە جە دنيايەك جوانيى و خەون و شيعريان تەدا دروست ئەكرديت..دواى ئەوە بە قوربانى ئەو ئامانە ميرييانە بن، كە هەموومانى كە ئەكردەوە و بە بە زحمەت، ئەيانگەياندينە شونكار و بازاڵەكان.. هەرچى يارى ئەليكترەنيى و پەپچى و پلەيستەيشن و ئەكس بەكس هەيە، بەقوربانى فەيوە و هەڵماتەن و ڕەسم ڕەسمەن و دەست بە ديوار و كەلار و مار و پەيژەكەى جاران بن .. هەرچى گەپى لىد و سوريا و چلچراى كەنترەڵ هەيە، بە خزمەتكارى ئەو گەپە زەردە سەد

واتییانە بن، کە لەبەردەرگای هەموو ماڵێک دانەیەک هەبوو، شەوان دادەگیرسان و بەردەرگایان بە دەکردیت بە ڕۆژی نیوەڕۆ .. بمکوژە و ناوی نەت فلەکس و ئەئەتی و تیڤی بەکس و سینەمای ئەنلاینم لەلا مەبە، هەموویان بە قوربانی سینەمای ڕەشید و سیروان و دەشاد بن، کە بە سەد فلس ئەیانبریدە ناو جیهانی هونەر و عەشق و شەو و ئاشتیەوە.. هەرچی کەکا کەلا و تایگەر و کەڵەد کەفی و لە شوشەکراوەکانی تر هەیە، لە دەوری شەربەتەکەی مام زەراب گەڕەن، کە لەگەڵ قومی یەکەمدا هەموو گیانت ئەبوو بە ڕۆزی ترە ..
میزاجم تەک مەدە، باسی شاورمە و فەلافل و هەمبەرگرم بە مەکە، هەموویان ئەکەم بە نەکەری ئەو قاورمە فرەشەی لەبەردەم مەکتەب، دوای دەرسی پەنجەم، چاوەڕێی دەکردین، لەتە نانی سارد، سەرە کەوچکە قاورمەی نەکی پەدا دەهەنا و چەند چەڵ کەوڕەکی جنراوی پەدا دەکرد، تامەکی وەک تامی خواردنەکانی بەهەشتی هەبوو ..هەرچی نەستەلە و سنیکەرز و پەپ کەک و جەلیی هەیە، قوربانی حەلاوە تەیب و پەشمەک و شروب و عەمبەروەرەتەک بن، کە خەمان دروستمان ئەکردن ..هەرچی ساردەمەنیی و دەندرمەی تورک و فارس و عەجەم هەیە لە دەوری چلورە وئاسکیمەی ئەرخەوان گەڕەن، کە تەنها بەن و تامەکەیان هەموو ساردەمەنییەکانی جیهان ئەژیان..
کەشک و ڤەلا و شوقەی ئاسمان و لامینات و دەرگای قاسە و دەلاقەی دەبە جام و گەراجی دفن و ئەسترەپەڵ و کارەبای تیشکی خەر و ئەسانسەر و بالکەن و ڤی یوی تەواوی شار و سپلیتی ناوەندیی، بە قوربانی ئەو دوو هەدە و هەیوانە بن، کە ئەیانەوانی بەسەر حەوشەیەکی ناوەڕاستدا و سنەوبەرەک و مەو و هەنجەرەک وەک سە پاسەوانی هەتاو و تەز و خەڵ ، پارەزگارییان لە دەرکردن و دایکم ئەواران ئاوەشەنەکی دەکردن و کومبارەکی دادەخست، تەرمەزەی ئاو و سفرە و سەماوەر و کەرەستەکانی نانی ئەوارە و شەو چەرەی لەسەر ەیز دەکردن.. هەرچی بەیلەر و گیزەر و ئارامکە و ساونایە، قوربانی ئەو تونی حەمامە بن کە بە چەڵەک نەوت یان دوو کەتەرە دار، حەمامەکەیان بە گەرم ئەکردین و بە خەڵایی دە دوانزە کەس خەیان لە دەشوشت .. هەرچی جلی مارکەی پەڵە و لاکەست و ئەدیداس و نایک هەیە ببن بە قوربانی ئەو تاک شەواڵەی کە بەیان دەدورین، هەم لەناو ئاودا ئەبوو بە چووپی هەوا و هەم کە خەمان حەوا ئەدا حوکمی پەڵەشوتەکی هەبوو، نە بن ەانمان بە گەرما سوور ئەبەوە و ئەسووتایەوە و.. نە عەیب نەبە کە دادەنیشتین پشت و فەقەرات و گەڵ و مەکینەمان دەردەکەوتن و فیتەیان ئەهات ..
هەرچی زیکە و گمە و فەی بەفرگر و ساردکەرەوە و فەنککەرەوە و سپلیت و پانکە و پاڵەوەری هەوا و ساحیبە و فلتەری ئاوە، ئەیانکەم

بە قوربانی خانووەکانی جاران کە دەنگی هیچ ئامەرەکی تیا نەبوو، بەجگە لە جریوەی چەلەکە و گمەی کەتر و زیکەی زیکزیکە و قوقەی کەشەر و گارەی مریشک و چرپەی یار و شەپەی ماچ.
هەرچی نەخشخانەی منابوون و پسپەی منابون و کەرپەی بلوریی جیهان هەیە، ئەیانکەم بە قوربانی باجی خانمی مامان، مامانی هەموو ژنانی گەلەک بوو بە بە ئەوەی منالەک قاچی دەرهاتبە، ئەتیزم بە، داون، یان ئەسکە نەرمە و ملسوەاو و تالاسیمیا و نەخشی شەکرە بە ..
هەرچی پەلاوی بەگاتی و ەایکەر و کامە و زیگنا هەیە، لە دەوری ئەو پاتە لاستیکە بگەلەن کە هەمووان بە بە جیاوازیی لە پەمان دەکرد، هەم غەواسەی ناو ئاو و هەم مەی ناو قوە و هەم شەری ناو بەشە و حوشتری سەحرا بوو، هەم سەلمەنەری یەکسانیی کەمەایەتیی هەموو منالانی گەلەک بوو.
هەرچی گەشتی تورکیا و ئەران و مالیزیا و یەنانە، قوربانی کارەزی وەستا شەریف و داربەووەکان و سەرچنار بن، کە لە کەشەکی ئارام و هەمندا، لەناو شنەی شەماە و خشەی گەلا و قوەپەی ئاودا، جوانترین ساتەکانی حەوانەوەی دەروون و جەستەیان بە خەلایی پەشکەش ئەکردین، بە بە ئەفەر و ڤیزە و چەک پەینت و فەکە و شەونخونی نیوە شەو و خەرجکردنی سەفتە دەلار کە تایبەتە بە دەولەمەند و سیاسەتمەداران بەلام لە داربەووەکان و کارەزی وەستا شەریف و سەرچناردا، هاتن بە هەمووان بوو.
هەرچی مە و سەپەر مارکەت و مینی مارکەتە بە قوربانی دوکانەکەی غەنی و نەوبەهار بن، کە هەموو کالایەکی ەژانەیان بە بە ەیکلام و فە و هەخەتاندن لەلا دەست دەکەوت ..
هەرچی پەرلەمان و حوکمەت و پەرلەمانتار و وتەبەژی حیزب و ئەندامی سەرکردایەتیی و کادیر و چەکدارە بە قوربانی مفەوزەکی ئەمنی عەرەب یان جاشەکی کوردی جاران بن، هیچ نەبە بینینی ئەو مفەوزە عەرەبە یان ئەو جاشە کوردە هەستی تەکردنەو و ەقی پیرەزی لا دروست ئەکردیت، هستی ئەوەی کە خەبات بکەیت و شەش بگەیت و ئەو داگیرکەر و خەفرەشانە لەناو ببەیت و حوکمەتی کوردیی نیشتمانیی سەربەخە پەک بەنیت .. بەلام ئەستا فەرموو ئەو حوکمەتی کوردی و هەزار و یەک جەر وەزیر و پەرلەمانتار و خزم و خوەش و یار و یاوەرکانیان، هەموویان کوردن و ملیاردەرن و VIP ین، هەموو کوردستانیان هەاج و تاپە کردووە لەسەر خەیان و یەک دینار لە بانکی حوکمەتی کوردیدا نییە.. هیچ ئەمدەکیشت نییە، چونکە لە کورد نزیکتر کەیە حوکمت بکا؟ ئەی خەت هەتنەبژاردوون لە هەبژاردنی سەرتاسەری ووەاتدا؟ ئەی ئیتر بە تەمای چیت ؟ ئەر

خەکینە لە کورد کوردتر هەیە پەنای بە ببەین و دەنگی پە بدەین ؟ لە کورد کوردتر لە کوە دەست ئەکەوە بچین بە لای و مشورکمان بخوا؟ لە کورد، کوردتر هەر کوردە، بە دەسەات ە موعارزە و چەپ و ەاست و ئوسوەیی و لیبەالییەوە تاقیمان کردنەوە هەموویان یەک بابەتن بە یەک ەیتم ەیکلام بە برنجی مەحمود و یەکەکانی داونتاون و قەیوان دەکەن ..

.. بەو جۆرە هەزار خەزگەمان بە جاران کە خەونمان بەوەوە ئەبینی ەەژە لە ەەژان ئەمنە سووریکە بەوخەنین و زیندانەکانی بەعس بشکەنین و .. بیرە نەوتەکانی کوردستان لە چنگاەی بەعس دەربهنین .. هەزار خەزگەمان بە جاران کە خەونمان بەوەوە ئەبینی ەەژە لە ەەژان شەواە لە پەیەک ئەبەتە وەزیر و .. جامانە لەسەریک ئەبەتە سەریک وەزیران .. سروودەکی کوردی ئەبەتە سروودی نیشتمانیی ..

ئەی ئەستا ئیتر کە تەە و وشک، دەسەاتی کورد بردی و خواردی و دەەاندی و دیزە بەدەرخەنەی کرد، فەرموو ئیتر دە بە چی خەش بکەین ؟ لە کورد، کوردتر لە کوە بەنین؟ لە مامەستا مامەستاتر لە کوە بەنین منااەکانمانی تەسلیم بکەین پەروەردەیان بکات؟ لە پەشمەرگە، پەشمەرگە تر لە کوە بەنین و سەر و ماەمانی بە ئەمانە ت لەلا دابنەین ؟ ئاخر لە ئاەای کوردستان، ئاەای کوردستانتر هەیە لە ژێر سەبەر و سایەیدا، کوردستانی پاوانکراو و دابەشکراو و هەلوشراومان بە ەزگار بکاتەوە؟ پەم بەە ئەمنە جاشە لە کوە بەنین، هیچ نەبە هیوای تەفروتوناکردنی بەعس و داگیرکەرانمان بە بگەەنتەوە ؟ بەگانەیەکی داگیرکەری غەیرە کورد لە کوە بەنین، هیچ نەبە داخ و پەژارەی دەمان بە تفەک دەربکەین، کە بیکەینە سەر و فەسالی، لە چوارچۆەی وەنەیەکدا کە بە زەرە ملە لە هەموو ماەیک هەواسرابوو ؟

ئیلاهی، ئەوەتا بە 35 ساەە خەمان حوکمی خەمان ئەکەین و .. وار و وەخی کوردستانمان لە گرەژەنە دەرکرد، ەوو بکەینە کوە، ئیلاهی ؟ لەوە باشتر چییە بەمان بکەی کە 35 ساەە خەمان حوکمی خەمان ئەکەین، کەچی ئەوەتا لە بنبەستەکداین هەزار ەەحمەتمان بە بندەستەکەی داگیرکەرانە کە هەر هیچ نەبە هەستی شەش و بەرگری و بگەڕاچوونەومان بە ئەگەەنتەوە، ئیلاهی ؟!

هندشتی سیر.. نوزاد بندی

ـــ یکم ـــ

جاران، لە ئەوروپای کەندا، گەپانی مانیی هەبوو کە ئەم ناومان لەناو شانەی مانیی و لە پارکی هەواری شاردا، بیناکەپیمان کردوو .. لەو گەپانانەی ماندا، دوو کەیلەی بەهەزی شپەست بە شە دەدران و ..بینەرەکی زەر تەماشایان دەکردن و قوماریان لەسەر دەکردن، لە پەشی بینەراندا، پاشا و ژنی پاشا و کچی پاشا و کاربەدەستە باکان ئامادە دەبوون..
شەی ئەو دوو جەنگاوەرە بە مردن کەتایی دەهات یان ئەگەیشتنە سنوورەکانی مردن..
ئەگەر ئەمە تەماشای وەرزشەکان و بە تایبەت وەرزشی فتبەی جیهانیی بکەین، هەست ئەکەین سا بە سا، شپەستەکان جەگای سپی پەستی هەبژاردەی ووەاتان و یانە ئەوروپییە بەناوبانگەکان ئەگرنەوە، تەماشا ئەکەین هەبژاردەی فتبەی ووەاتانی ئەوروپا، زەرینەیان شپەستی ئەفەریقیی و ئەمەریکای لاتینیین .. یانەکانیش بە هەمان شەوە ..
ئایا ئەم دەخە درەژکراوەی شە کوشندەکانی مانی کەن نییە؟ هەتا بە تەماشاکەران زیاد ئەکەن و قومارکردن لەسەر ئەنجامی یارییەکان گەورەتر ئەبن .. بازرگانیکردن بەم یارییانەوە زیاتر دەبەت و دەگاتە تریلینەها دەلار، لە بەرامبەردا ژ بە ژ یاریزانی شپەست دەنە مەیدانەکانەوە .. هەتا ادەی مردن خەیان ماندوو دەکەن، بە ئەوەی نرخەکانیان لە یانە بەناوبانگەکانی ئەوروپادا بەرزتر بەتەوە .. وەک کەیلەکانی جاران، کەین و فرەشتنیان پەوە دەکەن، ئەو پارەیەی کە دەیاندەنە زەر زەر کەمترە لەو پارەیەی کە بە یکلام و تکت و تەی میدیایی پەیان پەیدا دەکەن.. لەوەیش ناخەشتر، کاتە بە هەی پەکدادان و بریندار بوون و هەکشانی تەمەنیانەوە، ئاستی هەز و توانایان دادبەزەت، پەاوەز و بەرەا دەکرەن، بەیە زەرینەیان لە دوای ئەوە ئاودەی مادە هەشبەرەکان ئەبن.. ئەبنە بنەشتە خەشەی دەمی جەماوەر و کەناە وەرزشییەکان .. هەموومان ناەدینەمان بینی، کە چەن بە هەکاریی کەسیی، لە یانەکان دوور خرایەوە و پاشان بە کەیسی تاوانکاریی ووبەووی دادگاکان کرایەوە ..یان حاتەم بن عەرەفە بە هەی سەربەخەیی و نەتەوە و ئایینەکەیەوە، پەاوەز دەخرەت لە کاتەکدا ئاستی هونەریی لە لیەنەل میسی بەرزتر بوو ..

وەک چەن منا لە دایک دوور دەخرەتەوە، ئاوا بە کەین و فرەشتن لە یانەیەکەوە بە یانەیەک، بە گریان و فیغانەوە دوور دەخرەنەوە..
ئایا ئەمەی لە مەیدانی فتبوەدا ئەگوزەرە، فەرژنی تازەی شەی خوەناوی ەپەستەکانی مەیدانی ەمانیی کەن نییە؟

ـــ دووەم ـــ

یەکەک لە نەریتەکانی کەنیالیزمی جیهانیی، سەرقاەکردنی کەمەگا قوربانییەکانەتی بە کەشە و بابەتی لاوەکییەوە بە ئەوەی کەشەی نەتەوایەتیی و ئابوریی نیشتمانیی و زانست و کولتووریی میللییان لە بیر بچەتەوە ..هەتا زەرترین کات و قەناغ، بە ژەر چەپەکیی بمەننەوە ..بە گومان ئەم سیستمە ستەمکارە، لە ەگای سیمبوە و کاراکتەرە ناودارەکانی کەمەگاکانەوە، ئەم سەرقاەکردنەی کەمەگاکان بە ئەنجام دەگەیەنن، ئەو سیمبوەانەی کە فرانتز فانون لە کتەبی ئەشکەنجەدەرانی زەویدا بە بەژوازییەکانی نیشتمانیی پەیناسەی کردوون.
بە نمونە لای خەمان، کەسمان ناپرسین بەچی کاتە حیزبە بەرژوا نیشتمانییەکان هاتنە سەر حازریی، دوای ئەوەی ئەمەریکا و هاوئاوازەکانی سیستمی بەعسیان لە عەراق و کوردستاندا پەچایەوە ..
ناپرسین بەچی ئەم سیستمە بەرژوا نیشتمانییە عەشایەرییانە، هەزاران پاسی حکومیی گواستنەوەی هاووەاتیانیان تاەان و بە و سەرنگون کرد ..مەسەحەی گواستنەوەی هاووەاتیان، کە دەزگایەکی حوکومیی بوو، هەوەشەنرایەوە و فەرمانگە و گەپانە فراوانەکانیان داگیرکران و چوونە بەرژەوەندیی حیزبە نیشتمانییە بەرژواکانەوە..
ئەمە بەچی ؟ بەچی پاس و ئامانەی حوکومیی لە ەیشەوە هەبکەنرەت لە کاتەکدا ەووکارەکی شارستانییە و هاووەاتیان ئەگوەزەتەوە لە نەوان گەکەکاندا؟ ئەمە چ تاوان و هەیەکی تەدایە وا بەو جەرە لە ەگ و ەیشە هەکەشران ؟
لە ەاستیدا سیاسەتی نوەی کەنیالیستەکان وەک ئایفەن وایە، ئەو ئامەرە بچووکەی کە ئیشی زیاتر لە بیست ئامەری گەورەت بە ئەکات، بە هەمان شەوە سیاسەتی نوەیان یەک ەهەند نییە و فرە ەهەندە ..
نەهەشتنی پاس و ئامانەی گواستنەوەی هاووەاتیان لە هەرەمی کوردستاندا، لەبەر ئەم هەکارانە بوو :
١ / سەرقاەکردنی زەرینەی هاووەاتیان بە مەتی شەفەریی و کەینی ئوتومبیلی تایبەت و .. وەستان لە سەرەی بەنزین و ..تازەکردنەوەی سانە و ..باج و .. کامەرای تیژەویی ..هەوەدان بە دابینکردنی

پارک و کەینی ەن و تایە و.. گەینی بە مەدەلەکی تازەتر و ..مامەی گەین و ..قەبالغیی دادنوس و فەرمانگە ی هات و چۆ عەریزە نوس ..
بۆ شۆیە زەرینەی هاووڵاتیان سەرقاڵ دەبن بە ئوتومبیلەکۆ، کە ئەگەر توشی ەوداوی هات و چۆ نەبۆ و کەمئەندام نەبۆ، لە باشترین حاڵەتا ئەبۆ بەردەوام سەرقاڵیی نۆکردنەوە و نۆژەنکردنەوەی بۆت ..ئیتر هاووڵاتییەک دروست ئەبۆ کە ئاگای لە سامانی نەتەوایەتیی و ێیفەرمیی سیاسیی و پرسی داگیرکردنی ووڵات نامێنێ، چونکە ئۆ ئامەڕەکی گەیاندنی تایبەتی توش بووە کە بەردەوام داوای ەن و بەنزین و نۆژەنکردنەوەی لە دەکات..چونکە ئۆ خەی ئەبەتە مەسەحەی گواستنەوە، واتا بە هەی ئامەڕەکی گەیاندنەوە، کەسکانیش ئەبنە ەبەت و ئامەڕی خەمگین و سەرقاڵ و بە ئینتیما و خەاڵوو ماندوو ..
٢/ ناردنی ئوتومبیلی لەکارکەوتوو، پیاکێشراو و بە کوالەتیی بە ئۆ ووڵاتانە و کردنیان بە گەستانی ئوتومبیلە بە متمانە و کەن و تەکشکاو و بەراوەکانیان.
٣ / هەمژینەی بەشەکی زەر لە داهاتی هاووڵاتیان لە ەی هەناردەکردنی جەرەها مەدەل و جەری ئوتومبیل لە هەموو کەمپانیاکانی جیهانەوە بە بە گۆدانە ەژەی تەندروستی ئوتومبیل ..بە بە گۆدانە ئاستی ەگا و بان و پرد لە وڵاتەکەدا .. لە لایەک بەرژوای ناوخۆ، لە ەی فرەشتنی تابلۆ و داهاتی گومرگ بە ملیارەها دۆلار قازانج دەکات، لە لایەکی تریش کەمپانیا بگانەکانی ئوتومبیلیش بە ملیارەها دۆلار قازانج دەکەن، ئیتر کێشەی ئۆوان نییە شەقامەکانی شارەکان سیخناخ بن لە جەرەها ئوتومبیلی بە کوالەتیی و ..ووڵات ببەتە گەراجێکی گەورەی ئوتومبیل ..گرنگ نییە بۆلایانەوە سانە هەزاران کەس بە ەوداوی هات و چۆ بمرن و کەمئەندام بن.. گرنگ نییە کەمەگا هەموویان ببنە شۆفێر
گرنگ نییە هەوا بە دوکەڵ و کانزا قورسەکان پیس بن و ەژەی نەخۆشییەکانی شێرپەنجە و نەخۆشییە درۆژ خایەنەکان زور بن.. یان تەنانەت ئۆو دیاردەی نەخۆشخستنەی کەمەگایش دەکرێتە بزنسێکی چۆر و ..بە ملیارەها دۆلار دەرمان هاوردە دەکرێت و ساغ دەکرێتەوە ..
٥/فرەشتنی بەنزین و پەداویستیەکانی ئوتومبیل، کە ئۆیش گەورەترین بازرگانییە بە تایبەت لە ووڵاتێکی نەوتیی وەک لای خەماندا، نەوت لە ژێر زەوی دەربێنە و بیفرۆشە بە ملیۆنەها ئوتومبیل کە شۆو و ەژ لە کار و سوانەوەدان.
٦/ دانانی جەرەها باج و سەرانە و لەبەینی سەیر، کە (کەمەگای شۆفێر) ی پە ناچار دەکرێت هەموو جەرە ەزامەندیی و ملکەچییەک

نیشان بدات، چونکە ئەو ئیدی شەفەر و ژانە بە بە شەفەریی ژیانی ئەوستەت و ناتوانە بەردەوام بە، ئەمەیش باشترین ئەنجامەکە دەستی کەمپانیا کەنیالیستەکان کەوتبە، کەمەگای شەفەر و ئاودەی ناو ئوتومبیلەکان، ەک وەک ئەو مندانەی بە لەعابە ەنگا و ەنگەکان سەرقاە ئەکرەن، ترسی شەش و یفەرم و ەپەوانی ناەزاییان لە ناکرە.
ئەمە مامەستای ئاینیی و پاقلە فرەش و پزیشک و پەفیسەری زانکە و جوتیار و دانساز و هەموو چین و توەژەکان، شەفەرن .. ئەمە هەموو هاووەاتییەک ئەبە لە تەمەنی هەژدە ساەیدا مەتی لەخەینی ئوتومبیل
لە باخەیدا بە ئەگینا وەک بە دەست و قاچ و کەمئەندام تەماشا ئەکرەت..
لە کاتەکدا چل ساە پەش ئەستا ، لە کەانەکدا یەک ئوتومبیلی تایبەت هەبوو، ئەویش هی بازرگانەکی ناودار بوو..هەوا پاک و ەووداوی هات و چە دەگمەن بوو..بە شەقامەکانیشدا ئامانەی حوکومیی ئەهاتن و ئەچوون، هاووەاتیانیان ئەگواستەو ..وەک هەر ووەاتەکی تر کە هەست ئەکەیت وەزارەتی پلاندانی تەدایە و ..ناهەە وخساری شارستانەتیی بشەوەت.

ـــ سەیەم ـــ

ئەستا دیاردەیەکی شارستانیی جوان لە پارکەکاندا هەست پەدەکەم، گەنج و پیر، پیاو و ژن، بە بەیانیان یان بە عەسراندا، بە
بە کالە و جلی وەرزشییەو، ەیشتن ئەکەن، بە هەواشیی یان بە خەرایی، تیایشیاندایە بە اکردن ەگاکان ئەبەن..
منیش لەگە هاوەیەکمدا، تاریک و ەوونی ەژانی سەشممە و هەینی ئەچینە سەر شاخی گەیژە .. زەربەی عەسرانیش لە پارکی ئازادی یەک دوو سەعات ەیشتن ئەکەین..
هەمان کات زەربەی عەسر، لوتمان بە لوتی کابرایەکدا ئەتەقە، کە خاوەن موەلیدەی گەکەکی نزیک پارکی ئازادییە و .. لەوەتەی ئەیناسین، انک و چەغەیەکی چوار فەسەی ەشی دەز و جامانەیەکی قوتی بەستووە و ..ئەواران کە لە پارک دەینەو، لوتمان بە لوتیدا ئەتەقە و سەاوەک ئەکا و ئەمەیش سەاوەکەی بە ئەسەنینەو .. ئەو ئەچە بە مزگەوت بە نوەژی مەغریب و ئەمەیش یان ئەچین یان نوەژەکەمان ئەبەینەو بە ماەو لەبەر ئەوەی نەوەکو بەنی عەرەقەک کە لە وەرزشدا کردبوومانەو، نوەژخوەنان بەزار بکات..
هاتنی گەرمای لە پە، وای کرد جلی وەرزشی تەنک و کالەی تە و

چاویلکەی دژخەر و کاسکێت بپۆشین، لەو حاڵەدا، کابرای چەغە و ئانک دەزی جامانە قوتم بینی، من ماندوو، ئەو تەر خەو، تەماشایەکی کردم ، ووتم با من ئەمجارە سەاوەکی لێبکەم.. سەاوەکەی سەندمەوە و لەگەڵیدا ووتی : خوا بە حورمەتت نەکات !!
لە ڕێگا زەر بیرم کردەوە، لەم ستایەی کە یەکەمجارە گومم لە بە و ..لەوێش سەیرتر لەگەڵ سەاودا، هەر نەووتراوە ..
باشە ئەم کابرایە بۆچی وای ووت؟؟ لەبەر ئەوەی من تەمەنکم هەیە و جل و بەرگی وەرزشی و کاڵە و ڕەنگی کراوەم پۆشیوە؟ لەبەر ئەوەی کاسکێت و کاتژمێری تایمێری سمارتم لە مەچکدایە ؟ خەیشی ساڵەهای ساڵ ئەم چەغە و ئانکە ڕەشە دەزە و ئەو جامانە قوتەی بەستووە و .. چەندە گەڵانکاریی لە سیستمیی فەرمانڕەواییدا ئەستەمە، گەڵانکاریش لەو پەستی گایەدا، دە ئەوەندە زەحمەتە ؟
وادیارە ئەم کابرایە تراکسودەک و کاڵایەک و کاسکێتەک بە بە حورمەتیی تێگەیشتووە یاخود بە کارەستەکانی بەحورمەتیی تێگەیشتووە، بەیە ئەڵێت خوا بە حورمەتت نەکات ..
باشە ئەوە بوونایە چیتان پێ دەووت؟ وەک من پێتان ئەووت سوپاس یان بەدەنگ ئەبوون یان ڕێگاتان لە دەگرت و پێتان ئەووت مەقسەدت چییە لەو قسە قۆڵە ؟ لە چی شتێ بێن و تامی بەحورمەتیت کرد وا دەعای بە دەکەیت ؟
هەر کامەکیان بکەیت، هەر هەڵەیە، چونکە بە هەر گۆشەیەک لە زەنگاوەک بدەیت تەنها خەت پیس ئەبیت..
ئەوەندە هەیە زەر پێشیمان بووم کە چەندین ساڵە من سەاو لە تەنەکەی خەڵەک ئەکەم، کە سیخناخە لە مشەخەر و دەرد و نەخۆشیی دەروونیی ..سیخناخە لە بەکتریا و ڤایرەس و دەرد و بەڵای ناگەهان ..
بەیارمان دا ئیتر بە هەتاهەتایە نە بەو ڕێگایەدا بڕۆین و نە لەو مزگەوتەیش نوێژ بکەین .

هەندێ چرکە.. شیعری نوێزاد

بەندی

پێش ئەوەی
سەفەر بکەم..
لەگەڵ جانتاکەم
خەریکە ئێچینێ دەر ..
کەچی خەم ئەبینم،
لە تەرمیناڵ دەتەوێ و
بە خەم ئەڵێ : سەفەری چی؟!
بە ڕاستی هەر ماندوو بوون بوو ..!

⋆ ⋆ ⋆

من بە تەیش
هەر شاعیرم ..
بەس تۆ بە من،
چ قورتە
شیعرێ ناوت تەمار بکا ..
(هەرچەن تاریکترین جێگا،
کارگەی شیعرێ و ..
کەس نایەوێ
لەو کارخانەیە کار بکا !)

⋆ ⋆ ⋆

کارساتێکی گەورەیە،
کەسکت لە کتێبخانێ
ناسیبێ،
کەچی نەخوێندەوار دەرچێ..

⋆ ⋆ ⋆

دیسان
پەیوەندیمان نەما،
شیعرێکی ئەویست
هەر ڕۆژی مواسەفاتێکی
تازەی تیا بێ،
شیعر و BYD

لە تەکە بوو بوو ..

★ ★ ★

ئەستایش
باران
باری ..
تەم بیر دەنەتەوە ..
وەک چەن لاستیکی خەتکوژەن
منایی خەم بیر دەنەتەوە ..
هەروەک چەن چاکەتی نیللی،
زانکەم بیر دەنەتەوە ..

★ ★ ★

هەندە شیعرم بە نوسیت،
شیعرت لا سوک بوو ..
پەشکینت لا پەەندەکی
بە دەنوک بوو ..
گوەسورخیت لە لا
زەنەقوتیەکی
بە توک بوو
پا پەە نیرەدات لا
شیعرنوسەکی
بچوک بوو ..

★ ★ ★

ئەزانی
نەیشەیشتیتایە،
لای من
دەمەک بوو
ەیشتبووی ..؟
چونکە
دە ساە و زیاتریش
بە حیساب دەی بە لام ..
هەر هاتوویت و
هەر نەگەیشتووی ..!!

وتار بۆ تامی عەریزە.. نەوزاد بەندی

سەردەمێک تێکۆشەرێکی ئاوەی لە بواری کداشارزا نەبێ و خەی لە بدا، زۆر خراپ حەیای ئەچێ، چونکە تەکانی پەیوەندیی ئاوەندە ووردی ئێکانەوە و نزیکی ئەخانەوە و فێکسی ئێکان، هەنگێ بەم بە ەستێ و پێگایش هەوەست بنونیت، هەشتا هەر لە قافدا ئەگیرێ .. مامۆستای ئاینیی، سەرکردەی کورداێتیی، کەمانیستی عیار بیست و چوار، ابەری پشمەرگە، جەرەها ەمزی کەمایەتیی تر کە جاران بەگانەویست بوون و وەک خوێن ئەچوونە دڵی هەموانەوە، ئەمە ئاوەندە ەزا قورسن، تانانەت ناوەرن لە کانەکانیشەوە دەربکەون چجای لە بازاڕ و ناو خەکدا یەکسەر کەمنتی گاتجایی و ەخنە و جنیوی وا دوایان ئێکەون، ەک ئەەی شەماندەفەرێکیە کە گوایا وەستگەی یەکەمی لە عەربەت ئەبێ.

ەژنامەنووس یەکێکە لەو بازگانەی کە زۆر فەریکە نوسەر و ناکامە نوسەر تیایدا سەغەت بووە و .. هەرچی ئەکا نە ئەتوانە درژە بە ەوتی ەژنامەوانیی خەی بدا و نە بوەریی ئاوەیشی تەدایە وازبهێنە ..چونکە لای ئەمە وازهێنان ئیهانە و سوکایەتییە،ئیتر هەر وازهێنانە بێ، لە سیاسیی و حوکمانکەوە هەتا ئەگاتە نوسەر و قەساب و فەرمانبەرێک.. کاتێک پەی دەیت کەی خانەنشین دەبیت، تووە دەبێ ..هەر بۆیە ئەو سیاسییە حوکمانانەی کە بە هیچ جەرە وازناهێنن، هاتوون یاسایەکیان داشتووە هەتاکو ئەندامەکانیان لە سوکایەتیی خانەنشن بوون بپارێزن و ..چوار پێنج ساڵیان بە ناوی بنەماەی شەهید و زیندانی سیاسیی بە تازە ئێکەنەوە، لە کاتێکدا نە خانەنشین بوون سوکایەتیی و نسکەیە، نە بەردەوامبوون لە خزمەت بە پیریی، ئەچەتە خانەی ەزلەنان و دیاریەوە ..بەام وەک دەڵێن، قسە بە کە دەکەیت؟ مەگەر وەک دەردەدیی ئەم دیمانە سەیر و سەمرانەی دەسەات و میللەت ێز بکەین، هیچ نابێ بە ئاوەی خەکەکە بیار بدەن لە بەروارێکدا بیر بکەنەوە و بزانن کەی دەست بە ژیانێکی لێژیکیی و دروست بکەن.

ووتار نوسین بەهرەیە، واتا داهێنانە، ئەگینا نەک هەر ناتوانێت، تەنانەت وای لە دەت خۆیشت ئەبیت بە ژێر ووشە و ستە دووبارە و ناقۆاکانتەوە.
خۆشک شارەزا بووون، ئەزانن کە ووتاریان بە ئەنوسە و کێش هەیانئەخۆتەنە .. کە بە تایتڵی باق و بریق پڵکێشی تەویلە نووسینە بە سەر و بڕکانیان ئەکات، کێش بە منەتانە ووتاری بە گرە و گۆ و ..پە بەهرەیان بە دەنوسەت.
زۆربەی ووتارنووسەکانمان، ووتارنوسی بەنەکانن .. تەم باراک گێشتە عەراق .ئە خۆشکە هەموویان لە کەناۆ کوردیی و عەرەبیی و ئینگلیزییەکاندا بە ئەچ دی و فۆکۆی و تەنانەت هەشت کەی بینیویانە و شرۆڤەی دوور و درێژیان لەو بارەیەوە گوە لە بووە، چ پەویست ئەکات ێیشۆکانی ووتار هەموویان لەسەر دارتڵی تەم باراک ێیز بن و هەر بەکەی ووتاری خەی بدات لە شیش: ئامانجی تەم باراک ، نیازە شاراوەکانی تەم باراک، تەم باراک لە نەوان ۆژهەات و ۆژئاوا ..... ئیتر هەر مەپرسە، شتی وا لەسەر تەم باراک ئەنووسن، هەرخۆجاۆتی ئەکەن .. یان هەموو جیهان کارساتی دەرگەی ئیپیستینیان بە دەنگ و ۆنگ و دەکیەمەنت بینیوە، چ پەویست ئەکات دەیان ووتار بە پڵە پڵ هەکۆۆنرەت، ئیپیستاین و ەووی ۆژئاوا، ئیپیشتین و کەتایی شارستانیی، ئیپستن .. ئینجا تەماشا ئەکەی هەر یەکەی بە جۆرێک ناوی ئەو دەرگەیە دەردەبەن، ئیسلامییەکان زیاتر پەی دەۆەن ئیپیشتاین .. عەڵمیانییەکان ئەۆەن ئیپیستین .. ادیکاۆە ئەتایستەکان پەیان باشە ئیپستن بە .. وەک چەن ئەندامی هەندە حیزب پەی ئەوترە هاوۆە و .. هی هەندەکی تریان بە هەڤاڵ بانگی ئەکەن و .. برایان و برادەران و ..هاوخەبات و .. جۆرەها زاراوەی تر کە تایبەتن بە لایەنەکی سیاسیی .. ئینجا هەتا زاراوە و کەناڵ و تایبەتمەندیت زیاتر بە، تە باڵادەستتریت... ئەمەیش پەی ئەوترەت بەرهەمهێنانی وەهم.. تە بە بە ئەوەی هیچ بەرهەمێکت هەبە، خۆشکەکی زۆر پەت سەرسامن و خەزگە ئەخوازن وەک تە وا بن، یان هیچ نەبە ببن بە هاوخەباتت و وێنەیەکی سۆفیت لەگەۆدا بگرن.
ووتار نووس هەیە سەیری کەناۆکان ئەکات، ئیتر بابەتی ئەو ۆژە هەر چیەک بە،خوا نەیبۆە، یەک دوو لاپەڕەی لەسەر ئەنوسەت، کە تەواو ئەبە شێپەی لە هەئەسەنە، هەیئەفۆنە بە حەوت هەشت میدیای قۆڕباغ.
ووتار نووس هەیە، ئەکتەرە .. هەر ۆژەی یان هەر ووتارەی ۆۆەک ئەبینە، ئەمۆ پشتگیریی لە فەان ئەکا، سبەینە پشتگیریی لە دژەکەی ئەکا ..ئەمۆ بە نوسەرانی ۆخنەگر ئەۆ لوسکە و ۆشبین و تەکدەری ئەزمونەکەمان، دوای هەفتەیەک ووتارەکی ۆش و ۆشبینی وا ئەنوسە،

پیاو ئەترسە خەی بکوژە یان دوای ووتارەکە خەی کوشتبە ..ئەمانە ئەکتەرن، لە هەر شانەیەکدا بە ئەتوانن ... بگەن، زەر بەو سروشتەی خەیشیانەوە ئەنازن، بەوەی کە ئەتوانن هەموو جەرە ...ک بگەن، تا وای لە دەت نرخیان گران ئەبە، کەناکانی دەسەات ئەیانکەن ، پەیان ئەن تە حەربایەکی زەر بەهرەمەندیت.. وەک چەن خولە چەخماخە بە مارفی ووت مارف تە سەگیت.. مارفیش زەر ئەو وەسفەی پە خەش بوو.

ووتارنووسمان هەیە، تایبەتە بە ئامەژگاریکردنی سەرەک حیزبەکان و تەنانەت سەرەکی دەوەت... سەرەک فەان تە بەچی ئەم کارەت کرد؟ ئایا نازانیت ئەم کارەی تە ئەبەتە هەی هەوەشانی ژەرخانی ئابووریی و سەرهەگرتنی لاوان و پەکخستنی پیشەسازیی و کشت و کاەی ناخە ؟ ئایا ئەم زانکە و نەخەشخانە ئەهلییانە، چ سودەکیان بە هەژاران و میللەتی ەش و ەووت هەیە ؟؟ ....هتد ..

ئیتر ئەوەی ئەیەن نایەنەوە، ئەمانە بەوایان بە خەیان هەناوە کە سینەهەن پزیشک و ەاوەژکاری فیرعەونەکانن ..

بە بە ئەوەی ئەم ئامەژگاریی و خە ماندووکردنانەیان، بچوکترین کاردانەوەی میللیی و حکومییان بە دواوە بە.. لەوەیش ناخەشتر ئەوەیە، هەتا ئامەژگارییەکانیان زیاتر پشتگوە بخرەن، ئەوان ئامەژگاریی زیاتر و ووردتر و قوەتر ئەنوسن.

کار ئەگاتە ئەوەی باسی گەشتەکانیان و ..خەرجییەکانیان و . چی باشە بیکەن و .. چی باشە بیخەن و .. پەژەی شاخ بەینەوە لە بنەوە بە باشە یان لە ناو قەدەوە یان ەاستەوخە تەپە سەرەکەی ؟

ئیتر وای لە دەت سەدان هەزار ەاوەژ و ئامەژگاریی و ەچەی چارەسەری سیاسیی و کەمەایەتیی و نەتەوایەتیی ەیز دەبن، سەدان سینەهەیش هەر خەریکن، ەک وەک لافاوی نوسین یان وەک شەرکە عەبدوەا ئەیوت ئیسهالی نوسین دەتە گەە، بە ەژنامە و پەیج و پەگەکاندا دەنە خوارەوە... نەک دەسەات، تەنانەت خەزانەکەی خەیشیان تاقەتی نییە دەنوکەکی لە بدات و کەمەنتە لایکەکی پیا بکەشەت.

ووتار نوسمان هەیە، چیرەک ئەنوسە، نەک ووتار .. سەرەتایەکی تەم و مژاویی، گرەی تیایە ..ئەیەوە وا لە خوەنەر بکات بە دوای گرەکەدا بگەە ... لە پەکدا ووتارەکە تەواو ئەبە و .. تەم و مژ و گرەکەیش وەک خەیانن .. ئەمانە دوو جەر و دوو جار دەستدرەژییان کردووە، یەکەمیان بە سەر ووتار و دووەمیان بە سەر چیرەک...

جەرەها ووتار نوسی تریشمان هەیە، کە تەکەایان ووتار نوس نین، بەکو ئاەودەبوون بە ووتارەوە.. ئەمانە ئەبە لە نەخەشخانەی تایبەت بخەونرەن بە ئەوەی لەو ئاەودەبوونە ەزگاریان بە.. ئەبە ەژانە جورعەیەکی کەم و کەمتر لە نوسینیان پە بدرەت، هەتا بەرە

بەرە لەو هەموو ستوونە درێژە بە هونەر و بە سوود و دووبارانە ڕزگاریان دەبێت..
ئەوسا هونەر و جوانیی بە ڕەژنامە و ووتار دەگەڕێتەوە، وەک چۆن جارێکیان تیمێکی هونەریی ئەڵمانیا قوتابخانەیەک لە تاران، بە قوتابییەکان ئەڵمانی چەند کەس حەز ئەکا ببێ بە ئەکتەر ؟ هەموو قوتابییەکان دەستیان بەرز ئەکەنەوە، تەنیا یەک دانیان نەبێ.. بەو قوتابییە ئەڵمانە: تۆ بۆچی دەستت بەرز ناکەیتەوە؟ بۆچی حەز ناکەیت ببیت بە ئەکتەر ؟
ئەڵێ : حەریش بکەم، نامەوێ ببم . هەڵبەت ئەو هەموو ئەکتەرە، پەویستیان بە یەکێکە تەماشایان بکات.. بۆیە من حەز ئەکەم ببم بە تەماشاکەر ..
ئەمە هیچمان تەماشاکەر نین .. هەموومان ئەکتەرین ..هەموومان نووسەرین .. هەموومان هەر خەمانین .. هەشتا نەمدیوە نوسەرێک کەمێنتی بە نوسەرێکی تر نوسیبێ، بۆجگە لە ماوەرانکردن و جنێودان .. چونکە هەموومان بۆیارمان داوە تەنها و تەنها نووسەر بین و تەنها نوسینی خۆیشمان بخوێنینەوە، چونکە تەنها خەمان بە نووسەر دەزانین و ..تەنها خەمان بە شایانی خوێندنەوە دەزانین..

هەر بۆیە لەرە و لەوە کە خزمانی کۆنەپەک، چاو پێکەوتن لەگەڵ هەڤاڵ، برایەک، برادەرێک یان هنوبێیەکی حیزبیان دەکەن، من لە جێی خەمدا شەرمەزار ئەبم ..ئاخر چۆن من تا ئێستا ئەم نووسەرە حەفتا هەشتا ساڵەم نەناسیوە کە چل کتێبی ڕەمان و شیعر و لێکۆڵینەوە و سیاسیی هەیە؟ .. بەس کە ئەبینم ئەمانە یەک و دووان نین، بەکۆ سەدان و ڕەنگە هەزارانیش بن، کە لە چاوپێکەوتنێ تایبەتێ خەزانیی و حیزبیی و بنەماڵەییەکاندا باس لە داهێنانە بە سنووردکانی خۆیان ئەکەن، لەوەدا مافی ئەوە ئەدەم بە خەم کە ئاسایی ئەگەر ئەم هەموو نووسەرە پایە بەرزە نەناسراوانەم نەناسیوە، چونکە پێنجا شەست ساڵ تەمەن، بەشی ئەم هەموو ناسینە ناکا، کە زۆربەیان کاتی بەسەراخوێندنی یاسینیانە، ئیتر ناسینی چی ؟

تیرۆژ ووتار.. نەوزاد بەندی

ـــ تیرۆژ ـ

تیرۆژ بریتییە لە چەپکە تیشکێک لە دیوکی ڕوناکەوە بە دیوکی تاریک لە ڕۆگای کونکەوە.. وەک جۆگای فیشکێک بە دڕگایەکەوە ..جۆگای نوکە چەقۆیەک بە ڕۆشماڵکەوە ..
بەو پێیە تیرۆژ لەچاو خۆردا، زۆر بچوکە، بەڵێ کاتی خۆی ئەم ووشەیەم بە چیرۆکەوە لکاند، بوو بە تیرۆژە چیرۆک و پێش زیاتر لە چارەکە سەدەیەک لە پاشکۆی ئەدەب و هونەری چەند ڕۆژنامەیەکی ناخۆدا، چەند کەمڕۆژێکم لە بەاوکردنەوە، بریتی بوون لە چیرۆکی زۆر کورت .. ئەوە بوو لە یەکێک لەو ڕۆژنامانەدا تووڕەکیان سەبارەت بە تیرۆژە چیرۆک ڕاگەیاند و لەگەڵ چەندەها چیرۆکنووسدا گفتوگۆیان ئەنجام دا، کەچی منیان بوارد و دیالۆگیان لە تەکدا ساز نەدام ئەوە لە کاتێکدا بوو کە زاراوەی تیرۆژە چیرۆک، خەم دامهێنابوو، کەچی ڕای بەجگە لە خەمیان وەردەگرت سەبارەت بەو فۆرمە چیرۆکە !!

ـــ ڕەسم بەاو بکەنەوە نێک بەرهەم ـــ

بە ڕاستی تەماشایەکی پۆگە و تەڵە ئەدەبی و هونەریی و کەمڕۆایەتیی و تەنانەت سیاسییەکانیش بکەن، کاردانەوەیەکی زۆر شەرمەندانەی خەڵک ئەبینیت بەرامبەر بە بەرهەمی نووسەر و بیریاران ..چەندین لاپەڕەی دوور و درێژ سەبارەت بە دیاردەیەک نووسراوە، کەمەنتەکی بە خوێنەرێک پێ نەنووسراوە ..ژمارەیەکی زۆر کەم تەنها کلیکەکیان لەسەر کردووە، کەچی ئەگەر وێنەیەکی نووسەر و بیریارەکەی لەگەڵدا بە، ژمارەیەکی زۆر باری سەرنج و قسەی خۆش و گفت و گۆ دەکاتەوە .. هەر بەیە ئەگەر ئەتانەوێت کەمێگا بختەوەر بێت، لە جیاتی نوسین و داهێنان، وێنەی خۆتان بەاو بکەنەوە.. ئاخر سیاسیەکان لە خۆا وێنە و پەیکەری خۆیان بەاوناکەنەوە، ئەوان شارەزاترن لە کێف و میزاجی خۆێک و ئەزانن چۆن دڵخۆش و کێفسازیان بکەن.

ـــ هەرە گولە ـــ

ئینجا وەرە تەماشا بکە، گەرانیبەژ هەیە بیست سی ساڵە گەرانی ئێستە، هەشتا پێنجا کەسی لەدەور کۆنبوونەتەوە، کەچی گەرانی هەرە گولە بە زیرەکی دەسکرد دروست دەکرێ و هەموو دنیا داگیر دەکات و بە ملیۆنەها خۆێک لە دەوری کۆ دەبنەوە، تەنانەت هەندە خۆێکی

دەتەوە حەز لە کچەکەی دەکەن کە بە زیرەکیی دەسکرد دروستکراوە ..
ئەم حاڵەتە کارەک دەکات زەربەی کایەکانی نوسین و بیرکردنەوە و بەهرە و داهێنان بکەوێنە ژێر پرسیارەوە ..واتا قوڵکە زەر خستە و ..ئەڵێن دوای چارەکە سەدەیەک لە ئێستاوە، ئیتر مرۆڤ پەراوێز ئەخرێت و بێ نیە هیچ جۆرە چالاکیی و جوڵەیەکی لە هیچ بوارێکدا هەبێ..

ـــــ قەڵەباغیی جوان و قەڵەباغیی ناشیرین ـــــ

هەموو دیاردەک جوان و ناشیرینیشی هەیە.. ئەو کەمێگایانەی کە تەمەڵ و تەوەزەل لێی دانیشتوون، ئەبنە مێگای دیاردە ناشیرینەکان ..بەو جۆرە ئەبنە زەنگاوێکی قەزەون ..
قەڵەباغیی ناشیرین یەکێکە لەو دیاردە قەزەوناەی لای خەمان هەیە، کاتێ مرۆڤەکان لە جێگایەک کەدەبنەوە، دیاردەی ناشیرین سەرهەڵدەدات، چاوتێبرینی یەکتریی و تووڕە بوون و قیژە و فیکە و پاپۆنان و کەوتن و خلیسکان و غەڵەبە غەڵەب و خڕ بەیەکتر نوساندن و دەستدرێژیی سێکسیی بە مەیینەکانی ناو قەڵەباغییەکە، ئەم چالاکییە ئاژەڵیی و بەربەریی و ناشیرینانە، هەمووان لە ژێر چەتری قەڵەباغیدا ئەکرێن.. واتا خەتای خەیان نییە و خەتای قەڵەباغییەکەیە..!
بەڵام لە کەمێگا پێشکەوتووەکاندا، قەڵەباغیی جوان هەیە، لە میتردا، لە پشانگاکاندا، لە یاریگاکاندا هەزاران کەس کە دەبنەوە بە بە ئەوەی کەس لە کەس بکەوێ، هەمووان لە سنووری خەیاندان و سنووری ئەوانی تر ناشکێنن، سواری یەکتریی نابن.. هەمنیی و هاوڕێیی و جوانیی ئەو جۆرە قەڵەباغییانە بەڕەوە دەبەن.

ـــــ کۆیە ـــــ

پیایدا تێپەڕ ببێ، نە منارەک ئەبینیت بە سکەتڕەکەوە یان بە پاسکیلەکەوە لە کەنارێکدا بێت وبچێت .. نە پیاوێک بە دوو عەلاگەوە لەبەردەم دەرگایەکدا بێ .. نە دوو ژن ئەبیت بە دەم گفت و گۆوە، سەرقاڵی بازاڕکردن بن .. نە چوار خوێندکار ئەبینیت، بە مەلزەمە و قسە و پێکەنینەوە، خەیان بکەن بە ڕێستۆرانتێکی شاورمە و پیتزادا .. نە کتێبخانەیەک ئەبینی، کەمێک تایتڵی نالی و مەحوی و ئەحلام مەنسووری لەوە دزە بکات بە چاوی پیادەڕەوان ..
ووردتماشا بکە، نە سکرینێکی گەورەی پەوپاگەندە .. نە سینەمایەک .. نە شانۆیەک ..نە دوو کۆیژگە ئەبینیت بە کەکتێل و توتیی و تیرلحوبەوە سەرقاڵ بن . .ئاسمانکەیشی نە کڵاریەکی تێدا

دبینیت، نە پلە مراوی کچر.. نە هەلانی حاجی لەقلەق ..نە کەمە وەرزشکار ئەبینیت خەیان بکەن بە جیمەکدا .. نە هەیکەلی تاوەرەک، نە مەمەک ..نە بینایەکی جوان ئەبینیت .. نە دەنگی گەرانییەک، نە هەرەی غازفرەشەک ..نە لاواندنەوەی کەنەفرەشەک .. نە مەقاماتی پەشمەکفرەش و عەمبەروەرەت فرەشەک ئەبیستیت ..نە ژنەک پەردەیەک دابداتەوە نە بەنی شفتە و تەماتە و باینجانی سوورکراوە لە دەلاقەیەکەوە دەتە ناو کەپوی ەبواران ..
نە وەستایەکی ئایزەگام ئەبینیت بە پەرەمەزەکەوە خەریکی لادیوارە بەت..
بەوا ناکەن ؟ بەن خەتان بە چاوی خەتان بیبین ..

تیکتەکاندن

ئەبە بزانین خوەنەرەکانمان چییان بەسەردا هاتووە و خەریکی چین .. ەاستتان پە بەم زەربەیان لە پەگەکانی ئینیستا و تیکتەکن، یان خەریکی دەمەک تەنها دەمەک شیعرن بە پارچە مەسیقایەکی ڤیڤاەدییەوە، یان سەرقاەی بازاە کردنی ئەمەزەنن، گەنجەک و ژنەکەی، بە کاەای گەاوەی ئەمەزەن، هەرچی خوەنەرەکانمانە بە خەیانیان بردووە، بە یەا جەماعەت ..یەا جەماعەت، هەر یەکەیان وەک یانەیەکی وەرزشییان لە هاتووە، یاریزان و هەواداری خەیان هەیە.
هەر بەیە باشتر وایە بە ەمان و قەسیدەکانتانەوە بەنە تیکتەک و ئینیستاگرامەوە ، هەوەبدەن هەندە لە خوەنەرەکانتان بگەننەوە ئەگینا مەگەر خوەنەر بە AI بە خەتان دروستبکەن یان واز لە نوسین بەنن و لەگە دەخوازەکانتاندا فرەشگایەکی ئەنلاینی لە ەابکەشن.

من بەو شتانە ەاهاتووم.. نەوزاد بەندی

ئاساییە ..
گوەنەگرتن ..
نامە وەام نەدانەوە..
قسە بەین ..

خۆ وونکردن..
لاپ□□ی نوێ هە□دانەوە ..
دیداری ساختە.. نەهاتن ..
خەرا □□یشتن ..
داواکاریی؛
خستنە زبەدانەوە ..

ئاسایی□ ..
هەموو شتێ ئاسایی□ و
هەرچی ئەشکەنی، بیشکەنە ..
هەرچی ئەدە□نی، بیدە□نە ..
هەرچی چەنە منت ئەوە،
وام لێ بکە ..
بمەوێنە ..
بمژاکەنە ..
نەژەنم کە
بمسوتێنە ..
بە کە□انەکانی شارا،
بە تەنیایی بمگە□□نە..
لای کافەکان،
بە چا و قاوە،
□اموستێنە ..
ئاسایی□،
هیچم لێ نایەت، وەک خەمم ..
کەی فوت لێکردم، تاریکم ..
کەی دایشتگیرساندم، مەمم..
بە□ام ئیتر
لێ پارەوە،
کە□کی زەر شتم نەماوە ..
بایکەتی شیعریش ئەکەم و
نا□□مە سەرەی ساتەکی
دیدارەوە ..
دوای تە هاوە□یەکی باشم
دەزیی□وە،
هاوتەمەنمە و ..
وەکو خەم بیر ئەکاتەوە ..
لە شە□ا ناوبژیوانە و ..

خواردن ئ□دا
به پشیل□ و
کوکوختی
گ□□□ک و
ه□ر ک□س بگری،
د□ پ□ش چاو ژیر ئ□کا ت□و□ ..
عیدی میلادمان و□ک ی□ک□ و
ع□شقی ب□ک□سیی و ت□نیایین..
ماما ن□ک□مان ی□ک ک□س□ ..
ه□ردووکیشمان،
ب□رامب□ر ب□ ت□ ئاسایین ..
ح□زی ل□ گ□شت و گ□□ا ن□ ..
□قی ل□ ش□□□ جن□و و
ب□رد و
دارلاستیک و
ب□ن□و و
ش□□ی ئ□ت□م□ ..
چوار مانگی تر
ت□قاعود ئ□ب□ و
ناویشی
س□د ل□ س□د و□ک ناوی خ□م□ ..

ئاسایی□ ..
ب□□ام ئیتر
ک□ناوت هات،
پ□ نابم ل□ تابل□ی سیزان ..
پ□ نابم له ه□□ و ن□خشی
ئ□ند□لوسیی ..
ب□□ام ئیتر حیبرم تیا نیی□ ،
زیز م□به گ□ر ن□منوسی ..

ب□□ام ئیتر،
سایاتیکا ناه□□□
ه□نگاو ه□□ب□نم
ب□ ئ□و شو□نا ن□ی ک□ گوایا
ل□و□یت و
ک□چی ل□و□یش نیت ..

عەسرە لە تولە شەقامە،
گوایا هاوڕێیت و
هاوڕێیش نیت ..

ئاسایی،
من هاهاتووم
لەسەر دڵاندنی لە پێ ..
لەسەر شکاندنی لە پێ ..
لەسەر سوتاندنی لە پێ ..
لەسەر نەبوونی
ئەدرەس و
ژمارە و
هیچ شتێکی تێ ..
هەزار ساڵی پێش ئێستایە،
پێوەندیی و
حەز و
تووڕەیی و
هەموو گیر و گرفتێکی تێ ..

ئاسایی و
من هاهاتووم ..
دڵنگە تاقە کەس بم
لەسەر گۆی زەمینا،
کە بزانم
لەگەڵ تۆ
چەند داهاتووم ..
شارەزات بووم،
وەک بڵێی ساڵەها ساڵ بێ
خوشک و برا ..
یان جیران و
ئامۆزات بووم ..

بەڵام ئاسایی ..ئاسایی ..
زۆر ئاسایی ..
بێ موو باری سەرنجم
سەبارەت بە تۆ نەگەڵاوێ ..
تەنانەت یەک یادگاریشم
لە هەموو یادگارێکانمان،

کە نیمانە،
لە دەست نەدا
هەمووی ماوە ..
ئەستایش بیستنی ناوی تە
ئەمکاتەوە
بە تەلەبە
لیڤاکس بە دەستەکەی
زانکە ..

نەوزاد بەندی

حوکمەتی بە پەست و پاس.. نەوزاد بەندی

ەنگە نەزانن بەچی فەرمانگەکانی هات و چە و کارتی نیشتمانیی و پەروەردە و باج و تاپە و کارەبا و خانووبەرە و … ئەوەندە قەبەباغ و تاقەت پەوکەنن.. ەنگە نەپرسن هەکاری ئەو ترس و فەبیایە چییە کاتە سانەی ئوتومبیلەکەت تەواو ئەبە ٭ و کاتی تازەکردنەوەی دەت، یان مەتی شەفەریی و کارتی نیشتمانیی و.. بەگەنامەکانی ترت بەسەر ئەچن ..
لە ەاستیدا بە هەی نەبوونی فەرمانگەی پەست و گەیاندنە لەم هەرەمەدا، هەروەها هیچ هاووەاتییەک پەست بەکس لە بەردەرگاکەیدا نییە.. واتە بە ئیمزایەک یان وەرگرتنەوەی لاپەیەک ئەبە چەندەها کیلەمەتر ببەت و بگاتە فەانە فەرمانگە، بەواتە سەرەو و عەریزە بنوسە و فایل بکە،فایل بکەیت و فەی بدەیت، لە کاتەکدا ئەستا لە هەموو جیهاندا پەستی ئەلیکترەنیی و پەستی کلاسیکیی پەکەوە کارپەدەکرەن بە نەهەشتنی قەباغیی دام و دەزگاکان و .. کات نەکوشتنی هاووەاتیی و تەکنەدانی ئەعسابیان ..جەی داخە کە هیچ کەسەک لە ەشنفکر و یاساناسەکانمان بابەتی لەبار بردنی فەرمانگەی پەست و کارپەنەکردنیان نەوروژاندووە ..لە کاتەکدا گرنگترین و دیارترین ەوخساری شارستانیی و مرەڤی مەدەرن ئەوەیە ئەدرەس و ئیمەیە و سندوقی پەستەی هەبە بە ئاسانکردن و خەراکردن و

جبجکردن و ورگرتنوی بگنامکانی ..
ئگینا ئو هزاران هزار کسی کل بوبرایتیی هات و چ و باج و خانووبر، بفایلکو فکان فکانیان، خککن ئیش و کاریان بجهشتوو، بخاتری تاز کردنوی بگنامیک یان مامییکی تینیی، کبهمان تینی سد سا پش ئستا بو ئچن .. ئایا حوکمت ئو پرسیاری لا دروست نابئم هزاران هزار مرڤ کبفایلکو ژوور بژوور ادکن، چن شونی کارکانیان به جهشتوو ؟ ئایا ئم هموو فرمانبر و کاسبکار جگای کارکانیان بجبهن و چند ژک لفرمانگی باج و هات و چ و تاپ ماراسن بکن، کار ناکن سر ئیش و کارکانی دوت و بازا لفرمانگ و شونکارکانی خیاندا؟
یان حوکمت ئو شتی بلایو گرنگ ئویت بیت حزووری و پاری سومات و نوکردنوی خیایی بکیت دستی، ئیتر خوای ئکرد هرچی فرمانگکانی تر، هر چی دوکان و بازاکان دادخران و خاونکانیان ئچوون ناو ماراسنی بوبرایتیی هات و چ و خانوو بر و باج و فرمانگکانی تر کزیاتر وک گسکی کاربا، گیرفانی هاووتیان ئتکنن..
پرسیارک، ئایا ئگر ووتانی دنیای مدرن بگشتی و ووتی چین بتایبتی، بم سیستمی حوکمتی هرم مامی هاووتیانیان بیبکردایی، ئبچ کارساتک ووی بدایی؟؟ بیهن برچاوی ختان؛ دوو ملیار کس خیان بکن بفرمانگکانی هات و چ و باج و خانووبردا.. چ تراژیدیایک ووی ددا ؟؟ هرچند دنیام کئستا کاربدستانی هرم دمیان ئاوی کردوو کمامی دوو ملیار کسیان بیستوو.. ئو هموو شست هزاریی و سسد هزاریی و ملین و چوارسد هزاریی .. تبی ئوسا کشی کورت هنان و ئیفلاسیی و لاتکیان لکو بووایتو؟
بااستی، ئم دخی، جگای پکنین و گریانیش، تبی حوکمتی مدرن و شارستانییم و.. قات و بینباخ و ئوتومبیل و سعاتی مچکی برپرسانت، هی سرککانی جیهانیان تپاندبی، کچی فرمانگی پستی حوکومیت داخستبی .. یان پوکاندبتتو بجرک هبوون و نبوونی وک یک وابن.
گیاندنی هاووتیانی هموو جیهان بهیند و سمایشو، لی هکاری گواستنوی میرییویی، لی پاسی ئاسایی و پاسی ئکردین و تراموای و میتری ژر زویوی..بوان ووتکانی چوار دورمان، هموو ئو هکارانئبینی، کچی لای خمان هکاری گواستنوی هاووتیانی حوکومیی نماو.. ئو هموو پاسی سردمی بعس چییان لبسرهات؟ هموویان وک تم و مژوانو

و.. بە هەتا هەتایە یان هەتا دەسەاتی کوردی مابە، بە تەمای پاس و هەکاری گەیاندنی گشتی حوکومیی مەبن، چونکە ئەمان کە تەماشای قازانجەکە ئەکەن، هەبوونی پاس و هەکاری گەیاندنی گشتیی حوکومیی زەرەریانە، ئەگەر پاس و هەکاری گەیاندنی حوکومیی هەبە، ئەبە یەک دنیا شەفەر و چاودەر و بلیت بە دابمەزرەنن و ..بەنزین و گاز و چاکسازیی خەاییان بە دابین بکرە و بە نرخەکی زەر کەمیش هاووەاتیان بگوەزنەوە .. تە سەیری ئەو هەموو زەرەرە ..پاشان خەکەکە ناچار نابن ئوتومبیل بە خەیان و ژن و مناەکانیان بکەن، ئای لەو زەرەرەی حوکمەتی نیشتمانیی لەی ئەکەوە.. ئەوسا ئەو هەموو تابلەی ئوتومبیلە کە هەرزانترینیان بە ملیەنەک زیاترە، کە بیانکەە؟؟ ئەو هەموو پارە خەیاییەی کە لە تازەکردنەوەی سانە و مەەتی شەفەریی و سزاکانی تیژەویی، لە کیسی حوکمەت ئەچە.. بەجگە لەوە ئەو هەموو کەمپانیای هاوردەکردنی ئوتومبیلی بە کوالەتیی و دەعمکردووە کە زەربەیان کەمپانیای بەرپرسە دەسەز و ماندوو نەناسەکانن، قوەی کوە بکەن بە سەریاندا؟ ئەی ئەو هەموو گومرکی ئوتومبیلە ئیتر لە کوە و کە وەریبگرن؟ ئەی ئەو هەموو بەنزین و گاز و ەەنەی کە لە زەوی دەردەنن و بە نرخی جیهانیی بە هاووەاتییە قارەمانەکانی ئەفروشنەوە، ئەگەر پاس و هەکاری گەیاندنی گشتی حوکومیی هەبە، بە کەی بفرەشنەوە ؟؟

وەا برا زەرەرەک ئەکەن، لە مەژووی زەرەردا، هاوتا و هاوشەوەی نەبووە و نییە و نابە، هەر بەیە ەەنگە ناخەشترین خەون و کابوسی بەرپرسانی هەرەم ئەوە بە شەقامەکان پاس و میترەی حوکومیی لەسەر بن و هاووەاتیان بگوەزنەوە.. ئای نەنەە! لەو کارەساتە ئابووریە ترسناکە، لەو شەکە، لەو بەناخی زەویدا چوونەی دەسەات کاتە هاووەاتی واز لە تابلەی ئوتومبیل کرین و باجەکانی سانە و مەەتی شەفەریی و بەنزین و گاز و ەەن کەین دەنە..

بە ەاستی کارەساتە.

ئەستا ەەنگە بەەن تە بەچی ئەوەندە ەەش بینیت؟ ئەی ئەوە نییە هەندە فەرمانگەی پاسپەرت و ڤیزە، پاسپەرت و ڤیزەکان بە دیلیڤەری بە خاوەنەکانیان لە ماوەی هەفتەیەکدا !! ئەگەەنەتەوە ..

لە ەاستیدا ئەوە پەست نییە، ئەوە کارەساتەکی مرەیی گەورەیە، کە ەەنگە بە نوکتە و کاریکاتەر دەست بدات، لە کاتەکدا نەدەبوو هاووەاتی بە وەرگرتنی ڤیزە و تازەکردنەوەی پاسپەرت سەردانی ئەو فەرمانگانە بکات و تەنها لە ەەی ئیمەیەوە زانیاری و داواکارییەکانی بە بناردنایە، ئەوانیش لە ەەی پەستی حکومییەوە مامەە تەواوکراوەکانیان بە بناردنایەتەوە بە ناو سندوقی پەستی بەردەرگاکانیان..کەچی ئەم حوکمەتە ەەشیدە، هاووەاتیان پەلکەشی

فرمانگەی ڤیز و پاسپەرت ئەکات و لەناو قەباغیی و تینیی سەد سا پەش ئەستادا، کات و ئەعسابیان ئەسوتەن و لە کار و کاسپییان ئەکات، دوایی لە دوا قوناغدا کە مامەکەیان تەواو ئەبە، نایانداتەوە، ئەبە بەنەوە لە ئەی جەماعەتکەوە کە ناویان لە خەیان ناوە پەست، مامەکەت بە هەفتەیەک بە دەنرینەوە ماوە بە دە هەزار یان بە پەنجا هەزار دینار !!! لە کاتەکدا بە پەنجا هەزار دینار هەموو ئەران و تورکیا لە ئەی پاس و میترەی گشتی حوکومییەوە ئەگەیت.
ئەمە پەست نییە، ئەمە کارساتە.. چونکە پەستی حوکومی لە هەموو جیهاندا بە خەاییە، ئەو کەسە یان ئەو دەزگایەی پەستەکەت بە دەنرە، چەند پولەکی پەستە بە نرخەکی هەرزان ئەکە و ئەیدات لە زەرفی پەستەکە.. یادی بەخەر، لە سەردەمی بەعسی عەفلەقییدا ئەو خزمەتگوزارییە هەبوو، من ئەستایش هەندە لەو نامانەم ماوە کە لە گەڤاری کاروان و بەیان و ئەشنبیریی نوەوە لە هەولەر و بەغدادەوە، بە خەایی ئەیانگەیاندە دەستم.

ماوەتەوە بەین ئەنگە حوکمەتی هەرەم ناحەقیشی نەبە کە پەست و پاسەکەی نەماون و پوکاونەتەوە، ئە ئاخر وەک دەن دوو شوتی بە یەک دەست هەناگیرەن.
ئەو هەموو پەستەی کە بە خەیان و بنەماە و کەس و کاریان لە هەرەم و بەغدادا وەریانگرتووە و وەری دەگرن، وای لەکردوون فریای پەست و گەیاندن نەکەون، چەن دوو جەر پەست بە یەک دەست هەدەگیرەن؟ گرنگەکەیان هەگرتووە و .. بە سوودەکەیان پشتگوە خستووە.
پاسکردنی کەشک و تەلار و پاەاوگە و کەمپانیاکانیشیان لە ئەی قورسترین و چەترین تەی کامەرا و سکیوریتیی و هەزی تایبەت، وای کردووە پاسی سەر شەقامەکانیان لە بیر بچەتەوە یان نەتوانن بچنە ژەری.. ئە بە پەی لەژیک و قسەی نەستەق و کولتووریش، دوو پاس لە یەک کاتدا هەناگیرەن، پاسە گرنگەکەیان کە پەیوەندیی بە ژیان و کەشک و تەلار و کەمپانیا و داهاتی بەرپرسەکانەوە هەیە، جەبەجە دەکرە و .. پاسەکەی تریان کە هاووەاتیی بەدەنگ و نابیست و نابینا و عاقە !! ، بە نرخەکی ئەمزیی ئەگوەزەتەوە، ترسناکە و تاقەتپەوکەنە و زیان لە داهات و پەیەوی ناوخەی گیرفانە تایبەتەکان ئەدات، پەویستە بە هەتا دوای دەسەاتی کوردی، پەک و دوا بخرەت …. هتد.

⋆ **تەبینی :**
بیرەکەی کامەرا و تاسە بەرزە ترسناکەکانی سەر ئەگا لە تورکیا و

ئەرانەوە هاوردەکراون بە شێوەیەکی چە و پە، واتا گەر لەوە لە سەد کیلەمەتردا چوار کامەرا و دوو تاسە هەبن، لەرە لە دە کیلەمەترا شەش کامەرا و هەشت تاسە هەیە.
کەچی نەیانتوانیوە لەوەدا لاسایی ئەران بکەنەوە کە سانەی ئوتومبیل لەئەران، یەک جارە و تازە کردنەوەی پێویست نییە هەموو چوار ساڵ جارێک تازە بکرێتەوە .. ئایا ناپرسن حیکمەت چییە لە حازکردنەوەی ساڵانەی ئوتومبیلدا لە کاتێکدا هەموو ساڵێک فەحسی توند و تێژیی بە ئوتومبیلەکان ئەکرێ؟ یان ئەمە تەنها بە بەزار کزدنی هاووڵاتیی و کەکردنەوەی پارەیەکی زۆرە کە هیچ عەقڵ و لۆژیکێک پێی قوت ناچێ.
پاشان گەورەترین خزمەت کە پەست و پاسی حوکومیی پێشکەش بە هاووڵاتیانی ئەکەن، تەنها ئەوە نییە کە خزمەتگوزاریەکانت لە تێتین ڕزگار ئەکەن و ژیان و کاتەکانت بە ڕێک دەخەن.. بەڵکو لەوانە گرنگتر هەستکردنی هاووڵاتییە بە بوونی حوکمەت و دەسزیی حوکمەت و سەبەری حوکمەت لەگەڵیدا ..هەست ئەکەی حوکمەت و هاووڵاتیی تێکەڵاون و بەریەککەوتنیان هەیە و تەواوکاریێک هەیە لە نەوانیاندا .
هاوڵێیەکم ئێووت کاتێ ئێچمە هەر ووڵاتێکی بێگانەوە هەست بە سەبەر و پشت و پەنای حوکمەت ئەکەم و جۆرێک لە ئارامیی و دڵنیایی دەکەم، ئەوە حوکمەتە نامێیەکم ئەگەیەنێتە دەست بە خێرایی و .. پاس و میترۆکانی بە نرخێکی ڕەمزیی بە هەموو جێگایەک ئەمگوزنەوە .. ئەوە حوکمەتە کە خەمم ئەخوات و یارمەتیم ئەدات و دڵنیام ئەکاتەوە.. خە کاتێک وەزیرێک لە بەردەم سەمونخانەیەکدا ئەبینم وەک من سەمون ئەکەێ و ..پاشای ووڵات لە میترەدا، ئەبینم لە تەنیشتمدا دانیشتووە، دەم پە ئەبە و لە پەمەی گریان ئەدەم..

وردە وتار.. نەوزاد بەندی

(خواردن)

لە هەموو شوێنکا خواردنکەیان ئامادەیە، لە شایدا ، لە پرسەدا، لە سەیراندا ، لە ماڵەوە، عەسران لە بازاڕ، لە دائیرە.. تەنانەت لە ئاودەستخانەکاندا جگەرە و شروبی توسیفین ئەخەنەوە..

لە ماڵ نان ئەخۆن، ئەوانە دەڵێ و یەکەم قسەیان بە هاوڕێکانیان ئەوەیە کە ئایا شتە نەخۆین؟ ..ئێچنە پارک؛ باشتە بخۆین.. لە پرسەدا خەڵکەکە ئەگرین و قوڕ ئەپۆون، لە تەنیشتیاندا مەنجەڵی گەورە گەورە خواردن قوڕپە قوڕپ ئەکوڵێن، یان هەزار نەفەر کەبابی دەلیقەریی ئەگاتە ناو پرسە و شین و فیغانەکە.
ئەو هەموو خەڵە و خاشاکە هەمووی پاشماوەی خواردنەکانمانن، خە کەس گیتاری لە بە جێ نامێنێ، یان بە نمونە بینیوتە کەسێک ڕەمانێکی مارکیزی لە سەیران بیر چووبێ ؟
نییە .. هەمووی خواردن و پاشماوەی خواردن و پاشماوەی خواردنە.. برادەرم هەیە ئەڵێ لەبەر خواردن گەشت ئەکەم .. ئەمە لە کاتێکدایە خواردن هەکاری سەرەکیی سەر ئێشە و بێتاقەتییە، کاتێ لە گەشت و سەیران، چوار پێنج شیش گەشت بە نان و تەماتەبە ماستاوی کەللە تەزێنەوە .. بە حەوت هەشت چای خەستەوە ئاودیو ئێکات، ئیتر ئەو کەسە لە مرۆقبوون دەردەچێ و ئەبێ بە عەلوەیەکی بچوک، ئێندامەکانی ناوەوەی ئێچنە حاڵەتی ئینزارەوە، چەن ئەم شتە سەیرانە بگەڕێن بە پێکهاتە ووردەکان و چەن هەڵیبمژن و لە کوێدا خەزنی بکەن لە کاتێکدا هەموو مەخزەنەکانی جگەر و ژەر پەست و ماسولکەکەکان پە بوون و جێگای یەک شتی زیادەیان تیا نەماوەتەوە ؟
لەو کاتەدا ئیتر ێیخەڵەکان بەیارمکی سەربەخۆ دەردەکەن، لە مژین مان دەگرن و .. کیمەسەکە هەڵدەدەن بە ێیخەڵە ئەستوورە، ئیتر پێچە حەیاتەکە دەتە ووردە ئاوساوەکان و ..ادەکەن ..بە هەر چوار لادا چاو ئەگێڕن، مزگەوتە ..بن بەردە ..هەیکەلە شوێنە بدزنەوە و پێش ئەوەی دەرپەکانیان پە بکەن لە سکچوون، لە شوێنە نەجاتی بدەن ..
سەدا نەوەد و پێنجی گەشتیارانمان بە سکچوون کەتایی بە گەشتەکانیان دێنن، چونکە بە ماوسکانیان پە بووە و لەی ئەژێت ..
بەڵام ئەم قسانە سوودیان نییە، بەوانە بازاڕ، خواردنگا و ئاودەستخانە و دەرمانخانە بوون بە سیمای هەرە دیاری شەقام و کوچە و کەنارکان، مزگەوتەکانمان ئەوەندەی دەستیان تیا بە ئاو ئەگەیەنرێ، چارەکە ئەوەندەیەک نوێژ و تاعەتیان تیا ناکرێ .. خواردنەکی زەر ئەخۆن، ئائەکەن بە ئاودەستخانەکان، کە ئەبینن سک ئێشە و سکچوون وەرانی کردوون، ێوو ئەکەنە دەرمانخانە و پزیشک و تاقیگەکان ..
من واملەهاتووە وەک ئاودەستخانەی گەڕەک ئەو خەڵکە ئەبینم.. خەڵکێک کە دەمی وەک مەکینەی قیمەکردن وایە و .. خواردن سەرەکیترین ئیشتی و .. دەزینەوەی ئاودەستخانە و پزیشک و دەرمانخانەیش لە ئامانجە سەرەکییەکانتی ..

دکتر مزن ئ شانز ژ هیچ شتکم نخواردوو و زر ئاساییم .. من خم هند جار س ژ لسر یک هیچ خواردنک ناخم ، بجگ ل ئاو.

(ڤیو)

یکمجار ئم ووشیم ل خزمکم بیست هیچ بوانامیکی نییو ..ل زمانیکی کوردی شق و ش زیاتریش، هیچ زمان نازان ..ووتی ڤیوکی جوان.. تنگیشتم، ووتم مبستت چیی ؟
ووتی ڤیوی خانووکم ..
هر تنگیشتم..
ووتی ک ئچیت باکنکی، باخ و شاخ و ناوشار ئبینیت ..!
ئستا خک ب شرتی ڤیو، خانوو، شوق و ڤلاکانیان ئکن، بیکمپانیا زکان، کوتوونت بینوی شاخ و گرد و تپککان و ..وک هلانی حاجی لقلق، شوقو ڤای ڤیوجوان ب نرخی خیایی بو خک ئفرشن.. ئاخرمعاشکانیان زر جوان، بیی یکی ڤیوی جوانیان ئو..
ئیتر نازانم ئم پتایش کی ت ئپنین ؟

(خشگوزرانیی)

هیچ دساتکم ل دنیادا نبینیو و نبیستوو و نخوندووتو ئوندی دساتی کوردی قی ل خشگوزرانیی هاووتییکانی ب و لی بترس.. لگ هر نش ونمایکی ئابووریی و گوزرانیی خکدا، یکسر باج و سرانکان زیاد ئکن و کارک ئکن خککک هناس سارد ب .
بازرگانک پژیکی بازرگانیی ابگینت، ئب دسات بکات ب هاوبشی خی، ب ئوی شی پ نفرش، نیو و زیاتری داهاتکی دکات دستی دساتدارکو، لو دیان و سدان دساتداری ل میدانکدا تراتنیان.
جی سرسومان سرکردیک ب ئندامکانی بت ئاگاداری بازابن، بازاتان ل دست بچ، هموو شتکتان ل دست ئچ ..
ترسکی زریان ل دومندبوون و خشگوزرانیی خکی هیه، نابهیچ کس ل دومندییدا شان بدات ل شانیان، ئب هموان ئیشکر و شاگرد و ژر دستی خیان بن ..
ئم ل کاتکدایی ل زربی ووتانی جیهاندا، هاووتی هند دومند هن، ک قرز ددن حوکمت.. ب نمون له ئمریکادا، ئیلن ماسک ک هاووتییکی ئاساییو و زرجار لگ دساتی

ووا تا یکگرتووکانیشدا توشی شا و دام با ئاب، دوامندترین کاس لا جیهاندابا با ئاوی هیچ ترسک لا دی دساتی ئاو ووا تادا دروست بکات ..
ترس لا دوامند بوون و خشگوزرانیی هاووا تیان ئاچتا خانی نخشیا دروونییا قوا کانوا و .. پاویستا اکخراوی تاندروستیی جیهان لای ئاگادر بناوا و ..توژیناوا و نیشانکانی و اکارکانی چارسارکردنی با دیاری بکان.

(کیلا متر سفر)

لام کامگا سواکردا، کا ژیانکی شاهانی با با ماندوو بوون و کارکردن ئاوت، دیاردی زار سایر دروست دابن کا پاشان لالایان دسات و بازرگانا چاوچنکاکانوا ئاقرزتاوا و ملیارها دلاری لا ئاچنناوا ..بگومان پناسای سواکار کاسکا با با برامبار پاری ئاوت، ئامیش لاژگاری ئامادا بووا با دیاردا و زاراوی تری لا پایدا بووا وک بندیوار و کاربکار و ..هاموو ئاو پیشانی هیچ کارک ناکان یان لا کارک درکراون، کاچی هار پارا و داهاتی ئاو کارا ورئاگرن.
ئوتومبیلی کیلامتر سفر، یاککا لاو خواستا با کامای کامگای کوردیی ئاما، کا با شانازییاو، ئاان با قرز یان با قیستی سوو، ئوومبیلکی کیلامتر سفر ئاکان .. با لایانوا کاش نییا ئوتومبیلکا تاپدار و باغا دروستکرابن، گرنگ ئاویه کیلامتر سفر با و دوو باسمای لاگادا با..
ئاویش وا دکات، دسات و بازرگانکانی هاوایان، پایوندی با کامپانیاکانی ئوتومبیلی هاموو جیهاناوا بکان، با هاوردا کردنی خراپترین کوالتی ئوتومبیلی کیلامتر سفر، با ئاوی زارترین قازانجی لا بکان، هام لا نرخکای، هام لا فرشتنی تابلکای، هام لا مامای سانکای، هام لا مامای متی لاخوین، هام لا سزاکانی خراپ پارککردن و تیژاویی، کا وای لاهاتووا لاناو بازای میوافرشانیش کامرای تیژاویی دابنرا..
هاوایکم پای ووتم تا چان له اووت دات ئاتومبیلی مادل کان لا بخویت؟
ووتم : واا است ئاکایت، زار شرماندام هاست با جرک لا بحایایی ئاکام کاتا هیچ بارهامکم نییا بجگا لا میزکردن، کاچی ئوتومبیل لا دخوام کا سادان ئاندازیار و کرکاری بگانا سارقابوون با دروستکروونیاو.

(ئاژا)

ئاژەڵەکان بە بە جیاوازیی، هەموویان گرنگیەکی زۆر بە بچووکانیان و هاوسەرەکانیان و هەڵانەکانیان ئەدەن، خواردنیان بە دابین ئەکەن و بەرگریان لەدەکەن..
کەواتە کاتێک تۆ خانوو دابین دەکەیت و ..هاوسەر و منداڵەکانتی تەدا نیشتەجێدەکەیت و .. کار و کاسپی دەکەیت و ..خواردن و پۆشاک و پێداویستیەکانیان بۆ دابین ئەکەیت، هەتا ئەڕۆ تۆ ئاژەڵیت ..
ئەی چ کاتێ ئەبیت بە مرۆڤ ؟؟
ئەو کاتێ ئەبیت بە مرۆڤ، کە هەوڵ بۆ دابینکردنی خانوو ، نان و پۆشاک بۆ کەسانێک و گیاندارانێک بدەیت، کە نایانناسیت و هیچ غەریزە و سوود گەیەنەوەیەک پەیانەوە ناتبەستێتەوە ..
ئەو کاتێ مرۆڤیت، کە بە بەرامبەر، لە دڕەوەی خەزان و تیرە و بنەماڵە، خزمەت پێشکەش بکەیت..ئیتر ئەو خزمەتە بە مرۆڤکی نەخۆش و هەژار بێ، یان بە هەر گیاندار و بوونەوەر و ڕووەکێک ..

(قسەی قەڵەم)

قسەی قەڵەم هەموو ساڵێک کە بەهارهات، خۆشی بە گوند و شار هات، لە دەزگاکانی ڕاگەیاندنەوە دەست بکەن بە ئامادەکاریی و ڕێنمایی و تەنانەت پاڕانەوەیش لە گەشتیاران کە پاشماوە و زبڵەکانیان لە دوای خۆیان بە جێنەهێڵن و سروشتی جوانی کورستان (کە قەت جوان نەبووە) پیس و پۆخڵ نەکەن .. قسەی قەڵەم ژینگەپارێزان و پیاوانی ئاینی لە بازگەکاندا ڕاوەستن و عەلاگەی خەڵەشتن بەسەر گەشتیارە بە منەتەکاندا دابەش بکەن، بۆ ئەوەی لە بیریان نەچێ، زبڵ و خاشاک و دایبەکانیان لە سروشتی پاکی کوردستان(کە قەت پاک نەبووە) فڕێ بدەن.
مرۆڤ یەک جار ڕێنمایی پێ دەدرێت، کە بوو بە دوو جار، ئەوە ئاژەڵە و ئەبە بە نەقیزە ڕاستی بکەیتەوە، وەک ئەدۆڵف هیتلەر ئەوەی کە خۆیان پێی ئەڵێن فەهلەر، کاتێ پێیان ڕاگەیاند کە خەڵکەکە لەسەر هەڵبژاردنەوەی شەقامکان ناپێنەوە، ووتی هەر شەفەرێک لە دڕەوەی هەڵبژێنەوە، هەر کەسێک بشڵێت، لایەن دەوەتەوە خەڵات دەکرێت.

(ئاگاداریی ..ئاگاداریی)

بە کەڵەی پرسیەک سەردانی شاری هەولێرم کرد، دوای چەندین مانگ هەر بە دڵنیایی تەماشایەکی سزای تیژڕەویی ئوتومبیلەکەم کرد، توشی سەرسوڕمان بووم کە ئەبینم لەبی هەولێر، لە ماوەی حەوت خولەکدا، سێ سزای تیژڕەویی حەفتا هەزار دیناریم بۆ نووسراوە، لە کاتژمێر

11:28هەتا 11:33 ..
کاتێ پرسیارم کرد، ووتیان لە هەولێر کامێرای پێنت تو پێنت، واتا دوو کامێرا و دوو سزا ..چەند کامێرا ئیز بووبن، ئەوەندە سزات بۆ دانووسن، بەڵام لە سلێمانی وا نییە، تەنها یەک کامێرا، تیژترین ساتت بۆ دانوسێت.. هەروا مەودای تیژیی لە سلێمانی پێنج کلیەمەترە، لە هەولێر دوو کیلەمەترە.. واتا کە دەڵێت حەفتا بڵێ ، لە دوای حەفتا و دوو کیلەمەتر، حەفتا هەزارت بۆ دانوسێت، بەڵام لە سلێمانی لە دوای حەفتا و پێنج بێت دانوسن.
بۆ ئاستی دوای ئەوەی ملیۆنێک کارەبای پێژەی ئوناکیم بۆ هاتووە، لەگەڵ دوو سەد و دەهەزاردا، هیچ شکی ئەوەم لێلا نەما کە زانی زەرد سوعبەت و شت نازانن .. پێنت تو پێنتکەیشیان کردووە بە مێتی پێنت..
بۆ تەکسی سەفەری هەولێر بکەن، پێنجا قات قازانجتانە..ئەحمەدا والدەکوم.

(بۆ بۆ دیل)

کەمەگایەکی بۆ بۆدیلین، هیچ شتەکمان بۆدیلی نییە، کابرا توشی نەخۆشی شەکرە بووە، دکتەر پێی ئەڵێی نان و برنج و کاکێک مەخۆ، ئەڵێ ئەی چی بخۆم؟ ..بۆدیلی برنج و نان و کاکێکی نییە، ناچار بڕدەوام ئەبێ و وەستێکی بۆ ئەنوسێ و ئەڵێ خۆ هەموومان مردنە قەرزارین .
یەکێتی و پارتی و ئەپەزیسیۆنیش بۆدیلیان نییە، هەر بۆیە نزیکەی هەمان ڕێژەی دانگدان دەنن، ئەگەر هەزار هەڵبژاردنیش بکرێ، هەر بەو جۆرە ئەمێننەوە، ئە ئاخر بۆدیلیان نییە.. گەنجەکان سوور ئازانن ووەاتی هات ونەهاتێ و هی هاوسەرگیریی نییە، کەچی سەریان کردەتە هاوسەرگیریی، ئە بۆدیلیان پێ نییە .. نە شەرکە بکەس بۆدیلی هەیە و ..نە فەرهاد پیربال و ..نە کشمیش و قەیسی بەرەبیانی جۆژن، لوت و چاوت بگرێ و هەڵی دە..نە بختیار عەلی بۆدیلی هەیە و ..نە سەرەک حیزبەکان.. تەواو، نە سەقفی مەغریبیی بۆدیلی هەیە و ..نە شەفەریی و .. نە هیچ شتێ لەم ووەاتەدا بۆدیلی هەیە..خوەندنیش بۆدیلی نییە، هەموو ئەڵێنە ناو تونێلی خوەندن و جوانترین ساڵەکانی ژیانیان ئەفەوتێنن، عەشاماتەکی بۆ موچە و بۆ دامەزراندن و دەست سپی خوەندەوار پەیدا ئەبن، نازانن بۆ چ زمانە دەسەاتەکی نەخوەندەوار تێبگەیەنن کە وەختێ دەیان بتەقێ و وەختێ لە پەشیمانیدا بۆ کەڵە خەیان بکوژن.
لەوێش سەیرتر ئاهەنگی دەرچوونی زانکۆ و پەیمانگا بۆ بەرهەم و بۆ

دامەزراندن و بە ئومێدکانیشمان بدیلیان نیە، ئەبە هەر خوندکارێک سێ سەد / چوارسەد هەزار لە جل و بەرگ و ئارایشت و کک و شیرینییدا خەرج بکات و ئاهەنگێکی خەمگین و پڕ لە ئازار و ماندوو بوون، ئیتر ئەو پارەیە ئەگەر قەرزیش بکات، ئەبە ئامادەی بکات، ئاخر بدیلی ئەو ئاهەنگە خەمگینە نیە، بۆیە هەمووان پێویستە پابەندن و ..ئامادەن قەرز و تەنانەت سوالیشی بۆ بکەن.

پکۆ نژیان.. نوزاد بندی

—

هبەت هموو دیاردێک ئپزیتکی هیە، وک شێ و ئاشتی ..پکۆژیانیش، پکۆنژیان دژکیتی ..

بام ئوی لای خمان ئگوزر، تکاوبوونی هردوو زاراوکی، وک چن لە هند لە کان میللیکانماندا ئاوی خواردنو و ئاوی قورس تکاوبوون، واتا ئمە پکو ئژین بە ئوی پکو نژین..ئمیش بە استی لسر وستان و لکدانوی ئوت، تە بتو لگە کسکدا بژیت بە ئوی لگیدا نژیت ..سیر دکیت دراوستە، هاتوو لە تنیشتتا خانووی دروستکردوو، کچی تە بی سیر ئو ئە پیاز.. نک هر ساوت لە ناکا، تنانت بە جژنیشدا نایتە ماکت، لگە ئوی کە بە بە تە هست بە ترس و دابان ئکا، لگە ئویشدا دژایتیت ئکات ..زربی خزانکان، دایک و باوککی دژ بە یک و ناتبا بوی ئبن، ئم دووانە هاوسرگیرییان کردوو، بە ئوی دژایتیی یکتری بکن، دوای ئوی دایکک نیهشتوو شمنفرک بجی بە و بە چملغکیدا خی هواسیو و بای بای بە تابی قیر بوون کردوو، دوای ئوی باوکک خوا حافیزیی لە بدمستبوون و یانی شوانە و بدخویی کردوو و بوو بە خاون ژن و ما، لم خانە تازیدا کە خزانە، دوو کس بیاریان داو پکو بژین بە ئوی دژایتیی یکتر بکن، ک وک تم و جری ، ئگر یکک لو دوو بری شە و ناتبایی دوور بخیتو، هیچ لایکیان ازی نابە، چونکە تاز ئوان جنگاورن و بە بە ناتبایی و پکو نژیان ناتوانن بژین..

هند جار، لو خزانانەدا کە شست سا دوو هاوسر بردوام شە دکن و کوم جنگاوری کمئندام و نخشیان پشکش بە کمگا کردوو، لگە ئویشدا کە ویستوم پیاوک ببم بە گشتک، ژنک ازی نبوو و بە توندیی گریی لکردووم، چونکە ئوان بە ماوی شست سا لە شدان، تاز ئو پکوژیانە پە لە ئاژاویە، ناتوانن بە ماوی چند سعاتکیش واز لە بنن..واتا ئمە ئو میللتین پکو ئژین بە ئوی پکو نژین، هاویتی یکتری ئکین بە ئوی ژیان لە یکتری بشونین.. عاشقی یکتر ئبین بە ئوی ناخی یکتری بکین بە کلاوی نائومدیی و شبینیی و دابان.. ئبینە میوانی یکتر، بە ئوی دنیایک خم و ئریی و دژایتیی و ژهر لگە یکتردا بگینو ..یکتری ئخونینو بە ئوی یکتری بسینو و یکتری ببین بە قودا..ئچینە کە و کنسرت و پشانگای یکترو بە ئوی بە خنی کوشندە یان بدنگیی و پشتگوخستنکی کوشندە یکتری وران بکین.

ئمە پکوین بە ئوی هیچ لایکمان نختابین بیر لە بختوریی بکینو ..لگە یکتردا ئژین، بە ئوی بە ووردیی

چاودێریی یەکتری بکەین و نەهێین هیچ لایەکمان بچوکترین سەرکەوتن بە دەست بەنین، نەهێین هیچ گەانکارییەک لەهیچ لایەکماندا دروست بە، ئەمە پەکەوین، پەکەو بوونی سیخو و قوربانییەک ..پەکەوژیانی پەلیسەک و زیندانییەک ..ئەو ڕەانیش بەردەوام ئەگەن، واتا لە چرکەیەکا تە پەلیسیت و من زیندانیی، دوای ئەو من ئەبمە پەلیس و تە ئەبیتە زیندانیی.. واتا هەر هەوەکی ئازادیی من، یەکسەر تە ئەکاتە پەلیس و ئەو هەوەم قەاچە ئەکەیت..کاتەکیش بیری ئازادیی لە تەدا خەریکە چەکەرە بکات، من ئەبمە بارچاوەش و بە پەستاەکانم ئەو چەکەرەیە لەناو ئەبەم ..
بەوانە بە دوو حیزبی وەک یەکەتی و پارتیی لە شەست حەفتا ساڵی ابوردوودا، ئەوەی خراپە بە یەکتریان کردوو، لە شەی براکوژیی، لە شەی اگەیاندن، لە جنەو، لە بوختان، لە ملشکاندنی یەکتری، لە شکاتکردنی استەوخە لە یەکتری و تەمەتبارکردنی یەکتری بە دزینی چەکی ئەمەریکیی لەبەردەم تەمپ و کەشکی سپیدا، لەگە ئەویشدا یەکەتی و پارتیی شەشت حەفتا ساە هاوە و دەخواز و تەواو کەری یەکترین.. ئەم دوو پارتە پەکەو ئەژین بە ئەوەی پەکەو نەژین.. ئەمەیش زەر خراپتر ئەکەوتەو، چونکە دوو هاوسەری پەکەو ژیاوی پەکەو نەژیاو، یەک خەزان نائارام و سەرگەردان ئەکات، بەام دوو حیزبی فەرمانەوای هاوبەشی دژ بەیەک، کەمەگایەکی حەوت هەشت ملیەنیی توشی نائارامیی و سەرلەشەوان دەکەن ..
ئەم پەکەو ژیانە ترسناکە، کارەک دەکات ەژ بە ەژ دژایەتییەکە قورستر بە، لە هەمان کاتدا پەکەو ژیانەکەیش بەهەزتر بە، واتا کاتە یەککیان خەریکە لەناو ئەچە، ئەوەی تریان بوژانەوەی بە دەکات، بە ئەوەی بەهەز بەتەوو ببەتەو بەو هاوبەشەی کە بتوانە ئەرکی پەکەو ژیان و پەکەو نەژیانەکە دووبارە هەبگرەتەو..
لەردا ئیتر گرنگ نییە میللەتەک سەرگەردان و شەت و بە داهاتوو ئەبە ..گرنگ نییە شەقامەکان پە بن لە دواکەوتن و ئاودەبوون و سەرهەگرتن و نامەبوون و هەژاریی و نەخوەندەواریی..
گرنگ ئەویە ئەو دووانە لەگە ئەو هەموو شە و ەق و بوختان و غەیبەت و سوکایەتییەی کە بە درەژایی شەست حەفتا ساە بە یەکتری دەکەن، پەکەو بژین .. چونکە ئەو هەمان عەقەیەتی دوو پزیشکی کوردە ..دوو نوسەری کوردە ..دوو بازرگانی کوردە..دوو وەرزشکاری کوردە، کە بە بە یەکتری هەناکەن و ..هەتا سەر ئەسقانیش ەقیان لە یەکترە و بە خوەنی سەری یەکتری تینوون..
یەکەتی و پارتیش هەر کوردن و .. بە ئینسافییە گەر داوایان لەبکەین ببن بە یەک و ..یەک گوتار و یەک پەیەوی ناوخە و یەک هەز و میدیایان هەبە، چونکە بە لەبەرچاوگرتنی کورد

لە بچووکترین ئاستەوە کە دوو منالی باخچەیەکی ساوایانن و بە نوکی چنگاە ەومەتی یەکتریی خوەناویی ئەکەن، هەتا ئەگاتە دوو سەرکردە کە یەکەکیان هەزی بەعس دەنەتە سەر ئەوی تریان و ئەوەی تریشیان هەزی پاسدار دەنەتە سەری ئەمەی تریان، باسکردن لە برایەتیی و تەبایی ئەچەتە خانەی سوکایەتیی پەکردنەوە..وەک ئەوە وایە داوا لە ئاسن بکەیت گوە بگرەت ..

لەرەدا ئیتر بە بە ئاگاداری خەمان، یاسایەکی فیزیا جەبەجە دەکەین، ئەویش باس لە دوو هەزی یەکسان دەکات چەند بەهەز بن، ئەگەر ئااستەیان پەچەوانە بە، ئەنجامەکەی ئەبە بە سفر ..

ئەم پەکەوە ژیانە دژەی لای خەمان، یان ئەم پەکەوە نەژیانە نزیکەی خەمان، وایکردووە هەموو کایەکانمان سفر بەتەوە..سیاسەت، ئابووریی، کەمەایەتیی، سەربازیی، یاسا، دەستوور، زانست، هونەر، ئەدەب ، ئایین....

لە هەموو کایەکانماندا مایەپوچ بووین، چونکە پەکەوە ژیانەکی دژبەیەک پیادە دەکەین، لەو ئاژاوە گشتگیرەدا، لە نەوان دوو پیاوی ئایندا، هەتا دوو شاعیر ..دوو پزیشک ..دوو سیاسیی و دوو بازرگان، پەکدادان و یەکتر سفرکردنەوەیەکی ترسناک لە ئارادایە.. ئەویش هەندەک بە سیاسەتی ئینگەیز لەکی دەدەنەوە..هەیشە ئەە مریشک خەی خەە نەکا بەسەر خەیدا هیچ کەسە ناتوانە خەە بکات بەسەریدا.. هەندە کەسیش لەو باوەەدان میللەتی کورد بە هەی یاخی بوون و کەللە ەقیی و جوگرافیا و داگیرکارە هەمەچەشنەکانی چوار دەوریی و کەم ئاوەزیی و خەش باوەیی خەیەوە، ئەم بوونەوەرە سەیرەی لە پەیدا بووە.

کوە کە و لاە.. نەوزاد بەندی

کوە گەورەکەم، حاەتی ئەتیزمی هەیە، هەر ئیشەکی ماەمان هەبە، ئەە بابە کوە کە و لاە بانگ بکە..!

ئەەم کوەم! نابە پەی بەی کوە کە و لاە،.. عەیبە ..پەی ناخەشە..

ئەە :ئەی خە گوەی لە نییە، ئیتر چەن پەی ناخەشە..؟

ئەەم : ئەگەر گوەیشی لە نەبە، ئەبە ەزی لەبگرین..پەی بە وەستای سەتەلایت و کارەبا ..

لە استیدا هەکاری هەگربوونی کوەکەم بەو وەستای سەتەلایت و کارەبایە، ەز و هەمنیی و ەوشتی بەرزەتی .. پەشتر کە وەستایەکمان بانگ ئەکرد، پەش خەمان دەردەپەییە ژوورەوە، بە پەاوەوە، فەرش و دار و بەری پیس ئەکرد، دانەیەکمان لە وون بوو، لە موساعید مەتبەخ دەزیمانەوە، ئەیووت بزانم ئەمە بە نیازن چی بخەن .. دانەیەکی تریان خەی کردبوو بە ژووری کوەکەما، ئەیووت ئەم پلەیستەیشنەی تە زەر خاوە، ڤەرژنەکەی بگەە !

بەلام کوە کە و لا وەک ئەوان نەبوو، بە ەزەوە لەبەر دەرگا ائەوەستا، هەتا خەمان پەش ئەکەوتین و ەگامان نیشان ئەدا، پەاوەکانی لە دەرەوە دادەنا و سەری دادەخست و بە ەز و حورمەتەوە هەنگاوی دەنا ..

هیچ گلەیی و گازندەیەکی نەبوو، بە هەمنیی کارەکەی جەبەجە دەکرد..لەی نەدەکردیت بە کەی شەر، منەتی دنیای بەسەردا نەدەکردیت، کە ئەمووت ئەو قاعیدەی گەپە، یان ئەو ئە ئەن بییە کەن بووە، بەچی نایگەیت ؟ ..لەگە ئەوەی کە بیگەیایە قازانجە خەی تیا بوو، بەام بە ئاماژە ئەیووت پەویست ناکا، هیچ عەیبی نییە . .ئەو لە کاتەکدا وەستاکانی تر بە پرسی خەت قاعیدەی گەپ و ئە ئەن بی بە ئەگەیت و پارەیەکی زەری لەسەر حیساب ئەکردیت.

ئەم کوە کە و لا، دوای ئەوەی ئیشەکی تاقەتپەوکەنی لە کارەبا و سینی سەتەلایتەکەدا ئەکرد، نرخەکی زەر کەمی داوا دەکرد .. ئەمووت کەمە .. بە ئاماژە ئەیووت نا نا.. من تەنها حەقی خەم وەرئەگرم لەوە زیاتر حەرامە ..

کاتە داوەتم ئەکرد بە نانی نیوە، قبوەی نەدەکرد و بە زمانی ئاماژە تەی دەگەیاندم کە ناتوانە و کاری هەیە ..لە کاتەکدا دەنیا بووم هیچ کارەکی نەبوو، دەنیا بووم زەریش برسی بوو، بەام حەزی نەدەکرد ئەرکەکی زیاترم لەسەر دروست بکا و پارەی زیاترم پە خەرج بکات.

کوە ئەتیزمەکەم، لە کاتی تەکچوونی گەرمکەر و گیزەر و هەموو ئامەرەکی تری ماەکەماندا، یەکسەر ئەیووت باوکە، بە کوەه کە و لا بانگ بکە با بەمان چاک بکاتەوە ..

ئەمووت کوەم، ئەو وەستای کارەبا و سەتەلایتە، لە گەرمکەر و گیزەر و ئامەرەکانی تر نازانەت ..

ئیتر هەم کوە ئەتیزمەکەم و هەم خەیشم زەر ئاودەی ەوشتی بەرز و پیشەگەریی و شارستانیی کوە کە و لا بوو بووین ..چی وای لەم کوە کردووە لە ئەلفەوە تاکو یاء لە ئەمە جودا بە؟ چی وای لەکردووە چاو و او و دزی و درە و فە و ساختەچەتیی نەزانە ؟ چی وای لەکردووە دەستی دەستیت پە نەکا و مەشکەت لە نەگا بە گامەشەک

و پارەی زیادەت لە وەرنەگرەت ؟ چەن ئەم کوە دوور کەوتەتەوە لە شە و مە و سوکایەتیی و بە زیی و پەزلەدان و کاتکوشتنی موشتەرییەکانی ؟ چەن لەناو ئەم میللەتەدایە و هیچ شتەکی لەم میلەتە ناچە ؟ بەچی فزوییەت و چاو و ەاو و سیخویی و چاوحیزیی و هەموو سیفەتە ناشیرینەکانی تیا نییە؟ بەچی لە ژەر پەردەی دین و ناسیاویی و متمانەدا، هیچ جەرە شمشەر و خەنجەرەکی حەشار نەداوە بیدات لە قوربانییەکانی ؟

وەامەکەی زەر ئاسانە ..

چونکە ئەم کوەە کە و لا.. هیچ جنەو و فە و فە و داو و تە و فاک و فیکەکی خەکەکە نەچووە بە گوەچکەیدا .. هیچ زوەم و ناپیاویی و نامەردیی و ناکەس بەچییەکی نەبیستووە و نەچەتە ناو هەست و هەشیی و لاپەی ویژدانی پیس نەبووە .. وانەکانی دزیی و دەستبەین و کاتکوشتن و سوکایەتیی و بە متمانەیی و تەرنەخواردن و چاوچنەکیی و حیزفرسەتیی وەرنەگرتووە .. کەرسەکانی خەخەریی و براکوژیی و کەبەکەی ناشەریفانە و حیزبایەتیی و بنەماەیی و تیرەگەریی و لووتبەرزیی وەرنەگرتووە .. زانکە و پەیمانگاکانی خەپەرستیی و فشکەریی و پەزلەدان و کافریی و مونافیقیی و خەدوەمەنکردنی خەرا و زەتییدا نەخوەندووە..

هەر بەیە خەم و کوە ئەتیزمەکەم، عاشقی ەفتار و هەس و کەوت و ەوشتی کوە کە و لاەکە بوو بووین ..

بە جەرەک هەردووکمان حەزمان ئەکرد ئەمەیش کە و لا بووینایە بە ئەوەی وەکو ئەو بە جوانیی و پاکیی و متمانە و پیشەگەریی بماینایەتەوە ..

لە کەتاییدا چارەسەری دەخی سیاسیی و ئابووریی و کەمەایەتیی کوردم دەزییەوە .. بە .. پەویستە کار بەدەستانی کورد ، کە و لا بکرەن و لەبەردەم ئەو وەستایەدا بکرەن بە شاگرد بە ئەوەی فەری ئەدەب و وەفا و پاکیی و چاکیی و خەنەویستیی و پیشەگەریی ببن .. پەویستە لەسەرەوە بە خوارەوە، سەرەکی حوکمەت و وەزیرەکان و سەرەک حیزبەکان و بەوەبەرە گشتییەکان هەتا بچوکترین کاربەدەست و خاوان پیشەو بازرگانی ئەم کەمەگایە، کە و لا بکرەن و .. کەرسەک لەلای کوە کە و لا بخوەنن.. کەرسەک لەسەر چەنەتیی گەانەوە بە مرەڤایەتیی و پەکەوە ژیان و وازهەنان لە لوتبەرزیی و خوەنمژین و گیرفانبەینی یەکتریی ..کەرسەک لەسەر ەزگرتن و بە هەند وەرگرتنی بار و دەخی هەژاران و نەدارانی کەمەگا .. کەرسەک لەسەر ئەوەی ئەوەندەی کارەکانمان مافمان هەبە و .. سامان و داهاتی گشتی لەسەر خەمان و ماە و مناەمان تاپە نەکەین ..

ئای چەند پەویستمان بەوەیە کوە کە و لا یەک بە یەکمان

هەوشنە و .. بەگناوی ناخمان ابدا و .. کەبە ناشیرینەکانمان لەبکاتەوە و.. دەکی ق و ئەریی و خەخەریی و چەسیی دە و دەروونمان بژار بکات و .. بمانکات بە کەسانەکی نەرمالی وەکو خەی ..

کاتە ژنەکەت تەقاعود ئەبە.. نەوزاد بەندی

وەک ئەن قەناغی پەش جەنازە، خانەنشین بوونە ..وەک چەن جەنازە ناو و ناونیشانەکان وەردەگرەتەوە، تەنها پلە و پەست و پەناسەک کە بەت جەدەهە، ووشەی جەنازەیە.. بە هەمان شەوە خانەنشین بوونیش، ناونیشان و پلە و پەستەکانت لەدەسەنەتەوە و هەمووان پەت ئەن خانەنشین.. ئیتر ناپرسن تە چ کارە بوویت، بەوانامە و پسپەییت لە چیدا هەبوو، چەند بەرهەم و داهەنان و هەوە و خەبات و دەوامت کردووە.. نەخەر، ئەوانە هەمووی بە کەڤەرەک دادەپەشرەن وەک چەن سەیارەیەکی دەعمکردوو دادەپەشرە، مەگەر خەت باسی ژیانی فەرمانبەرییت بکەی، ئیتر لەبەردەم مایکی تەلەفزیەنەکا بە یان لە بەردەم مایکی خەتەکی فریی ئاسیاسەدا..

دوای ئەوە، پرسیاری زانستیی و ئیدارییەکانت لە ناکرە، تەنها پرسیاری بازاییانەت لە دەکرەت، وەکو :عەسکەرییەکەیان بە حیساب کردیت؟ بە چەند خانەنشینیان کردیت؟.. شەش مانگەکەت وەرگرت؟ ..ئەی دوانزە مانگەکەی بەغا دەنگی نییە؟ بە بە دەرماە، چەندت وەرئەگرت؟ پلە چەند بووی؟ تەبعەن پاشەکەوتی موچەکانیشت فت ..؟

ئەمە بە پیاو بە هەرحاە، چونکە لە ئەسقان و ماسولکەی بەهەز دروستکراوە و نیوەی تەمەنی لە بازاە و مامە و بەنە و بەردەدا بەسەر بردووە، بەام ژن کە زەر زوو هەگری کار و تینی ژانە ئەبە، چەن بتوانەت ئەو گەانکارییە لەناکاوە قبوە بکات؟ چەن ازی بە لە ناونیشانی مامەستا و ئەندازیار و دادوەرەوە پەی بووترەت خانەنشین؟

لە پەکا ئەت : نەمزانی، ئەو هەموو جل و پەاوەیشم کەی، تازە ئیتر بەچیمە؟ وەا ئەیانکەم بە خەر .. دەستەک جل و جووتەک پەاو بەسە ..

ـــ بـ□□□ باش ..
هـشتا دوو هـفتـی ماو□، فـرمانبـر□ ژنـکانی هاو□□ی □□زلـنانی بـ□ دـکـن، □□ـز لـنـانی چـی؟ □□نگـ□ پـاشتـلانـیـکیش هـر ئـو□نـدی تـ□ بچـ□.. واز لـ□ شیرینیی و خواردن و خواردنـو□یش بـنـ□، کـ□ کـک بـ□ تـو□تـ□ ئـ□□□ لاکـ□ بـو لاو□..سـپـایت بـ□ کـکـا کـلا ئـ□□□، ئـو□ جـی منـ□.. شاورمـ□ بـ□ پیتزا ئـ□□□ لاچـ□ لـ□بـرچاوما..پارچـیـک پـخشانی پـ□ لـ□ سـز و عاتیفـ□ لـ□ پارچـ□ شوشـیـکدا ئـنوسن، بـرد ئـکات بـ□ ئاو .. ئیتر لـ□ پـ□□کا بـ□□□وبـری فـرمانگـ□ لـ□ پـمـی گریان ئـدات، بـ□ دوایدا فـرمانبـر□کان وـک کـرس بـی ئـسـننـو□، ئینجا وـر□ ئـبـ□ وـزع و حاـی هاوسـرت چـن بـت، ئـو هـموو فـرمانبـر و بـ□□□وبـر و کارگوزار□ لـ□ چوار دـوری بگرین؟ ئـو□ وـک دـ□□□ن لـ□ باسکردن و وـنا کردن نایـت.
لـ□ پـ□ تـلـفـنـکت بـ□ دـت، بـ□ دـنگـکی کزـ□□ و مشـ□ مش پـت ئـ□□□: لـ□ کوـی؟
تـ□ دـت دادـخورپـ□، هـناسـت سوار ئـبـ□ و بـ□ خـرایی ئـ□□□ی : چی □ووی داو□ ؟ بـ□ خاتری خوا ..
ئـو شارـزایـ□ لـ□ جـگای تـنفیس و فشکردنـو□کـت، یـکسـر □یتمی دـنگی ئـگـ□□□ و ئـ□□□ : نا نا هیچ نـبوو□، □□زلـنانـکـیـ□..
هـناسـیـکی ئـاسودـیی هـ□□ئـمـژی و ئـتـو□ وـک محـمـد سـ□□□اح سوجدـیـکی شوکر بـ□ خوا ببـی، بـ□□ام ئـو بوارت نادا و ..ئـ□□□ : برادـرـکت نییـ□ پیکابی هـبـ□؟
تـ□ ئـ□□□ی : بـچی ؟
ئـو ئـ□□□ : ئـو□نـ□ گو□ و هـدیـم بـ□ هاتوو□، لـ□ سـیارـکـی خـمانا جـی نابـتـو□ !!
ئینجا وـر□ ئـو هـموو دیاری و گو□ و شیرینییـ□، کـچی هـموویان خـمبار و چاو ئاوساو، لانی کـم هـر یـکـی دوو سـ□ تاو فرمـسکی □شتـوو□، چـوار دـوری چاویـان وـک قـخ شیـن و مـر بـتـو□.. جـا فیمـیـی لای خـمان هـر کـ□ گریا، یـکسـر ئاویش بـ□ لووتیا دـتـ□ خوار ..
کـ□ ئـچیت بـ□ فـرمانگاکـی بـ□ بارکردنی گو□ و دیارییـکان، کـرسـک فـرمانبـر مشـ□ مشیانـ□ ..
دوای نیو سـعات، ماـ□□کـتان وـک مـشتـلی لـهاتوو□، ئـو هـموو باوـشـ□ گو□□ سروشتییـ□، بـ□ شـوازـکی زـر جوان پـچراونـتـو□ .. ئـو هـموو قوماشی جلی کوردییـ□ .. خـ□ نایشوـریت بـ□□یت ئـر□ ئـم هـموو گو□□ گرانبـهایانـ□، سبـی دوو سبـی سیس ئـبن و ئـبـ□ فـ□□یان بدـین، خـزگـ□ گوـی نایلـن بوونایه، یان شتـ□ بوونایه سودـکیان هـبووایـ□، ئینجا ئـو هـموو جلـ□ کوردییانـ□ چین؟ کوا ئـستا کورد جلی کوردی

لەبەر ئەکا؟ بە ئەو بازاە، ئەوەی جلی کوردی پەشیبە، تەنها برا عەرەبە چاو گەشەکانمانن ..
نا ..نا .. نابە ئەو قسانە بکەیت، مەز و سەر کەوانتەرەکان بوون ەبایەی گوە، قەیناکات ..
ئەە : یەک حەشریان بە کردووم، هەر نەبەتەو .. ئەوەنە گریاوین، ئەوەنە گریاوین، پرزەمان لە بەا .. ئەیانووت خەمان ناگرین چی بکەین.
ئیتر تە نازانیت چی بەیت، ئەگەر پەی بەیت : بە خەشیی بە.. ەنگە پەت بە ئەزانم پەت خەش ئیتر ببم بە ژنی ماەو و ئەو تەز دەوام و دائیرەیەیشم نەمەنە ..
ئەگەر بەی خەری پەو بە ..
ەنگە بە خەری چی؟ مەلیک مەحمود مرد هەر ئەوەنە بەی گریاون ..
خە ئەگەر بەی : دەی بەس نییە خزمەتەکەت بە سەلامەتیی تەواو کرد و نەجاتت بوو !
ەنگە بە بە ؟ خە خزمەتی عەسکەریی نییە، وەا هەموو ەژە کە ئەچووم بە دەوام وەک ئەوەی بچم بە سەیران، وابوو .. چا لەدەنرا، کەک و پیتزامان بانگ ئەکرد، بە گوەبەژە و دەنکە کولەکەو.. باس و خواسی دنیا و ..نوکتە و قسەی خەش..ەک لە خوشکەکانم دەسەزتر بوون.. نەجاتی چی؟ تە تەواویت؟ یەعنی چی نەجاتم بوو؟ خە زیندانی سیاسیی نەبووم ..
ئیتر نازانن چی بەن.. بەام بە ەای من هیچ نەن باشترە.. هەر جار جار بەنەکی چەپکە گوەکان بکەن و . . بەن ئەی چی بچم کەمە گوەدانی گەورە – گەورە بکەم، ئاویان تەکەین لەگە دەنکە پاراسیتە، با نەژاکەن ؟
ئەگەر ئەویش نەن ەنگە بەم باشتر بە بەتان.
بە گومان ئەمە بار و دەخەکی کەمەگا و سیستمەکی دەساتە کە کەمەگای توشی ئاەودە بوون کردووە بە کارەکی وەهمییەو، لە ەاستیدا نە کارە و نە بەرهەمە و نە هیچ داهەنانەکی تیایە، دوای ئەو لە پەکدا ئەە بەن بە ماەو خانەنشین بوویت.. ئەو ئاەودە بوونە و ئەم لە پەدا وازهەنانە، شەکەکی گەورەیە لە ژیانی هەر فەرمانبەرەکدا، چونکە هیچ بەدیلەکی تری نییە .. ئەبە لە لوتکەیەکەو بە ناو شیوەکی نادیار تلەر بەتەو .. لە ووەاتانی پەشکەوتوودا پارەیەکی زەر بە خانەنشین خەرج دەکرەت بە ئەوەی بتوانە گەشت و گەان بە ووەاتاندا بکات، لە هەندە ووەاتدا شوقەیەکیش بە خانەنشین دەدرەت بە نرخەکی ەمزیی وکەم، هەتا خەی پەو سەرقاە بکا و ..وەک خاوەن سەرمایەیەکی لە بەت و .. هەستی غەرییی و بەکاریی بە سەریدا زاە نەبە و نوقمی نەکات ..

لای ئەمە هیچ شتێک لەو شتانە لە ئارادا نییە، ئەوەی بە خانەنشین ئەمەنتەوە تەنها یادگاریی و خەم و خەفەت و گۆشەگیرییەی و نامەبوونە.. بە تایبەت کە زیاتر لە شەست موچەی بە ناوی پاشکەوتەوە لە زەوت کراوە مەگەر لە ڕۆژی قیامەتدا، وەک مەحوی ، ئەم دەستاتە پاشکەوت بەتەوە فکری.

چاکە.. نەوزاد بەندی

چاکە وشەیەکە لە هەموو فەرهەنگ و کولتوورەکانی کۆن و نوێدا، هەبووە و هەیە و ئەبێ.. هەنگێ بەهەم ووشەیەکی هەندە فراوان و بە تان و پۆیە، سەرجەم ئایین و بیر و باوەڕەکان بە هی خۆیانی ئەزانن.
هیچ کەس و ئایدیا و کەمەڵک نییە خۆی بە چاک و چاکەکار نەزانێت، پیاو کوژەکان پێش کوژراوەکان، دیکتاتۆرەکان پێش دیموکراسەخوازەکان، بەباوەڕەکان پێش باوەڕدارەکان، هەگەز پەرستەکان پێش هەموان، خۆیان بە چاکەکار ئەزانن و هەرچی تاوانێک ئەنجامی دەدەن بە کاری چاک و چاکە لە قەڵەمی دەدەن.
ئینجا با بزانین چاکە، وەک ووشە و پێناسەیەک چییە؟ ئاخۆ هی هەموومانە یان نا..
چاکە لە پێناسە زۆر سادەکەیدا ئەوە تە خراپە نەکەیت..وەک چۆن باشترین پەیوەر بە مرۆڤێک کە نەچێتە زێنی دەندەکانەوە، ئەویە زەهم نەکات..
واتا وەک هەنگاوی یەکەم بە ئەوەی چاک بیت، پێویست ناکات چاکە بکەیت، بەڵام هەوە بدە خراپە نەکەیت..دراوسێی منیت، پێویست ناکات دیاریییم بە بدەنیت، بەڵام تەنەکەی خەڵکەت لە بەردەم ماڵی مندا دامەنە.. پێویست ناکات چاک و چێنیەکی گەرم و دوور و درێژم لەگەڵدا بکەیت، بەڵام پێویستە نیوەی ئوتومبیلەکەت لە بەردەگاکەی مندا نەبێت، چونکە منیش وەک تە ئوتومبیلم هەیە.. پێویست ناکات پەم بەڵێی ئەی گەلی قارەمان، بەڵام پێویستە داهاتی ووتاکەم نەدزیت بە خەت.
پێویست ناکا باسی زیرەکیی و مەردایەتیی کەسێک بکەیت، بەڵام پێویستە کە لە خاڵکەدا یەکتان نەگرتەوە نەکەوێتە هەوەی ناشیرینکردنی..

واتا هەنگاوی یەکەم بە ئەوەی چاک بیت، ئەوەیە کە خراپ نەبیت. یەکەم هەوەی چاککردن ئەوەیە کە واز لە خراپەکردن بەنیت..
ئەستا زەرینە دەەن ئەمە خراپەکار نین، چاکەیەکیش لە توانامانداا بووبە کردوومانە.. لە ەاستیدا ئەو قسەیە خەی لە خەیدا خراپەکارییە، واتا من بەم بەردەوام پەناسەیەکی ئەرەنیی خەم بکەم و خراپەکاریی لە خەم دوور بخەمەوە، ئەوە خەی لە خەیدا خراپەکارییە.. چونکە مرەڤ کاتە ئەە من خراپەکار نیم، کەواتە خراپەکانی ناو کەمەگاکەی ئەخاتە سەر شانی ئەوانی تر، بە بە ئەوەی خەیشی هیچ جیاوازییەکی لەگەە ئەوانی تردا هەبە، گەر وا نەبووایە هەبەت لە کەمەگایەکی تردا لە دایک ئەبوو یان سەری خەی هەئەگرت بە کەمەگایەکی دادپەروەر . . ئەوە جەرەکە لە نەرگزیی.. کەمەگای نەرگزیی ئەو کەمەگایەیە کە تاکەکانی خاوەن کەسایەتییەکی لەخەازیی و عاشق بەخەیانن، بەو جەرە خراپەکاریی وەک تەپی بالە، بە یەکتریی هەدەدەن و هیچیان خەی ناکا بە خاوەنی. کەمەگای کوردییش کەمەگایەکی هەتا سەر ئەسقان نەرگزییە، دەسەات خەی ئەکا بە چاککارەکی بە وەنە و پەشمەرگە و مەرجەع و پارەزگار ی سەر و ماەی خەک و هەموو خراپەکان وەک تەپ هەددا بە جەماوەر، جەماوەریش دەست دەکات بە ەخنە و جنەو و تانە و تەشەر لە دەسەات و بە دز و جەردە و هەکاری هەموو نەهامەتییەکانی دادەنە و ..خراپەکان وەک تەپ هەددەداتەوە بە ناو گەپانی دەسەات.
کاتە ەژەمی بەعس لە کوردستان کش مەلیکی لەکرا، دام و دەزگاکانی حوکمەت تاەان کران، ئەم تاەانکردنە کە خراپەکاریی و تاوانەکی قەزەونە، تا ئەستایش واتا دوای 35 ساە لە ئەنجامدانی، نازانین کە ئەنجامی داوە؟ هەر کەسەک ئەیداتە پاە کەسەکی تر، هەر تیرە و هەز و بنەماە و حیزبە ئەیداتە پاە تیرە و هەز و بنەماە و حیزبەکانی تر .. ەک وەک جاشایەتییەکە وایە، لەگەە هەبوونی دەیان هەزار چەکداری خەفرەش کە ناویان لە نرابوو جاش، ئەمە یەک دانەیشیان دیار نین و نازانین ئەو جاشانە کە بوون و چییان لە بەسەرهات؟ ئاسمان هەیلوشین یان چوون بە ناخی زەمیندا..
ئەو نمونانە بە سەلماندنی ئەو یەکەم هەنگاوە بوو، کە لە ەگای چاکەدا پەویستە بینەین، ئەویش نەکردنی خراپەیە.. هەبەت پەش ئەم یەکەم هەنگاوە، لەسەر هەموومانە واز لە جوانکاریی و ئارایشتکردنی خەمان بەنین ، واتا پەویستە سەرەتا ددان بەوەدا بنەین پەشتر چاک نەبووین، ئەگینا خراپە هەموو کەمەگای نوقوم نەدەکرد، واتا جەگای پەکەنینە گەر لەناو قوەاوەکدا خەکەک هەبن بەن ئەمە قوەاویی نین..

به استی من قاقا پدکنم بو جرد ملیاردری لە جیاتی واز لە دزیی و مافیاگرتیی بنە و ملیارکانی کە دزیوتی بیگننتو بە خزنی دوت، ئچە بە عمرە و تپک خام لە خیو ئپچە و لەلای بردشکو ونکانی باو دکاتو، ئمە وک ئو وایە خواردنکی بگن لە جیاتی ئوی بیخینە ناو تنکی خو، بیخنە ناو مایکرویڤکی تازو ..

بە استی من پکنینم بو چکدارانە دت کە باسی پیاوتیی و مردایتیی و ششگیی و وفاداریی خیان ئکن، چونکە ئگر ئو قسانیش است بن، ئبە خیان نیکن، هروها هاو و نانخرکانیشیان نیکن، ئبە خککی بلاین ئو پناسانیان بە بکن..چونکە یکک لە گورترین خراپکانی مرڤ ئویە باسی چاکی خی ئکات..

من سرم ئسومە لو کاربدست و هونرمند و نوسر و کسایتییانی کە بو ژگارە لسر سکرین و ناو کتب و ژنامکاندا دردکون و باسی گرنگیی و ماندوونناسیی و فرە برهمیی و داهنانە گورکان و ئازایتیی و ئشکنجکانی خیان دکن لە پناوی گلی کوردا، لە کاتکدا ئمە گلی کورد ئوندە بە داهاتوو، بە ئستایە، ئوندە دستوسان و بە برنامە و بە خاونە، وک هویرک وایە هر میللتک بیو، ئیکاتە سر ساج و شتکی بە خی لە دروست ئکا..وک کلاویک وایە هر کسە بیو چک و تقمنیی و میزی خی لە فە ددات.

بە استی عیبیکی گوریە، خراپیکی گوریە و همان کاتیش تاوانکی گوریە، لە کمگایکدا کە نوقوم بوو لە گندییی و دزیی و ورانکاریی و پاوانخوازیی و لەبار بردنی هموو کایە مرڤایتییکاندا، خککک ئوندە بە شرم و حیا بن، بن و لە میدیاکانو باس لە سرکردایتیی و پیاوتیی و زیرکیی و خباتگییی و قوربانیدانی خیان بکن و خیان با بدن و چاووانی چپە و ستایش بن لە خککی هناسە سارد و مایپوچو.

واتا لردا یکم هنگاوی چاکە خوازیی ئویە بدنگ بین.. وک چن کە لە بردم ترمکدا ادوستین، هموان بدنگ ئبین..چونکە باشترین خزمت بو دخە، بدنگبوونە..

ئویش ئی دنکیشتە زیانخرە گمژە و بە هونر و خوپرست و ملیاردرکان، باشترین خزمت و چاکیک لسر ترمی کوردستان بیکن، ئویە بدنگ بن..

نوزاد بندی

تەحزیر ەسمی.. شیعر\ نەوزاد بەندی

با دوا شت کە لە یادی ئەکەی ،
من بم ..
دوای من،
هیچی ترت بە لە یادکردن، نەمێنێ..
با دوا کەس کە تیرەری ئەکەی،
من بم ..
دوای من هیچ کەسە نەتدوێنێ …
من با دوا دەنکە فستق بم ،
کە تۆکەڵەکانی جیا دەکەیتەوە ..
فڕێی ئەدەی ..
با دوا کەس کە بڵەکی ئەکەی،
من بم ..
واڵەکەت وەک دەشتی کەنعان،چۆڵ بێ ..
دوای من، خاڵیی و تەنیا بی وەک مانگ
با من دوا پرژە عەتر بم ،
کە ئیتر ئەبێ شوشەکە
بشکێنی ..
وەک دوا دڵۆپە فرمێسکی
سەر برژانگ ..
نامەوێ دوای من ،
کەس زەنگت بێ لێدا ..
نوکتەیەکت بێ بکا و
بتهێنێتە پێکەنین ..
لە پەسەی هەڵبژاردنی عەشقا،
دەنگت پێ بدا و ..
داوەتی پیاسەیەکت بێ بکا و
لە پێچکدا،
شانت بەر شانی بکەوێ ..
نامەوێ ..نا ..نامەوێ،

لە دوای من،
شاعیرە دار و تەختەی
شیعرەکت بە ببەستە و
لە ئەسکەلەیەکەوە،
تەماشات کا و
دنیایەک وەنەت بگرە..
بیەوە لە فرستەکا،
پەت بەە دەم پەم
ئەەە خەشم ئەوە ..
نا .. نامەوە ..
دوای من کەسەکی تر
لە زیندانە نهەنییەکانتا،
بەر هیچ عەفواتە نەکەوە ..
ەازی نەبە لەت جیا بەتەوە،
بە ئان و زەمان ..
نا .. نامەوە ..
دوای من، کەسەک
خەوی نیوەەیەکت بزەنە و
وەک قازیقە بتخاتە سەر شانی و
بتبا بە ناو درەختە نەمامەکانی پارکە ..
لە دەندرمە خانیەک ،
دوو پسکیتی ەەنگ و ەەنگ بکەە ..
لە کەبابخانیەک بەە،
چوار شیشی موشەکەل مەحشی ..
نامەوە . نا دوای من،
هیچ جەردەیەکی ترت لە هەەکەوە ..
ئەمەوە هەر من،
تیشکی چاوەکانت تاەان کەم ..
هەر من هەنگاوەکانت بە خەم پاوانکەم ..
نامەوە دوای من ،
هیچ جەردەیەکی تر،
نەیەەە نیوەەە بنووی ..
بە دیارتەوە دانیشە ،
تە باوەشک بەیت و
ئەویش مەوزوعەکی دوور و درەژ بکاتەوە ..
ئەو خەو بیباتەوە و
تەیش نیوسەعات تەلەفەن بکەی ..

ئەواره زەر خەرا بەتە شارەو و
مانگ پەش وەخت ،
کەدەتا بکا بەسەر عەسرا ..
کزەبایەک دەستت بتەزنێ و ..
نامەو بەجگە لە خەم هیچ جەردەیەک،
وەک کەترە باریکەیەکی بەر شەختە،
دەستکت بفڕێنێ و
بیخاتە گیرفانێکی ..
بەجگە لە خەم ، نامەو هیچ جەردەیەک،
بە بەرنامە ،
تە بکا بە هاوڕێی سەیرانێکی
بە سەربازی جەنگێکی ..
بە فڕچی ڕەنگێکی ..
بە هاوبەشی پێکەنین و گریانێکی ..

نەخشیی پاتەی دەاو و دشداشە ی چەکن.. نەوزاد بەندی

عەلی کوێی ئەبوتالیب لە ووتەیەکیدا باس لەوە دەکات، خەر لە گەدەیەکدا نییە برسی بووبێت و لە پێکا تەر بووبێت.
یەکێک لە دەخە تراژیدییەکانی مرۆڤ، ئاودە بونەتی بە هەندە شت کە لە ژیانیدا زەر دووبارە بەتەوە، ئەو شتانە ئەگەر قورس و ناڕەحەت و حەیابەریش بووبن، هەر ناتوانێت دەستبەرداریان بە.
لە کەلەپوریی خەماندا حەکایەتێک هەیە باس لە کوڕە شوانێک ئەکات بازی پاشایەتیی لەسەر شانی ئەنیشتەوە و لە پێکدا ئەبێتە پاشا .. یەکێک لە وەزیرەکانی چاودەریی دەکات، بڕی دەردەکەوە پاشا قەراغە نان لە تاقەکانی کەشکەکەیدا دادەنێ، هەتا ڕۆق دەبنەوە، جا لە شەودا بە دزیی خەدەم و حەشەمەکەیەوە، قەراغە نانە ڕۆقەکان دائەکرمێنێ و ئەیانخوات چونکە ئەوە خواردنی ساڵەهای ساڵی بووە، تاج و تەختی پاشایەتیی نەیانتوانیوە ئەو نانڕۆق کرماندنەی بە چارسەر بکەن.
بەڕام لەم ووتاە سەیرەی خەماندا یان لەم کەمەڵگا ڕەشکییەی

عەراقدا، بەردەوام دیاردەی دزێو و حەیابەرە ئەبینین، بە نمونە خەزانەکی دەشتەکیی کاتێ دێنە شارەوە، لە جیاتیی درێژە بە ژیانی دەشتەکیی بدەن یان هیچ نەبێ وەک خۆکی شار بژین، پەداگریی ئەکەن و خەیان ئەکەن بە گاتەجار بە حیسابی خەیان ەوخسار و ەگ و ەیشی دەشتەکیی لە خەیاندا قەناچێ دەکەن، ئەبینیت بە هیچ جۆرێ دار و درەخت لە ماڵەکانیاندا نیە، بە ئەوەی بیرەوەریی باخداریی و کشتیاریی و پاچەکەیان تەدا نژتەوە .. کوڵەکانیان ئەبنە مەیخەر و قومارچی، تازەترین مەدەلی قژ و جل و بەرگ پەیدەو دەکەن، کچەکانیان بە تەشت بەیاخ و سوراو و سپیاو بە سەر و گوڵاکیاندا ئەڕژن.. خانووەکانیان بە تازەترین مەدەلی دیکەر دروست دەکەن بە جۆرێک ەوکاری دەرەویان زەر لە ناوەویان گرانبەهاتر و خەشتر و جوانترە، ئینجا شاخی کەڵەکویێک و ئایەتی (و ان یکادوا الذین یزلقونك بابصارهم …) هەڵدەواسن، دیاردەی ئەم ئایەتی دژی چاوپیسیی هەڵواسینە، لە دوای هەنانی بە لەشاویی دەشتەکییەکانەوە سەری هەڵدا، لە لایەن ژمی بەعسەوە ساڵی 1979 ..

لە ەاستیدا هەموو ئەم مەسرەفە گەورە و گرانە، ئەوەندەی تەسقاڵێک ئەوانی دەشتەکیی ناگرێ، چونکە گەان لە ەی زانست و مەعریفە و مەشک و دەروونەوە ەوو دەدەن، ئەبینیت لە بچوکترین جیاوازی باری سەرنج و بڕیارەوە، یەکسەر دەست دەدەنە چەقۆ و گاڵەک و چەک، یەکتری قەتڵ و عام دەکەن.. کەانەکانی شار پیس و پەخە دەکەن و .. مەینەیێک ببینن، ئەگەر دەستەکیشی بە نەبەن، تەشەرەکی بریندارکەری تەدەگرن..لەسەر سانتیمەترێک زەوی لەگڵ دراوسێکیاندا ئەیکەن بە شڕ و دادگای پێ دەگرن..لە ئەرکەکانی شارنشینیی ەادەکەن وەک باج و شتەکانی تر.. کەان و شەقامەکان پێ دەکەن لە دیاردەی دەشتەکیی، وەکو دەنگی بەرز و بڕڕ و شڕەجنێو و بە ەڵەزیی و قڕڕباغیی بە مەبەست و دوکانی بیست و چوارسەعاتیی و زیادەڕەویی و پیس و پەخیی لە هەموو دامەزراوە شارستانییەکاندا..

ئەو هەوڵە ەووکەشە گرانبەهـا شکسـت خـواردووانە و .. ئەو دەخە نائارامەی شارەکە توشی دەبێت، وا دەکات هەم خەزانە دەشتەکییەکان نائارام بن و هەم خەڵکی شارەکە ..وەک ئەوە وایە چەند مریشکێک لە کەڵگەیەکی قازدا بڕڕێنا بکەیت، نە مریشکەکان ئەبن بە قاز و نە قازەکانیش ئەبنە مریشک، هیچ کامیشیان ناحەوێنەوە، مەگەر ئەو کاتە بحەوێنەوە کە مریشکەکان لەو کەڵگەیە ئەچنە دەرەوە، بەو جۆرە بڕە بڕە خەڵکی شار، سەری خەیان هەڵدەگرن و دەشتەکییەکان ئەبنە خاوەنی شار. ئەم دیاردە کەمەایەتییە، دکتەر عەلی وەردی بە دوور و درێژیی ئاماژەی پێداوە، لە کاتێکدا وەسفی ڕەشەکییەکان دەکات کە بە پێل دێنە شار و دەچنە دەزگا سیخوڕیی و شۆڕشگێڕان و پەستی

شەق وەشاندن وەردەگرن، ئەوە بە گەورەترین چەژ و سەرکەوتن لە قەڵەم دەدەن کە لە بەرامبەر شەقوشاندندا، موچە وەربگریت.
کەشی دەسەڵات لە عێراقدا، لە دوای لابردنی ئەحمەد حەسەن بەکر بە پیلانی ژێر بە ژێری سەدام و دەزگاکا سیخوڕیە جیهانییەکان بە مەرجی هەڵگیرساندنی شەڕێکی دوور ودرێژ لەگەڵ ژەمی نوێی ئێرانی ئەوسادا، واتا ساڵی 1980، ئەوە بوو کەسێکی هەشکیی و دەشتەکیی وەک سەدام حسێن بووە فەرمانڕەوای عێراقێکی شارستانیی و خاوەن کولتوور و مێژوویەکی پرشنگدار .. ئەم دەشتەکییە کەوتە گەڵانکاریی لە هووکەشیدا بە شاردنەوەی گەمژەیی و هەشکەکییەکەی، وەک دانانی شەپقەی هەڕژاوایی، کەشانی جگەرەی چروتی کوبایی، دروستکردنی دەیان و سەدان کەشک..جێبەجێکردنی کۆرانەی کتێبی میری نیکەڵە مەکیاڤیللیی ..لاسایی کۆرانەی ستالین و هیتلەر لە کوشتن و پاکتاوکردنی هاوەڵکانی و گەلی کورد و ..شیعە .. دانانی باڵاترین پلەی سەربازیی موهیب هوکن لەسەر شانکانی بە بە ئەوەی لە هیچ کەڵەڕ و قوتابخانەیەکی سەربازییدا بە یەک سەعاتیش خوێندبێتی.
ئەم کردارە ناشیرین و زیادەڕەو و تاوانکارییانە، ئەوەندەی تازەک عەقڵییەتی دەشتەکیی و هەشکیی سەدامیان نیگەیی، ئەو تانهاشەوزارەکی خوار و خێچی عەجەی دەزانیی و نایدەتوانی دوو دەڵە عەرەبی هەوان بێ، مەگەر بەیان نوسیبێ و ئەمیش خوێندبێتیەوە.. ئەو هەر هەشکییەک بووە کە هیچ زمانەکی زیندووی جیهانیی نەدەزانی.. بەو جۆرە دەخی لە خۆی و گەلانی عەراقیش تەک وپەکدا، نایدەتوانی عەراق بەجێبهێڵێت، بە درێژایی دەیان ساڵ حوکمڕانیی، یەک جار سەردانی هوسیا و یەک جار سەردانی فەڕەنسای کرد، عەقڵییەتی دەشتەکیی و هەشکییەکەی، وای دەخواست هەر لە عەراق بمێنێتەوە و هەموو شەوەکیش لە تەلەفزیۆندا دەرکەوێت و قسەی هەڵەق ومەڵەق بکات، شەقام و فەرمانگا و یاریگا و مەڵەوانگە و مزگەوت و تەواوی ماڵەکانی ووڵاتەکە پە بکات لە وێنە و پۆیکەر و وتەی خۆی ..تەنانەت لەسەر کتێب و دەفتەری خوێندگاکاندا وێنەی خۆی چاپ دەکرد و.. لە دیوار و دەرگا و هەموو شوێنەکی ووڵاتدا وتە خوار و خێچکانی بە پیتی زەڕین ئەنووسران ..
بەو جۆرە عەراق هەواش هوخساری شارستانیی لە داڕنرا و .. بەربەریەت و دەشتەکێتیی باڵی بەسەردا کێشا، ئیتر دەشتەکیی و هەشکییەکان دەوڵەمەند و دەسەڵاتدار و پلەدار و خاوەن بیار بوون، کەسانی خاوەن بەوانامە و ئەدەب و زانست و هونەریش، هەژ بە هەژ بە نرخ و بە بایەخ دەکران..
لە دوای سەدامیش، کەمەکی تر بەفەرمانی ئەمریکا هاتنە سەر تەختی پاشایەتیی، کەمەکی برسی و تینوو، پاتەداو و دشداشە چەکن،

لەناکاو بوون بە پاشای پاشاکان .. ئەم هەموو پاشا پاتە دەاو و دشداشە چەکنە، کەوتنە خەیان، بە شاردنەوەی پاتە دەاو و دشداشە چەکنەکانیان کە ساڵەهای ساڵ پەیانەوە لکا بوون.. سەرتا بە خواردنەکی زەر و بە شومار، قەڵاو و تەنگەئستوور بوون، پاشان ملیەنەها دەلار لە کەشک و ئوتومبیل و عەیش و نەشی پاشا پاتەدەاو و دشداشە چەکنەکانا خەرج کرا.. قەڵای شاهانە، جەڵبی ئوتومبیلی گرانبەهای ڕەشمیریی، فەرکەی تایبەتی گرانبەها، چاکەت و پانتەڵ و بەینباخی بەاندە جیهانییەکانی ئیتالیا و فەڕانسا، عەتری گرانبەها، سەعاتی مەچەکی ئەڵماس بە ملیەنەها دەلار، کەشک و قەڵای دەرەوەی وڵات بە ملیارەها دەلار، هەزاران کەمپانیا و زانکە و مەڵ و تاوەری یەکەی نیشتەجێبوون بەناوی خەیان و کوە و خوشکەزا و برازا و ئامەزا و یار و یاوەرەکانیانەوە.. پەستاندنی بانکەکانی سویسرا و وڵاتانی مافیاگەر بە ملیارەها دەلاری ڕەش و بە سەرتا و .. پاوانکردنی زەوی و گرد و شاخ و باخ و نەوت و پەیوەندییەکان و کارەبا و ئاو و خوێندن و تەندروستیی و قەڵ و مەڵ و کچەمەدەل و سەروپە!! و هەموو کایەکانی تر ..
ئەو خەرجییە گەورە و گرانانە لە سەر و پەتەڵاک و نیشتەجێبوون و گواستنەوە و گیرفانیاندا کرا، ئەوندەی تەسقاڵەک پاتەی دەاو و چەکی دشداشەکانیانی چارسەر نەکرد.. هەر بە ڕەشکیی و دەشتەکیی و چەقاوسویەتیی و دەبەنگیی و نەخوێندەواریی و بە مەراڵیی مانەوە .. دوای 35 ساڵ، هێشتا نەیانتوانی ببن بە هاوڕێ و هاوکار.. هێشتا شیر و تیر لە یەکتریی ئەسوون .. چەندین شەڕی براکوژی و مەزهەبییان ڕاگەیاند و دەیان هەزار خەڵکیان بە کوشت دا، ئەوانە درێژەی ئەو شەڕانە بوون کە پێشتر لەسەر نەرە ئاو و شەرتی شوانیی و کچ فڕاندن و کلکی چارەوە بین، ڕایانگەیاندبوون.
ئەمانە بوونە تەواو کەرەکی زەر ترسناکی بەرنامەکەی سەدام حسێن.. بە زیادەوە ئەدەب و هونەر و زانست و مەعریفەیان شواند.. شار بوو بە مارکەتەکی گەورەی خەیان، داهاتی ووڵات بووە دەخیلەیەکی تایبەت بە خەیان.. هەموو شتەکیان کرد بە پارە.. پارە ئەو گرە دەروونییە گەورەیەی کە دەیان ساڵ پێش ئێستا پەوەی ئەتلانەوە و نەیاندەتوانی پاتەی دەاو و دشداشە چەکنەکانیانی پێ چارسەر بکەن..ئەمڕۆ بە داهات و سەروەت و سامانی یەکەک لە گەورەترین ووڵاتە نەوتیی و گازیی و کانزانیی و کشت و کاڵیی و بازرگانییە گەورەکانی جیهان، ناتوانن کەشەی دەروونیی پاتەی دەاو و دشداشەی چەکن چارسەر بکەن.. ڕۆژانە ملیەنەها دەلار لەو پەناوەدا بە هەدەر دەدرێ، بە ئەوەی تەسقاڵەک پاتە دەاو و دشداشە چەکنەکانیان بە بشارەتەوە .

ئەستایش جار جار.. شیعری نەوزاد بەندی

ئەستایش،
لە دوای تەپەربوونی
دەیەها سال
جار جار
سەردانەکت ئەکەم ..
نە تۆ
کورسیەکی بە تاڵت ماوە بە من ..
نە من ئەژنۆی
ئەو قادرمەکانی تەم ماوە بە سەرکەوتن ..
ناوەرم نزیک بمەوە لێت،
ئەترسم تەزووی یادگاریی و
عاتیفە بمتوێنێتەوە ..
ببمە مشتە حەرفی سووتاو
کەس تەم نەگا و
نەتوانێ بمخوێنێتەوە ..

ئەستایش جار جار،
یەک دوو هاوڕێ،
ڕازی ئەکەم بۆن لەگەڵم ..
ئەترسم ئەگەر تەنیا بڕم،
لە بەرامبەرتا بوخەم ..
بسوتێم ..
ببم بە هەڵم ..
ئەڕۆم با لە بەر هاوڕیان،
شەرم بکەم ..
نەهێڵم سەز داگیرم کا ..
کە سەز هەر داگیریی کردووم ..
ئەڕۆم با لە بەر هاوڕیان،
نەهێڵم فرمێسکیی دووریی،
گەچکاریم ..

کە ئەو هەر گەچکاریی کردووم ..

ئێستایش جار جار
سااڵانە جارە
یان دوو جار ..
چوار سەعات ڕێگا و
زیاتریش ..
دە دوانزە بازگەی عەرەب و
کورد و شیعە ..
ئەبەم و دەم ..
لەگەڵ هەزار دەرد و زاما ..
بە پرسگەی زانکۆ ئەمەم
یابا جێنا زیارە،
ئیحنا خریجی قوداما ..
ئەکەوێتە سەر کەسکە
یان ئەڵێ ئەهلەن وە سەهلەن،
عەلا ڕاسنا ..
یاخود ئەڵێ،
وەڵاهی ما بیها مەجال،
کامێرا تلتەقت حەتا
نەزەڵاتنا وە حەواسنا ..

ئێستایش جار جار ،
وەک بە پاشماوەی جەنگەکی مەژوویی بەم،
بە مەزەخانەیەک، کەن کەن ..
بە جانتای سەفەر ..
بە خاولی و
مەکینەی ڕیش تاشین و بەن ..
ئاخر بە نیازم وەک جاران،
قوتابیەکی شیمالی
موخەبیبین و عوسات بەم..
لەناو کەمەڵ بەعسیدا،
موستەقیل بەم ..
عەرەبەکەم دوکەڵ بکا و
وەکو دیل بەم ..
ئەمەوە وەک تەڵەبەیەک،
خەم نیشاندەم ..

بەکو زمان دەی پەبە و
ئویش بتەوە بە دواوە ..!
بەام کە پرسیار ئەکەم و
لەوەامدا ئەەن حەجی ..
شانگریەکە ئەوستە و
شانە ئەمە و
پیرەمردە دەرئەکەوە
لەگەە بشی بایلەجی

خزمەتکردن.. نەوزاد بەندی

کەشەی سەرکی مرەف و کەمەگا و دەسەاتکان، ئەویە چەن کەمترین خزمەت بکەە و زەرترین خزمەت بکرەن.. واتا مروف لەگەە کەسک هاوەیە یان دوژمنە لەسەر بنچینەی خزمەتکردن، ئەگەر خزمەتکی پە بگەیەنەت، ئەبەتە هاوەیی..ئەگەر خزمەتی پە نەگەیەنەت، ئەبەتە نەناسیاو و نامە..خە ئەگەر خزمەتکی لە قورخ بکات ئەوا ئەبەتە دوژمن.
ووەاتانی زلهەز ئیانەوە ووەاتکانی تر لە خزمەتی ئەواندا بن، نەوت و هەموو کانزاکانیان..تەنانەت مرەڤکانیان ..ئایین و ەەوشتە کەمەگاکانیان ئەبە لە خزمەتی ئەواندا بن، ئینگەیز کە هیندستانی داگیرکرد، بەجگە لەوەی ژمارەیکی زەری بە بە تاوان لە کوشتن، لە هەمان کاتدا ژمارەیکی زەریشی لەکردن بە سەرباز و ..ووەاتانی تری وەک عەراقی پە داگیرکردن ..
کاتە ئەمەریکا هەئەکوتتە سەر ووەاتکی وەک فەنزویلا و بە نیوە شەو سەرکەکەی ئەفەنەت و سیستمی سیاسیی ووەاتکە ئەگەەت، مەبەستی لەویە فەنزویلا خزمەتی بکات، نەوتکەی بداتە، واتا نەوتکەی فەنزویلا بە فەنزویلا نەبەت و بە خەایی بیداتە ئەمەریکا و دەناەد تەمپ، چونکە عەقیەیەتی کەەنالیستکان بەو جەریە کە تەنها خەیان مرەقن یان مرەقی باەا و زەینن و ..ئەبە تەواوی مرەقایەتیی خزمەتیان بکەن.
کاتە فەەنسیەکان حەوت ملیەن کەسی سیڤیل تەنها لە جەزائیردا کەمەکوژ ئەکەن، ئیانەوە بەشەویەکی کرداریی بەەن ئەوە مرەڤ نین و جەرەکن لە جەرەکانی مەرووی زیانبەخش و پەویستە ئەمەی مرەڤ

بتانکوژین ..
ئیتر دیاردەی سەیر و سەمەرە لەم پەرسە ناشیرینەدا دەتە بوون، وەک ئاوەی لە فەرمانڕەوای کوردی باشووردا و بە درێژایی نزیکەی دە ساڵ بە حیساب نەوتفرۆشتنی سەربەخۆ، لە جیاتی خۆشگوزەرانیی، قەرزار دەبن ..واتا نەوت ئۆفرۆشن کۆچی سی چل ملیار دۆلار قەرزار ئەبن، لە ڕاستیدا ئەوە نەوتفرۆشتن نییە، ئەوە نەوت بەخشینە بە زلهێزەکانی جیهان، چونکە ئەوان وا دەخوازن کە تەواوی نەوتی جیهان بە خەڵایی وەربگرن، بەڵام لەڕدا لەگەڵ بە خەڵایی پەدانکەیاندا پارەی بڕی و گواستنەوەیشیان لەسەر ئەژمار کردوون، هەربۆیە نەوت ئۆفرۆشن و قەرزاریش ئەبن...
تە ئەبە خزمەتم بکەیت ئەگینا لە ئاسانترین بژاردەدا هاوڵێتیت ناکەم، خە ئەگەر چەکدار و زلهێزیش بم، ئەوا ئەتکوژم و لەناوت ئەبەم.
تەماری چەکدارانی دوور و نزیک، پەپان لەو کوژراوانەی کە ڕازی نەبوون خزمەت بە چەکدارەکان بکەن یان لە بنەڕەتدا دروستکردنی چەک بە ئەوپەڕ ئەوانەی توانای کەینی چەکیان هەیە لەلایەن ئەوانەی توانای کەینی چەکیان نییە، خزمەت بکەن، ئەگینا خوێنیان حەڵاڵ کراوە.
ئەوتا فایق بەکڕس لە شیعری بیست و حەوت ساڵەدا، بە ئەدەبێنزی ئینگلیزی داگیرکەری خزمەتکراودا ئەڵێ :

بیست و حەوت ساڵە دەم لەت پەڵە
ئەحواڵم بە دەست تەوە زار شەڵە
سەد بەڵێن بدەی لەلای من تەڵە
بەسیەتی ئیتر ئەم وەهمە
نەکەریت ناکەم ورگم هەڵدەڕە

واتا دوو ڕێگا هەیە بە وازهێنان لە خزمەتی زلهێز و چەکدارەکان، یان ئەوتا وورگت هەڵدەن و کۆتایی بە ژیانت بێنن، چونکە ئەوان ڕازی نابن واز لە خزمەتکردنیان بهێنیت..یان ئەوتا تەیش چەک کەبکەیتەوە و شانی چەکداریی دروست بکەیت و لە هێزی داگیرکەری خزمەتکراوی چەکدار بدەیت، وەک چۆن عومەر موختاری پیرەمەرد، چەکی پەیدا کرد و دژی هێزی داگیرکەری خزمەتکراو جەنگی پارتیزانیی ڕاگەیاند.
پارتیزانیی زاراوەیەکە مەبەست لەی شەڕکردنی چەکدارانەکی لاوازی مافخوراوە بەرامبەر چەکدارانەکی بەهێزی داگیرکەری زاڵم. هەربۆیە ئەم شەڕە، شەڕکی نهێنییە، واتا لاوازە مافخوراوەکان ناتوانن ڕوو بە ڕوو شەڕ بکەن چونکە ئەو توانایان نییە، بە ناچاری لە پەنا و

پاسار و تاریکی شەودا، بە تاکتیک و فێڵ لە سوپا و چەکدارانی داگیرکەر ئەدەن.. وەک گرتنی گەرووی هورموز لە لایەن ئێرانەوە دوای ئەوەی نەیتوانی بەرامبەر چەک و سوپای پێشکەوتووی ئەمریکا خۆی بگرێ، بەو پێیە گرتنی تەنگەی هورموز لەلایەن ئێرانییەکانەوە ئەچێتە قاڵبی خەباتی پارتیزانییەوە ..

بەڵێ .. مرۆڤ بێ بە خزمەتکردن ناتوانێ مرۆڤکی تر بکاتە هاوڕێی .. کچێکی جوان سەد داواکاری هەیە، چونکە چێژبەخشترین خزمەت بە غەریزەی نێرینەکان ئەکات، لە هەمان کاتدا کچێکی ناشیرین داواکاری نییە، بەیە ئەمیش ناچار پێنا بە دەستخستنی ماڵ و سامان و بەوانامە و دەسەڵات ئەدات، بە ئەوەی نێرینەکان وەک خزمەتکار لای خۆی ڕابگرێت یان هاوسەرگیریی زۆرە ملێیان پێ ئیمزا بکات..ئافرەتێکی حەفتا ساڵی دەوڵەمەند، پیاوێکی بیست ساڵی هەژار ناچار دەکات بێتە خزمەتیی و بەوپەڕیی سوپاسگوزاریەوە ئەقڵی بوکێنیی بکاتە پەنجەی.

بەو شێوەیە پەیوەندیی دایک و منداڵەکان ..باوک و منداڵەکان، هەمووی لەسەر بنچینەی خزمەتکردنی یەکتری دروست بوون.. منداڵەکان لاوازن و پێویستیان بە پارێزەر وماڵ و ڕێنمایی و پشت و پەنای باوک و دایکیانە، هەر بەیە پەیوەندییەکیان پییانەوە ناو نراوە پەیوەندیی ڕەحیی و ئاینیی و پیرۆز، چونکە بە بێ ئەوان لەناو ئەچن ..لە هەمان کاتدا باوک و دایکەکان لەناخی خۆیاندا پێی بزانن یان پێی بزانن، هەستێک یان نەستی ئەوەیان هەیە کە لە داهاتوودا پیر ئەبن و پێکەکوتە ئەبن، لەو کاتەدا تەنها منداڵەکانیان ئەتوانن خزمەتیان بکەن..یان ڕاستتر ئەو خزمەتە بە شومارەی کە بە بەرامبەر پێشکەش منالەکانیان کردووە بەڵکو ببێتە هەکارێک بۆ ئەوەی بەشێک لەو خزمەتانەیان وەک قەرزێک لە قەناغی پیریدا بدەنەوە، هەرچەندە ئەمیان زۆر متمانە پێکراو نییە، چونکە بەشێک لە منداڵان کە گەورە ئەبن و پێویستیان بە دایک و باوکیان نامێنێ، بە جێیان دەهێڵن..دروستکردنی خانەکانی پیریی، بەڵگەی ئەوەیە کە هەندێک لە منداڵەکان قەرز کۆرن و یەک قرۆش قەرز بە باوانیان نادەنەوە.

خزمەت بەرامبەر خزمەت بەردەوامیی هەیە، واتا پەیوەندی سود گەینەوە یان کەمێنسالیزم.

بەو پێیە دایک و باوک خزمەتی منداڵەکان ئەکەن بە هیوای ئەوەی منداڵەکانیش کاتێ گەورە بوون، خزمەتی ئەمان بکەن ..واتە خزمەتێکی ڕاستی بە هیوای خزمەتێکی وەهمیی و خەیاڵیی..کاتێ منداڵەکان گەورە ئەبن، ئەکەونە دەخێکی قورسەوە، چونکە ئەبێ خزمەتی دایک و باوکێکی پیر و پێکەکوتە بکەن کە نە ئەتوانن خزمەتێکیان بکەنەوە، نە ئەتوانن تێچووی خزمەتێکیان بدەنەوە، نەدایک و باوکیان چەکدار و

دستاتدارن بە زەر بیانکەنە خزمەتکاری خەیان، واتا ئەو خزمەتەی منالەکان بەرامبەر باوانیان ئەیکەن، خزمەتکردنکی بە بەرامبەرە، ئەمە لە زانستی فیزیادا بەو جۆرەیە، ئیتر منالەکان هەندکیان ئەلێن ئاستە لە منالیدا خزمەتیان کردووین، بەڵام خۆ ئەمە عەریزەمان نەداوە یان داوامان نەکردووە خزمەتمان بکەن، یان ئەسڵەن نەمانویستووە بینە ئەم ژیان و دنیا پە لە نەهامەتییەوە..ئەستایش هیچ ئامادە نین خزمەتی دوو پیر بکەین کە هەکاری هاتنە ژیانەکی پە لە دەردەسەریی بوون بەمان و تانانەت لەرە و لەوە داواکاریی دژی دایک و باوک بەرزکراوەتەوە کەچەن بە بە ئاگاداریی ئەمان، بەیاریان داوە بیانهێننە دنیاوە!
لەرەدا ئیتر زاراوەی خزمەتی پیرەز دەتە ناو فەرهەنگەکانەوە .. خزمەتی پیرەز، ئەو خزمەتەیە کە بە بەرامبەرە، نە داگیرکراویت، نە چەکت لەسەر سەر دانراوە، نە پەویستت بە هیچ خزمەتەکی بەرامبەرکەتە، نە هیچ هیوا و ئاواتەکت پێی هەیە، لەگەڵ ئەویشدا خزمەتی ئەکەیت..
خزمەتی پیرەز لە ئایێندا بە دوور و درێژیی باس کراوە و داکەکیی لەکراوە، بە جۆرەک ئەبە ئەو خزمەتە پیرەزە نهێنیی بە و دەستی ئاست بە دەستی چەپ نەزانێت، بە ئەوەی تایبەت بە بە ئازامەندیی خودا، ئەو کاتە لە ژیانی داهاتوودا خودا سەد هێندە و زیاتر خزمەتەکەت پێشکەش ئەکاتەوە، واتا خزمەتی پیرەزیش بە بە بەرامبەر نییە یان ئاستتر بە ئومێدی وەرگرتنەوەی هەزاران ئەوەندەی ئەو خزمەتەیە لە لایەن هەزەکی بە پایانی بنیاتنەرەوە کە خودایە .. تانانەت داوا دەکرێت لە مرۆڤەکان کە بازرگانییەکی گەورە ئەنجام بدەن، بە سەر و ماڵەوە بچنە خزمەتی حەق و ئاستیی و داکەکیی لەوانی تر بە ئەوەی گەورەترین پلە و خەڵات بە دەست بهێنن، ئەویش شەهید بوونە..
شەهید بوون بەرزترین و بە هەیبەتترین ووشەیە لە تەواوی زمانەکاندا، بریتییە لە گەورەترین خزمەتی پیرەز، مرۆڤەکان بە مرۆڤایەتیی کردبەتیان بە بە بەرامبەر لە دنیادا ..بە ئومێدی چونە بەهەشت، لە ژیانەکەی تردا.
لەرەدا ئیتر کلاسیفیکەیشنەکی زەر قورس و چە و ئاماز لە مرۆڤەکان و باری سەرنجیان و تەرمی ژیانیاندا ئەبینین کە هەمووی لەسەر بنچینەی خزمەتکراو و خزمەتکاردا بنیاتنراون.. تە لەژێکدا لە چەند شوێنەکەوە خزمەت ئەکەیت و لە چەند شوێنەکی تریەوە خزمەت ئەکرێیت..
ئەوانەیشی سەرقاڵی خزمەتی پیرەزن، ئەوانن لە پەناوی خاکی داگیر کراو و مافی زەوتکراودا، چەک ئەکەنە شانیان و شەڕ ئەکەن و شەهید

ئەبن ..زیندان و ئەشکەنجە و جۆرەها ئازار قبوڵ ئەکەن چونکە بەوایەکی پتەویان بە خزمەتی پیرۆز و شەهید بوون هەیە ..یان لە بواری زانستیی و ئەدەبیی و هونەرییدا ژیانی خۆیان تەرخان ئەکەن بە داهێنانکەران بە هیوای خزمەتکردنی تەواوی مرۆڤکان و کاربۆئاسانکردنیان و خۆشگوزەرانکردنیاندا..ئەو هەموو ئامۆر و کەرەستە و کاپایانەی لەبەر دەستماندان و ژیانیان ئاسان و چێژبەخش کردووە، زانا و داناگەلێک هەموو ژیانیان لەو پێناوەدا بەسەر بردووە.
بە دیوەکەی تریشدا، کەمپانیاکانی داگیرکەران چەندەها ئامۆری ئەشکەنجەدانیان بەرهەم هێناوە و بەرهەم دەهێنن لە پێناوی نوچدان و پێشیمانکردنەوەی ئەوانەی خۆیان بە خزمەتی پیرۆز تەرخان کردووە ..ئەم شێوە و کێبڕکێیەیش درێژە ئەکێشی و بەردەوامە .. کەمێکوژیی و ڕاگواستن و برسیکردن و ئاوارە کردن و ڕاگەیاندنەکان تەکەڵە بشکێن لەو هێرشە نامرۆڤانەیە بە سەر ئەو کەس و گەل و نیشتمانەی کە سەرقاڵی خزمەتی پیرۆزن و .. ئامادە نین بچنە ژێر باری داگیرکەر و خزمەتکردنی ملهوڕەکانەوە هەر بەیە فایق بکەس بە دەنگەکی زۆڵە بە ئەدمەنز کەڵە تەنیشت خزمەتکارە خزمەتکراوەکانی شاردا لەی دانیشتووە، ئێێ :
نەکەریت ناکەم ووڕگم هەدێ ..
بەو جۆرە مەژووی مرۆڤایەتیی پڕ پێ لەو ناوانەی لە پێناوی خزمەتیی پیرۆزدا، خۆیان بەختکردووە، لە زانست و سیاسەت و کۆمەڵایەتیی و پارتیزانیی و بوارەکانی تردا.
لە هەمان کاتدا مەژووی مرۆڤایەتیی سیخناخ لەو ناوە قێزەونە داگیرکەرانەی کە بەسەر لاشەی ملیۆنان مرۆڤدا هێکشاون و شانازییان بەوە کردووە زۆرترین مرۆڤ و نیشتمانی ئەوانی تریان ملکەچ و کۆیلە کردووە بە خزمەتی خۆیان و خەزان و بنەماڵەکانیان.

غەزا.. شیعر: نەوزاد بەندی

لە شەش ملیۆن
کۆیلە و .. زیاتر،
سیامەندە،
مردە نەبوو،

تیمارت کا ..
هەموو،
هەر هەموو نامەرد بوون ..
غەزا ..!

لە شەش ملیەن ،
دەموەر و.. زیاتر،
دەستە نەبوو
خوێنی مەردیی بیجوێنێ،
نەجوا ، چارەسەرت کا..
هەموویان هەر دار و بەرد بوون ..
غەزا ..!

غیرەت، هە غیرەت
سەگ بتخوا ..
لەو هەموو تەنگە ئەستووری
قەت تەر نابن لە قسە و
درە و
لەدوان و
چەنە بازیی ..
لەو هەموو شاعیرە
لاتەی
کە پەیان جیاناکرێتەوە
شیعر لەگەڵ لوقمەقازی ..
کامیان وەرایان
بە شیعرە،
تیمارت کەن ..
یان هیچ نەبێ
نەختێ دەت بدەنەوە ؟
دەرگای ووشە و
دەرگای ماڵ و
پەنجەرەت لە بکەنەوە؟
شەش ملیەن مەڕ،
بە ڤایرەسی ترس و
سەرشێتیی و ملکەچیی،
توشی دەرد بوون ..
غەزا ..

لە هەزاران مزگەوتی
گەورە و بچوکا،
کە هەمانە ..
تا تەشەرە
ەازی نەبوو،
لاشەکەتی لەسەر بشەن ..
لەگەڵ هەبوونی ئیمانە،
کە نیمانە ..
هەزاران پەرلەمانتاری
غەبغەبە کشاوی
زەر بەڵ،
حاسیبەیەک
ووردبینە
یاخود زەر خەرە ..
ەازی نەبوو،
باست بکا،
بە هیچ جەرە ..
شەش ملیەن
تارمایی نوستوو ..
شەش ملیەن
ویژدانی بەستوو..
نیوەی تەبەکاری سەوز و
نیوەی تەبەکاری زەرد بوون ..
عەزاە ...!

باش بوو،
بەو جەرە کەچت کرد ..
پەناسەی ئەمەت خستە سەر
ئەو تەختەیە ..
یەک جەڵەب لە دەنکیشەتت،
ئاشکرا کرد،
پەردەت لەسەر ەوو لابردن،
بە چرکەیە ..
هەتا کورد مابە ،
کەچی تە ،
بە تەوەیەوە پەیە ..
هەروەک بەکر عەلی وتی،

ئەم سەردەمە
سەردەمی دز و قەحپەیە ..
شەش ملیۆن پەنجەرە
شکان ..
تا دونیا بوو ،
بە قەولی خەیان بگەرد بوون،
غەزا …!

کۆمەنتەک یان یاساکانی شەشگۆیی.. نەوزاد بەندی

میللەتەکەمان بە لادا براوە و .دەستی لە بووتە دوژمن و ..دوژمنی لە بووتە دەست..کەسی وامان هەیە بە تاقە دەلارەک دنیا و ئاخیرەتی خەی دەاندووە.. تەماشای میللەتەک ئەکەیت لەبەردەم خەیدا زوەمەکی زەر هەیە، کەچی چەکی بە ناکەنە شان و مافی خوراو ودزراوی خەیان ناسننەوە، بەام بە بە نەخشەدان و خەکخستن و هاهەنان، سەدان کیلەمەتر ئەبەن تا بە گژ زوەمەکی دوورە وەاتدا بچنەوە ..ئاخر تە قژی خەتت پە شانە نەکرە، قژی ئەوانی ترت چەن پە شانە ئەکرانتەوە ؟..
ئیتر ئەم دەخە سەیرەیش، مرۆڤگەلەکی سەیری دروست کردووە، بە نمونە پەیجی فەرمی دز و مافیا دەسەاتدارەکانی هەرەم بچوکترین کەمەنتی هەخنە و گلەییان تەدا نییە و هەمووی سوپاس و نزای تەماندرژیی و دەستخەشییە، کەچی پەیجی پەفیسەر و نوسەر و هونەرمەند و بیریارەکانمان پە پەن لە کەمەنتی جنەو و سوکایەتیی و قسەی ناشیرینی وا کە هەر کورد و مرۆڤ و زمان و نوسینیشت لەبەرچاو ئەکەوە..ئەمە پەناسەی ترسنەکیی و خەپەرستییە، کاتەک دەستخەشیی لە دزەکی بە حیمایە دەورە دراو ئەکەیت، هەمان کات پەفیسەرەکی پاک و بگەرد بەر تانە و تەشەر و جنەو دەدەیت. دەخەکی دووفاقی وا لە زانستی دەروونزانیدا بریتیە لە پەشتن، واتا هەرشەک کە ناوەریت بیکەیتە سەر زامەک، ئەچیت ئیکەیتە سەر بەتاوانەک و بەوی دەڕژیت، هەمان کات ئەریی وات لەدەکات دەستخەشییەک لە نوسەرو پەفیسەرەک نەکەیت، بچیت ئەو دەستخەشییە لە زامەک بکەیت!! واتا

بە کەر نەوەریت و بە کورتان شەر بیت.
بەام ..
لەردا ئەم؛ بەام .. دکتەرکی شارەزا لە زانستی فیقهیی و شەرعیی لەم دەخە هەستیاردا کە خەک لەسەر سەزی نەتەوایەتیی جەشدراوە، نەدەبوو لەکدانەوەی شەرعیی و فیقهیی بە شەکی بە نەتەوایەتیکراو بکات، چونکە لەو دەخەدا هەستی نەتەوایەتیی بەسەر هەمووهەستەکانی تردا زاە، تەنانەت بەسەر بەگەنەویستەکانیشدا زاە.. هەر بەیە شەرعییەتەک هەیە پەی ئەوتەر شەرعییەتی شەشگەیی، ئەویان یاسا و داب و نەریتی تایبەت بەخەی هەیە، تیایدا ئەگەر هەست بکەیت شەشەکی فەیکە و بە لاەدا براوە و زەبری کاریگەری بە دواوەیە لە گەل و میللەت، نابە بەشداریی بکەیت، لە هەمان کاتدا نابە ەخنەیشی لە بگریت .. لەوجەر بار و دەخانەدا قورئان ئامەژگاریی ئەومان دەکات کە پەویستە قسەیەکی خەر بکەین یان بەدەنگ بین ((فلیقل خیرا او لیصمت)) خەک جەشدراوە و ..است و چەپی خەی نابینە و ئەیەوە تەەی مافە خوراوەکانی ساەهای ساەی بکاتەوە، وەک بەی هەلەکی بە هەکەوتووە بەوات مافی موچە خوراوەکانی و سامانی میللەت دزران و بەکارکردنی ەەەکانی و بەئومەدبوونی هەتا سەر ئەسقانی، لە ژەر تایتەکی تردا بکاتەوە، لەردا ئەو ئاگاداری هیچ ەاستی و یاسایەکی تر نییە و نایشیەوەت ئاگاداریان بە، تەنانەت نازانە ئەو شارەی کە ئەچە شەی بە ئەکا، کەوتەتە کوەو و زمانیان چەنە و مەژوویان چەنە، یەک ووشەیشی دەربارەیان نەخوەندەتەوە، کەچی ئامادەیە بە کراس و پانتەەکەوە بە بە ئازوقە و پارە و پەخەف، لەم کەشە ساردەدا، بەناو بەفر و شاخ و پەدەشتەکاندا بە پیادە بەوا، بە بە چەک و فیشەک، یەکسەر بە شەکردن!! (لە ەاستیدا ئەوەی کە دەبوو لە شارەکەی خەیدا بیکات و ەاپەەت و داوای مافە زەوتکراو و دزراوەکانی لە دەسەاتەکی زاەم بکات، نەیکردووە و .. بە ناەاستەوخە و لە ەی نەستە پەنگخواردووەکانییەوە، ئەیەوە لە شار و وەاتەکی دووردا ئەنجامی بدات) بە بە ئەوەی هیچ حیسابەکی بە ئەو شەە کردبە..بە بە ئەوەی لە هیچ چەکە بزانە ..بە بە هیچ بنەمایەکی لەژیکیی، تەنها شتەک کە پاە بەوەوە دەنە، مافی خوراوی ساەهای ساەی خەیەتیی ئەیەوە لەو دەرچەی ەژئاوایەوە، بیەژە و حەقی خەی بکاتەوە ..ئەمەیش ئەو گەمەیەیە کە تەم باراک نەردەی ئەمەریکا لە پەناویدا هاتووە و جەختی لەسەر دەکاتەوە و ..چەژی لەدەبینە.. چونکە یەک کەس زیاتر بمرە یان گەل بکرە ئەو بەرمیلە نەوت زیاتر ئەباتەوە لەگەە خەی بە ئەمەریکا ..
هەر بەیە بەدەنگبوونی زانا و دانا لەو دەخەدا، زەر باشترە لە

قسەکردنی شەرعیی و زانستیی و لەژیکیی ..وەک چەن لە کاتی ئاگر کەوتنەوەی گەورەدا، ئاو ناتوانێ ئیشی خەی بکات ..یاسای دووانەی دژ بە یەکی ئاو و ئاگر تەک دەچەت و ئەبێ پەنا بە ئاگرکوژێنەوەیەکی تر ببەین .. ئا بەو جۆرە .

نەوزاد بەندی

عوزر خوایی.. شیعری نەوزاد بەندی

خودایە، مەگەر بە
میهرەبانیی خەت
بەداریی شەوانی
قەدرم لە وەربگریت،
چونکە هەموو
شەوکانی ساڵ، خەو بە
منێ و من بە خەوم ..
..ئەو بە منێ و من بە ئەوم ..

ئەوەی لە نەوان من و تەدایە ،
عەشق نییە، ئازیز ..
من ئینجانەیەکی بەتاڵم ئەوە بە مشتێ نوسین،
تەیش مشتێ ئاوت ئەوە بە پشکەی
دەکی هەشی پێ لە قین ..
چونکە هەشتا عەشق پێی نەخستەتە ئەم نیشتمانە ..
ئاخر بەیە ژیانکردن لەرێ تاوانێ
بە شەرەفییە ..
سوکایەتییە..
زیندانێ ..

بەوانێ ، ئەو هەموو خەکە خواناسە ،
هەموو ژیانیان
لە جوت سایدی دینار و دۆلارا

کاوەژ کردنە ..
نوێژکردنە ..
ئەمانە کوێی دینار و
کوڵەزای درهەم و فلسن ..
بە زێڕی پارە نەبێ ،
بە هەموو دەنگێ قەڵسن ..

خودایە،
ئەمرت بە چییە لەگەڵ ئەم هەشە میللەتە ؟
هەر هەموویان نوێژ ئەکەن و
هیچیشیان بەهەشتیان ناوێ ؟
شەو و ڕۆژ ناوت ئەبەن و ..
بە هیچ جۆرێکیش بە لای تە
گەشتیان ناوێ ؟..
دەمیان ناوی تەی لەسەرێ و
دە و گیانیان پڕ پڕە لە کینوش
بۆ بتی دینار و دنیا ..
پڕاو بخۆرێ ناو دەمیان، ئاسایيە
بەڵام ئەوێی ناوی جیهاد و
شەهادەت بێنێ لایان،
لە هەزارلاوێ ئەکەشن بە دەمیا..
سەر شۆڕکردن لەلایان لوتکەی ئیمانە ..
ئەمرت بە چییە ئیلاهی !،
لەگەڵ ئەم جانەوەرانە ؟؟

دوو کــــوردە چیـــرۆک.. نەوزاد بەندی

ـــ لێپێکردن ـــ

لێیادی کردبوو کە لە پەی کردووە، سەاوێکی لێکرد، ئەویش بە قەزلەهاتنەوەوە تیلەیەکی چاوی تێگرت؛ هەی لەوە، لە پەم کردووە

کچی ساوم لە ئەکا، مەگەر بە بەلوعی ئاودەستخانەکەیش ەات دەگرم ؟
ئەم نەیزانی چەن باری لاری خەی ەاست کاتەو بە کەسکی بە لایەن ئەگەەا پەی بەە، من بە تەواوی ئاگایی و دەسەاتی خەمەو لە پەم کردووە و قەتیش بیرم لەو نەکردەتەو ساو یان تەنانەت تفیشی تەبکەم، دەستم بە پەشکە بەرز کردەتەو ئەو بە ساو لەکی داوەتەو.. ئەویش هەر کەسکی ببینیایە ەایدەگرت و پەی دەگوت: خە بوارت هەیە دوو سە قسەت بە بکەم ؟
پەش ئەوی وەام وەربگرە، قسەکانی بە دەکرد: سا زیاترە لەپەم کردووە، ئەستا بەم سبای ساەحانە هاتووە سەاوم لە دەکا، مەگەر سەربازیت و ەوتبەی سوپاسالارت لەسەر شانم بینیوە ؟ مەگەر بە نیازیت دیسان بکەومە ناو فاک و فیکەکانتەوە ؟ .. مەگەر نازانیت مەسینەی ئاودەستخانەکەم کون بە، بە مەسینە ەاتناگرم..
ئیتر نازانم ئەو بابەتە تاکو کوە درێژەی کەشا ..

ـــــ سە پەککەوتە ـــــ

هەبەت سە کەس بووین، دوو باەا مام نەوەندیی و مەتر و حەفتایەک .. مووی سپی وەک خەە و دە بە سەر و پەتەەاکمانا هاتبووە خوارەوە ..ئەتوت کوەخای شاربەدەرکراوی کوەرە دەیەکی دەین ..
دووانمان دەستەکمان بە خەە و دەکەدا هەنا بوو..
ئەوی سەیەم لە بەریتانیا هاتبەوە، داوەتی چای خەەوزی سەهەەکەی کردبووین.
شەوەکەی تا ەادەیەک سەر و پەتەەاکی داپەشیبووین، هەر بەیە هەروەک سە مەدەلە کەنە سونەتییەکە شەقامەکەمان ئەبەی ..
کە گەیشتینە بەردەم چای خەەوز .. ەوناکی تیژ و حەیابەڕی لیدی چایخانەکە بە هەموو جەگایەکمانا ەژاا.. کاورای بەریتانیی لە قاقای پەکەنینی دا، بە جەرەک دەستی بە سکییەوە گرتبوو، نەک شەپەلی یەک لە دوای یەکی پەکەنین، مەد و جەزر بە ووڕگی بکا و کاوبەی داکشتە خوارە و عەورەتی بکەوتە سەر جادە..
ووتی : کورە ئەوە چیتان لە سەر و سورەتتان کردووە؟ ناشە لەگەە پەەاوەکانتان لەتان تەک چووبە ؟
پەم ووت: هەتیو تە بە لای خەی لەگەە ئینگەیزان ئەژیت.چەن بە خەت ئەدەی خەهەدەیتە ناو ئازادییەکانمانەو؟؟؟
ئەو لە حیلکە حیلکی خەی نەدەبەوە ..
ووتم : من یەک پارچەم بیاخە، ئەو سە دانە پارچەی بیاخە ..
کە سەیری جووتبەڕی قەوام سەەتەنەی کرد، ئەوەندەی تر بووراییەوە لە

حوکمەت.. نەوزاد بەندی

پەدرە سانشەزی سەرەک وەزیرانی ئیسپانیا بەم جەرە پەناسەی حوکمەت ئەکات : (میکانیزمەکە بە خەشکردن و باشکردنی ژیان و گوزرانی خەڵک، نەک قورسکردن و ئاڵۆزکردنی ژیان و گوزەرانیان)
بە ڕاستی ئەم پەناسەیە چەندەک سادەیە، ئەوەندە قوڵ و .. هیچ بوارێکی بە دەرباز بوون و بیانوو هێنانەوەی حوکمەتە گەندەڵکان نەهێشتەوە.. کاری حوکمەتی دیاری کردووە، بریتییە لە ئاسانکردنی کێشەکانی میللەت و باشکردنی ژیانیان و بەختەوەرکردنیان .. ئەمەیە ئیشی حوکمەت.
کەواتە هەر حوکمەتێک نەتوانێت گوزەران و ژیانی هاوڵاتییەکانی باش و باشتر بکات، حوکمەت نییە.. ئیتر داگیرکەر، وەکیل یان بریکاری داگیرکەرە، چەتەیە، مافیایە، گەمژە و نەخوێندەوار و نەزانە بە کار و پێستەکی، یان هەر شتێکی تر، بەڵام حوکمەت نییە.
ئەگەر بەو پەناسەیەی بەڕێز سانشەز، شێن و کۆڵکی چەند حوکمەتێکی دوور و نزیک بکەین، بەمان دەرئەکەوێ کە حوکمەتە و ..کە مافیا و دز و جەردە و گەمژەیە ..
بە نمونە حوکمەتێکی وەک حوکمەتی دکتەر مەهاتیر محەمەدی مالیزیا و.. نیەسەن ماندێلای باشووری ئەفریقا و ..پێ کاگامی وەاتی ڕواندا و .. لی کوان یو ی سەنگاپور، تەماشا ئەکەین ئەو چوار حوکمەتە، توانییان لە ماوەیەکی کورتدا، ووڵاتەکانیان لە کێشەکانی گەندەڵی و ئابووریی و پەروەردە وجەنگی ناوخۆ ڕزگار بکەن و.. هاوڵاتییەکانیان بکەن بە هاوڵاتی بەختەوەر و شارستانیی مەدەرن..
چونکە ئەو چوار پیاوە بە ڕاستی حوکمەتی نیشتمانیی بوون، بەرجەستەی پەناسەکەی بەڕێز سانشەزیان کرد، ژیان و گوزەرانی هاوڵاتییەکانیان باش کرد و دووریان خستنەوە لە هەموو دەستەوەردانە دەرەکییەکانی داگیرکەران..بە دووریان گرتن لە نەزانیی و بێکاریی و جەنگی ناوخۆ و بێ بەرنامەیی .. سیستمێکی مەدەرن و پتەویان بە دانان، بەو جەرە داهاتوویەکی پرشنگداریان بۆ فەراهەم کردن، ئەمە لە کاتێکدایە هیچ یەکێک لەو چوار وەاتە

خاونی نوت و غاز و سامانی نتوایتیی بهز نین، بام خاونی حوکمتی استگ و بهزن بی ئمه له لوتکی میللت دومند و تکنلژیی و پشکوتووکانی جیهاندان.
بپچوانی بشی یکمی ئو پناسیی سانشز بحوکمت، سحوکمتی ئران و عراق و هرمی کوردستان، بهموو جرک ئاسایش و ژیان و داهاتووی هاووتاتییکانیان وران کردوو.. سکسترکانی ئیدار و زانست و ئدب و هونر تیاندا ژ بژ هئوشتو.. دیاردی بمافیی و بکاریی و نخوندواریی و سرهگرتن و کشی کومایتیی هتا بقوتر و ئازتر و زیاتر ئبن.. زیادکردنی باج و سران و گرانکردنی پداویستییسرتاییکانی ژیان له کاربا و ئاو و نوت و بنزین، ژ بژ دیاردی دزیی و تاوان و مافیاگریی و گندییی و قوتدانی دام و دزگا حوکومییکان لاین کرتی حیزبیی و بنماییی و مزهبییو، زیاتر و زیاتر ئب..پر پدان بحیزبایتیی و مزهبگرایی و بنماگرایی و لت لتکردنی پکهاتکانی کمگا..دومندبوونی لناکاوی خزم و دست و هاوئاوازکانیان و ..فقیرکوتنی لناکاوی چین و توژ بلاین و ئپزیسینکان.
لگ ئوی ئو سحوکمت خاونی نوت و گازی سروشتیی و هموو هکارکانی دومندیی و خشگوزرانین، کچی زرینی هاووتاتیکانیان لخوار هی هژارییون و سواکردن تیاندا بوو بدیاردیکی زر ئاشکرا و ..تنانت هند جار حوکمتکانیش پنا بسواکردن ئبن، له یکلامی هختنر و فریودرو.
کار گیشتتو پوکانوی هموو مافسرتاییکانی مرڤ لو سدساتدا وکو مافی موچ ورگرتن لـ 30 ژدا و .. مافی پلبرزکردنو بپی هکشانی ساکانی خزمت و ..مافی دامزراندن و ..مافی کارکردن و.. مافی هبوونی پارچزوییک یان شوقیک بژیانکردن.. لبرامبردا هتقینی کمک ملیاردر و ملینر، کنک هرشایانی ئو سروت و سامان نین، تنانت شایانی یک پاروو نانی ئو نیشتمان و یک قوم ئاوی ووبارکانی و یک نفس هوای ئاسمانکی نین.

نمانزانی.. شیعری نوزاد بندی

ئو ژی وک هموو ژ ،
بچاکتی تخی نیلی و
کراسی سپی و پانتی
خمشیی،
چووینهی وانخوندن..
نمانزانی ئو جار دواهمین جار ..
ئیتر قت وان ناخونین ..!

* * *

ئو بهاری
کوی گک کبووینو و
چووین بمزرای فریک نک
لد باشان ..
بلای دارتوو ..کانیاوکان ..
نمانزانی ئو بهار،
دوا بهار ..
ئیتر نمزرا ئمن و
ننک لو دان ئو ..
هموویئکر،
بباخانی چیمنت ..
بکشک و بحرمسرا ..
بچکدار و لاندکرزر ..
بچ دوکی کباب ..
کانی و دارتوو،
لیست لهما محل في الاعراب

* * *

لخزانی منایدا،
ئو ئوارییکو
هموو ئوارکانی تر
یارییکمان کخستو..

نەمانزانی ئەو یارییە ،
دوا یارییە ..
ئیدی منایی ئێژاکە و ..
کۆتایی دێ ..
ئیتر بۆ هەتاهەتایە،
تەنها دڵێ یادگارییە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەو بۆیانییەی
هەروەکو
سەدان بۆیانی پێشووتر،
لە ماڵی باوکمان نانمان خوارد ..
دایکمان بەرچایی دانابوو
باوکمان سەمونی کێبوو ..
نەمانزانی ئەو دواین بۆیانییە ..
قەت دووبارە نابێتەوە ..
ئەکەوێتە ژێرزەمینی بیرەوەریی و ..
قەت دەرگای بۆ ناکرێتەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئای! کاتێ ماموستای کوردی
دواهەمین وانەی
ئەلف و بێی
ئەمین باڵداری پێ ووتین ..
ووشە بە ووشەی ئەوت و
ئەمەیش وەک کەرس
بۆ هەموو دەنگمان، لە دوای ئەو
ووشەکانمان ئەووتەوە ..
نەمانزانی،
ئەو دوا کەرسی ووشەیە و
ئەو دوا پشانگای دەنگە و
ئیتر دارا ئەبێ بە خۆو ..
لەگڵ دوو دار ..
ئیتر کتێبەکمان نابێ
لەی نوسرابێ
ئیبراهیمی ئەمین باڵدار ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەی تەیش ئەی یار ..
ئەو عەسرەی
وەک زەربەی عەسران
بە ماکسیمکی گوڵ ووردو
کتێبەک هاتیتە سەربان ..
نەمانزانی
ئەو دوا عەسرە .. دواجارە
کتێب و دوورییو من و تۆ ،
کەکاتەو..
جارێکی تر ئەو تابلۆیە،
هیچ عەسرێ نیشانی نادا ..
تۆ تەپی ئەران ئەتکوژە و..
کەس نییە
لەو خەمە پەنهانەم بگا
سەرخۆشییەکم لێ بکا ..
یان تەزە دەم باتەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەو مانگەی بە کش و ماتیی ،
بە هاش وهوشی هەواڵ و ..
دەهۆڵ و زوونای میدیاکان ..
فەرمانبەر موچەیان وەرگرت ..
نەیانزانی ،
ئەو دوا موچەی بەدەنگەوە ..
ئەو دوا مانگە سی ڕۆژ بە..
ئیتر موچە،
ئەبە بەسیل و شەرپەنجە،
هەزار و یەک ووتەبێژ و
سەرۆک و وزیر و
گزیر ..باسی ئەکەن ..
مانگ ئەبێتە پەنجا و حەفتا ..
هەواڵ ئەبە بە باسی مافیاو
گەندەڵیی و ..تەکۆڵە ئەکرێ
لەگەڵ نەوتا ..
ڕۆژی هەزار جار جاڵ ئەدەڵ؛

پێنج خشتەکی لەسەر دەردەدەکی فایق بێکەس.. نەوزاد بەندی

قەت مەمن خوایە هەتا کەی ئەم کوردە دەوانێیە .
تانە لە دنیا و گەلانیش، هەر تەنها بەهانێیە ..
وا سی و پێنج ساڵ زیاترە کورد خەی کەش و کەشانێیە ..
کورد ئەبەد ناگاتە مەقسەد نەکەری بگانێیە
دوو دەن پیسن لەگەڵ یەک بێیە وا بە لانێیە
★ ★ ★

تە تەماشای کورد لەگەڵ کورد چۆن یەکتر ئەکەن بە پەن ..
کار گەیشتەتە ئەو سنوورەی دەست بە موچەی خەڵک ئەبەن ..
دەنگدرا، ساڵ تەپەڕی،حوکمەت نەبوو، چاڵیان هەڵکەن
میللەتەکن بە نەمانی یەکتری هەر هەوڵ ئەدەن
داخەکەم ووردو ودرشتی شەت و شەیدای ئانێیە .

★ ★ ★

زانا و دانا و داهێنەریان، بە گەڵەزە و ناوی نییە..
ئەوەی دەسەز و چاوساغە، لای ئەوان چاوی نییە..
سووکە لایان ئەو کەسەی کە چەکدار و داوی نییە ..
سەنعەت و عیلم و مەعاریف زەڕەیەک باوی نییە ..
پیاوەتی لایان بە تەنیا چەفتە و جامانێیە ..

★ ★ ★

سەد کەناڵ و سەد گەژنامە و سەد ڕادیۆ پڕک هەئەدەن ..
بە پارەی ئەو خەڵکە جەشی ، ئاگر و دوکەڵ ئەدەن ..
هەر کەسەکیش لاریی هەبە،
ئێکوژن ..تەی هەئەدەن
بە قسەی زل بە قسوورن باسی کوردیەت ئەکەن

کوردییت خورمایە بچی یان قسی شتانیە..

⋆ ⋆ ⋆

بە بگانە و لەشفرەشیی خستیانە سەر پشت دەرگا ..
نە دینیان هەشت نە کەلەپوور، لە خەک بوون بە کەگا..
میللەتیان ئەوەندە سوک کرد، ئەگەان لەگە سەگا ..
میللەتی بە عیلم و ئەخلاق چەن بە ئیستیقلال ئەگا
واسیتەی بەرز و تەرەققی هیممەتی مەردانەیە

مەگەلی ژەر پلەی سفر.. نەوزاد بەندی

ناچین ..
ئەمە لەمەودوا
بە هیچ جەگایەک ناچین ..
گەر جەگایەکیش خەی هات
ئەەین زەحمەتت کەشا،
هەنگاوەک هەناهەنین
ئەمە بە دەست و قاچین

⋆ ⋆ ⋆

ناەین ..
ئیتر هیچ ناەین ..
ئەگەر ووشەیەکی حەق
بایەک هەنای بە لامان ،
پەی ئەەین ئەمە لاەین ،
لە حەوشەی فەرماندەدا،
سەگ و تانجی و گەماەین
بەلای قسەدا ناچین ..
بەام بە هە و بە بە هە
یەکتری دائەپاچین ..

★ ★ ★

نافەین ..
ئیتر هەنافەین ..
نایشزانین لە کوێ هاتین ..
باەکانمان دیکەرن ..
مریشکی ئومێهاتین ..
سێ چارەکمان بێ حیساب،
چلەکەشی خەلیفە و ..
چارەکەکیشمان هەشتا ،
چەکوش و داس و پاچین ..
کەچی لە لای فەرماندە،
وەکو پەەی فیلەکەی
خاوەن شکە، گەج ئەبین ..
وەک پوش وەختە بێ با چین ..

★ ★ ★

خەونمان نەما ..
لەمەو دوا ،
ئیتر خەونیش نابینین ..
پەچی مەزارە دنیا،
چی بکەین لە سەید قوتب و
چیقارا و عومەر موختار ..
گوەسورخی و گەرکی و لینین ؟
حیساب کێ سەر لەبەرمان
چوارمەخەمان کەشراوە و
داکوتراوی سەر خاچین ..
بێ هەزار و یەک دانتی
بێ تەما نین بستەکیش
لەم سەر ەەبازە لاچین ..

★ ★ ★

ناخوەنینەوە .. ئەمە ..
ئیتر ناخوەنینەوە ..
هەرچیەکمان لە بکەن،
هەروا ئەمەنینەوە..

هیچ لەکدانەوەی ناوە ..
یاسایە، تاجی سەرە
هیچ تەکدانەوەی ناوە ..
گەر دوپشک و ماریش بێ،
دەنگدان، ئەیچەنینەوە ..
گەر شەق لەمان زویر بێ،
خەمان ئەیهەنینەوە ..
قەینا با بێ قوا چین ..

کلاسیکەی کەاش و ءەگاە.. نەوزاد بێندی

موچەخەر بوو بە تەپ و دوو تیپ کەوتنە گیانی ،
تیپی کەاش و تیپی ...ءەگاە ەشی قەترانی
ناوبژیوانیش ئەران، تورکیا لەگەە ئەمریکا،
سەد جار یاری تەواو بوو ، کەتایی پێ نەهانی
کەاشی ماوە بەسەرچوو، ءەگاەی پیسو چەکەن،
لەمان بوون بە ەەناەدە و میسی و پیدرە و کاڤانی
شەقی ءەگاە بە هەرحاە، پەنارتی و ەقی کەن بوو،
بەس کەاشی خەماییی، چەن بەو جەرە ئەیتوانی ؟
کەاشی چی، هەر شەقە،دوو مانگ موچەی لوش ئەکرد
وای لەهاتبوو ءەگاە شەکبوو بە تەهەدانی
پەی سەیر بوو ءەگاە بەسەر، لە شارەزایی کەاش ،
تەنانەت ئەبو ءەدای وەک ئەو لەی نەئەزانی
هەربەیە ناوبژیوان عومری درەژ کەردنەوە،
ووتی قەت واز مەهەنن، شەقاوەی نیشتمانیی
ووتی ئەوە بە ئەمە لە سەدام زەر باشترن،
ئەوەی کە نەیکرد، کردتان، کەاش زەر یاریزانی

ـــــ ئ□ی حـــاریس ئ□گ□ر د□و□□ت و جاهـــ و ح□ش□مـــت بـــوو ـــــ★.. ن□وزاد ب□ندی

(نالی ل□م سا□دا زیندوو بووای□ت□و□ و .. ت□ماشای س□ چوار مانگ ب□ موچ□یی و ئ□م ه□موو زو□م و ز□ر□ی بکردایه، ی□ک م□رکان□ ش□رابی ئ□نا ب□س□ریی□و□ و ئ□یووت) :

ئ□ی موفلیس، ئ□گ□ر ت□ جاران م□عاشی موحت□ر□مت بوو ..
ئ□م□□ به ت□نها ملک□چیی و ک□یلای□تیی م□ره□مت بوو ..
ئ□و□ چ بوو دات ب□ با ئا□ای ه□لک□ و □□ن ؟
س□ موچ□ت خوراو□، س□گباب، ب□ سوریا د□م□د□مت بوو ..
گ□مژ□ی وام ن□دیو□، ل□ کو□ ، ئ□حم□قی وا ه□ی□ یاران ؟
داوای ز□رت ب□ خ□□ک ئ□کرد ، خ□یشت ک□مترین ک□مت بوو ..
ئ□م ه□موو زو□م□ت چ□ن ه□□گرت ، ب□ گیرفانی د□او□و□
جاران خ□ ب□ زو□م□کی ئ□و ئ□بو ع□دای ، پ□رک□مت بوو ..؟!
چت ک□م بوو ل□و ز□مان□دا؟ وا ش□وان ئ□تکرد ب□ ت□ق□ ؟
ئ□ی ئ□ستا چیت ه□ی□ حیز□، م□یلی سوا□ و س□ل□مت بوو ؟
بریا کورد ن□بووای□م یاران، ملک□چترین م□خلوقه ئ□و..
ب□چی ئ□چ□ ل□و ز□رابـ□ ، گ□ر ز□رترین ت□م□نت بوو ؟!

ب□وا بک□ گ□ند□□ وتی و□رن□د□ر□، د□نا ، قورس□ ..
ب□رخ□دان ناک□ی ئ□گ□ر ت□ ، گ□ند□خ□ریی م□تع□مت بوو

کوردای□تیی قس□یش نیی□ ، بای□ک□ جار جار ل□د□در□ ..
شوکری خوا بک□ ک□ تاراوگ□ و□کو ما□ی ئ□□ق□مت ★★ بوو..
ل□ره بوویتای□ ئ□بوویت□ پ□ندی ز□مان□ و□ک ئ□م□ ..
ب□رد□وام ل□عن□ت و دژو□ن ، زیکر و ویردی س□ر د□مت بوو
ه□رچی ق□ومی□ت و دینیش□،
ک□ ه□بوون یان ناز□ کران،
ب□ خ□شی ئیسان□ ، ن□ک وا
ب□س ب□ ملک□چیی ز□مت بوو ..

★ ناوی شیعر□کی نالیی□، سالمیش پ□نج خشت□کیی□کی ل□س□ر بینا

کردووە .

** ئەرقەم : مەبەست مالی ئەقەمی کوی ئەقەمە کە پشتنگی بەوادارانی ئایینی ئیسلام وەک داهێدیەک لە مالی ئەودا کەدبوونەوە و بە نهێنی .

جگەرە و قوربانیدان و ئایین.. نەوزاد بەندی

هەنگبە زەرینە لە ووتاری تاک هەندیی بەزار بووبن، کابرا دادنیشە دوو سە لاپەرە لەسەر یەک تەوەر ئەنوسە، بە نمونە موچەی هەیقی یان وەرزی یانزە و دوانزە و یەک ، ئەگەری موشکبارانکردنی ئەران، یان جیقری ئیپستاین .
ئەمیش وا لە خوێنەر ئەکا تێنگەنەفەس بە، وەک ئەوە وایە لەسەر سفرەیەک دانیشتبیت، تەنها ساوەری لەسەر بە، نە پەرداخە ماستاو ، نە شربایەک ..نە پە دەفرە زەماتە .. هەبەت لەگەڵ ئەوەی کە تامی لە نابینیت، لە قوگیشت ئەگیرە و ئەبە بەرەو تەرمەزەی ئاوەکە وەک فیشەک تێیتەقنیت.
هەر بۆیە لەرەدا ووتارەکی جیاواز ئەنوسین ..
هاوەکانم لەم ئەپرسن بۆچی جگەرەکەت وازلهێناوە؟ ئایا وەک جارەکانی تر و دەست پەدەکەیتەوە ؟؟
لە ڕاستیدا بەوا ناکەم ئەمجارە بگەڕێمەوە سەر جگەرە کێشان، واتا لە پەناسەکەی جارج بەرنارد شە بە جگەرە دەردەچم کە دەیووت : (وازهێنان لە جگەرە زەر ئاسانە، سەدان جار وازم لە جگەرە هێناوە !)
چۆن ؟ یان بۆچی جارەکی تر توخنی جگەرە ناکەومەوە ؟
بە هەی تیکتەکەوە !!
بەڵێ، بە هەی تیکتەکەوە بووە (ئەرە ئەزانن کە ئەنوسیت تیکتەک ئەگەر زەر شارەزا نەبیت وشەی تر دەردەچێت چونکە تەکنە و پەکەییەکی تەدایە، وەک تیتکەک، تکیتەک، تەکتیک …؟)
من کەیفم بە سەعاتی سمارت نایەت، بەڵام شوەکیان بە ئەکەوت چومە تیکتەک، گەنجەکی هەولێریی بەناوی حەمە پەیان ئەوت عەمە، کەل و

پەلی ئەوروپی ئەفریشت، سەعاتێکی سمارتی هەشتا دۆلاریی بێ بیست هەزار دانا، پێم هەرزان بوو، نوسیم بیست و بێ من دەرچوو ..دوای من چەندین گلەیی لێ کاکێ حەمە کرا، گوایا ئەوان پێش من نرخیان نووسیوە، بەڵام کاکێ حەمە وتی : بێ خودای مام بەندی یەکەم کەس نوسیتی بیست.
سەعاتی سمارت گەیشت و کردمە مێچکم و تەماشای پێکهاتەکانیم کرد، لەو کاتەدا پێکهاتەی Oxygyne rate کەوتە پێش چاوم واتا ژمارەی ئۆکسجین لەناو خوێندا، کلیکم لەسەرکرد بزانم ئۆکسجینم چەندە، هەمان کات جگەرەیەکم بە دەستەوە بوو، قومێکم لێ دا، ئەزانن ژمارەی ئۆکسجینی خوێنم چەندی خوێندەوە ؟؟ 83 % واتا لەکاتێ هەمژینی دوکەڵی جگەرەدا بەڵایەنی کەمەوە پانزە پلە ئۆکسجینی ناو خوێن دادەبەزێت.. ژمارەی هەشتا و سێ ی ئۆکسجین لە کاتی کەرەنا و لە هەموو نەخۆشیەکی تردا، یەکسەر داخڵی نەخۆشخانەی چاودێریی وورد ICU ئەکرێت..کاتێ دوکەڵەکەم لە سیەکانم دەرهێنایەوە و هەناسەی قوڵم دا، بەرە بەرە ژمارەی ئۆکسجینم بەرز بوەوە هەتا گەیشتەوە بە ژمارەی ئاسایی خۆی کە 98% بوو.
لەرەدا بەم دەرکەوت جگەرە کێشان یاریەکی زۆر ترسناکە، بریتیە لە هەوڵی یەکبینەی خۆ خنکاندن و .. گەمانەوە لەو هەوڵە ..بریتیە لە دابەزاندنی کت و پڕی ئۆکسجینی خوێن، دوای ئەوە هەناسەدان و گەمانەوە بە ئاستی ئاسایی ئۆکسجین.. لەو دابەزینە بەرزبوونەوەیەدا جارە چژێک دروست ئەبێ، وەک چۆن لە شاریی یارێکان، هەندێ یاری ترسناک هەیە، هەندێ کەس چژی لێ دەبینن، جگەرە کێشانیش بەو شێوەیە، بەڵام جگەرە کێشان لە هەموو یاریەکانی مەرگ ترسناکترە، چونکە بە دەر لە دابەزاندنی ژمارەی ئۆکسجین کە ڕەنگە لە هەندێ کەسدا نەگەڕێتەوە بە ژمارەی ئاسایی و توشی خوێن مەینینی مەشک ببێ، دیسان زیانی زۆر زیاتری هەیە، وەک بەبەشبوونی ژمارەیەکی زۆری خانەکە سوورکان لە ئۆکسجین بێ هەی پێ بوونی سیەکان لە دوکەڵ و داپۆشرانی دیواری سیکەدانچکەکانی بە قەترانی دوکەڵ، ئەمەیش وا دەکا نیوەی خوێن مردوو بێت ..چونکە خوێن کاتێ ئۆکسی هیمۆگڵۆبین نییە و دیئۆکسی هیمۆگڵۆبینە، واتا هەڵگری ئۆکسجین نییە و هەڵگری دووەم ئۆکسیدی کاربۆنە، بە خوێنکی مردوو ژمارە ئەکرێت.. ڕوونتر بدوێین، هیمۆگڵۆبینی ناو خانەکەی سوور، گۆردیلەیەک یان زیاتری دووەم ئۆکسیدی کاربۆنی لە خانەکانی لەش هەڵگرتووە کە گازێکی ژەهراویە و ئەبێ بیبات بە سیەکان و فڕێی بدات و سیەکانیش لە ڕێی هەناسەدانەوە دەریکەنە دەرەوە .. کەچی ئەم هیمۆگڵۆبینە دێتە سیەکان، تەماشا ئەکا بە هەی دوکەڵ و قەترانەوە، ناتوانێ دووەم ئۆکسیدی کاربۆنەکە فڕێ بدات و ..

ئەکسجینەک بار بکات و بیگەنەتەوە بە خانەکانی لەش، هەر بۆیە بە دووەم ئەکسیدی کاربۆنەکەوە دەتەوە.. واتا کرداری گازگەکە ئەنجام نادرێت.. هەر بۆیە پێستە ناسکەکانی لەو و ژێر چاو و پوکی مرۆڤی جگەرەکەش ڕەنگیان بۆرەو شینبوون و ڕەشبوونەوە ئەچێ، چونکە ئەو جێگا تەنکانە وەک سکرینەک ڕەژەی ئوکسجینی خوێنمان پیشان دەدەن، هەتا خوێن پڕ ئەکسجین بێت، سوور و ئاڵ دەردەکەون.. هەتا کەم ئەکسجین و پڕ دووەم ئەکسیدی کاربۆن بن، شین و ڕەش هەڵدەگەڕێن .. هەڵبەت شین بوونەوە نیشانەی مردنە .. جا ئیتر کەیفی خۆتانە.
ئینجا بە واز لە جگەرە بڕینەن و بچنە سەر قوربانیدان ..قوربانیدان بەرزترین سیفەتی مرۆڤکانە، تیایدا خوپەرستیی کۆتایی دێت و خۆویستیی جێگای ئەگرێتەوە.
هەر بۆیە ئەو کەسانەی کە قوربانییان بە ژیانی خۆیان داوە، ناویان لە مێژووی مرۆڤایەتیدا بە پیتی زێڕ نووسراوەتەوە .. بەڵام قوربانیدان و خۆکوژیی و خۆفەوتاندن سنورەکی تەنک لە نێوانیاندایە و ناکرێت تێکەڵاویان بکەین..
قوربانیدەر خاوەنی هیوا وئامانجێکی گەورەیە، لەو پێناوەدا خۆی ئەکاتە قوربانیی، بە نمونە پێشمەرگەیەک ئامانجێکی گەورەی هەیە وەک ڕزگارکردنی خاک و نەتەوە و ڕازیکردنی خوا و خێک، ئەم ئامانجە گەورانە وای لەدەکەن بە شانازییەوە بجەنگێ و قوربانی بە سەر و ماڵ و خێشیەکانی ژیان بدات.
بەڵام خۆکوژیی و خۆ فەوتاندن، کاردانەوەی بێهیوایی و بێ ئامانجییە، ڕاکردنە لە خەبات و لە خێک و لە ئەرکی سەرشان و هەوڵ و چاکسازیی..
کاتێک ژنێک بۆ ئومێد و بۆ ئامانج بۆ دیار هاوسەرێکی قورماچیی و بەدمەست و بۆ ئیشەوە هەموو تەمەنی خەسار ئەکات، ئەوە قوربانیدان نییە، ئەوە خۆکوژیی و خۆفەوتاندنە..کاتێ باوکێک هەموو تەمەن و سامانی لە گەورەکردنی چەند منااڵێکی تەمەڵ و بێ هەوەست و ملهوڕدا خەرج دەکات، ئەو پیاوە قوربایی نەداوە، بەڵکو زوڵمی لە خۆی کردووە و بێ بە سوود، خۆی وەرانکردووە ..میللەتێک بۆ دیار دەسەاتێکی نەخوێندەواری گەندەڵ و مافیا و ترسنۆک و بێهەوەست و خۆپەرستەوە ساڵەهای ساڵ دانیشێت، بۆ تەمای سندوقی هەڵبژاردن و چاکسازیی و پاکسازیی بۆ ڕزگاری بکەن، ئەو میللەتە قوربانی نەداوە، ئەو میللەتە خۆی کوشتووە، خۆی تەفروتونا کردووە، دنیا و قیامەتی خۆی وەرانکردووە.
هەر پێشمەرگەیەک، هەر باوکێک ، هەر دایکێک، هەر میللەتێک، هەر کەسێک لە پێناوەکدا خۆی بەخت بکات، ئەبێ ئامانجێکی گەورە ی لەو پێناوەدا هەبێ، ئەگینا کارەکەی ئەبێتە ملکەچیی و کۆیلایەتیی و

خەفرۆشیی و خەخەتاندن و گەمژەیی و خەکوژیی و هەرچی سیفەتی ناشیرینە ..بە هیچ جۆرێک ناچێتە ناو خانەی قوربانیدانەوە..
دواجار با باسکی خۆرای ئایین بکەین.. ووە دەورانت لە کتێبە دوور و درێژە دانسقەکەیدا، کتێبی (چیرۆکی شارستانیی)، دەڵێت : (لە مێژووی مرۆڤایەتیدا هیچ شارستانیێک نابینین بە بێ ئایین بوونبێت.. هەر شارستانیێک پەرستگا و بیر و باوەشکی بێ خۆی بنیاتناوە)
لێرەوە ئەپرسین ئاخۆ ئایین چۆن ئەو ئامادە بوونە ئازەلییەی لێگەڕ مرۆڤدا هەبووە؟ چی دەداتە مرۆڤ و چی لێ وەرئەگرێت؟
لێ ڕاستیدا ئایین بریتییە لە هەوڵدان بۆ دەستبەردار بوونی مرۆڤ لە خۆپەرستیی .. ئامانجی سەرەکیی لە خواپەرستیدا ئەوەیە کە مرۆڤ واز لە خۆپەرستیی بهێنێت..ڕێژەی بیرو باوەڕی ئایینیی هەرکەسێک ڕاستەوانە ئەگونجێت لەگەڵ ڕێژەی وازهێنانی لە خۆپەرستیی؛ هەتا مرۆڤی خانەویستربێ، ئایینداڕتڕ، هەتا مرۆڤ خوپەرستتر بێ، بێ ئایینتر یان دووڕووتڕ.
کاتێ خوا داوامان لێ دەکات زێر بیر لێخوا بکەینەوە و تەسبیحات بکەین و نوێژ بکەین و بە ڕێژوو بین، بێ ئەوەیە کە زێر بیر لە خەمان نەکەینەوە و بە حەز و ئارەزووە تایبەتیەکانماندا ڕانەچین و نەبینە بوونەوەرێکی دڕندە..
ئایین چاوی مرۆڤکان ئەکاتەوە بۆ ئەوەی ڕاستی شتەکان ببینێت و ..خەیاڵ فریوی نەدەن و لە ڕێگای ڕاست لایندەن ..
نمونەی ئایینداڕ و بێ ئایین، وەک شۆفێرێکی ووریا و شۆفێرێکی سەرخۆش و خەیاڵ وایە.. ڕێنگە یەکەمیان ئازار بچێژێ بەوەی کە ئەبێ بە ووردیی تەماشای ڕێگاکە بکات و ئاگاداری ستێرن و سکڵتێرەکانی وەستان و خێرایەکان بێ، بەڵام دواجار بە سەلامەتیی ڕێگاکە ئەبڕێ..بەڵام کەسی سەرخۆش و خەیاڵ، لە هۆکەشدا ئیسراحەتێ و لە خەیاڵی خۆشدایە و ئەرکی چاودێریی ڕێگا و خێرایی و شۆفێریی ناکۆشێ، بەڵام ئەوە هەتا نزیکترین پێچ و لەفێی ڕێگا بێ ئەکات، ئیتر لە ڕێ لادان و وەرگێڕان و ماڵوێرانیی لە ئەکەوێتەوە ..
ئایین مرۆڤ وا لە ئەکا خانەویست بێ، عیسا خەڵکی زیندوو ئەکردەوە، کەچی خۆی زیندوو نەکردەوە..موسا کە بە منداڵیی فەڕدرایە ناو ئاوی نیل، ڕازی نەبوو هیچ کەس بخاتە ناو ڕووبارەوە .. موحەمەد بنەماڵەگەریی و خۆپەرستی ڕەتکردەوە و دژی بنەماڵە خوانەناسکەی خۆی کەوتە شەڕ، بە پێچەوانەی موسوڵمانی ئەمڕۆ، خۆی ئیسلامیێ و براکەی بەدینە کەچی هەندەی هەموو دنیایش خۆشی ئەوێت و موو بە نەوەندیاندا ناوات؛ ئەمە دیینداریی نییە، دووڕوییە.
ئایین داوا ئەکات زاڵمەکان واز لە زوڵم بهێنن یان لەناو بچن بە

ئەوەی مرۆڤەکان بە مافە زەوتکراوەکانیان شاد بنەوە .. ئایین دەستاتدارە زالمەکانی ڕۆم و فارس و عەرەبی لەناو برد بۆ ئەوەی ئەو گەلانە ئازاد بژین و بە مرۆڤایەتیی شادببنەوە.
ئەمە کە چەندەها تاوان ئەدەنە پاڵ ئایین، بە تەکەکردنی وەرەقەکان و لێکردنی گەمەکەیە .. ئایین بە کوشتنی هیچ کەسێک نەهاتووە بەجگە لە کوشتنی دەستاتدارە زالمە خوێنمژە دیکتاتۆرەکانی جیهان.. ئایین نەهاتووە بۆ ڕوخاندنی ماڵی هیچ کەسێک بەجگە لە ڕوخاندنی تاج و تەخت و کۆشکی دیکتاتۆرە زالمە خەپڕستە گەندەڵ و ملیاردێرەکانی جیهان ..هەر بۆیە دەستاتدارە داگیرکەرە دیکتاتۆرەکان، دەستە و تاقمی دینداری شۆنراو دروست دەکەن و تاوانی جەنگیان پێ ئەنجام دەدەن هەتاکو وای لە خەڵک تێبگەیەنن کە ئایین بە قەتڵ و عامکردنی خەڵکە، لە کاتێکدا ئامانجی ئایین تەنها و تەنها قەتڵ و عامکردنی دیکتاتۆرە زالمە گەندەڵەکانی جیهانە، بە گشتی مافە زەوتکراوەکانی خەڵک.
هەر بۆیە کاتێ ووە دیورانت ئەڵێ هیچ شارستانییەکی بە دین نەبووە، بە ئاگاداریی خۆی مەبەستی لەوێش بووە هەر شارستانییەکی بە دینیش سەری هەڵداوە، ڕوخاوە..نەگەیشتۆتە ئەوەی وەک شارستانیی پێش بکرێت .. چونکە مرۆڤ و نەتەوەکان پێویستیان بە هەکارێکە بەردەوام بیریان بەنێتەوە، واز لە خەپڕستیی بێنن، تاکو نەبنە دەندە و جانەوەر ..هەتا بمێننەوە و لەناو نەچن .. سەیرکی چواردەوری خۆیشتان بکەن، مرۆڤ بە ئایینەکان چەند تەمانیان کورتە و بە دەست چەند نەخۆشییەوە گرفتارن..کەچی مرۆڤە ئایینداڕکان وەک شارستانییە ئایینداڕکان، تا ڕادەیەکی باش ماونەتەوە و نەخۆشییەکانیان کوشندە نین.

لە بیابانێکی قوڵباغدا.. شیعری نوێزاد بەندی

دوای زیاتر لە نۆ و پێنج ساڵ،
بە تەمان کەی پێنجەمێری
خەرجکردنی
موچەی فەرمانبەران بکەن؟

لە مانگ و وەرزیش ترازا ..
ناخۆم ئیمزا ..
چونکە ئەو ،
زۆر نەخوێندەوارن بە کورد،
ناخۆم ئیمزا ..

⋆ ⋆ ⋆

لە فەکە بە فەکە
پێشوازی لێم و لێو ئەکەی ؟
فەرشی سوور بە خێت ڕائەخەی ؟
لە پشت چەند پیتەکی گەورەی
ئینگلیزییەوە ، ووتار ئەدەی ؟
ئەی بە ناچی لەسەر خوانی
کەمئەندامە ئیستەک بکەی ؟
لە دیوارە شەدارەکەی
لە ژێر وێنەی
باوکی بە ئەو کوژراوی،
نوسراوە : وا وەرزە ڕێیشت و
سەد و پێنجا هەزارەکەم
هەر نادیارە ..
شەرم ناکەی ؟
ووتار ئەدەی ؟
لەناو ملیاران دۆلاری ناشەرعیدا،
بەگەنت لە دە، ترشاوی ..
هێندە دەستیان پیا هێناوی،
هێندە موچەی
کەمئەندامیان تیا خەرجکردووی ،
کەس نازانێ لە چی ئەچی ..
ئەی ئەندازیاری ملکچیی ..
ئەی پزیشکی کوردایەتیی ، ئەی مردووی ..

⋆ ⋆ ⋆

لەو سەری شەقامی پیریی ،
ئەتبینم ، بەس
تازە دوای چی ؟
تەمەن تەواو ،
تواوە ..

تاز□ د□رمان و د□وای چی ؟

⋆ ⋆ ⋆

ه□ند□ ج□ری دوور ک□وتن□و□ ،
چاو شارک□ی□ ..
ب□ زیاتر د□زین□و□یه ن□ک ل□ د□ستدان ..
ه□ند□کی تری ، وون بوون□ ..
دابـ□ان□ ، تا س□ر ئ□سقان ..
ه□ردووکیشیان گ□□انکاریین..
گ□□انکاریی باج ی ئ□و□ ..
ئ□و میلل□تان□ی ناتوانن باج بد□ن.. باج..
ه□تا ماون، ک□وتوون□ت□
ژ□رپ□ی ی□ک ج□ر ت□خت و تاراج
و□ک ئاژ□□ نان و ئاو ئ□خ□ن
ل□گ□□ پ□□ین ..
ل□گ□□ ب□□ه و
ل□گ□□ ق□□□ و
گیڤ□ و ز□□ین ..
ئ□یش□□ن ب□□کو □زگارمان کا
□□بونا ، □□بو لعال□مین ..

⋆ ⋆ ⋆

بارانی داهاتوو ، ناچم□ د□ر□ ،
س□رخ□شیی له گو□ و در□خت ناک□م،
کات□ گ□□ایان ه□□و□ر□ ..
هیچ نیی□ ، پ□□□ ه□ور□ک□
د□ت و د□□وا ..
ه□رو□کو ت□ ..
و□کو زانک□ ..
ناه□□م د□ست
ب□ ز□نگی شیعر□کم ب□ر□ ..
چاک ئ□زانم
گ□ر بروسک□ و ت□ف و لافاو
س□رتاس□ری بسوت□ن□ و
بخنک□ن□ و
بف□وت□ن□ ..

هێشتایش تیایا پێیا نابێ
تاقێ یەک پیاو ..

★ ★ ★

دیسان هەڵیانکێشانەوە لە دروشمی
هەنگاو هەنگاوەی هەڵژاژا ؟
دیسان هەڵیانپەراندنەوە ؟
دیسان هەڵیانتەراندنەوە ؟
ئەی کوا دروشمی شکاوەی
مانگی یانزە و
مافی دوانزە و
مانگی یەک و
مافی سەدان هەزار لاوی
خاوەن بەواناەی بێ ئیش ؟
بە چی هەیشتن ،
وا داتان نا
قژ و
برێ و
سمێ و
ێیش ؟

★ ★ ★

باران لێ کوێی ؟
بەفریش تاوێ دانیشت و هەی ..
کێچ لێ پێا خەمی هەبدا ..
تا تەواو ێیشی سپی بوو ..
جانتاکانی دا بە تیکتەک و
دەستی دوو ..
پاسپۆرتی ئەکسپایەر بوو ..
ئیتر ئەبێ
هەر لێرێ بمێنینەوە ..
بەکو مژدەی موچەیەک
لێ دەم و چاوی
سەرکا بخۆنینەوە ..

★ ★ ★

هەندە جاریش،
لەناکاو بیرت ئەکەم و
بە هەر چوار لادا ئەگەم
شوەن پەیەکت نادەزمەوە ..
نە ژمارەکەت ..
نە ناوی قوتابخانەکەت ..
نە میوە فرەشی دارەغا ،
ئەیانووت هەندە سە شەممان،
عەسرەکی درەنگ لەوە بوو ..
هیچم پە نادەزرەتەوە،
تەنها ئەوەندە ئەزانم
کرەلایەکی مارەنیی
مەدەل دوو هەزار و بیست و دوو
یان یەکت پە بوو ..

دەنگەکان، پەگەی هەمووان.. نەوزاد بەندی

ساەەهای ساەە هەمووان لەم لاپەە جوان و هەمەەنگەی دەنگەکاندا بەرهەم و بیر و بەچوون و لەکدانەوەکانمان بەاودەکەینەوە بە بە ئەوەی جارەک دەستخەشییەکی لەبکەین، یان لە سابونیدا مەمەک داگیرسەنین، کەکەک قاژ کەین و شیرینییەک دابەش بکەین.

جەگای ەز و پەزانینە بە ستافی دەنگەکان، کە هەموو بیر و بەچوونە جیاوازەکان پەخش و بەاو ئەکەنەوە، ئەمەیش جەبەجەکردنی پەناسەی ەژنامەوانییە کە ئەبە ئازاد بە ..
چونکە لە زەربەی اگەیانەکانی کوردیی ئەمەدا، تەنها ئەو نوسینانەت بە هەیە بیاننووسیت کە کاکی سەرنووسەر بە دەتیی و زمانحاەی حیزب و ئایدیەلەژیاکەیەتی، واتا ئەوە ەژنامە نییە، بەکو دیوەخانی حیزبەکی بنەماەییە، یان هەپەکەییەکی خزمانە بە یەک ئااستە و یەک یتمە و ..ئەوەی وا نەبە، ئەبە دەست بەربدات ..

بە ڕاستی جێی پێکەنینە، لە فەیسبووک، لە ڕێی کەمەنتەکەوە ڕەخنەیەکی بچووکم لە پەڕفیسەرەکی!! زانکەیەکی خەمان گرت، بە قسەیەکی زبر وەڕامی دامەوە ڕەخنەکەیش ڕوونکردنەوەی ئایەتەکی قورئان بوو کە پەڕفیسەرەکی!!! تری کەنکرەتیی کەنکرەتییانە دایبەزاندبوو، ئیتر هەردوو پەڕفیسەر!! تەک گیرا بوون، منیش بە نیازی کردنەوەی تەپەڕە دەزووە ئاڕەسکاوەکە، ویستم هەردوو پەڕفیسەری بەشەڕ هاتوو، بهەنمەوە بە سەر مەزی گفت و گە و لەکتەگەیشتن ..

وەڕامی قسە زبرەکەم نەدایەوە، ووتم زەر گەرم بوویت، تا سارد نەبیتەوە ڕەشە ڕەیحانەیش بە ئابیجی لەک ئەدەیتەوە.

ڕەژی دوایی شین و واوەیلایەکی بە تامی ووتار دابەزاندبوو، گوایا ئەم ڕەخنەی لە ئیسلامییەک گرتووە، لە کاتەکدا بەشەک لە ئیسلامییەکانیش ڕەخنەیان لەگرتووە، ئیتر بەچی بە ئەو نەبە ڕەخنەی لەبگرە ؟

منیش بەم نوسی تە لە کەمەڕگایەک و لە شارەکدایت کە کفرەکی گەورەیە کەسەکی سەر بە حیزبە یان سەر بە تیرە و بنەماڕەیەک، ڕای جیاوازی هەبە، لەکاتەکدا پەناسەی دیموکراسیی ئەوەیە تە ڕەخنە و ڕای جیاوازت هەبە تەنانەت لە خەزانەکەیشتا .. هەر بەیە ئەو سەرسامبوونەت بە ڕای جیاواز لە ئیسلامییەکاندا، سەلمەنەری ئەوەیە تە لە دیموکراسیی تەنەگەیشتوویت و ئیسلامییەکان تەی گەیشتوون.. تە نازانیت یان ناتەوەت یان ناهەڕن یان ناوەریت، دیموکراسیی جەبەجە بکەیت، بەڕام لەناو ئیسلامییەکاندا ڕای جیاواز هەیە و بە پەاکتیک جەبەجەی دەکەن و لەسەر کەمەنت و ڕای جیاوازیش نە ئەبەتە شەڕیان نە یەکتر تیرەر ئەکەن، وەک لە حیزبە عەلمەخەڕەکییەکەی جەنابتاندا بینیومانە و ئەیبینین.

پەڕفیسەرەکە بلەکی کردم !

لەم ڕەژانەدا ووتارەکم کە لە پەیجی دەنگەکاندا دابەزی، لە هەمان کاتدا بە پەیجەکی تریشم نارد بە ئومەدی ئەوەی زەرینەی خەڕەنرانی کورد بیخوەننەوە، چونکە ئەستا وەک چەن هەر کەسەک حیزب و دەستە و تاقمی ڕیشتاشینی تایبەت بە خەی هەیە بە هەمان شەوە هەر کەسەک ڕەژنامە و پەگەی تایبەت بە خەی وجەماعەتەکەی هەیە وهی ئەوانی تر تەماشا ناکات، هەر بەیە منیش هەمیشە هەوە ئەدەم لە زەربەی پەیجەکاندا بەاو ببنەوە..

بابەتەکە باسکردنی حاڕەتەکی دەروونیی بوو، کاتە تە لە پەڕکا تووەە دەبیت، ئاگات لە نییە ئەم توە بوونەت، تووەە بوونەکی پەشترە، کە نەتتوانیوە تیایدا توە ببیت !

ئیمەیەکم لە سەرنوسەری ئەو پەیجەوە بە هات، نوسی بووی : ڕاستە

خ□□ک ل□ د□س□□ا تی کوردیدا ئ□چ□وس□نر□ن□و□، ب□□ام ئ□و دکت□ر□ی ت□ باست کردوو□ ، سوک و خ□فر□ش□، ل□ب□رئ□و□ ووتار□ک□ت ب□ا و ناک□م□و□!!

ب□ ب□ ئ□و□ی ناوی هیچ دکت□ر□کم له ووتار□ک□مدا بردب□، ب□□ام ئ□و س□رنوس□ر چونک□ □قی له دکت□ر□ک□ ئ□ب□ ت□یش □قت ل□و دکت□ره ب□ و.. ت□نان□ت ئ□گ□ر ووش□ی دیک□ریشت ب□ کارهـ□نا ب□، ئ□و هـ□ر به دکت□ر ل□کی ئ□دات□و□ و نوسین□ک□ت ل□ فلت□ردا د□رناچ□..

ب□م نوسی : ئ□ی □□ژنام□ی ئازاد ب□ چی ت□گ□یشتوویت؟ ئ□ت□و□ ک□س□ک ک□ ت□ی س□رنوس□ر ب□ خ□فر□شی بزانیت، هـ□موو نووس□رانی پ□یج□ک□یشت به خ□فر□شی بزانن ؟؟ ئ□م□ ع□ق□یـ□تی حیزب□کی بن□ما□□یی□ ن□ک □□ژنام□ی□کی ئ□لیکتر□نیی م□د□رن، مادام وایه منیش ل□ لاپ□□□ک□تا هیچ نانووسم .

□□ژنام□مان هـ□یه دوو س□ وتاری تیا ب□اوبک□ر□و□، ئ□ک□و□ت□ شک□و□ ل□ت، ت□ ب□□ی م□ب□ستت ل□ ج□ پ□ل□قکردنی ئ□وان ن□ب□؟ ت□ ب□□ی ل□ □□ی ئ□وان□و□ ناوبانگ پ□یدا ن□ک□یت ؟ ت□ ب□□ی ز□ر□ریان ن□ب□ ک□ ووتارت ب□ ب□او د□ک□ن□و□؟

و□□□ا ئیتر م□□زم□کی کوت□ک ب□د□ستت ل□ □است د□ک□ن□و□، ووتار□ک□ی□ک به پیسایی ئ□نوس□ت، ک□ هـ□رش□ ب□ ت□ و هـ□موو ئ□وان□ی خزمی ج□نابی س□رنوس□ر نین و .. هاوحیزب و هاو□□ی م□ز و گیرفانی نین ..

یان پ□یج هـ□ی□ ل□ □□ی بردر□ک□و□ دوو س□ ووتارت ب□ ب□او ئ□کات□و□، ل□ پ□ بایک□تت ئ□کا، ل□ هـ□مان کاتدا ووتاری ک□م□□ س□ری گ□ند□□یی ب□او د□کات□و□، و□ک ب□□ : خا□□ ئ□م□ نوس□ری وامان هـ□ن، قمقم□ک□ی□کی و□ک ت□ چیی□ ؟

و□لحاس□ من ئ□ستا ت□نها د□نگ□کانم ب□ د□ست□و□ ماو□ ک□ تیایدا بنوسم ، چونک□ ت□نها د□نگ□کان توانیو□تی ل□ ع□ق□یـ□تی حیزب و خ□□ و خ□زان □زگاری ببـ□ ..

هـ□رچ□ند□ پ□م وای□ باش نیی□ ب□ ک□س□ک یان ب□ شت□کی کورد ب□□یت ت□نها ت□م لا پ□س□ند□ و ج□گر□و□ی ت□م نیی□، چونک□ ل□و حا□□ت□دا وا خ□یت ل□ وون د□کات ب□ هـ□رچی ت□لسک□ب و میکر□سک□ب و دووربین هـ□ی□ ن□ید□زیت□و□ ..و□کو یار□کانمان ل□ ق□ناغ□ک ل□ ق□ناغ□کانی ژیانماندا ک□ خ□یان ل□ وونکردین ..

هههههههه …

جـــاێک بۆ نیشتمـــان.. نەوزاد بۆندی

وەک جلی جەژن وابوویت، نیشتمان ..
ئەبوو چەند ساڵێ بتپۆشم و
دوای ئەو جلە ناشیرینەکانم لەبەر بکەمەوە ..
وەک جێگایەکی بۆ ناونیشان ..
ئەو هەموو ساڵە بەدواتا گەڕام و
نەمدۆزیتەوە ..
نازانم بە چ ڕوویەکەوە ، نەخشەیەکم بۆ کێشاوی و
ئاهایەکم لەسەر داکوتاوی ؟
وەک ئاسمانێکی بۆ ئەستێرە،
تەز و خەم لە بوو بۆ خەر و مانگ ..
وەک منارەکی هەتیوخانە،
پاڵیسی بەردەرگام لە بوو بۆ باوک ..
باجی چەشتلەنەرم لە بوو بۆ دایک ..
وەک جوجەڵەیەکی کەنگەی مریشک،
هەزاران دایک و باوکم هەبوو ،
بە بۆ هیچ دایک و باوکێکیش ..
وەک وەنەکەش ،
بۆ ڕەنگەکان سکەچی نیشتمانم دروست ئەکرد و
کەس لەی نەئەکەیم ..
هەر کەسکیش هەڵئەسا بەی ئەدەیم ..
وەک ناوساجی خەر وابوویت، نیشتمان ..
قەت تەر نەبووم لەت ..
وەک گورگەک وابوویت ، نیشتمان
قەت ماڵیی نەبوویت پەم ..
وەک لە ئاسماندا بژیم ،
خاکەک نەبوو تیایدا پاڵدەمەوە ..
وەک پاشماوەی بارانا‌و ..
وەک پەرداخێکی شکاو ..
چەندین جار گسکیان لەدام بۆ سنوورەکان ..

چ□ندین جار س□رم ه□□گرت ب□ وو□ا ت□ دوور□کان ..
ل□ ق□□ی ک□م□نیست□و□ ..
ل□ با□ی ئیسلامیی□و□ ..
ل□ ک□او□□ژن□ی دیموکراسیی□و□ ..
ل□ س□ر م□زی دانوستان□و□ ..
ل□ ه□موو □□باز□کانی
ز□وی و ئاسمان□و□ ..
ه□و□مدا و .. پ□ک ن□گ□یشتین ..
خو□نم چ□□ا ..
ب□ ه□ر چوار لادا ت□ق□م کرد ..
تا د□هات دوورتر ئ□ک□وتین□و□ و
ل□ک ن□گ□یشتین ..
ئ□ستا نازانم ت□ ل□ کو□یت و
من هی ک□م ..
نازانم ت□ □ا ئ□ک□ی ل□ د□ستم
یان من ب□ لای ت□ د□م ..

ک□ گ□ور□ بووین.. شیعری ن□وزاد ب□ندی

ک□ گ□ور□ بووین،
ج□لان□ی□ک ه□تیو ک□وت ..
ب□شک□ی□ک ک□مئ□ندام بوو ..

⋆ ⋆ ⋆

مزراح□ ل□ گ□ش□ی□کدا،
ک□□وو ت□ی دا…

⋆ ⋆ ⋆

دارلارستیک□ ل□ ژ□ر خان□ک□دا،
پر□تکا ..

⋆ ⋆ ⋆

پەنجا/ سەد هەسمی
ترنتی و جەلیانجیما،
لە کەلاوەکانا شی بوونەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

پاسکیلەکی سێ تایی،
ژەنگ گرتی..
ژەنگ کوشتی ..

⋆ ⋆ ⋆

کەلارێیەک،
دەزووەکەی ئاهەسکا
لەنگەرەکانی پچڕان ..
کلکەکەیان بڕی ..

⋆ ⋆ ⋆
جانتایەکی چاوە پشیلە،
لە ژێرخانەکەدا هەڵ بووە .

⋆ ⋆ ⋆

یەک باوەش دەفتەری وەزیفەی
دارا دوو داری دی ..
یەک دنیا ستونی هاهەنانی پیتی
د
د
د
د
د
ا
ا
ا
ا
ا
ر

ر
ر
ر
ر
خوسانو و ئیفلیج بوون ..

⋆ ⋆ ⋆

نوقوی مینو و
حلاو تیب و
عمبر ورت و
یشو و
حاجی لقق و
خاخاک،
دیان شکا ..
سری خیان هگرت..

⋆ ⋆ ⋆

ک گوره بووین،
تلفزینی ش و سپی
ساوی کماریی
برنامکانی ئمشو
ورزش لـ هفتیکدا
گرانی داوا کراو
پارچ سمایکی سوهر زکیی
یارییکانی تلیماج
اڤ جوتیاری دیموقرات تها
ئی شوکی بـ تروسکی د تنگیی، علی عزیز..
یار ورو‌ی تفیق علی ..
توشی غودی درقیی بوون،
دنگیان نما ..

⋆ ⋆ ⋆

ک گور بووین،
ئیدی تمسیلی شوی چوار شممان، تواو ..

⋆ ⋆ ⋆

مامە خەمە
بەهاری دزراو
پەنج پیاو لە ئوتەلەکدا
پژمین
مەرزە
چەخماخە
دزی زەرزان،
ەەحیان دەرچوو..
تەنها هەەەی دکتەر و
فیلەکەت ئەی خاوەن شکە،
بەردەوامن ..

⋆ ⋆ ⋆

سەعید زەنگەنە ..
موئەیەد بەدری
کامیل دەباغ
نەسرین جەرج
پەروین مەحمود
نەسرین مەحمود
هاشم جەباریی …
کوژانەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

عەرەبانەیەکی تریشقە و
عەرەبانەیەکی دوو ئەسپی،
لە ئاوی ئیجەدا خنکان ..

⋆ ⋆ ⋆

کە گەورە بووین،
چوار دەنک تەمەر هند
بە لیمەندەزییەوە،
لەسەر پارچە کاغەزە،
داخیلی هروب بوو ..

⋆ ⋆ ⋆

مەرکانەیەک،
لە هەیوانەکە کەوتە خوارەوە ..

گەزەیەک قوفەکانی شکان ..
پە تورەکەیەک هەمات،
لەگەڵ دار هەلوکەکا،
چوون بە یەنان ..

* * *

دەست بە دیوار
فەیو
یەکە و گەتەکە ،
دەست بە عەمود
میچ میچەن
پەنج بەردیی
هەماقە
تەپی پەڵە
خەتخەتەن ..
چوونە لیستی تیرەرەو ..

* * *

کە گەورە بووین ، مردین ..
ئەم کاسەی سەرە پە شەیتانە
ئەم چوار پەلە توکاوییە ،
ئەو گوەدانە پە نوقوە و
ئەو چوار چەڵە هەیحانەیە نین ..

* * *

کە گەورە بووین،
بە پاە کردیانینە دەرەو و
دەرگای قوتابخانەکانیان بە ەووا داخستین ..
یەک دنیا هەحلە و
تەختە هەش و
دەستەسەی پەڵە و
تەختە کوژەن و
تەباشیر و
لاستیک و
قەڵەم دادەر …
هەوانەی خانەی پیریی کران ..

دەنکیشەتکانی بەردەم کامەرا.. نەوزاد بەندی

لەبین هەردی لە لەخنەیەکیدا بە دکتەر عەلی قەرەداغیی، ئەم : نەختە بەدەنگ بە، ئەمە خوێنمان لە ئەچڕێ !! برا .
ئەمم بە زەحمەت خوێنی چیت لە ئەچڕێ ؟ چەکت کردە شان و چویت بە لەژئاڤا و بریندار بوویت وا خوێنت لە ئەچڕێ؟
دوو سێ خەزانی ئاوارەی لەژئاوات هێناوەتە ماڵی خۆتان و ..نان و داەدەت بە دابینکردوون و چوویت بە کرێکاریی بە دەستخستنی داهاتێک بە خزمەتکردنیان و ..بەڵێ لەسەر شانت ترازاوە و بریندار بوویت و خوێنت لە ئەچڕێ ؟؟
مانت لە خواردن گرتووە و لەبەردەم قونسوڵی وڵاتە کانیالیستەکاندا وەک مەخ لە ژێر بەفر و شەختەدا خەت داکوتیوە و ڕاوەستاویت ؟ لاوانت کەکردەتەوە و بە پاچ و داس و خاکەناز و دار و بەردەوە ووە و لەژئاوا بەکەوتوون؟ ماڵ بە ماڵی شار گەڕاویت و ..سوتەمەنیی و ئازوقەت بە کەبانی و حەسەکە کەکردەتەوە و لەو پەسەیە بریندار و شکەت بوویت و خوێن لە قامکەکانت ئەچڕێ ؟؟
تۆ لە نادادیی و موچە بڕان و قەتە و عامیی ناوخۆی خەماندا، بریندار نەبوویت و خوێنت لە نەچڕا ..کەرکوک تەسلیمکرایەوە، نەوت و غاز بە دەلیقەریی نەردرانەوە، بریندار نەبوویت، ئەستا چۆن وا دوور بە دوور بە لەژئاڤا بریندار بوویت و خوێنت لە ئەچڕێ؟؟

لەو لایشەوە ئەبوبەکر هەدەنیی لە کوردستانی لەژئاواوە قیدیەکی تەمار کردووە، لە شارێکی ئارام و پڕ سەوزایی و قەڵای خڕش و مەدەرن، وەک ئەوەی چوو بێت بە گەشت نێک بە پشمەرگایەتیی، بەو جەرە ئەڕەت بەرپرسی ئەو شارەمان بینی کە غەریب حەسە بوو، پشتگیریی کوردستانی عەراقمان پێ ڕاگەیاندن !!

یەعنی چی پشتیوانی کوردستانمان گەیاندە غەریب حەسە؟ واتا چۆن چەنیی گەیاندتان ؟ چی بوو ئەو پشتیوانییە؟ بەوو بوو ؟ فیشەک بوو ؟ پشتیوانیی چییە ؟ گوڵە یەخیە ؟ لەفەی قاورمەیە ؟ چییە ؟
پشتیوانیی ئەویە گەنجان و لاوان بە چەک ودار و بەردەوە بچن بە هانیانەوە ئەگینا وشەی پشتیوانیی و ئەو جەرە شتانە، تەنها

کاتیان لە ئەکوژە و خوە ئەکەن بە برینەکانیانەوە ..وەک ئەوە وایە بچیت بە لای نەخەشەک و وەنەی دەرمانەکی پیشان بدەیت و بەی ئەم دەرمانەی لەم ەسمەدایە زەر باشە بە تە ..تەماشای کە، دەرمانەکی چەند چاکە !!.
بە کەاو و جامانەی مل و ئەو شتانە نابنە پەشمەرگە، مادام گەیشتیتە ئەوە، ئەبوو بەشداریی شەکت بکردایە و وەنەی شەکەت بە بناردینایەتەوە، نەک لەبەر چەپە و دەستخەشیی، لە گەشەیەکی ئارام و مەدەرن و پە سەوزایی، وەک گەشتیارەک دەربکەویت نەک وەک پەشمەرگەیەک ..ئەوە ئەتانەوە هیچیش نەکەن و چەپەیشتان بە لەبدەین، شەیش نەکەن و پەشمەرگەیش بن، نەیشکوژرەن و شەهیدیش بن ..فیرعەونانە بژین و بیلالانەیش حەق و حیسابی قیامەتتان لەگەدا بکرە ..ئەویشتان زەحمەتە دەست بدات بەتان.
مەوزوعەکە خورمژەکەیە ، خورماتان ئەوە و مەوژیش.. دنیا و ئاخیرەت و دین و عەلمانیەت و بەینباخ و ەشماە و ەیش و لاندکرەزەر و ڤەلا و هەموویتان تەک ترشاندووە، مەگەر خوا بزانە ئەوە چین و چیتان ئەوە ..

کەمەنتەک یان یاساکانی شەشگەیی.. نەوزاد بەندی

میللەتەکەمان بە لاەدا براوە و دەستی لە بووەتە دوژمن و ..دوژمنی لە بووەتە دەست..کەسی وامان هەیە بە تاقە دەلارەک دنیا و ئاخیرەتی خەی دەاندووە.. تەماشای میللەتەک ئەکەیت لەبەردەم خەیدا زوەمەکی زەر هەیە، کەچی چەکی بە ناکەنە شان و مافی خوراو ودزراوی خەیان ناسەننەوە، بەام بە بە نەخشەدان و خەکخستن و اهەنان، سەدان کیلەمەتر ئەبەن تا بە گژ زوەمەکی دوورە وەاتدا بچنەوە ..ئاخر تە قژی خەتت پە شەتە نەکرە، قژی ئەوانی ترت چەن پە شەتە ئەکرەتەوە ؟..
ئیتر ئەم دەخە سەیرەیش، مرەڤگەلەکی سەیری دروست کردووە، بە نمونە پەیجی فەرمی دز و مافیا دەساتدارەکانی هەرەم بچوکترین کەمەنتی ەخنە و گلەییان تەدا نییە و هەمووی سوپاس و نزای تەمەندرەژیی و

دستخشیی، کچی پیجی پفیسر و نوسر و هونرمند و بیریارکانمان پ پن ل کمنتی جنو و سوکایتیی و قسی ناشیرینی وا ک هر کورد و مرڤ و زمان و نوسینیشت لبرچاو ئکو..ئم پناسی ترسنکیی و خپرستیی، کاتک دستخشیی ل دزکی ب حیمایه دوره دراو ئکیت، همان کات پفیسرکی پاک و بگرد بر تان و تشر و جنو ددیت. دخکی دووفاقی وا ل زانستی دروونزانیدا بریتی ل پشتن، واتا هرشک ک ناوریت بیکیت سر زامک، ئچیت ئیکیت سر بتاوانک و بوی دژیت، همان کات ئریی وات لدکات دستخشییک ل نوسرو پفیسرک نکیت، بچیت ئو دستخشیی ل زامک بکیت!! واتا ب کر نوریت و ب کورتان شر بیت.

بام ..

لردا ئم؛ بام .. دکترکی شارزا ل زانستی فیقهیی و شرعیی لم دخ هستیاردا ک خک لسر سزی نتوایتیی جشدراو، ندبوو لکدانوی شرعیی و فیقهیی ب شکی به نتوایتیکراو بکات، چونک لو دخدا هستی نتوایتیی بسر هموو هستکانی تردا زا، تنانت بسر بگنویستکانیشدا زا.. هر بی شرعییتک هی پی ئوتر شرعییتی ششگیی، ئویان یاسا و داب و نریتی تایبت بخی هی، تیایدا ئگر هست بکیت ششکی فیک و ب لادا براو و زبری کاریگری ب دواوی له گل و میللت، نابشداریی بکیت، ل همان کاتدا نابخنیشی ل بگریت .. لوجر بار و دخاندا قورئان ئامژگاریی ئومان دکات ک پویست قسیکی خر بکین یان بدنگ بین ((فلیقل خیرا او لیصمت)) خک جشدراو و ..است و چپی خی نابین و ئیو تی مافی خوراوکانی ساهای سای بکاتو، وک بی هلکی ب هکوتوو بوات مافی موچ خوراوکانی و سامانی میللت دزران و بکارکردنی کانی و بئومدبوونی هتا سر ئسقانی، ل ژر تایتکی تردا بکاتو، لردا ئو ئاگاداری هیچ استی و یاسایکی تر نیی و نایشیوت ئاگاداریان ب، تنانت نازان ئو شاری ک ئچ شی ب ئکا، کوتت کو و زمانیان چن و مژوویان چن، یک ووشیشی دربارییان نخوندتو، کچی ئامادی ب کراس و پانتکو ب ب ئازوق و پار و پخف، لم کش سارددا، بناو بفر و شاخ و پدشتکاندا ب پیاد بوا، به ب چک و فیشک، یکسر ب شکردن!! (ل استیدا ئوی ک دبوو ل شارکی خیدا بیکات و اپت و داوای مافی زوتکراو و دزراوکانی ل دساتکی زام بکات، نیکردوو و .. به نااستوخ و ل ی نست

پەنگخواردووەکانییەوە، ئەیەوێ لە شار و وڵاتێکی دووردا ئەنجامی بدات) بۆ بە ئەوەی هیچ حیسابێکی بۆ ئەو شتە کردبێ..بە بۆ ئەوەی لە هیچ چێکە بزانێ ..بە بۆ هیچ بنەمایەکی لۆژیکیی، تەنها شتێک کە پاڵ بەوە دەنێ، مافی خوراوی ساڵەهای ساڵی خەیاتیی ئەیەوێ لەو دەرچەی ماڕئاوایەوە، بیەوێ و حەقی خۆی بکاتەوە ..ئەمەیش ئەو گەمەیەیە کە تەم باراک نەردەی ئەمریکا لە پەناویدا هاتووە و جەختی لەسەر دەکاتەوە و ..چۆڕی لەدەبینێ.. چونکە یەک کەس زیاتر بمرێ یان گەل بکرێ ئەو بەرمیلە نەوت زیاتر ئەباتەوە لەگەڵ خۆی بۆ ئەمریکا ..
هەر بۆیە بەدەنگبوونی زانا و دانا لەو دەخەدا، زۆر باشترە لە قسەکردنی شەرعیی و زانستیی و لۆژیکیی ..وەک چۆن لە کاتی ئاگر کەوتنەوەی گەورەدا، ئاو ناتوانێ ئیشی خۆی بکات ..یاسای دووانەی دژ بە یەکی ئاو و ئاگر تەک دەچێت و ئەبێ پەنا بۆ ئاگرکوژێنەوەیەکی تر ببەین .. ئا بەو جۆرە .

کورد کوشتن بە سورەت.. شیعر\ نەوزاد بەندی

بەجگە لە کورد
هەموو گەلێ
بۆی هەیە سورەتی ئەنفال،
بۆ زەوقی خۆی
جێبەجێ کا ..
بۆی هەیە مافی مرۆڤ و
میساقی یو ئەن لە پێ کا ..
تەپڵە لەسەر بە یان خوزێ ..
بەینباخ لە مل یان ملپێچ ..
عەمامە بەسەر یان مەزەر ..
ڕیش گەز و نیویی یان کەسێ ..
سیکیولاربێ،
یان کیسرا و لویس وقەیسەر ..
بەشەفیک و

شێخ و سوڵتان ..
نەتەوەیی بێ .. خۆکیی و
گۆباڵیست و
کۆماریی و شاهەنشا و
میر و میانڕەو ،
یان تیرۆریست ..
یان عائیدون لە تیرۆر و
زانا و گۆمژەی بێ ناونیشان ..

⋆ ⋆ ⋆

هەر کەسێ بی، ڕێپێدراوە
بە هەڵکەشانی شمشێر و
ئاوەڵا کردنی قورئان ..
گەیشتنە سورڕتی ئەنفال و
کار بۆ ئایەت بە ئایەتیی،
دژی ئاوەڵی بە ئەستەمیش
لەی بۆ بانی کوردایەتیی

⋆ ⋆ ⋆
عەگاڵ بەسەر بی ،
یان شەپقە ..
کافر بیت یان سۆشیالیستیی ،
مونافیق بی ،
حافیز قورئان بی .. یان چەتە و
تەکنەکرات بی یان قەڵەندەر ..
ئەهلی مزگەوت بی ،
یان نادیی ..
هاوەڵگەز خواز بی،
یان ڕەبەن ..
وەک دالی سەر بە قوتابخانەی
سوریالیی بی ..
یان وەک پیکاسۆ، تەکعیبیی ..
دادائیی بی،
یان کلاسیک ..
ئایدیالیست بی،
یان ڕۆمانتیک ..
سەر بە فیزیای کانی ئیسحاق نیوتن بی،

یان تەبەکاری ەەژەیی ئانیشتاین و
تەسلا و ئەوان ..
دەخوازی ەیان مەدرید بی،
یان هی بارشا..
زانا بی یان نەخوەندەوار ..
بە شەرەف بی ،
لەشفرەش بی ..
ئاوەدەی مادەی هەشبەر بی،
یان پیاوەکی ساغ و سالار ..
دەمت بەنی سیواک بدا
یان بەنی شامپانیا و ویکسی ..
هاەاوی ڤەدگات لە هەستە
یان شەرابی سووری پاریس ..
بەنی حەشیشە و هەرەیین
یان ڤایپ و نەرگەلە و سیگار
یاخود بەنی سەگی تەپیو ..
گرنگ نییە،
بەت هەیە کار بە سورەتی ئەنفال بکەی
لە دژی کوردی خەر نەدیو ..
* * *
سوور بی وەک سەگی ئەمریکیی ..
سپی بی وەک گورگی ەوسیی ..
ەەش بی وەکو وشتراەەک ..
یان وەکو کەکی هەەئاوساو ..
یان ەەش و چرچ بی
وەک پەەاو ..
گرنگ نییە ..
ئەتوانی هەر کات بتەوێ،
ئەنفالەکە بکەیتەوە و
چاەەکانیش هەەدەیتەوە و
بە کەمەە هاووەاتی کورد
بدەیتە دەستی زیندەچاە..
بە گوەدانە
خوا و پەغەمبەر ..
یو ئەن و خەپیشاندان و
هاش و هوشی پایتەختە تەر و پەەکان ..
چونکە کورد دروستکراوە،

بۆ نیشانەی تاپۆکان ..
★ ★ ★
گرنگ نییە لە بیابان مارەلکە بخەی،
یان لە مانهاتن کافیار و شەراب هەڵدەی ..
لە دەریادا بی یان لە شاخ ..
یان لە دارستان، ئاو بکەی ..
گرنگ نییە ..
گرنگ ئەوەیە هەر کاتێ بەتاقەت بووی،
بەت هەیە سورەتی ئەنفال،
جا بە جۆکەی، پیت بە پیتی ..
لە دژی کورد ..
چونکە نەوەی
سەلاحەدینن ئەوانە،
ترسناکن لەسەر گەتی ..

★ ★ ★

گرنگ نییە هەر چۆن بی،
هەر چییەک بی ..
گرنگ ئەوەیە بەت هەیە
بۆ دەسنوێژ و
بۆ دەسنوێژیش ..
ئەنفالەکە هەڵدەیتەوە و
دەستکەی بۆ ئیش ..

لەشت پیس بێ ،
یان بۆ ئیحرام،
بەت هەیە دەست بەیتە قورئان،
بچیتە سورەتی ئەنفال،
دڵە – دڵە
ئایەت بە ئایەتیی،
لەسەر کورد جا بە جا بکەی..
ئەوەیە لوتکەی ئیمان و
مەدرەنە و مرۆڤایەتیی..

★ ★ ★

هەرچی کەناڵیی ئازاد و

□اگ□یاندنی جیهان□،
ک□ ب□ زامدار بوونی س□گ□،
ل□ چ□ندین شار ع□ودا□ ئ□بن ..
ل□ ئاست ک□م□□کوژیی کوردا،
ک□□ ئ□بن ..
کو□ر و لا□ ئ□بن
الجزیرة
CNN
FOX NEWS
BBC
RT
F24
…. هتد ..

س□عات□کی ب□د□نگ.. شیعری ن□وزاد ب□ندی

مان□و□م ل□ره،
و□ک ک□وتن□ خوار□و□ی ق□□□م□ک بوو ، ب□ پشت ک□وانت□ر□ک□ ..

- + +

ب□ ت□نیشت □□ژ□کاندا،
ژیانم ب□س□ر برد ..
ت□ ب□□ی خوا محاس□ب□م بکا ؟

- + +

مندا□یی ز□رب□مان،
ب□ □یش و سم□□□و□ی□..
باوکی ز□رین□مان،

باڵاندێری هەبوو،
لە شەق تەهەدانمان..

+ + ▪

عەسرێکی باراناویی،
هەستمکرد هەناسە ساردم..
ئەو لەرزەی چووە دەموو،
بە پەنجا ساڵ نەهاتە دەر ..
ئەڕە جگای ئیسایکلینی شاعیر و هونەرمەندانە ..

+ + ▪

کە تۆ بە ئوتومبیلەکەت تێپەیت،
من لەسەر تەنکەی خەڵکە دانیشتبووم ..
کە سەدام هوخا و ئوتومبیلەکی علوجم کەی،
تۆ لە هەندا، لە بازاڕی گوڵ بووی..

+ + ▪

هەموو شەو،
کەناڵی بازرگانە موتاحەکان،
نەرینەکان ئەخەسنەوە و
مەینەکان لاقە ئەکەنەوە ..

+ + ▪

نازانم ئەو خەڵکە بە دیار چیەوە دانیشتوون ؟
وەک ئاردە داری دارتاشخانە،
لە بەر پەی چەند عەیبدارەکا،
کەڵەکە بوون ..

+ + ▪

جاران لە دژی نادادیی،
کورد ئەچوونە شاخ ..
ئەستا لە دژی نادادیی،
کورد ئەمان بە عەمرە ..

+ + ▪

تەمەن تەواو ئەبە و
هەشتا
لە فرەشگایەکی دەستی دوو
هەکەوتم نەکردی ..
ووتات پە بووە لە لەگزس و عەرەبانە ..

+ + ▪

تەرمیناڵەکی خەباویی ..
کەمەڵە گەشتیاری بەتاقەت ..
هەندەکیان
بە کەبابخواردن هاتوون و .
هەندەکیان بە کەباب فرەشتن ..
هەندەکیان بە دەلار دیار نەمان ..
هەندەکیان بە قەل خواردن هەشتن ..

+ + ▪

زەوی هەوکن بەیە گرانە،
لە دراوسێیەک قوتارت ئەکا ..

+ + ▪

ئەو خەڵکە چەند حەزیان لە دابەانە،
دوو ئەوەندە حەزیان لە قەڵەباغییە ..

+ + ▪

ژیان ئەوەندە بە قیمەت بووە،
لەو ئەچە دنیا
تەنها دەناڵد تەمپی تیا بژی.

+ ++

تازە ناتوانم پیاسە بکەم ..
بە شیعر شەقامەکت بە ئەنەرم ..
لەگەڵ کەمەڵە هەنگاو ..
بە خەت شتەکیان لە دروستکە ..

+ ++

ژیان تارماییە ،
هەر بەیە جوانترین شت،
ئەو شتانەن کە دەستمان نەکەوتوون ..
ئازیزترین کەس ئەوانەن
قەت هەنگاوەکمان لەگەڵدا نەناون ..
قەت نانەکمان لەگەڵدا نەخواردوون ..

دوو وتار یان لە نادر و خوراسانی هەتا ئێران.. نەوزاد بەندی

لە ڕاستیدا ماوەیەکە بەم دەرکەوتووە نوسین کەکی نەماوە، یان ڕاستتر بڵێم؛ سەردەمی نوسین بەسەرچووە، بە تایبەت زەرینەی ئەوانەی کە دەنوسن خەکی نەخش و مەگەزی ئاخوەی دەسەڵاتەکانن.. خەکی شەقامیش ناخوێنەوە، بیشخوێنەوە، تەنها حونجەی پیتەکان دەکەن و هیچ هەوەستەکیان لەلا دروست نابێت، نوسینیش کە هەوەست دروست نەکا وەک ئەوە وایە کەمەگا پە بکەیت لە قوماش، کەچی

خ□□ک□ک□ □ووت و عوریان بن.. ن□زانن قوماش ب□ داپ□شین□، ن□زانن □ووت و عوریانیی ل□ ک□م□□گای مر□ڤای□تیدا ع□یب□ی□کی گ□ور□یه و د□رچوون□ ل□ خولگ□ی مر□ڤ..
س□دان نوسین و وتار د□ن و د□چن، ت□نان□ت حیسابی و□□ین□کیشیان ب□ ناکر□ت چونک□ کات□ گو□مان ل□ و□□ین□ک د□ب□، ئاو□ د□د□ین□و□ و ه□رم□نی ئ□درینالین د□□□ژین و ئامادمان د□کات ب□ □اکردن یان ه□□گرتنی ب□رد□ ..دار□، ب□ ب□رگریکردن..ب□□ام هیچ نوسین□ ن□ ئاو□، ن□ ب□رد و ن□دار نای□ن ب□ هانای□و□.
ب□ ه□ر حا□ ئ□و□ی ک□ ل□م دوایی□دا ز□ر نائوم□دی کردم، ووتاری نوس□ر□ک□ی□کی س□یر بوو، ک□ □□گای ب□خ□ی دابوو ل□ □□ژنام□ی□کدا ب□ حیساب پ□نجس□د ه□زار خو□ن□ری ه□ی□، ووتار□ بنوس□؛ نوس□ر ئازاد و بیری دژ ب□ ئاخو□□ حیزبیی□کان، به نووس□ری لوسک□!!! ناو ببات .. ل□و□یش کار□ساتبارتر ئ□و □□ژنام□ ب□ حیساب پ□نجس□د ه□زار خو□ن□ریی□، س□ □□ژ وس□ ش□و ئ□و ووتاره ناشیرین□ سوک□ی ک□ ب□نی قاوشی سین□ما ه□رزان□کانی جارانی ل□د□هات، له ت□پدا بهـ□□□ت□و□، تا ه□مووان ئ□م باب□ت□ سوک□ بخو□نن□و□ ک□ مکو□ی ل□و□ د□کات د□عبای نوس□ر پاشخان□کی ن□ربازیی ه□یه چونک□ جاران وش□ی لوسک□ و و□ل□د و ئ□و ج□ر□ ووش□ ه□رزانان□ ویردی د□می ن□رباز□کانی ناو قاوش□ ه□رزان□کانی سین□ما ب□ کوال□تی□کانی شار بوون .
ب□□ام چی ب□□م ک□ ناتوانم ب□ ت□واو□تیی ت□رکی نوسین بک□م، و□ک براد□ر□ک ک□ سو□ندی خواردبوو م□ی ن□خوات□و□، دوای ه□فت□ی□ک س□یر د□کات و□زعی ت□واو نیی□ و پ□ویستی ب□ م□یخواردن□و□ی□، ئ□چ□ت□ لای چ□ند مام□ستای ئاینیی، تا بزان□ گوناهـــ نیی□ سو□ند□ک□ی بخات و د□ستبکات□و□ ب□ م□یخواردن□و□؟ ..مام□ستاکان نازانن چی پ□ ب□□ن، ه□تا مام□ستای□کی ئاینیی ع□ر□ب پ□ی ئ□□□ت : (یابا اشرب .. هو انت في النار.. في النار .. هسه بقت على الحلف ؟)
واتا ت□ ک□ ئ□خ□یت□و□، ئ□هلی د□ز□خیت، ئیتر شکاندنی سو□ند ک□ی ک□ش□یه ؟؟ ب□□ بخ□ر□و□ و خ□می سو□ند□ک□ت ن□ب□..!!

ووتاری ی□ک□م :
قادر نادر و م□زه□ر خ□راسانیی ..
ل□ □استیدا ل□م □□ژان□دا ش□□□ قس□ و دیال□گی پ□ ل□ ق□ ق□ و جن□ودانی ئ□و دووان□، ز□ر تابل□ی س□یری بیرخستم□و□، ک□دیارترینیان ش□□□ ک□□□ش□ر بوو، د□نیام نزیک ی□کتر بوونایه د□موچاوی ی□کتریان خو□ناویی د□کرد.. ک□□□ش□ر ت□نها د□خو□ن□ت، ئ□و دوان□یش ت□نها قسه د□ک□ن..ی□ک□میان دژی د□س□□اتی کوردیی□ و ب□رد□وام□ ل□ ب□اوکردن□و□ی گ□ند□□یی□کانیان .. دوو□میشیان

بردوام لە بانگشکردن بە فرژنیی بە بە ئەوی ئاگای لەو بە زرینی گنجکانی میللتکی بەهی سیاستی برسیکردنی جووت جوامرکەو، نک فرە ژن، تەنانت فرە کراسیش واتا لە کراسک زیاتر ناتوانن بکەن ..لە هەمان کاتدا دژی ەکخراوی ژن و ای ژن و هەناسدانی ژنە و.. ئامادیە بنەنە بەسر هەر ژنکدا..
پەم دووانە ، کە یەکەکیان دوژمنی دەساتدارانە و ..ئەوی تریشیان مەزمی ژنانە، لە بازنی قسە کردن تە ناپەن، واتا تەنها قسە دەکەن.. بە نمونە قادر نادر ەژک سەر ژمەریی لایەنگرەکانی نەکردووە و بیری لەوە نەکردەتەوە ەپەوانکی هەمن لە سلەمانی یان لە هەولەردا ئەنجام بدات ..چی دەبە؟ دەتانکوژن؟ با بتانکوژن.. خە کورد چارەنووسی یان کوشتنە یان کاسلەسیی و لەناو کاسدا خنکان ..
لەو لایشەوە مەزهەر خوراسانی بە حوکمی ئەوی بەوانامەی دکتەرای لە یاسا و دەستووری ئیسلامیدا هەیە وئاگاداری مەژووی ئیسلامە، بە یەک چرکەیش بیری لەوە نەکردەتەوە لە بانگدانی فەرزەکی مزگەوتەکەیدا دەی (حي على الجهاد) زیاد بکات لە کاتەکدا چاک دەزانەت لەسەردەمی پەغەمبەرماندا دروودی خوای لەسەر بە و دوای ئەویش، لەکاتی هەبوونی هەر نادادییەکی دوور و نزیکدا لە بانگدانی مزگەوتەکاندا دەەک بە بانگەکان زیاد دەکرا : (حي على الجهاد) واتا وەرن بە شە.
لەو حاەتەدا موسوەمانان، ئەوانەی توانای شەیان هەبوو، ئامادە دەبوون و گوەایەی ئیمام دەبوون ئاخە بزانن چ زوەم و زەرەکی نزیک و دوور سەری هەداوە تاکو بچن زاەم سەرکوت بکەن و ماف و ئازادی بە مەزوم بگەننەوە ..
نەخەر، مەزهەر خوراسانیی خەی لەو دەە نەبان و نەزان و بە ئاگا دەکات و .. زیاتر خەریکی ئایەتی دووان و سیان و چوارەکیە، بە ئەوی ئاگای لەو مەرجە بە کە دەفەرموە ئەگەر نەتانتوانی دادپەروەر بن لە نەوان فرە هاوسەرکانتاندا، ئەوا بەتان نییە لە یەک هاوسەر زیاترتان هەبە.
بە هەر حاە لەم بە یەکدا پژانەی دوایی نەوان نادر و خوراسانیدا، کە تەنها قسەیە و هیچ یەکەکیان ئامادە نین ەتینی عەیش و نەشی ەژانەیان نەک بە حەەب، بە هیچ شتە تەک بدەن، سە لە دە بە نادر و .. حەوت لە دە بە خوراسانیی ..
سە لە دە بە نادر، چونکە نابە هەگری بەوانامەی دکتورای زانستە شەرعییەکان بەو شەوەیە بە نەە و تووەیی و کەفچاندنەوە دەر بکەوە و ..ووشەی نەشیاو دەرپەنە.
حەوت لە دە بە خوراسانیی، چونکە استەکەی کچ توحفەیەکی ناسکە و

ئەرکەکی زەر گەورەی لەسەر شانە کەدایکایەتییە و باشتر وایە لە ماڵەکەیدا ئارام بگرێ وەک لە قورئاندا ئاماژە دراوە بە ئارامگرتنی هاوسەرەکانی پێغەمبەر لە ماڵەکانیاندا (وقرن في بيوتكن) بەو پێیەی دەرەوەی ماڵ زبر و سەخت و پڕ کێشە و نەهامەتیی و هەوداوی نەخوازراوە کە تاوانێکی گەورە دەکەین ئەو کائینە ناسک و پڕ هەست و سەزە هاپڕچی ئەو هەوداو و ترسناکیی و دڕندەقییەی دەرەوە بکەین.
ئەوتا جوانترین و هەمانسیترین ئەکتەری مەژووی سینەما و هۆلیود ، مارلین مۆنرۆ، پێش ئەوەی خۆی بکوژێت، نووسراوێک بەجێ دەهێڵێت، تیایدا هاتووە دەهێڵێت خەزگە دایکێک بوومایە، لە ماڵەکدا منداڵم بەخۆو بکردایە و هیچ ناوبانگێکم نەبووایە و نەناسرامایە.
هەروەها ئەکتەر و بیریارێکی وەک ئەلپاچینە دەهێڵێت : کچان لە ماڵ هاتنە دەرەوە بە ئیشکردن، بەو جۆرە نیوەی کۆمان بە ئیش بوون.. ئەویش وایکرد نیوەی کچان هەلی هاوسەرگیریان چنگ نەکەوێ چونکە نیوەی کۆمانیان بە ئیش کردبوو ، ئایا ئەگەر کچان بگەڕێنەوە ماڵەکانیان و واز لە ئیشی دەرەوە بێنن و کۆڵە بە ئیشەکان، ئیشیان دەست بکەوێ و بچنە داخوازیی کچان و خەزان دروست بکەن، باشتر نییە ؟؟
پشتەاستکردنەوەی بەچوونی خوراسانیی لە لایەن ئەلپاچینەوە، وایکرد لەو دەمە بەهێدا حەوت لە دە بە خوراسانی دابنێین ..چونکە خەیشم، بە تاقیکردنەوەی دەخەکە، چەند هاوڕێیەکی ئەتایستم داوەت کرد، لە ناوەاستی کەبوونەوەکەماندا، پڕم وتن : یەک پرسیارتان لە دەکەم هیوادارم بەو پێی هاستگیرێوە وەڵام بدەنەوە، ئایا ئەوە کە کچ و هاوسەر و خوشک و دایکتان بە تەنیا لە ماڵ دەچنە دەرەوە، دە و دەروونتان ئارامە؟؟
ماوێک هامان و بیریان کردەوە، دوایی وەڵامی هەموویان (نەخێر) بوو .. واتا کاتێ هاوسەر و کچ و خوشک و دایکیان لە ماڵ دەچنە دەرەوە، ئەمان لە ناخەوە ئارام نین و ئەترسن توشی کارەساتێک بن.

ووتاری دووەمیشم بار و دۆخی ئێران و ئەم شۆشە شانۆگەرییەی قوتابخانەی تەقلیدیزمە ..
لە هاستیدا من بە گەشت ساڵانە دەچمە کوردستانی ئێران و لەگەڵ هاوڕێکانما پیاسە دەکەین .. گەورەترین دەستکەوت کە ئێرانییەکان بە کورد و فارس و تورک و ئازەریێوە هەیانە و هەستی پێناکەن، بەریتیە لە یەکسانیی و هەرزانیی وزە و پارەزگاریکردنیان لە کولتووری هەسانی باب و باپیریان .. من پێش ئەوەی گەشت بە ئێران بکەم، دوور بە دوور ئەو دەسەاتدارە ئایینییە مەزهەبییەی ئێرانم

خۆش نەدەویست، بەڵام کە چەند جارێک گەشتم بە کرد، مەدەرنترین سیستمی بەڕێوەبردن و حوکمداریم بینی، هەروەها بەبەزەییترین و دڵسۆزترین و خەمخۆرترین دەسەڵاتم بینی لە تەواوی جیهانی بە ڕەحم و ماددی و سەرمایەداریی ئەمەڕیکای جیهاندا ..لە دەروازە سنووریی و تەرمیناڵ و فڕۆکەخانەکانیاندا، ئەفسەر و کارمەندی زۆر بەڕێز و کاربەدەستی دڵسۆز کە لە سەدا سەد جیاوازن بە نمونە لەگەڵ ئەوانەی تورکیادا .. فەرموو گەڕ گەشتی هەردوو وڵاتتان کردووە، خولەکێک چاوتان دابخەن و بەراوردی ئەفسەرێکی تورکیی و ئەفسەرێکی ئێرانیی بکەن لە مامەڵەکردنیاندا ..
پاشان ئەمسەر بە ئەوسەری ئێران ئەگەڕێی یەک بازگە نایەتە بەرگات، یەک چەکدار نابینیت، کەسێک داوای ناسنامە و پاسپۆرتت لە ناکات..ئەمەیش لە هیچ شوێنکی دنیای مەدەرنی ئەمەڕدا هاوتای نییە.
ئینجا هیچ جۆرە جیاوازییەکی نەتەوایەتیم نەبینی، کورد و تورک و فارس تێکەڵن و بە شار و گوندی یەکتردا دێن و دەچن، هەندە بە کەشێن ناتوانیت لەکیان جیا بکەیتەوە .
جوانییەکی تری ئێران کە خەیان هەستی پێناکەن و من هەستی پێ دەکەم، هەمووان ماشێنی بچووک و کەم مەسرەفیان پێیە .. بەوەیش جیاوازیی چینایەتیی نابینی، واتا ئوتومبیل لەوە هەکاری گواستنەوەیە، نەک هەکاری سنگ دەرپەڕاندن و فیز و خۆ نمایشکردن و خۆ فەرزکردن..
لە کوە و کچەکانیاندا جوانیی دەبینیت، جیاواز لە تەواوی کوە و کچانی ئەمەڕیکای هەموو جیهان، کە زیاتر سەکس لە هەڵس و کەوت و پێشاکیاندا ڕەنگی داوەتەوە.
یەک ساڵ لەناو ئێراندا بخولێرەوە، کاروانی ئوتومبیلی جامەڕش و گرانبەهای سەرەک و وەزیر و گزیر نابینیت..چونکە ئەوان بەشکن لە میللەت و وەکو ئەوان ئەژین ..
هەموو وڵاتانی عەرەب و ئیسرائیل بگرە هەتا سەد ساڵی تریش، نابینیت پزیشکێکی پسپۆڕی دڵ و مولولەکانی دڵ ببەت بە سەرەک کۆمار ، وەک ئێستا لە ئێراندا پزیشکێکی پسپۆڕی دڵ سەرەک وەزیرانە .
لە هەموو ڕەژهەڵاتدا بە ئیستائیلیشەوە نابینیت موچەی سەرەکی زانکۆیەک ئەوپەڕیی دوو ئەوەندەی موچەی کارگوزارێکی زانکۆکە بە، هەمیشە موچەی سەرەکی هەر دەزگا و دامەزراوەیەکی ووڵاتانی ڕەژهەڵات، پەنجا ئەوەندە و زیاتری موچەی کارگوزارێکی ئەو دەزگایانەیە، بەڵام بە چاوی خەم بینیم موچەی ئاگری کەڵەڕی یاسا لە شاری سنە نزیکەی 37 ملیۆن تمەن بوو لە کاتێکدا موچەی پاسەوانێکی ئەو کەڵەڕە 17 ملیۆن تمەن بوو، واتا نزیکەی دوو

ئەوەندە، ئەمەیش هەمان سیستمی دانیمارک و فنلەندایە کە نابە جیاوازیی زۆر لە نێوان مووچەی هاوواتیانیدا هەبە بە ئاوەی لێکترازان و چینایەتیی زۆق نەبێتوە..
بە شێقامەکانی شارەکانی ئێراندا تێدەپەڕیم، هاوسەرگیران توند قسەیان کردبوو بە قسەی یەکتردا و دەستی منالەکانیشیان گرتبوو، ئەو دیمەنەی کە بە داخەوە لای ئێمە و لە هیچ شوێنێکی تردا بە هیچ جۆرێ نابینرێت.
دوای ئەوە بە بینە سەر کەرتی ووزە.. بە بەرچاوی خەڵکەوە شەفڕەکەمان 33 لیتر بەنزینی سوپەری کەی بە تەنها هەزار دیناریی چاپی عێراقیی، لە دەی خەمدا ووتم وەڵاهی دەناڵد تێمپ ئێم هەرزانییە وزە و بەنزینەی ئێرانی پێ قبوڵ ناکرێ و دوور و نزیک لێیان تێک ئەدا.. ئەی باشە، ئێران ناتوانێ بەنزین بە گران بفرۆشتەوە بە ڕوسیا و هیند و چین و.. هاوواتیەکانی خۆیشی بە دەردی هاوواتیانی کوردستانی باشوور ببات؟ ئەتوانێ، بۆچی ناتوانێ.. بەڵام ئەو سیستەمە، سیستەمێکی میللیی خەمخۆری هاوواتیانە و هەستی پێ ناکەن هەتا لە دەستیان نەچێت.
لە سەربانی باڵەخانە وخانووەکانی هەموو ئێراندا تانکی ئاو نییە، چونکە ئاو نابڕێ و پڕۆیست ناکات لە تانکیدا هەڵبگیرێت، ئاوەکی پاک و سازگار کە هەمووان ئەیخەنەوە، نرخەکەیشی زۆر هەرزانە، واتا سێ مانگ تەنها دوو هەزار دیناری چاپی عێراقیی..
لە دەی خەمدا ووتم مەحاڵە تێمپ بهەڵێ ئێم میللەتە بە خەڵایی ئەو ئاوە سازگارە بخەنەوە..
بە هەمان شێوە کارەبا و لوڵەی گازی سروشتیی بە هەموو ماڵ و مزگەوت و دامەزراوەکان ئاکشراون بە نرخێکی هەرزان، سێ مانگ چوار یان پێنج هەزار دیناری چاپی خەمان، هەر بڕیە تەنها من هەستم بەو ئاوەدانیی و گەرم و گوڕیە دەکرد کاتێ لە زستاندا ئەچوویتە هەر مزگەوت و دام و دەزگا و ئوتێل و چێشتخانە و چایخانەیەک، گەرم و گوڕیی حەوانەوەیەکی جەستەیی و دەروونیی پێ دەدایت، ئەو حەوانەوە جەستەیی و دەروونییەی کە لەماوەی شەست ساڵی ژیانمدا لە عێراقدا هەستم پێنەکردووە و هەمیشە سەرمای زستان لە قوتابخانە و زانکۆ و بازاڕ و مزگەوت و هەموو شوێنێک وەک دوپشک پێوەی داوم ..
ئێم خزمەتگوزارییانە، ئێرانییەکان هەستی پێناکەن، هەتا لە دەستیان ئەچێت و ..ئەچنە بازاڕی ئازادی سەرمایەدارییەوە، وایان لە دەهەرچی ئەکەن و ئەکەشن ناتوانن ژوورێک بە زستانا گەرم بکەن و بە هاویندا فێنکی بکەنەوە ..نەوت و گازیان لە دەدزن و هەشتا قەرزاریشیان دەکەن وەک لای خەمان.
دوای پێنجا ساڵ تەمەن وزیاتریش، بە یەکجار تامی هەنگوینی

استقینم کرد بە نرخکی هەرزان .. تامی بەهەنار و دەشاوی ترەی استقینم کرد .. بیمەی تەندروستی استقینە و دەرمانی ئەرانی زەر چاک و زەر هەرزانم بینی ..ووەاتەکم بینی کە خزمەتگوزارییە سەرتاییە سەرکییەکانی ژیان تیایدا بەخەایین و .. لە دەرزییەکی درومانەوە هەتا فەوکە و کەشتی و شەمەندەفەر خەیان دروستی دەکەن .. نیوە شەو بە شارەکاندا بگەە، هیچ هەژار و کەمتوانایەک نابینیت لەسەر شەقام کەوتبە و بەجەمابە، وەک لە ناوەندی شارەکانی خەمان و هەموو وەاتانی جیهاندا ئەبینرەن و هیچ کەسەک خەیانیان تە ناگەیەنەت.

لە دەی خەمدا ووتم وەاهی داە سوری کەشکی سپی پەی قوت ناچەت هەشتا ملیەن کەس لەو بەهەشتەدا بژین ..

لە ئەراندا استە موچە هاووەاتیان کەمە، بەام هەمووان ئەژین.. کاتە موچە زەر بە، گرانیی سەرهەددات، دەوەمەندبوونی لە پە و هەژار کەوتنی لە پە پەیدا دەبە، لە ناکاو پارە ئەبە بە هەموو شتە، لە کاتەکدا پارە شتەکە نەک هەموو شتە..جوانترین ساتەکانی تەمەن ئەو کاتانەن کە پارە بە زەحمەت پەیدا دەکرەت، بە ئەوەی خەکەکە بژین نەک لە دەریای پارەدا نوقووم بن.

ئینجا بیهەنرە پەش چاوی خەت، ئەگەر دەخەکە پەچەوانە بووایە، واتا کوردستانی ەژهەات هەرەمەکی سەربەخە بووایە، ئایا عەراق ئەیهەشت کوردانی ەژهەات بە خەایی و بە ڤیزە بەنە عەراقەو؟

تەنها گەشت لە مەژوودا کە هەرزانتر ئەکەو لەسەرت تا مانەو لە ووەاتەکەی خەتا، گەشتکردنە بە کەماری ئیسلامیی ئەران، ئەویش ئەبوو لە کتەبی گینزا تەمار بکرایە.

ئەو بەهەشتە تەنها من هەستم پەدەکرد و قوە قوە بەم ئەوانی و چەژم لە وەردەگرت .. هیچ پەنج شەممەیەک نەبووە بە هاوەکانم نەم : چەنە سەردانەکی تری ووەاتی ئارامیی و هەمنیی و ەسنایەتیی و هەرزانیی ئەران بکەین؟

هیوادارم سیستمی حوکمی ئەران نەشەوەت، لەیان تەک نەچە، جوانترین سیستمی کەمەایەتیی و ئیداریی و کولتوریی لە دنیادا هەرەس نەهەنە، ئەگینا جارەکی تر دروست نابەتەو ..ئەگینا ئەرانییەکان کاەک بە ئەژنە ئەشکەنن و بە هەتا هەتایە ووزەی نیشتمانیی و بەرهەمی ناوخە و ەسنایەتیی لە دەستدەدەن، ئەمەیش ئیتر ناتوانین پەنج شەممانەک بەین لە شارەکی ئارام و هەمندا، قوە قوە بە کولتوور و ەسنایەتیی و یاسا و دادپەروەریی بەوانین.

لەمسەر و لەو سەریش.. شیعری نەوزاد بەندی

بە / سەز

ئەمە ئەوانەین
تاکو نان کەووو لەی نەدا،
نایدەین بە مەە ..
تا گەنم ژەنگ نەکا،
نایدەین بە کەتر ..
چەەتوک بەخاک بوو ..
کە ماش کون کون بوو ..
برنج ئەسپەی کرد..
کە هەنجیر ترشا ..
کرم بەناو ئاردا،
وەک سوپا ەەی کرد ،
جا بەزەییمان دەتە کوە و جەش،
ئەیدەین بە گەدا

★ ★ ★

تازە دوو ژمارە،
نابن بە تە و من ..
هەرگیزا و هەرگیز ..
هیچ ئامرازەکی پەیوەندی، ئیتر ،
لە نەوانمانا، نابە بە قەفیز ..

★ ★ ★

ئەزانم لە پاە تەپەەە وشەی
تەپەە و .. ناوی
ساختە و دیواری
خەریتەی چاو و
مەری ئەنگوست و ..

پەیجی پریقەیت،
خەت مەناس داوە و
بە من ئەوانی ..
بەس مافی خەتە ،
کە تەیش بزانی ..
ویستم پەت بڵێم :
خانەنشین بووم !

⋆ ⋆ ⋆

لە دیار هیچ شتە قەت دانەماوم،
ئەوەندەی لە دیار تە دامام، ئازیز ..
دواجار هیچیشم نەکەوتە بەرچاو ..
تەنها چاوشارکە و
هەندە چاو و ەاو ..

⋆ ⋆ ⋆

وەنەکەت کەشام ..
ئاگام لە نەبوو ..
بەو هەموو ەەنگە تەخ و
کەنەدا،
ەەحت هەەکەشام ..

⋆ ⋆ ⋆
گەر پەکیشەوە بووینایە، ئازیز ..
یان لەسەر پردە، هاژەی ەووبارە بەی ئەەوانین و شەوگار دادەهات ..
یان لەسەر گردە، چەپکە تریفەی مانگ لەی ئەداین و
جا خەر هەەئەهات ..

⋆ ⋆ ⋆

تەنیایی لە هەموومانا،
کوتلەیەکی گەورەی هەیە ..
زەربەی کورسەکان هی ئەون ..

⋆ ⋆ ⋆

لە بیرتە نەخشەمان دانا،
بە ئەوەی یەکتر نەبینین..؟

دنیایک قسمان ئکرد،
بە ئوی یکتر بدنگ کین..!
لسر یک بووین ،
ئیشمانووت :
تە بە ی خت
من بە ی خم …

⋆ ⋆ ⋆

جاران دوو منای قبارە گورە ..
بەنی بنشتی بەبی و دارچینیی ..
ئستا دوو پیری قبارە بچووک ..
لەناو زریانی دین و بە دینیی ..

⋆ ⋆ ⋆

قت لە بیرم ناچتوە،
عسرک ، کام جلە تازە بوو،
لەبەرم کرد ..
هاتم بە کانکتان ،
بە ئوی نتبینم، ..ئازیز !

⋆ ⋆ ⋆

تە لە ماە مەیرە درە ..
منیش وو ناکمو ماە ..
بەو جرە ئیتر
کورسی و مز و کوپ و قاوە و گشت و سفر
با بە خیان سیر بخن و
زنا لدن ..

⋆ ⋆ ⋆

هاتم بە کانکتان ،
تا سیری بەرپی خم بکم ..!
لە بیرت دە،
ووتت وەرە بە کانە شدارکی بابگورە ..
لە نزیکی یحانیە ..؟
کە ویستم بم، ووتت مەیە..!!

ووتم نایەم بۆ غەزەلنوس،
ووتت سەعاتێ زیاترێ،
دوو قاوەم داواکردووە و ..
سارد بوونەوە، جێیان دێم
هەزار ئەفسوس ..!!
⋆ ⋆ ⋆

غەزەلنوس و .. ڕەیحانە و ..
کافێیەک نەما،
یەکتری تیا تیرەر نەکەین ..
چەندە سەلەفیی بووین، ئازیز !
وەک دێ پێبووین لە خاڵ و نیشانەی پرسیار ..
لە هەڵەی چاپ و فاریزە ..
ووتت با بچین بۆ موسڵ،
بڕۆم من باوکم ئەهێنم ..
تێیش بیهێنێ..!
ئەم گشتێ یان کەبوونەوەی باوکان ..
یان ئەشکەنجەدان بوو ..؟ ئازیز ..

⋆ ⋆ ⋆
بۆ دەست خەم نییە ،
بۆفر تەم بیر ئەخاتەوە ..ئەمساڵیش ..
دەرگای هەموو ئەو شارانە ئەکاتەوە ،
بۆ تەمابووم تیایانا بژیم و
نەژیام ..
نازانم بۆ وا ئەزانم
تەنها بۆفر نەوانمان چاک ئەکاتەوە ؟؟!

⋆ ⋆ ⋆

هەر ووتمان ئەوا ئەگەین و
هەر نەگەیشتین ..
گوایا ئیتر تێ ئەگەین و
تێیش نەگەیشتین ..

⋆ ⋆ ⋆

نازانم من درەنگ کەوتم ،
تێ زوو هاتی ؟

من پێش وەخت گەیشتم ،
یاوەخود تۆ نەهاتی .. ؟
تۆ هاتیت و ..
من ڕووداوێ بەستمیەوە ؟
نازانم .. نا
شتێ تری لێ من وون کرد و
منیشی لێ تۆ شاردەوە ؟
نازانم ..نا
بەڵام ئیتر ئەوبوو ئەو قاوەیەمان بە یەکەوە نەخواردەوە ..!!

هیچ فەرقم نەکردووە.. شیعری نەوزاد بەندی

هیچ فەرقم نەکردووە، ئازیز ..!
باشت کرد کە بەجێت هێشتم ..
هەر قەفەزێ بە دەکەم
هەر ئینجانێ بە گوڵەکەم ..
باش بوو دەستی خۆت وەشاند،
لێ پێ بەجێت هێشتم، ئازیز!

⋆ ⋆ ⋆

هیچ فەرقەکم نەکردووە ..
کاتێ ئێگەمێ ناو بازاڕ،
جا بیرم ئەکەوێتەوە،
مەبایلەکەم لەسەر قەڵی
قەنەفەکە لە بیر چووە ..
نیوەی شەو دێتەوە بیرم،
حەبی چەوریم نەخواردووە ..
هیچ فەرقەکم نەکردووە،
هێشتا بە تەنیا گەشت ئەکەم،
لێ تێرمیناڵ،

قت لە گشتیار نەچووم ، ئازیز ..
ئەن سەرت هەگرتووە ؟
هەر ئینجانە بە گوەکەم
هەر قەفەزە بە دەکەم ..

* * *

نوسینیەکانم وەک جاران،
بە خوەنەرن
یان خوەنەرە
یان دوو خوەنەر ..
لەگەە کەمەە جنەودەر ..
پەش کەشتییەکە،
کەشتییەوانەکە کون بووە ..
نوقوم بووە یان وون بووە ..
باشت کرد زوو بەجەت هەشتم،
هەر ئینجانە بە گەکەم ..
هەر قەفەزە بە گوەکەم ،
گەر بەی فەرقت کردووە،
هیچ فەرقەکم نەکردووە ..

* * *

لەناو ئاپەی خەکیدا،
وەک تارمایی، لە کەس ناچم ..
هەر وەک جاران،
لە کەانەکی کەنە دە ..
تازە شارا ، دەم و ئەچم ..
پەشیمانم لەوەی چوومەتە فەان شوەن ..
پەشیمانم فەانە کەسم بینیوە ..
پەشیمان لەوەی شتەکم کەیوە ..
حەز ئەکەم هەر لە ە دەستم
بخەمە گیرفانم ، هەستکەم
ئەو شتەی کەیم ، وون بووە ..
کەشتیەوان لە پەش کەشتەکە،
کون کون بووە ..
دەلیل پەش وونبوو ، وون بووە ..

باش بوو □□یشتیت ..
هیچ فرقکم نکردوو □ ..

نوزاد بندی

بچی سوپاسی خوا ناکیت؟.. نوزاد بندی

نوزاد بندی

ئگر نبووتایت خاونی دانو□□□ و .. باندکان حزیان لـ خواردنی دانو□□□ نبووایه، چن چنی چاکت ئکت؟ چن باندکانت تر ئکرد؟ چن ویژدانی خت ئاسوود دکرد ؟ ..ئگر پشیلـ و سگ حزیان لـ پاشماوی خواردنکانت نبووایـ، حزیان لـو قوتوکراوانـ نبووایـ کـ تـ زر بـ ئاسانی ئتوانیت بیانکیت، چن چاکت ئکرد؟ چن دی سگ و پشیلی بـ لانت ئدایو□؟ چن بـ ئاسودیی سرت ئخستـ سر سرین ؟
سوپاسی خوا بکـ، کـ ئو شتانی هتـ، گیاندار گلک حزیان لـیـ و خونی پو□ ئبینن، بو جریش نبـ، تـ چن دی خت ئاسود□ ئکیت؟ چن چاکـ ئکیت؟ هموویان وک مار و شر بوونایـ، خیان خواردنی خیان دابین بکردایـ و چاو□□□ی هیچ بخشندییکی تیان نکردایـ، تـ چن چاکت ئکرد؟ .. دوو تانکی ئاو لسربانکتـ و.. گو□□ک لـبردرگاکتان □وواو□، ئگر نـ□وایـ، چن چاکت ئکرد؟ ئگر پویستی بـ گاسک ئاوی تـ نبووایـ، چن هستت بـ ئاسودیی ویژدان ئکرد؟ .. کاتـ چند دنکـ دانو□□□یک لـ نزیک شارـ مروولـیکو□ دادنیت، چند پارچـ نانک هـ□دد□یتـ ناو حوزک ئاوی پـ لـ ماسییو□ ، بوانـ بـ هرشی مروولـ و ماسییکان بـ دانو□□□ و پارچـ نانکان، چند هستکی جوانـ، تـ چاکـ و ئارامیی و ئاسودیی دـ ودروونت دست دکو□، ئوانیش تریی و چالاکیی و هروزیی بـ دست دنن ..
ئگر مروولـ و ماسییکان گـ و بردیان بخواردایـ، چیمان بکردایـ ، ئمـ ؟

خوا دانوی بە فردە داوە بە تە، بە ئەوی بە دەنک یان بە چنگ بەشی ئەوانی تری لە بدەیت، بەویش پاداشتی حەفتا ئەوەندە و زیاترت بداتەوە، ئەمە چ پاداشت و قازانج و تەواو کارییەکە ؟
ئەگەر گیاندار و ووکەکان پەویستیان بە ئەمە نەبووایە، ئەمەیش پەویستمان بە یەکتری نەبووایە، چی ووی دەدا؟
لە ژیانتا باندیەکت نەدەبینی .. پشیلەیەکت نەدەبینی.. ووکەکت نەدەبینی لە ئینجانە و حەوشەکەتا سەوز بە،مەروولەیەکت نەدەبینی، هەمووان جیهانی تایبەتیی خەیان دەبوو، هیچ پەویستیان بە جیهانەکەی تە نەدەبوو، لەت نزیک نەدەکەوتنەوە، وەک چەن جیهانی شەمشەمە کوەرە نابینیت مەگەر لە کورتە فیلمی زانستیی دەکیومەنتاریدا، وەک چەن جیهانی شەر و پەنگ نابینی مەگەر لە فیلم و بە دەستەمەکراویی لە باخچەی ئاژەاندا، ئەویش کارەساتەکی گەورە و تەنیاییەکی گەورەیە، کاتە بە هەموو تەمەنت هیچ زیندەوەر و بوونەوەرەک توخنت ناکەون و .. هەلی چاکەکردنەکت بە ناخسەنن، ئەوسا تە و شتەکانت، بە کاری چی دەن؟
لەویش زیاتر بەچی سوپاسی خوا ناکەیت کە خەکەکی هەژار دەنەسەر ەگاکەت و داوای یارمەتیت لە دەکەن؟ ئەگەر وا نەبووایە، ەگای چاکەکردنت لە کوە ئەدەزەوە؟ سوپاسی خوا بکەن کە بە دەلیڤەری، هەژار و برسیی و تینوو و بە دادەکان ئەنرەتە بەردەرگا و سەرە ەگاکانتان بە ئەوەی چاکە لە گەیاندا بکەن و .. حەفتا ئەوەندە و زیاتر پاداشتتان بداتەوە ؟ بە ئەوەی ئاسودەیی ویژدان و ئارامیی دەروون لەو ەگایەوە وەربگرن و .. دە ەقەکانتان خاو بەتەوە و .. ببە بە باخچەی پە لە گوە و چیمەن و قەبەزەی ئاو و پەپولە و جوانیی ؟؟
بەچی سوپاسی خوا ناکەن ، گەلە ؟
بەرنارشە ئەە ئاقەترین مرەڤ بەجگە لە دەخەشکردنی ئەوانی تر، هیچ شتەک دەی خەش ناکات ..
لەوە گرنگتر ئەویە، خوا کەسان و گیانداران و ووکگەلەکی لە دەور کەکردووینەتەوە کە پەویستیان بە یارمەتیی و چاکەکردنەکانی ئەمەیە، گەر وا نەبووایە، چ قوبەسەرییەک ئەبوو، نەمانزانیوە چاکە لەگە کەدا بکەین و.. هیچ کەس و گیانەوەرەک پەویستی بە چاکەی ئەمە نەبووایە ؟
ئینجا بزانن چەند بەختەوەرن ئەوە کە دەیان مرەڤ و گیاندار و زیندەوەر لە چواردەورتاندان و بەدەنگ چاوەی چاکەیەکن لەلایەن ئەوەوە بە ئەوەی لە دنیا و قیامەتدا ئاسوودەیی بە دەست بەنن .. زەر مەچەرە ژەری .. سوپاسی خوا بکە کە زەر لە پەداویستی خەت زیاتری داویتەتە و .. ژمارەیەکی زەر لە بوونەوەری لە چواردەورت

پەرش و بڵاو کردەتەوە کە پەویستیان بە پارچە نانێک، بە دڵنکە گەنمێک یان پارچە ئێسقانێکی سەر سفرەکەتە، بەوەیش هیچت لێ کەم نابێتەوە و پاداشتی زۆر گەورە وەرئەگریت، ئەوەندە گەورە کە بە بینینیان شاگەشکە ئەبیت.
Reply

عەقڵێکی بە عەقڵ.. شیعری نەوزاد بەندی

یەکێک لە ترسناکترین شتەکانی مرۆڤ،
عەقڵە ..
کاتێ خەندنەوەت ئەبێ
بە دنیایەکی ترسناک ..
بە داهاتووە ترسناکەکان ..
بە پرسیارە ترسناکەکان ..
★ ★ ★

عەقڵ واتلێئەکا، خەم بخۆی ..
لە جێی خواردن،
ماف بخۆی ..
خوێن بخۆی ..
درێ بکۆی ..
جنێو بێیت و ..
سوێن بخۆی ..
پیرۆزیی بخوەقڵنی و
پیرۆزییەکان هەڵاج کەی ..
هەزار دەرد دروست کەیت و
ئینجا نزای عیلاج کەی..
عەقڵ پێت ئەڵێ بگری
یان قاقا پێ بکەنێ ..
عەقڵ ئاوارەت ئەکا،
لە کەمپ و ژێر هەشماڵا،

بە پێنج خەزان، یەک سەرئاو،
شاد و شوکر و ئازی بن ..
یان بە هەزاران ڤێلا وتاوەر و مۆڵ و کارگە،
هەشتاکە هەر برسی بن ..
عەقڵ ئەتکا بە جڵاد ..
بە پیاو کوژ و سەزانیی ..
بە ژەر دەست و داگیرکەر ..
بە مۆگەی پێشیمانیی ..
قەرزار بیت ،یان دەوڵەمەند ..
ڕەزدار یان ببی بە پەند ..
جەنگەکی وا بەرپا کەی،
چوار ملیۆن کەس بکوژی ..
تەپڵەیەک لەسەر کەیت و
بە خەیاڵی ئازادی و
نیشتمان و خاکەوە،
ماڵ و منداڵ هەتیوکەی ..
فرمێسکی هەموویان و
خوێنی خوێشت بڕژی ..
عەقڵ ڕەنمایییت ئەکا،
بە ڕەگای خیانەت و
بە قومار و بە نادی ..
فرێشتنی قەڵەم و
لە گوێکردنی ئەقڵ و
زوانا ژنیی و گەوادیی ..
عەقڵ ئاپێچت ئەکا
بە دەریای نائومێدیی ..
بە ئاکردن لە خەت و ..
هەڵەیین و
خە کوشتن ،
ئێسپایی .. هێدی هێدی ..
هەموو تەمەنت ئەبا
لە ڕەی ماڵ و پارەدا ..
لە دوکانێ بەند ئەبی ..
یان لە فەرمانگەیەکا ،
سندم ئەکاتە قاچت،
چل پێنجا ساڵ شانازیی،
ڕەژکانت دووبارە و

سەد بارە ئەکەیتەوە،
بە بە ئەوەی پارە و ماڵ،
خەفەتەکت چارە کا..
عەقڵ ئەتخەڵەتێنێ،
بە دوای تارماییەکانا
ڕا ئەکەی، وەک هەشبا ..
شتە لەت ئەبە بە خوا ..
لە خەیشت ناپرسی کوا ..
عەقڵ سواڵت پە ئەکا ..
عەقڵ هەر چەنی بوە ،
بەو شوەیەت لە ئەکا ..
هەشتا شەرکتان دیوە،
بۆ من ملیۆنەرم؟
یان بەرخەکتان بینیوە،
واز لە بەرغەل بهێنە و
توشی گەشگیریی بە و
بە خەی شیعر بنوسە ؟
تیمساحەکتان بینیوە،
لە پە جەنگی جیهانیی
تیمساحان هەڵگیرسێنە ؟
مارەکتان دیوە،
سجنی نهێنی خەی هەبەت و
سەدان مار بفەوتێنە ؟
چەلەکەیەکتان دیوە،
بە دانە درە بکا ؟
کەرکەدەنەکتان دیوە،
بە ناز و مەکر و عیشوە،
هەزارەها کەرکەدەن
گەمژە و دەستەمە بکا ؟
قەت سەگەکتان بینیوە
یاسای برسیکردنی
سەد ملیۆن سەگ ئیمزا کا؟
گوەدرێژەکتان دیوە ،
شەوان هەتا بەیانی،
لە داخی زوەم نەخەوە و
بیر لە شەش کاتەوە و
بانگەشەی کەدەتا کا ؟

داهێنەکتان قەت بینیوە
نان و قوتی ملیۆنان
داهی هاوڕێی ئابگرێ ؟
بەکتریایەکتان دیوە،
توشی خەمۆکیی بوو بێ و
هەر کوچێ و پەنا بگرێ؟
سەقاقوشکتان دیوە،
خەی لێ سەقاقوشکان
بکا بە نوێنەری خوا؟
مێگەلەکتان بینیو،
گیا و لەوەڕی لێ بدزن
نەباعەنن ؟ نەڕەن : کوا ؟

⋆ ⋆ ⋆

(قەت یەکێک مەکە بە هەموویان، قەت خەیشت مەکە بە یەکەکیان..
بە ئەوەی نە هەموانت لێ کیس بچێ و .. نە بیشبیتێ یەکێک لێوان
..)

⋆ ⋆ ⋆

تەنها ئەو کاتانە خەتیت،
کە تەنها لەگەڵ خەتیت ..
تەکەڵاوی ئەوان بووی،
پارچێ پارچەت ئەکەن و
لەت لەت ئەتکەن بە خەیان ..

⋆ ⋆ ⋆

تا زەر دەنیا نەبیت،
قەت هەنگاو هەڵمەهێنە ..
ئەوانەی کە پاڵ ئەنرێن
بە کەوتن و بە دواوە ،
ئەوانەن خوا وەکیلیی
هەنگاویان هەڵهێناوە ..

⋆ ⋆ ⋆

عەقڵ،
دڵگای قاچاخ و
زیندان و
کەمەڵکوژیی و
سەدارێ و

ئەشکەنجەدان ..
سیخوڕیی و
کورتەی هەواڵ ..
بەیاری جەنگ و
کورسی و
چەکی کەکوژ و
زوڵم و
ئابووقە و
حیزب و
چاوەڕوانیی، دروست کرد ..
عەقڵ ،
حەیای عەقڵی برد

ئەی ئەگەر بارانەکی تر باری نەوزاد بێندی !!؟..

خەڵکەکی دەسەز و ماندووناس و گیانفیدا و خەرخواز و بە ئەمەگ و نیشتمانپەروەر + خەڵکەکی هەڵپەرست و تیکتاک پەرست و خۆپەرست و ماستاوچیی و زلی بەهونەر و بەرژەندیی خواز و یەکلامچی و (لایک و کومێنت و فێک و سەبسکرایبخواز) بەردەوام سەرقاڵی شونواری وەرانکاری لافاوەکەی چەمچەماڵ و تەکیەن، چەن شارەکە پاک بکەنەوە و ماڵەکان هەک بخەنەوە و ..پەداویستییە هەژانەکانی زیانلێکەوتووان دابین بکەن ..ئەمەیش لوتکەی مرۆڤایەتیی و ئەرکی مرۆڤایەتییەکانە لە ئاستەکی باڵادا .. بەڵام وەک چەن هەنگوین، عادیی و ئاسایی هەیە ..وەک چەن مەبایل ئاسایی و عادیی هەیە، بە هەمان شێوە مرۆڤایەتییش ئاسایی و عادیی تەکەوتووە.. فریادڕەسگەلێک هەن نە ناویان دیارە، نە کەس ئەزانە کەن، نە وێنە ئەگرن، نە ئەهەن هیچ کەسکیش وێنە و پیاهەڵدان و قوربان قوربانیان بە بکات.. ئەمانە هەستی ئایینیی و نیشتمانیی (کە لە ڕاستیدا یەک هەستن) ئیانجوڵێنن، بیر لە دەسکەوت و حەقدەست و شت ناکەن، وەک ماندەلا ئەڵە ئەوانەی کە داوای حەقدەستی خەباتی نیشتمانیی ئەکەن، لە بەرەوشتترین کەسکانن.

جری دووەمی مرۆڤایەتیش،یان جرە عادییەکەی، خەکەکن لەبەردەم کامەرا نەبە کاری خەرخوازیی و کەمەکیی خەک ناکەن، لایڤ لە تیکتەک ئەکەنەوە و لەگەە کارە خەرخوازییەکانیاندا ئەەن : ەحمەتتان نەبە لایکی شاشە بکەن، ەحمەتتان لە بە فەەمان کەن، شەیرمان کەن، کەمەنتتان بیر نەچەت ..!!

ئەمانە لە ەووکەشدا مرۆڤایەتیی ئەنوەنن، بەام لە ناخدا ئاە و وە بە مرۆڤایەتییەوە ئەکەن، یاری بە ژەی هەست و سەزی میللەت ئەکەن و وایان لەدەکەن جزدانەکانیان بە بکەنەوە و بەو پەی ەزامەندییەوە داوای ژمارەی مەبایل و ژمارەی کریدیتەکانیان لە بکەن بە ئەوەی بە مەمنونیەوە پارە و قوتی مناەکانیان بە بنەرن..ئینجا ئەم ئاە و وەکەرانە، بەویشەوە ناوەستن کە چەپە و وەنە و ئافەرین و پارە و لایک و فەە و سەبسکرایب و کەمەنتی خەکەکەیان لوش کردووە، لەرە و لەوە لە ەی هەوادارەکانیانەوە داوای پەستی باە و کورسی دەکەن..

ئیتر ئەم دوو جرە لە مرۆڤایەتیی هەیە، هەردووکیشیان لەگەە یەکتریدا سەرقاەیی گەانەوەی ژیانی ئاسایی خەکی چەمچەماە و تەکیەیە .. یەکەکیان بەدەنگ و بە وەنە و بە لایڤ و بە بەرامبەر .. ئەوەی تریشیان بە هات و هاوار و اللە اکبر و ەحمەت ناردن و جنەو و دەستەژ و لایڤ و وەنە و تیکتەک و ئینیستیگرام و داواکردنی پلە و پەستەوەیە..

ئەمانە هەموو تەکەاو بوون، لە هەوەی ئەوەدان خەکی چەمچەماە و تەکیە بگەەنەوە بە ژیانی ئاسایی خەیان، هی پەش لافاوەکە ..

بەام ئەپرسم ژیانی ئاسایی چەمچەماە و تەکییە چەن بوو ؟ یان ەاستتر ئەم هەموو هەوە ەسەن و فەیکە کە ئەدرەن لە پەناوی گەانەوەی خەکەکەیە بە چ جرە ژیانە ؟ ژیانی ئاسایی واتا ژیانی بە دامەزراندنی دەرچووانی زانکە و پەیمانگاکان، ژیانی دوکە و تەپ و تەزی کەرمەر و پاەاوگەی حیزبیی و پە لەقە، ژیانی پە ژاوە ژاو و دوکە و شەقامەرانکەری تەنکەرە نەوت و نەفسا، ژیانی بە موچەیی، ژیانی بە نەوتیی، ژیانی بە بەرنامەیی و میلیشایی و بە یاسایی و خەگەرایی و بنەماەگەرایی و ئاغایەتیی و کوەخایەتیی ..

باشە وەک کابرای دەشتەکیی ئەە خوامەرگ ..خوامەرگ .. ئەگەر ئەمە ژیانە ئاساییەکە بە ، سەد ەحمەت لە مەرگ و هەر چی شتی نائاساییە..

لە کەتاییدا لە دەسەات و خەک ئەپرسم، باشە ئەی ئەگەر بارانەکی بە خوەی تر باری؟ چیتان کردووە بە ئەوەی جارەکی تر شار و ماە و قوتابخانە و قوتابی ئاو نەیانبات؟ یان بە تەما نین بارانی تر ببارە ..کورە دەی ،ئەگەر باریش خوا گەورەیە، خوا کەاوی بە بەوو

دروستکردوو.. قابیلە چی ئەبە ؟ ئەو پێکەی جارکی تر دوو سە هەزار ماڵ وێران ئەبە و .. هەبەت خۆکەکەیش لە هەوە و کەمەک و خەمخۆریی ئاناوەستن ..موسوڵمانان ئێستن ژیانی موسوڵمان پێ لە کارەسات و ئەبە ئاسایی بە بە لامانەوە .. ئەوانی تریش ئێستن هیچ نییە ، نزمە پاپێستێکی سپارتا ئەنجیلینا ئەرانسی دەریای ناوەڕاستە، هەفتەکەی تر خۆکەکە ئەگەڕێنەوە بە سەر ژیانی ئاسایی خۆیان ..!

نەوزاد بەندی

باوک.. نەوزاد بەندی

هەرچەندە فیلەسوفی هاوچەرخی فەڕەنسا، ژان پێ سارتەر ئەڵێ : (مردنی باوکم زۆر بە سوود بوو بۆم !) ئەم پێناسە ترسناکەی باوک لە لایەن سارتەرەوە، لە خواستی ئازادی ڕەهاوە سەرچاوەی گرتووە، ئەو حەزی بە ئازادییەکی بە سنوور و بە سانسەر بوو، دەسەڵاتی باوکی بە گەورەترین ڕێگر دادەنا، بۆیە مەرگی باوک وەک دەسکەوتکی گەورە تەماشا دەکا.. بەڵام ئەگەر یاسایەکی دادپەروەرانە هەبووایە، ئەکرا لێپێچینەوە لەگەڵ ئەم کەسەدا بکرێ، کە تەنانەت پەگەی فەلسەفیی خەی خراپ بە کاردەنا و..لەگەڵ ژمارەیەکی زۆر لە خانمانداپێوەندیی سێزداریی هەبوو، ئەکرا بە تاوانی شکاندنی داب و نەریت و سنووری ئەوانی تر و خراپ بەکارهێنانی پەگەی فیکریی، دادگایی بکرێت هەروەک چۆن هاونیشتمانەکەی، گەستاف فلۆبیر لەسەر چەند هەڵوەستەک لەسەرمانی مەدام بۆڤاریدا و بە تایبەت لەسەر سەکشنی ناو عەرەبانەکە، دادگاییەکی دوور و درێژ کرا، بەڵام سارتەر دادگایی نەکرا.

باوک لە ڕووی زمانەوانییەوە ووشەیەکی سادەیە بەڵام لە ڕووی مانا و تێرم و ڕەهەندەوە، ڕەنگە بەڵم درێژترین زاراوەیە.. باوک واتا هەیبەت و ڕەباز و ڕەشماڵ و سێز و بڕیی و داڵدە و ڕێنمایی و بڕنامە و ئامۆژگاریی و پڕوەردە و دەستگرێیی و بڕگریی و سیاسەت و ئابووریی و کەڵەپایتیی و ئاگر و سەرپەرشت و جەنگاوەر و .. زۆر شتی تر.

ئوانی باوکیان نییە، پیان ئەن هەتیو..ئو وشیە خەمگینترین ووشیە کە تەنانەت وەک جنویش بەکارئەهنرەت..وەک شکاندنی کەسەک، کە بە خاوەن و سەرپەرشت و بە پشت و پەنایە، بەکار ئەهنرەت.
هەر بەیە ئەبینین ئوانی بە باوک هاتوونەتە دنیاوە، کەسانیکی ئاساییان لە دەرناچە، چونکە لە پەگەیەکی ئاساییدا ژیانیان تە ناپەەت، بەکو سەختی و لەلادان و ئەشکەنجە و موعاناتی جەرا و جەر بەرکیان پەدەگرە، بەو جەرە کەسانی ترسناکی وەک ئەدەلڤ هیتلەر یان کەسانی مەزنی وەک پەغەمبەران و داهەنەری وەک ئەدیسەنیان لە پەیدا ئەبەت، ئەویش ەنگە بەم سەرکەشییەکی گەورەیە، وەک ئەو وایە منداەک فە بەدیتە ناو دەریایەکەوە، زەربەیان ئەخنکەن و کەمەکیان ئەبنە مەلەوان و دەریاوانی بەتوانا.
لەسەر ئاستی میللەتانیش، میللەتە بەباوکەکان سەرلەشەواو و بە داهاتوون، لە ووی گوزەران و پەروەردە و کەمایەتییەو داوخاون، داهاتوویان نادیارە و بچوکترین گەانکاریی ئابووریی و تەندروستیی و سیاسیی و سەربازیی و کەش و هەوا، وەرانیان ئەکا.
بەوانە بە ووەاتانی ئەمەریکای لاتین و ئەفریقیا و ئاسیا بە گشتی و ەژهەاتی ناوەاست بە تایبەتی، کە من بە ووەاتە بەباوکەکان پەناسەیان ئەکەم، بزانە لە چ بارودەخەکی سەخت و ئازار بەخشدا ئەژین..ساەانە هەزارانیان لە هەوەی سەرهەگرتندا لە دەریاکاندا ئەخنکەن.. ملیەنانیشیان بە ئیش و کار ئەسوەنەوە و .. ئەمەیش وا دەکات مل بدەن بە براکوژیی و تاوان و لەش فرەشیی و مادە سەکەرەکان.. لەکترازانی کەمایەتیی و هەوەشانەوەی خەزان و باوبوونەوەی نەخوەندەواریی و کابوونەوەی ەز و بەها بەرزەکان، بەشەکن لە دەرئەنجامی میللەتە بە باوکەکان..ئەم ووەاتانە لەلایەن کەمەک باوە پیارەی دەق و ناەسنەوە بەوە دەبرەن کە وەک بریکاری هەزە داگیرکەرە جیهانییەکان کار دەکەن و لەسەر کورسەکانیان ئەهەرنەوە.. هەندەک ووەاتی وەک باشووری ئەفریقیا و ەواندا و مالیزیا، دوای ئەوەی ساەهای سا لە گەژاوی دەساەتی تەتالیتاریی و باوە پیارەییدا، تلانەوە و بوونە مەگەی زوەم و چەوسانەوە و شەی ناوخە و برستیی و نەزانی و دواکەوتن، بەام لە پەکدا باوکانەکی میهرەبانی وەک پاوە کاگامی و ماندەلا و مەهاتیر محەمەدیان تەدا پەیدا بوو، میللەتەکانیان خستە ژەر بای سەز و وەفاوە، دادپەروەریی و ئازادیی و پەشکەوتنی زەر گەورەیان بە خەیانەوە بینی و چوونە ەیزی ووەاتە تەکنەلەژیی و مەدەرنە بەرهەمهەنەکانەوە .. هەر بەیە لە ئایندا ەژەک لە ژیانی فەرمانەوایەکی دادپەروەردا بەرامبەر عیبادەتی حەفتا ساە..
تەماشا بکەن کارساتەکی چەند گەورەی مرەیی ەوودەدات کاتە میللەت

بە باوک ئەبە.. کاتە سەرخان و ژەرخانی ووەات لەلایەن زە باوکەکانەوە تاەان ئەکرە.. کاتە باوەپیارەکان ئەبنە خاوەنی ەەهای خاک و خەکەکە و بە ئارەزووی خەیان برسی و هەژار و بەکار و بە داهاتوو و وەرانیان ئەکەن.
جیهان ساداتی خەزانی ئەنوەر ساداتی سەرەکی پەشووتری ووەاتی میسر، لە کتەبی یادەوەرییەکانیدا ئەەە : دوای ئەوەی سادات ەەککەتننامەی ئاشتی لەگەە ئیسرائیلدا ئیمزا کرد، ەەژەکیان لە کاتی گەەانەویدا بە ماەەوە، زەر بەزار بوو، نانی بە نەخورا و بە تەنیا چووە ژوورەکەی. لەم پرسی : چی ەووی داوە ؟
ووتی : من وازم لە هەموو بەها مەژوویی و ئاینییەکان هەنا و پەیماننامەی ئاشتیم لەگەە ئیسەائیلدا ئیمزا کرد، لە پەناوی تەر بوون و فەربوون و ئاسودەیی و پەشخستنی میللەتی میسردا، کەچی ئەمەە کونسوەی ووەاتانی ئەوروپا هاتوون بە لام، ئەەەن ئەم ەەککەوتنە هیچ پەیوەندییەکی دارایی و پەروەردەیی ستراتیجی بەسەر گەلانی میسرەوە نییە و تەنها پەیماننامەیەکی سیاسیە، واتا ئەبە گەلانی میسر هەر برسی و بەکار و نەخوەندەوار و نائومەد بن. منیش پەم وتن ئەم پەیماننامەیەم بە خەشگوزەرانیی و پەشخستنی میسرییەکان کردووە، مکوەیشم لەسەر ئەوە .
ئەەە : کونسوەکانی ئەوروپا بە زاری هەەشەوە بە جەیان هەشتم، دەنیام کەتاییم نزیکە..
دوای ئەوە ئەنوەر سادات لە کاتی ئامادەبوونی لە مانەەکی سەربازیدا، تیرەر کرا.
شایانی باسە لەم چەند ساەەی دواییدا سەردانەکی میسرم کرد، هەر میسرییەکم ئەدواند، ەەحمەتی بە گەەی سادات ئەنارد و ئەیووت تەنها باوکی دەسەزی میسرییەکان، ئەنوەر سادات بوو.. تەنها لەو ماوە کورتەی فەرمانەەوایی ئەو باوکەدا، میسرییەکان تەر بوون و هەلی کار بە هەمووان هەبوو، شەقامەکان پاک بوون و خەەک ەوو لە خەشگوزەرانیی و گەشانەوە بوو.
بەو جەرە وەک چەن لە خەزانە بە باوکەکاندا، مناەەکان خوەندنیان ئەفەوتە و ماە بە جەدەەن و توشی ژیانەکی سەخت ئەبن و تەمەن کورت یان ئاوارە یان کەمئەندام ئەبن بە هەمان شەوە میللەتە بە باوکەکان، سەرلەشەواو و بە بەرنامە و بە داهاتوو ، کارەساتبار ئەبن..زاناکانی سەری خەیان هەەدەگرن و نەزانەکانیشی بە پاروو نانەک ئەبنە جەلاد و کەیلە و سیخوەی باوەپیارەکان.. ئەگینا بەچی زوها حەدید عەراق جەدەەت و لە ئەوروپا ئەبەتە گەورەترین ئەندازیاری تەلارسازیی جیهان ؟ بەچی کەچەر بیرکار کوردستان جەدەەە و لە ئەوروپا ئەبەتە گەورەترین زانای ماتماتیک؟ بەچی ئەحمەد زوەل

میسر جەنگ و لە بریتانیا ئەبێتە گەورەترین زانای کیمیا ؟ بۆچی ستیف جۆبس لە باوکەکی سوریی ئاوارەی ئەوروپا، لە دایک ئەبێ؟ بۆچی ئیبراهیم ئەمین بادداری دانەری ئەلف و بێی نوێ، لە تاراوگە ئەمرێ …؟؟!

ئە ئاخر بۆچی بە دەفتەر؟.. نەوزاد بەندی

لە هەموو وڵاتانی جیهاندا، کاتێ کارەساتێکی سروشتیی یان جەنگ ڕوو دەدات، کاربەدەستانی ووڵات بە پێی توانا قەرەبووی زیان لێکەوتووان دەکەنەوە ..
تەنانەت گەورە مافیایەکی یابانی وەک یاکوزا، لە زەمینلەرزە وەرانکارەکەی 11ی مارتی 2011 دا، خواردن و ئاو و پێویستیەکانی هەژانەی بە ژمارەیەک لە زیانلێکەوتووانی بومەلەرزەکە دابین کرد. ئەمە ئەچێتە قاڵبی مرۆڤایەتیی و هەستکردن بە ئەرکی سەرشان گەر لە بچوکترین ئاستیشدا بێ، بەرامبەر بە مرۆڤەکانی تر.
ساڵی 1991 کە کوردستانی باشور توشی کۆڵەو بوو، ملیۆنان کەس ڕوویان کردە سنوورەکانی تورکیا و ئێران و .. لە ئەردوگای پەنابەریدا جێگیرکران، تیمەکانی هێکخراوە مرۆییەکان بە کەمەک و فریاگوزاریی سەردانی قوتابخانەکانی کوردستانی ئێرانیان دەکرد، منداڵ هەبوو شیرینییەک یان پسکیتێک کە بە هەژانەکەی کەیبووی، نایدەخوارد و دەیدایە هێکخراوە خەرخوازییەکان هەتا بیدەنە منداڵەکانی ئەمە.
بەڵام ئەوەی لەم دواییەدا سەرنجی ڕاکێشام، دەخێکی تەواو جیاواز و گاڵتەجاڕە، لە کارەساتکانی ئەم دواییەی لای خەماندا، کاتێ بازاڕێک ئەسوتێ یان لافاو هەڵدەستێ یان شەپۆلێک ڕوو دەدات، هەندێ لەو زیان لێکەوتووانە یان هەموویان جارێک لە زیادەڕەویی لە نیشاندانی زیانەکانیاندا پەیڕەو دەکەن، بە تایبەت دوای ئەوەی هەواڵی قەرەبووکردنەوە ئەبیستن.. بە ڕاستی ئەم زیادەڕەوییانە، جێگای داخن، بە نمونە فرۆشگایەکی سووتاو کە کەمەڵێ مەنجەڵ و کەوچکی فافۆنی تێدایە بە قوڕگی پێ لە گریانەوە ئەڵێ زیانی بیست دەفتەر دەلارم لێ کەوتووە ..یان لافاو دەچێتە ژێر زەمینی

خانوویکو، کە کەمە کرستە و کل و پلی تدایە، خاونکی خی دنتە حاتی جاو، بە گریانو ئە : زیانی حڤد دفتر دلارم لە کوتوو ..!
لە کاتکدا خەکک مندایان خنکاو، یان مایان وخاو، کچی هندی ئو جر کسانە داوای قربووی خیاییان نکردوو یان تنانت یک ووشیان بە اگیاندنکان نەدرکاندوو.
من پم سیر بچی ئبە هەمووان زیانکانیان بە دلار و دفتر دلار رابگینن لە کاتکدا هەندکیان ەنگە بە درژایی ژیانیان مامەیان بە دلار نکردبە؟ ئگر گریمان حزیشیان لە دلار بە، بچی ئو ژمار زرانە ئدن بە گوی اگیاندنکاندا؟ ئی دوایی چی دەن بە لیژنکان کاتە تخمینی شتکان دکن ؟ من وک خم هشتا زیان لکوتوویکم نەدیو بە دوو هزار دلارم زیانم لکوتوو، یان چوار هزار دلار .. هر هەموویان پانز و بیست و سد دفتر و زیاتر زیانیان لکوتوو ..
ئم حاتە ئو حکایتانم بیر دخنو کە لە کمپ و دادگاکانی ئوروپادا ئخونرانو لالین کوردکانی خمانو کاتە داوای مافی پنابرییان دکرد و ناویان لە نا بوو کیس .. ئم کیسانە هەموویان دری شاخدار بوون، پش ئوی کوردستان بە جە بهەن، کیسکە یان درکیان ئامادە بوو، تنانت کار گیشتبوو ئوی قاچاخچییکە یان کسانی بە ئزمون کیسیان بو کچکردووانە ئوت یان ئفرشت و حکایتکانیان بە ئهنینو .. ئیتر ئم کیسانە وای دکرد، کچکردوو ناوی خی و شارکیشی بگە، واتا زر بە ئاسایی کسک کە لە ژیانیدا کرکوکی نبینیو ، ئیووت خەکی کرکوکم و لە زومی بعس امکردوو، ناوی هەموو گەک و شقام و بازاەکانی کرکوکی لبر دکرد، بە ئوی بتوانە بە کمەک در بیسلمنی کە ئو خەکی کرکوکە و شایانی مافی پناهاندییە .. ناوی سعید بوو، لو ئبوو بە عیزدین، مجی بوو ئبوو بە هەە عشیرتی جاف بوو، لو ئبوو بە زنگنە، شمرانیی بوو خی ئکرد بە جباریی ..یان لە تورکیا ناوی فرج بوو، لە تورکیا ئبوو بە کسار، کە ئچوو ئیتایا ئیووت ناوم فریدونە، لە دانیمارکیش خی ئکرد سالار ..ئیتر ئوروپا ناچار بوو هر کسکیان لە یانان بگرتایە پنجە مریان لە وردگرت و ب هەموو ئوروپادا باویان ئکردو، ختان بگرن وا هات .. کار گیشتبوو ئوی دادگاکان ناچار بوون کسانی خەکی هەموو شونە جیاوازکانی کوردستان بکن بە لکەری دادگاکانیان هتا بتوانن ئم کیسانە هەوشننو و استی ئم بوونورانە ئاشکرا بە، کە خەکی حیماوا نییە و .. خەکی کور دیکی ئو شارزوورییە ..یان

خ□□کی دوز نیی□ و ل□و د□شتی ه□ول□ر□ م□□فر□ش بوو□ ..
□□ژنام□کانیشیـــان ئ□م د□خ□ ئابـ□ووبـ□ریـــان قـ□ســـت□و□ و .. ل□
□□ژنام□ی ه□ند□ و□اتی و□ک سوید، ل□ لاپ□□□ی یـ□کـ□میاندا و بـ□ پیتی
بـ□□د نوسییان : کورد□کان ئ□وان□ن ک□ ل□ پ□ناوی و□رگرتنی مافی
پ□نابـ□ریدا خوشکـ□کانی خ□یان بـ□ ژنی خ□یان ل□ ق□□□م د□د□ن.. ژیانی
ل□ خ□تـ□ردا نیی□ و بـ□ د□لار کـ□کـردن□و□ هـاتوو□، زینـدانی سیاسـیی
ن□بوو□ و ل□ ژیانیدا چرکـ□یـ□ک ئ□ودیوی شیشـ□کانی ن□دیو□ ..ناوی
کام□ران□ و فـ□تحو□ا نیی□ .
یان بـ□یان د□رکـ□وت ه□ند□ له کورد□کان ک□ داوای مافی پ□نابـ□ریی
د□کـ□ن ئ□وان□ن ک□ ل□و و□ـاتـ□ی گوایـا □ایـانکردوو□ و ژیانیـان ل□
ترسناکیدایه، و□زیر و بـ□□□وبـ□ر و خاو□ن پله و پایـ□ن !!
جارـ□کی تر بـ□ داخـ□و□ ..
ئ□ترسـم محمـد شیـاع سـودانی ک□ بـ□یـاری قـ□ربـووکردن□و□ی
زیـانلـ□کـ□وتوانی لافـاو□کـ□ی نـ□ی دیسـ□مبـ□ر ی داو□، بکـ□و□تـ□ شـک و
گومان□و□، کاتـ□ ل□ شارـ□چکـ□یـ□کی بچوکدا زیانلـ□کـ□وتوویـ□ک بـ□ قو□گی
پـ□ ل□ گریان□و□ ببینـ□ بـ□□ بـ□ د□فلس د□فلس ئ□و شتان□م کـ□یو□ ئ□ستا
حـ□ڤد□ د□فتـ□ر ئ□شیا ل□ ژ□رخانی خانوو□کـ□مدا لافاو بردو□تی !!
ئ□گـ□ر سـ□رـ□ک سـودانی بـ□ نیسـبـ□ تـ□نـاسوب لـ□کـی بـداتـ□و□، بـ□ی
د□ردـ□کـ□و□ ژ□ر خان و سـ□رخانی شارـ□کانی و□ک سلـ□مانی و ه□ول□ر، پـ□
پـ□ن ل□ ل□ فـ□ردـ□ د□لار بـ□ بـ□راورد بـ□ ژ□رخانی شارـ□چکـ□یـ□کی بچوک ک□
لافاو حـ□ڤد□ د□فتـ□ر د□لاری ل□ فـ□اندوو□ ..ئ□وسا □□نگه ئ□و چـ□□□
موچـ□یـ□یش ببـ□□ .. ه□ر بـ□یه باشتر وایه □اگـ□یاندن□کان □استـ□کان
ئاشکرا بکـ□ن، درـ□کان ه□□و□شـ□ننـ□و□، پـ□ش ئ□و□ی بـ□ د□ردی کـ□یسـ□کانی
ئ□وروپا بچین..

ـــــ و□نـ□کـ□یـش ، گـ□ور□ مافیـا و تاوانبـاری یابـان□ ک□ لـه کـاتی
بوم□لـ□رزـ□کـ□ی سا□ی 2011 دا بـ□ د□ستی خـ□ی یارم□تی و کـ□م□ک بـ□سـ□ر
هاوزمان□ زیانلـ□کـ□وتوو□کانیدا دابـ□ش د□کات ـــ

ئـاو□□شـ□ن یـان بـ□ ه□د□ر دان..

نەوزاد بەندی

هەنگە بەهم ووشەی ئاوەشەن و ئاوپرژەن هەر لە فەرهەنگ و سەر زاری کوردا هەبە، چونکە ئاو نە بە پرژاندن دروستکراوە و نە بە ژاندن.. لە نانی تیریەوە هەتا بردەرگا هەتا پاککردنەوەی ئوتومبیلەکان، ئەمەی کورد خەریکی بە هەزیکردن و بە هەدەردانی ئاوین .. هەبەت کە دەهەم کورد مەبەستم لە کوردی باشوورە، ئەگینا من زەربەی شارە کوردیەکانی کوردستانی هەژهەهات گەواوم، ئاو بردەوام هەیە و نابەت و نرخەکەیشی زەر هەرزانە، تانکی ئاو لە هیچ سەربان و بنبانەکدا نییە، لەگەڵ ئەویشدا هیچ کەسەک دەپەک ئاو بە هەدەر نادات و شتەک نییە بە ناوی ئاوەشەنکردنی بردەگا، یان شەردنی ئوتومبیل لە پەش دەرگا.. کارەبای بردەوام هەیە و نرخەکەیشی زەر هەرزانە، هیچ کەسە گەپی زیادە داناگیرسەنە ..

بە داخەوە لای ئەمەی کوردی باشوور، ئەگەر هەفتەی دوو سەعات ئاوی هەئیسیی بەتەوە، هەموومان ئەهشەینەوە پەیدا، لە تانکییە بە تەوافەکانمانەوە، کە وەک تاقگە لە گوەسەبانەی خانەکانمانەوە دەتە خوارەوە، هەتا هەشانەوەی خانمان بە سەندەکانی دەستیان و تەکردنی حەوشە و بردەرگانیان.. سەدان هەزار بیری ئاو لە ماهەکانماندا لەدراون ، وا ئەزانین ئاوی ژەر زەوی موڵکی کەسیی خەمانە، بە حەق و ناحەق ئاوی ژەر زەمین بە هەدەر دەدەین .

کارەبا هەتا گرانتر بە، زیادەهەوی زیاتری تەدا دەکەین، زنجیرە گەپی ئەمبەر تا ئەوبەری فرۆشگاکان، چلچرا و ملیۆنەها گەپی بە سوود لە دەرەوەی ماهەکانماندا ئەسوتەن ..

چونکە ئەمە میللەتەکی بە هونەرین، بە منەتین، دووربین نین ..

خواردنیش یەکەکە لەو شتانەی کە زیادەویەکی زەری تەدا دەکەین، هەژانە سە ژەم خواردنی جەراوجەر ئەخەینە سەر سفرەکانمان و .. بەشەکی زەری فەدەدەینە ناو تەنەکەی خەلەکانمان، بەو جەرە هەم پارەیەکی زەرمان ئەبە بە هەم و .. هەم تەنەکەی خەهەکانمان بەگەن و چەور و ناشیرین ئەبە، بەویش کەهانەکانمان ئەبنە مەگەی مەش و مەگەز و دیمەنی ناشیرین... هەروەها لە جل و بەرگ و ئوتومبیل و مەبایل و کەل و پەلی ناو ماڵ و ئامەرەکانماندا، خەریکی دەستبەاویەکی کوشندەین، بە جەرەک بازاڕی دەستی دوو، چوار ئەوەندەی بازاڕی نوە، کەل و پەلی تازە و بە عەیبی تەدایە، کە مەبەست لە فرۆشتنی، تەنها زیادەویی و لوتبەرزیی و کەبەکەی یەکتریە.

کاتە مرۆڤ دەستبەاو و زیادە ەو ئەبە، بردەوام لە کەشە و قات و

قیدا ئەژی، چونکە هەموو شتێ لەم بوونەدا بە پێی پێویست دروستکراوە، کاتێ مرۆڤ زیاد لە پێویست شتێک بە هەدەر ئەدا، ئەو شتە بەش ناکا، کەتایی دێت، لە بەرامبەردا بە هەدەردەری ئەو شتە، ئەبێتە گیاندارێکی دڕندە و بە بەزەیی و بەربەریی، وا ئەزانێ هونەری ژیان بریتیە لە دەستبەتاویی و بە هەدەردانی ماڵ و سامانی سەر زەوی..
کاتێ مرۆڤ دەستبەتاو و زیادەڕەو دەبێ، هەژارکان و گیانەوەرکانی تریش زیان دەکەن، چونکە ناتوانێ یارمەتییان بدات، ئەگەر موسوڵمانێ، ناتوانێ زەکات بە هەژاران بدات، ئەو بە ڕاست و چەپدا، ماڵ و سامان بەهەدەر دەدات و ناتوانێ پاشکەوت بکات، ئیتر چۆن ئەتوانێ مافی خوا بدات کە بریتییە لە زەکات .. خۆ ئەگەر ئایندا ریش نەبێ، دیسان ناتوانێ یارمەتی ئەوانی تر بدات، مرۆڤی زیادەڕەو هەمیشە لە دەڕەوکەدا ئەژی و هەست ئەکا تەنها خۆی شایانی خزمەتکردن و خۆرجکردن و بەهەدەردانێ ..بەوێش لە هەموو بەها و هەست و سۆزە مرۆڤایەتییەکان دادەشۆرێتەوە.
شایانی باسە، لەم کەمەندگایەدا، لە شا هەتا سەپان خۆریکی بە هەدەردانن .. ئەوەتا دەسەڵاتداران زۆر بە بە باکیی نەوت و گازی سروشتیی بە هەدەر دەدەن، هەرزان فرۆشی ئەکەن و ..ئەیەن داهاتی نەوت و گازی سروشتیی سفرە..یان ئەیەن هەشتا قەرزارین.. موچە و مافی خەڵکەکە نادەن و بە هەزار بەهانە، لەو خەڵکە تەدگەیەنن کە بار و دۆخەکە نەخوازراوە و ناتوانن ماف و حەقدەستی هاووڵاتیان بدەن.. خەڵکەکەیش چونکە خۆیان خۆریکی بە هەدەردان و دەستبەتاویین، ئەو دۆخیان پێ ئاساییە و کاردانەوەیان نابێ .. بەو جۆرە ئیتر کاربەدەستان ئەبینی لە لوتکەی بە هەدەردانەدا دەردەکەون و شانازیشی پێوە دەکەن، بە نمونە بە کراسێکی چەند هەزار دۆلاریەوە .. یان بە کاتژمێرێکی چەند ملیۆن دۆلاریەوە .. بە ئوتومبیل و کەشک و فەڵەکی زۆر گرانەوە دەردەکەون، لە بەرامبەردا میللەتەکەیش ئەکەونە ڕوتاندنەوەی یەکتریی، بە ئەوەی هەوبەدەن وەک بوونەوەرێکی بەهەدەر دەر دەربکەون و مەدەلی سەرکردەکانیان نمایش بکەن ..وەک خەیان ئەیەن تەخشان و پەخشانی پارە بکەن و .. بە شوێنپێی دەسەڵاتدارەکانیاندا بڕۆن و لاساییان بکەنەوە .. بەو جۆرە کەشکی هاوینە و زستانە و ..کەشکی هەندەران و ..باخی خەیاڵیی و ..پاسپۆرتی سان کیتس و دەمینیکان بە دەیان سەدان هەزار دۆلار …ئوتومبیلی زۆر گرانبەها لە کوچە و شەقامە داوخاوکاندا دەردەکەون ..
لەڕدا ئیتر مرۆڤایەتیی کەتایی دێت .. نیشتمان ئەبێتە گەپانی کەبەکەیەکی بازاڕیانە و .. هەر یەکێ لە شوێنی خۆیەوە ئەبێتە

فیرعەونەک و ..هەوە ئەدات ئەوانی تر تێپەڕێنێت و .. خەی بە شەویەکی شاهانە نیشان بدات .. دواجار ئەو هەموو شا و شاهانشا ئاستەقینە و خەیاڵییە، توشی دەخەک ئەبن، پەی ئەووترە دەخی قات و قەیی .. قات و قەی لە هەموو بەها و ماف و هەست و سۆزکی مرۆڤایەتیدا ..قات و قەیی لە هەستی ئاینیی و نەتەوایەتیدا.. قات و قەیی لە پەیوەندییە مرۆڤایەتییەکاندا .. ئیدی پیوەری هەز و ئەز بە ئەژەی بە هەدردانەوە پەیوەست دەکرێت، هەتا زیاتر ئەوانی تر بەوتەنیتەوە و سامانی نەتەوایەتیی دیزە بەدرخانە بکەیت، بەئەزتر و بەهەزتر ئەبیت .. ئەوانی تریش، لە کەسانی سادە و کەمئەندام و کەمەقڵەکان، ئەبنە سووتەمەنیی بە خواست و خەون و غەریزە و حەزە تاکە کەسییەکانی چەند بەهەدردەرکی زەبەلاحی بە هونەر.

لە ژێر سێبەرکی نامەدا..
نەوزاد بەندی

ئەزانم ئاگات لەمە و منیش لە تە بە ئاگا
ئەزانم چاوت لەمە و بە من نییە یەک نیگا ..
کەی بتەوە ئەمبینی ، پێت ناگەم نە بە ئەگا ..
نە بە پەنجەرە و دەرگا..
یەکەمجار کە تەم ناسی ،
هەمگرتی لە جەدا ..
کە زانیت ئامادەت بووم ،
بە دوور منت فەدا ..

⋆ ⋆ ⋆

هەر بە هەمان کەڵانا ..
ساڵی جارە یان دووجار ،
ئەت ئەبم بە خواستی خەم ..
چل ساڵ زیاتر بوو ئەڕۆ ،
بوو بوو بە ئەی کانی بەم ..
کانی بووە بە پەڵاس ..

هاو□□کانم ه□□و□رین ..
ئ□ویش چوو□ دوو تو□ی خاک،
ت□پ□کی ن□مساویی ج□نگ،
کردی ب□ ک□□گ□ی برین ..

⋆ ⋆ ⋆

ن□ک ه□ر مر□ڤ□کانی،
خان□کانیش گ□□اون ..
ز□ربی ز□ریان ن□ماون ..
ک□شک و ت□لاری ب□رز و ..
ت□نیاییان ت□دای□ ..
ب□جگ□ ل□ مر□ڤ ، ه□رچی
شت ه□ی□ ل□و□دایه ..

⋆ ⋆ ⋆

جار جار ب□ جانتا و
خاولی و
د□رمانی دان و گو□زان ..
ئ□□□م ب□ زانک□ی موس□ ..
و□ک س□ردانی گ□□ستان،
ب□رامب□ری ئ□و□ستم ..
ئ□م□و□ ی□ک شت ما ب□،
و□ک پ□ش چل سا□ و زیاتر ،
هیچ شت□ ناد□زم□و□ ..
ئ□چم□ کافیتریای□ک،
ب□□کو □□ک□وت ی□ک پیا□□ی
ئ□و س□رد□م□ی لا ما ب□ ..
ئ□□□ ز□حم□ت□ ب□ خوا ..!
ئ□□□م□ گ□ش□ و کوچ□ی
دوور□ د□ستی ناو زانک□ ..
ئ□□□م ب□□کو ل□ی ما ب□،
شو□نپ□ی□کی من و ت□ ..!

⋆ ⋆ ⋆

□یز□ م□می کوژاو□،
ل□ ک□□ا ن□کی ک□نی

یادگاریدا ئەبینم ..
بەیار ئەدەم لەمەودوا،
ئەو چەند مانگەی کە ماومە،
بەینباخە ببەستم ..
نا .. نەک بە یادی تەوە ..
زەحمەتە تەقاعود بی
بە تیشەرت و کاوبەوە ..!

نەوزاد بەندی

ئەگەز پەرستیی عەشایەریی.. نەوزاد بەندی

کوەکەم لە پەلی دوانزەی زانستی، کەنمرەکەی 97 بوو .. لە کەلەژی پزیشکی زاخە وەرنەگیرا، چونکە ئەو خەکی سلەمانییە، ئەگەر بادینانیی بووایە، لە کەلەژی پزیشکیی ئەوەندەر قبوە ئەکرا، لەوە بادینانییەکان بە کەنمرەی 96 لە کەلەژی پزیشکیی ئەخوەنن.
کچی هاوەکەم کەنمرەکەی 97.2 ـــە و لە کەلەژی پزیشکی هەبجە و کەیە قبوە نەکرا، لە بەرئەوەی بابیخەکی سلەمانییە، نە کەییە و نە هەبجەیی.
لەردا ئەپرسم ئایا پلەی زانستی چ پەیوەندییەکی بە ناوچەگرییەوە هەیە؟ ئایا کەلەژی پزیشکی، سەرەک عەشرەت و ەیش سپی بەرهەم دەنەت یان پزیشکی زانا و کارامە ؟ ئەگەر وانییە بەچی مەرجی ناوچەگریی لە سەری سەری مەرجەکانەوەیە ؟؟ئەوە پزیشک بەرهەم دەنن یان ئەعیان و موختار و شەخ و میرزا ؟
کاتی خەی خزمەکی پزیشکم چووە پاریس، بەشداری لە تاقیکردنەوەیەکی پزیشکیدا کرد کە هەموو پزیشکانی جیهان بەشدارییان تەدا کرد بوو بە تەنها 17 کورسی خوەندنی باەا، خزمەکەم کورسییەکی بردەوە و بوو بە خاوەنی بەردی پزیشکیی فەەنسیی، نەک لەبەر ئەوەی خزمی جەناە دیگە بوو .. نەک لەبەر ئەوەی لە نەوەی فیکتەر هیگە بوو .. نەک لەبەر ئەوەی لە وەجاخزادەکانی پاریس بوو، نەک لەبەر ئەوەی پورزای سارکوزی بوو .. نا .. ئەو کوردەکی بە ئاەا و بە ووەات و نەناسراو

بوو، ئەو شتانە هیچیان پەوەر نەبوون بە بردنەوەی کورسییەکی بەردی پزیشکیی فەنسیی، یان تەنانەت سەخیفترین شت ئەو شتانە بوون لە کەلەژی پزیشکیی پاریسدا ، ئەوان تەنها پەوەریان زیرەکیی و بەینی تاقیکردنەوەکان بوو بە سەرکەوتوویی..

ئاخر سەرەک، بەیە کە نەخەش ئەکەویت، هیچ متمانەیەکت بە پزیشکەکانی خەت نییە کە بە پەوەری کەوا و سەتە و جەری جامانە و ناوچە و عەشرەت ولق و مەبەند چوونەتە کەلەژی پزیشکیی نەک بە زیرەکیی و بەینی تاقیکردنەوەکان، هەر بەیە یەکسەر پەنا ئەبەیت بە خەستەخانە و پزیشکەکانی ئەوروپا، ئەو خەستەخانە و پزیشکانەی کە پەوەریان زیرەکییە، نەک جامانە و مشکی و ناوچەگەرەتیی و لق و مەبەند و تەلەفەنی کەسایەتییەکان.. ەوو دەکەیتە نەخەشخانەکانی ئەوروپا، چونکە ئەزانیت لەو شتەک نییە بە ناوی قبول خاس و بەوانامەی ساختە و پزیشکی حیزبیی..

جەگای خەم و ناەزایەتیی و تەکشکانە، کاتە تەلەبەیەکی زیرەک کەنمرەکەی 98 ـە، داواکارییەکەی ەت دەکرەتەو، بەام کەنمرەی96 قبوە دەکرەت و لەلایەن وەزیری خوەندنی باەاو پیرەزبایی لەدەکرەت .. ئەمە چ تیرەرکردنەکی زانستییە ئەو پەیەوی دەکەن؟ ئایا بە چ ویژدانەکەو زانکە دەکەنە موەکی شار و شارەچکەکان ؟ ئەی کە وایە بەچی ەگا دەدەن بە کەو پزیشک و ئەندازیار و مامەستای ئەو شار و شارەچکانە بەنە سلەمانی و هەولەر و لەو نیشتەجە بن و عیادە وئەفەس بکەنەو ؟

چی وەامی خوەندکارەک دەدەنەو بە کەنمرەی 97 و 98 ـەو داواکەی ەتکراوەتەو، لە کەلەژی پزیشکی کەیە و زاخە و هەبجە ەتکراوەتەو لەبەرئەوەی خەکی ئەو شوەنانە نییە، لە بەرامبەردا کورسەکانی کەلەژی پزیشکی ئەو جەگایانە لەسەر خەکی ئەو شوەنانە تاپە کراون با کەنمرەیشیان 96 بە ؟؟

چی وەامی عەقە و لەژیک دەدەنەو؟

ئاخر بەیە عەقە زیرەکەکان وەک زیندان تەماشای مەملەکەتی کوردستان دەکەن و لە ەخساندنی بچوکترین هەلدا بە هەتا هەتایە بە جەی ئەهەن ..

بە هەکار نییە زیاتر لە 2000 زانای عەراقیی لە بەریتانیا جەگیر بوون و یەک دنیا خزمەت و داهەنانیان پەشکەش بە ئینگەیز کردوو ..و هەرگیز بە سەردانیش ناگەنەو بە ئاغاسەرای کوردستان و عەراق.

هەتا ناوچەگەرەتیی و حیزبایەتی و خزمخزمەنە و عەقەی عەشایەریی وازلەنەهەنن، کەمەگا ەژ بە ەژ ناتەباتر و نالەژیکتر و بە بەرهەمتر و بەربەریتر ئەبە .

ئیتر خەتان و خەتان ..
چونکە هەر خەتان هەموو شتەکن، دانری هەموو یاسا و هەسایەکی سەیر و سەمەرەن، کە زیانەکانی لە شاوە تا گەدا پاکە ئەدات و .. نیشتمان ئەکاتە مەگەی ناهاوسەنگیی و نادادیی و لەکپچانی دەستە و چین و توژەکان ..

ـــــ هاوپەچ لیستی 20 خوەندکاری کەلەژی پزیشکی هەبجە کە ژمارەیەکیان بە نمرەی 96 ـــــەوە قبوەکراون، کەچی 98 و 97 ی دانیشتووی سلەمانی هەتکراونەتەوە ـــــ

ژ	ناوی خوێندکار	کۆد	تێکڕای نمرە	خوێندنگە	زانکۆ/ کۆلێج
1	نمە سروت امین محمد	2512022740354	97.714294	ئامادەیی بڵندی ناحکومی	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
2	هەناو کریم حسن رسول	2512090010164	97.825292	ئامادەیی دەربەندیخان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
3	هێڤار عبدالله حمه حاجی	2512090040197	97.60029	ئامادەیی هەڵگورد ی تێکەڵاو	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
4	ڕەهەند ڕەشید احمد بارام	2515010120036	97.200298	کۆلێژی هەڵەبجەی شەهیدی هاوبەشی کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
5	بابان برهان حمه علی محمد	2515010010018	97.200292	ئامادەیی احمد مختار جاف کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
6	شاهان سلام محمد احمد	2515010010049	97.143294	ئامادەیی احمد مختار جاف کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
7	دیار سیروان حمەرحیم خضر	2515010120031	97.143288	کۆلێژی هەڵەبجەی شەهیدی هاوبەشی کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
8	ڕۆژین ناصح حسن قادر	2515010800032	97.000292	ئامادەیی شەهید عبدالرحمن ی میرزا حسێ کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
9	ڕەهەند سامان علی مصطفی	2515010010039	97.000286	ئامادەیی احمد مختار جاف کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
10	کاژان عثمان عمر عبدالله	2515010060173	97.000284	ئامادەیی هەڵەبجەی کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
11	شاپی شورش حمه محمود	2515010840092	96.857288	ئامادەیی خورمالی تێکەڵ	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
12	ساریژ اسکندەر محمد سعید	2515010830025	96.667296	ئامادەیی شارای کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
13	ماردین حمه سعید علی محمد سعید	2515010980044	96.667292	ئامادەیی کۆمەڵگەی پەروەردەی هاوچەرخی هەڵەبجە	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
14	ئادگار ئاکار شفیق حمه	2515010120001	96.66729	کۆلێژی هەڵەبجەی شەهیدی هاوبەشی کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
15	ئازان سالار قادر محمد	2515010830010	96.333298	ئامادەیی شارای کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی
16	یاران قادر حسین احمد	2512018360052	97.457292	ئامادەیی وایز ی ناحکومی	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی/ پارالیل
17	محمد صالح محمود محمد	2515010120048	96.333282	کۆلێژی هەڵەبجەی شەهیدی هاوبەشی کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی/ پارالیل
18	لاڤە بهاالدین جمیل عبدالقادر	2515010070039	96.286284	کۆلێژی هەڵەبجەی هاوبەشی کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی/ پارالیل
19	باڤین پشتیوان احمد علی	2515010070013	96.266282	کۆلێژی هەڵەبجەی هاوبەشی کجان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی/ پارالیل
20	لاکۆ ڕەفیق محمد سلیم	2515010010057	96.000288	ئامادەیی احمد مختار جاف کوردان	زانکۆی هەڵەبجە/ کۆلێژی پزیشکی/ پارالیل

هەسەن و نەسەن.. نەوزاد بەندی

هەژانە گومان لە زاراوەی هەسەن و نەسەن ئەبە، لە مرۆڤکاندا، لە ئاژەڵ و تەنانەت لە ڕووەکەکانیشدا ..
ئەووترە فەان کەس نەسەنە، پارێزگاریی لە ئازایەتیی و وەفاداریی و سەرەاستیی و نیشتمانپەروەریی باب و باپیرانی نەکرد .. یان فەانە ئەسپ نەسەنە ..فیسار دارگوێز نەسەنە ..
لە ئاستیدا هەسەن و نەسەن دوو سیفەت نین، بەکو دوو سیفەتگەلن..

لە دنیادا دوو جەر بەها و دیاردە هەن، گەاو و نەگەاو.. دیاردە گەاوەکان هەموو شتە ماددیەکانن، بە نمونە پەش سەد سا، خانوو لە قوە دروست ئەکرا و بە دار سەری ئەگیرا و سەقفەکەیشی قوە بوو، بە باگردەن ئەپەسترایەوە بە ئەوەی فشە نەبە و درز نەبات و بارانی لەوە نەیەتە خوارەوە.. پاشان بوو بە خشت .. بەرد ..کەنکرەت.. بلەکی دژە سەرما و گەرما و دەنگ.. پلاستیک.. ئەلەمنیەم و ئەسترەپە و کاشی و لامینات و جەرەها کەرەستەی نوەی بیناسازیی هاتنە ئاراوە، ئەمە پەی دەووترەت پەشکەوتن و پەویستە لەسەرمان پابەند بین پەیانەوە و لەیان سودمەند بین.. بە هەمان شەوە عەربانە کە ئەسپ ەای دەکەشا، بوو بە پاسکیل و مەتەر سکیل و ئوتومبیلی سەرەتایی و فەکە و شەمەندەفەر و میترە و تراموایی و ئوتومبیلی ئەلەکتریکی پەشکەوتوو.. ووزە لە سوتاندنی دار و خەوزەوە، گەا بە ووزەی گاز و نەوت و پەکهاتەکانی، پاشان سەلار سە هاتە ئاراوە.. هەروەها پەیوەندی مرەڤەکان لە هەرە و نامە لە ەی کەتر و تەتەر و داهەنانی تەلەفەنی تەلدار و پەستی کاغەز و پەستی ئەلیکترەنیی و ئیمەیە و فاکس و تەکەمەایەتییەکان و تەلەفەنی بەتەل واتا مەبایل هەنگاوی خەرا و یەک لەدوای یەکی نا، ئەم شتانە جەی شانازیی میللەتان و مرەڤایەتیین و هەمووان لەسەریان کەکن و ژیانی مرەڤەکانی ئاسان و خەش کردووە ..

هەمان کات کەمەک بەها و دیاردە هەن، کە ناکرە بیانگوەین، چونکە بە بەها و دیاردە جەگیرەکان دادەنرەن، وەکو وەفا و ئازایەتیی و ەاستگەیی و مەردایەتیی و خەبەختکردن و بیروباوە و نیشتمانپەروەریی و خەنەویستیی و پاک و خاوەنیی و داوەن پاکیی و ەوشت و دەستگرەیی هەژاران و بەزەیی و غیرەت و هەندە بەها و دیاردەی تر کە جەگای شانازیی مرەڤایەتین و ناکرە دەسکاری بکرەن، چونکە قابیلی دەسکاریکردن نین، بە نمونە ەاستگەیی چەن دەستکاریی دەکرەت لە کاتەکدا خەی دیاردەیەکی جوان و بە کەم و کوەییە .. یان وەفاداریی و داوەن پاکیی و خەبەختکردن، ئەمانە هیچیان کەم نییە تاکو چاکسازییان تەدا بکرە و پەش بخرەن.

ئەم بەها جەگیرانە ناکرە گەانکارییان تەدا بکرە، کەین و فرەشتنیان پەوە بکرە، بکرەنە ئامەرەک بە هەخەتاندن و بە لاەدا بردنی خەک ..

هەر بەیە ناەسەن کەسەکە دەستکاریی بەها جەگیرەکانی مرەڤایەتیی بکات و بە هەیەوە هەوەی خەسەپاندن و فریودانی ئەوانی تر بدات.

ئەووترە داگیرکەران ناەسەنن، چونکە بە جەرەها دروشمی درە و هەخەتەنرەوە، میللەتانیان تەفرە داوە و دەستیان بەسەر ژیان و داهات و هیوا و مافەکانیاندا گرتووە..

کسانی ناسن، بردوام بها برزکانیان تدا ئگن، دستپاکیی باب و باپیرانیان ئکن بە دزیی و گندیی و مافیاگرتیی.. نیشتمانپروریی و خبختکردنی باب و باپیرانیان تک ددن و ئیکن خفرشیی و جاشایتیی و کاسلسیی و ئقلگویی بە دوژمنانی میللتکیان.. دستپاکیی و وفاداریی و دسزیی باب و باپیرانیان ئگن بە گندیی و بە متمانیی و دوژمنایتیی هاونیشتمانیان .. ئارامیی ئگن بە ترس و نائومدیی.. هاوژیانیی و هاوسفریی ئگن بە چینایتیی و دووبرکیی و ..خیان و خزان و بنماکانیان لە هاوزمانکانیان جیادکنو، بە خیان بهشت و بە هاونیشتمانکانیان دزخ دروست ئکن .. ئاین و وشت و داب و نریتی کمگا ئشونن و .. ئیکن بە دینیی و بدوشتیی و لشفرشیی و تکدانی شیرازی کمایتیی و خزان ..بە ئویش بردوام دری شاخدار و هختاندن بەکاردنن.

ناسنکان ئوانن لە مرڤایتیی باب و باپیر و میللتکانیان لاددن، لە پناوی مانویان لە پگیکی بازرگانیی یان ئاینیی و سیاسیدا، واتا لای ئوان پگ جگیر بام شرف و کرامت و پیاوتیی گاو و ئبە لە خزمتی پگدا بن.. لە پناوی کشک و فکی تایبت و ملیارها دلاری دزراودا، کە شتگلکی ماددی و گاون، هموو بها جوانە میللیی و مرڤایتییکان ئکن قوربانیی و تک و پکی ددن ..

ئیتر ئاین و ئدب و هونر و جوانیی و پاکیی کتاییان دت .. داهنان و برهمهنان و ماف و ئرک و پشکوتن، هرس دنن.. ئاشتی کمایتیی و برایتیی و هاوخمیی و هاوژیانیی کتاییان دت.

کشی هر گوری کمگا داگیرکراوکان ئویە، لە ی داگیرکر زبلاحکانی دنیاو، دساتگلکی ناسن دکن بە فرمانوایان، پگی سیاسییان ئژارزن لە برامبر دستکاریکردنی هموو بها جوان و جگیرکانی کمگا، کورسی دساتککانیان بە جگیرئکن لە برامبر دزینی هموو داهاتە ستراتیجییکانی نیشتمان، ئوسا ئیتر ژ بە ژ ئو کمگایان بە کاری ژیانکردنی مرڤی بشرف نامنن.. کمگایکی نام بە خی دتە ئاراو، تیایدا شتە گاوکانی وک پار و پلە و پست پیرز و جگیر و تاپە دکرن لسر چند دستە و تاقمکی ناسن، لە هەمان کاتدا بها برز و جگیر و نگکانی کمگا ئگن و ئشونن .. ئوانیشی برگریی دکن، لە ی زیندان و تیرر و ترس و اودوونانو، ئیانفوتنن .

ناسن بازا و متمان و خزمایتیی و دراوسیتیی و غیرت و برگریی و شش هرس پدن، ئیانکا بە هخاتاندن و قبین و دوژمنایتیی و بە منتیی و خپرستیی و کیلایتیی و سرشیی و کدان و خبدستودان ..
دزگا و دامزراو سن میللییی و گشتییکانی ووات ئپوکنتو، لە برامبردا دزگا و دامزراوی پریڤیت و گیرفانبە و خونمژ بنیات دنت، واتا ژ بە ژ ووات لاواز و هژار و نخشتر ئبە و ..خزانی ناسنی فرمانوایش، ملئستووتر و دومندتر و بەهزتر.
هر بیە ئندازیارکی ژاپن بە ئندازیارکی ژهاتی ناواستی وتبوو : ئو خککی سنن لگە کمینیکی ناسن، بە پچوانی ئمو کە زرینیکی ناسن و کمینیکی سنین، بەام ئیمە کمینە سنکە فرمانوان و ئو کمینە ناسنکە بوونتە فرمانواتان !!! ئویش ششکی خوناویی ئوت، چونکە ناسن کە دساتی پیدا کرد، لە ی ژنام و اگیاندن و سندوقی دنگدان ومانگرتنو لاناچت..وک برینک وایە، ئبە لە گو دربهنرە ..
هر بیە حاتی ناسنایتیی لە ئاستی تاکدا شتکی نامە و ترسناک نییە، بەام کاتە ناسن ئبتە فرمانوا، ئا لودا ئیتر ترسناکیی و ورانکاریی و ورانبوونی داب و نریت و یاسا و دستوور دنە ئاراو.. وک ئو وایە کسک شفر نبە، ئاساییە بچتە ناو ئتبوسکو، بەام زر ترسناکە ئگر ببتە شفری ئتبوسکە..
هر کمگایک ئمی لە دونە خراپتر بوو، ئو بزانە ناسنک شیرازی دساتی ئو کمگایی گرتتە دست .. لە هر کمگایکدا دیاردی دزیی و ساختە و بەهیوایی و کچی بە کمی لاوان و زانایان سری هدا، ئوا بزانن ئو کمگایە ناسنک سواری ملی دسات بوو تیدا..
لە هر کمگایکدا مافی کمانی خک پشلکران و .. مافکان تایبت کران بە خزان و بنماە فرمانواکان.. نان و قوتی کمانی خک بان و .. ملیارها دلار و کشک و ژیانی سروو شاهانە تایبتکران بە دستە و تاقمی فرمانوا.. لە هر کمگایک ناسنیی و خوتیی و برایی و لشفرشیی و قومار و بە ئیشیی و تاوانکان زیادیان کرد، پارە کوتە دستی سوک و یسواکانی کمگا، کچی زانا و دانا و مامستا و فرمانبرانی کمگا برسی و هژار کوتن..لە هر کمگایک وی ئدب و هونر و زانست اوستنرا، کانی هژارکان و کانی

دوماندکانی تدا درکوت، ملیاردری گمژ و زانای بە موچیی تدا درکوت، دیاردی اگیاندنی ساخت و سکس و خفرشیی و پاوانکردنی زوی و ئاسمانکانی تدا سری هدا، بزانە ئو کمگایە لەلایەن چند ناسنکو داگیر کراو و دزراو و بە لادا براو ..
بەها بەرز جگیرکانی قاچ و شونراون و .. لە جیدا شتگاو و هیچ و پوچکان، جگیر و پیرز کراون ..
هەر کمگایکیش ناسن فرمانوای بوو، هیچ هکارکی دیموکراسیی نایهنتو سر ە، تنها و تنها لە ی ششو ناسنکان دردپنرن و .. شک بە کمگا ئگنرتو، ئگینا هتاکو زیاتر کات بوا، ناسنایتیی زیاتر گ دادکوت و ..سوکایتیی و شکاندنی میللت زیاتر پر دسن و .. وای لە دت، ئوی ناسن نبە ناتوان بژی لە مملکتی ناسنکاندا ..

نوزاد بەندی

مشتک لە خرمانک.. شیعری نوزاد بەندی

ئوانی ابوردوویکی ناخشیان هبوو ، بختورن ..
یادگارییکی جوانیان نییە ،
دیان بی توند بە ،
بی بگرین ..

جاران شقام بانگی ئکردین،
بە پیاسە و
خواردنوی چایک و
بینینی ئو ..
کینی ژنامیکی هاوکاری ..
گڤارکی کاروان .. بیان ..
شنبیری نو ..

نووسەری کورد ...
بزمارەژکردنی پەناو،
بە بەرنگاربوونەوەی لەزمە بارانی پاییز،
کەکەکە بەفری زستان ..
بە بینینی ئوتومبیلەکی ڤۆگسن واگەنی تاقانە، پەمان ئەوت بەقیی،
کە دەرمانسازەکی سوورفل،
بە دوو چاویلکەی خەوە بە هەواشیی پارکی ئەکرد..وا بزانم ناوی سورکەو بوو..
بە بینینی سە چوار مامەستای بەینباخ لە مل،
لەبەردەم چایخانەی شەعب،
باسی ئاپەرتەکی ئادیەی مەنتیکارلەیان ئەکرد،
سەبارەت بە دەزی کورد ..
ئەمە، شەقام ئاوم ئەنە ..
لە تەکەژانی ئوتومبیل ..ماتە سکیل ..
لە گەواە دوکەڵی تاریک ..
لە حەشاماتی گەنجی بە ئیش ..
لە ئاسانەوەی نەرگەلە ..
لە پرسەی هەمیشەیی باران..
لە کەچی دوایی گەڤار ..
لە تیرەرکردنی ڕۆژنامە ..
لە ئاسودە بوونی ووشە و
کەپلە و
ئیلهام، بە حەبی میبرەبامەت..
لە ئایفۆن بە دەستی خەواوو ..
لە سوپای لوتبەاو و.. لەو ئاوساو و ..دەراوی قژی وەک کەاو ..
لە فرۆشیاریی نائومێد ..
لە کەیاری هەڵخەڵەتاو ..
لە نادادیی ..
لە وەنەی گەورەی ئەوانەی
نانیان سەرنگون کرد ..
ئاویان ڕەدوو خست ..
پەکەنینیان بە یاساکانی تیرەر، ئاپەچ کرد ..
مەمکەکانی نیشتمانیان فرۆشت ..
خوێنی مەژوویان پە کرد لە جەنتە ..
جنەویان لەسەر فیشەک موتوربە کرە
فیشەک و تفیان لە یەکتری پەوەن کرد..
کەەو و تاراوگەیان لە یەکتر مارە کرد ..

جوانکارییان بە جاش و مستەشار کرد ..
سەنتەری توەژینەوەیان بە جەت دامەزراند ..
درەختیان خستە ژەر ئابەوقەی ئاوەو ..
پەستی باەایان دا بە مشار و ..
ەەزلەنانیان بە، سن و کیسەە و کولە و
دوو پشک و ئەژدیها کرد ..
هەنگ و گوە و تریفەی مانگ و
کانییان بە بەها کرد ..

ئەوەی کورد نەبە، بەختەوەر..
چەندین کەەو، بە بە ڤیزە،
بە بە فەەکە و ئوتومبیل،
بە پەی پەتی و لە نیوەشەوا،
لەبەر باران،
ەاپەچی سنوورەکانی نەکردووە ..
براکوژیی چەندین خولی پاەوانەتیی بە نەکردەتەوە ..
ەق و دووبەرەکیی،
لە نەبەتە بیر و باوەی سەرەکی..
لە شەیتانی نەبردەتەوە..
لوتبەرزیی و تەمەیی و حەرامخواردن ..
قەە قە و یەکتر شکاندن ..
وەاتی بە موچە و
بە ئامانە و
بە تراموای و
بە میترە و
بە کارەبا و
بە ئاو و
بە بارانی نەدیوە ..
بە مەژوویەکا تەنەپەیوە،
کرەکارەکانی برسی بن و
بەکارەکانی ملیاردەر ..
گەمژەکانی بەرپرسی باەا بن و
زاناکانی لە زیندان و
لە چایخانە کەنەکانا،
ببنە گاەتەجاەی خەک و
پە کردنەوەی بەشاییەکانی پەیج و
پرسیارە بە تامەکانی

ڕۆژنامەنوس و پەیامنێر ..
لە پاریس سەرکردەکانی تیرۆر نەکراوە ..
فەرماندەکانی لە زیندانا دانەزاوە ..
لە ئابووردووی پێشیمان نییە..
بە داهاتووی بە ئاوات و دەستەوسان نییە..
دەیان جار نەیوتووە ئەم پێنجەم ئەبەم و گەر جارێکی تر
بیخەمە ناو مرۆڤەوە شینکەوە..
ئاوەی کورد نابە، بەختەوەرە،
هەر هیچ نەبە لە خەیاڵەوە
ڕقی دنیای لە دراوسێکەی نییە ..
ئەڕەیی بە براکەی نابا..
چاودێری ژمارەی دینارەکانی
گیرفانی هاوڕێکەی ناکا..
هەوە نادا نوسەرێکی بەناوبانگی خەیان سوک و ڕیسوا کا ..
جنێو بە ناودارەکانی نادا ..
هەوە نادا داستانێکی لەشفرۆشیی
لەسەر کچە بژارە بنوسە ..
بە ئێکتەرەکانی نانێ هیچ و پوچ..
هەوە نادا وێنەی سەفی
لەگەڵ خوێن ڕژێ بگرێ ..
حەزی لە بوختان و
لە غەیبەت و
لە درۆ و
لە ترس و
لە ئوتومبیلی کیلۆمەتر سفر و
لە موچەی بندیوار نییە..
نازانێ خوله چەخماخە و کەمال و مارف کەن ..
وشەی پاراڵل و قبول خاس و سیمیپڵایقەیتی نەبیستووە ..
کەوانە تازەکانی
بەناوی شار و وڵاتانی ئەوروپاوە نییە ..
سەد جەر کەمانیست و
سەد جەر ئیسلامی تیا نییە ..
پەتپەتەن و سەنگەر گواستنەوە ..
شەوی نەوان شاعیرەکان
شەوی نەوان بژارەکان ..
شەوی نەوان ماستفرۆشەکان ..
شەوی نەوان ئەوانەی باوی برژاوی مریشک ئەفرۆشن ..

شەی شیعردزراو
ماندزراو ..
تابڵە دزراو ..
شەی قەبەراو ..ی نەدیو ..
ئەوی کورد نەبە، بەختەوەر ..
هەر هیچ نەبە لە وڵاتە یەکگرتووەکان، ئایەکی هەیە ..
هەر هیچ نەبە لە مافیاکانی ،
مافی سکایەکی هەیە ..

ئەوی بە ساوایی بە کەس بوو،
بەختەوەرە ..
لەگەڵ تەنیایدا ادە و
دایک و باوکە وەک دوو بەردی دەستاڵ نایهاڵن ..
نایکەن بە کەپیەک لە خەیان ..
لە بەژنگ نادرە هەزار جار ..
نابە بە بوونەوەرکی خاڵیی لە خەی ..
دوای ئەوە بە مەرگی جەلادەکانی ،
قوڵ ناپڵوە ..
بە مەرگی جەلادەکانی ،
ژیانی ناشەوە ..
ئەتوانە گەانکاریی بکا، چونکە خەیاتی ..
عەقڵ عەقڵی خەی ..
چاو ، چاوی خەی ..
خوڵن خوڵنی خەیاتی، ئەیژنە ..
لە ترسی جەلادەکانی،
خەی ناخەسنە ..
…. هەتا دوایی .. هتد …

بانگەشەکردن بە چەتا.. نەوزاد

بەندی

چەتاکردن واتا بە گواستنەوەی بارگە ی کاربا یان ووزە لە شوێنکی پ ووزەو بە شوێنکی بە ووزە، بە شێوەیکی کاتیی.
ئەم حاڵەتە، هەوەدانە بە بارگاویکردن و ژیانەوەی ئامێرکی مردوو بە شێوەیک هەتا ئەگەیەنرێتە لای وەستا .. بە نمونە پاتری ئوتومبیلێک لەکار دەکەوێ، پیویستە بە پاتری ئوتومبیلکی تر چەتاە بکرێ، بە ئەوەی ئوتومبیلە لە کارکەوتووکە بخرێتەوە گەڕ، هەتا دەگاتە لای پاتریسازێک و پاتریەکی نوێی بە دەکەت.
بەڵام وەک چەن هەنگوین و ئاڵتون و دەنگی حەسەن زیرەک، بە لادا براون و کەپی ساختەیان کەوتتە بازاڕەوە، بە هەمان شێوە چەتاەیش تەکەڵاوی ساختە و گزی کراوە، بە نمونە خەڵکەک هەبوون و هەن و ئەبن کە کارەبای ماڵ و دوکان و پەژەکانیان چەتاە..واتا هەڵەک بە دزیەوە لە کارەبای گشتی دادەکشن و کارەبای خەڵایی بە ماڵ و دوکانەکانیان دەستبەر دەکەن، لەرەدا ئیتر پەناسەی چەتاکردن ئەشێوە، چونکە چەتاکردن بە شێوەیکی کاتییە، بەڵام ئەم جارە چەتاەیان بە شێوەیکی هەمیشەیی یان درەژ خایەنە.
لەبەر ئەوە وەک هەموو دیاردەکان، چەتاکردن لایەنی خەر و شەیشی هەیە، وەک چەن چەقەیک ئەتوانیت کارەستەی خواردنکی بتامی پ بجنیت و ئامادەی بکەیت، لە کاتکدا خەڵکەکی شەڵەنگەز هەن بە چەقە کەسانکی بە تاوان ئەکوژن یان بریندار ئەکەن، بەو جارە چەتاەی خەر و چەتاەی شەیش هەیە.
لە ڕاستیدا مرۆڤ لە عەرەبیدا پەی ئەوترێ ئینسان ، واتا دوو مرۆڤ ..خەر و شەڕ ..زانستی نوێیش سەلماندوویەتی کە مەشکی مرۆڤ دوو بەشی لای ڕاست و چەپی تەواو جیاوازن، لایەکیان تایبەتە بە یاسا و باوەڕ و وەفاداریی و خۆنەویستیی ، کەچی لاکەی تریان تایبەتە بە یاخیبوون و بە باوەڕیی و زوەم و خۆپەرستیی ..هەر بۆیە کەسانی ئایینیی و شەڕشگێڕ بەردەوام ویەرد و دەعا و سروود ئەبەنەوە بە ئەوێیە بەشە باوەڕدارەکەی مەشکیان پتەو بکەن و بەشە بە باوەڕەکەی بپۆکەنەوە و پەاوەزی بخەن ..هەمان کات کەسە بە باوەڕ و خۆپەرستەکان، بەردەوام یاساشکێنیی و زوەم و تاوانکان ئەنجام دەدەن بە ئەوەی بەشە بەباوەڕ و خودپەرستەکەی مەشکیان گەشە پ بدەن و ..بەشە باوەڕدارەکەیش پشت گوێ و لەناو ببەن .
ئەمە پاکانە کردن نییە بە ئەوانەی کارەبا و ئاو بە چەتاکردنی هەمیشەیی دابین دەکەن، چونکە ئەوە دزیەیە لە سامانی گشتیی شایانی سزای تونده، بەڵام ئەمانەوە ئەوە بخەینە ڕوو کە لە

ئاستیدا هەموو دیاردە و هەڵس و کەوتێکی مرۆڤ، لە ژێر ڕەحمەتی دوو کۆنتڕۆڵی پۆزەتیف و نێگەتیڤدایە، واتا خۆی بەیار ئەدات خزمەت بکات یان زوڵم .. بنیات بنێ یان بوخێنێ ..وەفادار بێ یان ناکەس بچێ ..نیشتمان پەروەر بێ یان نیشتمان فرۆش، ئەویش هەوە و لەبەانی پێویستە، واتا مرۆڤ لە خۆیەوە نابێتە خۆرخواز، لە خۆیشیەوە نابێتە شۆڤێنگەز، هەردوو حاڵەتەکە کار و هەوە و ماندوو بوونی ئەوە.

با بگەڕێینەوە بۆ بابەتی چەتاڵ، لە سیاسەتی نێو دەوڵەتیشدا چەتاڵکردن بە ئاشکرا دیارە یان ئاستر کۆنیالیستێ زبەڵاحەکانی جیهان بۆ سیاسەتی چەتاڵ دەسەاتەکانی خۆیان ئاسپێنن و وڵاتان بۆ خۆیان حەپڵوش دەکەن، بۆ نمونە فەیسەڵی باوکی سعودی شای سعوودیە، بە کردار چەتاڵکردنی ئەمریکای ڕەت کردەوە و نەوتی لێ بڕین، کاتێکیش وەزیری دەرەوەی ئەمریکا سەردانی کرد و بۆ تەنزەوە ووتی تەزە نەوتمان بۆ بڕبدڕەوە فەکەکەم بەنزینی تیا نیە، شا فەیسەڵ ووتی منیش پێویستم بە قودسە نوژێکی تیا بکەم، ئەمە بوو بە هۆی تیرۆرکردنی شا فەیسەڵ، بەڵام کە سعودی کۆی هاتە جێگای، بڕی نەوتی بۆ کردنەوە، ئەوانیش چەتاڵێکی چاکیان بۆ کرد و تا هەنوکەیش سعودیە چەتاڵکراوە و هیچ عەیبی نییە .. بەهاری عەرەبیی، لەکردنەوەی چەتاڵی لیبیا و میسر و تونس بوو لەلایەن ئەمریکاوە ، بەو جۆرە دەسەاتی ئەو وڵاتانە نوزیان تیا نەما و بە خراپی ڕوخان، بەڵام سوریا نەڕوخا، چونکە دوای پچڕانی چەتاڵی ئەمریکا، ڕوسیا بە خراپی چەتاڵی کردنەوە. بەو جۆرە هەرچی دەسەاتی دنیایە، بە جۆرە لە جۆرەکان چەتاڵێک یان زیاتریان پێوەیە لە هەمان کاتدا چەند چەتاڵکیشین لە دژچووە بە ئەو دەسەاتانەی کە لە خۆیان لاوازترن، بۆ نمونە دەسەاتکانی هەرەمی خەمان نیوەی چەتاڵی ئێران ئەیسوێنن و نیوەکەی تری چەتاڵی تورکیا بارگاویی دەکات، ئەوە لە کاتێکدا تورکیا و ئێرانیش گیانکیان بە چەتاڵی چین و ڕوس و ئیسرائیڵ، ئەمانە چەتاڵکردنی سیاسیین، بۆ نمونە کەسێکی وەک دۆناڵد تەمپ، لایەکی کێشکی سپی ئەڕوخێنێ بە ئەوەی هەڵی سەماکردنی تایبەت بەخۆی دروست بکا.. هەروەها هەوە ئەدات یاسای سەرکایەتیی ئەمریکا لە هەشت ساڵەوە درێژ بکاتەوە بە دوانزە یان شانزە ساڵ، ئەم بەیارانە ێکلامن چونە سەر تەختی چەتاڵکەری باڵا، یاخود چەتاڵی سوپەر پاوەر لە هەموو دونیادا کە بە ڕکابەر،.واتا چاکسازیی و ێفەرم نین، بەڵکو چەتاڵکردنن، چونکە جیاوازی نەوان چەتاڵکردن و چاکسازیی ئەوەیە چەتاڵکردن خواستی یەک شت یان یەک کەس و یەک خزانەو یەک بنەماڵە بەدی دەهێنیت، بەڵام چاکسازیی خواستی گشتیی بە دیدەهێنێ .. هەمیشە

چتاچییکان و چاکسازخوازکان له شکی دست و یخی درژ خاین و ئزلیدان ..کاتی تماس مری چاکساز بی پاشای چتاچی فلنسا دت : تی زامیت .. لی داخی ئو یتپیا ئنوس کی سر لی بری کمگا و بها باوکانی تدا ئگ، بی نمونی ئاتون کی خونی چتاچییکانی، له یتپیادا تنها دروستکردنی کلپچی و قعادی پاشی مندان بکارئهنری ، لردا ئیتر پاشای چتاچی فلنسا لی تماس مری یفرمخواز ئچی بی قیندا و سری ئپنی ..

بی درژایی مژووی مرڤایتیی ئم چتاچییی قاچاخ و دژه یاسا و دژی داب و نریتانی، لی هوی مانوی خیان و خزان و بنماکانیاندا، ملینها مرڤیان کوشتووی و برسی و ئاواریان کردوون..و تا هنوکیش بردوامن .

نگی لردا پرسیارک سرهبدات، بچی هميشه چتاچییکان ، یاخود بش شنگزکی مشکی مرڤایتیی بسر چاکساز و یفرمخواز و بش ئاشتیخوازکی مشکی مرڤدا زا ئبی و ئیباتو ؟ بچی شارستانییتکان و ئدب وهونر و زانستی چندها سد، دساتگلکی ناداد و دند و گمژیان لی پیدا ئبی ؟

بی کورتیی هکارکی ئویی چتاچی و شنگزکان لو جنگدا هموو چککی نائخلاقیی بکاردنن و بی است و چپدا، تی و وشک ئسوتنن، بام چاکساز و یفرمخواز لو شدا سنوورکانی ئخلاق و داب و نریت ناشکنن، ئمیش وک شی مامستایکی بز و چقکشکی مافیا وایه، پش ئوی مامستاکی بیر لو بکاتو چن لم شدا قوتابخانکی و خککی زیان نکن، کابرای مافیای چقکش حوت زمانی مامستاکی شای خون کردوو و قوتابخانکی بسر قوتابیکاندا وخاندوو.

برسی کردنی میللتان و مافی خک خواردن و دزی و مافیاگریی سیستماتیک و هگیرساندنی شی هیچ و پوچ و بی معنا، بشکن لو چکی نائخلاقییانی کی چتاچییی نائخلاقییکان سروریی خیانی پی دپارزن، ئوی هميشی وایکردوو کی دساتی دادپرور تمنکی کورتی هبت و ..دساتی مافیا و نادادپرور تمنکی درژی هبی.

بام ئوی سرنجی اکشام وتا ادیکیش هنامیه پکنین، بکارهنانی چتاکردن بوو لی بانگشی ئمجاری هبژاردنی ئنجومنی نونراندا .. تماشا دکیت چندها کاندید کی هیچ کسک نایانناست و هیچ شونپنجیکی زانستی و ئدبی و هونریی وکمایتیی و سیاسیی دیاریان له کمگادا نبوو، لی بانگشی

هەبژاردنیاندا، لەگەڵ وێنەکەی خۆیاندا وێنەی سەرۆک حیزبەکانیان یان هاوسەرەکانیان کە ناسراو بوون یان هەر کەسێک کە خزمایەتیی و ئاشنایەتیی و ناسراویان لەگەڵیاندا هەیە، لەسەر فلەکس چاپکراون و بە شەقامەکاندا هەڵواسراون ..واتا نزیک وەک ئەو دوو ئوتومبیلەی کە لە تەنیشت یەکترەوە دادەنرێن بە ئەوەی پاتری مردووی یەکێکیان لە هێڵی چەتاکردنی پاتری زیندووی ئەوەی تریانەوە، بخرێتە کار ..
دانانی وێنەی کاندیدێکی نەناسراو لە تەنیشت وێنەی کەسێکی ناسراو، هەتا کەسە ناسراوەکە کە سەرۆک حیزبێتی یان خزم و هاوسەرێتی، هەستت بە چەتاکردن و گواستنەوەی بارگەی ناوبانگ و ناسراویی لە خۆیەوە بۆ ئەو ..بەو جۆرە بڵێکو ئەوە خوایە لە بەر گوڕە گەنمێک ئەو گوڕە جۆیانەیش دۆلار بخەنەوە و ببنە خاوەنی کورسی ئەنجومەنی نوێنەران و بچنە ژیانی پادشا و چەتاچییەکانەوە .
ئەم جۆرە چەتاکردنە، تازەترین جۆری چەتاکە و ..هەنگە لە مەژووی مرۆڤایەتیدا هەشتا لە هێی چەتاکردنەوە، دەنگی خەڵک و ناوبانگی خزم و هاو ئاواز، بە کاندیدی نەناسراو نەگواستراوبێتەوە ..هەر بۆیە پێویستە کتێبی گینز بۆ ژمارە پێوانەییەکان لەم داهێنانە ئاگادار بکرێتەوە بۆ ئەوەی لە دوو توێی خۆیدا تەماریان بکات.

نەوزاد بەندی

زانست و پەڕاو.. نەوزاد بەندی

کەمەگا لەلایەن زانست و زاناکانیەوە گۆشە دەکات نێک لە هێی سیاسی و ێیش سپی و بازرگانەکانەوە .. وەاتانی ئەمریکا و یابان و چین ساڵانە سەدان ملیار دۆلار لە پڕۆسەی زانست و توێژینەوەی زانستیدا خەرج دەکەن، تەنانەت دیکتاتۆرێکی وەک جۆزێف ستالین دەرگای خوێندکانی ووەاتی لە بەردەم زاناکانی ەوسدا ئاوەڵا کردبوو بە مەبەستی داهێنان و پێشکەوتنی زانستیی زیاتر. ئەوروپا سەدان سەرۆک و بازرگانی تەدا هات و چوون و لە بیرچوونەوە، بەڵام ناوی زاناگەلێکی وەک تەسلا و ئەدیسەن و تەماس مەرگان و نیوتن بە زیندوەتیی ماونەتەوە. لە سەردەمی سەدام حسێندا (کە ئەمڕۆ دەیان و سەدان میراتگری هەیە) دەرگای خوێندکانی ووەات لە بەردەم وەزیری ڕاگەیاندن و بانگەشەی حیزبیی و سروود و پەیکەری سەرکی

فەرماندەدا ئاوەڕا بوون، بە ئاوەی بە سنوور پارە ڕاکێشن، لە کاتێکدا زانکۆکانی ئێو سەردەم، بە کەل و پەل و ئامێری سەردەمی پێش بەعس بەڕێوە دەبران و گەلێک لە تاقیگە زانستییەکان داخرا بوون و تەنها بە تیۆریی وانەکان باس دەکران، چونکە کەل و پەل و ئامێری زانستی هاوردە نەدەکران و دروست نەدەکران، کۆچی کۆمپانیای پێکەرسازیی زۆبڵاح لە ئیتاڵیا پێکەر و جیداریی مۆزائیکیی تایبەتیان بە سەرۆکی فەرماندە دروست دەکرد، لە ناوخێیشدا فیشەک و ساروخی حوسەین دروست دەکرا، بەشی ناوخێیی زانکۆ و پێیمانگاکان دادەخران و ..سەدان سەربازگای نوێ دادەمەزرێنران، ئاخر دیکتاتۆر بە بەجگە لە خۆی هیچ ئیشکی بە زانست و هونەر و ئەدەب نییە، ئەدەب و هونەر بریتیی بوون لە پیاهەڵدان و دروستکردنی پێکەر و سکێچ و پۆرترەتی سەرۆک، جێی پێکەنین و گاڵتەجاڕیە کاتێ وەزیرێکی ڕاگەیاندن لەکار لا دەبرێت چونکە لە پاکتاوی دراوێی ساڵانەی وڵاتدا، پارەیەکی زۆر دەگەڵنەتاوە بە خەزێنەی وڵات، بە تاوانی ئاوەی کە ڕێزلیی کردووە لە ڕاگەیاندنکانی جوانکردنی سەرۆکی فەرماندە و حیزبی قائیددا و هەموو بودجەی وەزارەتکەی لەو پێناوەدا خەرج نەکردووە.
کاتێ سەرۆک پێویستی بە بەوانامە و زاناکانی خۆی نابێ و حیسابی پوشکیان بە ناکا، ئیتر بەوانامە و زانست و زانا سوک و ێیسوا ئەبن، ڕێک وەک ئێو جوتیارانەی ساڵانە تەماتێ و گەنم و بەرهەمکانیان فڕێ دەدەن، چونکە دەزگایەکی میریی نییە ئاوێیان لێ بداتەوە و دەستخۆشیی و ماندوو نەبوونیان لێ بکا بە مەبەستی زیادکردن و پێشخستنی ڕێوتی کشت و کاڵ و بەرهەمهێنان.. ئەو دەسڕاتی تەتالیتار پێویستی بە بەرهەمی ناوخێ نییە، ئێو هەموو پێویستییەکانی کشت و کاڵییەکانی خۆی و خەزان و بنەماڵەکەی لە دەرەوەی ووڵات بە دابین دەکرێت، تەنانەت ئێو جگەرێیی ئایکۆشن، بە تایبەتی لە کوبا و وڵاتە پڕفیشناڵەکانی توتن هاوردە ئەکرێن، ئیتر بەرهەمی ناوخێ و جوتیاری ناوخێ کیلێیان بە چەند ؟
کاتێ دەسڕات و خەزان و خزم و کەسێ نزیکەکانیان بە بچوکترین نەخۆشیی بەنێ دەرەوەی وڵات و.. پارەیەکی بە شومار بخەنێ گیرفانی پزیشک و خەستەخانێ ئەوروپییەکانەوە، ئیتر چ پێویستییەکیان بە پزیشک و خەستەخانەی ناوخێ هەیە؟ ئێوانیش با وەک تەماتێ و گەنمەکان بترشێن و سەگ لە ناویاندا بخەوێت.. منەتیان نابێ، نە موچەیان پێویستێ و نە گوزەران و نە هیچ مافێ.. ئەڵێ ڕاستیدا هەر وایشە، تۆ پێویستت بە شتەک نابێ، پشت گوێی دەخرێیت، وەک چۆن موسوڵمانان حیسابی پوشکێ بە مەی و قومار ناکەن و ئامادە نین هەر ئاوێیشی لە بدەنەوە چ جای گرنگی پێ بدەن و پارەی تێدا خەرج بکەن،

بە هەمان شەو دەسەاتی تاکەو پەویستی بە پزیشک و کارمەندانی تەندروستی و بەوانامەکانیان نییە، چونکە هیچ شتە بە ئەو و عەل و عەشرەتەکەی ناکەن و .. ئەوان بە هەامەتەک ئەچنە کن پەفیسەرەکی ئەوروپیی و لە خەستەخانەیەکی مەدەرندا، هەم چارەسەر و هەم گەشت و هەم تەپەک لەو چیای ملیارەها دەلارەی هەیانە، دەتوەننەوە ..لەبەر ئەوە ئامادە نین گوزەران و خەشگوزەرانیی و مافیان بە خاوەن بەوانامەکانی خەیان دابین بکەن. دەوام ئەکەن بە خەایی، ئەهلەن وە سەهلەن، دەوامیش ناکەن، هەر ئەهلەن وە سەهلەن، هیچ لە ژیانی عائیلاتی مالیکە ناگەە.. هەر بەیە دەوامکردن لە فەرمانگە دەوەتییەکاندا ئەبە بە پاشاگەردانیی، حەز ئەکەی هەفتەی ەژەک دەوام بکە، یان هەر دەوام مەکە، ئارەزوو مەندانەیە، چونکە پەوەری وەات بریتیە لە سوود گەیاندن بە دەسەات و عەل و عەشرەتەکەی، کاتە ئەو دەسەات و عەل و عەشرەتە عاشقی نەخەشخانە و پزیشک و کارمەندە ئەوروپییەکان ئەبن، ئیتر نەخەشخانە و پزیشک و کارمەندەکانی ناوخە، بەرەاکردنەکی ئارەزوومەندانە بەرەا دەکرەن، وەک بەی ئەگەر خەتان بە خەایی خەتان چارەسەر ئەکەن، نیعمەا.. ئەگەریش نا، ئەوە هەر نیعمەا، ئەوانی باا و دەسەاتدار هیچ زیانەک ناکەن، چونکە بە ەاستی هیچ سودەک بە ئەوان و عەل و عەشرەتیان ناگەیەنن ،جا ئەم حاەتە تەشبیهات نەبە، لەو فەرموودە قودسییە دەچەت کە خوای گەورە ئەفەرمەت : ئەی ئادەمیزاد گەر هەموویشتان کفر بکەن و گومەا بن، گەردەک لە دەسەاتی من کەم ناکات، خە ئەگەر هەموویشتان بمپەرستن و گوە ەایەم بن، دیسان گەردەک لە دەسەاتی من زیاد ناکا ..

واتا بە منەتبوونەکی تەواوە بەرامبەر پیشەکان و پیشەوەرەکانی، کە ئارەزووی خەیانە چی دەکەن یان چی ناکەن، چونکە چی بکەن و چی نەکەن، ناتوانن نە قازانج نە زیان بە دەسەات بگەیەنن، هەر بەیە کوەی سەرەکەک وتبووی : (خوەندن و بەوانامە پەوەر نین بە زیرەکیی و سەرکەوتنی مرەڤەکان) ەاستیش ئەکات، چونکە خەی هەر لە ەی باوکییەوە بوو بوو بە سەرکەوتووترین گەنجی ووەاتەکە و ملیارەها دەلار لە ژەر پەیدا بوو، هەر بە کەیف و خەشیی کرابوو بە سەرەکی زانکەیەکی گەورە نەودەوەتیی، ئیتر خوەندن و بەوانامە کیلەیان بە چەند ؟ بیرکردنەوە و داهەنان و نوسینی شانە و ەمان و شیعر، بەچی لە کاتەکدا ئەو بە بە بەوانامە و بەهرە و داهەنان، هەموو شتەکە یاخود هەموو شتە هی ئەون؟

لە بەرامبەردا ئەو دەسەاتە مەجبور نیە حەقدەست و مافە مرەییەکان بە خەکەکی خاوەن بەونامە و بەهرە و داهەنان دابین بکات، چونکە بە دەستی خەیان خەیان تەفرەداوە و بوون بە خاوەنی کاەایەکی بە

سوود، لەو حاڵەتدا عەقڵ و توانا و بەهرەکانی کەمەگا بە نیسبەت دەسەاتەوە هیچ نین، ئەچن ئەبە پارە و حەقدەست بدرێ بە هیچ؟
بە هەمان شێوە ئەندازیار و مامەستا و هەموو پیشەکانی تر ناتوانن بچوکترین سوود بگەیەنن بە دەسەات و خەزان و عەل و عەشرەتەکانیان..چونکە دەسەات و خەزان و عەل و عەشرەتەکانیان، لە یی ئەندازیاری دەرەوەی وەاتەوە نەخشەی کەشکەکانیان دەکەشرێت و لە یی کەمپانیای بگانەوە تەواوی پڕۆژەکانیان ادەپڕۆنرێت .. لە یی خوەندنگا و زانکەکانی ئەوروپاوە مناڵەکانیان پەروەردە و زانست وەردەگرن..بەرگدرووی تایبەتی ئەوروپیی، ئەسپ و مەیتەری پسپڕەی ئەوروپیی، پەشاکەکانیان لە باشترین بەاندی جیهانیی بە دەدورن ..ئیتر توخوا چی لە ئەندازیار و مامەستا و زانکە و ئەسپ ومەیتەر و بەرگدرووی ناوخە بکەن؟ مەعقول نییە ماف و حەقدەست بدەن بەو حەشاماتە کە بچووکترین سودیان نییە بە دەسەاتداران و خەزان و عەل و عەشرەتەکانیان.. تەنانەت نەبوونی ئەوان لە بوونیان باشترە، لەو حاڵەتدا پەویست ناکا هەزکی زەری پاراستن و پاسەوانیی لە چواردەوری خەیان ابگرن، چونکە ئەوان تەنها دوژمنەکیان هەیە کە میللەتەکەی خەیانە، ئەگینا دەست و ئەحبابی و هاوبەشی هەموو بگانەیەکی گەی زەمینن.
ئیتر بە شێوەیەکی فەرمیی گەپی سەوز بە بەوانامە و پیشەکان هەدەکرێت، ئارەزووی خەتانە، ئەگەر لە فەرمانگەکانتاندا بە خەایی دەوام دەکەن، لوتکەی مرەقایەتییە، چونکە خزمەت بە خەتان دەکەن نەک بە دەسەاتی VIP، با مامەستا بە خەایی منالی ئەندازیار پەروەردە بکات، ئەندازیاریش بە خەایی خانوو بە مامەستا دروست بکا، هەردووکیشیان بە خەایی لە خزمەتی بەرگدرووداابن، چونکە بەرگدروویش پەویستە بە خەایی پەشاک بە مامەستا و ئەندازیار بدورێت، ئەمەیش گەانەوەیە بە کەنترین سیستمی بازاڕ، تیایدا پارە ناگەڕێ، ئەبە شتەکت پێ بە بە ئەوەی بیگەیتەوە بە شتەکی تر، بە نمونە کابرای جوتیار قەل و قازی ئەهێنا بە شار ئەیگەینەوە بە شەکر و چا و فانس.
دواجار دەسەاتە تاکەوە بگلەرەکان، ئەم دەخەیش وەبەردەهێنن، بە هەموو دەستە و چینە بە ماف و بە گوزەران و بە داهاتووکانی کەمەگا دەڵێن: ئەتوانن یەکتری بچووسێننەوە و ئەو خزمەتگوزاریانەی من لەم حەرام کردوون، خەتان بنیاتیان بنێن و بە یەکتریی بفرۆشنەوە، بەڵام ئەبە نیوەی یان زیاتری قازانجەکانتان بە من بە. کەمەگای مگەلیش هەم لەبەر حەزی چاو لەکەریی دەسەاتداران و بەدیهێنانی خەونی هاوبەشیی لەگەڵ لەسەاتدا و هەم لە ناچاریدا، سەردەکەنە بازرگانیکردنێکی بە ڕەحمانە بە هەموو

شتەکەوە، سەرەتا لە کارتی ووزەوە دەست پێدەکات و .. بە کارتی بازرگانیکردن و هاوردە کردنی کەل و پەلی خراپ و ماوەبەسەرچووی بە کوالێتی و خوێندن بە پارەی خەیاڵیی و تەندروستیی بە پارەی خەیاڵیی کەتاییان دێت.. پارەی خەیاڵیی چییە؟ بۆ نمونە داهاتی کەمئەندامێک لە مانگێکدا 150 هەزار بە کەچی کرێی ماڵەوەی یەک شەو لە ژووری چاودێری چەدا لە نەخۆشخانەیەکی حەپەلەشکێری پارەدا، کە چاولێکەرانی دەسەڵات خاوەندارێتیی دەکەن، یەک ملیۆن دینار بۆ بێجگە لە پارەی دەرمان و خواردن.. ئیتر ئەوەیشی ئەو پارە خەیاڵییەی پێ نییە، با بەخێی لە ماڵەوە بمرێت.
لەوەدا ئیتر زانست و پیرەزیی زانست و بۆها مرۆڤایەتییەکان هەرس دێنن، وای لە دێت بازرگانی نەخوەندەوار باڵەخانەی پزیشکیی دروست دەکات و هەر بە کرێ ئازی نابێ، بەڵکو داوای هاوبەشیی لەگەڵ پزیشک و خاوەن بەوانامەکاندا دەکات لە داهاتەکانیاندا لە بەرامبەر نیشتەجێبوونیاندا لە باڵەخانەکەیدا، چونکە ئەو لە چەندین پێژەدا هاوبەشی دەسەڵاتێکی زۆبەلاحە، ئیتر بۆچی ئەبێ هاوبەشیی لەگەڵ پزیشکەکدا یان پارەزەرەکدا، پێسەیەکی ئاسایی و نەرماڵ نەبێ؟ .. یان کابرایەک کە پێنجا ساڵ بازرگانیی مریشک و ڕۆن و دانەوێڵە دەکات، لە ناکاو پیشەکەی ئەگەڕێت و ئەبێتە خاوەنی گەورەترین نەخۆشخانە و دکتۆری دنیا بۆ پارەی خەیاڵیی لە خەی کەدەکاتەوە.. ئیتر مزگەوتەکان پێ دەبن لەو سواکەرانەی کە نەخۆش و لە خەڵک و خوا ئەپاڕێنەوە پارەی نەشتەرگەریەکەیان بۆ کە بکەنەوە، یان دەزگاکانی ڕاگەیاندن پێ دەبن لە کورتە قیدیەی ئەو نەخۆشانەی کە داوای خێر و سەدەقە لە خەڵک دەکەن هەتا پارەی خەیاڵیی نەشتەرگەریەکانیان بۆ کەبکەنەوە ئەگینا لەماوەیەکی کەمدا ئەمرن. تەنانەت لە دەزگا ڕاگەیاندنە زۆبەلاحەکانی دەسەڵاتە تاکەوە خەڵکیەکاندا، ڕێکلام بۆ ئەو سواڵانە دەکرێت، چونکە گرنگ کەکردنەوەی پارەی خەیاڵییە بۆ ئەنجامگەیاندنی نەشتەرگەریەکان و حەڵاکردنی سەدا پێنجا و بڕەو ژووری ئەو پارە زۆبەلاحانە بە ناوی باج و خەراجەوە، بە دەسەڵاتی تڕو پۆ و هەڵئاوساو.
هەروەها لە هەموو کارتەکانی تردا، تەکەای کەمەگا دەکرێنە بۆچکە گورگ بۆ ڕاوکردن و تەکشاندنی یەکتریی، دواجار نیوەی یان زیاتری ئەو ڕاو و شکارانە ئەگەڕێنەوە بۆ گیرفانی بنی گورگە گەورەکانی دەسەڵات..
لەڕەدا ئیتر کتێب و زانست و توێژینەوەی زانستی و شانۆ و ئەدەب و هونەر ئەوێندە بچووک و ڕیسوا دەبن ئەتوانیت هەر هەموویان وەک جگەرەیەک بخەیتە پشت گوێچکەیەکتەوە .. ئیدی ئەو یاسایەی کە دەڵێت دەسەڵات کەروشک بۆ عەرەبانە دەگرێ، گەڵانکاریی تێ دەکەوێت و ..

دبت بە دسەات کروشک بە کروشک ئگرت..

نەخوەندەواریی جاران و نەخوەندەواریی ئەستا.. نەوزاد بەندی

نەخوەندەواریی بە نەتوانینی خوەندنەوەی پیت و ووشە و ەستەکان پەناسە کراوە.
ئەم پەناسەیە هەمووان لەسەری کەکن و .. نەخوەندەوار بەو کەسانە دەەن کە ناتوانن کتەب و ەژنامە و گەڤارەکان بخوەننەوە.
لە راستیدا ئەم پەناسەیە بە نەخوەندەواریی، پەناسەکی کلاسیکە، یاخود زوەملەکردنەکی ئاشکرای تەدایە بەرامبەر کەسانەک ەژگار و بار و دەخی خەزانی و ئابووریی و جوگرافیا هەلی ئەوەی بە نەخساندوون بەنە فەرگەکان و لە دار و داراوە هەتا لەگاریتم و یاساکانی نیوتن و ئانیشتاین بخوەنن.
بەام ئەو نەخوەندەوارەی جاران کە توانای خوەندن و نوسینی پیتەکانی نەبوو، توانای خوەندنەوەی گەلەک شتی تری هەبوو، بە نمونە توانای خوەندنەوەی باری دەروونیی و دەتەنگیی هاوسەکانی هەبوو کاتە توشی پرسەیەک دەبوون، ئەمیش تەلەفزیەنەکەی ئەکوژاندەوە، منااەکانی لە ماەوە دادەنا و نەیدەهەشت بچنە کەان و قاو قیژ و یاری و پەکەنین بەاوبکەنەوە، تەنانەت ادیەکەی ئەکوژاندەوە، چونکە توانای خوەندنەوەی دە و دەروونی هاوسەکەستکەوتووەکەی هەبوو.
هەر هەمان نەخوەندەوار، کاتەک کەسەکی بەدەوشت و بەدکردکار و مافیا ئەهاتە کەانەکەیان، خوەندنەوەیان بە داهاتووی ەوشت و ئاکاری ماە و مناە و سومعەی کەانەکەی هەبوو، هەدەستان بە دەرکردنی ئەو بەدەوشتە لە کەانەکەیان، ئەمە پەی دەووترا مەزبەتە.. واتا هەموو کەان کەدەبوونەوە و بەیاری مەزبەتە و دەرکردنی ئەو خەزانە بەدەوشتەیان دەدا و جەبەجەیشیان دەکرد، چونکە خوەندنەوەیان بە ەوشت و ئاکاری گشتی کەانەکەیان هەبوو، بە کردار جەبەجە و داکەکییان لەدەکرد… خەرمانی ئاغای زاەمیان

ئەسوتاند وەک ئاگادارکردنەوەیەک بۆ دزینی سامانی گشتی و کێلەکردنی جوتیارەکان.
هەمان خەڵکی نەخوێندەوار کە بار و دۆخی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی هەڵی چونە فڕۆگە و فڕیووننی دار و لۆگاریتمی پێ نەدابوون، لۆگۆ بینینی ستەمکارێک، خوێندەواریەکی تەواویان هەبوو بۆ بارودۆخی سیاسی و ئابووریی و کۆمەڵایەتیی میللەتەکەیان و .. لۆگۆ سەرهەدانی داگیرکەرێک، ئاغایەک، هەڵپەرستەکدا، شەشیان هەڵدەگیرساند و چەکیان دەکردە شانیان و گیانی خۆیان بەخت دەکرد.
شەشی 1920 ی عێراق لە دژی ئینگلیزەکان، زۆرینەیان ئەلف و بائیان نەخوێندبوو، بەڵام خوێندنەوەیان بۆ دزینی مال وسامانی ووڵات هەبوو لەلایەن داگیرکەرانەوە، هەر بۆیە چەکیان کردە شان و نیشتمانەکەیان ئازاد کرد.
هەر هەمان مرۆگەلی نەخوێندەواری جاران، کاتێ هەژارەکیان دەبینی لە کەنارەکەیاندا، بارودۆخی سەختی ئەو هەژارەیان ئەخوێندەوە و .. دەستگرۆییان ئەکرد و،کاریان بۆ دابین دەکرد و لە هەژاریی ڕزگاریان دەکرد .. کاتێ کەسێکی لاواز و کەمەقڵیان دەبینی، خوێندنەوەیان بۆی هەبوو، مال و حاڵ و خەزانیان بۆ دروست ئەکرد و کاریان بۆ دابین دەکرد و ئەیانهێنایە ڕێزی خۆیان.. کاتێ دوژمنایەتییەک لە نێوان دوو بنەماڵەدا هەبوو، خوێندنەوەیان بۆ ئاسایش و ئارامیی هەردوو لا هەبوو، پەکیان دەهێنانەوە و ئاوەکیان ئەکرد بەو ئاگرەدا .. کاتێ دوو کەس شەڕی دەستوپەخۆیان دەکرد، دەیان نەخوێندەوار خوێندنەوەیان بۆ ئەو بارگرژییە هەبوو، ئەکەوتنە نەوانیان و ناوبژییان دەکردن و نەیاندەهشت زیان بە یەکتری بگەیەنن.
ئەو نەخوێندەوارانەی جاران، کاتێ مامۆستایەک یان فەرمانبەرێک ڕەوانەی گوندەیان شارچکەکەیان ئەکرا، خوێندنەوەیان بۆ ئەو ساڵانەی خوێندنی هەبوو، خوێندنەوەیان بۆ غەریبیی و دووریی لە خزان و بنەماڵەکەی هەبوو، ڕەزەکی زۆریان لەدەگرت و داوەت و دیاریی و هەموو شتەکیان بۆ دابین دەکرد و ..ئەگەر کچەکی ئاوایەکەیشیانی بۆ دە بووایە لەیان مارە دەکرد.

تا ئێرە، ڕوون و ئاشکرامان کرد کە مەرج نییە کەسێک نەتوانێ دار ودارا بخوێنێتەوە، ئیتر توانای خوێندنەوەی هیچ شتێکی نەبێ، بە پێچەوانەوە ئەو کەسانەی کە قوربانییان بۆ خۆیان داوە و فێری دارا و ساین و کەساین نەبوون، کەسانێکی خوبەختکەر و خۆویستن و ..تەواوی شتەکانی تر ئەخوێننەوە.
بۆ دیوەکەی تردا، ئەو خوێندەوار و خاوەن بەوانامە بەرزانەی

ئ□م□□، توانای خو□ندن□و□ی بار و د□خی ک□م□□ا ی□تیی و سیاسیی و ئابووریی گشتییان نیی□.. ل□ب□ر ئ□و□ی ب□وانام□یان ه□ی□، هیچ شت□کیان پ□ ع□یب نیی□، پ□ش□لکردنی داب و ن□ریت و کولتوور و ئاینیان پ□ ئاسایی□، توانای خ□ن□ویستییان ت□دا نیی□، قوربانیدان ل□ ف□رهنگ□کانیاندا نیی□، ئ□□□ن ش□□ش کرد□ی□کی ک□ن□ و ب□ هیچ ج□ر□ ب□ □□ژگاری ئ□م□□ ناگونج□..نیشتمان و بیر و باو□□ و ئایین و ه□موو ب□ها ک□م□□ا ی□تیی و □□وشتیی□کان ئ□خ□ن□ خزم□تی خ□یان و گیرفانی تایب□تیی خ□یان و خ□زان و بن□ما□□کانیان ..

دوو بن□ما□□ ش□□ بک□ن، ک□ش□ی ئ□مانی خو□ند□وار نیی□، یان ل□ باشترین حا□□تدا ک□سان□کی □یس سپی وا پ□یدا بوون ب□ پار□ سو□حی ع□شای□ریی ب□ دوو بن□ما□□ یان دوو خ□زان د□ک□ن.

ک□ت□ دوو ک□س ش□□□کی ل□ناکاو □وو د□دا ل□ ن□وانیانیادا، س□دان خو□ند□وار و خاو□ن ب□وانام□ ت□ماشایان د□ک□ن و چ□ژ ل□ شکاندنی د□م و لوت□کان ئ□بینن، شت□ک نیی□ ل□ لایان ب□ ناوی ناوبژیی و پ□کهـ□نان، چونک□ ل□و □وو□و□ ن□خو□ند□وارن.

ن□خو□ند□واریی ئ□م خاو□ن ب□وانامان□، ترسناکترین ن□خو□ند□واریی□، چونک□ و□ک ک□م□□□ خان□ی ش□رپ□نج□یی ت□نها خان□کانی خ□یان زیاد ئ□ک□ن و ب□ه□ز ئ□بن و ..زیانیان ب□ چوارد□وریان ه□ی□، ب□ حوکمی ب□وانام□، و□ک پ□ش□نگی ک□م□□گا ناسراون، کات□ پ□ش□نگیش ببت□ پارچ□ی□ک ل□ خ□پ□رستی و ترسن□کیی و ب□ و□فایی، ئیتر ه□م زانست و خو□ندن ب□ ب□ها ئ□بن و .. ه□م خ□□ک□ک□ نازانن گو□ ل□ ک□ بگرن و ک□ بک□ن ب□ س□رکرد□ و پ□ش□وا..

شایانی باسه ئ□ستا ک□م□□گا پ□پ□□ ل□ خو□ند□وار و پ□□فیس□ر ل□ ه□موو بوار□کاندا، ب□ ب□ ئ□و□ی خو□ندن□و□یان ب□ ک□ستک□وتنی دراوسـ□ک□یان ه□ب□. . به ب□ ئ□و□ی خو□ندن□و□یان ب□ ه□ژاریی خزم□کانیان ه□ب□.. ب□ ب□ ئ□و□ی بتوانن ئ□و ک□متوانای□ بخو□نن□و□ ک□ ل□س□ر ش□قام به برس□تیی، ئ□نو□ ..ناتوانن گ□اس□ ئاو بک□ن□ ژ□ر در□خت□ک ک□ در□ختی خ□یان نیی□،چونک□ ب□رامب□ر تینو□تی در□ختی ئ□وانی تر، خو□ندن□و□یان نیی□، ن□خو□ند□وارن ب□رامب□ر ئازاری ئ□وانی تر. ناتوانن بار و د□خی ئابووریی و سیاسیی و ک□م□□ا ی□تیی بخو□نن□و□، ناتوانن خو□ندن□و□ ب□ داگیرکردنی و□ات و سامان و داهاتی نیشتمانیی و کولتووریی و ئاینیی بک□ن.. ل□و□یش خراپتر پ□ل پ□ل ئ□بن□ د□م□است و ق□□□م ب□ د□ست و زمانحا□ی حیزبه داگیرکار□ تاک□□و□ نیشتمانفر□ش□کان، ب□ ب□وانام□ی□کی دکت□راو□، ب□ چنگ□ پار□ی ح□رام، داک□کیی له دز و ج□رده و مافیا د□ک□ن..

یان ل□ باشترین حا□□تدا، ووتار□ک د□نوسن پ□ پ□□ له پا□ان□و□ و گریان و ک□وزان□و□ ک□ میلل□ت مردوو□ له برسا و خوا ه□□ناگر□ ب□و

دردی ئبن.. ئوی فکری شش و دژایتیی لە ناخ و زمان و قمیاندا نیی، بو جر کمگا ئسوتنن، وک چن دائیریکی کاربایی ئگر خای برگریی تدا نبە، ئسوتت.
کواتە ئتوانین بین ئو نخوندواریی خوندوارکانی ئمە بە دستیو گیرده بوون، سد قاتی ئو نخوندواریی کە نخوندوارانی جاران گیردی بوون بوون، کە بریتی بوو لە نتوانینی خوندنوی دارا کە دوو داری دووری بینیو.

چوار سد بە چوارسد.. نوزاد بەندی

ئمە هوای دانوستانی هردوو وزارتی خوندنی بای هرم و عراق باوکرایو لسر ئوی چوارسد خوندکاری پارزگاکانی ناوند و باشوور بن لە زانککانی هرمدا بخونن، لە برامبردا چوارسد خوندکاری کوردستانیش لە زانککانی ناوند و باشووری عراق بخونن ..
لە استیدا لە هموو جیهاندا ، بیرکی دابینکردنی کورسی خوندن لە دروی هر ووات و هرمکدا بە هی نبوونی ئو کورسیانیە لو هرم و واتدا، ناچار تلبکان لە پناوی ئو زانست و خوندنی لە وواتکی خیاندا نیی، قوربانیی ددن بە خیان و کس و کاریان و بە خوندن ئنن غریبیی .. بام ئوی لرە ئگوزر زر سیر، من چوارسد کورسیت بە دابین دکم تیش چوارسد کورسیم بە دابین بکە !!! ئە کە تە چوارسد کورسی خوندنت هیە، بچی نایدیت بە بە تلبکانی خت؟ ئی ئگر ئو کورسیانیشت لە زیاد، بچی داوای چوار سد کورسی خوندن لوان دکیتو ؟
ئم دخە لە هیچ ئان و زمانکدا ووی نداو .
ئبە وزارتی خوندنی بای هرم ئو بزانت کە زرینی تلبکانی کوردستان سر بە خزانە موچە خر و کاسبکار مام ناوندکانن و قیرانی موچە، گای ئویان پنادات بچن لە دروی هرم بخونن ..خە منای بازرگان و سیاسییکان ناخونن، ئگر بیشخونن، لە ئوروپا یان لە زانکی ئمریکیی ئخونن ..

دنیام ئم ووشانی من یزم کردوون، هیچ سودکیان نییو هیچ کس و بڕپرسـ گـوی لـنگـر، هڕبـیـه وک نـوکتـیک ئیگـمـو، نوکتـیک کـ لـ حوکمـتی پـنجا بـ پـنجاو سـرچاوی گرتوو و گـیشتوو بـ چوار سـد بـ چوارسـد کورسی خوندن بـ بـ گوـدانـ لـژیک و باری ئابووریی خـزانـکان.
جا ـنگـ بـغا چوار سـد تـلـبـ کوردـکـ وـرنـگرـ، بـ هـتا ئـو لـ هـرـم چوار سـدـکـی ئـمـ وـرنـگرن، ئـمـ چوار سـدـکـی ئـو وـرناگرین ..ئینجا وـفد دـت و وـفد ئـوا، بـیار دـدـن ئـملا سـد کورسی به نان و بـشی ناوخـییـو دابین بکـن، به مـرجـ ئـولا دوو سـد کورسی بـ برسـتیی و لـسـر جادـ تـرتیب بکـن ، جا ئـولا ئـن ئـمـ مانگانـ موچـ ئـدین بـوانـی ئـو، قبوـ ناکـین ئـو سـ مانگ جارـ بیاندـنـ ، ئـمانیش ئـن ئـمـ هـفتـی جارـ ئـوانـ ئـو سواری شنگـبانـ ئـکـین، ئـوانـی ئـمـ لـو سـحرایـی ئـوـدا کولـلـ خواردوونی ……. هتد .. شتی تریش.

بیست و قسوور قردـلـ چیـرـک.. نـوزاد بـندی

پـنج شـش پـیامنـر
لـ پـنج شـش شاری وـرانسـرایـکـو ،
باسی خـبارینیان ئـکرد
دوای ئـوـی هـواـی باران و ..
نان و .. چاکسازیی و ..خوـندن، چووبوون بـ کـکـی ئاشا ..

+ +▪

وازیان لـ مرـڤایـتیی هـنا بوو، نیوـیان بوو بوون بـ مـلات و .. نیوـکـی تریان بوو بوون بـ گورگ.. مـلاتـکان ئـپاـانـو : خوایـگیان چاکی کـیت ..
گورگـ تـرـکانیش ئـپاـانـو : خوایـ گیان ئـم نیعمـتانـمان لـسـر هـنـگریت.

+ +▪

سەرقاڵی ڵگا و پرد دروستکردن بوون، لە کاتەکدا کەمەگا سەرقاڵی کیسی سواڵ دوورین بوون

+ +▪

لە نوێژی هەینیدا بەردەم پایەکان چەڵ و هەڵ بوون، بەڵام شوێنەکانی تر جمەیان ئەهات، چونکە خەڵکەکە هاتبوون سەیری مامەستای ووتارخوێن بکەن نەک گوێ لە ووتەکانی بگرن.

+ +▪

جەماعەتە بە شەق بەربوو بوونە گیانی کەسەک، ئەوانی تر تەماشای پاشەڵی خەیان ئەکرد و سوپاسی خوایان ئەکرد کە شەقی بەر نەکەوتووە، ئەوەیش دەسکەوتەکی گەورە بوو و ئەبوو لەزەتی لە ببینن.

+ +▪

بازرگانەکی ملیاردەر هەموو ڵژە ئەگەڵایەوە بە ماڵەوە، ئەیووت یەک فلسم پەیا نەکردووە، یەک نان چییە، نەیدەکەی.. ماڵ و مناڵەکەیشی یەک گلەیی چییە لەیان نەدەکرد .. ئیتر وایلەهات کە بازرگانەکە بە ماڵ ئەگەڵایەوە، ماڵ و مناڵەکەی ئەڵەیشتنە دەرەوە بە سواڵکردن.

+ +▪

کابرایەک بە چەپەڵ ئەژیا ..وەک مار، ساڵی یەک دوو جار نەچیری چەپەڵی ڵاوکردایە، هیچی تری نەدەویست.. ئەوانەیشی چەپەڵیان لەدەدا، ئەوانە بوون قاچ و دەستیان لەک جیانەدەکردەوە، هەندە جار بە قاچ و .. هەندە جار بە دەست، ئەو ئەرکە مرەڤایەتییەیان جەبەجە دەکرد

▪ + +

جردیکی شارزا، ژانبانکی ئبی، کئواران ئهاتو، عانی ئحمی لبکانبوو، خی نیدزانی و کسیش لی ندپرسی بچی وا لات و یسوایه .

▪ + +

شارک بویستی خیان دم و لچی خیان ئبی و سلیکنیان تدکرد، ئیتر بر بر لفرهنگکیاندا ووشی ئپزیسینیان کرد بسلیکن ..خبات بوو بچات..نیشتمانپروریی بوو بئوتومبیل لخوین.

▪ + +

ناوچیکی سیر لسر نخشی جیهاندا دزرایو .. تیایدا گو و گنمت بواندایه، برهمی نبوو .. نعل و پاوت بواندایه یک بهزاری ئبی ..

▪ + +

خککی زر ئچوون ببازا و فرمانگاکان، له کاتکدا نبازا هبوو نفرمانگ .. ئیتر خوویک بوو بیان ترک نئکرا

▪ + +

لسر کاغز هموو شت ئنوسرا و ئیمزا و پنج مر ئکرا، بام بهی زر خرییو، توشی سکچوون ئبوون و .. بو کاغزان خیان پاک دکردو.

▪ + +

گرنگترین شت، قات و بینباخی گرانبها بوو، لژرو بگنیان ژیک ئیشت.. هر کات بگنکیان ئگیشت ادی

شانو، خونی چند سگکیان ئشت، بۆ ئوی مشکان لخیان دوور بخنو و بن بۆ خونکو بنیشنو.. بردوامیش ئچوون بۆ ئوروپا بۆ کینی عتری گرانبها بۆ خیان و چکی گرانبها بۆ تپاندنی سگلکۆ.

+ +▪

لۆ گستانکدا هموان سرقای ژیانی تایبتیی خیان بوون، ترمی وای تدا بوو چوارد نشترگریی جوانکاریی کرد بوو، هشتا پاری کدکردو بۆ نشترگریی شانزهم، چونکۆ نشترگریی پانزهمی لۆ تیر و پشککدا بۆ خایی بردبو، تا دهات دزوتریش ئبوو.. تیایاندا بوو بیست و پنج عمری کردبوو، سرقای عمری بیست و ششم بوو بۆ قیست، تا دیشچوو خوا زیاتر غزبی لدگرت..

+ +▪

هرچی کای کن و زبۆ و خاشاکی دنیایۆ، لۆ شارانداساغ دکرانو.. خککۆ شانازیی بوو ئکرد، لۆ ی تیکتکو، سعات دووی دوای نیوشو، پانتکی مارکیان کیو تنها تزۆ بیاخی پیا ژاو.. یان پاوکی مارکیان کیو هی مردوویکی بۆنگلاندیشیۆ.

+ +▪

تنها ئاودستخانۆ و لفۆ فرش و درمانفرشکان ئیشیان باش بوو.. پاروو بگنکان لۆ قوگیان ئاودیو ئبوون، لۆ گدیاندا کوویان هئهنا و ادوستان، بۆ چند حب و درمانک ئاویان ئکردۆ ژریان، بۆ اکردن سکچوونکیان ئگیاندۆ ئاودستخانی مزگوتۆ ..

+ +▪

حرامخریی و قبکیان لۆ عقدا نبوو ، وو بۆ وو لۆ شیتان ئچوون، لۆ سر لا لۆ شایلک ئچوون، لۆ پشتو لۆ ئبو

لەهب ئەچوون.. لە درەنەو تەماشات بکردنایە، تەپەە پاشەەی جوانەگا ئەچوو بە گژتا..

+ +▪

ئەوەندە قسەیان کرد بوو، نرخی قسەکردن لەبەرامبەر وەیندا زەر دابەزیبوو ..وای لەهاتبوو بە یەک وەین، حەفتا هەشتا شانامەت ئەکەی.

+ +▪

کەمەە نیشتمانپەروەر، خاولیان دا بە شانیاندا و .. کەمەە بەگانەیان داوەت کرد بە لاقە کردنی دایکی وەتەن.. دایکی وەتەن فیشەکی زەر پەوە بوو، بەرگەی نەگرت، لە نەو لنگی بەگانەکاندا گیانی سپارد.

+ +▪

نازانم، نە شار بوو، نە ووەات ..بەەام دەیان هەزار پەژە و کەمپانیا و ملیاردەر و ملیەنەری تەدا بوو، کەچی کەری تەدا بکەوتایە، ددانی ئەشکا.

+ +▪

لە بەرامبەر چوار پەنج تاوەری هەور بەی 52 نهەمیدا، کە چەە و هەە بوون و هەر بە پەز دروست کرابوون، شە و شیتاەی خەزانەکی دوو نەفەریی، لە خانوویەکی کەنەو فەەدرانە سەر شەقامەکە، چونکە کرەی خانوویان پە نەدەدرا .. خەزانەکە پەکهاتبوون لە دوو کەس، پیرەژنەکی تەمەن 82 ساە، لەگەە کوەە کەمتوانەکەیدا کە تەمەنی 54 ساە بوو..
باوکیان، 42 ساە پەش ئەو بەروارە، لە شەەکدا، گەە بزر بوو بوو.

+ +▪

دوو کەمتیار بە شەو هاتبوون، لە جیاتی قەپ بکەن بە یەکتردا، ئەمیان قەپی ئەکرد بە گوچکەی بەرخکی ئەودا و دایدەهێنا، ئەویان کەبەی لە قوقواگەی شەکەکی ئەمیان گیر ئەکرد، هەیئەدەی.. چوار دەوریان سەدان هەزار گیانداری کەلەپاچەکراو کەوتبوون، تەنها دوو کەمتیارەکە زیندوو بوون، بەردەوامبوون لە شەڕکی چارەنوسساز.

+ ++

ئەوندە هووی هەش بووبوو، دوای نەمانی قایرەسی کەڤید بە شەش ساڵ، هەشتا دەمامکەکەی فڕێ نەئەدا..دوایی دەرکەوت دەمامکەکەیشی گولە نەبە بوو.

نەوزاد بەندی

تابلۆیەک خاپیی لە هەنگڵەک خاپیی لە تابلۆ.. نەوزاد بەندی

لە نیوەی هەڵ
لە ژێر درەختەکا منت بینی،
وای دانە نەتدیوم، بەڵ ..
بەڵ بە ئاوەدانەوە ..
کوشندەیە گەڕانەوە بە ئابوردوو..
یان گەڕانەوە بە ناو جەنگ
کوشندەیە ژەهری گەڕانەوە ..

★ ★ ★

خەمت پە ناناسنم
چونکە وەک ئەوە وایە ئازیزەکت
داوەتی پاشماوەکانی جەنگ و
بەردومانکەی ..
وەک ئەوە وایە لەناو گەڵەکا

دەعوەتی ژیانکەی ..
خەمت پێ ناناسێنم ..
نامەوێ ..نا، بەهەی منەوێ زیانکەی

⋆ ⋆ ⋆

قەت ئەوەندەی من ،
پەویستت بەو دیدارێ نییە ..
قەت هەندەی شاخێکی بەستەڵەک
پەویستت بەو بەهارێ نییە ..
ئاوێ مەدارەوێ و ..بێ ..
وەک چەن ڕاستی
چاو دادەخا و
ناچێتە ناو ماڵی درێ ..
قەت ئەوەندەی من پەویستت
بە ئیقامەی ئەو شارە نییە ..
قەت هەندەی گوڵایەکی زەرد
پەویستت بە لقی ئەو دارێ نییە ..
بە جەم بەڕێ ، بە ئاوەدانەوێ ..
سوودی نییە دەستپێکردن
لە سەری ساڵانەوێ ..
هەرچەندە بەفر ڕاویشی نێ،
هەر دڵتە هەیوان و
داڵانەوێ …!

⋆ ⋆ ⋆

شوێنێ شک نابەم ،
بە کاری هەڵواسینی تابلۆی نوێ بێ ..
قەت لێ خەت مەپرسێ ،
ئەبێ ئەم شوێکارێ کێ بێ ..
هەر کەسێ بێ،
تازە شوێنێکی نەماوەتەوێ بێ جێگیربوون
تازە ڕەنگێکی نەماوەتەوێ بێ ڕاکردن
تازە کاتێکی نەماوەتەوێ بێ بەسەر بردن ..
ڕۆژی سەد جار
ڕوو بێ ڕوو ئەبێتەوێ
لێگەڕێ

مردن ..
تازە تەپەی چیرەکی گەشتی کازیوە ..
گەشتی ژەر بارانی
تە و من ..
وشک بووینەوە وەک دوو مەروو ..
بووین بە دوو لاپەی
لە یادکراوی مەژوو ..

⋆ ⋆ ⋆

مەە زوو ەی ..
زوو تەواو بوو ئەو چاپتەرەی
باسی دوو تەلەبەی زانکە بوو
یەکەکیان گەرم و گوە
یەکەکیان سارد و سە
یەکەکیان تەر و پە
یەکەکیان شە و ووە ..
زەر بە قورسیی لە من تەپەی ..
هەزار سا زیاتری خایاند ..
بە خەمەوە ،
هەزاران خوەنەری گریاند ..
قەت مەە بەچی وا خەرا تەپەی ..
بە خەمەوە ،
ماەی خوەنەرەکانیشمی ەوخاند ..
یەکەکیان سەربازە بوو ، نائومەد ..
بەر ەژنەی گولەیان دا ،
هەرچەند ئاەای سپی هەکرد ..
هەرچەند وەک باوکی موحەمەد دوە،
دەستی ەاوەشاند ..
قەت مەە ئەو عەشقەی من و تە
بەچی زەری نەخایاند ..

نەوزاد بەندی

زانستی گۆگرتن و سەیر کردن.. نەوزاد بەندی

مرۆقی مەدەرن و تەنانەت مرۆقی کۆنیش، پێویستە زانستە سەرەتاییەکان شارەزا بێ.. وەک چۆن کاتێ نان دەخۆیت، نابێ دەمت بکەیتەوە یان قسە بکەیت ، وەک چۆن کاتێ ئەخۆویت پێویستە چاوەکانت دابخەیت و گوێپەکان بکوژێنیتەوە، ئەوانەش هەموویان بنەمای زانستییان هەیە، چونکە کاتی نانخواردن گەر قسە بکەیت یان دەمت بکەیتەوە، ئەنگە خواردنەکە بپەڕێتە ناوی بڕی هەناسەدانتەوە و بخنکێیت، یان خواردن و لیک لێ دەمتەوە دەرچۆن و بیدات بە ڕوخساری هاوڕێکەتا ..بە هەمان شێوە کاتێ ئەخۆویت، ئەگەر ژوورەکە تاریک نەبێ، هەرمەنی میلاتەنین و پاککەرەوەکانی ژەهری ناو خانەکانی مێشک ناڕژێن ..

گۆگرتن و سەیر کردنیش دوو زانستن، پێویستە پێیانەوە پابەند بین،کاتێ کەسێک قسە دەکات پێویستە تەنها گوێ لە قسەکانی بگریت نەک خەریکی نرخاندنی ڕوخسار و جل و بەرگ و پێڵاو و عەترەکەی بیت. لای ئەمە زەرینەی خەڵک تەماشای بژارێک دەکەن و ئامادە بوون پێیەوە نەک لەبەر ئەوەی گوێی لێبگرن، بەڵکو لەبەر ئەوەی تەماشای پۆشاک و ماکیاج و هەڵس و کەوتی بکەن و هەوڵ بدەن لاسایی بکەنەوە .. لە تەڵەفزیۆنەکاندا کیژەڵەیەک سەرقاڵی مارکەتینگی کڵ و پڵکانێتی، کەچی خانمێک بەی دەنوسێ : (بەیاخی قژت چ باندێکە و ژمارە چەندە ؟!!) .. چەندین کەسی تر بەڵێسە ئەبن و ئەڵێن زەر جوانیت ، ئەی نرخی خۆت بە چەندە !!

کوڵکی سمێڵە فش کاکانی لە تیک تۆکا نمایش ئەکا، کەچی زەرینە لەی ئەپرسن : ئەو سمێڵە نافرۆشیت ؟

قسە بە خزمەکی بەتەمەنت دەکەیت دەربارەی ڕەکارە تەندروستیەکان و چەنێتی بەکارهێنانی دەرمانەکانی، کەچی زەق زەق سەیری قژت ئەکات و ئەڵێ : ئەوە بەچی بەیاخە ، شتە نادەی لەو قژەت؟ بەچی خۆت پیرکردووە، تۆ منالی دونیایت !

ئەمەیە کارەسات.. کاتێ نازانیت چۆن گوێ لە کەس بگریت و چۆن تەماشای بکەیت. ئەمەیش وا دەکات خەڵکەکە لە هەموو بار و دۆخێکی خۆش و ناخۆشدا، بە جل و بەرگ و ستایڵەوە بێنە ناو کەمپگا، تا گوێی لێبگرن، واتا خەیشیان دەزانن خەڵکەکە بە بۆهانەی گوێگرتن، تەماشای ڕوخسار و جل و بەرگەکەی دەکەن، بەڵام چاری ناچارێ و وەک جارێک لە خۆفرۆشیی،خەی نمایش ئەکات، هەربۆیە هەموو بژارێی کەناڵ

و کسایەتی تەم کمەایەتییەکان، جوانترین و ەکپەشترین کوە و کچە لاوەکانن، بە جەرەک کەناە دەستەیشتووە پارەدارەکان، ئەوانەی بە خوەنی شەهیدان بوون بە تریلیەنەر، لە کەناە ناچن و بوون بە ستەیجی نمایشکردنی جوانترین کچ و قەزترین کوە .. لە کاتەکدا کەناە جیهانییە پەفیشناەکانی وەک ئەلجەزیرە و فەکس نیوز و بیبی سی و فرانس 24 ، بەژرانەکی پیر و زانا دەبینیت، بە بە ماکیاژی زەق و بە بە جل و بەرگی نمایشکردن. ئەم جیاوازییە گەورەیە، ئەمانگەیەنەتە ئەو دەرەنجامەی کە لەلای ئەمەو و لە ەی دەسەاتە خەسەپەنەکانەو، برەو بە نەزانیی و گەمژەیی هاووەاتی دەدرەت، کارەک دەکەن مەینەکانی کەمەگا سەیری سمەی ەشی قەترانیی و چاوی باز و شەهەنی کوە گەنجە قەزەکانی کەناەکان بکەن ئیتر خوای ئەکروو هەوا و زانیارییەکانیان گوەز ژماردن بە، نەرینەکانی کەمەگایش، بە تامەزرەییەو بە ەوخساری بەیاخکراو و بەتەکس و فیلەرکراوی کچە ناز و نوز کەر و بە لەنجە و لارەکانی کەناەکان بەوانن.. ئەمەیش کەمەگا لە زانستی گوەگرتن و سەیرکردن دوور دەخاتەو وەک چەن لە هەموو زانست و هونەرەکانی تر دوور خراوەتەو و بە لاەدا براوە.

کەمەگایەک حەز و ئارەزووەکان تەکەاوی کاری بەژەریی و هەوا و هەموو شتەک بکات، ئەبەتە کەمەگایەکی چاوبرسی و ەاندەم، کە تەنها گەدە و ئەندامەکانی زایەندیی کار دەکەن ئەوانیش بە خەیا .. کاتە لە کەناەکی وەک بی بی سی گوە لە هەوا دەگریت، لە سەداسەد ئاگات لە هەواەکانە و خەیاەت بە لای شتی تردا ناەوات، چونکە بی بی سی کەناەکی هەواەییە و پەویست ناکات تەماشاکەر و گوەگرەکانی وا لەبکات لە ەووی ئیرەتیکەو بوروژەن، بەویش کەمەگا فەری زانستی گوەگرتن و تەماشاکردنی تەندروست دەبە، نابەتە ئاەودەی مەدەلی بەژەرەکان و لاساییکەرەوەی ەووکەشیان. کاتە سەیری پەشکەشکارەکی وەک پەرس مەرگان دەکەین و لەگەە پەشکەشکارەکانی خەماندا بەراوردی دەکەین، بەمان دەردەکەو مەرگان لە جل و بەرگ و ماکیاژدا وەک هەر مرەڤەکی ئاساییە، بەەام پە لە زانست و ئەتەگەتی قسەکردن و بەەوەبردنی بەرنامە قورسە دیالەگییەکانە، کەچی ئەوانەی لای خەمان پەیکەرەکی جوانکاریی و برق و باقن، لە تەوقی سەریان تاکو پەاوە گرانبەها ئیتاییەکانیان پیشانی بینەران دەدرە، وەک ئەوەی لەسەر ستەیجی نمایشی جل و بەرگدا بن، نەک ستەدیەی هەوا، هەر کە دەمیش ئەکەنەو دنیایەک هەەی زمانەوانیی و نەەنە و بەیت و بالەرە و ەابواردن و سوکایەتیی و قسەی بەمانا و سەدبارە و فوکردن بە کەەنای حیزبایەتیی وەک شارە مەروولە لە دەمیانەو دەنە دەرەو .

بەو جەرە مرەڤەکانمان هەتا زیاتر تەماشای کەناەکانی ەاگەیاندن

بکن، گمژتر ئبن.سرخشتر ئبن ..ئاودتر ئبن ..
ئیتر ئم دخ بە لاندا براوی گوگرتن و سیرکردن، بە خرایی تشنە دکات و درنجامی سیر سیری لدکوتو، بە نمونە خانمکی پرلمانتاری حیزبکی ئپزیسیەن لسر کنانکی ستلایت کە هموو دنیا ئیبینن، ئە : (چەندین سا، یک ژیش جلی دووبارم لبر نکردوو، هر ژک و جلکی تازە ئپشم !!)
کواتە ئمە نمایشکاری جل و برگە، نک پرلمانتاری ئپوزیسیەن و یفرم و شش . . ئوانیشی دنگیان پیداو، بریتین لە تماشاکاری جل و برگ و قد و با و لنجە و لارکی ..لوەدا ئیتر شتک نامنتو بە ناوی پرلمانتار و هاووەاتییو، ئوی هیە مدلکە لگە کمە هوادار .
یان باسی کشیکی کمایتیی دروونیی بە خکک دکیت کە هگری بوانامن و لە تمنیشدا هکشاون، بت درئکو هندکیان سیری کراسکت ئکن و یکیان پکنینی بە لوتت دت کە هامت هم سووری کردتو و هم ئوندی تر گوری کردوو ..یکی تریان چاوی بیوتە پاوکانت و ئە : ئو سکچرە ئریجینا یان کپیە ؟!! یکی تریان بە چاوی گاکین تماشات ئکا و ئە : قو بوویت !
یان دربارەی کتبک قسە بە خکک ئکیت، لە ناکاو پت ئبن، ئن دە بسە، نری ئمیە ..
نری ئوانە و هیچ بابتکیشیان پە نییە بە قسە کردن، لە استیدا نری ئوانە بە ئوی فکسیان بخرتە سر و تماشای کراس و پانتکانیان بکرت، بزانرە کە تازگیی پاویان کیو و عتریان لە ئوروپاوە بە هاتوو .
یان بە ئاسانکردنی بابتک نمونیک باس دکیت، نمونکە ئبتە بابت و بابتە سرکییکە پشتگو دخرە، چونکە نمونکە شتکی ئاسان و خشە و مشک ئازار نادات، پویستی بە بیرکردنو و قوبوونو نییە .. نازانیت چن ئو هموو شمندفرە لە هە لادراوە بگنیتو بە سر هکانیان ؟ بە نمونە باس لە گرانکردنی دسکرد دکیت کە لەلایەن دساتی دژ بە هاووەاتیانو پیو دکرە، کاتە سامانی سر زوی و ژر زوی موکی هموانە و ئبە هموان بە خایی لی سوود مند بن، وک چن بازیلییکان هموویان لە بهری فتبە سودمند بوون و بوو بە یارییکی میللیی، وک چن کوتییکان لە ناز و نیعمتی نوت سوودمند بوون و ژی هژاریی تیایاندا سفرە، کچی لای ئمە ژ بە ژ نوت گرنتر ئکرە لسر هاووەاتیی، ئمە من برمیلک نوتم کی بە 130 هزار ..لە پە یککت لە است ئبتو ئە وا بە 125

هزار بوو ..دانیکی تریان ئ لە بانی مقان بتوانیت ئاودیوی بکیت بە 40 هزار .. یککی تریان ئ من هاوین دستم وشاند بە 115 هزار کیم .. ئیتر بابت سرکییک وون ئبە و دانیشتنک ئبە بە برمیلە نوت و هر هموویشیان لو بواردا قسە و سرگوزشتی خشیان هیە.
بو جرە کمگا ئبتە گستانی معریفە ..خککی ئبن بە پیکری نگا و نگ ..دیالگ نامنە .. ئا و گی زانیاریی کتایی دت.. مشکان ئپوکنو ..خککک هموو ئبن بە نمایشکاری جل و ماکیاج و پاو و عتر و سمە و لوی فوتکراو .. کتب پشتگو دخرت .. ووکش ئبتە گرنگترین شت،هتا نانواخانیش بچیت ئبە وک بوک و زاوا ووکشت بازنیتو .. من وک خم ئگر ووتیکم هبە بە هاویان لە تی کومایتیدا، لە ژوورکی تاریکدا ووتکم باودکمو، بە ئوی خیان بە جل و برگ و دم و لوت و نگی چاو و سری کچ و شتکانی ترمو سرقا نکن و .. گو لە ووتک بگرن .. داواکارم لە هموو ئوانیشی ووتە و ووتاریان پیە، لە تاریکیدا ووتارکانیان پخش بکن، بکو هواش هیواش تاککانی کمگا واز لە نمایشکاریی و وکشیی دهنن .. فری گوگرتنی استقینە و سیرکردنی زانستیی دبن ..داواکارم هموو کناکان ش بکنو ..لو گلاوژە بە سوود و ووکشانە ورنە درو .. ئوسا بتان دردکو چی قوماو …بە هش دنو چی فوتاو و چ تمنکتان بە با دراو.

نوزاد بندی

ونبونی تە و هاتنی جنگ و شتی تر.. نوزاد بندی

خت وون کرد ..ئازیز!
من هشتا وا ئزانم چاوشارکیە..
ئم لە پە درئکوتو،
ئ بچی بم نگای؟

بەچی نەتپرسی لە کوێیە؟

ئەمووت : لە پێا دێت و
ئێێە کامەرای شاراوە بوو ..
ئەو هەموو ڕۆژ و شەو و مانگە ،
لە کەتایی کێانەکان ..
لە پێاوەزی لاپێێکان ..
لە قاوەخانەیەکی چێی مەسنجەر،
وەک ئەوەی ڕەیحانە،
چاوم کراوە بوو ..
ئەمووت هەر ئێستا نا ،
تاوەکی تر دێت و
لە پشتەوە چاوم ئەگرێ ..
ئێێە چۆنە زیندوویت؟
ئەمووت بە بە من ئەمرێ ..
هەر نەهاتی .. نە ..

دەخەش بووم، ووتم :
ئێستا لە کەناراوەکی ئەوروپا
لەگێێ نەورەسەکا
مشت و مەیانە ..
ووتم : قەینا .. کە هاتوە،
هەموو شتەکی بە باس ئەکەم ..
باسی میللەتە،
هەموو کاتە مەوسیمی
کوشت و بەیانە ..
نەهاتیتەوە .. نە ..
بێام من واز لە نیازپاکیی ناهێنم ،
ئێێم ئێستا لەگێێ زنجیرەیەکی فارسی
لەگێێ موحسین چاوشی
سەرقاڵی گریانە

من قەیناکا ..
بێام کە تە ێێیشتی،
کوپێ قاوە تەنیایی ەشتی ..
من قەیناکا ..
بێام کە تە وون بووی،
کزەبای وەشت،

خ□□□ک ل□ گ□رما ، کوشتی ..
من ق□یناکا ،
ه□ر چ□ن□ ب□ خ□م ئ□خ□□ت□نم ،
ئ□□□م د□ت□و□ ..
ب□□ام ک□ دیار ن□مای ،
ی□ک□ک ل□ دوو کورسی م□ز□ک□،
شکا پشتی ..
من ق□یناکا ….

ج□نگ د□ت□و□ و ..
و□ک ش□رپ□نج□،
ه□موو شو□ن□ ئ□گر□ت□و□ ..
ه□رچی میم□ریمان ه□ی□ ئ□یس□□ت□و□ ..
ئ□و چ□ند ک□پل□ی□ ئ□نوسم،
ب□ ئ□و□ی ئ□گ□ر ج□رد□کان ن□یانکوشتی ، □□ژ□ به □□ک□وت ب□ن□ لات ..
چیر□ک□کت بیر ب□ت□و□ ..
م□□□ ئ□ی ت□ …!

من ل□ی□ک□م خولی یاری برا کوژیی،
ناوبژیوان به کارتی سوور ،
وا کوشتمی،
ی□ک پارچ□م ک□ن□کر□ت□و□ ..
م□□□ ئ□ی ت□ …
م□□□ .. ئازیز ..

کاتژم□ر و م□بایل□کانتان بخ□ن□ س□ر کاتی ج□نگ ..
من ل□ناو ج□ر□ها ه□زی
ئا□ود□ به ب□نی ن□وت و گاز و د□لار ..
ه□ناس□ی□کی سارد ه□□ئ□مژم ..
سارد و□کو ت□ ..
ئ□□□م ئ□ب□ ،
ل□ چ پ□نای□کا خ□تت ح□شار داب□ ئ□م□□ ..
و□ک منا□□ ل□ناو بازا□،
له دایک و باوکی وون بووب□..
ه□وا□ت له پ□ستا□یش ئ□پرسم ..
ز□وی ل□ ئ□م□ نائوم□د ..
س□یر□کی ئاسمان ئ□کات و ..
داوای بارانکی □□حم□ت،

ئەخاتە سەر مەزەکەی و ..
ئەڵێ تکایە .. بە پەلە ..
کوللە و گوللە و خۆڵ ئەبارن ..
لە دار و پەردوویەکەوە،
گوێم لە هەمایەنە ئەڵێ :
(چرا رفتی چرا، من بی قرارم)
وەکو ئەویش
بە دواتا بگەڕێ، ئازیز ..

گرنگ نییە بتبینمەوە ،
یان نا ..هەرگیز ..
گرنگ ئەوەیە فیشەک
ووشەی نهێنی دەروازەی
دڵی تۆ نەدۆزێتەوە ..
گرنگ ئەوەیە تۆ نەمریت ..
مەڵێ ئەی تۆ ..
مەڵێ ئازیز..
من لە مەژۆ ….

مەژوو زمانی هەیە.. نەوزاد بەندی

یەکێک لە نووسەرەکانی سەردەمی بەعس، کتێبێکی بەناوکردەوە بە ناوی (للتاریخ لسان) واتا (مەژوو زمانی هەیە) نووسەرەکەی ناوی مالک سیف بوو. لە ڕاستیدا من ئەم کتێبەم نەکڕیوە و نەیمشخوێندەتەوە، چونکە نوسەرێک کتێبەکەی کەس نەیکەڕ و ڕۆژەمی بەعس لە مامۆستای هەندە لە فەرمانگەکانیدا بە زۆر دانیەک لەو کتێبە بە هاووڵاتیان بفرۆشێت، شایانی خوێندنەوە نییە. وەک چۆن هەندە سووزفرۆش، کەروز بە تەنیا نافرۆشێت ئەبە کەوڕکیشی لەگەڵدا بکڕیت، کتێبەکەی مالک سیف یش بە هەمان شێوە لەگەڵ مامۆستای هاووڵاتیاندا ساغ دەکرایەوە، ماڵ هەبوو سێ چوار دانەی لەو کتێبە تیا بوو، بە بۆنەی هیچ کوردێک هەیبداتەوە و دەڵێکی

لە بخوێنەتەوە.

بەڵام لێرەدا و لەم بارودۆخەدا تەی کوتووین، نازانم چۆن بوو ناوونیشانی کتێبەکەی مالک سیف م بیر کەوتەوە، (مژوو زمانی هەیە) ؟؟ بە ڕاستی پیاو قسەیەکیش بە دز بکات، ناوونیشانێکی وورد و پڕ لە مانای هەبێزاردووە.. واتا مژوو پێویستی بە خوێندنەوە نییە، بە خەی زمانی هەیە و قسە ئەکات.. بەڵانە ووداوە مژووییەکان، خەیان خەیانت بە ووون دەکەنەوە، خەیانت بە شی دەکەنەوە و ..براوە و دەڕاوەکانت بە جیائەکەنەوە.. چونکە مژوو تەنها زانستێکە کە هەستی بەراوردکاریComparison لای مرۆڤ دروست ئەکات، ئەمەیش بە خەی هەم زانستێکە و هەم زمانێکی پاراوە، ئەبینیت بەردەوام ئەکەوینە ناو زانستی بەراوردکارییەوە کاتێ بە نموونە دەبینن سەردەمی پاشایەتیی لە عەراقدا لە سەردەمی کۆماریی باشتر بوو، ئیتر داتاکانی ژیان لەو دوو قۆناغەدا بەراورد دەکەین یان ڕاستتر ئەو دوو مژووە بە خەیان خەیان بەراورد ئەکەن و ئەنجامێکی پاک و پوختت ئەخەنە بەردەست.. یان دەووترێت عەراقی حەفتاکان لە هەشتاکان باشتر بوو، ئیتر مژوو خەی دەڵێ گەو پێت دەڵێت : حەفتاکان ژەرخانی ئابووریی و زانستیی لە عەراقدا توند و تۆڵ کران و بەکاریی نەما و عەراق بووە تاکە دەوڵەتێک لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا نەخوێندەواریی تێدا نەما، بە جۆرێک ڕێکخراوی یونیسێف مەدالیای ڕێزلێنانی بە وەزیری پەروەردەی عەراق بەخشی کە ئەو کاتە موحەمەد مەحجوب دوری بووە.. بەڵام هەشتاکان واتا قەرخکردنی دەسەڵات لە لایەن خەڵەی سەدامەوە و هەر لە دەستپێکدا کوشتنی ناڕەوای موحەمەد مەحجوب و هاوەڵکانی بە تاوانی سیخوڕیی و هەڵگیرسانی جەنگی هەشت ساڵەی وەرانکەر لەگەڵ ئێرانەدا و بەاوبوونەوەی بێکاریی و نەخوێندەواریی و سەدان هەزار بەوژن و منداڵی بێ باوک و دامانی ژێر خانی ئابووریی و زانستی و سەرهەڵدانی فەرمانڕەوایی خێزان و تیرە و عەشیرەت و سەرهەڵدانی هێزە جەحافیلەکان لە باکوری عێراق کە خەیان پێیان دەووت جاش کە بریتی بوون لە دەیان هەزار چەکداری لە تۆپ خەر و لە وشک خەوتوو، کە پاشان بەشێک لە پەوسەی ئەنفالیان پێ جێبەجێکردن ..هەروەها کیمیاباران و ..زەر کارەساتی تری هەشتاکان.

هەر بۆیە لەگەڵ ڕۆژا قورسیی کتێبەکەی مالک سیف و نەخوێندنەوەیدا، ناوونیشانی کتێبەکەی وای لێکردم ئەم چەند دێڕە و دەردە دڵە لە ژێر هەمان تایتڵی کتێبەکەی ئەودا بنووسم و بکەم.

ئەگەر لەو ئاقارەوە بەراوردکی دەخی بەیاننامەی یانزەی ئازار و

ئەمەدا بکەین کە ساڵی1971 ـــە، واتا 54 ساڵ پەش ئەستایە، مەژوو ئەم بەراوردکارییانەمان بە دەکات:

54 ساڵ پەش ئەستا و لە یانزەی ئازاردا، سەرکردەیەکی لووتبەرز و لەخەبایی و شەنگەزی وەک سەدام حسەن، شاخ بە شاخ بەدوای سەرکردایەتی کوردا وە بوو بە ئەوەی بەیاننامە و ەەککەوتنیان لەگەدا مەر بکات

تەنانەت بە چەرخەکەی خەی جگەرەی بە دادەگیرساندن و بە شانازییەوە دەستی بەرز دەکردنەوە، لە کاتەکدا کورد لەو دەخەدا هیچ دەسەاتەکی فەرمیی و یاسایی و دەوەتداریی نەبوو، کەمەە چەکداری ماندوو، برسی بوون بە شاخە سەخت و تاقەتپەوکەنەکانەوە.

کەچی ئەمە دوای 34 ساڵ حوکمەانیی کورد و چەندین پەوسەی هەبەژاردن و چەندین کابینەی فەرمانەوایی کوردییی، لە دوای بنیاتنانی دەیان وسەدان فەکە و کەشکی فەرمانەوایان و سوپای تایبەتی دەسەاتداران و سەردانی فەرمیی بە ووەاتانی ناوچەکە و ئەوروپا و ئەمریکا، دوای بەیاننامەی ئابووریی سەربەخە و ەیفراندەم و دەرهەنان و فرەشتنی نەوت و گازی سروشتی، دوای هاتنی باوەزخانەی ووەاتان بە لامان و بەرزکردنەوەی ئاەای کوردستان بە هەموو فەرمانگە و دامەزراوەکاندا، کەچی دەیان شاند و دەستەی حوکومەتی کوردی ەوو لە بەغداد دەکەن و داوای موچەی سە مانگ پەش ئەستایان لەدەکەن، ئەوانیش زەر بە خەمساردی و بە کاسەی بەتاەوە ئەیاننەرنەوە بە کوردستان..!

54 ساڵ پەش ئەستا لە کاتەکدا کورد تەنها چەند چیایەکی بە دەستەوە بوو، هەشتا یەک ئاەای کوردستان نەچنرابوو، ملی هیچ سەرکردەیەکمان بەینباخەکی لە نەبەسترا بوو، لەگە ئەوەیشدا بەغداد بە شانازییەوە سروودی : (هەر بژی .. هەر بژی کورد و عەرەب رمز النضال) ی لە ەادیە و تیڤی ئەو سەردەمەوە پەخش دەکرد .

کەچی ئەمە کار گەیشتەتە ئەوەی کەنیشکە وەزیرەکی دارایی عەراق بە سەر شاندی کوردا ئەقیژەنە : (ئیتر مەیەنەوە بە بەغداد، هیچ قسەیەکم پە نییە بەتان، ناتوانم یەک دینارتان بە بنەرم، ئەوەیشی تا ئەستا ناردوومانە بەتان، نایاسایی بووە و قوتی دەمی مناە هەژارە بەباوکەکانی ناوەاست و باشووری عەراق بووە !!)

هەروەها لە ەژی عەرەفەی جەژنی قورباندا، ملیەنەک و دووسەد هەزار

موچخری کورد تماشای دم وزیرکی بغداد ئکن بکو ئو خوایە مژدیک .. واژیکی خرجکردنی موچکیان بکات، کچی ئو بە قاقای پکنینو ئە : (نییە .. نییە .. هیچم پە نییە بتان)

پاشان حنان فتلاویی دستخوشکی وک ئوی ئامژگاریی منداک بکا، ئە : (ئو نوتتان هیە و ئمیش نوتمان هیە. نوتی خوتان بختان و نوتی خمان بە خمان.. ئو بە نوتی ختان موچی 3 پارزگاکی ختان دابین بکن، وک چن ئم بو نوتی خمان موچی 15 پارزگاکی خمان دابین دکین)

54 سا پش ئستا هرچی خونوار و شنبیر و خوندکاری زانک و ئامادییکانمان خونیان بە کوردایتیی ئکوا و بشکی زریان بوون پشمرگ و شهید بوون..

کچی ئمە بشکی زر لە شنبیر و خوندوار و خاون بوانامکانمان، نیشتمانیان بە هتاهتایە بجهشت، ئوانیشی کە بهی باری کمایتیی و ئابوورییو هلی کچکردنیان بە نخسا، بشکیان شت بوون و بشکیان زیندان کران و بشکیان قیر و سیایان کرد چون ناو هد و هیوان ازاو و پە لە ناز و نیعمتکانی حیزبکانو و .. یاسای نوسین برامبر دلاریان پیو کرد، هروکو چن مژوو پمان دت سدام حسن دوای لە دستدانی هموو سروریکانی، بە ناچاریی یاسای نوت برامبر خراکی واژە کرد..

ئیتر نازانم ئمانی لای خمان ئمە بە ناچاریی چ یاسایک واژە ئکن و لە چ واژیک پاشگز ئبنو و .. بە تمای چین ؟

مژوو ئو ماوتو پمان بت ئو سدامی 54 سا پش ئستا شاخ بە شاخ و ئشکوت بە ئشکوت بە دوای کوردو بوو ککوتننامیکیان لگدا واژە بکات ، لە سای نودکاندا و ..لە کاتکدا کورد حوکومت و قواری خی هبوو، سدام حسن کبوونویک بە وزیرکانی دکات و دە : ئگر تنانت ئم مایکرفنی بردمم بە کوردکان بنرم، یکسر ئاودیوی ئرانی ئکن ، ئیتر چن بتوانین کرستە و خواردن بگینین هاووتیانمان لە باکور ؟

من کە هیچ موناسەبێکم نییە.. نەوزاد بەندی

لەو سەری دنیاوە
هەتا ئەمسەری دنیا،
شتێک نییە وام لێ بکا سەرسام بم .

جاران حەزم ئەکرد،
شەوانی باران،
کەسێک لای پەنجەرەکەوە ،
بە بە موقابیل گومم بە ئادەرە ..

من بەیانیان ،
وەک سزا تەماشا ئەکەم،
چونکە لە خەو هەڵمانئەسێنێ،
بە ئاوەی زەمین وەرانتر بکەین ..
ملیۆنەها گیانداری بەتاوان سەربەینەوە ،
بە ئاوەی ئاودەستخانەکان پیستر کەین ..

کرێکارە لەسەر داخوازی ئاغایەک، سەرقاڵی ڕوخاندنی شاخێکە..
شاخێ ملیارەک ساڵ زیاترە،
هیچ دڵندەیەک لە گوێ کاتێری پێنەوتووە ..

گەیشتووەتە بەوایەک
هەمووان درێ ئەکەن ..
هەموومان تاوانبارین ..
زەوی لەوە زیاتر بە کەڵکی شیعر نایەت ..
مەگەر بە زیرەکی دەسکرد ..
چیدی دەریا نەهەنگ ناگرێتە خۆی ..
سانتیاگۆیەکی تر ،
جارێکی تر ناچە بە ئاو …

بە کراسێکی نیو قەڵەوە،
بەیار ئەدەم هەر لە ماڵ بمێنمەوە ..

ماڵ کراسکۆم ئەخوازێ و ..
بە خۆی ئەواتە دڕوێ ..

تەنانەت کتێبەکانیش
خۆریکن ئێچنە خولی شەفڕیی ..
ئەوەی ئوتومبیل لێ نەخوڕێ، شۆفی نییە ..

ئاو هەر بەشی شۆردنی ئوتومبیل ئەکا ..
ڕۆن هەر بەشی کەوڕی ئوتومبیل ئەکا ..
نەوت هەر بەشی دووگیانگردنی ئوتومبیل ئەکا ..
کورد بە ئوتومبیل یەکسانە بە هیچ ..

هەر بەیە کە کورد ئەبێتە پەرلەمانتار،
پێش هەموو شتێ ،
لاندکرۆزێرێکی کیلۆمەتر سفری ئەدەنێ ..
ئەوە نرخی عەقڵ و بیرکردنەوە و زمانەتی ..
ئەوە نرخی دین و ئیمان و کەرامەت و ویژدانەتی ..
ئەوە لەشفرۆشییە + ڕۆحفرۆشیی .

لە حەوشەیەکی پڕ لە هیچ،
گرانترین شت ئەکوژم، کە کاتێ ..
هیچ کۆناکەمەوە،
چونکە هیچی لێ نییە

ڕۆفەی کتێبخانەکەم،
پڕن لەو دەعوەتنامانەی لە هیچیاندا حازر نەبووم ..
نازانم بۆچی پاراستومن؟
یەک دەقیقە مۆڵەتم بدەنێ،
با بچم بیاندەم ..

دەیمن ..
فڕۆم دانێ سەتڵی خۆڵەکەوە ..

حەفتا ساڵ تەمەن بۆچی تەواو ئەبێ ؟
بۆچی بە یەکتر ئەڵێن
تەمەن درێژ بی..؟
ساڵی 364 جار هەمان شت دووبارە بکەیتەوە ..
فێچکە بنیت بە ددانتا و
لێبردەم برنج و شلەکەدا دانیشی ..

لە بەردەم دەستگەکی ماندوو ئاوەستی و .. بڵی :
دوو کیلە بە پێنج هەزار ئەبە ؟
ئەویش بڵێ : نابە ..
دوایی دەست بکەیت بە قوتدانی حەبە شینەکە ..

چ عەزابەکە ئەم دنیایە؟
بە سەد گوریس بەستراویتەوە و
ئەبە بیشکێی ..
لە هەزار شوێنەوە تەقەت لێئەکرێ و
ئەبە بیشژیت ..

کچە جوانەکان دووگیان ئەکەن و
سەد شیعریان بە ئەخوێننەوە ..
کچە ناشیرین و کەمئەندامەکان،
ئەخەنە ناو زبڵی قەیرەیی و
ئاوەیان لە نادەنەوە ..

بە لەچک و ڕیش خوا هەڵناخەڵەتە ..
کوا کامەتان شمشێرەکەی خالیدی ئاوشاندووە ؟
کامەتان چوار سافی گواویی خۆی،
لە پێناوی خوادا سووتاندووە؟
هەمووتان چەک دائەدەن و پاڵئەکەون، لە بەردەم بەرازخۆرەکی سەرخۆش
..
لە ژێر ڕیش و لەچکەوە ،
وا باوەشتان بە دنیادا کردووە،
مەگەر مردن بە پاچ و خاکەناز
لێکتان کاتەوە ..
ئیتر درەی شاخدارم بە مەکەن،
خوا پێتان ئائبوورە ..
لە خەپەرستی زیاتر هیچتان پێناکرێ ..
هەشتا لە ژێر لەوەوە ئەڵێن
حسبي الله و نعم الوكيل ..
جا ئەڵێنەوە بە لای ئیشی حەرام و پڵێین و گەدە و ڕیخەڵە پەکردن تا
قەقەنە ..

ئیتر لە دەرگام مەدەن ..
من هیچ موناسەبەیەکم نییە بە لام بەن ..
چاوەڕێ ئەکەم کەتایی بێ،

ئم حسیر میان ..
باران ئکین بە میز و
لە قراغ شار ،
سوزکانی پە ئاو ئدین..
ئاژە و پلوەر و دار و بەرد ئکین بە پیسایی و ..
بە دزییو، هەی ئدینە ژەر زوی ..
ئەر لەم خوەتییە بەزار نەبوون ؟!

هاوسەنگییان لە ژهاتی ناوەاستدا ناوەت.. نەوزاد بەندی

هاوسەنگیی و مامناوەندیی بوون، کارەکی قورسە و خەماندووکردنی ئوەت، بە نمونە تە دارعەسایەک لە هەر سەرکییوە بە دوای خەتا اکشیت، زەر ئاسانە و ئەتوانیت بە اکردنیش لەگە خەتا بیبەیت، ئوە پەی ئووترە تەتەروف یان پەگیریی ..بەام ئەگەر لە ناوەاستی دارعەساکدا و لە خاەی هاوسەنگییوە، دارعەساکە هەبگریت، ئوا ئەبە زەر بە هەمنیی بەیت و زەر ئاگاداربیت تاکو هاوسەنگەکەی تەک نەچە و بە است و چەپدا نەکوەت، وەک ئەو پاەوانی سەرکەی کە بەرییەکی درەژی بە دەستوەیە و لە خاەی هاوسەنگەکەیوە هەیگرتووە و بە هەواشیی بەسەر گوریسەکدا ئەوات، ئەمە پەی ئەوترە هاوسەنگیی، بە هەیوە پاەوانەکە ئەتوانە خەیشی هاوسەنگ بکا و بەسەر گوریسەکدا بپەەتەوە .. خوایش ئاماژە بە شوەنکەوتووانی ئەکات: (ئەومان بە کەمەگایەکی مامناوەند دروست کرد).
لە استیدا ئەو ووەاتانەی هاوسەنگیی ئاینیی و سیاسی و ئابوریی و کەمەایەتیی و کولتوورییان اگرتووە، بوون بە کەمەگای ەسەن و پەشکەوتوو، توانیویانە یاسا و ژیان و گوزەران بە تاک بە تاکیان دابین بکەن، ئەویش عەقە و سەروەریی یاسا و کارکردنی ووردی ئەوە.
بەام لە کەمەگا پەگیرەکاندا، عەقە و یاسا پەاوەز ئەخرەن، کەمەگا پارچە پارچە ئەبەت، چەند خەزانەکی دەستەیشتووی

دسەاتدار شاهانە ئژین و کەمەگا بە دوای خەیاندا ائکەشن.
شایانی ووتنە ئوانەی سەرکردایەتی جیهانی ئەمرە ئەکەن، بە خەیان هاوسەنگییەکی ووردیان پەیەو کردووە، بەام بە ووەاتانی تر لە هەوەی تەکدانی هاوسەنگیدان و گرنگی بە ناهاوسەنگیی و پەگیریی دەدەن، هەر بەیەی سیاسەتی وەزارەتی ناوخە و دەرەویان لە سەدا سەد جیاوازە.
کاتە فەرمانەوایەکی هاوسەنگ و خاکیی و سادەی وەک عەبدولکەریم قاسم لە عەراقدا دروست ئەبە، ناهەن لە سە چوار ساە زیاتر فەرمانەوایی بگرەتە دەست و ئەیوخەنن، بەام دەسەاتەکی پەگیر و خە پەرست و دەمارگیری وەک سەدام حسەن زیاتر لە 35 ساە پشتگیریی ئەکرەت و ئەپارەزرەت. دوای ئەویش دەسەاتی پەگیر و خەپەرستی شیعە و کورد بە ساەهای ساە و تا هەنووکەیش پشتگیریی نەودەوەوتییان لەدەکرە، تا کار گەیشتەتە بە موچە کردن و برسیکردنی تەواوی کورد و ..وەرانبونی تەواوی پارەزگاکانی تری عەراق، لە بەرامبەردا کەمەک لە زیادە ەو و ملیاردەر و خەپەرست وشەنگەز هەتەقیون.
یان لە ووەاتەکی وەک میسردا، بە توندیی پشتگیریی نەودەوەتیی لە فەرمانەوا گەلەکی وەک جەمال و موبارەک و سیسی کراوە و ئەکرە چونکە پەگیر و ناهاوسەنگ و خەپەرست و میللەتکوژ بوون ، بەام بە توندی دژی سادات و مورسی دەوەستنەوە چونکە وازیان لە پەگیریی و دوژمنایەتیی ناوخە و دەرەوە هەنا و ویستیان فەرمانەواییەکی هاوسەنگ بەننە گەە.
کەچی کاتە لە ماەی خەیاندا جەنەاەکی وەک نەریەگا لە پەنەما ، چەڤارا لە کوبا، جەنەاە دەمارگیرەکانی کرواتیا بە سەرکایەتی بیگەڤیچ یاخی ئەبن و ئەیانەوە هاوسەنگەکەیان لە تەک بدەن، هەزەکانی ئەف بی ئای دارستان بە دارستان و کون بە کون دوایان دەکەون هەتا ئەیانگرن و لەناویان ئەبەن .. گرنگ نییە چەڤارا مرەڤدست بووبە و بیگەڤیچ تاوانباری جەنگ، بەکو گرنگ ئەوەیە هاوسەنگیی سیستمی کەمەگای ەژئاوا نەشەوەت. لە بەرامبەردا چەندین تاقمی دەمارگیر و ناهاوسەنگی وەک قاعیدە و داعش دروست ئەکەن و هەیانئەدەنە ناو کەمەگاکانی ەژهەاتی ناوەاستەوە.
ئەوانە بەگەی ئەوەن کە ئەمە ئەمە لە بەردەم شەی شارستانییەکانداین، شەکی وورد و بەرنامە بە داەژراوە .
کاتە شای ئەران ئەەت ئیتر ئەمەیش ووەاتەکی زلهەزین و پەویستمان بە پاشکەیەتیی ئەمەریکا نییە، کاتەکیش سەدام حسەن ئەە ئیتر ئەمەیش زلهەزین و خاوەنی چەکی ئەتەمیین، ئەم دوو ئاماژەیە واتای ئازادی نیشتمانیی و هاوسەنگیی یاسایی و دەستووریی دەگەیەنەت کە

لای زلهزکانی ئوروپا و ئمریکا جگای قبوکردن نیی، هر بی ئو دوو ووتی بوونی هی لناوچوونی هردوو دسات.
کاتکیش و لی دوای مر کردنی پیماننامی ئاشتی نوان میسر و ئیسائیل ناسراو بی پیماننامی کامپ دیڤید، بایزکانی چند واتکی ئوروپیی دنی لای ئنور سادات و پی دن ئم پیماننامی نابی ستراتیجی فرمانوایی میسر بگت و ئبی گلانی میسر هر بی هژاریی و نزانیی بهرنو .واتا پویستی فرمانوایی پگیر لی میسردا هر بردوام بی و میللت لی دزخدا بی و دساتدارانیش لی کشککانی شرملشیخدا خریکی ابواردن بن. سادات ئم داوایی بایزکانی ئوروپای ت کردو، ئیتر بی جر لی جرکان تیرریان کرد.
هر بی پویستی بی لاینی کمو ئاگادار بین چی لی ناوچکمانا ئگوزرت.
هشتنوی ژمی ئران بو حا ناهاوسنگیی و پگیریی بی گلانی ئران و گلانی ناوچک بی زیاتر لی 46 سا، مانای چی دگینت؟ لی کاتکدا بی حیساب دوژمنی سرسختی ئمریکایی .
تماشا بکن لی ووتکی وک عراقدا بی کوردستانیشو، سدیک زیاتر چندین شش و کدتا وویان دا و گلانی عراق چندها شو و ژ ئاهنگی سرکوتنیان گا، کچی دخی گلانی عراق لی ناهاوسنگییو بی ناهاوسنگیی زیاتر مل ئنت، زانا و بیریار و داناکانی قت و عام ئکرن، یان ائکن و سری خیان هئگرن، میللت برسی و نزان و ئاواره ئکرت، ئپچرت لی جنگی بی مانای ناوخیی و نودتییو..برسی و تینوو و بی خزمتگوزاریی ئکر، کم دساتداری مزهبی و دوژمن و دمارگیر و خپرست، تیر پرست، خپرست و خزانپرست فرمانوایی دکن، ئمریکیی و ئوروپییکانیش بی دیان سا پشتگیریی و پشوازییان لدکن. کار گیشتت بی موچکردنی میللت، کی ئم گورترین جینساید، چونکی تنانت له زیندانیشدا دست نابرت بی گوزران و قوتی زیندانییکان، کچی ئبینین دساتدار کنیالیستکانی ئوروپا و ئمریکا زر بی ئاسایی دخک قبو ئکن و ..پشوازیی گرم لو تاوانبارانی جنگ ئکن کی میللتی عراقیان بردوو بی ناخی زمیندا.
بام کات ووتکی وک ینان ئیفلاسبوونی خی ادگینت، ئوروپا و ئمریکا یارمتیی خرای بی وان دکن، بی ئوی ناهاوسنگیی نیت ناو مای ئوروپاو.
ئم دخ ناهاوسنگییی ووتانی موسومانی ژهاتی ناوا است، وای لی نوسرکی وک عالی شریعتیی کرد بی : هیچ چارسرکمان

نییە، تەنها و تەنها ئەبە بگەیەنەو بە ەەسەنی خەمان، بە شارستانەتیی خەمان.
ئەم گەانەویە بە ەەسەن و شارستانیی، واتا وازهەنان لە ئەجندای کەنیالیستە جیهانییەکان، چونکە ئەوان هەرچی خەر و خەشییە بە خەیانیان گەرەکە و .. هەرچی ناخەشیی و ناتەبایی و شەە و برسەتیی و نەزانیشە بە بەای میللەتانی ەەژهەاتی ناوەاستیدا ئەبەن.. هەمنترین و ئارامترین شاری جیهان کە ڤییەنای وەاتای نەمسایە، تەپی نەمساویی دروست ئەکا و ئەبە لە ووەاتانی ەەژهەاتی ناوەاستدا بتەقەنرەن. ڤلادیمیر پەتن وتی: زیاتر لە 68 جەر چەکی نوەمان لە سوریادا تاقیکردەوە ..
ئەنجامەکەیشی ئەوەبوو، گەلانی سوریا بوون بە قەسابخانە و.. ئەوەیشمان لە یاد نەچەت دکتەر عەلی شەریعەتی تیرەرکرا ..!

نەوزاد بەندی

یەک تەز وەفا.. شیعری نەوزاد بەندی

ئەو هەموو وتارە سیاسی و کەمەایەتیەمان گوە لە بوو ..
یەک ووشەمان سەیڤ نەکرد ..
کەچی
هەموومان
چالاک و
هەچەکە و
بەچکەی هەچەکەمان لە یادە ..
هەموومان
زەینەب و
بەبەکەیمان لە یادە ..
مام زەراب و سینیە مەوژەکەی و بارانەکە ..
گڤە گڤەی با ..
خاەی شمشاە ژەن گیان ..
مام بزن کە لەسەر سەربانی مام گورگ

تپ تپی ئکرد
کاس و کوچکی پ لـ خ ئکرد ..
دی داد
ک دوو ژ بوو ئژا ..
ئو تپانی نسرین لـ باوکی ورگرت ..
تامی نانی ساج ..
ترس لـ س سگ ..
غاردان ڤان سواران ،
ک شیر و متاییان پ بوو ..
وازی و دار و دارا و داو ..
مام ورچ ک لسر یک قاچ وستا بوو ،
دوری ب کو و کچ گیرا بوو ..
زریزی زیو ،
ک وک داهاتی نوت ، وون بوو بوو ..
عل شیش ..ک ژی جومع بوو ،
نیشچوینای ب مکتب ،
مامستا عزیز عاجز ندبوو ..
کف ..ک دایکی دارا هزار جاری پ وتبوو ،
تف نکات سر زوی ..
خستن خوارو‌ی س سو ..
هک ..هلککانت ب بهاوژم ؟

(ساو لـ گیانی پاکی ئیبراهیم ئمین بادار

ساو لـ ئلف و بی نو …)

دوو تاک پاو.. شیعر\ نوزاد بندی

ور ناوی دیموکراسیت هگرتب و خک بن سیر ، ت بی پیاز
ئوی خوا پی ناخش
پیان بکی ..

کار بگاتە بەینی
موچە و حەقدەس
هەر بە هەوەس ..
ئەو خەڵکەی کە خوێنی بە داویت..
پشت و پەنات بوو کاتی لەقەوماویت ..
بە ڕاستی نامەردیت
بە ڕاستی ناپیاویت ..

وەرە ناوی میللەتت هەڵگرتبە و
مافی گوەرەکەیکت نەبە
کەڵگەی مریشک لە تە بەختیارتر بە ..
کەچی
هەر بە ملکەچی
ڕایکەشی ..
دە سا ..
بیست سا ..
چل سا ..
بە کار .. بە نان ..بە داهاتوو ..
تەکشکاو .. خەمبار ..
سوکوسەلیم و ماندوو ..
بە دوای شەیتانەوە دەروەشییی ..
هەر سەرانە و سوکایەتیت پە بکرە و
هەر ئاخ هەڵکەشی ..

هەردووکتان دوو تاک پەڕاوی
گەمژەیەکی سەرخەشن ..
لە دەزەخەوە بە دەزەخ ئەڕۆن ..
هەردووکتان قەزەونن ..
دوو پەڕە تف ..
دوو پارچە کارتۆن ..
مەنجەڵ و سەرقاپن ..
شیش و کەبابن ..
هەردووکتان پەکەوە ئەربابن ..

پ□ک□نین له چاو□کانتا نا□ژ□.. ن□وزاد ب□ندی

ل□ناو ئوتومبیلا شیعر ئ□نوسی ،
واتا ت□ ل□ نیشتمان دا ب□اوی ..
ناتـ□و□ ب□ بیابان□کانیدا ،
پ□نج□کانی قاچت بد□یت□ د□ستی پشک□..
ناتـ□و□ سیی□کانت ،
ب□ دوک□□ی سووتانی ه□موو شت□ ، سیخناخ ک□ی ..
ج□نگ ه□موومانی ل□ک دا ب□ی،
ل□و کاتـ□و□،
و□ک نزار ق□بانی ،
ل□ جیاتی ق□□□م، ب□ چ□ق□ شیعر ئ□نوسم ..
ل□ جیاتی به ک□ناراو□کانی ع□شقا ب□□م ،
ل□ ب□ر□ی ج□نگ□کانا،
تانک□ سووتاو□کان ئ□ژم□رم ..
چاو□□□ی ک□د□تا ئ□ک□م ..
ل□ ک□□ا ن□کی ش□دارا،
ل□گ□□ قاچاخچیی□کی ن□خو□ند□وارا،
ما م□□□ی
(تا ئیتا□یا)ئ□ک□م ..
ل□ ل□واری برس□تیدا،
ت□ماشای ئ□وان□ ئ□ک□م ک□ برس□تییان کردوو□ ب□ بزنس ..
به بازا□□کانا ل□ناو ن□□□ ن□□ی فر□شیار□کانا ،
ب□ کاف□ی□ک ئ□گ□□□م
پ□نج□ر□کانی دژ□ قی□□ و
دژ□ سوا□ک□ر و
دژ□ گ□رما و
دژ□ ه□وا□ی به پ□لل□ بن ..
ب□ ژ□ر ز□مین□ ئ□گ□□□م،
بنمیچ□کانی،
دژ□ ش□□ه جن□وی حیزب□کان بن..
دژ□ □یکلامی ه□□بژاردن ..
دژ□ □یکلامی کا□ا تورکیی و ئ□رانیی□کان ..
دژ□ کچ□ م□د□ل و

کو□□ ب□ژ□ر و
تولف□ م□سئولی خاو□ن ک□مپانیا و زانک□ بن ..
ب□ دوای گ□ش□ی□کا ئ□گ□□□م،
بتوانم تیایدا ب□ تاو□ ل□ خ□یشم جیا ببم□و□ ..
گ□ش□ی□ک،
دژ□ قس□ و
دژ□ شیعر و
دژ□ بیرکردن□و□ و
دژ□ نیشتمان ب□ ..

⋆ ⋆ ⋆

ت□ ل□ناو ئوتومبیل□کا ،
ب□ چوار د□□ی پ□ ه□□□ی چاپ،
باسی ک□ناراو□کانی ع□د□ن ئ□ک□ی ..
باسی ب□هار□کانی
دوو س□د□ پ□ش ئ□ستا ئ□ک□ی..
باسی تابل□ی□ک ئ□ک□ی،
ئ□م□□ هیچ گ□ل□ریی□ک □ازی نا ب□ و□ری بگر□..
هیچ دیوار□ □ازی نیی□،
ب□ لاق□دیا ه□□یواس□ ..

دوژمندار□کان ف□رمان□□واییان پ□ ناکر□.. ن□وزاد ب□ندی

ی□ک□ک له تابل□ جیهانیی□کانی ش□و□کاری ف□□□نسی دیلاکروا ، تابل□ی□ک□ ب□ ناونیشانی ئازادیی س□رکردای□تیی گ□ل د□کات ..

ئازادیی ب□و واتای□ی مر□ڤ بتوان□ ک□یل□ ن□ب□ ..بتوان□ خ□ی ب□ ..بتوان□ ل□ قا□ب ن□در□ و و□ک ئ□و□ی ک□ ه□ی□ بژی .
ب□□ام کات□ دوژمندار□کان د□بن□ ف□رمان□□وا و س□رکردای□تی گ□ل د□ک□ن، ه□موو ئازادیی□کان ل□ بار ئ□بر□ن..ل□ناو ئ□چن، ک□چ ئ□ک□ن، ل□ قا□ب ئ□در□ن.

ئیدی کەمەگا ئەشوەت، هەموو کایەکانی هەرەس دەنن، ەیزبەندیی پەچەوانە ئەبەتەوە، زیرەک بواری پە نادرە داهەنان بکا، تەمە و گەمژە دەکرەنە خاوەن پلە و پەستی
زانستیی و داهەنان، دادوەر و یاساناس پەاوەز و زیندان ئەکرەن، دز و شەواەپیس دەکرەنە خاوەن بەیاری یاسایی و دەستووریی، پیاوی ئازا و مەرد قەاچە دەکرەن و سەد ناوناتەرەیان دوا دەخرە، پیاوی نامەرد و ترسنەک و دیلکوژ و منالکوژ، پلە و پەستیان بەرز دەکرەنەوە و نازناوی سەرکردە و کاریزما وفریاد ەسیان دەدرەتە.
کاتەک دوژمندارەکان ئەگەنە کورسی دەسەات،برەو بە کاری دوژمنکاریی دەدرەت و گەشەی پەدەدرەت و ملیارەها دەلاری بە دابین دەکرەت، ئیدی هەلپەرست و خەپەرست و لە تەخەرەکان نانیان ئەکەوەتە ەنەوە، چونکە ئەم جەرە مشەخرانە یەکسەر خەیان دەکەنە هاوخەم و هاوخەبات و هاودوژمنی دەسەات و ..لە دژی نەیارەکانی دەسەات ئەکەونە شەە جنەو و شەە بوختان و شەە غەیبەت و شەە کەشەر. بەو جەرە، ئەم مشەخرە تەمە و گەمژە و نەخوەندەوار و بەبەرهەمانە ئەبنە خاوەنی پەگە و دەوەمەند ئەبن، ئەبنە دەماست و ەیشچەرمووی کەمەگا، ئەبنە خاوەن بەیار و دیوەخان و بودجە و پاسەوان.دەست دەکەن بە قسەی قە و بە بنەما، وا دەردەخەن کە بارودخی ووەات زەر ناسک و زەر هەستیارە و وا دەخوازە هیچ چین و توەژەک داوای ماف و گوزەرانی خەیان نەکەن، وا دەخوازە میللەت بە هەموو برسەتیی و بەکاریی و نەهامەتییەک ەازیی و ەزامەند بن و بە ووشەیەکیش بەزاریی خەیان دەرنەبەن، ئەگینا بارودەخەکە ناسک و هەستیارە و ..ئەوانی سەرکردە و نیشتمانپارەز ناچار ئەبن هەر کەسە داوای مافی خەی بکات، بیکوژن یان زیندانی بکەن و سەرنگومی بکەن و بیخەنە ژەر ەحمەتی ئەشکەنجەدانەوە.
کاتە دوژمندارەکان دەبنە فەرمانەوای گەل، زەرترینی داهات و کار و بودجەی نیشتمان لە خە بەهەزکردن و خەچەکدار کردن و خە قایمکردن و کەکردنەوەی لایەنگر و چەکداردا خەرج ئەکەن. ئیدی ناوەندی بەیار و هەزی کەمەگا، سیخناخ ئەبن لە کەسانی گەمژە و زەمانەساز و تەمە و لە تە خەر و لە وشک نوستوو.. ئەمەیش کارەکی زەر نەگەتیڤ ئەکاتە سەر ناوەندەکانی مرەیی و ەشنبیریی و زانستی میللەت، چونکە ئەو سەکتەرانە پەاوەز و پشتگوەدەخرەن ..لەیان دەدرەت و بەزار دەکرەن، سوک و ەیسوا دەکرەن، ئەوەیش وا ئەکا ئەو کاستە هونەری و زانستیی و کولتووریی و وەژییانە هەوەشەنەوە و هەریەکەیان بەلایەکدا تەتەقەنن و سەری خەیان هەبگرن.
سەرهەگرتنی زەرینەی نووسەر و ەشنبیر و بیریارەکانی کەمەگا ەژهەاتییەکان، بە ئەو ئەگەتەوە کە دوژمندارەکان

فرمانروایی میللتانی ژهات دکن و بوار بی بیر و باوی و بهری و داهنان نادن.

کاتی دوژمندارکان ئچنی سر کورسی دسات، سرتا ئن لی شونی برز و دوورو دستکاندا کشک و قولی شاهانی بی خیان بنیات دنن، چندین یز شورای پتو و قایم لی دوری کشک و قولکانیان برز دکنو و بی سگی پلیسیی و کاربا و دکزیی و تزاب و هموو جری هکارکانی سیکیوریتیی کڤریان دکن، گرنگ نییی ئو کارانی چندک پاریان تدچی و ..چند لسر میللت ئکون و چندک گل ئبن بی قواویی قرز و هژاریی و برستیی و بکاریدا، ئوی گرنگی لردا تنها و تنها ئویی ئو فرمانروا دوژمندارانی لی باشترین داد و ئارامترین جگا و دوورو دستترین شون و پارزراوترین ناونددا بن لی دوژمنکانیانو.
دوا ئوی دست دکن بی ککردنو و دروستکردنی هزی جراوجر لی دوری خیان و کشک و قوللکانیان، هزی تایبت، هزی کماریی، هزی دمامکدار، هزی بقخر و دند و مرڤخر و هموو شتخر، ئمیش بی مبستی زیاتر پاراستنی گیانی ئو دساتدار دوژمندارانی و درژکردنوی ژیان و تمنیان یاخود نمرکردنیان و زامنکردنی ژیانی هتا هتایی بیان. شایانی باسی ئم جری هزانی، هزی زر بیرتسک و اهنراون لسر یک جر جوی و یک جر پلاماردان کی پلاماردانی هر شت و تارماییکی لی نزیک تخوبکانی دساتو، وک چن هندی گیانوری پلیس اهنراون لسر دزینوی مادی هشبرکان، هندکی تریان تایبتکراون بی گان بی دوای کسانی ونبوودا.
ئگینا جی پکنینی کاتی هزکانی بدر دنی ژوورو، هزکانی ئو لا هدن، کاتکیش هزکانی سدام دن، هزکانی ئملا هدن، خی کاتکیش هزی میلیشیاکانی حسن پلایس و ئبو عیزرائیل دن، هزکانی ئملا و ئولایش هدن و کرکوک وک کککی هرزان ئچتی دستی ملیشیا شیعکانو. چونکی ئم هزانی دساتدار دوژمندارکان لسر جنگ دژی بدر و سدام و حسن پلایس انهنراون و هیچی لی نازانن هر بیی بی بینینی ئوانی، چک فی ددن و هدن. ئو هزانی لسر سرکوتکردنی کمگای خیان و پاراستنی شورا و کشکی دساتدار دوژمندارکان اهنراون و پسپیی ووردیان هیی لو بواردا.
هر بیی کسانکی مرڤپرور و هستناسکی وک شرکی بکس و جمال عبدول و فرست سفی و محمد عارف ناتوانن لو دساتی

دوژمندارانەدا پلە و پەست وەربگرن، ئەگەر وەریشیبگرن، تەمەنیان کورتە و وازی لە دەنن.
بەڵام دەسەڵاتدارە دوژمندارەکان هەر بەو بە سیکیوریتیە سوکناییان نایەت و دەیان ئاوناخواتەوە، ئەمجارەیان ملیەنەها دەلار لە ئوتومبیلی زرەپەشی گوللە نەبە و ژەرزەمین و پەناگەی دژە ڕەکەت و دژە تیشک و دژە هەموو شتەکدا بە هەدەر دەدەن. پەشاکی گوللەنەبە و چاویلکەی گوللە نەبە و شوشەی گوللەنەبە و هەموو شتەکی گوللەنەبە لە چواردەوری خەیان کەدەکەنەوە بە ئەوەی لە سەداسەد قەڵاچەی مەرگی خەیان بکەن و ژیانەکی هەتاهەتایی بە خەیان و ماڵ و منداڵیان فەراهەم بکەن. لەرەدا ئیتر کەمپانیا هەلپەرستەکانی سیکیوریتیی نانیان ئەکەوەتە ناو ڕەنەوە و ..بە نرخی خەیاڵیی ئەو کەرەستانەیان بە دابین دەکەن، وەک ئوتومبیلە تایبەتەکەی سەرەکە دوژمندارەکەی لیبیا، موعەمەر قەزافیی، کە هەموو پەداویستییەکانی ژیان و پەیوەندیکردنی تەدا بوو، دژە ڕەکەت و دژە تیشک و دژە چەکی ئەتەمییش بوو، کەچی لە کاتی ڕاپەڕینی میللەتدا، بە چەقە لەناویان برد، جا چەقە لە کوەیشی ؟ لە شوەنەکی کە ڕووی مەجلیس و گەڕانەوەی نییە. جەگای پەکەنینە کەمپانیا زەڕەکانی سیکیویریتیی هەمان جەرە ئوتومبیلیان بە سەرەکی دوژمنداری ئەمەریکایش دروستکردووە..!!
بەوەیش ملیەنان هاووەاتیی لاواز، لە هەلی کار و ژیان بەبەش دەبن، چونکە سەرەکە دوژمندارەکان لە پەناوی ئەو ژیانە تایبەتەی خەیاندا لە سەرەکەوە باج و سەرانە لەسەر میللەتەکانیان زیاد دەکەن، لە سەرەکی تریشەوە سەکتەرە شارستانیی و ژیارییەکان پشتگوە دەخەن و دەست دەخەنە بینەقاقایانەوە بە ئەوەی خەڵکەکە ناچار بکەن ببنە چەکدار و داکەکیکار لەوانی دوژمندار. ئەگەر بەوانینە ئەو کەمەگایانە ئەبینین ئەندازیار و مامەستا و هەڵگری بەوانامە زانستیی و ئەدەبیی و هونەرییەکان کاریان دەست ناکەوە و دانامەزرەنرەن، کەچی دەرگای دامەزراندنی بە قەید و شەرت بە هەزی ئاسایش و داپەسەنەر و تایبەت و دەمامکدار کراوەتەوە، بەو جەرە ئەبینین هەندە هەڵگری بەوانامەی بەکالەریەس و ماستەر، لە ناچاریدا شەق لە نەیارانی دەسەڵات و مانگر و ڕەپەوەران دەدەن، چونکە ئەگەر شەق نەوەشەنن ئەبە لە برساندا بمرن !!
ئیتر شتەک نامەنەتەوە بە ناوی کەمەگای مەدەرن و دامەزراوەکان.
بەڵکو ئەوەی دەبینرە، کەمەڵە دەسەڵاتی دوژمندار و ..کەمەڵە کەشکی شاهانەی دوورە دەست و .. کەمەڵە زیندانی تایبەت و نهەنیی پە لە ئەشکەنجە و تەقاندن و .. کەمەڵە هەزی پچە پچە و ناشیرین و ترسناکن، دوور لە هەموو بەها مرەڤایەتییەکان.
ئیدی ئەوەی تر، بریتییە لە کەمەگایەکی دواکەوتووی پلیشاوە و

دوور لە هەموو مافەکان، دوور لە هەموو هیوا و خەون و داهاتوویەک، پچە پچە و ناتەبا و هەوەشاو و پە لە کەشی کەمایەتیی و ئابووریی و ەوشتیی و کولتووریی، دابەاو لە دنیای مەدەرن و کار و داهەنان و بوژانەوە.
دوو جەریش لە فەرمانەوای دوژمندار هەیە، جەرەکیان فەرمانەوای دوژمنداری دەرەکییە، ئەمەیان ناوماەکی یەکگرتوو تەبا و بەکەشی هەیە و دوژمنەکانی دەرەکین واتا لە ووەاتانی ترن. ئەمەیان تا ادەیەک لەژیکییە، بەو پەیەی وەاتان و شارستانییەکان جەرەک لە پاوانخوازیی و کەنترەکردنی یەکتریان تەدایە و پەویستە هەر ووەاتەک سوپا و چەک و شورا و حیساباتی خەی بە هەند وەربگرە.
جەری دووەمیان ئەو فەرمانەوا دوژمندارانەن، کە دوژمنەکانیان لەناوخەی ووەاتەکانیاندایە، بەو جەرە کەمەگاکانیان لەت لەت دەکەن و دەیاندەن بە گژی یەکتردا و چەندین شەی براکوژیی و ناوخەیی تەدا سەرهەددات، وای لە دەت ئەو کەمەگایانە لە هەموو هەلەکی ژیانی مرەیی مەدەرن و یاسا و تەبایی و مافەکانی هاووەاتیی، بەبەش دەبن.
گەورەترین کارەساتی دەسەاتدارە دوژمندارە ناوخەییەکان، ئەو خەدوەمەندکردنەیە کە لە دژی یەکتری ئەیکەن، بەو جەرە هەموو داهاتی نیشتمان و خاکی نیشتمان بەشی ئەو دەسەاتدارە دوژمندارانە ناکات، چونکە ئەم قەرخکارییە جەرەکە لە جەرەکانی سەنگەرگرتن لە یەکتریی، کاتە دوو جەر یان زیاتر لە هەز، دوو جەر یان زیاتر لە کەمپانیای پەیوەندیی و کەمپانیای نەوت و کەمپانیای وەبەرهەنان یان پاوانکردنی خاکی نیشتمان و دوو جەر یان زیاتر لە زانکەی ئەمەریکیی ..ئەم شە و پەشبەکە بازرگانییە بە سنوورەی نەوان دەسەاتدارە دوژمندارەکان، کەمەگا دەنەتە سەر ساجی عەلی و ئیفلاسیی پەدەکا، هەر بەیە ئەبە ئاسایی بە بە لامانەوە کاتەک هەز دوژمندارەکانی لای خەمان دەەن داهاتی نەوتیی و نانەوتیمان سفرە .. واتا ئەو داهاتانەی وەات تەنها بەشی کەبەکە دوژمندارییەکەی خەیان دەکات و یەک فلسی لە زیاد نییە هەتا بیدەن بە کەمەگا .
لە شانەنامەی دوژمنانی مەکسیم گەرکیدا، کاتە کەمەنیستە یەکسانخوازەکان تەکەاوی کەمەگای ەوسیای قەیسەری و وەجاخزادە دەبن، دەخەکی دوژمنایەتیی باە بەسەر چین و توەژەکانی کەمەگادا دەکەشە، ئەویش وا لە گەرکی دەکات ئەو شانەنامەیە بنوسە، لەوەدا دەسەاتی قەیسەریی ئاگای لەو دوژمندارییە نییە یاخود ئاگای لەیەتی و خەی لە نەبان دەکات، بەام دوژمندارییەکە لە کەمەگاوە سەری هەداوە و .. کەمەگا خەی سەرپەرشتیی ئەو دوژمندارییە دەکات و کاری بە ئەکا و بەهەزی ئەکا، هەروەکو لە ەمانی براکوژی نوسەری

یەنانی، نیکەس کازانتزاکیشدا بە هوونیی و ئاشکرا دیارە، ئەمیان دوژمندارییەکە میللەت بیاری لەسەر داوە و کاری بە کردووە کە ئەتوانین ناوی لەبەین شکش.
دانتی، ئەو شاعیرەی کە بە یەکێک لە گەورەترین نەخشەکێشانی مێژوو دەژمار دەکرێ، لە یەکێک لە نووسینەکانیدا باس لە پاشایەکی فلۆرنسا دەکا، لە بنەیەکی نیشتمانیدا، گەنجێک پێلاماری کچی پاشا دەدا و ماچی ئەکا، شازن شەتگیر ئەبێ و داوا لە پاشا ئەکا بە زووترین کات سزای ئەو گەنجە بپڕێنێ، پاشا بە زەردەخەیەکەوە ئەڵێ : ئەگەر سزای ئەوانە بپڕێنین کە خۆشیان ئەوەین، ئەبێ چی لەوانە بکەین کە ڕقیان لەمان ئەبێتەوە؟
ئەمە نمونەی حوکمڕانێکە، دوژمندار نییە و ڕەگایش نادا تەوی دوژمندارییەکی لە ناخیدا بێوە، بەڵام لای خەمان سەردەشت عوسمان بە دڕندەترین شێوە گیانی لە لاشەی جیادەکرێتەوە، ئەو کوڕەی کە سەرتاپای جوانیی و هیوا و دنیابینیی بوو، تەنها تاوانی ئەوە بوو لە کۆمەڵگایەکدا هاتە دنیاوە کە فەرمانڕەواکانی دوژمندار بوون.

نەوزاد بەندی

کات و شوێنی خەت ، کات و شوێنی ئەوانی تر.. نەوزاد بەندی

یەکێک لە تاوانە گەورەکانی دەسەڵاتداران لە جیهانی مودێرنا ، خراپ بەکارهێنانی پێگەی دەسەڵاتە ..ئەم تاوانە چەندین سەرکەکەماری پۆلکەشی دادگاکان کردووە و ئەکا و سزای توند و دوورخستنەوەی هەندەکیانی لەکەوتەوە و دەکەوێتەوە وەک بە کلنتەنی سەرکی پێشووی ئەمەریکا و یەهود ئەمەرتی سەرکی پێشوتری ئیسرائیل و هەڵمەت کەی ئاوێزکاری وڵاتی ئەمانیا.
لە ڕاستیدا بنچینەی ئەم بابەتە ئەوەیە تۆ کاتە کارێک ئەگریتە دەست ، هەر کارێک ، میریی بە یان کاری تایبەتیی خەت، ئەبیتە خاوەنی دوو جۆر کات و دوو جۆر شوێن. کاتێکیان کاتی کارکەتە، ئەو کاتە هی خۆکە، ئەبێ خزمەتی خۆکی تێدا بکەیت و نابێ بە خەتی تێرخان بکەیت. کاتی دووەمیش کاتی خەتە، ئەبێ لە هەموو پلە و پایە

و بەیاردانێک خەت دابماڵیت، هیچ پەیوەندییەکت بە کارەکەتەوە نەمێنێت و بە خەت بژیت.
هەروەها کە کارەکت دەست دەکەوێت، چ فەرمیی چ پریقەیت ، ئەبیتە خاوەنی دوو شوێن، یەکەمیان شوێنی کارەکەتە. ئەو شوێنە تایبەتە بە کارکردن بە خەڵک و ئاپڕاندنی مامەڵەکانیان و بە هیچ جۆرێ شوێنێک نییە تایبەت بە خەت و خەزم و هاوڕێکانت، نابێ بە هیچ تایبەتمەندییەکی خەت بەکاری بهێنیت. شوێنی دووەمیش هەموو ئەو شوێنانەن کە دوای تەواو بوونی کارەکەت ڕوویان تێدەکەیت ، شوێنگەلێکی تایبەتن بە تەی مرۆڤ نێک تەی خاوەن کار و بەرپرس، واتا لە شوێنەکانی دوای کاردا، تە مرۆڤکی ئاسایی و ئەبە واز لە جل و سەرگ و پلە و پایە و ئێستێرە و تاجەکانی سەرشانت و ئوتومبیلەکانی شوێنکارەکەت بهێنیت.
ئەگەر ئەم بابەتە گرنگ و هەستیار و شارستانیی و مەدەرنە لە کەمەگای خەمان و کەمەگا مەدەرنەکاندا بەراورد بکەین، بەمان دەردەکەوێت ئەمە چەند بەربەریی و خەڵکیی و دوور لە یاسا و پەنسیپەکانی کەمەگای مەدەرنین.. ئەمە چەند خەپڕست و دەگما و دواکەوتووین.
کاتە لای خەمان مامەڵەیکت بە دەستەوێە و ئەچیتە بەردەم ژووری بەڵەوبەرێک، دەیان و سەدان کەسی تر بە مامەڵەکانیانەوە وەستاون، دەرگای بەڵەوبەر داخراوە، چونکە بەڵەوبەر میوانی هەیە ..یان بەڵەوبەر چاوپێکەوتنی تەلەفزیۆنیی هەیە، لە کاتێکدا ئەو بەڵەوبەرە بەربەریانە ئەوە نازانن ئەو کاتەی لەو ژووڕەکانیاندان، کاتی ئەو هاووڵاتیانەیە بە مامەڵەکانیانەوە لە بەردەم ژووڕەکانی ئەوانا ڕاوەستاون و پێکخراون، بەڵام ئەوانی بەربەریی کاتەکانی خەڵکیان بە خەیان دزیوە و .. لە شوێنی کارەکانیاندا لەگەڵ خەزم و هاوڕێکانیان قاوە ئەخەنەوە و باسی پڕۆژە و ژیانی تایبەتیی خەیان ئەکەن.
تەماشا ئەکەیت سەرێک حوکمەتێکە یان سەرکحیزبێکە، لە دوای کارەکەیشی هەر سەرکحوکمەت و سەرکحیزبە، هەمان پشاک و هەمان ڕیزە ئوتومبیل و تەنانەت لە ماڵەکیدا ئاڵای وڵاتەکەی هەڵواسیوە، واتا یەک کات و شوێنی هەیە، هەمیشە و تەنانەت لە حەمام و ژووری نوستنیشدا ئەو هەر سەرکە و هەر ڕەچی سەرکایەتیی ئەگەڵ .. کات و شوێنەکانی خەی وەک مرۆڤێک ناوەت، ئەیەوە لە هەموو کات و شوێنەکانا ئەو هەر تاج و داڕکان لەسەر شانی بن و تەنانەت لە خەویشدا هەر بە چاکەت و بەینباخ و ئاڵاوە بیگوزڕنێ.
ئەم دەخە ترسناکە گاتەجاڕە بەگەی ئەوەیە ئەمانە کەسانێکن ئەو پلە و پستانیان فاندووە یان دزیویانتەوە، بە میرات بەیان

ماوتو، خیشیان بوا ناکن بووبن خاونی ئو پله و پست، هر بی وک مناک کل پکا جووت پاوی بئکن، بوا ناکا بووبت خاونی جووت پاو، ئیاننوسن بسنگیو و شویش لای خیدا ئیانخون.
تکردنوی کات و شون ئازاد کستییکان لاین خاون پل و پستکانو، دانانی ناوی هکراوی خیان لسر مزکانیان، هواسینی ون و پیکرکانیان لفرمانگکان و شقام و میدانکاندا، تکا گمژیی و بربرییت و تنانت شتبوونی ئو کسان دردخن کل دروی کات و شونکانی کارکانیاندا، خیان و پل و پست و دساتکانیان نیشانی خک ئدن، بئوی بسری هزارمین جار یان بردوامیی بخکیی بسلمنن کبئوان سرکن و خاون پل و پایی برزن، بئو خون نیی و استیی، ئوتا ئتوانن لهموو جیک ون و پیکری خیان دانن، کیان بوت بهز و دومندی بکن و ..کیشیان نوت بیکوژن یان زیندان و نانباوی بکن..ئوتا ئوان شو و ژ ، لیل و نهار، هموو شتکن.
ئم لکاتکدایه لواتکی وک ئیسائیلدا و لسروختی ناهمواری جنگ و پشویی ناوخدا، دادور کوی نتانیاهی سرکی ووات پلکشی دادگا دکات بتاوانی دستخستنی پاسپرتی دیپلماسی .. ئمیش خراپ بکارهنانی شون و پگی باوکتی کئب بخزمتکردنی هاووتیانی ئیسائیل بت نک بیاساشکنیی و دسکوتی لابلا و نایاسایی بکوی سرک .
لئوروپا سرکی وات و پاشا و وزیر و کس بناوبانگکان لناو تراموای و میتر و بازا و سمونخانکاندا ئبینرن، وک هاووتییکی ئاسایی. چونک ئو کسان وک هر کارمندکی ووات دوو جر کات و شونیان هی، کات و شونکیان هی کارکیان، بجلی فرمیی و دساتی با و لکشکی سرکایتیدا.. بام کات و شونی دوومیان کات و شونی تایبت بخیان، ئازادیی و هناسدانیان وک مرڤکی ساد .. دوور کوتنویان لکشک و پاسوان و دسات و تاج و ئستر و دا و بینباخ..بئوی مومارسی مرڤایتیی و مرڤبوونیان لبیر نچتو. چونک مرڤ کات بردوام ی دسات و برپرسیارتیی گا، ئیتر ئب بئکتر.. واتا لژیانی ئاسایی دادب، لئازادیی و مرڤبوونی خی یاخی ئب، ئبت کائینک شایانی بزیی و پکنیش لهمان کاتدا، تماشا ئکی چلی هاوین و پلکانی گرما لسروو 45 پلی سدییون، کچی ئوی ئکتر لناو چاکت و پانتکی شدای و بینباخکی ئستووری لملی جاندوو، لکاتکدا

ئەبینین پاشای ووڵاتەکی ئەوروپیی لە دوای تەواو بوونی کات و شوێنی کارەکەی، بە تەی شەرتەکی پیرۆزیی و کاوبێکەوە لە پارکەکدا دانیشتووە ساردەمانیی ئەخوات.

بە پێچوانەوە لەکەمپەگا دوا کەوتوو ، قوە بەسەرکانا، ئەو کەسانەی پیشکەیان کرێکار یان کارگوزار یاخود پاککردنەوەی شەقامکانی شار، ەوخساری خەیان دادپەشن، واتا کات و شوێنی کارکانیان ەەت دەکەنەوە و وەک تارماییەک خزمەتکانیان پێشکەش بە کەمپەگا ئەکەن، لە سەدا سەد پێچوانەی سەرکخێ و حیزبەکانن، چونکە لەو جۆرە کەمپەگا بەربەریانەدا پاککردنەوەی شەقامکانی شار پیشەیەکی قێزەونە و ئەوانەی ئەو کارانە ئەکەن بە سوک تەماشا ئەکرێن، ئەمەیش وا دەکات ئەو کارمەندە بەەزانەی کە لە ووڵاتی یابان ناونیشانی ئەندازیاریان پێدراوە و بەرزترین موچەیان هەیە ، لە کەمپەگا بەربەریەکاندا لە کاتی کارکانیاندا دەمامک بکەن بە ئەوەی هیچ کەسە نەزانێ ئەوانن نیشتمان پاک ئەکەنەوە ، بە پێچوانەی سەرکخێ نیشتمانفرۆشکانەوە کە بەردەوام ئەوە بیری خەڵک دەننەوە ئەوانن سەرەک و دەستێیشتووی وڵات ، ئەوانن و کەسی تر نیە، ئەویش حەقیقەتە و خەون نیە.

لە کەمپەگا دواکەوتووکاندا یان لە کەمپەگاخێکیی و بەربەریەکاندا، ئەوانەی فرۆشیارن یان مارکێت ونوسینگەی تایبەت بە خەیان هەیە، بە ئارەزووی خەیان کار دەکەن و پابەندنین بە کاتکانی کارکردنەوە، واتا بە بێ ئاگادارکردنەوەی پێشوەختە، نوسینگە و فرۆشگاکانیان دادەخەن یان ئەو ەەژە هەر نایەن بە کار یاخود درەنگ دێن ، لەو کاتەدا چەندین کەس لە شوێنی جیاجیاوە دێن بە ئەو فرۆشگا و نوسینگانە و بە نائومێدیی ئەگەڕێنەوە. ئەم ەەفتارە خەڵکیی و بەربەریە لە وڵاتە مەدەرنەکاندا ەەپەدراو نیە، ئەبە کاتکانی کارکێت هەواسیت و پابەند بیت پێیانەوە، چونکە کاتی خەت نین و کاتی هاووڵاتیانن.. ئەگەر لەو،کاتانەدا لەوە نەبیت واتا کاتی هاووڵاتیانت بە فیە داوە و کەاوت لەسەر ناون و فریوت داون، هەر بەیە یاسا لێی بەدەنگ نابە.
وەک چۆن کە ووڵات دوچاری قەیران دەبێتەوە و سەرەک ناتوانە چارەسەریان بکات، دەتە ەاگەیاندنەکان و دەست لە کاردەکشێتەوە، چونکە کەمپەگای مەدەرن سەرەکی گەمژە و بودەێی پە قبوە ناکرە و ئەبە دەستەکاربکەشێتەوە.
لەرەدا ئەگەینە دەرئەنجامی ئەوەی مرۆڤی خاوەن کار، دەبێتە خاوەنی دوو کەسایەتییەکی ئەکتەر یاخود ەەبەت . لەگەڵ

کسایتییکی ئاسایی خی.
کسایتییی ئکترکی، لی کاتی کارکیدایی و ..ئبی لی سداسد لی تایبتمندییکانی خی داببت و وک ببتک کارکی اپننت و خزمت بی هاووتیان بکات.هرچی کسایتیی دوومیش ، کسایتییی استقینکی خیتی کی لی دوای کارکیو دست پدکات و .. خی لی ئکتریی و ببتیی زگار ئکات، وک خی ئژی و درژی بی تایبتمندییکانی خی ددات .
لم پناسیو، ئگر بوانینی کمگای خمان، ئو هموو ئکتر و ببتی سیاسیی و کمایتیی و ئاینیی دبینین، کی دوای هزاربارکردنوی هميشییکانیان، بوون بی جی پکنین و جنو و پلار و گاتجای هاووتیان.. خیشیان توشی هزار دردی دروونیی و جستیی بوون و بی نخشیی ترسناک و دگمن ئمرن، چونکی کاتک مرڤ بی درژایی ژیانی ببت ئگی و لی مڤایتیی دردچی و بی مرگکیش کتایی دت کی لی مرگی مرڤی ئاسایی ناچت.

گان و سراخ و شقامکانی عقاریی و پرسیار و قاوخانی یحانی و من و هموو شتی ، بی بی تی.. نوزاد بندی

(ئوانی کی تنانت نزاکانیشیان تنها بی خشبختیی خیانی، بی بکسیی ئمننو)

من کی لسرتاپای ژیانما بی دوای هیچا نگاوم ، بوی بی دوای تدا گام ..پم سیر بوو ..!
لو دنیایی وک سینییک هموو شتکی تیا دیار و
هیچ ون نابی ، بوی تی هر وون بووی لالام ..پم سیر بوو ..!
من ، وک مرڤکی مام ناوندیی ،
ئوانی لی ما چوونی در

ئینتەرنەتیان پە نامەنە..
تە ، وەک مەتەخوانەکی کەن ،
ووتت هەر ەیحانە و تەواو ..
گرنگ نییە لە هەندا بی یان پاریس ..
تە هەفتەیەک کەناری بی و
ئەو قەفەزەکی ژەنگاویی ..
ئەو هەفتەیەک قەلەش بە و
تە قەفەزەکی سیحراویی ..
گرنگ نییە ..
نەهاتبووم دەرگایەک ئاوەا بەت و ..
قەرییەک چا دەمکرە بەم ..
من هاتبووم ،
ەاستەکەی ەامکرد بوو لە خەم ..!
وەک برینە پەش سی و هەشت ساە ،
لە پزیشکە هەهاتبە ..
ژیان و مردن بووم پەکەوە ..
وەک تاکە پەستاەی ەشی
ەمانیی ، پەش دەیەها ساە ..
نازانم چەن خەم هەندایە ناو زبەی حیزبەکەوە؟!
پیاوەکی ەینکوت لەبەری ،
پانتە خوری ، پەاو مەدەلی ئیتاەیی .. ملپەچەکی مام ناوەندیی
وەک ئەوانەی لە ماە دەرچوون، مەبایلەکەیان بیر چووە یان جزدانە
..
ئەستا چەن لەو جەنگەدا ،
ئەگەم لە دوای زەنگیانە ؟ ..
ەاستەکەی من نەهاتبووم
تە بدەزمەوە و بمبینی ..
ئەوەندەی تینوی چاوشارکەی حەفتاکان بووم ..
حەزم ئەکرد بە کەانەکا بگەم ،
باهیچیش نەدەزمەوە ..
بە چەند سەعاتە، مناەیی و کارەزی وەستاشەریف و
عەتا و ئاژەنی عەلی بەگ هاتنەوە لام ..
لە پەا وون ئەبوونەوە و
هەم بە دوایانا ئەگەام ..
من ئەمزانی تە خەونت بە شاعیرەکی باەابەرزی وەجاخزادەی وەک
ئەسکار وایەدەوە ئەدی ..
لە ئوتومبیلەکی بوگاتی دابەزەت و ..

لە نهەمی پەنجا و چواری تاوەرەکا،
پەت بەە فەرموو ..وەرە ژوور ..
من ئەمزانی وەک دارتوویەکی پەککەوتە ئەتبینیم و ..
تووی شیعرت ئەچنیەوە ..
ئەتویست وەک حەبیبە لە دوورەوە خەت نەمر کەی،
تاوە نەچیتە بنیەوە ..
بە ئاگا بووی لەوەی منیش
وەک ەاوچییەکی بە هیوا،
داوە هەبەتە ناو دەریا ..
تەم هەئەدا ، تا ەەژانی زانکە و
یادی پەش چل ساەت پە ەاو بکەم ..
تا شیرینت پە بانگ بکەم ..
(شیرین بە دوو چاوی سەوز و ..
دوو گەنای خە و گەشەوە ..
بە جوانترین جل و بەرگ و
سەرسامترین ئەندامی جوانی
لەشەوە ..
هەموو ەەژە لە ەەگاکەمدا ئەوەستا ..
لە دنیای پە سەز هەستا ..
چاوەەوانی منی ئەکرد ..
هەموو ەەژە
شیرین بە ماشەنەکی شیک
چاوەەوانی منی ئەکرد
منی هەژار ..
منی تاریک ..
نا ..شیرین ..نا ….)★
ئەویش تەنها خولیایەکی سارد و سە بوو ..
درەختی تینوو فەنکایی لە کوە بەنە ؟
هەوری ئاسمانی ئەم شارە ،
تەمی خەم و
دوکەەی جگەرە و ترسی خەەکەکەیە ،
بەفر و باران بە ئاوایی لە کوە بەنە ؟ ..
ئیتر بە دواتا ناگەەم ..

چونکە چیتر هیچم پە نادەزەتەوە ..
وەرەوە مانی باپیرت ..
جەرە وون بووم ،

وەک مردنی کەسێکی مام ناوەندیی وام ،
کەسم پێ کەناکرێتەوە ..

شتی تریش

⋆ ئەوەی ناو کەوانەکە ، شیعرێکی پێش 43 ساڵە، بەناوی ـــشیرین ـــ لە ژمارە 40 ی گۆڤاری کارواندا بڵاوم کردەوە ساڵی 1984 ئەو کاتە تەلەبەی پەلی یەکەمی کۆلێژی زانست بووم لە زانکۆی موسڵ

قەومێک بە ناو کتێبی گینەز.. شیعری نەوزاد بەندی

ماشێن بە بەنزین ئیش ناکا ..
درەخت بە ئاو وشک ئەبێ ..
ئاژەڵ بە بێ ئاڤ ئەمرێ ،
چرا بێ نەوت ئەکوژێتەوە ..
پەڵاو بێ بە بەیاخ ئەدڕێ ..
مشک بێ ناخونەک ناژی..
زەوی بێ باران شەق ئەبا ..
لە ناو خوێنا،
نیوترۆفیل میکرۆب قوت ئەدا ..
لیمفۆسایت ڤایرەس نەش ئەکا ..
سەگ برسی بکەی، ئەوەڕێ،
هەڕەمەت ئەبا ..
پشیلەکان ئەمیاوێنن ..
مریشک بێ دان ، ئەگارێنێ ..
حوشتر بێ ووشتراوک ئەمرێ ..
چەلەکە ئەیکا بە هەرا ..
گورگ بێ نەچیر ئەلورێنێ
کەر بێ وێنجە ئەزڕێنێ
ئەسپ برسی بێ ئەحیلێنێ ..
قەڵەڕەشکەکان ئەقڕێنن ..

هەور بە باران ، ئەگرمێنە ..
ماسی ئەکسجینی ببڕێ ،
باز ئەدا ، خەی ئەخنکێنە ..
ووزگ خواردنی باشی نەبێ ،
با ئەکات و ئەیقەومێنێ ..
لەش خزمەتی نەبێ و نەیشەی ،
بەگەن ئەکا ..
مەشک بە خەوبێ ،
ئەبزەکێنێ ..
درایڤ شەفت گریسی نەکەی ،
ئەقیڕێنێ ..
چیمەنتێ ئاو نەخواتەوە ،
درز ئەبا ، ماڵ ئەڕوخێنێ ..
بارانا و گەر فەرشی سووری
مەنهەڵکی بە ڕانەخەی،
ئەبە بە لافاو ،
سەیداوا نوقم ئەکا ،
ئەیخوسێنێ ..
قژ نەیتاشی،
ئەتباتەوە چاخی بەردین ..
گەرم و ساردی ماڵ هەک نەخەی،
شە و کەووو دایدەنەن کەمین ..
ئەنجامەی دەرگا چەور نەکرێ،
شەتت ئەکا بە جیهێ جیهێ ..
هایدرۆلیکی گەڕ نەگەڕێ ،
دەست پێ ئەکا بە قیهێ قیهێ ..
چاو کز بوو ، چاویلکە نەکەی،
هەزار ڕووداوت توش ئەکا ..
بنمیچەکەت دار و قوڕ بێ ،
یەکسەر داوای بانگوش ئەکا ..
ساردکەرەوە بە کارەبا ،
خواردنەکانت خراپ ئەکا ..
هەینی مناڵ ،
داوای پیتزا و کەباب ئەکا ..

⋆ ⋆ ⋆

تەنها کوردی

باشور نەبێ ،
بێ بێ نان و ئاو هەر نامرێ ..
سێ چوار مانگ موچەی نەدەیتێ ،
بێ خەم و دڵی گەرد ناگرێ ..
(زاریشی هەیە و ناقڵێ
باڵیشی هەیە و نافڵێ)
بێ مانگ .. بێ ساڵ ،
بێ حەقدەست کارت بێ ئەکا..
هیچ دەنگەکی لەوێ نایە و
لێ هەموو شتەکی کەمە ..
مات و مەزامەند و تەبا ..
دەش داماوێ وەک مقێبا ..
هەر دەمیشی بکاتەوە ،
نوکتە و گەرانی دەتە دەر ..
چاوەڕوانن خوا چاکی کا ..
یان ئەمریکا ،
بەردیان بە بەهەنتێ بەر ..
لەسەر دەریایەک نەوتن و
ملیاران دۆلار قەرزارن ..
بێ بێ ئیش ئەسوڕێنەوە و
بێ هەزار دەرد دەردەدارن ..
کەچی بەخەم و دەخۆشن ..
خەریکن یەکتر ئەدۆشن ..
سەرقاڵی زاوزێ و ژنخوازین
ئەویش بەگەیە کێ ئازین ..
هەتا برسی تر بن ، زیاتر
مناڵ ئەخنەوە ، سەیر !
لێ بەر مناڵ نەخستنەوە ،
خەم زەر ئەخۆن کچی قەیرە .!
نوێژکەر و خواناس و مەردن ..
عەیبە لێ لایان باسی کەن ،
بەس خوا ئەزانێ دووچاری
چەندێ سوکایەتیی و دەردن ..
ژەر و سەریان زەر جیاوازە ،
لێ سەرەوە ئەڵێن خوایە فریا کەوێ ..
لێ ژێرەوە پێیان وایە
نانکەیان وا لای پاسدار و جەندرمە و بی دووی ماریەنز ..

د هیچ نبە بیانخنە
کتبی گینز ..
با بچنە ناو مژووو ..
بچنە پننی کمە مرووو ..
لە بیابانی وشکا ئژین ..
وک هندە جری مروولە ..
ئژین بە ئاو
بە دانولە ..
ئوی گرنگە لە لایان ،
ازاندنوی دم وفقیان ،
بە بیاخ و نشترگریی ،
بەکو ببن بە پپولە

ئبوو.. نوزاد بەندی

لە پناسی شەشدا ، جرج سوبر دیتی ئە : شەش وخانی وات و دووبارە بنیاتنانویتی .
هانتنگتن و نیومان ئەن : شەش گەینی بەهاکانە.
ئگر لو دوو پناسیو بە شەشی گلانی عراق بە هرمی کوردستانیشو کە بوو هی وخانی سیستمی بعس بوانین، ئوا توشی شک ئبین.
لە دوای ئو شەشو، ئبوو فەمی دسەاتی خزان و بنماە نمنە، گوندیی عودی و قوسی و برزان و عەلی کیمیاوی و وتبان نمنن، کچی بە پچوانو، سدان و هزاران عودی و قوسی و وتبان وعەلی کیمیایی و برزان تکریتیی نو هاتنە کایو، ئو یاساشکنیی و تاوان و پاوانخوازییانی ئوان نیانکردبوو یان فریا نکوتبوون ئنجامی بدن، ئمان بە زیادو و تنانت لسروو زیادو بە ئنجامیان گیاند.
ئبوو هز تایبتکانی سدام وک گاردی کماریی و پاسوانی تایبت و فیدائکانی سدام نمانایە و لە جگایان سوپایکی نیشتمانیی دابمزرایە، کچی سوپا هەوشنرایو و دیان و سدان هزی تایبتی دمامکدار و میلیشیا دروست بوون، کە هیچ ئینتیمایکیان بە نیشتمان نبوو، ئیشیان تنها پارزگاریکردن بوو

لەو کەسایەتی و حیزب و بنەمانەی کە ایانگرتبوون و نانیان ئەدانە.
ئەبوو دیاردەی دەیان کەشکی شاهانەی سەدام حسەن و کوە و خزمانی نەمانایە و قەاچە بکرانایە ..کەشکەکانیشیان بکرانایە بە مەزەخانە، هەتا خەکەکە و گەشتیاران سەردانیان بکردنایە و تەماشای زیادەویی و پاوانخوازیی و خەپەرستی ئەو دیکتاتەریان بکردایە وەک چەن گەشتیاران ئەچنە ئەران بە تەماشاکردنی کەشکەکانی ەزا شا و ئەو هەموو خەشگوزەرانییەی بە خەی و ماە و منایی فەراهەمی کردبوون، بەام دوای ەوخانی بەعس، سەرکردە شەشگەکان کەشمە کەشمی ئەویان بوو کامیان لە کەشکەکانی سەدامدا بژین و بە کەمایی ئیسراحەتەوە قاچیان لە اکەشا و خەزانەکانیان تەدا نیشتەجە کردن..لەویش زیاتر هەزاران کەشکی نوەی تایبەت و ناوازە لە ووەاتدا بنیات نران بە سەدان سەرکردە و سەرەک حیزب و کوە و خزم و هاوئاوازەکانیان، بەویشەوە نەوەستان، ملیارەها دەلاریان ناردە ئەوروپا بە کەینی سەدان کەشک و تاوەر و مە ، هەروەها عەمبارکردنی ملیاران دەلار لە بانکە ئەوروپیی و ئەمەریکییەکاندا بە ناوی خەیان و ماە و منایانەوە.
ئەبوو دەزگا تەقەنەر و ئەشکەنجەدەرەکانی بەعس بە هەتا هەتایە لە گە بنرانایە و .. جەرەکی تر لە دەزگای ئاسایش دامەزرەنرانایە کە لە خزمەتی بیر و باوە و ئایدیا جیاوازەکاندا بوونایە، بەام بە پەچەوانەوە سەدان دەزگای تەقەنەر و داپەسەنەری حیزبیی و مەزهەبیی دروستکران، سەدان زیندانی نهەنیی و حیزبیی و بنەماەیی بنیات نران، کە هەموویان سیخناخکران لە کەسانی ئەپەزیسیەن و بیریار و زانا و دانا کە لەگە دەساتە ناوچەیی و میلیشیاکاندا هاوئاواز نەبوون.
ئەبوو دیاردەی گەلەگورگی حیمایە و پەلە ئوتومبیلی ەشی لە بن نەهاتووی دوای سەرەک و سروود و گەرانیی بە قەد و بایای سەرەکدا بە هەتاهەتایە لە گەنرانایە، سەرەککی نیشتمانیی و خاکیی و تەکنەکرات جەگای بگرتنایەتەوە، کەچی سەدان و هەزاران سەرەک و کوە و کایی سەرەک، دەیان هەزار پاسەوان و حیمایە و ئوتومبیلی گوللە نەبە هاتنە ئاراوە، بە جەرە هەزار ەحمەت بە کفن دز ەوانە کران، سەدان سروود بەسەر سەرەکە تازەکاندا و ماە و منایاندا هەدران ، بە جەرەک ئەگەر بەعس گەرانیبەژ و شاعیرەکانی ناوخەی ناچار کردبوو، شیعر و سروودی بە ەکبخەن، ئەمان ملیەنان دەلاریان دا بە هونەرمەند و شاعیری بەگانە، بە ئەوەی ئەوەندەی تر بیانکەن بە پەند و جەگای پەکەنین و گاەتەجایی میللەتان ومیدیاکانی جیهان.
ئەبوو دیاردەی اگەیاندنی تایبەت بە سەدام حسەن و ەژنامەی

تایبت بە سەدام حسەن بە هەتا هەتایە قەاچە بکرایە . ئەبوو دیاردەی هەواسینی وەنەی سەرەک و پەیکەری سەرەک لە ەگ و ەیشەو هەکەنرانایە، سەرەکپەرستی و سەرەکپیرەزکردنیان لە بیر و بیرەوریی میللەتدا بسەیایەتەو، شتەکیان نەهەشتایەتەو لە بەربەست لە نەوان سەرەک و میللەتدا، وەک هەر ووەاتەکی ئەوروپیی و تەکنەکرات کە سەرەک و پاشا و وەزیرەکان لەسەر پاسکیل و لەناو میترە و مە و مارکەتەکاندا وەک هاووەاتییەکی سادە و ساکار دەردەکەون.

کەچی سەدان هەندەی سەردەمی بەعس، ەژنامە و بەاوکراوە و کەنا و ەاگەیاندنی تایبەت بە سەرەک و حیزب و بنەماە و مناەکانیان دامەزرەنران .. پەیکەر و وەنە و تابلەی سەرەک و بنەماە و مەزهەبەکان گەیشتە چەپەپە، ملیەنان دەلار لەو دیاردە بەسوود و ەووکەشەدا خەرج کران و خەرج ئەکرەن، لە کاتەکدا ملیەنان هاووەاتیی ئەو وەاتە لە خوار هەی هەژارییەو بە دەست باری قورسی گوزەران و نەخەشیی و نەخوەندەوارییەو ئەناەنن

دوو جەر جیهان دروست کران کە هیچ پەیوەندییەکیان بەیەکەو نییە، جیهانەکیان پەپە لە نەهامەتیی و بەکاریی و نەخەشیی و کەشەی قوەی خزمەتگوزاریی بە هاووەاتیان. هەرچی جیهانی دووەمە، جیهانەکی پە پە لە ملیارەها دەلار و ڤەلا و گەشتی وەاتان و پەژەی گەورەی تاکەکەسیی و کچە مەدەل و زیادەویی لە ەابواردن و خەرجکردندا، ئەم جیهانە تایبەتکرا بە سەرەکخە و حیزب و بەناو سەرکردەکان .. دوو جیهانی جیاواز کە هیچ بەریەککەوتنەکیان نەبوو و نییە، مەگەر لە مەوسیمی هەبژاردنەکانی سەرەکایەتیی و نوەنەرایەتیدا بە چەند ەژەک خەک بینین بە هەخەتاندنیان دووبارە هەلوشینی دەنگەکانیان.

ئەبوو ژمارەی عەرەبانە و دەستگە و خانەکانی لەشفرەشتن و بەدکاریی کەمبکرەنەو و نەهەرەن و ..کاری شایستە بە هاووەاتیان بەدەزرەتەو کە لەسەر زەریایەک نەوت و گازی سروشتیدان، کەچی ژمارەی عەرەبانە و خانەکانی لەشفرەشتن دەیان هەزار جار زیادیان کرد ..وخساری ووەات گەا بە وەاتەکی سەرەتایی چاخی بەردین، چاخی پەش تەکنەلەجیا و کەمەگای مەدەنیی .

ئەبوو ەگا و بانی سادە و ساکاری سەردەمی ەژەمی بەعس، چاکبکرانایە هاوشەوەی ووەاتە مەدەرنەکان، بەام ەگا و بان هەندە وەران و کارەساتبار کران، ەووداوەکانی هاتوچە وەک بەرەیەکی جەنگی ترسناکی لەهات کە ەژانە هەزاران مردوو و برینداری لەدەکەوەتەو.

بە ەزیکردن بە بەوانام لەسەردەمی بەعسدا یەکەک بوو لە دیاردەکان بە هەی گرنگیدانییەو بە سوپا و هەزی ناوخە و ئاسایش،

ئەبوو لە دوای ەوخانی ئەو ژەمە، بەها و شکە بە زانست و خوەندن و بەوانامە بگەایەتەوە، کەچی ئەو گەمە لەتر کرا، بە قبوە خاس هەر ئەندام و دەستەکی حیزب بیویستایە، ئەیتوانی بچەتە کەلەژ و خوەندنی باڵا بە دەست بهەنەت بە بە ئەوەی هیچ تایبەتمەندیی و زیرەکییەکی تەدا بە .. لە لایەکی تریش دەستیان کرد بە فرەشتنی کورسی خوەندن لە زانکە حوکومییەکاندا بە ملیەنان دەلاری ساڵانە بە ناوی پاڵالەل و ..کردنەوەی دەیان و سەدان زانکەی ئەهلیی بە بازرگانیکردن و پارە گرد کردنەوە، لەرەدا ئیتر ەەی زیرەکیی و داهەنان سفر کرایەوە و بە ناخی زەویدا ەەچوو. کار گەیشتە ئەوەی سەرەکخەە و پیاوەکانیان بە بە ئەوەی بچنە زانکەکانەوە، بەوانامەی پەفیسەرییان بە دەلیڤەریی بە ئەەیشتە کەشکەکانیان.

بە پەچەوانەی پەناسەکانی هانتنگتەن و نیومان، ئەم شەشگەە ساختەچیانە هەستان بە نەهەشتنی ئەو پەنا و پاسارانەی کە ژەمی بەعس بە میللەتی دروست کردبوو، وەکو خوەندن بە خەایی، تەندروستیی بە خەایی،نەوت و بەنزین و غاز و کارەبا و ئاوی نیمچە خەایی، کەرەستە سەرەتاییەکانی ژیان بە خەایی، ئامەرەکانی ناو ماە بە فەرمانبەران بە نیمچە خەایی، ەاگرتنی وەات و ەەگریکردن لە ئاودیوبوونی ڤایرەسە کوشندەکانی وەک ڤایرەسی ئایدز و جگەر، هەروەها ەەگریکردن لە مادەی هەشبەر ، بە نیشتمانییکردن و بە حوکومیکردنی پەیوەندییەکان و نەوت و غاز و کارگە و دامەزراوەکان.

شەشگەە ساختەچەکان، کە لە بنەەتدا بریکاری کەەنیالیزمیی جیهان بون و ەەەکی درەزنانەی دەوەتداریی و نیشتمانپەروەرییان ئەگەا، هەستان بە تەکدانی هەموو ئەو پەنا و پاسارە خزمەتگوزارییانەی کە فەرمانبەران و هەژاران سوودیان لە دەبینی و گەشە و گوزەرانیان تەدا هەئەکشا،

خوەندن و تەندروستی خەاییان نەهەشت، نرخی سوتەمەنی و ئاو و کارەبایان لەسەر هاووەاتیان بە دەیان ئەوەندە و زیاتر بەرز کردەوە و کردیانن بە ئەهلیی کە ژەر بە ژەر هی سەرەکخەە و کوەکانیان بوون. کارگە و دامەزراوە و نەوت و غاز و زەوی و شاخ و دەشت و هەموو شتەکیان لە دەست نیشتمان و حوکمەت سەندەوە و ..تاپەی ەەشی هەموو شتەکیان خستە گیرفانی سەرەکخەە و کوە و یار و یاوەرانیانەوە.

وەات پە بوو لە ڤایرەسی ئایدز و جگەر بە جەرەک ەەژانە ملیەنەها دەلار لە پشکنینی ئەو ڤایرەسانەدا،لە نەخەشخانەکاندا، خەرج ئەکرەن .

بە هەزاران کیلە مادەی هەشبەر لە وەاتدا دەت و دەوا و ساغ ئەکرەتەوە. بەکاریی و نەخوەندەواریی و کەچکردن و بە هیوایی و

خ□کوشتن ل□ ه□□کشان□کی ترسناکدان.

•

•

•

•

پ□نا ب□ ت□ن□ک□ی خ□□□کانتان ببن.. ن□وزاد ب□ندی

ت□□ست□ی ئ□□□ : ئ□م□ ز□ر جار ب□ دوای خ□شب□ختیدا ئ□گ□□□ین و ناید□زین□و□، و□ک چ□ن ز□ر جار ب□ دوای چاویلک□کانما ئ□گ□□□ین ک□ ب□ ت□پ□ی س□رماندا ه□□مانواسیو□ و ناید□زین□و□ !

ل□ □استیدا ئ□گ□ر نان و□ک ه□موو ک□س و شت□ک □□زی ل□ ن□گریت، ئ□وا نان و ک□س و شت□ک□یش □□زت ل□ ناگرن و □□ژ□ک ل□ □□ژان ئ□ک□ویت□ داوی برس□تیی و ب□ک□سیی و ه□ژاریی□و□.

کات□ دوو س□ر□کی ئ□وروپا و ئ□م□ریکا ب□ خوان□ک ک□ د□بن□و□، دوو ه□مب□رگر و دوو بوت□ ئاو ل□ ب□رد□میاندا ئ□بینیت، ب□□ام ل□ خوانی دوو س□ر□کی وو□اتانی دواک□وتووی ب□رخ□ردا ، س□دان ج□ر خواردن و د□ستب□اویی□کی ناشیرین و تاق□تپ□وک□ن□ر ئ□بینیت.
جار□کیان ئ□باما و پ□تین ،س□ر□کی ب□ه□زترین دوو ئیمپرات□ریی□تی ئ□م□□ی جیهان، ک□بوون□و□، خوان□ک□یان دوو ه□مب□رگر و دوو بوت□ ئاو بوو ، ه□مان کات چ□ند ت□نگ□ئ□ستوور□کی د□س□□اتداری ن□وتفر□شی ک□نداوی ع□ر□ب ک□بوون□و□، چ□ندین م□□ و حوشتر ئامادا□ کرابوون، ل□ دوای خوان□ک□، س□دان کیل□ گ□شت و خواردنی ب□رماو□ به بیلد□ز□ر کران ب□ ژ□ر گ□□و□.!
ئ□و□یش به ج□ر□ ل□ ج□ر□کان وایکردوو□ ئ□باما و پ□تین، ل□ش□کی پت□و و و□رزشییان ه□ب□ ومیلل□ت□کانیان خاو□نی ئابووریی□کی ب□ه□ز بن، ب□□ام ئ□وان□ی ک□نداو، ق□□□و و ت□م□□ و ب□ هون□ر و ت□نگ□ئ□ستوور و پ□ ل□ ن□خ□شی و م□رگی ل□ناکاون و میلل□ت□کانیشیان و□کو س□ر□ک□کانیان ب□ هون□ر ژیان ئ□گوز□ر□نن چونک□ ع□ر□ب

ووتیکی هیئ میللتان لسر ئاین و داب و نریتی سرکانیانن.
هروها وتراو ئوی زر بخوا کم ئژی.
کاتز لخواردن و داهاتکت ئگریت، لشکی تندروست و داهاتکی جگیرت ئب و ئتوانیت یارمتی هژار و کمئندامکیش بدیت، ئویش لمرڤبوون نزیکت ئخاتو.
بام کاتز لخواردن و داهاتکت ناگریت و تخشان و پخشانیان ئکیت، لشکی ناشیرین و عقکی دگما و داهاتکی ناجگیرت ئب و ناتوانیت نان بدیت ب برسییک، ناتوانیت پاروویک بدیت ب گیاندارک کلبردرگاکتا ب چاوی لملق وستاوو تماشات ئکا .
ب ئوی لئاستی ئابووریی و عقیی و مریی کس و میللتکان حایی بیت، تماشای تنکی خکانیان بک.
تنکی خکانی ئوروپا و تنانت ئران و تورکیایش، بگنیان نکردوو، چونک ئوان زلخواردن ئگرن و فی نادن، هندی پویستی خیان ئامادئکن.
شایانی باس چند کرکارکی ئرانیی ئیشکیان ب کردم، خواردنی نیوم ب هنان . به سرسومانو پیان ووتم : ئم هموو ئیسراف و زیاد وییچیی کردووتان؟ ئم برنج هب، شل ناخین.. شل هب برنجمان ناوت.
لکاتکدا داوتکردن لای خمان، ئب چند جر برنج و گشت و شلی پشکش بکین ئگینا خراپ باس ئکرین .
ک دچین داوای کچک یکم پرسیاریان ئویک ئایا ئو کوه زیل؟
لاستیدا زیل کسک یارمتی هژار و کمتواناکان نادات، بام لای ئم زیل کسک ب است و چپدا زیاد ویی ناکات لخواردن پار و داهاتدا.
کسانک کز لداهاتکانیان ئگرن و به پی پویست خرجیان ئکن، ب زیل ناویان ئبین.
وک درنجامکیش ئوانی ک دست باو و زیادون لخرجکردندا، حی خپرستیی و لووتبرزیی و گمژییان تدا گش ئکات، ناتوانن یارمتی هژار و کمدرامتکان بدن، بپچوانو وک کسکی با خیان ئبینن و ئبن شنگز و ترسناک، زرترین کش و کوشتن و ناتبایی لو ناوندانداوو ددن ئو جره کس خپرست دستباوانی تدا ک دبنو. تاک یان میللت لخواردندا دست باو بت، لپشاک و ئوتومبیل و خانوو و قسکردن و هموو شتکانی تریشدا دست باو ئبت ، بو

جۆرێ داهاتی نیشتمانیی و تاکەکەسیی ئەو میللەتانەی لە هیچدا بە هەدەر ئەدرێن، زۆر تۆرن یان زۆر برسین ..بەدەنگ و زیزن لە یەکتریی یان زۆربەی و بێزارکەرن.
لەوپێش زیاتر دیاردەی و دیمەن و تابلۆی ناشیرینیان تێدا سەرهەڵدەدات، بە نمونەی چێشتخانەی زیادە ڕەو، کە تەنەکەی خەڵکانی پەپەن لە پاشماوەی خواردن، لە بەرامبەردا هەزاران لەبەردەم ئەو چێشتخانانەدا سواڵ ئەکەن بە نانێک.. ئەتەمبیلی گرانبەها بە دیان و سەدان هەزار دۆلار ئەبینی، لە بەرامبەردا هەموو کەمەگا داد و بێدادیانە لەدەست هەژاریی و بێ بازاڕیی و ئیفلاسیی .. کێشک و تۆلاری زۆر شاهانە و گرانبەها سەر هەڵەدەن، لە بەرامبەردا خەڵکەکە هاواری لە بەرز دەبێتەوە لەبەر کرێچێتیی و هەندێکیان لە گوێی شەقامەکاندا ڕەشماڵ هەڵەدەن بە ئەوەی بە کردار بیسەلمێنن کەوتوونەتە سەر پلەت و سەر ساجی عەلی، تاکو خەرخوازان فریایان بکەون.
سەرەکێک ئەبینی نرخی سەعاتەکەی مەچەکی حەوت؛ هەشت ملیۆن دۆلار کەچی بە خەمگینییەوە ئەڵێ ناتوانین موچەخۆرەکانمان بدەین ..دیاردەی کەکردنەوەی خراک لە تەنەکەی خەڵکاندا .. تابلۆی بەگەنبووونی هەموو تەنەکەکان بە هەی پاشکەوتکردنی خواردن و داهاتی میللەت لە تیایاندا ..بەگەنکردنیان و گەینیان بە ناوەندی بەاو بوونەوەی بەکتریا و مشەخەر و مڕووکان و نەخۆشیەکان و بۆنی پیس.
دیاردەی هەبوونی تریلیۆنها دۆلار و سەدان ملیاردەر لە ووڵاتدا، بە بە ئەوەی کۆشکانی کارەبا و ئاو و ڕێگا و بان و هەژاریی چارەسەر بکرێن.
ئەوە ڕێک ووتەکەی نووسەر و بیریاری مەزنی ڕوسیا و جیهانە، چاویلکەکە بەسەر سەرمانەویە و کەچی نابینین و بە کۆریی ژیان بەسەر ئەبەین .. بەختەوەرییەکە هەیە و کەچی ناتوانین لەی سود مەند و بەختەوەر بین .
دەرئەنجامەکانی میللەتانی لووتبەرز و زیادە ڕەویش زۆرن، وەکو دیاردەی پارچە پارچە بوونی کەمەایەتیی و کولتووریی و ئاینیی و نیشتمانیی و سیاسیی ..دیاردەی قڕخکردنی زەوی و داهات و عەقڵی یەکتریی.. دیاردەی تەر نەبوون و چاوبرسێتیی .. دیاردەی بێ منەتیی و سوککردنی یەکتر .. بە کەڵکەڵەی ئاشدا چوونی سەرکردەی فریادڕەس و کاریزما .. هەڵخەڵەتاندن و ئیستیغلالکردنی یەکتریی لە ژێر ناوی نیشتمانپەروەریی و ئاینیی و مرۆڤایەتیدا ..دیاردەی کەچکردن و سەرهەڵگرتن و سەیرەوەی گەل و نیشتمان و ئینتیما .. دیاردەی نائومێد بوون لە دەسەڵات و میللەت و نیشتمان ..دیاردەی

نەدزینەوەی ئەلتەرناتیڤ و ەیفەرمی سیاسیی و کەمایەتیی ..سەرهەدانی ەق و تەە لە نەوان میللەت و دەسەات و حیزب و دەستە و تاقم و بنەماە و خەزان و ئاین و مەزهەبەکاندا..گەمەی سیاسیی و ئەشکەنجەدان و تاوان و هەوەشانی خەزان و بەاو بوونەوەی بە ەوشتیی و لەشفرەشیی و بازرگانیی مادە هەشبەر و سەکەرەکان ..دیاردەی بە خەمیی حوکمەت و میللەت لەبەرامبەر نەهامەتییە گەورەکاندا .. گەلەک دەرەنجامی گاەتەجاەی تر ، کە کەنیالیزمە جیهانییەکان سوودی لەدەبینن و بە ئاژاوەی بنایتنەر (الفوضی الخلاقة) پەناسەیان کردووە .. لە کاتەکدا میللەتەک لەناو گەژاوی ئاژاوەدا ئەتلەنەوە، کەنیالیستەکان وەبەرهەنان لەو ئاژاوەیەدا ئەکەن، سیاسەتی میلیتاریی و ئابووریی خەیانیان بە سەردا ئەسەپەنن ، داهاتەکانیان ئەدزن و ئەیانکەنە پاشکەی خەیان.

جەگای پەکەنین و گریانیشە کە سەرەکی گەورە کەنیالیستەکی وەک تەمپ لە وەامی ەژنامەنوسەکدا بە گاەتە جاەییەوە ئەە : عەراق کەی ووەاتە ؟ ووەاتی چی ؟

بەام شەرم ناکات و لە خەی ناپرسە کە ئەمەریکا خەی ەاستەخە ئەو ەیفەرمەی لە عەراقدا کرد و ەژەمی بەعسی ەوخاند و بە حیساب عەراقی نوەی هەنایە ئاراوە.

ئەمە پەی دەووترەت : ەاوکردن لەناو گەمی لەخندا ، ئەوەی تیایدا کەنیالیستەکانی پشکی شەر ئەدزن و پاشماوەکانیش بە بریکار و جەردە و کاسەلەسەکانیان بەجەدەهەن.. ئەو گەمەی تیایدا قەدری سنعەتکار وون دەبە وەک عەبدوەا گەران لە شیعری دەروەش عەبدوەادا وەنای کردووە .

کەواتە پەویستە لەم بار و دەخە گاەتە جاەی ئەمەدا، کە 70 ەژە موچەی میللەتەک نادیارە، بگەینەوە بە لای تەنەکەی خەکانمان، ئەو سەتە بەگەنەی کە دەرەنجامی هەموو نەهامەتییەکانمانە ، لەوەدا بیر بکەینەوە، هەر هیچ نەبە بە ددانان بە هەکانماندا و .. دەستپەکردن و ەیفەرمەکی تازە لە سفرەوە .

بزانە مرەڤیت یان ئاژە..

نەوزاد بەندی

مرۆڤ بەرزەکانی مێژوو، ئەوانەی مێژوو بە هەتا هەتایە ناوی تۆمارکردوون، کەسانێکن زیاتر کاریان بۆ ئاسوودە کردنی ئەوانی تر کردووە نەک بۆ خۆیان و ماڵ و منداڵیان .
لەناو عەرەبدا حاتەمی تەی بووە بە سیمبۆلی خۆنەویستی و نانبڕیی، کە تاقە ئاسپێکەی بۆ خزمەکەی برسی سەربڕیوە و گۆشتەکەی دەرخوارد داون یان ساجی عەلی بریتییە لەو ساجەی ماڵی ئیمامی عەلی کە بۆ دەگمەن نانێکی پێوە بووە بۆ خۆی و ماڵ و منداڵی، هەمیشە نانەکانی داوە بە هەژاران .
گی قارا ئەو پزیشکە خۆنەویستە ئازادیخوازەی کە ژیان و گیانی خۆی بەخشی لە پێناوی ئازاد کردن و خۆشگوزەرانیی بە ئەوانی تر .
تەنانەت هەندە هەڵوەستی دیکتاتۆران وەک نمونەیەکی پرشنگدار لە مێژوودا تۆمارکراون وەک جۆزێف ستالینی سەرکی ڕوسیای شۆڕەوی، کاتێ لە گەرمەی جەنگی جیهانیی دووەمدا ڕازی نابێت کوڕە دیلەکەی لای ئەڵمانەکان لەگەڵ ئەفسەرێکی ئەڵمانیدا ئاوگەڵ بکا. ئەم دوو تایبەتمەندیی مرۆڤبوونی ئەو دیکتاتۆرە دەردەخات، یەکەمیان کۆی سەرکی یەکێک لە دووەم گەورەترین ووڵاتی جیهانی ئەو کاتە ، وەک کۆی هەر کەسێک ئەچێتە بەرەکانی جەنگ و شەڕ ئەکا و دیل ئەکرێ. دووەمیشیان کۆی دیلکراوی سەرکی وەک کۆی بە دیلگیراوی هەر ڕوسییەک ، ئەبێ لە زیندانداا بمێنێتەوە هەتا جەنگ تەواو ئەبێ.
کاتێ مرۆڤ دادەڕێ و نان و ئاو و خۆشگوزەرانیی و داهاتوو بۆ ماڵ و منااڵکەی خۆی دابین دەکات، لە بازنەی ئاژەڵبوون دەرنەچووە، چونکە هەموو ئاژەڵ و پەڵەوەر و بوونەوەرێک هەوڵی یەکبینەی بۆ دابین کردنی دانەڕێ و نان و ئاوە بۆ خۆزان و بچووکانی..
واتا مرۆڤبوون پابەندە بە ئەژدای ئەو خزمەتانەی بۆ بە بەرامبەر پێشکەشی ئەوانی تری دەکەیت ..پابەندە بە ئەژدای خۆمخواردنت بۆ ژیان و گوزەران و کۆشکانی ئەوانی تر .
ئەوانەی چوونەتە مێژووی مرۆڤایەتییەوە و بوونەتە جێگای شانازیی مرۆڤایەتیی، ئەوانن کە بۆ ئەوانی تر ژیاون و خۆمخۆر بوون بۆ ئەوانی تر زیاتر لە خۆمخوریی بۆ خۆیان و ماڵ و منااڵکانیان .
لەناو گیاندارانداا جۆرێکی تر لە بوونەوەر هەیە کە پێیان ئەووترێ دەندە.
دەندە ئەو گیاندارانن کە پێلاماری ژیان و هێلانە و بچووی گیاندارانی تر دەدەن و تەکیان ئێشکێنن و ئێیانکەن بە خواردن بۆ خۆیان و بچووکانیان. ئەم جۆرە لە گیانداران ترسناکترین و

قەزاونترین بوونەوەری سروشتن .
ئەم جۆرە دڕندەیە، پەیوەتاوە بە ناو کۆمەڵگای مرۆڤایەتیش، کاتێ کەسانێک ئەبینین هەر بەوەوە ناوەستن ئاژاوە بنێن و تەنها هەوڵ بە خەیان و خەزان و بنەماڵەکانیان بدەن، بەڵکو پەلاماری نان و ژیان و داهات و داهاتووی ئەوانی تر ئەدەن و ..قۆرخیان ئەکەن بە خەیان و منان و بنەماڵە و خەزانەکانیان.
ئەم جۆرە مرۆڤانە ، نەک هەر ئاژاوەن ، بەڵکو ئاژاوەی ترسناک و دڕندەیشن. ناشیرینترین جۆری بوونەوەر و قەزاونترینیانن، کاتێ ئەیانبینیت داهاتی کۆمەڵگایەک و زەوی و ژێر زەوی و قوت و بژاوێی ملیۆنان مرۆڤ، ئۆفۆنن و ئەدزن و ئەیخەنە خزمەتی خەیان و خەزانەکانیان، هیچ باکیان بەوە نییە خەڵکێک برسی و بێ ئیش و بێ داهاتوو ، سەرلەشواو و زەلیل بن، تەنانەت چۆژی لێ دەبینن و ..ئەویش دەقەزنەوە بە ئەوەی لە بەرامبەر موچەیەکی کەم چەک بکەنە شانیان و بیانکەن بە پاسەوان و چەکداری خەیان.
لەوێش زیاتر ، دڕندەیی و ترسناکیی ئەم جۆرە ئاژاوانە، لەو ئاستەدا ناوەستێ، جەنگ و ترس و زیندانی نهێنی دروست دەکەن و چۆژ لە کوشتن و ئازار و ئەشکەنجەدانی ئەوانە ئەبینن کە مرۆڤن و لە پێناوی گەلانەوەی مرۆڤایەتیی و یەکسانییدا هەوڵ و خەبات ئەکەن .
بەوانە دەسەڵاتدارانی بەغداد و هەرێمی کوردستان، ئەوسا بێ ئاشکرا ئەو ئاژاوە ترسناکە ملیاردەرانە ئەبینیت کە هیچ باکیان بە برسیکردنی میللەتانی عێراق نییە .. بەکاریی و سەرهەڵگرتنی لاوان و داوخانی شار و گوند و شارۆچکەکان و نەمانی خزمەتگوزارییەکان هیچ خەمکیان لەلا دروست ناکات ، تەنها خەمی ئەمان زیاتر کردنی ژمارەی ملیارێ دزراوە عەمبارکراوەکانیانە، زیاتر کردنی پێژەی زەبەلاحەکانی خەیان و منان و خەزانەکانیان .
ئەمانە مژوو ئەیانخاتە ناو زبڵدانەکانەوە.. هەتا هەتایە ئەبنە جێی نەفرەت و ڕق و تووڕەیی مرۆڤایەتیی. لە بەرامبەردا میللەتەکانیان ئەبنە قوربانییەکی درژخایەن، درژخایەنتر لە قوربانیانی هەڕەبجە و ناگازاکی و هیرۆشیما.

نەوزاد بەندی

ژن جوتیارکان خیان لە خیان داو یان حوکمت خی خی وخاندوو.. نوزاد بەندی

هەندە کەس ئەن : گەینی حوکمەت کەشکان چارسەر ئەکا ..
بەام من ئەپرسم کام حوکمەت ؟
ئەو حوکمەتی کە بازرگانکە و هەموو دەزگا خزمەتگوزاریی و پەروەردەییەکانی کردووە بە دەزگای بازرگانیی و ژەر بە ژەر خی وبەرهەنانیان تەدا ئەکات ؟
ئەو حوکمەتی کە دژی دەزگا حوکومییەکان ئیش ئەکات و ..ئەگەر نەخشخانەیەکی حوکومیی هەبە ، دوانزە نەخشخانەی بازرگانیی قوت کردەتەوە ؟
ئەو حوکومەتی کە ئەگەر دایەنگا و باخچەیەکی ساوایان و قوتابخانەیەکی سەرەتایی حوکومیی هەبە ، دە دوانزە دایەنگا و باخچەی ساوایان و قوتابخانەی سەرەتایی بازرگانیی بەناوی وەاتانی بیانییەوە قوت کردەتەوە ؟
ئەگەر زانکەیەکی حوکومیی هەبە ، دەیان زانکەی بازرگانی بە ناوی ووەاتانی بەگانەوە دامەزراندووە ؟
بەنزینخانە و کارگەی چیمەنتە و جگەرە و پاەاوگەی حوکومیی لەسەر زەمینی هەرەم نەهەشتووە و هەمووی بوون بە دەزگای بازرگانیی حیزبی قائید ..
کارەبا و ئاو و پەیوەندییەکان یەکپارچە لە دەستی حوکومەت ەفەنراون و خراونەتە دەستی زبری بازرگانە حیزبییەکان کە ەاستەوخەسەر بە حیزبی قائیدن ..
پەژەی نیشتەجەبوون بە تەواوەتیی لە لایەن حوکمەتەوە !! لە حوکومەت سەنراوەتەوە و دراوەتە دەستی بازرگانانی حیزبیی سەر بە حیزبی قائید ..
کام دەزگا و دامەزراوەی حوکومیی ئەگەن لە کاتەکدا حوکمەتەکە خی لە مەژە دەزگا و دامەزراوە حوکومییەکان گەاون و ەوخاون ؟
ەژ بە ەژ فەرمانبەرە حوکومییەکان خانەنشین دەکرەن و ..ژمارەکانیان ئەپوکەنەوە و ..هەزی کاری حوکمەت وەک بەزی بەر ئاگر ئەتوەتەوە و .. هیچ کەسەکیش لە جەیان دانامەزرەت .لە بەرامبەردا سەدان کەمپانیا و هەزارەها هەزی کاری ئەرانی و تورکی و چینی و ماچینیی نیشتەجە کراون .

ئەویش بەپێی هەرچی دامەزراوەی حوکومیین خاڵی کراونەتەوە لە خزمەتگوزاریەکان و بوون بە پاشپشتی دامەزراوە ئەهلییە حیزبییەکان و تەنها پارێان پێ پەیدا ئەکرێ ، بە نمونە بەوانەی دەرمانخانەی نەخۆشخانەی حوکومیەکان هیچ جارێ دەرمانکیان تێدا نییە، نەخۆش ئەبێ بڕوات لە نەخۆشخانەی ئەهلییەکان دەرمان و کارەستەکان بکڕێت و بیهێنێتەوە بۆ نەخۆشخانەی حوکومیەکان . پاشان داتاشینی یاسای نەشتەرگەریکردنی سیمی پرایڤێیت لە نەخۆشخانەی حوکومیەکاندا لوتکەی گاڵتەجارییە .. سیمی پرایڤێیت واتە نیمچە ئەهلیی ، یان نیمچە بازرگانیی، واتا نەخۆشێک دێتە نەخۆشخانەی حوکومیی پەویستی بە نەشتەرگەرییەکێ ، لە دەرەوە بە نمونە بە ملیۆنێک دینارێ ، ئەمان لێناو نەخۆشخانەی حوکومیدا بە 600 هەزار بەی دەکەن و پارەکیشی بە دەستەیشتوانێ ..هەروەها کەڵەڕەکانی زانکۆ حوکومیەکان نمرەیەک ئەفرەشن بە هەزاران دۆلاری ساڵانە بە ئەوەی تەڵەبەیەک لە کەڵەڕەکەوە بڕوات بە کەڵەڕەکی بەرزتر ئەمەیش زاراوەیەکی بێگانەی بە دانراوە ، ناو نراوە پاڵاڵ، بە بە گوێدانە ئاستی زانستیی و خواردنی مافی تەڵەبە زیرەکەکان ..یان لە قوتابخانە حوکومیەکاندا ،بە قودرەتی قادر، تەڵەبە هیچ فێر نابێ، ناچارە بچێت وانەی تایبەتی بازرگانیی بکەێ، ئێگینا ئەو داهاتووەی کە لە بنچینەدا سووتاوە و دامەزراندن نییە، ئەسوتێت .
ئەم حوکمەتەی ئێستا هەیە ئێگەر باران ببارێ جوتی ئێگەڕێ و ئێگەر با بە ئاشی ئێگەڕێ ..
ئێگەر فەرمانبەرە حوکومیەکان مان بگرن و دەرگای دامەزراوە حوکمیەکان دابخەن، ئەوسا دامەزراوە بازرگانییە ئەهلییە حیزبییەکان بازاڕیان گەرم ئەبێ.
واتا زانکۆی حوکومیی مان بگرێ ، زانکۆی ئەهلی حیزبیی پێ ئەبێ لە تەڵەبە و بازاڕیان گەرم ئەبێ ..هەروەها نەخۆشخانە و هەموو سێکتەرە حوکومیەکان بە هەمان شێوەیان لێهاتووە، باران بە جوتی دەسەڕێت ئێگەڕێ و با بە ئاشەکەی..
یەک سێکتەر نەماوەتەوە هەژار و کەمتوانا و بێنەوایان ڕووی تێ بکا بەجگە لەو خەرخوایانەی کە لە ڕەی خوادا و بە تەمای بەهەشت، زەکات و سەدەقە ئەدەن بەو خەڵکە .
سەرەک وەزیرانی ووڵاتی فینلاند، قوتابخانە و زانکۆ ئەهلییەکانی لە ووڵاتەکەیدا داخست ، ووتی : هەبوونی خوێندنی دوو مەندەکان و خوێندنی هەژارەکان، دووبەرەکیی کەمایەتیی دروست دەکا و جارێک لە ڕێگەزپەرستیی و چینایەتیی تەخ دەکاتەوە ، نامانەوێت ، کەمێگایەکی یەکسان و تەبامان ئەوێت .
لە سەردەمی سەدامدا کە بە گوورە دیکتاتەر ناسراوە، بازاڕ

ناوەندییەکان هەبوون کە هەموو کارستییەکیان بە نرخی هەرزان بە فرمانبەران ئەفرشت ..
ئەگەمەو و ئەم، حوکمەت خەی خەی ەوخاندووە باس لە گەین و ەوخانی چی دەکەن ؟ ئەگەر سبەینە حوکمەتکی تریش بتە، لە چەایەکی کەنعان خەی دەبینەتەو و ..هەرچی دەزگای حوکومیی هەیە بوون بە ئەهلی و حیزبیی و چ قورەتە توخنیان بکەوەت ..
و علی روح المرحوم سورة الفاتحة .

لە پەراوەزی زیندانەکی نهەنیدا.. شیعری نەوزاد بەندی

نەیشتین، هەتا هات سوپای خەم
پەنجەرەیەک کردتەوە ئەبە دایخەم …
خەتای هەزی بەربەریی بوو فەوتاندی،
نەگرن خەتای چارەنوس و خەتای خەم ..
لەلای تەپە بەهای ملیار و مایباخ
بە میللەتیش دەردی ەها و بەهای خەم ..
لە پای چیدا ..لە پای چیدا .. لە پای چی ؟
لە پای هیچدا .. لە پای هیچ، ەشبای خەم!
لە چیت کەم ، لە دوای چی تر ئەگەی؟
شار بستکی نەماوە ئەگەر ایخەم ..
خاکە گەی خەتی تیابە، چی ئەدزی؟
هەی داەزی، گەەت کا پەتای خەم ..
بەناو خوەنی پاکی خەکا هەکشای ،
جا میللەتت دایە دەس دەسکەلای خەم..
ئەم ەق و قینەی تە لە کوە هات؟
شار و دەهات بوون بە کاروانسەرای خەم .
چیت دەستکەوت وا نیشتمانت هەاج کرد ؟
وا گشتمانت کرد بە پشت و پەنای خەم ؟
ئەمە دیاری و پاداشتت بوو بە گەلە،
بە هەلە وە بوو اکا لە قەای خەم ..
خیانەت تاە وا ناچەتە سەر بەت،

بوانە دەتە دەر بەت ئەژدیهای خەم ..
کە هات کەتایی تەمەن ، دە لەناکاو ،
مافی میللەت نییە تا بەی دوای خەم ..
لە ساتەکا مەرگ دە و ەاپەچت ئەکا
دەرچەت نامەنە بەجگە لە دەرگای خەم

نەوزاد بەندی

چیرەکە کە نەمنوسی.. نەوزاد بەندی

بە نیوەیەکی هاویندا ەەت ئەکەوەتە چەوانییەک، هەتا چاو بەکا دەک و داەی ووشک و زەردهەگەاو ئەبینی، بەشەکی دەشتەکە سووتاوە، زیکزیکەیەک بە دەکەکەوە وشکهەاتووە، دەپەیەک ئاو لە هیچ شوەنەکەوە نابینی، بەر بەر قوەگت ئەبە بە پەاس، حەز ئەکەی جنەوە بدەیت، بەس نازانیت بە کە.
نیمچە بایەکی گەرم دەت بە ەووتا، لەگەە خەیدا بەگەنەک ئەدا بە لووتتا، ەەنگە بەگەنی پشیلەیەک بە کە ئوتومبیلەک شەلابەتی، یان باەندەیەکی مردارەوە بوو..یاخود مەەکیان لەو دەشتەدا کەوە کردبە، ناوسک و پەستەکەیان بە جەهەشتبە و بەگەنیان کردبە، لەگەەیدا ڤینگەی هەزاران مەش ئەبیستی، وات لەدەکەن ەابکەیت، مەرج نییە بە کوە، گرنگ ئەوەیە ەابکەیت و دوور بکەویتەوە و تەواو..
لەرەدا نزیکترین هاوەم لە ەاست ئەبەتەوە، ئەە : جا کوا ئەمسا دەک و داە هەیە؟ سوپاس بە خوا بارانەکی زەر باریوە و لە وشکەساەیی دەرچووین، دەشت و دەر هەمووی چەم و کانی و کارەز و قەبەزەیە ..بەەکەی دوکانیش سەرەژ بووە.
یەکەکی تریان ئەە، بە هیچ جەرە ەەپەدراو نییە مەە و ماەات لە دەشت و دەر کەوە بکرەن، لە هەموو شارەکانا قەسابخانەی گەورە و پاک و تەندروست بنیاتنراون و پزیشکی بەیتاەی تایبەت پشکنینی گشتی بە مەە و ماەات ئەکەن پەش سەربەینیان، هەر بەیە دەی مەە سەربەینەکەت ەەنگە داواکاری گشتی بەنەتە سەر خەت و پەلکەشی دادگات بکەن.

مبایلکم زنگی هاتنی نامیک ئدات بە گومدا، ئامزایکمە لە فەنسا، نوسیوتی: کاکی من! خراپ دەستت داوتە، بە تەمای ببی بەچی؟ کافکا؟ ستاندا؟ گەرکی؟ وازبنە برا، ئەو تازە لە دەروەی کەچەر و شتن،خوا نانکی داوە، بە خەت بیخە و لەسەرئەشە مەگەە، بەچی عەسابیەکت لە تاین بە و فیشکبارانت بکا؟ ئەو وەسفە ترسناکە چییە کردوتە.

ئەچمە نانواخانەکەی عەتوش، لە پشتەوە کەسە قەم ئەگرە، ئاوەکی خەرای بە ئەدەمەوە، سالە زیکەی هاوەی حوجرەی پەش نیو سەدە ئەبینم، ەشتنی عەرقەک و هەناسیەکی ساردم لە هەمان کاتدان، لە کاتەکدا پەنجە ەق و شین هەگەاوکانی وەک جاجاکەیەکی گەورەی قەزەون لە قەم ئەکەمەوە، پەی ئەم: هەتیو! دەستت ئەی مەنگەنیە، ئەم حەرەکە قەانە کەی تەرک ئەکەی؟

سالە زیکە ەک بە پەکەنینە قوقەی کەشەری نەخەشئاساکەی پەش پەنجا ساەوە، ئەە: ئە کە ئەوەندە ئەترسیت، بەچی وا خراپ ەخنە لە حوکمەت ئەگریت؟ ئەو پەرەگرافەی کە دزەی کردووە، هەر ووشەیەکی میرازییەکی چاکی پەویە..

ئەمەوە پەی بەم کام پەرەگراف و ..کام ووشە و .. چ گەمژەییەکە دەستت داوتە، بەام پەم باشە قسەی تەدا خەرج نەکەم، پارەی نانەکەم لە ەیزی سەرەگرتنەکە دەردەنم و بە تووەییەوە ئەم، گوەم لە نییە لە دواوە سالە زیکە چی دەە و چی ناە، هەندە جار پیاو لە ناکاو تووە ئەبە، ەنگە ئەو شتەی بە هەیەوە تووە بووە، شتەکی ئەوتە نەبە، ئەتوانین بەین ئەو شتە هاوکاتە لەگە پەبوونی دەت لە تووەیی و خە خواردنەوەی ساەهای سا و لەژانی.. حەزم کرد زەر خەرا لەی دوور بکەومەوە نەک سەاوی ئەو تووەییە، دەم و قەپەزیم پەبشکەنە، لەگە هەر هەنگاوەکمدا ئەهاتە بەرچاوم کە چەن بە هەموو هەزی خەمەوە مشتەکەیەک لە نەوان دەم و لووتی ئەدەم، لەو شوەنەی کە سەمەی لە نەدەوا، پەمان ئەوت مەغەل، ئاخر مەغەلەکان چاەی خوار لووتیان مووی لە ناوە، هاوکات لەگە پژانی لوتی و لەقبوونی دوو دانە کەروەشکییەکەی، بیر لەوە ئەکەمەوە ئەبە سالە چی ووتبە وا بەو هەموو هەزەوە، ئەو مشتەکوەیەم پیا کەشاوە؟ لەوەدا خەیشم نازانم کە ئەو مشتەکەیە کەکراوەی تووەیی دەیان ساە، مشتەکەگەلەکی دەیان ساە شاردوومنەتەوە و نەموەشاندوون، دژی ئەو مامەستا حیزبییانەی زانکە کە لەبەر بەلایەنیی و بەکەسیمەوە نمرەیان لەدەشکاندم بە ئەوەی کاروانی خوەندنی باەام پەک بخەن و ەوانەی سەربازگام بکەن. هی ئەو عەریفە نەخوەندەوارانەی لە هیچ و خەایی سزای توندیان ئەدام..هی ئەو بەوەبەر و فرەشیار و پاسەوانی بازگە و وەزیر و کابینەی حوکومیی

و شەفەری تەکسی و هاوڕێ و دراوسێ کۆیانەی کە ئەشکەنجەیان داوم و کاردانەوەم نەبووە و بەسەر خەمم نەهێناون..
لەو سەری شەقامەکە ئاوڕ ئەدەمەوە بە ئاوەی دنیایم لەوەی دەم و قەپەزی سالێ زیکەم نەشکاندووە، لە دوورەوە نەوان لووت و دەمی بە لێیی ئەبینم، زەر ئاسایین و خەنیان پیا نایەتە خوارەوە، هەک وەک هی هەلاکە وایە، دوو چەپک سمێی بە یەکتر نەگەیشتوو، چاڵکی خوار لووتی لوس و سفت و بە موو، لە جەسابونی گەرماوە کەنەکان ئەچوو، کەواتە مشتەکەم نەوشاندووە
ـــ وەرەوە، نانکەت ببە، مەترسە، بەرپرسەکی باڵای ئاسایش ئەناسم .. وەرەوە ..مەترە ..!
شەو سەعات دە و چارەک، ئەمەوە تەماشایەکی بەشکی هەمانی ئاغاکانی ئاکچەساز بکەم، خوشکە گەورەکەم زەنگم بە ئەکا :
ـــ بەلێ، فەرموو ..
ـــ ئەوەی گیانی خەت لە زیادە؟ ئەمانە کاغەزی سپی ئەخوەنەوە، وا ئەزانی نازانن دەک و ووشکەساڵیی و بەگەنی پشیلەی تەپیو مەقسەدت لەوانە؟
ـــ تە ئەمەت لە کوە خوەندەتەوە؟
ـــ وا دیارە ئاگات لە نییە، لە تیکتەک ملیۆنەک فەڵیان کردووە و دەیان هەزار دەستخەشی و جنێو و هەڵشەت بە هاتووە؟
هەناسەیەکی ساردی تر هەڵئەکێشم، هەوە ئەدەم بەسەر خەمیدا نەهێنم و تووڕەییەکەم قوت بدەمەوە ..

ـــ ئێستا من چی بکەم ؟
ـــ وەڵا خەت ئەزانی .. هەڤیقەکانت هەموویان بوون بە ملیۆنێر و ملیاردێر، لە ئێستەمبوە و دوبەی قەڵایان هەیە، تەیش بە دیار کیبەردی مەبایلەکی پەنجا هەزاریەوە، خەریکی سەری خەت ئەکەی بە فەتارەتەکا ـــ
ـــ چ سەگبابە پەرەگرافە نوسینی منی خستەتە ناو تیکتەک؟
ـــ خەت ئەزانی ..هەنگە هاک کرابیت، هەنگە هەر چوار دەوری ماهەکەت کامێرای چاودێریی و شت بە ـــ
قسەکەی پێ ئەبڕم و مەبایلەکە دادەخەمەوە، هەمان کات، پاوەر ئەفی ئەکەم، بە خەم ئەڵێم : لەم دارستانەدا مەبایلت بۆچیە؟ لەم دز و درێزنخانەیەدا قسە لەگەڵ کێ ئەکەی؟ لەم ترسنەکخانەیەدا..لەم کەیلە و کاسەلەسستانەدا، بە تەمایت چی بنوسیت و کێ پشبەخەیت؟ لەم جنۆ و جەت و چەقەنخانەیەدا..لەم گەوادخانەیەدا.. لەم گەستانەدا بە تەمایت کێ زیندوو بکەیتەوە؟ کێیت تە کابرا؟ حەزرەتی عیسایت یان مەهدی مونتەزەر ؟

دست بە قاوەکەم ئەبەم، لە مەژە بەسەر ئاغاکانی ئاکچەسازدا ژاوە.
دوو ژ دوای ئەوە نامەیەکم لە ژمارەیەکی نەناسراوەوە بەدەت، پە پە لە جنەو، لە کەتاییدا نووسراوە ئەگەر دەمکوت نەبیت، جنەوەکانت بە ئەکەین بە فیشەک.
دوای ئەوە چەند ئیمەیە و نامەی مەسنجەر و وەتس ئەپ و تیلیگرامم بە هات ..
(بە تەمای عەقەی خەکەکە پاوان بکەی؟ خەیاەت خاوە.. تە لە گیزەی مەشولە لاوازتریت…. هتد)
(بە عومرەکی پیرە مەییەوە، چی ئەکەیت لە تیکتەکا؟ کە ئەتخوەنەتەوە؟ بە کە ئەنوسیت؟ وا ئەزانیت ئاوایی بەکەس؟ ……هتد)
(براکەم ، ووونکردنەوەمان لەت ئەوە، ئەو هەموو ناشوکریی و کفر بە نیعمەتە چییە کردووتە؟ مەعقولە باسی جەگایەکت کردووە، هیچ نیعمەتەکی خوای تەدا نییە؟ ئەمە چ گومەایی و سەرلەشەوانەکە؟ ئەمە کوفرەکی سەریحە تە کردووتە، ئەبە بە خەرایی ئەو ….هتد)
(واز لەم جوکە جوکە بەنە، ئەزانین پیاوی کەی، خەت و ئەویش سەد سالی تر چەنە بدەن، کەس ئاوەتان لە ناداتەوە، هەموو ئاوی دوکان و دەربەندیخان بخەنەوە، کەس پەتان نالە عافەتتان بە، ….هتد)
(خەت بە چی ئەزانیت قەلە ؟ لە دوو تەمە میران ئەچی، پارویەکیت نە بە خواردن ئەشەیت، نە هیچ کەس قەزی دەت تەماشات بکات …. هتد)
(وا مەزانە لەت بە ئاگاین، سەردانی مزگەوت ئەکەیت و پەشتر بە چاوبەست لەسەر کورسییەکانی دواوە نوەژت دائەبەست، ئەستا ەک لە پشت ئیمامەوە، قامەت ئەکەی، ئەو دەکە لە ژەر پەت دەردەنین و ..فەرت ئەکەین عەلی کوەی کەیە ، هەی تیرەریستی …..هتد)
سە ژ دوای ئەوە بەوەبەرەکەم کە 25 سا لە خەم بچوکترە، زەنگەکی بە کردم :
ـــ هەتا ژوورەکەم دەیت؟
ـــ نەخەر ناتوانم بەم یان ەاستتر ناتوانم ە بەخەم بدەم بەم ..
دوای پەنج خولەک خەی هات، ووتی : من وەک خەم هیچ کەشەیەکم نییە، پارەزەرەک و دوو نووسەری دادگا لە ژوورەکەم دانیشتوون، نازانم بەچی هاتوون، داوای تە ئەکەن، ئەیشەن کەمپانیاکەتان ەنگە لە ەیزبەندییدا دابەزە بە پلە دوو ..ئەەن داواکاری گشتی ناردوینی، هەتا دەسیە بە تە بکەنەوە و ئیفادەت لەوەربگرن.
بەوەبەر وەک مناەک وابوو تەماشای باپیرەکی قومارچی و بەدمەست بکا، بەو جەرە بە ترس و دەاوکەوە تەماشای ئەکردم، نەیئەوەرا یان شەرمی ئەکرد بپرسە چیم کردووە وا ئەو هەموو کاربەدەستەی

دادگا پ□م□و□ س□رقا□ بوون..
کچ□ پار□زگار□کی با□امام ناو□ند و □□ش ئ□سم□ر، ل□گ□□ دوو پیاوی ت□م□ن ل□ ن□وان 30 ب□ 35 سا□یدا، ب□ □یز ل□س□ر کورسی و م□زی ب□□□و□ب□ر دانیشتبوون. دوو پیاو□ک□ ی□ک□کیان مووی پ□و□ ن□بوو، ئ□و□ی تریان □یش و سم□□□کی خورمایی ب□ردا ب□و□، ل□ ئ□کت□ر□ک ئ□چوو پ□ش 40 سا□ ل□ فیلم□کدا بینیبوم، ل□و□ ئ□چوو ئ□و ئ□کت□ر□ ل□ ناو□□استی فیلم□ک□دا کوژرا ب□ یان □ف□نرا ب□.
پار□ز□ر□ک□ ل□چک□ک□ی ت□رازوو کرد، ب□ ئ□و□ی س□یرم بکا، ووتی : ناوی سیانیی و سا□ی ل□ دایکبوون و ژمار□ی م□بایل و ناونیشانی کار و ناونیشانی ما□□ک□ت ..
ـــ ت□ ل□ سا□ی چ□ند□و□ شت ئ□نوسی ؟
ـــ ل□ منا□یی□و□ ..
ـــ ی□ک□م نوسینت ک□ی ب□او کرد□ت□و□ ؟
ـــ سا□ی 1984
ـــ ل□ چ ب□او کراو□ی□کدا؟
ـــ گ□ڤاری کاروان
ـــژمار□ چ□ند ؟
ـــ ژمار□ 32
ـــ □□گ□زی نوسین□ک□ت چی بوو؟
ـــ شیعر
ـــ ناونیشانی شیعر□ک□ت ل□ بیر□ ؟
ـــ ب□□□ ..ی□ک□م با ب□ت ک□ ب□اوی ئ□ک□یت□و□ ق□ت ل□ بیرت ناچ□ت□و□، ناونیشانی شیعر□ک□ : ب□رگی چیا بوو.
خانمی پار□ز□ر ل□ناکاو ز□ر میهر□بان بوو ل□گ□□مدا، چاوی ل□س□ر ه□□ن□د□گرتم، و□ک ئ□و□ی ل□ مندا ب□ دنیا ی□کی ز□ر گ□ور□تر ل□م دنیای□ بگ□□□ ..
ـــ ئ□و کات□ چ کار□ بوویت ؟
ـــ ل□ زانک□ی موس□ ت□ل□ب□ بووم، ل□ پ□لی ی□ک، ک□ل□ژی زانستی.
ـــ هیچ□ک ل□و شیعر□ت ل□ بیر□؟
ـــ ک□ ئ□زان□
ب□رگی چیا
ب□جگ□ ل□ب□رد، چ ب□رگ□ک□؟
ب□فر و □□ش□با و س□رمای□..
گ□رمی و تیشک و □وناکی ی□ ..
ل□□□وار□ .. گژ و گیای□ ..
ک□ختی قو□□ .. تاریکیی□
خاک و خ□□□

گیانەوەری ئازا وسرکە
گواڵە هەوری نەویە ..
باراناوە .. گوڵ و دەکە ..
کانزای بەنرخ و بە نرخ ..
لەو شارانەیش کە هەشتا هەتاویان تیا نەواوە
بەرگی چیا بەجگە لە بەرد
خوێن و دەنگ و ئاگرێکی هەڵکراوە ..

کچە پارێزەرەکە بە چمکی لەچکەکەی نەوان هەردوو چاوی سەی و بە چەند چرکەیەک سەری داخست، هەمان کات پیاوە ڕیش و سمێڵە خورمایەکەی لە ناوەڕاستی فیلمەکەدا کوژرا بوو یان ڕفێنرابوو، بە کەمچیکەدانییەوە ووتی :
ـــ نەهاتووین کەی شیعرییت بە سازکەین و خەباتت بدەینێ، لەبەر ئەوە مەرج نییە هەموو پرسیارەکان بە ووردیی وەڵام بدەیتەوە.
پیاوە کەستەکە بەردەوام شتی دەنوسی، واتا هەرچی قسەیەک بکرایە، ئەو ئەینوسی، دەست و خەتکی جوانی هەبوو، بە خەتی ڕوقعەی وورد، پیاو حەزی ئەکرد بیخوێنێتەوە.
کچە پارێزەرەکە سەری بەرز کردەوە، چاوەکانی سوور بووبوونەوە، لە نەخۆشکی تالاسیمیا ئەچوو یان ئەشکگرێک شەوکی دوور و درێژ بەدار بووبێ، زەر بە گرنگیی و عەشقەوە تەماشای ئەکردم، وەک ئەوەی وونبوویەکی ساڵەهای ساڵی لە پەکدا دەزیبێتەوە و نەوەرە وەک ئەرخەمەدس بە ڕاکردن بەواتە دەرەوە و هاوار بکا : دەزیمەوە !
ـــ لەو ساڵانەی زانکەدا چالاکیی سیاسی و نەتەوایەتیت هەبوو ؟
ـــ نەخێر .. من قەت نەچووم‌ەتە حەوشە و داڵان و هەیوانی هیچ حیزبکەوە .. بەڵام زۆمم پەناخەش بووە و بەرەنگاری بوومەتەوە ..
ـــ وەکو ؟
ـــ وەکو ئەوەی کە کورد ئەنفال کرا، لە ڕۆژی زانکەدا، پەشانگایەکی شەوکاریم لە کەلەڕکەمان کردەوە، یەکک لە تابلۆکان باسی لە ئەنفالی ئەکرد..هەروەها ڕۆژنامەی شەرارە و ڕۆبازی نوێمان لە نەوان خەماندا بە نهێنیی دەستا و دەست ئەکرد، کتێبکانی لینین و ماركس و سارتریش ..
ـــ چۆن؟ تابلۆکەت چۆن بوو؟
ـــ تەختی تابلۆکە ڕەش بوو، واتا کاغەزی ڕەش، لە پشتەوە دوومناڵ دەستی دایکیان گرتبوو، لەگڵ گوددرێژکدا ..
ناوی تابلۆکە : الرحیل نحو المجهول .. واتا کۆچکردن بە جگایەکی نادیار.
ـــ چی ڕوویدا ؟

ـــــ ژی دوومی پشانگاک، لپرسراوی ئاسایشی کولژ، دکتر جوبائیل برسوم، ئو تابلیی لی کردو.
ـــ ئ ؟
ـــ بی جماعتی ئیتیحادی کلژی وتبوو : هی گمژ و خوییان! ئم کابرایی خنی لی قائیدی زرور و عملیاتی ئنفالی مجید گرتوو، چن پتان نزانیو؟
وتبوویان کی لمان پرسیو بابتی ئم تابلیی چیی، هاوییکی وتوویتی : زوجها ظاربها بالتوثیة و طاردها مع جهالها ..
ـــ یعنی چی ؟
ـــ تی عربی نازانی ؟
ـــــ نخر .. ئمی نوی دوای اپینین، زمانی عربی فر نبووین..
نمئتوانی تماشای چاوکانی خانمی پارزر بکم، وک دوو پپولکی بی وخسارمو نیشتبوونو.
ـــ واتا ئم تابلیی باس لی ژنک ئکا هاوسرکی بی تا لی داو و لگی هردوو مناکیدا دری کردوو، هاوییکم بو جر بی لیژنی تلبی بعسییکانی لکدایو، بی ئوی بهن لی پشانگاکدا پیشانی بدین.
یش خورماییکی کی لی ئکترکی کوژراو یان فنراوی کن ئچوو، بی جاری دووم بزار بوو، ناحقیشی نبوو، چونکی هستی بی جرک لی هاوسزیی ئکرد لی نوان من و خاتونی پارزردا، بی خرایی و دنگکی تا ادیک تکی وپکوو ووتی : ساواتی لبدن کاتمان بی دستو نماو.
ئمی لردا هاتووین بی لپرسینو و تنانت دادگاییکردنیشت..بی کورت و کرمانجیی ئم پرگرافی تی نوسیوتی، تیکتکرکی بناوبانگ لی وای خیدا باوی کردتو، ناوی خولی زیکزیکیی و .. بی ووشی (زیکزیکی وشکهاتوو) سرسام بوو.. ئمه کشمان لگی هیچ دقکی ئدبی و هونریدا نییی، ئزانین هیچ کاردانویکیان نییی و هیچ کس نایانخونتو، بام ئم پرگرافی تی لی وای تیکتکی خولی زیکزیکدا بینرکی زری هبوو، وا له دوو ملین کس نزیک ئبتو..ئگر بزانیت تنها حوت سد هزار کس ئامادی دنگدانی ئنجومنی نونران بوون کچی دوو ملین کس لی دوری ئم پرگرافی تی کبوونتو لی وای تیکتکی خولی زیکزیکدا، ئزانیت چ کارساتک؟ واتا ئستا خولی زیکزیکی ئتوانی بی چقنیک حوکمت پک بنی و پرلمان هوشنتو ..
من پکنینم ئهات، خاتوونی پارزر بی ووردیی تماشای ئکردم،

وەک ئەوەی تەماشای تابلەیەکی ڤنسنت ڤان کوخ بکات ..
کوژراو یان ڤەنراوی ناوەندی فیلمی پەش 40 ساە، بەردەوام بوو لە قسەکردن :
هەر بەیە ئەوەی لەسەر تەیە، داوایەک لە دادگای کەستیی تەمار بکەیت و داوای مافی خاوەندارەتیی ئەو پەرەگرافە لەسەر خولە زیکزیکە تەمار بکەیت، ئارەزووی خەیشتە ئەتوانیت داوای قەربووی مادی و مەعنەویشی لەبکەیت، ئیتر بەو جەرە پەرەگراف لە واەی ئەودا ئەسەرەتەوە و دەتە واەی تە، وەک پەستەکانی ترت تەنها دوانزە کەس ئەیبینن و تەنها سابیر و ئەرسەلان ئالانی و نەبەز موستەفا لایکی دەکەن، وەک دەقەکانی ترت.

ـــ واتا کەشەکە سیاسیی نییە، تەنها بەریەککەوتنی زیکزیکەیەکی ووشکهەەاتوی پەرەگرافەکی تەیە لەگەە شەرەتی زیکزیکەی خولە و جەماوەرە بە شومارەکەیدا، ئەویش ەەنگە کارەساتەکی سیاسی لە بەرپا بە، چونکە تا ئەستا، بەجگە لەو پەرەگرافەی تە، هەرچی پەستی خولە زیکزیکەیە نوکتە و قسەی قەەە و ملیەنەها لایک و دە و دەستخەشیی هەیە، ئەوانە ئاسایین و پەیشمان خەشە، با خەەک بە خەیان نوکتە بگەەنەوە و پەبکەنن، بەەام ئەم پەرەگرافەی تە لە واەی خولە زیکزیکەدا، کارەساتەکی نیشتمانییە و هەەەشە لە ئەمنی قەومیی ئەکات …هتد

ـــ بە بنەبەکردنی تەواوەتیی بابەتەکەیش لەناو ئەو جەماوەرە دوو ملیەنییەدا کە ەەنگە ئەستا بووبن بە سە ملیەن و زیاتریش، پەویستە تە بە شەوەیەکی پەزەتیف و گەشبینانە ووشەکانی (بە ئاویی و زیکزیکەی وشکهەەاتوو، دەک و داە ، پەەەی سووتاو، بەگەن، پشیلەی شەلراو، باەندەی مردارەوە بوو، مەەی سەربەراو، ڤینگەی مەش، ەاکردن) لەک بدەیتەوە، بە نمونە بەەی ئەو ووشانە وەک لەکدانەوەی خەونەکان، پەچەوانەکانیان ەاستن و .. ووەات ئاوەدانە و …هتد ..
خاتونی پارەزەر ، پرسی :
ـــ ئەی چەن بە هەی ئەو تابلەیەوە ەاپەچی زیندانەکانی بەعس نەکرایت؟
ـــ خراپتریان بەسەرهەنام ..جوبەائیل بەرسوم ئەیزانی من زیرەکترین تەلەبەی بەشی بایەلەجیم و خەون بە خوەندنی ماستەر و دکتەراوە ئەبینم، هەستا لە وانەی ەەشنبیری نەتەوایەتیی و سەە بایەلەجیدا نمرەیەکی زەری لە شکاندم، وایکرد ببمە پەنجەم لەسەر ئاستی کەلەژ، لەو سەردەمەیشدا تەنها یەکەمی کەلەژەکان دوای 45 ەەژ سەزیازیی، ئەگەەانەوە کەلەژ بە تەواوکردنی خوەندنی ماستەر و دکتەرا ..

خاتونی پارێزەر دەی پێ بوو، بە دوو چاوی پڕ لە فرمێسکەوە ووتی :
ـــ ئەی تۆ ؟
ـــ سێ ساڵ زیاتر سەربازییم کرد .. ئەو سێ ساڵە لە باسکردن نایەن، لە ناخەوە لە سەدا درابووم بە بەبەشکردنم لە خوێندنی باڵا، لە هووکەشیشدا لەو سەربازگا ترسناکانەدا بەرە بەرە مرۆڤایەتیی و شارستانییەم تێدا کاڵ ئەبوونەوە، ئێوخان ..واتا بووم بە گیانەوەرێکی تر لە سەدا سەد جیاواز لەوەی زانکۆ ..
لە دەرەوەی فەرمانگە، هەردوو پیاوی دادگا چوونە ئوتومبیلەکەوە، خاتوونی پارێزەر بە چەند ساتێک ڕاوەستا و بە هەواشیی ووتی :
ئەگەر تەلەفۆنکت بە بکەم لە هەر کاتێکدا کە بتەوێت؟ ؟
تەماشایەکم کرد، وەک دیلێکی نهێنیی هاتە بەرچاوم کە بیەوێ نامەیەکم هەر چۆنێ بە بداتێ، بیگەیەنمە دەستی کەس و کارەکەی ..
جێنشینی ئایەتوڵڵا بیرکەوتەوە لە فیلمی شەمەندەفەری شەو بە لیشبۆن، مامۆستای فەلسەفەیە، هێڵی وانەوتنەوە بە جەدەهێ و لە سویسراوە بە شەمەندەفەری شەو، بە بەرتوگال ئێوا، بە شاری لیشبۆن، بە گێان بە دوای چیرۆکی ژیانی ئامادیە، کە پزیشکێکی سەردەمی کۆمۆنیستیی بورتوگال بووە، ئەم چیرۆکەی بە هێکەوت لە هێی کتێبکەوە پێ ئاشنا ئەبێ لە پاڵتەی کچێکدا کە ئیەوە کارەکی خوکوژیی بکات و ..جیرۆنی ئایرۆنز فریا دەکەوێت و ڕزگاری ئەکات.
لە لیشبۆن چاویلکەکەی ئەشکێ، خانمە پزیشکێکی چاویلکەساز، چاویلکەیەکی بە دروست ئەکا، بە هێکەوت مامی ئەو خانمە، بەرپرسی شانەی پارتیزانیی دکتۆر ئامادیە بووە ..
خاتونە پزیشک بە جیریمی ئایرۆنز سەرسام ئەبێ و خۆشی ئەوێ، بە ئەوەی ئەو ئاگای لێ بێ، دوا جار داوای لە ئەکا لە لیشبۆنە بمێنێتەوە و ..واز لە سویسرا و زانکۆ و وانەوتنەوە بهێنێ ..
بەڵام من ناتوانم ..
پێم ووت :
ـــ بمبووڕە، ناتوانم .. وا بزانم هەموو شتێکمان باس کرد.
وەک پێکراوێکی مەیدانی جەنگ، بە هەر جۆرێ بێ، خاتونی پارێزەر و نیگاکانیم بەجێهێشت.
ئیتر بەو جۆرەی لە بەسەرهات، بیە بیارم دا ئەو چیرۆکە نانوسم..وەنکردنەویش بە پیت بە پیت و وشە بە وشەی بکەم و بیدەمە دادگای کۆستی و داواکاری گشتی و دەسیەی .....هتد .

سوپاس.. شیعر\ نوزاد بندی

بۆ/ سۆز

سوپاس ، بۆ ئۆو کۆرسانۆی
بۆ بۆرامبۆر پۆت ووتم ..
بۆ ئۆو هۆموو بۆیارۆی
یۆک یۆک ئیمزات پۆ کردم ..
بۆ کۆلۆپچۆ و داوۆکان ،
کۆ لۆ کاریان خست دۆستم ..
فۆرت کردم متمانۆ
بۆ هیچ شتۆ نۆبۆستم ..
کۆ خۆر هۆۆهات چاوۆۆۆی
پۆشهاتۆکی باش نۆبم ..
یادۆوۆریم نۆمۆنۆ و
بۆ کۆس وورد و خاش نۆبم ..
فۆرت کردم لۆ دۆما ،
هیچ کۆسۆ نۆهۆۆمۆوۆ ..
هۆر کۆسۆ بۆجۆی هۆشتم ،
بۆ هۆلۆ بگۆۆۆم تا
منیش جۆی بهۆۆمۆوۆ..
فۆرت کردم دۆروونم ،
چۆۆ و هۆۆ بۆ وۆک سۆحرا ..
دیوارۆکانی تابلۆی
هیچ کۆسی پۆوۆ نۆبۆ و ..
گۆشۆکانی تاریک بن،
بۆ پۆنجۆرۆ و بۆ چرا ..
فۆربووم لۆناو خۆۆکیشا،
تۆنیایی ۆۆبۆرم بۆ ..
ژوورۆکۆم شاری خۆون و
تۆنها سۆبۆرۆکۆیشم
دۆست و برادۆرم بۆ ..
نۆ چاوۆۆۆی جۆۆۆس بم ..

نە نامە .. نە دیدەنی ..
نە پیاسە .. نە گەشت .. نە کەچ ..
نە قاوە و ساردەمەنیی ..
فەرت کردم بترسم
لە هەر کەسە بیبینم ..
ەەخنە و گلەییم نەبە ..
چاوەەەی دەرمان نەکەم
هیچ چارەسەریم نەبە،
بە ئازار و برینم ..

سوپاس ،
دنیات بە کردم
بە ماەەکی چەە و هەە ..
بە شارەکی مەژوویی ..
بە تابلەیەکی بە ەەنگ ..
بە ئینجانەیەک، بە بەن
بە پە مشتە خاک و خەە

بەژەر و حیکایەتخوان.. نەوزاد بەندی

یەکەک لە پەناسەکانی ەەمان، هونەری شارنشینەکانە. بەو پەیەی زەرینەی ەەماننوسەکانی جیهان شارنشین بوون.

ەەمان دەرچوونە لە حیکایەت وئەفسانە و قسەی هەلەق و مەلەق ، لەکدانەوەی بابەتیی دەروون و کەشە قوەەکانی مرەڤە، یان ئەتوانین بەەین ەەمان چیرەکەکی پەەفیشنا و ئەکادیمیی و زانستییە کە ئەیخوەنیتەوە فەری زەر شت ئەبیت، هەر بەیە زانایەکی فیزیای وەک ئەلبەرت ئانیشتاین ئەەەت: من زەر بەرچاو ەوونیی و سودم لە ەەمانەکانی فیەدەر دەیستەیڤسکی وەرگرتووە بە تایبەتی لە ەەمانی برایانی کارامازەف. هەروەها ەەمانەکانی فەانز کافکا و ئەلبەرت کامە و گەستاف فلەبیر لەلایەن کەمەناس و دەروونناسەکانەوە

گرنگییکی زریان پدراو، گلک یاسا و تیر و گریمانی دروونیی و کمایتییان لو هنجاون.

مانوی کمگا لق قناغی حکایت و ئفساندا، یککک لق بگکانی مانوی ئو کمگایه لق قناغی گوندنشینیی و سادیی و ساکاریدا.

ئستا تکانی پیوندیی تلفن ئفری قسکردنی بسنووریان اگیاندوو، چونک مرڤی قناغی حیکایتخوانیی، بق دک و دوو دق قسق ترناخوات، ئستا هی خایی وایکردوو ئم تایپ مرڤ چقبستووی قناغیی حیکایتخوانیی، بق سعات و دوو سعات لق گای مبایلو قسق و حکایت بق یکتریی بکن. بق جرک ئگر حزیشت لو دخ نبت، ناتوانیت هکک بق ووی حیکایتخوانکدا دابخیتو، چندین جار نیوسعات وزیاتر لسر مبایل گوم لق حیکایتی کسک گرتوو.

شایانی باسق هندک بژری پفیشنا، وک دکتر قودامق ملاحی هاوکاری کامل دباغ له برنامی (العلم للجميع – زانست بق هموان) ی سای هشتاکاندا، لق کتایی هر برنامیکیدا، دکی فلسفیی دردکاند کق دی هموانی خش ئکرد و بق دنیای فلسفق و وانبژیی ئناساندن.

ئم داب و نریتق برز و ئکادیمییی دکتر قودامق ملاح، بق شویکی زیادو لق لاین بژرکانی دوای خیو لاسایی کرایو، بق نمونق بژرکی وکو دکتر فیسق قاسمی کنای جزیرق، سرتا و ناوست و کتایی برنامکی، قسق و ای خی دردبق، لق کاتکدا دوو میوانیش لق است و چپیدا دانیشتوون..حکایتی تق و وشک درخواردی بینر و گوگرکانی ددات،هئچق، ئننق، دست ائوشنق، شین و مر ئبتو، زمانی ناوچیی و جفق و پتیی تکق ئکا بق نمونق بق میوانکانی ئق یا اجل، یا زلمق ، یا بق .. لگق ئویشدا جماورکی بق شوماری هیق کق دگاتق ملینها.

ئتوانم بم فیسق قاسم بق پلان یان بق پلان، کاری لسر چقبستنی مرڤی عرب کردوو، چقبستن لق قناغی حیکایتخوانیدا، بویش بوو بق بژری یکمی عرب و زرترین هواداری لق دوری خی ککردو، کچی دکتر قودامق ملاح کق بژرکی زانا و دانا و زمانزان و وانبژ بوو، لیاد چوق

چونکە ئەو حیکایەتخوان نەبوو، بەڵکو بە عەقڵی مەدەرنیتەی شار قسەی دەکرد.

لە حیکایەتا هەموو قسە و بابەتە جەگای ئەبەتەوە، شیعر گەرانیی مەقام خەیاڵ خەو، هەرچیت ئەوە ئەتوانیت پەوەی بلکەنیت، زمانەکەیشی چەن ئەتەوە، بە ئارەزووی خەتە، واتا کەمەگای حیکایەتخوان هیچ ئەرک و ماندوو بوونەک نابینە نە لە گەڵانەوەی حیکایەتدا و نە گوەڵگرتنیدا.

هەر بەیە بە هەی چەقبەستنی کەمەگا لە قەناغی حیکایەتخوانیدا، ئەمە زەرینەی کەسە ناودارەکان حیکایەتخوانن، ەیکلامی ئوتومبیلەکی گرانبەها لە وەاتە پەشکەوتووەکاندا 5 چەرکە تە ناپەڵە، لە کومەگای حیکایەتخواندا ەیکلامی چایەک، درەژدادەیی و دەهەڵ و زوەنا و جەرەها قسەی بە بەها و دوور لە ەاستیی لە خەئەگرە، دەنگی تیڤییەکە کەم نەکەیتەوە، ماەکەت دەبەتە هەی ئاهەنگی پاشتەلانە.

بەژەری حیکایەتخوانی وا پەیدا بووە، ئەوارەیەک دیار نەبە، میللەتەکە تەکەا غەریبیی ئەکەن، وەک شتەکی گرانبەهایان لە وون بووبە، وایە. بابەتەکی چەند ووشەیەیی، ئەکاتە بابەتەکی چەند لاپەڵەیی و بە ترش و خوەو دەرخواردی خەڵکەکەی ئەدا، ەەک وەک ئەو داپیرانەی جاران کە شەوانی زستان منامانی گەڵەک و نەوەکانیان لە دەوری خەیان و لە تەنیشت ئاگردانەکەدا کەدەکردەوە و حەکایەتی کوە کەچەڵەیان بە ئەگەڵانەوە، بە هەمان تام و چەژ و خەیاڵ و ئەفسانەوە، بەژەر حیکایەتەکانی ئەگەڵەتەوە، تەواوی میللەتەک ئەخاتە دەخی سەرمەستیی و کەشەنگیی و ..تەنانەت ئاەودە بونیشەوە.

لەردا ئیتر بەژەر حیکایەتخوان لای میللەتەکە ئەبەتە نمونەی ئازایەتیی و جوامەریی و نیشتمانپەروەریی و دانایی و زانایی، ئەگەر خەی بە ئەنجومەنی نوەنەران و پەرلەمان و حوکمەت بپاەوە، ئەیباتەوە.

ئیدی هەڵەکی ەاست و چەپ دەت بەسەر ئیتیکی سیاسەت و ەژنامەوانیی و ەاگەیاندن و بەژەریی و هەموو شتەکدا، چەندین ەژ و مانگ و ساە تەدەپەن و ..سەدان هەزار حەکایەتی بە سود و بە بنەما ئەدرە بە گوەی میللەتی خەیاڵپاودا، بە بە ئەوەی بچوکترین زانیاریی لە نەوانیاندا ئاە و گەی کردبە.

ەزگار بوون لە قەناغیی حیکایەتخوانیی، شەشەکی ئایدیەلەژیی و مەراەیی و ەشنبیریی ئەوەت، تیایدا مرەڤەکان بگەنە ئەو ەاستییەی

کە ناکرە بە حەکایەت و قسەی پە و پوچ بدەن تخوبەکانی بیستنیان ببەت.. بگەنە ئەو ەاستییەی وەک چەن ئەبە دەست بە موچە و ئاو و کارەباوە بگیرەت و دەستبەاویی تەدا نەکرە، بە هەمان شەوە پەویستە دەستبەاویی لە قسە و گوەگرتنیشدا بکرەت و بەر بە لافای حەکایەت و هەوەیی و درەژدادەیی بگیرە، هەتا جوانییەکانی وشە و گەوهەرەکانی فەلسەفە و ئەماسەکانی بەدەنگیی و هەمنیی بە هەتاهەتایە وون نەبن.

نەوزاد بەندی

کەمەگای ئیستینساخ.. نەوزاد بەندی

جاران ، واتا حەفتا هەشتا ساە پەش ئەستا ، لەم شارەی خەماندا مناەی پەلیس و چایچی ئەبوونە پزیشک، بە نمونە دوو پزیشکی پەش پەنجا ساەی شاری سلەمانی، دکتەر نەجات محمد و دکتەر عومەر شەریف، کوەی چایچی و پەلیس بوون. هەروەها لەو سەردەمەدا مناەی بازرگان ئەبووە شەوەکار، ئەبووە وەرزشکار، مناەی سیاسەتمەدارەکان ئەبوونە مامەستا و ەژنامەنوس، مناەی دەوەمەندەکان ئەبوونە گەرانیبەژ وەک محمد جەزا عەلی یان شاعیریان لە دەردەچوو وەکو ئەحمەد موختار و تاهیر بەگ ..
کوەی حاجی و خاوەن مزگەوت، سترانبەژی ەمانسی دەردەچوو.
کوەی بازرگانە دیارەکان ئەبوونە پەشمەرگە و گیانی خەیان فیدای خاک و نیشتمان ئەکرد، وەکو شەهید جەباری حاجی جەلال.
ئەو نمونانە تەنها بە ئەوە بوون بیسەلمەنین جاران کەمەگاکەمان کەمەگایەکی ئاسایی و مەدەرن بوو، مرەڤەکان بە عەقە و توانا و حەزی خەیان بیریان ئەکردەوە و کاریان ئەکرد، بە باەی باوک و باپیر و عەشیرەت مەلەیان نەدەکرد، واتا کەمەگایەکی جوانمان ئەبینی، دەوەمەندەکان ئامادەیی خەیان نیشان ئەدا بە ئەوەی مناەی هەژارەکان کە زیرەک بوون و نمرەیان بەرز بوو، بنەرنە لەندەن و ئەدنبرە و گلاسکە خوەندن تەواو بکەن چونکە هەستی مرەڤایەتیی بەسەر هەستی خەزان و تیرە و بنەماەدا زاە بوو. ئەتبینی براکان هەمە

□□نگ بوون، یەکەکیان مامەستا و یەکەکیان ئەندازیار و یەکەکیان پزیشک و ئەوانی تر پەشمەرگە بوون.. خوشکەکان یەکەکیان شەوکار و یەکەکیان سیاسەتمەدار و یەکەکیان بەوەبەر و یەکەکیان پارەزەر بوون.

ئەو سەردەمە کەمەگا بە ئاگا یان بە ئاگاداری خەی، ئازادی □□های دابوو بە تاکەکانی، باوک و تیرە و هەز دەستیان لە بەهرە و حەز و ویستی منا□ و نەوەکان وەرنەددا، هەر بەیە سیاسەتمەداری خەنەویست و پزیشکی بەتوانا و بازرگانی بەشەرەف و ئەندازیاری کارامە و پارەزەری بە ویژدان و مامەستای دەسەز و نوسەری شەشگە□ و شاعیری بەرزمان تەدا هەدەکەوت.

شەرم و عەیبە بوو کەسەک، ناوی عەشرەت و تیرە و هەزەکەی بەخەیەوە بلکەنە، تابلەی هەموو پیشەکانی ناوبازاەکان، تەنها ناوی سیانی خاوەن پیشەکە بوو، لە پزیشکەکەوە هەتا دادوەر و چەشتخانەیەک..

ئەویش پەناسەی کرداریی سیستمی تەکنەکراتە، لە کاتەکدا نزیکەی پانزە سەدە پەش ئەستا ئاینی ئیسلام هەنگاوی یەکەمی بە هەهەنا و سیستمی فەرمانەواییی پشتا و پشتی قەاچە کرد، هەر پەنج فەرمانەواکەی □اشیدین، ئەبوبەکری سدیق و عومەری خەتتاب و عەلی ئەبوتاب و عوسمانی عەفان و عومەری عەبدولعەزیز هەریەکەیان سەر بە تیرە و عەشرەتەک بوون، هەرچەندە دوای ئەوان ئەمەوییەکان ئەو سیستمەیان هەوەشاندەوە و گەانەوە بە فەرمانەوایی پشتا و پشت، کە بە بەوای من هەر لە سەردەمی ئەمەوییەکانەوە □□حی دەسەاتی ئیسلام دەرچوو، شتەک نەمایەوە بە ناوی دەسەاتی ئیسلام، بەکو بوو بە دەسەاتی تیرە و هەز و عەشیرەتەکان هەتا بە تەواوەتیی لە جەنگی یەکەمی جیهاندا ئەو خەلافەتە شەونراوە کە بە پیاوە نەخەشەکە ناسەندرا بوو، هەرەسی هەنا.

لە عەراقیشدا، بەداخەکی زەرەوە، دوای ئەوەی خەزانی سەدام کورسی دەسەاتیان گرتە دەست و هەتا ئەمەیش، دیاردەی خەزانگەریی و تیرەگەریی وعەشرەتگەریی زەر بە زەقی لە عەداقدا سەری هەدا. کاتە باوک دەتە سەر کورسی دەسەات، ئیدی کوەکانیش بە جەرە لە جەرەکان ئەبنە سیاسی و کاربەدەستی بالای ووەات!! بە هەمان شەوە ئامەزا و خاەزا و پورزا و هەموو لق و پەپەکانی کابرای دەسەاتدار، یەکسەر فەتەکەپیی سیاسەتمەداریان لەسەر دەکرەت، هەموو بەهرە و حەز و پیشە و ئارەزووەکانی پەشتریان لە یاد ئەچە و وەلای دەنەن، بە نمونە سەهەفرەشە ئەبەتە جەگری سەرەک و پەلیسەک ئەبەتە وەزیری ناوخە، بە بە ئەوەی هیچ تایبەتمەندییەکی ئەو پەستانەیان تەدا بە، تەنها و تەنها هەکار ئەوەیە لە خەزان و عەشرەتی کابرای سەرەکن و فەتەکەپیی کراون لەسەر ئیشی سیاسەت و دەوەتداریی. بە نمونە

عدنان خیروا ئفسرک بوو لە چوارتا، کە سدامی ئامزای بوو بە سرک، ئویش لە چوارتاوە بە یک ئستری سرشانوە کپیکرا بە وزیری برگریی عراق.
ئیدی ئو ئاوی سدام شتی یان کنیالیزمی جیهانیی پیان شت، تاکو ئستایش لە سرکانوە تاکو بچوکترین پیشە، پیویی لدکن.
ئمە یک پشمرگە نییە کوی دوەمەند بە، ئو پیشیە تایبت کراوە بە کوی بە باوک و هژار و بکار، هرچی پلە و پایی برزی سربازییە بە کوی دساتدارانە.
ئستا کوی سیاستمدار، ئبە سیاسیی و دساتدار بە، لە هموو سیاسییکانماندا مندالی یککیان پزیشک یان ئندازیار یان شوکار یان مامستا نین، هموان سیاسین، یاخود سرقالی پڤە و فتکپیکردنی پیشکی باوکیانن، برە برە تکای حیزبکانیش بە بە ویستی خیان و لە ژر کاریگریی کمگای مگلدا، ئم ڤایرسی مدلیان توش ئبە، منالی سرکحیزب و ئندام سرکردایتییکانیان!! واز لە هموو کار و کاسبییک دنن و پا ددن بە سیاستی باب و باپیریانوە..
ئم مدلە پل دکش بە هموو کایکانی کمگا، گشتفرش منالکانی ئبنە گشتفرش، لقی یک و دوو و سە دکنوە، بە ئوی کوکان پکدا ندن، هر یکە و لقی خی دکاتوە لە ژر هەمان ناووشرتی بابیاندا.. پاقلاوە فرش و جامبازی زوی و زار، بە هەمان داب و نریت، ئن حوت سد سا زیاترە ئم پیشیە هی خزانی خمانە..نانی تیریی فرش و گوبژە فرشیش ئیمپاتریتی خزانیی خیان ادگینن. ئندازیار ئبە منالکانی ئندازیار بن.پزیشک هیە هموو منالکانی پزیشکن، ئمانە زانستی بماوزانییان بە درە خستتوە، چونکە لە یاساکانی مندە و تماس مرگاندا، وچکان سیفتی نوە هدگرن جیا لە باوانیان، کچی لای ئمە، باپیر و باوک و کوە بە موو لە یکتر جیاواز نین! هرچی سیفتی تازیە بە میکرسکب بی بگە نایدزیتوە..هندە قیروسیای لە ئکا ناوی منداکانیشی بە ناوی نەنک و باپیرییوە ناودنە، بە ئوی کات اوستە و ابوردوو تنپە!
بازرگان هموو منالکانی بازرگان دردچن ، سوبحانا. ئوانی زوی پاوان ئکن و تاور دروست ئکن، منالکانیشیان کت و مت، زوی پاوانکر و تاور دروستکرن. پزیشک هیە منالکی نمری کلژی پزیشکیی ناهنە، ئینرتە کلژی پزیشکیی پریڤیت لە درو یان ناووی وات، هزاران دلاری بە خرج ئکات، چونکە

کفر منای ئو نبو بو پزیشک.
ئیتر بو جر پیشکان تاپ دکرن لسر کمم خزان ..گز هی فان خزان و .. ماست هی فیسار و منا کانتی.. نوت تایبت بو فان خزان..
ئیدی کمگایکی دابو و چینایتییکی قزون ئبینین، چینکان ناتوانن تکی یکتر بن ، چونک کوی پاقله فرش هر پاقلفرش ئیتر چ قودرت ببت هاوی پارزر ک لو باوکییو بی کوپی کراو؟
بو شویو سیاسیی سیر پیدا ئبو، ک لو لوتکی قیرانکاندا قاقا پدکن و نوکت ئگتو. پزیشکی وا پیدا ئبو لو جیاتی نخش چاکبکاتو، ئیکوژ.چونک لو بنچیندا ئو دووان بو سیاست و پزیشکیی نخوقاون، بام لو ژر کاریگریی کمگای ئیستینساخدا، بوون بو دوو پیشگر سیر و سمر و ترسناک و بکاری هیچ نهاتوو.
ئینجا تخبوونوی عشرت و تیر و هز، بو هامان یتمی سیاسییکان، ژ بو ژ قوتر ئبتو، وای لهاتوو بو بو ناوی عشرت هیچ کس ناناسرتو. جاران ئتوت عالی توانا، شوکت شید، ئمین زکی، فایق بکس… هموان ئیناسینو و ئیزانی کن، بام ئستا هتا نازناوی قرداغیی و شمرانیی وهورامیی و شارزوریی و جاف و …. نخیت سر ناوکان، کس نازان کن، نگ خیشیان نزانن کن!
ئم کارساتکی گوریو بام کمگای ئیستینساخ هست بو کارسات و شت ناکا، چونک ساتک لو ئیستینساخ اوستن، بو ئیش ئبن و ابرایتییان لو دست ئچ و لو یاد ئچنو.
ماوتو بین کمگای ئیستینساخ کمگایک به بو ئاگاداریی خیان و بو خراییکی زر بو دواو ئگننو، هتا ئگنو چاخی بردین..کمگایکی حیوانیی و هیچ گانکاریی و پشکوتنک لو داب ونریت و هس و کوتیاندا دروست نابو.

ئگر هاتی، تنیا ور ★..

نوزاد بندی

(شیعرکی ساد و میللیی ب هاوییکی لاو، تا بزان ئم چن تمنمان به کرد)

بم باران و خباران
خفارت دردی گران
دوانز سعات ل تاقیگا،
نزیکی وک گیانکشان ..
ئگر هاتی ور ، بس چن؟
کی ئر شونی سردان ؟
ک هیه بوا ب دزخ ؟
ک همووی ئازار و ژان ..
نیشهاتی ، قیناکا می،
اهاتووم ب خستخان ..
سی سا ل م دستادا ،
وورد و خاش ئبین ژان ..
ئم ووشانم کات نوسی ،
ک تماشام کرد باران ..
ل یکم ژو تم دی،
بم درکوت ژیان هشتا جوان ..
بس ل شارکی داوخاو ،
کوا جگای گو و ئینجان ؟
لگ ئویشا پم خش ،
ک بردوامین لم ژیان ..
ب ئوار ئینو ،
لبرمان وکو وان ..
دمان خش نیی و ک نادین،
ترکی ناکین جل و شان
چوارد سان بووین ک ووتیان
شی عراق و ئران ..
هشت سای کی خایاند و
عراقیان کرد ب وران ..
ل پ ووتیان ش ئوست ،
کاتی هپک و بادان ..
مانگ، شو و ژ حفلی کرد،

ئا ئەم میللەتە نەزانە
زانکەمان بۆی، شەڕ وەستا،
بووین بە سەربازی بە لانە ..
ووتیان 2ساڵ ، بوو بە 4 ساڵ
وەک لەو دەشت و بیابانە
لە پێ دەنکیشەت کوتی گرت،
شەڕ لەگەڵ هەموو جیهانا..
جەنگ و ئابڵوقەی ئابووری ،
خەڵک بوو بە پەندی زمانە..
لەو نەوانەیشا ئەنفال و
کیمیاویی کرد بە جۆزنانە ..
براکوژی و کێچ و کەڵەو،
دیاری ئەو و هی ئەمانە
سەدام ڕوخا و عەراقی نوێ ،
ووتیان ڕزگار بووین لەمانە ..
بوو بە شەڕی شیعە و سونە ،
عەراق بوو بە قەسابخانە ..
دە ساڵی ڕەکیش موچە ،
بە کورد حەرام و تاوانە ..
کورت و کرمانجیی با بڵێین ،
قەت وەڵات نەبووە و زیندانە .
خانەنشین بوون ئەوا دێ ،
کە دێ ئەبینە دەوانە ..
ئیتر کاتی ئەندامێ و
گلوکەفەیج و گەچانە ..
تەمەن لە پێ ئەیکا بە مەڵە،
کام شوانەی سەرتەپی شوانە
قورسە لە پێش دەستپەکردن،
بەڵەن کاتی دابڕانە ..
لەڕ قەت ژیان دەست پێ ناکا،
خەم ڕەفیقی هەموومانە
ئابووقە و کێچ و پاشکەوت،
سێ ئێشکەنجەی گەورستانە ..
هەر بە زیندوەتیی کوشتیانین،
ڕاستە و ڕاست بە بە بەهانە
چەن ڕوناک بێ، ڕەش ئەبینین،
پێیش بکەنین وەک گریانە ..

کوا زانست، هونەر و ئەدەب؟
□□ژی ئاغا و دیوەخانە ..

هەموو ئەو هەوڵەی کە دامان،
با بردی وەکو زەنگیانە ..
ئەوەی بە خۆکی ژیر کرا ،
تەنها بە ووتن ئاسانە ..
تاکە شتێ کە دڵ خۆشکا،
بەزەیی خوای میهرەبانە

-_____

⋆ (ئەگەر هاتی تەنیا وەرە)
دڵۆکی عەبدوڵا پەشێو :

ئەگەر هاتی تەنیا وەرە!
هەروەک لەناو دڵما تەنیای
سەرینەکەم بە دوو کەس
دوو کورسیی تامەزرۆم هەیە
دوو پیاڵەشم هەیە بە چای

ئاین و ئەفسانە.. نەوزاد بەندی

پەکەوە گرێدانی هەندێ زاراوە لە لایەن هەندێ لە لێکۆڵەر و نووسەرەوە جێگای لەسەر وەستان و هەڵوەستەیە، چونکە ناکرێت بەویژدانیی یان بە زەر پشتگوێکردن بە هیچ ئایدیۆلۆژیا و کەس و شتێک بکرێت و لەی بدەنگ بین، لە کاتێکدا عەقڵ و لۆژیک دوو پەوەری گرنگن لە مرۆڤدا، پەویستە لە خوێندنەوەکانماندا بەکاریان بهێنین، ئەگینا وای لە دێت وەک چۆن لە بازاڕێ میلیۆنکان تەماتەی شکاومان بەسەردا ساغ ئەکرێتەوە، بە دیکۆرێکی تەماتەی جوان و ڕێزکراو هەڵمانئەخڵەتێنن، بە هەمان شێوە لە بواری بیر و بۆچوونکانیشدا، کاڵای بە سوود و شۆڕاومان بەسەردا ساغ ئەکرێتەوە، ئەویش کردەیەکی ترسناکە، چونکە تەماتە شکاوەکە ئەگەر بتوانین فڕێی بدەین، بەڵام ئایدیایەکی شکاو ناتوانین فڕێی بدەین

بەکو بەر بەرە ئەبەتە بەشک لە هەوەست و کەسایەتیمان و کاری پەدەکەین. بە نمونە ئەم پیتانەی ئێستا من پێیان دەنووسم دەیان ساڵ پێش ئێستا لە ئەلف و بێکەی ئیبراهیم ئەمین باڵدار وەرمگرتوون و تا هەنوکەیش کاریان پەدەکەم، بە هەمان شێوە دیدگا و بۆچوونکانیش لەوانی تر وەریاندەگرین و کاریان پەدەکەین، بە هەر کەسێک بڵێین ئەدەف هیتلەر چۆن کەسایەتییەک بوو، یەکسەر پێت ئەڵێ دیکتاتەر بوو، چونکە لە کتێبی تەلەفزیۆن و خوێندنەوە و سینەماوە ئەو بۆچوونەی تەدا چێنراوە کە ئەو کەسایەتییە تاکە و دیکتاتەر بووە.
هەر بۆیە ڕاگەیاندن ئەرکێکی گرنگی لەسەر شانە و پێویستە بە هەند وەربگیرێت و حیساب بە هەر وشە و پێناسەیەکی بکرێت.
بەرگریی لە لەشێوە هەتا کەمەگا، کردەیەکی کاردانەوەیە، واتا بەرگری کاتێ دروست دەبێ کە هەزەکی دژ دێت بە گژتا ، بە نمونە کاتێ بەکتریا و ڤایرەس و مشخەرەکان دەنێ ناو لەشمانەوە ، بەرگری لەشمان زیاد ئەکات و پلەی گەرمامان بەرز ئەبێتەوە، ئەمە هەکاری بەکتریا و ڤایرەسکانە، ناکرێت کەخنە لە لاشمان بگرین کە بۆچی گەرم بووە، چونکە بەرگری لەش لە پێناوی مانەوە و ژگار بوونە، نەمانی بەرگریی لەش، نەخۆشییەکی ترسناکە پێی دەووترێت ئایدز. بە هەمان شێوە کاتێ دەست بە شانەی هەنگ و هەلانەی هەر گیاندارێک ببینین، کاردانەوەی خەڵا و هیستیریی ئەو گیاندارانە دەبین بە ووماندا، ئەمە شتێکی سروشتییە و ئەوەی کە سروشتیی نییە ئەوەیە ئەو گیاندارانە بەرگرییان تەدا نەبە.
هەر بۆیە کاتێ داهاتی وڵات و هیوا و ئومێدی خەڵک ئەفەوتێنرێ، نیشتمان ئەفرۆشرێ و هەڕاج و پاوان ئەکرێ، ئەبە کاردانەوە هەبە، ئەبێ بەرگریی و بەگژداچوونەوە هەبە، ئەگینا ئەو کەمەگایە بە گەمژە و مردوو ئەژمار ئەکرێ.
ناکرێ بە بەرگری و بەگژداچوونەوە بووترێ تیرۆر یان سیخوڕ و تابووری پێنج و ئەو تاواندواخستنە بە بنەمایانەی کە گەمژەیی و هۆشکییان لێ ئەتکە. شایانی باسە ماوەیەک پێش ئێستا تەماشای فیلمێکی خۆیاییی!! هەلیودم کرد تیایدا بە حیساب کەریای باکور، نیەیەرکی داگیر کردبوو، کەمەگا لاو کەبوونەوە و شانەی چەکداریان دروست کرد، کەوتنە لەناوبردنی سەربازەکانی داگیرکەرانی شارەکیان و تەقاندنەوە و گەتبەردانی دامەزراوەکانیان، کەچی کاتێ کەسێکی داگیرکەراوی لای خەمان بە ئاسپایی گردبوونەوە و ناڕازایەک دەربڕێت، دەیان تاوانی تیرۆر و سیخوڕیی دوا دەخەن. کاتێ موسوماناک کە هەموو کەمەگا لەسەر ئاین و قورئانکەی کەکن، بیەوێت ئایەتکانی خوا لە ژیانیدا پیادە بکات، پێی دەووترێ

تیرریست و کنپرست!
دووری بە نەین، خباتی پشمرگایەتیی کە هەمووان بەشدار بووین تیایدا چ لە شاخ، چ لە شار و زانکەکاندا و قوربانیمان بە ژیان و خوەندن و خوەندنی بابای خەمان داوە بە ترساندن و کوشتنی پیاوانی ژەم و زیانپەگەیاندنی ئوتومبیل و دام و دەزگاکانیان، ئەمانە هەمووی چوونەتە قابیی بەرگری نیشتمانیی و بەرخەدان و شانازیی و جوامەریی و مەردایەتییەوە، کەچی ئەمە هەمان هاووەاتیی و لەسەر هەمان خاک، نازایی و تویی و هەشەیەک بکات لە دژی مافە خوراوەکانی (کە لە ژماردن نایەن) یەکسەر ئەیخەنە قابیی تیرەر و ئاژاوەچەتیی و گەرشوەنیی و ئەو زاراوە لاستیکییانەوە. کار گەیشتەتە ئەوەی لەم ماوەیەدا کابرایەکی دانیشتووی ناوەندی عەراقم بە ەکەوت لە فرەشگایەکدا بینی، بە بزەیەکەوە پەم ووت: ئەرە کەی ئەنەوە شارەکانی خەتان؟ کوردستانتان کرد بە عەربستان.
پەی ووتم : وەاهیی مامەستا، پە بە دە حەزئەکەین بەینەوە، بەام سوەند بەخوا بارودەخەکیان دروستکردووە بچوکترین داواکاریت هەبە، یەکسەر تاوانی گەرشوەنیی ئەدەنە پاتەوە و سەرنگونت ئەکەن !!
بە استی جەگای داخە و خەسارەتەکی گەورەیە تەنانەت بە دەسەاتداران خەیشیان، سیستمی بەرگریی لە هاووەاتیەکانیاندا نەهەن، هاووەاتییەکی کەیلە و ترسنەک و بە هەوەست بخوەقەنن، چونکە سبەی ژە ئەگەر جەنگەکی چارەنوسساز یەخە بە نیشتمانەکە بگرەت، تازە ئەو کەمەگایە مردووە ،تازە بەرگریی تەدا قەاچەکراوە، بە گژداچوونەوەی تەدا حەرام کراوە، ناتوانە بەگژ هیچ دوژمنەکدا بچەتەوە، ئەمە جەرەکە لە نەخەشیی ئایدزی کەمەایەتیی، چونکە ئایدز ڤایرەسەکە لە بەرگری لەش دەدات و ئەیگەیەنەتە ئاستی سفر، بەو جەرە لەشەکی بە بەرگری و لاواز و بودە دەتە ئاراوە بە بچووکترین نەخەشی کەفتەکار ئەبە، هەر بەیە پەویستە بەرگریی و تاوان لە یەکتریی جیابکرەنەوە، هاووەاتی توە و هاووەاتی تاوانبار جیا بکرەنەوە، ەخنەی بنیاتنەر و ەخنەی وخەنەر، هەنگ و زەدەواە، بەرگریی چارەنوس و شەی ناوخە لە یەکتری هاوەر بکرەن.
ئەگینا کەمەگای گەستان دەتە ئاراوە، تیایدا هەموو مافەکی هاووەاتیی ئەخورەت و دەسەاتەکی ناشیرین هەئەتەق کە بەکاری هیچ شتەک نایەت و ووی هیچ مەجلیسەکیشی نییە، تەنیا و قەزەون و کەنارگیر، وەک تارماییەکی ترسناکی لە دەت و ناتوانەت ساتەک بە ئاسودەیی ویژدانەوە بگوزەرەنە، ناتوانە خەی نیشانی هاووەاتییەکانی بدات، لەگە هاووەاتییەکانیدا ئەبن بە دوو دوژمنی سەرسەختی یەکتریی، لە دوو دەی جیاوازدا ژیان ئەگوزەرەنن.

لم دواییدا هند شنبیر پیدا بوون، زاراوی سیر و سمر فد دن، وکو ئاین و ئفسان، واتا هو دن برگکی ئفساناویی و خیاناویی بکن بی بری ئاییندا، هوکیشیان لی بدنگبوونی خکیدا جرک سرکوتنی بخیو بینیو، لی کاتکدا پکو گردانی ئو دوو زاراویی بی ویژدانیی و نزانیی لی ئچ.

ئاین تا ئستا چ ئفسانیک توانیوتی دسات بگرتی دست و شارستانیی پک بنی ؟ لی گلگامشو هتا زیس و ئفردت و کوک چ و حمدک و هاری پرتر و هموو ترمی ئفساناویی کن و نوکان؟ لی کاتکدا ئاینی کریستیان، سالهای سال فرمانوایی ئوروپا و ئمریکای کرد و بی شش وخنرا.. هروها ئاینی ئیسلام سدان سال فرمانوایی لی بشکی گوری جیهاندا کرد و شارستانییکی گور و فراوانی لی ئندلوس و غرناتی و بلدولید و تورکیا و جرجیا و ئاسیا و ئفریقیادا بجی هشت، ئیتر چن ئایین و ئفسان ئکرن بی دووان و پکو گر ئدرن؟

ئایا هیچ لژیککی تدایی کسانکی گور و بیریار و بناوبانگی وک مالکم ئکس و محمد علی کلایی و جی گارودی و ئیحسان تبریی و جنا کستی دوای ئفسان کوتبتن و ئاینی ئیسلامیان هبژاردبی؟

هر بیی ئو نووسرانی کی (شلم کورم) تقی لی ئایین ئکن و بجرها زاراوی ترو ئیبستنو، پویستی بی خیاندا بچنو و چیدی حوکمی قرقشیی ندن، چونکی لی ئاستی لژیک و بهای ئکادیمیی و بیریاریی خیان کم دکنو و ئبنی جگای پکنین و لاقرتی.

شایانی باسی یکک لو نووسران پناسی پلاتی بی شیعر دنتو کی دت شاعیرکان درزنن، بام لی یادی ئچی یان نازان یان ئیو نزان کی پش پلاتی بی سدان سال، لی قورئاندا پناسی شاعیران کراو بی (یقولون ما لا یفعلون) واتا قسکانیان و کردارکانیان یک ناگرنو، واتا درزنن. لگ ئوی لی قورئاندا هموو شاعیرکانی لو پناسیی نترجاندوو، شاعیرانکی خاون بیر و باوی لی درکردوو، بام پلاتی بی هایی هموو شاعیرانی بی درزن ناوزد کردوو.

دیموکراسی ەشایەریی.. نەوزاد بەندی

لە کۆمەڵگا دواکەوتووەکاندا دیاردەی سەیر و سەمەرە ئەبینی، دیاردەی دژ بە یەک پێکەوە گرێدراون و بوون بە هاوکار و هاوبیر و هاوەڵ و تەواوکەری یەکتری. وەک بۆنی ئاگر و بۆنزین پێکەوە وەک بکەون و ئیش و کار و پلە و پۆستەکان لە نێوان خۆیاندا دابەش بکەن.
سپێنسەری ئەم دۆخە بریتییە لە بەرژەوەندییەک کە هەردوو لای پێکەوە بەستەتەوە، واتا بەرژەوەندیی ئۆچێتە سەروو لۆژیک و پەنسیپەکانەوە، وەک چۆن بکوژی کۆسەک، کچێک لە کۆس و کاری کوژراوەکە مارە ئەکات، ئیتر گرنگ نییە کوژراو و بکوژ هاوسەرگیریی بکەن، گرنگ نییە خاوانی مناڵ و نەوەکان پیاوکوژ بن و مامەکانیان کوژراو.
پێکەوە ژیانی دوژمنەکان، ئاگەر لەسەر بنچینەی وازهێنان بێ لە دوژمنایەتیی، گۆڕانکاریی بێ لە کۆسایەتیی و تۆڵەسێنن و هەڵوەستەکاندا، شتێکی باشە، بەڵام مانەوەیان لەسەر هەمان ڕێتم و پێکەوەژیانیان لە پەناوی بەرژەوەندییە هاوبەشەکاندا، کێشەیەکی گەورەیە.
هەبوونی دوو شوفێری دژ بە یەک لە هەمان ئوتومبیلدا و لەسەر هەمان کورسی شوفێریی، چی لە چاوەڕوان دەکرێت بەجگە لە کارەسات و ڕووداوی جەرگبڕ؟
بە داخەوە، لە کۆمەڵگای خەماندا هەرچی دیاردەی دژ بە یەکە لەگەڵ یەکتریدا کەکراونەتەوە یان بە خواستی خۆیان کەبوونەتەوە، ئەویش وایکردووە هاوسەنگیی و تەبایی و یەکێزیی لە هیچ کایەیەکی کۆمەڵگادا ڕەچاو نەکرێ. یەکێک لە دەرهاویشتەکانی کوکردنەوە و پێکەوە گرێدانی دژەکان، پشێویی و شڵەژانەوە، ئەبینین ڕۆژانە دیاردەی جەنگودان لە کومەڵگادا ڕوو لە بەرزییە و وایلەهاتووە جەنگ بە هەموو کۆس و بەرهەم و شتێک بکارئەهێنرێت و هیچ کەسێک ناتوانێ خۆی لە شاڵاوی جەنگ ڕزگار بکات، تەنانەت مامەستا و فریادڕەسان کاتێ ڕەگاچارەی کۆمەڵگا دیاری دەکەن و سنگی خۆیان ئەکەن بە قەڵغان، سەدان جەنگ و قسەی زبریان دوا دەخرێت. وایلەهاتووە جەنگ بووە بە کەرەستەیەکی ڕاگەیاندنی زەرد گرنگ، دەزگا و میدیا و پێگە و کارەمەند و پارەیەکی زۆبەلاحی بە تەرخانکراوە، خەڵکێکی زەرد لە بەروبومی جەنگ ئۆخەن و قەڵاچۆکردنی دەزگاکانی جەنگ، ئەبێتە هۆی

بە ئیش بوونی ژمارەیەکی زەر لە خەزانەکان و سەرهەدانی نائارامیی لە کەمەگادا، ئەم جنەوفرەشانە کە لە سەبەردا جنەو دەدەن، لە ەوناکیدا خەکەکی زەر بەزن و بە قوربان و بەساقەی یەکتریی ئەبن، لەوەدا ئیتر تەناگەیت کە کە جنەوفرەشە و کە بەز و بە ئەتەگەتە، واتا جنەوفرەشی بەز یەکەکە لەو سکەچە سەیر و سەمەرەیەی کە ژانە هەستی پەدەکەین، ەک وەک تاەانکردنی نیشتمان لە تاریکیدا لە ساتەوەختی ەوخانی ژەمی سەدامدا لەلایەن کەمەگایەکەو کە لە ەوناکیدا هەموویان ەخنە لە دز و تاەانچەکان ئەگرن، لەردا ئیتر نازانرە کە تاەانکەی کردوو؟ جنەکە یان پیاوانی بەشایی ئاسمان کە پەیان ئەووتری ستارتریک؟ لە ەاستیدا لەبەردەم کومەگایەکداین لە تاریکیدا کائینەکی بەربەریە و لە ەوناکیدا بوونەوەرەکی پە لە ەوشت و ئەتەکیەتە.

پەکەو گرەدانی دوژمنەکان و پەکەو ژیانیان، دەخەکە جەگای پەکەنینە، هەتا ئەو پەکەو ژیانەیش بەردەوام بە، پەکەنینەکە درەژتر ئەبەتەو، چونکە دیاردەی سەیری وایلەدەتە بەرهەم، وەک دەەن سەر بە قوە دەنەتە پەکەنین. بە نمونە دیموکراسییەکی ئاغا، یان عەشایەرەکی دیموکراسیخواز، لە کاتەکدا دیموکراسی لە دژی تاکەنگیی و ئاغایەتیی و عەشایەریی دروست بوو، بەام بارودەخەکە وا ئەخوازە یاخود بازرگانییەکە وای پەویستە ئاغا بیت و بانگەشەی دیموکراسیش بکەیت یان ەاستتر دیموکراسی وەک یەکەک لە حیمایە و پاە و نانخەرەکانت ەابگریت بە ئەوەی دەی هەموو لایەکی پە ەازی بکەیت، لەردا دیموکراسی ئەبەتە پاساوەک یان ەوکەشەک بە بەردەوامبوونی ئاغا یان پاشا،وەک پەشاکەک وایە بە داپەشینی عەیب و عارەکانی ئاغا و پاشاکن، چەند ساە جارەک پەسەی ەاپرسیی و دەنگدان دەکرەت، پارەیەکی زەر لەو پەسانەدا بەهەدەر دەدرەت، نەک لەبەر پەسەکە خەی، تەنها بە بیانووبەکردنی ئەوانەی کە دەەن سیستمەکە ئاغایەتیی یان پاشایەتییە. ووەات هەیە چل ساە و زیاتر کابرایەک ئاغا و پاشا و هەموو شتەکی بووە لەگە ئەویشدا لەو چل ساەدا، بەردەوام پەسەی دەنگدان و ەاپرسیی بەەو چووە، نوەنەری ووەاتان و نەتەو یەکگرتووەکان ئامادەی ەوەسمەکە بوون، کەمسیەنی باەای بە دروستکراوە، لەردا ئیتر حاەتی شەک و پەکەنینە هیستیرییەکە دەست پەدەکات، ووەاتەکەدا لە لوتکەی دیموکراسیدایە و هەزاران حیزب و قەواره لەو پەسەیەدا بەشدارن، بە ملیەنەها دەلار لەو ڤیستڤاە دیموکراسییە جەماوەرییەدا خەرج کراوە، کەچی تەنها و تەنها ئاغا و پاشای ساەهای ساە لە لوتکەی هەرەمەکەدایە، ئەمە نزیکەی وەک ئەوە وایە کە بازاە سەدان بەاندی

مبایلی تدایە، کچی تنها ئایفن و گالاکسی لە لوتکدان.
ئیتر ئەم دخە وەک شیزفرینیایەکی درم بە کەمەگادا تەشنە ئەکات، دخی ئاوەتە بوونی دیاردە دژ بە یەکەکان، وەکو پەفیسەری هیچ نەزان، نەخوەندەواری زانا، مامەستای جنەوفرەش، ئایینداری ترسناک، بەدینی دەستپاک، شەشگەی ترسنەک، دادوەری گەندە، کەمەنیستی سەرمایەدار پەرلەمانتاری لا و بەدەنگ ەاگەیاندنی سەربەخەی حیزبیی، هەژاری لوتبەرز، دەوەمەندی لە برسا مردوو، یەکەتی پارچە پارچە، دوژمنی دەست،ەاستگەی درەزن، بەەزی قەبە، نوسەری بازرگان، داهەنەری دز، براوەی خەاتی گەمژە، داوەنپاکی داوەنتە، …
ئەمانە ئەو حاەتانەن کە دەرەنجامی حوکمەانی دیموکراسیی عەشایەرن، واتا کەکردنەوەی دژەکان ئەبە بە مەدەل، ئەبە بە لەژیک، واتا بە نمونە زەر ئاساییە وەزیر بیت و هیچیش نەزانیت، یان پەرلەمانتار بیت و لە ماوەی هەشت ساەدا دەەک قسەت لە هەی پەرلەماندا نەکردبەت.. پەفیسەر بیت و نەتوانیت کتەبەک چاپ بکەیت.
ئیدی دیموکراسی وەک کلەنکسەک وایە بەردەوام ناشیرینییەکانی پە ئەسەنەوە، دیبییە هەموو پیساییەکانی پە ئەشارنەوە یان ئەیکەن بە بەندبەژەک، ئەوەی زات بکا بە ئەم ئاغایەتییە هەتا کەی؟ یەکسەر دیموکراسییە پەینەکە دەست ئەکا بە بەیت و بالەرە و گەرانیی و تەنانەت سەمایش، هەتا لە پرسیارکردن کەت پە ئەدات
لە ەاستیدا ئەم دخە دژبەیەکە کەکراوانە لە یاساکانی فیزیادا، سفرکردنەوەی پە دەووترەت، واتا دوو هەزی یەکسان ئەگەر دژی یەک بن، ئەنجامەکەیان سفر ئەبە.
هەر بەیە کەمەگا دواکەوتووەکان هەمیشە سفرن، تەماشا دەکەیت سامانەکی نیشتمانیی و داهات و جەماوەرەکی زەر و بەوانامەیەکی زەریان هەیە، کچی سفرن.. سفر.

ئەو هەر چاوەوانە.. نەوزاد بەندی

کاتە هەمووان ئەنەوە،
دوای ئەوەی جەوری ەژەکی

دوور و درژیان چشتوو ..
ئو به تنیا چاووانو..
کو هشتا مانگ،
ئامانتی زوی نداوتو دستی خر،
هشتا تاریکو و
هردووکیان ئاسمانیان بجهشتوو،
ئو بو تنیا چاووانو..
کاتو باران لگو خوا
بننامیک مر ئکن،
ووات لو قواو هکشن،
ئو بو بو چتر و
زر بو باک، چاووانو ..
کاتو گریان و پکنین
فرموو لو یکتر ئکن و
نازانیت کامیان له پشن..
کاتو تزکی کمگا ائبورن،
ئوانی تر لگو گوزران شو ئکن،
پی ناورن ..
ئو بو تنیا چاووانو ..
وک بی دیداری لگو شمندفرکا هبو ..
یاخود لگو نفرکا ..
وک بی پیمانی لگو کشتییکا دانابو و
دریا له پو وشک بووبو ..
یان شاسوارو لو ناکاو توشی شک بووبو ..
وکو بی گردلولو پی وتبو
چاووم کو
بو کوت ئوو هت ئگرم ..
یان یادگارییک پیمانی پدابو بگتوو،
ئمیش پی وتبو حازرم ..

⋆ ⋆ ⋆

کات بو بو باکیی ئووات و
ئو بو تنیا چاووانو ..
ئو ناپرسو و
کس ناپرسو،
ئو پیکرو یان وک هموان
دنگدرکی پشیمانو ..

ڕۆژی کتێب و کورد.. نەوزاد بەندی

لە ڕۆژی جیهانی کتێبدا، لای خەمان کەمە ووتار نوسران، تەکەایان باس لە ڕەوەی کتێب و گرنگی کتێب دەکەن، داوا دەکەن وەزارەتی ڕۆشنبیری مکوەیی بکات لەسەر بەاوکردنەوەی کتێب و هەشیارکردنەوەی خەڵک لەسەر خوەندنەوەی کتێب و نوسینی کتێب و ڕەخنە گرتنی جدیی لە میللەتی کورد کە بەچی ناخوەننەوە.
لە ڕاستیدا پەوەری هەر دیارەیەک، پەویستی بە شەن و کەو کردنی بارودەخەکەیە، خوەندنەوەی مرەڤەکانە پەش چاپکردنی کتێبەکان. بە نمونە کاتە مرەڤەک نەخەش ئەکەوەت، نابە مامەڵەی کەسەکی تەندروستی لەگەڵدا بکەین، بەڵکو ئەبە سەرەتا بزانین نەخەشییەکەی چییە و هەکاری نەخەشییەکەی چییە و دەرمانی نەخەشییەکەی چییە.
ئەمە لەبەردەم بارودەخەکداین ڕۆژ بە ڕۆژ ڕۆژەی نەخوەندەواریی و واز هەنان لە خوەندن لە هەڵکشانەکی خەرادان، زیاتر لە پانزە ساڵە هەڵگری بەوانامەکانمان دامەزراندنیان لە قەدەغە کراوە، بەو جەرە لەبەردەم زیاتر لە 120 هەزار گەنجی خاوەن بەوانامەی بە کار و بە داهاتووداین، زەربەیان پەشیمانن لەو پەڕەسەی خوەندنەی زیاتر لە پانزە ساڵی تەمەنیانی خوارد و دینارەکی نەخستە گیرفانیانەوە، بەرە بەرە ئینتیمایان بە خاک و نەتەوە و کولتوور کاە بەوە و زەربەیان بیرەکەی کەچکردن لە ناخیاندا هات و چوو، تاراوگە بووە تەنها فریادڕەسیان، بە ئەوەی بە لایەنی کەمەوە لەو خاکە دوور بکەونەوە کە بووەتە گەڵستانی خەون و هیوا و ئامانجەکانیان.
لەرەدا چەن داوا لەو گەنجانە بکەین لە چاوەڕوانی کارەکدا پیر بوون، کتێب بخوەننەوە؟
بە چی قەناعەت بە دەیان هەزار کچ و کوەی لاو دەکەیت کتێب بخوەننەوە، بە بەوانامەیەکی گەورەوە لە فەرمانگەکاندا کار بە خەڵایی ئەکەن و پەیان ئەووترەت: خەبەخش ؟ سامان و داهاتی کەمەگایەک لەلایەن بەشەکی کەمی کەمەگاوە قورخ کرابە و زەرینەی لە بەبەش کرابە، ئەبە کتێب لە کوەدا جەی بەتەوە و کامیان

بیخوننو؟ ئاشکرایە جردە کتب ناخوننتو و ئویشی ما و ژیانی دزرا بە نایپرژتە سر کتب خوندنو. ئایا چ لژیککی تدایە لسر خوانی نیشتمانیی، زرینە بیان نبە بخن و پیشیان بین بچی کتب نانوسن و کتب ناخوننو ؟ ئوان بە پش چاویانو خککک بە بە ماندوو بوون ئبتە ملیاردر، ئمان بە ماندووبوونو نان نییە بیخن، کتبی چی بخوننو ؟ کسک قوقواگی توند شتک درابە و پی بووترت بخونە و بنووسە، ئبە چی بخوننتوو چی بنوست لە کاتکدا ئو خریکە ئخنکت.
ئمە وک ئو وایە بچیتە گستانک و داوا لە مردووکانی بکیت هستنە سر پە و یارییکی تپی پە ئنجام بدن،استە تپی پە ورزشکی جوان و کمایتییە، کولتوور و نتوکان پک ئناسنە، بام ئم داواکارییە لە مردووکان، نالژیکیی و گاتجاییە، وک ئو وایە بە کسکی برسی و تینوو بیت با بین گشتکی شاخوانیی بکین، بە نخشکی کوامای قاوشی چاودری وورد بیت هستە گرانییکمان بە بە.
چن داوای خوندنوی کتب لە میللتک ئکن، گورترین هیوا و خون و ئامانجی هگرکی بوانامە ئویە کارکی دست بکوت و چیدی دست لە دایک و باوکی پان نکاتو پاری پشاکک و جوتە پاوی بدنە ؟ جگای شرمزارییە داوای کتب خوندنو لە گنجک بکین، دوانزە سا خوندنی تواو کردوو هشتا دانمزراو و بە کار ئسوتو و یک دنیا گری دروونیی بە دروست بوو، لە پش چاویدا کشک و ئوتومبیلی گرانبها بە دست خکی نخوندوارویە و ئمیش خو بە مافە سرتاییکانو ئبینە، هاوسرک و دوو ژوور و کارک ؟ نگە بوترت بچی گنجکان ناچن لە کرتی تایبتدا کاربکن؟ ئاگاداری کمپانیایکی درمانم داوای چوار کسیان کردوو بە دامزراندن، 30هزار داواکارییان بە هاتوو تیایاندایە 5 زمانی زیندووی جیهانیی ئزانە، هگری بوانامی پزیشکی دست ودامانیان بوو وک پاککرو دایمزرنن، با دوور لە تانە و تشری دست و دوژمن دوو دیناری لە کاری زمین سیندا دست بکو!
میللتک بانگهشتی کتبی چی دکیت گورترین کتبی فرمانبرکانی ئو بە هوای موچی مانگ باوبکرتو ؟
ئمە لە بردم کمگایکداین، باری دروونی و کمایتیی شونراو، تیرکی بافلفی لسر جبجکراو و بوو بە مرڤکی تاک هند، وک چن کاتە بافف گپکی دادگیرساند، لیک بە دمی سگکدا ئهاتە خوارو، چینی خوندواری کوردیش تنها خوندنوی هواکانی موچە و دامزراندن سرقای ئکن و

کاری تە ئەکەن، تامەزرەیی و گوە و تینی تەدا دروست ئەکەن. ناکرەت بەو خەڵکە بەڵێت بەچی ڕەمان و شیعر و ووتار ناخوەننەوە ؟ چونکە هەر ئەم میللەتە بوو لە حەفتا و هەشتاکانی سەدەی ڕابوردوودا لای کتەبفرەشەکان ناوی خەیان تەمار ئەکرد بە ئەوەی دانەیەکیان لە کتەبەک دەست بکەوەت کە لە ژەر چاپدا بوو، چونکە خەڵکەکە هەمووی خوەنەری جدیی بوون و کتەب بە خەرایی لە بازاڕدا نەدەما. میللەت هەر ئەو میللەتەیە کە 45 ساڵ پەش ئەستا لە هەمان ڕەژدا کە گەڤاری نووسەری کورد و کاروان و بەیان و ڕەشنبیریی نوە دەردەچوون، یەک دانەی لە بازاڕدا نەدەمان. ئەی بەچی ئەستا دوای ئەوەی هەزاران کتەبی دەزگاکان لە بازاڕدا تەزیان لە نیشت ، بە بارهەڵگری گەورە ڕەوانەی کوردستانی ئەودیو کران هەتا لە کەمارەکەی قازی خوەنەریان بە پەیدا بکەن، شار بە شار گەڕایانن،چەن بردیانن هەروا هەنایاننەوە، پەویستە پرسیار لە خەمان بکەین ئەم میللەتە بەچی بەو دەردە برا؟ ئەم خەڵکە بەچی کرا بە دوژمنی کتەب؟ بەچی نوسەر هەندە بە نرخ و تەنیا و پەڕاوەز خرا، کە لە ڕووی نەیەت بە من نووسەرم؟

لە ڕاستیدا،کاتی سەدام حسەن وەاتی کوەتی داگیرکرد و سزای ئابەوقەی ئابووریی بەسەر عەراقدا سەپەنرا، واتا ساڵی 1991، کاتە نان چووە قوەگی شەرەوە، کاتە نووسەران و خوەنەران، کتەبەکانیان هەرزانفرەش کرد بە ئەوەی بە پارەکەی چەند کیلەیەک ئارد بکەن و نەهەڵن مناڕەکانیان لە برسا بمرن، کاتە تەنانەت بیریارەکی گەورەی وەک دکتەر عەلی وەردی، دەستنوسەکانی هەنایە سەر شەقامی موتەنەبی و هەرزانفرەشی کردن بە ئەوەی نانە وشکەی دوا ڕەژەکانی تەمەنی پە دابین بکات، هەر لەو کاتەوە ئیتر کتەب ئەو بەهایەی نەما، چونکە مرەڤەکی عەراقیی شەوەنراو هاتە گەڕە، مرەڤەک کە هەوەی یەکبینەی بە کەکردنەوەی خواردن و پارە بوو، ئیتر گرنگ نییە چەندەک خواردن و پارەی هەیە، بەڵکو دەخەکی دەروونیی بەکەمەڵی وای بە دروست بوو، کە پارە و خواردن ببەتە پیرەزترین دەسکەوتی، خزمایەتیی و نیشتمانپەروەریی و ئایین و هەموو بەهاکان بوون بە قوربانی پارە و خواردن.

لەبەرئەوە ئەبە لەلامان ئاسایی بە لە جەی کتەبخانە فرەشگای پیتزا و فەلافل دابنرە، چونکە میللەتەکە ئەوەندە بە فلتەری برسەتیدا براوە، ئەو کاتەی کە تەرە لە هەموو کاتە زیاتر برسییە. ئەبە ئاسایی وەریبگرین کاتە فرەشگاکانی کتەب ئەبن بەفرەشگای مەبایل،چونکە مەبایل بە لایەنی کەمەوە هەواڵی موچە و هەلی کار و پەیوەندیی لەگەڵ کەسانی دوورە وەات و هەلی کەچیان پە ڕادەگەیەنە. ئەبە لەلامان نورماڵ بە کاتە خەڵکەکی زەر ئەگەڕەنەوە بەخواپەرستی

و سەر دەکەنە سەرگەشتی حەج و عەمرە و قورئان لەبەرکردن،چونکە تەکەایان لە دنیادا مایەپوچ کراون و هەوە بە هۆژی قیامەت دەدەن بەکو تیایدا بتوانن هاوسەرگیریی بکەن و ببنە خاوەن ماڵ و ژیانی تایبەتی خۆیان.
لە بەرامبەردا ئەبە دان بەوەیشدا بنەین خوێنەرەکی زۆریشمان هەن، بەڵام خوێندنەری چۆن؟ خوێندنەری کتێبی نوشتە و نوکتە و لێکدانەوەی خەون و سیحر و سێکس و ئەو کتێبانەی کە دەڵێن چۆن ئەبیتە ملیۆنێر؟ چۆن بە پاسکیلسواریی ئەگەیتە ئەوروپا ..ئەم خوێندنەرانەیش خوێندنەری تەکشکاو وخەمگینن، هەوە ئەدەن کتێبی ساختە بخوێننەوە دوای ئەوەی لە ژیانی ڕاستەقینەدا هەموو هێگاچارەیەکیان بە دەستەوە نەما،بەو جۆرە بە دوای مەحاڵ وخەیاڵپڵاو و فەنتازیادا ئامادەن سەدان کتێبی بە سود و بە سەواد بخوێننەوە.
ماوەتەوە بڵێم، هەر لە ساڵانی نەوەدەکاندا، کاتێ کڕێچی بووم و ماڵێ و ماڵ کەل و پەڵەکانم ئەگواستەوە، کرێکارەکی کەڵەگر کەل و پەڵەکانمی ئەگواستەوە، پێی ووتم : مامۆستا! ئەم فەردانە بەستیان لە بەیم، زەر قورسن، توخوا ئەوە چییان تێدایە ؟
ووتم : کتێب!
بەکی باش پێکەنی، ووتی : بریا لە جیاتی ئەو هەموو کتێبە دوو قەڵەمونت ڕاگرتایە، من شانزە ساڵ خوێندووومە و ئێستا کەڵەگرم، وا دیارە تە هەشتا خەبەرت نەبێتەوە!

نەوزاد بەندی

کولتووری سەقەت.. نەوزاد بەندی

سیستمی فەرمانڕەوایی عێراق هەتاکو کۆتایی فەرمانڕەوایی ئەحمەد حەسەن بەکر ساڵی 1979 سیستمێکی شارستانیی مەدەرن بوو، دوور لە دەسکەاتی خەزان و تیرە و خێڵ، بە نمونە کوێ و کچ و برا و خوشک و ئامۆزا و زاوا و خاڵۆزا و مام و خاڵەکانی عەبدولکەریم قاسم و ئەحمەد حەسەن بەکر، کەس نەیئەناسین و دیار نەبوون، هیچ دەسکەات و پۆست و پلە و پایەیەکی فەرمانڕەواییان لە وەاتدا نەبوو، واتا وەک هەر سەرەک کۆمارێکی شارستانیی مەدەرن، کەسانێکی ئاسایی بوون، بەڵام کاتێک سەدام حسەن هاتە سەر کورسی دەسکەات، یەکسەر خەزوور و

ژن و کوڕ و کچ و زاوا و ژنبرا و خاڵ و مام و ئامۆزا و خاڵۆزا و پاسەوانە تایبەتەکانی سەدام لە شانۆی سیاسەتا قوت بوونەوە، هەر یەکەکیان پلە و پۆست و دەسەڵاتی خۆی وەرگرت، ئیدی کوڕی بکژ و ببە، ئامۆزای سەرسەریی و خۆزووری چەقەکەش و جەرەها دانەدە و تاوانباری بنەماڵەی سەدام وەک گورگ بەربونە گیانی میللەتانی عێراق، یاسا و دەستوور کوتە ژێر پێاوەکانیان، بە جۆرێک هاووڵاتیانی عێراقیان وەک مەش و مێگەز تەماشا ئەکرد و بە ئارەزووی خۆیان ئەیانکوشتن و زیندان و ئەشکەنجە و بزریان ئەکردن.
داهاتی ووڵات وەک میراتیی بنەماڵەکەیانی لێهات و بە بە سنوور تەخشان و پەخشانیان دەکرد بە نمونە کەمپانیای تایبەت بە پەیکەر و وێنە زێبڵاحەکانی سەرۆک و خزمەکانی لە ووڵاتی ئیتاڵیای سەنتەری پەیکەرتاشیی جیهان، دامەزرێنرابوو، ئەوە لە کاتێکدا سەربازێکی سوپاکەی بە مانگانەی تەنها 21 دینار، پاڵکەشی بەرەکانی جەنگ گاتەجاییەکانی ئەکرا و ڕەحی ئەکەشرا.
لە دوای ڕوخانی ئەو ڕژمە ترسناکە گاتەجاڕە، گەلانی عێراق بە تەمای سیستەمێکی فەرمانڕەوایی مۆدێرن و تەکنەکرات بوون، بەڵام جگای پێکەنینە کە نەک هەر ئەو کولتوورە سەقەتەی سەدام قەناچێ نەکرا، بەڵکو بە زیادەڕەویەوە پەیڕەوی لێکرایەوە، بە جۆرێک ئەگەر سەدام سەدەیەک عێراقی دواخستبێ، ئەوانەی دوای خۆی هەزاران ساڵ عێراقیان بە قوڵدا برد، ئەوەتا بەچاوی سەر ئەبینین لە سەرتاسەری عێراقدا، کوڕ و کچ و خزم و یار و یاوەری سەرۆک و سەرۆک حیزب و بنەماڵە و تیرە و هۆزەکان، هەموویان بەیار بە دەست و بکوژ و ببەن، شازادە و ملیاردێرن، بە باکانە سامانی سەر زەوی و ژێر زەوی نیشتمان بە هەدەر دەدەن، نەخوێندەوار و گەمژە و هەوەسباز و ملهوڕ، هەموو ڕەز و شەرم و شکۆیەکیان لە هەڵگیراوە، ڕەژانە دەیان جار یاسا و دەستووری ووڵات وەک جووتە پێاو لە پە دەکەن، هەرچیەکیان بوەت، بە چەقۆنێک دەستیان ئەکەوێت تەنانەت بەوانامەی دکتۆرا و سەرکایەتیی زانکۆ، لە هەموو بەها ڕەوشتی و ئاینیی و مرۆڤایەتییەکان داشڕاونتەوە، هیچ حیسابێک بە عەقڵ و لۆژیک و مەنتق ناکەن، ڕەژنامە و بیریار و نووسەری ئەپەزیسیۆن وەک گیزەی مەشوڵە تەماشا ئەکەن و هەر کاتێک گیزەکە بەزاری کردن، بە سپرایەکی پف پاف لەناویان ئەبەن.
ئەم کولتوورە سەقەتەی سەدام بووەتە مەزهەب و ئاینی هەموو کاربەدەستانی عێراق، لە بەڕێوەبەری دەزگایەکی بچووکەوە، هەتا ئەگات بە سەرکەکانی ووڵات.واتا ئەگەر جاران یەک سەدام هەبووبێ ، ئێستا دەیان هەزار سەدام لە ووڵات بەڵاسە بوون و سمکۆ ئەکەن و جووتە ئەوشەنن، جوگرافیا و ئابووری و کەمەڵایەتیی و زانست و

هونر و ئدب و مژوو و وشت و هموو بهاکانی مرڤ ئشونن و باکیان نیی، لناو غریز و حز حیوانییکانیاندا نوقوم بوون و بی یک چرکیش، بچوکترین خنه له خیان ناگرن. جارکیان پیاوکی کور خی ئگینته سدام پی ئی : گورم ! بوبرایتیی هات و چ متی شفرییم نادن، ئن کوریت.
سدام حسن یاسا و لژیکی لی پ کردبوو، لی لوتکی بلس بوون و خ بی خوا زانیندا، بی کورکی ووت : سبین بی بی بوبرایتیی هات و چ پیان بی : سدام حسن ئی متی شوفریی بدن !!..
ئمی دوای تپبوونی زیاتر لی 20 سا بسر لی سداردانی سدامدا، برادرک ووتی : ئوتومبیلکم لی برپرسک کی، تابلکی هی بوبرایتیی هات و چی هولر بوو، پم وت میرم بم بی هولر بی ئوی سانکی بخم سرخم ؟
برپرسک پی وتبوو : هولری ناو، بی هات و چی سلمانی بی هی فان، تابلکت بی دگن بی سلمانی!
جی پکنین سرک خی وای تدایی تابلی کمک لی ئوتومبیلکانی همان ژمارن.. هههههه..یان تابلیان هر نیی، کوی بر پرس هیی کسکی بی بی تاوان کوشتو، فخامتی باوکی نیهشتوو کو پیاو کوژکی تنانت یک شویش لی زیندان بی، بی بوبری زیندانی وتوو : من لم شاردا نونری یاسام، واتا نونری یاسا هاتوو ئم کو لی زیندان بهنته درو ..هههههه .. ئم چند گالتجا و لی همان کاتدا خمگینیش ..چند نمونیکی خرام هنایو تاکو حوکمی خ و لپکردنی یاسا لی سردمی سدامو هتا ئمی، وونتر بکینو.
گلک کولتووری سقتی تر هیی کی بی ئاگاداریی و بی ئاگاداریی، دسات و میللت پکو پیوی لی دکن، بوو بی داب و نریت، ناتوانن لی لا بدن. بی نمونی لی سردمی سدامی سرکخدا، لی شارکانی کوردستاندا لی ئوارو خکک دوکان و بازایان چ ئکرد و لی ماکانیاندا جگیر دبوون، چونک شوان لی زربی شارچک و شارکانی کوردستاندا قدغی هات و چ بوو، بی نمونی خم زیاتر لی جارک کاتی ئااستم لی کرکوکو ه بی سلمانی بوو، سعات 5 ی ئوار، لی بازگک، گایان نداوم و گنراومتو بی کرکوک.
ئستا ئم کولتوور سقت هشتا لای زرینی خکی کوردستان بی توندیی پیو ئکرت، واتا ئواران هموان بی ماکانیان ئگنو، شقامکان قبالغییکی زر بی خیانو ئبینن، بی بی ئوی شوان قدغی هات و چ بی، تنها وک کلتورکی سقت

چووت ناو خان و کسمی خککو، بی بی ئاگاداریی خیان بردوامیی بو ترسی سردمی سدامی سرکهز ئدن و پیویی لدکن، زرینی خککک لگی ئواردا وک کو برو ماکانیان، بی خراییو پله پوسک،ائکنو بی ماکانیان.
کولتورکی تری سردمی سدامی سرکخی، بازگی نوان شار و شارچککان بوو، لی سلمانی هتا کرکوک بی نمونی، لی باخی بختیارییو بازگکانی سدام دستیان پدکرد، هتا ئگیشتیت کرکوک دی دوانزی بازگی ئوتومبیلی خککیان ائوستاند و داوای ناسنامیان لسر نشینکان ئکرد و دایانئبزاندن و جانتاکانیان ئپشکنین، وک کمک بوونوری ئستیریکی تر لی سرنشینکان وورد ئبوونو، لی تاوانبارکی وهمیی ئگان، زرجار سرنشینکیان لی بازگک ادگرت و بی ئوتومبیلکیان ئوت بی، هندک جار ئو سرنشینی فرخوازی زانکی و پیمانگا بوو، لی ی گانویدا بی زانککی لی موسی یان بغداد، لی بازگی قرهنجیر بی نمونی، دابزنرابوو، اگیرا بوو، وک دوژمنی گل و نتو و ئا زیندان کرابوو ..!!
ئستایش ئم کولتوور سقتی سدامی خخواز درژی هیی و پیویی لدکر، لی نوان شار و شارچککانی عراقدا بی کوردستانیشو، چندین بازگی چکداریی دساتکان ئبینین، لی هندکیاندا تانک و زرپش وستاون، چندین تاسی برز و ناقا و اگری کنکرنتی بهز دانراون، هتا ئو تاوانبار وهمییان نتوانن بی ئاسانیی بی درچن و لی سزای گل و نیشتمان قوتار بن!
بی استی ئمی کولتورکی لی یک کاتدا جگای شرم و پکنینیش، بی نمونی بی بی واتکی وک ئران یان تورکیا. لسر سنور یک پلیس پاسپرتکت مر ئکا، ئیتر لی باشماخو هتا ئگیت دریای خزر کی زیاتر لی 10 سعات شفرییی بی خرایی سروو 120کیلمتر لی سعاتکدا، یک بازگی نابینیت یان لی شاری سیلپییو هتا ئگیت شاری ئنکرای پایتخت، زیاتر لی 17 سعات بی بی ئوتومبیل، یک بازگی نایت ت، پلیسک نابینیت مت لی بکا و داوای ناسنامت لبکا، به وخسارتا بگی بکو ئو تاوانبار وهمییی له تدا بدزتو و قبستت بکا !
چ نخشییکی سخت ئم بازگی و تاسی و کنکرت و ترتیبات.
کولتوری ونی سرک کی پدکن و کسیش ناپرسی بچی پدکن، ساو دکا و وونیش نییی ساو لی کی دکا، ونی سرک شتک ئخونتو یان ئینوس، پنجی ائوشن و تویی، سرک لی کاتی ووتارکی مژوویی ناسکدا، لی ساتوختی بیارکی چارنوسسازیی گرنگ و بی وندا، هموو ئو ونان، کولتوری

سەقەتی سەدامی تیرۆگەر بوون و لە دوای خۆی شین بوونەتەوە و بە چەندین جۆر پەیوەن و موتوربە کراونەتەوە.
کولتوری قات و بەینباخ پێشین بە چلەی هاویندا لە لایەن بچوکترین بەڕێوەبەر هەتا سەرکەکان خەیان، کولتوری سەدان پاسەوانی کەڵەگەت و چوارشانە و شارەزا لە فەلاقە کردنی مرۆڤدا، کولتوری کەشکی گۆرە و ناوازە، کولتوری کەناڵی تایبەت بە جوانکردنی سەرک و کارەکانی، پێشڕەکانی، پیاوەتیی و ئازایەتیی و سەرکەوتنەکانی، زیرەکیی و جوانیی و بنەچە پیرۆز و بەوەنەکەی، کلتوری گەرانی وتن بە قەد و بالایدا لەلایەن گەرانیبێژە هەڵپەرست و پارە پەرستەکانەوە، شیعر نوسین بەسەر دەسکەوت و ئامانجە مەزنەکانیدا لەلایەن شاعیرە شیعرفرۆشکانەوە، پە کردنەوەی ڕۆژنامەکان بە ووشەی سواو و بە تام و بە بە بەسەر حوسن و جەمال و دەلال و شەهامەت و سەخاوەتی سەرکدا لەلایەن قەپەقەپکانی ڕۆژنامەوە کە لەسەر پارەی مفت و بە عەرەق ئۆژین،وەک حەربا بە ناو حیزب و مەزهەبکاندا بەی ئۆخشێن و هەنگیان ئۆگەن و زمانیان بە ناو گیرفانە هەئاوساوەکان درێژ ئۆکەنەوە و پارەی پە ئۆگرن، دەرئەنجامەکەیشی ئۆویە ، بە ڕۆژنامەی حیزبەکان کلیە و نیوکت بە ئۆکشن بە هەزار دینار وەک سفرەی نانخوارن و بە ناو قەفەزی کەناری و شوشە سەین بەکارئەهێنرێن نەک بە خوێندنەوە.
لە ڕاستیدا مانەوە و پێڕەوکردن و جوینەوە و کەپی و پەستکردنەوەی کولتوری سەقەتی سەدامی سەرکەڵ، دەسەڵات و میلەتێکی کەمئەندام پەشکەش ئۆکا، کەمەگایەکی نەبەکام، ئیفلیج دەنێتە بەرهەم، ووڵاتێکی زیندان ،کە تەکەای دانیشتووانکەی بە بە ئاگاداریی خەیان حەز ئۆکەن لەی هەبێن، ئۆگەر بە سەرهەڵگرتنی یەکجارکیی بە بە ئۆوروپا، یان بە گەشتی دینی و گەشتیاریی، بە ئۆوەی ئۆو کەمەگایانە ببینن کە کولتووری سەقەت بەزاری نەکردوون، جا کە ئۆگەنەوە بە زەدی کولتوورە سەقەتکەی خەیان، یەکەم قسەیان ئۆویە کە لەو گەشتیاندا مەشکیان فەرمات بەتەوە، یان ئۆپدەیت یان شەحن بەتەوە، ئیتر نازانن چۆن و بە چی ؟چونکە لەو زبەخانە کولتووریە سەقەتی خەیان بە ئاگان ..یان ڕاستەر ئۆوەندە تیایدا هەچووون و دووبارەیان کردەتەوە، لایان وایە بەشکە لە نیشتمانپەروەریی و ئاین و هەوشتی بەرزی نیشتمانیی

دوا لەکەینەوە.. شیعر\ نەوزاد بەندی

بە باخچەکاندا گەڕام ،
نەک لە باخەوا بی ..
کە پاییز هات دەمەوێ ،
نەک لە بەهار تۆرا بی !

⋆ ⋆ ⋆

خە ئەزانم هەندە جار ،
خەت دیل ئەکەی لە خەتا
وەک جۆرەک لە خەکوژیی ،
وەک کەچەکی بە کەتا ..

⋆ ⋆ ⋆

تەنها من بەت ئەگەڕێم ،
بە شوێن پێ ..بە ناونیشان
نە جارەکیش بینیومی !
بە سەراخت ، پەرشان ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەگەن چەن نەتبینیوە و
بە دوایشیدا ئەگەڕێی ؟
ئەی کە ئەدەزیتەوە ،
ناینناسی و نازانە کێی ؟!

⋆ ⋆ ⋆

ئەڕەم بینین ، تاوەکە ،
زەر زوو کاە ئەبەتەوە ..
وەنە دە و وەنە ئەوا ،
یەک جێی ئەو ئەگرتەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

بەهام بە چرپەی خەیاڵ ،
لە باڵکونی هەناوە ..
ئاوەدی خەونە ئەبی ،
کە هەشتا نەبینراوە ..

★ ★ ★

لە هەواڵت ئەپرسە ،
وەک گوڵ کە دە بە باوە ..
دەستت ئەبا بە قەدەم
وەک هەوێنی هەناوە ..

★ ★ ★

هەموو ساتە لە گەڕە ،
ئەچێتە جێی ترپەی دە ..
گەر پایزە و گەر زستان ،
ئەو داتئەپۆشە بە گوڵ ..

★ ★ ★

خەمت ئەخوا ، بەت ئەگری ،
وەکو عەشقی مانگ و خەر ..
بە ئەوەی یەک ببینن ،
دوو تەن ، یەک ڕوناکی زەر

★ ★ ★

ڕوبارەکان ئەگەڕەم ،
بن بەرد ، ناو پونگی کەنار
بەناو ئەو شەپۆلانەی ،
لە شاخەوە دێنە خوار ..

★ ★ ★

ئەڵەمە ناو ئەشکەوتە ،
دەفتەری تاریکایی ..
پەڕە پەڕە ئەگەڕەم ،
بە ووردیی ، بە ئاسپایی

⋆ ⋆ ⋆

ئەچمە ناو کزەی باوە،
بە بای وەشتا ئەگەم ..
ئەتوت ئەچمە ناو شەماڵ،
کە لە هاوین ئەتڕەم ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەچمە کافێیەکی مات ،
پە لە دەی شکاوە ..
هەواڵی تە ئەپرسم ،
لە تاهاوی دوو قاوە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەەم بە ماەکی کەن ،
شە وەختە بێوخنە ..
ئاخر جارەکیان ووتت ؛
ئارامیم تیا ئەوەنە ..

⋆ ⋆ ⋆

گەڕیەکان ئەگەم ،
پشت تابلە و پەیکەرەکان..
ناو ەبەری پەشانگا و
پاستیل و سەبەرەکان ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەچمە فەکەخانە ،
ئاخە هەورەکی ەوون ەوون
بە پاسپەرتی سان کێتس ،
ئەمە سەردانی کردوون ؟

⋆ ⋆ ⋆

هیچم لە حاێیی نابە ،
بە تە ئەگەمەو ە ..
نازانم بەم بە کوە ،

بە ئامانج ئەخولێمەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

دنیایەکی بە وەفا ،
پڕە لە ووەن و مردوو ..
دەبەنگ بووین کەوتینە دوای
کەاوەکی با بردوو ..

⋆ ⋆ ⋆

نالی ئەو هەموو جۆرەی
بە دوو چاوی خەل کەشا ..
تا لە دنیا دابڕا ..
تا تەواو دەی ئەشا ..

⋆ ⋆ ⋆

چڕەی کرد خاک و خۆڵ و
میرنشینەکەی بابان ..
ئاژەی مەرگی گواستەوە
بە هەواری غەریبان

بوکێ.. نەوزاد بەندی

بوکێ بریتییە لە لەیستەکەکی نایلۆن یان پڕۆ، منالان یاری پێ ئەکەن .
بەڵام مرۆڤ ، گەڵانکاریی لە بوکێدا کرد وەک هەموو شتەکانی تر بە تەپڵەبوونی کات، گەڵان و پێشکەوتنی تەدا ئەنجامدا، واتا لە شێوە و لە پێکهاتە و لە قەوارەدا، هەروەها لە زیادکردنی توانای جووڵە و قسەکردن، کار گەیشتە ئاوەی هەندە کەس لە ووڵاتانی ئەوروپا، هاوسەرگیریییان لەگەڵ بوکێدا ئەنجام دا.
لەم دواییەدا زیرەکی دەستکرد چووە ناو بوکێکانەوە، بە جۆرێک بوکێ بوو بە بۆژەر، خوێندنەوەی هەواڵکان و هەموو زانیارییەکانی تری کەوتە ئەستۆ.

بەام بوکە هەر بوکەیە، واتا ئەو بوکە نایلەنەی کە پەنجا سا پەش ئەستا بە درهەمەک بە کچەیەکی شەش سالان ئەکەرا، لە پەنسیپدا هەر هەمان بوکەی ئەمەیە کە نرخەکەی هەزاران و دەیان هەزار دەلارە، بە گیانە و بە بیرکردنەوەیە، ئەبە لە ەی پاتری و بازنەی کارەبایی لاواز بیجوەنیتەوە و بەرنامەی کار و جوەی بە دابنەیت، ئەگینا خەی نە مەشکی هەیە و نە دەکە پەتکی هەیە و نە ئەسک و نە ماسولکە و نە کەئەندامی دەماری سەمپەساوی و پارا سەمپەساویی. پەویستە دەنگی مرەڤەکی لەسەر تەمار بکەیت، ئەگینا خەی نە قوەگی هەیە و نە قوەقوەاگە و نە ژە دەنگییەکان.

واتا بوکە لە بنچینەدا هەر بوکەیە، هەتا بە کەنتە و بە پەی بەرنامەیەک ئااستەی نەکەیت، ناتوانە هیچ کارەکت بە بکات، ناتوانە هیچ هەست و سەز و بەرپرسیارەتییەک نیشان بدات و بگرەتە ئەستە، بە نمونە سەد بوکە لە ماەکدا دابنە، ناتوانن سەربەخە چایەکی دیژلەمەت بە دەم بکەن، ناتوانن ماەکەت بە پاک بکەنەوە، ناتوانن بەیار بدەن کە هاتیتەوە پەت بەن بەخەربەیتەوە ئازیزم.

ئەمەیش هیچ عەیبەک نییە بوکەکانی پە عەیبدار بکەین، چونکە لە هەموو گەردووندا تەنها مرەڤ توانای بەیاردان و هەوەست و داهەنانی پەدراوە، نەک هەر بوکە، تەنانەت گیاندارە زەبەلاح و دەندەکانی وەک نەهەنگی شین و فیل و شەر و پەنگ، هەر لە ئەزلەوە تا ئەستایش یەک ستایەی ژیانیان هەیە، دوای هەزار سالی تریش، فیلەک ناتوانە بەت ئیتر من گەا ناخەم و ئەبە بیکەم بە یاپراخ یان شەرەک بەیار بدات چیدی لە دارستانە چەکاندا نەژی و بەوات تاوەرەک دروست بکا و شوقەیەکی هەزار مەتری نهەمی 54 بکاتە مەنزەگای خەی. هەرگیز نەهەنگەکی شین نابینیت واز لە خواردنی پلانگتەن بەنەت و سەر بکاتە سەر پیتزا و فینگەر و ئایسکرەم.

واتا بوکەکان و هەموو گیانداران و بەگیانانی ئەم گەردونە بەجگە لە مرەڤ، تەنها یەک ستایەی ژیانیان هەیە و پەش ناکەون، یان گەانکاریی ناکەن، ااستتر توانای گەانکاریی و پەشکەوتنیان پە نەدراوە، بەام مرەڤ هەموو توانایەکی بەیاردان و گەانکاریی ئەرەنی و نەرەنیی پەدراوە، بە نمونە کەسایەتییەکی وەک جاک شیراک لە قاپشەرەکی چەشتخانەی ناو پاپەکانەوە ئەبەتە سەرەکی فەنسا یان پیاوەکی قەوی بەکار و هەژار و تەمەی وەک ئەنتەنی ابینز، لە ناکاو بەیار ئەدا ببەتە خاوەنی تاوەر هەوربەکان، ئەیشبە، سەرەتا بە فەدانی کەشی زیادەی لەشی، پاشان بە دانانی کەمە کتەبی ناوازە لە زانستی کەمەناسی و سیاسەت و ئەنسرەپەلەجیدا وەک کتەبی unlimited power (هەز بە سنوورەکە) بەو جەر ئەبەتە کەسەکی دەوەمەند و بەناوبانگی وا، وانەی سیاسەت و کەمەایەتیی

تایبت بە سەرک کەمار و کەسایەتییە ناودارەکانی جیهان ئەتەوە.
بە دیوە نەگەتیڤەکەیشیدا، مرەڤ و مرەڤگەلەک هەن کە بەیار ئەدەن وەک بوکە بژین، واتا توانای مرەڤ بە سنوورە بە هەردوو دیوەکەیدا ، ئەتوانە بگەتەوە ناو ئەشکەوت و شە بەرد بکات، یان ببەتە سوپەرمان و بەواتە سەر ئەستەرەکانی تر، بە هەرشتەکی بەرز یان نزم، بنیاتنان یان تەکدان سەرپشکە و ئەتوانەت پەی بگات..
ئیدی لە کەمەگا نەگەتیڤەکاندا سەرکردەی بوکە و میللەتی بوکە سەرهەدەدەن.
میللەتی بوکە، کەمەگایەکە لە هەموو هەست و سەزەکی مرەڤی داهەنەر خەیان بە بەش و نەبان کردووە، هەموو جەرە بیرکردنەوە و گەانکاریی و شەش و چاکسازیی و پەشکەوتن و بەرهەمهەنانەکیان لە خەیان یاساغ کردووە، وەک کەمەک بوکە چاوەی ئەوەن کەسەک بەت هەیانپەنە، بیانخاتە گەرانی، بە کەمە برسییان بکا، بە کەمە تەریان بکا، چەکداریان بکا، زیندانیان بکا، لە هەموو مافەک دایانبە،لە پە بیانکاتە کوە، کەمەکوژیان بکا، هەرچی ئەیەوە پەیان بکا، ئەوان تازە بوکەن و بە هەموو چاکە و خراپەیەک ەزامەندن، هیچ کاردانەوە و لەکدانەوە و بەگژداچوونەوەیەکیان تەدا نامەنە، بە نمونە عەراقییەکی لای خەمان پەش چل سا کە بە ماوەی دە سا برسی کرا، هیچ پرسیارەکی لەلا دروست نەبوو، بە گژ ئەو سزا نالەژیکییەدا نەچەوە، هەستا لە جیاتی گەنم، بەووی هاەی، مرەر و کەتەر گسکی هاەی و نانی تاەی خوارد، نەیپرسی بەچی من لەسەر دەریایەک نەوت، جلەکانم شە و وە بن، دوای ئەوە هەمان عەراقیی کە بە بە کار و بەرهەم پارەی بەسەردا ژەنرا و بووە خاوەنی کەشک و ئوتومبیلی دوا مەدەل، هەر هەمان عەراقیی بیرکە بوو، نەیتوانی وەک میللەتانی تر کارخانە و داهەنان دروست بکا، تەکنەلەژیا ئامدیو بکا، وەک مەگەل شە شەقی مەزهەبی و حیزبیی و فەرهەنگیی ەاگەیاند و ملیەنانیان لە نەوان کوژراو و بریندار و ئاوارە و گەبزردا، وەران بوون..تریلیەنەها دەلاریان بەهەدەر دا.
ئەم دەخە سەیر و سەمەرەیە، بەیارەکی میللەتە بوکەکە خەیەتی، کاتە چاوەوان ئەکا بارودەخەکە خەی چاک بە، باوەدارەکانی چاوەوانن خوا فریشتەکانیان بە بنەر شەقامەکانیان بە پاک بکاتەوە و مافە خوراوەکانیان بە بسەنەتەوە، دیکتاتەرەکانیان بە بکوژە و داگیرکەرەکانیان بە قە بکا، کارگەکانیان بە دروست بکا و وەاتەکەیان بە پە بکا لە بەرهەمی ناوخە و دادپەروەریی و یەکسانیی. بە باوەکانیش چاوەوانن سەرکردەیەکی تەکنەکراتی هاوشەوەی ئەوروپیەکان لە خاکەکەیاندا وەک دومەان هەتەقە و

وەاتەکەیان بە بکا بە ووەاتەکی وەک سویسرا، بە نمونە جارەکیان لەگەڵ هونەرمەندەکی ئەتایستی خەماندا قسەم کرد، پەی ووتم : بار و دەخی ئەم ووەاتە بە یەک شت چاک ئەبە، ئەگەر چەند کریستیانەک بەن و دەسەات بگرنە دەست و ئەم موسوەمانانە لە هەموو بەرپرسیارەتییەک دوور بخەنەوە!

ئەمە فەلسەفەی کەمەگای بوکەیە یان ەاستتر کەمەگایەک کە بەیاریانداوە بوکەە بن، فەلسەفەیەکی گاەتجاە ؛ ەوودانی مەحاە، لە ناکاو وەاتەکە ببەتە پەشکەوتووترین وەات، دادپەروەرترین دەسەات.

سەرکردەی بوکەیش ئەو سەرکردانەن کە ناگەن، خەیان بەیاریان داوە نەگەن یان بریکاری دەسەاتگەلەکی داگیرکەری جیهانین، یەک بەرنامەیان تەدا جەگیرکردوون، بەیان نییە بە مو لەو بەرنامەیە لابدەن، بە نمونە لەم ەژانەدا لە سەردانەکیدا بە وەاتی میسر، ماکرەنی سەرەکی فەنسا لەگە سیسی سەرەکی میسردا، سەردانی بریندارەکی شەی فەلەستینیان کرد لە یەکەک لە نەخەشخانەکانی قاهیرەدا، ژنەکە ەووی کردە سەرەکی میسر و پەی ووت : سەرەک بە خاتری خوا، سەرەک فریای خەکی فەستین بکەوە.

سیسی بە ژنەکەی ووت : ئەوە سەرەکی فەنسایە، بەو بە!

ئەمە سادەترین پەناسەیە سەرەکەکی بوکەە کردبەتی بە خەی، واتا من سەرەکەکی بوکەم و هیچ دەسەاتەکم نییە و ناتوانم هیچتان بە بکەم، بەام سەرەکی فەنسا، سەرەکەکی ەاستەقینەیە و توانای گەانکاریی و کار و بەیار و کاردانەوەی هەیە، لەبەر ئەوە هەرچییەکت ئەوە، بەو بە، هیچ شتەک بە من مە!

کەواتە سەرەکی بوکەە ئەو سەرەکەیە بە جل و بەرگ و کەشک و ئوتومبیل و سەعاتی مەچەک و عەتری گرانبەها، هیچ شتەکی لە سەرەکی ەاستەقینە کەمتر نییە، تەنانەت لە نرخی کەشک و ئوتومبیل و ەابواردنەکانیدا، زەر لە سەرەکە ەاستەقینەکان کەشخەتر و زیادەوترن، بە نمونە سەعاتی مەچەکی سەرەکی پەشووتری ئەمەریکا، جەرج واەکەر بوش، سەعاتەکی سادەی مارکەی تایمەکس بوو، نرخەکەی تەنها 20 دەلارە، بەام سەعاتی مەچەکی سەرەکەکی بوکەە سەردەکەشەت بە ملیەن دەلار و زیاتریش، ئەویش وا دەکات ئەم سەرەکە بوکەانە زەر لە میللەتە بوکەکانیان دوور بکەونەوە، هەتا ماوەی نەوانیان زیاتر بە، ئەوان زیاتر هەست بە شکەمەندیی و نەمریی خەیان دەکەن، هەمان کات میللەتە کەیلەکانیش زیاتر هەست بە کەیلایەتیی و مەگەلایەتیی و ەیسوایی و سەرشەیی خەیان ئەکەن و ئەگەنە ئاستەک سەرەکە بوکەکانیان بپەرستن و نوەژیان بە بکەن وەک لە سەردەمی کەنی فیرعەونی بە ەکابەری میسر و سەردەمی نوەی کیم ئەن جون ی

سەرکی بە کابەری کەریای باکوردا بە ئاشکرا دیارە و ئەیبینین. سەرکە بوکەکان وەات پە دەکەن لە وەنە و پەیکەری خەیان، بە ئەوەی یەکەمجار بە خەیان و دواتر بە میللەتەکانیان بسەلمەنن کە ئەوان سەرکی ەاستەقینە و هەتاهەتایی و لە بن نەهاتوون، سەرکن و کەتاییان نایەت، پیرەزن و نابەنەوە و مەشخەکانیان ناکوژەتەوە، سەرکن و ئەولاتریش.

بەو جەرە سەرکگەلەکی بوکە و نەزان و ترسنەک و شەت و دەندە و گەمژە و لە خەبایی و نەخوەندەوار و بە هونەر ئەبینیت، میللەتەکانیان بوونەتە کەگەی مریشک و گەنمیشیان نادەنە، ەژ بە ەژ ناتەبایی و نایەکسانیی و نەخوەندەواریی و زوەم و زیندان و ئەشکەنجە ەوو لە هەکشان ئەبن، بە بە ئەوەی هیچ گەانکاریی و چارەسەرییەک بە ئەو دەرد کوشندانە، لە ئاسەی دوور و نزیکدا دیار بن، چونکە کاتە میللەتی بوکە و سەرکردەی بوکە ئەبنە تەواوکەری یەکتریی، هەموو بەها و دیدگا مرەڤایەتییەکان ئەبن بە هەم و نامەنن.

لەردا پرسیارەک یەخەمان ئەگرە، ئایا سەرکی بوکە میللەتی بوکە دروست ئەکات یان میللەتی بوکە سەرکی بوکە دروست ئەکەن یاخود هەردووکیان پەکەوە بەرە بەرە یەکتری دروست ئەکەن ؟ وەامی ئەو پرسیارە نازانم.

ئیڤەلیوشنی کتەب.. نەوزاد بەندی

هەبەت جاران ، واتا پەنجا شەست ساە پەش ئەستا، خەک لە مەرکانەدا ئاوی ئەخواردەوە، لە زەربەی ماە و بەردەم مزگەوت و شوەنە گشتییەکاندا مەرکانەیەک دانرا بوو ، جامەکی فافەنی بە لاستیکەکی تا ەادیەک درەژەوە بەستراوی لەسەر دانرا بوو ، هەتا ئاوی پە بخەنەوە .. دوای ئەوە تەرمەزەی ئاو پەیدا بوو ، مەرکانە نەما ، ئینجا بە تەپە بوونی ساەان، ساردکەرەوەی ئاو هاتە ناو ناوانەوە، ئەمە خەک ئاوی فلتەر و دەبەی ئاوی سەرمەر ئەخەنەوە، ئەمە ئیڤیەلیوشنی ئاوخواردنەوەیە، واتا پەشکەوتنی هەکارەکانی ئاو خواردنەوە ، ناکرە بەین لەبەرئەوەی مەرکانە نەماوە، ئیتر خەک

ئاو ناخنو، یان مادام ترمزی ئاو کم بتو، کواتە مرڤکان تینوویانە و پویستە بە زووترین کات کارخانەکان ترمزە دروست بکەنو.
کاربایش بە هەمان شو، قوتیلی ەن، قوتیلی نوت، چرای نوت، لەکز، گەپی سەدیی زرد، نیەن، لید.. ئەمانە کەمە قناغی پشکوتنی وناککروەن لە مرڤایەتیدا، شتەکی نائاساییە خەم دامانبگرە لەوی خەکەکە وازیان لە قوتیلە هەناوە ، ناتوانین بەین ئەو خەکە چەن لە تاریکیدا ئەژین لە کاتەکدا لەکزی غاز و نوت بە تەواوەتیی پشتگوەخراون.
بە هەمان شو زرینی ەشنبیران ئەستا، ەخنە لە خەک ئەگرن کە بەچی باوکراوی کاغز ناخوننو، بەچی ماەکان کتەبخانەیان تەدا کەمبەتو؟ بەچی ەشنبیران لە بازاەکاندا کتەب و ەژنامە و گڤاریان بە دەستو نییە؟ ئەم دەخە بە ئەو ئەگەننو کە کەمەگا بە لاەدا براو و ەشنبیریی پوکاوەتو و کتەب کارکەنار کراو. ئەیگەننو بە ئەوی میللەت گەمژە بوو و سەرقالی غریزە جەستەییەکانەتی، هەندەکی تریان دەخەکە بە دەساەتداران ئەگەننو کە بەهایان لە کتەب و ەشنبیریی سەندەتو و کاریان بە خەکی جاهیل و نەخوەندەوار ئەوات، ئەن بەیە کتەبی کاغز پراوەز کەوتوو، چونکە دەفتەرە دەلار جەگای گرتەتو و دەساەتداران بانگەشە بە نەخوەندەواریی و گەمژەیی دەکەن، بەام ئەو باس ناکەن پەش دوو سەد سا ەمانەک دوو سە هەزار لاپەە بوو، دوایی ئەو ەمانی نو بە دوو سەد لاپەەدا ئەنوسرا ، بە نمونە ەمانی پیرەمەرد و زەریای ئەرنست هەمنگوای ناگاتە دووسەد لاپەە لە شەستەکانی سەدی ەابوردوودا خەاتی نەبەی بردو، لە کاتەکدا ەماننوسە کەنەکانی وەک مارسیل برەست و هەرمان مەلڤیل و تەستەی ەمانەکیان بە چەند هەزار لاپەە ئەنوسی ، ئە هەکارەکەی ئیڤەلیوشن بوو لە ووردەکاریی زەر بە چەبوونەوەی کورت. جاران لە کوردستانی باشوردا یەک زانکە هەبوو، ئەستا سەدان زانکە و پەیمانگای میریی و پریڤەیت هەیە، جاران لە هەموو کوردستاندا یەک کەناەیی تەلەفزیەنی تایبەت بە سەرەکی فەرماندە و چەند پەخشەکی ەادیەیی و چەند ەژنامە و گڤارەک هەبوون کە زیاتر باسی سەرەکی فەرماندەیان ئەکرد، ئەستا هەزارەها کەناەی بینراو و بیستراو و نوسراو و پەگەی هونەریی و کولتووری و ەشنبیریی ئەنتەرنەت هەیە، ئە ئەمە ئیڤەلیوشنە، پەویست ناکا بە شتەکی نامە تەماشای بکەین.
لە ەاستیدا وەک چەن ئاو لە مەرکانەو ئیڤەلیوشنی کرد بە پەرداخی سەرمەر و فلتەری تایبەت، بە هەمان شو باوکراوی سەرکاغز، ئیڤەلیوشنی کرد بە سکرینی کەمپیوتەر و پاد و مەبایلی زیرەک، من

سدان قمی تایبتم هبوو، ئستا هموویان لە کار کوتوون، چونکە قم ئیڤلیوشنی کرد بە کیبرد، ناکرە مادام من بە قم نانووسم، بە خم بم نخوندوار، ناکرە لەبەرئوی من کتب و ژنامە و گڤاری کاغز ناکم، گومان لە شنبیریم بکرە، چونکە من ئمە لە ی کناکانی یوتیوبوە گوە لە کتب ئگرم کە بە زمانکی پاراو و خرا بم ئخوننتوە، تنانت لە گشتە دوورکانمدا نگە بم گوە لە چند کتبک بگرم لە کاتکدا پشچل سا لو ماویدا پنجا لاپی کاغزم بە ندخونرایوە. ئو مانانی جاران لەبەردم عەلادینە نوتکدا بە چندها شو دانیکیانم بە تواو ئکرا، ئمە لە ی کناکانی سینماوە، بە بەرزترین کولتی 4k و 8k لە چند سعاتکدا تماشایان ئکم.

40سا پش ئستا، کاتە خککە سرقای کتب و ژنامە و گڤاری کاغز بوون، خک لە کامرا و سر ستیج ئترسان، نگیان سوور ئبوە و دمیان تتی ئکرد و هناسیان سوار ئبوو، یان ایاندکرد وک لە دندیک ابکن، بام ئمە گنجک، منالک، پیرک لەبەردم کامرا و مایکی کناکاندا ئامادیە و امی پرسیارکان بداتوە و ای خی دردبە و خنی کمایتیی و سیاسیی دگرت، لە دزکاندا قسی هیە.

کواتە هیکی کوشندە ئکین کە ئیڤلیوشنی کاغز بە کیبرد، کبوونوی کە و بنە ئدبییکان، بە تە کمایتییکان و پگە ئلیکترنییکان، بە زبری کاریگر لە شنبیریی پناسە بکین. کوتووینتە کنپرستیی و نوستالیژیاوە ئگر قمان لە کیبرد بت و گرانیی بە کاغز بین، چونکە وک چن عربانی تریشقە و دوو ئسپیی ئیڤلیوشنیان کرد بە ئوتومبیلی کاربایی ، بە هەمان شویش قمی پارکر و شیڤر ئیڤلیوشنیان کرد بە کیبردی ئایفن و سامسنگ.

پم سیرە شنبیرک بت ئوە کتبی کاغزتان بدستوە نییە، کواتە ئوە نخوندوار و بربادن، بە مادام کتبە کاغزکان تزیان لە نیشتووە و فرشگاکانی کتب دایدخن و لە جیاندا فرشگای مبایل و کمپیوتر دکرنوە، کواتە میللت گای نزانیی و گمژیی هبژاردووە!! بە پچوانوە ئو ئاوە پاکی ئستا ئخورتوە زر لو ئاوە بنخنکاوە قوزگرتووی مرکانی جاران، پاکتر و سازگارتر و تندروستترە، ئمە خک تکایان ژانە دیان لاپە لسر ئنترنت ئخوننوە، لە کاتکدا جاران خوندواریی و شنبیریی تایبت بوو بە چینک کە لە زانکوە دستی پدکرد و ..لە دوای زانکە زرینیان وازیان لە

خوندنو ئهنا و ئیانووت ئیتر نری ژیانی کردارییه، واتا خوندنو لو سردمدا، جر بوو لە مانسیت و خون و خیا، وک چن لە ئوروپای کندا خوندنوی مان و شان، زیاتر هی چینی برژوا و نبمان و وجاخزادکان بوو.
بام ئمە لە مامستایکی مزگوت، هتا فرشگایکی دستگە، تا نخشکی ناو قاوشکانی خستخان و باخوانک، ژان لسر هی ئنترنت بابت ئخوننو و کومنت ئنووسن و خن ئگرن و باری سرنجی خیان دردخن.
هندک بە حق و ناحق کتبی کاغز ئکن (کە خم یککم لوان) ماکە بوو بە ژر کتبی کاغزو، لە کاتکدا هندی لو کتبانداخوندوومتو، هزاران هندم لە مبایلکمدا خوندتو و نوسیو. بە جرک لە زرینی ووتاندا لە گای مبایل و کیبردو، شش برپا بوو، هر لە ی نوسینی ئلیکترنییو، ئمە گندکاران لە هموو دنیادا دردن دادگا، لویش زیاتر لە هموو دنیادا، دیکتاترکان یسوا و محکوم دکرن و لە هر کو دربکون، بر تووییی و ق و گاتجایی و فیککشانی خککک ئکون، بە جرک لو کاتوی قم بوو بە کیبرد و کاغز بوو بە سکرین، دساتدار گند و مافیاکان بە دگمن دردکون، زاریان چووتە کلیلە و لە دست ژنامنووسان هدن و بە دزییو گشت ئکن و هیچ کس نازان لە کو ئحوننو و ئخون،ووتیک بدن هزاران کمنتی ق و زبر دن بە گژیاندا، ئمان هموی ئگتو بە ئوی ئمە هموو کس کم و زر ئخونتو و ئنوست و خن ئگرت، بە ئاگاداریی خی یان بە بە ئاگاداریی خی، بووتە شنبیر.
بە استی من پکنینم بە شنبیرک دت بت: (من فیسبوکم نییە، من ناچمە تە کمایتییکانو، تی کمایتیی بوو بە جگای جنو و هش و تکچوونی خزان، ئنترنت تنها پار و کاتی مرڤ ئبات، بها مرڤایتییکان و ز و ئاستی خوندواریی بوو بە قچی قوربانیی ئنترنت و مبایلی زیرک ، .... هتد)
لە کاتکدا بە ئاگایە یان خی لو نبان دکات کە لە هموو سردمکدا نووسر و خونری جنوفرش و خفرش و خاکفرش هبوو، ئە ئمە ئیڤلیوشنی اگیاندن وایکردوو هموو کس ئاگای لە هجوکانی شخ زا و شوکری فزی بە، بە هامان شو ئو جنوانی کە جاران لە ما و کانکاندا برگومان ئکوتن، ئمە لە تە کمایتییکاندا برچاومان ئکون، واتا تاوانک تاوانی ئنترنت و مبایلی زیرک نییە، بکو تاوانک

هەر بووە، بەڵام ئەمە ئیقلیوشنی ئاگایاندن وایکردووە هەمووان ئاگایان لە ئاکار و ڕەفتار و گوفتاری یەکتر بێ، لە هەمان کاتدا گەڕان بە دوای دەرمانێکدا لە گوگڵدا، یان چەنتی بەکارهێنانی ئامرازێک، سیمفۆنییایەکی بیتهۆڤن و مۆزارت، تابلۆیەکی پیکاسۆ و سیزان، فیلمێکی شین کۆنری، ووتەیەکی سپێنۆزا، لێکدانەوەی فرمووەی پێغەمبەران، مۆزەبەکان، کتێبە ئاسمانییەکان، ...دەریایەک زانیاریی کە تەکەای کەمەگا لە منداڵکەوە هەتا پیرەمێردێک ئەیخوێننەوە و تاوتوی ئەکەن و ئاوگڵەی دەکەن لە نەوان خەیاندا، ئەوە خەی لە خەیدا گەورەترین کتێبخانەیە بە خڵایی و بە خڕایی گەشە بە زانیاریی و بیر و هەزری تەکەای مرۆڤکان دەدات، هەر کەسێک بە پێی حەز و تایبەتمەندیی خەی، ئەویش ئەو ئیقلیوشنە سەرتاسەرییەی قەڵەم و کاغەز، کە لە ئاستێکدا ناوەستێ و پاشان داهێنان و ئیقلیوشنی تریشیان تێدا ڕوو دەدات، بەڵام پێنسیڵ سەرکیێکان هەر هەمان پێنسیڵن: پێخشی ڕەشنبیریی و زانیارییەن، تەنها تەکنیکەکانیان گەڕاون .

چەن بیرێکێت لە بکەموە..
نەوزاد بەندی

هەندێ شەو ،
بەیار ئەدەم
بەیانی بیرێکت لە بکەموە ،
بەفرەکەی نەوانمان چەند زەر بێ ،
هەوە بدەم هەر چەنە بێ ،
بە تولە ڕەیەک ،
یەک دوو جێ پێ بکەموە ..
دوای ئەوەی بینینت بوو بە مەحاڵ ..
تەپڵەی هەفتە ..
مانگ ..ساڵ ..
ئەڵەم جارێ نا ..
با بەڵەموە بە ماڵ ..
دوای نیوەشەو لە خەو هەڵئەستم ،

ئەمن دەردی پیریە ..
بەڵام من ئەزانم دەردی تۆیە ..
ئەم پیریی هەمووی درۆیە ..
وەک نەخۆشکی بە عار ،
بە کاوەخۆ هەڵئەستم و
هەژکان ئەپشکنم ..
بە ئازاروو خەم کەش ئەکەم ،
بە خولەکەکانا خەم هەڵئەواسم ،
شەو ئەکەم لەگەڵ کەوتنم ..
هەژی شکرەکەم ناپەوم ..
پەستانی خوێنەکەم پەراوێز ئەخەم ..
ئەم بەرچاو ڕەشبوونەکەم هی ووشکە ساییە ..
بەو حاڵە چاو هەڵدێنم ..
جگەرەیەکی تریش دائەگیرسێنم ..
سەیری ئاوێنەکە ئەکەم ،
ئەم پیریی درۆیە ..
خەتاکە هەمووی هی تۆیە ..
هەوە ئەدەم بیرەکت لە بکەموە ،
ئەوەندە بەرزە ،
ناتوانم سەرکەوم ..
ئەوەندە قوڵە ،
ئەوەندە قورسە ،
ئەوەندە ووشکە ..
ئەوەندە دەکاویە
ناتوانم لە هیچ شوێنەکتەوە دەرکەوم ..
هەورە دێت و ..
بارانە شەقامەکان تەڕ ئەکا و
من بیابانترم بە تۆ ..
ئەم عەسر ،
لە پارکێک بیرەکت لە ئەکەموە ..
عەسر دێت و ..
بە ڕیشی هەفتەیەکەوە ،
لە باخەکا ..
تەماشای ئاوێنە ئەکەم ..
ئەم پیریی نییە ،
پیریی درۆیە ..
هەموو خەتاکە هی تۆیە ..

* * *

وەک تاوانبارە بە خەم ئەوانم ..
کە لە وون بوونت ناپرسم ..
کە لە وون بوونت ناترسم ..
کە بە دواتا ناگەم ..
کە بە مجەورەک نامم ،
جاکەت بە با ..
ماەی باپیرت نادەزمەو ..
ئەم لە جەژنەو لە ئەوروپایە ..
بەیە لە هیچ شوەنکەو دەنگی نایە ..
خەمساردانە ئەم هاکا سەعات یانزەی شەو ،
نامەیەکی نارد ،
وەک جاران ئە لە سەشیا میدیا بەزار بووم ، پاشاکەم !
هەتا کەی وەک فیلمەکی دووبارە ،
وەک بینەرەکی ناقەا ،
هەر تەماشا کەم ؟
تاوانبار خەم ئەبینم ،
کە دەستەوسان دانیشتووم ،
وەک بوتە ، چاوەم ..
تەی مەسنجەر بتهەنەتەو ..
تەی ڤایبەر ،
وەک چاوبازە ،
بەیانییەک لە بەردەرگا
بتەوەنەتەو ..
ئەوان و
تەلیگرام و ئینیستگرام و
وەتس ئەپ ، خاەین لە تە ..
بە قابیلەت خەم ئەبینم ..
بە وەفا ..خوەیی ..
دەست سپی .. کەمئاوەز ،
بە خەم ئەوانم ..
لە نەوان جگەرەیەک و
جگەرەیەکی ترا ،
ئەم سەعات هەشتی ئەوارە ،
بیرەکی لە ئەکەمەو ..
شیعر پەم ئە :

بۆچی شتێکی بۆ نانوسی ؟
ئێستا مەجالی تیا نییە ،
ئەبێ شتێکی بۆ بنووسم ..
نازانم کوێت بۆ بگەڕێم ..
بۆ نمرۆ ..
بۆ ناونیشان ..
بۆ شوێن پێ ..
سەعات هەشت ئێوارەیە و
بۆ دیار خەمەوە دانیشتووم ..
ئێستا ئەرێ ناوی قوتابخانەکەی چی بوو ؟
ئەپرسم نمرەی دەرگاکەیان چەند بوو ؟
قاوەخانەی ڕەیحانە کوێتە کوێ ؟
غەزەلنوس تۆ بڵێی باری کردبێ ؟
ئەپرسم بۆ تەمای کەی بیرەکی لێ بکەیتەوە ؟
ترسەک هەموو گیانم دائەگرێ ..
ئێستا تۆ بڵێی مردبێ ..؟
خەڵکی وشک ،
ئەو هەموو ئینجانە شیعرەی
لە ئامێز گرتبێ ؟
ترسەک ڕەحم پێ ئەکا لە خورپە ..
کابوسێ
گیانم پێ ئەکا لە ترپە ..
ئێستا تۆ بڵێی نەخۆش نەکەوتبێ ؟
لە بینین و
لە بیستن و
لە کی بڕد نەکەوتبێ ؟
لە نەخۆشخانەیەکی ئەوروپا نەخەوتبێ ؟
ئێستا سبەینێ زووتر نییە ،
بیرەکی لێ ئەکەمەوە ..
لە ئاوێنەکەدا خەم ئەبینم ..
ترس یەکپارچە دایگرتووم ..
پیریی هەمووی درێیە ..
ئەو پەیکەرە تەکشکاوە ،
هی من نییە ..
تازەترین بەرهەمی تەیە ..
ئێستا تۆ بڵێی تەک نەچووبێ ؟
لە ژێر دەرمانا ،

لەو کاتەو نەخۆنرابێ ؟
هەموو یادەوەرییەکانم
نەشۆنرابێ ..؟
شیعرەکانم نەخوسابنەوە ،
پیتەکانی هەڵنەوەریبن ؟
هەرچەند بکا ،
نەواتەوە سەر ڕێگا
خەمگینەکانی من ..؟
ئەم ئەوارە بیرەک لە خەم ئەکەمەوە ..
بزانم ئەو هەموو ترسە چییە دایگرتووم ؟
بزانم ئەو هەموو خورپەیە ،
چییە داگیریان کردووم ..؟
بزانم ئەو هەموو خەمە چییە ،
هەموو بیر کردنەوەیەکیان بردووم ؟ ..
ئەواره دەت و ..
ئاوێنەکە پێم ئەڵێ : خەت مردوویت
ئەویش نێ بە پرسەکەتا هات بوو ..
نە جلی ڕەشی پۆشی ..
نە قاوەیەکی تاڵی نۆشی ..
نە ئاخێکی لە زار هاتە دەر ..
نە فرمێسکە تەکەڵا بوو لەگەڵ کل و بەیە ..
ئەم وا نییە پیر نەبووم ..
پیر بوونی من درێیە ..
ئەوی پەراوێزی خستووم ،
ئامێزە داوخاوەکەی تەیە ..
دیپەرتت کردوومەتەوە ..
ناتوانم دیسان ڕووت تە بکەمەوە ..
ئەم سبەینە دوا وادەیە ..
ئەبە بیرەکت لە بکەمەوە ..

نەوزاد بەندی

وبرهنان و هرسپهنان.. نوزاد بندی

وبرهنان، پش هموو شت وبرهنانی مرییە، واتا پش دروستکردنی بینا برزکان، بنیاتنانی مرڤکانە، ئاشنابوون و ئاشتبوونەوە و برایەتیی و ەزلەنانە لە تاک بە تاکی کەمەگا.
بە نمونە لە وەاتەکی وەک ئەمانیا، کاتە ەگزنامە ئەدەن بە کەسەک، ساوەکی سەربازیی فەرمیی بە دەکەن و پەی دەەن: ئیتر تە ئەمانیت و هەموو مافەکت هەیە.
ئەویە وبرهنانی مرڤ، متمانە و ەز و وەفا و خەشویستی و ئینتیمای تەدا بەونیت. کاتە سەرەک وەزیرانی فینلەندا تەواوی خوەندنگا پریڤیتەکان دادەخات، ئەە : نامەوە دووبەرەکیی لە نەوان هاووەاتیەکانمدا دروست بە، پەویستە هەمووان لە یەک جەر خوەندن سودمەند بن، خوەندنی حکومیی. ئەمیە دەدانەوە و یەکەتی نیشتمانیی و ئاشتکردنەوەی دەی هەژار و کەمدەستانی کەمەگا.
ئەمیە چیرەکی عەشقی نەوان دەسەات و گەل، ئەو عەشقەی کە ئەبەتە هەوەنی ئاشتی کەمەایەتیی و گەشانەوە و پەشکەوتن و هەمنیی و ئارامیی و یەکسانیی.
واتا یەکەم بەها لە وبرهنانەدا، بنیاتنانەوەی مرڤکانە، ئەوانەی کە زریانیی بە کاریی و بە هیوایی و سەرهەگرتن و خەمەکیی ایمایون. لەکترازان و بە متمانەیی هایونی، دەیان بە هیچ شتەکی نیشتمان خەش نییە و وەک دیلەک بە ە و بانەکانیدا دەن و ئەچن.
چیخەف ئەە :
هیچ کاتە نەمزانیوە تەکشکانی مرڤ ئەوەندە قورسە بە جەرەک وا دەکات مرڤ بەزیی بە خەیدا بەتەوە ..
تەماشای پلیشانەوەی خەی بکات وەک ئەوەی تەماشای شتەک بکات کە پەیوەندی بە خەیەوە نەبە ..
تەنانەت مافی تووە بوون بە خەی نەدات لە بەرامبەر ئەو ورد و خاشبونەی خەی و خەونەکانی .
لە هەمان کاتدا ، بە تەواوەتیی لە بەرامبەرەکەی نائەمەد بە ..واتا نائومەد بە لە لاوازبوون و کەدانی ئەو لە تەکشکانی ئەم ، هەروەها نائومەد بە لەو ەژەی کە تیایدا ئەو باری سەرنجی ئەگەە و واز لە تەکشکاندنی ئەم ئەهەنە ..
ئە تە هەئەستیت پەژەی نیشتەجەی مەدەرن بە ملیارەها دەلار دروست ئەکەیت، مە و تاوەری سەرسوەهەن ئەبەیت بە ئاسمانا، لە خەت

ناپرسیت ئەم شوێنە فراوانانە کەی تەدا نیشتەجە بە؟ سەدان هەزاری لاوی خاوەن بەوانامەو لات و بەکار و،بەهیوا کە لە چایخانە سەفەرییەکاندا چا و جگەرەی هەرزان بەبا ئەکەن، چەن ئەتوانن لەو پەژانەی ناوت لەناون وەبەرهەنان، نزیک ببنەوە؟ ئایا ئەم جەرە تاوەر و ڤەلا و پەژانە چ شتەک لە ژیانی لاوانی نیشتمان ئەگەن بەجگە لە زیاد بوونی ق و کینە و نەفرەت بەرامبەر پەژە و وەبەرهەنان و وەبەرهەنەر؟

کاتە لاوە ەشنبیرە هەناسەساردەکان ئەبینن بە پەل کەسانی پارەداری بەگانە دەنە نیشتمانەکەیان و لەو ڤەلا و تاوەر و پەژانەدا نیشتەجە ئەبن، یەکسەر هەست ئەکەن ئەمان مەش و مەگەز و تەنی زیادەن لەو خاکەدا، ئەمە دەخەکە پەی ئەووترەت فرەشتنی نیشتمان بە ئامادەکراویی یان لە گەنانی خەکی ەسەن و هەشمەند و خاوەن بەوانامە، بە زیندوویی.

جەی باسە لەو کەمەگایانەی کاڤام و چاوچنەکەکان دەستیان بەسەر داهات و داهاتووی خەکەکەدا گرتووە، ەژ لە دوای ەژ تاوەر بەرز ئەبەتەوە و پەژەی نیشتەجەبوونی شاهانە زاوزە ئەکات، لە بەرامبەردا ەژ بە ەژ هاوەاتی بچوکتر ئەبەتەوە و بەها نەتەوایەتییەکان ئەتوەنەوە،بەوانامە و زانست و هونەر و داهەنان بە نرخ و پشتگوە ئەخرەن ، بەحورمەتیی و سوکایەتییان پە دەکرە، دەستی دەستی و ئەشکەنجە ئەدرەن، بەری ەنج و شەونخونیی زانا و داناکانی بە هیچ و بە بایەخ تەماشا دەکرەن و هەر کەسەک بەک پارە و پلە و پەستی هەبە، بە چەند و چون بەوانامەی دکتەرا و پەفیسەری پە دەبەخشرە و کام کەلەجە پەی خەشە، لەی مارە ئەکرە یان لەبەر پەیدا سەرئەبەرە، ئەمەیش دژایەتیی و دوژمنایەتیی نەوان دەسەات و میللەت زیاتر ئەکات، لەو کاتەدا لە جیاتی دەسەاتداران بگەنەوە بە ناو حەشاماتەکی ەشنبیری دەشکاو و نائومەد و هەژار، ئاشتیان بکەنەوە و ماە و مافە دزراوەکانیان بدەنەوە و بە خەیاندا بچنەوە و دەروازەکانی کار و داهەنان و گەشەسەندن لە ەوویاندا بکەنەوە، ژمارەی پەلیس و پاسەوانە تایبەتییەکانی خەیان زیاد دەکەن، لە هەمان کاتدا نرخی پەژە تازەکانیان بەرزتر ئەکەنەوە و ملیەنەها دەلار دەخەنە دەستی ئەکتەر و گەرانیبەژ و مەدەلە بەگانەکان هەتا یکلام بە پەژەکانیان بکەن.

لەوەدا ئیتر دوو جیهان دروست ئەبە، جیهانەکی ازاوە و بەوەنە و شاهانە و پە لە جوە و بەنە و گەشت و ابواردنی دەسەاتداران و هاوئاوازەکانیان. جیهانی دووەمیش، جیهانەکی یان زیندانەکی تاریک و نائومەد و اوەستاو و بە داهاتوو، بە بەرنامە و بە کار و بە ەز و بە متمانە وپە لە ناکەکیی و کەشە و ناتەبایی و تەکشکاو.

لەوەدا ئیتر دەسەات بە تەواوەتیی هەەکی ەاست و چەپی بە هاوەاتی ەەسەن و زانستی خەمایی و هونەری خەمایی و ئەدەبی خەمایی و بەوانامە و زانا و دانای خەمایدا هەناوە و نایەوەت لە هیچ کات و بەنەیەکدا ناویان بهەنەت، میللەتەکەی لە دەبەتە کابوس و دوژمنی بابکوشتەی خەی.

بەو جەرە نیشتمان ئەبەتە چەند پارچە زەوییەکی پاوانکراو، کە پە پە دەبەن لە تاوەر و پەژەی مەدەرن و گرانبەها بە هەموو خزمەتگوزارییەکانی سەردەم و سیکیوریتی و سەرڤسی شاهانەوە، کە پیاوانی دەسەات و ماە و مناە و یار و یاوەرەکانیان و کچە مەدەل و بەگانە و تەنانەت دوژمنانی گەلیان تەدا نیشتەجە ئەبن و لە دەریای ملیارەها دەلاری دزراودا، مەلە دەکەن و سامانی نیشتمانەک بە نەوەکانی داهاتوویشەوە بە هەدەر و تەخشان و پەخشان دەکەن. لە بەرامبەردا کەمەانی خەکی بەلایەن و ەەسەنی شارەکان، وەک کەمەە پەیکەری شکاو و قەوزە گرتبوو ،وەک تارمایی لە شەقامە کەن و کەانە داوخاو و بە خزمەتگوزارییەکاندا، وەک خەو دەن و دەچن و ..دەبنە نەچیریی نەخەشییە دەروونییەکان و مەرگە کت و پەکان. بەکاریی و بەهیوایی و برسەتیی و بەشاییەکی تەقەنەر هەەشەیان لە دەکات.هەندەکیان سەری خەیان هەەدەگرن و ون دەبن، شاعیرە دەناسکەکانیان خەیان ئەکوژن.

لەرەدا ئیتر کەمەنتی هاوەاتیان بە بابەتی پەژەی وبەرهەنەکان، یەکپارچە دەبەتە جنەو و دەعای شەە و هەەشە و نەفرەتلەکردن. ئەم کەمەنتانە ناچن بە گوەی دەسەاتە ەەشەکیی و خەسەپەنەکاندا، زیاتر پەی لە ەادەکەشن، زیاتر ئەنوسەن بە ماە و سامانی دزراوەو، بە ناوی وبەرهەنانەوە، زەوی و ئاو و ئاسمانی وەاتەکە پاوان دەکەن.

لە ەاستیدا ئەمە وبەرهەنانی نیشتمانیی نییە بەکو ئەتونین ناوی بنەین بە نەچیرگرتنی نیشتمان و میللەت ، لە پەناوی گەشانەوەی چەند دەندەیەکی چاوچنەکی هەرگیز تەر نەبوو، لە دەرەوەی هەموو پەنسیپ و یاسایەکی زەمینیی و ئاسمانیی. کەتایی ئەم گەمە پە لە گەمژەییەیش، شەش و کەدەتای لەناکاوە یان خەیان هەر لە پە کەتاییان پە دەت، میرنشینەکان هەرەس دەنن ، بە بە هەیەکی دیار، هەر لە خەیانەوە قەپ ئەبنەوە، ەەک وەک چەن مەمەک کەتایی دەت و ئەتلەستەوە.

•

•

•

•

ترسی جەگرتنەوە.. نەوزاد بەندی

ئەم ترسە، لە کومەڵگایەکەوە بۆ کۆمەڵگایەکی تر ئاگڕێک هەروەها لە سەردەمێکەوە بۆ سەردەمێک، لە عەقڵێکەوە بۆ عەقڵێک، دواجار پەیوەندی بە ئاستی هۆشیاری و دانایی و زانایی و هەستیارییەوە هەیە.

ترسی جەگرتنەوە چییە ؟ کاتێک سەرکردەیەک ئەبینە کەسێکی لە خۆی سەرکردەتر پەیدا ئەبە، یەکسەر ئەو ترسە دروست ئەبە، ترسێک گەورە ئەبە، ئەبە بە شاخێک، ئەویش وا دەکات جەنگێ نهێنیی و تیرۆر دراماتیکییەکان سەر هەڵبدەن، بۆ نمونە کاتێ سەدام حسێن ئاو دەکاتە ژێر ئەحمەد حەسەن بەکر و خۆی دەبێتە فەرمانڕەوایەکی تەتالیتار، یەکسەر ترسی جەگرتنەوەی بەرامبەر هاوەڵکانی بە دروست ئەبە و لە درامایەکی سیاسیدا هەموویان بە خائین لە قەڵەم دەدا و خۆی دەبێتە دادوەر و بەیاری کوشتنیان بە دەردەکات. پاشان هەمان ترس بەرامبەر ئەفسەرێکی نزیکی وەک عەدنان خێروڵای ژنبرای بە دروست ئەبە، کاتێ ئەبینە هێژ بە هێژ جەماوەر و پێگەی زیاد ئەبە، لەرەدا ئیتر ترسی جەگرتنەوە هەموو ناخی سەدام داگیر ئەکا و لەناکاو لە درامایەکی تیرۆریستیدا، عەدنان فەکەکەی ئەکەوێتە خوارەوە و کوتایی دێت..

وەهمی جەگرتنەوە نەخۆشییەکی دەروونییە، تەڵ و وشک ئەسوتێنە، عەقڵ و داهێنان ئادەگرێت، هەستەکی کاڵ و پێنەگەییوی مندااڵنەیە، وەک چۆن منداڵێک یارییەکی بە دەستەوەیە و منداڵەکی تر ئەبینە، یارییەکەی ئەشارێتەوە یان باوەش ئەکا بە یارییەکیدا و کاتێ منداڵەکەی تر لێی نزیک ئەکەوێتەوە، هەڵمەتی بە دەنە و شەڕی لەگەڵدا ئەکات، بە بێ هیچ هەکارێک بە شەڕکردن تەنها لەبەرئەوەی یارییەکەی لە نەسەنێت، یان وەهمی لەسەندنی یارییەکەی و جەگرتنەوەی، وای لێدەکات شەڕی لەگەڵدا بکات، لەوێدا ئیتر یارییەکە ئەبێتە هەی شەڕ .

ئەم وەهمەی منداڵیی، وەهمەکی ئاسایییە و پەویستە هەموو مناڵێک هەیبێ، بەاڵم ئەگەر درێژە بکێشێ بۆ تەمەنکانی تر، ئاسایی نییە، کاتێ سەرێک ئەو وەهمەی هەبێ و هەر کەسێکی لە خۆی زیرەکتر و داناتر ببینێ، باوەش بکات بە کورسییەکیدا و لەگەڵیدا بشەڕێ بێت و لەناوی ببات، کارەسات ئەمێنێ، چونکە ئەو جەگایە لە هەکوتەکی

مژووییدا، لە میراتەکدا، لە غەدر و کودەتایەکدا دەستی کەوتووە و ئامادە نییە بە هیچ نرخێ دەرستبەرداری ببێ، ئەو جێگایە لەو کەمەگا دواکەوتووانەدا واتا هەموو شتێ، واتا خاوەندارێتیی بە قەید و شەرتی هەموو نیشتمان بە هاووڵاتییەکانیشیەوە، ئیتر چۆن وەهمی جەگرتنەوە، شت و دەهریی ناکات؟ ئەوەتا قەزافی سەرکی لیبیا کاتێ وەهمی جەگرەوەی کورسییەکەی ئەبێ بە ڕاست، داوا لە دار و دەستە بەتەجیەکەی ئەکا کە ماڵ بە ماڵ و کەسان بە کەسان بگەڕێن و کەمەکوژیی بکەن، هەتا سارکوزی سەرکی ئەو کاتەی فەڕەنسا ئەوەی پێ قبوڵ ناکرێ و فەڕەکە میراجەکانی هەڵدەستنەوە و دار و دەستەکەی قەزافی تەفر و تونا ئەکا، دوای ئەوە ئیتر ئەم عاشقەی کورسی دەسەڵات، دوا پەیامی بە بەتەجییەکانی (دار دار زەنگێ زەنگێ الی الامام) ئەکرێتە گەرانییەکی گاتەجاڕ و بە دونیادا بڵاو ئەبێتەوە، وەک چۆن چارلی چاپلن، دەسەڵاتپەرستیەکەی ئەدۆلف هیتلەر ئەکاتە فیلمێکی گاتەجاڕ.

مەکیاڤیللی لە کتێبی میردا، ئامۆژگاریی سەرکەکان ئەکات هەر کەسێک دەڕاوکێی جەگرتنەوە و لەسەندنەوەی کورسییەکەی لەلا دروست بکات، پێویستە لەناوی ببەن. ئەم دەڕاوکێیەی سەدام حسێن بە نمونە لە هاووڵاتیانی و لە سیاسەتمەدار و فەرماندە سەربازییەکانی، وایکرد دەیان و سەدان کەسی زانا و بلیمەت و دەسەز لە بواری دەوڵەتداریدا بە سیناریۆی جیا جیا لەناو بچن.
شایانی باسە ئەم جۆرەف ستالینی دیکتاتۆری ڕوسیای بەناو بەڵشەفیک و ئەدۆلف هیتلەر و تەنانەت سەدام حسێنیش، کتێبی میری مەکیاڤیللی تاکە کتێبی دەخوازیان بووە و تەنانەت ئەمن ستالین ئەو کتێبەی لە ژێر سەرینی جەخەوەکەیدا داناوە، بە ئەوەی هەمیشە پێش خۆتن، ڕاڤە و پەڕاڤەی لەسەر بکات.
ئەم پەتای جەگرتنەوەیە، کارەک دەکات کەمەگای سەرەک ببنە کەمەگایەکی درەزن و دووڕوو و کەیلە و کاسەلێس و دەست سپی، تاکە بازرگانیی تیایدا مەرایی و کلکە لەقە بە بە سەرەک، هەر سەرەکیان بینی بکەونە گەرانی ووتن بە قەد و باڵایدا، وەسفکردنی و خۆ بچووککردنەوە لە ئاستیدا و دەست و پێاو ماچکردنی بە ئەوەی ئەو وەهمی جەگرتنەوەی بە دروست نەبێ و لەناویان نەبات. ئیتر کەمەگا ئەبێ بە پەرستگایەکی گەورە و هەمووان ئەکەونە سەر چۆک بە سەرەک، سەد و یەک ناوی بەرز و دەگمەنی بە دادەتاشن و وەڵات پێ دەکەن لە پەیکەر و تابلۆی سەرەک و پەی دەڕەن زەڵ و باوک و دیاردەی دەگمەن و بە وێنە، لە هەڵبژاردنەکاندا لە سەدا سەد دەنگی هاووڵاتیان بە دەست دێنێ، ئەگەر نەیارێک بە هەکەوت پەیدا بێ، هەزاران ڕاپەرتی

سیخ‌ەیی پ‌ڵکێشی دادگا نیشتمانییەکانی ئەکەن و قیەی ئەبەن. ئەم نیفاقە هەمە لایەنەیە، کەمەگا ئەکات بە مەزرای مریشک، بیر و باوەڕ و ئایین و نەتەوایەتیی و نیشتمانپەروەریی و پشکۆتن و گەشانەوەی تەدا ئەپوکێتەوە، ئەدەب و هونەر ووشک ئەبن، هەژنامە ئەبە بەمینبەری دەعا و نزا و پاڕانەتییەکانی سەرەک، نوسەری سەفستە کون و کڵەبەری ووتات پە دەکەن، هەمووی بە خاتری ئەوەی سەرەک لە شەرپەنجەی جگەرتنەوە چاک بێتەوە و وەک سەگی هار بەر نەبێتە لاشەی خەڵکەکە، لەگەڵ ئەوەیشدا ئەم وەهمە کەتایی نایەت، ئەگەڵ بە شتی جیاواز، بە نمونە سەرەک بەیار دەرئەکات هەر کەسەک دەلاری پە بگیرەت، ئەبە لە سەدارە بدرەت، وەهمی پارەی بیگانە!! بە نمونە سەرەک لە پە ئەدا بەسەر فەرمانگەیەکدا کەمەڵەک جنۆ باران ئەکا و بەناوی نیشتمانپەروەرییەوە کەمەڵەک ئەکوژە و کەمەڵە نانبەاو و کەمەڵەکی تریش زیندان ئەکا، بە ئەوەی وەهمەکەی چارەسەر بکات کە بە هیچ شتە چارەسەر ناکرە.

نزار قەبانیی لەو بارەیەوە لە شیعری شمشەروەشێنی عەرەبیدا ئەڵێ:

خودە لەسەرەک وەکو خوای ئاسمان،
هەموو شتەک بە کەیلەکان ئەکات،
هەیانئەپەڕێنن، سەریان ئەپەڕێنن، ئەیانهاڵە …

ئەمانە هەمووی لە ڕاستیدا لە ژێر کاریگەریی وەهمی جگەرتنەوەدا ئەنجام دەدرێن. دەزینەوەی ڕەگای نوە بە کوشتن، بە نمونە سەدام حسێن مەکینەیەکی قیمەکردنی گەورەی هەنابوو، دوژمنە وەهمیەکانی ئەخستە ناوی و قیمەی دەکردن و گەشتەکیانی ئەخستە ناو ئاوی دیجلەوە بە ماسییەکان، تی ئێن تی لە قوربانییەکانی ئەبەست، بە ئەوەی ببن بە تەپ و تۆز، یان توانەوەیان لە حەوزی تەزابدا، وەهمەکە وای لەدەکات لە گەڵی نیارە وەهمییەکانی بترسە و گەڵ بزریان بکات، دەیان هەزار قوربانیی لە ووتاتە دیکتاتۆرەکاندا گەڵ بزرن، کوژراون و لاشەکانیان بزر کراون، هەزاران دایک و باوک تا دوا هەناسەیان بە دوای لاشەی جگەر گۆشەکانیاندا گەڕاون بە ئەوەی بیدۆزنەوە.

ئینجا بزانن، وەهمی جگەرتنەوە چ کارەساتێکی مرۆیی و مەڵەیی دروست ئەکات، کەمەڵەگا ئەکات بە مەیدانی پشبەکێی سەرشەڕیی و کێلایەتیی، بە ئەوەی بەر بومەلەرزەی ئەو دەڵاوکێیەی سەرەک نەکەون، لەڕەدا ئیتر هەموو شتەکی سەرەک جیاوازن و ئەوەی بەخۆیش بیر لە لاسایکردنەوەیان بکاتەوە، خراپترین سزا دەدرێت، ئیتر ئوتومبیلەکانی سەرەک تایبەتن، ڕەنگی ئوتومبیلەکانی، ئەو کانزایەی ئوتومبیلەکانی لە دروست ئەکرێن، ئەبە گوللە و ڕەکێت نیانبڕێت، کشکەکانی،سەعاتەکانی مەچەکی، گەردوبێکانی، ئەو کلێنکسانەی

چەمیان پەدا ئەسەت، وەک موفەک هەدەگیرەنەوە و نرخەکانیان لە زەە و گەوهەر گرانتەر ئەبەن، ئەو کچانەی کە لاقەیان دەکات، چاویلکەکەی، جگەرەکەی، تەنانەت دەستشەر و جگای پیسایکردنەکەی لە ئاەتون و ئەماس بە دروست ئەکرە بە ئەوەی لە هەموو شتەکدا ئەو تاک و تەنها وبە وەنە و جیاواز و بەجگرەوە بە.ئەم وەهمە وای لەدەکات بەە من نامرم، سەدام حسەن ئەیووت: باپیرم لە تەمەنی سەدوبیست ساەیدا ئەسپی تاوداوە، بە ئەوەی قوربانییەکانی لەوە حاەی بکات، ئەم لە دەرەوەی بازنەی فەوتان و مردن و پیربووندایە.
ئەوەی لەو دەخەی سەرەک کارساتبارترە، داچەانی ئەم وەهمی جگەرتنەوەیە بە ناو تەواوی کەمەگا، بە تایبەت لەبەر ئەوەی هەموو بەرپرس و کاربەدەستەکانی ئەو کەمەگایە دەستبژێری ئەو سەرەکە نەخشەن و بە فلتەرەکانی ئەودا ەەیشتووون، هەر بەیە لە بازنەی کاربەدەستیی خەیاندا هەمان وەهمی جگەرتنەوەی سەرەک دەچەتە وەزەیان و هەر کەسەک لەی بە شک بن، ئەیخەنە بەر زەبری کاریگەری سزا و دوورخستنەوە و جەرەها هەوەستی نامرەقانەی تەوە، بە جەرەک زانایەکی وەک ئەحمەد زوەل کە بە ئاگایە لەم دەردە کوشندەیەی وەهمی جگەرتنەوە ، ئەە : (لە کەمەگاکانی ەەژهەەاتدا هەر کەسە سەرکەوتنە بە دەست بەنەت، هەمووان لە هەوەی ئەوەدا ئەبن شکستی پەبەنن، بەەام لە کەمەگاکانی ەەژئاوادا هەر کەسە بکەوە و شکست بەنە، هەمووان یارمەتی دەدەن و هەەیدەسەنەوە)
ئەحمەد زوەل لەبەر ئەوەی زانایەکی کیمیا بووە و زەر ئاگای لە سیاسەت و کەمەناسیی نەبووە، ئاگای لەوە نییە لە ەەژهەەاتدا شتەک نییە بەناوی سەرکەوتن و پەشکەوتن و ئەوەی کە بە ناوی سەرکەوتن و پەشکەوتنەوە لە هەندە کەسدا ئەبینرە، هەمووی سەرەک بەیاری لەسەر داون و ئیمزای بە کردوون، بە قبوە خاس و بەیاری تایبەت فەراهەم کراون، تەنانەت پلە بەرزەکانی خوەندن، بەخششی سەرەکن، لەبەرئەوە هەمووان لە ناخەوە ەقیان لەوانییە سەرکەوتنە درزنەکانیان بە دەستهەناوە و حەز ئەکەن شکستیان پەبەنن، ئەم حاەەتە تراژیدییە، شەەشەکی ترسنەکانە و نهەنییە بەسەر سەبەرەکانی دیکتاتەردا، کاتە کەسەکی تەمەە و تەوزەل لە ەەی سەرەکەوە بەوانامەی دکتەرا بە دەست دەنەت یان چەندین پەەژە و زەوی و داهاتی بە تەرخان دەکرەت و لە ناکاو دەوەەمەند ئەبە و هەەئاوسەت، ئەمە ئەبەتە هەی تووە بوونی نهەنیی خەەک، چونکە ئەزانن ئەمانە هیچ سوودەکیان بە میللەت نییە و ئەوەی سەرەک دەستی پەنەگەیشتووە دایزەنەت، ئەمان دایدەزەنن. بەەام لە ئەوروپا و سیستمە تەکنەکراتەکاندا، مرەق بە پەی زانست و کارامەیی خەی پلە و پەست و داهات بەدەست ئەهەنەت، هەر بەیە ئەوروپییەکان بە نمونە ەقیان لە ستیف جەبس نییە، لەبەر

ئەوەی ستیڤ جەبز داهێنەر و کەمپانیای ئەپەی داناو و ئایفەن و ئایپادی و ئایپەدی بە خەڵکەکە دابینکردوو. بەگومان خەڵکی زانا و دانا و خاوەن ماڵ و سامان، کە بە شەوێکی تەندروست و سروشتیی ئەو زانست وماڵەی دەستدەکەوەت، خەڵکەکی بەخشندە و بەبەزەیین و ئامادەن دەستی یارمەتی بە هەژاران و کەسانی شکستخواردوو درەژ بکەن، شتەکی ئاساییە خاوەنی کەمپانیای مایکرەسەفت، بل گیتس زەرینەی سامانەکەی بە پەژەی ئاو و کارەبا لە کیشوەری ئەفەریقیادا تەرخانبکات.

واتا فەلسەفەی یارمەتی و کەمەک لەگەڵ فەلسەفەی ئەرەیی و ملی یەکترشکاندن، لە بنچینەی مرەڤەکانەوە سەرچاوە دەگرن، کاتەک خەڵکەکی کاسە لەس و خەپەرست و گەمژە و نەزان، دەوەمەند دەکرەن و دەکرەنە پەڵفیسەری کارتەنیی، ئەمانە دینارەک ناخەنە سەر گەڵی باوکیشیان، چ جای یارمەتیی ڕەش و ڕووت بدەن هەر بەیە ئەبنە جەی ئەرەیی و تووڕەیی خەڵکەکە، بەڵام خەڵکەک کە بە داهێنان و زیرەکیی و دانایی خەیان ببنە خاوەن سامان و پلە و پەست، بەگومان خەڵکەکی بەخشندە دەردەچن و جەی ڕەز و متمانەی خەڵکیشن.

ئەگەر تەماشایەکی چوار دەوری خەمان بکەین، دیاردەی ترسی جەگرتنەوە لە هەموو کایەکاندا دیارە ، لە سەری سەرەوە هەتا خواری خوارەوە .. برا و برا، برا و ئامەز لە ترس و وەهمی جەگرتنەوەی کورسی دەسەڵات، یەکتری شار بە دەر ئەکەن، یان ژەر بە ژەر، شیر و تیر لە یەکتر ئەسوون و هەوەی حەیابردن و پەڵاوەزخستنی یەکتر دەدەن. دیاردەی جیابوونەوە و حیزبی تازە دروستکردن، دەرهاویشتەیەکی ترسی جەگرتنەوەیە، یەکەکی بە توانا لە حیزبەکدا پەیدا ئەبە، پەگە و جەماوەری هەیە و بواری کوشتن و گەڵبزرکردنی نییە، ئە خە کورسییەکەیش بڤەیە و نابە لەی نزیک بەتەوە، هەر بەیە جیا دەبەتەوە و ڕەشمالی حیزبەکی تازە هەڵدەدات و کوەخایەکی تری هەتا هەتایی دەتە مەیدانەوە. زیاد بوونی لیست و حیزب و دەستە و ڕەکخراو، کاردانەوەی ئەو وەهمەیە کە ئەبەتە هەی پارچە پارچە بوونی میللەت، وای لە دە ئەوەندە حیزب و کەمەڵە و دەستە و کەناڵ و ڕەژنامە دەنە ئاراوە، کەس ئاگای لە کەس نامەنە و هەر یەکەی خەریکی ئاواز و هەرە و سروود و پەیڕەوی ناوخە و کار و چالاکییە دەنکیشەتییەکانی خەی دەبە، هەر یەکەی پەڤەی دەوەتەداریی تایبەتی خەی دەکا و هەزاران حوکمەتی خەیاڵپەاوی ناو قات و بەینباخ و فەڵکەی تایبەت و ڤەلای دوورە دەست و ئوتومبیل و جلی گوللەنبە و بودجە و بازگە و ئەندام سەرکردایەتیی دەنە ئاراوە، کە وەک خەیاڵپەاوەکانی دەنکیشەت، پەلاماری پەڵەکەی ئاش و سەر و گوەلاکی یەکتری دەدەن و ئیشیان شکاندن و عەیبدارکردن و لە قوەا

گۆزاندنی یەکتریین.
ئیتر ئەم دەردە لەسەرەوە بۆ خوارەوە دادەچۆڕێ، لەو ماوەیەدا داوەتکرام بۆ کۆڕی پیاوێکی نیشتمانپەروەر، منیش هەندێ قسەم کرد، پیاوێ نیشتمانپەروەرێکی ئارامیی لێ هەڵگیرا، ووتی ئەو قسانەی تۆ بۆ ئەرزشن!
تەنانەت لەناو هونەرمەنداندا، لەناو شاعیران و نووسەران و وەرزشکاراندا، لە بازاڕی سپی و ڕەشدا، ئەم وەهمی جێگرتنەوەیە زۆر بۆ ئاشکرا دیارە، لەم شارەی خەماندا چەند هونەرمەندێک دەرمانێک (کە ناوی ناهێنم) لەگەڵ خواردندا دەرخواردی هونەرمەندێکی تازە و بەتوانا دەدەن بۆ ئەوەی ژێکانی دەنگی تێک بچن و جارێکی تر نەوەرێ توخنی گورانی ووتن بکەوێ ببێتە جێگرەوەی ئەوان.
دوو وتار ئەنجامێت بە ڕەژنامەیەک، یەکسەر ترسی جێگرتنەوە هەراسانیان دەکات، ووتاری سێیەمت پشتگوێ دەخەن، هەمان کات بە فێڵەسوفێکی خزمیان یان بە بیریارێکی عەشرەتەکەیان ئەڵێن : ئادەی بۆ زنجیرە ووتارێک قوماچەی بکە!
ئەویش ئەڵێ خەمتان نەبێ، واتان بۆ لەدەکەم، جارێکی تر لە ڕووی نیەت دەست بداتەوە قەڵەم!
نووسەری بەناوبانگمان هەیە، لە ترسی پێگە و کورسیەکەی، هەر دەم ئەکاتەوە میللەت سوک و ڕیسوا ئەکا و جنێوگەلێکی دیپلۆماسیی وایان پێ ئەدا، مەگەر هەرخۆکی ئەمە قبوڵی بکەن.
پزیشک هەبووە هەتا مردووە قسەی لەگەڵ پزیشکەکەی هاوتایبەتمەندیی نەکردووە، نەک زانیارییەکی لە ببات و پێگە و ئاستی زانستیەکەی لێق بێ و ببێتە جێگرەوە یان برابێشی.
تەنانەت لە نێوان هاوسەرکاندا ئەم کێبەرکێ و وەهمی جێگرتنەوەیە هەیە و کورسەکە لە نەوانیاندا دێت و دەچێت، هەتا خەزانەکە تیا ئەچێت، کەمێک منانی نەخۆش و خەمکیی و دژ بە یەک و ناڕازییان لێوە سەرچاوە ئەگرێت.
ئەمە حاڵ و ئەمە مەسەلە، ئیتر بە ڕاستی ئەم دەردی وەهم و ترسی جێگرتنەوەیە نازانم چارەسەرکەی چۆنە و چەندی تە ئەچێ و کە پێی هەڵئەسێ، ئەویش هیمەتێکی بێ بکەن …

نەوزاد بەندی

ئازیز.. شیعری نوزاد بەندی

کە لەم ونبوویت ،
ئەوەندە بە دواتا گەڕام ،
هەموو ئەو شتانەی
ساڵەها ونم کردبوون ،
دەزیمنەوە ..
بەس تەنها تەم نەدەزیەوە ..
وەک ئەو پاشایەی
نقەمی موستیلەکەی ئەکەوت و ..
دەست و پەوەندەکەی
لەگەڵ اندا ،
هەزاران نقەم و تاج و
مەدالیای ئازایەتیی و
بزمار و فیشەک و تیر و
ملوانکە و ئەڵقە و موستیلە ئەدەزنەوە ،
بەجگە لە نقەمی پاشا ..
زانیم چەند کەس
ناوی تەیان هەڵگرتووە و ..
چەند کەس
پیشەکەی تە ئەکەن ..
چەند کەس تەیەتا کراڵای
هایبردیان هەیە و
چەندیشیان
حەزیان لە قاوەی سادەیە و
لای پەنجەرەکەدا نەبە،
دانانیشن ..
سەفەر ناکەن ..
بەم دەرکەوت چەندیان دووشەممان ،
وون ئەبن و ..
لە کەشکەکی داوخاوی باپیرەدا ،
تەماشای تەنیایی و
گەڵای کەڵ ولای
درەختەکان ئەکەن و ..
چاوەڕێن ، بەکو ..
ەابوردوو ،

بە قاتێکی ڕەش و
کراسێکی سپی و
بەیانباخێکی تاریکی
کونج کونجەوە ،
لە دڕگا بات و بەتە ژوور ..
شەوکەوت ڕەشید بە کلارنێتکەوە ،
بە ئازاد مەولود بڵێ ئای هاوڕێ
چۆن خزمەکەی دڵی دە ڕەگات پێ بگرێ ..
ئەویش بڵێ
دە پارچە قوڕێکی سوورە ،
چیت بوێ لێی دروست ئەکرێ ..

تۆ و من.. شیعری نوێزاد بەندی

تۆ
ئەو بەردەی خاڵیی لە دە،
تۆ ئەو دەڵەی پێ پێ لە بەرد ..
تا کەی ئەوەندە تینووین
بە خوێنی یەکتر ؟
تۆ ئەو گوڵەی خاڵیی لە ڕەنگ و بۆن..
تۆ ئەو ڕەنگ و بۆنەی خاڵیی لە گوڵ ..
تا کەی ئەوەندە برسین
بە گلانی یەکتر ؟
تۆ ئەو بەرپرسەی خاڵیی لە یاسا..
تۆ ئەو یاسایەی خاڵیی لە بەرپرسیاریی ..
من ئەو فیشەکی موختارکوژەی دەنگیشم نایەت
من ئەو دەنگەی فیشەکی موختارکوژیش لێم ناترسێ..
تاکەی ئەوەندە ئەترسین بمرین؟
تا کەی یەکپارچە برین بە ناوی ژیانەوە هەڵئەگرین ؟
من ئەو بوونەوەرەی تەنها قسە ئەکەم
من ئەو قسەیەی کە قەت ناتوانم بیکەم ..
تا کەی ملوانکەی ژەهراویی ئەکەینە ملی یەکتر ؟
تا کەی ملی یەکتر ئەکەینە پەت و ئەکەین بە باوەشی دوژمنی

ژهراویتر لە ژهر ؟
من کە کەیلەییم لە بوو بە خەشگوزەرانیی ..
من کە خەشگوزەرانیی جیانەکەمەو لە ماوەرانیی ..
تا کەی لە ەشنبیری تازە ئەترسین ؟
تا کەی عاشقی پارچەیەک کورسین؟
تاکەی لە سەری سانەو،
بچینەو سەر مەزی گفت وگە ؟
ئەر
کەی ئەبین بە بەشەر من و تە ؟
شتی تریش ….

کاتە کەمەگا ئەبەتە نەخەشخانە.. نەوزاد بەندی

ئەگەر بەوانینە شارەکانی کوردستان، خەریکە هەمووی بازاە و شەقامەکانی ، ئەبن بە شاری پزیشکی و باەخانەی پزیشکیی و کلینیک و دەرمانخانە و تاقیگای شیکاریی خوەن و تیشک و سەنار ..ئەمە بەجگە لە دەیان هەزار برین پەچ و یاریدەدەری پزیشکیی کە کلینیکی لاکەانیان هەیە و ..هەندەی ئەو ژمارەیەیش، کلینیکی گیایی و میللیی پەیدا بوون. بازرگانیی دەرمانی شەرپەنجە و دەرمانە گرانەکان لە لایەن خەزانە حوکمەانەکانەو قەرخکراون چونکە ملیارەها دەلار قازانجی لە ەادەکەشن.
بەگومان ئەم زیادبوونە خەیاەییەی بیمارستانە هەمە جەرەکان، بەەگەی ئەوەیە زەربەی کەمەگا نەخەشن، بە جەرەک چارەسەرکردن بوو بە باشترین بازرگانیی .
ئەپرسین بەچی زەرینەی کەمەگا نەخەش کەوتوون؟
بەریس باسترناک، کە ەماننوسەکی ەوسییە و خاوەنی خەاتی نەبەە لە ئەدەبیاتدا، هەرچەندە لە سەردەمی شەی ساردی ەوسیا و ئەمەریکادا ئەو خەاتەی پە بەخشرا، ناچار بوو خەاتەکە ەت بکاتەو ..
باسترناک ئەە : کاتە ناچارکرایت بە پەچەوانەی خواستەکانی خەتەو هەوەست بکەیت، لاشەت نەخەش ئەکەو، کاتە دەتەنگیت و ناچارت ئەکەن پەبکەنیت، ەقت لە کەسەکە و ناچارت دەکەن دەستی ئاشنایەتیی و

تۆقکردنیان بە درێژ بکەیت، ئا لەو کاتەدا لاشەت نەخۆش ئەکەوێت.
ئەگەر ئەم گریمانەیەی باسترناک بە هەند وەربگرین، ئەگینە ئەو هاستییەی هەکاری نەخۆش کەوتنی بکەمەی میللەتەکەمان، بە ئەو شێوە دەروونییە بگەنینەوە کە دژی خەکەکە بەرپاکراوە، کاتێ ئەو خەکە هەقی لە دەسەڵات و تەنانەت نیشتمانیش ئەبڕێتەوە، کەچی ناچار کراوە چەپەڵەی بە بکوتێت و لە یاسا قەرەقۆشییەکانی ئەو دەسەڵاتەدا بیگوزەرێنێ و مل بە سەرانە و تاڵانییەکانی بدات، بە تاوانە حاشاهەڵنەگرەکانی قایل بێ، بە زەری زەرداریی لەو نیشتمانە وەرانکراوە دزراوەدا بژی، ئەم دەخە قورسە دەروونییە، کارە دەکات کەمەگا تەکەڵا نەخۆش بکەون، منداڵکانی پێش گەنجەکانی، گەنجەکانی پێش پیر و پەککەوتەکانی. نیشتمانێک بووە بە زیندان، تەنانەت بیریارێک دەڵێ : تەنها پەڵاوەکانم بەم خاکەوەی بەستووەتەوە .. ئەگەر سنووورەکان ئاوەڵا بکەن، خەکەکە بە کەڵەو بەجێی ئەهێڵن ، تەنها چەند بنەماڵەیەکی حوکمڕان و مردووی گەستانەکان لە نیشتماندا ئەمێننەوە. بەوانە، زەرینەی نوسەر و بیریار و زانا و داناکانمان لە تاراوگەدا ئەژین.
باسترناک بە کورتی باس لە کەسانێک ئەکات لە ناخەوە کێلە کراون و ناچار کراون بە پەچەوانەی خواست و خۆن و هیواکانیانەوە بژین، ئەم ژیانە پەچەوانەیە وا دەکات تەکەایان لاشیان تەک بشکێ و نەخۆش بکەون .
کاتێ دەسەڵات، داهاتی وەڵات بە خەی ئەبات و ناچاریشت ئەکات چەپەڵەی بە لە بەدیت و لە خەشیەکانیدا ئاهەنگ بگێیت و لە ناخەشیەکانیدا قوڵ بپەویت، وات لە دەکات، خیانەتکانی بە دەسکەوت و بەرخەدان بە ئەژمار بکەیت، کەمەکوژیەکانی بە خەباتی دژە تیرۆر بە تەمار بکەیت و دزینی داهاتی نیشتمانی بە فەرمانڕەوایی و حەقدەستی پێشمەرگایەتیەکەی بە لەک بدیتەوە، لەوەدا ئیتر تە ئەبیتە مەگەی نەخەشیە جەستەیەکان، خەست بوونەوەی خوێن و ئاوەستانی دە و مەشک و نەخەشیی بەبەکانی پشت و جومگەکان و تەکچوونی هەرس و شەرپەنجەکان و هەناسە تونديی و تەکچوونی کارەبایی دە و نەخەشیەکانی قوگ و گوچکە و چاو و ئەکزیما و نەزەکیی و تەکچوونی هەرمانەکان و پیربوونی پێشوەخت و ...هتد.
کاتێ مامەستای مزگەوتەکانمان داوای پارەت لێ ئەکا بە دابینکردنی پێداویستیەکانی مزگەوت، جا داوات لێ ئەکا دەعا بکەیت بە دابینکردنی پێداویستیەکانی خەت لەلایێن خواوە !
دروستکردنی مزگەوت ئەکاتە ئەرکی سەرشانی خەڵک ، بەڵام پەیداکردنی گوزەرانی خەڵک، واز لە دینێ و ئەیداتە دەست دەعا و نزا، لەدانی

منداڵ ئەکاتە ئەرک لەسەر باوکان و دایکان، بەتام لەدانی داگیرکەران و مافیاکان ئەداتە دەست خوا و ئەوە دەعایان لێبکەن! لەبەر ئەوە هەوڵ بە هەڵە مزگەوتەکانمان گەورەتر و پێشکەوتوو تر و گرانبەهاتر ئەبن لە بەرامبەردا ئەوانەی دەنێ مزگەوت، هەش وەووتتر و برسی تر و نەخوێندەوارتر ئەبن، وای لێهاتووە نیوەی نوێژکەران لەسەر کورسی نوێژ ئەکەن، بە جۆرێک پێویندیەکی پیچەوانە هەیە لەنێوان جوانیی باخانەکانی مزگەوت و هەژاریی و شە و ووەیی و نەخوێندەواریی خەڵکەکەدا ، هەتا مزگەوتەکان شاهانەتر بن، خەڵکەکەی خوانەناسیان تێدا ئەکەن، برسی و گەداتر و نەخوێندەوارتر ئەبن، وای لێهاتووە خەڵک پارە دادەنێن بۆ جوانکردنی مزگەوت لە هەمان کات داوا لە ئیمام ئەکەن دەعایان بۆ بکەن هەتا لە نەخۆشیەکانیان چاک ببنەوە !، چونکە نەخۆشیەکانییان دەروونییە و پەیوەتیان بە هەموو ئێندامەکانی لەشیان و چارەسەری نییە.
لێرە و لەوێ، هێندە بیریار و سەرکردەی موسوڵمان درکیان بەو کارەساتە مرۆیی وئاینییە کردووە، بۆیە دەڵێن عومەری کوڕی خەتاب فەرمووێتی : جوانکاریی مزگەوتەکان زیادەڕەویە و لە ئاینی ئیسلامدا شتێک نییە بە ناوی جوانکاریی و ڕازاندنەوە و دەستبەاویی لە دروستکردنی مزگەوتەکاندا .
هەروەها ئیمامێکی موسوڵمانان ، کورتترین ووتاری هەینیی پێشکەش دەکات، تەنها دەڵێت: (پارووێک بخەیتە دەمی هەژارێک باشترە لە دروستکردنی هەزار مزگەوت)
واتا هەتا دابینکردنی پێداویستیی و چاککردنی کەم و کوڕیی ماڵەکان وەستابن، حەرامە دەست ببرێت بۆ ڕازاندنەوە و جوانکردن و دووبارە دروستکردنەوەی مزگەوتەکان، کارەساتە ئاگر لە ماڵەکاندا مرۆڤەکان و مناڵەکانیان شەو تا بەیانی لەسەرماندا ولە برسانداهەڵەرزن و بتلەنەوە وگینگڵ بخۆن، لە کاتێکدا مزگەوتەکانیش لەو شوانەدا کش و مات و چۆڵ و هۆڵ، بە ملیۆنەها دۆلاریان تێدا خەرج کرابێ، سورێیا و بەرد و توحفەی گرانبەهایان پێدا شۆڕ بووبێتەوە، ئەمە لە کاتێکدا هەکاری هاتنی ئایینەکان و بنیاتنانی پەرستگاکان خۆشحاڵکردن و خۆشگوزەرانیی و ئاسوودەیی مرۆڤەکان بووە، نەک کتێبە ئاینی و پەرستگاکان لە زێڕ و زیو بگیرێن، لەو لایشەوە مروۆڤەکان هەژار و ڕوت و ڕەجاڵ و برسی و نەخۆش بن.
پێغەمبەری خوا درووودی خوای لەسەر بێ، لە مزگەوتەکا کە بە پوشی خورما دروستکرابوو، هەموو جیهانی بە دادپەروەریەکەی داپۆشی وملیارەها مرۆڤی لە کۆیلایەتی ڕزگار کرد بە بەندایەتیی خوای گەورە.
شاچارەسی بەریتانیا ئەڵێت : ئەمە لە موسوڵمانەکانی ئیسپانیاوە

فری مافی ژن و ئرکی ژن و زانستکان بووین، کاتە لالای ئوان چوارهزار کتبخانە هبوو، لە هموو ئوروپادا ئوندە کتبخانە نبوو، لوانو درمان و نخشخانە و زانستکان گیشتە ئمە ..
مایکل هارت، موحمد دروودی خوای لسر بە، ئکاتە کاریگرترین پیاو لە مژووی مرڤایتیدا لە ناو 100 لە کاریگرترین پیاوی مژووی مرڤایتیدا، لە کتبکیدا بناوی 100کس نمرکە.
ئایا کاتی ئوە نهاتووە لە خمان بپرسین ئم ئاینە برزمان بچی ئاوا تکشاندووە و کمئندام و شواندووە؟
ئایا کاتی ئوە نهاتووە ئم ئایینە بە برهمە ماندووە نخشە بە غیرتە کیلە و دستمە و بدساتە، بگین بو ئاینە زانا و دانا و برهمهن و زگارکر و مژدە بخش و دادپرورەی کە شا چاس و مایکل هارد و جە گارودی و ئیحسان تبری و جنا کستە سری زی بە دادنونن ؟ کە مرڤکان لە کیلایتیی و بە هیوایی و .. نخشکوتنی بە کمە زگار ئکات ؟

تکک یان تگک.. کورتە چیرک: نوزاد بەندی

ئوانی یشیان سپی بوو ئیانووت پش سد سا هاتوونتە ئم گککو .. یش ماش و برنجکان ئیانووت حفتا سا و قنچکک نییە .. ئوانی یش و سمیان پاک ئتاشی، ئیانووت زر نییە هاتوون، نگە هر سی چل ساک بە، بام هموویان کک بوون لسر ئوی لگە نیشتجە بوونیان لە گککدا هندە دیاردی سیر ووی دا، وک دیارنمانی دنفیز و گسک و بفرما و کو ..لە جسدانی دراوسکان لە نیوی شودا ..شکاندنی پنجرە .. تکاندنی دارتوو ..دیارنمانی گپی بردرگا ..
ئن کس نیدزانی ژمارەی خزانکیان چند بوو، ژمارەی ژنکانیشی نادیار بوون، بام خی کتر زلامک بوو پیان ئوت پارچئاغا هندە جار بە نادر ئاغایش بانگ ئکرا. مامستای مزگوت ئە سرتا کە هاتنە گککو کرچی بوون، بە زستان تاک شوایان لە پدابوو، لە دوای شمو ئیانکرد بە درپی سر خرمان،ئاردی بوویان ئخوارد.

موختاری گ□□□ک ئ□یوت ن□مو□راو□ پ□یان ب□□م چ□ند ک□سن، چونک□ ه□ند□کیان چ□ق□ی ئ□بو ئ□□ق□ی ئ□□مانییان ل□ گیرفاندا بوو، ئ□و چ□ق□یان□ی و□ن□ی ب□راز□کی بچک□ل□یان ل□س□ر ه□□ک□نرا بوو، ل□گ□□ س□ ئ□ست□ر□ی ب□ ی□کتر□و□ نوساو، س□قای مزگ□وت□ک□ ئ□یووت نیگاری ب□راز ن□بوو، گام□ش□کی ن□خ□ش بوو.

موختاری گ□□□ک ز□ر ه□رز□کار بوو، ه□شتا سم□□ی ب□ر ن□کردبوو، پیر□کان ئ□یانووت ه□شتا سم□□ی گوگر□ ن□بوو□، نازانم ئ□و ه□موو زانیاریی□ی ل□ کو□و□ ک□ کردب□و□ ؟ ئ□یووت ن□خ□ر، گام□ش نیی□ و ب□راز□ چونک□ س□ب□ری شفر□کانی دیار□ و ملی □□ق□ ولار ب□ت□و□ ب□ س□ر ز□وی، م□یت□ری گ□□□ک ئ□یووت ب□جگ□ ل□ چ□ق□، د□مانچ□ی ت□پ□یشیان ه□بوو، پوور خ□جیج گ□□ی پ□ ل□ نوور ب□ ب□ چاوی خ□ی بینیبووی ک□ د□مانچ□ی□کی ت□پ□ییان ل□ پ□لیس□کی هات و چ□ ف□اندبوو، کات□کیش □ای کردبوو ب□ دوایانا، کوشتبوویان .

موختار ب□ توو□□یی□و□ پ□ی وتبوو، ت□ پیر بوویت و خ□□فاویت، ک□س قس□ت ل□و□رناگر□، کوا پ□لیسی هات و چ□ ل□و س□رد□م□دا ه□بوو ؟ ل□و س□رد□م□دا شار ئوتومبیلی تیا ن□بوو، ئیتر پ□لیسی هات و چ□ی چی؟ ت□نها پ□لیسی ب□رد□م ف□رمانگ□ی د□فت□ر نفوس ه□بوو، جل□کی و□ک لبادیان ل□ب□ردابوو، سدار□ی لبادیان ل□س□ردابوو، ب□نی گ□ر□وییان ل□ ئ□هات، پ□یشیان ئ□ووتن ح□یت□ ن□ک پ□لیس. خ□□ک□ک□ س□ریان سو□مابوو ل□و□ی ئ□م موختار□ ک□ ه□شتا سم□□ی گوگر□ ن□بوو□، ئ□م ه□موو زانیاریی□ م□ژوویی□ی ل□ کو□و□ ه□ناو□ ؟ ه□بوو ئ□یووت کو□ی نا ش□رعیی نادرئاغای□،ه□ند□کیشیان ئ□یانووت کو□□کانی پارچ□ ئاغا د□ستکاری شو□ن□کیان کردوو□ به جور□ک ناو□ر□ ب□ موو له قس□یان د□ربچ□، پیر□کان پ□یان ئ□ووت ئینگ□یز، ئ□یانووت باوکی ج□رد□ی□کی ع□جایب بوو□، ت□نان□ت ئ□سپی له عوسمان□کان دزیو□.

ئ□یانووت دوای چ□ند مانگ□ک، خانوو□ک□یان ک□یو□ و دوای سا□□ک دوو خانووی تریشیان ل□ ه□مان گ□□□ک ک□یو□. مام□ستای ئ□لف و ب□ی نو□، با□ا ب□رز□ بوو ب□ د□ست ن□خ□شی سیل□و□ گیری خواردبوو ب□□ام ددانی پیان□ئ□نا و ئ□یووت □□ماتیزم□ی□کی ئاسان□، ئ□و س□رد□م□ پ□یان ئ□ووت باداریی، ئ□یانووت ب□ خورما و □یقن□ی مریشک ئ□یپ□□□نی، ئ□یووت : دوانز□ سیانز□ کو□یانم ژماردوو□ ، ناو□کانیان : □□شید و ح□مید و م□جید و ل□بید و ح□دید و ز□بید و ب□خیت و ی□زید و م□زید و و□لید و ف□رید و ع□بید و ئ□و ج□ر□ ناوان□ بوون. مام□ستای ئ□لف و ب□ی نو□ ئ□یووت ب□ ل□ ب□رچاو ن□گرتنی ن□خ□شی □□ماتیزم□ک□م، چوار جار س□ریان شکاندووم. ئ□وان□ی ب□وایان پ□ ن□د□کرد، ناچار بوو ت□پ□ی س□ر و بناگو□کانیان پیشان بدات ک□ چ□ن س□عدونی موز□مید ب□ د□رمانی سوور و ه□ند□ ت□ق□□ی خواروخ□چ ب□□□یکردبوون ب□ی.

موختار ئیووت ووی ش بە بە استی، کاتی خی هر لە زگماکو گە بوو و ئو پانی سری جە بەرد نین، جە برینی گەییکیتی. کس نیدزانی ئم موختاری کە هشتا سمی گوگرە نبوو، چن ئو هموو شتی دزانی. پوور خجیج بە میرزا بایزی وتبوو : ئو سگبابە قولی مامستا لە پزینیشی گرتوو و بەحورمتی بەرامبەر کردوو. میرزا بایز لە سفر بەلکا پنجی دشامژی پی بوو ، خی ئیووت لە شا پیو، موختار لەر و لو وتبووی ووی ش بە، سگی کوخا عول گستوویتی و تا فریای شاریان خستوو، پنجکی بگنی کردوو و سرتاشکی قراغشار بی بیوتو. بە خیشی گیشتبو، زر لی پە بوو، بە پورمنیجی وتبوو : حورم! خوا حم بەر، خمی لەددم، دم وددانی هئوەرنم ناو زرابکی قوگیو.

ئن ژکیان میرزا بایز سە چوار شینە زلام کئکاتو و پلاماری موختار ئدن، ئیانو تی سرونن، کچی دستیان جمام ئبە، بەرز نابتو. ئیانو تفی تە بکن، تفکە وک چیمنتە بە لویانو ئیبستە .. هر بیە لو ژو ئیتر بیر لەتمبکردنی نکراوتو و نازناوی شخی دراوتە. ژنی نزک و ئوانی نخش ئکون و کویان ئچە بە سربازیی یان منای کمئندامیان هیە، ئن بە لای، مریشکی ش و دیاری تری بە دنن ودستی ماچ ئکن بە ئوی دعای خریان بە بکا.

مشختی بەندی خودا، سواکری گک بوو، ئیووت کە یکمجار هاتنە گککو، کرچی بوون، گیرفانی ئو عربە گشتیارانیان ئبی کە ئهاتنە شارکو بە دوای خنە و پسکیتی ئرانیی و تزە فنکاییدا وە بوون، ئیووت: هتا شش مانگیش شو تا بیانی شیان بوو، سە بە سە تاقیان لە ژن ئخوارد، منایان بە شق ئکردە درو، ئیاننەاند، ئیانقیژاند، ئیانبەاند، مرکانیان ئشکاند، جنوی وایان بە یکتر ئدا پشتر نبیسترا بوو، تنانت شارزایک لە بواری کلپوردا ژکیان بە تایبت دتە مایان بە بە دکیمنتکردنی ئو جنو تازانە، ئو لو بوایدا بوو جنو مرککی گرنگە لە مژووی هر نتوییکدا، هیچ لە ئا و سروودی نیشتمانیی کمتر نییە، بە جرک هندە شارزا بوو لە زانستی جنودا، بە جنودا ئیزانی جنودکر سر بە چ تیر و بنماە و گل و نتو و بنماییک، تنانت بە تمابوو کتبک چاپ بکات بە ناونیشانی : (جنوکم پە بدە ، پت ئم تە کیت) کە لیان پرسیبوو بە جنوکانیاندا لە خکی کو ئچن؟ وتبووی تکییکن لە هیند و عربە کنکان و نختە جولکیشیان تکە چونکە لە هندە جنویاندا پیتی حا ئکن بە

خا ، بە نمونە بە تەحەو ئەمەن تەخەو.
ئەیووت دوای شەش مانگەکە بەرە بەرە شەکردنەکانیان کەم بوونەوە، بوون بە شەی وەرزیی، دوایی مانگانە شەکیان ئەکرد، تاکو وای لەهات جەژنا و جەژن شەکیان ئەکرد، چونکە بەرە بەرە بوون بە خاوەنی ماە و سامان و پەژە. ئەیووت ناوەکانیشیان گەانکارییان تەکەوت ، بەام وەزن و قافیەی خەیان پاراستبوو.
موختار، مشەختی بەندەی خودای بانگ کردبوو بە دیوەخانەکەی، چینەکی چاکی تەهەدابوو، بە پیاوەکانی وتبوو سەربەرەوخوار بە کاریتەیەکی گەوردا هەیواسن و میز بکەنە دەمییەوە، بەحورمەتی بە ئەسە و فەسەی وا، چ قورەتە باسی خەزانەکی بەز و خەباتگە و نانبدە و دەوەمەند و خاوەن پەژە و مرەڤدەستی گەکەکەمان بکات؟!
لەو ەژەوە مشەختی دیار نەما، خەکەکەیش وەختی ئەوەیان نەبوو لە چارەنووسی سواەکەرەک بکەنەوە، یان تەنانەت پەیشیان خەش بوو چونکە ئیتر کەسە نییە لەیان بپاەتەوە و وایان لە بکا پارە و خواردنی بدەنە. هەر خەی لە خەیدا سوکایەتییەکیش بوو بە ئەوان دراوسەی سواەکەرەک بن، وتوویانە قەل بە قەل و قاز بە قاز، با بچەتە کەانی سواەکەران. مناەک وتبووی جا کوا کەانی سواەکەرانمان هەیە؟ هیچ کەسە وەامی نەدابەوە، بستە مناەک کە گوەی لە ئەگرە تا وەام بدرەتەوە؟
ژنانی گەک زەریان پە خەش بوو مشەختی گەبزر کراوە، ئەیانووت چاوی پیس بووە و کراسەکی جوانی لەبەری هەر کەسەکا ببینیایە، مانگیک بە گرانەتا و سە بەوە ئەیناەاند، ئەی فەرەجی زەنگەری توشی ئاوە نەکرد ؟ کاتە کابرا پەش ئەوەی بگەتەوە بە لای شەخ و دەعایەکی بە بخوەنە، ماشەنەکی شینی کاەی دەجی مەکینە خواری هەنابووە گەکەوە، ئەن فەرەج هەر لووتی بە لووتی مشەختیدا تەقیوە، یەکسەر عەرەقی کردەتەوە و تەوەی خوراوە، ئیتر ئاوە ئەیدا بە زەویدا و هەردوو چاوی کوەر ئەبن، ئەستا حافزە و مەولوخوەنی گەکە و مناەی تازە لەدایکبوویش ناو دەنە، هەرچەند هەندە کەس باشیان لە نەدەگەایەوە، گوایا لە کاتی ناونانی منداەکدا، بە دایکەکەی وتبە : سەر قەمانەکەی ماچەکە!
ئیتر وەک دەن ەژان دەن و ەژان دەن، پارچە ئاغا هەموو گەکەکە ئەکە و ئەیکا بە تەویلەی گوەدرەژ وهەستر، خەیشیان بە خەزانەوە ئەگوەزنەوە بە شوەنەک یان چەند شوەنەکی نادیار ودوورە دەست.
موختار ئەبەتە پیاوی یەکەمی گەک و هەموو ئەوانەی قیان لە بوو، ئەمرن، یەکە لە سەربان ئەکەوەتە خوار، یەکە گورگ ئەیخوا، یەکە باگردەن ئەکەوە بە تەپەی سەریا، یەکە فیشەکی تاپەی وە قوە

قواگی هئتکن، مامستای ئلف و بـ بـ سیل ئمر ..تیایاندایه لـ ئوتومبیلا ئسوتـ یان ورئگ ..پیادیـ و بارهگر ئیشلـ.
ئوانیش هر لـ نش ونمادان، کوـ و نویان لـ ژماردن نایـن، کام کشکـ جوانـ هی ئوانـ، کام باخ وشاخ و زوی براوـ ئبـ بـهی ئوان .. ماشنی گرانبـها، وای لـ دـ به پاوی ئاتون ، کچ هئختنن و لگیدا دروست ئبن و دوای چند شوـ برایان ئکن، بیشن پردیان بردووین و برایان کردووین، شونبزر یان گبزر دکرن، ئبوو بیانووتایـ خمان اژکمان گیوـ و لـ کاری پشوومان ئازاد بووین.
ئن لم دواییدا لـ دم و فق و مراییکانی موختاریش بزار ئبن و گ بزری ئکن.
ئیانووت دستنوسکی پارچـ ئاغا لـو ماویدا کوتبووـ بازاوـ به ناوکی خوازراوو، دستنوسکی لسر زرفی سمون نوسیبوو، ئو زرفـ برانی کـ هرچندیان ئکرد دژایتی علاگی نایلنیان پـ ندکرا، خالی لاوازیشیان ئوـ بوو، دسکیان نبوو، ئبوو وک قل بیخیتـ بن باتوـ ..
دستنوسکی لاپ و نیوک بوو، نرخکی گیشتبووـ چوار ملین دلار، باسی قناغکانی پشکوتنی دکرد و بستبوونیوـ بـ تیری ئیڤیلیوشنی چاس داروینوـ، تیایدا هاتبوو : (پویستـ لـ قابکا نمنینوـ، هبت تنها گا له پستکدا ئمنتوـ ..پویستـ قناغکان بـ ک و پکیی ببین و هنگاو بـ هنگاو لگ سردمدا بین و پش بکوین و هرگیز گا بـ خمان ندین ئاوـ بدینوـ بـ دواوـ، چونکـ دواوـ باش بووایـ همتمان نددا بـ پشوـ ..
قناغی مراوی فاندن تواو ..قناغی ئ ئم پی فاندن تواو .. قناغی کرستـ و کلپور ئاودیوکردن، تواو .. ئبـ هنگاو بـ پشوـ بنین، بـ فاندنـ مدرنـ قازانجبخشکان ..وک ووزـ و تکنلجیا و شی ئسترکان ….) ئن هندـ شتی تریشی نوسی بوو کـ ووی مجلیسیان نبوو.
ئیتر زر شتی تریشیان ئووت.

هۆزار و هۆشیـــــاریی.. نۆوزاد بۆندی

کارۆ مارکس ئۆۆ : هۆرگیز هۆزاریی شۆش دروست ناکات، بۆکو هۆگیرسۆنۆری شۆش، بریتییۆ لۆ هۆشیاریی هۆزارۆکان نۆک هۆزاریی هۆزارۆکان .
هۆر بۆیه دیکتاتۆرۆکان لۆ هۆوڵی یۆکبینۆ بۆاوکردنۆوۆی هۆزاریدان، شۆخ و موریدۆکانی دیوۆخانی دیکتاتۆرۆکان لۆ هۆوڵی ئۆودان هۆزارۆکان توخنی هۆشیاریی نۆکۆون، یان ئۆگۆر لۆره ولۆوۆ هۆزارۆک هۆشیاریی چنگ کۆوتبۆ، لۆی وون بکۆن، بۆ جۆرۆک کۆ جارۆکی تۆر نۆیدۆزۆتۆوۆ یان شۆرمی لۆبۆ جارۆکی تر هۆشیار بۆ، ئۆگۆر ووردتری بکۆینۆوۆ، تۆۆوشی پۆشیمۆۆانیی دۆکۆن و لۆبۆردۆم هۆکارۆکۆۆانی ۆاگۆیاندندا بۆ هۆزارانی هاوڵۆی ئۆسڵمۆنۆ، ئۆو زۆر هۆۆۆ بووۆ کاتۆ هۆشیار بووۆ یان کاتۆ دۆستی بردووۆ بۆ هۆشیاریی، ئۆۆۆ ئۆو هۆشیاریۆ شتۆکی زۆر ترسناکۆ و وام زانی (ۆادیۆ) بووۆ، ۆستۆی خۆمگینی (وامزانی ۆادیۆ بووۆ) لۆ هۆزارۆکۆوۆ سۆرچاوۆی گرتووۆ کاتۆ لۆبۆردۆم مایکرۆفۆنی کۆناۆۆکی ۆاگۆیاندندا، بۆ چۆند چرکۆیۆک هۆشیار ئۆبۆتۆوۆ و گووتاری هۆشیاریی خۆی ۆائۆگۆیۆنۆ و جنۆو بۆ ئاغاکان دۆدات، هۆر دوای ئۆو لۆدوانۆی، بۆ هۆر ۆۆکارۆک بۆت وای لۆدۆکۆن پۆشیمان بۆتۆوۆ و بۆۆت ئۆو ئاغایانۆ زۆر دۆسۆز و مرۆڤ دۆست و نیشتمانپۆروۆرن و پۆشیمانم لۆو هۆشیاریۆ نۆعلۆتییۆی کۆ ۆیشی گرتووم ، چووزانم ئۆو کفرۆم دۆدرۆتۆ پۆخشی تی ڤی، وامزانی کۆناۆی ۆادیۆ بووۆ، چونکۆ بۆ حیسابی ئۆو، ۆادیۆ ئۆستا هیچ کۆسۆک گوۆی لۆ ناگرۆ!
ئۆم کار و کاردانۆوۆ و تۆکشکانۆ، لۆ جیاتی هۆۆوۆستی توند لۆناو هۆزاراندا دروست بکات، ئۆبۆ بۆ ترۆندی تۆۆۆ کۆمۆۆایۆتییۆکان و نۆوکتۆ وپۆکۆنینی لۆ دروست دۆکۆرۆ ، بۆ جۆرۆک لۆدوای ئۆو هۆر پریشکۆکی هۆشیاریی، تۆمبۆکردن و لۆدوانی تۆبۆکردن و پۆشیمانیی بۆ دوادادۆت، ئیتر زۆرینۆی هۆزارۆ ناهۆشیارۆکانیش بۆ پۆکۆنینۆوۆ پۆی دۆۆۆن ۆادیۆ بووا!
زاراوۆیۆکی وا ، پۆش هۆموو شتۆک ئۆتککردن و سۆرتاشین و خۆۆ و دۆکردنۆ بۆسۆر هۆشیاریدا، لۆ بۆرامبۆردا هۆموو هۆزاران پۆرۆزی خۆیان لۆ نۆفرۆتی هۆشیاربوون پاک دۆکۆنۆوۆ و ئۆۆۆن: ۆادیۆ بوو ! ، پۆدۆکۆنن و دووباره و سۆد بارۆی دۆکۆنۆوۆ. دیاردۆیۆکی لۆم جۆرۆ، درۆژکراوۆی ئۆو پۆندیۆ (خوا غۆزۆب لۆ بزن بگرۆ، نانی

شوان ئەخوات) بە شەوێک ئەبە بزن تەنها گیا بخوات، شوانیش نان وکەر وگەشتی بزنەکان حەاڵی خێتی، کار ئەگاتە ئەوێ بزنەک هەر لە نانی شوانەکێش نزیک بەتەوە ، یەکسەر بزنەکانی هاوەڵی بە پەکەنین و گاتە جاییەوە پێی دەڵێن : دێ خەرا بە ئادێ بوو .
بە مەزەندێ خەم ئەم دیاردێ وەک تێرەکێ بافەڵفی لەدەت، واتا ئیتر پەیست ناکا کاربەدەستەکان تەمێ کەسانەک بکەن کە دەمیان بە هەشیاری بردووە، بەڵکو خەیان بە بە فشار و ئاگادار کردنەوە، لە ماوێ کەمتر لە 24کاژەردا، پەشیمانیی بە لغاوەیاندا دەتە خوارەوە و لەبەردەم هەموو کەناڵەکانی ئاگەیاندندا ئەڵێن: هەڵە بووین و نەخەش بووین یان تووڵە بووین و ئەوێ وتوومانە دوورە لەڵاستیەوە و ئادێ بووە!
خە ئەگەر خەیشی ئەوە نەڵەت، هەزاران هەژار لەی دەنە دەنگ و پێی دەڵێن: دێ خەرا بە ئادێ بوو ! واتا هەشیاریی ئەبەتە بابەتەک بە پەکەنین و هەمووانیش ئازادن چەندەک پەبکەنن، تیایاندایە ئەوەندە پەدەکەنە هیچ شتەک لە دەیدا نامەنە، ئیتر ئەوێ ئەبەتە کەلکێ هاوبەشی نەوان شوان و بزنەکان، پەکەنینە بە هەشیاریی، واتا کردنی نزیککەوتنەوە لە هەشیاریی بە سوکایەتیی و گاتەجاییی و ئەقەسوکیی، خزمەتەکی بە پایانی دەسەاتە خەسپەنەکان ئەکات، تەنانەت خەیان هانی کەسانەک ئەدەن لە دەرگای هەشیاریی بدەن و ڵەخنێ دەسەات پەخش بکەن ، بە ئەوێ یەکسەر ئاگەیاندنی پەشیمانیی بەدوادا بەت و پەکەنینەکێ هەمووان بە هەشیاریی بەردەوام بە، بە جەرەک هەشیاریی ببەتە قەزەونترین و سوکترین تەرمی ناو کەمەگا، کە لە هەموو لایەکەوە گەژەوکێ پەکەنین ئایدەماڵە.
بیریارەکی وەک نەعوم چەمسکی ئەڵە : ئەگەر خەڵک وا لەبکێ سەرقاڵی پەیدا کردنی پاروو نانەک بن، کاتیان نامەنە بە بیرکردنەوە، توخنی ئازادی و گەڵانکاریی ناکەون. باشترین ڵەگای مەدەرن بە چەوساندنەوێ میللەتان، بە چەوساندنەوێ ئاستەوخە نابە، چونکە پەندەکی چینیی هەیە ئەڵە : ئەگەر کەمەڵەک مەڵ ئاستەوخە بچەوسەنیتەوە، لەناکاو هەموویان ئەبن بە گورگ. هەر بەیە چەمسکی بەردەوام ئەبە و ئەڵە : بەڵکو باشترین ڵەگا بە کەنتەڵەکردن و دەستەمەکردنی میللەت، ترساندنیانە لە برسەتیی و بەکاریی، گەڵانی بەردەوامیانە بە پەداویستییەکانی ڵەژانە هەتا تارمایی برسەتییان لە دوور بخاتەوە، پەویستە بەردەوام بە پاروو نان بگەڵن، بە شەوێک خەباتی ئازادیی و دەستخستنی کەرامەتیان بگەڵە بە خەباتی پاروو نان. ساڵەهای ساڵی ئابەوقێ ئابووریی لەسەر عەراق بە نمونە، مەبەست لەی گەڵینی عەقەییەتی ئەو هاووڵاتییە عەراقییە بوو

لە هەڵگیرسەنەری شەشی 1920 دژی داگیرکەران و خەماڵیکردنی نەوت ودەرکردنی کەمپانیا داگیرکانی نەوت، بە هاووەاتییەکی عەراقی تەنها خەون و هیوا وخەباتی بە ئەوەیە پاروو نانەکی دەست بکەوە و لە برساندا نەمرە، ئیتر هەر کەمپانیایەک بەت و نەوت و داهات و داهاتووی ووەاتەکە ببات، کەشەی ئەوی عەراقیی نییە.
جەرج ئەروەل باس لە فەلسەفەی دیکتاتەرکان ئەکات ، ئەوە : میللەت وا لەدەکەن برسی بە، دوای ئەوە وا لە میللەت تەدەگەیەنن کە برسەتیی قەزا و قەدەرە و لە چارەنووس و ناوچاوانیاندا نوسراوە، کردەیەکی ئەزەلییە و کەس بەی نییە دەستکاریی و گەانکاریی تەدا بکات!
فەانتز فانەن، ئەو پزیشکە دەروونییەی سوپای فەنسا لە سەردەمی داگیرکردن و جینەسایدی خەکی جەزائیردا، هەند دەندەیی سوپای ووەاتەکەی ئەبینە ، لە پە یاخی ئەبە و ئەچەتە ناو ەیزی شەشگەانی جەزائیرەوە، ئەوە : دیکتاتەرکان لە هەژارکان ناترسن، بەکو لەوە ئەترسن هەژارکان لە هەکاری هەژار بوونەکەیان تەبگەن، بەو جەرە دیکتاتەرکان بە داگیرکردنی نان و لاشەی هەژارکانەوە ناوەستن و هەدەستن بە داگیرکردنی عەقە و بیرکردنەوەیشیان، واتا وایان حاەی دەکات کە هەژاریی قەزا و قەدەرە و گوەایەیی داگیرکەران ئەرکەکی ئاینیی و ئەخلاقییە، بە گومان ئەم وانەیە لە ەی پیاوای ئایین و سەرەک خەکانەوە لە ناخی هەژاراندا جەگیر دەکرە، وەک ئەوەی ئەمان لەلایەن خواوە بەیار درابە هەژار بن، لاواز بن، برسی بن، پەویستیشە لەسەریان گوەایە و جەبەجەکاری هەموو ویست و داواکانی داگیرکەرکانیان بن وەک ئەرکەکی ئاینیی بە پاراستنی بیر و باوە و دەستخستنی ەزامەندیی خودا و بەهەشتی بەرین.
ئەم دەخە بەاستی دەخی کوشتنی مرەڤبوونە لە ناخی مرەڤکاندا، گەینی میللەتە بە تارمایی . تارماییەک لەبەرچاویدا سامان و کەرامەت و هەموو شتەکی لە زەوت ئەکرە، ئەویش هیچ کاردانەوەو بەرگرییەکی نییە و ..لە باشترین حاەتدا بە چرپەوە ئەوە: دەستەک نەتوانیت بیبەیتەوە، ئەبە ماچی بکەیت ..بەکو خوا چاکی بکات و تازە لە دەستی بەندەی خودادا نەماوە!
واتا ئەبەتە کەسەکی دابەاو لە شەش و لە بەرگری و لە نەتەوە و لە مەژوو، مرەڤەک کە بە داخەوە، هەموو بنەماکانی مرەڤایەتیی و ئینتیما لە دەست دەدات، ئەبەت بە گیاندارەک تەنها تەماشای بەردەمی خەی دەکات و بە پاروو نانەک ئەگەت و لە بازنەیەکی بەتاەدا ئەخولەتەوە.
•

.
.
.

□□شنـــبیر و خیـــانـ□ت.. نـ□وزاد بـ□ندی

ڤلادیمـ□ر لـینیـــن ئـ□□□ : (□□شنبیر□کـان بـ□ توانـاترین کـ□سـن بـ□ خیانـ□تکردن، چونکـ□ بـ□تواناترین کـ□سن لـه پاساوهـ□نانـ□وهـ□دا)
لـ□ردا پرسیارـ□ک سـ□رهـ□□دات ، ئایا □□شنبیر□کان خیانـ□ت ئـ□کـ□ن ؟
لـ□ □استیدا ئـ□و دوو وشـ□یـ□ یـ□کناگرنـ□وـ□، □□شنبیر و خیانـ□ت، واتا هـ□ر کاتـ□ □□شنبیر یان هـ□ر توـ□ژـ□کی تری کـ□مـ□□گا خیانـ□تی کرد، سیفـ□تی □□شنبیر یان هـ□ر سیفـ□تـ□کی تری لـ□ جیا دـ□بـ□تـ□وـ□ و پـ□ی دـ□ووتـ□ت خائین …
بـ□یـ□ کاتـ□ لـ□ وینستـ□ن چـ□رچـ□ ئـ□پرسن : (ئـ□گـ□ر تـ□نها 10 فیشـ□کت پـ□ بمـ□نـ□ لـ□ مـ□یدانی جـ□نگدا ، چـ□ن بـ□کاریان ئـ□هـ□نی ؟)
چـ□رچـ□ یـ□کســـ□ر ئـ□□□ : (نـ□ دانـ□یـــان ئـ□نـــم بـ□ ناوچـــاوی خائینـ□کانـ□وـ□..)
لـ□ردا ئـ□و (خائینانـ□) ی چـ□رچـ□ باسیان لـ□وـ□ دـ□کا، نازانین لـ□ □□شنبیر□کانن، یان نـ□خوـ□ندـ□وار یاخود مامـ□ستا و ئـ□ندازیار و فـ□رمانبـ□رن چونکـ□ کاتـ□ خیانـ□ت دـ□تـ□گـ□□□، ئـ□بـ□تـ□ تاکـ□ ناونیشان و تاکـ□ نازناوی کـ□سـ□کان وـ□ک بـ□□ی مرـ□ف کـ□ خائین بوو، بـ□ چی ئـ□چـ□ ئـ□گـ□ر هـ□ر پلـ□ و پـ□سـتـ□کی ئایـدیـ□لـ□ژیی و زانســتیی و سیاســیی و کـ□مـ□□ایـ□تیی هـ□بـ□ت ؟ □□ک وـ□ک گـ□شتـ□ک کـ□ بـ□گـ□ن ئـ□کات، ئـ□ووتـ□ گـ□شتـ□ بـ□گـ□نـ□کـ□، ئـ□یتر هیچ گرنگ نیـ□ ئـ□گـ□ر گـ□شتی بـ□رخ بـ□، ئاسک بـ□ یان حوشتر ، چونکـ□ بـ□ بـ□گـ□نبوونـ□کـ□ی ، هـ□موو سیفـ□تـ□کانی تری نرخ و گرنگیـ□کیان نامـ□نـ□ . چـ□ن کاتـ□ مرـ□ف گیانی دـ□ردـ□چـ□، ئیدی هـ□موو ناو و نازناوـ□ک وون دـ□کات و پـ□ی دـ□ووتـ□ تـ□رم واتا جـ□نازـ□، چونکـ□ ئـ□و کـ□سـ□ بـ□ هـ□ی گیانـ□کیـ□وـ□ خاوـ□نی ناو و نازناوـ□کان بوو، بـ□ جیابونـ□وـ□ی لـ□ گیان، ئـ□بـ□تـ□ تـ□نها لاشـ□یـ□ک، لـ□ تـ□رم زیاتر هیچ هـ□□ناگرـ□ و لـ□ شیبوونـ□وـ□ و ـ□زین زیاتر شتـ□کی تر چاوـ□□وانی ناکات
.

بە هەمان شێوە کاتێک موسوڵمانێک لە ژێر پەردەی موسوڵمانێتیدا کاری دژ بە ئایین ئەنجام دەدات، ئەمجارە تەنانەت نازناوی کافریشی دەست ناکەوێت، بەڵکو لە کافر خراپتر، پێی دەووترێ مونافیق واتا دوو ڕوو، ئەم دووڕوانە لە بنکەی ئاگری دۆزەخدا سزا دەدرێن، لەبەرئەوەی ئەمانە تەنها بە دژایەتیکردنی خواوە نەوەستاون ، بەڵکو هاتوون بە ڕوخسارێکی ئاینییەوە دژایەتی خوا و یاسا و داب و نەریتەکانی خوایان کردووە . لەم حاڵەتەدا، ڕێک وەک ئەو ڕۆشنبیرانەی کە لینین ئاماژەی پێکردوون، ئەبنە هەی سێ جۆر تاوانی گەورە، یەکێکیان شکاندنی یاسا و سنوورەکانی خوایە، دووەمیشیان بەکارهێنانی مەفهوومێکی ئاینییە بە فریودانی کەمەڵگا و ئاسانکاریی بە بەجێگەیاندنی تاوانەکانیان، سێیەمیش سووکردنی ئاینی خوایە لە پێش چاوی خەڵکەکە، ئەها فەیلەسوفان دیندار چ دز و حەرامزادەیەک دەرچوو .. ئەها فەیلەسوفان مامۆستای مینبەر بوو بە پیاوی فەتوا حیزبی دژەدین و دژە مرۆڤ، ئەها فەیلەسوفانە خواناس کەوتنە فریودانی کچان و بەوژنان، بە هەمان شێوە ئەو ڕۆشنبیرانەی خیانەت ئەکەن گەلێک ترسناکترن لەوانەی بە نەزانینەوە یان لە نەخوەندەواریی و لە بێکاریی و لە ترس و لە لاوازیی و کاڤامییاندا لە خیانەتەوە گلاون، چونکە کاتێ ڕۆشنبیر خیانەت ئەکات ئیتر کایەی ڕۆشنبیریی ئەبێتە جێگای گومان، وەک ئەو کانیاوە سازگارەی زەرابی تەکەڵاو ئەبێ، وەک ئەو ئاسمانە شینەی دوکەڵی لێی ئەکا، لەبەرئەوە هەرچەند پاساوی بەهێز و گونجاو بۆنێتەوە بە خیانەتەکەی، تازە ئەو سێ گورزی کوشندەی لە کەمەڵگا وەشاندووە ، یەکەمیان سڕکردنەوەی هەموو بەرهەمەڕۆشنبیرییەکانی خەیاتی کە ساڵەهای ساڵ خەی و کەمەڵگای پێوە سەرقاڵ کردبوو، دووەمیان خراپ بەکارهێنانی پێگەی ڕۆشنبیریی بە خواست و ئارەزووە تایبەتییەکانی خەی، وەک سەرکی هێندە دۆزگای زەبەلاحی ڕۆشنبیریی کە گلابوون بە چەندەها کێسی ئەخلاقیی و فریودانی کچان هەرزەکارەکان بە ناوی ئەدەب و هونەرەوە و لادانیان لە ڕاستە ڕێی ڕەوشت و ئابوور .

سێیەم، بریتییە لە شکاندنی تەرمی ڕۆشنبیر و ڕۆشنبیریی لەناو کەمەڵگادا ، ئەویش شکاندنی کتێب و سووکردنی کتێبخانە و خوێندنەوە و چاپ و بڵاوکردنەوەی بە دوادا دێت بە جۆرێک کایەی ڕۆشنبیریی ئێگاتە ئاستێکی زور نزم وەک لای خەمان کە هەر کەس ڕاست ئەبێتەوە قسەی سوک بە ڕۆشنبیریی و کتێب دەدات بە هەی فەیلەسوفە شاعیر یان ڕۆژنامەنوس کە هەر ڕۆژەی پیاوی کەناڵێکی ڕاگەیاندنی دژە گەل و نەتەوەیە، تف دەکەن لە کتێبەکانی ئەنگەڵز و لینین کاتێ فەیلەسوفێکی کۆمونیستی پێشکەش کردوون، ئەستایش بووەتە تاکە سەرمایەدار، کە وار و وەخی کەمەڵگای قوت داوە و ئەوەی یەکسانیی و

مافی کرکار بە، لە مزهەبیدا نییە . دژایەتی کتەبەکانی خوا ئەکەن، چونکە ئەم ڕەشنبیرە ئاینییە خەپەرست و غەریزە پەرستانەی بنیات ناوە، کە لە کەشکە حەرامەکانیانەوە بەسەر خەڵکدا ئەقیەڵنن و داوای خەر و بەخشندەیی و تەرکی دنیایان لەدەکەن.
هاوەڵیەکی نووسەرم کاتی خەی بە دەسەزییەوە کتەبی گیرفانی (دوا خەشەویستی لە ژیانی دیستەیڤسکیدا) ی وەرگەڕا بووە سەر زمانی کوردی و پەشکەشی پەژەی کتەبی گیرفانی کردبوو، ووتی : کتەبەکەم پەسەند کرا و چاپ و هەڵوەگەڕیی یەکەم و دووەم و سەیەمی بە کرا ، لە پەڵکدا بە ئەمری خاوەنی پەژەی کتەبی گیرفان ڕاگیرا .. بەچی ؟ کەس نەیزانی، تەنانەت ستافی چاپ و پەخشی دەزگاکە زەر بە داخ بوون بە ئەو ڕەگرییە ناقەڵایەی ڕووبەڕووی ئەو کتەبە کرایەوە، ئەمە جەرەکە لە خیانەتیی ڕەشنبیرەکی بەیار بەدەست کاتە میللەتەک لە جوانترین کتەبی گیرفان بە بەش دەکات .
هەر بەیە بە ڕای من ئەبوو ڤلادیمیر لینین ، دەڵەکی تریشی بە ووتەکەی زیاد بکردایە و بینووسیایە : (بەڵام ئەوە هیچ پاساوەکی خیانەت لە ڕەشنبیرەکان وەرمەگرن و یەکسەر بە خراپترین شەو سزایان بدەن و بە نەفرەتیان بکەن)

گوڵایەیی کوەرانە.. نەوزاد بەندی

ئەریک فرەم باس لە دەخەکی تراژیدیی مرەڤ دەکات کاتەک کوەرانە گوەرایەیی دەسەات و حوکمەان ئەبە، هەموو بیرکردنەوە و کەسایەتیی خەی ئەسەتەوە و لەناو ئەلف و فەرمانەواکەیدا ئەتوەتەوە، هەستی ڕەخنەگرتن و ناڕەزایی تیایدا بە تەواوەتیی لە بار دەچە و ناتوانە بچوکترین بەدوادا چوون بە ڕاستی و مافەکانی خەی بکات، ناتوانە بچووکترین پەنجە لە ڕووی زوەمدا ڕاوەشەنە و ناتوانە بە چرکەیەکیش هەست بە ئازادیی خەی بکات، ئەبەتە برغویەکی وەهمیی لەو دەزگا زەبەلاحەی داپەساندندا، لەجیاتی ئەوەی بیر لە ئازادیی و کەسایەتیی خەی بکاتەوە، بە دوای پاساوهەنانەوە و بیانوودا ئەگەڕە بە پینە و پەڕە کردنی دەخە گوڵایەییەکەی خەی، تەنانەت ئایین و بیر و باوەڕە ئاسمانییەکان بە جەرەک دادەتاشە،

لە خزمەتی ئاو دەستەاتە دەندیدا بە کە خەی تەدا نوقوم کردووە وەک ئاوەی گوایا خوا داوای کردبە پشتگیریی حوکمەانانی گەندەە بکرەت و بە گەورە و فریاد ەەس دابنرەن و هەرگیز دژایەتیی نەکرەن، هەر چی بەداتە، بە دەخشیەوە وەریبگرەت و هەرچیشی لە قەدەغە بکەات، بە گوەایەیی و دەفراوانیەوە، ەەزامەندیی بە قەید و شەرتی خەی بە نیشان بدات .
ئەم دەخە خەمگین و ترسناکە لە هەمان کاتدا ، بریتییە لە سینەوەی مرەق، لە کەتایی هەنان بە بیرکردنەوە، لە هەرسهەنانی ەەخنە کە زانستکە و بنەمایەکی پتەوە لە بنەماکانی کەەناسیی مەدەرن و کەندا، لە تەماس مەرەوە کاتە ەەخنەی لە دەستەاتی ئاو سەردەمی فلەەنسا گرت (هەرچەندە هاوەەی گیانیی بە گیانیی بوو هنری وخانەوادکەە بوو) بوو بە هەی خە فیداکردن و سەرپەەاندنی لە پەناوی هەشتنەوەی کەمەگا لە دەخی ئاسایی و سروشتیدا و سنووردانان بە سیستمی تەتالیتاریی ناداد .
هەتا ئەگات بەو کەس دیارانەی ئەمە لە پەگە بەرزەکانی سیاسەت و فیکردا ، دژی دەستەاتی ناداد ئاوەستن و پەنجەیان لە ەوودا ەائاوەشەنن، وەک ەەژانە لە پەرلەمانەکانی ئیسەائیل و ئەمەریکا و ئاوروپادا ئەیانبینین.
گوەایەیی کوەرانە مرەقەک بەرهەم دەنەت لە هەموو شتەک ئاچەت لە مرەق نەبەت، کاتە بە بەوانامە و پەگەیەکی گەورەی کەمەایەتییەوە پاساوی ئاینیی و کەمەایەتیی و دەروونیی دەنەتەوە بە وازهەنان لە هەموو جەرەکانی بەرگریی و بانگەشە بە خەبە دەستەات شلکردن تا بە ئارەزووی خەی تاەان و بەە و کوشت و کوشتار و زوەم و جینەسایدو برسیکردن و زیندانکردن و ترساندن و تەقاندن ئەنجام بدات .
بە نمونە لە هەر کەەکدا گوەی لە دەنگی ناەەزایی بە، یەکسەر ئەبەتە پارەزەری فەرمانەەوا و قسەیەکی ناقەەا فەە ئەدات وەک ئاوەی ئەەە : لە سەردەمی پەغەمبەرانیش هەروا بووە، بەگزادەکان خواردوویانە، میللەتیش بە نانسکی و ئەشکەنجەوە بە ەەی کردووە، نمونەی بیلالی بە پشت و پەنا وهەژار و کەیلە دەنەتەوە کە بەردەکی گەورە ئەخەنە سەرپشتی لە بەرامبەر موسوەمانبوونیدا، لە هەمان کاتا باسی حەمزەی خاوەن پشت و پەنا و پەگە دەکات کە بە ئازادیی موسوەمانبوونی خەی ەاگەیاندووە و هیچ کەس نەیتوانیوە توخنی بکەوە .
باسی ئاوە ئەکا فیرعەونەکان بە ملیەنان مرەقیان ئەشکەنجە داوە و بە برسەتیی ئەهرامەکانیان پە دروستکردوون و هەموانیش لە گوە کاتریان بە فیرعەون نەووە . باسی ئەمریکا ئەکا، قەتە و عامی ملیەنها هیندیی سووریان کردووە و ئەستایش هەر خەی خاوەنی هەموو

بەیارەکە .باس لە عوسمانییەکان ئەکات، لە کێف و سەفادا ژیاون و ئەرمەنەکانیان جێنەساید کردووە و هیچ کەسەکیش لاریی بوونی خۆی ڕانەگەیاندووە . بەڵام جەنابیان باسی چاوی دووەمی ئەم ئاپەرتە تاکچاوانەیان ناکەن ، لە کاتێکدا موسوڵمانە خاوەن پشت و پەگەکان بە زەڵەکی زەر و چاندنی هەزاران دارخورما، بیلالیان لە کۆیلایەتیی و لە ژێر بەردە زەلامەکە ئازاد کرد و تا کۆتایی تەمەنی ژیا، بەڵام حەمزە لە پەناوی بیر وباوەڕەکێیدا وەک سەربازێک لە گەڵ پانی جەنگدا شەهید بوو .باسی ئەوە ناکات کە کۆیلەکان لە دەوری موسا کەبوونەوە و شەڕشیان کرد و فیرعەونیان نوقمی ناو دەریای سوور کرد.

باسی ئەوە ناکات، هیندییە سوورەکان بە تیر وکەوان و چەق و هەکارە سەرتاییەکانی شەڕکردن، ڕووبەڕووی سورفلە داگیرکەرەکان بوونەوە و هەزارانیان لەکوشتن .باسی ئەوە ناکا ئەو کێف وسەفاو زوڵمی عوسمانییەکان لەدژی کەمینەکان ئەنجامیان ئەدا، سەری خواردن، وا بە سەدیەک زیاترە خەون بە خەلافەتەوە ئەبینن و گەرانی وسروود بە گەڵانەوەی سوڵتانەکانیان ئەکەن و بە خەویش نایبینەوە، چونکە کە دیکتاتەر ئەما، جارەکی تر هەڵناستەوە.

ئەم مرۆڤە داشڕاوە لە هەموو هەستەکی مرۆڤایەتیی و لە هەموو بیری ئازاد و لە هەموو جوڵەیەکی سەربەخۆ، ئەوەندە خۆی بچوک کردەتەوە، ئەتوانیت لە مەروولەیەک بچوکتر ماموستای لەگەڵدا بکەیت و بیدەیت بە دار و بەردا، زیندان و داماو و بە داهاتوو، برسی و ڕووت و ڕەجاڵی بکەیت بە جۆرەک لە گیاندارانی تر، زیاتر و زیاتر لە بواری بەرگری و مافەکانیدا پاشەکشەی کردووە، بە نموونە پشیلەیەک لە گۆشەیەکدا قەتیس بکەیت پەلاماری ڕوخسارت ئەدات، بەڵام ئەم مرۆڤە سەیرەی کە ئەریک فرۆم بە مرۆڤی تواوە پەناسەی کردووە، هەتا قەتیستر بکرێ، زیاتر ئەکەوێت بەسەر پەڵاوی جەلادەکەیدا، زیاتر پاساو دەنێتەوە بە نیعمەتی قەتیس بوون و وەک تاقیکردنەوەیەکی خوایی تەماشای دەکات، پەیکەر بە قەتیس بوون دادەتاشێ و پیرۆزی ئەکات، جەلادەکانی وەک فریادڕەس و فریشتەی خوایی و جەگرەوەی خوا و شمشێری خوا تەماشا دەکات، ئەمە ئەم جەلادە جوانکیلانە نەبوونایە ئەمە لەخەمان بایی ئەبووین و کافر ئەبووین و نوقمی بریق و باقی دنیا ئەبووین و بەڵاسە ئەبووین و ئاخیرەت و بەهەشتمان لە کیس دەچوو ، دیارە خوا تا کەو نەبینە بەفری تە ناکات و دەستەک دەسەڵات بیبڕێ، خوێنی لە نایەت و دنیا بە بە باوەڕانە! لەویش سەیرتر ئەکەوێتە قسەکردن بەدەم ئایین و پەغەمبەرانەوە و فەرموودە دادەتاشێ، جەلاد ئەکا بە شمشێر وشێنی خودا و ئەمە فەرموودە وتویەتی خەتان چەن بن، کەسەکی وا فەرمانەواتان ئەکات و مەنجەڵ و

سەرقاپی یەکترن ! ئەگەر لەی بپرسی ئەرە کوا ئەوە و جەلادەکەتان لە یەکتر ئەچن ؟ئەم مەنجەە و سەرقاپە لە چیدا لە یەکتر ئەچن ؟ ئەوە و جەلادەکانتان هەر خواتان یەکە، لەوەتەی ئەوە هەن ئەو شەقتان تە هەئیدا، ئەوە هەشتا شەقوشاندنتان تاقی نەکردەتەوە، ئەو لەوەتەی هەیە نان و ئاو و سامان و داهاتووی خەتان و منالەکانتان بە خەی ئەخوا، ئەوە هەموو ژیانتان برسەتیی و نەخشیی و نەزانیی و زیندان و بە هیوایی بووە ، ئاخر ئەمە چەن لە یەکچوونەکە ؟ ئەمە چەن مەنجەە و سەرقاپەکە ؟

ئینجا وەک هەموو بیردەزەکان کە کەمەەک دەرئەنجام لە خەدەگرن ، ئەم مرەقە گوەایەەی دەسەات، کەمەەک دەرئەنجامی تری تیادا سەرهەەدەات کە ناتوانە بە موو لەیان لابەدات، واتا ئەبەتە گوەایەەی کەمەەکی زەر لە بەرنامەی ناتەندروست کە خەی بە داب و نەریت و کولتوور و شتی پیرەز لەکیان ئەداتەوە ناتوانە بە موو لەیان لابەدات، ئیتر لە خواردندا بە یان لە تەمەیی و تەوەزەلیی و زەر خەوتندا بە، لە پیس و پەخەیی و ووڕگ بەردانەوەدا بە، لە شەی گەەک و حیزب و ەەکخراوەییدا بە،لە شەی عەشایەریی و براکوژیی و ئەریەیی و سیخوەیی و دووزمانیی و فزوەیەت و هەموو جەرەکانی خیانەتدا بە، لە ئازاردانی گیاندارانی بەستەزمان و دار و درەخت وخاک و ئاودا بە، لە پیسکردنی ژینگە و نمەک بە حەرامیدا بە، بە جەرەک وەک گیاندارەکی دەبەنگ کەمەگاکەی ئەکاتە تەویلەیەکی ترسناک و نائارام و بەگەن و پە لە دەرد و نەخشیی و تاریک .

ئەم دەخە قەزەونە، ئەبەتە زامنی مانەوەی حوکمەانەکان بە کاتەکی درەژتر، هەر بەیە زەر بە تام و چەژەوە تەماشای ئەو کەمەگایە ئەکەن کە لەناو زەنگاوی نەزانیی و گەمژەیی و دژایەتیی یەکتر و برسەتیی و بە سەر و بەریەیدا ئەژین، پشتگیریی و دەستگرەیی ئەو دەخە ناشیرینەی کەمەگا ئەکەن، شایانی باسە کاتە لە زانکە بووم، لە قەناغی یەکەمی کەلەژدا ، هاوەەیەکی عەرەبم هەبوو، ەەژەکیان بە ەەکەوت دەمانچەم لەناو کەل و پەلەکەیدا بینی، ئەمزانی ئەم کوە سەر بە حیزبی بەعس نییە هەتا دەمانچەی پە بە، هەر بەیە پرسیارم لەکرد، لە وەەامدا ووتی : ئەمە شەی عەشایەریمان هەیە، دەسەاتی بەعسیش مافی دەمانچە هەگرتنی بە هەردوو لامان داوە، هەتا لە هەر شونە ەەکەوتی یەکتری بکەین، یەکتری بکوژین!

لیستی موچە یان بەوانامی کێبلایەتیی.. نەوزاد بەندی

بەوانەکەم لە مێژووی سیستمە حوکمانییەکانی ئەم ئاستەریەی لاسەری ئێزین ، شتێک هەبووبێ و ئاگەیەنرابێ بە ناوی لیستی موچە ..تەنانەت لاسەردەمی ئابووقەی ئابووریی و سیستمێکی تێکشکاوی وەک سەدام حسێندا ، شتێکی لەو جۆرەمان نەبینیوە ..
بە ئاستی جێگای پێکەنین و گریانیش لە هەمان کاتدا ، کەمێک کرێکار و وەستا ئیشت بە بکەن ، دوای تەواو کردنی ئیشکەیان بە چەندین ڕۆژ و مانگ ، ئینجا لیستێک وەک مژدە بۆاو بکەیتەوە ، تیایدا فەرمان کرێکار ئەمڕۆ موچە وەربگرێ و فەرمان کرێکار سبەینێ و فەرمان وەستا دوو سبەی ..!
یان کەمگەیێکی مریشکت هەبێ ، دوای برسیکردنیان بە چەندین ڕۆژ و شەو ، ئینجا لیستێک دابەزنیت ، تیایدا ئەمڕۆ تەنها مریشکە ئومەهاتەکان بیان هەبێ ڕۆژووکەیان بشکێنن و .. سبەینێ مریشکە شامییەکان و .. دوو سبەی مریشکە سپییەکان ..
جێگای پێکەنینە و لە هەمان کاتیشدا جێگای گریان ، کاتێ دابەشکردنی بڕی ڕەنج و مافی سەرەتایی فەرمانبەران بکەیت بە دەسکەوت و مژدە و .. لیستێک بە شانازیی و لەسەر لاپەڕەی ڕێنگا و ڕێنگ لە هەموو هەکارەکانی ئاگەیاندنداا دابەزنیت و ..بنوسیت : ئەمڕۆ فەرمان وەزارەت ڕۆژووکەیان بە دیناری چاپی بەغداد بشکێنن و .. ئەوانی تر چاوەڕوان بن تا سبەینێ ، بزانین چ وەزارەتێکی تر بۆی دەردەچێ و بە موچەی دوو مانگ پێش ئەستای شاد ئەبەتەوە ..
ئەم لیستە کەمەڵێک واتای تەنزئامێز و لە هەمان کاتدا خەمگین ئاگەیەنێت وەکو دەست بەسەرداگرتنی تەواوی نان و ژیان و گوزەرانی میللەتێک و .. پاشان نیشاندانی لیستێک ، بە ئاوەی هەمووان بڕەو ڕووت ئابکەن و دەورت بدەن نەک لە خۆشویستیدا بڕۆکو لە برساندا ، ڕۆک وەک ئەو بەچووە باڵندانەی پێیان دەوترێ خورما خۆرێ ، کاتێ بە ماوەی ڕۆژێک و زیاتر برسی دەکرێن ، بە ئاوەی ناچار بکرێن بنێ سەر دەستی جەلادەکانی و ماڵیی بن و خواردن لەسەر دەست و شانی جەلادەکان بخۆن .. ئەم پێکەوە ژیانە ، ئەم هاوەڵێتییە ، ئەم ماڵیکردنە ، پێکەوە ژیان و هاوەڵێتیی و ماڵیکردنەکە ئەوەندە خەمگین و ناشیرینە ، بە بە سە و دوو ئەچێتە خانەی تاوان و ئاشکەنجەدانەوە ..ئەچێتە خانەی تێکدانی ڕووشت و ڕەتین و خوون و تایبەتمەندییی قوربانییەکانەوە ..

هروها ئم لیست گات ئامزه خمگین ، هودان بە نیشاندانی وهمی دسات و فرمانوایی و کاربکردن و دوتداریی ..وهمکی هند ناشیرین ، کە ئگر هکاره اگیاندنکانی جیهان تاقتیان هبە و وریگنە سر زمانە جیهانییکان ، ننگە چندین درامای تنز ئامز و کاریکاتر و شاننامی گاتجای لسر بنوسن ، بچی نا ؟ ئی ئوە نییە نوخبی شانکارانی ئامریکا ، کبوونوە گاتە جاە خمگینکی تمپی سرکی ئامریکا و زلنیسکیی سرکی ئکراینیان کردە چندین کاریکاتری پکنینئامز و گاتجاە و ..حیای تمپیان برد کە لە کشکی سپیدا داوای سوپاس و نوازش لە میوانکی دکات و لی توە ئبە و نانی ناداتە و بە برستیی ئینرتوە ..

ئم لیست دابزاندنی موچە ، وک بوانامیک وایە بە تواو امکردن و تواو لبوونوی کمگا ، لە هموو داواکاریی و ماف و بیرکردنوە و هببژاردیک ..بوانامی نانخریی میللت و نانبدیی دساتکە ، کە هر کاتە پی باش بوو ، هر کاتە بی لوا ، هر کاتە لی زیاد بوو ، لە ناوختا لیستکی ننگاوننگ چاپ دکات بە ئوی هموو میللت بە هموو دنگ و ننگ و بیر و باوکانوە ، لە کوچی برستیی و چاووانیی ایانپننە و .. لە دوری خی کیان بکاتوە …لە کمئندامو هتا ملای دوانزه عیلم و چکدار و پزیشک و ئندازیار و مامستا ..تکا بە تامزرییوە لیستە ننگاوننگکە تاوتو بکن و بە ووردیی بە ناوی خیان بگن ، ئاخ چ ژکە .. جی داخ و لە هامان کاتدا جی پکنینە کە لیستی موچە لە گورترین شاکاری ئدبیی و هونریی و زانستیی ، لایک و کمنت و بینینی زیاترە .. ژماری پوانیی چاوکان لە دوری خی کە دکاتوە و .. ئبتە ترندی پگکانی تە کمایتییکان .. ئبتە بنرخترین مژدە لە تی ڤایبری فرمانگاکاندا و .. بە هیوە ئوانی لک عاجز بوون ، ئاشت ئبنوە و .. هاوسرکان وک دیاری پشکش بە یکتری ئکن لە ماسنجرکانیاندا .. بە سبینە سوپایک لە مرڤی تامزرە ، پلاماری بانک و فرمانگکان ئدن و ..شقامی بردم بانککان بە ئوتومبیل دادخرن و پلیس بە پا و بە کبە و بە فیکە یزیان ئکن ، بە ئوی بە مافی مانگی ابوردوو شاد ببنوە .. لو حشامات و شولوغی و قربالغیی و ئاپە و شان شانیدا ، چندین بساچوو گیانی پاکیان لە دست ددن ..چندینیان توشی شە ئبن ..چندینیان پش ئوی بو مافە ننگا و ننگە بگن ، ووانی هکانی بوژانوی دە ئکرن ..

لم ژە مژوویە وهمیاندا ، کە تیایدا فرمانبران بە مافی

مانگەک لە مانگەکانیان شاد ئەبنەوە ، کە زۆرێکیان نازانن هی چ مانگێکە ، بەڵام دەنیان لەوەی پارەیەک هاتووە ، هاستە و خۆو نییە و دابەش دەکرێت و .. لیستەکەیش پشتەاستی کردەتەوە و .. وەک دەڵێن ئەمجارەیش دەستیان لە گیر بووە ، ئا لەو کاتە مەژوویەوە وەهمییەدا ، تاکە کەس کە بەدەنگە و مەش میوانی نییە ، دەسەاتە ، وەک هاهەنێری سەرک وایە لە گەشەیەکی نادیاردا لەی دانیشتووە و خەی مەاس داوە و تەماشای نمایشی هامبوونی هەعیەتەکەی ئەکات ، چونکە دەنیایە فیلەکان بە جوانترین شێوە بە گەڕپانەکەدا ئەسوڕێنەوە و ئەچنە سەر تەختەکان و وەک پەیکەر هادەوەستن .. شەرەکان بە هەک و پەکیی وەک شەری باغە ، لە دوای یەکەوە ئەڕەن و خەیان بەناو ئەڕەقە ئاگرینەکاندا هەدەدەن ..

ئەوەی جێگای گەتەجاەیی و گریانیشە لە هەمان کاتدا ، لەو ئاپەڕەیدا پەڕفیسەری سیاسەت و مەژوو و فەلسەفە ، لەگەڵ کرێکاری کارەبا و میراودا هیچ جیاوازییەکیان نییە ..هائید و نەقیب و هائید و موقەدەم و عەقید و عەمید و لیوا وەکو بلیت بە و شەفەری ئەمبوەانس و چەشتلێنەر ، هەمان هەرش بە بەردەم ژمەریارەکان ئەکەن .. هەژنامەنوسی ئازاد و حیزبیی و شاعیر و هەمانووس وەک خانەنشین وبندیوار و پاسەوان و حیمایە ، هەمان هەناسەواریی و خەرایی و هەمان ژماردن و گەڕان بە پارەی دوو هەقەم و ساختە و گوبەاو ..هەمان تینوەتیی کەیان ئەکاتەوە ، هەک وەک چەن لە گەڕپانی سەرکدا ، فیل و شەر و کەروشک ، هەمان گوهەایەیی و هەمان نمایش پەشکەش ئەکەن ..

ئەم دەخە خەمگینە ، گەڕینی ناوەرکی مرۆڤکانە بە یەک ناوەرک .. بە یەک بەرنامە ..بە یەک ئاماستە و .. یەک ئامانج ، کە بریتییە لە دەستخستنی هەندە پارەی چاپ .. هەندە مافی خوراوی مانگکانی پەشوو ..

خشتەی دابەشکردنی مووچەی فەرمانبەرانی هەرێمی کوردستان بە پێی وەزارەتەکان بۆ مانگی/ ٢ / ٢٠٢٥

وەزارەتەکان	بەرواری دابەشکردن	رۆژەکان
خانەنشینی شارستانی	١٣/٣/٢٠٢٥	پێنج شەممە
خاوەن پێداویستی تایبەت		
زیندانە سیاسیەکان + بەرکەوتوانی کیمیا باران		
کەس و کاری شەهیدان و نەفەلکراوان	١٦/٣/٢٠٢٥	یەک شەممە
خانەنشینی پێشمەرگە		
کاروباری شەهیدان و نەفەلکراوان	١٧/٣/٢٠٢٥	دوو شەممە
پەروەردە		
دارایی و ئابووری		
دەستەی دەسپاکی		
دەستەی وەبەرهێنان		
دەستەی ژینگە		
دەزگای مین		
ئاوچەکانی دەرەوەی هەرێم		
کۆمسیۆنی باڵای هەڵبژاردن		
دیوانی چاودێری دارایی		
ماڤی مرۆڤ		
ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێ کردن		
تەندروستی		
ئاوخۆ		
داد		
نەنجومەنی دادوەری		
پلان دانان		
بازرگانی و پیشەسازی		
سامانە سروشتیەکان		
گواستنەوە و گەیاندن		
کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو		
شارەوانی و گەشتو گوزار		
کار و کاروباری کۆمەڵایەتی	١٨/٣/٢٠٢٥	سی شەممە
رۆشنبیری و لاوان		
کارەبا		
نەوقاف و کاروباری ئایینی		
خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی		
سەرۆکایەتی پەرلەمان		
سەرۆکایەتی نەنجومەنی وەزیران		
سەرۆکایەتی هەرێم		
پێشمەرگە (دیوان ، ئیوانان)		
یەکەی ٧٠ و ٨٠		
ب . پۆلیسی دام و دەزگا ئەوتیەکان		
نەنجومەنی ئاسایش و دەزگای ئاسایش		
هێزی زێرەفانی و فەرماندەی بەرگری فریکەوتن		

راگەیاندنی وەزارەتی دارایی و ئابوری

هـــــــاوکـشـی جـلاد و کـیلـ.. نـوزاد بـندی

یـکـــک لـ کارســاتـ گـورکـــان ، ئـویـ دســـز و خـمخـر و بیریارکانت لە بیر بچ و پشتگویان بخیت ، بـام بـردوام چـپـ و بـ بـ جـلاد و خائینـکـان بکـیـت و ..ونـکانیـان گـوره بکـیت و سوند بـسـریان بخـیت..

کاتی خـی یـکـک لـ بیریارکانی حیزبی کـمـنیستی چین ، کتـبـکی چاپکرد بـ ناوی : دستمان کـن و دوژمنمان کـن ..

ئـم کتـبـ بـرچـاو ووونـی دا بـ گـلانـی چیـن هـتـا دسـت و دوژمنـکانیـان لـک جیـا بکـنـو ، ـز لـ دسـتـکانیان بگـرن و نـفرتیش بـ دوژمنـکانیان .

لای خـمان کار گـیشتـتـ ئـوی جـلادکانمان بـ دمی خـیان ئـن : ئـمـ زوممان لـ میللـتـکـمان کرد و ـکانیانمان بە کوشت دا و

سامانی ووتاتکمان دزی بە خمان و ماە و منامان !!
لەگەە ئەویشدا هەشتا جەلادەکان لەناو دە و دەروون و بیرەوەریی زەرینەدا دانراون ، لە هەمان کاتدا خەمخەر و دەسەزەکانمان پشتگوەخراون و لە یادبراونەتەوە و لە ژەر پەاوەکاندا پلیشەنراونەتەوە و هەزاران جنەو و ناو وناتەریان دواخراوە ..
ئەم دەخە هیچ پەناسەیەکی لە فەرهەنگی سیاسی و کەمەایەتیدا نییە .. کاتە کابرایەکی هەژار و بەشخوراو و بە هیوا و بە داهاتوو ، کە ژیانی یەکپارچە وەرانکراوە ،لە بەرچاویدا کەمەە جەلاد ئەبینە، داهات و داهاتووی میللەتەکیان دزیوە و .. ملیارەها دەلاری میللەتەکەیان بە ابواردنی خەیان و کچە مەدەل و کەشک و باەخانە و گەشت و گوزاری خەیان و خەزانەکانیان خەرج دەکەن ، کەچی هەشتا ئەو کابرا هەژارە ، وەک شاسوار و فریاد ەس و پیاوی یەکەم تەماشای ئەو ئەژدیهایانە ئەکات و تەماشای چالاکییەکانیان ئەکات و.. بە جل و بەرگ و سەعاتە گرانبەهاکانی مەچەکیان سەرسامە و.. بە ەزەوە بە کەشک و تاوەر و ملیارەها دەلار و دەستە لەشفرەشەکانیان ئەوانە و .. سەرسامە بە مایباخ و جی کەاس و فەکە تایبەتە گرانبەهاکانیان ..ووتە شەق و شەکانیان ، بە بەهاوە گوە لەئەگرە و ئەنرخەنە .. لە بەرامبەردا هیچ بەهایەک بە ووتە و هەوەست و قوربانیدان و زیندانکردن و شەهید کردنی کەسانی دەسەزی میللەتەکەی دانانە ..بە پەچەوانەوە هەوەی سوککردن و بوغزاندان و جنەوپەدان و بە درەخستنەویان دەدا ، لە باشترین حاەتدا بەزاریی خەی بەرامبەریان دەردبەە گوایا ئەم ەاپەرت و دەسیانە ئەوەندە باسکراون ، مەشکیان چووە و ناهەن ئەو خەکە بە دەردی خەیانەوە دانیشن ، دواجار تاوانی سیخوەیی و کلکگرەدانی ژەر بە ژەریان دوا دەخەن ..
ئەم حاەتە بە ەاستی ترسناکە .. ئەمانخاتە بەردەم دوو لەکدانەوە کە هەردووکیان جەگای نائومەد بوونن ..لەکدانەوەی یەکەم : ئەم میللەتە بە جەرەک بەهیوا کراوە ، لەسەر بەهیوایی ئاودە بووە و ..حەزی لە خەشگوزەرانیی و داهاتووی پرشنگدار و خەشگوزەرانیی نەماوە ، وەک ئەوانەی لەهاتووە کەساەها لە ئەشکەوت و تاریکیدا بوون ، بە جەرە بوون بە دوژمنی ەوناکیی و تیشکی خەر ، چونکە ئەو ەشناییانە ئازاری چاوەکانیان ئەدەن ، بەو جەرە ئەگەر ەوناکییش بەتە ناو ئەشکەوتەکانیانەوە ، بە نەفرەتی ئەکەن و بەردەبارانی ئەکەن و ئەیشکەنن و ئەیکوژەننەوە ، وەک ووتراوە ئەگەر ئازادی وەک باران ببارە ، کەیلەکان چەترەکانیان هەدەدەن ..واتا ئەم بوونەوەرە بووە بە بوونەوەرەکی دژ بە خەی ، هیچ خەشی و ئاسودەیی وخەشگوزارانییەکی بە خەی ناوەت ، بە پەچەوانەوە هەموو خەشی و

ئاسوودیی و دوومندیی و ئازادییکی بە جلادکانی ئوت و پی وایە ئەم دابشکردنکی خواییە و ناکرە دژ بە خوا اوستین ، واتا ئەم دوو بوونوەرە ، کیلە و جلاد ، یککیان بە هژاریی و ئشکنجدان ئژی و نشونما ئکات ، ئوی تریان بە مافیاگریی و ملیارها دلاری دزراو و شە و ئازاردانی کیلکان ، ئژی و .. ناکرە هیچ کامیان لە ژیان و مانوە بەبش بکرن .. ئگینا هەر هەمان کیلە کە دخشە بە دزینی داهات و داهاتووی خی و هاوەکانی لەلایەن جلادکانوە ، ئگەر فلسکی لای هاوە کیلکی بە ، لی بدنگ نابە و ئیکا بە شە و ئامادیە خونی خی بکاتە کاسوە لە پناوی گەانوە و دستخستنوی ئو تاقە فلسدا .
هەرچی لکدانوی دوومی ئەم دخە تراژیدییە ترسناکیە ، ئویە میللتی بدنگیش هەر جلادە ، بەام بار و دخی کاری جلادیی و دساتداریی بە نەخساوە ، هەر بیە ئو دزی و تانیی و ئشکنجدانی جلادکانی پە ئاسایی و یاساییە و .. لە هوی یکبینەدایە بە ئوی بە پیژە خوناوییکانی ئو جلادانەدا هەبزنە و بگاتە جگایک یان بگاتە پستکی جلادیی کە بتوانە ئویش تان و بە وئشکنجدان پیادە بکات ..
بە ای من ئەم لکدانویی دووەم تا ادیک نیشانە پکە ، چونکە هەندە کسمان بینیوە هزاران دروشم و پیامیی دسزیی و نیشتمانپروریی ومرڤایتیی و نتوایتیی و ئاینیی بەرز کردتوە ، بەام کاتە دمی لە پستک گیر بووە و گیشتتە ئاستیی جلادکان ، هەموو ئو شتانی لە یاد چووە و .. دمی ژندتە ما و خونی میللتوە و ..بووە بە جلادکی نوە لە خرمانسرای جلادکاندا .

نوزاد بەندی

حەوت بروسکە چیرک.. نوسینی: تاتیانا ئەلکسیڤا.. وەرگەانی

: نوزاد بندی

— 1 —

لە کتاییدا بە شاسواری خونکانم گیشتم ، قت لو باوەدا نبووم خونکانم ئوندە هیچ و پوچ بن .

— 2 —

لە دادگا هاوسری سیمم ناسی ، کاتە برگری لە هاوسری دوومم ئکرد کە بە ئوتومبیل هاوسری یکممی شلا بوو .

— 3 —

لەگە هاوسرکمدا بوو بە شەمان ، حبکی ڤیاگرام بە کردە ناو شرباکیو ، دوو سعاتە بە هر کو بچم بە دوامویە و داوای لبوردنم لە ئکا .

— 4 —

دایکم هر کاتە شحنی مبایلکی تواو بە ، وا ئزانە مبایلکی شکاو ..باوکم دفترک لە گیرفانیدایە ،ژماری تلفنکانی تدا نوسراو، لە کاتی تلفنکردندا پنای بە ئبات ، پورم لایتی مبایلکی بە وناککردنوی کاتژمرکی مچکی بکاردنت تا بزانت کات چندە ، پرسیارک یخم پە ئگرە : ئم نویە چن توانیویانە بگنە سر مانگ ؟

— 5 —

من کە تمنم حوت سان بوو ، لەگە کوکی هاوسمانا یاری ژن و مردمان ئکرد ، ئو وا خی نیشان ئدا کە بە ماندوتیی لەسر کار گەاوتو ، منیش خواردنم لە لم بە دروست ئکرد .
ئستا تمنم ٤٠ سا ، ئو یارییی منایم ، تاکە پیوندیی استقینی ژیانمە .

— 6 —

ئمە کچکی هاوم ئاهنگیی دیمین سای هاوسرگیریی گا .. شانازیی بوو دکرد کە جلی بوکنییکی پشیبو و شانازیشی بوو ئکرد کە پشاککە ببری تنگ نبوو .. نمویست بە بیری

بهنمو کاتشوی کرد ، سکی نمانگ بوو .

___ 7 ___

هاوسرکم پی ووتم ئگر جارکی تر خیانتی لم بکم خی ئکوژ . لوکاتو هیچ شتکی پ نام ، بو جر حوت جار ژیانیم لم مردن زگار کردوو .

•

•

•

سرچاو:
https://feneks.net/art/2literature/70818-2023-12-14-08-43-24

لم دوا دواییکاندا.. شیعری نوزاد بندی

بناو کانکا ئم ،
تی لم بی و ..
تیشی لم نبی ..
ئاخر چونکم لم خم زیاتر ،
کسی ترم پ کم ناکر ..
ئچم غزلنووس ،
حز ئکم تی لم بی و ..
تیشی لم نبی ..
لم وستگی پاس ، کم نیمان ..
له بردم ئاپی گشتیار ،
لم کنار دریا ..
لم بردم شمنفر ،
کم نیمان ..
حز ئکم تی لم بی و
لویش نبی ..
ئو عومره ی
کم ئمووت :

(□□ژ□ک و□ر□ من ل□و□م
یان ت□ ل□و□ ب□ ، من د□م)

⋆ ⋆ ⋆

ب□یانی زوو ..
ه□ور□کی ب□فراویی ،
□□ی ل□ ت□ک ئ□چ□ و ..
د□ت□ خاکی براکوژی و ..
خ□ی تیا ب□تا□ ئ□کات□و□ ..
د□م□ د□ر□ ..
و□ک ل□ ما□□کی غ□ریب بم ،
به ش□رم□و□
ت□ماشای ب□فر ئ□ک□م و ..
ل□ □ووم نای□ت
ت□پ□□□کی ل□ ه□□گرم ..
ئ□و عومر□ □□ی ،
ک□ ئ□مووت :
ش□□□ت□پ□□ خ□ی هاتوو□ ،
د□ی یان من ب□م ؟
ب□□ی ل□گ□□ ش□□ه ت□پ□□ ،
ل□ ه□ر کو□ بن ،
منیش ل□و□م …

⋆ ⋆ ⋆

و□ک ک□تایی دراماکان ،
ئ□کت□ر□کان ماندوو بوون و ..
ه□نگاو ئ□ن□ن ب□ □□ ب□ین ..
قس□ ئ□ک□ن ب□ د□ربـ□ین ..
ل□گ□□ ی□کترن ب□ بینین ..
ح□ز ئ□ک□م ل□ س□مونخان□ ،
ک□ ز□رمان ه□ن ،
بتبینم و ن□یشتبینم ..
ل□ چ□شتخان□ و د□رمانخان□ و
ت□لاری پزیشکیی و تاو□ر ،
ک□ ز□رمان ه□ن ..
ح□ز ئ□ک□م ت□ بی و

تەیش نەبی ..
ئاخر پە بووم و لەم ئەژە ..
لە تەنیشت ەژەکانمەوە ،
ئەەم و ..
هانکە هانکەکیشم گوە لەیە ،
ەنگە مردن بە ، بە قەسەب ،
خوەنم بمژە ..

پشیلەکە و شتی تریش.. شیعری نەوزاد بەندی

شا لیر ،
بە یەکە لە بەرپرسەکانی ووت ،
کە زاوایەکی چاوی هەکەیبوو :
هەر کاتە ویستت بگریت ،
چاوەکانی خەمت ئەدەمە ،
پەیان بگری ..

⋆ ⋆ ⋆

هەندە جار ..
یان لە ساەکا جارە دوو جار ،
چەژەکی تایبەتی هەیە،
جلەکان بەاو کەیتەوە ..
بەردە بەی بە شوشەیەکا ..
برسیشت بە و نانیش نەخەی ..
ەیش نەتاشی ..
بە پەاوەوە بەیتە ژوورە..
تەلەفەنت بە هات وەام نەدەیتەوە ..
بە هەموو هەزی خەت ،
شەقازللەیەکی بازاەیی
لە بناگوەی

پڵەدارێ بەی

★ ★ ★

بەفر باری و ..
ڕاستت نەکرد ،
نەباریتە حەوشەکەمان ..

★ ★ ★

ئەمە خەڵکەکی خۆ ویستین ..
ئەزانین ئەو هەژانە چەندن ،
جگەرەمان تیا نەکەشاون ..
ئەو هەژانەی بە بازاڕین ..
ئەزانین حوکمەت چەند موچەی خواردووین ..
بە هەموو کەسک ئەڵێین ،
لە دابەزینی دۆلارا ،
چەندە زەرەرمان کردووە ..
بەڵام پەچەوانەکانیان ،
کەس نازانێ ..

★ ★ ★

بە کەانەکانی عەقاریدا ،
بە دوای کەشکەکی کافکادا ئەگەا م .. بەڵام
نەمدۆزیەوە ..
تۆ ، لە گەشیەکدا ،
وەک زیندانییەکی ڕاکردوو ،
خۆت حەشار دابوو ..
وا ئێزانی من پۆلیسم ..
یان ئینیزباتی عەسکەریی ..
بۆچی عەقڵت لە دەستدابوو ؟

★ ★ ★

ئیتر باران تەم بیر ناخاتەوە ..
ئیتر کورسیە بەتاڵەکی تێنیشتم ،
تۆ ناهێنێتەوە یادم ..
بۆی باران ، دەستم ناگرێ و ..

پەم ناێ : ئەویش لەوێ ..
بە پێچەوانەوە ،
دەرگا و پەنجەرەکان دائەخەم
پەردەکان دائەدەمەوە ..
تەیش ئارەزووی خۆتە چی ئەکەی ، ئازیز ..
هەردووکمان گیرمان خواردووە
بە دەست بەنی ئادەمەوە ..!

⋆ ⋆ ⋆

لەو ڕۆژەوە پیرتر دیارم ..
پشیلەکە خواردن ناخوا و ..
بە ووردیی تەماشام ئەکا ..
وەک ئەوە وایە بپرسێ :
ئەڕە تە هەر ئەویت کابرا ..؟

⋆ ⋆ ⋆

خەڵکی دڵڕەق و سیحرباز ،
خەڵکی بە ئەخلاق ..
کلکیان لە بنا بڕیبوو ..
لەو کاتەوە تەنیایی هەردووکمانی
بە یەک ناسان ..
ڕۆژی سێ جار ئەیبینیم و
ڕۆژی سێ جار
هەتدەگم بە دادەنا ..
هەڵانەیەکم بە دروست کرد ..
نازانم بە لە بینینم تەر ناخوا ؟ ..
بە چاوە گەورەکانی پەم ئەڵێ ،
بە لای خۆت هاتووم نەک خواردن ..
پەم ئەڵێ بە بە تە
چۆن ڕۆژم لە بەوا ؟؟

⋆ ⋆ ⋆

زەر هەوەمدا بۆت داپۆشم ..
بیرم کردەوە بە ووردیی ..
هەزار بیانووم هەناوە ..
چل ساێ خەم مناڵ کردەوە ..

سودی نەبوو ،
هەر شەکەم لەگەڵ کردی !

⋆ ⋆ ⋆

وا مەزانە بە تۆ شیعرم پێ نانووسرێ ..
خانوو چێیش بێ ،
تەنیایی و جانجاڵکێ ،
ئەیگرن بە کرێ ..!

⋆ ⋆ ⋆

تەنها کاتێ ماندوو ئەبی ،
وەک عەرەق منت لە ئەتکێ ..
دەست بدەمە هەر بەشکت ،
دەت بێ دەستمەوە و
ئەشکێ ..
لەگەڵ شیعرا نەبە ناتوانم قومکت لێ بخەمەوە ..
زەرجار ئەپرسم چۆن ناسیم ..
کەمەڵ وەڵامی جیاواز ،
ئەنووسم ..
هەر لە خەمەوە …

⋆ ⋆ ⋆

تۆ ئەپەم ..
پشیلەکێ هەر وەستاوە و
بە ووردیی تەماشام ئەکا ..
نازانم ئەو حەقی چییە ؟
بەچی خواردنەکەی ناخوات و ..
پرسیاری چی لێ کردووم وا
چاوەڕوانی وەڵام ئەکا ..؟

⋆ ⋆ ⋆

بە تەییم زەر پەوە دیارێ ..
بەوە دەم ئەدەمەوە ،
کە من هەمیشە بە تۆ بووم ..
پەم بێ کەی بە تۆ نەبووم ؟

یان وک بی ،
لە هموو شتکانمدا ..
لە هموو شیعرکانمدا ،
تم درکردبە ئم جارە ..
بە یە هرگیز نیشمدیوی و
بە تییشم پوە دیارە ..!

⋆ ⋆ ⋆

حز ناکم ئاوە بەموە ..
شتە شایانی بینین بووبە ،
جم نەدهشت ..
حز ناکم دووریش بەوانم ،
شتە هشتاکە نادیار بە ،
بە بیری لە بکموە ؟

⋆ ⋆ ⋆

ژی دە هزار هنگاو ،
بە پە ئم ..
ئموە تندروستیم وک تە ،
لە پە لم جیا نەبتوە ..

⋆ ⋆ ⋆

پشیلکە ،
کترکی پل پل کردبوو ..
بەر درگاکە پە و بای خمشیی دایپشیبوو ..
هشتا تماشای ئکردم ..
وکو بی کترکی کرد بە بە خر ،
وکو دونم لە بتوە !

⋆ ⋆ ⋆

بیشموە سر
هموو خوکانی جارانم ،
ئاودە نابموە بە تە ..
پرسیارکی زر قورس بووی ،
ترکم کردی ..

بارەکی قورسم فڕدا ..
ئەگینا چۆن ،
دە هەزار هەنگاو ئەتوانم
بە ڕۆژە بچم بە ڕدا ؟

* * *

پڕ و باڵی کەترەکەم کەکردەوە و
ویستم نەعلەکی تە بگرم ،
خواردنەکەی بەجەهەشت و
ڕەی ..
بە ساتە کەوتمە شکەوە ..
هەستم کرد تەی ..

* * *

جانتایەکی زەرم هەیە ..
چونکە سەفەرکی زەرم بەیار دابوو ،
نەیشمتوانی ..
سەفەر بە تاقی تەنیا ڕەی ..
من و جانتای دایە دەستی ،
چاوەڕوانیی ..

* * *

خە ئەمزانی ،
چاک ئەمزانی ..
کە تە نازانیت چیت ئەوە ..
وا تئەزانی ئەوە منم ..
دوای ساڕەها جا پەت زانی ،
منیش ئەوە نیم ئەتەوە ..

* * *

مانگیش مەردە ..
بەو هەموو جوانیی و تیشکەوە ،
ئەو هەموو شەوە بە تەنیا ،
هەشتا کەس نەیبینوە ،
لە هیچ ماڕەکا پاکەوە ..

هەرچی ئاتونی دنیایە ،
لەلای پوشە ..
تۆ بەشکت وەک مانگ وایە ،
هیچت ناوێ
یاخود نازانی چیت ئەوێ !

⋆ ⋆ ⋆

زەربەی زەرمان ،
مەرجەکەی کافکا شک نابەین ،
کە ئێووت مرۆڤ پێویستە ،
لانی کەم یەک کەسی هەبێ ،
بتوانێ پەنای بۆ بەرێ …

شەرپەنجەی ئیداریی.. نەوزاد بەندی

شەرپەنجە دروستبوون و زیاد بوونی کەمەکی خانەیە لە هەمان لەشدا ، کە کاری خانە و شانەکانی تر لاواز ئەکات . . بەرە بەرە ئەو خانە شەرپەنجەییانە بەهێزتر و چالاکتر ئەبن ، لە بەرامبەردا ئەندامەکانی لەش لاوازتر و وەرانتر ئەبن ، واتا پێوەندییەکی پێچەوانە لە نێوانیاندایە ، بە جۆرێک ئەگەر چارەسەری قورس وەرنەگرێ ، لە ماوەیەکی کەمدا مەرگەکی پێ لە ئازار ەوو دەدات .
لە ەاستیدا لە جیاتی ئەم خانە شەرپەنجەییانە کە بەشکن لەو لەشە ، فیشەکێک یان ژەهرێک توشی ئەو لەشە ببووایە ، ئەیتوانی بە جۆرێ لە جۆرەکان ، دژایەتیان بکات و چاک بێتەوە ، بەڵام ئەو خانە خیانەتکارانە کە درستکراوی هەمان لەشن ، چارەسەریان زەحمەتە و ..بەرنامەکەیان چالاکبوونی خێیان و پوکانەوەی ئەو لەشەیە .
بە هەمان شێوە ئەگەر بڵێین دەسەاتە دیکتاتەر و بریکارەکانی کۆنیالیستی جیهانیی ، هەمان ەەی خانە شەرپەنجەییەکانی لەش ئەبینن ، واتا کۆی کەمەگاکەن ،کەچی هەموو کار و چالاکییەکانیان لە دژی ئەو کەمەگایەیە .. کەمەگا بەرەو هەژاریی و

نەخوەندەواریی و بەکاریی و جەنگی بە مانا و ترس و دڵەڕاوکێ ئەبەن ..لە بەرامبەردا ، ئەو خانە شەرپەنجەییانەی دەسەڵات ، کاڵتر بە کاڵتر خەیان و خەزان و خزمەتکارەکانیان ، دەوڵەمەندتر و بەهێزتر و خۆشگوزەرانتر ئەبن ..

ئەم دۆخە کاڵتر بە کاڵتر زەقتر ئەبێتەوە .. ئەگاتە ئاستێک داهاتی هەموو کەمەگاکە بە شەویەکی ڕاستەوخۆ ئەخرێتە خزمەتی ئەو خانە شەرپەنجەییە دەسەڵاتدارانەوە ، پارەیەکی خەیاڵیی لە کەینی شتی زۆر سەخیفدا خەرج دەکەن ، چونکە کورت و کرمانج ئەوانە شەرپەنجەن ، بە جۆرێک لە کاتێکدا بە ملیۆنەها هاووڵاتی ئەو کەمەگایە لە ژێر هێڵی هەژاریدەژین ، ئەو خانە شەرپەنجەییانەی دەسەڵات ، ڤێلا بە ملیۆنەها دۆلار ئەکڕن ، نەک ڤێلایەک و دووان و سیان و چوار ..لە ناوخۆ و دەرەوەی وڵاتدا ، بە بۆ ئەوەی تیایدا بژین ، دزینی ملیارەها دۆلار و تۆندکردنیان لە بانکی وڵاتە کۆنیالیستەکانی جیهاندا ، تەنها بە بەهێزکردنی پێگەی خەیان (بە پێی بڕیارێکی شەرپەنجەییانەی خەیان ئەگینا بەهێزکردنی پێگەی دەسەڵات بە لەخۆبوردن و خۆبەخشیی ئەبێ نەک بە کاری مافیاگەریی و دزی و تاڵانیی) هەروەها پێشینی پێشاکی زۆر گران بە دەیان و سەدان هەزار دۆلار ، دانانی سەعاتی مەچەکی ملیۆنان دۆلاریی ..ئەم جۆرە هەڵوێستە ناشیرین و قێزەونانە ، کە خۆپەرستی و ناکامڵیی و هەزرەکارییان لە ئەتکە ، هەم بە تەرکردنی غەریزەی شەرپەنجەیی خەیانە ، هەم جەنگێکی دەروونییە لەگەڵ تەواوی میللەتدا ..ئەم جەنگە فراوانبوونی زیاد ئەکات بە زیادبوونی هەژاریی و نەداریی کەمەگا ، واتا هەتا دۆخی کەمەگا وەرانتر بێ ، دۆخی ئەوان شاهانەتر ئەبێ .. چونکە خانەی شەرپەنجەیین ، کاریان ئەوەیە سات لە دوای سات خەیان بەهێزتر و چالاکتر و دەوڵەمەندتر بکەن ، لە بەرامبەردا خانەکانی تری ئەو لەشە یان ئەو کەمەگایە لاوازتر و نەخۆشتر و دەردەدارتر بکەن ..

ئەستا تەماشایەکی دەسەڵاتە دیکتاتۆرەکان بکەن ، بزانن ئەو شەرپەنجە فەرمانڕەوایانە چ دەردێکیان توشی میللەتەکانیان کردووە ..چۆن چەنەی میللەتەکانیان کردۆتە کۆیلەی پارووێک نان ..دایانزاندوون .. زانست و ئەدەب و هونەر و کلتوور و ئایینیان پوکاندۆتەوە ..تاکە پیشە کە دەست ئەکەوێت ، پیشەی ترساندن و تەقاندن و شەقەدانە لە هاووڵاتیان .. بزانن چ هەژاریی و لەبرساکوشتنێک لە ئارادایە ..تەماشای ئەو لەکتەرازان و سەرلەتەکچوونی نەتەوایەتیی و مرۆییەی کە لەو کەمەگایانەدا ئەگوزەرێ .. سەیری دیاردەی نامۆبوون و سەرهەڵگرتنی هەتاهەتایی بە وڵاتان و شەت بوون و خەکوشتن و هەوەشانی خەزان و دابەزینی نرخی

مرۆڤ و نەمانی مافەکانیان بکە .. بچووککردنەوەی مرۆڤ هەتا ئاستی مەرووبەکی بێ هەست و هەش و دەستەم ..
بەگومان ئێستا هەموتان هەست بەو دەخی شێرپەنجە و ئێشکەنجەدانە ئەکەن کە سەرجەم سەکتەرەکانی ووڵاتی دەسەڵاتە دیکتاتۆرەکانی گرتۆتەوە .. لە بچووکترین خزمەتگوزاریی و مافوو هەتا گەورەترینیان ، تەکەا کاریگەریی ئەو خانە شێرپەنجەییانەیان لەسەر و بە جۆرێک لە جۆرەکان ، نەخۆش و لاواز و ئیفلیج بوون ..
لەرەدا باس لە چارەسەری ئەم دەخە ترسناکەی کەمەگا تووشبووەکان بە شێرپەنجەی دەسەڵات ئەکەین ..ئاخە چارەسەرییەکەی چۆنە ؟ میانەوەکان ئەڵێن پەروەردە کردن و هوشیارکردنەوەی هاووڵاتیان ، ڕەگا چارەیەکی باشە ، لە کاتێکدا ئەگەر بە چاوی سەر بڕوانن ، هەرچی دەسەڵاتی دیکتاتۆر و شێرپەنجە هەیە لە مێژووی مرۆڤایەتیدا ، بە جەنگ و شەڕش و توند و تیژیی هەڵکەنراون و کەمەگایان لە ڕزگار کراوە ..هیچ دەسەڵاتێکی دیکتاتۆر نەبووە و نییە و نابێ لە ڕێی پەروەردە و ڕەکاری دیموکراسیی مەدەرنەوە ، واز لە دەسەڵات بێنە و کەمەگا لە شێرپەنجەی فەرمانڕەوایی ڕزگار بکات ..
بە هەمان شێوە ، کاتێک لەشێک ئەکەوێتە داوی شێرپەنجەوە ، بە هیچ چارەسەرێکی سونەتیی و نەرم و نیان ڕزگاری نابێ .. بەڵکو تاکە ڕێگا ، چارەسەری قورسە ، چارەسەری کیمیاوی و تیشک ، کە ئەبنە هۆی سوتاندنی بنکە و بارگا و فەکەسەکانی خانە شێرپەنجەییەکان ، لەگەڵیشیدا ئەو لەشە ئازار و ئێشکەنجەیەکی زۆر ئەکێشێ ، چونکە ئەو خانە شێرپەنجەییانە بەشێکن لە خۆی و دەمار وخوێنی خۆیان پێدا ئەڕوات ..بەڵام سوتاندنی بنکە و بارگا و پێگەکانی ئەو خانە شێرپەنجەییانە ، لەگەڵ ئەوەی ئازار و ئێشکەنجە و پارە و سامان و لە خەبوردن و ئارامگرتنێکی زۆریان ئەوێت ، لەگەڵ ئەوانیشدا ، ڕونەاکیی خۆی ڕزگاربوون لە ئاسەکاندا دەردەکەون و .. درەختە سووتاوەکانی هیوا و ئاوات ، چرۆ و شکۆفە دەردەکەن ..

شاری چۆڵ.. نەوزاد بەندی

لە سلێمانی ، ئێچیتە هاوینە هەواری دوکان وسیتێک و قەڵاچوالان و کانی سارد و مەرگە پان و قەرەداغ و ڕێی هاوینە هەواری دوکان و هەزار مەرد و گوڵە شوێنی تر ، بە نرخی ملیارەها دۆلار ڤێلا و باخی

چ و بدنگ ئبینی .. هروها ل شقاو و پیرمام و گای هاوینهوارکانی تر ، ملیارها دلار ڤلا و باخی چ و خمگین ئبینی .
ل برامبردا سدان هزار هاووتاتیی ب ما و ب پاره و ب کار .. ل برامبردا دیان هزار گنجی هگری بوانامی برز ، ک دانمزراون و ..وک سزادراو ب کار و ب پار و ب ما و خزان ، ئسوننو و ژیانیان ل بازنیکی داخراوی تاریک و نوتک و، ب هیوادا بسر ئچت ..تاوانیان ئویی ک درنگ ل دایک بوون و فریای دابشکردنی زوی و ئاسمانی کوردستان نکوتوون و ..مایه پوچ ماونتو ..ئر بست پویست ناکات چاو ب مرڤبوون و ..ب ئایینداریی خماندا بخشنینو ؟ ئایا کاتی ئو نهاتوو خپرستیی و بخژیانیی خمان بخین ژر پرسیارو و ..پنجیکی هشش ل ووی خماندا اوشنین و .. کانیاو و کارز ووشکهاتووکانی فرمسک و سز و عاتیفی خمان هگینو و ب چند دپ فرمسکک بگین ؟ ئایا وختی ئو نیی مردایتیی و غیرت و کسایتیی خمان پلکشی دادگای ویژدان بکین و ..ب چندها سزای قورس خمان سزا بدین ؟؟
من نام ئازادی تاک کس زنجیر و کت و بند بکر ، بام ئگر ئو هموو ملیار دلاری ک ب ب سوود لو دشت و در فی دراون و ..وک خانووی تارمایی و ترسناک بجهراون ، ئگر ئو پار زرمان بکردای ب پژی نیشتجبوونی هرزان و ..بسر کرچی و گنج خرلخندیوکاندا دابشمان بکردنای ل برامبر کریکی کمدا ، باشتر نبوو ؟
ئایا ئگر ئو هموو پار و ما و سامان ب هدر دراوانمان ، بکردای ب کارگ و فرشگا و کارخانی بچووک و پژی وبرهنان و ..سدان هزار لاوی هناسساردی میللتکمان بخستایت کار و .. داهاتوویکی جوانمان ب دروست بکردنای ، جوانتر و بسوودتر ندبوو ؟ هم ب خمان و هم ب ئوان و هم ب ئارامیی و تواوکاریی نتوایتیی و پشکوتن ؟
ووتاتکی وک چین ، بو پارانی ئم کردوومانن ب ڤلا و باخی چ و ترسناک ، سدان و هزاران کارخان بنیات نراون و .. هموو جیهانیان پ کردوو ل برهم و هزاران ئوندی ئو پارانیان قازانج کردوو ..
شایانی باس هتقینی ئم ڤلا و باخ و کشک چ و ترسناکان ، یککک ل درهاویشتکانی جیهانی سرمایداریی ، ک جگای ئریی و ق و تووییی هژارکان و.. کت و پونکی قورسیش ل گردنی دوممندکاندا ک نازانن چی لو هموو دسکوت ب سوود و ب

خۆر و بە داهاتانە بکەن .. ساڵان دەن و ساڵان ئەژن ، ڤێلا و باخە چەپە و بەجەهەنەمراوەکان قاوەزە و شە و تەپ و تۆز دایانئەپۆشێ و هەنگەکانیان کاڵ ئەبنەوە و مەدەلەکانیان بەسەر ئەچن و ئەپەتکەن .. درز ئەبەن و ..گۆچەکانیان ئەکەوێتە خوارە ..وەک بەڕەی ماڵ وسامانەکن لە دەرەوەی پەویستی خەیان و لە هەی هیچدا دروستکراون و جەهەنەراون
شایانی باسە دەوەمەندەک ئەناسم ، ئەیووت من جل و پەویستییە زیادەکانم ئەدەنم و ئەشکەنم و ئەسوتێنم بە ئەوەی هیچ کەسەک سوودیان لە نەبینێت ..ئەمە ئەو هەستە ترسناکەی جیهانی سەرمایەداریە کە وا ئەزانێت پارە و داهاتەک قەرخی کردووە ، هی هەوە و ماندوو بوونی خەیاتی و ئامادە نییە بیبەخشێت بە خەڵکەکی تر کە ئەو هەوە و ماندووبوونەوەی پەوە نەکەشاوە .. هەر لەم چەند هەژرەی هابوردوودا کە دەناسەد تەمەپ یارمەتییەکانی لە ووڵاتە هەژارەکان بەی ، بەیاری دا سەدان ملیەن تەن خواردەمەنی لەناو ببات ، لە کاتێکدا ملیەنەها مرۆڤ لە ئەفەریقیا و ئەمەریکای لاتین و هیند و یەمەن بە دەست برسێتییەوە ئەناڵێنن و ..هەژیەکی دیار لە منایان لە برساندا ئەمرن ..
ووڵاتێکی سەرمایەداری وەک فەڕەنسا کە خەی بە خاوەنی جانامەی گەردوونیی مافی مرۆڤ ئەزانێ ، سەدان ڤێلا و کەشکی چەپە لە پاریس و ستراسبەرگ و شارە گەورەکانی تردا بە چەپکراویی بەجەهەنەراون ، لە کاتێکدا لەو ووڵاتەدا کەشەیکی گەورەی نیشتەجێبوون هەیە ، کار گەیشتەتە ئەوەی سایانە چەندین حاڵەتی چوونە ناو ئەو ڤێلا چەپانە هەیە ، خەڵکەک لە بە دەدەیدا دزە ئەکەنە ئەو کەشکە چەپانەوە ، بە ئەوەی هەتا پۆلیس پەیان ئەزانێ و دەریانئەپەڕنێ و ووە بە ووی یاسایان ئەکاتەوە ،چەند هەژ و هەفتە و مانگەک ،وەک مرۆڤ بژین ..!
بە داخەوە ..
لە هەمان کاتدا لە جەی خەیاتی ئەگەر باسی هەندە کەسایەتیی مرۆڤ و لە خەبوردوو و خەنەویستی وەک خوالەخۆشبوو عەلی کەمال و کەریمی عەلەکە لە سەلەمانی بکەین ، کە لەگەڵ ئەوەی دەوەمەند بوون ، هەرگیز خەیان بە خاوەنی ئەو ماڵ و موڵکە نەزانیوە و .. هەمیشە خەریکی بە دەموچەوونی هەژارانەوە بوون و بە هەموو جۆرەک خزمەتیان کردوون .. کار گەیشتە ئەوەی عەلی کەمال ، بەجگە لە یارمەتیی دارایی هەژاران و دروستکردنی چەندها بنکەی تەندروستی و مزگەوت لە سلەمانی و شارەکانی تری عەراقدا ، چەندین گەڕەک خانووی لەسەر کڕنشینەکانی تاپە کرد .. چەند جەی شانازییە ، ئەستا دنیام هەموتان بەم ووشانەی کتایی ووتارەکە ، شنەبایەکی

شانازیی و ئارامیی بە دە و دەروونتاندا دێت .. لەناخەوە هیوادار بوون ئەوەیش وەک ئەو بوونایە .. نووسەری گەورەی ڕوس و جیهان لیف تۆلستۆیتان بیر کەوتەوە کە هەموو زەوی ماڵکانی بەسەر جوتیارەکانیدا دابەش کرد و خەیشی کشکەکانی بەجێهێشت و وەک جوتیارێک چووە ناو کێڵگەکانەوە و دەستیکرد بە جوتیاریی و کارکردن ..
شایانی باسە ، هەرچەندە پەیوەندیی بە بابەتەکەمانەوە نییە ، کاتێ تۆلستۆی بەیاری دا کشک بەجێبهێڵێت و بەواتە ناو جوتیارانەوە و وەک ئەوان بژی و بمرێ ، لەو هەزاران کتێبەی کتێبخانەکەی تەنها یەک کتێبی لەگەڵ خۆی برد ، کتێبی برایانی کارامازۆفی تیادەر دەیستێفسکی .. ووتی : لەو تەمەنەی ماومە ، وەک کتێب تەنها برایانی کارامازۆفم بەسە ..

تۆی هەموو شوێنێ، بەجگە لە من.. نەوزاد بەندی

تۆ لە هەموو شوێنکی ،
دوور لە بەشایەکانی من ..
ئۆچیتۆ ناو هەموو ئاپۆایەکەوە ،
دوور لە تەنیاییەکانی من ..
سینەماکان هەموو گۆڵایت ،
نەهاتی بە بینینی
هیچ گرتەیەکی
تەمەنی من ..
ڤیستڤاڵ نییە کورسیت بۆ دانەنرابێ ،
بەجگە لە ئینجانەی
قژ ژاکاوی
دەرگاکەی من ..

⋆ ⋆ ⋆

تۆ لە هەموو ڕێگاکانا شوێن پێت هەیە ،

تەنها لەو ڕێیدا نەبە ،من بە فەرمانگە و ماڵباب و
شیعر بەکاریان ئەهێنم ..
میوە فرەش نەماوەتەوە پرتەقاڵت بە نەکەشە ،
بەجگە لەو پیکابە میوەفرەشەی ،
لە کەڵانی ئەمەدا گوزەر هەنار ئەفرەشە ..
کە من ئەڕەم بە سەفەر ،
تە لە ماڵەوە دانیشتووی ،
سەر دەر ناکەی ..
کتێب نییە شوێن پەنجەی تەی پەوە نەبە ..
بەجگە لە ڕستەکانی من ..

⋆ ⋆ ⋆

تە بەو پارکانەدا ناڕەی ،
ئەواران ڕوویان تە ئەکەم ..
لەو شوێنانەی کە چایان لە ئەخەمەوە ..
ئەو کانیاوانەی دەسنوێژیان لە ئەشەم و ..
ئەو فرەشگای لەنگە و .. شاورمە و ..
کافیتریا و ..
بەنزینخانانەی بوون بە مەعمیلم ..
ئەو یاریگایانە ..
ئەو سەیرانگایانەی کە ڕەنگە ساڵی جارە بەیان بچم ..
ئەو هیوایەتانەی من هەمە ..
ئەو چەشتخانانە ..
ئەو ڕەنگەڕانە ..
ئەو شەوە تاریکانەی کە تیایانا ئەتلەمەوە ..
کە من بەدارم ،
تە لە خەوەکی زەر قوەدای ..
کاتە من خەوتووم ،
تە بە دەوری فولکەی بەداریدا
ئەخولێتەوە ..
کاتە من بەیار ئەدەم گەشەگیر بم ،
تە ڤیزەت لەداوە و
کەنتەڕەی فەڕەکخانەکان بە پەکەنینەوە ئەبەی ..
کە من ئەڕەم ئەوروپا خەشە،
تە ئەڕەی یەک فلسی قەڕپ ناهێنە ..
کاتە باسی ڕیفەڕەم ئەکەم ،

پەم ئەەی ئەم میللەتە بە کاری هیچ شتە نایە ..
لە بەردەم گەلەریەکدام ،
تە سوەندت خواردووە ەووی تە نەکەی ..
لە تەی کەمەایەتیدا بم ،
تە ەائەکەی بە ناو خەمەی مانگرتەکان ..

⋆ ⋆ ⋆

گەر من لە خەتی پەنجوەن بم ،
یەکسەر لە خەتی بازیانیت ..
ئەگەر لە خەتی دوکان بم ،
ئەوا تە لە هەورامانیت ..

کەینەوە.. شیعری نەوزاد بەندی

ئەو شتانەی هەتە ،
نرخیان نازانی ..
هەتا لەت وون ئەبن و ..
هاوشەوەکانیانت ،
بە گران پە ئەفرەشنەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

کەەو ..
کەچ ..
یان لە گەشتا ،
کاتە پەخەفەکەت لە دەستچوو ،
لەگەە چوار دیوار ..
جەخەوی شەوکیان بە چەند پە فرەشتیت ؟
100 دەلار
50 دەلار ..
بە قەزیشەوە تیایا خەوتیت ..
دەستشەرکە بەنی ئەهات ..
گەپی بنمیچەکە ،
ئازاری چاوی ئەدایت ..

★ ★ ★

کە دانەکت وون ئەکەی ،
پارچە بەردەکی بە گیان ،
بە چەندە ، لە جێی دادەنێن ؟
250 دۆلار
300 دۆلار ؟
تا دوو هەفتەیش ،
هەست ئەکەی بەرد چەقیوەتە
ناو دەمتەوە ..

★ ★ ★

کە بەبەیەکت کلس ئەکا ..
کە بەرییەکی دێت ئەگیرە ..
کە کارگوزارەکانی گورچیلەت مان ئەگرن ..
کە ئاوی سپی هاوێنەی چاوت ئەگرە ..
کە بریندە ،
بە قەد نیسکە ،
لەناو ێیخەەتا ئەەوە ..
کە ئوتەمبیلەکەت ئەکەشی بە دیوارەکا ..
ئەزانی چەندی تە ئەچە ؟
وەک خەیشیان لە نایەتەوە ،
قەەت ئەبەن ..
ئازار و ئەشکەنجەت ئەدەن ..
ئەتخەنە ناو گەردەلولی چاوەەوانیی ..
دەست بە قەرز و ..
بە سواە و ..
شتی تر ئەبەی ..

★ ★ ★

یان کە ساەە تە دەپەەە و ..
ەەنگی قژت لە ئەفەەنە ..
ژەر چاوەکانت تیغ ئەکا ..
ئەبە بە لەچ ..
بە یادگاریەیش یەک دوو پەەی
قاوەیی لەناوچاوتا

بە جە دەڵە ..
بەی ناگەڵەی ..
ئەو شتانە کەی لە بازاە دەست ئەکەون ؟ ..
ئەو جەرە شەڵەت پە ناکرە ..

⋆ ⋆ ⋆

سانەکی تر ئەڵەن و ..
لەگەڵ خەیان ،
ئەنسەلین و
خەو و
پەکەنینت ئەبەن ..
شەتەی تەنگەنەفەسی لەناو
سییەکانتا ئەوەنن و ..
بە یادگاریش ، بەشەکی
ئەکەن بە ەیشا ..
گەژەوکە ئەخەنە ەووباری
ماتی خوەنتەوە ..
بەشەکی جگەرت ئەبەن لەگەڵ خەیان ..
لە جەگەیدا تەپەڵە مەم بەجەدەن ..
بە ئەو شتانە ناگەڵەی ..
دەنیایت کە دەست ناکەون ..

⋆ ⋆ ⋆

زەر بە ترسەوە گوە ئەگرم
لە چرکەی کاتژمەرەکە ..
ئەمەوە کەمترین شتم لە وون ببە و ..
کەمترین شتم بفەنن ..
ئەمەوە خەمسارد نەبم و ..
نەهەم وەک کارئاسکەکان ،
لە دەست دایکیان دەرمبەنن ..

⋆ ⋆ ⋆

کە ئەوارە ئەڵەمەوە و ..
تەماشایەکی خەم ئەکەم ..
دنیایەک شتم شکاوە ..
دنیایەک شتم دزراوە ..

زری ترم وون کردوو ..
هندکیانم له بیر چوو ..
هندکیشیان ،
ناچار بووم کە بیانبەخشم ..
هەیشە داگیر کراوە لەم ..
نا .. ئەوانە دەست ناکەون ..
هیچ شوەنکیان بە ناگەم

لە بوونەوە بە نەبوون یان بە پەچەوانەوە.. نەوزاد بەندی

یەکەک لە دەبەنگییەکانمان ئەوەیە زەر هەوە بە سبەینە ئەدەین و کەبەکەمانە تاکو لە سبەینەدا بژین ، بە بە ئەوەی بزانین لە سبەینەدا چی ەوو دەدات ..ئەو مردووانەی لە گەستانن ، هەموویان بە تاسەوە چوونە سبەینەیەک، کە تیایدا ەووداوی مردنیانی تەدا بوو ..
ئەزانم کە هاتنی سبەینە لە دەست خەماندا نییە ، بەام مەبەستم لەوەیە ئەوەندە خەونی ەەنگا و ەەنگ و هیوای گەورە بە سبەینەوە نەبینین .. ئاخر ئەو خەون و هیوا گەورانەیە بە هەیانەوە شەە و خیانەت و دەزەخ لە دنیادا دروست ئەبە ..بەام کاتە بە ئاسایی بژیت و .. بە بە تامەزرەیی بەەیتە سبەینەوە ، هەرچییەکی تەدا ەوو بدات ، تا ەادەیەک ، ئاسایی ئەبەتەوە ..واتا بژی وەک ئەوەی تە هی دنیایت ، نەک دنیا هی تەیە .. چونکە بتەوە و نەتەوە ، تە کەمەە توخم و گەردیلەی ئەو خاکەیت ..
کەشەی بوون و نەبوون کە لە خەییامەوە تا دیکارت پەوەی سەرقاە بوو بوون .. پەشتریش لە قورئانی پیرەزدا ئاماژەی پەدراوە کە بە لە دەستچوونەکانمان خەمبار نەبین و بە دەسکەوەکانیشمان دەخەش نەبین .. چونکە ئەو شتانەی لە دەستمان چوون ، ئەگەر لەو بەروارەیشدا لە دەستمان نەچوونایە ، لە بەروارەکی تردا لە دەستمان دەچوون ، هەر بەیە پەویست بە خەم بە خواردنیان ناکا .. وەک چەن دەسکەوتەکانیشمان پەویست بە دەخەشیی ناکەن لەبەرئەوەی بەروارەک بە ەەوەیە تیایدا ئەو دەسکەوتانەیشمان لە دەست ئەچە ..هەتا

دخشتریش بیت بە دسکوتک ، خمبارتر ئەبیت بە لە دستدانی .. ئەمیش بە استوخە یان نااستوخە پەناسەی مرڤی دانای لەکوتوە کە بریتییە لەو کەسەی خشیی دەی خش ناکا و .. ناخشییش دەی ناخش ناکا .. وەک چەن خەییام ئەە : (وەها بزانە چی هەیە نییە ، چی نییە هەیە ، سەیرە ئەم حاە) چونکە ئەمە کە ئەمە هەین ، ەنگە سبەینە نەمنین ، لە هەمان کاتدا ئەوانەی کە ئەمە نین ، سبەینە لە دایک ئەبن .. بەیە خەییام ئەە وەها بزانە چی هەیە نییە و ..چی نییە هەیە !! .. کەواتە هەبوونی خەمان کە گەورترین دەسکەوتە بەو جەرە لەبەردەم هەشەی نەبووندا بە ، ئەبە ئەو دەسکەوت و خەون و هیوایانە چ نرخەکیان هەبە وامان لە بکەن جەنگ و خیانەت و درە و بەلاەدا بردنی بە بکەین ؟ .. ئا لەردا گەمژەیی جیهانی مەتریالیست دەردەکەوە کە پشتی بە دەسکەوتەکان بەستووە ، لە کاتەکدا گەورترین دەسکەوت کە ژیانە ، بەردەوام ئەمرە .. یان گەورترین دەسکەوت کە بوونە ، بەردەوام لە بەردەم هەشەی نەبووندایە ..

هەر بەیە دیکارتیش دەەت : کەشەکە لەوەدایە من هەم یان نیم ..

ئەگەر بە من هەم ، ئەی چی لەگە سبەینەدا ئەەی کە تیایدا نەبوون خەی بە مەاس دابیت ؟ ئەگەر بیشەی من نیم ، هیچ کەسەک و پەش هەمووانیش خەت بەوا ناکەیت ، نەبیت ..

بەو جەرە مرڤ بە کەمە ژیانی هەبژارد .. بە ئەوەی بە خەی بسەلمەنە کە هەیە .. ئەم خانووە منی تیا ئەژیم ، کەواتە من هەم .. ئەو فەرمانگەیە من کاری لە ئەکەم ، کەواتە من هەم .. ئەو کەسە هاوسەرمە ، کەواتە من هەم .. ئەوانە منالی منن .. ئەوانە هاوەی منن ..ئەو جل و بەرگانە هی منن ، کەواتە من هەم .. لەگە هەموو ئەوانەیشدا ، کاتە قوە ئەبیتەوە ، ا ئەمنیت ، بەت دەرئەکەوە کە تە هەبوویەکی بە دوای نەبووندا ئەگەیت و هەتا نەیشیدەزیتەوە ، کە نادەیت ..هەر بەیە بە بە ئاگاداریی خەت ، ئەو تامەزرەییەت بە سبەینە ، لە بەزاربوونتە لە ژیان .. لە ەتین .. لە گەانتە بە نەبوون ..بە ئەوەی ەزگارت بە لە بوونەک کە بەردەوامە لە گەان بە نەبوون ..

بەام لە قەکی ترەوە ، گەان بە نەمریی ، کەمەکی تری سەرقاە کردووە ، کە لە ااستیدا هیچ لە کەش سەرکییەکە چارەسەر ناکا ، پەیکەرکانی مایکل ئەنجیلە .. ەمانەکانی تەستەی .. تابلەکانی پیکاسە .. ناتوانن مایکل ئەنجیلە و تەستەی و پیکاسە بهەننەوە بوون ..بەو جەرە ئەن مادام ناویان ماوە ، کەواتە نەمرن ..ئەمەیش تەنها شتەکی خەیاییە ، یان ااستتر دەسکەوتەکی خەیاییە ، بە نمونە ڤنسنتەکی برسی و تینوو ، چی بکا لەوەی کە لە دوای

مردنی تابلی گوبژکی بە 84 ملیەن یەر کەین و فرشتنی پەو دەکرە ؟ کەواتە نەمرییەکی وا ، نەمرییەکی خەمگینە ، تەنانەت ئەگەر ڤنسنت لەناو گەدا ، بوونی بە بگەتەو و بەوانەتە ئەو سامانە گەورەیەی کە خەی سەنتەکی لە نەخوارد ، ەنگە جارەکی تر خەی بکوژەتەو ..
ئەم دەخەیش سەلمەنەری ئەوەیە شارستانییەکان و داهەنانەکانی مرەڤ ، وەک کەمە پوش وان بە دەم زریانی نەبوونەو ، نە ئەتوانن ، نە ئەتوانین بە چرکەی داهاتوو ، زامنی مانەویان و مانەومان بکەین .

دزینی ووتار.. نەوزاد بەندی

هەموومان ، نوسینمان لەر و لەو ، براو .. شیعرمان فەنراو .. ئیتر لە کەمەگایەکی سەیردا ئەژین ، تەنانەت یەکەک لەو ماعیرانەی کە شیعری بەندەی بردبوو بەناوی خەیەو لە پەیج و ڤیستڤاەکاندا خوەندبوویەو ، پەم ووت : (بەچی شیعری منت دزیو ؟)
پەی ووتم : (خە شیعری تە قورئان نییە !! بە دەم بوو بردم !!)
ئاخر وەامی چی دەدەیتەو ؟؟
هەر ئەوەندە پەم ووت پەشیمانم کە دانەیەک لە دیوانە شیعرییەکەم پەشکەش کردووی ، هەر ئەستا بیدە و بیکەر تەنەکەی خەکەتەو بە ئەوەی لەو زیاتر نەیاندزیت !
لەم ەژانەیشدا شتەکی سەیر ەووی دا ، هاوەیەکم ڤیدیەیەکی بە ناردم ، براەیەک بە ناوی بەرزانەو ، بابەتەکی وەرگەراوی بەندە دەخوەنەتەو لەسەر میرزا ئەدیب ، ئەو شاعیرە پاکستانییەی کە دزەک گیرفانی ئەبەت ، کە ئەبینە تەنها نە ەوپیەی پەیە و بە تەمایە بینەر بە دایکی بە داوای لەبوردنەو کە پارەیەکی کەمە بەام بە هەی لە دەستدانی ئیشکەیەو ناچار بوو ئەو بە کەمەی بە بنەر ، دزەکە غیرەت ئەیگرە و ..41 ەوپەی خەی ئەخاتە سەر 9 ەپەکە و ئەینەر بە دایکی میرزا ئەمین ..هەتا دوایی ..
ئەم بابەتەم بەناوی دزی شەریف و نیشتمانفرەشی دز ، لە مانگی ئابی 2024 لە پەیجی دەنگەکاندا بەاو کردەتەو کە لە ەاستیدا لە زمانی عەربییەو وەرمگەا بوو ..
ئەو بەرزانە بابەتەکەم بە هەە و شەواوییەو ئەخوەنەتەو ، بە

نمونە من وتوومە : (میرزا ئەدیب کە لە ساڵی 1999 کەچی دوایی کردووە …) ئەو ئەوە : (میرزا ئەدیب لە ساڵی 1999 لە یەکەک لە کتێبەکانیدا ئەوە ..!!)
بەم دەخە سەرسام نەبووم ، شتەکی ئاساییە ، وەاتەک دز فەرمانەوایی بکات ، بەگومان دزیی ئەبەتە پیشەیەکی بەرز و شاهانە ، وەک چینییەکان ئەوەن فەمانەوا هەر هیوایەت و حەزەکی هەبە ، ئەو هیوایەت و حەزە لەناو هاووەاتیاندا دەبەتە جەی بایەخ و گرنگیپەدان ..بەام ئەوەی وای لەکردم ئەم چەند دەوە بنووسم ئەوە بوو ، چەن ئەو براەیە ەی بەخەیداوە بابەتەک کە باسی دزی شەریف و نیشتمانفرەشی دز ئەکا ، ببات و بە ناوی خەیەوە بەاوی بکاتەوە ؟؟ بە بە ئەوەی بەە ئەم بابەتە فەان کەس وەریگەاوە ؟؟ نا .. هەروەک ئەوەی خەی لەگەە میرزا ئەدیبا بووبەت بەو جەرە بەاوی کردەتەوە ..ئەوەیش لینکی ڤیدیەکەی ئەو و بابەتەکەی بەندیە :

https://www.facebook.com/share/v/1H32HsGYFj/?mibextid=D5vuiz

[illegible]

لەگەە ئەوەیشا.. شیعری نەوزاد بەندی

هەرچەندە گەانەوەکەم ،
بە مانا بوو ..
لەگەە ئەوەیشا دەخەشم ..

⋆ ⋆ ⋆

کە خەم لە هەر چوار لاوە بە ،
ناچارم بە پەردەی خەیاە
خەم داپەشم ..

⋆ ⋆ ⋆

هەموو زیانێ ،
تامەکی تایبەتی هەیە ،
تامی لە دەستدانی
ئەو دەسکەوتانەی
کە توند توند
دەست و قاچیان شەتەک دابووی ..

⋆ ⋆ ⋆

هەموو قازانجێ ،
چاکە ،
قوتت ئەدا ،
تا لەو ڕاوە بێ ئاگا بووی

⋆ ⋆ ⋆

مردن ، ئەو گوریسە زبرە ئەپچڕێنێ ،
کە بە دنیاوەی بەستووین و ..
فڕی کەیلایەتیی کردووین ..

⋆ ⋆ ⋆

ژیان ، قولاپکێ ،
ئەچەقێ لە گەروومان ،
لێنابڕێوە تا گیاندان ..
کاتێ مردووین ..

⋆ ⋆ ⋆

گەامەوە ..
تا هەشتا لەو وەستا بووی ..
ئەتویست بزانیت دەمەوێ ..
کاتێ هاتمەوە ،
تا ڕەیشتیت ..

⋆ ⋆ ⋆

من هاتبووم ،
پارچەکانم کەکەمەوە ..
بەڵام تا لەم تێنەگەیشتیت ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەستا نازانم دانیشم
یان بەم بەی خەوە ؟
هەرچەن بەو نیازە هاتم ، دانیشم ..
نەمەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

لەگەڵ ئەویشا ، دڵشادم ..
وەک کرێکارێکی ماندوو ،
پێخەف ختوکەی بدا ..
خەو چاوی گەرم بکا ..
دوور لە چرا و
لە مەوە ..

هەو ئەدەم بتـــــبینم.. نەوزاد بەندی

لە هەموو جێ ..
لە هەموو کات ..
کە پەنجەرە ئەکەمەوە ،
ئەمەوە پێش کزەی کانون ،
هەناسەی تۆ بێت و بەوات ..
کاتێ پۆلیسی هات و چێ ،
بە دەستکی ئامانئەگرێ ،
ئەمەوە تۆ بی ..نەک هیچ کەس..
لەناو پاسا ،
ئەوەی لەبەردەمایە نا ،
با تۆ ئەوەی تێنیشتم بی ..
لەسەر شەقام ،
کاتێ سەر بەرز ئەکەمەوە ،
هەر کەس ببینم ، تۆ بی ..

تۆ هەورێکی سەرسەرم بی ..
لە غەزەلنووس ،
نا ..نا.. ئەوەی تۆنیشتم نا ،
تۆ ئەوەی بەرامبەرم بی ،
بە دیار دوو شەربەتی
□□نگپ□□یوی
ئەناناسەوە ، دانیشین ..
بە ئەوەی سەیری تۆ بکەم ،
باسی چاخی پێش تۆ ناسینت بۆ بکەم ..
لە فە□□کەخانە ،
کە□نت□□□ ،
هاوڕێی کامەراکە نا ..
ئەمەوێ تۆ بمپشکنی ..
وەک عاشق ئاشکرا نەبم ..
سەبەرکەم ئەبێ بە تۆ ،
قە□□ی □استی
ئەکاتە ناو قوڵی چەپم ..
لەبەر باران ،
نیوەی چەترەکەم لادەدەم ،
وەک بە□□ی زەر نابا تۆ دەی ..
لەبەردەم چایخانەیەکی
سەفەریدا ،
کە قەری و خ□□وز پەکەوە ،
قرچ قرچ ئاگر ئەتروکێنن ..
ئەوەی لە تۆنیشتما داوای
چایەکی سەفەری ئەکا ،
ئەوە تۆی لەگ□□ چاکدا ،
نوقو□□کی بە ئەهێنن ..
ئەمەوێ □□ژانی باران ،
هەرچی لەسەر جادەکانە ،
هەموویان تۆ بن .. تۆنها تۆ ..
دەماری مەچەکت لەناو
دەستما لە با ..
کە بە دستی بەتا□□وە ،
ئەگ□□مەوە نیو□□ ..

ئاوچیی و قوربانیی.. نەوزاد بەندی

کە دەیتە دنیاوە ، ئەکەویتە دارستانەکەوە ، ئەبە ببیت بە ئاوچی ئەگەر نا ، ئەبیتە نەچیر و قوربانیی ..
بابەتەکە بەو ئەهاییەیش نییە ، واتا ئەکان هەندە جار ئەگەن ،یان جەگەکە ئەکەن ، ئاوچیی لە هەموو کات وشوەنەکانا ، ئاوچی نییە ، ئەو بەوبەرەی خەون و ئارامیی و داهاتووی فەرمانبەرەکانی بە خەی ئاو ئەکات ، لە ژووری بەوبەری گشتیدا ، ئەبە بە نەچیر و قوربانیی ..یان ئەنگە لە ماوە قوربانیی دەستی هاوسەرەکەی بە .. لە هەمان کاتیشدا نەچیر و قوربانیی ، لە هەندە جەگای تردا ، لە هەندە کاتی تردا ، ئەبەتە ئاوچی ، بە نمونە ئەو سەربازەی کە عەریف و سەرکردەکانی بەردەوام ئاوی ئەکەن ، کە ئەواتەوە بە ماوە ئەکەوەتە ئاوکردنی مناەکانی خەی ..یان وەک قوربانیی مامە لەگە دراوسەکانیدا ئەکات ..
بەام ئەبە لەوە بە شک بیت کە لە دنیادا ، لە دوو ئەرک زیاتر ، ئەرکی سەییەم نییە ، ئەویش ئاوچەتیی و بوون بە قوربانییە ..
هەر دەیتە ژیانەوە ، دایک و باوک ئاوت ئەکەن ، جەری پەشاک و خواردن و زمان و ئایین و هەموو شتەکت بە دیاری ئەکەن و بەسەرتا ئەیسەپەنن .. تا دەگاتە ئەوەی ئاوی خەون و هیواکانت ئەکەن ، ئەتخەنە سەر هەمان پیشەی خەیان .. ئەوتا بە ئاشکرا دیارە ، مناەی پزیشک ، پزیشک دەردەچە و ..مناەی قەساب و دارتاشیش ، قەساب و دارتاش دەردەچن .. ئەم ئاوکردنەیش بە گوتاری ەز و خەزان و بەها کەمایەتییەکان و کەمە دروشمی تر پەردەپەشکراون ، بە جەرەک قوربانییەکان ئامادەن سوەند بخەن کە قوربانیی نین ..لە هەمان کاتدا ئاوچەکانیش ئامادەن سە بە سە تەاقت بە بخەن کە لە ژیانیاندا ئازاری مەروولەیەکیان نەداوە و .. دەپە خوەن ببینن ،ئەبورەنەوە .. ئاستیش ئەکەن ، چونکە لەناو مەگەلدا ، (کە گەستاف لەبەن بە مەگەل پەناسەی زەرینەی ەهای کەمەگا دەکات) کوشتن تەنها ئەو کوشتنەیە چەقەیەک یان فیشەکەک بوەشەنرەت و ..خوەن بەژەت .. بەجگە لەو کوشتنە ، کوشتنی تر نییە .. واتا کەسەک ، خەون و ئاواتی ەژنامەگرییە یان وەرزشە ، تە هەواش هەواش بە

لا□□یدا ببیت و بیکیت بە پلیسی هاتوچە ،کوشتن نییە ، ئەمە بە بەوای مەگەلەکە ، نەک هەر کوشتن نییە ، بەکو دامەزراندن و دەستگیربوونە لە پارە و .. هەنگاوی یەکەمە بە دروستکردنی خەزان و خستنەوەی کەمە□□ پلیسی هاتوچەی خنجیلە ..
ئەمەیان ناسکترین و هەمنترین و بەسەزترین □اوکردنە ، لەناو خەزاندایە و پەپە□ لە بەزەیی و خەشەویستیی ..بەو پە□ی دەسەزیی و وەفادارییەوە بەهەزەکان ، بەهەز ولاوازەکان لە قاب ئەدەن و.. هەرچی بیانەوە لەیان دروست ئەکەن ..یان □استتر خەیان چەن بن ، بوونەوەری لەو جەرە بەرهەم دەنن ..حەز و خولیای خەیان چەن بەت ، هەمان حەز و خولیایش لەواندا دروست ئەکەن .. بە□ام لە دەرەوەی خەزان ، ئینجا □اوکردنە بە بەزەیی و ئاشکراکە دەتە بەرچاو .. وەستایەک دەیان کرەکاری داوەتەبەر ، بە نانە سکیی ، لە بەیانییەوە تاکو ئەوارە کاریان پە ئەکا و لەیان تووە□ ئەبە و جنەویان پە ئەدا .

ئەم لە تووەه بوون و جنەوپەدان و شکاندنە ، وەک ئەو تیرانە وان کە ئەدرەن لە پشتی گا ، لە زەرانبازی گادا ، واتا زامدار کردن و شەکردن و ماندوو کردنی قوربانییەکەیە بە ئەوەی □اوکردنەکەی ئاسان بەت یاخود بە ئەوەی قوربانییەکە بیر لە یاخیبوون و خەدربازکردن نەکاتەوە .. □ەک وەک ئەو مشکەی ئەکەوەتە بەردەستی پشیلە ، کارەکی پە دەکات ، ئازادیشی بکات ناتوانەت دەربازی بە ، بەوای تەواوەتیی بەوە دەنە کە ئەو نەچیرە و □اوکراوە و خوراوە ..
ئەم بەواهەنانەی نەچیر بەوەی کە ئەو قوربانییە ، یەکەکە لە کارەساتبارترین بەیارە پەشوەختەکان ..لە هەمان کاتدا یەکەکە لە تاوانە قەزەونەکانی □اوچەکان ، کە هەستی چەکدادان و خە□ادەستکردن لە ناخی نەچیرەکانیاندا ئەچەنن .. ئیتر ملیەنەها سەربازی گەنج و بەتوانا ئەبنە قوربانیی □اوچییەکی پیر و ناشیرین و پەککەوتوو ، کە توانیوەتیی ئەو هەستە کوشندەیە لەناو ئەو ملیەنان گەنجە بە توانایەدا بچەنە و □اویان بکات ..بە دروشم و کەمە□□ درەی شاخدار ، هە□یانخە□□تەنە و بیانخاتە ناو داوەکەوە .. قوربانییەکان بیر لەوە ناکەنەوە ..نایشیانەوە هیچ کەسەک ئەوەیان بیر بخاتەوە ، کە □اوچییەکی خوە□ی و پیر و ترسنەک و بە ویژدان ، ئەوانی بەو دەردە بردووە .. چونکە تازە ئەوان وەک مشکی بەردەستی پشیلەکە ، ئەژنەیان شکاوە و ناتوانن بیر لە هیچ شتەکی تر بکەنەوە .. دەخەکی تراژیدییە ، جەنگ و کەمە□کوژیی و برسیکردنی بە کەمە□ و هەموو تاوانە دژ بە مرەڤایەتییەکان ، لەو دەخەوە سەرچاوە ئەگرن .. واتا دەخی بە ویژدانیی □اوچییەکان و .. هە□خە□□تان و نائومەدیی

قوربانییەکان ..
ئەوسا ئیتر دیلکردن و پەشوکردن ئەبنە مەدەل و ئەچنە ناو کولتوور و ئایین و پەیوەندییە کەمەایەتییەکانەوە .. تەماشا ئەکەیت مامەستایەک ەوو دەکاتە هەزاران نوەژ خوەن و تاوانباریان ئەکا کە وەک پەویست خوا ناناسن و گوناحیان زەرە و ..بە قوە بەسەر و ەەنج بە خەسار هەەشەیان لە ئەکات و بەیان ئەسەلمەنە کە هەرچیبکەن لە ئاگری دەزەخ قوتاریان نابە ، ئەوانیش دەیان پە ئەبە و ئەگرین ..ئەوسا ئەو مامەستا ئایینیە ئەبەتە یەکەک لە سەرکەوتووترین مامەستاکان کە وا دەکات گوەبیستەکانی بگرین ..گریان لەو دەخەدا ، هەەکردنی ئاەای سپی و ددان نانە بە تاوانباریی و گوناهبارییدا .. ئامادەیی نیشاندانە بە هەموو سزا و ئەرک و ئەشکەنجەیەک لە بەرامبەر ئەو گوناهـــ و تاوانانەی کە مامەستا بە سەریاندا سەپاندوویەتیی ..
هەروەها ئەو دکتەرە ، ئەو نوسەرە ، ئەو بیریارەی کە بە قەزەوە تەماشای ئەوانی تر ئەکا و ..بە هیچ نەزان و کەیلە و بە دەسەات و ملهوە ، پەناسەیان ئەکات .. ئەو دەخە ، هەمان ئەو تیرانەیە کە ئەدرەن لە پشتی گا ، لە زەرانبازیی گادا .. تەماشا ئەکەیت هەموو عەرەب چەژەکی تایبەتیی لە ووتارەکانی محەمەد ماغوت و عەلی وەردی و شیعرەکانی نزار قەبانیی ئەبینن کە جنەو و سوکایەتیی بە عەرەب دەکەن .. ئەوروپییەکان تام و چەژ لە نوسینەکانی نەعوم چەمسکی و ئەلکسیس کاریل ئەبینن کە سوکایەتیی بە عەقەی مەدەرنە و تەکنەلەژیا ئەکەن و .. نوقەانەی جەنگی وەرانکەر و داهاتووی تاریک و نوتەک لەدەدەن ..لەرەدا مرەڤەکان خەیان بە دوای ەاوچەکانا ئەگەەن بە ئەوەی ەاویان بکات …بە نمونە کە شەش دژی دەربەگایەتیی لە ئیسپانیا بەرپا بوو ، جوتیارە کەیلەکان ئازاد کران ..دوای ماوەیەک جوتیارەکان چوونەوە بە لای دەربەگەکانیان و ..داوایان کردن بیانکاتەوە بە کەیلە تاکو لە برسا نەمرن .. ئەمە پەە و باەکردنی بە کەمەە ، بە جەرەک ئیتر بیری ئازادی و هەەفەین ، ئەچەتە خانەی گەمژەیی و کوفر و تاوانەوە ، وەک دەەەن ئەو باەندانەی لەناو قەفەزدا لە دایکبوون ، لەلایان وایە هەەفەین تاوانەکی گەورەیە ..
کەمەەک ەەگا چارە ، کە بە حیساب بە ئازادیی و مەدەنییەت و بە جیهانیبوون هاتنە ئاراوە ، وەکو ەەکخراوە مرەییەکان و ەاگەیاندن .. کەمەە کەسایەتیی کاریزما و دژە کەیلایەتیی و دژەەگەز پەرستییش پەیدا بوون و ..جەنگ و شەشی گەورە گەورەیان بەرپا کرد ، لە دژی ەاوی بە کومەی مرەڤەکان ..بەەام ئەو چالاکیی و کەسایەتییانەیش دواجار بوون بە بابەتی پەوپاگەندە بە زیاتر

ەاوکردنی مرۆڤەکان .. بە نمونە نەتەوە یەکگرتووەکان بە یاری دادپەروەرانە دەردەکات ، بەڵام ەاوچیە گەورەکان مافی ڤیتۆیان بە خۆیان داوە بە ئیفلیجکردنیە هەر بڕیارێک کە بە دڵیان نەبێ ..واتا ئەم ڕێکخراوە ئەبێ بە گاڵتەجاڕ ..یان لە گاڵتەجاڕ ، گاڵتە جاڕتر ..

یان هەندە جەنگاوەری هیندیە سوورەکانی وەک شیرەکیی یان چەقڵەت ، کە دژی دەندیی و داگیرکاریی سپی پێستەکان ، تا دوا دڵۆپ خوێن جەنگان و کوژران ، ئێستا ئەو ناوانە کراون بە بڕاندی ئوتومبیل لە ووڵاتی داگیرکەرە زلهێزەکاندا وەک سیمبوڵی هێزو توانای مەکینەی نێک مــــرۆڤ ، بانگەشــــەیان بۆ دەکەن .. ئەم گــــاڵتەپێکردن و پێابواردنە بە سیمبوڵەکانی ئازادی و پێشمەرگایەتیی ، ەاوچەتیی تەختر ئەکاتەوە و .. قوربانیێکان وا لەدەکات سەرسام بن پێیان .

لەڕەدا گەورەترین هەوڵەکان بۆ نەهێشتنی ئەم یاسای دارستانە ، ئایینەکان بــوون .. لەو بــارێیەوە وڵە دیــوارنت لە مــێژووی شارستانیێکاندا ، ئەڵێت : لە مێژووی مرۆڤایەتیدا هیچ شارستانیی و کەمەڵە مرۆڤێک نەبــوون ، ئاینەکیــان نەبــووبێ ..واتــا ئــایین بەردەوام لەگەڵ مرۆڤدا بووە ، وەک هەوڵێک بۆ چەککردنی ەاوچەکان و ..ەاهەنــانەوەی نەچیرەکــان بۆ ژیــانەکی ســەربەرزانە و ئــازادانە ..بەڵــام دواجــار ، ەاوچیە زۆبەلاحەکــان ، ئایینەکانیشیــان وەک کەرەستەیەکی ەاو بەکارهێنا و .. بۆ لاڵیاندا بردن و .. دەستە و تــاقمی هێنــدە ترســناکیان لەدروســت کــردن ، نەچیرەکــان بە کەمەڵە چــوونەوە تەویلەکانی زلهێــزان و .. بەڵێنــنــامەی نەچیرایەتیــی و کەیلایەتیی و قوربانیبوونیان بۆ تازەکردنەوە ..

نەوزاد بڕندی

کێشەگەی موچڕ و ئاو و کارەبا..

نەوزاد بڕندی

بوونەوەران بە گشتی و مرۆڤ بە تایبەتیی هەوڵ بە ئەو شتانە ئەدەن کە نییانە ..کە دەستیان نەکەوتووە ..کە لێیان زەوتکراوە یان کە لێیان دزراوە ..

ئم حاتت دروونیی ، ئمم لم سیاستیی نودوتیی و لکاییدا زر بم بم ویژدانان کاری پکراوو بم هیو مرڤکان و خواست و ئامانجکانیان بچووک کراونتو ..ئوند بچووک کراونتو ، ننگ بتوانین بمین کمگاگلکی گژ و گمژ و ئقسوک و ماندوویان دروستکردوو ، کمگاگلکی پم له ناککیی و دووبرکیی و دژایتیی و کبکی نائاسایی و نایاسایی ، لم پناوی هیچدا..

بم نمونم جارکیان لم میسر ، لگم شفرکی میسرییدا لم جیزو چووین بم شرملشیخ ، ئو شفرم بم درژایی شو نخوت ، هر خریکی شفریی بوو ، بم ژی دوایی ،نیوم گیشتینم جم ، پم ووت : ئستا ئیتر بم خت بم بنوو ..

ووتی : نوستنی چی ؟ خوا ئکا ئیش ئبم ، ئستا ئگمو بم قاهیرم !!

ووتم تم لم دونو نخوتویت ، ئستا چن ئتوانیت ؟

ووتی : لای ئمم ئیش لم سروو هموو حیساب و کیتابکو ، کم ئیش هبوو ، هموو جرم ئیسراحت و خو و خواردنک ت ئکرنو ، چونکم ئمم زر بم ئیش کراوین ..ننگ بمم ئیش پشی ئایین و عیبادتیشی داوتو لم میسر ، ئیتر خو چییم ، ئوستاز ؟؟

ئمم ئو سیاستم ناشیرین و بم ویژدانیم کم مافک یان چند مافکی سرتایی مرڤکان زوت ئکات و ..وایان لم ئکات ، واز لم هموو خواست و ئامانجم گورکانیان بنن و ..بم دوای ئو مافم سرتاییانیاندا بگن ..بو جرم واز لم بها برزکانی ئایین و شش و یفرم و ئدب و هونر و داهنان و سامانم سروشتییم گورکان بهنن ، بم ئوی داگیرکری لکایی نیشتمانیی بم هاوکاریی داگیرکرم جیهانییکان ، داهات و داهاتووی ئو نیشتمانم هلوشن و .. لم ئایین و زانست و هونر و ئدب و داهنان ، بم تواوتیی دایانمان ..

لردا وک نووسر و پزیشکیی دروونیی فنسیی لم سردمی داگیرکردن و کمکوژییکی جزائیرییکاندا ، فرانتز فانن باسی لو دکات ، داگیرکرم جیهانییم زبلاحکانی وک فنسا و بریتانیا و ئمریکا ، لم ی هند کسایتیی بناو نیشتمانییو دستوردن کمگاکانی جیهانی سم ، بم حیساب ئو کمگایانگ سرکردی هاوزمان و هاوپشاک و خباتگم فرمانوایيان دکات و ئازاد و سربخن ، بو جرم لم ی ئو فرمانوا خفرشانو ، ئم دراما خمگینم دست پدکات و کمگا بم لادا دبن .. چند مافکی زر سرتایی لم خکک زوت ئکن و بم بهانی جیا جیا قات و قیی ادگینن ، قرزار

بوونیان ادگینن .. وایان لدکن هموو ژیان و بیرکردنو و خون و ئاواتیان لو چند مافی سرتاییدا خرج بکن ، بو جر لی کمگایکی داهنرو ، دادبزن بی کمگایکی دستسپی و نابکام و بی هیوا و ژکانیان سرجم وک یکیان لی دی و .. خون و هیواکانی سرجم مرڤکان وک یکیان لی دت ، بو جر ئو کمگایه بی جر لی جرکان ئبتی کمگایکی خولخراو ..کمگایکی بی دسات و کافام ..کمگایکی نابکام و بی کسایتیی ، یان استتر وک کگیکی پلور یان مگلکی لی دت ..

تماشا بکن لی کوردستانی خماندا ، دوو مامستای ئاینیی ..دوو مامستای زانکی و ..دوو کرکار و .. دوو فرمانبر و ..دوو دوکاندار و ..دوو منا و .. دوو ژنی ماو کی کدبنو ، باسی موچی دکن .. ئاخی کی موچی دت ..ئاخی کی بغداد تواوکارییکانی موچی دنر ..ئاخی چارنوسی !!! موچی مانگکانی یانز و دوانز چییان بسردت ..ئاخی پاشکوتکی بی تواوتیی خوراو یان ئخرتی سر کارتی بانکیی ..کارتی هژماری من یان نیشتمانیی باش ..کامیان پکینو ..کی مان بگرین لی دژی پندانی موچی ..

دوو شاعیر ..دوو ورزشکار .. دوو مژوونوس ..دوو ئندازیار .، دوو خوندکار ..دوو خانشین کاتی کوئبنو باسی بی ئاوی و .. ماتی هدانی ئاو دکن ..باسی ئو ئکن کی ئمشو سعات دووی دوای نیوشو سر ئاویان و نابی بخون ، بی ئوی تانکییکانی لی پی بکن ..ئاخی نرخی تنکر ئاو به چند و .. ئایا بی خواردنو دست ئدا .. ئایا سندکی ئگاتی نهمی دوو ..

دوو ژنامنووس .. دوو پاسکیلچیی .. دوو دستگی .. دوو شفر ..دوو برگدروو ..دوو عربانچیی ..دوو پلیس .. دوو سرتاش ..دوو پشمرگی کاتی یکتر ئبینن ، باسی سعاتکانی کاربای نیشتمانیی ئکن و .. باسی نرخی ئمپی مولیدی کاربا ئکن و .. باسی چنتی دانانی خانی تیشکی خر ئکن تا لم درد کوشندیی کاربا زگارییان بی .. باسی ئنڤیتر ئکن ..باسی ئو ئکن چن خانکیان بفرشن و بچن لی سیتییکانی حیزب ، شوقیک بکن و ببن بی خاونی کاربا و ئاوی 24 سعاتیی .. لی ئمپی و جز و هسانوی جز زگاریان بی .یان چن قاچاخچییکی خاون متمانی بدزنو و .. سری خیان بی ئوروپا هگرن و سی بی سی بی کاربایی تاق بدن ..

بو جر ، دساتی کوردیی بی بچووککردنوی هاووتاتییانی کورد

..بە تواندنەوەی بیر و باوە و داهەنان و بەهرەکانی هاووەاتیانی کورد ، لەسەر ئەو قەتەخستنی سە مافە سەرەتاییە کار ئەکا ، موچە و کارەبا و ئاو ..ئەو سە شتەی کە هیچ کەشەیەکیان تیا نییە و کراون بە کەشە .. کە چارەسەرکردنیان زەر ئاسانترە لە دروستکردنی ئەو سەدان تاوەرە هەوربەی کە دەسەات دروستیان ئەکا بە خەی و ماە و مناەکانی .. بەام چارەسەریان ناکا ، چونکە لە بنچینەدا ئەو سە کەشەیەی ئاو و کارەبا و موچە ، بە ئەوەیە کە دەسەات گەورە و باەا بە و هاووەاتیانی کوردیش بودەە و بچووک ببنەوە ..وەک مناەیان لە بە و هەمیشە لە هەوەی یەکبینەدا بن بە دەستخستنی ئاو و کارەبا و موچە یان بە وەرگرتنی تازەترین و ەاستترین هەواە سەبارەت بە کاتی دابەشکردنی ئاو و کارەبا و موچە ..!! ئەم دەخە تراژیدییە وا دەکات دوو مامەستای فیزیا لە جیاتی باسی ئانیشتاین و نیوتن بکەن ، جنەو بە کاربەدەستی ئاو و کارەبا و موچە بدەن .. وا دەکا دوو ەژنامەنوس لە جیاتی ئەوەی باسی داگیرکارە جیهانییە زەبەلاحەکان بکەن کە دەمیان ژەندەتە نەوت و غاز و خاک و ئاوی نیشتمانەکەیانەوە ، باسی ئەوە ئەکەن ئاخە شاندی تازەی حوکمەتی هەرەم چ ەژە ئەچن بە بەغدا بە بەدواداچونی چارەنووسی موچەی مانگی یانزە و دوانزە .. دوو هونەرمەند لە جیاتی بیر لە کردنەوەی پەشانگا و دروستکردنی پەیکەری دوانزە سوارەی مەریوان و سمکە و قازی بکەنەوە ، بیر لەوە دەکەنەوە چەن ژنەکانیان تەاق بدەن و ..چەن وەک هاوەکانیان خەیان بگەیەنن ئەوروپا .. دوو فەرخواز لە جیاتی سەرقاەی لەکەینەوەی زانستیی بن ، هەوەی دنیا دەدەن نمرەی 100 لە 100 بەنن بە ئەوەی کەلەژی پزیشکییان دەست بکەوە کە تەنها کەلەژە ، دادەمەزرەن و ئەبن بە موچە خەر ..

ئەو نمونانە بە ەوونکردنەوەی ئەو یارییە قەزەونەیە کە پیادە دەکرە لە ەەی بچووککردنەوەی مرەڤەکانەوە ..کاتە ژووری هاووەاتیان تاریک ئەکەیت ..کاتە هاووەاتیان تینوو ئەکەیت ..کاتە هاووەاتیان برسی ئەکەیت لە ەەی دەستخستنە بینەقاقای کارەبا و ئاو و موچەوە ، ئیدی ئەو هاووەاتییە تایبەتمەندیی و پسپەیی خەی لە دەست دەدات .. لە جیاتی ئەوە ئەبەتە چاودەر بە سەر ئاو و کارەبا و موچەوە .. ئیدی ئەو هاووەاتییە هەر بەهرەیەکی هەبە ، هەر توانا و داهەنانەکی هەبە ، هەمووی لەناو زەلکاوی بە ئاوی و بە کارەبایی و بە موچەییدا هەرەس دەنن .. ئیتر هیچ بابەت و هەواەک لە نیشتماندا بوونی نامەنە ، بەجگە لە هەواەی ئەمپەی کارەبا و نەرە ئاو و کاتی دابەشکردنی موچە ..لەوەد ئیتر پیاوەتی و کەرامەت و ئینتیما و نیشتمانپەروەریی کەتاییان دەت ..

دوو زانا.. دوو پسپە .. دوو بەهرەدار ..دوو یەکەمی کەلەژەکان

..دوو پاڵوانی جیهانیی کورد .. کێ کێ دبنوێ باسی زانست و پسپێیی وورد و بەهرە و داهێنان و مەدالیا ئاڵتونیکانیان ناکێن ، بێکو باسی ئەو ئەکێن کێ ئایا دەسەڵاتیی کوردی دایاندەمزرێنێ و موچەیان بێ دبێتەوێ ؟ ئایا دەسەڵاتی کوردیی شوقێی مەدرنیان بێ دابین دەکات بێ جەرە ژگاریان بێ لێ هەردوو ئژدیهای بێ ئاوی و بێ کارەبایی ؟

لەرەدا ئیتر شتێک نامێنێتەوێ بێ ناوی پیرەزیی و بەرزیی زانست و پسپێیی و بەهرەداریی و داهێنان و یەکەمیی و پاڵوانێتیی .. یان ڵاستتر هەموو ئەو بەها بەرزانەی مرەڤایەتیی ئەبنە هاوێنەیێک یان تەلەسکەبێک بێ گەڵان بێ دوای ئاو و کارەبا و موچەدا ..

ئەوسا شتی سەیر و سەمەرە دەتە ئاراوێ ، وەکو پەڵفیسەرێک کێ چەندین داهێنانی ووردیی هەیێ ، لێ چەندین زانکەی ئەوروپیدا وانێ بەژ بووێ و داهێنانەکانی لێ زەربەی ڕیڤییوێ زانستییێ جیهانییەکاندا چاپ کراوێ ، دەتە گێ و ..بێ دەکی پێ و ڕوخسارێکی تێکشکاوەوێ ئەڵێ : بێ موچەیی وایلێکردووم ئوتومبیلێکەم بفرەشم ، لێ کاتێکدا ئوتومبیلی جی کەاسی گرانبەها بێ کچێ مەدەلێ بێگانەکان ئەکێن ..!

کار ئەگاتێ ئەوەی ، دەسەڵاتی کوردیی خەیشی ئەچەتە ناو یارییەکەوێ و ..ئەڵێ : کاکێ گیان ! موچەی من و هەر سێ سەرکایەتییەکێ بخەنێ کەتایی خشتەی موچێ دابەشکردنەوێ ..!

لەرەدا ئیتر میللەت وەک منانێکی حەوت ساڵانەیان لێ دەت ، دەیان بەوێ خەش ئەبێ کێ وەزارەتەکەی ئەوان ، یەکەم وەزارەتە لێ خشتەی دابەشکردنی موچەدا .. لێ هەمان کاتدا کەسانێکی تر بەزاریی و تووڕەیی خەیان نیشان دەدەن بەرامبەر ئەوەی کێ بەچی لێ خشتەی دابەشکردنی موچەدا ، وەزارەتەکەی ئەوان یەکەم نییێ و خراوەتە ناوڵاستەوێ ..

بەو جەرە ئیتر یارییەکێ ، خەون و هیوا و ئامانجی هاووڵاتیان لەوەدا کەدبنەوێ کێ چەندەم ڵژ لێ خشتەی موچەدا ، سەرەیان دەت .. ئیتر کەمەگا ڵێک وەک شەتخانەی لێ دەت بێ جەرێک ئەوەی یەک شەممە موچێ وەردەگرەت بەوەی کێ شەممە موچێ وەردەگرەت ، دەڵێ : لەدەن بێ خەتان ، ڵژێک پەش ئەمەن !! ..

ئەمە لێ کاتێکدایێ کێ ملیارەها دەلاری ئەو میللەتە لێ ڵێی ئاودیو کردنی نەوت و غاز و داهاتەکانی ناوخێ و گومرکەوێ وون دەکرێ و ..ئەچەتە گیرفانی چەند داگیرکەرێکی جیهانی و لەکاڵییەوێ ..

ئەم دەخێ تراژییدییێ درێژ دەکەشێ و .. ئاو و کارەبا و موچێ ئەڵێنێ ناو کەمەسەمەکانەوێ و ..بێ نەوەکانی داهاتوو ئەگوزرێنەوێ .. لەگەڵیدا مرەڤێکی خاڵی لێ هەموو بەها بەرزێ

مرۆڤایەتییەکان ، کە تەسبیحات تەنها بە سەر وشە ئەکات : ئاو ، کارەبا ، موچە … ئەگوزەرێتەوە ..
ئەوەیش گەورەترین تاوانی دژە مرۆڤایەتییە و لە جینۆسایدترسناکترە و ..پەویستە دادگاکان دەسییەی بە بکەنەوە و ..ئەو دەستاتە دادگایی بکەن کە مرۆڤی کوردی بە جۆرە بودجە و بچووک کردەتەوە ، ترسناکتر لەوەی لە ئەمانی مەسخی فرانز کافکادا ، بەسەر گریگۆری سامبسادا هات .. چونکە گریگۆری یەک کەس بوو ، بوو بە سیسرک ..بەڵام گەلێنی شەش حەوت ملیۆن مرۆڤ بە مەگەلی مەڕ و کەگەی مریشک ، تاوانێکە نابێ دادگاکان لەی بە دەنگ بن .

ئەوە کوردە.. ئەوە کوردە.. ئەوە کورد.. شیعری نەوزاد بەندی

—— ——

بە هەوە و کار و خەباتی هەموو لایەک ،
توانیمان حوکمەتی کار بکەکەر
بگەین بە حوکمەتێکی کەربکەکەر ..

⋆ ⋆ ⋆

کاتە مافی کوردێک ئەخەی ،
خەی شل ئەکا ،
لەبەر ئەوەی مافێکی تریشی بخەی ..!

⋆ ⋆ ⋆

گوەی لە بگریت ،
بە هیچ شتە ەازی نییە ..
گوەی بە ببیت ،
بە هەموو شتە ەازییە ..

★ ★ ★

بە هەوی دەستەاتی کورد و ..
بە بە دەنگیی موچەخۆرانی لاتی کورد ،
کورد داهێنانەکی تری بە دژهێنا
یان دژهێنانەکی تری بە داهێنا :
مانگی 67 هەژیی بوو .. تەزەکی تریش شلی کەن ،
ئێگەیەنینە 90 هەژ ..
دەنیام دوای نەوەد هەژیش ، شلکردنتان هەر پە ماوە ..
شلکردنتان بە دوای سەد هەژیش داناوە ..!

★ ★ ★

کورد ،
تاکە بوونەوەرەکە
لە مێژووی عیلمی حەیوانا ،
دەی پە پەە لە برین ..
ژیانی پە پەە لە وەین ..
حەوشەکەی پە پەە لە دز ..
کێلە و بەشوراو و سەرکز ،
کەچی هەر دەم ئەکاتەوە ،
هەک بە قاقا پە ئەکەنە ..
ئەمە پەکەنینە هەەە یان پێداکەندنە ، هەەە ؟
ئەمە بە حەیاییە، هەەە ،
یان عەقڵ دەانە ، هەەە؟
ئەم هەموو نوکتەیە
لەکوەیە ..
چەن ئەبارە ؟
ئەمە نوکتەیە یان چەمە شەە بەتەوە ، هەموو جارە؟
یان میزە بە هەی قاچاخا ،
لە سەرەوە دەتە خوارە ؟

★ ★ ★

کاتە بەگانەیەک
تەپ و درەن هەئەسەنە
شار و دەی کورد ئەسوتەنە ..
کورد لە پەا ،
هەەمەت بە بەگانە دەنە ..

بە شەنا ..
بە گەشت و گوزار ..
لە پایتەختی داگیرکەرەکەی ،
خەرج ئەکا ،
سانە ملیاران دەلار ..

* * *

کورد پاوانە بە شەی ،
کورد فەوتاندن ..
تاکە مەرجی کورد لە شەا ،
ئەوەیە بەرامبەر کورد بە ..!

* * *

کورد تەنها یەک کات گەرم ئەبە و
دین و ئیمانی نامەنە و
لە پە دەست ئەکا بە گریان ،
کە میکرەفەنی کەناە ،
یەخەی ئەگرە ..
تەنها ئەو کاتە، خەبەری ئەبەتەوە و
تەئەگا لە هەر چوارلاوە ،
خستوویانەتە ناو دەمی ،
ئەوەی پیسە یان پەاوە ..
ئەگەر شەش ملیەن میکرەفەن ،
لە هەمان کاتا ، بخرەنە بەردەمی
تاک بە تاکی کورد ،
ەی تە دەچە بە چرکەیەک بتوانن لەسەر بە بابەتە کەبنەوە
یەکبوونیان پەرە پە بدەن ..
تە بە کەمە لەبدەن ..

* * *

لە خوای میهرەبان بە زیاد بە ،
بە هەوەی هەموو کوردەکان ،
جارەکی تر
هەرچی کوردە درا بە گان ..
توانیمان ووشەی دەسەات ،
بگەین بە لات و مەنات ..

توانیمان ووشەی فەرمانبەر ،
بکەین بە دەنگدەر ..
بە هاندەر ..یان بە تاودەر ..
توانیمان وشەی جەماوەر ،
پێکەین لە ئاو
بە بە ئاگر ..
هەتا ئەبن بە سەماوەر ..

* * *

کورد کە ئەبە بە فەیلەسوف ،
ئینجا دەمی جێت ئەگرێت و
بە لغاوەیا دەتە خوار ،
کەفاو و لینجاوی جنەو ..
کورد کە ئەگاتە دکتەرا ،
ئینجا ەوخساری ئەگەڕێ و
ئەبە بە دەو ..
تە ناگەم لەم چاو و ەاوە ..
بەەام دەنیام لە گە نا ،
کورد لە گو دروستکراوە ..

لە مەژووی گیانەوەرزانی و
تەنانەت ەووکزانیشا ،
هیچ بەق و
بەەوویەک نییە ،
نان و ئاو و ەوناکی نەبە و
نەیشمرە ..
وشک نەبە و
بە خەی بژی ..
کەچی بە گیرفانی دوو باند ،
کردبەتی و بیکا چەندین شەی گەرمی براکوژیی ..
ئەوە کوردە ..
ئەوە کوردە .. ئەو کورد ..
حەیای نییە ،
مەەن بەچی حەیات برد ..

غەیبەت.. نەوزاد بەندی

بە / ز ... .. س ..س ..ە ...ز ..

باران غەیبەتی تەم لەلا ئەکا ،
ئەمە : چەندەها جار قژیم تەڕ کردووە و ..
نەهاتەتە ژەر چەترەکەت ..
زریانیش هەر غەیبەتی تەم لە لا ئەکا ،
ئەمە : چەند جار هەڵەشەی لافاندنم لە کردووە و ..
نەهاتەتە ئەشکەوتەکەت ..
لە لای درەختەکان بوختان بە تە ئەکەم ،
ئەمم : سەد جار هاتەتە ئەرە و نەهاتووم ..
بەفر غەیبەتی تە ئەکا ،
ئەمە چەند جار پەم وتووە
ەق ئەبیتەوە ، وتوێتی :
کەشە نییە ! من ەاهاتووم ..
لە لای شیعر ، زەر خراپ باسی تە ئەکەم ،
ئەمم : ئەمە لە ووشە کەشکە دروست کە ،
پەکەوە تیایا نەمر بین ..
وەک مەم و زین ،
با لە دوو نەفەر زیاتر بین ..
لافاو دە و غەیبەتت ئەکا ،
ئەمە : تا هەیوانەکەیشیان هاتم و ..
ناونیشانی تەم ،
لە تەمی پەنجەرەکەیان بە هەڵکەی ..
ووتی ناچم . . با بخنکەم !
لە قاوەخانەی غەزەلنووس ،
کوپە قاوە غەیبەتی تەم لەلا ئەکا ،
ئەمە : چەند جار پەم وتووە ،
ئەم تەنیاییە ئەتکوژە ..
وتوێتی جا با بکوژرەم ..
بیرەکەیەک غەیبەتی تەم لە لا ئەکا ،
ئەمە : پەم وتووە بە ناو شیعرەکی ،

با وک شیرین برز بیتو ..
ئ : ناچم ..من خم برزم ..
لای دارکاژکی تزاویی ،
بویژدانان بوختان بـ تـ ئکم ،
ئم : وتی با ژ گاکانی تـ ککینو ..
ئ : جا کوا ؟ خ من هر چوار ورز سوزم ..
مقست غیبتی تـ ئکا ،
ئ : هزار جار پی ئم ،
قژت نابم .. ئو حز ئکا
شپلکی ش دایپش ..
کچی ئ : بیبـ دنا ئیسوتنم ..
ئ : دیاره لـ داخی تـ ،
ش ئفرش ..
لای خم غیبتی تـ ئکم ،
ئم : سانان چندها موچی ئیلهامم لـ ئخوا ..
شیعر و مانیشی کوشتووم ..
خونی دیها کتبی ،
لـ هیچ و خایی شتووم ..
خم باو بـ خم ناکم و
بـ خم ئم : بـ به خوا ؟
کازیو بـ شداریی د و غیبتی تم لـ لا ئکا ..
ئ : سدجار ئاگادارم کردتو ،
پم وتوو با هرسکمان ،
س شممیک بچین بـ شاخ ..
وتوتی : ئوت لگ بـ ،
یک هنگاو نانم گر هموو ئو گایش
داپشر بـ کانیاو و باخ ..
فکخان غیبتی تم لا ئکا ،
ئ سد جار پم وتوو ،
لناو پایتخت دوورکان ،
دیان شقام و ئوتل و
کنار دریا و
م و کاف ،
چاوتان بـ ئگن ، دیار نین ..
چندین گشتی ناو هورکان ،
چندین بلیت..
چندین کورسی ،

چەندین نەورەس ،
چاوتان بە ئەگەن ، دیار نین ..
کچی ئەی : با بەخیان چاوەی بن ..
کە وتوتی قەت ئەمە دەین ؟
یان کە ئەزانە ئەمە کەین ؟
من لای پەنجەرەی نیوە شەو ،
زەر دەی قانە غەیبەتی تە ئەکەم و ..
ئەی م بەس توخوا ئەم باسە لە نەوانمانا دەرنەچە ..
ئەی : نا نا .. خەمت نەبە ..
بەردەوام تەمەن دەتە لام ،
غەیبەتی تەم لە لا ئەکا ..
ئەی : هەمیشە پەی ئەی م ،
وا ئەو پیر بوو ..
لە داخی تە ،
لە دەست و دوژمن زویر بوو ..
ئە هیچ نەبە ،
گەچانەکی بە بکە بە دەست و دیاری ..
لە جیاتی ملپەچ و عەتر و
نیو پوتی مارکەی بوگاتی ، دەنکە حەبی زەغت و
شەکرەت بە دەستەوە بە کە هاتی ..
ئەی : نەخەر ..
کە ئەی من پەش ئەو نامرم
بە نا ەی بمرە لە جیاتی ؟؟!!
خەو غەیبەتی تەم لا ئەکا …

نەوزاد بەندی

ئەمەی شکســـــتخواردوو.. نەوزاد بەندی

ئەمە لە پشت وەنەی کتەبخانەکانەوە،
نەخوەندەواریی خەمان ئەشارینەوە ..

لە پشت تابلۆی ڤان کوخ و پیکاسۆ ،
بەهونەریی خەمان ئەشارینەوە ..
وەکو چۆن براکوژییمان لە پشمەرگایەتیدا چاند ..
وەک چۆن لەسەر پارچەی گومرک ،
خوێنی هەزارانمان ڕژاند ..
وەک چۆن لە پشت تاج و نەجمە و چەک و فیشەکی بێگانە ،
ترس و بیم و ئەژنە لەرزەی خەمان مات دا ..
وەک چۆن کفر و دوو ڕوویمان
لە پشت نوێژ و عەمرە و قورئانا قایم کرد ..
وەک چۆن میراتیی کچانمان وەک شیری دایکمان هەڵقوڵاند
وەک چۆن هەرچی تاوانمانە
لەگەڵ ڕۆژووی عەرەفەدا سانەوە ..!
لەگەڵ ئاوەکی دەستنوێژا ،
شەرانەوە ..!
لەگەڵ یەک دوو دەڵە نزادا ،
هەمووی سفر کرانەوە..!
لە ژێر دەم و قەپزەکی هەڵئاوساوا ،
ڕوخساری هەرچی دوژمنی ئەم خەڵکەیە ، خەی مات داوە ..
وەک چۆن لە پشت ئوتومبیلی دوا مۆدێل و قات و بۆینباخی گران ،
شکستی فەرمانڕەوایی و
ئیدارەمان ، شاردەتەوە ..
ئەمە لە پشت ڕاستییەوە ،
درۆ و فێڵ و نامەردیی ئەشارینەوە ..
لە پشت سناپ و جوانکاریی،
ڕوخساری ناڕەواکانمان شاردەتەوە ..
وەک چۆن داماننکانمان ،
لە پشت نوکتە و قسەی قەڵا ، شاردەتەوە ..
شەقامە دزەوکانمان ،
بە ملیۆنەها ئوتومبیل شاردەتەوە ..
وەک چۆن هەرچی دز و دیلکوژ و گەوادە ، لە پشت ئەنفال و کیمیایی
هەڵەبجەدا خەی مات داوە ..
وەک چۆن داماننی خەزانمان ،
لە پشت پێکەنینی درۆ و
کێک و سەگ و پشیلەدا شاردەتەوە ..
وەک چۆن گەندەڵیمان بە چاخی بەردین ،
لە پشت بورجی ئیفێ و
شەقامەکانی ئەوروپا خەی مات داوە..

گرانییەکانمان ئەوەندە بگرانیان دە ،
لە پارک و
شەقامی بگانیان هەئەکشین ..
شیعرمان بووە بە پەناو ،
کە بیەوە لە پەی ئەکا ..
وەک چەن دەندیمان ،
لە پشت وەنەیەکی دایکە تەرسا و
مەنالیزادا شاردەتەوە..
ئەمە کەیلەیی و نیفاق و سەرشەیی خەمان ،
لە پشتی مەردایەتیی
عومەری کوەی خەتابا ، خەی مات داوە ..
خەپەرستیی تا سەر ئەسقان ،
لە ژەر خواپەرستیەکی ەووکەشدا قایم ئەکەین ..
جەردەمان لە ژەر سەبەری حاتەمی تەی نیشتەجەیە ..
وەک چەن زینا ،
لە ژەر پەردەی سیغە و میسیارا تەپەی ..
ئەمە تەنانەت ناتوانین وەک پشیلە ، پاشماوەکانمان وون بکەین ،
بەوانە ئاودەستخانەکان ..
ئەمە تەنانەت ناتوانین وەک ئاژەەک ، داوای مافەکانمان بکەین ،
بەوانە بە موچەکانمان ..
ئەمە هەلاکە و هیتلەر و سەداممان ،
لە پشت سندوقەکی فەەبازی دەنگدانا شاردەتەوە ..
ئەمە کەمەەکوژیی و کەمەەدزیی و کەمەەکەیلەییمان ،
لە پشت وشەیەکی سەقەتی
پە لە هەەی چاپ و لەژیکیی
دیموکراسیدا مات داوە ..
وەک چەن زەر خەریی و هەەئاوسان ،
لە پشت هەەکانی جیما خەی مات داوە ..
ئەمە حەیای تاراوگە و کەیسی پەنابەریی و کەمپەکانی پەنابەریشمان
بردووە ..
ئەمە خوشکمان هەر بە ناوی ژنی خەمان ، ئاودیوی ئەوروپا کرد و
داشنەزاین .. هەر ئیش بەوا ..!
وەک چەن ترسنەکیی و ملکەچییمان ،
لە ژەر ئایەتەکانی سەبر و
نزا و پاەانەوەدا عەمبار کرد ..
ئەمە تەنانەت حەیای شەیتانیشمان برد ..
حەیای درە و

نیشتمانفرشیی و
خیانتیشمان داچان ..
کی در و خیانت و نیشتمانفرشیی گیشتونت ئم ادیی ؟
تنانت کتبی گینزیش شک بوو ، هیچ گواد نی گوادیی پوانیی
لو جری تمار کردوو و .. نهیچ قحبگلک ئو دخی
قبوکردوو ..
حیای زوی و دارستان و تژی* نیشتجبوون و تاور و شوقه و
ممان برد ..
حیای ورزش ..
حیای ڤیستڤا ..
حیای پشانگا ..
حیای بازرگانیی ..
حیای خات ..
حیای یکم ..دووم و سیمیشمان برد ..
حیای بنگ و
هی کوشتن و
دزی و
شواپیسیشمان برد ..
ئم خخریمان لی پشت ئنترڤیو ، چاوپکوتنا شاردتو ..
ئم گد و ئندامکانی زاوزمان ،
لناو مشک و چاو و گوچک و لووتمانا چاک شاردتو ..
وک چن حیای پرلمان و ژنام و وزارت و پست و پل و
کورسیمان برد ..
حیای ئاتون ..
حیای مرز و
حیای قرز و
حیای لدوان و مایکمان برد ..
وک چن کابرا موچ و داهات و داهاتووی
شش ملین کسی لی پکرد ..
ئم لی پشت سعاتی پاتیک فیلیب و یش و مزر و تسبیح و شانو
خمان مات داو ..
مژوو و شرف و ئینتیما و پیاوتیمان شار بدرکرد ..
ئم حیای کارتی بانکی و کمپیوتر و حوا و داتابیسی
دنیامان برد ..
ئم پردی پوان و بانگش و ای برامبرمان به ژ دی ..
ئم نمر و داهنان و زانک و بوانامی گنجمان تکی جوملی
پاو کرد ..

حیا و شرفی ووتار و هوامان برد ..
کتب و قممان سووتان ..
هرچی بادار و بی بای و ئاژی ،
ئمی جهها ..
دریایش لی بر کلاکی ئمی،
ژنگ گرتی .. ننگی شوا ..تامی گیا .. بگنی کرد ..
ئمیش چ خک و چ حوکمت
لی کلاکیان ببریی بووین ..
ئستا هرچی هی قومار و
سزانی و باندی مافیایه وکو سگ
سیرمان ئکن ..
حاشای موتقیان لکردووین ..

تر نخواردن ،
چاوچنکیی ،
لی پشت حدیس و ئایت و بن هود و کخراوکان ، پارزراون ..
ئمه کوردکوژییمان لی پشت ناوی کوردایتیی و ئی قیبا ،
شاردتو ..
ئمه ئوندی بودین ،
تانجییکی دوو بهاری ئتوانی سد سای حوکممان کا ..
هماتکی وو قرنجاو ، سد سای همانئپنن ..
بزمارکی کوش ئتوانی تا ئبد پنجرمان بکا ..
ئمی مرگمان له پشت جوی وک ئفلام کارتن ، مات داو ..
ئمی حیای باج و بودجی و سامانی زوی و ژر زوی و کلپورمان
تک – تک تکان ..
زانستمان بی قبوی خاس و پاالی ، ئتک کرد و
گیرفانی خکمان به ناوی پاشکوتو ، گسک دا ..
ئویشی هی شکان نبوو ، تکمانشکاند ..
هیچ کسکمان یک نازایی درنبی ..
ئمی نوتمان وکو حوشتر لی هزار لاو سربی ..
هر ئوندی ماو ، دزیی دعوامان لسر تمار کا .. بی : حاشا
! ئم جردییی قبوی ناکم ..
ئمی حیای خای سنووریی و دستوور و پیماننامی نو دوتیی و
ئیمزا و پنجمریشمان برد ..
هر ئوندی ماو ، شیتان
بتی دادگا و
هاوار بکا : حاشا وی لیلا بی خویش ئم ئافاتانم ندیو ..!

ئەم مافیامان لەودیوی ئاپۆی بازاڕ قایم کرد ..
ئەم خەمان عەیبەیکی هەڕ گەورەین ، بۆیە هیچمان پێ عەیب نییە …
ئەم خەمان تاوانێکی هەڕ قورسین ، بۆیە هەموو تاوانێکمان لا
نەمۆ.. ئەم خەمان هەر لە بنچینەدا سوکین ، بۆیە شانمان وا
سوکایەتیی هەئیگرێ .. ئەم خەمان گەستانین ، بۆیە هەموو
جەرکانی ئێشکەنجە و مردن وەرئیگرین ..
لە پیسترین زەنگاوی نەزانیی و زوڵم و نامەردیدا ،
پێش میللەتان ،
پێکی خەمان خواردەتەوە ..
ئەم شەرپەنجەین ، شەرپەنجە ! ، خەمان لە جەستەی دنیادا
شاردەتەوە …

⋆ تێبینی : هەڵەی چاپ نییە .

میللەتێکی خەخەر یان شتگەلێکی هیچ.. نەوزاد بەندی

میللەتی کورد ، لە زیرەکترین میللەتکانە .. هەموو جارە
بەهرەکانی تەدایە ..لە بیرکاری و پزیشکی و سینەما و ئەندازیاری و
هونەر و نوسیندا گەیشتەتە چڵە پڵپە .. بەڵام لە گەشە نیگای
یەکترەوە ، هیچن ..!
تە بەوانە لەو میللەتە ، بە نمونە کچێکی هەڵبجە چەندەها
مەدالیای ئاڵتونی هەیە لە بواری بەرزکردنەوەی قورسایدا ، هیچ
کوردێک باسی ناکا ، ناچارە خەی باسی خەی بکا .. کارەساتێکی چەند
گەورەیە خەت باسی خەت بکەیت لە پیناوی ئەوەی ئەرک وماندووبوونت
وون نەبن ، خەی و مەدالیاکانی بەنە خزمەتی بەرپرسە بودەکانی
کورد ، کەچی ئەوان هەر تەماشایشی نەکەن ..تەنانەت وەک مشکێکی
تەپیو بە مەدالیاکانی بەوانن .. داهێنەری ئوتومبیلی کارەبایی لە
کەمپانیای جەنەڵ مەتۆی ئەمەریکیی ، کوردێکە ، هیچ کوردێک
نایناسە ، ناچارە خەی باسی خەی بکا ، بە بە ئەوەی هیچ کوردێک
دەستخەشیەکی لە بکا ، بە پێچەوانەوە ئەو هەر باسی چالاکی و
داهێنانکانی خەی ئەکا و .. میللەتەکەیشی باوەشک ئەدەن ..

کناکە ئەگەن .. یان تەر جنەوی ئەکەن ..بە درەزن و فشەکەر و هەوە ئەیناسەنن ..پەی ئەمەن ئەگەر پیاو بوویتایە لە شارەزوور یان لە بەستەسەن دروستت کردایە..!
گەورەترین دەرهەنەری سینەمایی کورد ، بە ناچاریی خەی باسی خەی ئەکا ، چونکە هیچ کوردەک باسی ناکا .. گوەی لەناگرن ، کە دەتەوە ، جەرەها پرسیاری شەرمئامەزی لە ئەکەن ، پەی ئەمەن تە دزیت ، با لە ڤەستڤاەی کان یش قازی بەت ، بەام تە دزیت .. گەورەترین گەرانیبەژی ەاپ و جەگرەوەی مایکە جاکسن ، کە کوردە .. نایناسن ..ئەویش بە ناچاریی دەتەوە ناو میللەتەکەی و ..کەناەکی زەر هەژار ، چاوپەکەوتنی لەگەە ئەکا و .پەی ئەمە : باسی خەت بکە!! .. ئەبە خەی باسی خەی بکا .. کەسیش گوەی لە ناگرە ، پەی ئەمەن با بەوا بە ەوشتی وا .. هەزار ناوناتەرەی دوا دەخەن ..
شتەکی چەند سەیرە ، میللەتەک پە بە لە توانا و بەهرە ، بەام هەر خەیان ئەو توانا و بەهرانە بە درە بخەنەوە .. ئەمە لە یاساکانی فیزیادا پەی دەووترەت سفرکردنەوە ، کاتەک چەند هەزەکی زەر گەورە کە دژی یەک ئەبنەوە ، دەرئەنجامەکەی سفرە ..
ئیتر بەو جەرە ، لە کاتەکدا نووسەری زەر گەورەی جیهانیمان هەیە ، بەام لای خەمان دز و درەزن و بە نرخە ..ئەویش ناچار ەائەکا بە ئەوروپا و .. بە دەستەک قاپ ئەشوات و ..بە دەستەکەی تری ەمان ئەنوسە .. کە ئەیەوە بەتەوە ، هەزار جنەوی مزری بە ئامادە ئەکەن ..
پیاوەکی دینداری گەورەی کورد ، لەلایەن دیندارەکانی هاوەیەوە ، جنەو باران ئەکرەت ، ئەکرە بە کافر .. زەندیق .. خوەنی حەاە ئەکرە ..
گەورەترین کەشەی تاکی کورد ئەوەیە ، کە ئەبە واز لە داهەنان بەنە و ناچار بە بە چوارمشقیی لەی دانیشە و .. باسی خەی بە کورد بکا .. مەدالیاکانی ، خەاتەکانی کە میللەتانی تر پەیان داوە ، پیشانیان بدا ، بە ئەوەی پەی بەن درە ئەکەیت ..فشە فش مەکە .. ساەهای ساە ئەو داهەنەرانە باسی خەیان ئەکەن چونکە هیچ کەسەک باسیان ناکات .. نەک هەر باسیان ناکەن ، بەکو تەنانەت ئامادە نین گوەیشیان لە بگرن .. ئەوانیش بە ناچاریی ،بە دەی شکاوەوە ئەمەنەوە بە تاراوگە ، لەوە فەرشی سووریان بە دادەخرە و دەکرەنە پارەزگاری شارە گەورەکانیان وەکو تەفیق بەگی پیرەمەرد کە 20 ساە پارەزگاری شاری ئەماسیای تورکیا بوو ..ەز و نرخاندنیان لەوە بە ئەکرە و .. لەوە ئەمرن ..
کارەساتەکی چەند گەورەیە بەهرەمەندەکی کورد ەووگیر بکەیت لە ئەمەریکا بەتەوە کوردستان ، بە ئەوەی گاەتەی پە بکەیت و پەی

ابوریت و ..وای لە بکەیت لە مامەستای زانکەو ببەتە ئاودەی ئەلکهول و ..لە داخ و مەراقدا بمرە ..
شەرمەزارییەکی تا سەر ئەسقانە ، دانەری ئەلف و بەی زمانی کوردی ، کە دەیەها نەوەی بەرز و باڵا و زیرەکی بنیاتناوە ، ناچار بە سەر هەڵبگرە و لە تاراوگە بمرە .. پەش ئەویشی بمرە ، بە بەرچاوی خەیەوە ، کتەبەکەی لە سیستمی خوەندن شار بەدەر بکرە ، بە ئەوەی بە داخ و گینگەدانەوە بمرە .. کە ئەیشمرە ، هیچ کوردە نەک هەر فرمەسکەکی بە ناڵژە ، تەنانەت هیچ کوردە نازانە مردووە .. هەر بەو ئەلف و بەیەی کە فەری کردوون ، دوو دەە پرسەی بە نانوسرە ..بە پیتەکیش دەی نادرەتەوە ..
ئەمە چەن کارساتەکە ؟ ئەم چ نەخەشییەکە توشی عەقەی ئەم میللەتە بووە ؟ کاتە داهەنەرکانی ناچار ئەکا ، ا بکەن ..خەیان بکوژن .. شەت بن .. جەرەها سوکایەتی و تاوان و بەدەوشتیی بە ئەچنن ، بە ئەوەی لە داهەنان اوەستن .. بە ئەوەی تەک بشکەن .. بتوەنەوە ..دازەن .. حەیایان بچە .. تف لە خەیان و بەهرە و داهەنانەکانیان بکەن ..
لەم ژانەدا هاوەیەکم ، کە بەوانامەیەکی بەرزی هەیە و ..ئەلتەرناتیڤی ئەنتی بایەتیکی دەزیوەتەوە ، هاتبوو باسی داهەنانەکانی خەی بە ئەکردم ، کە هیچ زانکەیەک ..هیچ کەناەک ..هیچ کوردەک حیسابی چە پوشەکیان بە نەکردووە ..چونکە ئەمە میللەتەکی دەندەین ، ئەوانەی داهەنەرن تیایدا ، ئەبە وەک مە و کارئاسک لە حزووریاندا بپاەنەوە و باسی داهەنانەکانیان بکەن ، بە ئەوەی ئەوانیش بیانهاەن ..بیانخەنە ژەر ەحمەتی کەبەکانیانەوە ..بیانخەنە ژەر شەستە بارانی تف و جنەو و سوکایەتییەوە ..
پزیشکەک کە لە ناوجەرگەی ئەوروپادا ، گەورەترین پەفیسەری شەرپەنجە بوو ، لەرەوە موگناتیزە چاوچنەک و دەندەکان ، ایانکەشایەوە بە حیساب پەویستیان پەیەتی و چەن ئەبە خزمەتی بەگانە بکا و ..میللەتەکەیشی لە زەلکاوی شەرپەنجەدا بتلەتەوە ، بەو جەرە وەک چەن شەماە سائیبیان لە سەر کورسی دکتەرا لە ئەمەریکا هەنایەوە بە ئەوەی لەرە سوکایەتیی پەبکەن ، ئەویشیان لە ناوجەرگەی ئەوروپا ، پەش ئەوەی مافی هاووەاتیبوون وەربگرە ، هەنایەوە ..تەماشا ئەکا دەستی دەستی پە ئەکەن ..تەنانەت دامەزراندنەکەی بە تازە ناکەنەوە .. بە ئەوەی تەماشای بکەن کە چەن بەرە بەرە یسوا ئەبە و شەت ئەبە و لەسەر شەقامەکان لە برسا ئەمرە ..ئەمیش پەش ئەوەی کار لە کار بترازە ، پەیوەندی بە ئەوروپاوە ئەکا و .. پەیان ئەە : هاوەیان ! میللەتەکەم خەریکە

وەک حەزرەتی حسێن سەرم ئەبڕن ، چارم چییە ؟
پەی ئەڵێن : گەورەم تۆ ڕازی بیت بەیتەوە بۆ لامان ، ئەمە ئەتخەینە سەرچاومان ..
ئەڵێ : چۆن ئەتوانم بەمەوە ؟ من نە ڕۆگەزنامەی ئەوەم هەیە و نە پاسپۆرت و نە هیچ ..
پەی ئەڵێن :ئەوە بۆ ئەمە لێ بگەڕێ ..
کاتێ ئەچێتە باوەزخانەی ئەو وڵاتە ئەوروپییە لێ ووڵاتی شام ، کابرای باوەز لێ بڕی هەئەستێت و ..پەی ئەڵێ : بەس پەم بڵێ تۆ کێی ، گەورەم ؟
ئەڵێ : بۆچی ؟
ئەڵێ : ئەوەی بۆ تۆ کراوە ، لێ مەڕووی ئەوروپادا بۆ هیچ کەسێک نەکراوە .. هیچ کەسێک بە بێ ڕۆگەزنامە و پاسپۆرتی ئەوروپیی نەیتوانیوە بە شێوەیەکی فەرمیی و لە ڕێی باوەزخانەیەکی ئەوروپییەوە ، بۆ ئەوروپا بڕوات .
تەماشا ئەکەی پەیکەرسازێکی جیهانیی کورد کە لە لیژنەی داڕێژەران و دروستکردنی دراوی جیهاندا ئەندامە ، دەتەوێ لەڕە پەراوێز ئەخرێ ، پەیکەر لەسەر ئەرکی خۆی دروست ئەکا وهەشتا پەی ئەڵێن دزێ .. بۆ ناخی زەویدا ئەیبڕن و تاک شەواڵێک لە پێ ئەکا و لە دوکانێکی بچووکدا تەلی حاجەت شوشتن ئەفرۆشێ ..!
ئیتر بۆ جەرەیە ، سیاسیەکی کورد ، سیاسیەکانی تری کورد ڕیسوا ئەکا ..ئەیانکا بە پەڵێ .. لە بەرامبەردا باسی پەڕۆ و چاکسازییەکانی خۆی ئەکا ، لە هەزار لاوە جنێوی مزری بۆ ئەڕوات .. سیاسیەکانی تریش قەڵەی مەردانەی لە هەئەماڵن ، بۆ هەرشکردنە سەر یەکتری و حەیابردنی یەکتری ..
گەشتیارێ کوردەکان گەشتی ئەستەمبوڵ و کیش و باکوری ئێران و ئەوروپا ئەکەن و پارەکانیان لێوە خەرج ئەکەن ، ناچنە مەهاباد و دیاربەکر و ورمێ و ئیلام ..
تەماشا ئەکەی دوو کورد یەکتری ئەبینن ، یەکێکیان ئەڵێ بەردەرگای خەمان و ئەویشم پاک کردەوە .. ئەوەی تریان لە جیاتی دەستخۆشیی ، پەی ئەڵێ :جائەوە چییە ؟ من هی خەمان و ئەوە و گەڵەکی ئەودیویشم پاک کردەتەوە ..
یەکێکیان ئەڵێ :ئەمشەو سەد لاپەڕەم خوێندەتەوە ..
ئەوەی تریان ئەڵێ : جا سەد لاپەڕە چییە؟ من هەر کاتی نانخواردن ،دووسەدم خوێندەتەوە ..
یەکێکیان ئەڵێ : من چوار
حەج و هەشت عەمرەم کردووە .. ئەوەی تریان ئەڵێ : ئەوەی تۆ هیچ نییە ، من هەشت حەج و شانزە عەمرەم کردووە و شەهیدیشم ! ..

یەکەکیان ئەڵێ : من لە هەشت ساڵزنامەدا ئەنووسم و پێنجا کتێبم بە چاپ گەیاندووە ..
ئەوەی تر ئەڵێ : هیچ نییە ،من هەر لە سکی دایکما بووم کە دوو ئەوەندەی تە کتێب و ووتارم هەبوو ..
کار گەیشتۆتە ئەوەی سەرکردەی کورد هەبووە لەڵێی کوردا شەهید بووە ..یان بیست ساڵە لە زیندانداید ، کەچی کورد جنێویان پێ ئەدەن ..
یان لە باشترین حاڵەتدا ، پشتگوێیان ئەخەن ، وەک ئەوەی هەر هیچ نەبووبن ..بەو جۆرە ..
ئەمەیش دەرئەنجامی سەیر و گاڵتەجاڕی لە سەرچاوە ئەگرێ ، بە نمونە سەیر ئەکەیت کەناڵێ کوردییەکان ێیکلام بە کاڵای دوژمنانی کورد ئەکەن و بازاڕیان بە پێدا ئەکەن ، لە بەرامبەردا کاڵا ناوخێیەکان سووک و ێیسوا وخراپ نیشان ئەدەن ..بەو جۆرە بازاڕەکانی کوردستان ئەبنە بازاڕی کاڵاکانی دوژمنانی کوردستان و بە شانازیشەوە ئەو پڕسە قزۆنە ئەنجام ئەدەن ..
تەماشا ئەکەیت ، هەزاران ووتار لەسەر چیرۆکی مەباسان و چیخۆف و ئەدگار ئالن پۆ ئەنووسن ، بەڵام تەنانەت دەڵێکیش لەسەر چیرۆکێکی حەسەن قزڵچی و حسێن عارف و کاوس قەفتان نانووسن .. تەنانەت گەنجێکی ئەمڕۆ نازانێ کاوس قەفتان و ئەحلام مەنسوور کێن و چ کارە بوون .. بەڵام ئەوەندە بابەتیان لەسەر کافکا و تەڵستۆی و ئەرهان پاموک و بەرخیس خوەندەتەوە وا ئەزانن ئەوانن باوکی ئەدەبی کوردیی .. کەسێک باس لە ووتارە ڕەخنەگرییە دوور و درێژەکانی فوئاد مەجید میسری ناکات ..نازانن ئەنوەر قادر محەمەد و عەبدوڵا پێشەو کێن و خەریکی چین .. بەڵام ئاگاداری شیعرەکانی فروخ وسوهراپ و نازم حیکمەت وئامبەڕن ..
ئەم دەخە سەیر و ترسناکە وا ئەکات ئەو کەمەگایە بگەن بکات .. تیایدا کرم و مار سەر دەربێنن و ببن بە کەسی باڵا و بەرپرس .. هەتا بێ ، کرم و مارەکان گەورەتر بن و.. کەلاکی کەمەگایش قزۆنتر و بگەنتر بێ ..
تیایدا هیچ شانازی و شەرمەندیی و پیاوەتییەک نەمێنێ .. مرۆڤەکانی بێ ماف و بێ گوزەران و کێڵە و سووک بن ، لەوێش ناخۆشتر ، شانازیی بێ بێ مافی و بێ گوزەرانی و کێڵایەتیی و سوکایەتیەوە بکەن .. هەندێکیان بە تاقیکردنەوەی خوایی بێندەکانی لێکی بدەنەوە کە ئارامگرتن لەسەریان ، بەهەشتی تیا دەست دەکەوێت وەک پاداشت ..
هەندێکی تریشیان بە قەناغە تاریکەکانی مێژووی دابنێن و چاوەڕوان بن تا قەناغی ڕێنیسانسی کوردیی دێت ..!
هەندێکی تریش لایان وابێ ژیان هەر وایە و .. کەمەگا هەر وایە ..

لە کاتەکدا چاڵەکە وهەموویان پەکەوە هەڵیانکەندووە و.. هەموویشیان پەکەوە تەیکەوتوون .. هەموویشیان پەکەوە لە کەشمە کەشمی ئەوەدان کەسیان لە چاڵەکە دەرباز نەبن ، وەکو چەن تورکەکان بە خەڵکی ناوچاڵەکە پەناسەی کورد ئەکەن .

بە شەقامی کاک ئەحمەدی شەخا.. چیرەکی : نەوزاد بەندی

— —

(ئەزانی بە ؟ ژنبرامە هەشتا نانەکی لە ماەما نەخواردووە …) ..(شتی قورس هەڵئەگرین ، ڵەحم بە بەبەڵکانی پشتمان ناکەین ..) ..(ئەزانی ئەستا تەعین بووە ؟ یەعنی باران بە ، بەفر بە ، ڵەشەبا بە ، ئەو حەقی نییە مەعاشەکەی بە بەستراوە) .. (ئە خەڵکەکە ئەو وەزعەی پە خەشە ، فەرموو ئەویش دەنگدان ..) ..(هەموو شتەکمان پەچاوەتەوە ، چاوەڵەی قاچاخچییەکەین ، ئەڵە ئەم چەند ڵەژە لەسەرم ڵاوەستن) ..(ئارەزووی خەتە ، من وەک خەم جلی لەنگە نەبە ، لەبەری ناکەم) ..(هەنار لەوە گرانتر بوو ، سەیارەکەیشم نە کلاجی تیا ما ، نە بانس) .. (وەڵا خە من تمەنیشم کەی ..) ..(بەوا بکە ئەیدەم بە دەمیا ، وەڵا بیللا وا دایئەپەڵسم بە حەوت پشتی عاقە ئەکەم ..) ..(درەنگ لە خەو هەڵسام ..) ..(ناتوانم ، من ئیشی وا ناکەم ..) ..(ئەو خەی حەز ئەکا جنەوی پە بدرە ، خەتای کەس نییە) ..(براکەم ! یەک جار ئەووترە زستان ساردە) ..(حەز ئەکەم لەوە خراپترمان بەسەر بە ..) ..(وەڵا خراپ نەبوو ، بەس زەر ماندوو بووین ، دوانزە سەعات لەناو ئەتەبیسا بووین) ..(لەرزم لەهاتووە ، سەنەوی و ئیجازەکەیشم وا تەواو ئەبن ، ئەبە بەڵمە ناو ڵەژی حەشرەکەوە) ..(دزن ، دز .. تە بە تەمای چیت ؟) ..(فەرعەکی تریشی کردەتەوە ، بەس بەینی خەمان بە ، دەستی گەڵیوە) ..(ئەویش سوکە .. ئاااای چەنە سوکە ..) ..(دانەیەکیش بە من بکەڵ ..) ..(هەمووی گەشتی هیندییە ، وەڵا ..تە ئەم کوردە وا ئەناسی ؟ تەزە دوگی خەمانەی پیا ئەتوەننەوە و یەڵا و بەایەوە) .. (کاکە ، ژنی چی ؟ من خەیشم پە بەخەو ناکرە ..) ..(بەڵام

شتەکە بەو جەرە بوو .. لەرە خەک وەک هەپەکە ، یەک دوو حەرەکە زیاتر هیچی تر نازانن) ..(بابە ، کتەبی چی ؟ کتەب و ئەم میللەتە ؟ ..) .. (زەر پیس دەوەمەند بوو ، بەوا بکە کاتی خەی باوکی ئەهات بە ئاشەکەی باپیرم ، سواەی ووردە برنج و کەپەک و شتی ئەکرد) ..(شیعرەکانی جوانن ، بەام خەی زەر بە ئەخلاقە ..) ..(دووری بە مەە خەم بکوژم) ..(کەیفی خەیەتی ، من ژیانی خەم بە ئەو تەک نادەم) ..(ئەمەیش ئەمسا خەرمان نەکرد) ..(وەاهی با پەت بەم هەمووی بەتاە ، بەس ئەشەوبیلا نوەژەکان جەی خەیان ئەگرن) ..(ئەستایش خەریکی تەقریر نوسینە) ..(من لە سبەینەو دەست پە ئەکەم) .. (ئە بەە وایە ، بەام وەرە قسە بە خەی بکە ، بزانە مەشکت ناتەقەنە ..) ..(هەتا دوو سە ژ لەی ئەوەستم ، تەواو تەحەمولم نەما) ..(ئەزانم ، کوەی چاکە .. مەوقیفیشی هەیە) ..(کورە کاریزمای چی ؟ تە تەواوی ؟) ..(بە جدیتە ؟ وەا بە عاقەم ئەزانیت) ..(ئەم عەسرە دوو کیلەم فرەشتووە ، ئەوەی ماوەتەوە تا سبەینە ئەترشە !) ..(نەوەا ، مەیە ..بەخوا تاقەتی کەسم نەماوە ..) ..(بەە ، چوار مانگم ماوە ، ئیتر نەجاتم ئەبە) ..(حەلی تری نەبوو ، تەاقم دا) ..(ئەریش ئەو خراپە نییە ، دنیا هەمووی تەکچووە) ..(کورە پیاوی خەیانە) .. (لای بە برا ؟ سەیری ئیخباری چی ئەکەی ؟) ..(ئە باشە ، بەس بەخوا مریشکەکەی بەنساردە) ..(زەر سوپاس ، جا ئەویش هی تەیە ..) ..(ئەرە دوەنە شەو ئەو زرمەیە چی بوو ؟) ..(خەی عەریزەکەی بە نووسیم ، بە دەستی خەی ..) ..(بەخوا بووە بە فلیم) ..(خەکەکە هەر یەکەی لە ئاشە ئەکا ، شەشی چی ؟) ..(هەر یەکەم ژ زانیم دز و یسوایە) ..(گەندەیی چی ؟ ئەمەیش بچینە ئەو شوەنە لەو باشتر نابین) ..(چوار جار تەلەفەنم بە کرد ، هەی نەگرت ، چی لە بکەم ؟) ..(خەتای ئەو نییە ..) ..(خەی وازم لە ناهەنە ، ئەە نەیەی خەم ئەسوتەنم) .. (قەت پاسکیل بە منا مەکە بە تایبەت بە کچ) ..(ئیتر شەوان کارەباکە ئەبەن ..تەواو ، ئەبەتەوە بە تەویلە) ..(من حەقم نییە بە سەریانەوە ، خوای ئەکرد دایکی یەکیان ئە...ا) ..(ئە ئەوە کەی بوو ؟ بیست سا پەش ئەستا ..) ..(گەوادی وا تا دوەنە بوو سوەندی بەسەری لینین ئەخوارد) ..(خەی داوای کرد ، من ئاگام لە نەبوو) ..(ئە وا جگەریشم تەرک کرد ، چی ئەبە ؟ سە چوار سا زیاتر لەم زەنگاوەدا ..) ..(چوار ژنی هەیە ، هەشتا چاوی بزە ..) ..(ئەمجارە ەک پیایا ئەکەشم ..) ..(دوەنە شەو سەعات سەی بەرەبەیان هاتینەوە ، خەک ئەستا هیچی ناخەون) ..(سەر وپەکە زوو کوەا ؟) ..(تیک تەکی چی ؟ بە بیلاهی ئەو خەکە هەمووی شەت بوون) ..(جا

خیاتییک ئکا ، بوا ناکم کس شان با لە شانی) ..(گویش بە دلیڤریی بە ، هەمووی ئخن) ..(من وک تە نیم ، مەمکە بە ڤیفیقی خت) ..(بە تەمام بیفرشم ..جا خوا نکا بتەو شتە بفرشی ، بت ئکن بە پوش) ..(ئویش حزی ئکرد ، بەام باوک و براکی نیانهشت) ..(ئە وا تەواویشت کرد ، خە ئەو جادانە پن لە خریجی کولیه و مەعهد کس کریان پە نابەستتەو) ..(ئزانی مامی کیە ؟ بیە وا لئخە) ..(خبەخشییکە لە هیچ باشترە ، پیاو لە ماوە دی ئتقە) ..(باوک نییە ، ەک سگی هار) ..(من تەداخولیان ناکم ، ئەوندم ووت و سوودی نبوو ، تەواو ..) ..(منا ؟ بە تەمای منایت خزمەتت بکن ؟) ..(باوکم بە شرفم درە ئکی) ..(بە دوو سا ئچە دایبی پە هەئگرین ، لە وزعکاین مگر ئەو خوایه …) .. (ئەوانیش ئتیزمکیان هەیە) ..(ورە زلام بە ەژی ەوناک شیعری ئم و ئەو بدزی) .. (ئە منای یک کەان بووین ، بس ئیتر چی ئەی ، ئەو ئەو و ..ئمیش منم کە ئمبینی ..) ..(تزە ورقی غاری تکە ، عیبی نامنە) ..(ئمیش لە هیران و نازنینەو هاتینەو ، توخوا ئەو ەگایە ؟) ..(بەە .. ئرووا حبلی شوکی پچاوە ..) ..(سگبابانە دوو پاس لسر جادکان دانانن ، مەعقولە ملینک کس ملینک سیارە..) .. (دستاوی خشە ، بس زر ئەە ..) .. (بسری خاە هەمووی یک بزمە) .. (ماستکی خراپ نییە ، بس بخوا شیری وشکی تکە نکا ، حجکی قبوە نابە ..) ..(یک دان بە سد دلار پە ئکاتەو ، بریش ناکەو) ..(جا من حقم چییە ؟ خوای ئکرد ئیانتپان) ..(ئاگاتان لە بومللرزکی دونە شو بوو ؟) ..(ئها وک ەوی چن خی مت کردووە و ورتی لەو نایت ؟ جارانیش کە لە ژر قنریا بوو ، مشکی بردبووین) ..(بس سیواک .. تا ئستا مەعجونی دانم ..) .. (دونە بینیم ، ملی حیز کرد و خی لە گل کردم) ..(جارکی تر لەو مزگوتە نوژ ناکم) ..(ئە ئویش هر کورد نییە ؟ بە تەمای نیسن ماندلا بە ؟ وەا بیلا لەوان بە ئخلاقترە) ..(نازانم ، بس فحسکانی پاک بوون) ..(ئزانی ەک بە علاگکەو کردمه ناو تنکی خەکە) ..(ئیهاوار ، ئمە بازاە یان کوەو ؟) .. (بیشتپم ناچم بە لای دکتر ، دکتری چی ؟ بە کرامتم بس خەک ەووتاونەویە) ..(بزانە گوت لە پکنینک ئبە ؟) .. (وەا ئستا دوامکم داوە بە کرە) ..(ئە برا ئمیش وک کوت و سعودیە نوتمان هەیە ..) ..(حز ئکم چاوم کور بە نیبینم) ..(تە چوار پنج سالی کە سیری کە ، بزانە عرب نابن بە زرینە) ..(نازانم ، هر کس ئبینی فتح سدری بە ئکن ..وک تئسیساتی ئاوی لە هاتووە

) ..(در ئکا ، تیش عقت هب گوی ب ناگری ، جائن مچ
ب لای) ..(ئ برا ل سیتری منا نماون ، ووی بابی ئو ش
ب منا ئخاتو) ..(ئوی منیش کیلمتر سفر بوو ، بس ب
خوا ب یک توور) ..(ئ باش دم ، بام کی بین ؟) ..(
منیش خشم ئو ، بس قسی ق ، پارت پ نبوو ل پنایکا
خت مات د تا ملکلموت د) ..(س چوار واستم ب کردوو ،
لو مکتب ورینا گرن ، موعدلکیشی نو و شش) ..(وا
ئن گشتی م ، بس چن وا هرزان ؟) ..(هر سر سلامت ب
) ..(نابخمان هیچ دروست کین) ..(توخوا ئم میللتین یان
عیللتین ؟) ..(ئ د ور ت قسی لگ بک ..) ..(برا
گورکی فیقم ، ناتوانم هیچ بم) ..(ب استی ب ئدب ،
باش ئم تریق نابتو ؟) ..(کاک گیان خک ازین) ..(
باب ،لگ سیدلی و موختبر و سنرا شریک) ..(ئستایش
ک ئیبینم دم ئکرتو ، زر سیر) .. (هر دوو ژ ، جا
ئنو ناو قاوغکانی خیان) ..(بخوا شانز درزی ، ب هشت
دفتر دلار) ..(هشتا همات و سمکانی جلیان جیما و
ترنتیم ماو) ..(ئو خی ب چی ئزان ؟ لای من یک تاک پاو
) ..(ئ چوزانم هایدرلیکی قبری باوکی تکردبوو . گکی
هسان) ..(برنجی تیا نب ، تر نابم) ..(جا هر ئو ؟
بوا بک وار و وخیان لسر خیان و مناکانیان تاپ کردوو)
..(پیاو نازان گو ل چی بگر ؟ وایان لکردووی بوا ب بانگی
موحمدیش نکی) ..(سعاتکی پلیکایه) ..(دتوخوا گو
ئدیت چی ؟) .. (نوا ئستا نوژ ناکم) ..(بس تقاعود
بم ، ئم ..گوی سگی ت ئکم) ..(هونری چی ؟ نبی ب پیاوی
حیزب ، شکسپیریس بی ، یسوات ئکن) ..(ئ خش ل ئوروپا قاچ
بخیت سر قاچ و دربارى ئم سرسریخانی بنوسیت) ..(من ل
نقیات نب ، سرناکوم) ..(عملیاتی ب مک ، خراپتر ئب
) ..(بس ئویان بنزینکی باش) ..(ئ خک قس ناکا ، هر
باش سواریشمان نابن) ..(حرام ، باب ..شتی وا نکی ، ئی
ئو خک گوناحیان چی دلار ب 150 ئکن) ..(ئیتر بوو ب
مدل ، وک لوتقرتاندنکی لهاتوو) ..(توخوا جاران یک نوع
چیمنت نبوو ؟ ئستا پنجا نوع هی و ..هموویشی درزی ت
ئب) ..(ئمان خیان ل ئمانیاو ئیهنن ، تقلیدیش ناکر
) ..(یعنی ئیلا ئب شاش 75 ب ؟) ..(وا سوودی نیی ، حز
ئکی پیشی ب) ..(جا ب کوی ئبن ؟ ئیشا ب تپیویی
ئیانبینین) ..(ئاتونی چی ؟ ئم خک زر ب دماغن) ..(ب
ئارزووی خت ، من هر ئو شک ئبم) ..(سد سا ل باو

باپیرانەوە بەیان ماوەتەوە) ..(پشی زوو تەقەی تە ئەکەوە ئاگادار بە) ..(سەدام حسەن چی بەسەرهات ؟ قابیلە لە سەدام حسەن موهیمتر بن ؟) .. (ئەستا ئەوانەی کەرکوکیش گرانجان بوون) ..(وەلا هەمووی ببە بە مە ، ئەم زاتە سەر ناکا بە مەکا) ..(من یەکەم کەسم کە ئیمزای ئەکەم) ..(ەاستە دز کوەی دزە ، بەس مەوقیفی جوانیشی هەیە) ..(توخوا ئەوە شارە ؟) ..(بەە .. ەک تەقەی لەکردووە و کوشتوەتی ، کەسیش گونی نەگرتووە) ..(باشە وەلاهی سەیرە ، تە وەرە شش ملیەن کەس ئاوا خەسەنرا بن .. شش ملیەن پشیلە بوونایە باشتر بوو) ..(ئاگاداری خەت بە ، قسە لەملا و لا فەە مەدە) ..(هەشتا بیری ئەکەم ، ئەزانی چەن ساەە ؟) ..(ئەستا ئەم بەزمەیش داهاتووە) .. (هەتا من مابم نابە ئەم حوکمەتە ئیستیفادەی فلسەکم لە بکا) .. (کەدی خاشاکەکم لەکردەوە و کردم بە قەبری باوکیانا) .. (ئەویش فەی ،تەواو)..(دە گوبخە . . ەیسوا) ..(وەرە بانگیان کە .. ئەوە مەبایلەکەی من ، یەک یەک ئاگاداریان کەرەوە ، بزانە چەندیان دەن) ..(خەی کە بووی بە فەرمانبەر ئیتر ئەبی بە کەیلە) ..(ەانک و چەغیەک ئەدوورە ، ەەک قاەبیی) ..(خوا هەەناگرە هات بە ماەمان و عوزرخوایی هەنایەوە ، ئە منیش چی بکەم ؟ لەی خەش بووم) ..(بەوا بکە بە دوو سەعات تەقەم لە هەستاند) ..(بەخوا هەر نانسکیەکەیە) .. (وەلاهیی من لە فەقیریی بەزار نیم ، بەس ئەم گەوادانە ئەبینم بە ڤەلا و سەیارەی ئاخر مەدەلەوە خەریکە دەم ئەتەق ، بە بە ئەوەی پوشکیان نابەتە سەر پوشە ..) …(منیش بەم کەی ، چی بکەم ؟ بەخوا یەک CD بە 65 هەزارە ..ئەمەیان سی دیەکانی زەر گرانن) ..(هەر لەرە وایە ، هەتا ئیش زیاتر بکەی ، فەقیرتر ئەبی ..هەرچی ملیەنەریشە وەک مانگای مالوان لەی کەووتوون ، یەک دەپە عارەقیان نەەشتووە) ..(کوەکەی منیش دەرجەی نەهنا) ..(فەر بووە هەتا نەبە بە زستان ، داوای ئایسکرەم ناکا) ..(بەە، کاکم ئەستا قایپ ئەکەشە)..(ئیتر دنیا هەر وایە ، بە تەمای چیت لە دنیا ؟) ..(هاکا فەرتەنەکە دەستە پە کرد) .. (نازانم ، دونە بوو ، پەرە بوو ، چووم بە لای .. هیچ فەرقی نەکردووە) ..(جا برا ئەوان چی دەربەستن ؟ یا ئەەەای ئەکرد مەکتەب و خەستەخانەیش دائەخران .. بە خەیان باشترە ، هەرچی مەکتەب و خەستەخانەی ئەهلیی هەیە هی خەیانە) .. (هیچ مەشکی نەسووتانوم ، ئا ئەم کەناەانە .. ئاخر بەس پەم بەە چ سودکیان هەبووە ؟) .. (بەخوا منیش ئەەەم) ..(وەلاەا بە منیشی کەی بوو) ..(ئەەەن نانی جەیە ، ئیتر خەیان و خوای خەیان) ..(سە مانگیەکەم حەوت ونیوە ، عیلاجیش ناخوم !) ..(جا چی تە ئەچە ؟ چوار بلەک ئەبەن بە حەوادا و ئەەەن بە

دوانزە دەفتەر) ..(نامەیەکی بە ناردم ، جوابم نەدایەوە) ..(خورماکەی جوان بوو) ..(بەخوا بەنغالییەکی عەبوسە ، لەبەر دایکم نەبووایە دەرم ئەکرد) ..(پف لەو هاندە سینییە ،بەچی دانیەکی تە هەڵنایەی ؟) ..(هەموو عەسرە لەوەم) ..(پاریش پەم کردەوە ، دەرنەچوو) ..(داشبوەکەت کامیل بە ئەگەڵن) ..(وەڵا ئەوەی من دوو ملیۆن کامەرای تیا بوو) ..(خە عەیبیشی نییە بەڵام منداڵکانی من نایخۆن) …(ئەستا هەر لەبەردەرگا پارەکە وەرئەگرن) ..(بەخوا دەم و قەپۆزەکی ناشیرینی هەیە) ..(تە وەرە زەلام سەعاتەکەی دەستت بایی ملیۆنێک دەلار بە) ..(کەکتەلەکەم مرد) ..(ئەها، ئەو پەرلەمەنتارەی کە دەبە ئاوەکەی وەشان ..) ..(خزمی خەیان نەبە شتی بە بەاو ناکەنەوە) ..(ەقت لە هەر کەسە بە دەعای ئەوەی لە بکە ئیشی بکەوتە کورد) ..(ئەستا کەلانە ئاگر ئەکاتەوە) .. (جا بەچی بە سندوق ؟) … ….هتد ..

ستیڤانیش مرد.. شیعری نەوزاد بەندی

(بە مەرگی ستیڤان شەمزینیی)

بە دوو دڵە ..تەنها دوو دڵە ،
ووتیان ستیڤان جێی هەشتین ،
ئەو پیاوەی پە بوو لە نووسین ..
ئەوەی بەناو
ئەو هەموو جەنگەدا ڕەیشت و
قەت تەکنەشکا
ئەوەی بە شەقاما ئەڕەیشت ،
بە لەزمە ووشەی لە ئەتکا ..
لە نانەوا ، تا سەرەی ئەهات ،
ئەو ناوەی پە ئەکرد
لە باڵی شیعر ..
ئەو کوڵی پەنوس و ..
نەوەی لاپەڕە بوو ..

قامکەکانی نە دەمەنچەیان گرتبوو ..
نە دار لاستیک ..
نە قەچەقانی ..
نەجارە مشتەکییەکی وەشان ..
دەست سپی بوو ، ستیڤان ، زۆر دەست سپی بوو ،
لە قەبارەم زیاتر ، هیچ شتێ
لای ئەو نەبوو ..
لەناو ئەو هەموو فیشەک و
بەرد و تاوەردا ، وەکو
فڕۆکەیەکی عاشق بە حوجرە ،
هەمیشە ،
بە چوار دەوری کتوبا تەوافی ئەکرد ..
لە لایەک ژوانی هەناوە و ..
لە لایەک بە دوای ئەستێرەی کشاوی میللەتەکەیدا ،
داوای ژیان و مافی ئەکرد ..
ئەو لە شارەکی ژەنگاوی و
میللەتەکی خوساوەدا ،
خەونی یوتۆپیای ئەبینی ..
لەناو ئەو هەموو عەشرەتە ،
بە تیشەرتەک و
کاوبۆوە ..
لە ژێر کاسکەتەکەیەوە ،
خەونی دوور و جیای ئەبینی ..
ئەو هەورە بوو لە ووشە و پیت ،
لە هەموو شوێنە ئەباری ..
تەنها بە دوو دەم ، نوسییان ،
ستیڤان مرد ..
دوو دەم ..
دوو دەمی ناچاریی ..
ئیتر باسی ئەو قەڵەمانیان نەکرد ،
کە لەدوای ئەو هەتیو کەوتن ..
باسی ئەو لاپەڕە بەوژن و ..
ئەو شیعرە بەو پیاوانە ..
باسی جینۆسایدی پیت و ..
ئەو هەموو کتێبە مات و
تاساوانە ..
باسی ئەو ئەبازە چەمی

کە بە ئەو ،
نەیزانی چی بکا ..
بە کوێ بەوا ..
ئەو زەردەخەنە تاساوە و ..
ئەو هەناسە سوارانەی
کە هیچ لەوە ،
کە هیچ سنگە ،
مافی مانەوەی پە نادا ..
لەرە بە دوو دڵە ئەتکوژن ..
بە چلەیەکی ماتەمینیی ،
مەرگت دووپات ئەکەنەوە ..
گڵەوشار و
ئازاری دابەانکەت ،
جەندەها قات ئەکەنەوە ..
کەس ناپرسە ،
بەچی لەسەر ئەم مەرزە ،
نووسەر وا لە پە ئەمرن ؟
کەچی تابە ،
سمڵەی سیاسیی ڕەشتر ..
شەوانی سیاسیی سوورتر ..
ملیاری سیاسیی زیاتر ..
ملی سیاسیی پانترە ؟
کەس ناپرسە ،
بەچی نووسەر لەم سەر مەرزە ،
وا غەریب و
نەخۆش و
مات و
هەژارن ؟
وا بە کەس و
تەنیا و
وون و
بریندارن ؟
بە دوو دڵە ،
تەنها بە دوو دڵە ،
نوسیبوویان ستیڤان مرد ..
ئیتر
باسی ئەو هەموو پیتەیان نەکرد ،

کە بە برستی و تینوێتیی ،
کوێرویان کرد ..
باسی ئەو هەموو تیرۆژ و
تیشکی خۆرەی
داوای ئیقامەی شۆیان کرد ..
ئەو هەموو مەز و کورسییەی
لە چاوگەی بەداریی ئەودا ،
لەک ئەترازەن و ئەپرتکەن ..
ئەو هەنگاوە نەنراوانەی
لە ژێر پێچکەی
تەنکەرە نەوتکا ،
یەک یەک زیندەبچاڵ ئەکرەن ..
بە دوو دڵ ، ستیڤان مرد و ..
بەنەوێ دیۆخانی
سیاسییە هەمیشە سمێڵ ڕەشکان ..
سیاسییە نەمرە
کچگەڵ خۆرە
ئاسکخۆرە
چاوگەشکان …

تازە کردنەوە.. شیعری نەوزادبەندی

لە کۆتاییدا ،
مەڕوومان
دیسان ، دووبارە کردەوە ..
دەردی دەمان ،
دیسان بەچارە کردەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

ناسنامە کۆنەکانتانمان

(ئ□و□ی پیس و خو□ناویی بوون)،
وا ئ□مجار□یش نو□ کرد□و□..
ئاگری د□ی ه□تیو و
ه□ژارانمان ،
جار□کی تر پ□ کرد□و□ ..
د□ستمان ل□ خ□وی غ□ف□□تا ،
ج□رگی تو□ تو□ی
ه□مدیسان تو□ تو□ کرد□و□ ..

پ□نج□ ه□□و□ریو□کانمان ،
ل□ ز□لکاوا
ک□کرد□و□ و ..
ف□ری چ□پ□□مان کردن□و□ ..
ئ□و ک□تران□ی کوشتبووتان ،
ف□ری ت□قل□مان کردن□و□ ..
لولاق□ شکاو□کانمان ،
بوون□و□ قوربانی س□ما ،
ژانمان ل□ بیر بردن□و□ ..

ب□ ئوتووی سارد ،
توو□□یی □وخسارمان
جوان و لوس کرد□و□ ..
ل□ ب□رامب□ر □استی و
ویژدان ،
زوو خ□مان ع□بوس کرد□و□ ..
ب□ دا□وخاویی ،
چووین□و□ خ□یا□ پ□او ..
ت□نان□ت ش□یتانیش وو□ بوو ،
و□□ بوو ، ئ□یووت :
ئ□م□ مر□ڤن یان پ□□او ..!؟

ل□ ک□تاییدا ه□مدیسان ،
گ□ز□ک□مان ک□وت□ خوار و ..
شکا و ..
ب□ ئاو گ□□این□و□ ..
ن□ تینو□تیمان ل□ بیر بوو ..
ن□ برس□تیی ..
ب□ ئاسانیی ، د□□این□و□ ..

پیرەزتان بێ ،
هەوێ تەنکەر
گەلێ تاوەر
جوانکیلەی سپی و
هەش ئەسمەر ..
ملیارەها ملیار .. ملیار ..
دینار ..یەرێ ..
پاوەن ..دەلار ..
ملیەنەها مەترێ دوجای
شارچکێ و شار ..
پیرەزتان بێ ،
بەینی شاخ
سووتانی دار ..
قوتدانی خەر و خەرات و
سەر و ژەرەوەی داهات و
جادێ و بازاڕ ..
زەوی .. ئاسمان ..
قوتی کافر و خواناسمان ..
خەمتان نەبێ ،
ئەوەی وورتەی لێ بێتە دەر
ئەیخەینە ژەر پەی جەماوەر

ئەستا ئیتر ،
دوای ئەوەی بێ زەرینەی دەنگ
ەازی و هەزامەندین لێتان ..
چاوەوانین ،
بمانخەنەوێ ژەر پێتان ..
بەهام بێ لیست دایبەزنن ،
با مافمان نەخورێ ،
بزانین
کەمان بێ پەهاوی کێتان ..

نەمبینیت.. شیعری نەوزاد بەندی

پێش ئەوەی بگەمە وەستگەی مردن ،
بە لایەنیی خەم ڕادگەیەنم لە ژیان ..
وەک ئەوەی کە ڕژامە ناو ئاوەڕۆی کوردستان ،
بە لایەنیی خەم ڕاگەیاند لە خوێندن ..
لە پێشکەوتن .. لە داهێنان ..
بەلایەنیی خەم ڕاگەیاند لە پێکەنین ،
پێش گەیشتنی تاوی ناوختی گریان ..
لە تەوێ نزیکتر بووم لە خەم ..
یەک هەناسە لە نەوانماندا مابوو ..
یەک هەنگاو کەمتر ، ئەمزانیی ،
هەگرم بیت ، هیچی تازەم پێ نییە بێت ،
پێش گەیشتنی دەنگی باران ،
بە لایەنیی خەمم ڕاگەیاند لە هەورەکان ..
بە شەقاما ئەڕۆیشتم و ..
شەم لەگەڵ هەنگاوەکان ڕائەگەیاند ..
ئەو لەو دوورەوە منی دەزیوە ،
من لەم نزیکەوە ئەوم نەبینی ..
بووین بە قوربانی دابڕان ..
پێش گەیشتنی لیستی مردنی ئەمشەو ،
بەلایەنی خەم لەم تەنەکەی خەڵە ڕاگەیاند ..

شتی تریش ..

ـــ نەوزاد بەندی ـــ

لە بەرچی نامدەزیتەوە؟.. شیعری نەوزاد بەندی

بۆچی بەدواما ناگەڕی ،
لە شوێنە بمدەزیتەوە ؟

لە ترافیکلایتا تەنیشتم
سەیرم ئەکا ،
ئەم ئەو و ..
ئەستا هەمئەگرەتەو ..!
لە باخەکی
پارکی ئازادی ،
عەینەکە ،
زەر بە دیقەت بەم ئەوانە ..
ئەم ئەو و ..
تا دەم بە لای ،
پە دەچە ببورەتەو ..
بەچی بە دواما ناگەی ؟
سمە فشە ،
ئاد فرەندە ئەنرەت و ..
ئەم ئەو ..
بە دەمامکەو ، ئەیەو
بە وەرانەکە بەتەو ..
بەچی بە دواما ناگەی ؟
من نەمبینیوی ،
نازانم تە چەن چەنیت ..
تەنانەت لە فیلمەکانا ،
کاراکتەر
بە تەنیا بمەنەتەو ،
ئەم ئەو ..
تە بەی نەمدەزەتەو ؟

بە بە ئەدرەس ،
لەناو ملیەنەها کەسا ،
کە نازانم تە چەن چەنیت ،
هەنگاوەکانم وە ئەبن ،
چاوم وەک تەیرەکی ترساو ،
لە هیچ کوە نانیشەتەو ..

لە قەباغیی شەقامە ،
لە پە ماشەنە ئەوەستە ،
دەرگای سەکن ئەکرەتەو ،
شکم نامەنە کە تەیت و

ئەو کورسیە ،
بە من نەبە ،
بە هیچ کەس پە ناکرێتەوە ..
حەوشەیەکی پە لە گوڵای
هەژاوی جەنگی پایيز ..
درەختەکی ،
بە کوڵ ئەگری و
چەن ئەکەم ژیر نابەتەوە ،
ئەمم ئەوە و ..
بە من نەبە ،
دڵی بە هیچ ناکرێتەوە ..

ئە من نازانم چەن چەنیت ..
هەرچی چاوە ،
گومانم لا دروست ئەکەن ،
لە نانەوا ،
کەس ئەم ،
قەیناکا با سەری تە بە ..
ئەمم ئەوە ..!
هەشتا لە دەوری شیعرەکم
ئەخولێتەوە ..
لە بەردەم ژووری بەرەوبەر ،
کەس لەم وورد ئەبێتەوە ..
ئە نازانم تە چەن چەنیت ..
ئەو پرسیارە ،
بەشایيەکی قورسی تیایە ،
بەس بە تە پە ئەکرێتەوە ..

دەستە ئەچێتە گیرفانە ،
دوو بلیتی فیلمەکی تازە دەردەنە ..
ئەمم ئەوە ..
هەرکە چەن تاریکیش بە ،
بە ڕووما ئەگەشێتەوە ..
لە قاوەخانەی غەزەلنوس ،
کەس بە دوو قاوەوە ،
بەرەو مەزە هەنگاو ئەنە ..
ئە من نازانم چەن چەنیت ،

خەم لا ئەدەم ،
قاوە بژێ ،
زەحمەتە هەڵگیرەتەوە ..
خۆ ئەزانم ،
ئەستێرە بکشێ ، زەحمەتە ،
وەکو بەفر ،
بکرێتەوە بە تەپڵە و
چاک بێتەوە ..

نازانم کێی ..
ئەزانی کەم ..
بە لە شەقامی مەولەوی ..
یان دوکانی لەنگەی سەفین ..
یان لە دەرگای پشتەوەی
مزگەوتی داروسەلام ،
بەم ناگەڵێی ؟
لەبەرچی نامدەزیتەوە ؟!

نەوزاد بەندی

ئەو پەڵەی.. شیعری نەوزاد بەندی

هەندە جار ئەوەندە بەکەسم ،
جلەکانم ئەگەڵم و
عەتر لە خەم ئەدەم و ..
سەردانێکی خەم ئەکەم ..
خەم کە ئەندە لەگەڵ خەم دانیشتووم ،
لەگەڵ خەم جیای ناکەمەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

دوو کورسی بانگم ئەکەن ،
چایەک بە خەم بانگ ئەکەم و ..
لەگەڵ خەما ئەیخەمەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

نزیکیی خەم ،
دووریی تەی لێ بیر نەهێشتووم ..
دڵت ڕەحەت بێ ..
وێژدانت ئاسووده ..
هێشتا خەم ڕەی پێنەگرتووم ..

⋆ ⋆ ⋆

کتێبێک بانگم ئەکا ..
لاپەڕەکانی ڕەنگ ئەگرن ،
ووشەکانیان ئەسرێنەوە و ..
ئەڵێن لە خزمەتتایە لاپەڕەکان ..
چی ئێنووسی ، لە خزمەتتایە
قەڵەم و
ووشە و
خاڵبەندی و
سەردێڕەکان ..
ئەڵێم سوپاس ..
سوودی نییە ،
لە سەردەمی دەسکاتی ساختە و
بەوانامەی سەختە و
دزی خاوەن ملیار و
زەڵەکان ..

⋆ ⋆ ⋆

بەم لەیادم نەماوی ، ڕاست ناکەم ..
بەم یادت ئەکەم ، درێ ئەکەم ..
وەک جێگا فیشەکێکی دەیان ساڵ ،
بەم نەماویت ، ڕاست نییە ..
بیشەم ئازارم ئەدەی ، درێ ..

⋆ ⋆ ⋆

شەقامەکان ،
بە شەرمەزارییەوە تەماشام ئەکەن ،
کە ناتوانن هاوەڵکانم بە بەدزنەوە ..

ستوونی کارەباکان شەرمندەن ،
کە نازانن چی ڕوناک بکەنەوە ..
ووڵاتێک کە تاریکیی تیایدا ،
دیاری دەستی حوکمەتە ،
بە ماڵەکان ..
بە دڵەکان ..
بە سبەینێ ..
بە سەر مێز و
بە ڕەفی کتێبخانەکان ..
بەستەڵەک لە ئاستما شەرمەزار بوو ،
بە جگەرەیەکی هەرزانەوە ،
پێی ووتم : خەجاڵەتم ..
دەسەڵات پێی وتووم ،
ئیتر تا نەورۆز ،
ژووری نوستن و
ئاسپەستی ماڵە هەژارەکان ،
جێی تێیە ..
بێیتە سەر شەقام ،
بە بەیاری چواری تیرەر ،
دەستگیر ئەکرێی

سەدامیزم.. نەوزاد بەندی

سەدام حسێن کە هاتە سەر کورسی فەرمانڕەوایی ، مەدلێلی حوکمڕانیی مەدرەنی نەهێشت و .. مەدلێلی فەرمانڕەوایی خێزان و دەستە و خێڵی هێنایە ئاراوە ، ئەویش وەرچەرخانێکی زەر ترسناک بوو لە مێژووی فەرمانڕەوایی عێراقدا ..بە نمونە لە فەرمانڕەواکانی پێش سەدامدا ، هیچ کەس نەیدەزانی خێزان و منااڵ و ئامێزا و خزمەکانی سەرۆک کەمار کێن و هیچ دەسەاڵت و داهاتێکی گشتییان بەدەست نەبوو ..بەاڵم کە سەدام بوو بە فەرمانڕەوا ، ئیتر کوڕ و کچ و خێزان و ئامێزا و خاڵەزا و خزمەکانی سەرۆک دەرکەوتن و .. تەنها بە هەی خزمایەتیی سەرکەوە ، پەستی گەورەیان لە سیستمی فەرمانڕەواییدا وەرگرت ..بوون بە کەمەڵە دەوڵەمەند و ئاغا و جەللادی چنگ بە خوێن

، بە ئارەزووی خۆیان یاساکانیان ئەشکاند و خەڵکیان ئەکوشت و ئەشکەنجە دەدا و سامانی گشتیان تەخشان و پەخشان ئەکرد ..
ئەم دۆخە ترسناکە لە مێژووی فەرمانڕەوایی عێراقدا ، هەر لە سەرەتای بوون بە سەرکی سەدامەوە دەستی پێکرد ، کاتێک لە هێڵی – خولد – هەموو ئەندامانی حیزبی بەعسی کەرکووک و .. بە کێف و کێش و فشەوە ، ناوی کۆمەڵێک سەرکردەی حیزبەکەی خۆیندەوە و پێی ووتن دروشمی حیزب بڵێنەوە و بڵێنە دەرەوە ! ، لەو سەرکردانە موحەمەد عایش بوو کە یەکێک بوو لەوانەی خۆاتی یونیسێف ی هەبوو ، لەسەر قسەاچەکردنی نەخوێندەواریی لە عێراقدا ..
شایانی باسە ئەو ناوانەی کە سەدام حسێن خوێندنیەوە ، کە لە سەرکردە دەسەزەکانی حیزبی بەعس بوون ، لە هەڵەکە کرانە دەرەوە ، بە تاوانی خیانەت بە حیساب دادگایی بکرێن …!
یەکێک لە وەزیرەکانی سەردەمی بەعس ئەڵێ : دادگاییکردنەکە بەم جۆرە بوو : نەعیم حەداد وەک سەرۆکی دادگای شەڕش ، لاپەڕەیەکی بە دەستەوە بوو ، ئەیخوێندەوە : فەلانی کوڕی فەلان : سزای سەدارە .. فەلانی کوڕی فەلان : سزای 25 ساڵ زیندان .. !! …. هتد ..
هاوەڵەکانی واقیان ووڕ ئەمێنێ و لێی ئەپرسن : بە چ تاوانێک ئەم سزایانە سەپێنراون ؟
نەعیم حەداد ئەڵێ : نازانم ..! من لاپەڕەیەکم پێدراوە و پێم ووتراوە تەنها سزاکان بخوێنەرەوە و با چەک بەدەستەکانیش جێبەجێی بکێن !!
ئا لەرەوە ئیتر شتێک لە عێراقدا نەمایەوە بە ناوی یاسا و دادگا .. بەکو هەمووی خرانە ژێر خواست و ئارەزووی سەرۆک و خزانی سەرکی فەرماندەوە .. میللەتیان بە جۆرێک ملکەچ و بێچەترسێن و شکستخواردوو کرد ، کە دەبوو لەگەڵ ناو هێنانی سەرکدا بڵێن خوا بیپارێزێ و .. هەزار و یەک سروود و نزا و وەسف و ناوی بەرزی تر بلکێنن بە ناوکەیەوە ..
ئەم بە لادابردنی یاسا و دەستوور و فەرمانڕەواییە ، لەلایەن دەزگا ئەمنییە جیهانییەکانەوە نەخشەی بۆ کێشرا بوو ، پشتگیریی دەکرا و .. لە ماوەی زیاتر لە 25 ساڵدا ، بیرکەی فەرمانڕەوایی مەدەرن و ئاسایان لە مێشکی هەموو عێراقییەکاندا هەڵکەند .. بەو مانایەی سەرۆک ، واتا ژنکەیشی سەرۆک و یاسا بە دەست و یاسا شکێن و خەڵک کوژ و خاوەنی سەر و ماڵی میللەت و بۆی هەیە هەر یاسایەک خیاڵی بۆی بچێ ، جێبەجێی بکا ..
واتا کوڕی سەرۆک بۆی هەیە هەر کچێک پێی جوانە ، پاڵکێشی ژووری نوستنەکەی بکا و دەستدرێژیی بکاتەسەر و ئاگڕ بە دەیشی نەبوو بیکوژێ .. بۆی هەیە ببە بە وەزیر ، بە هەر پلە و،پایەیەکی سەربازی

و مەدەنیی ، کە خەی حەزی لێیەتی ..بەی هەیە کەی بوەت، بیکوژەت ..
بەی هەیە دەستشۆەی زەە و ئاودەستخانەی زەە و ئوتومبیلی زەە و
کەاشینکەفی زەەو هەموو شتەکی زەەی هەبە چونکە ئەو کوەی سەرکەکە
کە زەەە ..بەی هەیە چەندان گەرانیبەژ و سەماکەر لە هەەەکدا
کەبکاتەوە و گەرانی و سەمایان پە بکا ، چەکیان لە ئاکەشە و فیشەک
بتەقێنە و بنمیچی هەەەکە دابەژە و گەەپ و سورەیا هاەە پە بکا ،
کەسکیش بەی نەبە وورتە بکا ، ئەبە هەموان لەسەر کەیف و پەکەنین
و گورانی و سەماکردن بەردەوام بن ، وەک ئەوەی لە جیاتی فیشەک ،
گوەباران کرابن ..
ئەبە میزاجی سەرەک بکرەتە دەستووری ووەات ، بە نمونە بە خەیاەیدا
بەت هەر ماەەک کوەی پەشمەرگەی هەبە ، ئەبە خانووەکەیان بەوخەنرە
، لەگەە شەش خانووی لای ەاست و شەش خانووی لای چەپ .. ئەبە هەر
گەنجە لە سوپا ەایکردبە ، گوەچگەی ببەن و ناوچاوی داخبکرە بە
مەری ترسنەکیی ..ئەبە لەو شوەنەی کوەەکەیدا بەەن ، هات و چە لەو
چوار ەەیانەدا بە تەواوەتیی ەاوەستنرە .. ئەبە لە هەموو ماە و
مزگەوت و دوکان و کەمپانیا و شەقام و مەیدانەکی ووەاتدا وەنەی
سەرەک هەەواسرە .. ئەبە لە ەەژی لە دایکبوونی سەرەکدا هەموو ووەات
ئاهەنگ بگەەە ..ئەبە سەرەک کە بەیاری هەر جەرە شەەەکی دا ، خوای
ئەکرد شەە لەگەە هەموو جیهاندا بە ، هەمووان جەبەجەی بکەن ..ئەبە
لە هەەبژاردندا هیچ ەکابەرەکی نەبە و هاووەاتی تەنها بەی هەبە لە
هەەبژاردنی سەرەکدا ئایان نا بەکاربەنە ، جا قوە بەسەر ئەوەی
ئەەە نا ..
هەر مناە و تواە و نەخوەندەوارەک سەرەک کەیفی پە بە ، بەی هەیە
گەورەترین پلەی سەربازیی پە بدا ..خەیشی پلەی موهیب ەوکن کە
باەاترین پلەی سەربازییە وەربگرەت ، بە بە ئەوەی لە ژیانیدا یەک
خولەک خزمەتی سەربازیی کردبە .. بەوانامەی دکتەرا و پەەفیسەریی ،
وەک کەینی نەستەلەیەک وا بە بە خەی و هەر کەسەک بیەوە ،یەکسەر
پەی دەدرە ..بەی هەیە مەەەتی شەفەریی بدات بە کوەر ..بەی هەیە
تەمەەترین خوەندکار لە بەرزترین کولەجدا دابنە.. بەی هەیە مەزرا
بسووتەنە بیکا بە سەربازگا .. … هتد ..
لە هەمووی گاەتەجاەتر، کوەە گەورەکەی کاتە بە حیساب لە پەلی
دوانزەی زانستی بووە ،ساەی 1982 ، کرایە یەکەمی عەراق ، لە
کاتەکدا ەەبوار هەگر گەران کە نەوەی شاعیری بەرز ، عەبدوەا گەران

بوو ، یەکەمی عەراق بوو ، ئەویان کردە دووەم و کوەی سەرکیان کردە یەکەم …
ئەم نمونانە ، سەلمەنەری ئەو بە حورمەتیکردنەن کە سەدام بە یاسا و دەستووری ووەاتی کرد .. ئەو لە ەلادان و بە لاەدابردنەی فەرمانەوایی بوو کە تاکو هەنووکە پیادە دەکرە و زەر زیاتریش بووە ..
دەخەکی شەرمئامەز و ناشیرینە ناوی دەنەم سەدامیزم .. قوتابخانەیەکە تیایدا سوکایەتیی بە مرەڤ و مەژووی مرەڤ و ئاینی مرەڤ و ئەخلاقی مرەڤ دەکرە .. یاساکانی مرەڤایەتیی و هەموو شتەک لەلایەن سەرەک و توتەکانیەوە لە پە دەکرە ..

تیایدا مرەڤ هەندە بچوک و بە ەز و بە ماف دەکرە ، کە بوون و نەبوونی وەک یەکتریان لە دە .. کەتیایدا سەرهەگرتن و مردن ، تاکە دوو ەگان بە ەزگار بوون ، چونکە کەمەگاکە هەندە خەسەنراوە و سەرکوتکراوە و هەندە سەگ و گورگی سیخوەی تەبەردراوە ، هیچ هیوایەکی شەش و ەیفەرمی تەدا نەماوە .. سەرەک خەیشی لە بنچینەدا ، سیخوەکی دەزگایەکی سیخوەیی جیهانییە ، بە جەرەک دەزگا سیخوەییە جیهانییەکان ، زیاتر لە 20 ئەگەری ەوخانی ئەو ەژمەیان دیاری کردبوو ،کە تەنانەت یەکەک لەو ئەگەرانە ەاپەینی کریستیانەکانی عەراق بوو کە لاوازترین ئەگەر بوو ، چارەسەری خەرایشیان بە هەموو ئەگەرەکان دەزیبەوە ، بە ئەوەی سەدام بەردەوام بە .
کەواتە هەر سیستمەک ، ژنی سەرەک و کوە و کچ و ئامەزا و خاەزا و خزمان و هاوەیانی سەرەک تیایدا دەرکەوتن و دەسەاتدار و بەیار بەدەست بوون ، سەر بە قوتابخانەی سەدامیزمە..
هەر سیستمەک هاووەاتی بە ماف و بە هیوا و بە داهاتوو ، وەک قالەنچە لەناو تاریکی و پشتگوەخستندا بژی ، لە بەرامبەردا سەرەک و خەزان و بنەماە و هاوەانی وەک پاشا بژین ، ئەو سیستمە ، سەر بە سەدامیزمە ..
هەر سیستمەک باج و خەراجی لەسەر هاووەاتیانی بە دەسەات زیاد کرد و ..بازرگان و کەمپانیا زەبەلاحەکانی حیزبیە قائیدەکان ، وەک بەرزەکی بانان لەی دەرچوون ..
سامانی نیشتمانی و زەوی و ئاوی نیشتمان بوون بە موەکی سەرەک و خەزانەکەی ..
هەکوتانە سەر و کوشتن و بەینی بیری جیاواوز و ئازاد ..
بەشینەوەی پلەی سەربازیی بە سەرەک و خزم و دەست و هاوەانی ..
بەخشینی پلەی دکتەرا بە هەر کەسەک زوەناژەنی سەرەک و خەزانەکەی

بە ..
بەرەەەا کردنی کەمەگا لە خراپترین دەخی ژیاندا ..
گرنگیدان بە ەاگەیاندن بە جوانکردنی سەرەک و .. گەورەکردنی سەرەک و ..بەهەزکردنی سەرەک و .. بە ئومەدکردنی خەک ، بە جەرەک دەزگا و زانکە حوکومییەکان هیچ خزمەگوزارییەکیان تەدا نەمەنە ، بەەام بودجەی وەزارەتی ەاگەیاندنی حوکمەتەکەکەی سەدام ، بە پایان بوو ، بودجەکەی کراوە بوو ، واتا چی خەرج ئەکا ، حیساب کراوەیە ، تەنانەت جارەکیان وەزیرەکی ەاگەیاندنی دەرکرد لەبەرئەوەی ئەو ساەە بودجەیەکی زەری لە ەاگەیاندندا خەرج نەکردبوو ، واتا وەک پەویست پارەی تەخشان و پەخشان نەکردبوو لە جوانکردنی سەرەک و خەزانەکەیدا ..!! بە جەرەک کارگەی کاشی و پەیکەرتاشیی تایبەت بە پەیکەری سەدام ، لە ئیتاەیادا ، تەرخانکرابوو بە دروستکردنی دەیان هەزار پەیکەر و جیداریی سەرەک لە کاتەکدا سەربازەکانی ەیسوا و برسی و موحتاجی نانەک بوون ، لە تەرمینا و مەیدانەکاندا وەک سواەکەر کەوتبوون ..
ئەمە زەرابەکانی سەدامیزمە کە دەنە دەرەوە و کەمەگا بەگەن و ناشیرین ئەکەن ..
هەر سیستمە ، لە ئاست داواکاریی خەکدا کوەر و کەە و لاە بوو .. بە حەشاماتی هەزی تایبەتی چەکدار دەورە درابوو .. لە گوزەر و بازاە و شوەنە گشتیەکاندا دەرنەکەوت .. تەنها لەسەر سکرینەکانی تی ڤی بە جل و بەرگی شاهانە و کاتژمەر و ئەکسسواراتی ملیەنەها دەلارییەوە ، خەی نمایش کرد ..لە کەشکی خەیاەیی فیرعەونیی و فەەکەخانە و گەشتی ووەاتان و تەوقە کردن لەگەە کەسایەتییە کەەنیالیستە جیهانییەکاندا ، لە پایتەختە کەەنیالیستەکاندا ، بە قسەی فودراو و بە بنچینە و نالەژیکیی و ەاو و ەەویکرندا ، خەی نیشاندا ..
ئەوە بزانە تە لەبەرامبەر سیستمەکی سەدامیزمدایت ..تە داهاتوو و خەون و هیواکانت لە گەە نراون .. تە لەبەردەم ناشیرینترین سیستمی فەرمانەواییدایت کە لە ەاستیدا سیستم نییە ، بەەکو گەمەیەکی دەزگا سیخوەییە داگیرکەرەکانی جیهانە ، بە دەستگرتن بەسەر داهات و داهاتووی میللەتە خاوەن پەیام و شارستانییەکانی ەەژهەەاتی ناوەەاستدا ..
ئەویش وەک یەکەک لە بیریارەکان ئەەەت : ئەمەریکا کەشە و ەقەکی گەورەی هەیە لە بەرامبەر کەمەگا خاوەن پەیام و شارستانی و مەژووەکاندا ، چونکە خەی مەژووی نییە و بنچینەکەی نادادییە و خاوەن پەیام و شارستانیی نییە ، کلتورەکی شەرافەتمەندانەی نییە ، ناچار خەی ناو ناوە جیهانی نوە ، لەکاتەکدا لەسەر زوەم و نادادیی

□□ نراو□ .
ب□و ج□ر□ ئ□و نیشتمان□ خاو□ن م□ژوو و س□رو□رییان□ ، پ□ پ□ د□ک□ن ل□ د□ســـ□□ا□تداری گ□مـــژ□ و ن□زان و دژ ب□ی□ک ..ل□ نووســـ□ر و □□ژنام□نووس و ل□شفر□شی دژ ب□ی□ک .. ل□ شاعیری □یسوا و س□رش□□ی دژ ب□ ی□ک ، ک□ ب□ ئـــا□فر□ین□ک ، ب□ پـــارچ□ نـــا□ن□کی ح□رام ، س□دام□کانت ب□ ئ□ب□ن□ ک□شک□شانی ف□ل□ک□و□ ..س□فس□ت□ ..چ□ن□بازیی .. ب□ینباخل□می ب□ ه□□و□ست و ن□خو□ند□وار ، ئ□م□ سیاس□تی (فرق تسد) وات□ س□رو□ریی ل□ ه□□و□شاندندایه .
ب□ ش□و□ی□ک ، پایت□خت□کی و□ک ب□غداد ، ک□ □□ژ□ له □□ژان پایت□ختی سیاس□ت و زانست و ئ□د□ب و هون□ری ه□موو جیهان بوو□ و تیایدا ب□ ی□ک□مجار کاتژم□ر دروست کراو□ ، بوو ب□ پایت□ختی ترس و س□ و مافیا و چ□ق□ک□ش .. ب□ هیوایی و □□شبینی و ک□وتنی ه□موو پای□کانی مر□ڤای□تیی ..
برس□تی و ن□خو□ند□واری و ب□کاری و تایف□گ□ری و خ□زانپ□رستی و خ□پ□رســتی و ل□کهـ□□و□شــان و ج□نگــی نــاوخ□ و د□ر□و□ی ب□ م□عنــا ..ن□مانی شت□ک ب□ ناوی ی□کبوونی نیشتمانیی و ..ب□او بوون□و□ی دژای□تی ن□وان شار و گوند و ئایین و ئاینزا و ئاید□ل□ژیاکان ..دا□مانی کولتوریی ن□تو□ای□تی و ئ□خلاق و ب□ها ک□م□□ا□تیی□کان ..
ئ□مـان□ و ز□ر ل□وان□ زیـاتریش دیـاریی سـ□دام□کان و قوتابخـان□ی سـ□دامیزم□ ب□ گ□ل□کانیـان ، ک□ ک□□□نیالیســت□ جیهانیی□کــان ل□ پشتیان□و□ و□ستاون و داک□کییان ل□ د□ک□ن ..ل□ر□دا ئیتر ه□موو ک□م□□گا ئ□ش□و□ ، تاک□ شت ک□ ب□ □□ک و پ□کیی ئ□□وات ب□ □□و□ ، ن□وت و داهاتی ئ□و میلل□تان□ی ب□ ع□مباری ن□وت و داهاتی زلهـ□ز□ جیهانیی□کان ..

گوناح□.. شیعری ن□وزاد ب□ندی

گوناح□ ،
شیعری جوان و نایاب ،
ب□ میلل□ت□ ،
بوو□ به عاشقی ک□یلای□تی و
برنج و ک□باب ..
گوناح□ □□شنبیریی ،

بە میللەتە ،
لای ناوگۆ و
گەدیەتی ،
هەموو هەش وبیری ..

★ ★ ★
گوناحە کتەب ،
بە میللەتە ،
برسیترە لە سواکەرەکەی ،
میر و وەزیری ..
35 ساڵ نەوت بدزە ،
هەشتا پە نەبووە گیرفانکانی ،
هەشتا جێی نەهەشتووە ،
مەشکی ،
کابوسی فەقیریی ..

★ ★ ★

گوناحە ،
کتەبخانە و
پەشانگای کتەب ،
بە میللەتە ،
کە دینار تەکەکراوە بە شیری ..
کە ترس و سەکس و خواردن ،
بوون بە خوای
منا و پیری ..

★ ★ ★

کفرکی گۆریە نووسین ،
بە میللەتە ،
دوژمن گاڵی پە ئەکا و بەدەنگە ،
بە سنگی یەکترە شیر و تیری ..
یەفەرمی چی نیشان ئەدەی بێ ،
ئەو کە تەنها بە گیرفان و
بە خەزان و
ماڵی خەیەتی ، تەگبیری ؟

تۆ دز نیـــت ، شـریکـ دزیـــت بـ خـــایی.. نـوزاد بـندی

بـ بـ ماف و
بـ بـ نان و
بـــــایی ..
شـریکـ دزیت ،
به بـ بـش ..
بـ خـــایی ..!

⋆ ⋆ ⋆

دـنگت هـبووایه،
مـــتی هاوارـکت ئـبوو جارـ ..
ئـبـ بـ بـدـنگیی بـــی ،
بچیتـ بـر سندوقـکی وـکو زیندان ،
دارـ زـــکـ هـمدیسان زـ کـیتـوـ ..
ناسنامـی لاـیی و
بـدـنگیی و
کـیلایـتیی
بـ سا ـانـکی داهاتووت ،
پـکـیتـوـ ..

⋆ ⋆ ⋆

دـنگ بدـن .. دـنگ ..
با لـ خولی داهاتوودا ،
لـگـــ نـوتا ،
بتانکـنـ تاریکایی تـنکـرـکان ..
لـگـــ برسـتیدا ،
دیسانـوـ هـــتانشـلن ..
خوـنتان بکـنـ ناو قاسـی
ژـر زـمین و
ناو دـلار و دـفتـرـکان ..

با لە خولی داهاتوودا ،
داهاتووتان بکەنە پەی
شەهوەتاویی
سەماکەرە مەدەلەکان ..
بە زیندوەتیی
بتانخەنە
ناو کفن و قەبر و کەلەکان …

⋆ ⋆ ⋆

ئەرە چەندەمین جارتانە ،
بە دەستی خەتان ،
ئەەنە ناو ئاپەەی
برسی و سەرشەە و گەلەکان ؟

⋆ ⋆ ⋆

قەسابەکان ،
هەموو ەژە مەە سەر ئەبەن ..
نە مەەە ەایکرد .. هەەفەی ..
نە قەسابە وازی لە سەربەین هەنا ..
نە چەقەیەک دەستی قەسابەکی بەی ..

⋆ ⋆ ⋆

خەمگینترین زیندان لەرەیە ..هاوەیان !
دەرگا و پەنجەرەکانیشی ئاوەان و
زیندانییەکانی هەنایەن ..!
برسەتیی شەتەکی داون ،
کەچی لە کەیلە خستنەوە
هەر کەە نایەن ..

⋆ ⋆ ⋆

خەمگینترین ئازادیی لەرەیە ، گەلە ..
هیچ کەس بە پولە نایکەە ..
کەس بە سەپانیش ەایناگرە ..
بە شەقاما دەت و دەچە ،
ەژانە لە برسا ئەمرە ..

پیشکی : تنکی خ ..
هند سوکایتیی پکراو ،
کس لـ ووی نایـ
پیا یک چای بـ بک ..
دسا تداران هشتاک لـی ئترسن ،
پیاوکانیان ئنرن ، تا
چینکی تر فلاقی کن..
چینکی تریش لاقی کن ..
ئو کسی بـ لایدا بوا ،
دم و دست ، غوس درئکا ..
بـ گ و ئاو ، پاک خی ئشوا ..
منا فری تفکردن بوون ،
یکمین تف ئیکن چاوی ئازادیی ..
ووتارخونکان کـ قوگیان پاک کردو ،
یکم بغم ئکن دمی ئازادی ..

⋆ ⋆ ⋆

تـ و من خریکی چین هاو ؟
44 هزار پغمبر ،
چوار ئوندی تر جیڤارا ،
هیچ شتکیان پـ چاک نکرا ..
ئوتا هرچوار ورزی سا
کیلـ و چکاوخر بارانـ ..
ئوتا ئستا لـ جیاتی کشکـ ،
ووا تـ ،
لسر دز
تا پـ ئکر ..
تـ و من خریکی چین ، هاو ؟
ئم ئقسووکییـ چییـ ئاودی بووین ؟
کـ قم و کاغز ئک ؟
ئم گمژییـ چییـ بمان ترک ناکر ؟
لـ حرمسرای ویدا ،
شر ام کراو
وک میمون سیر ئکر ..
دایبیی بـ ئایین دانراو ،
لـ کاریکتا ،

جار و بار ،
ووک ئەگرێ …
خەریکی چین ئەمە هاوڕێ ؟
خەریکی چی ..؟
جاران پیاوکوژ پیاوی ئەکوشت و هەڵئەهات ..
جاران دز ، ماڵکەی ئەدزی و
تەی ئەتەقاند ..
ئێستا پیاو کوژ ، گەلێ ئەکوژێ و ..
میز ئەکا بە ڕوخساریاندا ..
سەد کچی بێژنزراف و
سەد پیاو ماقوڵ ،
چەپڵە و دەستخۆشیی لێ ئەکەن ..
ئاهەنگی سەرکەوتنیشی بە ڕەک ئەخەن ..
ئێستا دز ، ماڵکەکە ئەبات ،
خاوەن ماڵکەیش سرودی تەماندرێژیی بۆ ئەڵێ ..
کلکێ لەقەیشی بۆ ئەکا ..
ئەڵێ بە زەحمەتت کێشا ؟
خەم ماڵکەم بۆ ئەهەنای ..
خوێنی خەم و منالکانیشم بۆ تۆ ..
لێشی ژن و خوشکەکانم ..
تۆ بۆچی زەحمەتت کێشا ،
دز ئاغا گیان ..
شێخ دزی بەرز و قارەمان ..؟

⋆ ⋆ ⋆

تۆ و من خەریکی چین هاوڕێ ؟
خەریکی چی ..؟

هەواڵێ ڕاست و هەواڵێ

یکلامئامز.. نوزاد بندی

ژنامی نیچری بریتانیی لا اپرتکیدا ئا : ژووی پچ پچ هکارکا بزیاد بوونی نخشی شرپنج ..!
ئستا هر کسک هدستا بابتک باو ئکاتو کا نگ بازرگانییک یان یکلامک بت بکل و پل و دستا و تاقمک ..
کار گیشتتا ئوی ئن : ئگر دوو شمم و پنج شمم بژوو بیت ، خانکانی لش تکاوی ژهرکانی لش ئبن و کارسات ئقوم !
لا کاتکدا ئوانی کا لا سانکا ئو دوو ژا بژوو بوون ، تمنکی درژ و لشکی ساغیان هبوو .
هیچ گڤارکی ئمریکیی و ئوروپیی باس لو ناکن کا هکاری سرکیی ستان ، بریتییا لا جنگکان و چککان و دوکی کارگکان و شپلی کمپانیا زبلاحکانی ئنترنت و تیشکی شاش زیرککان و پلاستیک و پیسبوونی هوا و ئاو و خاک به دوکا و پاشماوی کارگا ناوکییکان و کارگا زبلاحکانی ووز و نوت و خواردنی بستوو و قوتوکراو..
با استی ، هتا ئستایش ژی شرپنج و زهایمر و شت بوون و نخشییا درژخاینکان لا وواتا موسومانکاندا زر کمترا لا چاو لا ئوروپا و ئمریکا ..
ژووی پچ پچ ، خواردنی ژمی نیو و ئوارییا و .. وازهنانا لا خواردن هتا پانزا بهژدا سعات بپی ئو سیستمی دکتر برگ دایناو .. بام بای من ئاونخواردنو یان کم ئاوخواردنو هکاری زربی نخشییکانا ، وک چن مامک ئاوی لا ببت ، کوو هدنا و پیس ئبا ، لشی مرڤیش بشویکی بردوام ئاوی ندرتا ، پیس بوون و نخشیی و ژهراویبوون وودادات تیایدا ..با تایبت لا سیستمی کیتا و ژووی پچ پچدا ، زربی کس ئاوی پویست ناخنو .. جارا کوردا حیاتکا ئاو هر ناخواتو ، چونکا بن و نگ و تامی نییا ..

ژنامی نیچری بریتانیی لا اپرتکیدا ئا : ژووی پچ پچ هکارکا بزیاد بوونی نخشی شرپنج ..!
ئستا هر کسک هدستا بابتک باو ئکاتو کا نگ بازرگانییک یان یکلامک بت بکل و پل و دستا و تاقمک ..
کار گیشتتا ئوی ئن : ئگر دوو شمم و پنج شمم بژوو بیت ، خانکانی لش تکاوی ژهرکانی لش ئبن و

کارسات ئقوم !
لە کاتکدا ئوانی کە لە سانەکە ئەو دوو ژە بە ژوو بوون ، تەمەنکی درژ و لەشکی ساغیان هەبوو .
هیچ گڤارکی ئەمریکیی و ئوروپیی باس لەو ناکەن کە هەکاری سەرکیی سەتان ، بریتییە لە جەنگکان و چەککان و دوکەی کارگەکان و شەپلی کەمپانیا زەبەلاحەکانی ئەنتەرنەت و تیشکی شاشە زیرەکەکان و پلاستیک و پیسبوونی هەوا و ئاو و خاک بە دوکە و پاشماوەی کارگە ناوکییەکان و کارگە زەبەلاحەکانی ووزە و نەوت و خواردنی بەستوو و قوتوکراو..
بە استی ، هەتا ئەستایش ژەی شەرپەنجە و زەهایمەر و شەت بوون و نەخەشییە درژخایەنەکان لە ووەاتە موسوەمانەکاندا زەر کەمترە لە چاو لە ئوروپا و ئەمریکا ..
ژووی پچە پچە ، خواردنی ژەمی نیوە و ئەوارەیە و .. وازهەنانە لە خواردن هەتا پانزە بە هەژدە سەعات بە پەی ئەو سیستمەی دکتەر بەرگ دایناوە .. بەام بە ای من ئاونەخواردنەوە یان کەم ئاوخواردنەوە هەکاری زەربەی نەخەشییەکانە ، وەک چەن ماەک ئاوی لە ببەت ، کەوو هەدەنە و پیس ئەبە ، لەشی مرڤیش بە شەوەیەکی بەردەوام ئاوی نەدرەتە ، پیس بوون و نەخەشیی و ژەهراویبوون ووددات تیایدا ..بە تایبەت لە سیستمی کیتە و ژووی پچە پچەدا ، زەربەی کەس ئاوی پەویست ناخەنەوە .. جارە کوردە حەیاتەکە ئاو هەر ناخواتەوە ، چونکە بەن و ەنگ و تامی نییە.

ماەئاوا ، پیاوی کتەب و ژنامە ، ماەئاوا.. نەوزاد بەندی

کە لە ناکاو بە جەت هەشتین ،
کتەبەکان هەتیو کەوتن
خەمەکی قورست پە چەشتین ،
پیتەکان بە بە شیو خەوتن ..

کەشکەکی پاک و ئازاوەی
ئەژنامە ، واقی وەما بوو ..
فرمێسک لەناو چاوەکانی
بەردەرکی سەرادا زا بوو .

ئیتر کەشکی کتێبەکان ،
کە ئێکی خا ؟ تاوتووی بکا ؟
کراسی ئەژنامە و گۆڤار ،
کە بیشوا ؟ کە ئوتووی بکا ؟

ناوەندی شار ، بە تە چی بکا ؟
هاوسەنگیی خەی چۆن ئاگرە ؟
بە بە تە .. بە بە خەندەی تە ،
زەحمەتە خەی ئاناگـــــــــرە ..

دوو درەختەکە خەمگینن ،
چاوەڕێت بوون ، هەر نەهاتی
پەشوەخت گەڵایان هەوەری،
ژمارەی خەزانی کاتیی !

تاقە ئازارە کە بەخشیت ،
ئازاری ماڵئاوایی بوو ..
بەو ناوەختە ، بەو خەزانە ،
بەو مەرگە ، کە نائاسایی بوو ..

ئاخر لە وەاتی مافیا و
گەمژە و نەخوەندەواریدا ،
لەگەڵ کتێب بووی کە هاتیت و
هەروا لە کەچی یەکجاریدا

لە شاری دەفتەرە دەلار ،
تە کتێبت کرد بە هاوەڵ
بەیە لە میراتیی شارا ،
تە هیچ شتێکت پێ نابەڵ !!

سوپاس ، بە باوکی ووشە و پیت ،
کە لە شەوەی نابەتەوە ..
ناوەندی شار دەی شکا ،
زەر زەحمەتە چا بەتەوە ..

- وەنەکە: ملا موحسین سەید محمود بەرزنجی

دزی شەریف و نیشتمانفرشی دز.. وەرگەانی: نەوزاد بەندی

شاعیر و نووسەری پاکستانیی میرزا ئەدیب ، کە لە ساڵی 1999 دا کەچی دوایی کردووە ، لە ووتارەکیدا ئەە :
لە کارەکەم دەرکرابووم ، بەەام مانگانە بەە پارەیەکم بە دایکم ئەنارد ، بەەام ئەو مانگە تەنها 9 ەوپیەم پە بوو ، لە زەرفەکی نامەدا دامنابوو ، ناونیشانی دایکمی لەسەر بوو ، بە نیاز بووم لە ەەی پەستەوە بەی بنەرم ..
کە لە پاسەکە دابەزیم ، ئەبینم زەرفەکە لە گیرفانمدا نەماوە و دزراوە ..
هەرچەندە 9 ەوپیە زەر کەم بوو ، بەەام لەو کاتەدا کە بە ئیش بووم ، زەر بوو ، بە تایبەت بە دایکم کە زەر کەمدەست بوو ..
ئەوەی بە لامەوە سەیر بوو ، پاش چەند ەەژەک نامەیەکم لە دایکمەوە بە هات، پەش ئەوەی نامەکە بکەمەوە توشی دەەەاوکە بووم، دەنیا بووم لەوەی دایکم گلەیی ئەوەم لە دەکات کە بەچی پارەی مانگانەم بە نەناردووە ، کەچی کە نامەکەم کردەوە ، نوسیبووی : زەر سوپاس کوەی ئازیزم بە ئەو 50 ەوپیەی بەت ناردووم !!

سەرم سوەما ، ئاخە کە بە 50 ەوپیەی بە دایکم ناردبە ؟
پاش چەند ەەژەک ، نامەیەکی ترم بە دەست گەیشت ، کە بە خەتەکی ناشیرین نووسرا بوو ، بەو حاەە جا ئەخوەنرایەوە ، تیایدا نووسرابوو : (ناونیشانەکەتم لە زەرفی نامەکەتا دەزییەوە .. کە گیرفانتم بەی و نامەکەتم خوەندەوە ، دایکم و دایکتم بیر کەوتەوە ، هەر بەیە 41 ەوپیەم خستە سەر 9 ەوپیەکەت و ناردم بە دایکت ، چونکە ناکرە دایکت بە برسەتیی بتلەتەوە ..
نەمویست گوناهی تە و دایکیشت هەەبگرم !!)

بە ەاستی لە سەردەمەکدا ئەژین هەندەک دز زەر لەوانە شەریفترن کە دروشمی نیشتمانپەروەرییان بەرز کردەتەوە و هیچ بەزەییەک و

لەپرسراوەتییەکیان تەدا بەدی ناکرێت و .. هەست ناکەن بە برستی مرۆڤ و تەنها بە خەیان ئەژین و ئەدزن و گیرفان پڕ دەکەن .

ـــ وەنەکە ، وەنەی نووسەری پاکستانیی میرزا ئەدیبە ـــــ

نیفاق.. نەوزاد بەندی

نیفاق بریتیە لە درەکردن لەگەڵ بیروباوەڕدا .. واتا بە هووکەش خۆت وا نیشان بدەیت هەڵگری بیروباوەڕەکیت ، بەڵام بە کردەوە ، جیاواز بیت لە بیر و باوەڕەکەت .. یان بە ماوەیەکی دیاریکراو کار بە بیر و باوەڕەکەت بکەیت و دوای ئەوە هەڵبگەڕێیتەوە و ببیت بە کەسەکی دژ بەو بیر و باوەڕەی پێشتر هەڵتگرتووە ..
لە قورئاندا سزای گەورە بۆ ئەو کەسانە دانراوە کە بە هووکەش موسوڵمانن ، بەڵام کە داوای کارپێکردنی بیروباوەڕەکەیان لە دەکرێت ، هەڕەشە و خەیان دەشارنەوە و بیانووگەلێک دەدەزنەوە بۆ ئەوەی ئەرکەکانی تایبەت بەو بیر و باوەڕە جێبەجێ نەکەن ، ئیتر ئەو ئەرکانە بەخشینی زەکات بێ ، چوون بە شێوەی چارەنووسساز بێت ، کاری چاکە بێ ، خۆنەویستیی بێ ، یان هەر ئەرکێکی تر ، لە وەسفی داهاتووی ئەم جۆرە کەسانەدا ، بنی دەزخ دەست نیشاندەکرێت بۆیان ، واتا ئەم بۆناو باوەڕدارانە ، لە خراپترین کەسەکان حیساب دەکرێن و ئاخرەنە بنکی ئاگری دەزخەوە ..
لە سەردەمی ئەمەویەکانەوە شتێک نەمایەوە بە ناوی بیر و باوەڕ ، چونکە خەلیفایەتیی بوو بە پشتا و پشت ، لە باوکەوە بە کوڕ .. ئیتر خەلیفە لە جیاتی کار بە بیر و باوەڕ بکات ، سەرقاڵی پێگەیاندنی کوڕەکانی بوو ، هەتا بەهەزترینیان بکات بە جێگرەوی ناز و نیعمەتی نیفاقی خەلافەت ، ئیتر جەنگی نێوان براکان و ژەهرخواردن هاتە گۆڕێ ..
ئەبینیت بانگخوازێک گەزێک پێشی بەرداوەتەوە کە زەرترین کاتەکانی لە شانەکردن و نیگرەکردنی پێشیدا بەسەر دەبات ، هەر ئاگایشی لەوە نییە کە هەرماتکەڵکی ئاوژکاری یەکەمی ئەمانیا لەسەر ملیۆنێک دۆلار پێگە و حزبا و شەرەفی شکێنرا و پەلکێشی دادگا کرا ، لەبەر چاویدا وار و وەخی ووتاتکە ئەکرێتە تۆکڕەوە و ئەدزرێت ، ئەمیش باسی فیقهی ژنی دووەم و سێیەم و چوارەم دەکا ، یان دژایەتیی پێش

درێژکی تر دەکات کە پێی وایە دەعای قنوت لە نوێژی بەیانیدا بیدعەیە !! ..
چەندین جار ووتار خوێنی ئیش وەک کلووی بەفرم خستۆتە دەخکەوە کە نەتوانێت دەرک قسەیش بکات ، چونکە کاتێ پێی دەڵێیت لەسەردەمی بیر و باوەڕدا نادادییەک هەبووایە ، لە بانگی مزگەوتکاندا داوا دەکرا خەڵک بە چەکەوە بێن بۆ دژایەتیی نادادییەک کە هەڵتەقیوە ، پەم ووتون ئەوە وا ئیشتان لێ ووتار و مینبەردا سپی بووە ، ئایا تا ئێستا نادادییەکتان نەبینیوە وا هەشتا لە بەندگەی مزگەوتکەوە نەتانتووە خەڵکینە کەبنەوە ، با دژایەتیی نادادییەک بکەین کە یەخێی گرتووین ؟
نەیانزانیوە بەڵێن چی .. یان وتوویانە ئەم سەردەمە جیاوازە !! .. پەم وتوون ئێی بەچی سەردەمی دوژمنەکانتان جیاواز نییە و بۆ تۆپ و تانکەوە ئێدێن بۆ سەرتاندا ؟؟
بەچی گەنمی جوان و سروشتیی ووڵاتەکە لەو دەشتە تۆپە دراوە و .. لەیان وەرناگیرێت ، کەچی ئاردەکی پۆ لە ژەهر لەو سەری دنیاوە دێت ، ئەبۆ بیکەن و بیکەن بە نان و بیخەن ؟ ئایا ئەوە وەک ووتارخوێن و ڕەنیشادەری موسوڵمانان هیچتان لەسەر ئەم گاتەجاییە باسکردووە ؟؟ .. نا .. ئەو سەرقاڵی ئەوەیە کە تەکفیری کەسەک بکات ئیشی تاشیبە یان سەرقاڵی کردنەوەی سەدان نوسینگەی عەمرییە ..
ئەگەر وابزانین نیفاق تایبەتە بە باوەڕدارانی ئیسلام ، بە هەڵە چووین .. نیفاق لە هەموو بیر و باوەڕێکدا هەیە و کەسانێکی خۆپەرست و زەمانەساز هەن ، لە پەناوی بەرژەوەندیی تاکە کەسی و خەزانی خۆیان ، نیفاق ئەخەنە ناو بیر و باوەڕکانەوە .. بە نمونە سەدام حسێن ، کە گەیشتە کورسی حوکمڕانی سەرجەم پیاوە دەسزەکانی حیزبەکەی قڕتە و عام کرد .. یان کەسێکی وەک ڤلادیمیر لینین کە باوکی بیر و باوەڕی کۆمۆنیست بوو ، هەموو ژیانی خۆی بە بیر و باوەڕێکی تەرخان کرد ، سەدان کتێب و ووتاری لەو پەناوەدا نوسی ، دوای خۆی جۆزێف ستالین پەیدا بوو ، کە بە حیساب سکرتێری پارتی کۆمۆنیستی ڕوسیایە ، بەڵام بووە کۆمۆنیستێکی مونافیق و .. زۆرینەی تێکشکێرە کۆمۆنیستەکانی لەناو برد .. یەک دەیی لە ئایدیۆلۆژیای کۆمۆنیست زیاد نەکرد و کۆتە کۆمەکوژیی لەناو ووڵاتەکەی خۆیدا و هیچی کۆمتر نەبوو لە هیتلەر و مسۆلینیی ..
بە پێچەوانەوە ، ئەمڕۆ ئەبینین هەموو وڵاتانی سیکیولار لە پرسی سیکیولاریزمدا هاوڕا و تەبان و نزیانهەشتووە نیفاق تێکڕاوی قوتابخانە فیکرییەکیان ببێت ، ئەوەتا ئاشکرا ڕوونە یابان و ئەمریکا و بریتانیا و فەڕەنسا و ئەڵمانیا و ئیسرائیل ، یەک دە و یەک دەستن و .. تەکڕا لە دوژمنەکانیان دەدەن .. ئەمەیش وایکردووە

ببن خاونی جیهان .. لە بەرامبەردا ، ووەتانی مونافیق ، کەوتوونەتە ژەر پەاوی سیکیولارە ەسەنەکانەو .. واتا موسوەمانەکی مونافیق ، یاخود ەژهەاتییەکی مونافیق ، لە دنیا و قیامەتیشدا ئەکەوەتە ژەر پەاوی سیکیولارەکی پاک یان ەژئاواییەکی دەسەز بە بیر و باوەکەی خەی ..

ئەستا تە بچیتە ووەتەکی ئەوروپی و ..سەدان هاوەی ئەوروپیت هەبە ، هیچیان پایەکانی سیکیولاریزم بە تە ناشکەنن ، ئەوان بەو کارە دەن دەسەزیی بە یاسا و .. یاسا لە سەروو هەموو شتەک دادەنن .. کاتە سەرەک وەزیرانەکی وەک هەرماتکەل لە ئەمانیا ، نیفاقەک دەکات و بەک پارەی گشتی بە حیزبەکەی تەرخان دەکات ، بە دەستەکی پەایین لەی دەدرەت و پەلکەشی بەردەم دادگا دەکرەت و دەخرەتە زبەدانی مەژووی ووەتەکەیەو ..بە هەمان شەو کلینتەن و یەهود ئەمەرت و بەرلسکونی و هەموو ئەو سەرەکانە کاتە ئەیانەو نیفاق تەکەاوی دەساتی ووەتەکەیان بکەن ، سزای قورس دەدرەن و حەیایان دەبرەت و دادگایان پە دەگیرەت و زیندان دەکرەن و ەاوەدوو دەنرەن ..

بەام لە ووەاتی نیفاقدا ، ئەوەندە بەسە خزمی بەرپرسەک بیت ، ئیتر یاسا وەک تەم ئەوەتەو و ئەتوانیت هەرچی بە حورمەتییە بە یاسا و دەستووری وەاتەکەی بکەیت ، هیچ کەسەکیش ەگریت لە ناکات ، چونکە هەمووان خەریکی نیفاقن لە پەگەی خەیاندا .. واتا تەماتە فرەشەک کە تەماتەی شکاو بە حیسابی تەماتەی ساغ ئەفرەشەت ، بەلایەو ئاساییە سەعاتی مەچەکی سەرەک وەزیران نرخەکەی دوو ملیەن دەلار بە ، چونکە هەردووکیان مونافیقن ، خە ئەگەر جەگەکەیان پە بکرەت ، ئەوسا تەماتە فرەشەکە سەعاتی چوار ملیەن دەلاریی دەکاتە مەچەکی و ..سەرەکەکەیش تەماتەی بەگەن و شکاویش تەکەاو ئەکا و بە حیسابی تەماتەی زەاتە ساغیان ئەکاتەو ..ئەمەیش ئەو دەردە کوشندەیەیە کە وا دەکات کەمەگا دابەزەت و هیچ گەانکارییەکی ئەرەنیی تەدا دروست نەبە .. کاتە کەمەک کەس لە بەردەم ژووری بەوەبەرەکدا ، چەندین سەعات بە ئیمزایەک ەادەوەستن و بەلایانەو ئاساییە کە جەنابی بەوەبەر تاقەتی ئیمزای نییە و لەگەگەفرەندەکەیدا نیسکافە ئەخواتەو .. چونکە هەموو ئەوانەیشی چاوەوانی ئیمزای جەنابی بەوەن لە شوەنکاری خەیاندا گاەتە بە کاتی خەکەکە دەکەن و نیسکافە لەگەگەفرەندەکانیاندا دەخەنەو ..بەو جەرە پرسی شەش و چاکسازیی و ەیفەرم بە هەتا هەتایە لە گەدەنرەت ..

هەر بەیە لە قورئاندا جەگای مامەستایەکی ئاینیی کە تەنها قسە دەکات و یەک هەوەستی کرداریی نییە ، لە بنکی دەزەخدا دادەنەت ،

واتا لە ژێر پێی ئەوانەی کە لە دنیادا نازانن ئایین چییە و خەریکی کوشت و بڕ و زینا و شەرابخواردنەوە و قومارکردنن .. بەڵام بەو جۆرەیە ، چونکە ئەو کەسەی کە درۆ لەگەڵ خۆی و خەڵک و خوادا ناکات و ..وەک ئەوەی هەیە خۆی دەردەکەوێت و درۆ ناکات ، زۆر باشترە لەوەی کە ووتار و هەوڵشکێنی ئایینیی بە خۆی دادتاشێ ، بەڵام ئامادە نییە بچووکترین فیداکاریی لە پێناوی بیر و باوەڕەکەیدا بکات .. ئەوەی یەکەم ڕاستیەکەی دیارە و ئەوانەی لە دەوری کۆدەبنەوە وەکو خۆی وان ، بەڵام ئەوەی دووەم بەو ووتار و هەوڵشە ئایینییە ساختەیەی بە خۆی داینێوە ، هەزاران و ملیۆنان کەس فریو دەدات و لە خشتەیان دەبات و ..ئاینەکەیش سوک دەکات و بە لاڕێدا دەبات .. کاتێک ڕوسیا چاویکردووە ، شتێک نەما بە ناوی کۆمۆنیست و یەکسانیی ، بەڵکو کۆمەڵە ئاغا و دیکتاتۆریان بینی کە لە پشت ئاڵای سووری چەکوش و داسەوە ، خەیان و خۆزانەکانیان ژیانێکی شاهانە ئەژیان و میللەتیش لە هەردوو جەژنە بوو بوو .. کاتێ میللەتانی ئیسلام چاویان کردەوە ، ئەبینن هەزار و یەک خەلیفە بە ڕیشی درێژ و ژیانی شاهانەوە لە پشت ئاڵای ئیسلامدا ، قوت بوونەتەوە ، شتەکیش نەماوەتەوە بەناوی ئیسلام لەسەر زەوی واقیع .. دەیان و سەدان ووڵاتی بە ناو ئیسلامیی ، لاواز و مونافیق ، لەبەامبەر سەدان ووڵاتی یەکگرتووی ئەژئاوادا ، وەک پێی خوراویان لێهات ..
ئەستا سیکیولایزمەکی یەک دە و فیداکار لە دژی ئیسلامەکی هەزار خەلیفە و دژبەیەک شێ دەکەن ، بەگومان سیکیولاریزم ئەیباتەوە .. چونکە فیداکاریی هەمیشە بەسەر نیفاقدا سەردەکەوێت ..

لە شەریعەتی ئیسلامدا هاتووە ، دەسەاتێکی بە دینی دادپەروەر ئەمنەتەوە و دەسەاتێکی دینداری نادادپەروەر ئەوخە ..
لەڕەدا دادپەروەر واتا دەسەز بە بیر و باوەڕەکەی بەڵام نادادپەروەر واتا درەزن و مونافیق بە بیر و باوەڕەکەی ..
موسوەمانان لە جەنگی ئوحوددا شکان ، چونکە نیفاق تێکەاوی بیر و باوەڕەکەیان بوو ، هەمەتیان بەرد بە کەکردنەوەی غەنیمەت و گیرفانپەکردن ..
ئەمە حەقیقەتێکە کە دەی زەرێک لە خەلیفە هەڵتەقیوکانی کۆمەڵگای خەمان زیز دەکا .. هەروەها دەی کۆمۆنیست و سیکیولاریزم و عەشایەری و هەموو تایەتەکانی تری ناو کۆمەڵگای کوردیمان لە دەڕەنجێ ، چونکە هەموویان مونافیقن .. یەک تەسقاڵ بیر وباوەڕ لەناو کۆمەڵگای کوردیدا نەماوە نیفاق داینەزاندبێ ..کۆمونیستی وامان تێدا بووە ، کە خۆی بە کۆمۆنیستی عیارە 24 داناوە و خاوەنی گۆڤار

و باوکراو و گوتاری کمنیستیی بوو ، بام لی یکم هلدا بوو بی کاپیتالیستک کی هتا بینقاقای لناو ملیار دلاردا نوقم کردوو و هشتا بی هر چوار لادا هپی دکات ..ناوی خی لی دامزراو ناشرعییکانی داکوتاو ، ئستا هر بی گاتی و گپ پی بی کابرای کمنیست ، ننگی درگای دادگات پی بگرت و داوای قربووی مادی و معنویت لی بکات ..
پیاوی ئاینیی وامان تدا بوو ، بی ووتارکانی خککی زریان کردتی گریان و لی ئلفو هتا یائی دساتی کوردییان ت کردتو و بی جرد و مافیا و حرامخریان لی قم داون ، بام کاتی دساتی کوردیی ، کورسییکی وزارت یان پرلمانی بی داناون ، یکسر یش و مزر و شوالیان تو داو و .. قات و بینباخی فرنگییان پشیو و ..جییان داو لی قژیان و ..کشک و جبی لاندکرزریان لی اکشاو و کوتوونتی داکیکردن و جوانکاریکردن بی ئو دساتی پشتر بی مافیا و جرد ناویان دبرد ..
ئیتر ئایدیلوژیای کمنیست و ئیسلامیی چی لناو کورددا ؟
ئوانیشی خیان بی وبرهن و کاپیتالیست ناساندوو ، لی ئاغایکی چنگ به خون و مونافیق و بی ویژدان زیاتر شتکی تر نین ، ئوند بسه بین لی کرتی تایبتی کاپیتالیستی نخوندوارکانمدا بی هزاران کرکار و فرمانبر بی خبخشیی کاردکن ، بی ئوی ئو درامای نائومدکردنی دساتی کوردیی برامبر بی گنجی کورد پیادی کردوو ، ئمان چاپتری دوومی بو پی بربییتو ، بی تواو بکن ..
نیفاق ، ئو درد کوشندییی کی بیر و باوکان دادزنن.. کسایتییکان ئپوکنتو .. شش و کرامت و شرف ئشکنی و وورد و خاشیان دکات .. وای لی دت ، متمانی ناهت ، تاککانی کمگا لی ترس و در و فی و تکدا سرنگون ئکا .. دیندار ووکشکانیان چاوی خوا دکن کمک فریشتیان بی بنرتی خوارو و بار و دخکیان بی چاک بکات ، سیکیولاره ووکشکانیش چاووانی کچی ژهات و هزکانی مارینز ئکن بت و بیان بکا بی ووتکی مدرن ، ئو لی کاتکدایی کی تکچوونی بار و دخکی بی هی خودی خیانویی .. بی هی ئو در و خپرستی و دنیا پرستی و نیفاقویی کی لی ژیاندا پیادیان کردوو و .. یک بی یک بوون بی جلادی یکتری و .. هموویشیان بوون بی کیلی و مگلی دساتی مونافیقی گورکی ، کی خیشی لی ژر پی سیستمکی درکیدا گیری خواردوو و بچووکترین کرامت و کسایتی و بژاردی بی نهرتو .. تنها وک بریکارک کار دکات بی

بە سواەکەر کردنی میللەتەکە و ..شکاندنی بەها کەمەایەتییەکان و ..یسواکردنی کەلەپور و زانست و ئەدەب و هونەر و ئیستاتیکا …و هەر شتەک کەنیالیزمی جیهانی لەی بخوازە ..

موچە.. تەنزە شیعر.. نەوزاد بەندی

پەی بەن بەتیشەوە ،
تازە ەزای گرانـــــــە
چونکە دەسکەلای دەستی
قەبە و ەگرانە ..

بە فیکە و بە ئاماژەی
دز ، گیر ئەخواو پەی ئەچە ..
هەتا پەتری بکەن ،
ژەری زیاتر لەی ئەچە ..

باکی نییە بە ئاهی
هەژار و داماوی شار
پاەی لەداوەتەوە ،
بە ئەمری دز و زەردار

جاران ناوی موچە بوو ،
ئەستا سەدەقە و قەرزە ..
دەعای شە لە هەکاری
ئەکرە لە هەر 5 فەرزە ..

یەکەم جارە لە مەژوو ،
موچە بکرە بە فشار ..
تەنانەت خودی شەیتان ،
شەرمەزارە ..شەرمەزار

نەوزاد بەندی

هی ئاسنینی: چاودری کمایتیی /پاشکی پرورد / خیتیی پروردی سلمانی.. نوزاد بندی

دیستیڤسکی ئ : (ژگارک دت ، قدغیه داناکان بیر بکنو بـ ئوی گمژ دساتدارکان هست بـ سوکایتیی نکن).

کات مناکی کمتوانات هیـ و ئتو متی سانی چاودریکردنی بـ تاز بکیتو و مامکانی بوبرایتیی چاودریی و لیژنی پزیشکیی و بوبرایتیی چاودریت تواو کردوو ، ئیتر لـ هولر بیت یان دهک یان هبجـ یان سلمانی ، هر همان سیستم ..
نووسراوکت بـ ئکن ئبـ بچیت بـ وزارتی چاودریی کمایتی ، لـ هولر ، لـ برامبر بنزینخانی شش ، کن نخشخانی لـ دایکبوون ..
سعات سـ و نیوی بیانی لـ سلمانیو برو هولر درچووین ، ووتمان کات وک شمشر وایـ ، پش ئوی بمانبـ با بیبین ..
پش وخت گیشتین ، واتا کاتمان بی ، هر بیـ لـ چایخانی کلتوری باوکی سامی ، لـ برامبر قا ، وچانکمان دا و ..قیماغ و چایکمان بـ یادی سانی هشتای سدی ابوردوو ، داوا کرد ..
کـ گیشتینـ وزارتی چاودریی کمایتیی ، کن نخشخانی لـ دایکبوون ، برامبر بنزینخانی شش (ئر هاویان ئایا ئگونجـ نخشخانی لـ دایکبوون ، برامبر بنزینخانـ بت ؟)
سعات هشت و نیو گیشتین ، پرسگـ ، پلیسک و دوو کارمند و دوو سپلیتی فنکی لـ بوون ، ووتیان سعات 9 فرمانبرکان دن ، بفرموون دانیشن .. سـ چارک لـ پرسگـ دانیشتین ، هتا کارمندکانی وزارت هاتن ، واتا سعات 9:30 بوو ، کـ بانگیان کردم ، ووتیان کوا منداکت ؟ ووتم ئتیزمـ و بـ سفر تک ئچت و نایت ..

ووتیان خۆرا بۆ ڤیدیۆ کڵپی مەسنجەر ، پیشانمان بدە با خۆی و داکیشی ببینین ، ووتم سێ پسپۆڕی دەرووونیی لە سلێمانیی بینیویانە ، ئاپەرتەکەیان ئیمزا و مۆر کردووە ، هەشتا بەوا ناکەن ؟ یان دوو ئیدارەییە و تەسقاڵەک متمانەتان لە نەواندا نەماوە ؟
کابرا وەک ڕەبەت وا بوو ، دووبارەی کردەوە کە ئەبە ڤیدیۆکڵپی مەسنجەر بکەموە ..منیش وەک ڕەبەت ڤیدیۆ کڵپی مەسنجەرم کردەوە و ..کوڕە کەمتواناکەم و دایکی قسەیان لەگڵ کرد ، لە کاتێکدا ئەوان قسەیان ئەکرد ، کابرا بەروارەی وێنەی کوڕەکەم و دایکی لەسەر ئاپەرتەکە و .. وێنەکانیان لە مەسنجەرەکە ئەکرد ، بزانێ ئەوانن یان ئەوان نین ..بەو جۆرە هەستم ئەکرد تاوانبارێکی تەزویرچیم و ئەموو بە کونتڕۆڵدا تێپەڕم ، ئەم پسپۆڕییەی دەرووونییەیش تەنها پۆلیسەکە و ئەیەوێ ڕاستی و دروستیی مامەڵەکەم چەک بکا و بەس ..
سێ پسپۆڕیی سلێمانی وەک سێ گەمانلێکراو تەماشا ئەکات و بەس ..
باوکێکی بادینانیی لە دهۆکەوە هاتبوو ، داوای ڤیدیۆکڵپی مەسنجەریان لێدەکرد هەتا منااڵ نەخشەکەی و دایکەکەی ببینن ،ئەویش ئەیوت : (سەیدا بخودێ چ ئینتەرنێت لە مالا من نینە !)
بە کۆنتڕۆڵا تێپەڕین و ئەمجارەیان نووسراوەکیان بە کردین ،بە وەزارەتی پەروەردە و وتیان لە جادەی سەد مەتریی ..
هاتینە دەرەوە ، تەکسیەکمان ڕاوەستاند ، ووتمان بڕۆ بە وەزارەتی پەروەردە لە شەقامی سەدی ..
شۆفێرەکە ووتی : من وەزارەت بزانم لە شەستیە ..
ووتمان لەی نازانیت ، خوات لەگڵ ..
تەکسیەکی ترمان گرت ، ئەمیان لەبەبان بوو ، ووتمان : ڕەک بە وەزارەتی پەروەردە لە سەدی
ووتی : لە شەستیە
ووتمان : لە سەدیە
ووتی : لە شەستیە
ووتمان : لە سەدیە ..
ووتی : سەرکەون ، ئەتانبەم پەرلەمان لە شەستی ، ئەگەر لەوێندەر نەبوو ، ئەتانبەم بە سەدی و سەد و بیستی و لە هەرکوێ ئەوە دەرن.
قسەی ئەو دەرچوو ، لە شەستی بوو لە بینای پەرلەمان ..
لە ژووری هاتوو ، خاتوونێک ووتی بۆن دانیشن ، دە کەس لە پشتانەوە ..ئەستا لەسەر سیستم ئێین و کاتی دەوێ ..
دوای زیاتر لە سێ چارەک ، ئینجا بە ژمارەیەک شاد بووین کە خستیە سەر نووسراوی وەزارەتی کن نەخشخانەی لە دایک بوون ، بەرامبەر بەنزینخانێ ..
خاتوونەکە ووتی ئەو نووسراوە فۆتکۆپی بکە و بچە بە پاشکۆی

پ□رو□رد□ ..
ووتم ل□ کو□ی□ ؟
ووتی ل□ ح□وش□ ..
چووم□ ح□وش□ ، هیچم ن□بینی ل□ی نووسرا ب□ پاشک□ی پ□رو□رد□ ..
ب□ پیر□ م□رد□کی باخ□وانم ووت : پاشک□ی پ□رو□رد□ ل□ کو□ی□ ؟
ووتی : ه□رد□□□ی .. ه□ر د□□□ی .. ه□ر د□□□ی ، ب□ ئا□استی ه□تاو ه□ر د□□□ی ..ه□تا د□یگ□یت□ ..
ح□کای□تی کو□□ ک□چ□□□م بیر ک□وت□و□ ک□ ح□وت ش□و و ح□وت □□ژ ب□ناو د□ند□ و ئ□ژدیها و شتا □□یشت ..
نزیک□ی کیل□م□تر□ک ب□ ح□وش□ی پ□چا و پ□چ و پ□ ل□ پلیکان□ و ل□ریی□ لم و چ□و و بل□کدا ، ب□ پل□ی گ□رمای 48 ی سیلیزیی ، □□یشتم ، ه□تا گ□یشتم□ پاشک□ی پ□رو□رد□ ، پرسگ□ و ف□نکایی و پ□لیس و ..(ب□هار و گو□ ، کچ و مانگ□ش□و ، شیعری ت□□ و باد□)*
جا چووم□ ژوور ، ک□وتم□ ن□وانی دوو بینای ب□رامب□ر ی□کتر ..
چووم□ ی□ک□میان ، گوتیان دوو□م□ ، چووم□ دوو□میان ، دیسان پرسگ□ و کارم□ند و ف□نکایی .. ووتی کن کاک یوسفی ..
کاک یوسف ، چایی و چار ج□ر نوقو□ ل□س□ر م□ز□ک□ی بوون ، ت□بع□ن ب□ خ□ی ، ی□ک ت□ماشای نووسراوی س□ر ک□مپیوت□ر□ک□ی کرد و ..گوتی ب□□ ب□ بینای ی□ک□م با ئ□ژوان کیتابت ل□ بکا ..ئ□وا ب□م نارد ..
چووم ب□ لای ئ□ژوان ، ووتم کیتابم گ□یشت□ ک□مپیوت□ر□ک□ت ..
خوا ه□□ناگر□ داینیشاندم و جگ□ر□ک□ی پ□ ن□کرد و چایی□ک□ی ن□خوارد□و□ ، ت□ماشای ک□مپیوت□ر□ک□ی کرد و گ□تی : ب□ر□ ..گ□یشتی□ ، ئ□ستا ل□ت د□ک□م .
پاش ک□م□ ، ووتی ئ□وا ناردم ل□ ک□مپیوت□ری مدیری پاشک□ی ، ب□□ بینای دوو□م ..
چووم□ بینای دوو□م ، خاتونی سکرت□ر و ف□نکایی و خ□□کی گرنگ VIP ل□ □یس□پشنی ب□□□و□ب□ری پاشک□ دانیشتبوون ، پ□م ووت کیتابم ن□ردراو□ ب□ ک□مپیوت□ری ب□□□و□ب□ری پاشک□ ..
ووتی : ب□□ ل□ ژووری کارزان دانیش□ ، کیتابت د□چت□ کن□ وی .
ژووری کارزانم د□زیی□و□ ، دوو کورسی ل□ بوو ب□ هاوو□اتیان ، ب□□ام س□ کارم□ند کورسی و م□زیان ه□بوو ، ت□ماشای ی□کتریان ئ□کرد ..
ل□و چرک□ی□دا ، کابرا د□شت□کیی□ک□ی چیر□کی دادگای فرانز کافکام بیر ک□وت□و□ ، کات□ک سا□□های سا□ له ب□رد□رگای دادگا □ایدو□ستن□ن و ناه□□ن بچ□ته ژوور ، ه□تا کاتی مردنی د□ت و ل□س□ر□م□رگدا ل□ پاس□وان□ک□ی ب□رد□رگا ئ□پرس□ : باش□ ئایا ئ□و ه□موو سا□□ ب□جگ□ ل□ من ک□س□کی تر پ□ویستی ب□ دادگا ن□بوو ؟

چونکە بەجگە لە خۆم کەسی ترم نەبینی ..
پاسەوانەکە پێی ئووت : بەڵام ، زۆر کەس هاتوونەتە دادگا بەڵام ئەم دڕگایە تایبەتە بە تۆ !!
بە کارزانم ووت : ئەڕە بە زەحمەت من کیلۆمەترێکم بەناو بەرد و بڵک و گۆ و چیمەنا بڕیوە لە وەزارەتەوە تا پاشکۆ ، بە بێ ئەوەی هیچ نووسراوێکم پێ بێت ، تەنها ئەم کۆمپیوتەر و ئەو کۆمپیوتەرتان پێکردووم ، ئەڕە نادەکرا بە بێ خۆم ئەو کارانە ئەنجام بدەن ؟ یان هەر مەبەستتان ماندوو کردنی هاووڵاتییە ؟ خۆ ئەگەر چەند تەکسییەکتان لەو ڕێیەدا دانایە ، هەم تەزە بکاریتان قاچاغ ئەکرد ، هەم خەڵکێک کە ناتوانن لە پلەی 48 ی سەدیدا ئەو ماراسۆنە بکەن ، ڕۆزگاریان دەبوو ..
کارزان تەماشایەکی ئامادەبووانی کرد و ..ووتی : ئەوە بە خۆتان حەزتان لەو هات و چۆیە!! ، ئەگینا لە پێیجی وەزارەت کارەکان هەموو جێبەجێ دەبن !! و دەتوانن لە ڕێی پێیجەوە مامەڵەکانتان وەربگرنەوە ..!!
ووتم : زەحمەت نەبێ ئاگات لە خۆتە ؟ یەعنی ئەمە لە خەمانەوە هاتووین بۆ هەولێر یان لە سلێمانی و دهۆک و هەڵەبجەوە باوەشک نووسراویان داوێنەتە دەست و وتویانە بۆن بۆ هەولێر ؟
براکەم تۆ یان ئاگات لە وەزعەکە نییە ، یان ئەتەوە وای نیشان بدەیت کە سیستمەکەت ئەوروپییە ، ئەگینا بۆ تەماشا بکە ، باوکک لە هەورامانەوە خۆی و کوڕە ئەتیزمەکەی کە بەردەوام ئەگریا ئەو هەموو ڕێیان بۆی بوو ، کە بە قسەی تۆ بە خۆیان حەزیان لەو عەزابەیە ؟؟
کارزان بە گەشەی سەد و هەشتا بایدایەوە و ووتی : ئەو قسانە بە وەزیر بکە !
ووتم : نەوەڵا ، وەزیر وەک کەشکەکی کافکا وایە ، پێی ناگەم و نایشمەوە پێی بگەم ..بەڵام من ڕۆژنامە نووسم ، ئەم ژیانکوشتنەی خەزانی منداڵ کەمئەدامەکان ئەکەم بە ووتارێک ..
ووتی : دەزانم ، ڕۆژنامە نووس بەڵک حەزیان بە جولە جولە !
ئیتر نازانم جولە جول مەبەستی یەکەی هەزی جول بوو ، یان مەبەستی لە جوڵە جوە بوو ..کارمەندەکان هەموویان بە زمانی جەستە پشتگیریییان لەکردم ، لەو کاتەدا کارزان ووتی ئەوا مامۆستام نارد بۆ بۆشی دەرکردەکان واتا (صادرة)
ئینجا وەڕە کیلۆمەترێک ڕێگای تر بە پیادە ببڕەوە هەتا ئەگەیتەوە وەزارەت ..
کە ڕێیشتم بۆ بۆشی دەرکردەکان لە پێنجەرەیەکی بچووکەوە زەربەی پێکهاتەکانی کوردستان ئەیانویست سەریان ببڕن ژوورەوە تا

سراخکی نووسراو ئلیکترنییکانیان بکن .. سکسوک بچناگیک زر خراپ تماشای کردم کز شتی بدست بوو ، ووتی کیتابی تچییه ؟ بجرک پی ووتم ، لبیرم چو کیتابی من بچ شتک و .. یان ئسن بچی هاتووم بپیر هولر ..
خاتوونک ، لساتوختی چوونه دروی ئبو سکسوککدا بلای هند خزمی خانقینیی هتا کارکانیان بایی بکا ، خاتوونکی سر کمپیوتر ووتی ئم مامکی تی ، ئو ژمار و بروارکیت بئنووسم و هر ئستا ئینرم بببوبرایتیی سلمانی لی ئنترنتو ، سبین بن سردانی پروردی گشتی سلمانی بکن ..
گلک سوپاسم کرد و ..لسر پارچ قاز ژماریک و بروارکی دا بدستمو ..
ئم ، سعات هشت و نیو چووم بپروردی گشتی سلمانی ، بشی کمپیوتر نووسراوکی باکشام و ناردینی بلای ببوبر .. لسر درگاکی نووسرابوو ، هاووتاتی بز پویست بپرسگ و لدرگادان ناکات ، استوخ ور ژوورو ، درگامان کراوی بهمووان .. کچی دوو سکرتری هبوو ، درگاکیشی داخرابوو ..
نووسراوکی برد ژوورو و ..ووتی بیبه بژووری 20 لپرسراوی خیتیی .. کچووم ، چوار کس اوستابوون ، ووتیان هشتا لپرسراوی خیتیی نهاتوو .. بکارمندکی ژوورکی برامبریم ووت : ئم لپرسراو کی دت ؟
وتی : عادتن سعات 9 دت ..
بوو بنو چارک هر دیار نبوو ، ژماری هاووتاتیانیش لبر درگاکیدا بوون بد دوانز کس ..
لی کارمندکو بم درکوت لژووری ببوبری گشتیی .. ویستم بچم ژوورو ، سکرترکی نیهشت ، لپشت ئو نووسراوی کئاماژی بو ددا به بدرگا لدان ور ژوورو ، درگا کراوی ..
ووتم بلپرسراوی خیتیی بت بژوورکی چونک یک دنیا خک له بردرگاکی وستاون ، هیچ جگرکی نیی کارکی بکات و خیشی نایت ..مامی وای تدایه ئبهر ئم بوات بهولر..
وتی : بسر چاو ..
(دریشی کرد ..)
هاتم خوارو ، ژماری خکانی بردرگاکی زیاتر بووبوون ، خم کرد بژوورکی تنیشتیدا ، ووتم لپرسراوی خیتی نایت ، نوک قمک لو نووسراو بد ..

وتی ئ□گ□ر تا س□عات ن□ و نیو ن□هات ، ئینجا من ب□تان ئ□ک□م !!
پیر□پیاو□ک ک□ د□بوو پاش ئیمزای خ□ی□تیی ، ی□کس□ر ب□وات ب□ ه□ول□ر ، ماه□□□ی خ□ی و□رگرت□و□ و ..ب□ر□و ژووری ب□□□و□ب□ر □□یشت ، ب□□کو ل□و□ ئیمزای پ□ بکا ، ب□ □اکردن هات□و□ ووتیان ل□ ژووری ب□□□و□ب□ر د□رچوو□ .. هاوو□اتیی□کی تر ووتی : ئ□□□ن خ□ی کردوو□ ب□ ژوور□ک□ی ب□رامب□ر ژوور□ک□ی ب□□□و□ب□ردا .. دووان خ□یان کرد ب□ ژوور□ک□ی ب□رامب□ر ژوور□ک□ی ب□□□و□ب□ردا و پرسیاریان کرد س□بار□ت ل□پرسراوی ب□شی خ□ی□تیی ، ووتیان ه□ر ئ□ستا ل□ر□ د□رچوو ، □است□ک□ی ب□ پ□ک□نینیش□و□ وایان ووت ، و□ک ئ□و□ی ئ□م گ□□ان و س□ر و س□راخ□ی هاوو□اتیانی ب□ش م□ین□ت ،ب□ خاتونی خ□ی□تیی ، □□ژان□ ب□ و .. و□ک گ□□ان□کانی کافکا و مارسیل بروست و ج□برا ئیبراهیم ج□برا و ، ب□ س□گ و کات و و□لید م□سعود ، وا ب□ ..
ل□ ناکاو ، دوای س□عات ن□ و نیو ، خاتونی ل□پرسراوی خ□ی□تی ، ب□ کاو□خ□ و ک□ما□ی ئیسراح□ت□و□ ل□ پلیکان□کان هات□ خوار□و□ و چوو□ ژوور□ک□ی□و□ ، ژووری 20 ، ئ□و خ□□ک□یش ک□ ل□ غیابی ئ□ودا س□دان □□خن□ و نا□□زاییان ه□بوو ت□ک□ا بوون ب□ ماستی م□ییو و ..ک□وتن□ نیشاندانی □□ز و ز□رد□خ□ن□ ب□ی .. ت□نها من پ□م ووت : ئ□گ□ر ت□ س□عات ن□ و نیو د□یت ب□ د□وام ، ک□س□ک ل□ ج□ی خ□ت دابن□ ، ئ□و خ□□ک□ س□عات□ک□ چاو□□وانی ت□ د□ک□ن ..تیایاندای□ مندا□ی ن□خ□شی داناو□ و ئ□ب□ بچ□ ب□ و□زار□ت ل□ ه□ول□ر ..
و□ک ئ□و□ی ناح□قیی□کی گ□ور□ی ل□کرا ب□ ، ب□ س□رسو□مان□و□ ووتی : س□د ک□ش□مان ه□ی□ ، ل□ ژووری مدیر خ□ریکی ح□ل کردنیان بووم ، ماه□ستا ب□ ئ□و□ند□ ب□ و□فان ؟ ش□و ه□تا س□عات دوانز□ی ش□و خ□ریکی ئیمزا کردنی کیتاب بووم ..من ل□ ما□یش□و□ ئیسراح□تم نیی□ !!
ووتم : ئ□ستا س□عات□ک□ .. ی□ک س□عاتی □□ک□ ژوور□ک□ی ت□ چ□□□ و ئ□و ه□موو خ□□ک□ چاو□□□ی نوک□ ق□□□م□کی ت□ د□ک□ن ،ئ□م□ ئیش□ □است□قین□ک□ی ت□ی□ ک□ نایک□یت و چ□□ت کردوو□ .. س□عات□ک ز□ر□ ل□ ت□م□نی ئ□و خ□□ک□ ل□ چاو□□وانیدا خ□سار بک□یت ..ک□س□ک . ج□گر□و□ی□ک ب□ خ□ت دابن□ ، ئیتر ح□ز ئ□ک□ی ه□ر م□ی□ر□و□ ب□ ژوور□ک□ت ..
ئینجا من ماه□ستا نیم و ل□ خ□ست□خان□ کارئ□ک□م ، ن□مزانی ئیمزای□ک دوو س□عاتی پ□ ئ□چ□ ، ئ□ستا ب□ه□ی ج□نابت□و□ ب□رد□رگای ، ل□و□ ژوور□ک□ی منیش پ□ پ□ن ل□ ن□خ□ش ، ب□□ام من ج□گر□و□م ل□ ج□ی خ□م داناو□ ..□□ز ل□ کاتی هاوو□اتیی ئ□گرم ..
ت□ماشا ئ□ک□م ی□ک ک□س ل□و خ□□ک□ د□رد□دار□ نوز□ی ل□و□ نای□ت ..
ک□ ل□ ژوور□ک□ چووم□ د□ر□و□ ، ب□ ی□ک□کیانم ووت : باش□ ئ□و□ ل□

بیانییو خوت و بتان ، بچی کسکتان یک قس و خنتان لە خاتوونی لپرسراوی خییی نگرت ؟ کاک قینا ، گریمان لو کاتدا لە ترساندا لا بوون ، بچی بە لاینی کمو سرکتان بە من نلقاند ؟؟واهیی ناتانکوژن ، واهیی ناتانبن …هر لم ژیانە خشتان !! بردوام ئبن ..
ووتی : کاک گیان 30 سا ئمە فری کیلایتیی ئکرین ، کە بچووکترین لپرسراو ببینین ، زمان و عقە و هموو شتکمان جام ئبە و لە کار ئکو !!
استە ، ئو گر ئازادی وک بارانیش ببارت ، یکسر چترکانتان هددن
هاونیشتمانیان ، من جا قیچکا با سعاتک چاووانی ئیمزای خاتوونی لپرسراوی خیتیی بکین .. چونکە ئگر ئو سعات و ژ و هفتانی لە چاووانی ئماندا بسرتان بردوو ، کە بکنو ، بتان دردکو بشکی زری تمنتان بە خایی و بە هرزان لە دست چوو .. کشکیش لودایە ، هشتا ئوان نازین و تە سوپاسگوزاریت . .
واتا وک دیستیڤسکی ئت بە ئوی ختان ئاگادار بن ، نژیاون و ئیشبە بمرن.

من مناکم ئتیزمە، عیبدارم!.. نوزاد بندی

سانە ئبە متی مندای کمتوانا بە خزانکم تازە بکینو ..یاسایکی حوکمتی هرمە ، هر خزانک منا کی کمتوانای تدا بە ، دایک یان باوک ئتوانن یککیان سوود لو متە سانیە وربگرن بە ئوی سرپرشتیی منا کمتواناکیان بکن .
تازکردنوی ئم متە سانە کمک ئیشی ئو ، ئچیتە فرمانگە ، پیوندی بە کارکتو ئکیتو ، نووسراوت بە ئکن بە فرمانگە گشتییکت ، لە فرمانگە گشتیکتو دووبارە نووسراو و اژکت بە چاپ ئکنو و ئتنرن بە بوبرایتیی چاودریی کمایتیی ، لوو نووسراو و دوو سمت لە وردگرن و ئتنرن بە لیژنە پزیشکییکان ..لیژنە پزیشکییکان فایلک بە

500 دینار و وەسڵەکی 1000 دیناریت بۆ ئەبێن 4 ڕەسمت لێ وەرئەگرن و ئەتنێرن بۆ لای پزیشکەکانی لیژنەی پزیشکیی ، ئەوانیش پێت ئەڵێن بۆ نیوەڕۆ وەرەوە بۆ ئەنجامەکەی .. نیوەڕۆ ئەیتەوە بۆ ئەنجامەکەی بۆ ئەوەی سبەینێ بۆیانی بچیتەوە بۆ بەغدا بۆ ایەتی چاودێریی کۆمەڵایەتیی ، سبەینێ ئەیتەوە بۆ ئەوە و کۆمەڵ ڕەسمی ترت لێ وەردەگرن و نووسراوت بۆ دەکەن بۆ بەغدا بۆ ڕایەتیی گشتی چاودێریی کۆمەڵایەتیی .. ئەچیت بۆ بەغدا بۆ ڕایەتی گشتی چاودێریی کۆمەڵایەتیی ، سەر و خوار و ڕاست و چەپت پێ دەکەن بۆ ژوورەکاندا و .. دوای ئەوەی هەناسەت سوار ئەبێ ، نووسراوەکت بۆ ئەکەن و پێت ئەڵێن بۆ دەستی خۆت بیبەیت بۆ هەولێر بۆ وەزارەتی چاودێریی کۆمەڵایەتیی .. ئەچیت بۆ وەزارەتی چاودێریی کۆمەڵایەتیی لە هەولێر ، تەماشای مناڵەکت ئەکەن ، هەوە ئەدەن پێت بسەلمێنن کە ئەم منداڵە پەویستی بە چاودێریی نییە ! بە مەرجێ لە ڕاپەرتی لیژنەی پزیشکییەکاندا نووسراوە پلەی کەمتوانایی 100% .. ئەگەر بۆت سەلماندن کە پەویستی پێیەتیی ، ئەوسا ئەتنێرن بۆ بەغدا بۆ ڕایەتییەکی تر و نووسراوت لێ وەرئەگرن و پێت ئەڵێن : بۆ ، خەمان ئاگادارت ئەکەینەوە .. ئەیتەوە بۆ سەلمانی و دوای چەندها ڕۆژ دێیتەوە بۆ هەولێر و سەردانیان ئەکەیتەوە ، چەند ژوورەکت پێ ئەکەن و ..دواجار پێت ئەڵێن بەرەوە خەمان بۆ پێست ئەینێرین بۆ بەغدا بۆ ڕایەتییە گشتییەکەی کە خۆت کاری تێدا ئەکەیت ، دوای دە دوانزە ڕۆژ سەردانی بەغدا بۆ ڕایەتییە گشتییەکەت ئەکەیتەوە ، ئەڵێن هەشتا نەهاتووە ..ئیتر ئەیکەیت بە کانی و سەردانی ڕۆژانە هەفتانەی بۆ ئەکەیت ، هەتا ئەگات و چەند ژوور و چاپ و هاتوو و دەرچووت پێ دەکەن ، ئینجا پێت ئەڵێن بۆ خەمان بۆ پێست ئەینێرین بۆ بەغدا بۆ ڕایەتییەکەت کە هەر لە سەلمانییە ! ..ئە باشە بۆچی بۆ هەولێریش بۆ پێست ناینێرن و ئەبێ خەم بیبەم ؟ ئەی ئەگەر بۆ پێست ناینێرن بۆ هەولێر ، بۆچی لەنێوان فەرمانگەکانی سلەمانیدا بۆ پێست کار ئەکەن ؟
ئیتر یاسایە و بۆیەوە ، بۆت نییە چەند و چوون بکەیت ..
دوای چەند ڕۆژ ئەچیت بۆ بەغدا بۆ ڕایەتییەکەت ، پێت ئەڵێن بۆ لە فەرمانگەکەت نووسراوی لێکترازان بۆنێ بۆمان هەتا نووسراوی کۆتایيت بۆ بکەین ، ئەچیت بۆ فەرمانگەکەت ، پێت ئەڵێن هەتا لە بەغدا بۆ ڕایەتییەوە نووسراوی مانگانەت بۆ نەکەن ، ئەمە ئاماژە بۆ چ نووسراوێک بکەین لە نووسراوی لێکترازانەکەماندا ؟ ئەگەیتەوە بۆ بەغدا بۆ ڕایەتیی ، ئەڵێن تۆ بۆ ، خەمان بۆ تەلەفۆن تێیان ئەگەینین ..
ئەڵێیت : بۆ کوێ بڕۆم ؟ ئەی نووسراوی کۆتاییم بۆ ناکەیت ؟

ئ□□□ ب□ سب□ین□ ..!
ئیتر باسی ه□□□ی چاپ و ئ□و شتان□ ناک□م ک□ ز□ر جار ل□ ژووری ح□وت□م□و□ و□ک یاری مار و پ□یژ□ ، مار□ک□ پ□ت□و□ ئ□دات ، ئ□ب□ ب□□یت□و□ ب□ ژووری ی□ک□م ب□ ئ□و□ی دال□کی ه□□□ بک□یت ب□ ع□ین ..یان دوو خا□ی پیتی ی□ک□مت ب□ بکوژ□نن□و□ و ب□ت بخ□ن□ س□ر پیتی س□□ی□م .. ت□نان□ت جار□کیان ک□ ماه□□□ک□یان دام□ ب□ ب□□□و□ب□رای□تیی گشتی ، ل□ دوای چ□ند ژوور□ک جا ب□یان د□رک□وت ئ□م ماه□□□ی□ هی ک□س□کی تر□ ، ک□ ب□ □اکردن پ□م کرد ب□ ماه□□□دا و ب□ر□و ب□□□و□ب□رای□تیی □امئ□کرد چونک□ نیو س□عات کاتی د□وام مابوو ، سوپاس ب□ خوا ه□مان کات ن□ف□ر□کم بینی ب□ ماه□□□ی□ک□و□ ب□ □اکردن ب□ر□و لای من ئ□هات ، ئاماژ□ی چاومان ه□موو شت□کی ح□ل کرد ، چونک□ نیو س□عات کاتی د□وام مابوو ، ن□ئ□بوو چرک□ی□کی ب□ فی□□ بد□ین ، و□ک □اکردنی پ□نجس□د م□تری ب□ریدی ئ□□□مپیی ، ل□ چرک□ی□کدا ماه□□□کانمان ئا□ و گ□□ کرد و ه□ر ی□ک□مان ب□ □اکردن چووین ب□ لای ئیشی خ□مان□و□ ، ئ□و ماه□□□ی کو□□ک□ی منی ب□ ه□□□ پ□درا بوو ، منیش هی کو□□ک□ی ئ□وم پ□ درا بوو ..
ح□زیش ئ□ک□م ل□ ک□تایی ئ□م باس□دا باسی س□کشن□کی ئ□م وو□اتی دام□زراو□ی□تان ب□ بک□م ، ب□ نمون□ لیژن□ی پزیشکیی .. هیچ پارک□ک ب□ ئوتومبیل ل□ ئارادا نیی□ ، پ□لیسی هات و چ□یش ئ□و □است□ ش□قام□ی ب□رد□م لیژن□ی پزیشکیان ب□ خ□یان و م□تا پ□ت□قا□یی□کان و ه□مای □او□ستان ق□د□غ□ی□ ت□نیو□ ، ن□ک ئوتومبیل ، ت□نان□ت چ□ل□ک□یش ناتوان□ و ب□ی نیی□ بنیش□ت□و□ ، ئیتر منا□ی ئیفلیج و کو□ر و ک□□ و ه□موو ج□ر□کان ب□ باو□ش ئ□گ□ی□نر□ن□ لیژن□ی ئازیز ..ه□ر ب□ی□ منیش ل□ دووریی زیاتر ل□ کیل□م□تر□ک□و□ ئوتومبیل□ک□م پارک کرد و ل□گ□□ کو□□ ئ□تیزم□ک□م و□ک تیر ب□ر□و لیژن□ی پزیشکیی د□رچووین ، ل□ □□ بنی کال□ی ب□اندی FELA ی کو□□ک□م نیو□ی ل□ ب□و□ و ک□وت□ ت□پ□ و دومبک□لدان ، ل□گ□□ ه□ر ه□نگاو□کدا چ□پ□□ی□ک یان چ□ق□ن□ی□کی ل□ د□دا ..پ□ش ئ□و□ی بگ□ین□ لیژن□ک□ ، ب□ ت□واو□تی ل□ ب□و□ و .. کو□□ک□م بنی پ□□او□ک□ی ه□□گرت□و□ و□ک ماسی پانک□ وابوو ب□ د□ستی□و□ .. ووتم ب□م ماسیی□ پانک□ی□و□ بچین□ لای پزیشک□کان □□نگ□ وا بزانن ل□ □او□ ماسیی□و□ هاتووین□ت□و□ و کو□□ک□ هیچ ع□یبی نیی□ .. ه□ر ب□ی□ ل□ ح□وش□ی لیژن□ک□ و ل□ ژ□ر دارکاژ□کا ، بن□ک□مان ب□ ئ□مان□ت دانا ، فایلفر□ش□ک□ ووتی منیش ئاگام ل□ی ئ□ب□ ..
ک□ چووین□ ژووری پزیشک□کان ، ئ□و□ هیچ ب□ خ□رهاتنیان ن□کردین ، ت□نان□ت س□یریشیان ن□کردین ، و□ک دوو تاوانبار ل□ ب□رامب□ریان دانیشتبووین ، دان□ی□کیان ک□ گ□نجترینیان بوو ، ووتی : کوا دایکی

؟
ووتم : دایکی بە چییە ؟ لە پرسەدایە ، خەسووم پەرە مرد ..
هیچیان نەیانووت خەتان خەش بن ..
سەیر ئەکەم ، سەیری یەکتر ئەکەن .. !
لە دەی خەمدا ووتم با وەزعەکە کەمە ئارام بکەمەوە ، لەو کاتەی یەکەکیان بە تەواویی هەز و تواناوە پەی ووتم : تە چەن وا قسە لەگەڵ مندا ئەکەی ؟(دایکی بەچییە) یەعنی چی ؟

ووتم : خەم 35 ساڵە لە تاقیگەی نەخەشخانە کار ئەکەم ، بە ئەم لیژنەیەیش ساڵانە دایکی لەگەڵ کوڵەکەدا دەت ، ئەستا لە پرسەدایە ..
ئەوەی ناوەڵاستیان دەم و چاو خەڵک بوو ، کە زیاتر سەروپەفرەشەکی بیر خستمەوە ، بە هیچ جەرە تەماشایەکیشی نەکردین ، واتا 35 ساڵەکەیش دەردی نەخوارد .. هەتا دانەیەکیان ووتی من ئەیانناسم ، قەیناکا بەی ئەکەین با بەوات ، ئینجا بە چپە لەگەڵ دەم و چاو خەڵکەدا هەندە قسەی کرد کە ناوەکەی بە (ئەفـ …) دەستی پە ئەکرد لەگەڵ سە پیتی ترا ..
جا چاوی بەرز کردەوە و ووتی : (بەخەر بەی)
بەڵام ئەوەی کە من نەمزانیبوو بە جوانیی قسەی لەگەڵدا بکەم ، پەی ووتم : کوا نوسخەی لیژنەی پزیشکیی پار ؟
ووتم : پەم نییە ..
ووتی : چی لە نووسرا بوو ؟
ووتم : ئەتیزم ، پلەی کەمتوانایی لە سەدا سەد ..

بەڵە ! من عەیبدار بووم ، ئاخر کوڵەکەم ئەتیزمە .. ئەبە هەموو شتە قبوە بکەم ، تەنانەت 35 ساڵ خزمەت لە بواری تەندروستیدا دەرد ناخوا ..
(سە پیتەکەیش ، پارچەیەکە لەناو کەمپیوتەر و تابلەت و مەبایلا ، 2 و 4 و8 و 12 یشی هەیە ، هەتا زیاتر بە ، پەسەسەری ئامەرەکە خەراتر ئەبە و نرخەکەیشی گرانتر)

ئەستا ئیتر خەتان سەرپشکن لەوەی پە ئەکەنن یان ئەگرین ..

لە لەـــــــــــواری هەزار بە هەزارەکانـــا ، بە ..ئـــاخر بە.. شیعری نەوزاد بەندی

من ئەمزانی عاجز ئەبی ،
بەیە زەر جار لەگەڵ تەدا ،
تەنیا ییشم بانگهەشت ئەکرد ..!
ئەی تە بەچی زەرجار ،
لەگەڵ مندا ،
زەنگەکیشت بە تەنیایی لە نەئەدا ؟

⋆ ⋆ ⋆

کاتە کە تە پەیڤەکانت
ئەچپاند بە گوەما ، ئەمزانی
بە جەم دڵەی ..
بەیە وەک پشیلەیەکی دەستەمۆ ،
تەنیاییم لەگەڵدا بوو ، ئەز ..
ئەی کاتە من پەیڤەکانم
لە نوکی پارکەرەکەوە
بە ئەنوسیت ،
بەچی نەتزانی جەت دڵەم ؟
بە تەنیاییت ،
وەک توتیەک لەگەڵ خەتا نەئەهەنا ؟

⋆ ⋆ ⋆

هیچ نەبە ، کە ڵەیشتی ،
ئەژنەم نەشکا ..
بە کاوەخە هەستامە سەر پە ..نەکەوتم ..
ئاگادار
لە دەک و
ووردە شوشەکانی بەر پە ..
هیچ نەبە ، کە ڵەیشتم ،
ئەژنەت نەشکایە ..نە ..
بتتوانیایە بەیتە سەر پە ..

بۆ ئاگا نەبووینایە ..نە ..
لە دەک و
ووردە شوشەی
گیاسە شکاوەکەی بەر پێ ..؟

★ ★ ★

ئێستا ئیتر ،
چیدی بۆ کەس ناڵێم ،
وام لێ پارک و پیاسە ئەکەم و
تەنیایی
وەختێ تەواو توکاریم کا ..
با توکاریم کا ..قەیناکا ..
چیدی بۆ کەس ناڵێم ،
بۆ گەشتەکی دوورە وڵات ..
با خەڵ و خاشاکی ئەرێ ،
چۆنی بوێ
گەچکاریم کا ..
با خەم بێت و ، لێ هەر چوار لا ،
دەسکاریم کا ..
زوەم فڕی زەرداریم کا ..
با دەم ڕەق بێ ،قەیناکا ..
ئیتر شیعر نەوەرێ توخنیشی کەوێ ..
فڕی جوور و
تاوانباریم کا …قەیناکا

★ ★ ★

بڕیام عەسرێ ،
لێپڕا تەم بیر دەتەوێ ..
بۆ وات نەکرد ،
عەسرێ لە پێ
منت بیربکەوێتەوێ ؟

★ ★ ★

ئەمووت : کە ڕەیشت ،
با هیچ نەبێ تەنیاییم
لێگەڕێ بۆ تا دەمەوێ ..

ئاخر بەچی بە خۆت نەگووت :
کاتێ ئەو ڕۆی ،
با هیچ نەبێ تەنیایی ،
لەگەڵمدا بێ تا دەمەوێ ؟

⋆ ⋆ ⋆

کە ڕۆیشتی ،
نەک هەر چنگێ لە خۆت
جێ نەهێشت بەم
تەنانەت پارکەرکەی
سەر مۆزەکەت کەکردەوە و
بردت لەگەڵ جانتاکەتا ..
وێنەی خۆت و جانتاکەتم لە پێ کێشا ..
کاتێ هەموو شتەکتان کۆ ئەکردەوە ،
بە ئەوێی من
بە تەواوەتیی بێ کەس بم ..
من هیچم کۆ نەکردەوە ،
کاتێ هەستام ،
لە دوورەوە خەمم بینی ،
بێ بەرنامە ، دانیشتبوو ..

⋆ ⋆ ⋆

ئێستا لە قاوەباغیەکانا ،
خەم ئەبینم و..
ناینناسمەوێ ..
خەم ئەمبینێ و
نامناسێتەوێ ..
گەڕاومەتەوە سەر خووکانی منالیم ..
بە دوای حەکایەتێکا ئەگەڕێم ،
تەم بە دەڕەق بێ باس بکا ..
وەک ئەتڵڵێ ،
کە بێ بە هێ ،
تاقە دەزدەموناکەی کوشت ..
بەچی بێ دوای حەکایەتێکا نەگەڕای ،
من بێ دەڕەق نیشان بدا ؟
وەک هاملێت ،

لگ دایکیدا ؟

⋆ ⋆ ⋆

نا ..قیناکا
ئیتر نامو ،
لشار،
کهموو ژبارن ..
لشقام ،
ک 24 سعات شما ..
بای دریاکان به خایی دابش ئکا ..
نامو
لشارکا بم ،
کس نناسم بجگ له ت ..
کس نناسی بجگ لمن ..
لکافیکی پ لخک ،
کدپیک جگا نیی بتنیایی ،
نامو بتبینم ..لو ..
ئی ت ،
ب بیارت ندا ،
حز نکی
بمبینی لو ،
ک کس نتناس بجگ من
ک کس نناسی بجگ من ..
شما ،
به شقامکانا
ب خایی ، بای دریاکان ساغ کاتو ..
ک لکافیکی جنجا ،
ک تنیایی ب خوی چشتیش
دست نکو ،
هشتا نتو بمبینی ؟
ب ؟
ئاخر ب …ئو هموو خمت ب من خوارد ؟
ئو هموو ژ
هوا ..
نامیکی سارد و سیشت
هر نارد ..

بە ..
ئاخر .. بە …؟

ئاپەرت بە دەنکیشەت.. شیعـــــری نەوزاد بەندی

نزیکەی هەمو کوژراوەکانتان
هی شەکانی براکوژیی بوون ..
خەباتتان تەنها شەجنەو و
دیوار نوسین و بمرە بژی بوون ..

کە بە داخوازی ئەمریکا لە پە
ئەم دارە زەهاتە بەر بەتان ..
پەلامارتان دا لە هەر چوار لاوە
دزی و وەوە ، لە خەک و خەتان

تەلار ..باخ ..ڤەلا ، دوکان و بازاە
بیری نەوت ، مەسفا ، بەنزینخانەی زەر
هەنانی کچی سەماکەری شام
بەاست و چەپا ، زیان وەک مشەخەر

هەر زوو گەمەکی براکوژیتان ،
کرد بە پاشماوەی ئەنفالی بەکەس
بەشەکتان ناو نا لیوای تایبەت و،
بەرامبەرەکەی کەماندەی بە دەس

دەهەزار کەسە لەم یارییەتانا
ناویان چوو بە ناو کەکەی ئاشا
ئیتر ەژ بە ەژ خەک ئەتوایەو و
گەورەتر ئەبوو شکەی دوو پاشا

دەرمانی ساختە ، تیمارگەی قەبە
خواردنی خراپ بازاەی پە کرد

شەرپەنجە وەکو پەسیوی لێهات ،
هەر لە ژێرەوە هەژارتان قە کرد

کەمپانیا و باج و سەرانەی جیاجیا
لە هەموو لایەک هەڵپە بە دەلار
بەربوونە گیانی خاکی نیشتمان ،
وەک گورگی برسی ..وەکو سەگی هار ..

هیچ نەمایەوە گەاوی نەکەن ،
بوون بە سیخوڕی هەرچی ووڵاتە
هەشتا لە ڕووتان دە قسە بکەن ،
هەر چرکەیەکتان سەد کارساتە ..

بە یەکەمین جار لە مەژووی گەردوون ،
دەمتان ژێندە ناو موچڕی فەرمانبەر
شەرمەزار نەبوون ، چونکە بە شەرمن ..
لە دەرد و کەشەی میللەت بە خەبەر ..

ئامەزا و برا و خزم و ناسیاوتان
کران بە وەزیر ..بە پەرلەمانتار
بەس کورسی سەرەک هەر یەک کورسیە
شەڵە لە سەری نەک جارە سەد جار

شەڵەی سندوقی هەڵبژاردن تا ،
شەڵەی سیخوڕی و پشکی ئەم و ئەو
یەکە لە ئێران تەپ و تەز ئەکا و
یەکە بە تورکیا ڕا ئەکا بە شەو

کوشتنی دیل و ڕادەستکردنەوەی
بە دوژمنانی کورد و کوردستان
ئەوەی کە دژی ئەم میللەتە بوو ،
جێبەجێتان کرد ، هیچ لەی نەوەستان ..

ئەستایش چی ماوە بیکەن بەو خەڵکە ؟
لە گەڵاندان بەی ، تاکو پیادەی کەن ..
هەرچییەک ژەهر و دەرد و بە کەڵکە ،
پێشبەکەتانە تا ئامادەی کەن ..

بەس دەنیابن ، هەرچی هەتانە ،

لە پە ئەبەتە تاریکە گەڵە ..
چاو تروکانێک ، هەمووی جە دەڵن ،
سەدا سەد بار و دەختان ئەگەڵە ..

بەس بە داخەوە ، ئەوە بە ئاگان ،
ئاوەدەی پارە و پولی حەرام بوون ..
تا لوتتان نەدا لە بەردی ئەلحەد ،
لە لاتان وایە براوەی جام بوون

کاتە لەگەڵە خەما قسە ئەکەم.. نەوزاد بەندی

ئازار وایە ،
کەم کەم لەگەڵیدا ئادەی ..
وای لە دڵ ،
هەژە دیار نەبە ،
سەد شوێن بە دوایا ئەگەڵەی ..!
.....
.....

★ ★ ★

کە باڵندەیەک ئازاد ئەکەیت ،
بە هەر ئاڵاستەیەکدا بە ، هەڵەفڕە ..
چونکە بە هەموو ئاڵاستەکانا ،
ئازادیی هەر ئازادییە .

★ ★ ★

قسەی خۆش بە منافیقکانتان نەکەن ،
کە چوونە دەرەوە ،
حەرامزادەیەک بە قسەیەکی خۆش ،
هەڵیانئەفریونێ !

⋆ ⋆ ⋆

ژیان گەڵانێکی بەردەوامە
لەناو بەردەوامییەکی جێگیردا ،
لەبەر ئەوە لە تەمەنێکی دیاریکراو زیاتر ، مانەوە تیایدا
کارەساتە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەوانەی مردن ،
چییان زەرەر کرد ؟

⋆ ⋆ ⋆

هەوە بە ئەو کارانە بتوانیت کە ناتوانیت ، بە ئەوەی ئەو کارانە
بتوانیت کە ئەتوانیت .

⋆ ⋆ ⋆

گوێ لە ماڵەکەی خۆتا بەوێنی ، ماڵداریێ ..
گوێ لە دەرەوەی ماڵەکەی خۆت بەوێنی ، نیشتمانپەروەریێ ..
ماڵەکەی خۆت پاک بکەیتەوە و
دەرەوەی ماڵەکەی خۆت پیس بکەی ، بە ڕەوشتیێ .

⋆ ⋆ ⋆

شەر شەڕە و
کۆشەریش کۆشەر ..
کە شەر نەبووی ،
کۆشەر مەبە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەوەی پەروەردە نەکرابێ ،
قات و بەینباخ و پلە و پەست ،
هیچی فێر ناکەن ..
تەنها گەمژەییەکانی تەختر و ئاشکراتر ئەکەن ..

⋆ ⋆ ⋆

خەپیشاندان بە بەختەوەر ،
لوتکەی گەمژەییە ..

تەنها مناڵکان بەختەوەرن
کە هەشتا نەیانزانیوە دنیا چ ماڵکە ..

* * *

دەساتە نەتوانە گەنجەکانی دامەزرەنە ، گەنجینەکانی دزراون ..

* * *

ژیان گەڵانە بە دوای مردندا ،
هەندەک بە دەوڵەمەندیی بە دوایدا ئەگەڵن و
هەندەکی تریش بە هەژاریی ..
هیچیشیان نازانن بە دوای چیدا ئەگەڵن ..

* * *

هەندە جار گەمژەیەک دەتە ناو ژیانتەوە ..
هەوە بدە بە کەمترین زیان ، لەی دەرچیت ..

* * *

ئاگاداری ووشەکانت نەبیت ،
دەمت لە بەرچاوی خەڵک ، ئەبە بە مەنهەڵ ..

* * *

بە منداڵیی ،
لە هەر کوە خەومان بهاتایە ئەخەوتین ..
کە گەورە بووین ،
لە هەر کوە خەم هەبووایە ئەمانخوارد ..

* * *

مەرگی زەر کەسمان بینی ،
کە هەزاران کەس پاسەوانیان بوون ..
ئەمە کە تەنها سەبەرەکانمان پاسەوانمانن ..

* * *

هەتا هەوەستەکانت زیاتر دژ بن بە خواستی خەڵک ،
پەویستت بە پاسەوانی زیاترە بە ئەوەی لە لەوەڵ بەردەوام بیت ..

⋆ ⋆ ⋆

سەرکی پەرلەمانێک 40 پاسەوانی هەبێ ،
میللەتەکەی گورگن ..

⋆ ⋆ ⋆

هەتا زیاتر چاوپۆشیی لێ زەردار بکەیت ،
تووندتر پێت پیا ئێنێ ..

⋆ ⋆ ⋆

بریندارەکان ئەوانە نین کە خوێنیان لێ ئەچڕێ ،
بەڵکو ئەوانەن کە چاوەڕوانن ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەوەی دەستپاتی ئەوە
بە هابواردن و کەکردنەوەی ماڵ و سامان ،
ئامادەیە نیشتمان لەسەر بچووکترین مێز و
هەرزانترین قومارداا ،
بدۆڕێنێ ..
چونکە نیشتمانی هاستقینەی ئەو ،
خەی و خەزانکەیەتی ..

⋆ ⋆ ⋆

هەندێ جار
هەقت لێ خۆت ئەبێتەوە ،
کە ئەبینی هەژار بە هەژار
لێ خواستەکانت دوورتر ئەکەوێتەوە و ..
لەو شتانەی بەزارت ئەکەن ، نزیکتر ..
⋆ ⋆ ⋆

چێشتخانەیەک بەگژن بوو ، داخرا ،
زەربەی چێشتخانەکان لاساییان کردەوە و داخران ..
کەس بە ناحەق کوژرا ،
بوو بە مەدەل و چەندین کەسی تر
بە ناحەق کوژران ..
یەک شەماڵ موفتیمان هەبوو ،

هیچ کەس نەبوو جگاکەی پێ بکاتەوە ..
یەک ئیبراهیم ئەمین بادارمان هەبوو ،
یەکەکی تری نەهاتەوە جێ ..
یەک نەجمەدین مەلامان هەبوو ،
کەس نەیتوانی دانیەکی تر لە خێدا متوربە بکا ..
میللەتەکین یەکسەر فەتە کەپیی بەدکاریی ئەکەین ،
هەرگیز ناتوانین شونپەی زانا و پیاوچاکانمان هەبگرین

* * *

سالانە بەرگی کەعبە ،
دووبارە
زیپەش ئەکەن و
خەکەکی زەریش لە برسا ئەمرن ..
لە چ ئایەتەکدا هاتووە ،
خەک با لە برسا بمرن و
بەرگی کەعبە زەە پەش بێ ؟
سالی جارەکیش بگەە ؟

* * *

هەتا دوای نیوەە قسە بە کورد مەکەن ،
چونکە تا ئەوکاتە لە سەد کورد ، نەوەد کورد خەوتوون ..

* * *

لوتکەی شانازیی کورد ئەم شتانەیە :
خزمەتکاری نیپالیی ، ئوتومبیلی کیلەمەتر سفر ، نەشتەرگەری جوانکاریی ، خوەندن بە ئینگلیزی و تورکی ، هەگەزنامەی ووڵاتکی ئەوروپیی ..

* * *

لە میللەتی ناشیریندا ،
زەرینە هەوەی نەشتەرگەریی جوانکاری و بیاخ ئەدەن ..

* * *

هەندە کورد ، حەز ئەکەن ئیشت تیان بکەوە ، بە ئەوەی بەت نەکەن .

* * *

کوژاندنوی گپکانی ترافیک بە دساتدارک ،
واتا کە ئشلی بیشلە ،
قوربان ..

⋆ ⋆ ⋆

میللتک ؛
(ز لە سوزفرشک نگرت
چونکە پاریکی کمی لە ئسنە و ..
ز لە پزیشکک بگرت
چونکە پاریکی زری لە ئسنە)
بە فوتان باشە ..

⋆ ⋆ ⋆

.....
.....

کە دزیتوە ،
پی ئی ..
ماتە ئاوا بە ، تە لە کوی ؟!!
وا شتکانت وشک ئبن ..
هەر دیار نبووی ..
هەر چاو بووم دەرکەوی..
هەر ووتم تزکی تر دی !

نەوزاد بەندی

ئەو ساتە وختە بوو.. شیعری نەوزاد بەندی

تەنها جارە
خولیام پاشایەتیی بوو بە ،
ئەو جارە بوو ،

لە پەت ووتم : پاشاکەم !
لەو کاتەوە ،
بە تاج و تەختە ئەگەەم ،
لەوەوە تە تەماشا کەم ..
هەر دوای ئەوە بووی بە هەەم ..
کەچت کرد ..؟
یان
پەشیمان بوویتەوە ؟ یان ..
یان پاشایەکی تر هاتە جەگاکەی من
ەەگاکەی من بوو بە پەشانگای سەیارە ..یان ؟ ..
دەەاوکە بەندی کردی ..
ەەحی بردی .. یان ..
پەنجەکانت لەکیبەرد عاجز بوون ؟ یان ..
تەەی ئەنتەرنەتت لەگەە پاکەتی بەتالی پیتزا ،
خستە تەنەکەی خەەکەوە ؟ یان ..
نازانم بە بووی بە هەەم ؟
بە ئەبەد نەمای لەگەەم ..
من واز ناهەنم لە گەەان ..یان ..
سووەانەوە و ..
کات کوشتن ..
بە تاج ..
بە کورسی ..
بە خەدەم ..
حەشەم ..دار و دەست ..
ئەسپی ەازاوە بە ئاەتون ..
یان ..
لە چوار دەوری کەەی شیعرە بەتامەکان ،
لەگەە پاقلە فرەشکەی بەردەرگا ،
جنەو بە دەسەەات ئەدەین ..
یان ..
نایەمە ژوور ،
ئەەم بەەکو تە بەیتە دەر ..
نایەیتە دەر
ناەەمە ژوور ..
لە پە لە خەیاەەکما دەیتە دەر ،
ئەمبینی ،
ئەگەشەیتەوە ،

لە پلیکانە خەت هەئەدەی ،
بە سەرسنگم ..هەزار جار ئەی پاشاکەم ..چیت بەسەرهات ؟ ..لەم
گەی ئەستا هەتاکو دە هەزار ملیەن ساەی تر ، تەماشاتکەم ..
من هیچ ناەم ، چونکە دەم بکەمەوە گریانە ..
لە ناو ئەنتەرنەت داەزام ..
چی کتەبە لەم عاجز بوو ،
تەنانەت مزگەوتەکانیشت بە گەام ..
نەهاتیتە دەر ..
نەچوومە ژوورەوە .. یان ..
لە دەوری ڤیستڤاە
پە لە قەتە کەبابخەرەکان ،
هەندە جار ،
لەگەە پاکەتفرەشی بەردەرگا ،
ەائەوەستم ،
ئەو ئەی مارلبەرەی عەرەبی
خراپ نییە .. یان .. ئینگەیزی ..
من ئەم هەردووکیان ..یان ..
من پاکەتەکی کەنت ئەکەم ..
ناەمە ژوور ..
نایەیتە دەر ..
ئەم بەکو
بە ەکەوت تە پەیا بیت ، یان ..
هاوار بکەی شاهانشاکەم ..
من هیچ ناەم ..
دەنیام دەم بکەمەوە ، گریان زیاترم پە نییە ..
نایەیتە دەر ..
ناەمە ژوور ..
کەبابخانەیش هەندە کەبابی تیا ناخورە ..
بانکیش هەندە پەی پارەی تیا ناژمەررە ..
شیعری چی ؟ کەبوونەوەی چی ؟
کەمە کەرکەدەن ، یان ..
دیناسەر .. بە کەمانچە ، مووی زبری تەکستە ەزیوەکانیان ،
پەت و پەتکاری ئەکەن ..یان ..
بیشمکوژن ناەمە ژوور ،
لە دەرەوە ،
لەگەە پەشمەک فرەشکا ،
باسی بەننامەی ژەر بە ژەری

ئەر و ئەولا و بەغا ئەکەم ..
باسی دووبارە هاتنی
چاخی بەرد و ئاغا ئەکەم ..
پشمەکەکی لە ئەکەم و
ئەیدەمە دەستی منالە ،
لە عەفرینەوە هاتووە ،
لەبەر دەرگای ڤیستفاڵچەکانا سواڵ کا ..
نایەیتە دەر ..
لە خەیاڵما کە دەیتە دەر ،
پۆلیسی هەڵ ئاگادار ئەکەی ،
تیرۆریستە لە بەردەرگا ،
لەگەڵ پشمەکفرۆشکا ..
هاوار ئەکەم من پاشاکەم ..
یان ..دەیتە دەر ..
ئەڵێی لاچە ..
لەوەتەی تەم لە دیار نییە ،
سەردانی عیادە ناکەم ..
یان ..
نایەیتە دەر
لەو کەانە شەدارانەی ،
درەختەکانی ئەمبەر و
ئەو بەری تەکەڵاو بوون و ، دەست شکانەوە ئەکەن ..یان ..
کە حیساب بە پەرەمەزی هەتاو ناکەن ..
بەت ئەگەڕەم .. یان ..هەروا ئەسوڕەمەوە ..وەکو ئافرەتکی دوو
گیان ، پارەی پە نەبە بیداتە پزیشکەکان ، منالەکەی بە دەربەنن ..
نامەم ژوور
نایەنە دەر
نە تە ..نە کەرپەلەکە ..یان .
ئەڕەم ڕەنگە لە ماڵەکەوە قریشکەی
تە ببیستم ، کاتە ناتەوە شیعرەکی خوار و خێچ ،
بەتە ژوورەوە ..
من لە دەرەوە ئەوستم ..
نایەمە ژوور ..
ئەزانم تە بووی بە هەڵم
ئیتر نەماوی لەگەڵم

(سەاووو ئەی پادشای سەبر!!

ئ□زانی وتم خ□م ئ□گرم و و□□ام ناد□م□و□
ب□□ام ل□ ش□ریع□تی شیعر ه□□نایم ک□ د□□□ ل□ ه□رج□یک شیعرت بینی سوجد□ی ب□ ب□ر□
پادشاک□م ب□ست□ با سوجد□یک ب□رم ل□م ت□ئ□گ□ی کام سوجد□ی□
ئ□و سوجد□ی□ نا ک□ راسیزم□کی و□هابیی بزان□ تیر□رم بکا
سوجد□ی موحیب□ت ب□ پ□یڤی ناخ ه□ژ□ن!!
ئ□زانی ب□ندی ت□ ئ□ستا ع□رشی منت ل□رزاند؟ب□ پ□و□ری ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ بلی□ن ر□خت□ر ؟
ل□تخ□ش نابم گ□ر چی دی ئ□م عیلاجان□م ب□ ن□نووسیت ب□ بای و□شت□کی نارنجی ب□ با□ی راکردن ل□ تاریکی دونیا ب□م ن□ن□ریت ؟؟
ب□ندی ز□ر ب□زارم
دونیا ک□سی تیا نی□ ئ□□□ی نازانم ؟
راستیان گووتوو□ ل□م و□ات□ ه□موو شت ز□ر□ ت□نها ب□نی ئاد□م ک□م !!
ئ□ر□ لای ت□ش د□زین□و□ی مر□ڤ وا ک□م□؟
ئ□مر□ ک□م□ک ل□ ف□ستیڤا□ی ..... دانیشتم
ئ□□نجم یا ل□و سیاسی و ک□و مر□ڤ□ زل□ ب□ هون□ران□
ق□ستم بوو ه□ستم و مایک□ک□ ل□ ..... بگرم ب□□م ئ□ستا ک□ی و□ختی ئ□م گوو خواردن□ی□ ؟؟
ک□س ن□ی ئ□زانی..... م ت□نها کور□ک ن□ب□ گوتی خاتوو .... س□او و□□امم دای□و□ وتی ئ□خ□ی ل□ر□ و□□امی س□او□ک□مت دای□و□ هیچم ن□گوت ر□یشتم و ز□رد□خ□ن□ی□کی پلاستیکی ..)

شت□ و□ک چیر□ک.. ن□وزاد ب□ندی

نا ..نا ..
پ□ویست ب□ □□مان ناکا .. ژیانی ت□ک□ای خ□□کی ئ□ر□ ئ□توانیت ب□ لاپ□□□ی□ک باس بک□یت ..ژیانیان شو□نی ت□دا نیی□ ، چونک□ شو□ن ب□ خ□یان ناگرن .. پا□□وان و □وداویشی ت□دا نیی□ ، ت□نها □وداو□کی تیای□ ئ□ویش ک□نا□□کی س□ت□لایت□ .. ئ□ □□مان ئ□ب□ شو□ن و کات و □وداو و پا□□وانی ت□دا ب□ ..واتا ل□ر□ ت□نها کات ه□ی□ ، مان□و□ی کاتیش ل□ب□ر ئ□و□ی□ د□س□□اتیان ب□س□ر خولان□و□ی ز□وی و خ□ردا نیی□ ، ئ□گینا □□ژیان ئ□کرد ب□ دوو س□عات یان ب□ چل س□عات ..ه□رچ□ند□

لە ڕووی خزمەتگوزاری و شتەکانی تردوە ، دەستکاری کاتیشیان کردووە ، بە نمونە فەرمانبەران پێنجا هەژار جارێک موچە وەردەگرن .. هەندێ جار نەوەد هەژار جارێک ، وەک مژدە و دەسکەوتێک موچەیان بەسەردا دابەش ئەکەن ، یان هەڵبژاردنی پەرلەمان و سەرکایەتیی لە جیاتی چوار ساڵ جارێک ، ئەبێتە شەش ساڵ یان هەشت ساڵ و زیاتریش .. ئەو کاتە درێژ ئەکەنەوە ، لەمسەر و لەوسەرەوە ئایئەکەشن .. کەواتە ئەتوانیت بڵێیت لەڕە کاتیش بوونکی ئاسایی نییە .. ئیتر هەمانی چی ؟ .. نەوەدا ، ئەتوانیت بە کەمتر لە لاپەڕەیەک چیرۆکی ژیانی زیاتر لە شەش ملیۆن کەس بنوسیتەوە .. یان ئاستر ئەتوانین بڵێین چیرۆک نییە ، ناساندنی پارچەیەکی دابەاو لە مرۆڤایەتییە .. یاخود مرۆڤگەلێکی ناوچاڵێک ، کە سەدان ساڵ پێش ئێستا باپیرە هەرە گەورەکانیان ، لە کاتی شەڕە تاڵەکانی نەوانیاندا ، کەوتونەتە ناوچاڵەکەوە .. لەگەڵ ئەوەی شوێنەواری تاڵایەکی زەر بە سەر و گوڵاکیانەوە دیار بووە ، بەڵام نەمردوون و .. لەناو چاڵەکەدا زاوزێیان کردووە و زەر بوون .. ئیتر وەرە پێناسەی ئەمە بکە ، شەش ملیۆن کەس لەناو چاڵەکدا ، ئەژین و زاوزێ ئەکەن و .. هەندێکیشیان جار و بار لە چاڵەکە دەنێ دەرەوە ، ئەڵێن بە تورکیا و ئێران و حەج و عەمرە و دوایی دێنەوە ، فڕق بە ناو چاڵەکە .. دیسان دێنەوە دەرەوە و .. ئەڵێنەوە بە تورکیا و ئێران و حەج و عەمرە ..بە جۆرێک تیایاندایە دوانزە جار چوونە بە تورکیا ..بیست و یەک جار چوونە بە ئێران .. هەژدە عەمرەی کردووە .. هەشتا تریان لە تورکیا و ئێران و عەمرە نەخواردووە .. بە جۆرێکیش لە جۆرەکان ئەوانەی لە تورکیا تریان نەخواردووە ، قیان لەوانەیە کە لە ئێران تریان نەخواردووە ، هەردووکیشیان پێکەوە یان جیا بە جیا قیان لەوانەیە کە تر لە عەمرە ناخن .. عەمرەکانیش گاڵتەیان بە عەقڵی ئەوانە دێت کە لە گەشتی تورکیا و ئێران تر ناخن .. بەڵام ئەم قە ، تەنها قە ، واتا گەشە ناکات بە شەڕەی دەستە و یەخە ، چونکە فڕبوونی شەڕ بە هەموو جۆرێک قەدەغەیە .. بەو جۆرە هەر سێکیان وەک یەک وان ، واتا حەزیان بە کەشک و ڤڵا و باخ و مارسیدسی مایباخە .. هەرسێکیان لە لایەن نەتەوە یەکگرتووەکانەوە و لە بەرامبەر نەوتێکی زەردا ، مانگانە نە کیلۆ ئارد وەرئەگرن ..حەزیشیان لەوەیە منەڵکانیان ، هەر لە قناغی دایەنگاوە فێری زمانی بگانە بن و قەت نەمرن ..لە ژیانی خەیان زەر ئازین و زەڵەیەک لە خاکی ناو ئەو چاڵە ناگەنەوە بە قەسری قەیسەریی ..
ئیتر ئەمە کەی ئەوە ئەهێنە هەمانی تیا خەرج بکەیت ؟
لەوێش سەیرتر بەردەوام تێنی نەناسراو دێت و ناوچاڵەکە بەردومان ئەکا ، ئەم بەردومانکردنە ئەداو نییە ، چونکە ئەداو یەکجارە ،

بەهام ئەم بەردومانە وەک باران و بەفر وان ، واتا دیاردەیەکی سروشتیی زۆر ئاسایین و هیچ کەسێک بەزار ناکا ..چەند کەسێک ئەمرن و بریندار ئەبن ، ئەوانەیش بە گومان ئەجەلیان هاتووە و کەس ناتوانێ دەستکاریی مەسەلەی تەمەن بکات ، کە تەواو بوو ، ئەبێ تەواو بێ .. هەر بۆیە ئەو تانە نەناسراوانەی ئاسمان وەک قەزا و قەدەر و ..تانەت وەک ڕزق و ڕۆزیش تەماشا ئەکرێن ، وەک چۆن بارانەکەی قبوڵ ئەکرێ ، ئەبێ بارووتەکەیشی قبوڵ بکرێ ..
ئیتر بەبێ ڕوداو ، ڕەهانی چی بنوسرێ ؟ خۆ هەرچەندە تیایشیاندایە دەیان ڕەهانی نوسیوە ..ڕەهانی وا کە نزیکەی هەندەی بلەکەکی دەیی ئەبێ ، خەڵکەکەی زۆریش خوێندەوانەتەوە و لە هیچیشیان تێناگەیشتوون و .. جارێکی تریش خوێندوانەتەوە .. لەگەڵ ئەوەی دیسان هیچیان لە حاڵی نەبووە ، بەهام چۆڕێکی زۆریان پێگەیشتووە و .. کەمەکی تریان قەناعەتیان لە هەماڵیوە و بە زمانێ زیندووەکانی جیهانیان وەرگەڕاون ..بۆ ئەوەی ئەوروپیەکانیش بیانخوێننەوە و هیچیشیان لە تێناگەن و چۆڕێکی زۆری لە ببینن ..بەهام سەیر لەوەدایە ئەو ڕەهانیان وەرنەگەڕاوەتە سەر زاری تورکی و فارسی و عەرەبی ، هەرچەندە زۆرینەیان یان هەمۆیان لە گەشتی تورکیا و ئێران و سعودیە تێر ناخۆن ..ئەمەیش بۆ خۆی پرسیارێکی لای یەکەکیان دروست کرد کە پاشان گرتیان و شۆن بزریان کرد .. پرسیارەکەی ئەوەبوو ، ئایا ئەوە کە تێر لە تورکیا و ئێران و سعودیە ناخۆن ، بۆچی ڕەگا نادەن ڕەهانەکانمان بکرێنە فارسی و تورکی و عەرەبی تاکو ئەوانیش تێر لە ڕەهانەکانمان نەخۆن ؟
پرسیارێکی جوان بوو ، بەهام وەک بەڵێی زۆر جوان نەبوو .. بە واتایەکی تر ئەبوو ئەو خاوەن پرسیارییان نەگرتایە و شۆن بزریان نەکردایە ، وەهامێکی سادەیان بدایەتەوە ، چونکە ئاشکرایە تورکیا و ئێران و سعودیە ، وەاتانێک نین کە بە ڕەهانەکانی ناو چاڵەک هەڵبخەڵەتێن ..ئەوان خەیشیان گاڵتەیان بە ڕەهان دێت .. ڕەهاننووسەکانیان یان لە زیندانداان یان لە ئەوروپا پەناهاندن ..ئیتر ڕەهانی ئەمەی چی ؟ ئەوان خەریکی بازرگانی و ئاژ و وەڵن ..واتا ئەوان هەشتا لە نەوت و غاز و ڕابواردن تێریان نەخواردووە ، ئیتر ڕەهانەکانی ناو چاڵی چی ؟! وەڵا برا من خانەی بەاو کردنەوە ئەزانم ، پێ دوو سێ لەری ڕەهان و چیرەکیان کردووە بەو دیوا و ..وەک زەماوەندی کوڕێ کچێڕێ حەوت شەو و حەوت ڕۆژ گێڕاویانە ، کەس نەیوتووە کەرتان بە چەند .. ئینجا وەرە دوو سێ لەری ڕەهان و چیرەک بکەرەوە بەمدیوا ..
ئاخر بۆیە من پشتان کەوتم و ..وتم پەویست بە ڕەهان نوسین ناکا .. تۆ کات و شۆن و ڕوداو و پاڵەوانت نییە ، ئیتر ڕەهانی چی ؟

بەام ئەوروپییەکان حەزیان لە شتی سەیر ، بە نمونە نەک هەر ەمان ، سەلکە ترخەنەیەک ببەر ئەو ، هەموو لە دەوری کەئەبنەو وا ئەزانن چەناگەی دیناسەرەکە و .. دەیان لەکەینەو و توەژینەوەی لەسەر دەکەن .. یان سمەی عەزیز وەیسی .. شمشاەکەی قالە مەە ..یان گەرانییەک وەک لورە لور ، تەمار بکە ، هەموو ئەوروپا لەچوار دەوری کە ئەبنەو .. چونکە ئەوان لە نەوت و گاز تەر بوون .. لە قەناغی دوای قەقەنە و خەکەشانەودان ، بە نمونە حەز ئەکەن بزانن سمەی عەزیز وەیسی لە چەند داو پەکهاتووە ..هەر بەو جەرەیش ەمانەکانمان کە خەمان نازانین باسی چی دەکەن ، لای ئەوروپییەکان ئەبنە جەی بایەخ ..ئەوان وەک ەمان تەماشای ناکەن ، بەکو وەک پارچەیەکی پەش ملیەنەک سا تەماشای ئەکەن و چەژی لە ئەبینن .. تیایدا بە دەسخەت و بەردە دەسکەلاکانی دەستی نیاندەرتا و کەمانیەم ئەگەن .. واتا ئەوان وەک شتەکی سەیر ئەیخوەننەو ، ەمانەک لەناو چادا نووسرا بە ، شتەکە جەی بایەخە .. وەک ئەو وایە بەی مردوویەک لەناو گەدا پە یەک تاو هەلکە و ەنی دروستکردوو ، لەردا ئەوروپیەکان حەزیان لە هەلکە و ەنەکە نییە ، لەگە ئەویشدا هەموو لە چواردەوری کە دەبنەو ..وەک چەن لە دەوری فیلمی ساتەک بە مەستی ئەسپەکان کەبوونەو ، ئەوان وەک ەووداوەکی هات و چە ، یان بومەلەرزەیەک تەماشایان ئەکرد ، کە چەن منالگەلەک ئەو هەموو کە لە خەیان دەنەن و بەناو بەفرا ، شاخەکان ئەبەن ..شتی وا لە ئەلیادە و ئەدیسەیشدا ەووی نەداوە ، بەام ئەمە واماندەزانی ئەوان بە هونەری ئەمە دەوانن ، لە کاتەکدا هەر زوو ئەو فیلمە لە یاد چوو ، چونکە بومەلەرزە و لافاو تەنها لە کاتی ەوودانیدا خەک لە دەوری کە ئەبنەو ، دوای ئەو هەر کەسەک ئەوا بە لای ئیشی خەیەو ..ئەمە دووبارە کردنەوەی ئەو ، واتا ئەوروپییەک کە بە دیار فیلمەکی یەماز گیونایەو دادەنیشە وەک ئەو نییە بە دیار فیلمەکی تەم هانکسەو دانیشە ، لەوەی یەکەمدا تەماشای شتەکی سەرسوەهەنەر ئەکا وەک کەوتنە خوارەوەی نەیزەکەک ..بەام لەوەی دووەمدا ، هونەری سینەما و ەوناکی و فلاشباک و شتەکانی تری فیلم تەماشا ئەکا ..

واتا ئەو منایەی تەشتە گوە بەژەکەی ەژاوە و خەک لە دەوری کەبوونەتەو ، وەک کەبوونەوەی ئەو خەکە نین لە تەماشاکردنی فیلمی کچە شقارتە فرەشەکەی ئەندەرسندا ، هەردووکیشیان خەکەکی ئەوروپیی دەورەی داون ، بەام یەکەمیان نەگبەتییە و هونەر نییە ..لە کاتەکدا ئەوەی دووەمیان چیرەکەکی هونەریی پە لە فەنتازیایە ..

هەرچەندە ئەمە وا دەزانین لەبەر تامی هەلکە و ەنەکە ،

ئەوروپییەکان کە بوونەتەوە .. چونکە گەر ئەو مردووەی لەناو گەڵەکەیدا هەلکە و ڕەنەکەی ساز کردووە ، نیشانی تورک و فارس و سعودییەکان بدەین ، هەر تەماشایشی ناکەن .. ئە ئەوان هەشتا تەریان لە نەوت و گاز نەخواردووە ، ئیتر هەلکە و ڕەنی چی بخەن ؟ خەیشمان بە هەمان شەوە کاتە تەرمان لە گەشتی عەمرە و تورکیا و ئەران نەخواردووە ، ئامادە نین بیر لەوە بکەینەوە کە چەن مردوویەک پە تاوەیەک هەلکە و ڕەنی دروستکردووە ..

هەر بەو شەوەیە ئەوروپییەکە کاتە بە زاری هەڵپچەاوەوە ڕەمانەکانمان ئەخوەنەتەوە ، هی ئەوە نییە کە هونەرەکی بەرزی ڕەماننوسین ئەخوەنەتەوە ، بەڵکو هی ئەوەیە کە چەن لەناو چاەدا خەڵک فەری خوەندەواریی بوون و ئەتوانن شت بنووسن ..

بەڵام ئەوانەی لای ئەمە لەوە تە ناگەن .. ئەیانەوە بەڵن ئەمەیش ڕەمانمان هەیە ..ئەمەیش شتین .. کەچی لە پە ڕوماننوس مەعنا لەناو چاەڵکەدا نامەنە ، ئەڵەن بە ووەاتە ئەوروپییەکان ، داوای مافی پەناهاندەیی ئەکەن ، ئیتر کابرای ئەوروپیی نازانە بەڵ چی ..یان ڕاستتر ناتوانە تەی بگەیەنە کە ئەو ڕەماننوس نییە ، بەڵکو ئەو کەلەپورناسە و ..شتی زەر کەن و سەرسوەهەنەری نیشان داون ..ئا لەرەدا ئیتر کەبوونەوە ڕوودەدات .. کەبوونەوەی لاپەڵەیەکی زەر ، کە چەندەها جار ئەخوەنرەنەوە ، بە ئەوەی هیچی لە حاەی ببن ، بەڵام چەژی لە ئەبینن .. واتا شتی وا لە مەژوودا ڕووی نەداوە تە لە پاریس دانیشی و ..ڕەمان لەسەر سابونکەران بنوسیت ..یان لە بەرلین ، سەشیاە و ڕەمان و داهەنان پەکەوە بکەیت بە کەکتەل ، لە چاەڵکەیشدا دوور بە دوور ، موچەی لیوا ڕوکنت بە ببەستن ..بە ئەوەی نهەنییەکان نەبەیتە دەرەوە ، یان هیچ نەبە بە شکەدارییەوە باس لە چاەڵکە بکەیت .. لە کاتەکدا ئەوروپییەکانیش بەرە بەرە بەزار ئەبن .. واتا گەڵان بە ناو مەزەخانەدا ، چەند خولەکەک خەش و ئەبە ئیتر بە جەی بەڵیت …

ئیتر ڕەمانی چی ؟

ویستم بە خەرایی باسی دووان بکەم ، کە سەرەتا ویستیان کەمپانیایەکی گەورەی شیرەمەنیی دامەزرەنن ، کە ئاستەنگی کارەبا و باج و پشک پشکەنە یەخەی گرتن ، بەیاریان دا جارە دەرهەق بە زروف و زەمانە ، پاشەکشە بکەن و لەماەی یەکەکیان پەنیری مەڵ بەرهەم بهەنن ، دوای ئەوە کە بەیان دەرکەوت ناتوانن کەبەکە لەگەڵ بازاەدا بکەن ، بەیاریان دا ڕەژانی هەینی لە سەڵقەبران بازاەی بە پەیدا بکەن ، چونکە بە ڕەژانی هەینیدا خەڵکەکی زەر دەنە سەردانی گەڵستان .. لەوەدا پەلیس ڕەگرییان لە دەکا و ..ئەمانیش مکوەن لەسەر فرەشتنی سەلکە پەنیرەکان ، ئیتر یەکەکیان ئەکوژرە و ئەوەی

تریشیان بۆ یاسای خراپ ساغکردنەوەی پێنیر دەست بەسەر ئەکرێ ..

نەوزاد بەندی

ئەدەب چییە؟.. نەوزاد بەندی

لەرێ و لەوێ خەڵکێک پێناسەی ئەدەب دەکەن ..یەکێ دێت ئاوەنەی بەردەم کەمەنگایێ ..ئێ ئەگەر ئاوەنە بێ ،کەواتە هیچ پێویست بە نوسین و چاپ و خوێندنەوە و سەرئێشان ناکات ، ئاوەنەی گەورە گەورە دابنێن با کەمەنگا تەماشای خۆیان بکەن و بایەوە .. یان هەموو کەس لە ماڵەوە لە ئاوەنەیێک زیاتری هەیە ، ئیتر بۆچی ئەو هەموو ئاوەنە و کاتە بۆ نوسین و خوێندنەوە ئەکوژن و خەرج ئەکەن ؟
کەسانێک هەن زۆر لە خۆیان ئەکەن و ئایانەوە پێناسێکی تری ئەدەب بکەن ، ئێستەن ئەدەب زمانێکی سیحراویە ، مۆسیقا و ئاوازی تایبەت بە خۆی هەیە .. هەر ئەوانەدە ؟ ئێستەن بێت .. ئێ ئەگەر مۆسەڵە مۆسیقا و ئاواز بێ ، چی زۆرە ئامێری مۆسیقا زۆرە ، چ پێویست بوو ئەکا ئەو خەڵکە دانیشن ئاواز و مۆسیقا بۆ ووشە دروست بکەن ؟
کەسانێکی تر ئێستەن ئەدەب داهێنانە ..کە ئەپرسی داهێنانی چی ؟ نازانن بۆن داهێنانی چی یاخود ئەدەب چی داهێناوە .. هەروا ئێستەن داهێنانە و بایەوە ..
هەیشە ئێستە ئەدەب ناکردنە لە واقیع ..بۆ ئەوەیش تۆزێ لە ئەدیب هەیە ئەچن خۆیان سەرخۆش ئەکەن ، ئینجا شاکارکانیان ئێنووسن !! بۆ جۆرە نازانیت باسی چی ئەکەن ، چونکە ووتەی سەرخۆش جێگای بڕوایی و پەکنینێ ، نەک چاپ و بڵاوکردنەوە ..
ئێ باشە ، ئەگەر ئەدەب ناکردن بۆ لە واقیع ، ئەبۆ واقیع چ ئیشی بۆ ئەدەب بۆ ؟ بۆچی ئەو هەموو لاپەڕە و مرەکەبەی تیا خەرج بکرێ ؟
لە ناستیدا جێی داخە ، کە ئەمڕۆ ئەدەب ئەوەندە بۆ لادا براوە ، مرۆڤ لە ڕووی نایەت بڵێ من کتێب ئەخوێنمەوە ، پێی شەرمە بڵێ من چیرۆکنوسم … غیرەتێکی ئەو بڕەی من شاعیرم …بۆ جۆرە لەکورستانی ئێرانا هەرکەس خۆریکی ئەدەبیات بێ ، پیشەوەرکان پێیان ئێستەن عیللەتی بۆ ئیشییە .. !
لە ناستیدا گەلێک پێناسەی تری ئەدەب کراوە ، کە تێکڕایان پێناسەی ئەدەب نین .. چونکە لە بنچینەدا ئەدەب وەک دروستکردنی خانوویێک

وایە ، لە سەرتادا ئەبە زەوییەکەی دابین بکەی ، ئەگینا تە ئەگەر هەموو کەرستەکانی بیناسازیشت لەبەردەستدا بە ، بە بە هەبوونی زەوییەک خانوو لەسەر چی دروست ئەکەیت ؟
زەوی ئەدەب ، بریتییە لە خوەنەر ..واتا لە خەک ..
لە وەسفی گەلانی ەوسیدا ، ووتراوە خەکی ەوسیا وەک تەپەک باروت وان ، بە پریشکە ئاگرە ، گە ئەگرن ..
یان کاتە باس لە ەنیسانسی ئەوروپا ئەکرەت ، یەکسەر ناوی دانتی و تەماس مەر و ئەدیبانی ئەو سەردەمە دەن .. کاتەکیش ەمانی حەمەدەکی یەشار کەمال دەکرەتە فیلم و لە سینەماکانی ئەستەمبوە نیشان ئەدرەن ، خەکەکە ەپەوانی ناەزایی ساز دەکەن بەرامبەر دەسەاتدارانی تورکیا ..
ئەم چەند نمونەیە و نمونەی زەری تریش ، وامان لە دەکەن بەین ئەدەب بریتییە لە ەاچەکاندن .. تەنها ەاچەکاندن و تەواو .. بە واتایەکی تر ، ئەدەب ئەگەر جەماوەرەکەی ەانچەکەنە ، ئەدەب نییە .. چونکە لە بنچینەدا ئەدەب ، گەانە بە چاکترکردنی دەخی میللەت .. ەمانی بیرەوەرییەکانی گەستانی فیەدەر دیستەیڤسکی ، وایکرد لە لایەک خەکەکی زەر ناەزایی دەربەن بەرامبەر دەخی زیندانەکانی دەسەاتی قەیسەریی ئەو کاتە و ..لە لایەکی تریش وایکرد دەسەاتدارانی قەیسەر ، بار و دەخی قورسی زیندانەکانی ئەو کاتە چاکتر بکەن . . دیستەیڤسکی وایکرد ەاچەکین لەناو خەک و دەسەاتیشدا دروست بە .. ئەمە بووە هەوەنی دروست بوونی ئەدەبی سەسیالیزم و نووسەرانەکی وەک مەکسیم گەرکی تەدا سەری هەدا .. کە دەن سەسیالیزم ، پەش هەموو شتە ناوی مەکسیم گەرکی و جاک لەندەن و جەرج ئەروەل دەتە ناو باسەکەوە ..ئە ئەمانە بوون ەاچەکینەکەیان دروست کرد ..کاتە میللەت لەلایەن ئەدەبەوە ەادچەکەنرەت ، ئیتر لافاوی گەانکارییەکان دەتە ئاراوە …ئەگەر تەبینی بکەین ، هەموو گەانکارییە گەورەکانی مەژووی مرەڤایەتیی ، کەمەک ئەدیب و بیریار لە پشتیەوە ەاوەستاون ..
ئە باشە ، جەماوەر بریتی بە لە زەوی بنیاتنانی خانووی ئەدەب ، کەواتە جەماوەری ئەمەیش بینای ئەدەبیاتی لەسەر ەنراوە ، ئەوەتا ئەو هەموو ئەدیب و کتەب و کەنا و بەرنامە و کە و ڤەستڤا ئەدەبییەی کە بەوە دەچن ، گەواهی ئەوەمان بە دەدەن ..کە لە ەاستیدا وا نییە .. چونکە مەرج نییە هەموو زەوییەک خانووی باشی تەدا بنیات بنرە ..بە هەمان شەوە زەوی بنیاتنانی خانەی ئەدەب ، زەوییەکە یاخود جەماوەرەکە کە خەی دەداتە دەست ئەدەب کاری لەسەر بکات ..گەانکاریی تەدا بکات .. ەنگەژیی لەسەر بکات ..تخوبەکانی دیاری بکات و هەیگەتەوە و نەخشەی بگەت و چا و

پایە و دیوار و ساختمانی تەدا دروست بکات ، هەموو ئەو چالاکیانەیش بریتیبە لە هاچەکاندن .. ئەو هاچەکاندنەی کە تەنانەت سەرکردەیەکی سەربازیی وەکو ناپلیۆن پەناپارت لێی ترساوە و وتوێتی : دوو فیرقە عەسکەر من ناترسێنن هێندەی دوو نووسەر … کەواتە ئەم هاچەکینە چۆن دروست ئەبێ ؟ تەماشا ئەکەین لە هەرەمەکی وەک کەتەلەنیا کە تاکو هەنوکە پێکەر و شانازیی و شکەداریی و بەرخەدان لە ئاست شاعیرە شەشگێ شەهیدەکەیاندا (لەرکا) نیشان دەدەن ، لای ئەمە شاعیر و بیریارێکی وەک نەجمەدین مەلا بەر تانە و تەشەر دەدرە و ..منالانی لە تیژ دەکرە بەردی تە بگرن و جنێوی پێ بدەن ، لە کاتێکدا نەجمەدین لە کەشتی نوحەکەیدا زیاتر لە چوار هەزار کەسی فەری خوێندەواریی کردووە ، کە هەرگیز لەرکا کاری وا قورسی بە کەتەلەنییەکان نەکردووە .. ئەو تەنها شاعیرە بوو کە دژی دەسەلاتی فەانکە هەندە پارچە شیعری هەیە ، کە بووەتە هەکاری هاچەکینی کەتەلەنییەکان .. کەچی نەجمەدین مەلا نابەتە هەی هاچەکینی خەکی سلەمانی .. فایق بێکەس لە بەرامبەر ئەدمەنزا بە هەموو دەنگی خۆی هاوار ئەکا : بیست و حەوت ساڵە من ڕەنجدەری تەم بە نان و ئاو و جل و بەرگی خەم
خزمەتم کردی لە ئەران و ڕەم
بە هەی تەوێ شکاوە ئەژنەم ..
بەناو ئەم شیعرە پڕ لە جۆش و خرۆش و شەشە ، خەکەکە هاناچەکەنە …لە کاتێکدا ئەمە لە ووڵاتێکی وەک تورکیا و ئەراندا ڕووی بدایە ، خەکەکە پەلاماری ئەدمەنز و دەسەلاتی خەجێیی ئەو کاتیان دەدا .. ئەی باشە ئەدەب چ کاردانەوەیەکی لای گەلی کورد هەبووە ؟ ..کاتێ دەشاد مەریوانیی لەلایەن دەسەلاتی بەعسەوە ، لە سێدارە دەدرێ ، کورد چ کاردانەوەیەکی ئەبێ ؟ کاتێ بەکر عەلی لەلایەن دەسەلاتی کوردیەوە تیرەر ئەکرێ ، هەڵوێستی کورد چی ئەبێ ؟ کاتێ عەبدوڵا پشەو ئەو شیعرە ئاگرینانە ئەنووسێ ، کورد چ کاردانەوەیەکی ئەبێ ؟ کاتێ شەرکێ بەکەس لە دژی داخستنی ڕۆژنامەی ووڵات لەلایەن دەسەلاتی کوردەوە ، لە پێستی وەزیری ڕۆشنبیریی دەست لەکار دەکێشتەوە ، ڕەی کورد لەگەڵ شەرکەدا ئەبێ چی بووبێ ؟ کاتێ شاعیرێکی لاو و خوێندکاری زانکۆی وەک مەلا عەلی لە زیندانەکانی بەعسدا گوللەباران ئەکرێ ، کاردانەوەی کورد چی ئەبێ ؟ کاتێ فەرهاد پیربال بە دیان کتێب و دیان نمایشی سەرشەقام و بەردەم پەرلەمان و دادگا ، داکەکی لە دەستوور و یاسا و مافەکانی کورد ئەکات ، کورد چ هەڵوێستێکی بە دروست ئەبێ ؟
هیچ ..
هیچ ..!!

کورد هیچ کاردانەوەیەکی نابێ ، چونکە لە بنچینەدا کورد لەگەڵ شیعردا کارلێک ناکا و ئاناچێتەوە .. واتا لەو هەموو چامە شیعرییە ئاگرینەی شاعیران ، لە دوو چامەکەی نالی و سالمەوە هەتا بیست و حەوت ساڵەکەی فایق بێکەس ..هەتا شاعیرەکانی ئەمڕۆ کە خوێنی خەیان لە پێناوی کورد و دژی کورددا، کردەتە کاسەوە ، کورد وەک نەتەوە هیچ کاردانەوەیەکی نەبووە .. هیچ ئاچێتەکینەکی نەبووە ..لە باشترین حاڵەتدا ، لەرەو لەوە ووتراوە ، ئەو شیعرە بە قوەتە !! .. شیعرەکەی قەسیی دێی هەموومانی کرد ! ..یان ئەڵێن شیعرەکەی زەر شازە ! ئەڵێن ، بە ئاستی نالی چاک وەسفی دەخەکەی کردووە و چاک ئەوخانی میرنشینی بابان ئەلاوێنەتەوە ! ..یان ووتراوە بەخوا ئەم شیعرەی عەبدوڵا پەشێو ، لە بنی هەمانەکەی داوە .. هەڵبجە ئەچێ بە بۆغاکەی شەرکە ، جوانی نوسیوە ..یان ئەڵێن بە ئاستی دڵشاد مەریوانی و مەلا عەلی ئازا بوون ..! ..واتا وەک ئەوەی لە سەرکدا بن و تەماشای شەڕێک بکەن بەناو کەوانەیەکی ئاگریندا باز بدات ، بەو جۆرە بە لایانەوە سەیر بووە چۆن لەتیف هەمەت ئەوەڕە و ئەتوانێ بە نمونە لە دیوانی (ووشەی جوان گوڵە گوڵ) دا باسی نادادیی ژەمی بەعس و بەرگری و پێشمەرگە بکات ؟ بە لایانەوە سەیر بووە و چاوەڕێ بوون بەعس ، لەتیف هەمەت تیرەر بکات .. کە تیرەری نەکردووە ، هاتوون چیرەکی سەیر سەیریان لەسەر هەنیوەتەوە و ..یەکە وتوێتی لە ژەرەوە پیاوی ژەمە و .. یەکێکی تر وتوێتی ئەمە بەعس خەی پەی ئەڵێ شیعری بەرگری بنوسە بە ئەوەی لاوان بەتاڵ بکاتەوە !!! ..زەرینەیش وتوویانە جا قسە سوودی چییە ؟ !! ..شیعر کیلەی بە چەند ؟ ئەم بە نرخکردنەی ووشە وایکرد بەعس و دەسەاتی دوای بەعسیش لە ووشە نەترسن ..ئەوەتا خەڵکەکە ووشە کاریان تە ناکات ..واتا ئەگەر دانتی و لەرکا و گۆسورخی لە کوردستان بوونایە ، هیچ کاریگەریەکیان لەسەر خەڵکەکە دروست نەدەکرد … لە کاتێکدا هەرچی شەشی ئاینی و کەمەایەتیی هەیە لە ڕەی تێکستی نووسراوەو بووە و ..خەک ئاچێکیوە و .. گەانکاریی ڕووی داوە ..ئەگینا لینین ، سەرکی یەکێتی سۆڤیەت چۆن شان ئەخاتە ژەر تابوتی مەکسیم گورکی و لە پەش هەموانەوە بەرەو گەستان بەڵێی ئەکات ؟ چۆن ماکرۆن بەشداری مەراسیمی ناشتنی ئەکتەرێکی وەک بلمەندۆ ئەکا ؟ چۆن دەیان هەزار کەس بەشداریی مەراسیمی ناشتنی ڤیدەر دیستەیفسکی ئەکەن ..چۆن دەیان هەزار کەس تا ئێستایش کار لەسەر شکسپیر ئەکەن ، لە کاتێکدا لای خەمان فەلسەفەی مەحوی تەز گرتووێتی و کەووتەتە داوە . ئەمە لە کاتێکدایە بیرمەند و وەرگەانێکی وەک عەزیز گەردی و شوکور مستەفا و ئەوەحمانی حاجی مارف کەچی دوایی ئەکەن ، نە دەسەات و نە میللەت ، نەک هەر

بشداریی مراسیمی بە خاک سپاردنیان ناکەن ، تەنانەت زرینەی شنبیران تاکو هەنوکە نازانن شوکور مستەفا کەیە ؟ نازانن ئاخە ئوەحمانی حاجی مارف ئەکتەر بووە ، وەرزشەوان بووە یان نووسەر !!.. کە بیشزانن ، تەنها ئەەن نوسەرەکی بە قوەتە ! شتی بە قوەتی نوسیوە ! باوەشکەک ئەدەن و ئەەن شەرکە موهیم بوو ! یان عەبدوەا پەشەوەکی تر نابەتەوە ، بیشپرسی پشەو چی لە ژیانی تەدا گەیوە ؟ ئەە هیچ .. تەنانەت چیرەکنوسەکی داهەنەری وەک حەسەنی قزەچی کەس نازانە چی بەسەر هاتووە و چەن مردووە ، ئایا کوژراوە یان چی ئەمە لە کاتەکدا لە فەنسا و ئەمەریکا و ەوسیا ، چیرەکنوسانەکی وەک مەباسان و ئەدگار ئاەن پە و چیخەف چەندین سەنتەری توەژینەوەیان تا هەنووکە بە خەیانەوە سەرقاە کردووە و .. پەیکەر و کە و لەکەینەوەیان لەسەر ساز ئەکرەن .. بەبەوای من حەسەنی قزەچی لە کورتەچیرەکدا هاوتای مەباسان و پە و چیخەف بوو ..
ئەم دەخە سەیرە ، ئەم ەانەچەکینە ، ئەم بە منەتکردنە ، وای لە عەبدوەا گەران کرد لە وەسفی بە منەتکردنی شمشاەژنەکی وەک دەروەش عەبدوەادا بە :
لەناو قەومی بەسیتا قەدری سنعەتکار
وەکو عەکسی قەمەر وایە لەناو گەمەکی لەخندا

واتا ، داهەنەر و هزر لە قەومی نەخوەندەوار ە بە ئەمەکدا ، نییە .. بەمە دەی خەی و ئەویش ئەداتەوە ، چونکە گەرانیش بە ئەمەرکی و نەخوەندنەوەیەکی زەری دەربارە کراوە ، تەنانەت کە لە زیندنەکەوە بە زیندانەکی تر ئەگوەزرەتەوە ، لە جیاتی ئەوەی خەک ەپەوان و گرد بوونەوەی بە بکەن ، ئەم شیعر بە قژ زەردەک ئەنووسە کە بە خەمگینییەوە بە کەلەپچەی دەستی ئەم ئەوانە ..!!
بە منەتکردنەی خەکی کورد بە شیعر و هزری نەتەوەکەیان ، کارەکیان کردووە شاعیر و بیریارەکان توشی حاەتی بە هیوایی ببن ..ئەم بە قیمەتکردنەی کتەب و داهەنانەی بیریارانمان ، کارەکی کردووە شاعیر و نووسەرەکانمان سەری خەیان هەبگرن و لە غەریبیدا بمرن ، یان واز لە نووسین بەنن و ببنە بازرگان ..بچنە بازاەی دەلار یان کەمپانیای حەج و عەمرە دانەن ..یان لە دەوری حیزبەک کە ببنەوە و ئەمان بەژن میاو میاو ، حیزبیش بیانداتە نان و ئاو .. هەوە بدەن تەکەاوی بنەماەی دەساەتدار بن و دەوەمەند بن و لە ڤەلادا دانیشن و گەشتی وەاتان بکەن ، واتا بە کورت و کرمانجیی ، واز لە میللەت بەنن و و مشوری خەیان و ماە و مناەیان بخەن ..!!
یان وەک حاجی قادری کەیی و نالی و ئەمین فەیزی ، سەری خەیان هەبگرن و لە تورکیا بمرن .. پیرەمەرد زیاتر لە بیست ساە لە

تورکیا نیشتجی بی .. ئیبراهیم ئمین بادار هتا ئمریکا نوستتوی و ..هر لویش بمری ..
ئمی ئو بشایی ترسناکی کی لی نوان ووشی و جماوری کورددایی .. ئو بکککی و ئکسپایر بوونی هزری لای تاکی کورد ..ئو ترس و بیمی لی گاانکاریی ..ئو گاانوی ترسناکی بی چاخی بری ..بی سردمی میلیشیا و بنماا و تیرگریی و ..تیایدا شایر و بند بژ و کاسلسیی دیوخانی بگ و میر و ئاغا و شخکان ، بی لووتکی داهنان و ئدبیات بچونرن و .. شیعری سوک و بی ئایدیا و بی بنما و کاسلسیی و وسفی دسات و مافیاکان ، پفرشترین شیعر بن و .. خککی زر لی دوریان کی بنوی ، نک بی اچکین ، بکو بی زیاتر بواهنان بوی کی ئوان کیلی و خوام و خزمتکاری سرک عشرت و هز و بنماکانن و .. بی پی دین و شریعت و عادت و تقالید ، ئبی هتا هتایی ئم سرشییی ئمان و ئو گوندییی ئوان بردوام بی ..
کواتی بی ای من شیعر و نوسین و هزر لناو گلی کورددا ، وک ئوی وایی لی گستاندا ، باسی گاانکاری و تکنلژیا و دساتی تکنکرات و شش بکیت .

تی دوور یشتووی، من هشتا.. نوزاد بندی

من هشتا لو دور وبری دسومو ..
تی زر دوور یشتووی ..
هیچ تککی تلفن و ..
ئینترنت ، پت اناگا ..
من هشتا لی شقام و
کافیتریا و
میدانکانی گفت و گی ،
دم و دچم ..
تی سد بردت بدوادا هداوم ..
بی چقیکی تیژ ،

منت لە هەموو دەمارەخانەکانتا ،
کوژاندەتەوە ..
من هەشتا بە باخە گشتییەکان و..
بە پارکەکان و ..
بە قاوەخانەکاندا ،
لەسەر مێزێکی دوو کورسی دادەنیشم ..
بە عەقڵی سوکی خۆم ،
هەمیشە دوو قاوە داوا ئەکەم ..
لە ژێر ڕەشماڵی چاوەوانیدا ،
وەک ئەو کەشتیوانە ئاسمانییانە وەهام
کە چاوەڕێی هەمایەک ئەکەن لە ئەستێرە دوورەکانی گەردوونەوە ..
تە سەد چارشەوی وونبوونت داوە بەسەرتا …
لەسەد کون ، خەت شاردەتەوە ..
هەزار دەریا و زەریای تووڕە بوونت بەیوە ..
لە هەرچی پیت و وشەی خولیا و تامەزرۆییە زویر بووی ..
لە هەموو بەرکانەوە ، جەنگت ڕاگەیاند ..
لە هەرچی لووتکەی لەیادچوون هەیە ، منت فڕێداوەتە خوارەوە ..
لە هەموو ئەشکەوتەکانی پەنهانیی خەت مەڵاس دا ..
من هەشتا لەو گوزەرەدا دەسوڕەمەوە ..
چاوەڕێم بەڵکی کامەرای شاراوە بوو ..
من بە ناو ئاپەڕەی خەکا دەم و دەچم ،
چاوەڕێم لە دواوە هەردوو چاوم بگریت ،
بەڵکی : هەڵی بەنێ ، بزانێ من کێم ..
من هەشتا بە تەمای ئەوەم
تکت بێ ئامانەکە پێم بڵێ :
ئەو خانمە پارەی تێ داوە ..
بەوام بەخۆم هەناوە ، کاشێری چێشتخانەکە بڵێ :
حیسابی خواردنەکەی تە دراوە ، گەورەم ..
تە لە پشت هەورە تاریکەکانەوە ،
بەدوای تیژترین شمشێری بروسکەدا دەگەڕێی ..
لەناو شەپۆلی لافاوەکاندا ، چاوەڕێی ،
قاچم هەڵخلیسکێ و
لەناو قوڕاویی کەژانێ هەژارەکانا بخنکێم ..
تە لەگەڵ کەلەپچە و سندما لە چەند و چووندای ،
بزانی مەچەک و بەڵەکم ژمارە چەندن و
بە کامیان قوومچە دەبن ..
من هەشتا چاوەڕێم لە کەمەنتی ڕەژنامەیەکدا ،

بنووسی هەندێ هەموو دنیا بیرت دەکەم ..
لە بڕایی تیکتەکا بنووسیت ،
بە هیچ هێز ، ناتوانم دەست بڕدارت بم ..پاشاکەم ..
هەشتا بە تەمام ، بە کوپە قاوەوە ،
لە پێ بڕیتە سەر مێزەکەم ..
چەپەکە بکەشی بە شانما و
بڵێی : تە غەریبیت داهێنا ، لەم شارە ، بەساقە !
بڵێی : هەگربوون ، تە لەناو شەقامەکاندا نوسیتەوە ..
من هەشتا ، بە ساویلکەیی خەم ، لەو باوەڕدام ،
بڕیانییەک بە دڵنیقڕیی ، ڤیزەی
ووڵاتەکی بڕفراویم بە ئەنقەری ..
ئەڵێی سبەی شەو لە فڕۆکەخانە ، چاوەڕێتم ..
تە هەموو بەنداوەکانت بەسەرما تەقاندەوە ..
کەتری هەموو گومێزەکانت هەڵفاند ..
هەموو کوکوختییەکانت شەواره کرد ..
هەرچی درەن و دڕکەتە ،
لە ئاسمانی منا ، داتەزراند ..
تە هەرچی ووشە و پیتی نەوانمان بوو ،
پاشکەوتت کرد ..
هەموو شاندەکانت گەڕاندەوە ..
پڕڵەمانت هەڵوەشاندەوە ..
باوەزەکانت لە هەموو ووڵاتەکان کشاندەوە ..
وەزیرەکانت یەک لە دوای یەک ناردەوە بە ماڵەوە ..
هەموو پردەکانت تەقاندەوە ..
قوتابخانەکانت داخست و ..
مامۆستاکانت هەمدیسان تڕاندەوە..
قاچاخچییەکانت وا لەکرد هەموو نیشتمانی شیعرم ،
بخەنە ناو یەختەکەوە و
لە زڕیایەکی نەناسراوا ، نوقمی کەن ..
من هەشتا چاوەڕێم عەسرە ،
ئوتومبیلە لە تەنیشتما ڕاوستە و
باسکەکی بلووری و
دوو تکتی فیلمی ئەدقانچەری لە بتە دەرە ..
بڵێی ، سەرکەوە هەموو شتەکم ! ، سەرکەوە ..
دوو سەعات با ئەکتەرەکان تەماشامان کەن ..
من هەشتا بە ساویلکەیی خەمەوە ،
نیوە شەوە لە خەو ڕائەبم ،

ئ□□□م ت□ ب□□ی ئ□و ن□ب□ ،
و□ک ل□ر□نز□ ، ل□ ب□ردرگا و□ستا ب□ ؟
ب□ ت□مام پرسگ□ی ف□رمانگ□ک□م ،
ب□□ ک□س□ک چاو□□وانت□ ، ل□ ژ□ر دارگ□لاس□ک□ی ئ□وب□ر ..
ب□ ت□مام دایکم پ□م ب□□ :
ک□سی وا باشت ل□ کو□و□ ناسیو□ ، کو□م ..دوو □□ژ□ ب□ باو□ش□ک گو□□و□ د□ ،
ئ□□□ ه□نگ□ک□ت ل□م زیز□ ، خانم !
من ه□شتا له ژوور□ک□ت ن□□□یشتووم ،
ئ□بم ب□ ه□□م و پ□نج□ر□ک□ت دائ□پ□شم ،
هیچم ل□س□ر نانوسی ..
ل□س□ر م□ز□ک□ی ژوور س□رتا ،
م□م□ دائ□گیرس□ ، منم ، ل□ □وناکیی□ک□ما هیچ ناخو□نیت□و□ ..
ل□گ□□ پانک□ی بنمیچ□ک□تا ، ئ□خول□م□و□ ،
خ□ت دائ□پ□شیت تاکو شن□ی منت ب□رن□ک□و□ ..
ق□یتانی ناو □□مان□ک□ی ب□رد□متم ..
ئ□مپچ□□نی ، ئ□□□ی ق□یناکا با لاپ□ر□ک□م ل□ وون ب□ ..
من ه□شتا ل□ س□ربانی ژوور□ک□ت د□م و د□چم .. ت□ل□ف□ن ب□ 114
ئ□ک□ی ، ئ□□□ی دز□ک ل□ س□ربانی ما□□ک□م□ ، خ□را و□رن ..
ل□ باخچ□ی ح□وش□ک□تان ،
ئ□و مینای□ منم .. ل□ناو ئینجان□ی □□□□و□ک□تا ، گ□□ا ت□خ□ک□ی گو□چک□ فیل□ک□ ، منم .. ل□ د□رگای س□لاج□ک□تا ،
ئ□و پ□رداخ□ ئاو□ی ک□ ه□ر گ□رم□ ..ئ□و س□وز□ی□ ل□ق و چ□□ک□انی ش□واون .. ئ□و گو□دان□ی ت□زی ل□نیشتوو□ ، منم …
ت□ دوور □□یشتووی .. من ل□و□م ..
دووربین□ ، ناتد□ز□ت□و□ ئ□مجار□ ..
ت□نان□ت ل□گ□□ □□ش□بایش نای□یت□و□ ..
هیچ ه□ور□ ناتوان□ ق□□ت □اک□ش□ ،
پ□□□ی سا□□کت پ□ ئیمزا کا ..
ت□نان□ت با□ند□ ک□چ□ریی□کان ،
ناتوانن بارک□دی ه□نگاو□کانت ت□بگ□ن ..
پ□لیس□کانی س□ر سنوور ،
ل□ هیچ جو□□ی□کت ئاگادار نین ..
من ه□شتا و□کو ئا□ود□ ،
لای فر□شگاکانی یادگاریی ه□□کورماوم ..
و□ک سم□ر□ی زستان□کی □□ب□ندان وام ..
تیشک□کانی خ□ر .. تریف□کانی مانگیش دیار نین …

ئو درختی لە پنجرکو ئیبینی ، منم ..
تە وک گژوکە ت ئبی ..
ئو بە ترییانی لە ژر کپرکدا ووشکبوون ..
ئو زریانی پاپکان نوقوم ئکا ، تی ..
خاخاکە مردووکانی سر تاقکان ، منم ..
سبحبحە لق شکاوکانی سر شقام ..
شە چقی نیو شوان ..
دنکە شونمکانی سرشانت ..
مینە چنراوکانی ناو مزرا ..
کلاره خمگینکانی ئواران ..
سنوبر سووتنراوکانی قراغ شار ..
ماسییە نگا و نگکانی ناو کمکان ، منم ..
شاخە باوکانی شار ، قی تە ..
برینکانی فیشک ، من ..
فیشککانی ناوندی برین ، تە ..

تە … دوور یشتووی ..
من …هشتا …

نوزاد بندی

عسرکی دووشممە، بە لای مای باپیرتا گوزر ئکم.. نوزاد بندی

وک ئوی مبایلکم وون کردبە ،
یان گورزیک کلیل ،
عسرکی دووشممە
بە لای مای باپیرتا تە ئپم ..
سبرکم تماشای ئاسمان ئکا و
خم تماشای زوی ..
ئو بە تە ئگو ..

خم بە گورزێک کلیل
یان بە مەبایلە ، کە ئەگەری هەیە ، وونم کردبە ..
تە منت وونت کردووە و
من ، خەم و ..
خەم ، سەبەرکەم ..
ئەستا خەک هەموو لەناو ئوتومبیلدان ،
ئەوەی لەسەر شەقامە ،
تەز و خەە و ..
تیشکە ئاگراوییەکانی خەر و
من …
کە بە بە ویستی خەمان ،
عەسرەکی دوو شەممە ،
بەلای ماەی باپیرتا گوزەر ئەکەین ..
عەسرەک ، کە لەتاو تەنیایی ،
ەازیم بە هەر شتە ، پیاسەی لەگەە بکەم ..
ەازیم تەنانەت بە شەە ،
تەنیاییم بشەوەنە و
تیایا شەە جنەو بکەم ..
تەماشای جوانی تەز و خەە و ..
فەنکیی تیشکی خەر و ..
شنەبای هەەقرچان بکەم ..
ماسی فرەشە بە تەنیشتمدا ەەت ئەبە ،
ئەەە : بەەی ئەم هەفتەیە
بەغا بینەرە ؟
ئەەەم : چی ؟
ئەەە : موچە ..
ئەەەم : بە ؟
ُئەەە : دوو ەەژە ماسییەکم هەەندەیوە ..
ئەەە : تەیف سامی وتوەتی :
هەتا ناو و شورەتی یەک بە یەکی هەزە ئەمنییەکان نەنەرن ،
قەەشەکتان بە نانەرم ..
عەسرەکی دووشەممە بە تەنیشت ماەی باپیرتا ،
هەنگاوەکانم ەەت ئەبن ..
هەنگاوەکم بە هەنگاوەکەی ترم ئەەە :
ئەگەر تەیف سامی بینەرە ،
ئەم ەەگایە پە ئەبە لە هەنگاو ..
هەنگاوی ئەوانەی بە تەنیشت

ماى باپيريدا ت ئبن ..
ماسى فرشك ، بگنى ل د ،
نازانم هى خيتى يان هى ماسكانى ..چقكى بريسكى لو د ،
لو ئچ هشتا دستى نچووبت خونى ماسييك .. بو حاو ل
پياوچاك ئچ ، هشتا قپاكيان نگرتب ،ددانكانى ..
قرنابيت فرش ، گام پ ئگر ،
ئ : تيف سامى ناينر ..!
هر بي ووشك بوون ، گاكانى قنابيت ..
تز گرتوونى ، گيرفانكانى ..
لم عسرى ك ل نيو ئچ ..
ل ژر ئو ئاسمان ئاگراويى
ئتوانى سوند بخى ،
قت بارانى تيا نباريو ..
ل ژر تز و خ ، ك نازانى ل كو سرى هگرتوو و
ب تماي ل كو بنيشتو …
من ب ب ئامانج ب تنيشت ماى باپيرتا گوزر ئكم …
هز ئمنييكان لداخى تيف سامى ، داواى ناسنام ل من ئكن
.. زانيارييكان ئيسلمنن من خكى ئو گك نيم ..
ئپرسن : ئم گوزر ج ئهى يان داخى تيف ساميت پ بژين ؟
كم منا ى سووري ،
ب تنيشت ماى باپيرتا ت ئبن ،
ل خولكى سرتاشينو هاتوونتو، قژى هموويان هپاچراو ..
هندكيان لو ئچ كاويى هز وشكاوكيكانيان لسر كردب ..
هندكيان وك ئوى توشى درد ويى بووبن ..
هندكيان پدچ چارسرى كيميا ييان ورگرتب ..
ئوان نازانن ئو گوزر ماى باپيرى تى لي ..نازانن ئو
عسر ، عسرى دوو شممي ..نازانن من و پشكى خر و سرپشى
تاريكى تز و خ ، خكى ئو گوزر نين ..
ئوان ائكن ل ترسى ئوى برستيى نيانگز ..
ائكن تا ب دايكيان بن : ب خايى سريان ب تاشيون و
ب كامرايش ونيان گرتوون و
ئمشو له يكلامدا نيشان ئدرن ..
ت نازانى من ئو عسرى دووشممي ،
ب لاى ماى باپيرتا ت ئبم ..
بيشزانى ، ئتو نزانى ..
پيرمرد ، بو هموو تز و خ و سبر و پرسيار و پشكى
خرو ، ئب به تماى چى ب ؟

لەو شەقامەدا ، کە ئیتر درەختی تیا ناوێ ..
لەو گوزەرەدا کە ئیتر کەس ناتوانێ دینارێکی تیا پەیا کا ..
لە دڵەقیی هەزکا ،
سەگێ لە ناوەندی شەقامەکەدا ،
بە توتڵە دزراوەکانی ئەقروسکێنێ ..
برسێتی و تینوێتی و ترسی تاقداوێ و ..
سەدان ئوتومبیلی پەکخستووە ،
داوای بەچووەکانی ئەکا ،
کە دوو هەفتە پێشتر ،
ئوتومبیلێکی شارەوانی فڕاندونی ..
سەگ تەماشایەکم ئەکا و
سەدان شەفەری
سەدان ئوتومبیلی ڕاوەستاو ،
تەماشام ئەکەن ..
ئەوان نازانن من ئەم عەسری دووشەممەیە ،
وازم لە هەموو کێشەکان هێناوە ..
ئەو عەسرەم تەنها بە ئەوە داناوە ،
کە بە تەنیشت ماڵی باپیرتا گوزەر بکەم ..
وەک شنەبایەک ، کەناراوی وون کردبێ
وەک هەنگێ ، لە پووڕەکەی دەرکرابێ ..
وەک تیرێ ، نەزانێ لە چ کەوانێ دەرچووە و ..
بە چ ئامانجێ هاوێژراوە ..

نەوزاد بەندی

بەیانییەک هەتا نیوەڕۆ..
چیرۆکی: نەوزاد بەندی

بە دەنگی باران لە خەو ڕابوو ، بەیاری دا پێش ئەوەی دەم و چاوی بشوات ، بەواتە بەر دەرگا تەر بێنی خاک بکا ..هەر دەرگای ترازاند چوار سەگی گەورە هەڕەتیان بە هێنا ، کە لە ڕاستیدا لە برساندا بە لای هاتن ، ئەمیش هەر ئەوەندەی پێکرا ، بە ڕاکردن گەیاندە

ژوورو ..لگ داخستنی درگاک ، ئژنیکی بریندار بوو ..لو کاتدا پلک مراوی کچیان ئکرد ، یککیان دنگکی لـ برز بو وک ئوی بم بـ گو مدر ، جار جار ئژنیش وای لـ د ..
بـ شلـ شل گایو ماو ، خزانی ووتی : بتـ غازک ئستا تواو بوو ، هردوو بتکی تریش بتان ..
ملی بتـ غازکی گرت و هی دایـ ناو ئوتومبیلکی ، پش ئوی سلف لـ بدا ، تلکی لـ کو ناونجکیو بـ هات: (باو ، ملزمی مامستا بشارم بـ بک ، هبژاردنکان ..)
سلفی لـ دا و .. چند مترک یشتبوو ، زنگی مبایل لی دایو ، کچکی بوو : (زوو ورو ، پویستم بـ سیارکیـ ، سیمینارم هیـ)
گیشتـ فولککـ و ..گپی سوز ، پرتقایی بوو ، پی پو نا ، پرتقای و سوور بوو ، گوی لـ فیکی پلیسی هات و چـ بوو ، بـ ویستی خی ، ووتی کور دبـ تیش ، معاشجوان .. لو کاتی کـ ووتی معاشجوان ، زنگکی ڤایبری بـ هات ، واتا ک لـ نوان معاش و جوانکدا زنگکـ هات ..(کوی باش لـ کوی ؟ بوبری کاگیی گا و خی ناوی ئامادبووانی خوندو ، بواری هیچمان نبوو ، تـ و دوانز کسی تری بـ غایب نوسی ..فریاکو ، ورو ، پینـ و پیکی بکـ)
ـــ پینـ وپی چی ؟ ئی ئمـ من ئفم ..پشووم ..ئی نازانن ؟
ـــ بوبر ئ مانگی مزان دوو موچتان لـ بغاو ورگرتوو ، ئاخ و ئف نماو .. !
گیشتـ بردم بنزینخانیک ، خی کرد بـ ژووردا و .. زرم ، بتـ غازکی دا بـ ئرزا ..
ـــ غازمان نییـ برا ..
تاسک بردیو ، سرکی هبی بـ سکرینکیان ، نااندی :
ـــ ئی ئو LPG یـ چییـ نوسیوتانـ ؟
کرکارکـ لووتکی بـ خوراند و تماشایکی سکرینکی کرد ، ک لـ کاتی لوتخوراندنکـ و ..بـ تایبت لـ پیتی واوکیدا ، زنگکی لـ تلیگرامو بهات ، دایکی بوو : (ئر ئمـ دایک و فرزندین ، ئو بـ سرکمان لـ نادی .. خـ هیچمان ناو ، هر حز ئکین بتبینین !)
کرکارکـ لـ لوتخورادنکی بو و وتی :
ـــ وا داتا بیسکمان تکچوو ، ئو سعاتکـ تلمان بـ پسپی داتابیس کردوو بـ بمان بکوژنتو ..
(بخوا دایـ زر مشغوم .. خیشم نازانم چی ئکم ..تز سرم

سوک بە ، دەم بە لاتان)
ـــ نا نا .. پسپەی داتابەیسی ناوە ، ئەستا من بە خەکە بەردەک بەتان ئەشکەنم ..
لە ساتەوەختی خەکە بەردەکەدا ، لە مەسنجەرەوە زەنگەکی بە هات ، کوە گەورەکەی بوو : (باوکە ، عەسر یاریمان هەیە ، جوتە پەاوی شەقم بە بکە ، ەقەم 40، با سپی بە ..ئەگەر ژمارە حەوتەکەی ەنادەی پەوە بە ، باشتر ..)
ەک لە کاتی ەنادەکەدا ، شەپەی لە سکرینەکە هەساند و LPG ـەیەکە کوژایەوە ..
کرەکارەکەی کە سەری لوتی خوراند ، توشی شەک بوو ..نەیئەزانی چی بکا ، دەمی داپچەی بوو وەک هەلانەی خورماخەرە وابوو ..
کە کرەکاری پەمپەکانی تر ، هەمەتیان بە هەنا ، ئەم ویستی خەی قوتار بکا ، نەیتوانی .. لە ەاستیدا ئەگەر دەستبەرداری بتە غازەکەی بووایە ، ئەیتوانی قوتاری بە بەام ەک لە کاتی گرتنی ملی بتە غازەکە و گرتنی یەخەی خەی لە لایەن کرەکارەکی بەنغالی فیل ئاساوە ، مەبایلەکەی دیسان لەی دایەوە ، ملی غازەکەی بەردا و دەستەکی برد بە مەبایلەکەی ، سەعدونی خەخەر بوو : (دوکانەکەت هەر بەناوەوە ماوە ، لە باجەکان بووم .. سە ساەیش قەرزاریت ، ئەمە نەەی بە باجەکان ، ەنگە نەتوانیت بیکوژەنیتەوە ، باوەسمە ئەیووت شتی وا نییە ، دوا فلسی لە ئەسەنین)
ەک لە کاتی باوە سمەەکەدا یاخود لە نەوان باوە و سمەەکەدا ناچار بوو کەللەیەک بدات لەناو دەمی کرەکاری بەنگالی و پەلەخوردی زەوییەکەی بکات ..
کرەکارەکی تر هەمەتی بە هەنا ، ئەم قاچە زامدارەکەی بەرز کردەوە ، بە هەواشی کەشای بە لا ملیدا ، کرەکارەکە وەک پەە کەوت و بورایەوە ..
ەک لە کاتی لەدانی قاچی و لاملی کرەکارەکەدا ، زەنگەکی لە وەتس ئەپەوە بە هات ، ویستی مەبایلەکەی هەبگرە ، لە دواوە دوو پەلیس توند دەستیان گرت ..
لەناو فەردی ئەکسپلەرەری پەلیسدا چەند زەنگەکی تری بەهات ، بواریان نەدا وەام بداتەوە .. لەگە گەیشتنی بە پەلیسخانە ، لافاو هەستا ، بەرمیلی ەیزکراو لە چاوەوانی نەوتی پەنجا هەزاریی بەغداد ، تەنەکە خەی ەنگا و ەنگ ، پشیلەی کوژراو ، لقی داری شکەنراو ، ئەمانە و شتی تریش وەک قردەلە بە قژی شەپەلەکانی لافاوەکەوە بوون ..
لە ەەەوی پەلیسخانەکەدا ، پەلیسەکی لاوازی ەنگزەرد ، بە مامەستا مامەستا بەرەو ەووی هات ..

ـــــ مامستا ئو خر ؟ چن ت دستبسر کراوی ؟ فرموو ..فرموو .. لر دانیش ..
نیهشت پلیسکان بیبن ژووری بندکراوکانو ..
ـــ چا ب شکرو ئخی یان ب شکر ؟
پلیسکان ل پلیس لاواز نگزردک م بوونو :
ـــ ئم تاوانبار ..
ـــ من برپرسم لی ، با لای من دانیش .. ئم نووسرکی گوریی ، نایناسن ؟ برهمکانیتان نخوندتو ؟
دوو پلیسک لی وورد بوونو ، هیچیان ل هننکاند ..
ک له کاتی ل هننکاندنکدا س زنگی جیا جیای ب هات .. دستی برد مبایلکی ب دنگ کرد ..
ل کاتی ب دنگ کردنکدا ، ووتی : چایکی ب شکر .
هر ئو کاتی ک ووتی چای ب شکر ، بووبری پلیسخانک پیدا بوو ، مییکی ل کرد و ..دستی برد شقازلیک ل پلیس لاواز نگ زردک بدات :
ـــ گورم ! ئم نووسر و شاعیرکی گوریی ..
بووبر ل نوان نوسر و شاعیرکدا ، ووتی : (حیسابی ت دوایی ئیکم ، شاعیر و نوسرت فر ئکم)
قی اکشا و ب ژوورکی خی بردی ..
ـــ ت ئزانی چ تاوانکت کردوو ؟
ـــ چی ؟
ـــــ سکرینی بنزینخانیکت شکاندوو .. ل دوو کارمندت داو هشتا یککیان ب هش ..
ـــ ب گوریی نوسیویان LPG کچی غازیان نییی ..
بووبری پلیس سمی خست ناو دمی ب ددانکانی توند گرتی و ل لووتو هناسیکی دایو ک زیاتر ل سانسای هند ئوتومبیلی ورزشیی ئچوو ، ئو ئوتومبیل گرانبهایانی ک کوی برپرس باکان ب پاری خیایی ئیکن ..
ـــت ئزانی ئو بنزینخانیی هی کیی ؟
ـــ هی کیی ؟
ـــ هی حاکم نادر ..
ـــئ ..
ـــ ئی ..کواتت دستدرژیت کردت سر شخسی حاکم نادر
ـــ من ل دوو کرکارم داو نک ل حاکم نادر ..ئینجا من برگریم ل خم کردوو ، چونک هردووکیان هرشیان کرد سرم ، دانیکیان بنگالیی بوو .. ئوی تریان ل شارزووریی ئچوو ..
ئو کاتی ک ووتی شارزووریی ، ک ل(زووریک) دا زنگی

بەڕێوەبەری پۆلیسخانە لێی دا ، ئاوازی مۆنۆ مۆر بوو ..
ـــ بەڵێ گەورەم ..
ـــ پێیوندی بە کاک حاکمەوە بکە ، با خۆی سزاکەی بە دیاری بکا ..
ـــ بەڵێ گەورەم .. ئەمر ئەکەی ..بەڵام ژمارەی کاک حاکمم لە لا نییە ..
ـــ بنوسە .. سفر .. حەوت سەد و حەفتا ..پێنجا و دوو …سی و …
ـــ دەستخۆش گەورەم ..

لەگەڵ نوسینی هەر ژمارەیەکی مۆبایلەکەی حاکمدا ، مەڵەیەکی لێم ئەکرد ، واتا یانزە مەڵە ..
کە زەنگیان بە لێدا ، حاکم سەرقاڵی خۆ ڕێکخستن بوو بۆ ئەوەی سەردانی چوار شۆکراوخواردنەوەی جیا جیا بکات لە چوار مزگەوتی جیاجیای شار ، مزگەوتی عومەری کوڕی خەتاب ..مزگەوتی حاجی ئەحمەدە سوور ..مزگەوتی فایقی کۆیک ..مزگەوتی دارولسەلام ..
ـــ بەڵێ ..
ـــ لە بەنزینخانەیەکی بەنزتا ، کابرایەک سکرینی LPG یەکەی شکاندووە و لە دوو کڕیکاریشی داوە ،دانیەکیان هەشتا هەشی نەهاتۆوە ..ئەمرتان بە چییە ؟
لەو کاتەی کە ووتی ئەمرتان بچییە ، ڕێک لە کاتی (تان) ـــەکەدا ، زەنگەکی بە هات :
ـــ قوربان کڕیکار گەرمیانییەکە هەشی هاتۆوە ..!
(خۆرا داوای سی ڤی ئۆو کابرایە بکەن ، بزانن کێیە)
ـــ بەڵێ قوربان ..
ـــ بیبەنە ژوورەوە ..
(قوربان ، ئەم کابرایە بەکالۆریسی لە کارگێیدا هەیە .. چوار زمان ئەزانێت .. شۆکار و شاعیر و نووسەر و ڕۆژنامەنووس و ڕەخنەگرە ..پشتوێنی ڕەشی لە تایکواندەدا هەیە ..خەزاندارە و پێنج منالی هەیە ، گەورەکەیان لە زانکۆیە و بچووکەکەیان سێفی سێی سەرەتایە ..حەزی لە ڕەنگی خاکیە .. سێ جار لە تورکیا و یۆنان و ئیتالیا سنووورداشکراوەتۆوە .. خزمی کەمەڵە بەرپرسی باڵایە ،بەڵام قسەی لەگەڵ هیچیاندا نییە ـــ)
ـــ (بەسە ..بەس ..بەڕەڵای کەن ..بەڵام بەڵێننامەیەکی بە دەستنووسی خۆی لە وەر بگرن …)
کە پۆلیسخانەی بە جێهێشت ، تەماشایەکی مۆبایلەکەی کرد :
⋆ وەتس ئەپ :
(سۆق و تەماتە و کولەکە و کەرەوز بکە ، با تەماتەکە تۆکەڵەکەی ڕەق نەبێ ..ئەگەر تەرخون و نەعنایشت بەرچاو کەوت ، بیانکە)

(بابە ، بیرم نەبوو پەت بەم لەگە پەاو شەقەکاندا ، جووتە گەروی درەژی شینیشم بە بکە ، هی فتبەن)
(لەگە مەلزەمەکەی مامەستا بەشار ، مەلزەمەیەکی کیمیایشم بە بکە هی مامەستا…..)
(ئەو بابەتەی ناردووتە ، زەر تەواوە ، بەام ناتوانین بەت بەاو بکەینەوە)
(قەیناکا ، با وا بە .. ئەمزانی تە گەاویت …)
(کاکە گیان ! ئەو حەبی خەوە نەماوە ..ئەستا خەک بە شتی تر بەکاری دەنن ..ئەمە لە تە تە دەگەین ..)
⋆ **ڤایبەر :**
(بەچی جوابی تەلەفەن نادەیتەوە ؟ دوانزە کەسەکە هاتنەوە و هەر یەکەی بە بیانوویەک ، کوژاندیانەوە ..غیابی تە نەشر کرا)
(ئارەزووی خەتە ، من خەمی تەمە ، دوکانەکە بە ناوتەوەیە ..بەچی تەلەفون هەناگری ؟)
(لە بەیانییەوە تەلەفەنت بە ئەکەم ، خەت بە چی ئەزانی ؟)
(ئەمە ئیتر داشکاندنی کارەبا تەواو ..دیارە تە دەوەمەن بووی)
(عەسر ئەمەوە بە نەرویج ، حەزم کرد نیوە پەکەوە چایەک بخەینەوە .. دوو جار زەنگم بە کردی)
(ببوورە ، بە هە پەنجەم بەرکەوت)

⋆ **ماسنجەر :**
(قەینا بە تەکسی ئەم ، هەزار جار تەلەفەنم کرد ..دیسان شەت نەکردبە ؟)
(ئەزانم تاقەتی ئەو شتانەت نییە ، بەس با گلەیی نەکەی ، تاقە پورزاکەمان مرد …ئەم نیوەیە …تەلەفون هەگرە خە ناتخەین)
(چییە خاە ، تاقەتی قسەت نەماوە .. ووتم سبەینە یان دوو سبەینە سەرە لە هەولەر نەدەین ؟ خەریکە دەم ئەتەقە ..)
(بەچی وا لە خەت ئەکەی ئازیز ؟ تە بارەکی قورست لەسەر شانە ..هەر من ئەزانم)

(هیچ ئیشم نەبوو ، هەر حەزم کرد هەواەکت بپرسم .. واز لەو جەرە نوسینانە بەنە ، کەس نایانخوەنەتەوە ..یەک کەباب دابەزەنەوە ، خەکەکە وەک مەش لەی ئەنیشن ، تە باسی نیتشە و سارتەری چی ئەکەی)
(بەز .. من خانمەکم لە ئەفەریقیا ، مەردەکەم مردووە و خاوەنی پەنج ملیەن دەلارە ، تە بە کەسەکی شیاو ئەزانم ، ژمارەی بانکیت بنەرە ، هەموویت بە ئەنەرم ، لەوە بیدە بە فەقیر و فوقەرا ..)

⋆ **تەلیگرام:**
(باوکە ، ئەوە بۆچی جواب نادەیتەوە ؟ غازمان نەماوە .. داوای دەلیڤەریمان کرد ..بۆ تەیش بانگ کەین ؟)
(ڤەستڤالی ئەم جارە ئەبە بێیت ، قەینا هیچ بۆاو مەکەرەوە …)
(کاکە گیان ، لە خەت بایی مەبە ..بۆ پیاوت ئەزانین بۆیە تەلت بۆ ئەکەین)
(ئەزانم مەشغوڵیت .. زەرابی گەڵەک گیراوە ، حەفارێیەک و سێ کرێکار لە بەیانییەوە خەریکن .. یەکی شەشت هەزارمان مەسرەف کردووە ، ئەوەی تەیش من دەفعم کرد ..مەبایل مەشغوڵ مەکە)
……
……

ئەم و ئەو و ئەوان.. شیعـــــری نەوزاد بەندی

ئەم ئەیویست ئەوانی لە کیس نەچێ
هەرچیەکیان بکردایە ، ئەیووت چاکتان کرد
ئەو ئەیویست ئەوانی لە کیس نەچێ
هەرچیەکیان بکردایە ، ئەیووت چاکتان نەکرد .

ئەم هەتا ئەوانی لە دەست نەچێ ،
بەردەوام سەردانی ئەکردن
ئەو هەتا ئەوانی لە دەست نەچێ ،
بۆ دەگمەن پەنای بۆ ئەبردن

ئەم بۆئەوەی ئەوان بۆجێی نەهێڵن ،
لە گەیانا بەننامەی ئاشتی ئیمزا کرد
ئەو بۆ ئەوەی ئەوان بۆجێی نەهێڵن
لە گەیانا کەمێک شەی بۆرپا کرد

ئەم چاوی دائەخست و
ئەوانی لە خەیاڵدا نیا ئەبینی
ئەو چاوی ئەکردەوە و

ئەوانی لە ئازارەکانیا ئەبینی

ئەم ماڵەکەی پە کرد لە دەعا و نزا
لە پەناوی تەندروستیی ئەوان
ئەو ماڵەکەی پە کرد لە هەوە و بەرخەدان
لە پەناوی بەهەزکردنی ئەوان

سوودی نەبوو ..
چونکە ئەوان ڕەیشتن
ئەم و ئەویشیان بە جەهەشت ..

نەوزاد بەندی

_____

لەکدانەوەی ووشەکان :
ئەم = دایک
ئەو = باوک
ئەوان = مناڵەکان

کەکردنەوەکــان.. شیعــری نەوزاد بەندی

کە مناڵ بووین
سەرە سەدەمان کە ئەکردەوە ..
کە گەورە بووین ؛ دینار ..
کە پیر بووین ؛ حەب و دەرزی ..

کە مناڵیمان بە جەهەشت ،
ڕەنگەکانیش بە جێی هەشتین ..
هەر یەکەی کەوتینە مەیدانێکی بەکسەنەوە .. خولەکانی بە کەتایی
..بە دادوەر ..بە بە ڕاهێنەر
لەو سەری کەڵانەوە ،
لفکە فڕشە هاواری ئەکرد ..

لەمسەری کەهانەوە ؛ گەزە فرێشە ..
ـــ مرۆڤ کە کەوتە هاوارکردن بۆ کاکاکانی ، لە برسا مردنە خۆی
مەناس داوە ..لەی دەرباز نابی بە بە دەنگیی ، سبەینێت دەست
ناکەوە بە ئاسانیی ـــــ
لەو سەری مزگەوت ، سواکەرە هاواری ئەکرد ..
لەمسەری مزگەوت ، هەوری ووتارێکی سەدبارە ، گرمانی ..

بەیارم دا دانیشم ..
بەهام زەوی لە خولدان نەوستا ..
هاوارە لە گەدان هەستا ..
لەوسەری باخچە ، کوللەیەک گەلایەکی ئەکرمان بە نهەنی..
لەمسەری باخچە هەنگە بە مناەکیەوە دا ، گریانی ..

مالی پیر ، حەب و دەرزیبە ،
بەوان نەبە
دەستا و دەست ناکەن ەەژ و شەوکانی ..
ئەوان نەبن ،
خەبەر بوونەوەیان بە دوادا نایەت خەوکانی ..
لەو سەری شاخەوە ، کەمەە شەقە ئەیاننەاند دانکانی..
لەمسەری شاخەوە ، لوتکە هەرەسی ئەهانی ..

لە سەبەری پەاوکا دانیشتین ،
زەوی نەوستا ..
خەر سارد نەبوونەوە تیرکانی ..
پارتیزان عەقڵی پەیا نەکرد ..
وازی نەهەنا لە نوسینی دیوار
لە هەەواسینی پەستەر
پەمپ و کەتیرکانی ..
گەمژەیەکی تیرگەری عەلمانی !! دەم و لوت نوقوم بوو ،
لە هەرشی موی لوت و چەناگەدا ،
نەەانی ..
ئەو تاقەتی لفکە فرێشتنی نەبوو ..
ئەو غیرەتی گەزە فرێشتنی نەبوو ..
کەرامەتی خۆی ئەفرێشت ،
لەگەە ویژدانی ..
تا ئاغایەکی نەوتفرێش
نوکی سەلەکی
بخاتە نەوان دان و زمانی ..

لەمسەری ڕۆژنامەگەریيەوە ،
کەمێک نەزان ،
بە قەڵەنە زەفەریان بە ڕۆژنامەگەریی ئەبرد ..
لەو سەری ڕۆژنامەگەریيەوە ،
سێ چوار عەبوس ،
لە ڕۆژنامە ناوساجيیان دروستکرد
لە ناوساجی ، ویسکی
لە ویسکی ، متمانە ..
لە متمانە دەرگای ژێر زەمینەکان ..
بە فەردە دەلاریان دەرئەهانی

بە دیار کەمێگایەکی نەخشەوە ،
وەک پەرستارەکی کەمتوانا ،
تەمەنم خەسار کرد ..
لەو سەری سیاسەتەوە ،
تەنگە ئەستوورە ،
داهاتووی منداڵکانی کردە تەنکەرەوە و
ناردی بۆ ئاغاکانی ..
لەمسەری سیاسەتەوە ،
کەمێک توتی دەنووکشکاو ،
کەوتنە پاڵانەوە و نزا ..
کەس پێی نەزانی ..
بە دیار تەرمی ڕۆژکانمەوە ،
زەوی نەوەستا ..
خەر ساردی نەکردەوە
تیرەکانی ..
بە دیار خەمی شەوکانمەوە ،
جەردە بەردەوام بوون لە دزی ..
مانگ زیادی نەکرد
گەی تریفەکانی ..
لەو سەری بازرگانییەوە ،
مێخەرەکی قاوشی یانە شەوانەکان ،
بوو بە ملیاردەر بە ئاسانیی ..
مامەستایەک
بەدیار برستیی منداڵکانییەوە ،
چەندی کرد گیانی دەرنەچوو ،
چەندی کرد کەمێک پشتی ئەو ژیانەی نەئەتوانی ..

خۆ و گەرما لە هەموو قۆناغەکانەوە هەرشیان کرد ..
دیناری ساختە ..
کاڵای ئەکسپایەر ..
بەرپرسی خۆ فرۆش ،
ووتاتیان کرد بە یانەی شەوانە و
لە بەردەرگا
خاولییان دا بە شانیانا و
خۆکیان دایە دەست گرانیی ..
خواناسەکان ، لە جیاتی خۆبات ،
یشیان پێش ئەکردەوە ..
یەک ئایەتیان بە کار ئەهانی ..
لە جیاتی تفەنگ ،
دووان و سیان و چوار ،
قاچی مامزیان ئەکردە شانیان ..
خەشیشە ساڵی دووان و سیان و چوار ،
گەشتی خەلیج و پیاسە و گەڵانی..
میللەت بەوان چی ؟
خە ئەوان خوا نین ..
عەبدەکن هاتوون بە بازرگانیی ..

سەز.. شیعری نەوزاد بەندی

لەوانە نیم کە ئابوردووم لە بیر بکەم)
(بەڵام گیانە ! تەنها تە بووی خەشت ویستم
ـــــ عەبدولوهاب بەیاتی ـــ

پرسیار لەو شتانە ئەکەم
کە قەت وەڵام نادەنەوە
وەک ئەوەی وەڵامم نەوە
زوو ئێم و
دەستەکانم ئاسپڕم
تا پڕدەکان دادەنەوە

ژوورەکەم بەزار ئەبێت و
ئەرز و حاڵ
ئەخاتە سەر مێزەکەم و
داوای ساڵێ مۆڵەت ئەکا .
ئێستەم : ئەی من ؟
لە کوێ ئیتر ڕۆژکەمەوە ؟

هەورە بەری ئاسمان ئەگرێ
تەماشایەکی ئەکەم و
بەوا ناکەم تەماشای کەی
چونکە ئەزانم چیم بوێ
هەر چیم بە دڵ بێ
تە نایکەی

ئەو هەموو چێوانییەت
بێ بەجێهێشتم
ئێ بۆچی ؟
ئەی لەو هەموو سەفەردا
چنگێ منت بێ شۆچەرە نەبرد
ئێ بێ ؟
لەو هەموو پارکێ جێت هێشتم
مشتێ منت
لێ ژێر دارتوویەک
کەنەکردەوە ..
ئێ بێ ؟

دەرگا و پەنجەرە و
کاوەژنە و
تیرۆژکانیشت داخست
وەک کابوس بم
یان شەوڵەبان
وات لێکردم ،
لە خەم بترسم
ئاخر بێ وا لێناکاو
چنگەک
دڵپەیەکت لام نەمان ؟

بیرکردنیش لێم بەزار بوو ،

ئەرز و حاڵەکی
خستە سەرمەزەکەم و
داوای جیابوونەوەی کرد لێم ..
ووتم ئەی من ؟
خۆ ناتوانم لێ بیریکەم
تکایە لام بمێنرەوە ،
تۆ پێویستیت بە پیرەکەم ..

لە گەلەری مەبایلەکەما ئەگەڵەم
هیچ وێنەیەکت ڕوون نییە
گەر بە ڕەکەوت
لە کتێبخانەیەک بتبینم
ناتناسمەوە ..
جا گەر بیشتناسمەوە چی ؟
ڕەنگە سەد جار
منت بینی بێ و
وەک هەنگڤ
بێ تێنیشتمدا ڕەت بووبی
شیعریشم لێ هەڵوەریبێ
بەوا ناکەم تەماشای کەی
ئەزانم .. خۆ باش ئەزانم
هەرچیم بدەی بە
تۆ نایکەی

نازانم بۆچی ئەم عەسرە
بە تەیی ئاوای لێکردووم ؟
بە تەیی ئاوای پێکردووم ؟
وەک چۆن لە خەوکی قوڵا
لە پڕ تینوێتیی خەریکە ئەتخنکێنێ ..
نازانم ئەم ئەوارەیە ،
بە تەیی بێ
هەموو شتێکی خنکاندووم ؟
هەموو شتێکی شکاندووم ..

پرسیار لەو شتانە ئەکەم
کە قەت وەڵام نادەنەوە ..
وەڵامم ناوێ
زەر ماندووم ..

-
-
-
-

بە لەتیف بەوار.. شیعری نەوزاد بەندی

سەرسامم چەن لە خەم زیاتر
پسپۆڕی خەونەکانم بووی ؟
منە لە تەنیا تەنیـــــــــــــــــاتر
چەن بەم هەگا چۆڵدا چووی ؟

چەن زامی پەنجا ساڵ تەمەن ،
لای تە بوو درشت و ووردی ؟
ئاخر زەحمەتە ئەرکـــــــــی وا ،
کە تە لەم گەلەیت و کوردی !

چەن خەخەری و ســـینەوە ،
پەی نەبرد بە هەست و بیرت ؟
چەن ئاوا بە گەرد مایـــــــوە ،
پەنوس و ەوانین و شـــــیرت ؟

ئەزانی نزیکترین کـــــــــس ،
زامداری کردم ، کوشتـــمی ؟
کەچی تە کە نازانم کـــــــی ،
هاوڕێ و هاوسەز و پشتمی !

من کە سەرتاپای تەمەنـــــم ،
چۆڵوانیی بوو وەک کافکا
چەن دوورەکی وەک تە توانی ،
هاوڕێی شیعرم وا ساف کا ؟

خون و خیالی پنجا سا ،
بـ وانینک شـــــی کیتو
عشقک کـ بوو بـ خـــمش
چن توانیت گشی کیتو ؟

درگا کـــمـــــــــــدراوکان ،
یک بـ یک بخیتـ سر پشت
لـ کوو چاودری من بووی
کـ ئو هموو فرمسکم شت ؟

کاتکی زری عومری خت ،
بـ شیعرکانم ترخان کرد ..
لـم پاشـــــــــا گردانییدا ،
چن وا منت چراخان کـرد ؟

ئزانی ووشم نماو ،
بردـ سری نشکاندبـ ..؟
شیعرکم نیـ ، هاوـیک ،
بـ بـ هـ نیخنکاندبـ ؟

سووککردن و پشتگوخستن ،
بشی من بوو چیم نووسیبـ .
یان دزینی کپلـ کپـــــــــلـ ،
وک کورد بـ ئدب برسی بـ !

چن شبینیی ناخی منت ،
لـکدا لـگـ شپنهاور ؟
ئو پیاوی تروسکی ندی ،
خیشی خر بوو بـ جماور

هاوـم ، نازانم چی بـــــــم ،
لـ ئاست خمخرکی تدا
بـ دیاری بـ منـــــــت هـــنا ،
چی شتکم بـ فـــــــیـ دا

تـ بـوات بـ گـاندمـــــــــو ،
وات کرد بـ کوردیش بـم گل ..
گشبینیت لـ ناخما وانـــــد ،
وکو چن خر هـدـ لـ کل

بەم دەم گەستانە ،
پە لە کەس و خەونی جوان
هەموو وەک تەم ەوانەو ،
لە دەمان و نایشزانم کوان !

عەشقە زانکەی کرد بە داەد
سەرتا پامی کرد بە تەزوو
لە ئاستیا پەل و پەم شکا ،
ئەویش بە جەی هەشتم هەر زوو

دوای ئەو ، وەک حەبیبەی نالی ،
کە بوو بە عەشقی خودایی
زانست ەژایە ناو ناخم ،
بوو بە هاوەم بە تەنیایی

لەویش دابەام دوای ئەوەی ،
ئیمزام نەکرد بە کاو لار
لە یەکەمی کەلەژەو ،
پەنج پلە هەنامیانە خوار

ئیتر لافاوی سەربازیی ،
بردمی وەک چە پوشە
وام لەهات خوازیار بووم مردن ،
وەکو پەکە هەملوشە

کەچی مامەو هەتاکو ،
هاتنە خوارەو چەتەکان
وامزانی ئەبن بە هاوخەم ،
بەرەو لایان چووم بە تەکان

کەچی ئەوەی کە پەاو بوو ،
زانست و ئەدەب بوو لایان ..
ئیتر ئەم گاەتە جاەییەیش ،
ئەوا سی و پەنج ساەی خایان ..

بەخوا کورسی خوەندنەکی
پەیمانگای میتران پەی بەخشیم ..
بە ەژی نیوەە خورا ،
درا بە زەەکی غەشیم ..

ئ□د□ب .. زانست .. خ□ون□کانم ،
ه□موویان خست□ ژ□ر پ□یان ..
گ□مژ□ بوو ب□ پ□□فیس□ر ،
ک□□ و خ□□اتیش ب□ ن□زان ..

چام□ی□کی ئ□و□ ، ئ□م□ ..
ل□ هی نالی و سالم زیاتر ..
ئ□و□یش ک□ ئ□یخو□ن□ت□و□ ؟
من□ ل□ ت□نیا ، ت□نـــــــیاتر !

ی□ک□مجـــار□.. شیعـــری ن□وزاد ب□ندی

ی□ک□مجار□
باران ب□ و
ن□□□م ئای! خ□زگ□ بمبینیای□ ..

ب□ منا□□ک ئ□□□م
ئ□ستا گ□□اکانی
باخچ□ی باپیری و□ریون ،
ب□□ .. یارم□تیی□کی ب□ ..
قاو□ی□کیشی ل□گ□□دا بخ□ر□و□ ..
ب□ شاعیر□کی د□و□□م□ند ئ□□□م
ئ□گ□ر س□ف□رت کرد ،
ل□ ف□□ک□ک□دا شیعر□کی
جوانی ب□ بخو□ن□ر□و□ ..
ب□ ه□ور نا□□م ت□□ی م□ک□ ،
ب□ قس□م ناکا ..
ب□ بای و□شت نا□□م
قژی ت□ک م□د□ر□و□ ،
ب□ قس□م ناکا ..
ب□ غاز فر□ش□ک□ ئ□□□م ،

لای مای باپیری مایک ،
با فلوت و هات و هاوار ..
دانیشتنکی
با تک و پک مدرو ..

یکمجار ،
باران ببار و ..
شیعرکت با نووسم ..
با لافاو نام
کرلا سپییکت قواویی نکا ،
با قسم ناکا ..
وخسارم بارانی پیا ئچ و
هشتا چترکم هنادم ..
دوو سا پیاد سیرم ئکن ،
لا نوان خیانا ئن :
یان چترکی ئیش ناکا ، یان
خی لکارکردن وستاو ..
با هور بروسک نام میترسن ،
با قسم ناکا ..
با لای درختکا ئم ،
خی شتوو و هئلرز ..
پشیلیک لا ژر مردکا
تماشای دنک بارانکان ئکا ..
چاوی چلکیک
ی هلانکی ها کا ..
با خم نام ی پا مگر ،
با قسم ناکا ..
چلکیک ئ بسرچاو ،
نام بر پنجرکی
با دی دانخورپ ..
با تنکر نام بودا تنپ ،
با قسم ناکا ..
گوا هور وا هنای ،
زر تاریک ،
مرو ..
نک لافاو ، برسی با و بتبا ..
ئمشو له دیار یادگارکانی با پیرت ، ئارام بگر ..

گەر تەنیایی نیازی خراپ بوو ،
پەم بێ ..
بە ئاوازێکی چەشمەزار ئەڵێم
بێت و ..ژوورەکەت پڕکا لە نەتێ ..
بە خەمبارین ناڵێم نەیەت ،
بە قسەم ناکا ..
هیچ بیر لە من مەکەرەوە ،
لە هەر گۆشەیەک بەوانی ،
خەمە توند بەرەکت ئەگرێ ..
لە هەر دەگایەک بتەوێ ،
سەردانم کەی ، بەرز و نزمی و
هەڵەت و بازگە ناهەڵن ..
هەر ئەندامەکم شارێکی
بەردومانکراوە ، ئازیز ..
با نەکەوێتە ژێر دار و پەردوو ..ئاگر ..
ووشکە ساڵیی ئاناسپەرم ،
باخچەکانت نەخاتە لێستی وشکبوون ،
بە قسەم ناکا ..
بە خۆ ئەڵێم ، نەهەڵە زەر بیرکەیتەوە ،
بتخاتە ژێر دەشماڵەکی ،
تا تەر بنوی ..
بە درەن ناڵێم ، ئەمشۆ مەیە ..
بە قسەم ناکا ..

یەکەمجارە ،
باران بە و
نەڵێم تە بڵێی ،
لەگەڵ تاوە ، نەیەتە خوار ؟
بڵێی باڵندەیەکی تەڵە
لە نەوانماندا نەبەتە
دانوستانکار ؟ ..
داوا لە هیچ کەس ناکەم
هەواڵەکی تەم بە بنە ،
بە قسەم ناکەن

ئیتر.. شیعری نوزاد بەندی

ئیتر گوڵکان بە بەنن ..
ئیتر گوڵکان نایلەنن ..

ئیتر بەناو
ئاپۆڕەی خەکا ڕەت ئەبم ،
وەک تارمایی ..
هیچ کەس نییە بیرم بکا ..
هیچ کەس نییە بەساقەم بێ ..
توند دەستی گرتووم ، تەنیایی ..

ئیتر بەڵای درەختەکا تێ ئەپەڕم ،
پەی ئەکەم قاچت سێ بووە ،
با لێ جیاتی تێ ڕاوەستم ..
ڕازی نابێ ..
بەڵای ڕووبارەکا ئەکەم ،
ئەکەم ماندوو نەبی هاوڕێ !
پشوێک بێ ،
بێ شەپەل ناکەی ڕادەستم ؟
ڕازی نابێ ..

ئیتر ئەوارێ ناتوانم ،
لێ زەنگیانەی ووشەکانت ،
مەدالیایەک بێ خەم بچنم .
لێ هەر شوێنێ ،
تەنیایەکتان بینی ، منم ..

ئیتر ماڵی باران لێ بای وەشت ئەپرسم . .
ئەڕوا و وەڵام ناداتەوە ..
هەواڵی ئاسمان ، لێ هەورێ
داوا ئەکەم ،
ئەڕوا و وەڵام ناداتەوە ..
پرسیاری کەچ لە کاروانێ ئەکەم ..

هەر لایشم لە ناکاتەوە ..

هەر تە بووی تە ..
بە بە هەواڵی کەشناسیی ..
بە بە منەت ،
هەموو ڕۆژە دائەباریت ،
کام پرسیارەم کە زەر قورسە ،
زەر ئاسان بوو بە لاتەوە ..
سەرنجەکت ،
ڕادەسپارد هەتا وەڕامی
ئازارەکانم باتەوە ..

ئیتر گوڕەکان بە بەنن ..
ئیتر گوڕەکان نایلەنن ..
•
•
•
•

لەگەڵ ئەویشدا.. شیعری نەوزاد بەندی

هەر چەن هەشتا نەمبینیوی ،
بەڕام بەردەوام
بە تەییم پەوە دیارە ..
ئەڕەم دەر ،
بەکەسییەک ڕووم تە ئەکا ،
ئەو هەموو خەڵکە ناتوانن ،
بەم پەبکەنەوە تاوە ..
سەفەر ئەکەم ،
هەموو جەگاکان بەتاڵن ،
لە ڕووم نایە سەیری

شەڕەکە بکەم ،
تارمایی تۆ ، جار جار دێت و
لە لام دائەنیشێ تاوە ..

ساتەکی ئارام ڕووم تێکا ،
هەست ئەکەم شوێنەکی چۆڵە ..
شوێنی تۆیە ..
بە لای باخچەیەکا ئەڕۆم ،
لەم ئێبی بە دیوارێک و
چی گوڵە بە ڕەنگ و بۆیە ..

کە ئەڕۆمە ناو جێگاوە ،
هەست ئەکەم هەنگاوێ هەبوو ،
لە یادم چووە ، نەنراوە ..
وەک دیوارێ ،
خۆو و چاوم لەک دائەبڕی ..
بۆو شەوێ دەمە بەردەرگا
ئەڕۆم بەکو
بۆو کەسانەدا تێپەڕی ..

کراسەکەم ئوتوو ئەکەم ،
ئەڕۆم بۆ کێ ؟
مەکینەی ڕیش تاشین ئەڵێ :
بۆ بۆ بۆ سوود ئەمخەیتە کار ؟
شوشەی عەترەکێ پێم ئەڵێ :
بۆ بۆ ناحەق خوێنم بژێ ..؟!

لە سەرەتای شیعرەکا ،
پێکم ئەکەوێ ..
سەد بیانوو ئەدەزمەوێ ،
تا نەیننووسم ..
پەنجەرەکەم چرکەیەکی لێ هەڵئەستێ و
زوو هەڵئەستم ..
ئەڕۆم ڕەنگێ
ئەو بۆ دەنگێ گڵاسەکی
تێ گرتبێ ..

هەندێ جاریش بڕزار ئێبم ،

ئەم لەو شارە بچووکە
چەن تاکو ئەستا نەمدیوە ؟
هەنگە دەمە بە مردبە

لە ناوەاستی دەدا.. شیعری نەوزاد بەندی

ئەو هەژدی کە لەک دابەاین
هیچ هەکارەکی پەیوەندیی
بەردەست نەبوو ..
بە دابەانەک دابەاین ،
ئەستا نازانم تە مردوویت
یان بووی بە سەرەک وەزیران ..
نازانیت کوژراوم
یاخود بووم بە وەزیری کشت و کاە ..

ئەو هەژدی کە لەک دابەاین ،
تەنانەت شەماە خەوتبوو ،
هەواهەکمان ئاە و گەە کا ..
کەتر بایکەتی کرد بوو
نامە جەرە بوو لە تاوان ..
ئەستا نازانم لە سوید داتکوتاوە ،
یان لە کەشکی فیرعەونەکان ،
نازناوت نەفەرتیتیە ..
نازانیت بووم بە پەشمەرگە ،
یان لە مەەکی چەە و هەە ،
لە پەنج مەتر فرەشگادا ،
مانگی هەزار دەلار دەدەم ..

ئەو هەژدی هەواەت نەما ،
خەر گیرا بوو ..
ئاستی ئاوی بەنداوەکان

هەڵکشا بوون ..
لە لایەک خەڵک ئەخنکان و
لە لایەک شایی لەغان بوو ..
ئێستا نازانم چوویتە
کەناەکی ڕاگەیاندن
تەنها دەمت لەکاردایە ..
یان لە ئەنلاین ،
کاەای دەستی دوو ئەفرەشی .
تەیش نازانیت
ئێستا خانەنشین بووم و
دەروازەکانی دەم ، شەبەکە و
باەەن دەست بەسەری کردوون ..
یان بووم بە خاوەن کەمپانیا و
شەو نییە خەو
بە دەلارەوە نەبینم

ئەو ەەژەی کە ووتم کردیت ،
گەەپ و تەزووی کارەبا ،
لە شەەدا بوون ..
دووربین ،
میکرەسکەب ،
زەەبین ،
بە خوەی چەشت دەست نەئەکەوتن ..
ئێستا نازانم هاوسەری
جوملە فرەشکی ەەی چینی ..
یان لە باخچەی ساوایانا ،
لە ژووری گەلاس ،
گەرانی بە ئینگەیزی ئەەیتەوە ..
هەشتا مەردت نەکردووە ..
تەیش نازانیت
لە ئاوی ئیجە خنکاوم ..
یان مامەستای ناەازیم و
زیندان نییە جنەوم
تیا نەخواردبە ..

ەەژە بوو ،
هیچ ئوتومبەلە قومە بەنزینی تیا نەبوو ..

سەو و بەلەم لەک عاجز بوون ..
ئەسپ و عەرەبانە
شیر و تیریان لەیەک ئەسوو ..
لە هەموو پەیوەندییەکانا ،
دەیان بازگە دانرا بوون ..
نەوان مەفرەزەیەک و مەفرەزەیەک ، مەفرەزەیەک
لە سەنگەر و بەسەدا بوون ..
سەدان چەکدار ،
یارییان بە پەلەپیتکەی
چەک ئەکرد و
چزووی مەیان ئەچەقاند
بە ووی هەر شتە بجوڵە ..
شتی تریش …

نەوزاد بەندی

لەو دیو خەتەوە.. نەوزاد بەندی

کشەکە لەوەدایە ، بە ئاگاداریی خەمان ، یەکتری کەنتڕۆڵ ئەکەین ..
بە نمونە لە کەانەکا ، ماڵەک خانووەکەی ئەوخەنە و ..بە دیزاینی نوێ خانوویەک دروست ئەکات .. ئەمە وا لە هەموو ماڵەکانی کەانەکە ئەکا بکەونە ژێر کەنتڕۆڵی ئەو ماڵەوە و ..پرسیارکیان لە لا دروست بە : (بۆچی ئەمەیش وەکو ئەو نەکەین ؟) ..
تە دەچیتە پشانگای کتێب ، ناچاریت لە ژێر کونتڕۆڵی ئەوانەی چواردەورتا ، هەستیت کتێب بکڕیت یان بە لایەنی کەمەوە وەک نووسەر یان خوێنەر هەس و کەوت بکڕیت ، قەت بینیوتە کەسەک لە پشانگای کتێبا بنەڕەتی ، یان جنێو بدات یان ڕا بکات ؟ لەگەڵ ئەوەیشدا زۆرینەیان نە نووسەرن و نە خوێنەر ..
ئەم کەنتڕۆڵکردنە ناڕاستەوخۆیە ، لە کەنتڕۆڵکردنی ڕاستەوخۆ ، کە کەسەک بە هێز یان قسە دەتە سەر هێڵی ژیانت ، ئازار بەخشترە ..چونکە کونتڕۆڵی ناڕاستەوخۆ ناچارت ئەکات خەت بگۆڕی بە کەسانەک کە کونتڕۆڵت بکەن .. ێکلام یەکەکە لەو هێزە ناڕاستەوخۆیەی

بەردەوام وا دەکات مرۆڤەکان وەک خۆیان نەژین و ..پێشنیان ئەکات و ..پلە و پایە و کاکانیان بە سەردا دابەش ئەکا ، ئەمەیە بە مۆگەلکردنی یان بە سەربازگاکردنی کۆمەڵگا ، کە بە ئاگای خۆت بوویتە سەربازی بیر وباوەڕ و کایەیەک کە هەنگۆ خۆت وەک ساڵەهای ساڵ دژی بوو بیت .. شەڕ و ئاشتبوونەوە و خۆشویستی و هەموو هەوداوەکان ، کەنتەڕکاری دوور و نزیکن و ..یاری بە مرۆڤەکان ئەکەن ..
ئاوەی ئازار بەخشێ ، زەرینەی ژیانمان (بە ئاگا و بە بێ ئاگاداریی خۆمان) وەک ئاوەی خۆمان ئەمانەوێ ، ناژین ..بەڵکو وەک ئاوەی ئاوانی چواردەورمان ئەیانەوێ ئەژین ..
ئەمە پەی ئاووتر فەلسەفەی مۆگەل ..
تەماشا ئەکەی زەرینەی سەر خوانەکە ، برسییان نییە و .. لە ژێر کاریگەریی ئاوانی تردا ، دادنیشن و خواردن ئەخەن ..زەرینە حەزیان لە سەیران و سەفەر و میواندارییی نییە ، بەڵام بە هەی کەنتەڕی ئاوانی ترەوە ، بەشدارن ..
زەرینە کەیلە نین ، بەڵام کاتێ سیستمی کەیلەکردن دەبێتە فەرمانڕەوا ، هەمووان وەک یاسایەک پەیڕەوی لە دەکەن و ..مافەکان و داهاتوو و هەموو ژیانیانی تەدا خەسار ئەکەن..
تەماشای ئاوانە بکە کە هەڵئەپەڕن ، زەرینەیان خەمبارن ، چونکە خواستی خۆیان نییە و لە ژێر کەنتەڕدان ..
وای لە دێت ، مرۆڤەکان هەمووییان لە یەکتر بچن ، لە تاوەڕ گشتیەکاندا هیچ جیاوازییەک نەبێ ، ئەمەیش وا دەکات بڕەوبردنی کۆمەڵگایەکی سەد ملیۆن کەسیی وەک
بڕەوبردنی یەک کەس وابێ ، تەنانەت ئاسانتریش بێ ، چونکە تەبڕەوە کەسەک کەنتەڕ بکەیت ، کاردانەوەی ئەبێ ، بەڵام کاتێ بڕەوە سەد ملیۆن کەس کەنتەڕ بکەی ، هەمووان بەکاردانەوە ئەبن ، یان ئاستر هەر یەکەی چاوەڕێی کاردانەوەی ئاوانی تر ئەکات و ئەڵێ بۆچی من ببم بە سووری بەرلەشکر !؟ .. لە کاتیدا دەخەکە بە بێ کاردانەوە تەدەپەڕێ ، ئاوەیش کارەساتە گەورەکەیە کە تیایدا تەنانەت نیشتمانی تەدا دەفرۆشرێ بە بێ کاردانەوەی هاونیشتمانیان .
تەنانەت خەزانەکان ، زەرینەیان بە خواستی خۆیان دروست نەکراون ، لە ژێر پاڵپەستەی کۆمەڵگادا و بە بیستنی هەندێ زەنگی ترسناک وەک زەنگی تەنیایی و بەجێهێشتنی شەمەندەرەکە و قەیرە بوون و پەراوێزکەوتن و ئەم جارە دروشمە کەنتەڕکارانەدا دروست بوون ..
هەنگۆ ئینسان لە هەموو تەمەنیدا ، یەک جاریش بە خواستی خۆی نەژیابێ ، تەکەای هەژەکانی ..تەکەای بژاردەکانی ، هی خۆی نین

..ئیتر ئم دخ یان ل سدا سد کنتکراو یان کمتر ..گرنگ ئویی خکانک بردوام لناوندی بیاردانیدان و ..ئیکن بکسکی تر و .. وای ل دکن وک خی نژی ..
ئم دخ ، گیشتت ئوی فیلسوفکی وک جان پ سارتر بت : مردنی باوکم زر باش بوو بم ..
یان سامئل پیکت ساهای سا قس لگ هیچ کسکدا نکات و ..توشی نامبوون بت ک پاشان ب شت یان چپنراو یان ئازیی دروونی پناس کرا ..ل کاتکدا تنانت تنیاییش لو کنتکاریی زگارت ناکا و .. دوور ب دوور ، کنتی وهمی دت و نخشکانت ب ئگن ، یان ب لاینی کمو هستی ئوت لا دروست ئکن ک ت کسکی باش نیت و کمگا و داب و نریتت ب لاو ناو .. وک بیریارک ئت تنانت دوورکوتنو ل سیاستیش ، جرک ل سیاست ..!

ل جیاتی سیستمی تکنکرات ، سیستمی تنکرکرات.. نوزاد بندی

له هیچ ووتکا ، له هیچ هرم و شار و گوندکی ئم دنیا و ئو دنیایشدا ، نیی و نبوو و نابب شو و ژ ، لیل و نهار ، تنکر پت و نفسا ، شقامکان داگیر بکن و برو دروازسنووریی‌کان مل بنن ..ب ماندوو بوون ، ب ترخواردن ، ب کتایی ،هتاهتایی ، ب دوکی شین و شی خستو ، ب هنی بزار کرو ، ئم تنکر ساحب نادیارانن ، دن و دن ..جارک تنکر وردگت و دوو س ئوتومبیلی داماو لگ خیدا گ دگر .. جار تنکر لناو تونلکاندا دتقتو و ب چندین ژ گای نوان شارکان دادخرت ..جارک تنکر تلر دبتو و پتکی دژت ناو ووباری ئاوی خواردنوی شار و هتا چند ژک ئاوی خواردنو له هاووتیان قدغ دکر .. جار ئوتومبیلی مامستایک ئچ ب ژر تنکرکا . . جار تنکرک ستپی دپچ ، یزک ئوتومبیل وران دکا . . ئمان

ووداوی ژانن و هیچ لاین و کسک خی ناکات بە خاونی و ..بوو بە شتکی ئاسایی ..لە کاتکدا دیان و سدان ژنامە و کنالی ئازاد و نائازاد و سبەر هەن و .. چەندین فوج پیامنەر ، پزیشکە هەیەک بکا ، پەنجا مایکی ئەنگا و ئەنگ وکو ئایسکرەم لەبەردەم نەخشەکەدا قوت دەکرەنەوە .. تەماتە لە بازاەدا گران بە ، لافاوی ئایسکرەمەکان دوکانە و دوکان دەکەن ..موچە لە بەغدادەوە تا دەگاتە کوردستان ، گژەوکەی مایکە ئەنگاوەنگەکان وەک گەلەگورگ بە دوایەوەن ..

ئەرە بەچی حەکیمەک چارەسەرەکی ئەم تەنکەرانە نادەزەتەوە ؟ کەرەنا و ئەنفلەنزای مریشک و سارس و بەراز گوزەشتن و .. پەتای تەنکەر لە زیاد بووندایە ، ئەرە ڤاکسینە ، ئەنتی بایەتیکە ، تیشکە ، MRIیەک نییە بە چارەسەری ئەم تەنکەرانە ؟

ئەرە ئەم تەنکەرانە کەی باەیان بە دروست ئەبە و شەقام و گیانی هاووەاتیان ەزگاریان ئەبە لە دەستیان ؟ کەی وەک دیناسەرەکان ئینقیراز ئەکەن و وەک چاخی دیناسەرەکان ، چاخی تەنکەرەکان ئەبە بە مەژوو ؟ کەی مەکینەیان هەئەسە ؟ کەی شەفەرەکانیان ائەکەن بە هەندەران ؟ ئەرە کەی خەرخوایەکی سکەندەنافیی دەرگای مافی پەناهاندەیی بە تەنکەر و شەفەرەکانیان دەکاتەوە ؟ ئەرە کەی ئەم پتەەە نەفرەتییە تەواو دەبە ؟ کەی نەفسا ئەکسپایەر دەبە ؟ ئەرە کەی ئەم خاونە نەناسراوانە تەر دەخەن ؟

شەقامەکان هەموو وەک هەویری پیتزا ، چا و چە و وەران بوون لە ژەر پەچکەی هەزاران تەنکەری 36000 لیتریدا .. هەوا و ئاو و ژیانی هاووەاتیان وەک تونی حەمام ەش و قەزەون و تا بوون ..

لەدوای ئەوەی خەکەکە ، لە سیستمی میلیتاریی دەنکیشەتیی بەعس ەزگاریان بوو ، خەونیان ئەوەبوو سیستمی تەکنەکراتی بەتە ئاراوە ، کەچی سیستمی میلیشیاگەری تەنکەرەکرات هاتە ئاراوە …

تەنکەرە نەفسا ، نە ئەوەیان هەیە و نە ئەخیر ..

هەر ئەوەیە و .. کەس بەی نییە بە لەل .. ژانە قوربانییەکانی تەنکەر ئەکرەن بە ژەر خەوە و ئەن قەزا و قەدەر …قەزا و قەدەر ..

پەشنیار ئەکەم لەمەودوا هەر وەفدە بەتە کوردستان ، لە جیاتی گوە ، چەپکە دەلاری خوەناویی لەسەر گەی شەفەری تەنکەری وون ، تەنکەری ساحەب نادیار ، دانە … پەشنیار ئەکەم مەنەمەنتی تەنکەری وون دروست بکرە و تیایدا وەنەی قوربانیانی تەنکەر هەواسرە ، کە لە قوربانییەکانی کیمیاوی و ئەنفال نزیک بەتەوە .. لە قوربانییەکانی تاوەری بەهەزکردنی تەی مەبایلی ناوشارەکان نزیک بەتەوە …

((هەتا ەەژی قیامەت دێت و نایە
لە دووری نامە شەرحی ماجرایە
لە ئاهـ و ناڵەیی پەروانە خۆفە
کە تۆ بگرێ خودا ئەی شەم بە بایە
دەمت دەرمان، تەبیب تۆ، من بریندار
دەسا بۆ حاڵی من تەدبیر و ڕایە)) – وەفایی –

نەوزاد بەندی

لەکدان.. چیرۆک: نەوزاد بەندی

ئاخر توخوا ئەمەیش بوو بە چیرۆک ؟
ئەو بەیانییە پشوو بوو ، نەمزانی بە هەی چییەوە پشووە ، چونکە پشوو ئەوەندە زۆر بوون ، ئەبە بەدوادا چوونی بە بکەیت ..وای لە هاتووە بۆرپرسە قازەک بخوا و لەلای بۆتام بە ، ئەو ەەژە ئەکرێتە پشوو ،ناوەکی لە ئەنرە ، ەەژی قاز ..قازە بچۆژەکەی خاوەنشکە ..قازی قازان ..داستانی قازقازەک ..قازە خەرلەخە نەدیوەکە ….
لەناو جەدا پاەم لەدابەوە ، ژوورم تاریک کردبوو ، بۆتەما بووم ئەو ەەژی قـــاز و شتە بکەم بە ەەژی خۆ ..ئە لە ســـەردەمکداین ، پاەکەوتبی پارەزراوتریت لەوەی دانیشتبیت ..دانیشتبیت ، ژیانت پـــارەزاوترە لەوەی بە پـــوە ڕاوەســتابیت . . لە مـــاەوە بە پـــوە ڕاوەستابیت ، فیشەک کەمتر ئەتدەزێتەوە تا لە دەرەوەی ماە بە پـــوە ڕاوەستابیت ..
بەەام چی ئەەەی لەگەە لیستی بازاە کردندا ؟ هەر هەندەم زانی لە لاپەەەیەکی حەوت سانتم پان و بیست سانتیم درێژدا ، ناوی کەمەەەک بابەت نووسراون ، کە ئەبوو بیانکەم : پاککەرەوەی شوف سێ لیتر و نیویی ، خۆی هیمالایا ، تەزی ترشیات ، دوو دەسک کەرەوز و دەسکەک مەعدەنەس با گەەاکانی تەخ نەبن ، دەسکەشکی لالە با میدییەم بە ، سەمونی حەجەری ، زیرە ، گشمیش ، دەرمانی فەلافل ، عەمبە ، ساسی فە فە ، لاستیکی مەنجەەی هەەم سایزی 6 ، کیسی خەە ، پەەەی سیحریی ، دوو پاکەت ئاو ، نیو کیلە قەیسی ، دوو کیلە و نیو گوەبەەژە ..ماسیحەیکی سنکی مەتبەخ ….
ئەو لە قەیەفەری ســـەری کردبـــوو بە هەلانەی مریشکەکانـــا و لەبەر

خێرا و بەپەلە بوو : ئەک پاشتان نەگەڕێ مریشک ، لە دوانزە هێلکەوە هاتۆتە سەر سێ هێلکە ..
ئیتر بە پشتا و پشتا بە خەرایی لە هێلانەکە هاتە دەرەوە ،کەفەی بەر نەوکی بتۆ غازێکی ژەنگاویی کەوت ، کە نیوە وەستاو ، وەستێنرا بوو ، هاواری لێ بەرز بۆوە :پێکرام ..خێم ێ !
من بە کاوەخۆ هەستامە سەر پێ و ..لیستی بیست سانتیم پان و حەوت سانتیم درێژم خستە ناو پانتۆڵی کاوبۆکەم کە بە پشت دەرگاکەدا وەک کەوی ێەویی هەواسرا بوو ، جا بیرم کردەوە ئەم جارە لاپەڕێەم لە کوێ کەیوە ؟ هەرچەندم کرد بیرم نەکەوتەوە ..
چوومە بەردەم ئاوێنەکە ، تەماشایەکی خەمم کرد ، پیاح چەند ناشیرینم ..پێستەکی تاریک ، پەڕەی سوور لەملاولاوە ، زبریێەک وەک ئەو شەقامانەی پارێزگاری نوێ ئەیانین و هەتا بەیاردان لەسەر بودجەی ساڵی نوێ بەجێی ئەهێشتن ..تەماشایەکی ێیشی نیو ملیمیی ماش و برنجی خەمم کرد ، بیتاشم یان نەیتاشم ؟ بەیارم بە نەدرا .. بیرم کردەوە ، جاران بە چ عەقڵەکەوە هەوەی یەکبینەی دەداریم دابوو ؟ ئاخر گەنەێ بستە باڵای ووڕگ ئاوساوی بە ملی پێست مارەڵکەی دەنگ قەڕە ، کچ حەز لە چ شوێنەکت بکا ؟ ئەڕەی هامەریت و درێن لێی داوی ..
ئاتە کە گوێی لە هاواری خێم ێە بوو ، بە پەلە میزێێیەکەی کردە شانی و بەرەو لای هێلانەکە هەیپەی لەکرد ، سەنگەری گرت ، شکی نەما دوژمنەکانیان فرسەتیان لەهێناوە و تلاندوویانەتەوە ، بەنی بارووتی نەکرد ، جا کە تەماشای دوو دەپ خوێنی خوار دەخینی کرد کە بە شەواڵە سپیەکەیەوە دیار بوون ، ووتی بە کەلامی خوا کوێەویباب گەستوویەتی !
ـــکچە کوێەویبابی چی ؟ دەملار .. بتە غاز قنگی دەیم ..ئەمە چ سەگبابە ئەم غازەی ئەئاوا داناوە ؟
دوو هێلکەیان بە سەروچاویدا شکابوون ، دانەیەکیان بە سەامەتیی بە دەستی چەپیەوە بوو ، لە حاڵەکدا سەر و پەتاکی لە هەوڕەک ئەچوو ، کارەبای بە سەردا کوژابتەوە و ئامەری هەویرکاریێەکە لە گێ وەستابێ .
ـــ بەردت لێ وارێ ، ئەوێ بە ئەوێنە جرپنی ؟ غازم لاونیو داناوە ، خاێیی بوو ، خستمە ناو تشتە سەهێ ، ساوەرەکی پی هەڵکوێنم ..
من بە بە تەراش و شانەکردن لە ماڵ دەرچووم ، تەماشای ئوتومبیلەکەم کرد ، خێ دایپۆشیوە ، تومەز خێباریێە ، هەر خەرا لووتم چوزایەوە ،پاودەری گێ سوور بەری خەری گرتبوو ، ئەتووت هەندێ فیلمی هیندیێە کە خێ پەتانە ئەکەن و گەرانی خۆش خۆش ئەڕێن .. بە خەرایی چومە ناو ئوتومبیلەکەم ، جامەکانم باش قەپات

نەکردبوو ، داشبەرد و ستەرنەکە ئەتووت بە تایبەت خەڵە سوورت لە پرژاندوون ، هەر لە خەموە حەزم کرد لەسەر خەڵی داشبەردەکە هەندە پیت و وشە بنووسم بە یادی جاران کە خەشنووس بووم ، (مامەستا سەید موحسین ، مامەستای خەشنووسیی ...) ، گوەم لە دەنگی خەزانم بوو ئەیووت هەشتا لەناو سەیارەکەدایت ؟ بە تەمای کەی بەی ؟وا نیوەیە ..
ئاتە بەنی باروەتی نەکرد ،بەڵام هاوسەری دەموەنخون لەی کەوتبوو ، یەک تاک هەلکەی بە دەستەوە بوو ، دوو هەلکە بەسەر و ەیشیدا تەقی بوون ، سەر و کەللەی لەو هەویرانە ئەچوون کە لە نیوەی شەلاندا کاربا بەاوە و ئامەری هەویرەکە لە کارکردن وەستاوە ..
ووتی کچە فیشەکی چی ؟ ئەو بتەڵە غازە چ سەگبابە لەویا داینناوە ؟ قنگی دەیم ، بەردت لە وارە ..
ئاتە بە بە خواستی خەی قاقایەکی لە دا کە زیاتر لە قوقەی کەڵەشەرەکی نەخەش ئەچوو ، پەی ووت دەخینت بپسەنە بزانم زامەکەت قوڵە یان پەست دامالکانە ؟
ووتی کچە دەخینی چی ؟ لاچە ..هاوار بە مالم .. هەر ئەوە مابوو مریشکە بەخەرەکانت بە دەنووک یەکالەم کەنەوە ..
من سلفم لەدا و یەکەاست پەم لە سکلەتەر نا ، ئوتومبیل چەند مەترە ەیشت و کەوتە خوتە و بەڵە ..ئە خە ەاستە دەموە بەهارە بەڵام کەش و هەوا هەشتا ساردە ، بە بە گەرمکەردن ئوتومبیل چەن ئەوا ؟ حەماوە لە خوار سفرەوەیە . . ناچار لەبەردەم مالی سەعیدی سەموچە بەجارە ، ئوتومبیلەکەم ەاوەستاند و دام بە بەش .. نزیکەی پەنج خولەک ەاوەستام ، لەو ماوەیەدا تەماشای قایبەر و مەسنجەری مەبایلەکەم کرد .. ئەو نامانەی بەیان ناردبووم ، هەموویان نوکتە بوون .. نوکتەی بە تام ، مانگایەک ەایئەکرد بە دوای پشیلەیەکا .. پیاوەک سەر و ەیش و بڕەی خەی تاشی بوو ، نوسیبووی وایش هەر قەزم ..دوو پاسکیلسوار ، پیتزایەکیان پە بوو ، لەی نووسرا بوو ، دەبە نەبوو ، پارەکەی مەدە .. کچە بە دەنگەکی ناخەش گەرانی با بچینە سەر وەیسی ئەووت ..
ئەو بە کاوخە هەستایەوە ، دوو دەپ خوەن لە شەواڵە سپیەکەیەوە دیار بوون ، ئەتووت بەڕە مار گەستوویەتی ..لە داخا ئەو هەلکەیەی کە بە دەستیەوە بوو ، هەتا هەزی تیایە مالی بەسەری ئاتەدا .. ئاتە کە لینجاوی هەلکە بە ەوخساریا هاتە خوارەوە ، دەهری بوو ، کوڵە گسکەک هات بە دەستیەوە ،تا هەزی تیا بوو تەی گرت ، بەری نەکەوت .. ناچار گرماندی : ئەک کرمەڵز بی ، شەتە شەش تە ، ئەو هەلکەیەت بە پیا مالیم ؟ خەری هەلکەیەکت نییە ، وەڵا .. تەکەنی دەغەزاری بەگەن ..!

وویستم پی لە نم ، سعیدی سموچە بجارە ،درگای مالی ترازاند ، ساوکی گرمی لکردم ، منیش ساوم سندو ..سعیدی سموچە بجارە ، وک ئوی تکسی اگرتبە ، درگای سکنی کردو و لە تنیشتما دانیشت ..کککیکی بە کرد و ووتی ببوورە تزە تاخیریش بووم ! ..منیش ندکرا هیچ بەم ، دراوسیە ..هندە دراوسە وک گونی قە وان ، بیانبی هر وی ، نیانبی هر وی ..
ووتم : نا نا ەک لە کاتی خیدا هاتی ..
پەم بە سکلەترا نا سیارە وک کچ درپەی .. سعیدی سموچە بجارە ووتی : ئەم مکینی چندە ؟
ووتم : بیست و تربیە ..
ققنیکی ناخشی دا بنی پیاز و کوری دونی شو هات بسرما ،
ووتی : خوا لت نسنە ..
من وامزانی منا کانم ئە ، ووتم لگە منا کانی تیشا !
ئو نیزانی چی بە ئاتە بە ، یان استتر نیدزانی کاردانوی ئاتە وا خرا و دمارگیرانیە ، هر بیە بایدایو و ووتی : کچە خواقزا ، سوعبتم لگەدا کردیت ، بە ئوی چاو کارت تە نکا ئو هلکیم پیا کشای ، خەک لاندکروزر ئکن پش هموو شتە دوو سە هلکی پیا ئکشن لبر چاو و نفوس ..
ئاتە لو کاتدا کە زردنی هلکک ئژایە ناو سوخمکیو ووتی : شرت بە بە کوخا مارفی برام بەم سوارت بە ! ، وا ئزانی بکسم ؟ ور زلام هاتووم قنگی بە عیلاج کم ، هلکە بارانم بکا ..
ئو هرچنە بە ئاتی ازی کرد کوخا مارفی برای تە نگینە ، وعدی کراسکی ئاودامان شینی پدا ..جا لە پەکا بیری کردو کە ئبە بچە بە سلمانی لە ئنجومنی پارزگا ، کبوونویان هیە لسر گاداری و بیری ئیرتیوازی و ئو زوییانی ئکونە استە شقامکە ، نابە کشتیاری تیا بکرە ، دسەات بە نیازە بیانکا بە تاور و مە و پەژی بازرگانی و ناوچکە ببوژنتو ..
هر ئونی بەی یک دوو ، اپەی و دستە جلی قپچی قاویی میلداری هبوو ، پشی .. ئتووت ئو کفە بوو نبوو کە نوکی بتی غازی ژنگاوی، سمی بووی ..
پیکابی بابهانی بە گە خست و وک تسکی تفنگ ، وو و سلمانی تی تقاند ..تز و خەی برد بە ئاسمانا ..
لە کاتی ئوتومبیل ئاژتنا ، تماشایکی سعیدی سە موچە بجارم کرد ، هستم کرد لاجانگکانی ترازوو نین ، لا جانگی لای چپی هتا خوار نرمانی گوچکی هاتبوو ، کچی ئوی لای استی ،لە ئاستی

هایلکسکدا قل کرا بوو ..
پم ووت : کاک سعید ئیش و کار چن ؟
ووتی : موچ دابشکر باش ، دابش نکر ، به قو گیراو ..!
ئم سعید س موچ بجارین ، خی موچ خر نبوو ، ئیشی جوملی گونی و گوریس و بنی ئکرد ، جارکیان پیامنری کناک به گیری ئهن و جرها پرسیاری سیر و سمری ل ئکا ، یکک ل پرسیارکان ئویی : ئایا ب ای ت ئم حوکمت چن لگ خک ئاشت ئبتو ؟
سعیدی گونیفرش سر و حج وتبووی : ئم حوکمت هتا س موچ بجار دابش نکا ، خک خشی ناو !

پیامنرکیش ل پ بینرترین تیڤیدا ئم ایی سعیدی گونیفروش باو دکاتو و ل جیاتی ب ب ای کاک سعید ئب حوکمت س موچ ب جار دابش بکا ، جا ئتوان میللت ئاشت بکاتو ، ئ : ب ای کاک سعید س موچ بجار دابش بکا ، جا ئتوان خک ئاشت بکاتو .. ووشی (ئب حوکمت)ی ل نوان سعید و س موچ بجارکدای ل بیر چوو بوو بی ، بو جر ، سعید ، نازناوی س موچ بجاری بسردا دابا ..خزانی پی وتبوو ب ای من (س موچ بجار) ل (گونیفرش) خشتر ..
قزیه خشی و ناخشی نیی ، قزیک ئویی ب ب ئوی ل ژیانما دینار موچم ورگرتب ، ئم س موچیم پو چلب کرا ..
ئو ب بابهانکو خی کرد ب سلمانیدا ، ژمارکی علوج بوو ، ترسی ل کامرای تیژ وی و شت نبوو ..
من ل شقامی مولوی سعیدی س موچه بجارم دابزاند ..
ئو گیشت ترمینالی شارزوور ..لو بنی کبابخانیک هات بسریدا ، برگری پ نکرا ، ل گو شقامکا بابهانی پارک کرد و خی کرد ب کبابخانکدا ..
من ئوتومبیلکم لای مزگوتی کانسکان پارک کرد و به پیاد چووم مارکتک ک زربی کل و پلکانی ناو لیستی لاپی حوت سانتیم پان ، بیست سانتیم درژی ل بوو ..
ئو ، دوای دوو شیش کباب و شیشک گورچیله و دوو شیش جگر ، چایکی ئبوو هلی هدا و سویچکی کردو ب بابهانکدا .
من چوومو ناو ئوتومبیلکم ، چککی لیستک و کل و پلکم کرد ، تنها لاستیکی منجی هم سایزی 6 م دست نکوتبوو ..چووم سایدی ئو بر ، برو گکی ئاشتی یشتم .
ئو بابهانکی به سابونکرانا ، غل کردو ..
من گیشتم لای فولکی میوفرشان .

ئو شقامی مولوی بی ، لە کتایی شقامکدا ، پلیسکی هاتوچ ایگرت ، ووتی : سانا و متکت ؟
ـــ پشمرگی درینم ..
ـــ کرکوکتان جوان ، حسن پلایس گای پکردن دابز ..
ئو دهری بوو ، دابزین و یخی پلیسگرتنکی پکو بوون ، وک شبی ئیهنا و ئیبرد ، شقاندی ، دستی برد چکی کرد ، دمانچیکی تپی دسک عاجی بلاقدو بوو .. کمم گنج کهموویان ئینزیلاقیان هبوو ، بە شلشل گیشتنە سریان ، بە ناوبژی نا ، تنها بە تماشاکردنی ئو شم خش …پلیسکە ئیویست شتە بە ، نیئتوانی ، وک ئوی گوزکی شیلیی لە قوگیدا گیری خواردبە ..ئو ووتی : سوپاسی خوا بکە کە کبوونوی ئرز و ئاوم لە ئنجومنی پارزگا هیە ، ئگینا وازم لە ندهنای ، ویستی دمانچە تپییکە بکا بە لاقدی خیدا ، پشیمان بو ، پش ئوی بیداتو ، شانکی ترازاند ، تا فیشکانی دربنە ، نبادا فرستی لە بنە و لە بابهانکدا بیکوژە ..تماشا ئکا فیشکی تیا نییە ، سیرکی کرد و ..بە بزیکو ووتی :
ـــ فیشکیشت پە نییە تە ..
پلیسکە ویستی بە دونە شو لە یادی ئازاد کردنی معسکر خالیدا ، تقاندمن ..
بام گوزە شیلییکی قوگی نیهشت ..
من گیشتمە چوار یانی ئمنە سوورکە ، لو لە فرشگایک اوستام ، لاستیکی منجی هم سایزی 6 ی نبوو ، ووتی بە بە دارە سووتاوکە ..
ئو بە گکی عقاریدا هاتە خوار
من گیشتمە ئاستی باخانی یو ئنی کن .
ئو بە استە شقامکی یوئن دا وک بروسکە تل بو
من وویستم یو ترن بکم
ئو بواری ندام و لە چملغی پشت سکنی دام ، ئوتومبیلکم خولایو ..
کە دابزیم ، ئبینم ئو بە تالیبرکو خریکە برو ووم دت ..
منیش بە پلە ناو ئوتومبیلکم گام ، تنها پاکتە کلنکسم دزییو .
ئو تالیبرکی برز کردو بیکش بە تپی سرمدا ، منیش پاکتە کلنکسکم ئااستی وورگی ئکرد ..
لە ناکاو ووتی : شامیل !

سەرنجەکم دا ، ئاوەکی سارد کرا بە گیانما ، ئەی خە ئەمە عوزەرە ! تالیبەرەکەی فەە دا ، زرنگەی تالیبەرەکە کە بەر زەوی کەوت ، شکی ئەوەی لە لا نەهەشتم کە بە یەک لەدان ، کەتاییم پە هاتبوو ..
باوەشی پیاکردم :
ـــ شامیل گیان ! خەجاەتم .. ئەوە تە لە کوەی ئازیزم ؟ چەند ساەە بەچی ووتی ؟
سی و شەش ساە پەش ئەو بەروارە عوزەرم لە کاتی خزمەتی سەربازیدا ناسی ..ئەو کاتەیش هەر وا شتەکە بووە ، وەک تیر دەردەچوو ..بەردەوام لە کەتایی ەەەو و دەرگاکانەدا تامپەنی لەگەە عەرەبەکاندا ئەکرد ، لە حاەەکدا ناوچاوی عەرەبەکانی شین ئەکردەوە و (ئەیا با ..و ئەیا وەلی) لە عەرەبەکان بەرز ئەبەوە ، کەچی عوزەر بە شەق و مستەکەە بەرئەبووە گیانیان و پەی ئەووتن : چاوتان نیە ؟ سەگباب ..گوەرەکەن ؟؟
ئەرەوەەا بە ناوی عوزەرا بیرم کەوتەوە ، ئەو کاغەز حەوت سانتیمیە هی ئامەریکی ئەمریکی بوو ، فەرمانگەکەمان کەیبووی ، پرنتەرەکەی ئەو جارە کاغەزی بە دەبوو ، پە یەک لەری لەو کاغەزی لەگەەدا هاتبوو ، ئامەرەکە یەک هەفتە ئیشی کرد و سووتا ، بەەوەبەری کارگەەیی نەیدەزانی چی لە پە یەک لەری تەپە کاغەز بکا ، هەر فەرمانبەرە پە دوو گونی تەپە کاغەزی حەوت سانتیمی دایە ..ناوی ئامەرەکە بە (عوز) دەستی پەدەکرد ، ناوەکەی ناەم نەک بەەوەبەری کارگەەیمان تووشی لەپرسینەوە ببە .
ئاخر توخوا ئەمەیش بوو بە چیرەک ؟؟

جارانناما.. نەوزاد بەندی

جاران هەمووان موسومان بووین و یەک موفتی هەبوو ، ئەویش حەمام بوو ..
ئەستا هەر گەەکەک دوو سە موفتی تیایە ، کەچی خەکەکە بەس لە موسومان ناچن

★ ★ ★

جارانیش

پاتە دەاوەکەی پێیان ،
میللەت بوو ..
ئەستایش ، هەروەها ..

★ ★ ★

جاران خەڵک پیاسەی ئەکرد ،
ئەستا سەیارە ..

★ ★ ★

جاران
دەمان هەبوو ،
ئەستا ، دکتەری دە ..

★ ★ ★

جاران خەڵک وەک وابوون ،
ئەستا کەس لە کەس ناچێ ..

★ ★ ★

جاران ،
هەژار برسی بوو ،
ئەستا دەوڵەمەند ..

★ ★ ˜★
جاران
حوکمەت ، حوکمەت بوو ..
ئەستا (کەم)کەی فڕە دا ،
بوو بە (حوت)

★ ★ ★

جاران ،
بە خەشیی شیعرم ئەنوسی و
لە داخا ێیشم ئەهەشتەوە ..
ئەستا ، لە داخا شیعر ئەنووسم و
بە خەشیی ێیش ئەهەمەوە ..

★ ★ ★

جاران بردم مای دستیشتوو ،
مرکانیک ئاو و
جامکی فافنی لە دانرابوو ..
نووسرابوو : ئەحمەت لەوی ئاو ئەخواتەوە ..
ئەستا ،
وەنەوشەیەکی درع و
کابینەیەک و
چەکدارەکی چاوباشقا ..
پیاوم ئەوە بوەرەت بەو سایدەدا تەپەە ..

* * *

جاران دراوسەکان
قاپە پەپینە و ناوساجییان ئەدا بە یەکتری ..
ئەستا ، پاسوەردی وایفای ..

* * *

جاران کچ شانەی دار و
کوە دارلاستیکی بە دەستەوە بوو ..
ئەستا یەکەکیان ئایفەن و
ئەوەی تریشیان ، هەر ئایفەن ..

* * *

جاران ، نەەی باوک ەژە ەیەک ئەەیشت ،
ئەستا باوک خواخوایەتی بە سەریا نەنەنن ..
جاران ئیلهامی شیعر و شنەی شەما بە دەلیڤەری ، ماە و ماەی ئەکرد ،
ئەستا پیتزا …

* * *

جاران ، بە جەژنا ،
پیاوانی گەەک ئەگەان ، بە گەردن ئازایی
ئەستا منای گەەک بە نوقوە ..

* * *

جاران

نوقوڵی ترش و شیرین هەبوو ،
ئێستا هەواڵی تاڵ و تفت ..
تەلەفزیۆنی جاران ،
بە تەمسیل و گێرانی داواکراو بوو ..
تەلەفزیۆنی ئێستا ،
بە پلەیستەیشن و
هەواڵی موچە و
ڕووداوی هات و چۆ و
سووتانی بازاڕ ..

⋆ ⋆ ⋆

بەژێری جاران ،
یەکپارچە ئەدەب و ڕۆشت بوو ..
هی ئێستا کە دەم لار ئەکاتەوە ،
ئەی قەحبەی بەغایە !

⋆ ⋆ ⋆

جاران کچ بە دەم قسەی ئەکرد ،
ئێستا بە لوت ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران باوی کتێب بوو ،
هی زانست و ڕۆشنبیریی ..
ئێستا باوی دەفتەرە ،
هی دۆلار و یۆرۆ ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران لە بەغاوە پوشەخورما ئەهات ،
ئێستا ، موچە ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران (خسوسیی) تایبەت بوو بە ئوتومبیل ..
ئێستا زۆر شتی خسوسیی پەیا بوون ، وەک
مامۆستای خسوسیی ..
پزیشکی خسوسیی ..

فیتەری خسوسیی ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران دەی کوە و کچ ،
تەنها یەک کەسیان تیادا ئەسیر بوو ،
ئەستا دەی کوە ئەەی مەکتەبی کچانە و
دەی کچیش وەک مەنتیقە سەناعییەکە ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران خەەک چاوەەی خوەندنەوەی بەیاننامەی یانزەی ئازار بوون ،
ئەستا ، چاوەەی خوەندنەوەی لیستی موچە ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران خەەکەکە هەر یەکی نیسان درەیان ئەکرد ..
ئەستایش خەەکەکە هەر یەکی نیسان درە ئەکەن ..
بەەام حوکمەت ، سا چوار وەرزە …

⋆ ⋆ ⋆

جاران ما چەە و هەە بوو ،
دە پەا و پە لە جوانی ..
ئەستا ما پەە لە کەل و پەل ،
هەموانیش بە پەل و کەل ئەکەوزەنەوە ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران شەەە منا هەبوو ،
ئەستا شەەە حیزب و شەەە کوتلە و شەەە سەرەک ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران سەعات دەی شەو ، خەەک هەموو خەوتبوون ..
ئەستا سەعات یانزەی شەو ئەەنە دەرە بە پیاسە ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران پارە شتی پە ئەکەرا ،
ئەستا خەەکی پە ئەکەرە ..

★ ★ ★

جاران خەکی لادە بە نان و کەبابە ئەهاتنە شار ..
ئەستا بە دەنم و تاوەر و خەستەخانەی ئەهلیی ..

★ ★ ★

جاران
هاوەیەتی و خزمایەتیی
جوانکارییان تەدا ئەکرا ..
ئەستا ، لوت ..

★ ★ ★

جاران منا پارەی تەبع ئەکرد
ئەستا ، پەە بریمەر ..

★ ★ ★

سەرکحیزبی جاران ،
هەر خەی کوخا ەینگەی ساحە بوو ..
ئەستا خەی و کوەکانی و
هەموو ئەوانەی بە زەراب پەی دەگەنەو ..

★ ★ ★

جاران
حاەتە هەبوو ،
پەی ئەووترا تەر خواردن ..
سیفەتە هەبوو ،
پەی ئەووترا شەرم ..
ەیزبەندییەک هەبوو ،
پەی ئەووترا گەورە و بچووکیی ..
شتی تریش..

نەوزاد بەندی

تکاو.. شیعری نوزاد بندی

کە دوکاندارکە پەم ئەە :
(مام حاجی) !
لە پە تاسک ئەمباتەو و
دەم لە خەم دا ئەمنە ..
من هەشتا حەوت سانم و
لەو ساوە چاوەم باوکم
پاسکیلەکی دوو تایەم لە لای یوسفی عەبەکە ،
بە بەنەتەوە ..
بەی
چاوەوانی پاسکیل ، ئەوەندە دوور و درەژ بە ؟!
هەشتا لە ناوەندی کاوەم ،
چاوەم سەاحی فەاش ،
کارتی نمرەکان دابەش کا و
یەکی نیو دیناری بەینە ..
لە هەورەبانەکە ، هەشتا ،
چاوەوانم
دوا دەپی
ئای چەندم خەش ئەوەکەی ناسە ،
لە تەسجیلی مارکەی ناشنا ،
بە تەسجیلی مارکەی سانکیو ،
لە کاستی ئەرجینای
مای خالیدی بازرگان ،
بە کاستەکی بەتای مای خەمان ،
بگوازرەتەوە ..قەیناکا گەر دەنگی ماسی فرەش و بانگی عەسریش ،
تەکەی دەنگی ناسە بە ..
(نرخی کاستی ئەرجینا : یەک دینار و ..
نرخی کاستی بەتایش : حەوت پەنجایی !)
ئاخر ئیتر مام حاجی چی ؟

⋆ ⋆ ⋆

تە ،
ئەی پەە خوراوەکە !
برنجە گەرم کراوەکە ..!
ئەی چا و قاوە هەزار جار کەپر کردووەکە ..!

هموویخیا بوون،
هر هموویی ..
میو جولت ..
شیرین و فرهاد ..مم و زین..
سوودی نیی ،
ئگر لناو فکیشا ،
یک ببینین ..!
لو سری دنیایش دابزین ،
سوودی نیی !

⋆ ⋆ ⋆

ئوند چاودری ووردی
خستبوو سر کیژکی ،
ووتی : باب !
واملهاتوو
شویش بکم ،
مردم لم نزیک بتو ،
تلفنت ب ئکم و
ئقیژنم :
خرا..باو ،
فریام کو ! ..
ساعدوني
HELP .. HELP

⋆ ⋆ ⋆

کیلایتیی گیشت ئاست ،
بن موچ نگ بدر ،
ئیکن بهپک و سما ،
یا ببی خوا بتانب !

⋆ ⋆ ⋆

ک تنیا بووی ، ب تنیا بووم ،
ک یکمان دی ،
تنیاتر بووی ، تنیاتر بووم ..
ئمجار یکتر جبین ،
تنیایی هردووکمان ئکوژ !!

⋆ ⋆ ⋆

کاتێ بە ماڵ و منداڵەوە گەشت ئەکەی ، وەک ئەوە وایە هەشبایەک خانەکەتانی لەگەڵ خۆی
هەڵگرتبێ .. و
لە جێیەکی تر دابنابێ ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەمە کە ئازاری هەموو گیاندار و
درەخت و بەگیانەک ئەدەین بەبە هێ ، ئامادەیشین ، کام دیکتاتۆر خوێنیە
بێ و هەرچەنەک کە بیەوێ ، ئازارمان با ..

⋆ ⋆ ⋆
کەشکەکەت چەند گەورە و جوان بێ ،
چەند ژوورەکی تیایە ، تایبەت
بە میز کردن ! ..
عەترەکەت چەند شاهانە بێ ،
تازەکی تر خەت وون ئەکەی ،
ئەچی بە ژووری میزکردن ..!

⋆ ⋆ ⋆
زیاد لە ئادەی پێویست ،
ماڵەکانی خەتان پاک دەکەنەوە و ..
لە حەیوان خراپتریش ، شەقام و شوێنە گشتییەکان پیس دەکەنەوە ..
ئەمە لە دەروونزانیدا ، شیزۆفرینیایە و ..
لە ئایێندا پێی ئەوترێ : نیفاق ..

⋆ ⋆ ⋆

جاران نووسەرێک بمردایە ، دەستنووسەکانیان ساغ دەکردەوە وپێشکێیان بە ئەنووسی ، ئێستا هەشتا زیندوویت ، دەستنووسەکانت ئەدزن .

⋆ ⋆ ⋆

ژیان تامی نوقوڵی ترش و شیرینی ئەبەخشی ،
کاتێ قارسی پانتۆڵەکانمان دادەدایەوە و
ئوتومان ئەکردن ..

چ□ند خ□ت□کی کا□ و ت□خی ب□ج□ د□ه□شت ..
ئاخر با□امان ب□رز ئ□بوو ..!

⋆ ⋆ ⋆

من ئ□ستایش ،
ک□ د□زووی ک□لار□ی□ک ئ□پچ□□ ،
چوار ک□□ان ب□ دوایدا ئ□گ□□□م ..

⋆ ⋆ ⋆

ئ□م ک□م□□گایه هی ئ□و□ی□
ی□ک □□ژی ت□دا بژیت و
ج□ی به□□یت ..

⋆ ⋆ ⋆

سب□ین□یش لای س□مونخان□ی سان ف□انسیسک□ ..
یان ل□ب□رد□م د□ندرم□ فر□شی ئیسپانیا ..
ل□ ت□نیشت س□روپ□خان□ی ب□ینس ئایرس ..
ل□ ب□رامب□ر ک□اش فر□شی ئ□ست□مبو□ ..
پشت س□رتاشخان□ک□ی پاریس ..
لای بایعیی ل□ندن□و□ ..!
گ□ر بتبینم ،
هاوک□ش□کان هیچ ناگ□□□ن ..
ه□ر و□ک خ□یان ئ□م□نن□و□ ..

⋆ ⋆ ⋆

ل□کدان□و□ی ووش□کان :
تا دوا د□□پ خو□ن ب□ نیشتمان = تا دوا د□□پ ن□وت ب□ گیرفان .

خ□تان م□گرن، جار□ نای□ت..

نەوزاد بەندی

تەبعەن نیشانەشکەنانی هەرەم لیستی موچەی مانگی 3 بە تەرفیعەوە ئەنجامدرن ، بەغایش دوای دوو هەفتە وەفدە ئەنجام ئەدەن :
ئەمە چییە ئەم ئیسرافە ؟
وا ئەزانن قولەی قافە ؟

ئەمانیش ئەڵێن :
بە تەرفیعەوە خەشترەکە ..
هەمووی پارەی حوشترەکە ..

دوای سێ هەفتە بەغا ئەڵێت:
خوشک و مریشکتان دەردەنم ئەگەر تەرفیعەکەی لێ نەکەنەوە ..

سەرەکی ئیقلیم قاچ ئەکوتێ بە عەرزاو ئەڵێت:
بە تەرفیع تەعەدایە
میللەت لێ دەمانایە..

میللەتیش هاواری لێ بەرزئەبێتەوە ، ئەڵێت:
براکەم تەرفیعمان ناوێ
مردین بە نان و ئاوێ

بەغا ئەڵێت :
خەزێنەی دەوڵەت بەشێ
ئەویش وەزعتان ناخۆشە

سەرەکحیزبەکی موعارەز ، بە خەی و پێشاکێکی گرانبەهاوە ، تازە لە گەرماو و ماکیاج و مەساج هاتێتەوە ، هەمی لە هەئەسێ ، خەی تووڕە کردووە ئەڵێت :

ئەناحێ ناحێ ناحێ
ئەو میللەتە گوناحێ

وەزیری کاربەدەکەری قیتار و میترەی هەرەم تووڕە ئەبێ و بەیاننامەیەکی حەوت لاپەڕەیی ئەنێرێ بە موسێ ، تیایدا بەم دەڵێت دەست پێ ئەکا :
ئەمە بە چی تێ ئەگەن ؟
ئەی ئەوێ کەی پێ ئەگەن ؟

ابرکی ئیسلامیی زر گرنگ ، بخی و یشکی ماش و برنجی و ساقیکی میلدارو ، زر بهواشی و بپکنینو ئ :

ناردنی قوائیم بترفیعو
چن قبو ئکر لالای شیعو ؟
ئمیش هاوخمین لگ خکیدا ،
بدکی موتیع و زر واسیعو ..

کوتلی سدر دت سر خت و ئ :

ئم حز ناکین وا ب ..
د با وا نب وا ب ..

پاقل فرش و حواسی مریشک فرشکان مان ئگرن ..ئو خیاتانی ک تنها کاوب قارس ئکن ، بایکت ئکن و موزکریک ئدن نتو یکگرتووکان ..مامستای نازی هش لدار و برد ئکن ، س چوار دارلاستیک بدست ، حوت هشتکیان لئپچنو ..لوقم قازی فرشک سوند و قورعان ئخوا لبیانییو کیلیک لوقمقازی فرشتو ئویش بنیوقیمت و بنخشکی شکر .. لفک فرشک لکناکی فرمییو ئ نازانم من زقم نماو ، یان خک گ بوون ..
پمز فرشک بقتار و ئاوسییو ، تکچوونی خی ائگینن ..کم تلب هر لخیانو مکتب ئسووتنن ..جومله فرشک سروحج جت بکابینی حکومیی ئکش .. کمک ژن داوای تاق ئکن .. باعکی دولیی هرچی ئاسن و ئیسپرینگ و دمبانسی هی ، هاجیان ئکا و کسیش لی ناک ..ملایکی 12 عیلم بسرخشیی ، لمینبرا ئگیر .. کمنیستکی دایک و باوک کمنیستی و پور و نک مولحید ، ئچ بعمر و بسیواککی بقدر شمشرکی حزرتی علییو دتو .. دوو کاف ، نرگلکانیان ئکن بخری مولوی پغمبر ،بغا بینر .. نانقیسی فرشک یک دنیا جنو به کوردو کوردستان ئدا .. بانگخواز بقوگی پ لگریانو باس لخزان ئکا یک مقی خوزیان گشاندتو ، کچی گشتیان نبوو بیخن بانی .. خاونی سمونخانیک لناو عجانکدا ، به ووتیی لی پا ئکو ، ئ تا بغا نینر موجازف بهویری ما و مناموناکم .. کم خوندکاری زانک ، منج نیسکنی خست بئنجومنی وزیران ئکونن .. وزیری دارایی بیجامیکی بازو لحزیک درئکو و دوای ئو کس

نازان چوو بە کو .. قوەفە فرشکان هەشی ئو ئکن ژر پردک گە تە بردەن ..

ولحاسە مانگی 7 ، دوای مەاسیمکی وزاری و بە ئامادە بوونی کمە میوانی ئیقلیمی و هەنە ئیس وزرای خانەنشین بووی ئفریقا و نەردەری یو ئن و برازایەکی جیڤارا ، بە بە تەرفیع موچەکە دەت ، نیوەی مەزفینی ئەقلیم شەت بوون و نیوەکەی تریشیان سوەن و قورعان ئەخەن بە قاقەزی بیست و پەنجیی نەبە وەری نەگرن .

ـــــ وەنەکە ، هی دوو سە حوتن کە لە چاوەوانی موچەی مانگی مارتا ، مانگی تەموز بوون بە ماسی زینە ـــــ
ئیتر بە پەشو ..

استکردنەوەی ووشەکان.. نەوزاد بەندی

ـ هەناردەکردنەوەی نەوت = دزینەوەی نەوت
ـ داهاتی ناوخە = موەکی دوو زلحیزب
ـ موچە خەر = سواەکەر
ـ سەرەک = خوا
ـ خەبات = هەخەتاندن
ـ اگەیاندن = گەمژەکردن
ـ زانکە = مارکەت
ـ زانست = قەنەر
ـ ئەدەب = قەنەر
ـ هونەر = قەنەر
ـ بار و دەخی ناسک = کوشتن و نانبەینی هاووەاتیی.
ـ وەفدی حیزبیی = دەستە دەمینە
ـ لاندکرەزەر و لەگزس = کەر و هەستری سیاسیەکان .
ـ دانوستانەکان = بە خەک ابواردنەکان
ـ 8 = ئاوەوتکردنەکانی میللەت
ـ یەکەیزیی = بە مەگەلکردنی خەک

ـ مانگ = 180 □□ژ و زیاتر
ـ □□پ□وان = نوز□ نوز
ـ بایک□ت = یاریی□ باج□ن□
ـ ئابوری س□ربـ□خ□ = زیندووکردن□و□ی فیرع□ون□کان
ـ ه□□بژاردن = ه□□پ□□اندن
ـ ن□ت□وای□تیی = بن□ما□□ گ□رای□تیی
ـ مافی چار□ی خ□نووسین = مافی س□ر□کحیزب
ق□وار□ی ه□ر□م = ک□شک و ک□مپانیا و بانک□کانی دوو زلحیزب
ـ ئامانج□ ن□ت□وای□تیی□کان = پ□شخستنی ک□مپانیاکانی دوو زلحیزب
ـ کوردای□تیی = س□لام□تیی دوو س□ س□ر□کخ□□
ـ قوت و گوز□رانی خ□□ک = ق□یتانی ق□ن□ر□کانی س□ر□کخ□□
ـ □اپ□□ین = 1 . گ□□□ک□ک□
2.لاوازکردنی س□دام ل□لای□ن ئ□مریکا و ه□نانی دوو بن□ما□□ ب□ شیمال.
ـ و□ب□رهـ□ن = دز و مافیا
ـ ووت□ب□ژ = م□سین□ ه□□گر
ـ س□رو□ریی = ک□شک□کانی دوو گوند□
ـ موچ□ = نوکت□
ـ ئازادیی□کان = زیندان□کان
ـ د□س□زیی = کاس□ل□سیی ب□ دوو بن□ما□□
ـ نیشتمانفر□ش = نیشتمانپ□رو□ر
ـ نیشتمانپ□رو□ر = نیشتمانفر□ش
ژیان = مردن

د□ستی گیاندار!.. چیر□کی: ن□وزاد ب□ندی

و□ک ئ□و□ی بواری ن□ب□ قژی دابـ□ن□ ، س□رنج□کی س□عات□ک□ی دا و .. ب□خ□ی ووت : کات ب□شم ناکات ..
ئ□و ک□ زیاد ل□ □اد□ی پ□ویست پیاو چاک بوو ، کات□ ل□ سوپ□ر مارک□ت□ک□ پارچ□ی□ک ه□تد□گی ک□ی ، ب□ کاش□ریی□ک□ی ووت : (چی بک□م ؟ ب□ پشیل□کانی گ□□□ک ئ□یک□م ..واتا پشیل□ ب□ ساحـ□ب□کان ،

ناکرێ خەمان تێر بین و ئەوان برسی !)
کاشرییەکە تاقەتی گوللەگرتن و دەستخۆشی و ئافەرینی نەبوو ، لە ژێر چاویلکەکەیەوە ووتی : (1250 دینار)
ئەو بە کەمچیکەدانییەوە ، ووتی : بۆچی ؟ خۆ بە 1000 دینار بوو ؟!
ـــ وا دیارە ئاگات لە دۆلار نییە ، چۆن فڕیوە ..
ئەو کە پیاوچاکیی لە ئەتکا ، بە کاشرییەکەی ووت : بە من هیچی تۆ ناچێ و تەنانەت ماڵ و منداڵیشم برسی نابن ئەگەر ئەم هەتدەگە بگەڕێنمەوە بۆ ناو بەفرگرەکەتان ، بەڵام لایەنی مرۆڤایەتی و ئاینییم ئازارم ئەدەن ..گریم لە ئەکەن ..ناکرێ خەم لەماڵەوە دوو سێ جار خواردن بخەم کەچی پشیلەکانی گەڕەک ـــــ
کاشرییەکە پێی بەی : بەڵێ کەم ! نرخەکەی بەو جۆرەیە ، ئیتر ئەیدەی بە پشیلە یان ئەیدەی بە مشک ، ئەو ئارەزووی خۆتە ، من کەشەی سوور بوونەوەی گەدەم هەیە و ئازارم هەیە ، تکایە خۆت یەکلایی بکەرەوە ..زۆر دەنگم دەرەهێنە ..
ئەو پیاوەکی نمرە یەک بوو ، بەوپەڕی لەخۆبوردنەوە 1500 دیناری دەرهێنا و .. ووتی : کەشەم نییە ، ئەگەر ووردیشت لێلا نییە ، 250 دینارەکەیشم ناوێ !
ـــ لا حەولە وە لاقوەتە ئیلا بیلا .. براکەم ها ئەوە 250 دینارەکەت ..ئەمە لە نانەواخانەی سەر سوچەکەیش کە نانی جۆ و گەنمیش شەشی بە هەزار بوو باس ئەکرا .. لای کەکتێل فرۆشەکەیش .. لای ئەو پیاوەی کە هەموو شتەکی ئەکەی ؛ ئاردی بایعی ..ماتەڵەی سووتاو .. قەنەفە .. پاسکیل ..
لە گەڕەکدا زۆر بە بەوا و خەنەویستی و ئەو جۆرە شتانەوە ئەژیشت .. پشیلەکان کە ئیانبینی ، بە ڕاکردن بەرەو لای ئەهاتن .. ئەم ماراسۆنی پشیلەیە ، هەستی شانازیی ئەگەیاندە لووتکە …دنیا بوو ئەستا خوا تەماشای ئەکا و کەیفی بەو دێ و دەروونە پڕ لە بزەییەی دێ ، بە فریشتەکان ئەڵێ ئادەی بێی دروستکەن کەشک وسەرا ، خەدەم و حەشەم ..بادە و شیر و شەرابی هەزار ڕەنگ و هەزار تام ..لە پلەی ئەولیا و شت دایەن .. خێی دەهاتە بەرچاو لە شەوێ ئەولیادا ، باڵایەکی بەرز ، کەوا و سەڵتەیەکی سپی ، ڕیشەکی درێژی وەک ئاوریشم ، ڕەشی قەترانیی ..دوو بڕی وەک کەوان ، دووچاوی وەک ژێر پیاڵە ، تەوڕەکی گەش و ڕوناک ، بەو دیمەنە موچەکە بە گیانیا ئەهات ، جۆرە شەرمکیش دایدەگرت ..
هەستی ئەکرد کەسکی زۆر تایبەتە ، کە خەمی هەموو بە زمانەکانی هەڵگرتووە ، بەڵام کاتە لەبەردەرگای خێیان ، هەتدەگەکانی بە پشیلەکان دادەنا ، ست سەلمای دراوسێیان ، دەنگی لە بەرزبوەوە :
ـــ جەمشیرە فەنی بەندەی خوا ، وەڵاهی ژیانمان نەماوە لەدەست ئەم

پشیلانە ، هەموو ناو باخ و ئینجانەکانمان پیسایی پشیلە دایپۆشیون ، ڕۆح و گیانمان هاتە دەرەوە ..!

وەک شاعیرێک کە بەو پەڕی ڕۆمانسیەت و بەوا بەخە بوونەوە لە نێوان دوو کێپلەدا ، تەماشایەکی جەماوەرەکەی ئەکات ، بەو جۆرە تەماشایەکی ست سەلمای کرد و ..وەڵامی دایەوە :
ـــ سەلما خانم ، ئەوە چ پێوەندیی بە منەوە هەیە ؟

ـــ ئە تە خواردنی تایبەتیان بۆ دادنێی ، پشیلەی کۆنانکانی تریش دێن بۆ ئێرە .. ئە دوای ئەوەی تە تێریان ئەکەی ، دێن لای ئێمە دەست بۆ ئاو ئەگەیەنن !

لە پڕ پێکەنینێک قوڕگی گرت ، خێریک بوو بخنکێ ، کەوتە کەکە ، بۆ پشتا کەوت ، پشیلەکان ترسان ، پەرت و بڵاو و دابڕش بوون ..
خەزانی بۆ پڕلە پڕداخە ئاوی فریا خست ، ئەو کاتە ست سەلما چووبووە ژوورە و لەبەر خۆیەوە دەعای لەئەکرد : ڕەببی خنکابێ ..ڕەببی تاسابێ ..!!
خەزانەکەی ، بۆ شانازییەوە بۆ مەردەکەی ئەوانی ، ناوی لە نا بوو ماندەلا .. هەندە جاریش بۆ نەسڕن بانگی ئەکرد ..
ئەمیش ناوی تەرزای بۆ ئەو هەبژاردبوو .. دوو کەسی زۆر گرنگ بوون بۆ جیهانی گیانداران و پڵەوەر و دار و درەخت …دایکە تەرزا و نەسڕن ماندەلا …
پاشماوەی برنج و نانەقەی سفرەکەیان نەدەکردە ناو تەنەکەی خۆ ، لە بەردەرگا ئەیانتەکاند ، بۆ ئەوەی مریشک و کوکوختی و چۆلەکە و کەترە باریکە لێی بخۆن ..هەرچی ئەسقانی مۆ و مریشک و بزن و قاز و قۆڵ ، چاک چاک ئەیانکەاندنەوە ، جا ئەسقانەکانیان لە پێش ماڵەکەیان بۆ ئەکردەوە ، ئەی چۆن بۆی نەکەنەوە ؟ تە بڵێی هەروا بۆ ئاسانی پشیلە و سەگی بەرەڵایان لە یاد بچێ ؟ نەخێر هەزار جار نەخێر ..
ست سەلما لووتی زۆر هەستەوەر بوو ، بۆی دەرکەوت کەنانکەیان بەگژنی کردووە و ناکرێ لەوە زیاتر بوار بۆ دوو شتە بدرێ کەنانکەیان بشۆنن ..
بۆ مەسنجەر نامەیەکی بۆ گۆبۆن خانی ژنی سەعدونی خۆیات نارد ، نامەکە زۆر درێژ بوو ئەمە بەشکەتی : (کێشەی دراوسێیەتی ئەوێە ، ئەگەر دانێیکیان بەگەن بۆ ،ئەبۆ ئەوانی تریش پێ لووتکانیان بکەن لە بەگەناو ، چونکە پێکەوەن ..
جەمشیری بەندەی خوا و ژنەکەی ناخۆشیان کردووە ، کەنانیان پێ کردووە لە سەگ وپشیلەی بەرەڵا ..پاشماوەی خواردنی ترشاویش

لەولاوە ئاوەستە ..وام لەهاتووە هەفتەی دوو ڕۆژ لە ماڵ ئەمەنینەوە ، لە ماڵی باوکم و براکانم دامانکوتیوە ، ئە ئەوەیش ڕاست نییە ، بە تایبەت ئەمە بەرەو مەدەرنی و ئەوروپایی ئەڕەین ، مەعقول نییە لە ماڵە برا و خوشک دایکوتی …)

گوڵبەنخانی ژنی سەعدونی خەیات هیچ لەو نامەیەی ست سەلما تە نەگەیشتبوو ، هەر بەیە نوسیبووی : (pardon) ئەم پاڕدەنە لە ئەستانبوە فەر بوو بوو ..

سەلما خان نەیزانی پاڕدەن چییە ، هەستی کرد گاڵتەی پەکردووە ، بەیە یەک لایەنانە پەیوەندیی لەگەڵ گوڵبەنخانی ژنی سەعدونی خەیات بەی ، تەنانەت بەیاری دا لە جەژنیشا نە خەی ، نە ڕەشیداغای خەشخەری مەردی نەچنە ماڵی ..

هەڵبەت کەش و هەوای زستان لەناکاو گەڕانکاریی تە ئەکەوە ، نزمە پاڕەپەستەیەک لە سیبیریاوە ووەات و شارەکەی جەمشیری بەندەی خوا یان نەسەن ماندەلای گرتەوە و ..پلەکانی گەرما بە خوار سفر دابەزین ..

لەگەڵ تەرەزای هاوسەریدا زەر خەمیان بە پشیلە و سەگە بەرەڵاکان ئەخوارد ..خەمیان بە کەتر و زیکزیکە و مەروولە و مارمەلکە و هەموو ڕەح لەبەرەک ئەخوارد ، بەڵام سەرماکە هی ئەوە نەبوو بەڵنە بەردەرگا و پاشماوەی خواردن بە ئەو بوونەوەرانەی خوا فەڵ بدەن ..

هەڵبەت لەسەر بەرماڵ بە دوور و درەژیی داوایان لە خوا ئەکرد ، لەلایەک لە کەمتەرخەمی ئەمان ببوورە و ..لەلایەکی تریشەوە بەت بە هانای گیاندار و دار و درەخت و تەنانەت بەکتریا و ڤایرەسەکانیشەوە ..

کوڕەکەیان کە تازە لە زیندان ئازاد کرابوو ، لەو نزایانە بەزار بوو ، قاچەکی کوتا بە زەمینەکەدا و بە ناڕەزاییەوە وتی : (خوا خەی ئاگای لە بوونەوەرەکانەتی ، پەویست ناکا ئەوە بیری بخەنەوە !)

ماندەلا و تەرەزا ، هیچ وەڵامەکیان نەدایەوە ، چونکە دوو جار هەوەی خەکوشتنی دابوو ، جارەکیش لە تورکیا سنوور داش کرابوو ، تەنها دوو سە نمرە ، ڤەلیەمی دەنگی نزاکانیان دابەزاند ، هەتا کەڕشی جەمشیری بەندەی خوا گوەی لە نەبە ..

ئەو بەیانییە، لوورە لووری ڕەشەبا لە خەوی هەستاند ، باران و بەفر و ڕەشەبا پەکەوە ، وایان لە جەمشیر کرد هەرچی جلی هەبوو لەبەری بکا ، دوو فانیلە ، سە بلوس ، دوو چاکەت ، هەلەکەک ، دوو ملپەچ ، پاڵتەیەک .. کەاوەکی خوری و شەپقەیەکی چەرم بەسەریدا .. لەگەڵ گوەچکەوانەک .. دوو گەرەی و دوو تراکسود لە ژەر پانتەڵە قەیفە قاوەییەکەی..

کە تەرزا لە ووکدا ، لە دواوە بانگی کرد ، لەژەر کەکەی جلدا نەیتوانی ئاوە بداتەوە ، ناچار سە خاییەکی بە کرد و بە گەشەی 180 پەچی کردەوە ، کەچی تەرزا هیچ پەیامەکی پە نەبوو بەی ، تەنها حەزی ئەکرد بانگی بکا ..زەر جاری تریش بە بە ئیش بانگی کرد بوو ..

کە چووە هەیوانەکەوە ، هەرشی ەشەبا و بەفر و باران پاەیان پەوە نا بە ژوورەوە ، بەام ئەم کەی نەدا ، سەنگەری چە نەکرد ، بە بیر و باوەکی پتەوەوە دەی بە زریانەکە دا ..بەرەو سندوقی پەاوەکان ملی نا ، کردیەوە ، پشیلەیەک لەناو خانەی خوارەوە پاەکەوتبوو ، چاوەکانی ئەبریسکانەوە ، جوەی لە خەی بەیبوو ، ئەمیش هەستەکی شانازیی زەر گەورە لەناخیدا سەری کرد ، خەریک بوو لەو هەستەدا نوقووم ئەبوو ، بە هەواشیی بە پشیلەکەی ووت : بنوو ..بنوو .. بە خەت بحەوەرەوە ، شانست هەبوو هاتیتە ناو سندوقی بەبەزەییترین خانەوادەی هەموو جیهان .. بە درەژایی هەموو چاخ و سەردەمەکان ، ماەکی وا میهرەبان نەبووە و نییە و نابە .. بنوو ئازیزم ..!!

جا وەک سەرکردەیەک کە سەرجەم جەنگەکانی سەرکەوتوو بووبە و لە دەروازەی شارەوە بەرەو پەشوازیی میللەتەکەی هەنگاو بنە ، ئا بەو جەرە لە پلیکانەکان هاتە خوارەوە ، سەرسمەکی دا ، خەی بە دەسکی دەرگاکە گرتەوە ….

نیوەە ، بەفر و بارانەکەی خستبوو ، بەام ەشەباکە بەهەزتر بوو ، لە فەرمانگە هاتەوە ، پەاوەکانی خستە ناو سندوقی پەاو ، تەماشای کرد پشیلەکە هەر لە شوەنی خەیدایە .. نوشتایەوە و بەی ەوانی ، بەی دەرکەوت گیانی تەدا نەماوە …ەق بەتەوە .. هەوەی داوە لە ژەر پەاوەکاندا گەرمیی و هەلەکی تر بە ژیان بدەزەتەوە ، نەیدەزیوەتەوە .. خەی خشاندووە لە پەاوەکان ، مووی سک و ملی بە پەاوەکانەوە نوسا بوون …

گریانەک قوەگی گرت .. تە بەوانە ، لەو هەموو کەشک و باەخانە چەەی ئەم ووەاتە ، لە کاتەکدا گیانداران لە سەرماندا ەق ئەبنەوە .. نابە لەو شەوە ساردانەدا دەرگا لە گیانداران بکەیتەوە ، نەک ماەکەت گەاو بە ..نەک پەت بەن شەت ..ئەمە چ بار و دەخەکە ؟ لە کاتەکدا ئەم خەی ، چەندین ژووری هەیە ، هیچ ئیشی پەیان نییە و ئاژەدەستیشە ، نەئەکرا ئەم پشیلەیە بە ماوەی شەوەک لە یەکەک لەو ژوورانەدا میونداریی لە بکرایە ؟؟

تەرزا لە دەنگی گریانی ماندەلا هاتە هەیوانەکە : (ئەی ! نەسەنی ئازیز .. بەسە بەس .. دەت بەرەگە ناگرە .. تکایە ! وا دیارە ئەو پشیلەیە خەی لە بنەەتدا نەخەش بووە یان کە ناە دەر و دراوسە

ژەهرخواردیان نەکردبە ؟! ..)
کاتەکیش لەو بار و دەخە سارد و سەدا ، بە ئەرکی مرەڤایەتیی خەیان هەستان و .. پشیلەکەیان خستە نایلەنەک و لە قەراغی گەکەکەیان ، لای تەنەکەی خەکدا دایاننا ، هەستی ئاژەدەستیی ومرەڤایەتیی لە ناخیاندا گەیشتە چەپەپە .. ئەمانە ئیتر تا مانگەکی تر بە خزم و دەست و تەنانەت نەناسیاوەکانیشیان باسی ئەوەیان ئەکرد چەن چەنی لەو ژە ساردەدا ، لەناو نایلەنەکی تایبەتدا ، پشیلەکەیان پەچاوەتەوە و ..چەند بە سەز و بەزەییەوە لای تەنەکەی خەکەوە ، فەیان داوە . …هەروەها ئەمە لە نانەواخانەی سەر سوچەکەیش کە نانی جە و گەنمیش شەشی بە هەزار بوو ، باس ئەکرە .. لای کەکتەل فرەشەکەیش .. لای ئەو پیاوەی کە هەموو شتەکی ئەکەی ؛ ئاردی بایعی ..ماتەی سووتاو .. قەنەفە .. پاسکیل

شتە وەک خەی.. شیعـــری/ نەوزاد بەندی

ئەملاو لایان
لە جوتیارە گرت و
بردیان ..
جلی خاکییان لەبەر کرد ،
کەاشینکەفە بە شانی ..
کردیان بە سەرباز ،
دەست و برد ..

⋆ ⋆ ⋆

هەر لەوەدا ،
مەزرایەک تینوەتیی ، کوشتی …

⋆ ⋆ ⋆

درەختە ، قژی تەک ئاما و
کەس نەبوو بەی دابهەنە ،
ەشەبا ، لەگەە خەی بردی

⋆ ⋆ ⋆

سوور□ چنار□ □□دوو ک□وت

⋆ ⋆ ⋆

چیم□ن□ س□ری ئ□س□□ع بوو ..

⋆ ⋆ ⋆

گیاک□□□ی□ک بوو ب□ و□زیری
کشت و کا□ ..
م□سین□ی□ک چوو□ پ□ستی ب□ □کاب□ری ئاود□ریی ..
گو□□ک ز□ر ناسک ن□بووای□ ،
میزی ن□ئ□کرد□ ژ□ری ..!

⋆ ⋆ ⋆

ک□م□□□ سن و کیس□□□ ،
کول□ک□ شامیی□کیان کرد ب□ با□ و یان□ی ش□وان و
ل□ ئ□کرانیا و شام و شیراز ،
ل□شفر□ش و س□ماک□ریان ب□ دابینکرد ..

⋆ ⋆ ⋆

ک□م□□□ ش□ڤ□ و ل□ری و ح□فار□ هاتن ، ل□ناکاو ..
ه□رچی ز□یتونی سک پ□□ ،
ل□ □□گ□و□ ه□□یانک□شا و
بردیان ب□ وو□اتی خ□یان ..

⋆ ⋆ ⋆

کرم ز□ف□ری ب□ س□و و ه□رم□ برد و
ستیان□ک□ی ل□ کردن□و□ ..
د□می ت□ نان ، تا ب□گ□ن بوون ..

⋆ ⋆ ⋆

خا□خا□□ک□ و چ□ل□ک□ و مینا و زیکزیک□ ،
س□ریان ه□□گرت ..

⋆ ⋆ ⋆

کارەکە ، چاوی کوڕ بوو..
خۆ چووە ناو کونە لووت و گوێکانیەوە ..
بوو بە هەڵانەی مشک و مار ..
گەلاخۆ مرد ..

⋆ ⋆ ⋆

کیسەڵ هەناسەی سوار بوو ،
سندوقەکەی بە جەهەشت و
ئاڵای سپی ،
بە بەرز مەسینە هەڵکرد ..

⋆ ⋆ ⋆

چەکدار هاتن ،
سوکایەتییان بە دارگوێز کرد ..
بە حەربەی کەاشینکەف و
چەقۆی خەمان ،
توکەڵکانیان لە کردنەوە ..
ئەو هەموو گوڵزیان ڕووت کرد..
سەرکردەکەیان کەمپانیای خانەی هەبوو !

⋆ ⋆ ⋆

لە پە بەڕوویەک خەی سووتان ..
مەوکیان بە بە هەش و گەش ،
فریای ئیمەرجەنسەکە خست ..

⋆ ⋆ ⋆

مەردە ، هەڵوەری و
یەک بە یەک ،
مولوڵەی خوێنی ووشک بوو ..
سەبحەحە ،
بە دەردە ڕەوی ، لار بەوە ..
ڕەحی دەرچوو ..

⋆ ⋆ ⋆

کەمێک بازرگانی زێ ،
هەوڵ و قەخیان داوەت کرد ،
نامەرد بوون ، قەیان بادان و
هەیاندانە کوورەکانی خەوزەوە ..
بە ئەشکەنجەی گەشتی مامز ،
بە فەردەی گەورە باریان کرد ..

★ ★ ★

لەو لایشەوە کاکی جوتیار ،
لە بەرەی شەڕ ،
لەجیاتی فیشەک ،
چوار مەخزەن ،
گوڵە مەخەکی بەستبوو ..!
ئەوان فیشەکیان تەدەگرت ،
ئەم مەخەکی بە هەڵەدان ..
نارنجەکیان بە هەڵەدا ،
ئەم هەناری تە ئەگرتن ..!

★ ★ ★

لە جیاتی بە بە تەل لەگەڵ هاوەکانیا پەیوەندی کا ،
لەگەڵ باران قسەی ئەکرد ..
میواندارییی لە بای وەشت ئەکرد ، بە کوپی
فافەن ، چایەکی
هەرچەند بووایە ، بە ئەکوەان …
پەی ئەووت بە گاسن بەڕ ،
هەشتا دوانزە ڕەژی ماوە ،
با جارە بە خەی بخەوە !

★ ★ ★

چەڵ هەرمەی ،
لەسەر قەناغی چەکەکەی
موتوربە کرد و ..
سەوزیش بوو ..
پەش ئەوەی چرە دەربکا ،
بە فیشەکە
مەشکیان تەقان ..!

⋆ ⋆ ⋆

تا تەشەرەکە سەوز بوو ،
بوو بە مەزرا ..
ئەرخەوانەکان بەو شەوە ،
پەشاکەکانیان لە بەرکرد
بە ئوتوو
بە چرچ و لەچیی ..
مەسینە بروسکەیەکی پرسە نامەی
پە لە هەەەی ەەزمانی و ئەدەبی نوسی و
بە تاقتاقکەرەیەکی ووت :
کە هەواەەکان تەواو بوون ، بیخوەننەوە ..
ـ .....
ـ.....
ـ .....

زەربەی جـــار.. شیعـــری نەوزاد بەندی

زەربەی جار کە دەنگت ئەبەە ،
ئەەەم بەجەی نەهەشتبم بە یەکجاریی ؟
دوو هەەی ەاست و چەپی
پیا هەنابم بە ناچاریی ..؟
ووشەیەکم ،
دەی وورد و خاش کردبە ..
سەرنجەکم ،
ئارامیی لە هەەگرتبە ..
ئەەەم نەەەیشتبە بە دوور ..
نەیبەیبە دەیان سنوور ..
ئەەەم نەخەش نەکەوتبە
لە نەخەشخانە خەوتبە ..
تەنانەت دوورتریش ئەەەم ،
ئەەەم دەی

لە لەدان بەزار نەبووبە ..
لە پە توابەتەوە وەک مەم ..!!!

ئیتر نامەی ناڕەزایی و
هاوخەمی
ئەنێرم بە خەم ..!

* * *

زەرجار کە ئیتر وون ئەبی ،
بە هەفتە و مانگ ..
ئەڕەم تەواو ..
منی لابردووە لەلای خەی ..
ئیتر بەخەم ئەڕەم بۆ ..
نەبا بەتەوە لە ناکاو ..
دە پە کاتەوە لە خورپە و
چاویش لە ئاو ..
هەوری خەونەکان دامپەشن
وەک بەنگکەش ، وون بم
لەبەر چاو ..
خەریکە دەرچم لەو زەنە ..
لە پە نیوەشەوە ئەڕەی :
نەوزاد چەنە !!

* * *

زەر جار ئەڕەم ،
بە پەشەکی ، دەستی بگرم ،
تا ئەو سەری دنیا ،
نەهەڕەم قوتار بە ..
بەڕەام نایشزانم لەو سەری
دنیا چی بکەین ،
کە من خەڕەمەشی مات و
ئەو نەورەزی نەوبەهار بە ؟
پەشیمانیی ئەمکاتەوە ،
بە نادیارەکەی جارانت ..
ئەمخاتەوە ناو سەنگەر و
ئەمداتەوە دەست میلیشیای دەڕەاوکە ..

ئەمخواتەوە لە ئاهەنگی نازانم کە..
شتی تریش …

بوون بە ڤەقەم، ڤەقەم بەستن.. نەوزاد بەندی

ئەمە میللەتە تەکەوتووین ،
تیایدا ،
(بوون بە ڤەقەم) ، (ڤەقەم بەستن) ،
جیاوازەکەیان زەر ـــ زەر ..
(بوون بە ڤەقەم) ،
واتا ئیتر هەڵەکی غاز و نەوتەکە ،
بە ماتانا تەئەپەن ..
دەفتەر دەلار بەکەمە ،
لە بەردەرگاکەت ئەوەستن ،
تکا ئەکەن وەریانبگری ..
کەکە و باوبژەکانیشت ،
چاپ ئەکرەن و
سەد هەزاریان لە ئەفرەشرە ..
سەر و گوەلاکی ڤەزمانیش
بەنیتە خوار ،
زانا پەش گەمژە ، هەردوو گوەت بە ڤائەگرە ..
گەر وەنە و قسەی شەتانەیش بدرکەنی،
پیرەزە و تەواوی میللەت ،
وەک وەرد ئەیخاتە سەر دەمی ،
لەبەر ئەوەی تە ڤەقەمی ..
بەس (ڤەقەم بەستن) جیاوازە ،
واتا تە لە بوویتەتەوە ..
واتا تە بیر چوویتەتەوە ..
واتا هیچ کەس گوەت لە ناگرە ..
خەڵک خەیانت لە لادەدەن لە ڤەگا و بان ..
هەرچی بەڵی ، لەت ناگرن و

ناهن تواوی بکی ،
ئو خمانی لناو دتان ..
پت ئن شت و پتی ..
گر نیتش و دیستفسکیش بی ،
لایان وای ئوی ..
لت ئدن .. زیندانت ئکن ،
ژنت لئسننو ،
بئیش و فرمانت ئکن ..
نایتدی هر شتکت کویستوو،
چونکقمت بستوو !!

⋆ ⋆ ⋆

سیرکی چوار دورتان بکن ،
ئوانی کبوون بقم ،
لگقم بستووکان ..
ئو هیچانی کبوون بشت ،
لگماران گستووکان ..
ئینجا بزانن ئم شار ،
شار نییه ،
قومارخانیه ..
عقه ، داهنانهبه ،
بردباران و دوانیه ..
لنجمدین ملا هتا
فرهاد پیربا ..
بزیندوتی ،
هو دراو ، بخرنچا ..
قمکان ..
دست بنوت و
بدلار و
بداهات و
بیار و چک و قمکان ..
ئمانپیان ئووتر بخر یاخود
مشخری
هموو کاسه و
هموو دخ و
سردمکان …

⋆ ⋆ ⋆

شتی تریش …

چ□ند تیر□ژ□ چیر□ک□ک/ ن□وزاد ب□ندی

__1__

ق□راغ شار

له ک□□ان□کی ق□راغ شار ، دوو ه□د□ و ه□یوان□کی ک□ی ، و□ک ب□□ی خ□ی ل□ کر□چ□تیی شارد□و□ ..

دراوس□ی لای □استی سوا□ک□ر بوو ، ی□ک□ک بوو ل□ و□زعباش□کان ..

دراوس□ی لای چ□پی توجار بوو ، □□ژ□ □□ی پ□گرت ، ل□ی پرسی :

___(ت□ چ کار□ی ؟)

___(ل□ خ□ست□خان□م)

___(ئ□ ئ□ ..ک□وات□ ئ□توانی شرینق□ بو□ش□نی ؟)

ئ□گ□ر ب□□ من ئیش ل□س□ر چاندنی ب□کتریا ئ□ک□م ، □□نگ□ بت□ق□ت□و□ ب□س□ریدا و ب□□ : ک□ ماموا ب□ ت□ میقر□بات ق□□□و ئ□ک□یت و خ□□ک ن□خ□ش ئ□خ□ی ؟؟

ئینجا و□ر□ ت□ی گ□ی□ن□ ..

___(نا نا .. ل□ خ□ست□خان□ بلیت ب□م ..)

□ ___2___

م□□

تازە بەفرگرێی ئەلەکتریکیی هاتبووە شارەوە ، خەڵکەکە وا لێی تێگەیشتبوون کە ئەبێ مەڵەک و دوو سندوق تەماتە و بامە و ..سێ چوار سەروپێی تێ بکرێت بۆ زستان ..واتا ئەبێ پێ بکرێ ..

باوکی ئەمیش لەبەرئەوەی هەڵفیق کەم نەبێ ، دوو مەڵەی قسری کێی و لە حەوشە بەستنیەوە ، هەتا بۆ زووترین کات سەریانبەڵە و داخڵی پیرە بەفرگریان بکات ..

ئەو عەسرە ئەم هەر خێی لە ماڵەوە بوو ..دەور و خولی مەڵەکانی دا ، پێتی یەکەکیانی کردەوە ، هەتا وەک فیلمەکان پیاسەیەکی لەگەڵدا بکا .. مەڵە هار بوو ، وەک سوسکە فرتێی بە کرد و لە کەڵان هەڵیتیزاند ..

ئەمیش مەرمناڵەکی یانزە ساڵان ، هەر ئەوەندەی پێکرا وەک تەسکێی تفەنگ هایکردە کەڵان ، لەو سەری کەڵان ، مەڵەکە هاوستابوو ، کە ئەمی بینی ، بۆ چوارناڵە ، لە چاو ونبوو .. وەک تەما هەک ، دوای کەوت .. لە پشت مالێی ئازاد شەوقی شەوکار ، پارچە زەمینەکی بۆتاە هەبوو ، مەڵەکە لەوە گیری خوارد . . ئەملاولای لەگەرت .. مەڵەکە چاوی تێ بڕی ،وەک ئەوەی پێی بڵێ : وازم لێ بێنە ، تەحەمولی ناو بەفرگرێ ناکەم ..!

سوودی نەبوو ، شەقەکی گرت .. بە دەستەکێی تریشی پێتەکە …مەڵە خێی توند کرد ، ناچار هایکەشا ..

لە ژێر لەویشەوە پەزشی بە دەنایەوە : (وەڵاهی نەتبەمەوە ، شکم نییە باوکم سەرم ئەبڕێ .. گەشتیشم ناخورێ .. بەس نییە تێ گەشتت ئەخورێ ؟ هیچ نییە ، با هەتا زستان لەناو بەفرگرەدا لێی بخەوی !)

__3__

خزم

نزیکەی شەش سەعات بوو بە یەکتری ناساندبوون ..ئەمیان لە بنەماڵەی خەزانەکەی بوو ..ئەوەی تریان لە بنەماڵەی خێی بوو …ئەستایش لە پرسەکەدا ، لە تەنیشت یەکەوە هاوستاون و جار جار قسێ ئەکەن ..دەنیایە کە باسی ئەم ئەکەن ، چونکە تاکە شت کە هەردووکیان بیناسن ، ئەمە .. واتا تاکە کەلکەی هاوبەشی نەوانیان ، ئەمە ..بەجگە لەم ، ئەبێ باسی چی بکەن؟ بە تایبەت جار و بار

نیگایەکیان ئەگرتە ئەم ..بەو پێیەی نیگاکانیان تووند بوو ، پەدەچوو زەر خراپ باسی ئەم بکەن ..یەک دوو جار ویستی هەستێت و بەوات داکەکیی لە خەی بکات ،بەڵام سودی نەبوو ، چونکە پە دەچوو چرکە بە چرکە زیاتر باسی ئەم بکەن ، بە جۆرێ کاربگاتە ئەوەی قسەی ڕاق و جنەویشی پێبدەن .. هەر بۆیە باشتر وابوو دان بخۆیدا بگرێ ..بەڵکو بخۆیاندا بچنەوە ..بەڵام لەوە نەدەچوو سودی هەبێ ..چونکە تا دەهات زیاتر قسەیان (ڕەنگە)دەربارەی ئەم ئەکرد و ..لەوە ئەچوو نیازیان وا بێ تەنانەت لێیشی بدەن ..!

مەملەکەتێ سێبەرکێ.. شیعری نەوزاد بەندی

خەڵک ئەوەندە تووڕەن لە حوکمەت ،
لە بچووکترین دەمە بڵێی نەوانیاندا ،
کەس ئەکوژرێ ..

⋆ ⋆ ⋆

دەوڵەمەند بێ بەفر ئەگرێ و
هەژاریش بێ دەبەیەک نەوت..
هیچ کامیان نایدەزنەوێ ..!

⋆ ⋆ ⋆

لە هەموو ئەمانیا یەک باخ هەیە ،
لەڕ هەرچی ڕاست ئەبەتەوێ ،
باخێ ئەکەڵ ..!

⋆ ⋆ ⋆

کە دوو مافیا ئەبە بە شەیان ،
ئەکەونە تەقەکردن لە یەک ..
قوربانییەکانی دەستیان ،
ئەبن بە دوو بەش ..

بە دوو بەشی دژ بەیەک...!

★ ★ ★

ئەمزانی ئەو کاتەی ئێستای ئازیزم ،
لە هەموو کاتێ زیاتر ڕقت لەمن و
لە هەوڵی یەکبینەدای ،
یان گورگی تەنیایی بمخوا
یان بمخەیتە بیرکەوە ،
پەشتریش ئەمزانی تە وای !

★ ★ ★

کە دەستات ناشیرین بوو ،
لە کەمەگادا بە جوانیی مەگێ !

★ ★ ★

میللەتی خوێیی ،
کە هەتاو دەرکەوت ،
ئەیکا بە نیوقێ و
کە دوو نمە باران باری ،
خەی لە بلوس و ساقە ئەپەچە ، (دوگ شێ و گوێ کێیلە) ..
کە خوا دوو دینار ڕزقی دا ،
تەنەکەی خێکەی پە ئەبە لە خواردن .. تا پەی بێن VIP
با پەی نێزیلە ..
کە ڕێکیش ڕیسوا بوو ،تەنەکەی خێکان ئەگێ بە خواردن ، وەک پشیلە ..

★ ★ ★

لە کەمەگای گەڕێ ،
نابە شوێن پە جەبەیت ،
چونکە بە هیچ شتە ناستێوە ..

★ ئەوەی ناو کەوانەکە ، دێڕە شیعری (مەکەم) ـــە کە لە ساڵی هەفتاکانی سەدەی ڕابوردوودا ، لە کتێبی خوێندنەوەی کوردی پەلی دووەمی سەرەتاییدا هەبوو .

پرسە لافاو.. شیعری نەوزاد بەندی

ناپرسن بە هیچ لافاوێ
ناچێتە ماڵ و بەردەرگا و
ژووری هیچ بەرپرسکەوە ؟
قەت بیستووتانە لافاوێ
خەی هەڵدابێتە ناو کۆشک و
باخی وەزاقورسکەوە ؟
چونکە ئەوان
هەموویان چوونەتە ئاسمان ؛
لەسەر داهات و داهاتووی
خەڵکە لات وبرسکەوە ..
چونکە ئەوان ؛
زاڵن بەسەر کورسکەوە ..
چونکە ئەوان ؛
داڵن بە دوای
هەر دینار و فلسکەوە ..
ئەویش لە نشەوکانا
شەتەک دراون بە هەموو
جەرکانی
کەیلایەتی و ترسکەوە ..

دوو بە چوار.. نەوزاد بەندی

مناڵانی گەڕەک ، هەموویان ددانەکانیان ڕەش و کرمە بوون ، بەگەنەکی قورس لە زاریانەوە هەڵی دەکرد ..
نەعلی لاستیک و ..بیجامەی بازە ..

دوای ئو هموو سا□□ ، لسر تابلیکی گور□ ، ب□ خ□تکی ناشیرین نووسی : منا□یی ، ن□فر□تت ل□ ب□ ، بیرت ناک□م ..
ئو□ند□ ب□گ□نی د□م و گ□د□ی ب□تا□ی هاو□□کانی هاتبوون ب□سریدا ، ک□ ئ□چوو ب□ قوتابخان□ ، ئ□یووت ئ□□□م ب□ ت□ویل□ ..!
ب□□□و□ب□ر توند ن□رمایی گو□چک□یکی گوشی ،ل□ توو□□ییدا ، زیاتر ب□ لووت ئ□دوا : (ئ□گ□ر باوکت ن□ه□نیت ب□ ئ□ر□ ، جار□کی تر نای□یت□و□ قوتابخان□)
ب□ باوکی ووت : (ت□ماشا ک□)
ل□سر ناوونیشانی تیا نووس□کانی ، ووش□ی قوتابخان□ی گ□□ی بوو ب□ ، ت□ویل□ ..گ□واخان□ ..ح□دیق□ی ح□یوانات…
چل و چوار سا□ ب□سر ئ□و □□ژان□دا ت□پ□□یبون ، ه□شتا وا ئ□زان□ ئ□ستای□ ک□ ب□ باوکی و ب□□□و□ب□ر□و□ ، ت□ی ب□ر بوون ، ئ□تووت ه□ویر□کی ب□ س□د□ و خومر□ ئ□ش□لن و ..ه□رچی د□ک□ن ، خ□ش نا ب□ ..
ک□ ی□ک□مجار ، هاو□□ ناشیرین□ ددان شکاو و چ□کن□کانی دراوس□یان ، داوایان ل□کرد ب□□ن ل□ مزگ□وت نو□ژ ب□ ج□ماع□ت بک□ن چونک□ مام□ستا ئ□حم□د ب□توشیی ئ□□□ ه□ر نو□ژ□کی مزگ□وت ، به 27 نو□ژ حیسا ب□ ..
ئ□م ل□ مزگ□وت ب□ مام□ستای ووت : واتا نو□ژ□ک ل□ مزگ□وت بک□م و .. پ□نج □□ژ و تاق□ک پا□ی ل□ ب□م□و□ ؟
ـــ ی□عنی چی ؟
ـــئ□ 27 نو□ژ ، واتا نو□ژی پ□نج □□ژ و تاق□ک ..
مام□ستا ئ□حم□د و□ک ب□□□و□ب□ر گو□چک□ی ب□ ن□جلیقاند□و□ ، ب□ ه□منیی بز□ی□کی ب□ کرد و ..ووتی :
ـــ س□عدو□ا ، ه□تا زیاتر نو□ژ ک□بک□ین□و□ ، ه□شتا ک□م□ .. ه□و□ بد□ ل□ □□ژ□کا ن□ک 27 ، ه□زاران نو□ژ بک□یت ، چونک□ ک□ □□ی ، ناگ□□□ت□و□ .. □□ژ□کان و□ک ک□م□□□ گو□نی ب□تا□ وان ، پ□ش ئ□و□ی ل□ د□ستمان د□ربچن ، پ□ویست□ پ□یانک□ین ل□ عیباد□ت و ئیشی باش و چاک□ و یارم□تیی و د□ستگر□یی ئ□وانی تر .. !)
ی□ک□م نو□ژی ج□ماع□ت ، ئ□و□ بوو ، ک□ داخ□ی مزگ□وت بوو ، خ□□ک□کی بینی جیا جیا نو□ژی سون□تیان ئ□کرد ، چاو□□□ی مام□ستایان ئ□کرد ب□ت و ج□ماع□ت□ک□یان ب□ بکا .. ئ□م وایدزانی ئ□م□ی□ نو□ژی ج□ماع□ت ، چوار □کات□ک□ی نیو□□□ی کرد و ل□ی دا هات□ د□ر□و□ ، ل□ب□ر د□رگای مزگ□وت مام□ستای دی ، ب□نی ک□واک□ی ، ک□ □□ش□باک□ ئ□یک□شا ب□ □وخساریا ، هات ب□سریدا ، ب□ن□کی گو□□باخ ت□ک□□ ب□ ت□پ□چا و ت□وی ع□لی بابا ..
ـــها س□عدو□ا ، ب□ کو□ ؟
ـــمن نو□ژی ج□ماع□تی خ□م کرد !

ـــ هشتا جماعت نکراو ، بگرو ..
یخی کراس تایوان شین کاکی اکشا ، کل بازای قاچاخچکان کی بووی ، قوماشکی لاستیکیی ، دوو گیرفانی سرسنگی هبوو ، بترقی ناسک دادخران ..
بناو خیاکانیدا چوو بوو ، لدزفول سرباز بوو ، کوشتارکی زر کرا بوو ، ئو عسر ئرانکان هرشیان کرد ، زربیان کوتبوون ناو حوزی تزاب و تلی دکاویی کاربا ، سووتاندبوونی ..
ژی دوایی موچ و متی شش ژی ورگرت ، کگایو ، هوای مرگی مامستا بتوشی بیست ..نایشارتو ، خفتی بنخوارد ، بام هستی کرد بشک لو مناییی کقت بیری نکردوو و دی بی لنداو ، هرسی هنا …
دایکی پی ووت : مامستا هیچ نخشی و شتکی نبوو ، لنوژی نیوگا بو ، تر قسی خشی بمامستا ژن کردبوو ، تر نانیشی خواردبوو ، توخوا ! برنج و قیسییان هبوو ، لگ چای سیمدا ، چاوی داخستبوو ..ئیتر هزار سا بوو مردبوو !!
مزگوت ، تنها جگایک بوو کمنا هژارکانی گک بتوانن سردانی بکن ، ئوانی بلاینی کمو ددانکیان شکابوو ، چوار دانیشیان کرم و ش بوون ..ئوانی پشت ملیان هتاو سووتاندبووی ، جلکانیان بنی دوک و ..ژر نینکیان پ بوون لچکی ش، هی ئوبوو نایلنیان ئاگر ئدا و دپ دپ نایلن تواوکیان ئکرد ناو شوشی بتای شرینق و لکتاییدا تلکی وک پیتی هشتیان ئچقاند ناوی ، هتا ئقیکی لگیر بکن و ببب مدالیا ، دست و نینکیشان لئازاری دپ نایلنی تواوی داخ ، بببش نبوون ..تنها لمزگوت بئارزووی خیان جو و قس و بیریان ئکردو ..هموو داوایکیان لخوا ئکرد :
ـــ خوایه گیان ، ڤاڤیکی نگ وک دندرمم ئو .. مامان سیم ما ، برامبر مای زا شلی چایچی ..خوایگیان بم دابزن ، تهموو شتک ئتوانی ..

ـــ خوایگیان ، لادایکی سپی .. فیاتکی پسکی نگ جرگیی وک ئوی مامستا غریب ، با بگریزو ب ، خوایه گیان زرم حز لیه ..
Nawzad Bandy
ـــ خوایگیان ، یک کیس نوقوی مینی سگش و ..مساسی مینی چیلک ئاویی ، هدر حوشکمان ، ماکمان برامبر میراوکی ، دوو ما سروو مای فخری توجارباشیی .. خوایگیان

شەی نەوان دایک و باوکم کەتایی پێ بێنێ .. خوایەگیان خورووی پاشەم بە بەیانیانی زوودا ، زەر ئازارم ئەدا .. خوایەگیان ، قوتابخانەمان بۆ خۆش بکە ، دارحەیزەرانی دەستی مدیر و مامۆستاکان بشکێنێ ..
ئەوەی لای تۆک ئەدان یان وەک ووتراوە چەم بە چەقۆ نابێ ، شۆ عەلی خاوەن مزگەوتەکە بوو ، بە خۆی و هەبۆکی چوارگۆشەی کەن و جووتە نەعلی زلەوە ، خۆی ئەکرد بە مزگەوتەکەیدا و ..منالانی ئاو ئەنا : (سەرتان بە ….زی دایکتان ..منالی ئاخر زەمان ..نازانم چۆن ئەوەنە چاویان قایمە ،بستەکن دێنە دەرەوە ..؟؟ وەهاهی لە عومری ئەواندا بووم لەترسی ئەوەی نەمگەن ، نەئەهاتمە دەرەوە !!..ئەمانە چ ئاگری قورەتەکن ئیلاهیی ؟)
هیچ کەس ، بە مامۆستا ئەحمەدیشەوە ، قسەیان لە قسەی شۆ عەلیدا نەدەکرد ، چونکە هەم پیرترین کەسی گەرەک و ..هەم خاوەنی مزگەوتەکەیش بوو ..یان ئاستەر کەس نەیدەوێرا وەلامی بداتەوە .. ئەو قسەکانی سەیر بوون ، بە نموونە ئەیووت :
ـــ کە جارێ دەستنوێژت گرت و بات لە بەوە ..دووەم جار دەستنوێژت تازە کردەوە و بات لەبەوە ، دەستنوێژی سەیەم مەشە ، تەنکیەک ئاوە ، هەمووی بە جەنابت دانەنراوە ..مەعنای وایە خوا نوێژی تەی ناوە و غەڕەتت زەرە ، بەیە وا ئەتەڕێنە ..!
هەناسەیەکی قوڵی هەڵکێشا ، بەسەر ئەو پیتانەدا ئەڕێشتەوە و تەخی ئەکردەوە ، کە نوسی بووی :
منداڵیی ، نەفرەتت لە بێ ، بیرت ناکەم .. تف !!
بە خەتەکی ناشیرین نووسرا بوو .
Seen by Nawzad Bandy at Tue 11:05 AM

ڕاکردن.. شیعری نەوزاد بەندی

لە بەدربەستیی تە ڕامکرد ، قەت بەوا مەکە بەموە ..
تکا دەکەم تەیش واز بێنە و دوورە پەرێز بە لەموە ..
چەند جار تەنیاییت تە بەردام ، ووشە و نیگام لە گە کەوتن ،
ئاگات لە نەبوو بەو داخە ، تا بەیانی ئەتڵەموە ..
بچووکترین هەڵ ڕەخسا بێ ، منت تەدا جەهەشتووە ،
لاتوابووە ئامادەت بووم ، هەر ناوی تە ئەهەموە ..؟

لە قی پیرەز نازانی ، بەری دار نییە ، هی بەردە ،
کە دە داگیرسا وەک پشکە ، بە بە تەیش ئەگەشەوە ..
سەد جار بە هە خەتت وونکرد، ئەیشتی بە گەشت و بە گەران ..
بە تەمای بە ئاماژەیک ، زوو بە لات بگەەمەوە ..؟!
دیدار و پەیمانی درێ ، شکاندیانی لەبەرچاوم ،
زامەکانی دەستی خەتێ ، ئەستا لای خەت ئەکولەمەوە ..
ئەم غرور و لووتبەرزییە ، چییە سەری لەتەکداوی ؟ ،
زەر دەمەکە من خەریکم داو بە غوربەت ئەنەمەوە ..
بە خەتکوژەن نا ، بە چەقۆ ، ئەیسەمەوە شونەوارت ..
بە یەک جاریش ، خەندیەکت
هەنەواسیوە پەمەوە ..
پیرەمەردەکی پە لە داخ ، ئەبە کەکی چی تە بگرێ ؟
دروەنەی شیعرت مەبەستە ، بە بەراو و بە دەمەوە ؟
ئەتەوە لە ووشەی منا ، تەخت و تاراجەکت هەبە ،
تەنانەت لە خەیاڵیشا نەهەی بەسەمەوە ؟
بە داخەوە ! لە داخی تە ، هەنگە کتەبیش جە بەم ،
بچمە شونەکی وا نادیار ، مەر بە مەرگ بدەزرەمەوە .

جەژنیش دوورتر.. شیعری نەوزاد بەندی

لە جەژنیش دوورتر ، ئازیزم …
خەت ئەزانی ،
سەرەک ، هەکارەکانی مردنی
لە هەموو شونەن داناوە ..
گەنجەک بە دەست برسەتییەوە ئایئەکەشن …ماسولکەکانی بەهەزن ،
کەبەی مردن باش نایبەە ..
لە سەد لا خونی لە ئەتکە ..
زەر جار ئەچین بە نیسکافە ،
لەو سەر لە ئەمبوانسکاین ،
مەرگ لەی ئەخوەە ..
خەریکن دوو خەمی گەورە ،

ئەچەقنن ،
یەکە بە نەر .. یەکە بە مە
یەکە، مەلا نیعمەتوڵا بە ژنانا چاو ئەگەە ..و
یەکەکیان مەلا نەسەدین ، مەە لە پیاوەکان ئەکا ..
زەر جار ئەچین بە دەندرمە ..
لەجەژنیش دوورتر ئەزیزم ..
ئەم هەلانەیەی من و تە ،
دروست نەکرا و .. دروست ناکرە …
بە بارانەکا هەواەم بە ناردیت و
شیعرەکی دوور و درەژت ،
بە شەرمەزاریی ناردەوە ..
پیاەەیەک چات بە تە نەکرد ..
گوەە باخی حەوشەیەکی مامەستایەکی نەازی ،
لە دەرگای دا ،
بە لە سەرت نەکردەوە ؟
ئەوپەەی جامەکی فافەن ،
ئاوی ئەخواردەوە و ئەەیشت ..
لە جەژن دوورتر ئازیزم ..
سەرەک هەموو ەەکارەکانی برسەتیی ،
دابین کردووە بە هاووەاتیی..
هەموو پەداویستیەکانی گرانیی .. قاتیی ..
سواە و لاتیی ..
بە قات و بەینباخی شین ..
ئەم چیرەکە ناتەواوەی
تە بە گاەتە و ..
من بە تووەەیی ئەینووسین ،
قەت ئامادە نابە بە چاپ ..
ئەرە بەچی نەیسووتنین ؟
چاوەەی هیچ لە ژیان ناکەم ،
سەد جاریش ئەگەر دەست ببا ،
بە گیرفانی …
تە چاوەەی زەر شت ئەکەی ،
بەچی ئەوەندە نەزانی ؟
توەژاەە خەیاەم ماوە ،
ئەوەیش بەوا ،
ژیان وەک گەرەوییەکی کەن ،
ناتوانم لە سەری بەەم ..

گەشتە ئەوەندەی ئەهەنا ،
هەرچیت هەیە ،
بیخەیتە ناو تەنکەی خۆ ..؟
دوایی چۆن دەریانئەهێنی ؟
بە چی پاکیان ئەکەیتەوە ؟
تا دوای جژنیش ،
تەنکەی خۆ باشتر ، ئازیز ..
نە حەمامی جژن ،
قەت توانیوەتی خاشاکە پاککاتەوە ..
نە سەدەقە و
زەکاتی دەوڵەمەندە خواناسکان ،
توانیویانە جلی جژن
بە تەنکەی خۆت بکەن ..
تە بە تەمایت بە چی من هەڵخەڵتێنی ؟
من دواییم بە خەم هەناوە ،
بە کۆتاییم پە ناهێنی ؟
من بە کاری تە دەم ؟ چی ؟
ئەو بینا پە تاریکییە ،
ناوخێنی !
کە لەو سەریش ،
ئەمسەرم هەر لە بەرچاوە ..
زەوی کە پارچە بەردەکە ،
سەرە خولەم تیا ئەوێنە ..
ئەوەی کە تە لەلات وایە ،
شتی جوانی حەشار داوە ..
ئەمەیشت ڕەی وەکو دوێنێ ..
چاوت داخە ..
دوای چژ و جوانی بکەوە ..
کە هاتیتەوە ، نەماوم من لەو ناوە ..
لە جژنیش دوورتر ئەزیزم ،
با دنیا بە تە پێبکەنێ ..
با من بکا بەکەلاوە ..

من و تۆ لە خولەکی سەفردا..
شیعری/ نەوزاد بەندی

من ئەمرم و

تۆ ئامادە نابیت ،

فاتیحایەک و پەرداخە ئاوی سەفەریی بخۆیتەوە..

لە شارێکی ئەمانیی ،

خەتت داوە لە تەل ،

قژت زەرد کردووە ..

دەستبەندەکی پەلکە زێڕینە ،

لە مەچەکتا ئەبریسکێتەوە ..

بە تەمای ئەمانیەک پێت بڵێ :

مەگن ..

بەڵام بە قەزەوە تەماشات ئەکەن و

جنێوی ناشیرینت پێدەدەن ،

یەکێکیان ئەڵێ :

Heimatverkäufer, schmutzig

وەرگێڕی گەگە پێت ئەڵێ :

نیشتمانفرۆشی گەاو !

من ئەمرم و

تۆ هەر نایشتەوە بزانیت ،

لە گەلەریەکی لەندەن ،

خت وا نیشان ئدی وجاخزادیکی ئرلندیت ..

مستیلی ئماس و

سعاتی للکس نیشانی هامشکران ئدی ،

دوو ئینگیز ئن :

ئم ویی ژهاتیی،

بچ بوریی کو گیشتت ئر ؟

دانیکیان ئ :

ببوور ! ئر جی سواکر و سشیاخر نیی ،

بر درو هتا سگکم ت برنداوی ..!

من ل ئواریکی ب حوکمتیدا ..

ل میللتکی برااکراودا ..

ل شارکی ب شاروانیدا ..

ل کانکی پ ل پشیلی بریندارد ا ..

سگلکی برا ئمخن

ت ل کتبخانیکی نمسادا ،

وا خت نیشان ئدی پسپیت ل فریدریک نیتشدا هی و

داوای دستنوسکی ئکیت ،

سم بابکی وک گنتر گراس ،

داوای ناسنامت ل ئکا ..

ت ئی پاسپرتکم ل هتل ..

پاسپرتی سان لویس !

سم بابک هناسیک هئکش و

بە تووەییەوە ئەە :

لەعنەت لە دەمینیکان و سان لویس و هەرچی دورگەی ئینگەیز هەیە!

هەر ئەستا ئەەیتەوە بە هەتەل و

جانتاکانت ئەپەچیتەوە و

ئەگەەیتەوە کاولبووەکەی خەت ..

نە دەنگتان ، نە بەنتان ، نە عەقەتان لەر جەیان نابەتەوە ..

لەبەر دەرگا ،

سەگەکی وەف دەگ بە دەستی خانمەکەوە ،

خەی ائەپسکەنە و

قەپاە لە انت ئەگرە ..

ئەو انەی لەر پەمەیی بوو ،

لەوە شین و مەر هەئەگەە ..

یەکسەر پەلیسە داوای کارتی نیشتمانی و کارتی تەندروستی و بانکیت لە ئەکا ..

کە ئەزانە هیچیانت نییە و

هەشتا بە سەفتە پارە وەرئەگری ،

پەت ئەە : سوپاسی خوا بکە ، کەبەیەکی سەگەکە نەشکا ،

ئەگینا ئەبوو قەربووی بکەیتەوە ..!

ئەە خەت و انت ، بەن لە کلینیکەکی پریڤەیت چارەسەری خەتان بکەن ، تەنانەت سەگەکانیشمان نایەوەن ..

منیش بە دەم گیاندانەوە ،

لە تەلەفزیەنی قاوشەکی کەواویی

نەخەشخانەیەکی میرییدا ، کە بەجگە لە ئیزرائیل ، کەسی تری لە

نییە ..

لە بەرنامەیەکی حیزبیدا ،

سەرەک ئەبینم ، بەرگدرووەکەی پێی ئەڵێ :

قوربان ئێم بەینباخە ڕەک هەمان باندی بەینباخەکەی بەرلسکەنییە و

چاکەتەکەیشت هەمان چاکەتەکەی

ئیمانوێل ماکرۆن …!

سەعاتەکەیشت،ڕەک ئەوەی دەیفید بەکام ..

مەرگ ڕەگام نادا بزانم فانیلە و دەرپەکورت و گەرەویەکانی سەرەک ،

چ باندەکن و.. ڕەک وەک ئەوەی چ شا و شاهانشایەکن ..

لە مووبارێکتر.. چیرۆکی: نەوزاد باندی

ئەو بنەماڵەیە هەر هەمۆیان پڵەی دکتەرایان هەبوو ..بە یەکتریان ئەوت پڕۆف یان یاپڕۆف ..وەک ئاماژەیەک بۆ پڕۆفیسەر و یاریدەدەری پڕۆفیسەر …تەکەڵیان تێکسەاو بوون ، ملئەستوور و.. قاچ و شان کەتەر ، لە دوورەوە لە کەرتە شاخ ئەچوون …باپیرە گەورەیان دکتەرای لە نانەقێیسیدا هێنا بوو ، پرسیارێکی بۆ وڵامی وروژاندبوو ، ئاخۆ نان پێش قێیسییە یان قێیسی پێش نان ؟ ..خۆی تەزی دکتەراکەی لەسەر ناوساجی بوو کاتێ بە بنی تاوەوە ئەنوسێ …برا گەورەکەی یاریدەدەری پڕۆفیسەر بوو ، لە بواری قنچکی پیازدا …خوشکەکیان هەبوو ، زەر ناشیرین بوو ، پەیان ئەوت لوت باینجان ، دکتەرای لە بواری گیزەی مەشولەدا هێنابوو لە شەوی یەکدادا ، بە پڵەی نایاب .. یەکێک لە توژەران خۆی پێ نەگیرا بوو ، هەتا هەزی تێدا بوو ، جێتێکی لە دا بوو ، جا نەماندبووی : لە شەوی یەکدادا

نەک مەشوولە ، تەنانەت شەمشەمەکوێرەیش لە سەرماندا ، نایەتە دەرەوە و لە ساتیری ئەشکەوتەکا بە خەی خەریکی جالانەکردنە ..
هەر ئەو کات و ساتە ، دوو شینە زەلام ، تووژەرەکیان وەک پارچە فلینەک هەگرتبوو و بردبوویان ، ئیتر تووژەر خەتان خەش .. ئەو هەموو زانا و دانایە ، هەر نەیشیانپرسی بوو ئاخە تووژەرەکە بە چ شێوەیەک کوژراوە ؟ یان چۆن نەژراوە ؟
مامەکیشی هەبوو دکتەرای بە پلەی زەر باشە ، لە جیەی دەرگادا هەنا بوو ، بە تایبەت لە شەوانی زستاندا … ئەوەندە بە جوانی ئەو جیە جیەی لەکدابوو ، حەزت ئەکرد نەک هەر دەرگاکانی ماڵەوە ، تەنانەت دەرگای مزگەوت و ئوتومبیل و هەلانەی مریشکیش جیەیان تە بکەوە ، ئەمیش لە خوای ئەویست ، هەر دوای تەزە بە پەزەکەی ، زانکەیەکی گەورەی دامەزراند ، درەختی دانسقەی وای بە هەنا بوو ، نرخەکانی پیاویان تووڵە ئەکرد ، بە نمونە درەختەک هەندەی قەلەکی سوور ئەبوو ، نرخەکەی چل هەزار دەلار .. لەو زانکەیەدا ، کوڵە زەر دەوەمەند و دەستەیشتووەکان فەری جیە جیە ئەکران ..چۆن دەرگایەک یان پەنجەرەیەک دەنیتە جیە ..یەک کەرسی تەواو لەسەر جیاوازی نەوان جەت و جیە دەیشت ..ئەمانیش هەبەت هەر وا بە ئاسانیی نایخەن ، چونکە کەمپانیاکانی زەیتی دەرگا و دەڵاب هاواریان لە بەرز بەوە ، ئە وای لەهاتبوو بەرهەمەکانیان لە بازاڕەکاندا ساغ نەدەبوونەوە ..خەڵک بەجارە ئاوودەی جیە بوو بوون ، بابت بکوشتنایە ، بەس باسی ڕانی نەرمکردنی ئەنجامەی دەرگات بە نەکردنایە .. ئەمان پشتیان قایم بوو ، بە داواکاری گشتییان وتبوو هەر داوایەک دژی جیەی دەرگا بەرز کرایەوە ، لوولی کە و بیخەرە تەنەکەی خەڵکەوە و خاوەنەکەیشی بە مادەی پەنجا و شەشی تیرەر سەرنگون بکەن …کار گەیشتە ئەوەی هیچ کورسیەکی بەتاڵە لە زانکەی جیە جیە نەمایەوە و ..زانایەکی زەری تیا بەرهەم هات ، کە لە ئاهەنگی دەرچوونیاندا ، زیاتر پاو پوز و ڕانی سپی خانمان نمایش دەکران ، کە هیچ پەیوەندییەکیشی بە جیەوە نەبوو ، بەڵام ڕاستەوخە لە زانکەیەکی ئەسکەندنافییەوە وەرگیرا بوو ..جەی شانازی و چاو لەوڕاندن بوو ..
خوارزایەکیان دکتەرای لە موشەندا هەنابوو ، لە ئەدنبەرە ی بەریتانیا ، یاسای زەر سەرسوهەنەری لەو یاریە میللیەدا داهەنابوو ، بە نمونە بە بەگەوە حاڵەتی (حەپولکی) ڕەت کردبوەوە ، چونکە تە کە حەج ئەکەیت ، یان یاری ، هیچ پەویست ناکا بە حەپولکی سە بکرەی .. ئەمەیش وایکرد بازرگانیی هەڵمات و گلەر پشکەوتنەکی بەرچاو بە خەیەوە ببینە ، بە تایبەت دەرچووی کەڵەژ و پەیمانگاکان زەر بە دەشادییەوە دادەنوینەوە وەک چۆن لەسەر

سیفەنی ئاودەستی ڕۆژهەڵاتیی دادەنیشیی ، ئا بەو شوەیە ، سەریان بە هەماتەکان نەوی دەکرد ، بە ئەوەی یارییەکە بەردەوام بە …کوە ئەو کوڵە بوو موشی زەر ببا تەوە ، ئەوە لە ئەولەویاتی کارەکانیان بوو …
خاڵزایەکیان دکتەرای لە خاخاڵەکەدا هەنا بوو .. دەرمانەکی دەزیبەوە ، لە توانایدا هەبوو خاڵەکانی سەر باڵەکانی خاخاڵەکە بسڵەتەوە ، بەوەیش ناوەکەی گەڵەی بە باڵبابڵەکە ، یان کاڵکاڵەکە … شایانی باسە ئەم تەزی دکتەرایە کە لە تەڵە کومەڵایەتییەکاندا بەاو کرایەوە ، لە پێنج خولەکی یەکەمدا ، سیانزە ملیۆن لایک و .. دە ملیۆن کەمێنتی دەستخۆشیی بە خەی کەکردەوە ..ئەمە وایکرد یاریزانە جیهانییەکان پێوەندی پێوە بکەن و داوای لە بکەن خاڵەکانیان بە لەبکاتەوە ..لە بەرامبەر هەر خاڵەکدا ، چەند پارەیش داوا بکا ، ئامادەن بیدەنێ ، بەڵام ئەو هەستی نیشتمانیی بەسەریدا زاڵ بوو ، لە کەنگرێیەکدا ، تابلۆی خاخاڵەکەیەکی بەرزکردەوە و نەڵاندی : هەتا خاڵی خاخاڵەکەکانی نیشتمانەکەم وەستابن ، خاڵ بە باوکیشم لە ناکەمەوە .. هەرچی سەروەت و سامانی دنیایەیە بیخەنە بەکەمەوە ، نەک خاڵەک ، نیو خاڵیشتان بە لە ناکەمەوە ..
ئەڵەن کەس چەپەڵەی بە ئەو داستانە لەنەدابوو ، هەر بۆیە خەڵکەکی زەر دەستگیر کرابوون و .. حوکم درا بوون ، هەندەکیشیان سەرنگووم کرا بوون ..

بایەزید و شتی تریش.. شیعری/ نەوزاد بەندی

من دوور نامم ..
ئەو پەڵەکەی، بایەزیدت بە ئەگەڵم ..
لەوە لەناو لافاوی ڕەنگ و
بەن و تام ،
زەحمەتە بتدەزمەوە ..
تە دوور ئەڵەی ..
هەر بۆیە کات بە گەڵان بە من ، خەرج ناکەی ..

دنیایت من لەو نیم ..و
لەناو ئەو هەموو درەخت و ئاو و ئەکسجینەی ئەو،
لەویش بم نامدزیتەوە ..
من هەموو مشکم لای تۆیە ،
کیبەردی دەم ، بە پەنجەی تۆ لە دەدا ..
یەک خاەم و کاە ئەبمەوە و ئەکوژمەوە و ..جارێکی تر پەیا ئەبمەوە
، لە دەتا ..
ئەتەوە بە منیش بژیت ،
بەەام شیعرە ەت پەنادا ،
ئەتەوە وەکو حەبیبە ، بچیتە ناو باەخانەی ئەدەبیاتەوە ..ئەزانی
، چەند دوور بەی ، هەر دەیتەوە ..
چەندە خەت بشاریتەوە ،
هەر لە کەپلەی نووسراوی ناو باخێکی تەواو هەوەریو ،
دیسان پەیدا ئەبیتەوە …
من بایەزید ، بەت ئەگەەم ..
بە عەقڵی خەم ئەتدەزمەوە و ..
ئەەین هەتاکو گوهانە ..
هەتا ئەوە ، سەد جار کزەبا ئەمبات و ..
هەزار جار لەناو دەخەشیی
ناوەختمدا ئەتویتەوە ..
چەند ساویلکەم ! بایەزیدت بە ئەگەەم ..لەو شەقامە کۆنەی هەزار
جار ماکیاجی بە کراوە و
کەچی هەر ەەنگی عوسمانی و
دەنگی شمشەر و فیشەکی هەزاران شە ،
لە هەموو جەگایەکیدا
ئەبیسترە ..ئەزرنگەتەوە ..
بەنی بارووتەکی زەر تیژ ،
ئەەوا هەتاکو ئەوسەر و ..
لەگە بەنی مەخەکا ئەگەەتەوە .
لەو شەقامە خوەناوی و فرەسکاویی
هەزار ساە بەدەنگ ئەگری و نازانم چەن ژیربەتەوە ..
بازرگانەکان دانەکی زەریان تەدا هەەشتووە ..
گەشتیاری ئەوسەری دنیا ،
پەیدا ەت ئەبن و دەیان بەبە هە ئەگەشتەوە ..
من لە خەشی ەزگار بوون لە دابەزینی جەزەی ددان ەەشی
کارەبای موەلیدە ،
وا باە ئەگرم ..

تە وا ئەزانی عەشقت بووم ،
بە دەستە ناهەی بفەم ..
بە باە ئەنیشیتەوە ..
من و تە ،،سیر و پیازین و
بەس لە ەزمانا پەکەوەین ،
نیوانمان هەمووی دووریە ..
هیچ کاتەکیش دەست پە ناکا ئەم چیرەکە ،
تا عاجز بی و
لە بەنەیەکی وەک بەفرا ،
ئاشت بیتەوە …
بەزار نابم ، دوکان دوکانی بایەزید ئەگەم و ..
کرمانجییەک پیاەیەک چای هەنارم بە تە ئەکات و ..
ئەە بیخەی ، جارەکی تر
بە سەر سەکەی سەرئەشە ناگەیتەوە ..
ئەەم ئەوت نەدیوە بەردا بەوا ؟
هیچ تە ناگا و .. لەگە چەند کەیارەکی ەوس ،
خەیم لە ئەشارەتەوە ..
نەزانیی خەمە ئەزانم ، گیرفانەکانی بایەزید ئەپشکنم …
لەو سەر ، تەواو ماندوو ئەبم ،
سیگارەکی ماەتیپ ، ئەمەوە ئاگر بەم ، بەس ناوەرم ..
نەک خوەنم دیسان تولەی نیکەتین بدەزەتەوە …
تە دوور ئەی ، ..
شیعر کوا ئەگاتە ئەوە ؟
ناوەرم بپرسم لەوە تە چی ئەکەی ؟
ناشە لەوە منەکی ترت
لە کەنار دەریادا شاردبەتەوە ..؟!
یان ئەوەیشت ، هەر بەشایە و .. بەشایی ؟!
من کە لەرە ، ئاەودەم بووم بە تەنیایی ..
دوورتریش بەی.. بەزار نیم ..
وونیشم کەی بە هەمیشە ،
لەت عاجز نیم ..
ئاسایە .. زەر ئاسایی ..
ئەتوانم بابەت بگەم ..
ئەەم بایەزید ، شیعرەکی خواستووە لەم ..
ئەەم گوەهانە ، کەنسەرتی گوەکی تازەی کردووە ..
بە خەایی …
درە زەر.. کە لەرە هەموو تەمەنمان ، هەر درەیە و ..

بە بە درێ ، خەڵک و حوکمەتیش ئەوخەن ..
سوپا و خەزان و پەرلەمان ،
ئەچنە دەخی نائاسایی …
خەمت نەبێ ..
بە من بێ …
تا ئەوپەڕی دنیایی ..

چەند دێڕێ شیعرێ.. نەوزاد بەندی

جاران کەسکی تاوانبار لە دار ئەدرا،
ئێستا شارێکی بە تاوان ئەکوژرێ
شارچکەیەکی بگرد هەئەواسرێ ..
جاران کەسکی داوەن پیس..
دز ..
دوو زمان ، شار بەدەر ئەکرا ..
ئێستا میللەتکی داوەن پاک ..
دەست پاک
دانسقە ، شار بەدەر ئەکرێ ..
جاران دەوەمەند کەشکەکی هەبوو ،
لەگەڵ ئوتومبیلێ ..
ئێستا دەوەمەند چەندەها شاری هاوچەرخ و
هەزارەها ئوتومبیل و
کەمپانیای دوور و نزیک و
یەخت و
پاپەڵ و
فەڵک و
دەرگەی هەیە و
هەشتا ئەترسێ ،
لە برسا بمرێ ..
جاران هەژار ،
هەر ساڵکی نەهات هەژار بوو ،

لەگەڵ باران ، تەز و خەی هەژاریی
لە ئەبەوە ..
ئەستا نە باران و نە دەلار و نە نەوت ،
شەرپەنجەی هەژارییان پە چارەسەر ناکرێ ..
ئەوەی توشی بوو ، ئەبێ بەو دەردەوە بمرێ ..

* *

جاران من تەپکەیەک ..داوەکم لە حەوشەی خانووەکەمان
ئەنایەوە و
ئەەیشتم ،
پاش چەند سەعاتێ بە تامەزرۆییەوە ئەگەڕامەوە ،
بە ئەوەی بزانم ئاخۆ
چەلەکەیەک
یشەەیەک
کوکوختیەکیان بە گرتووم ..
ئەستایش ،
چەند کەپلە شیعرێ فێ ئەدەمێ فێیسبووکەوە و
چەند سەعاتێ بەجێیان دەەم ،
جا بە تامەزرۆییەوە دەمەوە ،
بە ئەوەی بزانم ئاخۆ
چەند لایک و کەمێنتیان بە ەاو کردووم ..
(هیچ نەگەڕاوم)

* *

من نە سەرکردەم
نە شەەشگەێ ..
موفتیِش نیم ..
بەەا م پەم باشە هیچ کەسێ ئوتومبیلەکەی نەشوا ..
با بەتەواوەتی قوڕ دایپۆشێ ..
(بەەکو بە چرکەیەکیش بێ ،
شەقام عەرەق بکاتەوە ..
قوڕ شەرمەزار بێ)

* *

ئەو ەەژێ زەر خەفەتم خوارد ،
چونکە هەشتا باوکم نەبینیوە دوو هەنگاو ەابکا ..
تراکسودەکی ئەدیداس بپۆشێ و
پەەاوەکی نایک لە پێ بکا ..

- * *

ئ□گ□ر ئاو□ن□ ن□بووای□ ،
سو□ندم ئ□خوارد ه□شتا ل□ پ□لی س□ی س□ر□تاییم ..
ه□شتا خ□ریکی پ□ کردن□و□ی
م□تار□ی ئاو و
ق□□□می نووک و
ب□شاییم ..

- * *

زو□م□کی ز□رم ل□ کچانی زانک□ کرد
چوار سا□م ل□گ□□یاندا ب□س□ر برد و
ب□ ی□ک□کیانم ن□ووت :
خ□شم ئ□و□ی …

- * *

منا□□کانمان ل□ گ□رما و
س□رما و
برس□تی و
تینو□تی پاراست ..
ب□□ام ن□مانتوانی بیانپار□زین ل□ ت□نیایی ..

- * *

چ□ل□ک□ ب□ی نیی□ ج□ری خواردن ه□□بژ□ر□ ..
نانی بد□ین□ نان ئ□خوا ..
گ□نم ، گ□نم ..
برنج ، برنج ..
ئ□گ□ر هیچیشی ن□د□ین□ ،
ئازادیی خ□ی ناد□□□ن□ و
ب□ س□ربر□رزیی□و□ ئ□□وا ..

29.12.2014

ش□□شـــی ع□ق□.. شیعـــری ن□وزاد

بەندی

نازانم بۆ کێ خەڵدە بەزار ئەبم لە خۆو هەڵسم ؟
تەماشیە یاخود هەر خەم نەخشم و بە ژیان قەڵسم ؟
ئاخر هەڵئەستی ، لە کوێوە دەست بە ژیانت ئەکەیتەوە ؟
ووشاتکی پە لە چاڵ و چۆڵی و داو و جەردە و سەرسم ..
ئەڵێن پیاو نابێ هەڵشبین بێ ، ئەبێ وەک شەری مەیدان بێ .
مەگەر کوا پیاو، کوا مەیدان و کوان شەڕکان ، لێت ئەپرسم ؟
کوا بەرنامەی ژیان و زانست ؟ کوا کارگێ و کار و داهێنان ؟
بەم پرسیارانەیش ، ئەزیزان ، لەناو خەڵکا هەڵزا قورسم ..
کەس گوێ ناگرێ لە قسەی هاست ، خۆ کردار هەرباوی نەما ،
ئیسلامێ و دژی دەرسی خوا ، ئیتر چۆن گوێ بۆنە دەرسم ؟
وەڵاهی ئەوەندە تار و تاریکێ ئەم کەمەڵگایە ،
پەم باشە هاوەستن کاری دەمار و خوێنبەر و هەرسم ..
مردن باشترە هاوەڵیان ، لە ژیانێکی بە سەر و بەر ،
شەشی عەقڵمان ئەوە ، سەرەتا بە نەخشە و هەسم ..
کەبنەوە ، هەر هەمووتان ، کەس لەو ئەرکە خەی لا نەدا ،
دەست لەناو دەست و هەز لە خوا ، دەخیلتان بم نەبەن دەسم ..

سەزی دە.. نەوزاد بەندی

وا ئەمشەویش هەڵە بە جەما و دە لەناکاو سەفەری کرد .
بەو شەستە بارانە هات و کە هاتە ژوور ، ئەو دەری کرد .

من ئەمزانی دیوارێکی بەرز هەیە ئاڵەو نەوانە،
ئەو کەوانە ، هەموومانی لە تیشکی خۆر بە بەری کرد .
بەو ناکاوە ، جانتاکانت چۆن هەڵکخست و ئامادە بوون ؟
زۆر سادە بوون ووشەکانت ، کە هەڵحت وا بەبەری کرد .
ئاگاداری هەڵگاکان بە ، خۆت هادەستی خەیاڵ نەکەی ،
نەکەی وەک درەخت ، وەرزەکان چیبان داپەی ، لەبەری کرد .
دەوران دەورانە ئەزیزم ، ئەو گوڵەی کە چاو هەدەنە ،
ئەم بە ئاگا پەی پیا ئەنە و ئەو ئاگادار ، لەسەری کرد .

لەو شەقامە شەدارانەی قەوزە دیواری گرتووە ،
لە میترێیەکا یادم کە ، گەر خەم لەگەڵتا شەی کرد .
لە پارکەکانی ئەوروپا ، لەگەڵ بەفرا وەنە بگرێ ،
من لەرێ چی بکەم گەر شیعرێ داوای دوێ و گەوهەری کرد ؟
لەوێ بەناو گەڵا و گەڵی باخەکی تەڵا نوقوم بێ ،
قەینا مەپرسە کە دەم بەخەم سەر ڕەژ بوو ، سەری کرد .
ئەرێیی نییە ئەزیزم ، لەرە ئەرێییش بەجێی هەشت ،
چی بکەم دەم تەنگە و دووریت زیاتریش تەنگبەری کرد .
نەڵێی پەی ناخەشە گەشتە بکەم بە دنیای ڕەشنا ،
یەک باەداری شیعرم هەبوو ، گەشتی تە دەربەدەری کرد .
هەر ئێستا لە تاریکیدا ، نەخەوم دێ و نە خەر هەدە ،
نازانم کاممان قازانج و . کاممان شکا و زەرەری کرد
ئەگەر لەناو جانتایەکتا ، دەنکە شیعرت ببردمایە ،
کاتەکت زانی برژانگت بەتە سوختە و لەبەری کرد .
وا نەزانی ئەوە ئیتر کانگای ئەوین و هیوایە ،
زەر خەبیر پەنای بە برد و کەچی ئەو بە خەبەری کرد .
هەمان دنیای وشک و ڕەق ، ڕەنگەکان نەتخەڕتنن ،
نەکراوە هەشتا وەک ئەوەی کە بەشەر بە بەشەری کرد .

دادگایی.. شیعری نەوزاد بەندی

وەنەیەکم نیشان ئەدەی ..
هەزاران جار دەست بە قژ و
بە ڕووەتیدا هەنراوە ..
بە ژمارەە لەوەکانی ماچکراون..
دەیان هەزار شەوی درێژ ،
لەگەڵ پیاوەکا نوستووە ..
سە ژەمە نانی لەگەڵ پیاوەکا خواردووە ..
دەیان هەزار پیاڵە چای بە تەکردووە ..؟؟
چەن چاوەکم نیشان ئەدەی ،
مەری لەوی پیاوەکی تری پەوێە .. ؟
مل و گەردنە ،
کە بەنی ،

پیاوەکی تری لەوەیە ؟

لە قووەـــایی خەمەکـــانەوە.. نەوزاد بەندی

لە سەمەرست مەمیان پرسی :
لەو ژیانە درەژەی کردووتە ،
لە چی پەشیمانیت ؟

* * .

ووتی : بە تەنیشت خەشییەکاندا بە خەرایی تەدەپەیم و خەم لە گەل ئەکـردن .. کەچـی بە سـەردا خەم هەئەدایە نـاو ناخەشییەکـان و زەرترین کات تیایاندا ئەمامەوە و ئەتلامەوە .

* * .

بە دیار ئەوانەوە تەمەنمان بەسەر ئەچە کە نە ئەتوانین دەیان خەش بکەین و نە ئەتوانن دەمان خەش بکەن ..!

* * .

ئەو هەموو مەزرای قەخ و هەرمەیە، نابینین و ..
بە دیار سەوەکی بن عەرزەوە ،
چاوەوانیی ئەمانهاە ..

* * *

ئەو هەموو سوپەر مارکەتە ەوناک و ەەنگا و ەەنگە ەامانناکەش ،
لە کوەرە فرەشگایەکی گەشەی کەانەکا ،
تەمەن و بەنی کەوو بەیەکتر ئەناسەنین ..

ئەیین : بەس نییە خوا ئەمەی داوە ؟

⋆ ⋆ ⋆

سەر زەمینەکی فراوان ئەتەرپنین و ..
لە 150 مەترە دووجادا ،
70 ساڵ تەمەن ئەتونینەوە ..
ئەیین بەرد لە جێی خۆی سەنگینە ! ..
(شانازیی بەوەوە ئەکەین کە بەردین) ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەو هەموو ڕەشەبا و هەورە ،
لە دڕگا و پەنجەرەکانمان ئەدەن ،
لەگەیاندا گەشت ناکەین بە وەاتی باران ..
ناچینە دیدەنیی ئەستێرەکان ..
گەشت ناکەین بە پەدەشتی نەرگزجاڕ ..،
کەچ ناکەین بە ناو شەپۆلەکانی دەریا ..
وەک مەخەک ، لە پارچە زەویەک چەقیوین ،
کە بەتە کەلاوەی خاشاک و جەنگی هەموو دنیا ..
کە مافیاکان نەوتەکەیان دزیوە ..
کە جەردەکان خاکەکەیان بەخشیوە ..
کە خە فرۆشکان باسی سەروەریەکانی خەیانی تەدا ئەکەن ..

لە قووڵاییی خەمەکانەوە.. نەوزاد بەندی

لە سەرەست مەمیان پرسی :
لەو ژیانە درێژەی کردووتە ،
لە چی پەشیمانیت ؟

* *.

ووتی : به تەنیشت خەشیەکاندا بە خەرایی تەدەپەیم و خەم لە گەل ئەکەردن .. کەچی بە سەردا خەم هەئەدایە ناو ناخەشیەکان و زەرترین کات تیایاندا ئەمامەوە و ئەتلامەوە .

* * *

بە دیار ئەوانەوە تەمەنمان بەسەر ئەچە کە نە ئەتوانین دەیان خەش بکەین و نە ئەتوانن دەمان خەش بکەن ..!

* * *

ئەو هەموو مەزرای قەخ و هەرمەیە، نابینین و ..
بە دیار سەوکی بن عەرزەوە ،
چاوەوانیی ئەمانهاە ..

★ ★ ★

ئەو هەموو سوپەر مارکەتە ەوناک و ەنگا و ەنگە اماناکشە ،
لە کوەرە فرەشگایەکی گەشەی کەانکا ،
تەمەن و بەنی کەوو بەیکتر ئەناسنین ..
ئەەین : بەس نییە خوا ئەمەی داوە ؟

★ ★ ★

سەر زەمینکی فراوان ئەترەنین و ..
لە 150 مەترە دووجادا ،
70 ساە تەمەن ئەتونینەوە ..
ئەەین بەرد لە جەی خەی سەنگینە ! ..
(شانازیی بەوەوە ئەکەین کە بەردین) ..

★ ★ ★

ئەو هەموو ەشەبا و هەورە ،
لە دەرگا و پەنجەرەکانمان ئەدەن ،
لەگەیاندا گەشت ناکەین بە وەاتی باران ..
ناچینە دیدەنیی ئەستەرەکان ..
گەشت ناکەین بە پەدەشتی نەرگزجاە ..،
کەچ ناکەین بە ناو شەپەلەکانی دەریا ..

وک مخک ، لە پارچە زوییک چقیوین ،
کە بەتە کلاوی خاشاک و جنگی هموو دنیا ..
کە مافیاکان نوتکیان دزیوە ..
کە جردکان خاککیان بخشیوە ..
کە خە فرشکان باسی سروریيکانی خیانی تدا ئکن ..

سروودی شوشی پست مدرن.. نوزاد بندی

ئاسودە بە شوقە و تاوەر ..
شوقە و تاوەر ..
بە داهاتی ناوخە و موچی گشت فرمانبەر ..
بە بایکەت و بە مانگرتن ..
یشی دز قەت نایەت لە بن …
ئاسودە بە ، نە ووتار ..نە خنگرتن ..
نە تماتە ..نە تبەق هەلکە تگرتن ..
بە بایکەت و بە مانگرتن
یشی دز قەت نایەت لە بن
ئاسودە بە ، شەق تەهەدان ، منا کوشتن ..
خاک فرشتن ، لە مەیدانی شە اکردن
بە بایکەت و بە مانگرتن ..
یشی دز قەت نایەت لە بن ..
ی ئازادی ، بە تاوەری دز سوتاندن ..
دز اونان و دزکوشتن و دز وخاندن ..
بە بایکەت و بە مانگرتن
یشی دز قەت نایەت لە بن

باخچ هواسراوکانی پاڤ..
شیعری/ نوزاد بندی

بایمتریی ..
ئیشی شقامی سد متریی ..
سدان تاوری چ و ه ..
م له دوای م ..
دنم .. شار به جوملو و ب قل ..
پژی بورجکی ئیڤ ..
سای خوندنی اوستاو ..
کاربا .. ئاو ..
تاپی 24 خانوکی
گککی
عسکری
سروو عقاری ..
جیش گنجی دانمزراو ..
باخچی گراجی مسح ..
نخشخانی منابوونکی ژهات ..
ئی شپلی عربانی مزگوتی گوره و
مولوی هتا سالم ..
زانکی پ ل عیلم و عالم ..
خاشاکی شقام و
گشی کانکان ..
شکاندنی خلیسکن و
پچاندنی جلانکان ..
شتی وورد ..
شی معبنی سرکرد ..
ئیعتیرافی ئوی ک ساهای سا ،
کوی خکی ئدن به کوشت ،
هتا ببب هی ختان
نوت و غاز و هرچی دشت و چم و یا ..
سووتاندنی بنزینخان و
معملی قیر ..
هنانی بز و جوج و
ئاودیو کردنی ئارد و شیر ..

موسڵسڵی تەنکەرەکان ..
شەوانی ھەمانسی سەر مەرز ..
دەرمان ، بۆ قەرز ..
موچە ، بۆ قەرز ..
کامڕاکانی پێینت تو پێینت ..
سواڵکەری ترافیکلایت و
بەردەم دەرگای مزگەوتەکان ..
سندوقی شەرپەنجەی هیوا ..
ھەیشتنی دۆلار بەودیوا ..
سەدان کارگەی خەیاڵیی دەشتی شارەزوور ..
پەیمانی گەورە و ناو بەتاڵ وەک پیرە تور ..
هەزاران شا و شاهەنشا و بەگزادە و ئەمیر ..
وەزیرە کۆن ،
کوەە وەزیر ..
حیمایەی لوتبەرز ..بەژەری زەربەە و گەمژە و بۆ سنوور ..
سەیارەی درع ، کەشکی بلوور..
شەوگاری سوور ..
جامی ھەش و ..
تەھەدانی ترافیک لایت
لەگەە مرور ..
شەقھەدان لە سەری خوەندکار ..
ەاکەشانی هەی قیتار ..
حوکمەتی ئەلەکترەنی ..
ەمانی باەخانە و پرد ..
قوتدانی گرد ..
بەینی شاخ وەکو خەیار ..
هەکەینی زەویی بازرگانیی گران ، وەکو باینجان و کالیار ..
تەلبەنکردنی دەشت و کەو ..
کچە مەدەلی وەکو خەو ..
ئاگربەردان لە سنەوبەر ..
حوسەینییە و
یانزە بۆ دەر ..
کەچکردنی باەندکان ،
کەشکی سەر لوتکەی شاخکان ..
ئەی باخکان ؟
تەنینی ئاسمان بە درەن ..
★ ★ ★

ئ□مان□ ه□موویان در□ن ..
شت□کن و□ک ئ□فلام کارت□ن ..

⋆ ه□□□ی چاپ :
پاڤ□ = بابل

دوو جن□وی مزر.. ن□وزاد ب□ندی

__1__

ش□قام

ش□قام چی بکا ل□و□ زیاتر ؟
س□دان تاس□ی پلاستیکیی ،
□□ش و پرت□قا□یی ت□پان ..
ئ□رکی ملی□ن□ها ئاغز□
جگ□ر□ی ب□ دایک و باوکی ،
چوو□ س□رشان ..
میز پیاکردن .. تف پیا کردن .. □شان□و□ ،
ی□ک ی□ک □وویان دا و □ازی بوو ..
زنجیری تانک و
خ□ریت□ی
پ□ستا□ی پ□ شانازی بوو …
ل□ سک□چی ج□لاد□و□
ه□تا تابل□ی پ□شم□رگ□ی ش□هید و و□ن□ی
□اپ□ر و کچ□ م□د□لی
پیا ه□□واسرا و
جو□□ی ن□کرد ..
ه□زار فیش□کیان پ□و□ نا ..
به نارنج□ک و ئا□بی جی ه□□یانت□ک□ند ،
د□ست□کی ب□ ب□رد□ ن□برد ..
ن□چوو□ ناو س□نگ□ر و ساتر ..
ش□قام چی بکا ل□و□ زیاتر ؟

گ□ل□گورگی بازگ□ و س□یت□ر□ی ل□ناکاو ،
و□ک شار□ م□روول□ی ب□هار ،
دایانپ□شی ..وون بوو ل□ چاو ..
چ□ند ب□گان□ی چ□کم□ ب□گ□ن ،
ب□ لووت ب□رزی و
ل□نج□ و لار□و□ ت□ماشای
ج□ست□ و
ب□نی کچانی کرد ؟
ب□ ب□رچاویی□و□ ک□ ش□قیان
ل□ پشتی مام□ستا و
س□ری خو□ندکاری زانک□کان ه□□دا ،
ئ□م ب□د□نگ بوو ،
مانی ن□گرت ..
ت□نها نزای کرد و ..ووتی
خوای□گیان پیشانمان ن□د□ی
ل□م بار ود□خ□ ئ□ولاتر ..
ش□قام چی بکا ل□و□ زیاتر ؟
پیشانی دان ،
د□عاکانی قبو□ ن□کران ..
پ□ بوو ل□ ب□گان□ و خ□□کی هاورد□ و نیشت□ج□ کراو ..
د□رگای س□دان
فر□شگای ل□شفر□شتنی
ب□ □وودا ئاو□□ا کران …
ئ□خلاق .. ش□ر□ف ..
کولتوور .. ب□ها ..
م□ژوو .. ئاین ،
ل□ دار دران ..
ش□قام د□ستی
ب□ د□رپ□ی خ□ی□و□ گرت ، تا
داین□ک□نن ، دایشیانک□ند و
ب□ای□و□ ..
ح□یا جار□ک□ ، هاو□□یان ، تکا
ئ□تک□ و
شکا ، ئ□شک□ و ..
□ما ، ئ□□م□ و ..
ب□ا ، ئ□ب□□ و ..
ف□ا ئ□ف□□ و ..

دڵا ، ئەدەب و ..
زڵا ، ئەزەب و
هەموو شتێ
بە نرخ ئەبێ بە لایەوە ..

__2__

ئاشبەتاڵ

جاران چەکدار ئاشبەتاڵی هائیگیاند ، ئەتوایەوە ..
میللەت وەک خەی ئەمایەوە ..
ئێستا میللەت ئاشبەتاڵ هائیگیەنێ و
ئەوا بە کەکەی ئاشا ،
چەکداریش ئەمنەتەوە ،
شت بە خەی ئەخونەتەوە ،
پلەی خەی بەرز ئەکاتەوە و
لە چلەی مەگەلەکەدا ،
تەنانەت ناکا تەماشا …
جاران شاعیر ،
وەک فایق بێکەس ئەیندەاند
بەسەر دز و داگیرکەرا ..
ئێستا شاعیر کەی داوە و
وەک قەنەرێ ،
ئەوەی تازە بەیاخی کا ،
بریق و باقی بە ئەوە ..
مەیگەڵ و ساقی بە ئەوە ..
شیعر و ماباقی بە ئەوە ..
ەژنامەنوس ،
وەک لەشفرۆش ،
ئیشی ئەو بە ەژ و شەوە ..
کلکە لەقە بە کەناڵی فرۆشگای خاک و نەتەوە ..
خە گەوزاندن لە خاشاکیان ..
گەندەخەریی تاک بە تاکیان ..
بەنخەشکردنی کەلاکیان ..
ئاسایکردنەوەی ئیشی
بەدەوشتی و ترسناکیان ..
لە کاتکا ،آ
بە سیفەنی دەبیو سیش

ناشە پاکیان ..

شە و یەفەرم.. نوسینی: نەوزاد بەندی

شە تەکدانەوی کەمەگای نادادپەروەر ، بە هیوای دروستکردنەوی بە شەویکی دادپەروەرانە ، بایە خوای گەورە ئەفەرموت : (کتب علیکم القتال) واتا (جەنگمان لەسەر فەرز کردوون) ..
مانەوی کەمەگا لە ژێر دەسەاتی نادادپەروەر و خەسپێندا ، هەموو سەکتەرەکانی ژیان تیایدا ئادووستەت ..ەژ بە ەژ سیماکانی بەکاری و برسەتی و دواکەوتن و لەبەر یەک هەوشان و تاوان و نائومەدیی و سەرهەگرتن و نەخشیینە کەمەایەتی ودەروونییەکان لەنەوان تاکەکانی ئەو کەمەگایەدا تەشنە دەکەن ، بە جەرەک وای لە دەت مانەوە لەو کەمەگا چەقبەستووانەدا ، کارەکی سەختە و ..ئەوە ئەخوازەت مەرەف دەستبەرداری هەست و هەش و سەزە مرۆڤایەتییەکانی خەی بەت .
لەتیف هەمەت لە شیعرەکیدا ئەت :
(کە هات زەبر و زەنگ
دەست نەدەیتە تفەنگ
ئەبی بە ژەنگ)
جوانترین قەناغ لە کەمەگاکاندا ، ئەو قوناغانەن کە تیایدا تاکەکانی کەمەگا بریاری جەنگ و .. هەتەکاندنی سیستمی بەدادی و تەتالیتاریی دەدەن ..
کە باس لە ئەوروپا دەکرەت ، یەکسەر شەشی هەنیسانس مان بە بیر دەتەوە ، کە سیستمی فەرمانەوایی نادادپەوەرانەی پیاوانی کەنیسەیان گەەی بە فەرمانەوایی تەکنەکرات .. لەو سەردەمەوە ، ەژ بە ەژ ئەوروپییەکان ، لە هەموو بوارەکانی ژیاندا ، داهێنان دەکەن ..ئەگەر هەنیسانسیان بەرپا نەکردایە ئەوا ئەمە ئەوروپییەکان لە چاخی بەردیندا ئەژیان ، چونکە هەر لە سەرەتاوە دەسەاتی کەنیسە زانستی بە کوفر لە قەەم دەدا و چەندین زانای وەک کەپەرنیکەس و گالیلەی ، کوشت و ئەشکەنجە دا ..
تەنانەت لە ووەاتە چەقبووستووە ئایدیلەژییەکانی وەک چین و

یاباندا کە هەشتا دەسەاتە خەکی و شمولییەکان باادەستن تیایاندا ، شەشیان لە بازادا کرد و ..بازای ئازادیان خستە جێ بازای داخراو ، ئەویش گەورەترین شەش بوو لە مەژووی وەاتەکی وەک چیندا ، ئەگەر وا نەبووایە ، ئەستا چین لە ووەاتە کارەساتبارەکان دەبوو .

لە یاسا نوەکانی ووەاتاندا و بە تایبەت لە وەاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکادا ، سەرەکی ووەات بەی هەیە چوار سا تا هەشت سا فەرمانەوایی بکات ، دوای ئەو ئەگەر هەموو میللەتیش هەیبژەرن ، قبوە ناکرەت و ئەبە کورسیی دەسەات بەجە بهەەت ، چونکە دەروونناس و کەمەناسەکان سەلماندوویانە مرەڤ ئەگەر لە هەشت سا زیاتر لە پەستی فەرمانەواییدا بمەنەتەوە ، لادانی دەروونی و کەمەایەتی و مەراییی تەدا ەوو دەدات و ..کەمەگا تەفرە دەدات ..سەرەک دوای هەشت سا ئەیەوەت ەەی خوا ببینەت و خەکەکەیش کەنوشی بە ببەن و بیپەرستن وەک بە ئاشکرا ئەبینرە و ئەبیسترە و ئەخوەنرەتەوە ..

ئینجا هاوەیان ، بزانن وەاتانی ەژهەاتی ناوەاست لە چ دەزەخەکدان کاتە سەرەکەک چل سا کورسییەکەی بە جە ناهەەت ، هەتا ئیزرائیل ، خەی ودوو فریشتە دەن و پەلکەشی ناو گەی دەکەن ..تەماشا بکەن، ئەو وەاتانە لە زانست و هونەر و گوزەران و ئازادی و مافەکاندا ، چ دامانەک داماون ..بە نمونە ووەات هەیە سانە بودجەیەکی گەورە بە دروستکردنی زیندانی نوە تەرخان دەکات ، چونکە زەرینەی کومەگا ەتی دەکەنەوە و ئەمیش زیندانیان ئەکات ..

لە یادمە ، سەرەتای سانی هەشتاکان ، مەرمنا بووم ، لەگەە کەمەک هاوەما یاری فتبەنمان ئەکرد لە تووی مەلیک ، کاتەکمان زانی کەمەک گەنج بە گوە و تینەوە ، لە دوورەوە ، دەستیان ادەوشاند و هاواریان ئەکرد : (برادەران ! کاتی شەش و اپەینە واز لە یاری بەنن !)

خەشترین ەستە هەتا ئەستا لای من ، ەستەی نەوان ئەو دوو کەوانەیە..ئومەدی لەناخماندا دروستکرد ..تابلەی ژیانەکی نوە و سیستمەکی دادپەروەرانەی نوەی لە ناخماندا کەشا ..خەون و خەیاەکی فراوان و بای تیاماندا چاند .. فتبەمان فە دا و .. دەستمان دایە دار و بەرد و پەلاماری چەکدارەکانی دەندەترین سیستمی ئەو کاتەمان دا ، بەوا بکەن، لەدان و ەاکردن و ەاونان و دەنگی میلی کەاشینکەفەکان تاکو ئەستایش ، خەشترین و پاراوترین ئاوازی مەسیقایە لە ناخمدا و.. هەتا هەتایە شانازیی بەو ەژەوە ئەکەم چونکە یەکەمین بیری شەش و تەکدان و شە بوو لە ژیانمدا دژی سیستمەکی دەندە و گەمژە و تەتالیتار ..

یەکەک لە بیریارەکان ئەوەت : کەمەگای پەشکەوتوو ، شەشی بەردەوامی ئەوەت ..شەش بە مانا فراوانەکەی واتا گەانکاریی .. گەانکارییش واتا تەکدانی شتەک و دروستکردنەوەی شتەک لە جەگایدا ..

تە ئەتوانیت خانوویەکی کەن تەک بدەیت و خانوویەکی نوە لە جەگایدا دروست بکەیتەوە ..ئوتومبیلەکی کەن سکراب بکەیت و ئوتومبیلەکی نوە لە جەگای دابنەیت ..بەام دەساتی خەسەپەن ، دەیان هەزار چەکداری لە چوار دەوری خەی کوکردەتەوە ، گەینی ئەو جەرە دەساتانە ، ئازایەتی و بیر و باوەکی پتەویان ئەوەت ، چونکە سەدان هەزار چەکدار لولەی تفەنگەکانیان ەوو دەکەنە شەشگەکان و بە خراپترین شەوە ئازاریان دەدەن بە ئەوەی یەکەم بیانشکەنن و دووەم وانەیەکیان دابدەن کە جارەکی تر بیر لە شەش و گەانکاریی نەکەنەوە و ..سەیەمیش بە ئەوەی بیانکەن بە پەند و عیبرەت بە نەوەکانی داهاتوو ، تا هەرگیز بیر لە ەیفەرم و پەلاماردان نەکەنەوە ..

بەگومان ئەو گریمانانەی دەسەات ، گریمانەی هەندە لاواز و بودەن ، کە بە کەمەک سوور بوونی کەمەگا لەسەر شەش ، هەرەس دەنن و ەادەکەن .. جەنگاوەرەکی وەک ناپلیەن ئەە : (سوپا شەی لەگە کەمەگای ەاپەیودا پە ناکرە) .. هەروەها ئەە : (دوو سوپا هەندەی دوو نووسەر من ناترسەنن)

چونکە میللەت کە دەتە مەیدانی شەشەوە ، وەک دەریا وایە ، هیچ هەزە ناتوانەت خەی لە بەردەمیدا ەابگرەت ..

بیریارەکی وەک سەید قوتب ، لە ووتارەکیدا بە ناوی (باجی سەرشەیی) ئەە : (لە ژیاندا دوو جەر باج هەن ، ئەبە یەکەک لەو باجانە بدەیت ..باجی سەربەرزی و باجی سەرشەیی ..باجی سەرشەیی ، لە ئاستەکدا ەاناوەستەت و ئەبە ەژ لە دوای ەژ زیاتر سەرت شە بکەیت و سوکایەتیی زیاتر قبوە بکەیت و خزمەتی زیاتری ئاغاکانت بکەیت ..بەام باجی سەربەرزیی یەک جارە ، یان بەسەر زەردار زاە دەبیت یان لەو ەیەدا خەت بەخت دەکەیت ، واتا بوار نادەیت بەگەناوی کەیلایەتیی ، ەووباری پاک و سازگاری ژیانت پیس بکات)

وائیل سدیقیی ، چالاکوانەکی میسرییە و لە دەرەوەی میسر ئەژی ، لەم ەژانەدا لە کورتە ڤیدیەیەکیدا ووتی : (خەکەکی زەر لە میسرەوە پەیوەندیم پەوە ئەکەن و ئەن وائیل ، کەشەی بە کارەبایی کوشتینی ، ەگا چارەی تە چییە بەمان ؟ ..

هاوەیان ، لە میسر سە ەگا هەیە بە ژیانکردن ، ئەبە یەکەکیان هەبژەرن ، یەکەمیان ئەوەیە زەرینەتان بەژەنە سەر شەقامەکان و ئەو دەساتە خەسەپەنە لا ببەن کە لە لابردنی توەکە مەزەک

ئاسانتر ، تنها کبوونوی زرینی ئوت و ئیشی یک کس و دوو کس نیین .. زرین .. و من پیمانتان ئدم لـ کورتترین کاتدا ئو دساتـ دیکتاتر خسپن ئگن ..
دووم جری چاری بکاربایيش ئویـ وک من ، میسر جـ بهن ، دوای ئوی سالهای سا لناو میسردا هومدا زرین کبکموو و بـ گژ دساتدا بچینو ، بام پم کنکرانو ..ئستا ئوتا به دنیادا ئگم و گشت ئکم و بـ چرکیکیش کاربا نابت ..
سیم گا ئویه ، هر لناو میسردا بمننو و بردوام بن لـ ازی بوون بو بار و دخ .. چونک کـ نتوانن زرین به گژ ئو سیستم نادادپروردا بچنو و .. نیشتوانن وات جـ بن ، ئبـ بـ کیلایتی و سر شیی درژ بـ ژیانتان بدن)

سـ بـ سـ.. شیعـری / نوزاد بندی

دوو شت دزرا ،
حیزبکان نوتی ژر زوی و خککیش ئاوی ژر زوی …
دوومیان بـ نهنیین و
یکمیشیان بـ ئاشکرا ..

⋆ ⋆ ⋆

دوو هاجی نائاسایی ،
حیزب زوی بازرگانی و
خکیش استگیی و متمان ،
لـ کمپکانی ئوروپا ..
یکمیان بـ فرد دلار
دوومیان بـ گزنامی ئوروپایی ..

⋆ ⋆ ⋆

وامزانی هورک دایکرد ،
کچی پرژی ئاوشنی ژن بوو لـ بردگا بوو ،

بە دزی نەوتدزانەوە ،
یان بە ئەمری نەوتدزە ،
بیرکی ئاوکێشی لێدا و
خەتی دووەمی ئاویشی
بە بڕی سێ چارەک ، دزی ..
(کە ئەمەی دی ،
لێناکاو هەورەکە ڕایکرد ..)

⋆ ⋆ ⋆

دزیی بکەی ،
کەواتە
تۆ هەی ..

⋆ ⋆ ⋆
سەدان تۆنکەر نەوتی دزیی لێز ئەبن لەو سنووراندە ،
سەدان جۆگەلەی ئاوی ڕوون سەر ئەکەن بە ڕاست و چەپی ناو کەڕانا ،
..

⋆ ⋆ ⋆
زانیاری زیاترت ئەوێ ؟
جیاوازیی نێوان نەوت و ئاو ،
نەوت کاتێ دزرا ، وون ئەبێ
ئاو کە دزرا ، دەردەکەوێ ..

⋆ ⋆ ⋆
چەندین ڕۆژە،
هەموو عەلامات و ئەعرازەکانی بارینێ ،
بە ئاسمانی شارەکانماندا دیارن ،
بەس نابارێ ..
ڕەنگ وەکو من ،
سی چل ساڵە ،
هەموو عەلامات و ئەعرازەکانی کەچکردنم پێوە دیارە و
کەچی چەقیوم وەک دارە ..

⋆ ⋆ ⋆
ئەم تۆ بڵێی بارانەکەیشیان نەدزیبێ و
لەگەڵ کەمپانیایەکی ئەمانیی ،
گرێبەستی پێنجا زستانیان ئیمزا نەکردبێ ؟

کەف و تەمەکی بە ئەمە و ئاوە ڕوونکی بە ئەوان ..؟؟
ئاخر بە پەی گرەبەستی نەوتکەیش بوو ،
دوکەڵ و پیسبوون بە خەڵک و ..
نەوت و دەلاریش بە خەیان ..

⋆ ⋆ ⋆
ئەم دەسەڵات و میللەتە ،
هەژارەها جار ،
یەکتری تەڵاق ئەدەن ..و
کەچی هیچ کامیان
ماڵەکە جێ ناهێڵن ..
هەر پێکەوەن ..
ئەم پەیوەندییە ناشەرعییە،
نازانم چۆن
مامۆستاکانی ئاینیی ،
لەی بەدەنگن ؟ ..
چۆن مەلا بەشیر هیچ ناڵێ ؟

⋆ ⋆ ⋆
لە لاپەڕەی فەیسبووکەکەی
نوسی بووی ئیشی پتەڵەیەم ..
ووتم با شتێ دەربارەی
پتەڵە و پێکهاتەکانی
هاوکێشە و بەند و کارلێک و
توخمەکانی ، بچنمەوە ..
کە پیا گەڕام ،
هەمووی هەر تەوقە و مەجلیس و
جامانە و عەشرەت و ووزگی هەڵەژاوی سەر قایش بوو ..
جا بەم دەرکەوت
ئەم قەپەزە
لووتخوارە سەر قولکە جەوتە ..
فەی بە پێکهاتەکانی
پتەڵەوە نییە و تەنها
دزی نەوتە ..

⋆ ⋆ ⋆
زانیاریم پێیە ، نەتدیوە
پەم بۆ چەندە کەمپانیا و تاوەر و ڤێلات بەناوە ،

پت ئەم چند بەرمیل نەوت دزیوە لەم بگرە ناوە ..
پەم بە چند دەستت ئەوا ،
پت ئەم دابەستی حەوشی
چ حیزبکی ..
پت ئەم لە ناو ئاگری
دەزخا ،
لە چ بەشکی ..

* * *

ئەگەر مەکتەب کرایەوە و
پشووی دزیی موچەکانتان بایەوە ،
پەم باشە کەمێک وانی تازە – تازە زیادکەن بە لیستی وانەکان ..
گوناهن ، با لەوە زیاتر
بە داهاتوو ،
بە نان نەبن هەژارەکان ..
وەکو وانی :
چەن لە ماوی هەفتەیەکا ئەبی بە دز ؟
چەن لەگەڵ حیزبا ئەبیتە شەریکە دز ؟
چەن بە کەرسە ئەبیتە پسپۆڕ لە عیلمی فەڵە و تەڵەکە و درەدا ؟
چەن بە هیچ ئاوە تەڵە نابی ..
چەن ئەبی بە سپایدەرمان لە شەقامکانی ناوخەدا ؟
چەن گیرفانت بە زنجیری بیرە نەوتەکا ئەدوری ؟
چەن دەنگی خەڵکی هەژار و ساویلکە بەکاردەنی تا
ئەگەیتە باوەشی چەوری قەڵەوترین حیزبی ووڵات .. چەن دەلار
ئەهەنیتە بەر ،
وەک کوی حەملان و حەیدەر .. ؟؟
چەن فەری شانازیی ئەبی بە درۆ و خیانەتەوە ؟
چەن زەویی زەر گرانەکان ،
یەک یەک قوت ئەدەی وەک لوقم ؟
چەن دایئەمزرەنی پەڵە و شەقوشەن و باند و تاقم ؟
ئاسانترین ڕێگا بە شانازییکردن کەکاتە هەموو میللەتیش پت ئەڵێن
دز ..
چەن چەنی باج ئەخەیتە سەر دەسکە سوزە ، کە لە گوی جادەیەکا ،
ئەیفرۆشە پیرەمێردێکی سەد ساڵی نەخۆش و کز ؟
چەن نیوی وڵات بفرۆشی و ڕووت ڕەش نەبە وەک قەنارە ؟
چەن نەتەوە و دین و ئاڵا ،

بکی بە هەکاریی دزی ..و
تەزویریان کی یەک یەک ..فەقەر فەقەر ..
چەن چەرمی ووت هەند قایم بە شمشەری میسریی نەیبە ؟
چەن دەریایەک نەوت قوت بەیت و دەستیش لە خەک پانکەیتەوە و پەیان بەی : هەر چیم بەنە ، خوا نەیبە ….
هەتا دوایی ……..هتد ….

پەروەردە و شەش و نووسەر.. نەوزاد بەندی

– –

یەکەم :
کاتە نەخوەندەوارترین کەس ئەچەتە سەمونخانە و بچووکترین زوەمی لە ئەکرە ، کە نەرە بەییە ، ئەە : کاکە کاتی ئەمەیش بەنرخە ، ئەمەیش ئیش و کارمان هەیە ، ئەمەیش حەزمان لە چاوەوانیی نییە ، چ ەوو قایمییەکە کاتی ئەوانی تر بە خەت بقەزیتەوە ..
ئەم ەستانە ، هەموویان ەستەی تازەن ، یان ەاستتر بەین ەستەی شەشگەین و ..هەموو شەشەکان لەسەر ئەو پەنسیپانە ەئەنرەن ، یەکسانی و پاراستنی سنوورەکانی یەکتری و ..ئەرک و ماف بە هەمووان .. کەواتە ئەو زوەمە ەتینییە کە ەژانە لە بەردەم سەمونخانە و نانەواخانەکان ئەیبینین ، ئەبەتە قوتابخانەیەکی سەفەری و وانەکانی شەش و مرەڤایەتیی فەری مرەڤەکان ئەکات .. بە جەرەکی تر بیریان پە ئەکاتەوە و ..ئەیانکاتە خاوەنی گوتاری تازە و زاراوەی تازە بە نمونە نوسەرەکی شەشگە و یەکسانخوازی وەک مەکسیم گەرکی و ..سەرکردەیەکی وەک چە ڤارا ، خەکی کرەکار و سادە بوون و زوەم پەروەردەی کردن .. هەر بەیە ئەو کەمەگایانەی کە لە زوەم و نادادیدا نوقوم بوون ، پەویستیان بە دەستە و تاقم و ەکخراوی پەروەردەیی نییە ، چونکە ئەوان بە زوەم و زەر پەروەردە کراون و هەموو وانەکانی شەش فەر بوون تەنها پەویستیان بە سەرکردەیەکە ، پەشەوییان بکات ..
لەبەر ئەوە لە کەمەگا ئەشکەنجەدراوە ژەرچەپەکەکاندا ، ئەو دەستە

و تاقمانی کە لە ژەر پەردەی پەروەردە کردنی کەمەگادا خەیان ناساندووە ، ئەوانە دوکانداری سیاسین و درەژە بە ئەشکەنجەدان و کەیلەکردنی کەمەگا ئەدەن بەرامبەر بودجە و پارەیەکی زەر ، کە لەی ئەخەن و پەی ائەبوەرن .

دووەم :
گەورەترین سوکایەتیکردن بە شاعیرەک ئەوەیە پەی بووترەت : (شیعرەکی خەتمان بە بخوەنەرەوە) چونکە ئەرکی شاعیر نووسینی شیعرە و ..ئەرکی کەمەگایش خوەندنەوەیەتی ..ەاست نییە بە سەرتاشەک بەیت ، ئادەی سەری خەتمان بە بتاشە ..
کەمەگایەک خەی تاقەتی خوەندنەوەی کتەبی نەبە ، کارەساتەکی گەورەیە بەی کتەبی بە بخوەنیتەوە .. لەویش کارەساتبارتر ئەوەیە بەیت بە کەمانچە و فلوتەوە بەی بخوەنیتەوە ، بە ئەوەی شیعرەکە ئەگەر بەنساردەکی هەبە ، بە حوکمی کەمانچە و فلوتەکە ، کەم بەتەوە و جەنابیان قەزیان نەیەتەوە و بەیان قوت بدرە ..
لە بیرمە ئەچووین بە کەە شیعرییەکانی مەربەد لەبەر نزار قەبانی کە شیعرەکانی ئەخوەندەوە ، وەک گیانەوەرەکی سەرک ئەهاتە بەرچاوم کە خەی شین و مەر کردبەوە تا خەکی گوەی لەبگرن و گرنگی پەبدەن و نەمامەکانی شەشیان تیا بەوەنە ، سەرباری ئەویش کاتە بە تەنزەوە ەخنەی لە دیکتاتەر و کەمەگا ئەگرت ،خەکەکە پەی پەئەکەنین ، ئەوە گەورەترین ئازاری منی ئەدا .. کاتە ئەمبینی کوە و کچە عاشقەکان ، بە ئەوەی بە یەکتری دەربخەن کە ەشنبیرن ، لەو کەانەدا دانیشتبوون بە بە گرنگیدان ، سەیری ئەو سەرکە ەشنبیرییەیان ئەکرد ، کە لە ەاستیدا ئەوان هاتبوون لەگەە خەشەویستەکانیاندا دانیشن و بەنیان بکەن ، نەک گوەبگرن لە شیعرەکانی نزار ..چونکە ئەگەر ئەوان شیعر دەست بوونایە ، ئەبوو بیانزانیایە چەندین شەو تا بەیانی نزار نەخەوتووە و خەریکی نوسینی شیعرەکانی بووە ، ئەستا بەچی ئەرکی خوەندنەوەکەیشی ئەخەنە ئەستەی خەیەوە ؟؟
کارەساتەکە لەوەدایە ئەستا شاعیران و تەنانەت چیرەکنووسانیش دەن بەرهەمەکانی خەیان بە ئاوازی مەسیقاوە ئەخوەننەوە و بەاوی ئەکەنەوە بەکو ئەوە خوایە خوەنەرە بەتاقەتەکان گوەی لەبگرن ..
بەوا ناکەم لە هیچ کومەگایەکا ئەوەندەی کومەگای ئەمە سوکایەتی بە کتەب و نووسەران کرابە .. لە بەناوبانگترین پەگە ئەدەبییەکانماندا ، باشترین نوسین و نووسەرەکان ، بە بەرامبەر خەیان ماندوو ئەکەن و ئەنووسن ، لە دوای ئەوە فیەدی باری سەرنجی میللەتەکی 40 ملیەن کەسی ، سفرە .. واتە سفر باری سەرنج ..واتا

هیچ کەس نەیخوێندەوە ، خویندبەتیشیەوە هیچ کاردانەوە و باری سەرنجێکی لەلا دروست نەکردووە .. ئەوە بۆ ئەی من کارساتێکی گەورەیە کە ئەمە یەخێی بە نووسەران و کتێبکانیان گرتووە ، کار گەیشتۆتە ئەوەی نووسەرکانمان کاتێ کتێب چاپ ئەکەن ، وەک شکراو خواردنەوە و پاشتڵانێ ، خزم و دەستکانیان بانگ ئەکەن و کتێبکانیان بە خۆایی دابەش ئەکەن بەکو لەگەڵ بیبسی و پاقلاوەدا ، نەختێ گوێیان لێبگرن کە بزانن چییان نوسیوە..
ولیەم سارۆیان ئەڵێ ، ئەوەی ئێنووسم ئەگەر تەنها خۆزانکەم بیخوێنتەوە ، بەسە.. زیاترم ناوێت، ئیتر پەویست ناکا نوسینکانتان ئارایشت بدەن و شیرینی و هەڵیان بە بگرن، ئەوە هەم خۆتاندنی خەڵکە و هەم بە ڕێزیەوە بڕامبەر نووسین
بەڵام من لەوە سەیرترم بەسەردا هات ، لەو ماوەیەدا هاوڕێیەکم بینی کە بە هەندە هەکاری سیاسیی و نەخشیەوە ، خوێندنی زانکۆی کوتە سانانی پیریەوە ، واتا دوای 40 ساڵیی .. پێی ووتم : (ئەستا لە بەشی کوردی زانکۆی سلێمانیی ئەخوێنم و حەزم لێیە دەربارەی تە بنووسم و توێژینەوەکەم لەسەر تە بێت ، چونکە بۆ ڕاستی تە لە نووسەر و شاعیرە پشت گوێخراوەکانیت)
نایشارمەوە ، دەم بەو هەستە جوانەی زۆر خۆش بوو ، جێی شانازیە برادەرێک دوای ئەو هەموو ساڵە ، بیری تێ کەوتبێتەوە و ..تە بکاتە شاعیری هەڵبژاردەی خۆی بە توێژینەوەی زانکۆ و لەو کومەڵگا ئەکادیمییەدا بتناسێنێ و باسی ئەویان بە بکات کە شاعیر هەیە لە بیر کراوە یان پاشکەوت کراوە ..
زۆر سوپاسم کرد و ..پێم ووت پەویستت بە هەر دەستنوس و بڕوانامەکمە بێت ئامادە ئەکەم ، هەتا توێژینەوەکەت تەواو ئەکەیت ..
بەڵام توشی شک بووم کە ووتی : نا .. من ناینووسم ..!!
خۆت بینووسە .. خۆت لە هەموو کەس زیاتر لە خۆت و بڕوانامەکانت شارەزاتریت !!!
ووتم : یەعنی چۆن ؟ خەم وەسفی خەم بکەم و ..خەم باسی لە یادکردنی خەم بکەم و.. بە خەم بڵێم : شاعیری لەیاد کراوی گەلەکەمان ؟؟!!
تۆمەز ئەم برادەرە خۆریکی ئیشی دارتاشییە و تاقەتی نوسینی توێژینەوەی نییە و ..ئەیەوێ بە بردەک شاعیرێک و دوو چۆلەکە بکوژێت ، هەم دڵی من خۆش بکات ، هەم ئیشی دارتاشییەکەیشی ڕانەوستێ و .. هەم توێژینەوەیەکی بە ماندوو بوونیشی دەست بکەوێ !.

خەلکی کوردوستان تەمبەلن!.. نەوزاد بەندی

لە کۆتاییەکدا بەم دەرکەوت ئەم میللەتە بەهەی تەمەڵی و خەوخەشیەکەوەیەتی وا ناچێتە سەر شەقام ، ئەوەتا دوای ئەوەی سەمانگ موچەیان لە بەی ، جا لە دەڤەری سەوزدا خەی کوشت ، سەعات و نیوەک هاتە سەرشەقام !! .. من دەنیام ئەم میللەتە شفتە بووایە قبوڵی نەدەکرد ئەمدیواودیوی بکەی ، لایەکی ئەسووتا و لایەکی کاڵ ئەبوو ..وەک چەن دەڤەرەکی زەرد و پاییزە و ..دەڤەرەکەی تری کەسک و بەهارە ، ئاخر توخوا شتی وا ئەبە ؟ بەڵێ ئەبە ..
منالی تەمەڵتان دیوە بەیانیان سەد بەهانە دەنێتەوە بە ئەوەی نەچێ بە قوتابخانە ، بەخوا بابە سەرم ئەشە ، لووتم گیراوە ، نەخەشم ، شەو تا بەیانی خەوم لە نەکەوتووە ، سکم ئەشە …با پێنج دەقەی تر بنووم ، ئەم میللەتە تەمەڵیش بە هەمان شەویە ، سەیر ئەکەیت شەڵەی غەزە و ئیسرائیلە ، ئەڵێ : خەتای غەزەیە ، ئەو دەستپەشخەریی کردووە .. یان ئەڵێ کە ئەنفال و کیمیاباران کراین ، جەماعەتی غەزە چییان بە کردین ؟ ..ئەی مولازم موحسین فەڵەستینیی نەبوو ؟!!
لە کاتێکدا ئەمانە خەیشیان لە کاتی کیمیایی و ئەنفالکەدا خەریکی کەیف و سەفای خەیان بوون ، تەنانەت لە شاری سلەمانیدا خانوویان نەدەدا بە کرێ بە هەڵەبجەیی و گەرمیانییەکان پەیان ئەووتن قەدەغەیە و سەربگەبەندن ..! .. ئینجا باسی مولازم موحسین ئەکا ، کەچی باسی جاش و تەواری و مستەشارە کوردەکان ناکا کە بەشداریی ئاستەوخەیان کرد لە سەرخستنی ئەنفالدا ، بەو حیسابەی ئەوان بە مادام فەوجە خائینمان هەیە ، ئیتر کورد هەمووی خائینە و ئەبە وەک غەزە جینۆسایدبکرێ ..
باشە کاکە ، وا خەڵکی غەزە دوژمنی باوک و باپیرمانن ، ئەی بۆچی خەیشاندانە ناکەن بە پشتگیریی جولەکەکان کە سەدەهایان لە کوژراوە و لە گیراوە و بە سەر و شوێن کراوە ؟
لەردا ئیتر نازانن چی بڵێن ، بە پرخەیەک وەڵامت دەدەنەوە ..
ئەنگە بڵێم تاکە قسەی نەچیرڤان بارزانییە کە بە دەم بە ، ئەوە بوو کە کاتێ نێرە پەستی سەرکۆزیرانی بوو ، ووتی : (خەڵکی کوردوستان تەمبەڵن) وابزانم بە زمانی فارسیش بیووتایە هەر وا

دەرئەچوو ..بە ڕاستی وەسفەکی جوانی بە کرد ..
جاران کە منا بووین و تەمەیی ئەیگرتین و لەی ئەخوتین ، بانگیان ئەکردین هەستە برنج و گۆشتە ، وەڵاممان نەدەدانەوە ..بە حیساب خەوتووین و ئاگامان لە نییە ، کە عەسریش لە برساندا لە خەو ڕائەپەین ، ناچاری شلەی سارد و سە و بنکەی بنی مەنجەڵەکە ئەبووینەوە و وەک هار ئەمانخوارد ..
ئە میللەتیش ئەگەر لە پرخەی خەودا نییە ، کە یەک ڕۆژ موچە دوا ئەکەوە ، قورتمی ئەو دەسەڵاتە ئەگرم و پەژە حیزبی و باڵەخانەکانی ڕائەگرم .. نەک دوای سە مانگ بە موچەیی ، ئینجا سەعات و نیوەک جادەیەک بگرن و دوای ئەوە بە ناو پەخفەکانیان بگەڕێنەوە .. ئەمە مەدالیای خەپیشاندانە نەک خەپیشاندان خەی ..بەواتان بە دەسەڵاتداران ئەوەندە پەکەنینیان بەم خەپیشاندانانە دەت ئەگەر بەلایانەوە عەیب نەبووایە ، ئەیانووت دانەیەکی تریش بکەن پەخفەکانتان عایدی ئەمەیە ..

ـــوەنەکە ناوەڕاستی لەندەنە ، ئەمە ، ئینگلیزەکان خەپیشاندان ئەکەن لە دژی کەمەکوژیی خەکی غەزە بە چەکی کەکوژی جولەکە و ئەمریکا ـــــ

پیرەمـــرد و دەریـــای خـــوێن.. شیعری نەوزاد بەندی

پیرەمەردی ئاخر شـــــــــــــەڕ
سووتاندی ووشکایی و تەڕ
دەزەخی تاهەتایـــــــــــــــــی
زامن کرد ، ڕۆژی مەحشەر

پیرەمەردی منا ـــــــــــــــــــکوژ
ژنکوژ ..پیرکوژ و خوێنمژ
لە دادگای ئیلاهـــــــــــــــــیدا
دار و بەردت دەـــــــــــــنە دژ

پیرەمەردی خـــــــفاو

خو□نی لا بوو□ ب□ئاو
ئاوی ل□ خ□□ک ب□یـو□ ،
ه□ی□ فرم□سک و خو□ناو

ع□راقت خست□ س□ر پل□ـــــت
ئ□یدز□ ه□رچی بو□ـــــــــــت
پار□ی ن□وت د□ست ب□س□ر□
لای پیر□ی ش□□انیی شـــــ□ت

د□س□□ات ب□ ئ□ست□ی ووردی
پ□ی ئ□ووت : د□ستی کوردی
ت□ح□و ل□م د□ستی کـــــــورد□!
ئ□و□یشی ن□ئ□برا ، بـــــــــردی

زو□ناکانی لای خ□مـــــــــــــــان
پ□یان ئ□ووت د□ستی کوردان!
زو□نا ل□ پ□ا گـــــــــــــــــــــــــیرا
ن□وت و نانیشـــــــــــــی د□□ان

Nawzad Bandy

دوو د□□.. شیعری ن□وزاد ب□ندی

ـــد□□ی ی□ک□م ـــــ

ک□ نازانم ب□ گ□□اوی

ک□ نازانم ب□ □□نجاوی ..

ک□ دیارنیی□ ، ب□ج□ماوی .. ؟ ت□کشکاوی ..

د□رکراوی …؟

یان ل□ پ□ست□کی با□ادا دانراوی ..

ک□ یاساغ ب□

لەگەڵ شاعیر و ماعیرا

قسە بکەی بە ئاشکاویی ..؟

لە کەسپەکی سیاسیدا ،

دیل و دەست بەسەرکراوی ..؟

لە شەڕەکی عەشایەریی

کە ئارایشتیان کردووە و

بەتە کەیسی سەسیال یان کەمەڵایەتیی ،

بەند کراوی .. ؟؟

گرنگ نییە هیچ کامەکیان

گرنگ ئەوەیە تە ماوی …

با وەک خەی بە ، چاوەوانی ..

دەربارەی من با نەزانی ..

گرنگ نییە

واهیمەی قوە .. بەچوون ..ەچوون

یان چاو و ئاو ..

چیت بە دەرکەوتووە لە ناکاو ..

گرنگ ئەوەیە تە ماوی ..

شار نەیمەنە ئاو و موچەی

تاریک دابە گەشە و کوچەی ..

گرنگ نییە هیچ کامەکیان ،

گرنگ ئەوەیە تە ماوی

گرنگ نییە قسە بکەی ..

حاڵ و هەواڵم بپرسی ..

جۆرن بۆوا بۆ تاساویی ..

دڵ هەر ئیش کا بۆ شکاویی ..

فرمێسک ئیش کا بۆ تکاویی ..

پیریی تا بێ ، تیری زیاتر با لێلاویی ..

زانکۆ تا بێ دوورتر کەوتەوە

جارێ لە جارێکیان …

بە جۆرێ مەحاڵ بێ چاوم

بکەوێتەوە بە چاوی ..

گرنگ نییە هیچ کامێکیان ..

گرنگ ئەوەیە تۆ ماوی ...،

ـــــدێی دووەم ـــ

ئەو شەوانەی باران ئەبارێ ،

من ناووم ..

بە دیارییەوە ئەشک ئەگرم ..

نەک دڵۆپێک زامدار بێ و

پەویستی بە فریاگوزاری خەرابێ ..

نەک ئاوازەکەی ڕاگرێ کە ببینێ هەموو خەوتون ، کەس گوێ ناگرێ ..

نەک کەمێک دڵۆپ برسیان بێ و

کەس نەبێ تیکۆ نانێکیان بێ حازر کا ..

نەک هەندێکیان سەرمایان بێ و

کەس نەبێ چایەکی گەرم و

بەتانییەکیان بە بەنە ..

نەک کەمەە دەپە لە هەورەگرمە،

یاخی بن و ..

پەویستیان بە یارمەتی بە ..

⋆ ⋆ ⋆

لە شەوەکی پە لە بەن و

بەرامەی خاک ..

پە لە ئاواز ..

ئەبە سودی خەوتن چی بە ؟

ببەخشە، من بە سەرەکت نازانم.. شیعری/ نەوزاد بەندی

لە شارەکایت ،
کارەبای تیا نییە و
لە هەموو جەیەکیش زیاتر ،
خەەکی بە کارەبا ئەمرن..
شەقامەکی تەدا نیە لە سەد لاوە
بەبەەی پشتی نەشکابە و
لە هەموو جەیەکیش زیاتر
خەەکی ئەتەمبیل لە ئەخوەن ..
تەیش هەر ەەژەی ،
بە کەتنەکی تازەو دەردەکەویت و ..
ئەیشتەو پەت بەەم سەرەک ؟
کەی لە پەستی سەرەکایەتیی تەر ئەخەی ؟
ئەمە دەمەکە لە پەستی

هاووەاتیبوون تەر بووین و ..
□□حمەت ئەنەرین بە ئەوەی
کە زوو سەری خەی
هەگرت و □□ی ..
کەی لە چاکەت و بەینباخ
پەست ئەبیت و
لە تی شەرتەکا ، نەفەس
بە هەردوو بن باەت ئەدەی ؟
بە غەبغەبەی سوور هەگەاو
بە هەردوو بنەانت ئەدەی ؟
ئەمە دەمەکە چاکەت و
بەینباخمان سەد جار بە نەفرەت کردووە ..
ئەمە دەمەکە هەر کەسە بەم هاوینە ،
لە قات و بەینباخایە ،
لەلامان وەکو دارتووە
لەلامان وەکو مردووە ..
⋆ ⋆ ⋆
بەزار نەبووی
لە دەرکەوتنی □□ژانەت
لەسەر شاشەی □□ژنامە و
لاپەی تی ڤی ؟
بەزار نەبووی لە هەی گەورەی سیاسی و ..
□□زمانی و ..
هەوەراندنی
پە و باە و
موچە و ماە و
وەزع و حاەی هاووەاتیی ؟
بەزار نەبووی لە هەزار جار
کوشتن و
دیسان کوشتن و
کوشتن و دیسان کوشتنەوەی
مەگەلە بەجگە لە لاتیی
نەیدیوە ساەکی هاتیی ؟
بەزار نەبووی ،
لە ملیەنەها کەمەنتی پە لە جنەو ؟
لە هەزارەها پەتپەتەن ..
لە هەزارەها خەتخەتەن ؟

★ ★ ★

بزار نابن ..
سد سای تر ، بزار نابن ..
نی لی زرابی نوت و غاز ..
نی به دنم خاک فاندن ..
نی لی لاسایی دیکتاترکانی مژوو ..
کی ووشک بوونوی و با بردنی وکو مروو ،
هیچ فر نابن …
بزار نابن ..
هزار سای تر همژن ،
داهاتووی میللتکی خر ندیو ..
بیکوژن ییی گلکی
لوتی هیی دتزیو ..
بزار نابن ،
ملینی سای تریش ،
لی تکدانی گوزران و
ئدب و هونر و جوانی ..
ترنابن و ..بزارنابن ..لی ورانکردنی ئاودانیی ..
تر نابن و بزار نابن ،
لی سرهگرتنی سدان هزار گنجی خمبار و دشکاو ..
لی خنکانی سدهایان ..
له خی کوشتنی سدان لاو ..
★ ★ ★

بام ئمی زر بزار بووین ..
بزار بووین لی زاراوکانی دسات ..دستی ..ئنجومن ..کمپانیا .. حیزب .. تاوری چی و هی ..
شانی ..خانی .. بزووتنوی ..
یکخر ..ابر ..
بزار بووین لی ناوکانی حوکمت ..کابینی .. بودجی .. سروود ..پژی ..
هوای قی بی پلی ..
لی ناوی سرک ..
لی پشگری فخامت ..
لی پاشگری خوا بیهی ..
لی کادر و .. لی ئندام و ..

چالاکوان و پ□رل□مانتار ..
ل□ ک□نا□ و ب□ژ□ر و □اگ□یاندن ..
ل□ گومرک و ل□ ن□وت..ل□ غاز ..
ل□ ووش□ی خا□ی سنووریی ..
س□رکردای□تی.. ل□ و□زیر ..
ل□ ه□□بژاردن ..
ل□ دروشمی بریق□دار ..
ب□زاربووین و ئ□□ش□ین□و□ ،
ب□ بینینی لاندکر□ز□ر ..
ڤ□لا ..ل□گزس ..
تاو□ر ..م□□ .. ملی□نان د□لار ..
ل□ ش□□ی پارتی و ی□ک□تی
ل□ ش□□ی س□فی و س□ل□فی ..
ل□ ش□□□ با□ ..
ب□زار بووین ل□ ه□موو شت□ ..
ه□مووی ه□□گرن ب□خ□تان ..
ب□□ام توخوا ک□ی ت□ر ئ□بن ؟
چ سا□□ ئینت□لا ئ□ک□ن ؟
ک□ی ئ□□□ن□ ه□وای خ□تان و □ا ئ□ک□ن ؟
ب□□ام
ه□رچی س□رو□تی دنیای□ ،
هی ئ□و□ ب□ ،
ن□ ت□ر ئ□بن
ن□ ب□ س□ر□کتان ئ□زانین ..
گ□ر □□ژان□ پ□نجا نووس□ریش تیر□ر ک□ن ..
ش□ق ل□ س□ری خو□ندکار ه□□د□ن ..
ما م□ستا بک□ن ب□ فتب□□ ..
ه□ر ب□ س□ر□کتان نازانین ..
ه□رچی ئ□□ماسی دنیای□ ،
ب□ گ□ردنی م□ین□کانتان□و□ ب□،
ک□سمان پ□یان نا□□ین خاتوون ..
ه□رچی سوپای دنیا ه□ی□ ،
ل□ چوار د□ورتان ئ□شکگر بن ،
ش□و□ ب□ ئارامیی نانوون ..
چونک□ ئ□زانن ..
چاک ئ□زانن ،
ن□ک ه□ر میلل□ت ،

درخت و بردیش
بزار بوون ..
ناچارم دیسان پرسیار کم ،
کی بزار ئبن ،
لە سفتە دلاری دزراو
لە شتنی خونی دیل ..
دزینی موچی فرمانبر ..
اگرتنی ووووی ئدب و هونر ..
فرشتنی ووشت و دین ..
خاک ..
هیوا ..
ئاوات ..
زانست ..
ئاا ..
کورد ..
زمان ..
شرف ..
کرامت ..

ئاگـــــــــادارکردنویک بە مامستایان.. نوزاد بەندی

دساتی کوردیی لسای 1992 تا ئستا بایکتی میللتی کردوو و ..خریکی پژ و مە و ڤلا و تاورکانی خیان و خزانکانیان لە درو و ناووی واتدا ..
ئمیش بداخو ! لجیاتی ئو دساتە بگین ، هستاوین لاسایی ئو ئکینو و .. قوتابخانە میللییکان بایکت ئکین و خریکی وانە ووتنوین لە قوتابخانە ئهلییکاندا کە منای برپرس و دست یشتووکانی تدا دخونن ..
بە استی دسات هیوایتیی ئم جر سیستمی خوندنیە ، خوندن بە منای برپرس و دومەندکان و .. نخوندوارییش بە منای بە لایەن و هژارکان ..

ئینجا لە هەموو دنیادا کاتێ کەمێک خێک مان دەگرن ، دوای چەند هەژێک ئەگەر بزانن بایکۆتکەیان کار ناکاتە سەر دەسەلات ، بایکۆتکەکە ئەگەڵن بە جۆری تر کە کار بکاتە سەر دەسەلات و ئاڵاستەکانی پێ بگۆڕێت ، کەچی لای خەمان بایکۆتی مامۆستایان نەک هەر کاریگەریی نییە بە سەر دەسەلات و بڕیارەکانی ، بگرە خۆشی دەدات و گەز گەز باڵای پێ دەکات ، کەچی بە داخەوە لەسەر هەمان بایکوت و هەمان خۆشەدانی دەسەلات بەردەوامین .
کاتێ شارەکانی هەرێشیما و ناگازاکی لە یابان دووچاری هەرشی چەکی ناوکیی بوونەوە ، پێسەی خوێندن نەوەستا ..سەدام حسێن بە سەدام حسێنیی خۆیەوە لەو هەموو شێوە وێرانکارانەیدا ، نیهەشت پێسەی خوێندن ڕاوەستێت ، چونکە وەستاندنی پێسەی خوێندن واتا گیانەوە بە چاخی بەردین و ژیانی ئاشکەوت ..
خۆ وەستاندنی پێسەی خوێندنی هەزاران و .. بەردەوامیی پێسەی خوێندنی کوڕە مەسئول و دەستەشتووان ، ئەمەیان نەک هەر گیانەوەیە بە ئاشکەوت ، بەڵکو تەخکردنەوەی پێسەی هەگەزپەرستیی و چینایەتییشە ..
من دڵنیام مامۆستایان لە بایکۆتکەیاندا مەبەستیان لە زەبرگەیاندنە بە دەسەلات نەک قوتابی هەژار و نەدار ، بەڵام ڕاستییەکە بەوجۆرە کەوتۆتەوە ، بۆیە دەسەلات خۆی لە کردووە بە کەڵکی شەربەت و بە کەمالی ئیسراحەتەوە چێژ لەو حاڵەتە ترسناکە وەردەگرێ کە تیایدا میللەت خۆی سزای خۆی ئەدات ..هەتا کوێی هەژار و بەلایەنیش نەخوێندەوارتر بکرێت ، دەسەلات بەهەزتر و ملئەستوورتر ئەبێ و .. سبەینێ خەڵکێکی زیاتری دەستئەکەوێ بیانکا بە چەکدار و بە مەرامەکانی خۆی بکاریان بێنێ ..
هیوادارم مامۆستایان ئەو ڕاستییە تاڵ و تفتە بزانن ..بەڵێن قوتابخانەکان بکەنەوە و .. لە دوای وانەکان ، ناوەڕاستی شارەکان و چەگا سەرەکییەکان بتەنن و خۆپیشاندان بکەن ..

(وێنەکە پەڵەکی خوێندنە لە شاری هەرێشیما دوای ئاوەی بە چەکی ناوکیی وێران کرا)

کۆمەگای سەیر و سەمەرە.. نەوزاد بەندی

لە هەر میللەتێکدا ، لە هەر زەمان و مەکان و سیستەمێکدا ، ئەگەر سە کەسی ئیسلامی و کۆمۆنیست و بەرژوا لە ژوورێکدا بمێنن بکەیت ، ئەوا بە شک ، یەکێکیان ئەبێتە وەزیر .. قەتە وعامی یەکێکیان ئەکەن بەناو لای خەمان ، کەسایەتیمان هەیە کوردە مەلایە و خەی کۆمۆنیست بوون و ئێستایش یەکێکە لە بەرژوا دیارەکان …لەوێش سەیرتر ئەوەیە ، ئیسلامەکان و کۆمۆنیستەکان و بەرژواکانیش هەزمکی زەریان بەی هەیە و هەریەکەیان شانازی بە پارچەیەکیەوە ئەکەن ..

لە هەموو میللەتێکدا ، لە هەر زەمان و مەکان و سیستەمێکدا ، زانست شتێکی پیرۆز بووە و ..چەندەها زانا و دانا ، بە خۆایی وانیان بە شاگردەکانیان وتووە لە سەکراتەوە هەتاکو نەجمەدین مەلا .. لە دانتیەوە هەتا عەبدولکەریمی مودەریس .. بە پێچەوانەوە ، ئەم زانا و دانایانە لەکاتی هەبوونی هەر دەسەاتێکی زاەمدا ، بە چەند و چون هووبەووی بوونەتەوە و خوێنی خەیان کردەتە کاسەوە ، لە تەماس مەرەوە هەتاکو دەشاد مەریوانی .. لە گوسورخویەوە هەتاکو گابریەل گارسیا لەرکا …بەناو ئەمە زانا و داناکانی لای خەمان ، بە فرەشتن و هەاجکردنی داهات و خاکی کوردستان باکیان نییە و مویەک لە سمەیان ناجوڵێتەوە ، کەچی کاتێ موچەکەیان دوا دەکەوێ ، واز لە وانە ووتنەوە دەنن و شاگردەکانیان دەنێرنەوە ماەوە ، ئەمە ناو دەنێن خەبات دژی دەسەاتی زاەم ..لە کاتێکدا هەتا هووەوی زانست و زانیاریی زیاتر هاوستێ ،ملی دەسەاتی زاەم ئەستوورتر ئەبێ و ..هەتا نەخوێندەواریی زیاتر بەاو بێتەوە ، کەیلایەتیی خراتر بەاو دەبێتەوە ..

لەوێش سەیرتر زەرینەی کۆمەگا ئەم هاوستاندنی پەسەی خوێندنە بە خەبات ئەزانن و لایان وایە بە هەیەوە پشتی دەسەاتی زاەم ئەشکێ …

لە هەموو زەمان و مەکان و سیستەمێکدا ،خەکێک هەن تایبەتن و گەانکاریی دروست دەکەن .. ئەمانە ژیانی خەیان ئەفەوتێنن ، لە پێناوی هوشیارکردنەوەی کۆمەگادا ، لە بەرامبەردا ئەو خەکە تایبەتە ئەچنە ناو دە و ناخی کۆمەگاوە و هەموان شانازیی پێوە دەکەن ، قسەکانیان وەک بەرنامەی ژیان تەماشا ئەکەن ..لە نازم حیکمەتەوە هەتا نیسەن ماندەلا .. لە چە قارا وە هەتا ەبن هود .. بەناو لای خەمان ئەوانەی لە پێناوی کۆمەگادا خەیان ئەفەوتێنن ،

نیوەی کۆمەڵگا جنۆسی پێ دەدەن و ..نیوەکەی تریش هیچ ڕا و بوچوونێکیان دەربارەیان نییە ..ئاخر بۆیە لە نالی و حاجی قادری کۆیەوە هەتا تەفیق وەهبی و ئیبراهیم ئەمین باڵدار لە غوربەتدا گیانیان سپارد ..
لە هەمووی سەیر و سەمەرەتر ئەوەیە ،میللەتێک ئەوەندە سەیر و سەمەرە بێت و ..ددانیشی پیا نەنێت کە میللەتێکی سەیر و سەمەرەیە و . . مەش میوانی نەبێ .

ـــ نەوزاد بەندی

مردن بە ترش و خۆی ووردەوە..

نەوزاد بەندی

ئەم بە دوای مردنا ئەگەڕین ،
یان ئەو بە دوای ئەمدا ئەگەڕێ ؟
(دیار نییە..)
ئەو ئەم ئەدزێتەوە
یان ئەم ئەو ئەدزینەوە ؟
(دیار نییە ..)
ئەم خەمان لەو شاردەتەوە ،
یان ئەو خەی لە ئەم شاردەتەوە ؟
(دیار نییە ..)
ئەم لە دەست ئەو ڕا ئەکەین ،
یان ئەو لە دەست ئەم ڕائەکا ؟
(دیار نییە ..)
ئەو ئەم ڕزگار ئەکا
یان ئەم ئەو ڕزگار ئەکەین ؟
(دیارە ..
ئەو ئەم ڕزگار ئەکا)

⋆ ⋆ ⋆
عەراقییەکان ،

تاک میللتن ،
لە کاتی ژیانیشدا ، مردوون ..
گەورەترین گەستانی دنیا ،
لە عەراقە و
بچووکترین هەلی ژیان ،
هەر لە عەراقە ..

★ ★ ★

هەکاری مردنی بە کەمەی عەراقییەکان بە ئەو ئەگەتەو ،
چەند کەسک هەموو هەکارەکانی ژیانییان دزیو ..

★ ★ ~★

ئەوەی لە عەراق ەاکا ، ناگەتەو ..
مەگەر تەک چووبە ..
یان خزمی ئەوانە بە ،
کە هەموو هەکارەکانی ژیانیان دزیو ..

★ ★ ★

ژیان لە عەراق ،
بریتیە لە خواردنی برنج و شلە و زاوزە ..

★ ★ ★

هەر کەسە پرسیاری هەیە ،
با پرسیار کا ..

★ ★ ★

لە ەژەکی مەژووییدا نوسراوە ،
ئەو ەژەی مامەستای باکوری عەراق ،
دوای سە مانگ ،
ئیحتیمالە دوو سەعاتەکی تر ،
موچەی مانگی 7 وەربگرن

(وەنەکە 118 ساە پەش ئەستایە ، شاری مانهاتن ی ئەمەریکا ..ئەوسا نە دوو تاوەری بازرگانیی جیهانیی تەدا دروست کرابوو ، نە ئوسامەی کوەی لادن هەشتا لە دایک بوو بوو)

بە بە جیاوازیی.. شیعری نەوزاد بەندی

هەموومان گریانە قەرزارین ..

هەموومان بارانە قەرزارمانە

★ ★ ★

جاران ماسیحە و عەلاگەی خۆ نەبوون ،

کەچی شار زەر پاکتر بوو ..

★ ★ ★

جاران کرێکارە ، پۆلیسە ،

حەوت کوە و سێ کچی ،

لە سەرەتایەوە تا زانکۆیان تەواو ئەکرد بە خۆایی ..

هەرکەسە ئەچووە نەخۆشخانە ،

بە پێنجا فلس ،

پزیشکی پسپۆڕ ئەیبینی ..

فەحسی خوێن و

سێ چوار دەرمانی وەرئەگرت ..

شتێ نەبوو بە ناوی خوێندنی ئەهلی ..

شتێ نەبوو ناوی خەستەخانەی ئەهلی ..

ئەوسا ووڵات هی هەمووان بوو ..

مافیاکانیش لە سیخوڕخانەکانی ئەو دیو سنوور ..

خەیان ئەلەسایەو و
چەندیان ئەکرد
نەئەگەیشتە ئاوایی
دەنگی لووڕە لوور

★ ★ ★

جاران زەرینە تەنها لە بەنەکاندا گەشتیان ئەخوارد ،
بەهام شار پڕ پڕ بوو لە شەر ..

★ ★ ★

جاران تاک و تەرا قوتابخانە هەبوو ،
بەهام هەشنبیری وامان تیا هەئەکەوت ،
بەگانەیش دەستی بە ئەگرت بە سنگەوە ..

★ ★ ★

جاران بازاڕی دەلار و عەلەو و پەشانگای نەو دەوەتیی نەبوون ،
کەچی هیچ کەس پارە پەرست و
برسی و چاوچنۆک نەبوو ..

★ ★ ★

جاران یەک حیزبی نیشتمانی و ئاینییمان نەبوو ،
بەهام خەڵکی ئەوەندە نیشتمانپەروەر بوو
ئەوەندە ئاین پەروەر بوو ،
نەبووە و نابەتەوە ..

★ ★ ★

جاران بە دەگمەن کەشکەکت ئەبینی ،

بەڵام کەسکت نەئەبینی بکەوزەتەوە ..

هەمووان شایان بە سەپان ئاندەگرت ..

★ ★ ★

جاران دەرسی دینی و .. تۆژەری کەمەڵایەتی و .. تۆژەری دەروونیی نەبوون ،

بەڵام هیچ کێشەیکی دینی و

هیچ کێشەیکی کەمەڵایەتی و

هیچ کێشەیکی دەروونیت نەدەبینی ..

★ ★ ★

جاران خەڵک لە کانی و ئووبار و مەرکانە ئاویان ئەخواردەوە ،

کەچی نە شەرپەنجەی گەدە هەبوو ..

نە کیسە ئاویەکان ..

نە ئەچ پایلەری ..

نە ئەنتامیبا ..

نە جیاردیا ..

نە ئەچ نانا ..

★ ★ ★

جاران لەو شارەدا تەنها دوو دەرمانخانە هەبوون ،

کەچی بە دەگمەن نەخۆشکت ئەدی …

★ ★ ★

جاران ئەو شارە ،

سە چوار ئوتومبێلی تێدا بوو ،

کەچی هیچ کەس لە دەوام دوا نەئەکەوت ..

هموو‌ان پ‌ش خ‌ر ئاوا بوون ئ‌گ‌یشتن‌ ما‌و‌ ..

★ ★ ★

جاران دوو چایخان‌ ل‌و شار‌دا ه‌بوون ،

ک‌چی خ‌کی ،

ب‌ ب‌ جیاوازی ،

ت‌ر چا و

ت‌ر تاو‌ و

ت‌ر د‌مین‌ بوون ..

★ ★ ★

جاران تاک و ت‌را کورد‌ک

ئ‌ی ب‌ ه‌ند‌ران ،

ل‌و س‌ر‌و‌ پ‌فیس‌ر‌ ئ‌گ‌ای‌و‌ ..

★ ★ ★

جاران ئ‌چوویت‌ ب‌ر د‌رگای ه‌ر ما‌ ،

پ‌ش خان‌خو‌ ،

ب‌نی ‌یحان‌ و

م‌خ‌ک و

گو‌باخ ،

ف‌رموویان ل‌ ئ‌کردی …

★ ★ ★

ک‌چی ئ‌ستا ،

ئ‌م د‌س‌ات‌ ب‌ ‌وشت‌ ..

ئەی جاران ئەو کێلە بوون ،
ئەم بووین ئاخوی ئازادیمان
کردە ملتان ..

بەشێک لە ژیاننامەکەت.. شیعر/ نەوزاد بەندی

لە کوردستان گەورە بووبی ،
بە شک لە چەند شونکەوە سەرت شکاوە ..
لە کاتی مانگ گیرانا ،
لە تەنکەت داوە ..
بە بە ئەوی بیاننناسی ، ەیان پە گرتووی ..
بەلایەنی کەمەوە مامستایک بە ناحەق نمرەی لە بردووی ..
چەند جارە ویستووتە لە مالی باوکت ەاکی ..
بە ناحەق لەدانت خواردووە و
تفیان تەکردووی ..
بە کەانکا ، لە هیچ و خەایی ەاویان ناوی ..
چەندین جار پەاو ، قاچی گرتووی ..
لە ئیمتیحانی شەهیی نیوی سالدا ،
پەکانت تەزیون ، بوون بە سەھە ..
چەندین جار تەکەاو بوون ، بریەنی ئەژنەت و خاک و خە ..
حەزت لە زەر شت کردووە و بەیان نەکەیوی ..
زەر جار ویستووتە قسە بکەیت و
پەیان بەیوی ..
بە لایەنی کەمەوە دوو سە جار ، ویستووتە بچیتە شاخ ..
مامستای سەقافە مەی لەکردووی ..
چەندین جار دەت تەنگبووە بە بینینی عەرەبی زلی سە چارەک لە پە ..
چەندین جار ەی دوورت بەیوە بە پە ..
پشیلەت ەاوناوە ..

سگ اوی ناوی ..
چلکت کوشتوو ،
زدوات وروژاندوو و
پویان داوی ..
ماسیت لـ تشتـ ئاوا بخو کردوو ،
دوای سـ چوار سعات ،
نتزانیو بچی خی هداوتـ درو و .. مردوو ..
بـ لاینی کمو چند جار ،
سروودی ئی قیب ، گرمی کردووی ..
ونگری سقت ، ونی خوار و خچیان بـ گرتووی ..
سرتاشی ناحایی ،
پشت ملیان بـ بیوی ..
ویستووتـ شتـ بفرشی و
کس لی نکیوی ..
پنجت بـ علادین سووتاو ..
دت بـ کچی دراوسـ لی داو ..
بـ کینی پاسکیل ، بـ سعات گریاوی ..
لسر دمقاچانـ و دارلاستیک ،
چاکیان لـ داوی ..
له پشتو چمت لـ مامستا ناو ..
دوو کشری داماوت به شـ داو ..
حزت کردوو بی بـ کمنیست لبر یکسانیی ..
بردت گرتتـ ئاوک یکپارچـ جوانیی ..
گریاوی بـ منای دراوسـ ،
کـ لو گکـ بارتان کردوو ..
چندین جار ملت گرتوون و ملیان گرتووی ..
تا جژن قسیان لگـ نکردووی ..
شوی برات ، جوانترین شوت بوو ..
خوی پشوو ،
خشترین خوت بوو ..
جارها چووی بـ میدانی کرکاران و
کاریان پـ نداوی ..
هزاران جار لـ بازای لنگـ گاوی ..
پانتـ و کراسی کنی ووتانت پشیو ..
قراغـ نانت بـ علادین گرم کردتو ..
ومتت بـ پنجری تمگرتوو ، سارد کردتو ..
سدان جار خمکیی لی داوی ..

لە ناکاو لە ناوەڕاستی هەڵگاکانا وەستاوی ..
لەگەڵ هەرچی کەس ، چەندەها جار عاجز بووی ..
بە جۆرنانا ، پێنەتان کردەتوە ..
هەزارجار بەردیان تێگرتووی ،
پێش قەتماغەی برین ، بیرت چەتوە ..
سەدان جار بە ناحەق ،
بەردومان کراوی ..
لەسەر زەریایەک نەوت ،
بە نان کراوی
سەدان جار لەگەڵ هاوڕێیان ،
باسی ئاکردنتان کردووە بە هەندەران ..بە لاویی ..
جەندرمە گرتوویتی ..
پاسدار لێی داوی ..
پۆلیسی کەناراوەکان .
ئاویان ناوی ..
قاچاخچی پارەی خواردووی ..
لەناو بەفرا ، جێی هێشاوی ..
لە سەربازیی ئاتکردووە ..
چەندین جار عەریف و
ئینزیبات و
ڕێئیس عورفا وەحدە ،
زەحفیان پێ کردووی ..
جنەوی سووکیان پێداوی ..
ویستووتە ببی بە جاش ،
لە بری موچەکەت ، وەرەقەیەکی عەدەم تەعەروزیان پێداوی ..
موچەیان خواردووی ..
لێیان بەیوی
لێیان دزیوی ..
بەیان پاشکەوت کردووی ..
ئاپەرتی پەنجا پێنجییان لەسەر نوسیوی ..
بە لایەنی کەمەوە جارە زیندان ئایموسیوی ..
سەدان جار دایکت پێی وتووی
دەمی خەت بگرە ..
دەیان جار کتێبی قەدەغەت خوێندەتوە
نوسراوی یاساغت شاردەتوە ..
بەردت داوە بە پەنجەرەی
دامەزراوە میریيەکانا ..

□□سمی س□ر□کی وو□ا تت د□یو□ ..
تفت کرد□ت□ دروشم□کان ..
چ□ندین جار ب□ ئاگاداریی خ□ت ،
ش□□ی براکوژییان پ□ کردووی ..
ب□لای□نی ک□م□و□ ، خو□ندنی سا□□کیان ل□ کردووی ..
ن□تزانیو□ ب□چی س□ر□ک ئ□و□ند□ی □ق له خ□□ک□ ؟
ن□تزانیو□ له کو□ ک□کراون□ت□و□
ئ□م ه□موو سیاسی□ ب□ ک□□ک□ ؟
ب□ م□لای□کت وتوو□ : ب□سی□تی ئام□ژگاریی .. ک□ی □اپ□□ین دژی ز□رداریی ..
ب□ لای□نی ک□م□و□ جار□ ،
ه□و□ی خ□ کوشتنت داو□ ..
فتب□□یان ت□قاندووی ..
ه□لوکیان شکاندووی ..
ک□□ار□یان د□اندووی ..
پاسکیلیان ف□اندووی ..
ب□ ئ□و□ی هاریت کردب□ ،
ل□ناو هار□کانا ناویان نوسیوی ..
ب□ لای□نی ک□م□و□ چوارجار ،
چوویت□ت□ خ□پیشاندان□و□ ..
گیراوی ، ل□ شو□ن□ ک□ست ن□دیو□ و
ک□سیش ن□یدیوی ..
ب□ نان ، ب□ ت□ه□□دان□و□ ..
ب□ لای□نی ک□م□و□ جار□ ،
ب□ نه□نی ، د□مانچ□ت ک□یو□ ..
جار□ زیاتر ، ف□یسبوک ئاگاداری کردوویت□ت□و□ ،
ک□ دژای□تی د□س□□ات ن□ک□ی ..
س□د جار زیاتر ،
پ□ستی ف□یسبوکیان س□یویت□ت□و□ ..
تا ش□ش □□ژ ب□ت ن□بوو□ ،
ی□ک ووش□ ب□او ک□یت□و□ ..
ه□زار جار ل□س□ر بیر و باو□□ ،
جن□وی پیسیان پ□داوی ..
ز□وی نیشت□ج□ ن□دراو□ به ت□ ..
ب□ لای□نی ک□م□و□ ه□زار جار ،
ب□ ناح□ق ه□و□دراو□ نانب□او بی..
ه□و□دراو□ د□رکراو بی ..

هەوەدراوە بەدناو بی ..
پارچە پارچە و
هەوەشاو بی ..
بەلایەنی کەمەوە جارە ،
لە کەوودا ، برستیی ئەشکەنجەی داوی ..
چەندین جار لە منداڵیدا
هەستتکردووە پیری ..
دەستتکردووە بە نوسینی ڕەمانەک و ..
لە نیوەیدا دەیوتە ..
چەندین جار خەت داوەتە دەست گەشەگیریی ..
بە دەی خەت نەبووە ،
هەرچی کەیوتە ..
چەندین جار داوای کەچت بە کەنەدا پە کردەتەوە و ..
نەیانویستووی ..
گرین کارتی ئەمەریکات پە کردەتەوە و ..
سالانەیش لەتەرییەکەی ..
لە داخی دەسەات و عەنتەرییەکی ..
هەزاران جار ، لە هەموو شتەکی خەت پەشیمان بووی ..
دەیان جار جگەرەت تەرک کردووە و ..
دووبارە بەی حەیران بووی ..
بە لایەنی کەمەوە جارە جەتە لەی داوی ..
ڤیتامین و ئاسنت دابەزیون ..
بەلایەنی کەمەوە سە جار دکتەر پەی وتووی : ئەرە تە چەن ماوی ؟
خواردنی ئەکسپایەریان دەرخوارد داوی ..
دەرمانی ئەسکپایەریان دەرخوارد داوی ..
ویستوویانە نەمەنی و کەچی ماوی ..
شتی تریش …

شاعر کەریم عەراقیی.. نەوزاد

بەندی

((لا تَشْكُ للناس جُرْحًا أَنْتَ صَاحِبُهُ
لا يُؤْلِمُ الجَرْحُ إلا مَن بِهِ ألَمُ

شَكْوَاكَ لِلنَّاسِ يا ابنَ النَّاس منْقصَةٌ
ومَن مِنَ النَّاسِ صَاحِ مَا بِهِ سَقَمُ))
((گلەیی لە زامەک مەکە ، تایبەتە و موەکی خەتە ..
زام ئەشکەنجەی کەس نادا ، بەس ئەوانەی زامدارن ..
گازندەت لە لای خەکی ، ئەتشکەنە لە لایان ..
کە ئاگای لە وانەیە نەخەش وگرفتارن ؟))

شاعیری عەراقیی هاوچەرخ ، کەریم عەراقی ، ناوی کەریم عەدەیە و لە ساەی 1955 لە گەکی کەادە مەریەمی بەغداد لە دایک بووە . بەوانامەی دبلەمی لە دەروونزانی و مەسیقای مناەاندا ، لە پەیمانگای مامەستایانی بەغداد بەدەست هەناوە ..چەندین ساە مامەستای سەرەتایی بووە و پاشان بووە بە چاودەری نوسینی ئەپەرەتی قوتابخانەکان ..
هەشتا قوتابی قەناغی سەرەتایی بووە کە لە گەڤارەکاندا نووسینی بەاوکردەتەوە وەک گەڤاری المتفرج ،الراصد ، الاذاعة والتلفزيون ،ابن البلد ، وعي العمال و گەڤاری الشباب ..هەنراوە و شیعری میللی و گەرانی و ئەپەرەت و شانەگەریی نوسیوە ..
لە قەناغی ناوەندیی بووە کە هەر دوو گەرانی (الشميسة) و (يا خالة يا خياطة)ی بە مندااەن نوسیوە و کراون بە گەرانیی .. شیعری(جنة جنة) کە هەر سەرپەیی نوسیبووی ، زیاتر لە دەیان وەاتدا کرا بە گەرانی ، دیارترینیان ئەوەی ەزا خەیات بوو ..
شیعرەکانی چەندەها گەرانیبەژ کاریان لەسەر کردووە وەک کازم ساهیر ، سەاح عەبدولغەفور ، سیتاهاکوبیان، فوئاد سالم ، انوار عبدالوهاب ، سەعدون جابر ، حسەن نیعمە ، دیانا حەداد ، فەزە شاکر ، سەمیرە سەعید ، هانی شاکر ، ئەساە نەسەی ، سابیر ەوباعی ، ماجد موهەندیس …

نەزدە کەبی چاپکراوی هەیە ، لە نەوان دیوانی شیعریی و ەمانی مناەان و چەند شانەگەریی و سیناریەیەک
وەک (للمطر و ام الضفيرة ، ذات مرة ، سالم يا عراق ، الخنجر الذهبي ، الشارع المهاجر ، كسل و بغلته الرمادية ، يا حوتة يا منحوتة ، عيد و عرس ، دنيا عجيبة ، يقظة الحراس ، حكايات بغدادية

، ها حبيبي ، يا شاغل الفتيات ، ……)
سەرتای ساڵی نەوەدکانی سەدەی ڕابوردوو ، کەریم عەراقیی وەک زەربەی نوسەر و هونەرمەندە عەراقییەکان ، وەاتەکەی بە جەهەشت و ڕووی کردە وەاتی تونس .. بەو جەرە گەلە وەاتی عەرەبی گەڕا و لە کەتاییدا لە ئیماراتی عەرەبیی نیشتەجە بوو ..
خەڵاتی یونیسەفی بە باشترین گەرانیی مرەڤایەتیی وەرگرت کە ئەم هەنراوەکەی نوسی بوو ، کازم ساهیر بە گەرانیی پەشکەشی کرد .
خەڵاتی ئەمیر عەبدوڵا فەیسەڵی جیهانیی لە ساڵی 2019 دا وەرگرتووە ..
چەند ساڵەکە ، کریم العراقی دووچاری نەخەشی شەرپەنجە بووە و چەندین سەرەکی عەرەبی بە سەرەکی عەراق شیاع سودانیشەوە هاوکاری و پشتگیریی ڕاستەوخەیان بە تەپەڵاندنی نەخەشییەکەی ، کردووە ..
ئەمە هەینی ، یەکی ئەیلولی ساڵی 2023 لە نەخەشخانەیەکی ئەبوزەبی و لە تەمەنی 68 ساڵیدا ، کەچی دوایی کرد ..

((فَإِنْ شَكَوْتَ لِمَنْ طَابَ الزَّمَانُ لَهُ
عَيْنَاكَ تَغْلِي وَمَنْ تَشْكُو لَهُ صَنَمُ

وَإِذَا شَكَوْتَ لِمَنْ شَكْوَاكَ تُسْعِدُهُ
أَضَفْتَ جُرْحًا لِجُرْحِكَ اِسْمُهُ النَّدَمُ))
((گلەیی لای کەسە بکەی بەختیار بە ،
چاوی تە ئەکوە و ئەویش بت ئاسایە ..
سەردانی ئەوەی بە زامت دەخەشە
زامی پەشیمانیشت زیاد ئەکا لە زیایە ..

ـــــنەوزاد بەندی

دەنگ بدەن بەم لیستە.. تەنزە شیعری نەوزاد بەندی

ڕووتان ڕەشبە ، خەتان و ئیـــــــــــــــــــدارەتان
بە ئەو هەزاران درە شاخـــــــــــــــــــدارەتان
ڕووتان هەبە ، ئەچن بە ناخی ئـــــــــــــــــــرزا

دەتان هەبە ، زوو وەستابوو لە لەدان
بە چ ووێک ئەچنە بەردەم کامەرا
تف لە ڕەنگ و تف لە دەنگ و چارەتان
تف لە ڤەلا و لە کەمپانیا و کەشک و باخ
لە ملیارەها ملیار و پارەتان
تف لە بەڕەنی دوەنە و هی پەرەتان
تف لە بەڕەن و درەی ئەمجارەتان
تف لە باج و لە سەرانە و جەردەیی
لەو هەموو ناماقوەی و ووتارەتان
زانست ، هونەر ، ئەدەب هەرەسیان هەنا ،
هەرچی گەمژە و گەلەرە ، تەتان بەردان
براکوژ و موچەدز و خاکفرەش ،
داوەن پیس و هەموو جەرە لە تاوان
کە دەر ئەکەون ، گەل ڕەشانەوەی دە
ڕەحمەت لە جەتە و لە سیل و سەتان
مل بشکەنن ، سەرهەڵگرن ، جەی بەن
لە ژەرتانا ڕاکەشراوە بەتان
با هەنەسە لافاوی خوەن ئەمجارە ،
قورسە ڕقی میللەتی بە دەرەتان
ڕووتان ڕەش بە،لەبەردەم خەڵک و خوادا
حەرامزادە و حەرامخەر ، دە سەرەتان
نەخوەندەوارن ، ناوانن بە مەژوو
لە جەی پاداشت ، خەڵکی زامدارتان ڕەتان
دوو پەڕاوە ناقەڵاکەی پەشەون
وا لە پەی بەغا و ئەنقەرەدان
ئەی لە دادگای خواییدا ، لە قیامەت
دەتان خەشە بە کام فیعل و کارەتان
قوەبەسەرتان ، ڕوو ڕەشی هەردوو دنیا
سپیتان کرد ، کار و ڕوخساری شەیتان

شیعر/ مەترسیی.. نەوزاد بەندی

من
مەترسیەکی گەورەم لەسەر خەم ..
نازانم چەن خەم لە خەم ڕزگارکەم ..
یان پەلیس لە خەم ئاگادارکەم ..

⋆ ⋆ ⋆

لە هەموو لایەکەوە ،
مەترسیەکان هەڕەشەمان لە دەکەن ..
لە منالی ناو سکی دایک
لە فەرمانبەران ..
لە دەستگەکان ..
لە پەشمەرگەی کەمئەندام ،،
بەنام ملیاری دزەکان ،
هەر لە زاوزەدان ..

⋆ ⋆ ⋆

حەزکردن لە مردن ..
دوای دزینی سەرجەم
دەپە نەوت و کاغەز دینار و دەنکە گەنمەکانی نیشتمان ، دە ..
ەاکردن بە ناو دەریادا ،
دوای دزینی سەرجەم
بەوانامە و داهاتوو ، خەون و خەیاڵی گەنجان دە ..

⋆ ⋆ ⋆

شاریان پە کرد لە تاوەر ،
تا خەیانی تیا بشارنەوە ..
گەل نەزانە پەلاماری کوە با ..

بریدا.. نەوزاد بەندی

سەد ساڵ چاوەڕوانیت دەنا ؟
ئەوەت دەنا بە کەڵگەی مینا بەت بەم ؟
ئەوەت دەنا پاسپۆرتت بۆ ساختە بکەم ؟
ئەو هەموو ساڵە ،
چاوەڕێی بانگهێشتی تۆ بووم ..بریدا ..
لە مەڵبەندی ساردی پاییز ،
بۆ گەرمای وەریو و تەرزە ..
لە مەیدانی باڵەزەدا ،
بۆ پێشانگای درەختە جل وەریوەکان ..
چاوەڕێی ئاشت بوونەوەی تۆ قەت نەبووم .. نا ..
من کوا زاری ئاشتبوونەوەم قەت زانیوە ؟
من کەی لەگەڵ تۆ بایيدا ،
قەت چایەکم خواردەتەوە ؟
من کە تا قیامەت ، تۆنانەت
لە ئینجانە و کاریکەتا ،
بۆنەوەکم شاردەتەوە …
چاوەڕێی ئاشت بوونەوەی تۆ قەت نەبووم .. نا …
حەزم ئەکرد بۆ مەیدانەکدا گوزەر کەم ،
لەوێ سەرقاڵی کەینی سەوزە و گوێ بی .. یان سەرقاڵی قوماشەکی
پەمەیی بیت لای پیاوەکی فرۆشیاری نیمچە گەمژەی چاو قاوەیی ..
بریدا ..
پاڵەوانی هیچ ڕۆمانێ نەبووم و نیم ..
باڵای بەرز و قژی پڕم لە جۆژنانیشا نەدیوە ..
پانتۆڵەکەم دوای چەند هەنگاوێ ، ئەچێتە ژێر هەرسی سک و
..لەناکاو
وەکو تابلۆیەکی دالی ،
ئەبێ دووبارە بێتە خوار بە ناو قەدما …
من کە ئەچمە بەر ئاوێنە ،
ئاوێنەکە سەیرم ئەکا ..لەوێش هەر
بە تۆ ئەگەڕێم ، بریدا
حەزم ئەکرد ، لە ئاپۆڕەی شەقامەکا ،
کە خەڵکەکەی هەموویان فرۆشیارن و
هەمان کات هەمووشیان کڕیار ..
لەوێ لە ڕێووڕەکی خەمگینی

لە یادکراو ..
بتبینمەوە ، وەک ئەوەی بەرەو لای من بەی ..بە تاسە ..
تا هەمدیسان چیرەکی بە تەیی بە وردیی بە بگەمەوە ..
وەک ئەوەی بەو هەموو گوە و تینەوە ، بەرەو لای من بەی ..تا ەگات
بەم بچیتە ناو
هەندە وشە و ..کوتایی هەندە دەمەوە …
بریدا ..
ناوی تە تاوە بارانەک ، لە باشووری هەنداوە ،
ئەخاتە ناو زەرفەکەوە و
بەم ئەنەرە ..و ناگاتە من ..
جەردەکانی کوردایەتی ،
ئەیکەنەوە ، بە دەلار و نەوت ئەگەن .. جا هەروەکو ئەو هەموو
خوەنەی کە ەشتیان ، ئەو تاوە بارانەیش ئەژن ..
نازانم لەبەرچی ئەمە ،
لە هەموو ەژەکم زیاتر
تامەزرەیی مردن ئەکەم ؟بریدا ..
لە هەموو ەژەکیش زیاتر
قەزم لە دنیا دەتەوە ..
نازانم بەچی بریدا ..
تەیش نە تاوە باران بوویت و ..
نە ڤیزە و باە بە کیشوەرەکی بەفراویی ..
تەیش نە داەد و مەرگەکی بیابان بوویت و ..
نە دوو کورسی و مەزەکی
پە لە خەوبینینی لاویی ..
تەیش هەر بایعی خەرەکی سلەمانی بووی ،
کتەبەکان ئارایشتیان بە کردبووی ..
تەیش مردبووی ..
سەد ساە چاوەوانیت دەنا ؟
ئەوەت دەنا بەناو کەگەی میندا بەم ؟
ئەوەت دەنا پاسپەرتت بە ساختە بکەم ؟

ـــ نەوزاد بەندی ـــــ

حوکمەتی ڕاستەقینە و حوکمی یاریپێ باجێنە.. نەوزاد بەندی

⋆ حوکمەتی ڕاستەقینە :

حوکمەتێکە بە هەڵبژاردن دەتە سەرکورسی بۆ ماوەی چوار ساڵ .. ئەنجامەکانی پشتی هەڵبژاردن دوای چەند سەعاتێک ڕادەگەیەنرێن ..کاری سەرکیبان فراوانکردنی ئازادیبەکانە ..کەسانێکی ئاسایی ..سادە .. لە بازاڕ و سینەما و ناوخەڵکا ئەبینرێن ، و لە هیچ شوێنکیش وێنەکانیان هەڵناواسرێ .. پارە و سامانیان پش دەست بەکار بوون و دوای دەست بەکاربوون ، وەک یەکن .. هەڵی کار بە هاووڵاتیان زیاد ئەکەن لە ڕێی دامەزراندنی کارگە و کۆگە و ناوەندەکانی بەرهەمهێنانی مادی و فیکریی ..میللەت ئەکەن بە بەرهەمهێن و هەوڵ ئەدەن لە بەکاربەریی و تەماشیی دووری بخەنەوە .. ئەگەر مندالی قوتابخانەیەک تووشی ووداوێک بێ ،یان کارەساتێکی سروشتی ڕوو بدات ، حوکمەت لە گەشت و پشویشدا بن ،بەرنامەکەیان ئەگۆڕن و بە پەلە دێنە شوێنی کارەساتەکان و لە نزیکەوە کەمک و خەمخۆریی خەیان نیشان ئەدەن .. ئاستی گوزەرانی هاووڵاتیان بەرز ئەکەنەوە لە ڕێی وەرگرتنی باج لە دەوڵەمەندە زۆرەکان ..کارمەندە بچووکەکان باجیان لە وەرناگیرێت ..گرنگییەکی زۆر بە خوێندن و تەندروستی و خزمەتگوزاریبە حوکومیبەکان ئەدرێت وباجێکی زۆر ئەخرێتە سەر خوێندن و تەندروستی ئەهلیی ..جگەرە و مشروباتی ئەلکهولیی گران دەکەن بە ئەوەی گەنجان و لاوان بە ئاسانیی نەتوانن بیانکڕن و دوور بن لە ئاوودە بوونەوە ..حوکمەت بەی نییە دەست بخاتە کایەکانی زانست و هونەر و ئایین و وەرزش و چالاکییە هزریی و شارستانییەکانەوە و بە خەی و هەوادارانی قەرخیان بکات ، داهاتەکانی ناوخە بە نەژەنکردنەوەی شەقام و پارک و پرد و باخچە گشتییەکانە ..حوکمەت بە پشتی هەڵبژاردن ، بە هەمنیی کورسییەکەی ڕادەستی کەسێکی تر ئەکات ..ئەگەر حوکمەت مل بدات بە خەپڕستی و دزی و گەندەڵیی ، ڕەژنامە و خەڵک تەپڵی بە لەدەدن و لە کورسییەکەی دایاندەبەزێنن و حەیای ئەبن و ئەیدن بە دادگا ، نمونە هەرماتکڵی ڕاوێژکاری پشووتری ئەمانیا کە یەک ملیۆن دۆلاری بە حیزبەکەی لە داهاتی گشتی خەرج کردبوو ، درا بە دادگا و لە پستەکەی دوور خرایەوە ..بەرلسکۆنی و بل کلینتۆن و یەهود ئەمرت ، لەبەر دەم دادگای گەل ڕاوستنراون و بە تۆندی سزا دران

… زەر شتی تریش ..

- حوکمەتی یارییە باجنە :

بە هەبژاردنکی سەیر دنە سەر کورسی ، چونکە هەمیشە باوک و کوە و ئامزا و خاەزا لەو هەبژاردنانەدا دەردەچن ، چونکە کە هەبژادن ئەنجام دەدرە دوای مانگک یان زیاتر ئەنجامکان ادگەیەنرەن .. بە ئاشکرایش ئەەن ئەمە هەزی چکدار و خباتمان هەیە ، ئگەر لە هەبژاردن یک دەنگیش نەهنین ، هەر خمان سەرک و سەرکردە و ئەو جرە شتانین ، واتا دەسەات لەسەر سینییکی ئاتونیی تسلیم ناکەن …کاری سەرکییان فراوانکردنی کیلایەتی و کاسلەسییە .. خەکک لە برسانیشدا بمرن ، حوکمەت لە گشت و پیاسەی ووەاتان ناکەوەت و ئگەر هەموو میللەت مردار بنەوە ، نک هەر گشت و سیرانکانی ناپچەنە ، تەنانەت فاتیحایکی دلیقەریشیان بە نانرە ..

پش دست بکار بوون ، بە پاتی دەاو و جلی پینە پینەوە ئبینرەن و دوای دست بکاربوون ، ئبن بە خاونی ملیارها دلار و سەدان قلای ناوخ و دروە و کمپانیا و مە و پەژی زبلاح ..جگرە و مشروب ئەونەدە هرزان ئکەن تەنانەت یشەیش ئتوانە بکاریان بهنە .. خونەدن و تەندروستی حوکومیی پشت گوە ئخرەت و ..گرنگییکی زەر بە خونەدن و تەندروستی ئهلیی ئدرەت چونکە هی خیان و منا و تواەکانیانە .. ئم حوکمەتانە لە ناوبازا و سینما و ناو خەکدا نابینرەن ، بەام لە هەموو شونک پیکەر و ونیان هەئەواسرە وک نموونەی ئازایەتی و مردایەتی نیشان ئدرەن ..پارە و داهاتی ووەات زربەی بە دستەی حوکمەت و ماە ومندااەکانیان خرج ئکرەن و ..شقام و پارکەکان ەژ بە ەژ وەران دەبن .. هلی کار نامنە و ..بە هیچ جرە گرنگی بە پیشسازی و کشت و کا نادرە و ..دامەزراندنی گنجان ادەوستن و ..کارگە حوکومیەکان یک لە دوای یک دادخرەن ، لە بەرامبەردا ، زیندانی تازە و گورە دروست ئکرەن و ..جرەها هەزی سەرکووتکەر دروست ئکەن بە موچە و ئیمتیازاتی زرەوە ..بە جرەک شفرەکیان ، سەد ئەوندەی مامستایکی زانکە خشگوزران و بە دسەاتە … نیشتمان فرشتن لایان زەر ئاسایی ، گرنگ ئەویە کورسییکانیان

بمێنێ و بتوانن بەردەوام بن لە چەوساندنەوەی هاووەاتیان .. باج و گومرک تەنها بە پیشەوەر بچووک و نەناسیاوەکانێ و .. کەمپانیا و بازرگانێ گەورەکان یەک فلس باج نادەن چونکە هاوبەش و خزم و هاوەی حوکمەتن .. زانست و هونەر و ئایین و وەرزش و هەموو کایە شارستانییەکان ئەبەتە موەکی سەرەک و بە ئارەزووی خەی بەوانامە و خەات و مەدالیا دابەش ئەکات ، ئەوەی زیاتر چەپەی بە لەبدات و کەیلایەتیی نیشان بدات ، زاناتر و پاەوانتر و شاعیرتر و هونەرمەندترە ..حوکمەت بەی هەیە دەستکاری هەموو شتەک بکات تەنانەت ئەگەر بیشبەتە هەی لەناوچوونی نیوەی میللەت ، گرنگ نییە ، گرنگ ئەوەیە ئەبە فەرمایشتی ئەو جە بەجە بکرەت ..کەشک و ئوتومبیل و جل و بەرگ و هەموو شتەکیان تایبەت و گرانبەهایە و بە هیچ جەرە هاووەاتی ناتوانە بە خەویش ببەتە خاوەنی شتەکی ئەوان بە نمونە سەعاتەکی مەچەک بە حەوت سەد هەزار دەلار ، چاکەت و پانتەەەک بە پەنجا هەزار دەلار .....ئەبنە خاوەنی هەموو شتە ، بەەام هەموو نرخ و ەەزەکی مرەڤایەتی و نەتەوەیی و نیشتمانیی ئەدەەنن ..بە شەە و کوشتار و شەەش و تەەا لە کورسییەکانیان دەردەپەەنرەن و لە ناوەاستی شارەکاندا لە سەدارە دەدرەن و خەکەکە لەدەوری لاشەکانیان هەپەکە و ئاهەنگی حەوت شەو و حەوت ەژە دەگەن ..
شتی تریش ..

کوشتنی ەح و عەقەی مرەڤ.. نەوزاد بەندی

خوای گەورە لە قورئانی پیرەزدا ئەفەرموەت : (وَأَن لَّيْسَ لِلإنسَانِ إلاَّ مَا سَعَى) ە
ـــ سورەتی النجمە : ئایەتی 39 ـــ
واتا مرەڤ تەنها هەوەدان و کارکردنی لەسەر ..
ئینجا سەیری حاەی ئەم دەسەاتدارانەی ووەاتانی ەژهەات بکەن چەند دژ بە خوا و قورئانن .. تەلەبەیەک کەلەژ تەواو ئەکات و

نمرەیەکی باش ئەهێنێ ، ئەیەوێ خوێندنی باڵا تەواو بکات ، ناهێڵن ، چونکە سەر بە فەرمان حیزب و دەسەڵات و بنەماڵە و،کەسایەتیی نییە .. کە ئەو خواست و هیوا بەرزەی لە گەڵ ئێنێن ، ئینجا ئەیەوێ کار بکات و خزمەتی میللەت و خەڵی و کەس و کاری بکات ، ناهێڵن .. داینامەزرێنن .. ئینجا هەوڵ ئەدات لە کەرتی تایبەت کار بکات ، کەرتی تایبەتیش چەند ئەژدیهایەکی حیزبیی قوتیان داوێ و ..کەیلەیان ئەوێت نێک کرێکار و کارمەند ، چونکە هیچ بیمەیەکی ژیانت نییە و بە موچەیەکیش کارت پێدەکێن نێک بەشی بنیاتنانی خەزان و داهاتووت ناکا ، تەنانەت بەشی کرێی هات و چێت ناکا لە ماڵەوە بە سەر کار …
ئەوانەی کە دژی ئیسلام و قورئان کار و ڕەفتار ئەکێن ، ئەبێ باش بزانن لە قورئاندا ، هەموو مافێکی مرۆڤ پارێزراوە و بیاری لەسەر دراوە و کراوە بە یاسا ..بەڵام بە داخەوە زۆر بە تونديی ئەو یاسایانە ڕەت کراونەتەوە و وایان لە خەڵک تێگەیاندووە کە ئایین تەنها بریتییە لە نوێژ و ڕۆژوو و حەج و عەمرە و زەکات ، ئیتر هەموو یاساکانی ژیان ئەدرێنە دەست کەسانێک کە خوا ناناسن و بە ئارەزووی خۆیان گاڵتە بە هیوا و ئاوات و خەون و داهاتووی ئەو خەڵکە ئەکەن …
عەرەب ئەڵێن : (خیر الکلام ما قل ودل) واتا باشترین قسە ئەوەیە کورت بێ و بەڵگەی لەگەڵدا بێ ..
بەڵگەی ئەم قسەیەم ، سێ چوار دەڵەی ژیانی خۆمە :
ساڵی 1988 لە زانکۆی موسڵ ، یەکەمی کەڵەژی خۆمان دەردەچووم ، دوو جار مامۆستای سەقافە داوای لێکردم پەیوەندیی بە حیزبی بەعسەوە بکەم ، نەمکرد ..ئیتر کردیانمە پێنجەمی کولێژ ، واتە گەورەترین خەونی ژیانمیان زیندەچاڵکرد ، کە خوێندنی باڵا بوو ، چونکە ئەو کاتە تەنها یەکەمی کەڵەژکان بیان هەبوو دوای 45 ڕۆژ سەربازیی بگرێنەوە بە تەواوکردنی خوێندن ..!!
ساڵی 1991 پەیمانگای کورد لە پاریس ، داواکەمی قبوڵکرد بە خوێندنی باڵا لە چیکسلۆڤاکیای ئەو کاتە ، ئەمە بە دەسەڵاتی ئەو کاتەی هەرەم قوت نەچوو ، شەش حەوت مانگ هەناینی و بردینی و ڤیزەی نادانێ ، هەتا بە عەلاقاتی شەخسیی نێوان کارمەندێکی پەیمانگای پاریس و بەڕێوەبەری ئاسایشی زاخۆ (بەختیار ئەمین و سەیفی) ، ڤیزەم وەرگرت ، کە گەیشتمە ئێنقەرەی پایتەختی تورکیا ، لە قونسوڵخانەی چیکسلۆڤاکیا ناوی من سەبەوە ، چونکە،کەمتر لە دوو مانگی مابوو چیک وسلۆڤاک بە تەواوەتیی لێک جیابنەوە وەک دوو دەوڵەت و کەمێک بیاری دەرەوە و ناوەوە تەکرابووەوە .. هاتمەوە و پەیمانگای کوردیش مێش میوانی نەبوو .. بە یەک ووشەیش

بەسەری نەکردمەوە .
ـــسانی کەتایی نەوەدەکان چەند جارێ داوای خوێندنی بانام پێشکەش بە زانکۆی سلێمانی کرد ، هەموو جارەکان ڕەتکرایەوە .. چونکە هیچ حیزب و دەستە و تاقم و مامۆستایەکی زانکۆم نەدەناسی و تەنها شتێک کە بە دەستمەوە بوو ، کە حیسابی تاکە پێناوی بە ناکرێ ، نمرەکەم بوو کە نمرەیەکی بەرز بوو ، تەنانەت جارەکیان وای کرد بەناو پڕۆفیسۆرێک بە دەم فیکەوە بڵێ 74.6 ..!!
لە هەمووی گرنگتر ، لە زانکۆی سلێمانی لە تاقیکردنەوەی توانایی زمانی ئینگلیزیدا دەرینەدەچاندم ، واتا هەر لە یەکەم هەنگاوەوە لێیان دەدام ، تا بە ناچاریی ڕۆژەکیان بە بۆی چاویش بە کتێبەکدا بخشێنم ، چووم لە زانکۆی کۆیە تاقیکردنەوەی زمانی ئینگلیزیم دا و دەرچووم ..!!

لەو دیو دیواری قیستقاڵەکەوە.. شیعری نەوزاد بەندی

زەر جار ئەم ،
شیعر لەگەڵ کلێنکسەکا
فڕێدەم ..
بیخەمە تەنکەی خەڵکی
پشتگوێخراو …
لەسەر بەردە داینێم و
بە منارانی گەڕەک بڵێم ،
ئادەی کامتان دەستان ڕاستە ..
ئەو نیشانەیە ئەشکێنن ..
وەک لاپەڕەیەکی ێیکلام ،
بیکەم بە دەسکی دەرگایەکەوە و نەزانم چەند جار پێی پیادا نراوە ..
ئەم نیشتمان و شیعر ،
کامیان زیاتر لەوەی تر هەڵاج کراوە ..؟

ـــن . بەندی ـــ

شیعر/ خ□ک.. ن□وزاد ب□ندی

خ□ک ب□ی ئ□چن□ سین□ما ،
ل□و□دا ح□ق س□ردک□و□ و
ناح□ق ، ئ□ک□و□ت□ ژ□ر پ□ ..
ش□ش□گ□□ ئ□گات□ ئامانج ..
زا□م ، سوک و □یسوا ئ□ب□ ..

⋆ ⋆ ⋆

خ□ک ب□ی ز□ربی ب□زارن ،
چونک□ ناتوانن ب□ □استی ،
ح□ق س□رخ□ن و
ناح□قیش بد□ن□ دادگا ..
چونک□ ل□ مردن ئ□ترسن ،
وا ئ□زانن ق□ت ب□ جی ناه□□ن
دنیا ..

⋆ ⋆ ⋆

خ□ک ب□ی ب□ ک□یلای□تیی ،
پیر ئ□بن و
ب□ ه□زار د□ردو□ ئ□مرن ..
چونک□ □□گای ش□هید بوونیان ل□ لا قورس□
یان ئ□در□س□ک□ی نازانن ..
توخوا ح□یف نی□ ل□گ□□ی ، پیری و ش□رپ□نج□ یک ب□ یک خان□کانت دا□ز□نن ،
ش□هید بوونیش □□ت ک□ی□ت□و□ ،
ک□ س□ربرزی و ئارامیی ه□تاه□تاییت ب□ ئ□ه□نن ؟
خ□ش ب□ ب□ختی ئ□وانی
ل□ □□ی ح□قا ، خ□یان □زگار کرد ل□ دنیا ..
ق□و ب□ س□ر ژیانی ک□یل□یی ..
مردن ل□ب□ر قاپیی زو□ما ..

⋆ ⋆ ⋆

خ□ک ع□ق□ی ب□و□ ناشک□ ،
ئ□وانی ک□ک□م□□گایان کرد ب□ د□ز□خ ،

تەنها ئەوانیشن مافی گەشتیان هەیە ..
دەرخ بە تە دروست ئەکەن ،
خەیشیان لە ئەوروپا چەندین
شوێنی وەک بەهەشتیان هەیە ..
★ ★ ★
خەڵک ئاگایان لەوە نیە ، مردن ئەگەر هەرجارە بە ،
زەر لە ژیانی ژەرچەپەکیی دەگیرتر ..
سەرکخەت کە کاتە هاتە سەر کورسی ،
مردن زەر لە ژیان خەشترە ..
★ ★ ★
خەڵک بە ئاگان لەو ڕاستییەی ،
نە کێیلایەتیی یەک چرکە ژیانیان درێژ ئەکاتەوە
نە مەردایەتیی یەک چرکە لە تەمەنیان وشک ئەکا ..
وەکو چەن کاتی ئیمتیحان ،
کەس ناتوانە زیا و کەمی کا ..
★ ★ ★
خەڵک نازانن سەرشەیی ،
قەت لە یەک ئاستا ڕاناوەستە ..
ئەبە هەر زیاتر ڕیسوا بن ..
ئەبە زیاتر ژەر پەڕاو و
بە کەرامەت و
پیاوەتی و
بە ئازادی و
بە ماف ودین و
بە خوا بن ..
ئەبە هەموو پیرەزیەک
بخەنە ژەر پەی ئاغاوە ..
ئەبە چەنی بوە ، وا بن ..
★ ★ ★
خەڵک نازانن ،
ئەوانەی کە لە مەژوودا نەمر بوون ،
ئازا و ئازادەکان بوون و ..
هەرچی کێلە و سەرشەیشە ،
دوای سەد جار مردن ، بزر بوون ..
★ ★ ★
خەڵک نازانن ،
شەهید بوون ئەوەندە خەش و

بە ئازارە ..
بیانزانیایە ، ئەیانکەی بە هەرچییەک
کە هەیانە
لە زەە و سامان و پارە ..
خەەک نازانن ،
ژیان و مەرگی ژەردەستەیی ،
چەند قورس و نەهامەتییە
بیانزانیایە یەک چرکەیش ،
ئازادی خەیان نەدەفرەشت
بەو تیکە نانە کاتییە ..

_____نەوزاد بەندی _____

دوای عاجز بوون.. نەوزاد بەندی

چی هەوەم دا عاجزنەبی ، بە سوود دەرچوون ..
هەر عاجز بووی ..
لە ناوەەاستی ئەو هەموو بەکەسییەدا ،
بەجێت هەشتم ..
هەر چەندە تۆ ، لە تاریکستانی ەەحما ،
خەرە نەبووی ..
مەمەکی تواوە و کز بووی ..
هەر عاجز بووی ..
من ئەمزانی عاجز ئەبی ،
بەیە زەر جار لەگەە تەدا ،
تەنیاییشم بانگهەشت ئەکرد ..!
بەیە کاتە قسەت ئەکرد ،
هەندەکیانم ئەدایە دەستی بەدەنگیی ..
کاتە هەواەت ئەپرسیم ،
من ەەجیمی تەنیایی وشکی کردبووم ..
لە قاعەی جیمی بەکەسی ،
عارەق لە گیانم ئەچەەا ..
من ئەمزانی عاجز ئەبی ..

بۆیە کاتێ قردەڵەی کۆلارێی خۆونت ،
بۆ ئێچنیم بە ڕێنگا و ڕێنگیی ..
ڕەحم لێت دوور ئەکەوتەوە بۆ بە دەنگیی ..
من ئەمزانی بۆ بە هۆ ، لێم عاجز ئەبی ..
چونکە گەشتیاری دوو کەشتی ..
دوو فەرکە ..
دوو ئەتەبیسی جیا بۆ جیا..
گەر تەرمیناڵەکیش ڕۆژێ ،
بۆ کاتێ کۆیانکاتەوە ..
گەر چەشتخانەیەک ..
وێستگەیەک ،
بۆ یەکتریان بناسنێ ..
ئەو کاتێ زەر خەرا ئەڕوا و ..
بۆ ماڵئاوایی ، نامێنێ ..
هۆڵم زەر دا کات ڕاوەستێ ..
هۆڵم زەر دا لە کەشتیەکان دابەزین و
بڕۆینە ناو شەپۆلەکان ..
فڕۆکەکان بۆ جەبەڵین ،
پێکەوە بڕۆینە ئاسمان …
هۆڵم دا ئەوەی هەمانێ ،
بیگەڕێنەوە بۆ قومێ خۆونی
سازگار و پەمەیی ..
پێ خوێدانێ دنیای شیعریی ،
ئەوەی گەران ئێیووت فرمێسکی تیا نییە و
زەرتریش لێ فرمێسک ئێگری ..
من ئەمزانی عاجز ئێبی و
چەند ساڵێ هەرچی فرمێسکم شاردەتەوە ،
هەموویم پێ ئێدەڵێنی .. چاک ئەمزانی ..
چەند ساڵێ گەر بەشی پیاسەیەک ، دوو زەردەخەنەم ، خوێندبێ ..
پەلیان ئێگری و
لە هەتیوخانەیەکی خەم ،
ناونوسیان ئێکەی .. ئەمزانی..
ئەمزانی ئەم گفت و گۆیە ،
لەنێوان دوو تابلۆدایە ، بە دوو دیواری
جیاوازی .. دوو ماڵی جیای ..دوو تەمەنی جیاوازەوە ..
لە نێوان دوو پەلەوەری ..دوو ئاسمانی تەنگ و قوڵی .. لێک دووری
بۆ ئێندازەوە ..

دوو ماسی ناو دوو بەندەری ..دوو زەریای ..قەت یەکنەگرتوو ..
دوو سەرسەری .. دوو شەقامی ، شارەکی بە سەر و بەری .. بە یاسا و پە دەردەسەریی ..
من ئەمزانی عاجز ئەبی ،
بەیە کاتە خەت ئەکرد بە دەکانما ،
من ەنوسم لە تەک ئەچوو ..
ئەیشتم لە پەرەگرافە ، کە هیچی لە من نەئەچوو ، پە زەرفە حەرفم قەرز ئەکرد ..
ئەچووم بە یادی منالیی ،
لە پەی فەریکەنەکی لاپەیەک ،
پە گیرفانم دەی نامە و سەیرم ئەدزی ..
تا دوورتری بخەمەوە هەوری تاریکیی عاجزیی ،
چونکە گەر ناخی تاریک و پە تابلەی نیوە سووتاوی تەمەنمت بەرچاو کەوتایە ،
ئەو چەند ساتەیش ، دەت لام دانەئەبەزی ..
تا دەو وشەی گفت و گەی
تەی لە بچنم ، هەزار جار خەمم ئەگەی ، بووم بە ئەکتەر ..بە حەربا .. تاوە سەوزبووم ، تاوە ئەبووم بە دەکەزی ..
دەنیا بووم عاجز ئەبی ،
بەیە کاتە لەگەە تەدا بە دنیای هزرا ئەگەام ،
دایکم ئەیووت : لەگەە کە بووی ؟
ئەمووت :هەر خەم بووم بە تەنها ..!

لەسەری سانەو.. نەوزاد بەندی

بەیانیی چەند کش ومات و ەمانسی بە ،
نیوەە دە و پەی ئەکا لە ژاوە ژاو و ..دوکەە و ..لە تەپ و تەز و لە هەتاو ..
گیرفان چەند پە بە لە پارە ،
ەژە دە ، بەتاە و دەاو ..
شەو چەند درەژ و هەمن و شاعیریی بە ،

ژ دە و پەی ئەکا لە ئیش و کار .. بگرە و بەردە ..هات و هاوار ..
باران چەند لەزمە و بەخوە بە ،
دوای خەی ووشکایی دەتەوە ..
بەهار چەندین گوەی تازەیش بخاتە ناو بازاڕەوە ،
هاوین هەر دە .. هەردە و یەک بە یەکیان
ووشک ئەکا و هەڵئاوەرنە ..ئەکا بە پووش ..ئەسووتێنە ..
منایەیمان چەندە جوان و پە لە یاری و پێکەنین بە ،
گەورەیی دە و پەی ئەکا لە بەزاری و ناشیرینی و خەم و گریان ..
چاومان چەندە گەش و ەوون بە ..
ماسولکەمان ، چەند بەهەز بن ..
لاوازیی خەی بە ماتداون .. لە سەنگەر و بەسەدایە ..
ئاشتی چەندە بەردەوام بە ، جەنگێک هەر لەی ئەباتەوە ..
هەموو تەریەک ، برسەتی لە سوچێکا یەخەی ئەگرە و گیرفانی بە ئەتەکێنە ..
کەشک ، تەز و خەڵ دایئەپەشە و ..
بەیەکانی کاڵ ئەبنەوە و..
چرچ و لەچی و درز و قەیش ،
پیربوون ئەخەنە ەوخساری ..
هەرچی سەرکەوتنە هەیە ، نوشوستیەک ، چاوەڕێیەتی بیخات و بیکا بە یاد و یادگاریی ..
سوپاکان .. دەزگای سیخوەی .. تانک و فڕۆکە و ەڵکەتی ناوکی و ژەر دەریاییەکان ..
هەر هەموویان ،
ەزین لە قاوەخانەیەک ، کەپێکیان پە ئەخواتەوە ..کوپە ژەهر ..کوپە مردن …
پێکەنین چەند پە قاقا بە ،
ناکرە خاوەنی بەقا بە ،
کپی و گریان و دەتوندی ،
وەک ەاخرەکانی زستان ،
ئەیپەچەتەوە لە پەا ..
تەنانەت هاکا ەڵشنایی
ئەو خەرە گەرم و ەوناکە ،
ەڵژە بەا ……

⋆ ⋆ ⋆

چارەمان ، دادپەروەریە ..

بە ئاوی هەموو کەس بتوانێ لە منداڵیدا ،
خۆش بژی ..تەر پێ بکەنێ ..
بە ئاوی کەشک و کەمپانیا و پارە و داهاتوو ،
تا پێ نەبە لەسەر کوڵی میر و وەزیر ..
بە ئاوی بەهار بواتە حەوشەی هەموو ماڵێکەوە ..
بە ئاوی باران بگاتە هەموو شوێنێ ..
پێکەنین بگاتە سارای هەموو لەوە ..
دینار بگاتە گیرفانی هەموو کەس …
نان و دەرمان ، بۆن بە هەموو ئەدرەسێ ..

⋆ ⋆ ⋆
ئاخر ئەمە کەی ڕوایە ،
چەند بازرگانێکی فێڵباز ،
چەند سیاسییەکی دڕین ،
هیوا و دینار و داهاتووی
میللەتێ بە خەیان ببەن ؟
باران و نان و گیرفانی
میللەتێ هەر لە خەیان و
ماڵ و منداڵیان مارە کەن ؟

⋆ ⋆ ⋆
ئەگینا دنیا سەرتاپای ،
خۆکە .. تارماییەکە ..
چیرۆکێکی ناتەواوە ..
سەاو و ماڵئاواییەکە ..

ـــوێنکە ، وێنەی هەیسەم تەعەتی هاوڕێی زانکەمە ، دوێنێ لە شاری بەغداد کەچی دوایی کرد ـــــ

عەلاگەیەک دەرمـــــانی دەاو..

چیرکی: نوزاد بندی

بە هەتاوەکە بووایە ، عەسر نەبوو ، نیوەە بوو ..کەمەەک عەلاگە هەیانگرتبووم یان هەمگرتبوون ؟ نازانم ، بە هەورازەکەی مزگەوتی گەوردا ، عەربانەکان ەەەویان بە دیاری ئەکردم ..ەژی عەرفەیە و خەک تەکا پەلاماری کاەاکان ئەدەن .. لە بزماری کەوشەو هەتا تاقمی قەنەفە …ئیتر لەوەدا بوو بکەوم ..سە کیلە ترە ، سە کیلە برمە و پاقلاوە ..دوو کیلە مەز ..کیلەیەک کولەکە ..کیلەیەک گەلاس .دوو کیلە هەوژە ..مەکینەیەکی ەیش تاشین و جووتە پەاوی مارکەی کلارک ..چوار دەسک سەوزە و پاکەتە سبوغی قاوەیی کاە …ەژووی عەرفە زمانی کردبووم بە پەاس ، ئیتر سە ەژی تر مانگی تەموز دە .. هەشتا ئوتومبیلەکەم دوور بوو ..

لەناکاو وەک تیسکەی تفەنگ کیژەەیەک بە تەنیشتمدا ەت بوو ، بیئاتەی عەبدوەا پەشەوی بیر خستمەوە .. زەر خەرا هەنگاوەکانی ئەنا ، هەندەم زانی کچەکی کاە بوو ..عەلاگەیەک دەرمان و شاش و پەداویستی پزیشکی بە دەستەوە بوو ، زەر خەرا شەقامەکەی ئەبەی ..منیش وەک کەسەک گوەی لە ئاگادارکەرەوەی بەردومان بوو بە ، هەنگاوەکانم لە پە خەرا بوون ..نازانم خەم بووم یان عەلاگەکانی دەستم خولیای ئەوەمان بوو ئاخە ئەم کیژەەیە بەم خەراییە ئەم هەموو عەربانە و ..وەرنەوە بە خەیاری گوە بەدەم و ..بامەی حلە و ..هەوژەی شارباژەر و سەوزەی کەلار و شوتی عوزەمە ئەبە ..ئەبە چی ەووی دابە؟ چ نەخەشە .. بریندارە چاوەەی بە ؟ وەک ئەوەی منیش هەمان بریندار چاوەەم بە ، نازانم من پاەم بە عەلاگەکانەوە دەنا یان عەلاگەکان پاەیان بە منەوە ئەنا ، بەام هەردووکمان لە هەوەی زانینی هەواەکدا بووین کە هیچ لەکدانەوە و ەوونکردنەوەیەکی بە نەبوو.. ئەو هەر خەرای ئەکرد و منیش خەرا .. وەک ئەوەی عەلاگە پە دەرمان و شاشەکەی دەستی هاوسەزی بە عەلاگەکانی دەستم نیشاندا بە ، بەرکەوتەیەکی لەگە گەشەی عەربانەیەکدا بە دروستبوو ، دەا ..دەرمان و شاش کەوتنە سەر زەوی ، ئەو لە کەکردنەوەیاندا بوو ، من گەیشتم یان عەلاگەکانم گەیشتن ؟ نازانم .. پەم ووت : ەاوەستە ! عەلاگەکەت دەا ..

ووتی : ئەزانم ..بە عەلاگەیەک ئەگەەم ..

ووتم : بەستە ..من عەلاگەیەکت بە دابین ئەکەم ..

مەکینەی ەیش تاشینم کردە ناو سەوزەکەوە و عەلاگەیەکی سپیم دایە دەستی ، ئەوەندە شەژا بوو ، چاوەە بوو لایەکی عەلاگەکەی لەگەدا بگرم ، تا دەرمان و شاش و شتەکانی تەبکا ..

یەک چرکە چاوەڕی کرد ..هیچم نەووت ..ووتی : زۆر سوپاس ..
لە پێشووتر ، خەراتر کەوتە بەینی شەقامی کاک ئەحمەدی شێخ ، تا گەیشتە لای تەکسیەکان .. بە خەرا ، بە زمانێکی تێکەڵ و ماندوو ، بە شۆفێرێکی ڕیشنی زەبەلاحی ووت ، تکایە ، زۆر خەرا ..دەرگای پشتەوەی کردەوە و .. ئیدی بە هەتایە وون بوو ..خەم و عەلاگەکان و ماندوەتیی و تەنیاییەکی کوشندە و تینوەتییەکی تاکو سەر ئێسقان ماندوە .. ئەو چرکەیە بڕچی وەستا ؟ وەستا تا بزانێ ئایا من بڕجگە لە عەلاگەکە شتێکی ترم پێیە ، پێی بڵێم ..منێک کە لەو کاتەدا هیچ شتێکم پێ نەبوو ، تەنها لە خەیاڵی ئەودا بووم ئاخێ ماکینەی ڕیش تاشین لەناو کەرەوز و تێتیز و کەوەردا کارلێک ناکەن ..
سێ کیلە مەز ..دوو کیلە هەوێژ .. سێ کیلە پاقلاوە و بەرمە.. کیلەیەک گەلاس ..سێ کیلە ترێ ..کیلەیەک کولەکە ..جووتە پێاو ، مارکەی کلارک ..قوتوێک بەیەی قاوەیی کاڵ ..
ئەو خولەکە بەیە وەستا ئاخێ هیوایەک ..شتێکم پێیە بەی ؟ دڵدانەوەیەک ..قسەیەک ..هەر شتێ کە کەسکی وا ، لەو ساتی عەلاگەی دەرمان دەاندا بیەوە پێی بڵێ .. بەڵام من زمانم چووە کلیلە .. ئەو عەلاگەی منی بڕچی بوو ؟ بڕچی وەریگرت ؟ سەدان عەرەبانچی هەزاران عەلاگە لە خزمەتیا بوون ، بەڵام ئەو تەنها عەلاگەی منی وەرگرت.. من نەمزانی لەوەدا ئەو تەنها عەلاگەی لە من وەرگرت بە ئەوەی چرکەیەک ڕاوەستێ و تەماشام بکا ..من بە ئەوەی تەماشای بکەم ، بیرم لای ئەوە بە ئاخێ ماکینەی ڕیش تاشین و کەرەوز و کەوەر و تێتیز دانولیان پکەوە ئەکوێ یان وەک حیزبە کوردستانییەکان بەر ئەبنە سەر و پێتاکی یەکتر و ..ئەویان پێ دەمی ئەمیان ئەکا لە ژەنگ و ..ئەمیان پێ گەڵای ئەویان ئەکا لە ڕەن و تەپ و تەز …تەنانەت تەماشایەکم نەکرد بزانم چەنێ ..
عەلاگەی دەرمانی دەستی ، یەخێ خێ دێ ، تا وەستگەیەکمان بە دروست بکا ، ئەو بریندارەکی بە جەهەشتبوو ، لەگەڵ ئەویشدا چرکەیەک وەستا ، هەستم کرد چاوی تێبڕیوم ، وەک ئەوەی بڵێ خەم عەلاگەکەم دەاند ، ئەمزانی تێ کە منت بینی زیندوو بوویتەوە ..فەرموو ، قسە بکە .. قسەم نەکرد .. وەک هەموو ئەو باندانەی لە مناڵیمدا ئەمتوانی بیانگرم و نەمگرتن ..هەموو ئەو گەشتانەی ئەمتوانی بیانکەم و نەمکردن ..هەموو ئەو ئیش وپەژانەی ئاوەڵابوون لە بەردەممدا و کەچی پشتم تێکردن..
لە کوشنکانی پشتەوەی تەکسیەکەدا وون بوو ، شوفێرەکی زەبەلاحی پە لە توانا و ووزە ، بە ئەوەی وەڵامی نرخی بداتەوە ، ووتی سەرکەوە .. ئەو چەن چرکەکانی بە هەدەر ئەدا ..ئەو چەن گوێبەهاری و دەنکە

تووکان ناچنتو ؟
هستم کرد علاگکانی دستم چندین ئوند قورستر بوون .. هموو لاشم شاای عارق بوو .. وک کسکم وونکردب ، یان هاوییکی گیانی ب گیانییان ل فاندبم .. ئبوو تلفن ب 114 بکم ، حاتکی فاندن هی گورم ! بام نازانم کی و چن و ناوی چی و تمنی چند ..ئ خ هیچ کس نازان د و جگری خی چن و چی ، بام ب ئوان ناژی ..
بام نا .. ئو خرایی ئوی بوو زوو بگات لای نخشکی ، خزگ ئو چرکی نوستای و یکسر علاگکی ل دستم اپسکاندای و بشتای ..
ئو ئیویست بم منیش ل خستخان کار دکم ، ئوتومبیلکم زر دوور نیی ، با بچین بزانین وزعی نخشکت ل چیدای ..
نگ وایش نب .. علاگک خی دا ب یان ئم خی دیبتی..یان عربانیک خی ل داب.. ئیتر ئوند هی ، ئو یشت و من مامو .. هندی فرهاد و کوی بستوون ماندوتیی .. ل بیابانکان تینووتر .. هزار کیل مز .. دوو هزار کیل
Nawzad Bandy
برم و پاقلاو ..هشت سد کیل هوژ ..شش سد کیل گلاس ..چوارسد کیل کولک ..چوار فرد سوز ..پنجسد کیل تر ..چوارسد جووت پاوی باندی کلارک ..چوار فف سبوغی قاویی کا ...هموو خوی دنیا لسر لو و گرووم کک بوو بوون ..هموو پشیمانیی مژووی مرڤایتی ل دراوکانی ناخما ووا بوون ..شکم نما ، ئو ب ئارزوو علاگی درمانکی دی !

علاگیک درمانی داو.. شیعری: نوزاد بندی

ئو توژمی پ ل نگ و
پ ورزش و ..
پ قوپی کانیاو چی بوو ،
ک ژاندت ناو بینین و
یک ب یک جومگکانمو ..؟

ئو هموو تمنی کی یشت ..
لاوی و ئوارانی زانک ،
لپ بوون بی نمامگلی ،
بی ساتکیش وانمو ..
علاگیکی پی درمان ،
بی پنج پنجی پمییو ،
جلانیان ئکرد وک من ..
هندی خرا ،
نمئزانی ئاخی قاچکانت دووان بن یاخود یک بن ؟
من وک ئو ماسییی
جی پی گشتیاری هئگری ،
جی پی علاگیک درمان ،
لگی جوانکی کس ندیو ..
من نمئویست تماشات کم ،
سبرکی فنک و بنخشم ئدی ،
وک سبری ژر دارتوویکی
پی لی تووی شیرین -شیرین و هوریو ..
لناکاو علاگی درمان ،
دا و ..درمان باو بو ..
هاوارم کرد اوستی ..ا ..
درمانکانت پیس نبن ..
بی پانتکی کاوبو ..
علاگکانم زر زر بوون ،
دانیکیانم دا بی تی ..
ورت گرت و .. چرکیک ،
لای دیلکی درین اوستای ..
کی گوت لی هیچ شتی نبوو ،
ووتت زر سوپاس و
یشتی و زوو دیارنمای
من لناو خما نوقووم بووم
بادارکی ناو زوقووم بووم
من لناو خما بزر بووم ..
کاتی گیشتمی کناراوکانی ناخم ،
سرم هبی ، یشتبووی ..
تاکسییک هیگرتبووی ..
من مامو ،
وک مانوی ئو ژمار نابووتانی

کە هیچ کەرتە ، وەریانناگرە ..
وەک مانەوەی ئەو پەشمەرگە زامدارانەی
هیچ حیزبە دەیان ەاناگرە ..
وەک ئەو منا□□ کەمئەندامە هەژارانەی ،
موچە نایانگرەتەوە ..
چیرەکەکی دوو خولەکیی ،
کە ئیتر ناگ□□□تەوە ..
تازە وون بووی ..
هیچ □□کەوتە ،
عەلاگەیەک دەرمان نادە□ ..
جارەکی تر جومگەکانم ناکەونە بەردەم تەوژمی لەزمەی جوانی ..
گ□□امەوە ژەر کە□□کەی خەمەکانم ..بەئاسانیی ..
لە□□ایی دایپەشیمەوە ،
وەک ساتە گرانبەهاکان ،
تەیش کەوتیتە
ناو بەشایی و تەمەکانم .

چایچی.. چیرەکی/ نەوزاد بەندی

واتا ئەگەر لات وابە بارودەخ ناگ□□ ، ئەگ□□ .. خانووە تازەکان ، بەرە بەرە کا□ ئەبنەوە و کلس و خ□ و قەوزە دایانئەپەشە ...کەنارییەکان پیر ئەبن و .. ئیتر قەفەزەکان خاەی ئەبن ..سەرەکەکان، کە□□هەگرەکان ..ئەوانەی لەسەر ئاستی ووەات یەکەم بوون..ئەوانەیشی هیچ زانیاریی و زیرەکییەکیان لە خەیاندا شک نەبرد ، لە شەقامەکاندا هاتن و چوون و خەوتن ..تەکەایان پیر بوون و مردن ..واتا پیر ئەبن و ئەمرن ..
دەکەک سەری لەتەکچووبوو لە تەنیشت سنەوبەرە هە□□ندییەکەی بەردەرگاکەیدا ەووا بوو ..سەرەتا بینی و بە ئاگا نەبوو ، لەپە ەاوەستا و ئاوەی دایەوە ..وەک ئەوەی ئاوە لە یەکەک لەوانە بداتەوە کە بابیان کوشتووە ..دەکەکە زەر بە کز و لاوازیی لە گەشەیەکی تەنیشت سنەوبەرەکەدا ، ئەیویست ئەو تەمەنە کورتەی خەی

لەو تەواو بکا ..بەڵام ئەم خەراتر بوو ، گەیشتە سەری و بە نوکە شەقەک ، بە پەناوی گرانبەهای بوگاتی ، دەکەی لە بەخ دەرهێنا و هەیدایە ناوەڕاستی گەڕەک ..خستیە ژێر هەتاوە گەرمەکە و.. ژێر زەحمەتی هەزاران هەزار پەچکەی ڕەشی ئوتومبیلەوە ..
وەک یاریزانێک لە گەشەیەکی تیژەوە گەڕەکی کردبە ، ئاوا چەند چرکەیەک ڕاوەستا ، چاوەڕێی چەپڵە و هات و هاواری جەماوەر بوو ، (چایچی ..چایچی .. چایچی) ..بەڵام هەر زوو بە ئاگا هاتەوە و لەگەڵ دەستلەدانێکی خەرا لە سنووبەری هەڵەندیی ، تەماشایەکی دەکە لە بەخ هەڵکەشراوە کوردییەکەی کرد ، وەک ئەوەی پێی بڵێ : نەخێر تابیت توخنی باخ و باخات و ..شاخ و شاخاتی من بکەوی ..
هەروایشی ووت ..پێیشی داهێنان بوو ، وشەی شاخات .. کەس نەیوتبوو بەجگە لە خەی ..وەک چۆن وەزیر ، جارێکیان ووتی تەندروست باش بن !! ..لە کاتێکدا تەندروست خەی واتا باش ، ئیتر لکاندنی ئەم(باش)بە تەندروستەوە ، لە زیاد مەسرەفیی زیاتر شتێکی تر نییە ، کەچی سەرتاپای خەڵکەکە ، پێشوازییەکی زەریان لەو داهێنانە ووشەسازی و زمانەوانییە گەورەیە کرد ..تەنانەت وەک دیاریییەکی لە هات کاتە بە کەس ئەڵێی تەندروست باش بی ، ڕەنگی سوور هەڵئەگەڕێ و هەناسەی سوار ئەبە و زەری پە خەشە ..وائەزانی دەعوەتێکت بە کردووە ..بە جەرە ئەو کەسە نازانە چۆن حەقت بە بکاتەوە ..
لە دڵی خەیدا ووتی : (منیش چیم لە وەزیر کەمترەکە ؟ هەرچییەک وەزیرە هەیبە ، هەمە.. بیبە ، ئەمبە ..هەیبووبە ، هەمبووە .. ئیتر بەچی شاخات وەک تەندروستباش دەنگ نەداتەوە ؟)
ئوتومبیلە لەگزسە سوپەر سپەرتە درعە ڕەشەکە ، وەک مانگایەکی بەتاقەت هاتە بەرچاوی ..ئەتووت ها ئەستا ها تەزەکی تر بەلەسە ئەبە و لە دەست ئەم کابرایە ڕائەکا ..
پێش گەیینی بار و دەخ ، چایچی بوو ..چایچییەکی هەتا خوا حەزکا ، چایچی ..وەک پولی دەمینە ، ژەرپیاڵە و پیاڵە چای لە مەچکییەوە هەتا ئانیشکی ڕیز ئەکرد ، لەگەڵ ئاواز و گەرانی و نوکتە و تەنانەت جنێو و وردە جەت و ئەو شتانەدا ، پیاڵەکانی بەسەر چاخەرەکاندا دابەش ئەکرد ..واتا چۆن ئەو هەموو شتە ؟ ..ئاخر بە پەی چاخەرەکە بوو ، چاخەر هەبوو حەزی لە دەنگی حەسەن بوو ، ئەمیش دەڵێ (نامدوەنی ئاخ نامدوەنی) حەسەنی بە ئەووت جا ، شەپ ، چاکەی ئەکەشا بە تەپڵەکەی بەردەمیدا ، کابرا خەریک بوو ڕاستەپە بەی دەردەچوو لە ترسی ئەوەی نەبادا شوەنێکی بەو چا گەرمە سووتا بە ، یان کراسە سپیەکەی پیس بوو بە ، بەڵام ئەو بە تەنزەکەوە ئەیووت دانیشە ، ناکەک ! ..سەعەی چایچی بەی داناویت ..حەیفت نەکرد ، ئەگەر یەک دەپەی لە ڕابوو ، وەعد هەتا ماوی چاکانت

خ□□ایین ..
چاخ□ر ه□بوو ، ح□زی ل□ نوکت□ بوو . . تیایانا بوو ح□زی ل□ یان□ی □یا□ م□درید بوو .. ح□زی ل□ نرخی د□لار بوو ..ح□زی ل□ زانینی ه□وا□ی ن□وت□ک□ .. ه□بوو ح□زی ل□ ج□ت بوو ..ئیتر ه□ر چاخ□ر□ک و خوا ب□ ج□ر□ دروستی کردبوو یان خ□ی ب□ ج□ر□ پ□رو□رد□ کرد بوو ، ل□ ساتی دانانی چاک□یدا ، س□ع□ی چایچی هاوخ□میی خ□ی ب□ ئ□و چاخ□ر□ نیشان ئ□دا ..ئیتر کابرا چاک□ی لا ئ□بوو ب□ ه□نگوین و گرانب□هاترین دیاری ..(□یا□ چاک م□ل□گ□ی ئوتوو کرد …ن□وت□ک□ ت□واو ، هی خ□مان□ ..دو□ن□ گرانترین ک□تر فر□شرا ..پیاوکوژ□ک□یان د□زی□و□، خزمی خ□ی بوو …)
ئ□مان□ ز□ربی□یان چایان ن□د□خوارد□و□ …وایان نیشان ئ□دا چاخ□ر□کن ن□ب□ت□و□ ، ب□□ام چاخ□ر ن□بوون ، ل□ب□ر د□ی ئ□و قوم□کیان ل□ ئ□دا ..یان به دزی ئ□و□و□ ئ□یان□شت□ ناو ئینجان□ی□ک ..یان ناو گ□□ک□ی پشت کورسیی□کان ..ه□ند□کیشیان ه□ر ب□ج□یان د□□ا ، ب□□ام س□رج□میان پار□یان د□دا ..چونک□ ل□ ما□□و□ هیچ ک□س□کیان شک ن□د□برد قس□ی د□ی خ□یان ب□ بکا ، ئ□م قس□ی د□ی خ□یانی ب□ ئ□کردن ..ئ□و□یش ک□م نیی□ ..یان ت□نان□ت ز□ریش□ و .. ه□ر ز□ر ز□ریش□ ..ت□ ب□□یت□ ج□ی□ک□و□ ، ش□پ ، پیا□□ چای□ک ، ل□ ب□رد□متا ف□□ بد□ن ، ب□ ئ□و□ی د□□پ□ی□کی ل□ ب□ژ□ و..ب□ ئ□و□ی هیچ شو□ن□کت بسووت□ و .. ب□ ئ□و□ی کراس□ سپیی□ تاز□ ئوتوکراو□ک□یشت پیس ب□ ، جا ل□ ه□مان کاتدا ، کچ□کی چاو س□وز ک□ ه□زارسا□ پ□ش ئ□ستا خ□شت ویستوو□ و ب□ت ن□بوو□ ، ب□ن□ت□و□ ب□رچاوت ب□ د□□□کی خ□را ، و□ک :
چاو س□وز ه□شتاک□ من ئینتیزارم ..
خ□م بارهگر و ه□ر خ□یشم بارم ..!!
ئ□ ئیتر چ□ن ه□موو □□ژ□ نای□یت□و□ و ل□ جیاتی چای□ک ، س□چوار چا و .. ل□ جیاتی ه□زار دینار ، د□ ه□زار دینار ناک□یت ب□ ب□ر پشتو□ن□ک□یدا ؟
ئ□یک□یت ..چ□ن نایک□یت ..ئ□میش ئ□یزانی ئ□یک□یت ، ه□ر ب□ی□ ز□ری ن□بوو .. و□ک چ□ن خاو□ن ت□ریق□ت□کی ل□هاتبوو ، ب□ تاپ□یش خ□□کی د□رکردای□ ه□ر ئ□هاتن□ کنی ..
ه□□ب□ت ئ□م بار و د□خ□ گ□□ا ..و□ک گ□□انی ه□موو شت□کان ..ه□موو سیستم□کان .. ه□موو خاو□ن ب□یار و ..خاو□ن ز□بر و ز□ر□کان . . ئ□و□ند□ س□یر گ□□ا ، ت□نان□ت ب□ خ□یشی ب□وای ن□د□کرد ..خ□□ک□ک□ی چوار د□وری ز□ربی□ی ز□ریان چوون ب□ ه□ند□ران ..واتا شت□ ن□مای□و□ ب□ ناوی چاخ□ر ..واتا ت□ د□یت ب□ لای من ب□ ئ□و□ی پ□ک□و□ باسی عیار □□تی ئوتومبیل بک□ین ، ب□□ام ل□ پ□□کا من ک□م□□□ ب□ندگ□ و □وژنام□نووس و چ□کدار چوار د□وریان ت□نیوم ، ت□ ئاماد□ نابیت ن□ک

هر لگما باسی عیار ت بکیت ،
شونک کت تانت یادگارییکانیشم نتگن .. کات سع بوو بت حم سعید و .. چایچی بوو بت ئندامی سرکردایتی ، کو لناو چاخرکاندا دروست بوو..یان هر لت بنچیندا خزمتگوزارییک نما بناوی چا و گرانی حسن زیرک و نوکت و جت و دوا گکانی یا مدرید ..لویش ناخشتر یان ترسناکتر ئو بوو ، ئگری کوشتنی هر چاخرک لت ئارادا بوو ..ئت ئو کم نییت ت هستیت باس لو چایان بکیت کت ئندامکی سرکردایتیی بی تکردوویت بت جت و چقن و ..ئم ئگر ت کسیش لت نبیستت ، هر بینینی ت ، ئبت هی بزار بوونی ئو ..ئوکی خاون ملینها دلار ..ڤلا..کمپانیا .. کنا و پژی زبلاح، چن ئبت دم و قپزی پاکتفرشکی بت برچاو کت هر دون ، شپ ، چایکی لت بردمیدا داناو ، بت ئوی یک دپی لت ژا بت و ..یک پاکتی زرد بووبت و..یک نوقت لت کراس خامکیدا دروست بووبت ، سرباری ئویش ، ئم دیشی بت دنگی برز بت ووتبت :
(پاکتفرشم ، خاون دیشم..
بت وفا و پیمان ، بیانوو بیشم ..)
ناکرت .. بار و دخکت زر ناسک و هستیار بوو .. چاخرکان تگیشتن ، زربیان لت ی وانو خیانکرد به تورکیادا و .. لوو بت یونان و ..ئمانیا و سوید و بریتانیا .. تیایشیاندا بوو ، ایکرد بت بغا ، لو شرجت و شخ عومردا خی وونکرد .. تیایاندا بوو بت نشترگریی جوانکاریی وخساری خیان گی .. تاک وترایشیان شیری خاویان خوارد بوو ، هر لت شاردا مانو ، شار خت شاری هموانت ، بوو بت ملیاردر و ئندام سرکردایتی ، جار بت جهننم .. خوای ئکرد ئبوو بت نهنگی شین و ژانت ست چوار تن شتی ئخوارد ، بمان چی یان ئمان بو چی ؟ هر یکمان بت ی خیدا ..ئو با لت کشک و باخانت و پژی خیدا بلو ، ئمانیش لت کوچت و کانت داوخاوکاندا سکشنت قورسکانی کتایی تمنیان بسر ببن ..
چاخریش هبوو هر لت شاردا مابو و هوی دنیای دابوو لی نزیک بتو و ببت خزمتکاری یان بت لاینی کمو ونیکی فتگرافیی لگدا بگرت .
حم سعید ئو شتانی ئزانی بت تایبت وای لهاتبوو لت هندت بنی جماوریدا هندت لو چاخرانی ئبینی ، به چاوکی سووک و قزهاتنوو تماشایان ئکرد ، یان ئم وای هست ئکرد ئوان بو جرت تماشای ئکن کت لت استیدا بت ز و شانازییکی زرو تماشایان ئکرد ..واتا چاکیشی به خراپ ئبینی ، وای لت

هاتبوو هەموو ئەو دەستەات و ماڵ و سامانەی کە هەیبوو ، نەیدەبینی و تامی لە نەدەبینی ، ئەوەندەی چاخەرکانی لە مەژینی ئەکەوتە بەرچاو ، وەک تارمایی و خۆ ، گاڵتەیان پێ ئەکرد ، چاکەیان لە وەرئەگرت و ئەیانکرد بە سەریدا .. بەوەیشەوە نەدەوەستان ، قەریبە چای لە کوڵی سەر خەوزیان بە سەر و ڕەنیدا قڕپ ئەکردەوە .. جەرەها جنەویان وەک خەی بە شیعر پێ ئەوت :
سەعە چا پیسی گەندەڵی قەڵەو ..
چی ئەکەی مردن ، کە بەت هات بە شەو ؟
★ ★ ★
سەعە مەسەحچی ..لە پێ پیاکەوتوو ..
چا لەت حەرام بێ ، وا لەت حەرام بوو …
جەرەها شیعر و جنەو و جەت و شتی ئەهاتە بەرچاو ، بە جەرە ناچاری چوونە دەرەوەی ووڵات بوو ، سەردانی گەورە پزیشکانی دەرەوونیی کرد ، دەرمانیان بە نەنووسی ، تەنها ڕێنمایی کەمەلایەتییان کرد ، چونکە ئەم لە پەڵکا لە چاچێتیەوە بووە بە گەورەپیاوەکی وا ، ئەمە گەر بەرودەخ و سیاسەت قبووڵی بکەن ، ڕەتینەی ڕەژانە و خانەکانی مەشکت پێیان قبوڵ ناکرێ .. هەستی ترس و شەک و ئەم شتانەت تیا دروست ئەکەن ..دوور کەوتنەوە لەو وەاتە چارەسەرکی ڕەنگە باش بێ و ..ڕەنگیشە خراپتر بی ..
چیبە پەم ڕائەبوەرن ؟ یەعنی چی ڕەنگە باش بی و ڕەنگە خراپتریش بی ؟ کە جوانتر سەرنجی پزیشکە ئینگلیزیبەکەی دا ، وای هەستکرد یەکەک بێ لە چاخەرکانی لە مەژینی ..هەر بۆیە دەستی بەرز کردەوە پیایا بماڵە ، یاریدەدەرکانی پزیشک فریای کەوتن و هەڵیانگرت و فڕیا دایە دەرەوە ..
یەک بە دەم هاواری ئەکرد ، وەڵاهیی ئەتانکوژم .. هەمووتان ئەکوژم .. با بگەڕێمەوە ..دایکی خەوتان ئەسوتێنم ..
شانە نهێنییەکانی چاخەرکانی دروستکرد .. ڕەژانەلەرە و لەوە گەنج خەڵتانی خەڵن دەکران و کەس نەیدەزانی یان ڕاستتر کەس نەیدەوێرا بپرسێ ئەمە کەیە کوژراوەکە و کەیە بکوژەکە ..
کاتە دەکەکە بەهەی پەچکەی ئوتومبیلەکانەوە وەک تاتەیەکی زەردی لەهات بە شەقامە ڕەشکەوە کە دونیا لەسەر داوای خەی ، شارەوایی بەی قیرتاو کردبوو ، تەماشای لەگزسە درعە ڕەشە سوپەر سپەرتەکەی کرد ، هەستی کرد مانگایەکی گەورەیە و ..لەوەدایە هەرش بکاتە سەری ..…
(ئاڕییجەکەم فریا خەن ..)
بەی دانیشت ، لەبەر خەیەوە ئەیووتەوە : (ئەو هەموو چاخەرەم وەک سەگ تەپاند ، ئێستا ماوەتەوە سەر مانگایەکی مالەسی

وک تە)
کە لەی دا ، لەگزس بوو بە تەپەک لە ئاگر و دامردوە .. خەکەکە لە خەو ئاپەین .. خەکەکی زەر .. هەتا بە زەر ئەبوون .. ئەو هەموو چا خەرە .. باشە تە بەی ئەم خەکە هەر هەموو چاخەری ئەم بوو بن ؟ واتا ملیەنان خەک .. ئەمانە بە چی لەناو ئەچن ..؟
ـــقوربان کار لەکار ترازا ـــ
ئەمە دوا دەی خوشکەزاکەی بوو کە لە ژەر پەی خەکەکەدا وەک دەکەزییەک ئەشکا و وورد ئەبوو .. خەکەکە خەیشیان نەیاندەزانی ئەم هەموو ئازایەتی و غیرەتە چیە ..وەک ئاگراوی گەکان ، بەسەر هەر شتەکا ئەچوون ، مەحفیان ئەکردەوە ..ئابەقەی سەعەی چایچیان دا ..لە هەر چوار لاوە ..وەک مامە فەرخە ووتی ..شەپ ، مەحف بەوە ..بە جەرەک یەک دەپ خوەن نەژا.. یەک پەیش لەسەر ئەو هەموو کراسە سپیە دروست نەبوو ..بە جەرەک ، زەرینەی ئەوانەی ئاگاداری بابەتەکە بوون ، نەیاندەزانی ئایا ئەم کابرایە هەر لە بنچینەدا پیاە چایەک بوو ..یان چایچی بوو ..
ئیتر بار ودەخەکان زەر خەرا ئەگەن ..ئەوەندە خەرا ، هەمووان ئەم شتانەیان لە بیر چەوە .. ئەستا لای هەرکەسە باسی دەکی تاتەی شەقام و سنەوبەری هەندی و چاخەر و ئەم جەرە شتانە بکەیت ، ەنگە شکیان لە عەقەت هەبە و ...شتی تریش .

دوو دیمەن و دوو پەرەگـــــراف.. نەوزاد بەندی

ـ1ـ

کەسەکی نەناسراو ، پاسکیلەک بە ئەمانەت لای پیاوەکی دوکانداری شاری زنجانی ئەرانیی دادەنە و دەوات ، کەسەکە نایەتەوە ، دوکاندارەکەیش کاتی داخستنی دوکان ، پاسکیلەکە ئەباتە دوکانەکەیەوە وبە سبەینە دووبارە پاسکیلەکە لەبەردەم دوکانەکەیدا دادەنە تا خاوەنەکەی بەتەوە ، بەام نایەتەوە .. بەم جەرە ئەم دوکاندارە بە ماوەی 45 ساە هەموو ئەوارەیەک پاسکیلەکە دەباتە ناو دوکانەکەی و هەموو بەیانییەک پاسکیلەکە لە دوکانەکەی دەنتە دەر

لە چاوەوانیی خاوەنکەیدا ، بەبێ خاوەنکەی دیار نییە ..
کابرای دوکاندار ئەمرەت و ..دەوەت پێیکەرەکی بە دروست ئەکات وەک کەسکی دەسز و وەفادار بەرامبەر ئەمانەتکانی .
ـــــبە ڕاستی دڵم پێ بوو ، حوکمەتی هەرێمم بیر کەوتەوە ، کە وەکو ئەو دوکاندارە ، حەوت هەشت ساڵە هەموو ڕۆژە پاشکەوتی موچەی فەرمانبەران لەبەردەم بانکەکاندا دادەنێ ، کەچی فەرمانبەران ناڵێن وەریبگرنەوە و ..ئەمیش ناچار هەموو ئەوارێیک پاشکەوتەکە ئەباتەوە ناو بانکەکان ـــــ

_2_

ئەم منارە لە شاری هرات ی ئەفغانی ، گورچیلەیەکی خەی داوە بە براکەی هەتا لە مردن ڕزگاری بکا .. وەنەگرەکی گەڤاری تایمزی بەریتانیی وەنێیکی ئەگرەت و بەاوی دەکاتەوە ، لە هەموو جیهاندا دەنگدانەوەی ئەبێ و خەڵاتی باشترین وەنێی ساڵ دەباتەوە ..
شاعیری ئەفغانیی ئیلیاس علەوی ئەڵێ : ئەمە ئەمرین بە ئەوەی ئەوان خەڵات بکرێن .

لە ڕاستیدا من ڕای ئەو شاعیرە ئەفغانییە بە تەواوەتیی نەت دەکەمەوە ..چونکە بەخشندەیی ئەومندانە ، ژیانی براکەی پاراستووە ، نەک کوشتبەتی ..واتا ئەوەی ڕوویداوە دەستگرتن بووە بە ژیانەوە نەک مردن ..
ئەو وەنەکەشەی تایمز ، وەفاداری و ئازایەتی ومرەقایەتییە مندانەکی ئەفغانیی وەنە گرتووە و بەاوکردەتەوە ، بەیە لە جیهاندا دەنگدانەوەی هەبووە و خەڵاتی وەرگرتووە ..
لە ڕاستیدا ئەو شاعیرە ئەفغانییە زەر هەڵە بووە و .. بە هەی ئەرێیی و چاوچنۆکییەوە بابەتکەی شەواندووە .. خەی عەقڵ و هەستی ئەوەی نەبووە بابەتکەی وا گرنگ و مرۆیی ، بنوسە و بەاوبکاتەوە ، لە بەرامبەریشدا ڕق وئەرەییەکەی وایلەکردووە بابەتکە بە لاڕدا ببات و.. لە جیاتی دەستخەشیی ، هاتووە وەک بازرگانەکی مردن ، باسی لە کابرای وەنەگری تایمز کردووە ..لە جیاتی ڕێز و وەفای نیشان بدات ، کە بابەتکی وا جوان وپڕ لەمرەقایەتیی بە تەواویی جیهاندا پەخش کردووە.. ڕاستکەی ئیلیاس علەوی بە خەاتکە ئەگری نەک بە بابەتکە ، بە هەریسکە دەی توند بووە نەک بە ئیمامی عەلی ..

پیاوی ناو فرش.. چیرک/ نوزاد بندی

بە ئەوی بتوانی لەو شاردا بژیت ئەبوو یان لە دوورەوە تەماشای بکەیت ، یان لە نزیکەوە لووتت توند بگریت و سە لەسەر چواری چاوەکانیشت دابخەیت ..
سانە لە ئاهەنگەکانیدا ، چەند جارەک لەسەر سەرچەپی ئەبوو بە شەە تەقە و قوربانیی هەبوو ..
کەمترین موچە ئەدرا بە کرەکاری خەە و خاشاک ، هەندە کەم ، تەنانەت بەشی ئەوەی نەدەکرد ەەژانە خەیان وپەشاکەکانیانی پەپاک بکەنەوە، دوای ئەوەی بەگەنترین شار و بەگەنترین میللەتیان بەو حاەە پاک دەکردەوە ..
یەکەک لە ووتاربەژەکانی ، کە دواتر شوەنبزر کراو کەس نەیزانی چی لە بەسەر هات ، لە ووتارەکی هەینیدا هاواری کرد : (خەەکینە ! بە ەاستی سوپاستان ئەکەم ! کە ەەژانە هەر هەمووتان بە بە ئیش دەنە ناوبازاە و .. لە دەبە و تف و ئاغزە جگەرە زیاتر ، فەە نادەنە سەر شەقامەکان .. جارەکی تر و تر ، سوپاستان ئەکەم و دەستتان ئەگوشم کە میز و پیسایی ناکەنە سەر شەقامەکان ، چونکە واتانبکردایە ، شارەکە ئەبوو بە ژەر پیساییەوە و.. بە هیچ جەرەکیش وازتان لەو کارە نەدەهەنا ، وەک چەن بە هیچ جەرە واز لە براکوژی و پیس کردنی سەیرانگا و ناو شارەکان و ..ئازاردانی

گیاندار و دار و درخت ناهنن ..هر بیە لە ناخی دەمەوە ، دەستخەشیتان لە دەکەم و ..مژدەی ئەوەتان ئەدەمە تەنها سەبر بگرن و .. میز وپیسایی مەکەنە سەر شەقامەکان ، بەهەشت بە خەتان ئەبەنەوە ..چونکە بە ەاستی ئەو سەبر و تەحەمولەتان ئەجری گرانە و .. خوای گەورە تەفر و توناتان بکات ، وەچە و بنەچەتان نەمەنە ، وەک گەل و وەک حوکمەت، وەەاهیی شایانی سووتاندن و کیمیایی و ئەنفالکردنی سەرتاسەرین . .. توخوا چی هەیە ئەوە شانازیی پەوە بکەن و ..ەووتان بە بە هەیەوە لە بارەگای خوادا ەاوەستن ؟

ەووتان ەەش بە ..بە نەفرەت بن .. بە نەفرەت ـــــ)

ئەەەن گوایا ، هەندە کارمەندی دەمامکدار ، بە پەستاەەوە دەنە ناو مزگەوتەکە و ناهەەن ووتارەکەی تەواو بکا ، لەگەە خەیاندا ئەیبەن .. ئەەەن ئەوەندەی لە توانایدا بووە ، دەمامکدارەکانی شەقباران و تفباران و جنەوباران کردووە ، کەچی هەزاران نوەژخوەن ، وورتەیان لەوە نەهاتووە ، بەشەکیان داەغەیان ەەیشتووە و بەشەکیان خەوتوون و بەشەکیشیان بە کاوەخە خەریکی چەم دەرهەنان بوون ..ئەم چەم دەرهەنانە لەو دواییەدا زەر پەرەی سەندبوو ، تەنانەت هەندەکیان وەک گوەەبەەژە ئەیخوارد دوای ئەوەی پزیشکەکی ئەەمانی سەلماندبووی کە چەم ، پە پەە لە مادەی سوودبەخش و دژە بەکتریا و ..دەرمانخانەیەکە بە خەی ، تەنانەت داوای کردبوو بکرە بە دەرمانی ددان ..ئەم هەواەە ، کاردانەوەیەکی گەورەی لەو شارەدا هەبوو ، هەرچەندە هیچیان ئەەمانییان نەدەزانی ..پەشبینی ئەوەیان لەدەکرا ، نرخی چەم لە بازاەەکانیاندا وەک نرخی گەشت و دەلار بفەەت ..

بەەام بابەتەکەی ئەمە هیچ شتە لەوانە نەبوون کە باسمان کردن ..

کوەەک لەو شارەدا ئەژی ، تەمەن 27 ساە ، زیرەک ، چوارشانە ، هەەگری بەوانامەی بەکالەریەس لە یاساکاندا .. بەەام بە عەشیرەت بوو ..واتا ئەیویست وەک کەسەکی مەدەرن بژی ..ەەنگە بەەم تاقە کەس بوو ، کە ناوی تیرە و خەە بە ناوەکەیەوە نەبوو ..ئەوەیش وایلەکردبوو لە بەەەوەبەرەتیەکانی باج و ناسنامە و پاسپەرت و کوتان و خەراک و خوەندنی باەادا توشی دەنگە دەنگ و تەنانەت شەەیش بە .. ئەەەن سەرەکی زانکەیەک پەی وتووە : باشە گریمان دکتەرایشت تەواو کرد ، خزمەتی کە ئەکەی ؟ تە کە بە عەشرەت لەخوەی ، بە تەمای ئیش بە کە بکەی ؟

لە حاەەکدا ویستی یەخەی سەرەکی زانکە بگرە ، چونکە بە پەی یاسا ئەو قسەیە ،دژی کومەەگای شارستانی و هاوچەرخ و ئەو جەرە شتانەیە ..گەەانەوەیە بە کاتە کە مرەڤ گونی خەی و گەزەری لەک جیا نەئەکردەوە و بە بەرد ەاوی ئەکرد و لە ئەشکەوتا ئەخەوت ..بەەام عەشرەتی سەرەکی زانکەکە ، بەعزەکیان لەوە بوون و ..هەتا خوا

حزکا ، کوتیبوویان ..
دوای سا□□ ، ویستبووی درژ□ ب□ خو□ندن با ، ل□ □□ی ئ□نت□رن□ت□و□ داوای خو□ندنی با□ای پ□شک□ش کرد، ل□ ک□تا ه□نگاوی پ□شک□ش کردن□ک□یدا ، ح□زی ل□ کچ□ک کرد ..واتا ل□و دوا ه□نگاو□دا ، ل□ ر□ی م□سنج□ر□و□ ، نام□ی□کی عاشقان□ی ب□ هات .. ب□□ام ه□ر ب□رد□وام بوو ل□ پ□ کردن□و□ی داوای خو□ندنی با□ا ، ل□و دوا ه□نگاو□دا ، ل□گ□□ ئ□و□ی ح□زی چوبوو□ س□ر کچ□ک ، ب□□ام ل□ لیست□ک□دا ناوی ئ□و زانک□ی□ی ت□دا ن□بوو ک□ ئ□م ئ□یویست .. ل□ ب□شی نا□□زایی و پرسیاردا ، نا□□زایی□کی ل□ د□□□کدا نوسی ، ئاخ□ ب□ چی ناوی زانک□ی ک□رکوک ل□ لیستی زانک□کاندا نیی□ ؟
دوای س□ □□ژ ، ب□ نام□ی□کی ئ□لکتر□نی و□□ام□ک□ی هاتب□و□ ، ک□ ت□نها ووش□ی□ک بوو ، نوسرا بوو : (ب□ ه□و□س) ..
ع□شقی کچ□ک□ ن□بووای□ ، ه□ر ئ□و ش□و□ و□اتی ج□د□ه□شت ..دایک و باوکیشی پ□یان خ□ش بوو ، ئ□یانزانی کو□□ک□یان ز□ر س□ر□□□ی□ و..□□نگ□ خ□زان پ□ک ب□ن□ ، ف□رق بکا ..ئ□م ف□رق کردن□ ل□و شار□دا ز□ر ب□کار ئ□هات ، به ب□ ئ□و□ی هیچ ک□س□ ب□ موو ف□رقی کردب□ ..
پ□□س□ک□یان ز□ر خ□را گ□یاند□ ئ□نجام .. کچ□ک□ خراپ ن□بوو ، دوو ن□شت□رگ□ریی جوانکاریی کردبوو ، ب□ چوارسا□ پ□یمانگای□کی ناحوکومیی ت□واو کردبوو .. ئ□م ه□شتا ل□ی ن□پرسیبوو ئاخ□ ب□چی ل□و ش□و□دا ئ□و نام□ عاشقان□ی□ی ب□ ئ□م نارد ..□استتر ن□یئ□ویست ل□و خ□یا□□ خ□ش□ د□ربچ□ ..ت□ ب□ □□دا ب□□ی ، پارچ□ ئا□تون□ بد□زیت□و□ ، ئ□گ□ر ز□ر ووردی بک□یت□و□ ، هیچ خ□شیی□کی ل□ نابینی ، ت□نان□ت ک□ خاو□ن□ک□یشی ئ□د□زیت□و□ ، □□نگ□ پیاو خراپت بکا و ب□□ س□ پارچ□ بوو ، کوا دووان□ک□ی تر ؟
مانگی ی□ک□م □ای ما□□ خ□زوورانی ب□م ج□ر□ بوو :
⋆ کو□□کی ق□ز و چوارشان□ ، ب□ ئ□د□ب و ب□□□ز ، ئیشک□ر و ئازا ..
مانگی دوو□م داتاکان گ□□انکاریی ب□س□رهات :
⋆ کو□□کی زرت□ ب□ز ، قس□ ل□□وو ، □اشکاو ، ئیشک□ری ب□ ئیش .
مانگی س□ی□م ، وورد□کاریی□کانیان گ□□ی :
⋆ کو□□کی فیل□ قو□ین□ ، قس□زل ، ز□ر ب□□ ، ت□م□□ ..
مانگی س□ی□م ، ما□□ خ□زوورانی ل□ بنی ه□مان□ک□یان دا و ب□م ج□ر□ و□سپیان دا :
⋆ ش□ت□کی زل□ ح□ت□ ، ب□کاری هیچ ن□هاتوو قس□ د□رپ□□□ن□ر و ب□ متمان□ ، و□ک مانگا خ□ی ئ□ل□س□ت□و□ ..

ئ□میش ، ع□سر□کیان س□ ب□ س□ ژن□ک□ی ت□□اق دا ..ئ□و ب□ گریان□و□ □□یشت□و□ ما□□ باوانی و ئ□میش □□ی ب□ ک□باب نادر ..

شوکی درنگ نامیکی بە هات ، لە ماە خزوورانیو بوو ، یکپارچە جنو بوو ..گەا ، زر بە ووردیی بە ناو جنوکانیانا گەا ، هیچ زانیارییکی ندزییو ، تنها جنو بوون ..
بیاری دا بوو بە دایک وباوکی نە ..ماەکی هەاج کرد و .. داواکاریی ڤیزی پشکش کرد .. لە ئوتەلکی هرزان بەهای قراغ شاردا ، شو و ەژ خوی ئبینی ..یان استتر زربی کاتکانی بە خو بسر ئبرد ..وک ئوی لسر پشتی کشتییک هموو جیهان ئگەە و.. لە شقامە پە درختکانی ووتکا کە نازانە چییە ، بە لای درختکی سوزدا تدپەە ، کە نازانە چی پە دەەن ..کورسیک کە نازانە لە چ دارە دروستکراوە ، داوتی دانیشتنکی دکا و ..کیژەەیک لو سری شقامکوە ، دت ، ئویش لە ووتکی وک ئمی ئم ایکردووە …
ئیتر بو جر ، هر جاری لە ووتک خی دبینییو کە نیدزانی چی پە دەەن و .. میویکی دخوارد بە ئوی بزانە ناوی چییە ..
پلیسکان پش ڤیزکی گیشتن ..قەبستیان کرد و بردیان .. بە هی خە وونکردن لە دادگا ، دوو هفتە کردیانە ژوورو ، ەژی حوتم دایک و باوکی هاتن بە لای ..هیچیان پە نووت ، ئمیش هیچی پە نووتن ..نیوسعات لگەیدا دانیشتن و هستان ەیشتن …
ئم ناخشتر لە زیندان ، نمانی خونکانی بوو .. ئیتر نیدتوانی سواری پشتی کشتیک بە کە نزانە ناوی چییە و .. بە دریایکدا بوا ، نزانە چی پە دەەن ..لە چشتخانیکدا کە دیار نییە چند ئسترییە ، خر لچیایکو ئاوا بە ، هشتا نە چیای وای بینیبە و ..نە بزانە ناوی چییە ..
بەەوبری زیندانکە ، بسر پلیسی ئشکگردا نەاندی :
(چن نازانی ؟ ئی تە ئشکگری چیت ؟)
پلیسکە لە دخکدا تنگە نفس بوو بوو ، لوی خوارو ئلرزی ، ووتی : (گورم ، من چوزانم ، وامزانی خوتووە . . کاکاتی نانی بیانی هات ، لاشیکی سارد و سە بوو .. ئە خە هشتا حوکم ندراوە ، بە تنیا ، لە ژوورکدا بوو ..کە ئتوانە بزانە دخی تندروستی تکچووە ؟؟)
کاغزکی درهنا :
(ئمە لە ژر سرینکیدا بوو)
– هرگیز من خەکی ئرە نبووم .. لم درگە چەەدا ، کە نازانم ناوی چییە . ، ەژ نییە سد جار ، بە بینینی حالی خم ، توشی لرز و تا نبووبم .. لو کناراودا، ساەهای سا ، کشتییک نهات هەمبگرە .زگارم کا لە خم .. حزم ئکرد ووتک تەاق

دم ، کچی کچکم تاقدا ، کە سووکایەتی نەما پەمی نەکا … لەو هەموو شەو و ڕۆژ شەدارەدا ، چاوەوانی کلیلە بووم ، ئەو هەموو تەم و دوکەڵی ناخم بە بکاتەوە .. هەر هیچ نەبە بزانم لە چ سا و .. لە چ مانگ و.. لە چ ڕۆژکدام …ناوی هیچ شتکم نەزانی .. لەگەڵ هیچیاندا نەمتوانی دوو هەنگاو بەم …باشترین کاتکانم ئەوانە بوون لە بە ئاگایدا بەسەرم بردن ..ئەستایش ، لەم تەپەڵە خوەن و پیسایی و چەوری و گشتە ، چاوەڵی چین لەکاتکدا من خەم چاوەڵی هیچی لە ناکەم ـــــ

پزیشکی دادوەر ڕاپەرتکی نوسی لە چند ووشەیکی تکەڵ و پکەڵدا ، دەری دەخست ئەم کورە چوارشانەیە ، هەر لەمندالییەوە لە ناخدا مردووە ..هەر بەیە خەشترین کاتی ئەو کاتە بووە کە زیندانکراوە ..چونکە لەوەدا ئیتر توانیەتی مردنە لە مەژینەکەی خەی ڕابگەینە ..
لەردا پزیشکی دادوەریش ، لاشەیکی سارد و سەی حەوت زەمانمردوو بوو ..
بەڵەوبەری تەندروستی بە پەلە پەیوەندیی بەوزیری تەندروستیەوە کرد ، داوای لەکرد لەگەڵ بەڵەوبەری پرگرامی تەندروستی جیهانییدا کوبەتەوە ، لەوە ئەچە قایرسەکی تازە هاتبەتە شارکەمان ..لەماوەی کەمتر لە دوانزە کاتژمرا دوو قوربانی هەبووە ..یەکەکیان پزیشک بووە ..
بەڵەوبەر قسەی تریشی زەریکرد ، پەش ئەوەی توشی دەکوتە بەت و ..لەسەر مەزکەی سارد بەتەوە …

مەگەلەی پاقلەخەر.. نەوزاد بەندی

وەاتکی نەوتیی دەوەمەند ، دوای تەپەبوونی 25 ساە بەسەر لابردنی ئابوقەی ئابوریدا هەشتا بەشە خەراکیان بەسەردا دابەش بکەن ، میللەت نین ، مەگەلن .کەکەی مریشکن .

کە خواردنیان بەسەردا دابەشکردیت ، واتا تە هاووەاتیکی نەرماە

نیت ، لە زیندانەدایت ، لە ئەردوگادایت ، بومەلەرزە و لافاو وەرانیان کردوویت ، لە کەنەوەدایت ، لە باخچەی ئاژەلاندایت .. هەشتا ئازادی و مافی ئەوەت نییە گیرفانت هەبە و خەت خواردن بە خەت بکەیت ..
ئینجا کاتە بە نەتەوە یەکگرتووەکان (بە پارە و سامانی خەت) ، ئارد و برجت بە بکەە و دابەشی بکاتەوە بەسەر خەتا ، کارەساتەکی گەورەیە ، چونکە دابەشکردنی ئەو شتانە بە ئەو گەلانەیە کە هەژارن و توشی کارەسات بوون و لە سندوقی نەتەوە یەکگرتووەکان بەیان خەرج ئەکرێت نەک لە داهاتی ووەاتەکە خەی .. ئەمە هیچ نەگەیەنە ، ئەوە ئەگەیەنە کە ووەاتەکە کەشەی ئابووریی نییە بەکو کەشەی عەقڵیی هەیە و..ئەمریکای داگیرکەریش لەم کەیسەدا کەشەی ئەخلاقیی هەیە .
هەروەها ئەم خواردن دابەشکردنە باشترین ەگایە بە ئەوەی هەر ژەهر و مادەیەکی گەمژەکردنت بوێت ، دەرخواردی میللەتەکەی بدەیت ..
تە ناپرسی بۆچی میللەت وا گەمژە و بە جوەە و بە هەەوەستە ؟ ناپرسی بۆچی میللەتی پەش بایەیی زەر جیاوازن لە میللەتی دوای بایەیی ؟ ناپرسیت ئەم هەموو پەتا و شەرپەنجەیە چییە ؟
ئەوان لە تورکیا بچن هەرەنی گەمژەکردنی منداڵی کورد بکەنە نەستەلە و نوقوەەوە ، چەن نایکەنە ئارد و برنج و زەیتەوە ؟
لەوەیش ناخەشتر ئەم دەخە ، لەکەوتەی تریشی لە دەکەوتەوە ،وەک ئەوەی بازرگانە چاوچنەکەکانمان حازر و ئامادە دەکات کە ئەگەر بایەی وەستا ، یەکسەر ئیحتیکاری بازاڕی خواردن بکەن و هەژارەکان لە برساندا بکوژن ..
سەردەمەکی دوورە هیوادارم پەرەگرافەک نوسین بخوەنمەوە پەنجا هەەی چاپی تیا نەبە .. نییە ..ئەمانە هەەی چاپ نین ، بەکو بەرهەمی میللەتەکن هەست و هەشی لەبراوە و سەرخەش کراوە ..

لە نەوان دوو عەرەبانەدا.. نەوزاد بەندی

شار پە بووە لەو کوانەی
شەوان ناگەەنەوە ماە ..
لە دەوری عەرەبانەیەک ،

چا ئەکەن یان چا ئەفرەشن ..
یان لە تەنیشتی سنوورە ،
سەیری ئەوروپا ئەکەن و
جەندرمە و پۆلیس ناهێن..
پێ لە کۆلکە سیاسی ،
قسەی وا ئەکەن ،
سەربەقوە
دەنێتە قاقای پێکەنین ..
شارە ، پێ بە لەو کچانەی
شوکردن پشتی تێکردوون ..
پێ بە لەو بەوانامانەی
هیچ کارە ..
هیچ پارچە نانە ،
بزەیەکی تە نەگرتوون ..
پێ پێ بە لەو زەویانەی سەوزاییان لە سەنراوە و
وەکو دیل تەلبەنکراون ..
ئەم شارە چێ چێ کراوە
لەو ئەوارە زیویانەی
خێک باسی
ێوتی شێش و ..
ئاوگێی بەیاننامە و
فیشەک ئەکرا ..
شار چێ بە لەو مراویانەی ،
بە پەل ئەفەین بە گەرمیان ..و
شەپۆلیان ئەخستە ئاسمان .. پێ بە لەو دەوەمەندانەی
بە قەبەین دەوەمەند بوون ..
پێ لەو شاعیرە گەمژانەی
وشە و میز پێکەوە ئەکەن ..
گەر دادگای ئەدەبیی هەبە ،
هەموو لە سەدارە ئەدرێن …
ئەم شارە بەچی چێ چێ بوو لەو کەسانەی
لەگێ باران و درەختا ، پێخاوس بوون ؟
بەچی پێ بوو لەو دزانەی
لەگێ دەلار و یەرەدا ،
ساڵی هەزارجار ئاوس بوون ؟
ئەم شارە بەچی وا پێ بوو ،
لە بە ئاوی و

بۆ ئوناکی و
لە بۆ نانیی ؟
کێ پێی کرد لە بیانیی ؟

ـــ نەوزاد بەندی ـــــ

لە ناوەڕاستی شەقامەکە.. نەوزاد بەندی

وەک سەربازێ ، لە بەرەکانی جەنگ گەڕابتەوە و ..

ماڵێ شک نەبا دەرگای بە بکاتەوە ..

کەس نەبە باسی ئەو ساتانەی بە بکا

مەرگ نمایشی جل و بەرگی لە پێش چاویا ئەکرد ..و ئیغرای ئەکرد هەتا بیبا ..

وەک ئەو کرێکارە ئاوارەیەی لە تەقینەوەیەک،

قوتاری بووە و .. کەناەکانی ڕاگەیاندن پیرۆزبایی لە دەکەن ، کە لە مردن ڕزگاری بووە و بە ئاوارەیی وبرسێتی و بێکەسیی شادبەتەوە ..

وەک ئەو منداڵەی لە هەتیوخانە چاو ئەکاتەوە و ..بەتانییەک ئەبە بە باوکی و .. باڵیفڕکیش بە دایکی …

لەناوەڕاستی شەقامە ، ڕائەوەستم ،

بە لەشکی تەندروستەوە پێشوازیی لە دنیایەک خەم و دەتوندیی ئەکەم ..

ئاوێ بەملاولادا نادەمەوە ، چونکە ئەزانم هیچ شتێ نابینم دەم خەش کا ..

ەاوەستان ، ئینزارەکی زەردم بە دەردەنە و

ئەبە بڕم .. بڕیام بە کوێ ؟

لە دەفتەرەکەی بەر باخڵما ، ناوی ئەو شوێنانەی تیایە ، بەیان چووم و قڕیان بەیم ..

ناوی ئەو کەسانەی تیایە ، تەوقەیان لەگڵ کردم و نینۆکەکانیان هڵکەشام ..

ناوی ئەو وەرزانەی تیایە ، بارانی ڕشیان

باراند و ..

ەاویان نام تا گەیشتمەوە ناو زیندانەکەم ..

پەخەفەکەم ، ئەوەی کە هەزاران جار بە خوێنی ناخۆش گوللەباران کراوە ..

سەرینەکەم ، ئەوەی هەزاران جار بە فرمێسکی ناگەهان ، خنکاوە …

لەناوڕاستی شەقامەکە ەاتووستم ..ئەمەوە بە هەنگاوەکانم بڕیم : بە تەمان بچن بە کوێ ؟

ئەمەوە بە خۆر بڕیم : بە تەمایت ئەمڕۆ چی ەوناک کەیتەوە ؟ چی ووشک کەیتەوە ؟ ڕشنە پەکهاتن بە کام درەخت بکەی ؟

چاوم ئێرە : لەوە زیاتر چیت پیشان دەم ؟ دوکڵ ئێرە : ئەگەر لەگڵما دەی ، وەرە ..من دوو خولەکی تر ئێرەم …

بە تەمام بە خۆ بڕیم : ئەمڕۆ باوەش بە چ ماتڵ سوارەکی دڵیفڕی ئەکەیتەوە ؟ ئەمڕۆ پەنجەرەی چەند ماڵ سواغ ئەدەی ؟ چەند پیرەژن ، تەنگەنەفەس ئەکەیت و ئەیبەی بە قاوشی چاودێری وورد ؟

درەخت پەم ئێرە : بجوڵە ، تەیش ئیشەکەمان لە مەدزە .. پەنج خولەکی تر ، خولەکی تازەی جەنگ دەست پە ئەکا ..

سوالکەرە دەتە ڕگام و بە گریانەوە پەم ئێرە : یەک لەسەر ملیۆنەکی خەش بەختی خەتم بدەرە …نزای وات بە ئەکەم خوا ، گەرەکە دارخورمات لە بەهەشتا بە بۆنی ..

بە شاگرد مەتعەمە ئێرەم : لەڕەوە تا مردن ، چەند نانخواردنی پە

ئەچێ ؟

سێ چوار تەکسی ، لە چواردەورم ڕائەوەستن ، لە نەوان خۆیاندا ، لەسەر من ، ئەبێ بە شۆفیان ..لەسەر ئەوەی کامیان من هەڵگرن و بمبەنەوە بۆ موجەمەع دەوائیری منالیی ؟

مزرە سەوۆ ، پەم ئەڵێ : بۆ قسەم بکە ، سیارەکەت بۆ هەرچەنە بۆ بیفرۆشێ و

وەرە لەگەڵ فریکە نەکەکا ئەڵێین بۆ جێگایەک هەشتا فیشک لێی نەداوە .. هەشتا کەمپانیای حیزبەکان موساتەحە و ئیفرازیان نەکردووە ..هەشتا وشکە سالیی نێپەرژاوە ئێشکەنجەی با ..هەشتا کوللە سەرخەوی تیا نەشکاندووە ..دوپشک چزووی تیا تاقی نەکردەتەوە ..

بۆ کەترە باریکەیەکی پەکراو ئەڵێم : بۆچی لەرە ئەنیشیتەوە لەت بدەن ؟ خۆ ئاسمان یەکێتی و پارتی و مەرزی باشماخ و خاپووری لێ نییە ..خۆ باڵ بۆ بەنزین ئیش ناکا .. خۆ هەڵگەز پەرستیی لێ بەینی کەترا نییە ..بۆچی تا هەزت تیایە هەڵنافەی ، تا دەرگەکانی کەناری ؟ تا ئەوپەڕی ملپێچی شینی زەریاکان ..کەاوی سپی چیاکان ..؟ بۆ هەڵنافەی ؟

کادیرەکم لێ پەیا ئەبێ و گیرفانم پێ ئەکا لە هەسمی ئەو پیاوانەی ئەم بەهەشتەیان دروست کرد ..پەیان ئەکا لەو سروودە دەژانەی ئەریان کرد بۆ دەراوی تەلیپ و .. ئەو خەڵکەیان بەختەوەر کرد … گیرفانم پێ ئەکا لە سویچی وەنەوشەی کیلەمەتر سفر ..ئەو حەریانەم پیشان ئەدا لە قوتابخانەی شەش دەرچوون و بووون بە ئارایشتی تیقییەکان ..

بۆ کەبەرەکی ئەرانیی ئەڵێم : گەلێ ! ئەوە نەوەکانی کیسران ، ئەمە کەی ئیشی ئەوەیە ؟

کیسرا ئەمەی لەبەرچاو بێ ، بۆ شێ تەسلیمی سوپاکەی عومەر ئەبێ .. گوڵسورخی بەمە بزانێ ، پێش گوللەبارانکردنی ، خەی ئەکوژێ .. خەیام و سەعدی بزانن ، ڕوباعیات و گوڵستان گێ تێ بەر ئەدەن ..

– ئەچی بۆ کوێ ؟

جێگایەکم بۆ دیاری کە تا بڵێم بەی ..

□□گایەکم بە دیاری کە ،

لەم □□یانەی لەرەیە ، نەچە هات و چەی ..

ـــــبە کوە ئەچی ؟

دژە تیرەرە ئەو پرسیارەی لە دووبارە ئەکردمەوە .. سوپایەکیش ئامادە باش ..سیلاح .. □اجیمە ..ئەمبوەانس ..

سوپایەکیش پەیامنەر و مایک و کامەرا و

لەگەی هەموو □□نگەکان و لا ئیلاهە ئیلا □ا و

چەکوش و داس ..

لە کەترە باریکەیەکی تیرەریست کەبووبوونەوە ،

بە فیشەک کرا بوو بە بەژنگ .

هەتا دوایی …….

شیعری / نەوزاد بەندی …21/مایسی 2023

پەیامنەر.. چیرەکی: نەوزاد بەندی

ئەکرا بە□□ین پیاوەکی بەشانس بوو ، هەرچەندە خەی پەچەوانەکەی ئەسەلماند ..هەمیشە داد و بەدادی بوو لەوەی لە لەزگە و ..لەزگەی دوو دیو و هەموو جەرە لەزگەکاندا شانسی نییە . . کام جەرەیان کە زەر گرانە ، ئەیکە□ ، هە□□یئەواسە ، خاولیەکەی پەوە ئەکا ، دوای چەند خولەکەک ، خاولەکەی لەسەر زەوییەکە وەک پشیلە گرمە□□ بووە ..ئەیانووت گەرمی کە ، گەرمی ئەکرد ، سوودی نەبوو ..
بە□□ام خە□ک پەیان ئەووت ، تە سەیریکە ، کاتە سەرەی سەربازیت هات ، جەنگ وەستا .. کە بەشی ناوخەییت وەرگرت ، ئیتر دوای تە بەشی ناوخەیی نەما ..شانسی وەک هی تە ، خوا بە کەسی نەداوە ..

لە ئاژانسەوە نامەیەکی دەنگیی بەهات ، گوایا ئەم چالاک نیە لە گردکردنەوەی هەواڵی خۆناوی و جەرگبڕا .. لایک و سەبسکرایبی ئاژانسەکەیان زەر دابەزیوە ، کار وا بەوا پارەی سپەنسەر و شتیان نامێنێ …
ئەمیش لە داخا جگەرەکەی هەڵدا ، کەوتە ناو شەربەتی کچکی بچوکەوە ، کە بە جلی فەرگەوە بەرەو خوێندن ئەڕۆی .. سەرکی بەرز کردەوە و خەسیەکی لەکرد ، وەک پڕی بێ : زلە ! تەپڵەکی جگەرە و شەربەتی هانی لەک ناکەیتەوە ؟
(قوربانت بم گوڵی من .. ببووره ! .. فڕۆی دە .. ها .. ئەوە پارە .. بێ شەربەتەکی تر بکڕە)
دەستی خستە سەر مایکەکە و نامەیەکی دەنگیی بە بێژەوبەری ئاژانسەکەیان نارد :
(قوربان چی بکەم ؟ لە دونیەوە تەنها هەوداو کە هەکەوتم کردبە، بورانەوەی بەنگلادیشیەک بوو ، سەرەتا وامانزانی گیانی لە دەستداوە ، دوایی هەستایەوە سەرپێ ..زەریش ئەگەڕێم .. گوێ قڕاخ ئەکەم . . ئەم دوو هێژە وڵات زەر ئارامێ ..)
بێژەوبەر ویستی پڕی بێ گوەرەکە لە گوڵی چ گایەکا خەوتووی ؟
کەچی ووتی : گوێ قڕاخ کە ، لە سەبەری چ دارتوویەکا خەوتووی ؟ ووڵات ئارامی چیە ؟ ئەیهاوار .. لە سەرک وەزیرانەوە هەتا پاسەوانی باخچەی ساوایان ، شیر و تیر لە یەکتری ئەسون .. هێژ نیە ، دوو سێ پیاوی گەورە نەکوژرێن و ..چوار پێنج قەبەست و شەنبزر نەکرێن .. سەیری ئاژانسەکانی تر بکە ، هەر ئەچیتە ناویانەوە ئەبە خەت بەی بە عەرزا ، ئەگینا بە فیشک سەرت هەئەگرن ..فڕان خەی کوشت ..فیسار خەی خنکاند ..فڕان نووسەری بەناو بانگ ەای کرد بە ئەوروپا و بوو بە ئاشەوان ..ژمارەی قوربانیانی شەڕی تەقەکە گەیشتە چوار کەس ، هەر چواریشیان ئامەزا و خاەزان ـــــ
لەرەدا نامەی دەنگەکەی وەستا ، لەوە ئەچوو پاتری مەبایلەکەی وەستابێ ، بەڵام بێژەوبەری ئاژانس هەر بەردەوام بوو لە قسەکردن :
(ئەی ئەوانە هەوا لە کوێوە دێنن ؟ هەواڵی وا خۆناوی و بە پڵڵە ..هەشتا خەسووکە بوکەکەی نەکوشتووە ، ئەوان یاویانە لە شیش و کردوویانە بە هەوا .. هەشتا زاواکە دەستی لە خەزووری نەوشاندوە ، ئەمان براندی دەمانچەکە و ژمارەی فیشەکەکانیشیان دابەزاندووە .. هەشتا مناەکە نەکوتەتە ناو بیرکەوە ، ئەوان وێنەی بنی بیرکە و سورەتی حەزرەتی یوسفیشیان دابەزاندووە ..ئەی چێن ، ئەوانە پێیامنەرن ، نەک جێنابت ، بە دوو هێژ ، تاقە هەواەکەیەکت ناردووە ، بەنگلادیشی مرد ..بەنگلادیشی مرد .. دوایی

دەرکەوت نەمردووە و.. ئەسەن بەنگلادیشیش نەبووە ، کوەکی ئەسمەری خەکی تەپەکوە بووە ..)
بە تەنیشت قەسابخانەیەکدا ەی ، بەنی شەکی ئەکرد ، بەیە خەی مات دا و ڤیدیەی مەبایلەکەی خستە سەرپە ، چاوەی قەسابەکەی ئەکرد کەردەکەی بەرزکاتەوە و کابرا بکوژە ..
(کیلەی دوگ چەن بووە بە دوانزە هەزار ؟) کابرا بە ناەزاییەکەوە قامکی لە دوگەکە ئەدا و بەردەوام بوو (خەزگە لە دوگیش بچووایە ، زەرد ..زەرد ، ئەی کاستەری خواردووە)
قەسابەکە ووتی : (برا جوانەکەم ! ئەوە بە دەست من نییە ، بە سەیری جەلانە و پەتپەتەنی نرخی دەلار بکە ، مەکە ئەکەی ، هەشتا نەتبەستەتەوە ،بووە بە مریشک .. یان لەت ئەکەن بە حوشتر . . حوکمەت بە دەلارەوە گرتوویەتی ..)
شانسی ئەم ، قەسابەکە دەرچووی کەلەژی هونەرە جوانەکان بوو ، بەشی پەیکەرسازیی و ..لە ناچاریدا بوو بوو بە قەساب ..ئەوەندە ناسک و نە قسەی لەگە خەکەکەدا ئەکرد ئەتوت باسی سیمفەنیای هەشتی بیتهەڤنیان بە ئەکا ..
(سەیری پەیجەکان بکە) بەوەبەر کەوتەوە نامە ناردن (کوەک ئەم بەیانییە ، بە چەقە برا گەورەکەی کوشت ..دایک وباوکەک لە شیرین خەودا ، سەری کوەکەیان بە خشت پان کردەوە ..کچەک لە ژووری پشتەوە ، خەی خنکاند ..وەات ئارامە ؟ ها ؟ بەس پەم بە تە خەریکی چیت ؟ معامەلەی کلکە ماسیحە ئەکەی لە گوزەری کەوفرەشاندا ، چەم دەرئەهەنی ؟)
(نا قوربان .. شتی وا چەن ئەبە) لە دەی خەیدا ووتی دە وەرە ئەندازەی تەلاسازیی تەواو بکەیت و بە پاروو نانە ، ئەم هەموو تە تەت بەسەردا بکەن .. لەبەر کەمپانیا و ئەندازیاری تورکی و ئەرانیی ، کەس ئاوە لە ئەمە ناداتەوە ، ئەگینا من لە کوە و پەیامنەریی لە کوە : (هەندە لەو هەواەانە درەن .. پەنجا جار یاس خزریان مراند ، کەچی دوەنە لەگە کچەکی شەخ و شەنگا تراکەکی دابەزاند .. ەژ نییە عادل ئیمام نەمرەنن .. کابرا بریندارە ،ئەەن مرد ..یان ئەەن لە گوندەکی زیقار ژنە مەردەکەی سەر بەی یان هەرامەکەی بە بەی ..ئەوانە هەموو درەن .. من نامەوە هەواەی درەت بە هەبەستم ئەگینا پەیجەکەت بە ئەکەم بە توبی عەدلیی ..)
(با واز لە هەواەی کوشت و کوشتار بەنین .. اپەرتەکم پەیە ، بەوا بکە دەنیام خەکەکی زەر ئەیخوەنەتەوە و .. فەە و لایک و سەبسکرایبمان ئەفەن .. باسی پزیشکەک ئەکا ، لە تەلارەکی پزیشکیدایە ، دەرمانخانە و تاقیگە ، مانگانە کرەی شوقەکەی بە دەدەن کە یەک ملیەن دینارە .. کرەی ئاو و کارەبای نیشتمانی و

مولید و ئنترنتیشی بە دەدن ..لە هەر فەحس و دەرمانەکیش کە بەیان ئەنەر ، سەدا پەنجای قازانجی ئەدەن ..منا□□کانی لە قوتابخانەی تورکیی ئەخوەنن و خەرجی سا□انەی خوەندنیان ، لەسەر دەرمانخانە و تاقیگەیە .. هەموو هەفتەیەکیش جارەک ، دەعوەتەکی شاهانەی لە یەکەک لە □یستەرانتە گەورەکانی شار بە ساز ئەکەن .. هەر ئامەرەکی پزیشکیی نوە دابەت ، بەی ئەکەن و لە پاکەتەکا ئەیازەننەوە ،

Seen by Nawzad Bandy at Sun 5:36 AM

Nawzad Bandy

ئەستا بیانووی ئەویان پە ئەگرە کە تەلارەکی پزیشکیی تازە ئەفەری زیاتریان بە ئامادەکردووە و ..سەرباری ئەوەی تەلارەکەیان تازەترەکە ، سا□انە دوو گەشتی کەناراوەکانی ماەدیف و یەنانیشی بە دەکەن و.. هەفتەی جارەکیش ، کورسی پەشەوەی یانەی شەوانەی پە لە ئافرەتی شەخ و شەنگی بە دابین ئەکەن ..لەگە□ سویچی ئوتومبیلەکی کیلەمەتر سفر ..)

بە□□وەبەری پەیج ، کە لە سەوزەفرەشییەوە هەنابووی و..چەندین ئیشی وەک ئاژە□□فرەشی و .. حیمایەی بەرپرس و ..خانوو فرەشی و ..باەندە فرەشیی کردبوو ، زەر تووە□ بوو ، خەریک بوو ئەو نیشانە □□شەی کە هەندەی دەنکە گەیژەک ئەبوو ، لە سەبەری لای چەپی لوتیدا ، لە بندا دەربەنە ..(ئەرە تە تەبیعیت ؟ چەن لەسەر پزیشک و شت ئەنووسیت ؟ ئەی نازانی هەر یەکەکیان کوم□□ مەسئول و شت لە پشتیانەوە خەیان مە□□اس داوە و .. هەرچی بکەن ، ئەیکەن .. ؟ بە تەمای □اپەچی دادگا و زیندان و تەحقیقمان بکەی ؟)

لە دەی خەیدا ووتی : ئەمە چ تەپە□□ گەمژەیەکە ! خوایە لەت □ازیم ، بە□□ام ئەمە کەمە□گا نییە منی تەدام .. هیچ کەسە لە شوەنی خەی دانەنراوە ..ئەم بە□□□وەبەرەی مەن ، حەق وابوو ببەتە جەلاد لە زیندانی دیکتاتەرەکا ..کەچی بووەتە □□ژنامەنووس و □□ژی سەد قاوە لە ئەفەسەکەیدا ئەخورەتەوە ..

(هەروەها □اپەرتەکی ترم بە دەستەوەیە باس لەو مامەستایانە ئەکا کە قەرزارن ، کەچی خەیان وا پیشان ئەدەن شاهانە ئەژین و .. لچ لە کا□اکانی بایعیی میریی هە□ئەقورچەنن و نایبەنە ما□□وە ، هەر لەوە بە نرخی خە□ ئەیفرەشنەوە بە بایعە چاوزەقەکان ، کە بە جەرە نرخی کا□اکان ئەشکەنن وەک بە□ی بە کاری فە□□دانیش نایەن ـــــ)

لەو کاتەدا لەسەر شەقامەکە ، کابرایەکی چاویلکە لەچاوی پان و پە□ ، دەستی برد لە گیرفانی شە□وا□□ پان و پە□□کەیدا ، دەمانچەیەکی گەورەی میکارەفی دەرهەنا ، لە حا□□کدا دەمانچەی ئەخستە سەرپە و لە هەمان کاتیشدا ، مامەستایەکی ئاینیی کە لە پەشییەوە ئە□□یشت و

دەستەکی بە مناڵێکی حەوت ساڵانەوە بوو ، دەستەکەی تری دوو عەلاگە تەماتە و باینجان ..پێش چرکاندن و کوشتنی مامستا ئاینییەکە ، ئەم لە جیاتی وێنەی بگرێ ، بە هەموو هەزیەوە باوەشی کرد بە کابرای پیان و پڕدا و ..ویستی بیدا بە زەویدا نەیتوانی ، دەمانچەکەی میکرۆفیش لە نێوان سنگ و سکی هەردووکیاندا ئێهات و ئێچوو .. مامستای ئاینی و خەڵکەکە تەکەا شۆڕان و بەملاولادا هایاندەکرد .. دوو پۆلیس لە دوورەوە وایان نیشان دەدا ئەو دووانە دانس ئەکەن نەک زەران ..
کابرای پیان و پڕ ، هانکە هانکی پێ کەوت ، چونکە ئەم زەر بەتوندی باوەشی لە نابوو ، خەریک بوو هەناسەی ئەبڕی ، بە حاڵ ئەیتوانی هەندە جنێوی پیس لە دەم و لچە شینەوە بووکێوە بتە دەر ..جنێوگەلێکی وا بتکردنایە بە گشتی بەرخەوە ، سەگ بەنی پێوە نەدەکرد ..
پیامنێری پیجەکان لە پێناو پاسارەوە خیان دابوو بە زەویدا و ..خەریکی وێنەگرتنی گەرمە هەواڵێک بوون ..
(پیامنێرەک و پیاوکوژەک لە ململانێ و دەستوێخەدان ..پیاو کوژەکە دەمانچەیکی میکارۆفی بە دەستەوەیە ، لە تەکاریفیش ئەچێ ، بەڵام ڕەنگی تەری دەسکەکەی زیاتر ئەمانباتەوە سەر میکارۆف ..پیاو کوژەکە لە هەوڵی خە دەربازکردنداید ، بەڵام پیامنێرەکە ناهەقت و …پۆلیسکانیش لە دوورەوە پڕدەکەنن وەک ئەوەی سەیری زەرانبازی نێوان شاری شاپل و پیاوە قاچاخەکە بکەن .. ئەمە لە شەقامی تەنیشت چوخمەکەین ، خەڵکەکی زەر ئادەکەن و..ئوتومبیلەکان پاشە و پاش ئەگەڕێنەوە و هەڵدێن .. بە لایەنی کەمەوە دوو ئوتومبیل لە یەکیان داوە و .. هەروەها ماتەڵکی دڵیقاری وەرگەڕاوە ، نازانرێ ئاخە سەرنشینەکەی مردووە ، یان بریندارە ..کەس نایپەرژێتە سەر کەس و ..پیاو ئەو پیاویە خەی دەرباز ئەکا ..)
ناڵەی فیشەک ..بە دوایدا فیشەکەکی تر ، کەترە شینکەکانی سەر گومەزی مزگەوتی خانەقای هەڵفاند .. ئاکردنی پیاوەکی دەم و لچ شینەوەبووی پیان و پڕ و .. شل بوون و کەتنە سەر زەوی پیامنێرەکە لە یەک کاتدا بوون.. جا پۆلیس و خەڵک و پیامنێرەکان ، پێش مەشکان گەیتشتنە سەری و نیشتنە سەری لە چواردەوری کەبوونەوە بە جۆرێک بواریان نەدەدا ئەمبوانسەکە بیگەیەنتە نەخۆشخانە .

وەرنەوە بە هەمـــــــوو شتێ!.. نەوزاد بەندی

لوتژەندنی دەسەڵات لە هەموو جۆرە بازرگانی و پیشەکانی ناوبازاڕ ، ئەوەندەی کارەساتە دوو ئەوەندە کەمیدییە ..ئاخر چۆن ئەبێ تە سەرقاڵی سیاسەت و وەڵات بەڕێوەبردن بیت ، کەچی سەرقاڵی تاوڕ دروستکردن و نەخشخانەی ئەهلی و هاوردەکردنی جگەرە و دوگ و بەرز و سەروپێش بیت ؟ باسی مادەی 140 بکەیت و سەرقاڵی هاوردە کردنی ئوتومبیل و بەفرگرێ و تیڤی و عەڵەفی مریشک و مانگایش بیت ؟ مەعقوڵە حوکمەتێ لەگەڵ سەرکی ووڵاتاندا دانیشێ و هەمان ڕێژیش خەریکی ترانزێتی ئامدیوکردنی وەجبەیەک بانێ و قوماش و کەمپیوتەر و چەقۆ بێ ؟ .. ئەم کارە و پیشە جیاوازانە بە گەورەترین کەمپیوتەر داونڵاد بکەیت ، گەرم ئەبێ و سوور ئەبێتەوە و داوای ئەپدەیت ئەکا .. نەخشی فرە کارا وئیش و تایبەتمەندیی ، بە ناو خەڵکەکەیش درێژ بوونەوەی هەیە ، چونکە ئەمانە گەورەیش نەبن ، لە شوێنی گەورە دانیشتوون و.. بچووک پێ لەئاوە ڕاوەکەیان ئەخشێنە .. جۆرە فرەشیارە پەیدا بووون وەک دەسەڵات خەریکی بازرگانیکردنی تەکەڵە و پەکەڵەن :
(وەرنەوە بە پەنیر .. ماست ..تایت .. سابونی زەنابیلیی .. قەیماغ .. جلی کوردی .. مریشکی سوور ..ماسی تازە ..تەختەی حەمام .. برمەی گەرم .. ماڵە موبەیدەی سووتاوی بە .. برنجی بە ..ئاردی بە .. غەسالە و سپلیتی سووتاوی بە ..قەنەفەی بە .. بیفرۆشە..!!)

ـــ نەوزاد بەندی ـــــ

گەورەترینەکان.. نەوزاد بەندی

گەورەترین درۆزن ئەو کەسەیە،

کەسێکی خۆشویستوە و

هاوسەرگیریی لەگەڵ کەسێکی تردا ئەکا ..

* * *

گەورەترین گەمژە ، ئەو کەسەیە ، خۆی لە خۆی کە ئەکاتەوە و
خوا لە خۆی دوور ئەخاتەوە ..

* * *

ناپیاوترین کەس ،
کەسێکە بەوای بە بیر وباوەڕێک نییە و ..
بە دەستکەوتنی مال و سامان ،
بانگەشەی بە ئەکا ..

* * *

گەورەترین سەرکردە ،
کەسێکە هەموو جیهان ،
بە سەرکردەی خیانی ئەزانن ،
نەک تەنها تیرە و بنەماڵەیەک ..

* * *

گەورەترین بازرگان ،
ئەو بازرگانەیە
کە بیر لە مرۆڤکان ئەکاتەوە نەک گیرفانی مرۆڤکان ..

* * *

گەورەترین سەرلەشواو ،
کەسێکە ، لە دوای شەست حەفتا ساڵ تەمەن ،
هەشتا بە دوای دنیادا ئەگا و
بە تەمایە ئاسوودەیی دەستکەوێ ..

ـــــنەوزاد بەندی ـــــــ

بیرم نەبوو ..!

گەورەترین بە هۆوشت ،

دەعبایەکە ،

دیکتاتۆرە ئەوخەنە ،

بە ئەوەی خەی بچێتە جەگاکەی و

درێژە بە دیکتاتۆریی بدا ..!!)

عـوزر خـوایی بـە شیعـر.. نـەوزاد بـەندی

دەمکە شیعرم نەنوسیوە ..
دەمکە لەم شەقامەدا ،
شیعری جوانتان نەبینیوە ..
شەقامەکەم ،
پە بووە لە دز و جەردە ..
هەر فریای ئەوە ئەکەوم ،
ئاگادارتان بکەمەوە و
لە هۆویان هەماەم پەردە ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەوان حەز ئەکەن خەکەکە ،
دەست لەو خاکە هەگرن و
بە هەبەستەوە سەرقاڵ بن ..
بە ئەوەی هەر دەربەدەر و ..
هەر جەردە خاوەنی ماڵ بن ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەوان لاوانیان ڕاهێنا ،
لەسەر سوکایەتی و جنێو ..
میدیایان پێ کرد لە درۆ و ..
هەژنامە نوسی وەکو دەو..

⋆ ⋆ ⋆

ئەبێ شیعر
جلی سەربازی لە بەرکا ..
کاسکێت و
بەری لەسەر کا ..
ببێ بە فیشەک
بە بەنێو ..
هەر هیچ نەبێ ،
خەڵکەکە هەستنە لە خەو ..

نەوزاد بەندی

سەفەری دوا باڵندەی شار.. نەوزاد بەندی

ئەم لەو جۆرەیان بوو ، کە قسە خۆش بوو ، بەس گاڵتەجاڕ نەبوو ..قسەکانی تۆکەدار بوون ، بەڵام جنێو نەبوون .. کاری ئەکرد بەڵام پارەی نەدەپەرست ..هونەرمەندێکی خاکی و میللی و مرۆڤپەروەر بوو .. هەرگیز لە میدیاکان و لە بەنەکاندا بە ماڵ و سامان نەکەوزاوەتەوە .. کەس نەیدەزانی کرێچییە ..ئاسایی بوو بەلایەوە لەسەر شەقامێک سەوزە ومیوە بفرۆشێ ..ئەو لەبەر دەرگای بەرپرسەکاندا ڕانەوستا و ..ماستاوی بە هیچ کەس نەکرد ، هەر مایکێکیش ڕەی پێ بگرتایە ، بە سنگێکی فراوان و ..ووێکی خۆشەوە ، هەموو پرسیارەکانیانی وەڵام دەدایەوە و حیسابی ئەوەی نەدەکرد ئەم مایکە هی چ حیزبێکە و چ ئاغایێکی خێی بە خاوەنی دەزانێت .. بەڵێ ، هونەرمەند دوو جۆرن ، هونەر فرۆش و هونەربیر .. ئەم لەجۆری هونەر بیر بوو ..هونەر و بیرو باوەڕەکەی ئاوێتە بوون ،

هەر بۆیە هەموان خۆشیان ویست ..وخساری هەموان بە ووتەکانی بزە و پێکەنینیان تیا ەوا ..هەموان بۆ مەرگی ناکاویی ، فرمێسکیان ێشت و توشی دڵتوندی و خەمباریی بوون ..ئەو تاکە هونەرمەند و تاکە کەس بوو لەم کوردستانەدا بتوانێ هەموو حیزبەکان وا لێ بکا دوور لێ دروشمی حیزبی لێ دەوری کەببنەوە و گوێی لێ بگرن و خۆشیان بوێ ..ئەو تاکە کەس بوو ، بێ هونەر و کەسایەتییەکی جوانەکەی ، جیاوازیی نەهێشت ، دەوەمەند پێش فەقیر ، ئەیناسی ..دەسەاتدار پێش بەدەسەات خۆشی ئەویست ..ئەو بێ بێکلام و بێ کلیل ، دەرگای دڵی هەمووانی کردەوە و ..بێ هەتاهەتایێ ، باخچەی هونەرێکی پاک و ..کەسایەتییەکی سادە و جوانی لێ ناخی هەموواندا چاند ..
مەگەر خوا بزانێ چ خەمێکی گشتی ، چ دەردێکی سیاسی ، چ ئازارێکی ئابووریی ، چ داخێکی گەندەکاران ، کاتژمێری دڵتی ەاوەستاندبێ .. مەگەر خوا بزانێ ..
سەفەرت سەلامەت ، هادی گیان ..
خودا پاپشت و هاوکارت بێ ،عەریف حەمە تاڵی ئازیز و خۆشەویست ..

نەوزاد بەندی

یەکەم لێ دوای دواوە.. چیرۆکی/ نەوزاد بەندی

تێ سەیرکە ؟ یەک دەڵ ، ووشەیەک نابینی هەڵەی ڕێزمانیی و ڕێنووسیی تێدا نەبێ ..
ـــ(ئەمە تێ چیت نوسیوە دادە ؟ خەڵکی توزخورماتەڵم ..ئەبێ بنووسی توز خورماتوو ..کارەسات لەوەدایە مامۆستای زمانیشیت !)
ووتی : (فەرقی چییە ؟ حەسەن کەچەڵ یان کەچەڵ حەسەن …)
(تێ باسی چی ئەکەی ؟ حەسەن و کەچەڵ ،نیهاد و گوزارەن ئەتوانی پێش و پاشیان بخەی ، بەڵام ئەمەی تێ هەڵەیە ..هەڵە..خورماتەڵ لێ کوێ و خورماتوو لە کوێ ؟ بەجگە لەوە ، ناوەکێشت هەڵە نوسیوە ، نوسیوتە شازن ، ئەمە یەعنی ئەوان شزوزیان هەیە ..لێ کاتێکدا ئەبوو بتنوسیایە شاژن)
هەر گوێیشی نەدایە .. دەسگیرانەکەی تڵی بێ کرد (ئەها دەستم چی

لە هاتووە) لەگەیدا وەنەی دەستەکانی بە نارد ، سوور بووبوونەوە ،
(ئەمە چیە ؟ بەس نەی غاز تەقیوەتەوە ؟)
(نا .. کاەی خوشکم تەکلیفی کرد لەگەیان بچم دەک و داەکانی حەوشەکەیان بژار بکەم ..چەند ساە پشتگوەیان خستووە .. دەک و داە هەموو دەستی خواردم ..جا ..)
(جا چی ؟)
(جا هاوسەرەکەیشی برایەکی سینگەی خوەی هەیە ، نازانم چەن پەیا بوو فرسەتی هەنا ، ویستی پەلامارم با .. ەامکرد ..)
تف لە دەمییا ووشک بوو ، ئەمە چییە ؟ شتی وا چەن ئەبە ؟
(چەن شتی وا قبوە ئەکەی ؟)
ئەو بە سادەییەکەوە ووتی : (سینگەی خوەی هەروان ..ەیسوان ..)
سەعیدی پارەزەر ، لە ەی واتس ئەپەوە پەیوەندی پەوە کرد ، ووتی لەماوەی سەعاتەکدا ئەبە لە دادگا ئامادە بیت ، هەموو خاوەن پشکەکان ئامادەن ، هەر تە نەهاتووی ..
ئەی ! چەن ئەمەی لە بیر چوو ؟ ..بە بەوەبەری بەشی ووت : (دوو سەعات مەتم ئەوە ..)
ووتی : (خەت ئەزانی بەوەبەری کارگەیی تازەمان بە هاتووە ، هەتا دوو هەفتە ، ئەف و مەت نەماوە ..)
(بەام من هەر ئەبە بەم ، مەسەلەکە ماوەرانییە ..)
ئەوەی ووت و فەرمانگەی بەجەهشت .. لە ە نوکەیەک لە مەبایلەکەیەوە هات ، کورتە نامەیەک بوو ، لە مامەستای توزخورماتووەکەوە ، کە بە هەە نوسیبووی توزخورماتە ..نوسیبووی : یەع ! خوا یارمەتی ژنەکەت با ، زەر چەنەبازی..
لە داخا دەهریی بوو ، ویستی پیایا بەتە خوارەوە ، تەماشا ئەکا ناتوانە .. تومەز خستوویەتیە لیسی ەشەوە .. تف ! لە چارەت ، دە وەرە ئەوە مامەستای زمان بە ..
سەعیدی پارەزەر ، زەنگەکی تری بە لەدا ، زیاتر لە پەنجا کەس چاوەەی تەین ..
(ئەزانم ..لەناو سەیارەدام ، کەمئەندامەکان مانیان گرتووە ، فولکەی بەردەم نوسینگەی پەرلەمان فەرتەنەیە ، هەوە ئەدەم بە کەانی خوار تاباندا خەم قوتار بکەم)
پەچی کردەوە ، پیکابە شکاندیەوە بەسەریدا ، خوا ەحمی کرد چەمەلەغەکی نەبرد ، جووتە سمەی چەوری ناشیرینی نیوە زەرد بە دوکەی ڤایپ و نەرگەلە ، لە جامەکە هاتنە دەرەوە و بە دەنگەکی ناساز بەاندی : (چییە ؟ ئەفەنی فەردە! کوشتنت هاتووە ؟)
ویستی دابەزە و .. داخی مامەستای خورماتە و سینگەی ەیسوای پە

بـــژ ، بـس تـماشـای تـابلـی پیکـابـکـی کـرد ، هـی وزارتـی پـشمـرگ بوو ، ئـمانـ بـ قـوانی فیشـک ددان پاک ئـکـنـو ، هی ئـو نین گا لـ گـیانـو بئـانـنی …
زنگـکی لـ دایکییـو بـ هات : (حـبی زغتـکـت بیر نـچـ . . دوو دسک کـرـوزی ناسک و دسکـ تـرخونیش . . چـی تـرخونـکـ نـشکایـو ، مـیکـ ..)
(بـ باش)
دیسان نوکـیـک لـ مـبایلـکـیـو هات ، دسگیرانـکـی بوو ، ونـی کرمـکی بـ ناردبوو ، دـرمـدین ..نوسی بووی ئـن ئـمـ بـ جـ دکـکان باشـ ، ئـگـر ـت کـوتـ دـرمانخانـیـک بیکـ ، با هی کـمپانیای حیکمـی ئورودونی بـ …
لـناکاو بـوبـری بـش ، پـیوندی پـو کرد : (بـوبـری گشتی و بـوبـری کارگـی ئـگـن .. لـ کوـی ؟ هـرچیت کردوو ، وـرـو بـ فـرمانگه ..غیابات ئـنووسن !)
لـو کـاتـدا کـمئـنـدامـک بـ خـکـ بـردـکـو هـاتـ بـردـم ئوتومبیلـکـی بـو حا ، ئوتومبیلـکـی اگرت و نـیشـلا ..
(چییـ کاکـ ؟ ئـیهاوار ..خـریک بوو بتشـلم ..)
کـمئـندامـکی بـ تـمـنی سـرویش سپی بوو ، چاوـکی داخرابوو ، دستـکیشی لـ پشت ئانیشکـو نـمابوو ..
(منیش بـیـ وامکرد بمشـلی .. ئـمـمانان بـچی باشین ؟ با هـر ئـوـی بـرژوا بژین ..مومبارـکتان بـ ..!)
بـ دـست خـی نـبوو لـ قاقای پـکـنینی دا.. نـیزانی چی بـ ، خـیشی نـیزانی چـن خـی کرد بـ کـانی دستـچـپدا و لـو بـای سـرـ خـی قوتارکرد ..
بـ سـعیدی پارـزگاری ووت : کـ لـه کـو دیارـ ، من ناتوانم بـم .. خـت وـکیلی منیت ، شتـکم بـ بکـ .. لـ فـرمانگـ ئیشی گرنگم هـیـ ، ناتوانم ئامادـ بم ..
نـیهـشت پارـزـرـکـ قسـ بکا ، دایخستـو.. هاتـو بـ فـرمانگـ ، هیـچ گـراج و جـگـایـک نـمـابوو بـ پـارکی ئوتومبیـل ، پـلیسـکی هاتووچـیش بـ دـفتـرـکی شینباوی سزاو، یـک یـک سزای سی هـزار دیناریی ئـنووسی وئـیکرد به فـچـی ئوتومبیلـکانـو .. ئـوـندـ جوان ئـو کارـی ادـپـاند ،پیاو دـی لـ خـی دادـما ..
لـبـردـم مـکدا داینا ، لـ دیوارـکـی نوسرابوو : ئوتومبیل لـرـ امـگرـ ، حـیوان !
بـ اکردن خـی گـیاندـ فـرمانگـ ، بـوبـری گشتی وبـوبـری کارگـیی نـگـابوون ، هـر بـ ترساندنی فـرمانبـران ، وترابو ئـگـن هـتا تـزـ گورج بنـو ، ئـگینا لـ استیدا بـوبـری

گشتی چووبووە گەشتی فڕۆنسا و .. بەڕێوەبەری کارگەیش لە گەشتی عەمرە بوو ..
بە بەڕێوەبەری بەشی ووت : (ئەزانی لە دادگا ئەستا قوە ئەکرە بە سەرما ؟ ئەم تاڵەفەنە چی بوو کردت ؟)
(سەرباری پیاوەتیی وام پێ ئەڵێی ؟ من حەزم نەکرد قەتعە ڕاتب کرێی ..)
سەعیدی پارێزەر ، زەرخراپ پیایا هاتە خوارەوە ، تەنانەت پێی ووت وائەزانی ئەمە خزمەتکاری باوکتین ؟ ئاخر چاوت شینە ؟ قژت کاڵە ؟ چی ؟ ئەمە بابەتی پشکە پشک ،ئەو عالەمە چاوەڕێی تۆن ، ئەبە هەموو خاوەن پشکە پێنجە مەر بکا .. دادوەر خەریکە شت ئەبە ، نوێنەری پەرلەمانی ناوەند هاتوون ..ئەو حەوشەیە هەمووی حیمایە و دەست وپێوەندە ..
دیسان تف لە قوگیا وشک بوو ، (ئێستا من چی بکەم ؟)
سەعیدی پارێزەر لە قاقای پێکەنینی دا ، ووتی : (هیچ .. گاڵتە ئەکەم
..دادوەرەکە نەهات ، لە بەغاوە میوانی هاتبوو ، خستیانە دوو مانگی تر .. شانسی تۆ بووا!)
خەریک بوو پیایا بەتە خوار ، هەرچی خوا پێی ناخۆشە بەم سەعە خۆیەیی بێ کە مەگەر خوا بزانێ چۆن کەڵەژی یاسای تەواو کردبوو ..ئەمن لە کەڵەژ ناویان نابوو سەعە خانە .. بەردەوام کیسە خانە و شوشە هەنگوینی بە بەرتیل بە مامەستاکانی هەنابوو ..
زەنگەک ووریای کردەوە ، خوشکەکەی بوو : (تۆ بە چاوای حەقی ئەزانی من کە ئافرەتکم ، بەم بە تاقیگەی ئوتومبیل و بێاد و مرور ؟)
(بە چی بووە ؟؟)
(ئە سانەی ئوتومبیلەکەم تەواو بووە ، کەی دێی ئەو ئیشانەم بۆ تەواو کەی ؟)
ویستی بێ باش ، لە پە تەقیەوە بە سەریدا : (ئەی کوکەت؟ خۆ کافیتریا نیە لەم شارەدا نیسکافەی تیا نەخواردبێتەوە ..ها ؟ ئەو هەر لە ئەخۆە ، حەقی نییە بەسەر سەرئێشەی فەحس و مروورەوە؟؟ ها؟ ...)
دایخستەوە ..بیریکردەوە، سمکۆ چۆرە زەردبووکەی ناو پیکابی وەزارەتی پێشمەرگەی بیر کەوتەوە، یەعنی چی ئێشکنەتەوە بەسەرما و هەشتایش من مردنم هاتووە !؟ .. هەر لە خێوە پێشیمان بوو لەوەی کە بەی دانەبەزی ونێووت : ئادەی دایک سەزانیی .. وەرە .. بزانم کاممان مردنمان هاتووە؟
بەڵام شتەکی تری بیر کەوتەوە ، ئا .. بەو سمکۆ بابێدا ،

کەروز .. دوو دەسک کەروز و تەرخون .. ئەگەر لاسکی تەرخونەکە نەشکێتەوە نابە بیکەم ..
زنگەکی بە هات ، دەسگیرانەکەی بوو : (چیە ؟ لەوساوە دەنگت نیە .. لەوە ئەچە عاجز بووبی .. وەڵا نەمهێشت دەستی بەر دەستم بکەوە .. ئەو هەروایە .. جوانگایەکە بە خەی ..لەی ناگیرە ..)
بیری چووبەوە .. باسی چی ئەکا ..
کامە ؟ جوانگای چی ؟
ئاخر توخوا ئاستە خەت دوو کوەی هەرزەکارت هەبە ، داوای تازەکردنەوەی سایانەی ئوتومبیل لە من بکەی ؟
لەناکاو ، لافیتەیەکی هێش کەوتە بەرچاوی .. دەش داما .. ناوی خەی بوو .. لەهەمان بەرواری ئەو هێژدا ، لەبەردەم شیریایی دابانداً ، بە کارساتەکی دەتەزڕن مردبوو .. سمێ بابەکە بە دەمانچەیەکەوە هاواری ئەکرد ، جنەوی بە دایکم داوە .. دایک ..چەن کەللەی ناپژنم ..؟؟
تەماشای چواردەوری خەی کرد ..یەک دوو قاچی دا بە زەویدا ، گوەی لە هیچ نەبوو .. هەستی کرد گوچکەکانی کپ بوون .. سکرینی مبایلەکەی داگیرساوە ، بەڵام گوەی لە زنگەکەی نییە و ..نایشتوانە بخوێنێتەوە ، کەیە پەیوەندی ئەکا .. پەلیسی هاتو چە ، بە جووتە سمێی ماش و برنجی زەر پەڕوە ..بە ورگەکی زلەوە ، بە زەردخەنەیەکی وەک هی مناڵیزاوە ، پسوڵەی سزای سی هەزار دیناریی ئەکرد بە فڕچەی ئوتومبیلەکانەوە .. بە جەرە ،پیاو دەی لە خەی دادەما .. گوەی لە شین و هاوار و زریکەی دایکی بوو : قوربانی ئەو کەروز و تەرخونە ناسکە بم کە لە عەلاگەکەی دەستتا بوو .. ناسک ناسک ،لاسکەکانی ئەشکانەوە ..
کەمێ پیاو بە ڕاکردن هاتن بە لای و هەیانگرت و خستیانە سەر شانیان ..دوای ئەوە ئیتر نەیزانی چی ڕووی دا ..

چیرۆک/ دیدار.. نەوزاد بەندی

تەنانەت لە لاویشدا ، توشی شتی وا نەبوو بوو ..باڵایەکی کورت و سەرەکی بەر زەبری بەشکە کەوتوو . . ئەسقانی پان و دوو چاوی بچووکی خە ..گیرفانی نیمچە بە تاڵ ، هەموو ئەوانە هەکار بوون بە ئەوەی ژیانی ئەم بە بە ژوان ودیدار و پیاسەی ئەواران بەسەر بچە

..خەیشی نەیدەزانی هەکارەکەی چییە ، ئەوەندە هەبوو ئەم تەماشا نەدەکرا .. تەنانەت زەر جار سەاوی لە نەدەکرا ..وەک سەبارەک ئەچووە هەەکانی وانە خوەندنەوە ..زانکۆیەکی وەک سەربازگای بەسەر برد ..
هەر زوو فەرشی سووری بە پیریی ەاخست ..وەک پیرەکان تەزبیحەکی قەزوانی درەژی گرت بە دەستەوە ، جار جار ووتارەکیشی بە خەی ئەخوەندەوە ، وەک ئەوەی ژیان هەر ئەوەندەیە و.. لەوە زیاتر بە تەمای چییە ؟ ئەژی و ..موچەی هەیە و ..خەزانی پەک هەناوە و ..منالی گەورە کردووە و ..خوا ناسە و . . ئیتر چیت ئەوە ؟
هەر خەی بە خەی ئەووت : هیچ ..
بەەام بریندکی نهەنی لەناوەوە ئازاری ئەدا ، وەک ئەوەی بە تەنیشت ژیاندا گوزەری کردبە و .. حیسابی ژیانی لەگەەدا کرابە . . یان لە هەەی چاوەەوانی و بلیت بەیندا بەجە هەەرا بە و ..نەیانهەشتبە فیلمەکە ببینە ..باشە ، چەن ئەبە بلیت ببەە و فیلمیش نەبینە ؟ ئە دە ئەم بلیتیشی بەیبوو ، کەچی نەیانکردبووە ژوورەوە …
ماەەکەی ئاوەنەی زەر کەمی تیا بوو ..پەی سەیر بوو ، تەنانەت گەمژەیی بوو ساەەهای ساە مەڤ لە سەر و فەسالەی خەی تەری نەخواردبە و بەردەوام بە لە تەماشاکردنی خەی ..
لە جیاتی ئەوە بەە تەماشای مەروولەیەک بکە ، بزانە چەن ئەەواتەوە بە ماەەوە .. یان ئەو پشیلانەی لە کەلاوەکاندا ئەخەون ، نە پەخەف ، نە گەرمکەرەوە ..بەیانی زوو هەەدەستن ، نە جزدانیان لە باخەەدایە و نە ئەزانن ئاخە ئەو ەەژە ئەبە چی بخەن .. تەنانەت کە تینوویان ئەبە ، تە بەەی هەلی ئاو خواردنەوەیەکیان بە بەەخسە ؟ ..بە ەاستی جەی داخە ..
هاوپیشەکانی هەر زوو لە فەیسبووک بلەکیان کرد .. ئە ئەوان لە کوە تاقەتی ئەویان هەیە ئەشکەنجەی شەمشەمەکوێرەیەک بخوەننەوە کە ئەوارە تا بەیانی ، بە هەەواسراوی لە ئەشکەوتەکی شەدار و تاریک ، بە سەر بەرەو خواریی ، بخوەننەوە ؟ یان کە زاتی ئەوەی هەیە نوسینی ئاگراویی بخوەنەتەوە وەک ئەوەی موسوەمانان هەتا وەک چەن لە نوەژدا ەیز دەبن ، لە دژی زاەمانیش ەیز نەبن ، نە لە دنیادا هیچ سەوز ئەکەن و نە لە قیامەت ؟ کە ئەمانە ئەخوەنەتەوە ؟ ئەوان حەزیان لەوە بوو لە فەیسبوکدا نوکتەی خەش بخوەننەوە .. یان باسی خواردنی خەش ، یاپراخی پە لە گەشت ..مەقەەی پە لە شیش . . یان کچ و ئوتومبیلی جوان .. ەوداوی هات و چە .. هەوالەی موچە .. ئەگەری پەکدادانی حیزبەکان ، ئەمانە شایانی خوەندنەوەن ، نەک باسی ئازار و خەمی مەرووەیەک ، کە بە ەەکەوت لە هاوەەکانی دابەاوە و لە هەورەبانی داخراوی ماەەکدا ، هەواش هەواش لە برساندا و لە

تینواندا ئەمرەت و بە پەنجەرەکەو ئەبە بە پوش ..ئەمانە قسەی قەن ..کەس تا ئەستا قازەکی بینیوە دەعوایەک لەسەر خاوەن کەگەیەکی پەلەوەر تەمار بکا ؟ یان مارەملکەیەک ناەزایی بەرامبەر نەعلەک نیشان بدا ؟؟ نییە .. ئەوانە هەموو قسەی قەن .. ئەمیش بەرە بەرە ، لە کەمەگا و فەیسبووکیشدا تەنیایی وشکی ئەکردەوە .. چەند کەسەک نەبە ، کە هیچیانی نەبینیبوو …تەنها ئەوەندە هەیە لەگەە هەندە قسەیدا هاوسەز بوون .. ستیکەری گریانیان دەدا لە گەشەی دەستەچەپی پەستەکانی ..

ئەو ەژە زەر پەی سەیر بوو ، کە سەزی خەزان ووتی ئەم عەسرە ئەچی بە کوە ؟؟ ئاخر شتی وا چەن ئەبە ؟ ..ئەو تەنها کەسەک بوو لەو چەند کەسە کەمەی فەری ئەوەی کردبوو مانگی جارە یان کەمتر ، ستیکەری گریان بدات لە بەشی خوارەوەی پەستەکی ..پەستەک کە باسی کوکوختییەک ئەکا ، منا چەقاوسووەکانی گەەک هەلانە و بەچووەکانیان وەران کردووە ، ئەویش بە بە دەنگیی بە تەلی کارەباکەوە تەماشایان ئەکا

ـــ(خەت ئەزانی ەمەزانە ..)

ئەویش بەی نووسی : (ئە با ەمەزان بە ، خە ناچین وەک ئەبرەهە بە نیاز بین کەعبە بەوخەنین ..هەردووکمان بەژووین ..)

ویستی پەی بە : من زەر ناشیرینم .. نە باا .. نە قژی پەی خورمایی .. نە لوتی باریک .. نە پەنجەی شمشاییی ..نە گەردنی بەرز .. هەندەی فەردەیەک کاسەی سەر و لولاقی پان و ناقا و سەری کەچە .، پیریەتی و نەخەشی شەکرە و زەغت و خلیسکانی بەبەی چوار و پەنجیش با لەولاوە اوەستن ..

ئەو بواری نەدا ، ووتی : (من ئەچم قژم ئەبەم ، دوایی دەم بە لات .. لە کوەی ؟؟)

ئەمیش ناوی شوەنەکی بە هەدا ، لەو شوەنانەی کە هەموو شتەک ئەفرەشن ..ئینجانە ، زەپای غازی یابانیی نیو داشت ،بەس بە شەرت ..دەسکی گەف .. کراسی چوارگەشەکاریی سە ئەکس لارج ..لامپی سەر مەز ..پاکەتی ەنگا و ەنگی پەزە ..

ووتی : (باشە ، لەوە ئەتبینم ..!)

ئە ئەبە ئیشی بەم چی بە ؟ یان ئەسەن ئەم چی پە بە ؟ بە زمانی بەژوو ..قوەگی وشک .. سەر ئەشە ..

ناچار بوو ، بەواتە بەردەم ئاوەنەی پشت دەرگاکە و تەماشایەکی خەی بکا ..وو بە وو ، لەسەر لا ..ئاااهـ ..چەند ناشیرینیت ، سەیر ئەو ورگە ئاوساوە ..باشە قەینا ، دوو کەوچک برنج زیاتری نەخواردووە ، ئەم دەهە بە چی هەساوە ؟

گەایەوە بەردەم دەستشەرەکە ، دەم و ددانەکی شەرد ..یشەکی تاشی

.. نەختە بەیاخ و ئەکسجین و حەمام زیەتی تەکنەاو کرد و هەی سووی لە قژی ، بلەی ئەختەر پەی وتبوو ، بەو جۆرە خەمەشیی دەرئەچە ، ئەگینا قژی ەش و پەستی چرچ و لەچ حەیاچوونەکە بە خەی ..
بەیاری دا چاکەتە ەساسی و پانتەە ەشەکەی لە پە بکا ..کە تەماشای کردن ، هەستی کرد پیرتر نیشانی ئەدەن .. ئەگەر ساقە چەرمەکە و کاوبەیەکی شین لە پە بکا ، ەنگە باشتر بە ، کە کاوبەکەی لە پەکرد و لەسەر لا تەماشای خەی کرد ، لە دەسگرەیەک ئەچوو نیوەی کەوتبەتە ناو مەنجەەکی بەتاەوە .. هەربەیە ئەوەیشی لابرد ..پانتەەکی سپی کەتان و بلوسەکی یەخەداری کاکاویی لەبەر کرد و ..بەیاری دا تەماشایەخەی نەکا .. تەواو ..پەاوەکی براندی کلارکیشی هەیە ، ئەوەیش لە پە ئەکا ..
لەناکاو ، شتەکی بیر کەوتەوە ، بینینی کەسەک کە هەشتا نەیبینیوە و ناوی سەزی خەزان بە ، ەنگە تەزە قورس بە و تەنها بە قسە چارەسەر نەبە ، بە تایبەت ئەمەک کە لە هەر گەشەیەکەوە تەماشای بکەیت هەرشیمایەکە لە سالەی 1945 دا ..هەر بەیە وای بە باش زانی هەندە دیاری تایبەت لە ناو کەل و پەلەکانیدا بدەزتەوە کە شیاو بە بدرە بە کەسەک بە ناوی سەزی خەزان ، کە هەشتایش نەیبینوە …بازی بەندەکی زیویی ، داپەشراو بە نقەمی ووردی ەش ..ئەمەی لە یەکیک لە ئوتومبیلەکانیدا دەزیبووەوە ..ئوتومبیلەکی ئەوروپیی دەستی دوو ، خوا ئەزانە هی چ خاتوونەکی ئەوروپا بووە و لەی وون بووە .. ئەمەی وەک دیاریی پە باش بوو ، بەام زەر بچووک دیار بوو ..واتا هەستی کرد ئەگەر شتیکی تریشی لەگەدا دانە ، ئینجا بگاتە ئاستی کەسەک هەگری ناوەکی وا تەکنەاو و داەژراوی وەک سەزی خەزان بە .. دیسان بە سندووقەکانیدا گەا ، سەرنجی کەوتە سەر سەعاتەکی خانمانی زەر کەن ، براندی تایمەکس ..کە ەنگە هی سەد ساە پەش ئەستا بە ، ئەوەندەی دەنکە فستقەک ئەبوو ، شوشەکەی شەش پاەوو بوو .. زنجیرەکەشی دوو دەزووی ەشی زەر بەهەز بوون ، بە دوو پارچە کانزای بریقەداری ناسک دادەخران . . ئەم سەعاتە بە قورمیش کاری ئەکرد ، قورمیشی کرد و نای بە گوەچکەیەوە ، ئیشی ئەکرد .. ئەیویست بیر بکاتەوە ئاخە ئەم سەعاتە چەن گەیشتەتە لای ئەم ، بەام بواری بە خەی نەدا و ..هەستی کرد کە لەوانەیە ئەستا ئەو قژبەینەکەی تەواو بوو بە و بەرەو فرەشگا هەمە لایەنەکە بەوات کە ئەم بەی هەدابوو ، هەر بەیە ، بە خەرایی پەاوی براندی کلارکی لە پەکرد و هەەمەتی برد بە دەرەوە ..
لەوکاتەدا بەی دەرکەوت هیچ ەژەکی ەمەزان ، هەندەی ئەمە قوگی وشک و تاە نەبووە .. هەندە سەرئەشە و سەرخولخواردنی توش نەبووە ..خەریک بوو پەشیمان بەتەوە و بگەەتەوە ماە و هەتا بەربانگ لەی

بنوێ ، بە ئەوەیش کەوتە خەشکاندن : باشە ، پیری پەککەوتەی کورتە بنەی ڕازا قورس بە کوێ ئەچی ؟ بە ژوان ؟ هەی نەیخەی تاڵە ! .. تە بە لاویی ، هاوڕێکانت ئەیانووت بە مناڵ ترساندن یەکاو یەکیت ، ئەستا بەم تەمەنەوە بە تەمای چیت ؟ هە ؟ ئالان دیلان ..جاک نیکسەن ..
بڕیام لێ هەمان کاتدا ، بیری لێوە کردەوە کە دەنگێ بابەتێکی فیکریی بە و ..دەنگێ ئەویش نوسەر بێ و .. هەندێ نوسین و دەستنوس و شتی پێ بە حەز بکا ، ئای ئەم وەربگرێ ..هەر بۆیە ڕاست نییە هەموو یەکتر بینینێ ، عەشق و شتی بکرێ بە بەردا .. کە ناڵێ ئەویش پیرەژنێکی ناشیرین نییە ؟ کە ناڵێ پیاو نیە و ناوی سەزی خەزانی بە خەی هەڵنەبژاردووە ؟ کە ناڵێ پەژیەکی کەمەایەتی گەورەی پێ نییە و ئای ئەمی پێویست نیە ؟
کە گەیشتە فڕۆشگاکە ، یەک چارەکی مابوو بە نۆژی عەسر .. چووە ناو فڕۆشگاکەوە ، چەند پیاو و ژن و منداڵی تێدا بوو ، هەر یەکەیان سەرقاڵی کارێک بوو ، ئەمیش خەی بە هەندە شتەوە سەرقاڵ کرد ، لە شوێی ئەواندا هەستی نەکرد هیچ یەکەیان سەزی خەزان بن .. هەموویان تینووی شتکڕین بوون ..
بانگی مزگەوت ، هوشیاری کردەوە ، بیاری دا نوژەکە بە جەماعەت بکا ، یەک بە بیست و حەوتە .. لەناو ئاپەڕەی خەڵکەکەدا ، ڕیز بوو ..مامەستا ئەوەندە بە هەواشیی پێش نوژیی بە دەکردن ، ئەتووت فەری نوژیان ئەکا ..نوژخوێنانیش برسێتی و تینوێتیی بەستی لە بیبوون ، هەندەکیان بە تەما نەبوون ئەو نوژە تەواو بکەن ، جا کە خوا ئەیداتە ، لە مانگەکی وا پیرەز و لە کاتی نوژی جەماعەتدا ، ڕەحی دەرچێ ؟
کە لە مزگەوتەکە دەرچوو ، بیاری دا جارەکی تریش بگەڕێتەوە بە فڕۆشگاکە ، دەنگێ ئەستا لێوە چاوەڕێی بە ..دەستی خستە گیرفانی چەپی پانتەڵەکەی ، بازیبەندی ئەورووپی و سەعاتی هەزار ساڵ پێش ئەستای تایمەکس وەک دوو پارچە سەهۆڵ ، بەر سەری پەنجەکانی کەوتن ..
ئەمجارە فڕۆشگاکە چۆڵ و هۆڵ .. خاوەنەکەیشی خەریک بوو دایئەخست ..مەزانێ و سەعات و نیوەکی ماوە بە بەربانگ ، خوا ئەزانێ ماڵیان لە کوێیە ..
ئەیویست لە بیری خەی بباتەوە .. ئە کوا ئەسەن ئەم دیدارەکەی داناوە ؟ ئەو بوو .. ئەم تەنها پیاسەیەکی عەسرانی کردووە .. هەروەها زەرەری نەکردووە ، بە جوانترین شوێ خەی ڕازاندەتەوە ،کە دەنگێ جەژنیش وای لە خەی نەکردایە …
دوای بەر بانگ .. تەماشایەکی فەیسبوکەکەی کرد .. سەزی خەزان

لەسەر هێز بوو ..هیچ قسەی نەکرد .. ئەمیش هیچی نەووت …هەندێ نەبرد ، ئاماژەیەکی بە هات کە سەزی خەزان خەریکە شتێ بنوسێ :
(شلەی کولەکە و گەشتم لێنا بە منالەکان .. هاوسەریشم حەزی لێیە !)
ئەم چی بێ؟
(عافەتتان بێ !)
(ئەی ئەوە چیتان هەبوو بە بەربانگ ؟)
(شفتێ و دەی شارباژەر)
(خەشە.. دەمم پێ بوو لێ ئاو)
(ئەی ..)
(ئەی چی ؟)
(هیچ)
(چۆن هیچ ؟)
(ووتم : نەهاتی بۆ فرۆشگاکێ ؟)
(کاتم نەبوو بۆم !)

جۆرنالێک بۆ قۆچەقانییەوە.. شیعری/ نەوزاد بەندی

ئەم جۆرنەیشمان کرد بە بە دێ ..

جۆرن نەیتوانی سەهۆڵی

نەوانمان بکا بە نوقوڵ ..

بەی نەکرا ئاوەکوللەی خەم ،

وەک بایەلۆجیەک بگرێ و

بیکا بە دەرزی و پێتەوە ..

نەیتوانی ووشە تاڵەکان ،

بخاتە ناو شربەتەوە ..

نیتوانی نوندگیری کا ،

ئ است نیی ئم جوانییت ،

ئوی سیری کرد ، پیری کا ..!

(…….شیعری دداریم ترک کردوو بام ئمیانم توش بوو ……..)

ئیش.. نوزاد بندی

زر قی ل چناگی خی بوو ، ل ئاوندا تاکو دمی تماشا ئکرد یان بجرک خی ل ئاوندک نزیک ئخستو نتوان چناگی پخش بکا ..هند جار ب ماوی چند هفتیک ب یشکی پچ پچ دایئپشی ک هر تای ووی کردبوو مملکتک .. هاوکانی هر چند هفتیک تحمولی ئو یشیان ئکرد ، ئیتر نازایی و گوشاری مدنی و گردبوونو ووی ددا ، تنانت یککیان پی وتبوو : ئم سکسوکیت گو تک و ببتو ..!
دانیکی تریشیان پی وتبوو : بم با متر و نیو و یشی چناگیو ، ل فچی یش تاشین ئچی ..پیرمرد بتخاتا ناو قوتوی تراشکی چی ئکیت ؟
استکی لو کاتدا خی زر نیگران کردبوو ، بام ل ناخو ئو دوو باری سرنجی زر پ خش بوو ، ب جر ک گابووو ب ما ، ئوند پکنیبوو ، نگی سوور هگابوو ، چاوکانی فرمسکیان درپاندبوو …ب کسیشی نوتبوو هکاری پکنینکی چیی، دی خش و پ ئکن ..خک حقی چیی؟
بیانیان ل نخشخانیکی میریی کاری ئکرد ، کاری ئم ب هشکردنی نخشکان بوو ، ب ئوی پزیشککان هیدن ..ئوند بنی ناوسکی نخش هاتبوو بسریدا ، گشتی لبر چاو کوتبوو ..ئویش بوو بوو ب هی ئوی پاریکی باشی ل موچکی ب بمنتو ..
دوای نیویش ئیشی مغسل فرشتنی ئکرد ..ئاگاداری نرخ و جری هموو مغسلکان بوو ..هر ک سیری موشتریکیشی ئکرد ، یکسر ئیزانی ب مغسلی ڤترا هاتوو .. یان لات و بو حا مغسلکی ئرانی پ هئسو ..یک دوو جاریش حوزی مغسل

کەوتبوو بەسەر پەنجەی قاچیا ..جاریش هەبوو لەی تەک ئەچوو ، وای ئەزانی نەخۆش لەبەردەمیدا پاڵ کەوتووە ، دەستی ئەبرد مەغسەلەک بە هەش بکا بە ئەوەی پزیشکەکان هەڵی بدەن .. جارەکیش لە نەخۆشخانەی میریی لەی تەک چووبوو بە نەخۆشکی وتبوو ، ئاستە حەوزەکەی ئەرانیە ، بەڵام بەڵوعەکەی تورکیە .. پزیشکەکان نەیانزانیبوو باسی چی ئەکا ، بەڵام نەخۆشەکە دەشتەکیی بوو ، لە ژێر لەوەوە پێی وتبوو : حەوزی پورت ..ئەمیش باش لەی تێ نەگەیشتبوو ، ئەگینا بە هەشی نەئەکرد ، با پزیشکەکان هەروا بنیشتنایەتە سەری و هەڵیاندەیایە ..
دوای نوێژی ئێوارە هەتاکو بەرە بەیان ، لە بارەگایەکی حیزبیی پاسەوان بوو ..بەڵام شەوانی پێنج شەممە پشووی بوو ..ئیتر ئەو شەوە خۆشترین خواردن و ..خۆشترین سەرجەگای ساز ئەکرد ..خەزانیشی هەندە جار شانازی پێوە ئەکرد کە وەکو کارخانەی نانەقەیسی ، شەو و ڕۆژ گرمەی دە و کار ئەکا .. هەندە جاریش ئەیووت باشە شوم بە تراکتەرە بکردایە باشتر نەبوو ؟ هەر نەبە ..هەر نەبە ، هەموو شەوە لەبەر دەرگا ڕائەوەستا ، یان دەرگای گەراجەکەم بە ئەکردەوە با بە گاسنەوە بهاتایەتە ژوورەوە ..
کەس بەی نەبوو دەست وەرداتە ژیانی و کار و پەڕۆکانیەوە .. تەنانەت نزیکترین کەس لەیەوە کە خوشکەزایەکی بوو ، نەیئەزانی چەندەک پارەی خەوتووی هەیە .. خە پرسیاری ئەوەی ئاخە پارە خەوتووەکانی بە دەلارن یان دینار ، ئەوە مەگەر هەر خوا زانیبەتی ..
خەک حەقی چیە ؟ گرنگ ئەوەیە ئەم بەیانیان بە باشترین شەوە نەخۆشەکان بە هەش ئەکا ، بە ئەوەی پزیشکەکان تەی بەربن و هەیدەن .. عەسرانیش زەر بە دەسزیی مەغسەلەکانی ئەفرەش ، تا ئەستایش هیچ کەسە مەغسەلی بە نەهەناوەتەوە ..کارمەندەکی هات و چە نەبە ، جارەکیان مەغسەلەکی بە هەنایەوە پێی وتبوو من پیازیم ویستووە تە بەجیت داومەتە ..ئەمیش وتبووی ئادەی بگەڕە بزانە کامە پیازیە ..کارمەندی هاتوچە زەر گەڵا بوو بە پیازیی ، تا لە کەتاییدا ددانی پیانابوو بە درەوە وا ئەڵێ.. ئاستەکەی کە مەغسەلەکەی کەیوە جا بەی دەرکەوتووە موچەی ئەو مانگە زەر دوا ئەکەوە و کەسیش قەرزی نادانە ..
پاسەوانەکەی شەویشی زەر ڕەک و پیکە و ..جارەک مەدالیای ئازایەتی وەرگرتووە ، چونکە یەک دوو سەرخەش بە ناوی ئەپەزیسیونەوە ، لە نیوەشەوەکی بارناویدا ، دابوویان بەسەر بارەگای حیزبدا ، ئەمیش نیشتبووە سەریان ..فیشەکی بەملاولایاندا تەقاندبوو ، سەیر ئەکا مەش میوانیان نیە ، جا چەکەکەی دانابوو ، بە شێنەیی هەردووکیانی بە

پشتا و پشت بە ستوونی کارەبای موەلیدەوە بە ستبەوە ..هەرچەند گریا بوون و پاەابوونەوە ، دەردی نەخواردبوو ، تەنانەت زیاتریش تووە بوو بوو ..جنەوی زەر سەکسیی بە دایک و ژن و خوشکیان دابوو ..وتبوویان تا بەیانی لەبەر باران ئەتەپین ..پەی وتبوون : بارانی بەهارە ، هیچتان لە نایەت ..

ئیتر خەک حەقی چیە ؟

ەژەک ژنەکەی لە دەمی دەردەچە پەی ئە : تە کچەکی خەستەخانەت بهەنایە و ..منیش مجەورەک هاوسەرم بووایە ، ەنگە باشتر بووایە ..

ئەم سەرەتا تە نەگەیشت .. بەرە بەرە تەگەیشت . . هەر بەیە بەرە بەرەیش تووە بوو ، نەاندی :° تە چیت ئەوە بەس پەم بە ؟ ەیخەت خوساوەتەوە ، هار بووی ..

دوای هەفتەیەک ماە خەزوورانی نیمچە دادگاییەکیان کرد ..خەزووری فەیلەسوف بوو ، پەی وت : زیاد لە ادەی پەویست خەت ماندوو بکەی ، زوو کەمئەندام ئەبیت .. هەر بەیانیان نەخەشەکان هەدە ، کیفایەتە ..

ئەم وتبووی : مامە! من نەخەش بە هەش ئەکەم ، نەک هەیبدەم ..

ئینجا با پەت بەم ، چوار هاوەم هەیە ، عەبدول بەیانیان مدیر ئیدارەیە ، عەسران لە عیادەیەک بیتاقە بە ، بە شەویشدا لە یانەیەکی شەوانە نەرگەلە ئەگەشەنەتەوە .. مەنوچەر بەیانیان مامەستایە ، عەسران کیفی دەمانچە ئەدورە ، بە شەوانیش لەبەردەم مەکدا سواە ئەکا …حەمەسەن بەیانیان ژمەریاری بانکە ، عەسران ماسی ئەفرەشە ، شەوان مەندوبی کەمپانیایەکی کەریە …سیراج بەیانیان لە فەرمانگەی ئاو بەوبەری بەشەکە ، عەسران لە مەعرەز ئاە و وەی ئوتومبیل ئەکا ، بە شەویشا لەسەر مەرز محەویلەی کارەبا دەنە و دەبا ..

خەزوری خەوی لە ئەکەوەت و ئەمیش ژنەکەی و شاهیدەکانی ئەخاتە ناو پیکابەکەی و ئەیانباتەوە بە ماە ..

ئەمە شەوی پەنج شەممە بوو ..پەلەی خواردن و سەرجەگەکەی بوو.

کورتچیرک/ پشبینی و شتی تریش.. نوزاد بندی

لگکی ئمدیو بارانکی زر بخو بوو ، هروها لگکی ئودیویش بارانکی بخو بوو ..بام موختاری گکی ئو دیو پی ناخش بوو بارانی ، چونکی کشناسکی گکی ئمدیو پشبینیی ئو بارانی کردبوو .. یش سپییکان پیان ووتبوو : قوربان ! گوی مدر.. ئو کیی تا بی باران ئبار یان کولل ؟ .. ئبی سوپاسی خوا بکین ئو دشت و در تینوومان ئاوی خواردو .. باند و گیانداران ..هنگ ،.مرووله هموو تینوتیان شکا ..
بام موختاری ئو دیو ، تووییکی دانئمرکایو، کشناسی خیانی بانگ کرد ، گنجکی باریک و بنس بوو ، لوتکی درژی هبوو ، کی زیاتر لی دنووک ئچوو هتاکو لووت ..
(چن تی نتتوانی پش ئو ایگینیت کی بارانی؟ خریکی چی بووی ؟ داغی لووتی شمشرییکت لی دابوویت؟)
ئم درچووی زانکیکی ئوروپی بوو ، هر بیی خی تک ندا ، تنها زردخنیکی بی کرد و ..وتی : (نا .. دونی محویلی گک سووتا .. ئنترنت با .. لی کوو ئاگام لی کشناسیی بی ؟)
موختاری ئو دیو هتا ئو کاتی وایزانیبوو کشناس ، وک شاعیر ، ئیلهامی پشبینیی کشی بی دادبز و پویستی بی کاربا و اگیاندن و شت نییی ..
لی همان کاتدا، موختاری ئمدیو ، داوتی نانی ئواری کشناسکیانی کردبوو ، دوای خواردنکی مام ناوندی ، کستنیان ئبرژاند .. کشناسکی زر بی کستنی تک ئچوو ، تنانت جارکیان وتبووی : پشقلخواردن لی کستنخواردن باشترکی ..
بام لای موختار نیدتوانی وا بی ، چونکی موختار هوادارکی درینی کستنی بوو ، لی توکیاو بی فردی بی ئهات ، شونکی تایبتی لسر ئاگردانکی بی کستنی برژاندن دانابوو.. کی دکوتی کفکف ، هاواری لی برز ئبو : وای کی خشی .. ئای کی خشی ..!
بی کشناسکی ووت : ئمی سری چندمین جاری تی سری من برز ئکیتو ؟
کشناسکی ئمدیو، درچووی چواری سرتایی بوو ، ماویکی زر بو شاخانو قاچاخچی بوو .. چا و ئرزاقی بی هستر ئبرد بی

ئ□ران و .. ل□و□یش□و□ ف□رش و ب□تانی و شتی دانسق□ی د□نا .. ت□ق□ی ز□ر ل□کرا بوو .. پ□نج□ی شای□تمانی د□ستی چ□پی ، فیش□ک بردبووی .. ه□ستری کوژرا بوو.. باری ه□□د□را بوو .. ب□□ام وازی ن□ه□نا بـــوو ..جـــا ل□گ□□ قاچاخچ□تی□ک□یـــا ، ه□ر ع□شای□ریـــیـــان□ ، ف□ـــری ک□شناسیی بوو بوو .. ب□نی ه□وای ئ□کرد ، ئ□یووت ش□پ□ل□کی باران ب□ □□و□ی□ ، ئ□و□ پ□له مراوی□ی□ک□ی□ .. ت□ز□کی تر ک□تر□کان ئ□ف□ن .. ب□نی خاک ئ□ک□ن ؟ ل□و□ دایکرد .. چ□شت□نگاو ئ□گات□ ئ□ر□ !

□استی ئ□کرد ..

س□یر□کی ز□مینی ئ□کرد ، پا□ئ□ک□وت ، چاو□کی دائ□خست ، ئ□و□ی تریـــانی و□ک ســـ□□□ی ب□ن□و ، وورد ئ□کـــرد□و□ ، ئ□یـــووت □□ش□بـــا و گ□ژ□□ـــوک□ ب□ □□ـــو□ی□ ، خ□رمان□کـــان عیلاج ک□ن . . م□□ و ما□ـــا ت ک□ک□ن□و□ ..

□استی ئ□کرد ..

س□یر□کی موختاری کرد ، و□ک ئ□و□ی باسی بار□کی چا یان دوو ف□رشی د□گم□نی بیجار بکا ، ووتی : (ئ□ست□غفیر□□□ا .. من ح□دم نیی□ ..س□ری ئ□و□ ه□ر ب□رز□ ، قوربان .. خزم□تکارتم .. ن□ک□رتم ..) ه□ر ل□و کات□دا ، موختاری ئ□و دیو ، ت□واو ت□نگ□تاو بوو بوو ، ئ□هات و ئ□چوو.. باران ب□ □یشیا ئ□هات□ خوار□و□ .. ک□م□□□ ل□ ب□رد□ست□کانی ب□ چ□تر و ک□او□و□ ، □او□ستابوون ، ک□سیان زاتی ئ□و□ی ن□د□کرد بیخات□ ژ□ر چ□تر□ یان ک□او□ بت□پ□ن□ت□ س□ری ، چونک□ ئ□یانزانی ل□ کاتی توو□□ بووندا ، ب□ ه□موو جو□□ی□ک ش□ت ئ□ب□ ..

(م□لام ب□ بانگ بک□ن)

ما م□ستا م□لا ناجی ب□و ش□و□ باراناوی□ ، ب□ تراکسود□و□ ل□ پ□خ□ی خ□ودا بوو . . ک□ ل□ د□رگا درا ، شکی ن□بوو ک□ ک□س□ک مردوو□ و ب□ ت□لقین هاتوون ب□ دوایدا ، پ□نج□ر□ی ه□یوانی ترازاند و هاواری کرد : (برا چوار س□عاتی تر □□ژ ئ□ب□ت□و□ ، ب□م ناو□خت□ و ب□م ش□ست□ بارا ن□ ، فریای هیچ ناک□وین .. ل□ مزگ□وت داین□ن و با ی□ک دووان□کتـــان ب□ دیـــاری□و□ قورئـــان بخـــو□نن ، ر□ژ ب□و□ ئ□□□یـــن ئ□ین□ژین !)

پاس□وان□کانی موختاری ئ□ودیو پ□ک□نینیان ئ□هات ، لایان وابوو ما م□ستا م□لا ناجی ت□کچوو□ یان خ□وا□وو□ و و□□ن□ ئ□کا ..ی□ک□کیان هاواری کرد : (ک□س ن□مردوو□ ، موختار ئیشی پ□ت□ .. موختار .. شوکور ب□ خوا ، ک□س ن□مردوو□ ..)

ک□ گو□ی ل□ ووش□ی موختار بوو ، ب□ خ□رایی خ□ی گورجکرد□و□ .. جلی ئیشی ل□ب□ر کرد .. م□ز□ر□کیشی ب□ست ..خ□زانی داچ□□کی ، پ□ی ووت: (چی□؟ دیسان س□رق□برا ن□ ؟)

مامستا بواری وامدانوی نبوو ، دوای دوو پاسوانکی موختار کوت ، کە دانیکیان هشتا پکنینی ئهات ..
گیشتنە جە ، موختار هەر لە حوشە ئهات و ئچوو .. بوو بوو بە جل ، تەواو خوسابوە ..دیان چتر و کاو بدستیش ئهاتن و ئیشتن و ئازایتی ئویان نبوو نختە خزمتی بکن ..
مامستا ملا ناجی وایزانی موختار تکچووە .. هەر بیە بە پیاوکانی ووت : باوشی پیاکن و بیبنە ژوورو ، وشکی بکنو و جلکانی بگن و لای زپاکە داینن ، با بم نختە موبیناتی بسرا بخونم !
موختار لە جیاتی تووە بە ، بە پی خی ، چووە ژوورو و ..بە مامستای وت تیش ور .. بام ئوندە تە بوو ، شپە شپ ، ئتووت بناو جگلە ئاودا ئوا نک بە ووی ناومادا ..
(مامستا ملا ناجی ! دعایک شک نابیت باران اوستنتو ؟؟)
(مگر ئوی حزرتی نوح ، قوربان)
(دە هموو ئو پیاوانە فرکە ، خت بیە و با ئوانیش بە کرس لە دواتو بینو !)
تا خر هەهات مامستا بە دنگکی نووساوو هاواری ئکرد :
(وقيل يا ارض ابلعي ماؤك و يا سماء اقلعي)
پاسوان و پیاوکانی موختاری ئودیویش بە عربییکی شق و شە بیان ئسندو کە هیچ لو ئایتە پیرزە ندچوو ، بام ئیتر بیاری موختار بوو ، ئبوو جە بە جە بکرە ..جار جار مامستا ملا ناجی پی ئووتن جوان بین ، ئو ئایتی قورئانە ..قورئان ..
بام سوودی نبوو ، ئوان عربییان ندزانی و ئهلی مزگوتیش نبوون ..
لە کانی ئمدیویش ، موختاری ئمدیو ، بو شو داوای کرد مامستای سروود بانگ بکن بی
گرانیبژ بوو ، پکو ژیانکی خش ئژیان .. وای هست ئکرد مردکی بیتهڤن بە ، ئمیش وک سیلن دین ئوی ئبینی ..لو شو باراناوییدا ، باوشیان بە یکتردا کردبوو ، تاکە شت کە لە بەرژوندیی ئو ئاوتبوونە مانسیتا نبوو ، فاسیای نانی ئواریان بوو ، سکی مامستای میوزیک بای کرد بوو ، ئبوو جار جار بە ناوی ئاوخواردنوو پخف جبە و بوا لە ژووری ئو دیو هندە هوی خە خایکردنو بدات ..
کە لە درگا درا ، ژنکی پش خی اچکی .. هردووکیان زر ترسان .. خیایان بە ئو سروودە نیشتمانییە ئچوو کە هشتا باویان نکردبو و ئاسایش پی زانیبە و نیشتبنە سریان .. یان

ھەنگۆ سەرخۆش بۆ ، لەی تەک چووبۆ ، لە دەرگای ئەمان بدا ..بارانەکەی تا ئێهات بۆخۆتر ئەبوو.. دەرگا کوتانەکەیش قایمتر ئەبوو .. هەر لەو کاتەدا کارەبایش کوژایەوە .. لایتی شەحن لە ژوور سەریاندا دانرا بوو ، دایانگیرساند .. خەزانی ووتی :نەخەتابی بچیتە دەرەوە .. ئەتکوژن..
ئەمیش دەستکەی ، دەستی ئەو و دەستکەی تری دەسکی لایتی شەحنی گرتبوو ..
کەبەیاری دا دەرگا نەکاتەوە ..دووان خەیان هەدایە حەوشکەیەوە ، ئەم داماوە تەنها کەمانچەیکی هەبوو ، بۆ چی بەرگری لە خەی بکا ؟ ژنەکەی ئەلەرزی و ئەگریا ، ئەمیش دەنیای ئەکردەوە لەوەی بەس ئەمشەو ڕزگاریان بۆ سبەینێ کەاشینکەفەک بکەن ..کەمانچەی خوەی بەکاری چی دێ ؟
کە دوو پاسەوانەکە خەیان ناساند ، کەمێ هەوربوونەوە .. مامەستا پەی ووتن : ئە کوەی باوکم ! کەی ئەستا کاتی بانگردنێ ؟ تەزەکە تر هەژ ئەبەتەوە ..چەن هەئەقوننێ ناو ماەان ؟ لە سەتەلایت و ئەنتەرنەت و شت ، هیچ فەر نەبوون ؟
پەیان ووت: قوربان لە تێ زیاتر خەومان دێ ، بەەام چی ئەەی ؟ ئەمری موختارێ ..
یەکەکیان ووتی : زەحمەت نەبێ ئالەت مەسیقاکەیشت بێنێ لەگەڵ خەت ..
مامەستا لە داخا خەی نەگەەی ، هەبەکی لەبەر کرد و کەمانچەکەی هەڵگرت و لە گەەیاندا چووە دەرەوە ..
کە گەیشتن ، موختار خوانەکی زەر جوانی ڕازاندبەوە ، هەر مامەستای میوزیکی بینی ، گورج ڕاست بەوە و باوەشی پیاکرد و ئەملاولای ماچکرد ..کەمەێ گەنجی کوێ کچی دەنگخۆشیشی کەکردبەوە و بە ڕێز داینیشاندبوون ..
مامەستای میوزیک سەری سوەما بوو ، لەگەڵ ئەوەی دیندار نەبوو ، یەک لەسەر یەک تەسبیحاتی ئەکرد : ئەستەغفیرەڵا .. سوبحانەڵا .. لا ئیلاهێ ئیلەڵا ..
موختار ووتی : (بۆ ئەرک نەبێ ، لەبەر ئەم دەسکەوتە گەورەیە ، کە خەمان پێش هەمووان زانیمان باران ئەبارێ ، داواکارم تا خەر هەدە سروودێک لەسەر باران تەرتیب بکەن.. ئەوەیش کەرسەکی دەنگخۆشم بۆ ئامادە کردوویت .. هەرچیەکیشت بوێت ، بێت دابین ئەکەم)
(خانوویەک و کەاشینکەفەک !)
(بۆ چاوان)
تەماشایەکی کەرسەکەی کرد و پەی وتن ، چی ئەەم بێنەوە ..ئەوانیش سەرەکیان ڕاوەشاند ، دیار بوو هەموویان لە خەو

ئاچەکەنراون و هەنراون ..

(بارانە .. باران .. بارانی خۆشی . .)
هەموو بەیان سەندەوە : (بارانە باران .. بارانی خۆشی)
ویستی بڵێ : (موختاری خوڵەی تۆ شڵێ ئەفرەشی)
باش بوو فریا کەوت ..واتا فریای دەمی خۆی کەوت ئەگینا زمانیان بە کردبوو بە شفتە ..
هەرچەندە گفتی کەاشینکەف و خانووی وەرگرتبوو ، بەڵام هەر تووڵە بوو ..خۆی شەوانی بارانی بە هیچ شتە نەدەگۆڕیەوە ..
(ببارە زیاتر بە گوە و جۆشی)
کەچی شتێکی سەیر ڕووی دا ، یەکێک لە کوڵە گەنجەکانی کەرسەکە ، هەستایە سەر پێ و بە هەموو دەنگی هاواری کرد :
(موختاری خوڵەی تۆ شڵێ ئەفرەشی)
گەنجەیان بە شەق و مشتەکڵێ برد و .. سروود بەردەوام بوو ..ئەم واقی وەما ، ئەو کوڵە چەن ئەو نیوە دڵێی لەم وەرگرت ؟ یان تۆ بڵێی خۆی نەبووبە بە شەق بردبێتیان و نەیزانیبێ ؟؟ دەستێکی بە گوڵەنکەی ڵێبڕی برد ، خۆی بوو .. بە شەق نەبرا بوو ..
سەرتان نەئەشنم ..چونکە ئەم جارە کورتە چیرەکانە تەواو نابن .. ڵێنگە حەفتا هەشتا ساڵ هەر درێژەیان هەبێ و تەواو نەبن ..
بە کورتی : تا بڕە بەیان گڵێکی ئەو دیو ئایەتی وەستانەوەی تەفانی حەزرەتی نوحیان خوەند ..بە نەمانی باران .
گڵێکی ئەمدیویش سروودی بارانە باران ، بارانی خۆشیان ووت ، هەتا هەمیشە باران بێ ..
لەو ڵێژە بە دواوە ، ئەم سروودە لە گڵێکی ئەو دیو قەدەغە بوو ..ئەو ئایەتەی حەزرەتی نوحیش لە گڵێکی ئەمدیو ، گڵێچی بە زەر کەس دروستکرد ..

بە ناونیشان.. نەوزاد بەندی

دیار نەبوو ، لە چ بەروارێکدا بوو ، ئەتوانین بڵێین چەندەها ساڵ پێش ئێستا ، کاتە لە فرۆشگایەکی دەستی دووی ئەوروپیدا .. ژمارەیەکی زەر لە کەوچکی کۆی بوو . . ئاستەر ، ئەم نەیویستبوو بیانکڵێ ، بەڵام خاوەن دوکانەکە ، کە لاوێکی سەر وەیش خورمایی بوو

، پ□ی وتبوو : ه□مووی ببـ□ بـ□ دینار□ک …
ئ□م□ ئ□ف□ر□کی ز□ر باش بوو، و□ک ئ□و□ وابوو پ□ی بووتر□ ه□مووی ببـ□ بـ□ خ□□ایی .. دینار□ک واتا چوار پیا□□ چا .. بـ□□ام س□دان ک□وچکی گ□ور□ و بچوکی ک□ن ، □□نگ زیویی ، پ□د□چوو ز□ربـ□یان زیو بن و ..لـ□ ک□شک□کانی ئ□وروپادا ، لـ□ س□د□کانی ناو□□استدا ، شاژنی بـ□ژن زراڤ ، قاو□□تییان پـ□ کردبن ..
ئ□م لای وابـوو ، سـ□ر و □یـش خورمـاییـ□ک□ پـ□ـی □ائ□بـو□ر□ ..بـ□یـ□ پرسـیاری کـرد ئـاخ□ نرخـی ئ□و ه□مـوو ک□وچک□ تـ□نهـا دینـار□ک□ ؟ ..ئ□ویش بـ□ یـ□ک وش□ پـ□ی ووتبوو: بـ□□□ ..!
ک□ بـ□ی پ□چابـ□و□ ، ه□ستی کردبوو ز□ر قورسن ..بـ□ جـ□ر□ک ئ□م د□ست و ئ□و د□ستی پ□کردبوون ..
دوای چ□ندین سا□ جا بـ□ی د□رک□وتبوو ئ□و س□ر و□یش خورماییـ□ یـ□ک□ک بوو□ لـ□ خو□ن□ر□ ه□ر□ د□س□ز□کانی کافکا و ز□ر دژی د□س□□اتیش بوو□ ..ووتـ□کانی کافکای و□ک یاسا ، تـ□ماشا کردوو□ و ه□و□ی داو□ بـ□ ووردیی پـ□یـ□□وییان لـ□ بکات ..
ئ□و□نـد□ ه□یـ□ ک□ پـ□ـش د□یـان سـا□ ، ک□ ئ□م ه□مـوو ک□وچک□ ک□نـ□ی گ□یاندبوو□ ما□ ، نـ□یتوانیبوو ئاشکرایان بکات ، چونک□ ز□رترین شت لـ□ ما□□ک□یدا ک□وچک بوون ، بـ□جگ□ لـ□و□ ئ□م ک□وچکانـ□ی ز□ر بـ□نرخ تـ□ماشا ئ□کرد ..تـ□نانـ□ت و□ک گ□نجینـ□یـ□کی ز□□ و زیو و گ□وه□ر بـ□ی ئ□□وانیـن .. لـ□ چ□نـد تور□ک□یـ□کـا ، ک□وچک□ ک□نـ□کـانی چـاک چـاک پـ□چایـ□و□ و لـ□ ژ□ر خانی خانوو□ک□یدا ، لـ□ پا□ ک□م□□□ ک□ل و پـ□لی ک□ندا شاردنیـ□و□ ..دوای ئ□و□ ه□و□□کی ز□ری دا بـ□ ئ□و□ی لـ□ بیری بچنـ□و□ .. ه□و□□ک□یشی تا □اد□یـ□کی باش س□رک□وتوو بوو .. چونک□ ک□مترین جار د□چوو□ ژ□ر خان ، ه□رو□ها شتـ□ بـ□ تاک□ یـ□ک دینار ک□را بـ□ ، زوو لـ□ یاد ئ□چـ□تـ□و□ ، لـ□ کاتـ□کدا دینار□ تـ□نها چوار پیا□□ چا بـ□ ..
لـ□ مـاو□ی زیـاتر لـ□ د□ سا□ـدا ، ک□ ئ□و شتـ□ □ووی دابـوو ، ئ□م ه□میش□ بـ□ تـ□واو□تی لـ□ یادی چوو بوو ک□ خاو□نی س□دان جـ□ری ک□وچک□ و .. حـ□زیشی نـ□د□کرد هیچ ک□س□ بزانـ□ …و□ک ئ□و□ی بترس□ لـ□ی بدزن، یان خ□□ک□کی چاو پیسی وای لـ□ پ□یدا بن ، ه□ر بـ□ چاو ، ئ□و کانزا ز□ر ک□ن و بـ□نرخانـ□ی لـ□ د□ست بکـ□نـ□و□…
بـ□□ام ه□ند□ جار و .. لـ□ ه□ند□ ک□□ی هاو□□ د□و□□م□ند□کانیا ، ک□ باس ئ□هاتـ□ س□ر ما□ و مو□ک و نـ□ختینـ□ ، ئ□م بـ□ ئاگایانـ□ ئ□یووت : بـ□خوا ه□ر زیو ، □□نگ□ بایی بیست سی ه□زار یـ□ر□ ، زیوم ه□بـ□ و ه□ر نایشزانم لـ□ کو□م فـ□□ داون …!
ئ□وان گو□یان بـ□و قسانـ□ی نـ□د□دا ، ه□ند□کی ک□میان نـ□بـ□ ، پـ□یان ئ□وت : بـ□□است ؟

لگ ئوی وک هستی شانازیی ، ئیووت : ناتوانم هند شت نکم کە نرخیان بردوام زیاد ئکا ..!
هاوکانی لی تە نئگیشتن ، ئمیش لە جیاتی بیان وون بکاتو ، تام و چژکی تایبەتی لو تنگیشتنیان ئبینی ..حزی ئکرد خک هموو بە سرسامییو تماشای بکن و پی بن : ئر تە چیت ؟!
بام کە دخی دارایی هرسی هنا و .. کوتە ژر فشاری قرزو ، بیانییکیان لە ناکاو بیری کوتو کە شتکی گرانبەهای لە ژرخانکدا شاردتو …
بە تنگتاویی خی پە گیاندن و دستی دانە ، هستی کرد زر سوکن .. هندە سوکن ، تنانت نگە شنی شماک بیانبات .. بیە ترسی ئوی لە نیشت لیان دزیبە یان خککی چاو پیس ، هر بچاو پیسکانیان تورکە کوچککانیان بە بتا کردبتو ..
کە دمی توورککانی کردو ، کوچککان کم و زیادیان نبوو ..سدان کوچک ، بچوک مام ناوندیی ، گوره ..پە نخش ونیگار ..دسک عاج ..
لناو علاگیکی گو گوی زر پتودا ،داینان و ..ووی کرد بازای مزگران .. نیشانی دان ، هندکیان ئیانووت فافنن ..هندکی تریان پیان وابوو تنکن ..
ئم تو بوو ، پی ووتن : ئو لە تی کرکیش نازانن ..کوچک و تنکە ؟؟؟
پاشان لای چند زیو فرشک ، کوچککانی نیشان دا .. ئوانیش دوای تماشا کردن و خستنە خوارەوی هندکیان بە سر زوییکە و گوگرتن لە زرنگانوکانیان ، ووتیان ئمانە زیویش بن سدا پنج یان تنها ووکشیان زیو ، ئگینا زربیان داشتن ..
بوای بوانیش نکرد ، ئمانە شتی خک ئبن بە ناخی ئرزا و شتی خیان ئبنە کشکلانی فلک ..
هاوییکی شاعیری زنگری هبوو ، شیعری بکشی پنجە ئنوسی ، همیشە باسی لو و ومتی یاری ئکرد ، پی ووت : استکی لم شاردا هیچ کسک ناتوانە و نازانە زیو بناستو ..هر هموو تماشای مری کمپانیا ئکن ، خە ئگر ئو مری پو نبە ، ئن ئمە زیو نییە ..
بام عولی خولە سمە پنج فلسی هیە ، پشت حمامی سورت ..ئو هر زر شارزایە ، بیگرە و بری مدە …
لگ ئوی حمامی سورت زر دوور بوو ، بلام خی پگیاند ..هنگاو هنگاو ، کوچککانی دستی هم زیان کپتر ئبوو ، هم کشیان سوکتر . .

گیشتە بەردەم دوکانەکی بچووکی داوخاو ، چەند پارچە ئاسن و زنجیر و قەری زەرد و قەوانی فیشەک و تەپی نەمساویی تەدا بەاو بووبوونەوە .. زەمینی دوکانەکە خەە بوو ، بە ایەخەکی کەن و چەکن داپەشرا بوو ، کە پشتی کیسەەکی چەکنی پیری بیر ئەهەنایەوە ..
پیاوەکی سمەە فش اوەستابوو ، لەی پرسی: دوکانی وەستا عەبدول

قسەکەی پە بەی : ووتی بەەە ئەمەیە ..
خەریک بوو پەی بەە ئەو سمەە پەنج فلسیە و تە سمەە بابە ..
بەەام هیچی نەووت.. کەوچکەکانی نیشان دا ..
تەماشایەکی کردن ، سمەەکی لار کردەوە ، گازی لە دانەیەکیان گرت ..
ووتی : هیچیان زیو نین ..!
لەو کاتەدا ، بەی دەرکەوت سمەەی ناجەگیرە ، واتا لە هەندە گەشەی بینینەوە ، سمەەی وەک ئەوەی هیتلەر دەردەکەوت و.. لە هەندە گەشەی تریشەوە ، وەک سمەەی فریدریک نیتشەی لە ئەهات ..

لە نیوەی ەە.. کورتە چیرەک / نەوزاد بەندی

ئەمە کاتی خەی ، لە دەستی دەرچوو بوو ماچەکی کردبوو.. واتا وەک چەن بە لای درەختەکا ئەەەی ، دەنکە تووی نیمچە گەییو لە دەکەیتەوە ، بە ئەوەی بە تەما بیت دەمی پە شیرین بکەی ، هەروا لەناو دەستتا وەک دەنکی تەزبیحە ئەیهەنیت و ئەیبەی .. ئەمیش بە هەمان شەوە ، بە ئەوەی ئاگـــای لە خەی بە و ..بە ئەوەی نیـــازی وا بە خەشییەک ببینە ..ئاوا دەمەکی بە برد و ماچەکی کرد ..زیاتر ەەنگە نیازی وا بووبە بەدەنگی بکات ، چونکە مەشکی بردبوو ..قسەی زەر ئەکرد ..باسی ئەو پەلە پیس و پەخانەی ئەکرد کە دەرسی تەدا ئەوتنەوە ، بە جەرەک ەەژ نییە مشک لە تەوالەتەکانەوە بە هەەەداوان خەیان نەکەن بە پەلدا و منا ەەکان نەترسەنن .. هەروەها ئەو دیوارە چەورە چەکنانەی کە بە کاری هیچ نایەن بەجگە لە ەوخان .. باسی موچەی بە ئەکرد ، کە بەردەوام دوا ئەکەوە ، لە کاتەکا دوایش نەکەوە ، یان تەنانەت پەشیش بکەوە ، بە کاری چی دە ؟ نە ئەتوانی گەشتەکی پە

بکی ، نی ئتوانی تاقمی ناومالی پی بگی ..نی هیچ .. تنها ئبی بی بی شونی قیبالغکان ، لسر عربانکان ، مامی سوزی و میوی کن و زیوی پی بکیت ..
قسی تریشی زر ئکرد .. وک ئوی ینگی خکوشتن شتکی خراپ نبی ، چونکی بردوام بوون لم جری ژیانی ، وک کفر و لی دین درچوون وایی ..حق وایی ئو ملا و یشداری ترسنکانی دیان سای تنها قسی ئکن ، ئو ئاسانکارییش بی موسومانان بکن کی لی بارودخکی وادا ، خی کوشتن ، نبتی هی تووی بوونی خوا و بی باویی …
ئیویست پی بی شتی وا چن ئبی ؟ ..بی تایبت لری نان دست هموو کسی ئکوی ، هر بیی حق وا نییی ئوندی ش بین بی ..
بام ئو سوور بوو لسر ئوی کی بردوام بوون لی وها ژیانکدا ، ینگی مرڤ بی بی باویی ببات ..کوا جاران کتبی ئاینیی ئسووتان ..؟
هروها بی دوور و درژیی باسی برپرسکی حیزبیی بی کرد ، کی بیاخی سمکانی لی هی پاوکانی تختر بوون ، هر ژی ئاشی ناوگی هرشی بی ببات ، خی ئکا بی مکتبکیاندا و ..لگی بوبر شخ و شنگکیاندا ئکوتی باس و خواسی لابلا و ..چاو ئبتی سنگ و انی بوبر و مامستاکان و ..دستکانیشی لناو دراوی شروای شاکیدا وون ئبن ..ئیووت ئو سمی بیاخکراوی ، جووتی ژنیشی هیی ، بام وک کشرکی بی حورمت لی ناوختا خی ئکا بی مکتبکیانا و .. بی بیانووی ئوی گوایا مکتبکیان چالاکی حیزبیی کمی و ..ناتوانن تلبه وکس و کاریان بکنی هاوی حیزب ، خی لی ژووری بوبر ئخزاند و .. بی چاوی پی شهوتکانیوی ، بی دوای ئندامی لشی بوبردا ئگا نک بی دوای ئندامی تازی حیزبا ..
ئم پی ووت : ئی بچی یسوای ناکن ؟ تاکی نعل بکشن بی سمی بیاخکراوکیا ..
ئو چاوکانی زق بوونوی ، وک ئوی بترسی لی پی ئو برپرسی بو ناوندا تپی و گوی لی شپی ئو قسیی بی کی پاوکی و نوساوی بی سمی بیاخکراوکیا ، بی چرپوی ووتی : چن شتی وا ئبی ؟ بوبر ئندامی شانکی ئوی و بی هیی بی نوکی قمی هی بداتی لادیکی دووری دستی سر سنوور ..!
ئالردا ، کی بی چرپی و ترسوی قسی ئکرد ، ئم هستی بی جوانییک کرد تیایدا ، دمی برد و ماچکی کرد ..
ئو سرتا بوای نکرد ماچ کرابی ، دستکی هنا بی لویدا و ..پرسی : (ئوی چی بوو ؟)

ئەم وەڵامی نەدایەوە .. بەدەنگیی باڵی بەسەر هەردووکیانا کەشا ..
(چیت کرد ؟ بە زمانت لاڵ بوو ؟)
کە بە چرپە قسەت ئەکرد ، لەو منانانە ئەچووی کە لە مەتبەخ مەنجەڵەک یاپراخیان قەپ کردەتەوە و..بە چرپە بە براکەیانی ئەگەنەوە ، هەتا ئەگا چارەکیان دەست بکەوێ ، ئیتر حەزم کرد ماچەکت بکەم ..
(یەعنی چۆن ؟)
ئیتر هەر نەیدەبیەوە ..کار گەیشتە ئەوەی لەی تووڵە بوو ، نەڕاندی: کابرای سمێڵ بەیاخکراو سواری خەتان و مدیرەکەتان بێ ، ئاسایی لە لاتان ، بەنام وەک منا ماچەکتان بکەن، دنیا وەڕان ئەکەن..
(حەدی چیە ؟)
(کێ ؟)
(سمێڵ بەیاخکراوەکە)
قسەی تریشی زڕ کرد .. وەک ئەوەی کە ئەبێ دوای ئەمەزان بێتە داوای و .. ئاڵتون و شت زڕ گرنگ نین و .. ئەبێ لە جیاتی مەلا ، قاچاخچیەک بدەزنەوە و لەناو دەریای ئیجەدا لەکیان مارێ ببڕێ و … زڕ قسەی تریش ..

زۆبرێ کاریگەرەکانی مەگەل.. نەوزاد بەندی

کورد عادەتەکی تریشی هەیە ، پەستەکی فەیسبوک بخوێنەتەوە ، ئەگەر زڕینە دەستخەشیان لە کردبێ ، ئەمیش دەستخەشی لە ئەکا ..ئەگەر زڕینە جنێو و سوکایەتییان پێ کردبێ ، ئەمیش بە ئاژداد و ئابائیا دەتە خوارەوە ..
ئەگەر هیچ کەمەنتەکی بە نەنووسرابێ ، ئەمیش هیچ کەمەنتەکی بە نانوسێ تەنانەت ئەگەر یەک دنیا تێبینیشی لەلا دروست بووبێ ..
ئەم عەقڵیەتی مەگەلی پێ دەووترێ ..واتە عەقڵی زڕینە ئەبەتە بەیاردەر و هیچ مەودایەک نیە بە بیرکردنەوەی تاک ..وەک چۆن ئەچیتە لای فرۆشگایەک ئەڵێ تاکمان نییە ، هەمووی جوملەیە ..! ..لەڕدا ترس لە بیرو بۆچوونی تاکە کەس هەیە ، شەرم هەیە ،

دیوارێک لە نێوان تاک و بیرو بەچوونیدا هەیە ناتوانە دەستی بە ببات و کاری پە بکات ..لەرەو ئیتر مەگەل دروست ئەبە و زەرینە هەمان قسە و هەمان ڕەنگ و هەمان ستایەن ..ئەویشی لەو یاسایە لابدات ، کەمەڵەک زاراوایان بە داناوە ، وەک : شەت ، یاخی ، تیرەریست ، تابووری پەنج ، هەڵەوەڵە ، زەربەڵە ، بە ڕەوشت ، قسەزل ، یەع ، ….ئەم زاراوانە وا دەکەن کەسەک زەر بەهەز و توانا نەبە ، نەتوانە بیر و بەچوونی خەی دەربەڵە و لە نێوان بەرداشەکانی مەگەلەکە دەربچە ..

بەو جەرە کەمەڵگایەک ئەبینیت هەموویان برنج و فاسەڵیا ئەخەن و ڕقیان لە ماسیخواردنە ..جلەکانیان یان ڕەساسی یان ڕەشە ..مناڵەکان ئەڵەنەوە سەر پیشەی باوکەکان ..ئازاری گیاندار و درەخت دەدەن ..شەقام و دەشت و دەر بە دوژمنی خەیان ئەزانن و ئەیشەوەنن و پیسی ئەکەن ..دین تەنها چەن جوڵە و گەشتەکی سعودیەیە و ..دژە دینەکانیش کە گەیشتنە شەست و حەفتا ساڵ ، بە بە هیچ خوەندنەوە و قوەبوونەوەیەک ، لە پەڵکا ئەگەڵەنەوە و ئەبن بە ئاینخواز ، سووک تەماشای ڕەگەزی مە ئەکەن و بە هەر نەرەکیان بەڵیت لە ژن ئەچیت ، هەرشت بە دەنە ، چونکە لای زەرینە ژن بوون سوکایەتییە ….هتد ..

ـــــوەنەکە لە کەناڵی ووداو وەرگیراوە ، ئەویش هەر فەلسەفەی مەگەلە ، کە دەبینە زەرینە شوشە و پاشماوەکان لە دەشت ودەر فەڵە دەدەن ، ئەویش فەڵی دەدا ..چونکە بە عەقەی زەرینە کار ئەکا ، عەقەی خەی غائیبە یان خەوتووە و خەبەری ناکاتەوە .

نەوزاد بەندی

پەناسەی ئەمە.. نەوزاد بەندی

ئەمە بە فەرمانبەر و کرەکارمانەوە هەمیشە ویستوومانە و ئەمانەوە پارەیەکی زەرمان دەستکەوە لە بەرامبەر کارەکی ڕەمزیی ، کاری ڕەمزیی واتا کارەک لەووکەشدا کارە و لە ڕاستیدا هیچ نیە .. هەر بەیە بینا و شەقام و شار و گوندمان هەمووی پەژەی وەرانن ، چونکە کاری ڕەمزییان تەدا کراوە نەک کاری جددی ..

بن دیوار ئەو دومەینە لە ناخی هەموماندا بووە و حەزمان لەکردووە بەنام شەرممان کردووە ئاشکرای کەین ، ئەستا دەستاتکی بە شەرم ، تەقاندی و مانگانە ملیۆنەها دۆلاری تەدا خەرج ئەکا .

نا، ئەو ژولیایە نییە.. نەوزاد بەندی

تە بەوانە ..

ئەم شارە پڕە لە ژولیا ..

ئینتەرنێت ئەگەر بەوخە بەسەر ژولیادا ئەوخە ..

لە گەڵاندا هەر پیتی (ژ) گەر بنووسی ،

سەدان ژولیا هەروەکو،سەرباز ڕیز ئەبن ..

بەنام هیچیان وەک تە ،

شیعریان لە نابارە ..

هیچیان وەک تە ،

لەناوەختا

باڵندە ئاسا ،

پەنجەرەی ژوورەکەم

ناکەن بە شانە ..

پیتەکانیان

بەنی شلیکیان لە نایە ..

شیعرم بە ناخۆننەوە ..

بە لاستیکی بەنخەشی کاڵ و پەمەیی ،

ترس و فرمێسک و دوو دڵیم

ناسڕنەوە ..

هیچیان وەک تۆ ،

ناتوانن دڵم بە پیتی ھێنگاوەکانگ بە بچنەوە ..

هیچیان کلیلی قەفەزی

سنگمیان لا دەست ناکەوێ ..

ناتوانن بابلنیزامی قەفەزەکە بکەنەوە ..

دە هەڵفە ..زگاری بە

لە ئەشکەوتی برینەکان..

لە خەم ..

لە گەل و نەتەوە .. !

هیچیان

ئازایەتی ئەویان تیا نیە هیچیان ،

جنەوە بدەن بە ئاغا ..

چرای کەشکەکی بشکێنن ..

قەز بکەنەوە لە فیلە پڕڕینەکانی ناو میدیا ..

لە شاعیرە درزنەکان ..

لە مەسینەھەڵگرەکان ..

هیچیان وەک تۆ ،

ئازایەتی ئەویان تیا نیە ،

بڵێن :من نەخەشم ..من نەخەشم ..من نەخەش ..

ەاستگیی ئەویان نیە ،

دانی پیانێن :

ئەو ژیانە یەک شەق زیاتری قابیل نییە ..

کەسیان ناتوانن ،

بەرپرسە

کی گیڤخواردوو ،

لە ناماقوڵیی

ەابگرن و پێی بڵێن :

دەبەسە ..دە بەس ..گوخواردن ..

★ ★ ★

ئیتر بێت ناگەڕێم .. ژولیا..

هەر خەی تاوانە لەو شارە پڕ لە دوکەڵ و دکتێرە ،

پڕ لە دەرمان و نەخۆشە ..

پڕ سواڵکەر و ملیاردێرە ،

سەراخی ەوناکیی بکرێ ..

هەر خەی ناڵەوایە لەسەر ئەو شەقامە پڕ لە زبڵ و دروشمانەدا ،

پرسیاری ئەدرەسکی

وەک تێ بکرێ ..

جەرگکە لە جەرگانی بە هودەیی ،

لەو هەموو دەماماکەدا ،

چاو

بە ەوخساری بە ەتوش ..

بە زمانێکی بە درێ ..

بە شیعرێکی پڕ لە مرواری

بگۆڕێ ..

کارەساتێکی گەورەیە ،

کە ئیتر زامەکانتم بە ناخۆنیتەوە ..بە بە هەڵ ..

کە حونجەی ووشە ناکەم و

تاقەتم نیە لەگەڵ شیعر دانیشم

بە بە تۆ ..

کارەساتێکی گەورەیە ..

زستان ئاوا و

نە بەفر دەتە هەیوان و

نە تۆ ئاژێتە سەر شاشەی

مۆبایلەکەم

بە نیوەشەو

بە نیوەڵێ ..

تاریکیەکان.. نەوزاد بەندی

لەمسەری هەتا ئەوسەری ، تف لە کورد بە، چاکی نییە ..
لە زوڵم و سەرشێێی و دزی و خەخەریا باکی نییە ..
میللەت نین ، کەمێێ نەفسی نزم و خەپەرست و کەیلە ..
لە ملی یەکشکاندنا ، بە وێنەیە ، تاکی نییە ..
خەریکی حەرامخەرین و گیرفانی یەکتری ئەبڕن ..

دوا□ژی دز ، □یسوا بوون□ ، ب□ی□ ئا□ا و خاکی نیی□ ..
ه□تا ت□گ□یشتوو و زانا ب□ ، ز□بر□کانی توندتر ئ□بن ،
فرز□ندی ما□ی ح□را□ ، دایک و باوک و کاکی نیی□ ..
ب□د□ست ئ□و ب□ ه□وایش ئ□ب□□ ل□ خزم و هاو□□ و یارانی ..
ع□ق□ی کورد چ□□ و تاریک□ ، ی□ک تیشکیش □وناکی نیی□..
گ□ر پیاو□کیان تیا ه□□ک□و□ ، ئ□و□ند□ ب□ردی ت□ ئ□گرن ..
م□ردای□تی تیا ناه□□ن ، ئ□ ک□چ□□ د□لاکی نیی□ ..
ئ□و□ی بی□و□ قوتاربی□ ل□ ناو ئ□و مار وم□روو□ ،
ل□و □□ی□ □□حیشی د□رچ□ ، ز□ر□ر و هیلاکیی نیی□ ..
ک□س پاکان□ ب□ خ□ی ن□کا ، خ□ی ئاو دیو ن□کا ل□م و□سف□ ..
س□رل□ب□ری ب□و ج□ر□ی□ ، دوور ل□□وو ، حاشاکی نیی□ ..

ـــــــن□وزاد ب□ندی ـــــــــــــــــــــــــــــــ

ب□ مـــــافکردنی ب□ □□زیـــــی، نیشان□کـــــانی شـــــــرپ□نج□ی د□س□□ات.. ن□وزاد ب□ندی

ل□م □□ژان□دا و□زیـری پ□رو□رد□ی ه□ر□مـی کوردسـتان،د□□□ت : ک□س و کاری هیچ قوتابی□ک مافی ئ□و□ی نی□ ب□ □□زیی ب□ ما□□ستا بکات !!

به □استی ئ□م ووت□ی□ ه□ژاندمی و ئ□م ووشان□ی پ□ ه□□□شتم :

ک□وات□ لای ج□نابتان (ب□ □□زیی) ماف□ !!! ..
با ب□ م□عالیتانی □است بک□م□و□ ، ئ□گ□ر ک□م□□گا ب□ربر□یی ن□ب□ و یاسا تیایدا س□رو□ر ب□ ، هیچ ک□س□ک ب□ی نیی□ ب□ □□زیی ب□ هیچ ک□س□ک و ..ب□ هیچ گیاندار و □وو□ک و ب□ گیان□کیش بکات ..
ئ□وان□ی ب□ □□زیـی ل□ ه□□ـس و ک□وتیانـدا ه□ی□ ، ن□خ□ش وگ□مـژ□ و د□نـد□ و ب□ □□وشتـن .. ب□ □□زیـی مـاف نیی□ ، د□خ□کـی ق□ز□ونـی د□روونیی□ و .. ل□ پشت ئ□ستوور بوون ب□ پار□ی دزراو و د□س□□اتی گ□ند□□ و ماو□ ب□س□رچوو□و□ س□رچاو□ د□گر□ت ..واتا ب□ □□زیی سنوور ب□زاندن□کی چ□ت□ و دز و مافیا و □□گر□کان□ ..نیشان□ی□کی دیاری

سیخو و پیلانگ و ئ ق لگو و جلادکان ..
ب زیی مرکی کسانی پرورد نکراو ، کسانک ک ب فلتری خوندن و وشت ومرڤایتی و داب ونریتی کمگادا نچوون و ..وک کم دندی کویی ، زیانبخش و زیانخرن ..
ـــــب زیی وک ئاو و کاربا و گشت و گوزرانی باش ، ماف نیی هتا بیدن ب ختان و ل چین و توژکانی تری کمگای قدغ بکن ـــــ
ئو دساتی ب زیی ب ماف پناس ئکات و ئیداتـ کسانک و ل کسانکی تری زوت ئکات ، ناتوان هنگاوک ب ب گلگورگی حیمای و چکدار ، ل ووتکیدا و ل درویی وتکیشیدا ، بنت .. ناتوان شوک ب ئاسودیی و ب ترس چاو لک بن .. پاروویکی ب ئارامیی ل قوگی ناچت خوار ، هتا ل ناکاو وک دساتـ ب زـ چیتکان ئب ب ژر پی جماوری زنگیرا و بحورمتی پکراوو ..چونک ئو دساتـ پش هموان ، باش ئزان ک باجی بزیکردن زر گران و ..نووسرکی وک بختیار علی ئت : هکاری زربی شش و ش و پکدادانکان ، ب زیکردن ب کس و میللتان ..

پکهاتن و تکبربوون.. نوزاد بندی

ب داخو ئم کوی میللتکین ل جیاتی ب دوای خا هاوبشکانی نوانماندا بگین تاکو پک بین و یکگرتوو بین ، ب دوای خا دژکانی نوانماندا دگین و لک ئترازیین و یکتی وپارتییکان دروست دکینو ..جلالی و ملاییکان دروست دکینو ..تنانت گر خای دژیش نب ، ب وهم ئو دژایتییان دروست دکینو و گوری دکینو وسدان و هزاران کوردیش ئامادن بسر هردوو سنگری دژدا دابش بن و بربن گیانی یکتریی ..
ئستا ل سسیال میدیادا ، جنو و قسی ناشیرین ، لفیشک و اجیم کوشندترن ..نازانم بچی بو شو برفراوان ئامادین هست و کرامتیی یکتری بریندار و تفر و تونا بکین ؟

من دنیام زرینە لە ئەسی بابەتەکانیش تە ناگەن و یەکسەر بە جنەوەو خەیان ئەکەن بە گفت وگەکاندا ..وەک ئەوەی ئەگەر لەو جنەوگەلەدا بەشداریی نەکەن ، ئینتیمای نیشتمانییان زیانی پە بگات .

دوو باری سەرنجی زەر ئاسایی هەیە ، کە لە هەموو جیهاندا ئەو شتانە زەر نورمان .. تەنانەت لە یانزەی سەپتەمبەر ، هەبوون دەیانووت ئەوە کاری پنتاگەن خەیەتی و هیچ پەیوەندی بە قاعیدەوە نیە .. هیچ کەسەکیش جنەوی بە هیچ کەسەک نەدا ..

کەمە گەنج بە هەلکەوە هەرش دەکەنە سەر پەرلەمانتارەک لە ئەوروپا ..وەک ناززاییەک کە پەشتریش هەرشی واکراوەتە سەر سەرەک وەزیرانی بەریتانیا وفەنسا وئیتالیا و کەسایەتی تریش …بەام هەرشی هەلکەکەی ئەوان بەدەنگ و پە هەلکە بوو ، لای ئەم گەنجانە پە لە قسە و هات وهاوار و کەم هەلکە بوو.. واتە تەنها هەلکەیەک بەر قاچی پەرلەمانتارەکە کەوت .. لە کاتەکدا ژنامەنوسەکی وەک مونتەسەر زەیدی پەاوەکانی هەدا بە سەری جەرج دەبەیو بەشی سەرەکی ئەمەریکا کە لەگە مالیکی سەرەکی عەراقدا لە چاوپەکەوتنەکی ژنامەوانیدا اوەستا بوون ، هەندە قسە و هات و هاواری نەکرد ..

لە هەمان کاتدا ، ئەم کارە شەرمنانە و لاوازەی گەنجەکان ، وەک پەاو هەدانە شەرمنانەکەی دکتەر کازم فاروق لە پەرلەماندا ، بە ای من یەکەمجار کەمباوەییە بە بابەتەکە ، دوو دەییە بەو کارەی پەی هەئەسە ،.نائومەدییە بە کەمەانی خەکی کوردستان .. ئەگینا نە هەلکە بارانکردن ئاوایە و نە پەاو تەگرتن بەو شەوەیە .. ئەمە هیچ نەگەیەنەت ئەوە ئەگەیەنەت ئەمەکردارمان زەر کەم و کورت ولاوازە ، بەام گوفتارمان زەر دوور و درەژ و قوە و جیاوازە ..

ئیسماعیل هەلکەیەک ئەگرەتە یاسین ،بەر قاچی ئەکەوە و ئەکەوەتە سەر شەقام .. کەهەشتا بە هەلکە و ەن دەستی دەدا ..یاسین کەمەک دەنەرە بەئەوەی اسماعیل تەمبە بکەن ..

لەرەدا ئارام و قادر ، هەر یەکەیان دابەش دەبن بەسەر دوو سەنگەری دژ بە یەک ..ئە ئەم دووانەیش هەزاران لایەنگر و هەزاران دوژمنیان هەیە ..هەربەیە دوو بەناو کە دژایەتی یەکتریدەکەن ەنگە پەنجەرەیەک بشکە ،بەام دوو ناودار کە بە شە دەن ، ماەکە هەمووی دەوخە ..

هیوادارم ئەو دووانە واز لەو قسە و قسەکەی نەوانیان بەنن ، چونکە لە بنچینەدا کارەکان نیشانەپەک نەبوون .

منـک کـ قـت قـت مـن نـبـووم..
نـوزاد بـندی

ئـو شیعر نـبوو ، شیعریش بوو ..
نـمئـنوسی و ئـیشمنوسی ..
ئـو هـور نـبوو ،
هـوریش بوو …

بـس کـ ـ ـی ،
نـگـ ـ ـایـوـ ..

بـ دیار چـ ـ چاو ـ ـوانیـوـ ،
جار جار ..
فرمـسک ئـهات و..
نـیشئـهات ..
لـ دیار جـگـیـکی تـمـن ..
ئـمدی ئـو نایـت و ..
ئـیشـوات ..

تاکـ شت کـ لـت وون نـبوو ..
من بووم ..جار جار
منیش نـبووم ..
منـک بـردـوام فیشـکی ئـناردـ
مـیدانـکانی جـنگی
چـند سا ـ ـی نـوانمان ..
منـکی تر ، وـفدی دانوستانی ئـنارد ،
بـ گـ ـانـوـی جارانمان ..
تـ ـ ـیشتیت و
من ئاوـم نـدایـوـ ..

شـ ـ دوایی هات ..
جارانیش نـگـ ـایـوـ ..

ـــنـوزاد بـندی ـــــ

وەات و یارییە باجەنە.. نەوزاد بەندی

(بە دوادا چونەک بە وەامەکی مەسعود عبدالخالق لەسەر بابەتەکی کاوە مەحمود ، دەربارەی جیاکردنەوەی دین لە دەوەتی کوردیی !)

لەرە نە ئاینەکی کرداریمان هەیە ..نە ووەات و دەسەاتەکی نەو دەوەتیشمان هەیە .. ئیتر کام ئایین لە کام دەسەات جیا دەکەنەوە ؟؟؟
کاتی خەی پیاوانی کەسا فەرمانەوای ەهای ئەوروپا بوون ..بزووتنەوەی ەنیسانس واتا هەسانەوە و نوەبوونەوە سەری هەدا ، کە بزووتنەوەیەکی سەدا سەد ئەوروپیی بوو ،دەهە و زوەنای هاوردە وداگیرکەران نەبوو ،
ئەم ەنیسانسە ، دەسەاتی تەکنەکراتی لە ئەوروپا خستە جەی دەسەاتی پیاوانی کەسا .. دەسەاتی لە پیاوانی کەسا سەندەوە و پەی ووتن : ئەوە بەنەوە ناو کەساکانتان و خواپەرستیی خەتان بکەن ،بەتان نییە لچ لە سیاسەتەوە بدەن ..
ئەمە ناونرا عەلمانیەت ، جیاکرنەوەی دەسەاتەکی ئاینیی کەسایی فەرمانەوا ، لە ئیدارەی ووەات و گەاندنەوەی بە قەوارەی خەی کە ناو کەسا بوو ..
بەچی ئەمەیان کرد ؟ چونکە پیاوانی کەسا کە فەرمانەوایی ووەاتیان ئەکرد ، کەوتنە وتاندنەوەی میللەت و بە چەندین شەوازی جیا جیا پارە و ماە و موەکیان لە دەسەندنەوە تەنانەت کار گەیشتە ئەوەی کەسەک بمردایە پسوەی لەخەشبوونیان لە دەزەخ بە مەرئەکرد بە رامبەر پارە و پولەکی زەر .. هەر ئەو دەسەاتە ناشیرینە ، دژایەتی زانستی دەکرد و چەندین زانای وەک کەپەرنیکەس و گالیلەی کوشت و ئەشکەنجە وزیندان کرد .
بەام زەر پەم سەیرە و تەنانەت پەکەنییشم دە ، کە دەسەاتەکەیەکی هەرەمایەتی وەک ئەمەی خەمان کە استەوخە ئەمەریکا و ئەران و تورکیا بەیاری لە دەدەن و نەوتەکەی دیزە بە دەرخەنە دەکەن و بەردومانی دەکەن و دینارەکەی ەیسوا ئەکەن و کردوویانە بە بازاەی تایبەتی خەیان ، ئەبە چ بنەمایەکی دەسەاتی تەدا بە هەتا ناو بنرە دەسەات ؟؟؟

ئینجا ئ□گ□ر و□ک گریمان□ی□ک ئ□م د□س□□ا ت□ک□ی□ ناو بنر□ د□س□□ات ، ئایینی ئیسلام چ جومگ□ی□کی ب□□□و□ ئ□بات ه□تا ئاینی ل□ جیا بکر□ت□و□ وبکر□ت□ سیکیولار ؟؟؟ ل□ □استیدا ل□م ۳۳ سا□□دا دوو ه□زی دژ ب□ ی□ک و □کا ب□ر حوکمی ه□ر□م□ک□یان کردوو□ ک□ زیاتر د□ر□ب□گن و هیچ بن□ما ی□کی ئاینییان ن□خست□ت□ یاساکانیان□و□ ، و چ□ندین جار دژای□تیی ئاینیان کردوو□ و ل□ ک□م□□□ و د□ست□ ئاینیی□کانیان داو□ و ل□ زیندان توندیان کردوون ..

پاشان ، گریمان ئاین حوکم ئ□کا ..باش□ ئ□م□ و□ک محم□د نوری ئ□□□ ، ئ□گ□ر ئیسلام و پیاوانی مزگ□وت و حوجر□کان ل□ م□ژوو□ک□مان د□ر بک□ین ، م□ژوومان هیچی تیا نام□ن□ت□و□ . ب□ واتای□کی تر ل□ قازی محم□د□و□ ب□ ش□خ س□عیدی پیران ..ب□ پیاوانی ت□ریق□ت و شاعیر و بیریار و ف□یل□سوف و ما م□ستایان ، س□رج□میان پ□رو□رد□ی قورئان و ئیسلام بوون ..

واتا س□ربر□رزیی□ک ک□ ل□ م□ژووماندا ه□ب□ ، ئاینی ئیسلام س□رچاو□ک□ی بوو□ ..پیاو□ک شانازیی پ□و□ بک□ین ، قورئان ما م□ستاک□ی بوو□ ..

ئایا تاوان و گ□مژ□یی□کی گ□ور□ نیی□ ، ئ□م ئاین□ی ک□ ه□موو پیاو و س□رکرد□ و شانازیی□کانی پ□داوین ، و□ک ئاین□کی ک□□□سایی ل□□□لادراوی ئ□وروپای س□د□ تاریک□کان حیسابی ب□ بک□ین و ..ب□□ین ئ□ب□ ل□ د□س□□ات جیای بک□ین□و□ ؟؟؟!!!!

ن□ د□س□□ا تیش ئ□س□□ن وجود□کی ه□ب□ و .. ن□ ئاینی ئیسلامیش ب□ هیچ ج□ر□ ب□شداری ئ□و د□س□□ا ت□ی کرد ب□ ؟؟؟

ب□ □استی ج□ی پ□ک□نین□ ..

ـــ ن□وزاد ب□ندی ـــــ

ژماردن.. ن□وزاد ب□ندی

س□ری د□ ه□زار و چ□ند□م ب□یانیت□ ، ل□ خ□و ه□□ئ□ستی و کار□با نیی□ ؟

- * *

س□ری د□ه□زار و چ□ند□م نیو□□□ت□ ، ب□لوع□ک□ ئ□ک□یت□و□ ،

ئاو نییە ؟

* *

سەری سەد هەزار و
چەندەم نوژتە ،
کە ئایەتی بەرگری و
خەباتی
تێدا ناخوێنی ؟

* *

سەری دەملیەن و
چەندەم جارتە ،
بە دەستە نزا ئەکەیت و
بە دەستەکەی تر ،
قژی فیرعەون دادەنی ؟

* *

سەری دەهەزار و
چەندەم شەوتە ،
ئاواتەخوازیت کە خەوتیت ، هەڵنەسیتەوە ؟

* *

سەری دە هەزار و چەندەم بەیارتە ،
کە هەر سەر شەبی و
بەرز نەبیتەوە ؟

* *

سەری سەد و چەندەم هەڵپەوانتە ،
میللەتەکی چوار ملیەنیی ،
لە بەردەم دوو سە چەقەکەشا ئەبەزن ؟

* *

سەری سی و
چەندەمین زستانتە ،
پەکانت شین ئەبنەوە و ئەتەزن ؟

* *

ئەرە میللەتن ..
ئەوە میللەتن ،
توخوا ؟

* *

ئەگەر میللەت ئاوابە ..
وەک ئەوە بە میلەت ،
هەببی گورگ بیخوا ..

کۆنیشی غاز.. نەوزاد بەندی

ئیتر مەبەن ،
حوکمەتکەمان بە خەمە ..
فەرموو بۆ تەف و بارانە ..
بۆ ماستاو .. بۆ مامە حەمە ..
قەیی مەردی لە هەمامی
بۆ خاکەناز ..
بۆی بنیاتنان
کۆنیشی غاز …

⋆ ⋆ ⋆
ئەک سەاوت لێ بە سەرک ..
حەقتە میللەت بەت دەنێ چەک ..
حەقتە فەکەی تایبەتی
سەد ملیەنیی ..
حەقتە ملیارەها ملیار ،
کە دەتە دەر
لە درز و دەلاقەکانی
دەسەاتکی کارتەنیی ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەک سەاوت لێ بە میللەت ..
بووی بە عیبرەت ..
قاپ بووی بە ملکەچی و زیللەت ..
ئاژەیش ئیدارە ناکا
ساتە بەتە ناو تەویلەت ..
هایکەشە باری کەیلەبوون ،
هایکەشە سەد هەزار عیللەت ..
دەم نەکەیتەوە ..
نەجوەی ..
با لە دەستت نەچێ
ناز و نوز و نیعمەت ..

گوناح ، گوناح تەمەنتان هەزاران هەزار ساڵ نابێ ..
باشە ئەوە خوانەخواستە ئینقیراز کەن ،
چ شارێ ئەتوانێ ببێ
بێ شاری قوربانی و هەمەت ؟
بێ شاری هەلاکە بەزەن ؟
کە ئەتوانێ هەگری
چەکوشی کاوە و
شارستانیی ئاشوور و مەد ؟؟
هەزار جار ئافەرین میللەت ..
ێیزی کەن ، بتە و سیارە و
سەرەی سەرانێ و باجەکان ..
هەک بە دیقەت ..
بە ڕاستی مەردی هەردانن
بە ڕاستی هەردی مەردانن ..
گەلی وەک ئەوە نابێ .. قەت ..

لە سەفەوە یان لە کفەوە.. نەوزاد بەندی

ـــگفت و گۆیەکی کورت ـــ

لە وەڵامی ئەم پەستەدا کە ووتەیەکی چیخۆف بوو :
(میللەت ئەگەر هەشتبیر نابێ ، ووشات ئەووخێ ، وەک ئەوە وایە باخانەیەک بە خشتی کاڵ دروستکرابێ و لە کووڕەدا سوور نەکرابێتنەوە .. مامۆستا ئەبێ هونەرمەند بێ و عاشقی پیشەکەی بێ ، بەڵام لای ئەمە وەک کرێکارێک وایە ، لە ترسی نانبڕین و لە برسا مردن ، وانێ دەڵێتەوە ..
ـــئەنتۆن چیخۆف ـــ)

[[مامۆستا اسماعیل یاسین ناوەک ئەم کەمەنتەی نوسی :
بنەمای دروسکردنی وولاتێکی مەدەنی دەموکراسی سیکەلار هە زم کر دنی دیموکراسیەت و پێکەوەژیانی بیروڕاجیاوازەکان و ئایینی یەکان و

شارستانی یەکانە – دیموکراسیەت کە کلیلی کردنەوەی دەرگا داخراوەکانی عەقلە کۆنەپەرستی یە پاوانخوازە دیکتاتۆری یە شمووڵی یە سەرمایەدارە قەرخکارە بەویژدان و بەرەحم و بەبڕیارەکانە کە خەیان لە خەڵک جیاکردەتەوە دەکۆنەوە دیموکراسیەتیان پە هەزم نەکراوەبە بڕژەوەندی یەسەرمایەدارو ئەڵگاریشکان بڕادان دراوەخەیان ملیار دەرو بزنسمان خاوەن کەمپانیاو قەرخکاری بازارو سەرمایەبن- دەستیان بسەر کەی جومگەکانی ژیان گرتووە و قەرخیان کردووە میللەتیشیان فەرامۆش و پشتگوی خستبێت- بەکارو هەژارو چەوساوەیە بە دە یان قەیرانیان بە دروستکردوون – کەبە هەلپەسەردراوی و بە جارەسەر ماونەتەوە پرسەی دیموکراسیەت لەوڵاتەکەمان و ڕۆژهەلاتی ناوەراست بە گشتی پەسەیەکی ئاڵەزو ڕووکەشی وهەزم نەکراوە دەموکراسیەتی ڕۆژ ئاوای چەواشەکراوی درەزنانەی ناتۆو ئەمریکایە ریاکارانەیە خەپڕستانەیە– شێ نە بەتەوە بە ناوچین و توژەکانی کەمەڵگا بستە باڵا یە نش و نمای نە کر دووە منداڵە تازە ڕوورەویەتی بەسەر پەیان نەکەوتووە– لەوڵاتی ئیمە و ئیراق و ئێژ هەلاتیان دادیموکراسیەت بووەتە ئێتینیاتی حزبە دیکتاتۆری یە شمووڵیە خاوەن ملیشیا چەکدارەکانی کە بەهەزو پارە خەیان سە پاندووە دەسەڵات بە کەس چنا هەڵبژن- بە نەوەکانیشیان بڕادان داوە- وادەزانن پر ە سەی دیموکراسیەت و هەڵبژاردن تەنها و تەنها ڕۆژی دەگدانی چوونەسەر سندووقەکانی هەڵبژاردنەپە لە جەواشەکاری و تەزوەرو فرت فیل و جەواشەکاری یە– زە ربەداخەوە لە ماوەی حوکمرانی عەراق و هەڕەمی کوردستان فیری ئەلف بای دیموکراسی نەبووین نەماتوانی دە ستوورو یاساو دامەزراوەییمان هەبێت کەبتوانین حکوومەت ئیدارەدانیکی سەرکەوتوو دروست بکەین میللەتەکەمان لە خە ازی بکەین دیموکراسیەتی ەاستەقینە دەستبەر پیادەی بکە ین کە تەنها لە م ریگایەوە دەتوانین بنەماکای دەوڵە تداری مە دەنی شارستانیەتی پشکەوتوو پەرەسەندوو بینا بکە ین ئیمەش وەکو گەلانی جیهان ووڵاتەکەی پشکەوتوو پەرەسە ندووی دەستووری دیموکراسی دامەزراوەییمان هەبیت حکوومەتی دیموکراسی هاوولاتیبوون شوینی حکوومەتی حزبی بگرەتەوە کەسەرکەو توو نوبوونە لێیداەو بە ڕەوەبردنی وولات و گەلە چەوساوەکەماندا لەڕو لەوە بەداخەوەدیموکراسی یەتیان هەزم نە کردو پێیان هەزم نەکرا]]

منیش ئەم چەند خاڵەم بە نوسی :

[[دەستخەش کاک اسماعیل بە خوێندنەوە و بەدواداچوونە چە و

پێکەتان ..
چەند خاڵکم لەلا گرنگە بوو ، حەز ئەکەم ئاماژەیان پێ بدەم :
یەکەم : دیموکراسیی تەرمەکی داگیرکەرانە ، وەک سندوقی هەڵبژاردن و مافی مرۆڤ و سیکیولاریزم ، وەک فەکەی سیخۆ و ئۆف شانز ، دوو دانەی هەیە، دانەیەکی ئەریجینالە ، کە تایبەتە بە خەیان ، دانەیەکی تەزویریش کە بە ئەمەی ئەنەرن و تەنها دروشم و درۆ و بە لادەبردنە .
دووەم : دکتەر عەلی شەریعەتیی ئێرە : مومکین نیە گەلانی ژێر چەپۆک و قوڕ بەسەر بتوانن بە تایەتەکانی خۆئاوادا هەڵبسنووڕێ و پێش بکەون و ببوژنەوە ، مەگەر تەنها هەگایەک بە زیندووبوونەوەیان گەرانەوەیە بە کولتوور و شارستانیەتیی خەیان .. شارستانییەک گەر هەمانبووبێ ، تەنها هەگایە بە ئەوەی لە هەگایەوە ڕاست بینەوە و خۆ لە داو و فرت و فێڵی خۆئاوای کەنیالیست ،قوتار بکەین .
سێیەم : ڕای تاکەکانی کەمەگا کاتێک بە هەند وەرئەگیرێت، کە تاکگەلێکی هۆشیار و کارامە بن ، لە حاڵکدا وەک پرس و ڕا بە مناگەلێکی باخچەی ساوایان بکرێ داخۆ چی باشە و ڕایان وەربگیرێ ، هەمووان پێیان باشە بڕانە دەرەوە و لە مارکەتەکان شەکرەکە بخڕن و لە خیابانان فتبۆڵ بکەن .. بە هەمان شێوە میللەتانێکی وەک ئەوانەی خۆژهەڵاتی ناوین ، ئەگەر ڕایان وەربگیرێت و ئازادی بەچوونەکانیان بە هەند وەربگیرێت ، ئەوا وەک جووتیارەکانی سەردەمی دەربەگیی ئیسپانیایان لە بەسەر دێ ، کە ئازاد کران و ..پاشان نەیانزانی چۆن چەنی پارووە نانێک پەیدا بکەن ، هەر بۆیە گەرانەوە بە لای دەربەگەکان و ووتیان بە کۆیلە ڕامانبگرنەوە ، مەمنونتانین ..
بە واتایەکی تر پرسەی ڕای گشتی لە دوای پرسەی هۆشیارکردنی گشتیەوە دێت ..ئەبە میللەت گەیشتبێتە کایەی بیر و لێکدانەوە و داهێنان ، ئینجا چاک و خراپی خۆی ئەفامە و ئینجا ئەبە ببڕێتە بەردەم سندوقەکانی هەڵبژاردن ..
لە وەها دۆخێکی قورس و ئاڵۆزدا ، ئەبە پەنا ببڕێتە بەردەم کەمەگا زانا و دانای نیشتمانیی پێشاوەز خراو ، هەتا هەگای ڕاست و دروستی کەمەیەتی و سیاسی و ئایدیاڵیزمی دیاری بکەن ، ئەوە ئیتر خاڵی سفرە بە کەمەگا کە بتوانن هەنگاو هەڵبڕنن و ..هۆشیری و بیر و بڕەمەنان و پشکەوتن فەراهەم بکەن ..
چوارەم : نابە بە کەمەک هەڵبژێرین کە پشاکی خۆئاوایان پشیوە و ..مۆبایل و کۆمپیوتەر و کتێب لە ماکانیانا هەیە و سێری زنجیرە دراما ئەکەن و .. پیتزا و کۆکا کۆلا ئەخۆنەوە و لە کڵۆژ و پێمانگاکان مامۆستا و فێرخوازن… ئەمانە ئەو توکمە

هەخەتەنەرن ، کە ناخەکی ناحاڵی و نامەسئول و بە ئینتیما و سەرلەشەواویان داپەشیوە .. حاڵەتەکی شەرپەنجە ئاسایە ، کە ترسناکەکەی لەوەدایە ، ماکەکانی ئەو نەخەشییە ، بە ماکیاژەکی ڕەژئاوایی و مەدەرن ، بەیاخکراون .. سەیر دەکەی دەرچووی کەلەژی ئەدەب

Nawzad Bandy

یاتە و نازانە ڕەنیسانس خواردنە یان شەش .. دەرچووی کەلەژی ئەدەبیاتە و نازانە دیستەیڤسکی زەوانی کەنیسە بووە یان نووسەر .. هەروەک چەن ئەو سیخە و ئەف شانزەیەی کە دەینەرن بە ڕەژهەات ، تەنها لە شکە وشەوەدا ، سیخە و ئەف شانزەن و .. ناتوانن بە هیچ جەرە لە هەیمەنەی سیخە وئەف شانزەی کەنیالیستەکان دەربچن …

پەنجەم : ترسناکترین شت ، لە کەمەگای پەنگەیشتوو و تەنگەیشتوودا ، بیر و ەای جیاوازە .. وەک ئەوە وایە لە قەناغی سەرتاییدا ، فیزیا و کیمیا و ئەتەم بە مناڵەکان باس بکەیت ، لە کاتەکدا ئەوان هەشتا ئەلف لە باء جیاناکەنەوە ..بیر وەای ئازادیش ، دوای قەناغیی ڕەشنبیرکردن و ئینتیمای کەمەگا سەرچاوە ئەگرەت ، ئەگینا وەک ئەمەی خەمانی لە دە ، بیر و ەای ئازاد بووە بە شەڕە و شەڕە جنەو و سەنگەر گواستنەوە و براکوژیی .

دووبارە سوپاس]]

کەمەگای لاساییکەرەوە.. نەوزاد بەندی

ئەو میللەتانەی یەک جەر بیر دەکەنەوە ، یەک جەر ئەدوەن و ..هەمان لەکدانەویان هەیە بە دیاردەکان ، واتا میللەتە لاسایی کەرەوەکان ، ئەوانەی کەسیان خەیان ماندوو ناکەن داهەنان و جیاوازییەک دروست بکات ، هەمووان ئەبنە کەپی باب وباپیرانیان …ئەبنە کەپی هاوە و هاوزمان و هاوپیشەکانیان .. ئەم میللەتانە بە ئاسانی دەستەمە ئەکرەن ..تەنها بە دەستەمەکردنی یەکەکیان ، هەموویانت بە ئەکەوەتە سەر چەک ..ەک وەک ەانەمە ..

دانەیەکیان ەاو بنە ، هەموو ەا ئەکەن ..فیکەیەک لەبدە ، هەموویان کە ئەبنەوە ..یەک یەک سەریان بە ، ئەوانی تر گیا ئەخەن هەتا

کاتی سەربەینیان دەت ..
لەم دەخەدا وەک فریدریک نیتشە باسی لەو دەکات : (لە کەمەگای مەگەلدا ئەگەر کەسەک جیاواز بیر بکاتەو ، هەمووان دژی ئەوەستن و هەوەی دەمکوتکردنی دەدەن ، نەک لەبەر ئەوەی پەیان هەیە ، بەکو لەبەر ئەوەی خەیان ناتوانن وەک ئەو جیاواز بن)

بیرەوەرییەکانی شاخی گەیژە.. نەوزاد بەندی

ئەو ناونیشانی کتەبەکی هاوەی دەرینم کاک موحەمەد حەمە تەقی ..
ئەم بەرهەمە گەشتەکی بەربەیانە بە شاخی گەیژە .. نووسەر لەگەە هاوەیەکیدا، وەک وەرزش ، ەوو دەکەنە شاخی گەیژە ، ئەمەیش بانگەشەیەکە بە ئەوەی بە هاوشارییەکانی بە پەویستە ەووبکەینە وەرزش و شاخەوانیی ، بە تایبەتیی سانەکە بەیانیانی سە شەممە و هەینی خەکەکی زەر پەیەویی دەکەن ..
نووسەر هەر لە یەکەم هەنگاویەو ، کە لە گەەکی ئیسکان ، لە ماە دەچەتە دەرەو ، ئەکەوەتە بەر تەوژمی جوانی درەخت و شار و یادگارییەکانییەو …لە درەختە فستقە بە ئەرک و پە بەرهەمەکەی حەوشەکەیانەو دەست پەئەکا ، بە جەرە خەشەویستی داری فستق ئەباتە دەی هەمووانەو و.. من خەم وەک خوەنەرەکی کتەبەکە لە هەوەی دەزینەوەی شوەنەکدام ، دارەکی فستقی تیا بەوەنم ..
ئیتر هەنگاو هەنگاو هەتاکو لای ئەتەل تایتانیک کە خاەی دەستپەکردنی هەورازو شاخەوانییەکەیە ، جوانی باەخانە و خانوو و شەقامەکانی شار ، قوەبوونەو و ەامانەکی ەحی و ویژدانیی لە لا دروست ئەکەن ..
ئیتر بەر بەر بە شاخەکەدا سەرئەکەون و ..دەیەها یادگاریی جوان و ناشیرین ، لە مەژووی کەن و نوەی نەتەوەکەمان و شاری سلەمانی ، هەم ئەبنە بابەتی گفتوگەی هەردوو هاوە ..هەم ئەبنە هەکارەک بە بەدواداچوون و لەکدانەوەی نووسەر لە ناخی خەیدا … مولازم موحسین و تاوانەکانی .. کوشتنی گەنج و لاوانی شار بە خەمساردی .. خستنە خوارەوەی ئەلیکەپتەرەکی ەژەمی بەعس لە ناوەاستی حەفتاکاندا ،

هەروەها لە ناوەڕاستی شاخی گەیژەدا .. خەم و ئازاری نووسەر وەک هەڵهاتوویەک لە دەست بێگاریەکانی بەعس و سەربازی و خە قایمکردنی لە سووسنان ..دایکی میهرەبانی ، کە پارچەیەک بووە لە هەوە و کار و ماڵداری و بەڕێوەبردنی ئەمان بە جوانترین شێوە .. چاڵە بەفرەکانی گەردنی گەیژە ، کە پێش کارەبا و ئامێری بەفرگرە ، بەفری زستانیان تیا هەڵئەگرت و لە هاوینەدا بە ئەسپی بار ئێیانهێنایەوە بە سڵەمانی و بە ساردکردنی شەربەت و ئاو بەکارئەهێنران .. پیاوچاکانی شار وەک عەلی کەمال و عەلی ناجی و کەریمی عەلەکە .. خوێندن لەو سەردەمە دووردا ..خەم و خوونی میللەتێکی ژێر چەپۆک و لە هەمان کاتدا کەنەدەر .. کارە باشەکانی عەبدولکەریم قاسم لە بنیاتنانی بەنداو و قوتابخانە و نەخۆشخانە و .. کارە دژوارەکانی زەعیم سدیق وەتە و عامکردنی هاووڵاتیانی کورد ..و چەندەها هووداو و یادگاری تاڵ و شیرینی دوور و نزیک و..گردانەوەی بە دەخی ئەمڕۆی کورد ، کە بە میللەتی هەژار ئەگەر خراپتر نەبووبێ .. باشتر نەبووە ..پشتگوێخستنی ڕابردووی بەرزی پێشمەرگە و ..گیانەوە بە بنەماگەری و تیرە گەری و دەربەگایەتی و پاوانخوازی و ..قوتدانی نەوت و غاز و خاک و ئاوی کوردستان تەنانەت بە شاخ و پێدەشتەکانیشیەوە …

بە کورتیی ، بە شێوەیەکی سادە و ساکار ، مێژووی کۆن و نوێی میللەتی کورد بە گشتی و شاری سلێمانی بە تایبەتیی باس دەکا ، کە ئاوە زڵ گرنگە ، بە هەموو چین و توێژەکانی ئەمڕۆی کەمەگا ، کە زەرینەی لاوەکانمان لە مێژووی دوور و نزیکی میللەت و شارەکەیان بە ئاگان ..

بە ڕاستی من وەک خەم تام وچێژێکی زەرم لەسەرجەم هووداوە مێژووییەکانی ئەم کتێبە وەرگرت ..

لێوێش زیاتر ، جوگرافیایەکی زەر جوانی تێدایە ..بەرد ، دار ، باران ، هەور ، هەر هەمووی باس دەکرێت ، وەک چۆن ڕەسوڵی هەمزاتۆف ، ووردە و درشتی داغستانەکەی باس دەکات ، ئەمیش بە زمانی شیعر و پەخشان تەکنیکاوی ووردە و درشتی پێکهاتەکانی شار و شاخ دەبێت .. هەموو ئەو گەرانی و پێند و قسەی نەستەقانە باس دەکات بە نمونە لەسەر بەرد ..بە جۆرە ، جوانکاریی و داهێنانێکی زەر تێدایە .. تە بەی سەرجەم ووتە جوانەکان کەبکەیتەوە ، ئەمە هەم باخچەیەکە لە ووتە ..هەم مەزەخانەیەکە لە کولتوور و ئەو ووتە بەنرخانە لە لەناوچوون و کاڵبوونەوە ئەپارێزێت .. لە هەمووی گرنگتریش ئەو ووتە و کولتوورە دەوڵەمەندە پێداوێزخراوە ، ئەهێنتەوە بەرچاوی لاوان و نەوەی تازەی گەلەکەمان کە تێڕا کەمەایەتییەکان وەک تەی جاڕجاڕکە دایپۆشیون و لە زەربەی بەها کولتووری و نەتەوایەتیەکان

بە بەشی کردوون ..
زمانی ئەم کتێبە زۆر پەتی و پاراوە و ..ستەکانی کورت و بە گرێ و گۆڵن ، بە جۆرێک من کە دەستم بە خوێندنەوەی کرد ، هەتا تەواوم نەکرد ، وازم نەهێنا ..یان ئەو هەتا دوا لاپەڕە وازی لێنەهێنام ، ئەوەیش بەگەی سەرکەوتوویی نوسەرە لە چێنێتیی هەڵبژاردنی بابەتکانی و گونجاندنی لەگەڵ حەز و خەون و تام و چێژی خوێنەراندا ..
بە ڕاستی 128 لاپەڕە ئەخوێنیتەوە ، هەشتا وا بە دوای لاپەڕەی تردا ئەگەڕێی ، چونکە لە هەموو لاپەڕەیەکیدا بەشێک لە ڕابوردووی میلەتەکەت و شارەکەت و خەت ئەدەزیتەوە ..
بە گومان هیچ بەرهەمێکیش بە کەم و کورتیی نابێ ، هەبەت منیش هەندێ باری سەرنجم هەیە :
یەکەم : نووسەر ئەو ئایین ئەفسانەیە ، لەکاتێکدا ئەفسانە ناتوانێ فەرمانڕەوایی بکا ..بەڵام ئاینەکان سەدان و هەزاران ساڵ فەرمانڕەوایی کەمەگاکان کردووە ..هەر بۆیە ناکرێ ئایین بە ئەفسانە پێناسە بکرێت .
دووەم : نووسەر کە باسی گەرانی و ئاهەنگیی خەڵکانی سلێمانی ئەکات ،وائەزانیت خەمێکی تیا نییە .. کە باسی خەم و ئازارەکانی شار ئەکا ، وا ئەزانی گەرانییەکی تیا نەماوەتەوە.. کە باسی ووشکە ساڵی ئەکا ، وادەرئەخا تەواو ، سەوزایی قاتیی بووە ، کە باسی دار و درەختیش ئەکا ، وا باسی ئەکا وەک ئاوەی بە درێژایی ساڵ ، هەژانە باران ببارێ ..
سێیەم : نووسەر عەشق و خۆشەویستی خەی بە شار دەردەبڕێ و …ئەڵێ بچیتە هەر شوێنێک هیوادارێت بێتەوە بە سلێمانی .. لەو لایشەوە ئەڵێ نەبووین بە بنەماڵەی شێخێک ، تا هەموو دنیا بگەڕێین . یان باس لە خەڵکی سلێمانی ئازا و بە جۆرگ ئەکا ، کەچی باس لە کوشتنی گەنجەکان بە دەستی مەولازم موحسین و ئاکۆشانیان بە پشتی ئوتومبیلەکانیانەوە لە پێش چاوی خەڵک ..یان باس لەوە ئەکا کە ئەمڕۆ هەموو شاخ و دەشت و کوردستان داگیرکراوە لە لایەن چەند بنەماڵەیەکەوە ، ئەی لەو دوو حاڵەتدا کوان خەڵکە ئازاکەی سلێمانی ؟ یان ئازایەتییەکەیان بە کاتی تەنگانە داناوە ؟
چوارەم : لە باسی وانەی سێ سەگ ، لە ئەلف و بێی نوێدا ، هەندێ ئاماژەی تیایە کە ڕەنگە بەڕەم وەک پەڕە سوورەکەی زەرانبازی گا ، کەشە و پێلامار و فەرتەنەی لە بکەوێتەوە .. چونکە ڕەژگارێ تەکەتووین قسەیەکی نەستەق یان نوکتەیەکی لە دەڵکی سافەوە ، ئەکرێنە هەوێنی دووبارەکی و بەرهەنگاربوونەوە ..
پێنجەم : لە زەربەی گوند و شار و شارچکەکاندا ، یەکگرتووی

ئیسلامیی قوتابخانە و مزگەوت و بنکەی تەندروستی و هتد
نەشتەرگەریی نەخۆشخانەیان ، دروستکردووە یان نەژەن کردەتەوە و
..لە گرانیی و قات وقڕیەکەی سالانی نەوەدەکاندا موچەیان بە
منالە هەتیوەکان بڕیبوو ..پێش ئەوەی حیزبەکی بادەست ئەو
هاوکارییانەی ووڵاتانی کەنداویان لە بەغدا و بە دزگایەکی خەی
تەرخانیان بکا ..
نووسەر دوور و نزیک باسی ئەمەی نەکردووە .
هەروەها لە چەندین جێدا باس لەوە ئەکا کە حیزبە ئیسلامییەکان
خەریکە دەست دەدەنە یەخەی یەکتر ، بەڵام باس لەوە ناکا کە لە
شەی براکوژیی یەکەتی و پارتیدا باشترین پێشمەرگە تیاچوون و
زیاتر لە دە هەزار پێشمەرگەیش سەرنگوون و گەڵ بزرن .

لە کەتاییدا داواکارم لە هەموو کوردێک ئەم کتێبە بخوێننەوە
..دنیام دڵیان خۆش ئەبێ و ..لەگەڵ کتێب و کتێبخانە و کورد و
مژووی میللەتەکەیاندا ، ئاشتیان ئەکاتەوە ..

خەکەک.. نەوزاد بەندی

پلیسەکە هەتا بەیی قسەو بوو ، سمێڵکی تیژی باڵە فڕەکەیی ماش و
برنجیی لە بەردابوو ، لە ناوەڕاستی دەرگاکەدا وەستابوو ..
خەکەکی زەر سەری گرتبوو ، بە چوونە ژوورەوە ..

یەک بە یەکیانی ئەپشکنی .. کە ئەیپشکنین ، سمێڵی بەر تەپڵی سەر
.. ناوچاو ..ووەت ..لەو ..چناگە ..گەردن ..سنگ ..وورگی
پشکنراوەکە ئەکەوت .. ئەویش پێوەندی بە باڵای پشکنراوەکەوە
هەبوو ، باڵای زەر بەرز بووایە ، سمێڵکان بەر سنگی یان وورگی
ئەکەوتن ..ئیتر هەتا باڵاکە نزمتر بووایە ، باڵە تیارە ماش و
برنجییەکان بەر شوێنی بەرزتر ئەکەوتن ، نزمترین باڵا تەپڵی سەر
بوو ، ئەبوو بە جەکەوتەی یان لەکەوتەی دوو باڵەکە .. چونکە باڵای
پلیسەکە نەگەڵ بوو ..

خەکەکە هەزەکی زەریان پیشان ئەدا و سەاوی جەرا و جەریان لە
ئەکرد :

سەاوت لێ بێ ..

بەوەی بی ، باش بمانپشکنێ ، پیاو خراپ زەرن ..

لێ تەمەنی ئەمە بچێتە سەر تەمەنی تێ ..

ئەوە نەبوونایە ، جەردە تاەانی ئەکردین ..

بینینتان دێ ئەکاتەوە ، هێناسە!

شایانی هەموو ڕێزێکی ،عەزیزم ..

داو دەرمانەکەم ، چاوت ماچ ئەکەم ..

سەر و ماڵ ! ، سەلامەت لێ بێ ..

دەخەش و سەربەرزبیت ، وەاتپارێز ..

پیاوی مەرد ، نمونەت زەر بێ ..

دنیایەک خەشەویستیمان هەیە بێت ..

دەستت نەئێشێ ، ئازیزم ..

هەموو کاتێکت باش بن ، دڵەکەم ..

قڵاچەکەری دز و مافیا ، حورمەتت هەیە ..

خوا بێ ئەمەت بهڵێ ..

سەلامون عەلەیکوم ..

هەڵەو ڕۆحی من ..

چاومانی ، گەورەم ..

خوا دەست بێ باەتانەوە بگرێ ..

بێ بێ ئەوە ، چیمان بکردایە ؟

بەیانیت باش ..

تەمەن درێژ بیت ..

تەندروست باش بی ..

خوا پاداشتی بەخێرت باتەوە ..

ئەک دەست و چاوت خۆش بن ..

جەزاکەما ..

ئەم کاتەت باش برای بەڕێز ..

سەاوت لێ بێ بیلبیلە ..

وەشێنی .. خاڵێنی ..؟

خۆش بیت ، خوا قەرزا ..

دەمباش ، هەڤاڵ گیان ..

بابی بابم کوی ؟

لێ بەرت مرم ، براگەورە ..

دەستەکانت ماچ ئەکەم ، بارەکەما فیکوم ..

مانی نەبی ، باشچاوەش ..

چ حاڵێ سەیدا ..

سەاملەک ..

تاجی سەر ، چەنی ؟ ..

ڕەژ باش ، سەروەرم ..

سەباحلخێر ، گڵۆنەی چاو منی ..

زەر زەحمەتمان دای ، برالێ ..

جەرگ و دڵ ، خوا بتهێڵێ ..

لوتف و کەرەمتان فەرموو ..

دەستخۆش ، مەعزەرەتم هەیە ..

بە قوربانی کوە بم ، چاو ەشکەم !

خەجاەتم براگیان ، خوا سەلامەتت کا ..

جەرەها چاک و خەشیی تریان دەدا بە گوەچکەکانیدا ، ئەویش وەامی نەدەدانەوە و ەبەت ئاسا ،لەگەە مژی پچە پچەی جگەرەکەی لا لەویدا ، بە توندی دەستی ئەکوتایە بن باخەە و ..گیرفان و ..پانتەە و.. لای ناوگەە و ..شوەنە نامەکانیان ، بە جەرە هەندەکیان ئەیانووت : (ئاخ) یان موچەکەکیان پیا ئەهات و .. هەندەکیشیان کە زنجیری قەەمسەەکەی ، یان نقەمە گەورەکەی ئەنگوستیلەکەی بەر شوینەکی هەستیاری ئەکەوت ، ژان ئەچووە دەی و هاوارەکی لە هەئەستا ، بە دوایدا زەردەخەنەیەک و دەستخەشییەک و هەندەکیشیان بەو ئازارەیشەوە ئەیانووت : قایم .. قایمتر .. وا نەبە وەاتەکە دز و حیز وەرانی ئەکەن ..

دوا جاریش دوو دەستی ئەهەنا بە سمتیانا …

ئەو خەکە کە دەچوونە ژوورەوە ، نەدەچوونە ژوورەوە بە ئاهەنگ ..هەروەها شانە نەبوو .. مەلەوانگە یان مەزەخانە و دیسکە نەبوو .. فەکەخانە و ..مەی گەورە و ..دەعوەتیی مەخواردنی بە کەمە و سەیرانیش لە گەە نەبوو .. مزگەوت و تەکیە و زانکە و حوجرە و ئەو شتانەیش نەبوو ..

خەکەکە ئەچوونە ژوورەوە باج بدەن .. هەر هەموویان گیرفانیان لە پارە ئاخنرا بوو ..پەلیسەکە هەر بە دەست پیاخشاندنەک ، ئەیزانی پارەیە یان ەژنامەی قەدەغە .. بەیاننامە و نوسینی تووە و وەرقەی کەنکەن و شیعری دەداری و بایکەت و هەموو شتەکی بە بە بینین ، لە یەکتری جیا ئەکردەوە ..تەنها بە دەست پیاهەنان ..پەی ووترا بوو تەنها کاغەز کە ەپەدراوە بەتە ژوورە ، کاغەزی پارەیە ..

باجەکان جەرا و جەر بوون : باجی عەربانە ، باجی خوشکەکی بەسالا چوو کە هاوسەرگیریی نەکردووە و لە ماەی براکەی ئەژی ، ئەمە باجی کرەچی بوو ..باجی دایکەک لە ماەی کوەکەی ئەژی .. باجی خانوویەک چەە و خاوەنەکەی سەری خەی هەگرتووە ..باجی سەعاتی کارەبا ..باجی خانوویەک کە کابرا نەیزانیوە بە هی خەمە و بە کرەچی حیسابیان بە کردووە .. باجی ناوساجی فرەشەک سە ساە مردووە ، بەس کەس و کارەکەی بیریان چووە بەوانامەی مردن ببەن بەیان و جا بدەن کە ناوساجی فرەشەکە مردووە .. باجی باوکەک ، کوەکەی لەئاوی ئیجە

خنکاو و ..ئو بوو بو کفیلی و ..هند پاری پژی بچوکی قل بخوکردنی لسر کک بوو .. باجی ئو خانووانی د سا باک ئک لتانخش بووین و باکی تر ئب ئب دوا بو فلسی بدن ..باجی ئو جوتیارانی چوار سا واتیان جهشتوو و هشتا ناویان ل تمار نساوتو ..ئو کرکارانی کمپانیاکانیان مایپوچ بوون و زربیان خیان کوشتوو و هندکیشیان دوای نوژی عسر هلکی قوفو ئفرشن ..باجی ئو ماتانی مقبای بلاش و حلاشی مارکتکان کئکنو ..باجی ئو تسبیحفرشانی داشبردی مزگوتکانیان تنیو .. باجی ئو علاگ فرشانی ل دوانز علاگ ، علاگیک لوش ئدن ..باجی ئو دستگانی ل کانکان ، ب مقام وئاویسیو کاکانیان هاج ئکن ..باجی ئوانی ب ئیشن ، بام متنامی ئیشیان هیو هموو ئاسانکاریکیان ب کراو ب وگرتنی ئو متنامیو ، لگ گرانبوونی لاپای ئی فو و مرکبی ستامپا و …هموو ئو خزمتگوزاری و مافو باشانی خکک ب گو و تینو هاتبوون ل برامبریاندا ، ئرکانی سرشانیان جبجب بکن ..

اکردن و دانیشتن.. نوزاد بندی

کاک گیان ، لر دوو جر ژیان دست ئکو ، اکردن یان دانیشتن .. ئیتر کامیانت ئو ،یان استتر کامیانت ب ئگونج ، ئویان ئارزووی ختو .. اکردنکیش جری هیو ، سد وبیست ، هشتا ، نرمغار ، هرو ، گرنگ ئویو نابو اوستیت .. دانیشتنکیش ،هژد ساعاتی هیو ..دوانز ساعاتی ، شش ساعاتی ، س ساعاتی ..گرنگ ئویو جوی ب نکیت ، بام ئازادیت لوی قپرغکانت بگی ، ل قپرغی است ب قپرغی چپ .. ب چوار مشقی ، قاچ اکشان ، قاچ لسر قاچ ، هتروشکان ..یان ب جیچکانو ..ئارزووی ختو ..
تلیان ب کردم ، کوکت نخش ، یکسر کوتم اکردن …ل نرمغارو ب سد و بیست …ک گیشتینو عیادی دکتر ، دووسد تا چوارسد نخش دانیشتبوون ، چاوانیان ئکرد ..هندکیان

لەسەر قەپرغی چەپ ..قەپرغی ئاست ، قاچ لەسەر قاچ ، بە جیچکانەوە .. جنابی دکتەر وسکرتێر و ستافکەیشی ئایاندکرد .. هەتا بتوانن دووسەد بە چوارسەد نخشی دانیشتوو چارسەر بکەن …کە سکرتێرە ئاکردووکە ئەمەی بینی بە پووە و لەسەر سەری ئاوستابووین ، تووڕە بوو ..لووتە چرچکی خوراند و ..ووتی : (بۆ ئاسانیە نەرتان نایەت ، بۆن دانیشن .. چل و پێنج خولەکی تر ناوتان ئێنووسم و ئێتانخەمە لیزەوە)
کە ووتم خەیشم دکتەرم ..پێکەنینی هات ، وەک بۆی بێ بۆوانامەکەت خەسار کردووە ، ئاگینا لە دکتەرێ ئاکردووکان ئەبووین ..
خۆکەکەیش بە ناڕازایەوە تەماشایان ئەکردین ، وەک شتکی سەیر وابووین ،چونکە نە لە ئاکردووکان بووین و نە لە دانیشتووکان ، ئەمەیش وەک بۆی شتکی نایاسایی و تانانەت یاساغیش بوو ..دەرچوون بوو لە کولتوور وداب و نەریت وتانانەت ئاینیش .. خۆکەکە تا دەهات بەزار تر ئەبوون ..سەرتا کوتنە بەمە بەم .. دوایی یەکەکیان ، کە لەوە ئاچوو کانە ئامر سریە بوو بێ ، هاواری کرد : پارچە برا ، یا ئاکە یان دانیشە ، ئەوە نیازی چیتان هەیە ؟
یەکەکی تریان ، کە لەوە ئاچوو پشمەرگەی کان بوو بێ ، قسەکەی لە وەرگرتەوە و..ووتی : (ئاگەر بە تەمان حوکمەت بوخنن ، حوکمەت وا ناوخە)
لەو سەرەوە ، کۆی سیکیوریتیەکە بە ئاکردن گەیشتە سەرمان ، جلکی ئاودامان ڕەشی لەبەر دابوو .. دوو دەمانچەی تاریقی بە هەردوو قەپرغیەوە هەواسیبوو . . دوو جیهازی بێ تەل و کەلەپچەیەک و سەندیەکی ڕەش و کەبەکی کاربا و تەسبیحکی سوور و..زەر شتی تری پیا هەواسرابوو .. کوکەم هەرچەند نخشیش بوو ،پێکەنیی ..ووتی : ئەمە پیکابی ووردە و وا فرشە ؟ یان پیاوی ستارتریکە ؟
کۆی سیکیوریتی وەک ئاوی کە بێ ، یان هەدفن لە گوچکیدا بێ ، ئاگای لە پێکەنین و قسکانمان نەبوو .. وەک ئاوی دست بداتە گوچکەی فەردە برنج ،ئاوا شانی چاکتکەمی ئاکشا و لەگەڵ خۆی بردمی بۆ لای دەرگاکەوە ، ووتی : (بۆقەدەر دنیایەک شەرمەزارم ، کە وا بۆ ئەدەبم لەگەڵتا ، چونکە ئیشی من وایە ..ئاگینا چاکم لە بیرە تۆ پورت چاککردمەوە ..تۆ فریای نکەوتیتایە حەوت زمان بوو مردبوو ، دوو سۆ قاپ خونت لە ڕۆی خوا بۆ ئامادە کردین)
کوتینەوە ئاکردن ، بۆ لای دکتەر زمزم ..زیرەکترین دکتەری شار بوو .. حەوت هەشت زمانی ئازانی .. مەلەوان بوو ..ئاوچی بوو ..بیست شانەی هەنگی هەبوو .. سۆ ژن و..چوار لەری لە خۆتی ئوم قەسر و برایم خەلیل ئیشیان ئەکرد ..
کە چووینە ژوورەوە، سکرتێرەکەی خوتبوو .. ڕەنگە بەم سی وپێنج

ساڵ زیاتر بۆ فیکۆم لێ نەدابێ ، بێڵام لێو کاتێدا ناچار بووم هەردوو پێنجێی دەشاو مژەم خستە دەمم و فیکێیەکم لێدا .. چونکە زەر دەمەک بوو فیکەم لێ نەدابوو ، فیکەکە سەرتا وەک ئەوە وا بوو کورسیەکی قورس ڵاکەشی ،دوایی بەربەرە نەرم بوو ، فیکێیەکی تیژ دروست بوو ..ئای !یادی بەخەر! وەستایەکم بیر کەوتەوە ٤٨ ساڵ پەش ئەستا ، لە سابونکەران بولبولی لە قوە دروست ئەکرد ، بولبولی بچووک بچووک ، هەر هەندەی ڤنسەک ئەبوون ، بە جەرەک ڵەڵەوی لەناو بولبولەکاندا دروست ئەکرد ،فوت پێدا بکردایە ، فیکێیەکی لە دەدا ڵەک ئەو فیکێیەی من.. خەڵک بە ویژدانن ، وەستاکەیان ناو نابوو بولبولی قوە .. ئەوەندە پێیان وتبوو بولبولی قوە ، سەری خەی هەڵگرت ، خوا نەبە کەس نەیزانی بە کوە چوو ..
سکرتەرەکە داچەڵکی ، بە ناڵەزاییەکەوە دەستەکی بە هەوادا بەرز کردەوە و ..ویستی درێژە بە خەوەکەی بداتەوە ، ووتم : ئەمانەوە دکتەر زمزم ببینین ..
ووتی : ڵەی !
ووتم : بە کوە ؟
ووتی : بردیان ..
ووتم : بە کوە ..
سکرتەرەکە خەوی زەا ، ناچار بە کاوەخە هەستایەوە ، وەک قسە لەگەڵ بابکوشتەکەیدا بکات ، ئاوا پەی وتین : ئەرە تە خەڵکی کوەی ؟ دکتەر زمـــزم ، شەش ســـەعاتە لە ژوورەکەی دانیشتـــووە ، یەک نەخەش نەهاتووە بەم دەور و بەرەیا ..ئەستا دەی ..؟ ئەرە تە خەڵکی کوەی ؟
ووتم : تە واز لەو شتانە بەنە ، بە بردیان ؟ کە بردی ؟
ووتی : ئەمبوەانس بردی .. وابزانم مرد ..
بە ئەوەی بزانم چی ئەڵەم ، پەم وت : باشە ، سوپاس ، بولبولی قوە ..!
نازانم چی لە گوەچکەیدا بوو ، تەنەگەیشت ، زەر دەی خەش بوو ..
لە ڵە کوەڵکەم ووتی : بابە چاکبووموە ، با بە ڵاکردن بەڵینەوە ..
نەگەیشتبووینە ماڵەوە ، خەزانم بە ڵاکردن هات بەرەو ڵوومان ، ووتی دوو هەواەم پەیە .. جارە ڵاکە بە گەڵەکی ئەو دیو ، لەری غازەکە لەوەیە ..
پەلاماری بتەڵکی غازم دا و خستمە سەر شانم و ڵامکرد بە گەڵەکی ئەو دیو .. سەرنجم دا ، خەڵکەکی زەر بە بتەڵ غازەوە ڵائەکەن .. کوەی مەنگەڵ ئەوەی لەبەر دەی خەڵکی مەنگەلیا پەی ئەڵەن داون سیندرەم .. پیاوی خانەنشین .. پیاوی ئیفلیج بە خە و عەربانە و ڵاکەشانی

گۆچکەی بتۆ غازە وەک چۆن کۆی سیکیوریتیەکە گۆچکەی شانی چاکەتەمی ئاکشا .. ژنی جل ڕەش ،ئۆوەی عەبدوڵای مەلا نوری لە پارلەماندا کردی بە شۆڕ لەسەریان ..کچ بە ماکسی و بتۆ غازەوە .. عەرەبی هاوردە بە چەفیە و عەگاڵ و بتۆ غازەوە .. منالی پێلی پێنجی سەرتایی ..پیاوی پیر ، بە کەوا و سەتڵەوە کە نزیکەی ٣٢ ساڵ بوو کەوا وسەتڵەم نەبینی بوو ..پیرەژنی تەشی ڕەس ، بە دەستە تەشی وخور
Nawzad Bandy
ی و بە دەستەکەی تر بتۆ غاز .. مامەستا بە چاکەت و بەینباخ و بیجامەی بازی خەتخەت و بتڵی غازەوە .. کرێکار بە چەکوس و بتۆ غازەوە .. دارتاش بە مشار و بتڵی غازەوە .. تەنانەت کۆنە نەخۆشەکەیشم بینی ئۆویش پێلاماری بتۆ غازێکی بتاڵی دابوو ، لە سەعید عۆیتە خەراتر ئایئەکرد . بە دەست خەم نەبوو ، شۆشی فۆنسا و .. تابلۆکەی یەجین دیلاکروام بیرکەوتەوە ، تابلۆی ئازادی فەرمانڕەوایی میللەت ئەکا ..
کە گەیشتینە لای لەریی غازەکە ، خاوەنەکەی هاواری کرد : مەوەستن ، غاز تەواو بوو ..
لەو کاتەدا ویستم بڕۆم سەر لەریەکە و ..ووتارێک بە خەڵکەکە بدەم ..کەچی پێش من کۆنکی تازە پێگەیشتوو ، چووە سەر لەریەکە و .. هاواری کرد : میللەتی خەوتوو ، ئاپۆن.. هەر ئۆوەندەی پێلاماری ئەم لەریە غازەتان دا ، پێلاماری داگیرکەران بدەن ، بار و دۆخەکە باش ئەبێ ..
کابرای غاز ترسا .. بە ڕاکردن سواری بارهەڵگرەکەی بوو ،پێی پیا نا .. کۆنە تازە پێگەیشتووەکە کەوتە خوارەوە .. کەمێک دەمامکدار گەیشتنە سەری و بردیان ..
کە لەگەڵ کۆنەکەم ، بە دوو بتۆ غازی بەتاڵەوە ، بە ماڵەوە ، بە کاوەخۆ ئەگەڕاینەوە ، کۆنەکەم لێی پرسیم : بابە ، خۆ نەخۆشی کەرەنا نەماوە ، ئەو پیاوانەی کۆنەکەیان بە شۆق برد ، بۆچی دەمامکیان کردبوو ؟
ووتم : ئەوانە پێش کەرەنایش هەر دەمامکدار بوون .. ئێنگڵیەم لە سکی دایکیشیاندا هەروا بوون .. کە مردیشن ، هەر بە دەمامکداریی ئەیانناژن ..
بە خەزانم ووت : هەواڵی دووەم چی بوو ؟
ووتی : پێش غازەکە ، پۆلیس بە ڕاکردن هات ،ئەم نووسراوەی دامە و ڕۆیشت ..
نووسراوەکە باسی لەوە دەکرد ، گوایا من بەهێزیم بە دکتۆرێکی زۆر دەسزی شارەکەمان کردووە و هەڕەمکوتاوەتە سەر بیمارستانەکەی و

دانیشتووم و کوی سیکیوریتیکی نبووایی ، دکتر و سکرترکیم ئخنکاند .. هر بیی ئبی یان بی عشایریی خم ئو کیسی چارسر بکم یان ئبی سبینی بم بی بنکی پلیس ، خم ادست بکم ..
ئوسا خریک بوو تدگیشتم لوی کی بچی هندی دکتر ائکن و ئوانی تر دانیشتوون .. هندی پاقلاوی فرش لی هموو کانکان لقیان هیی و ادکن و هندکی تریان دانیشتوون و پاقلاوکانیان وشک وق بوونتوی . . تگیشتم لوی بچی درمانساز و تاقیگساز هیی ،بیست سی درمانخانو تاقیگیان هیی و هر ائکن ..ئوانی تر ، دانیشتوون و چاون حوکمت دایانمزرنی ..میللتکی دانیشتووم بی درکوت ، لگی دساتدارانکدا کی بناو سدان و هزاران پژی و می و ڤلا و کمپانیای نوت و پاپی و یخت وملیارها دلاری تایبت بی خیاندا لی اکردنکی یکبیندان ..
هر ئوندم زانی ، زرمیکم لی هستا و لسر شقامکی بی پشتا کوتم ..لناو چاوکی پی لسر مکوتدا ، کراس سپیکم پیس بوو کی لگی پی لسر بوو ، زرم خش گرک بوو ..سرم برز کردوی ، پیاوکی شت ، بی خی و بتی غازکوی تامپنی لگی کردبووم …وویستم پی بم : سا لی عقت ، سعات زیاتر ئبی ، بارهگری غاز قلفی لکردووی ..
کچی ئو بی هانکی هانک پی ووتم : بی لو ناواستی جادیدا اوستاوی ؟ بی اناکی یان دانانیشیت ، بولبولی قوی !!
کی لی وورد بوومو ، هستم کرد نگبی نوی وستا کنکی سابونکران بی ..یان نوی هاویکی .. ئوی نزیکی ٤٨ سا پش ئستا لی قوی بولبولی دروست ئکرد .. بولبولی زر بچوک ، هر ئوندی باندیکی ڤنس .

اکردن و دانیشتن.. نوزاد بندی

کاکی گیان ، لر دوو جر ژیان دست ئکو ، اکردن یان دانیشتن .. ئیتر کامیانت ئو ،یان استتر کامیانت بی ئگونجی ، ئویان

ئارەزووی خۆتە .. ئاکردنەکەیش جێی هەیە ، سەد وبیست ، هەشتا ، نەرەغار ، هەروەها ، گرنگ ئەوەیە نابێ ئاوەستیت .. دانیشتنەکەیش ، هەژدە سەعاتی هەیە ..دوانزە سەعاتی ، شەش سەعاتی ، سێ سەعاتی ..گرنگ ئەوەیە جوڵەی بێ نەکەیت ، بەڵام ئازادیت لەوەی قەرغەکانت بگۆڕی ، لە قەرغەی ئاست بە قەرغەی چەپ .. بە چوار مشقی ، قاچ ئاکەشان ، قاچ لەسەر قاچ ، هەڵتروشکان ..یان بە جیچکانەوە ..ئارەزووی خۆتە ..
تێلیان بە کردم ، کوڵەکەت نەخشێ ، یەکسەر کەوتمە ئاکردن …لە نەرمە غارەوە بە سەد و بیست …کە گەیشتینە عیادەی دکتەر ، دووسەد تا چوارسەد نەخێش دانیشتبوون ، چاوەڕوانیان ئەکرد ..هەندەکیان لەسەر قەرغەی چەپ ..قەرغەی ئاست ، قاچ لەسەر قاچ ، بە جیچکانەوە .. جەنابی دکتەر وسکرتێر و ستافەکەیشی ئایاندەکرد .. هەتا بتوانن دووسەد بە چوارسەد نەخێشی دانیشتوو چارەسەر بکەن …کە سکرتێرە ئاکردووەکە ئەمەی بینی بە پڕوو و لەسەر سەری ئاوەستابووین ، تووڕە بوو ..لووتە چرچەکەی خوراند و ..ووتی : (بۆ ئاسانییە نەرتان نایێت ، بۆن دانیشن .. چل و پێنج خولەکی تر ناوتان ئێنووسم و ئیتانخەمە لیزەوە)
کە ووتم خەیشم دکتەرم ..پەکەنینی هات ، وەک بۆی بێ بەوانامکێت خەسار کردووە ، ئەگینا لە دکتەرێ ئاکردووەکان ئەبووین ..
خۆکەکەیش بە ناڕازایەوە تەماشایان ئەکردین ، وەک شتێکی سەیر وابووین ،چونکە نە لە ئاکردووەکان بووین و نە لە دانیشتووەکان ، ئەمەیش وەک بۆی شتێکی نایاسایی و تێنانێت یاساغیش بوو ..دەرچوون بوو لە کولتوور وداب و نەریت وتێنانێت ئاینیش .. خۆکەکە تا دەهات بەزار تر ئەبوون ..سەرەتا کوتنە بەمە بەم .. دوایی یەکێکیان ، کە لەوە ئاچوو کێنە ئامر سریە بوو بێ ، هاواری کرد : پارچە برا ، یا ئاکە یان دانیشە ، ئەوە نیازی چیتان هەیە ؟
یەکێکی تریان ، کە لەوە ئاچوو پشمەرگەی کێن بوو بێ ، قسەکەی لە وەرگرتەوە و..ووتی : (ئەگەر بێ تەمان حوکمەت بەوخێنن ، حوکمەت وا ناوخێ)
لەو سەرەوە ، کۆی سیکیوریتیەکە بە ئاکردن گەیشتە سەرمان ، جلەکی ئاودامان ڕەشی لەبەر دابوو .. دوو دەمانچەی تاریقی بە هەردوو قەرغەیەوە هەڵواسیبوو . . دوو جیهازی بێ تەل و کەلەپچەیەک و سەندیەکی ڕەش و کەبڵەکی کارەبا و تەسبیحەکی سوور و..زەر شتی تری پیا هەڵواسرابوو .. کوڵەکەم هەرچەند نەخشیش بوو ،پەکەنیی ..ووتی : ئەمە پیکابی ووردە و واڵا فرۆشە ؟ یان پیاوی ستارتریکە ؟
کۆی سیکیوریتی وەک ئاوی کێ بێ ، یان هەدفن لە گوچکەیدا بێ ، ئاگای لە پەکەنین و قسەکانمان نەبوو .. وەک ئاوی دەست بداتێ

گوچکەی فەردە برنج ،ئاوا شانی چاکەتەکەمی داکەشا و لەگەڵ خۆی بردمی بۆ لای دەرگاکەوە ، ووتی : (بەقەدەر دنیایەک شەرمەزارم ، کە وا بە ئەدەبم لەگەڵتا ، چونکە ئیشی من وایە ..ئێگینا چاکم لە بیرە تۆ پورت چاککردمەوە ..تۆ فریای نەکەوتیتایە حەوت زەمان بوو مردبوو ، دوو سێ قاپ خوێنت لە دڵی خوا بۆ ئامادە کردین)
کەوتینەوە داکردن ، بۆ لای دکتەر زمزم ..زیرەکترین دکتەری شار بوو .. حەوت هەشت زمانی ئەزانی .. مەلەوان بوو ..داوچی بوو ..بیست شانەی هەنگی هەبوو .. سێ ژن و..چوار لەری لە خەتی ئوم قەسر و برایم خەلیل ئیشیان ئەکرد ..
کە چووینە ژوورەوە، سکرتێرەکەی خەوتبوو .. دەنگێ بەم سی وپێنج ساڵ زیاتر بۆ فیکەم لێ نەدابێ ، بەڵام لەو کاتەدا ناچار بووم هەردوو پەنجەی دەشاو مژەم خستە دەمم و فیکەیەکم لێدا .. چونکە زەر دەمەک بوو فیکەم لێ نەدابوو ، فیکەکە سەرەتا وەک ئەوە وا بوو کورسیەکی قورس داکێشی ،دوایی بەرەبەرە نەرم بوو ، فیکەیەکی تیژ دروست بوو ..ئای !یادی بەخێر! وەستایەکم بیر کەوتەوە ٤٨ ساڵ پێش ئێستا ، لە سابونکەران بولبولی لە قوە دروست ئەکرد ، بولبولی بچووک بچووک ، هەر هەندەی ڤنسەک ئەبوون ، بە جۆرەک دەنگی لەناو بولبولەکاندا دروست ئەکرد ،فوت پێدا بکردایە ، فیکەیەکی لە دەدا دەک ئەو فیکەیەی من.. خەک بە ویژدانن ، وەستاکەیان ناو نابوو بولبولی قوە .. ئەوەندە پێیان وتبوو بولبولی قوە ، سەری خۆی هەڵگرت ، خوا نەبێ کەس نەیزانی بێ کوە چوو ..
سکرتێرەکە داچەکی ، بە ناڕازایەکەوە دەستکی بە هەوادا بەرز کردەوە و ..ویستی درێژە بە خەوکەی بداتەوە ، ووتم : ئەمانەوە دکتەر زمزم ببینین ..
ووتی : چی !
ووتم : بۆ کوێ ؟
ووتی : بردیان ..
ووتم : بۆ کوێ ..
سکرتێرەکە خەوی زڕا ، ناچار بە کاوخۆ هەستایەوە ، وەک قسە لەگەڵ بابکوشتەکەیدا بکات ، ئاوا پێی وتین : ئەڕۆ تۆ خەکی کوێی ؟ دکتەر زمزم ، شەش ساعاتە لە ژوورەکەی دانیشتووە ، یەک نەخۆش نەهاتووە بەم دەور و بەرەیا ..ئێستا دێی ..؟ ئەڕۆ تۆ خەکی کوێی ؟
ووتم : تۆ واز لەو شتانە بێنە ، بۆ بردیان ؟ کێ بردی ؟
ووتی : ئەمبولانس بردی .. وابزانم مرد ..
بۆ ئەوەی بزانم چی ئەقەم ، پێم وت : باشە ، سوپاس ، بولبولی قوە !..

نازانم چی لە گوچکەیدا بوو ، تەنگەیشت ، زەر دەی خەش بوو ..
لە کوەکەم ووتی : بابە چاکبوومەو ، با بە ەاکردن بەینەو ..
نەگەیشتبووینە ماەو ، خەزانم بە ەاکردن هات بەرەو ەوومان ، ووتی دوو هەواەم پەیە .. جارە ەاکە بە گەکی ئەو دیو ، لەری غازەکە لەوەیە ..
پەلاماری بتەکی غازم دا و خستمە سەر شانم و ەامکرد بە گەکی ئەو دیو .. سەرنجم دا ، خەکەکی زەر بە بتە غازەو ەائەکەن .. کوەی مەنگە ئەوەی لەبەر دەی خەکی مەنگەلیا پەی ئەن داون سیندرەم .. پیاوی خانەنشین .. پیاوی ئیفلیج بە خە و عەرەبانە و ەاکەشانی گوەچکەی بتە غازە وەک چەن کوەی سیکیوریتیەکە گوەچکەی شانی چاکەتەمی ەاکەشا .. ژنی جل ەش ،ئەوەی عەبدوەای مەلا نوری لە پەرلەماندا کردی بە شە لەسەریان ..کچ بە ماکسی و بتە غازەو .. عەرەبی هاوردە بە چەفیە و عەگاە و بتە غازەو .. منای پەلی پەنجی سەرەتایی ..پیاوی پیر ، بە کەوا و سەتەو کە نزیکەی ٣٢ سا بوو کەوا وسەتەم نەبینی بوو ..پیرەژنی تەشی ەس ، بە دەستە تەشی وخور
Nawzad Bandy
ی و بە دەستەکەی تر بتە غاز .. مامەستا بە چاکەت و بەینباخ و بیجامەی بازەی خەتخەت و بتەی غازەو .. کرەکار بە چەکوس و بتە غازەو .. دارتاش بە مشار و بتەی غازەو .. تەنانەت کوە نەخەشکەیشم بینی ئەویش پەلاماری بتە غازەکی بەتای دابوو ، لە سەعید عوەیتە خەراتر ەایئەکرد . بە دەست خەم نەبوو ، شەشی فەنسا و .. تابلەکەی یەجین دیلاکروام بیرکەوتەو ، تابلەی ئازادی فەرمانەوایی میللەت ئەکا ..
کە گەیشتینە لای لەرییە غازەکە ، خاوەنەکەی هاواری کرد : مەوەستن ، غاز تەواو بوو ..
لەو کاتەدا ویستم بەمە سەر لەرییەکە و ..ووتارەک بە خەکەکە بدەم ..کەچی پەش من کوەکی تازە پەگەیشتوو ، چووە سەر لەرییەکە و .. هاواری کرد : میللەتی خەوتوو ، ەاپەن.. هەر ئەوەندەی پەلاماری ئەم لەرییە غازەتان دا ، پەلاماری داگیرکەران بدەن ، بار و دەخەکە باش ئەبە ..
کابرای غاز ترسا .. بە ەاکردن سواری بارهەگرەکەی بوو ،پەی پیا نا .. کوە تازە پەگەیشتووەکە کەوتە خوارەو .. کەمە دەمامکدار گەیشتنە سەری و بردیان ..
کە لەگە کوەکەم ، بە دوو بتە غازی بەتاەو ، بە ماەو ، بە کاوەخە ئەگەاینەو ، کوەکەم لەی پرسیم : بابە ، خە نەخەشی

کرنا نماو ، ئو پیاوانی کوکیان بە شق برد ، بچی دمامکیان کردبوو ؟
ووتم : ئوانە پش کرنایش هر دمامکدار بوون .. ننگە بم لە سکی دایکیشیاندا هروا بوون .. کە مردیشن ، هر بە دمامکداریی ئیاننژن ..
بە خزانم ووت : هوای دووم چی بوو ؟
ووتی : پش غازکە ، پلیسە بە اکردن هات ،ئم نووسراوی دامە و یشت ..
نووسراوکە باسی لوە دکرد ، گوایا من بزیم بە دکترکی زر دسزی شارکمان کردووە و همکوتاوتە سر بیمارستانکی و دانیشتووم و کوی سیکیوریتیکە نبووایە ، دکتر و سکرترکیم ئخنکاند .. هر بیە ئبە یان بە عشایریی خم ئو کیسە چارسر بکم یان ئبە سبینە بم بە بنکی پلیس ، خم ادست بکم ..
ئوسا خریک بوو تدگیشتم لوی کە بچی هندە دکتر ائکن و ئوانی تر دانیشتوون .. هندە پاقلاوە فرش لە هموو کانکان لقیان هیە و ادکن و هندکی تریان دانیشتوون و پاقلاوکانیان وشک وق بوونتوە . . تگیشتم لوی بچی درمانساز و تاقیگساز هیە ،بیست سی درمانخانو تاقیگیان هیە و هر ائکن ..ئوانی تر ، دانیشتوون و چاون حوکمت دایانمزرنە ..میللتکی دانیشتووم بە درکوت ، لگە دساتدارانکدا کە بناو سدان و هزاران پژە و مە و ڤلا و کمپانیای نوت و پاپە و یخت وملیارها دلاری تایبت بە خیاندا لە اکردنکی یکبیندان ..
هر ئوندم زانی ، زرمیکم لە هستا و لسر شقامکە بە پشتا کوتم ..لناو چاوکی پە لسر مکوتدا ، کراس سپیکم پیس بوو کە لگی پی لسر بوو ، زرم خش گرک بوو ..سرم برز کردوە ، پیاوکی شت ، بە خی و بتە غازکوە تامپنی لگە کردبووم …وویستم پی بم : سا لە عقت ، سعات زیاتر ئبە ، بارهگری غاز قلفی لکردووە ..
کچی ئو بە هانکە هانک پی ووتم : بە لو ناواستی جادیدا اوستاوی ؟ بە اناکی یان دانانیشیت ، بولبولی قوە !!
کە لی وورد بوومو ، هستم کرد ننگبە نوی وستا کنکی سابونکران بە ..یان نوی هاویکی .. ئوی نزیکی ٤٨ سا پش ئستا لە قوە بولبولی دروست ئکرد .. بولبولی زر بچوک ، هر ئوندی باندیکی ڤنس .

دیاری سەری سا.. نەوزاد بەندی

هەموو کەتایی سا
لە جیاتی مژدە و ئاهەنگ و گەشت ..
بە هەوا
هەرەم ئەکەن بە بەهەشت …
بابەتی دوو سەد ملیارەکەی بەغا ،
دەتەوە سەرمەز ..
یەکەمجار بەهەز
کەمە بە کەمە
خەیان ئەکەن بە ئەندازیاری
ئەیکەن بە دیاری
پیشانی ئەدەن
دەکیەمەنت و
ڤیدیە و
فەتە و
دنیایەک ەەز ..
هەموو کەتایی سا
لە جیاتی سانتا کرەز ،
هەواڵی دوو سەد ملیاری بەغا
لە حەوزەوە بە ئاغا ..
دوو سەد ملیاری چاپی کاغەز
دوو سەد ملیاری ساختە ..
دوو سەد ملیاری کە لە هیچ وەاتە
یەک سەنت ناکا ..
ئەبەتە یەکەم هەواڵی
سەدان کەناڵی
لە هەموو پەورەکی
ەەژنامەوانی خاڵیی ..
ئەمیان ئاغاکەی ئەکا بە شانی
ئەویان ئاغاکەی ئەکا بە باڵی

لە ئەگەن دوو سە ژ
مەگەلی فەرمانبەر
دوور و نزیک
بیکا بە خەو و خەیاڵی ..
هەموو سەری ساڵ …
دوو سەد ملیارەکەی بەغا
دەتە سەر سفرە ،
بە پەڵ و باڵوە..
بە کوەاویی ..
بە برژاویی ..
بە کنتاکی ..
بە کاڵیی ..
دوای دوو سە ژ ..
هەواڵەکە ئەبە بە هەم ..
کەناڵەکانیش لەگەڵیان
کلکیان ئەخەنەوە ناوگەڵیان ..

ماڵی سەگە دەکانی گەڵک.. نەوزاد بەندی

ماڵی سەگە دەکانی گەڵک ، ناونیشانی کەمەڵک کورتە چیرەکی جەلال عەبدوڵا ساڵح کە هاوکات لەگەڵ کەمەڵ چیرەکی ڤەنیسا و باڵندەکانی ماریەدا ، چاپ و بەاوی کردنەوە ..
ماڵی سەگە دەکانی گەڵک ، لە هەشت کورتە چیرەک پەکهاتووە ، مراوییەکانی نەنکم ، کەڵشەرەکەی داود ، سەگەکەی ئەوشە و دەیڤد ، بیرەوەرییەکانی جەلال کرماشانی ، ماڵی سەگە دەکانی گەڵک ، پەیژەی ژیان ، ماڵی نابینا و مەتینە ، ڤیڤا خان و کەڤرونسکی ..

لە ەاستیدا لە سەرجەم چیرەکەکاندا ، کات و پاڵوانەکان زەر خەرا دەن و دەچن ، شوەن و ەووداوەکان فریا ناکەون ، هاوتەریب لەگەڵیاندا بەن ..ئەویش وەنەکردنی سەردەمەک و کەمەڵگایەکە ، هەمووان تیایدا ەادەکەن ، بە گەیشتن بە شتەک کە زەربەی جار هیچ

نیە ..گرنـــگ گەیشتنە بەو شتە وەهمیە و ..لەو پەناوەیشـــدا زەر وەرانکاری و کارەسات ڕوو دەدەن …
نووسەر باس لە کەمەگایەک دەکات کە ژیانی ئاسایی تەدا نەماوە ..یان ڕاستتر ژیانی تەدا ڕادەکشرە بە ناو دەک و داەدا .. ئە بەجگە لە ژیان چی تر هەیە لە دنیادا بەازنرتەوە ؟ ژیانکی کوژراو و ڕاوەدونراو و زیندان کراو ..ئەبە چی لە سەرچاوە بگرە ؟ ئایا ناپرسن ئەو هەموو دوژمنایەتیە چیە ؟ واتا شارک بچتە گیرفانی کەسک یان چەند کەسکەوە ، چ سوودکی هەیە ؟ ئایا ئەوە ئەهنە کەمەگایک بکەی بە گەستان بەی ؟؟
بە نمونە لە چیرکی مراویکانی نەنکمدا ، باس لە خەزانک دەکات ، پیرەژنک و کوەزایکی لاوی تەدا ماوە ، ئیتر نەوەی ناوەند ، هەموو کوژراون .. یەکە لەسەر سنوور ..یەکە لە شەا ..یەکە لە ترس و فەدا .. یەکەکیشیان سەری خەی هەگرتووە ، نەک لەبەر ئەوەی پەیامکی پەیە یان لە دەندایەتی ڕایکردبە ، نا .. بەکو ڕایکردووە بە ئەوەی ئەویش نەکوژرە و هەرچی کاری خراپ و دزەویشە کردووەیتی و .. چەندین جار خەزاندروستکردنی تاقیکردەتەوە و هەی وەشاندەتەوە ..
دەڤەرکی پە لە ئاژاوە و دوژمنایەتی و کوشت و کوشتار ، پیرەژنک و کوەیژگەیکی ئارا ناوی تەدا ماوەتەوە ، کە پیرەکیان هەوە ئەدا بە دەرس و پەند و حیکایەتەکانی دەخەکە بگەە و خەکەکە وا لەبکا هیچ نەبە واز لە کوشتن و درەخت بەینەوە بەنن ..
ئارایش هەوەی نەژەنکردنەوەی خانووەکە دەدات و ..دیوارە ورگدراوەکانی ەک دەکاتەوە و سواغیان دەداتەوە و تولە مەوەک دەوەنەت و.. پەنجەرە بچووکەکە لا دەبا و پەنجەرەیەکی گەورەی لە جە دادەنە بە هاتنە ژوورەوەی ەوناکی زیاتر ..بە بینینی ئاسمان و زەمینی زیاتر لەیەوە .. ئەمە خانوویەکە سەد ساەکە دروست کراوە . . لەگەە ئەوەی کە چەندەها جار کوشت و کوشتاری لەکراوە و ئەسپ بە خوەنەوە لە حەوشەکەیدا وەستاون و ..بە هەزار ەجا و تکا و بەرتیل ، لاشە بەگیانەکانیان لە جەلادەکانی سنوور وەرگرتەتەوە ، هەشتایش هیچ هەلەکی ژیانی تیا نەماوە .. هەموان تینوی کوشتن و کوشتار و درەخت بەینەوەن ، تەنانەت پیرەمەردەکەی دراوسێیان ، ئامەژگاریان ئەکا کە دارتووەکیان ببەنەوە کە هەرچی چەلەکەی دنیایە لە خەی گرتووە و ..جریوە و جوکە و زاوزێی لەسەر ئەکەن و خەکەکیان بەزار کردووە ..!! خەکەک کە سەوزایی و باەندە و جریوە و جوکیان پە قبوەناکرە ، بەام کوشت و کوشتار و ئەسپی خوەناویی ، بەردەوام دووبارە دەبەتەوە و دەتە بەرچاویان ..
لەەدا نووسەر کەمەگایەکی تەواو ترسناکمان نیشان ئەدا ، بە

جرک داپیری ئارا ، هو ئدا یادگارییکی جوان بدزتو و بـ ئارای باس بکا ، کـ ک لـ سای 1975 دا عشقی لالی فرشیاری دستگـ و ئافتاو لو گـکدا وو ددا ، کـ خاکی جوان و وناکـ ..پشتر شتی وا جوان ووی نداو ، بام ئو شتکی محاـ ، هر دوای ماویک برای ئافتاو ، ئافتاو ئکوژ و لالیش بر چق ددات ، دوای چند ژ ئویش ئمرت..
ئم تاکـ چیرککی جوانـ لو کانـدا کـ شایانی گانو و ووی مجلیسی هبـ ، کچی ئویشیان خوناویی کردوو ، خنجر بدستکانی کان ، کتاییکی ترسناک و ناخشیان بـ دانابوو ..
مامی ئارا ، دوای 20 سا وونبوون دتو و .. خویاو ئکرتـ بنکی دارتووکـ و ..دارتوو وشک ئبت ..مام بـ پچ و پنا ، هاتتو بـ فرشتنی خانوو سد ساکـ و ..دریکی شاخدار ئهنتو گوایا براکانی پش کوشتنیان ، لـ هموو شتکی ئو خانوو باخ خش بوون و داویانـ بـ ئم .. کاتکیش ئبینـ ئارا بو ترحی ئو ازی نیـ و ..دکیومنتکانی باپیره گور زیندوو دکاتو کـ شتکی لوی تدا نیـ مامی باسی دکا .. داپیر نخش ئکو ، وننـ دکا ، داوای فوجاو ئکا ..ئارا وا لدکا مراوییـ دخوازنی بنـ ، تا خونیان بژ و بی بکات بـ فوجاو .. لردا ، ووشی خون داپیری ووریا دکاتو و .. داوای لبوردن لـ مراوییکـ ئکات و پشیمان دبتو لو وننانی .. بـ ئارا ئـ بیبرو شونی خی با بچووکانی دیان شتـ نکا ..
لـ ی گانویدا ، پیرمردی دراوسیان هوای دداتـ کـ مامی باخکی سووتاند و .. خزانکیانی نج بـ خسار کرد ..بگومان باخ بـ خی نبـ ، ئیسوتنـ .. نیشتمان بـ خی نبـ ، ئیفرش و ئیوخنـ .. هر لو کاتیشدا ، مامی بـ خنجرو دت ئارایش بکوژ .. چونکـ تاکـ بربست لیدا ، ئارایـ .. دست دادنتو بی ، ناتوانـ ، ئارا کگتترـ ، مامی به پشتدا ئکو ، ئارا خمی داپیرتی ، کـ ئواتـ سرو بـ ژوورکی داپیری ، حوت زمانـ مردوو ..
توشی شک ئبـ ، دتـ خوارو ، وک نستی پی بـ ، بکو مرگی نکی ، مامی وریا دکاتو و ..وک کو و مام ماکـ ئاودان ئکنو ..پیرمردی دراوسیان ، پی د مامت مرد ، کـ پشتا کوت ، کلی تقی مرد ، ختای خی بوو ، تـ داککیت لـ خت کرد ، وات نکردایـ ئیکوشتی ..!!
لم چیرکـ خرا و پـ لـ مژووی کن و نو و داهاتوودا ، کـ هیچ تروسکاییکی تدا بدی ناکرـ ، بجگـ لـ ئارا ، خونر تاکو سر

ئەسقان نائومێد ئەبێ ..لە ماڵێکدا هیچ سەوزاییەکی تیا نەماوە ..چۆلەکە و جریوەی تەدا شار بەدەر کراوە ..باخی تیا
Nawzad Bandy
سووتاوە ، براکانی تەکەا کوژراون .. ئەسپەکان فڕەشراون ، یان دەرمانخوارد کراون و مردوون .. داپیرە ، کە نیشتمانێ ، بە نانکەری ماڵان نەوەکەی بەخۆو ئەکا و ..وازی لە هەموو شتێ هێناوە یان ڕاستتر شتەک نییە هیوایەکی لەسەر ڕێ بنێت ..
ئەمە چیرۆکی نیشتمانەکە ، کە سەد ساڵە ، ئەوەی خوا پێی ناخۆشە ، داگیرکەری دوور و نزیک بەسەریدا هێناون و ..خەیشیان لەناو خەیاندا ئەوەی داگیرکەر و بێگانە پێی نەکردوون ، بە خەیان کردووە ..
بەڵێ ..ئەم کەمێگا خەمگینە پڕ لە دوژمن و دوژمنکاری و براکوژییەی کە جەلال عەبدوڵا ساڵح بەی نەخشاندووین ، ئەو واقیعە تاڵەیە کە هەموومان ئەیبینین و ئەیبیستین و ئەیخوێنینەوە بە ئەوەی هیچ پێڕژە و چارەیەکی دوور و نزیکمان هەبە بەی …
یەشار کەمال ئەڵێ : پێم باشە دەزەخەک لە واقیع دروست بکەم ، نەک بەهەشتەک لە خەیاڵ ..
نووسەری ئەم چیرۆکانەیش نیشانە پێک بووە کە واقیعی گواستۆتەوە ناو چیرۆکەکانی .. لەگڵ هەشتنەوەی هیوایەک کە ئارایە ، بە بنیاتنانەوەی نیشتمان ..وەک بڵێ هەشتا بوار ماوە و ..نەوەیەک هەن کە پاک و چاک و ڕەشنبیرن ، ئەتوانن کۆتایی بە زنجیرەی خوێن ڕشتنەکان بێنن و ..نیشتمان دروست بکەنەوە ..
ماوەتەوە بەڵێم نووسەر زمانەکی زەر پاراو و ڕەک و ئەدەبی هەیە و چۆڕکی تایبەتی بە خوێنەر ئەبەخشێت ، بەجگە لە دوا ووشەی چیرۆکی مراویەکانی نێنکم کە دەڵێ ئەنجامەکەی بەو جۆرە (کشایەوە)، کە دەبوو بیووتایە (شکایەوە) ..
پێ دەچێ هەڵەی چاپیش بووبێ ..

مەردن بێ بێ دەنگیی.. نەوزاد

بەندی

ئەو هەموو گەلا سەوزە ی
بە ئەشکەنجە و ئازار زەرد بوون ،
بە ئەوەی هیچیان داوای دەنکە پاراسیتەک بکەن ..
بە ئەوەی هیچیان بچێتە لای پزیشک و ..
فەحسی ئەماتیزمە و خوێن خەستبوونەوەی بە بنوسرێ ..
سەنەر و ئەم ئاگە ئەی و دەپلەر بە دەمارەکانی بکرێ بزانرێ چەندیان گیراون …
بە ئەوەی هیچیان لە ووتاری هەینیدا ، نزای چاکبوونەوەی بە بکرێ ..
هەشتا گەلایەکی بریندارتان بینیوە لەسەر عەرەبانە ، سوالی پێ بکرێ ؟
بە بە دەنگیی زەرد بوون و ..
ـــقرچ ـ لە لەقەکانیان لە بوونەوە ،
بە سەر شەقامەکی سارد وسڕ ..

⋆ ⋆ ⋆

لەویش ناخەشتر ،
کەس بەیان نەگریا ..
کەس بە خاکی نەسپاردن ..
کەس بروسکەیەکی ماتەمینی
بە نەناردن ..
کەس لافیتەیەکی ئەشی بە هەڵنەواسین ..
خەمێک و چوار کورسیی بە دانەنان ..
هیچ قورئان خوێنێ ، دوو ئایەتی بە نەخوێندن ..
تەلقینی گەلایەکی زەردی نەدا …
هەشتا وێنەی گەلایەکتان بینیوە ،
هەڵکی ئەش بە گەشەی چەپی سەرەوەیەوە،
کەشرابە ؟؟

⋆ ⋆ ⋆

ئەگەر گەلاکان ، وەک ئەمە پیس بوونایە ،
هەموو پاییزە دنیا بەگەنی ئەکرد ..
وەک چۆن کاتە مەغەل دایان بەسەر بەغدادا ،
بەغدادی هارونە ڕەشید ،
بە لاشەی بەغدادیەکان ، بەگەنی کرد ..

⋆ ⋆ ⋆

تا ئێستا دیووتانێ ئەمبوانسێک ،
بە دوو سێ گۆڵای نیوە زەردەوە ،
لە ترافیک لایتی سوور بدا و
خەی بکا بە خەستەخانەی تەواریدا ؟

⋆ ⋆ ⋆

هەشتا نەمدیوە نێک چوارسەد ملیار دینار،
نیو دینار لە بەغدادەوە ،
بە گۆڵاکان نەرابە ..
هەشتا بینیوتانە گۆڵایەک پەنجا فلس خەرج کا ؟؟

دوو جیهـــان.. شیعـــری\ نەوزاد بەندی

کە بە پاتەی دەاوەوە ،
هاتنە خوارێ ..
بە سپەنسەری چەند داگیرکەر و
زەردارێ ..
دوو جیهانتان لە هەرەمەکا دروست کرد ..
جیهانێکیان تاریک ،
بە ئاو و کارەبا ..
وەران ..قۆڵباغ ..داوخاو ..
پە لە سواکەر و بە لانە ..
بە هاوین گەرم
بە زستان سارد ..
کە بەجگە لە نرخی مرۆڤ ،
هەر چی کاڵایە گرانە
پە لە بە ئیش
پە دەسگۆ و عەرەبانە ..
پە لە پاشکۆتی موچە و موچە بەین

زیندانێکی پڕ زیندانە ..
لە ژێر باری قورسی کرێ و دوکێڵ و کاڵای بەسەرچوو .. پۆلیس و
باج و بێگاری و ڕێگری و
چندەها جۆری سەرانە ..
خاڵی لە ژیان و لە جوانیی ..
ئەم جیهانەتان دا بە خۆڕک ..
جیهانێکی تر ، ڕۆناک و پڕ لە کەشک و
لە تاوەر و باڵەخانە ..
سیکیوریتی ..خزمەتگوزاریی شاهانە
پڕ لە گەشت و خۆشیی و زانکۆی مۆدێرن و
ملیارەها ملیار دۆلار و
ئاهەنگی ڕەژ و ئۆوارێ و شەوانە ،
پڕ لەکۆنیزێکی جوانی دڵبەری
ناوخۆ و بێگانە ..
ئەمە تایبەت بە خۆتانە …

⋆ ⋆ ⋆
بەڵێ جیهان سێ دانەیە ..
دانەیەکیان ئۆوەی هەبوو،
دووانەکەی تر ،
فەرموو ، لەم کوردستانەیە ..

کچێ بە جلـــی لەنگەوە.. نەوزاد بەندی

ئەمە کە ڕێگایەکمان نەماوەتەوە بە گەیشتن ..
جێگایەکیشمان نەماوەتەوە بە هەڵنیشتن ..
ئەمە کە بە بەرهەم ..
بە کار ..
بە داهاتوو ..
بە بەرنامە ، ئەخولێنەوە ..
لە هەر خولێک و

چرکەیەکدا ، ئەتلەینەوە ..
ئەمە کە بە دەمی داپچاوەوە ،
سەیری سەروەریەکانی
دوو کەمپانیا ئەکەین ..
هەندەکمان بە جەتەی دە ،
دەین بە لادا و
هەندەکی ترمان لا ئەکەین ..
ئەمە ، کە لەناو دەراوی قسە و
مەزرای دروشم و
کوەرە جەگەی بایکەت و
گردبوونەوەدا ، سیس بووین ..
لە ژەر شەش مریشکی نەزەکا ،
وەک کەمەکە هەلکەی
نەپیتراو ، پیس بووین ..
ئەمە کە ناتوانین بەیار بدەین
لەسەر ئەو هەموو مانگ و ساڵە ..
لەسەر ئەو هەموو داهات و ماڵە ..
دوو کەمپانیا کەوتوونەتە
ئاخنینە گیرفانی
هەموو شتە ،
ئەمە کەی حاڵە ؟
بازاڕەکان ، گوڕەوچنییم بیر ئەخەنەوە ،
خەڵکەکی زەر ئەژەنە سەر شەقامەکان ،
بە چینە کردن
لەناو خاشاکی ووەاتان ،
وەک مەلی ماسیی ..
کچەک بە جلی لەنگەوە ،
فراوانتر بوو لە هی ئیزابەل ئەلەندی ،
خەون و خەیاڵی ..
زەمینی قەفەزەکان پاکترە
لە شەقام و مەیدانەکانمان ، بەوانە ..
نازانم چەن تەدەپەن ..
ئەم هەموو لەنگە لەبەرە ،
ئەم هەموو خەڵکە لووت بەرزەی
ناکەکن و
بچووکترین داکەکیان لا تاوانە …

★ ★ ★
ئەم کە ناتوانین کەبینەوە ..
تا بە دوور ئەکەوینەوە ..
تا دوورتریش کەوینەوە ..
سەرشەتر و ..
زیاتر دائەنەوینەوە …

پێش خەرئاوابوون.. شیعر.. نەوزاد بەندی

شیعری / نەوزاد بەندی

ئەم ئەوارەیەیش
وەک هەبژاردەیەکی دەاو
گەایتەوە ماڵ ؟

ئەم ئەوارەیەیش
خەت بەسەر ژیانا هەواسی ،
بە هەزار حاڵ ؟

ئەم ئەوارەیەیش
دەخەشیی خەت بەوە دایەوە ،
کە هەناسە ئەدەیت و
خاوەنی جووتە قاچی و
جووتە باڵ ؟

جووتە گوڵچکەت هەیە
هەشتا ئەبیستن و
زمانەکت هەیە
لە ئاستی دەسەاتا لاڵ ؟!

شتی تریش ….

لە نەوان فرانز کافکا و حاەی کوردستاندا.. نەوزاد بەندی

لە چیرەکی (دادگا) ی فرانز کافکادا ، کاتە پیاوەکی دەشتەکی دەتە بەردەم دادگا و ناهەن بچەتە ژوورەو .. هەموو ژیانی لەبەردەم دەرگای داخراوی دادگادا بەسەر ئەچە ، کاتەکیش لە سەرە مەرگدایە ، بە پەلیسەکە ئەە : (قەیناکا وا ئەمرم و دەرگای دادگاتان بە نەکردمەو ، بەام ئەپرسم : لەو هەموو ساەدا هیچ کەسەکی تر پەویستی بە دادگا نەبوو ؟ بەجگە لە من هیچ کەسەک نەهاتە دادگا ..؟؟)

پەلیسەکە پەی ئەە : (بەە ەژانە خەکەکی زەر دەنە دادگا ، بەام ئەم دەرگایە تایبەتە بە تە !!)

بە ەاستی کە دەچیتە فەرمانگەکانی باج و باجی خانوو بەرە و تاپە و هاتوچە ، خەکەکی زەر ئەبینی بە دەست مامەکانیان و پارەدانەو گیریان خواردوو ، یەک دەوەمەند نابینی ..یەک سیاسی ..یەک دەسەاتدار نابینی ، لەگە ئەویشدا زەرترینی زەوی و موەک و ماە و باەخانە و تاوەر و ڤەلا و مە و بازاە و ئوتومبیل موەکی دەوەمەند و سیاسی و دەسەاتدارەکانن .. ئەی ئەمانە کەی دەن باجی ماە و مەک و ئوتومبیلە گرانبەهاکانیان ئەدەن ؟

لە ەاستیدا هەر گریمانەکەی فرانز کافکایە ، فەرمانگەکانی باج تایبەتن بە فەرمانبەر و عەربانچی و هەژارەکانی ووەات ..دەوەمەند و سیاسی و دەسەاتداران ناچنە ئەو جەرە شوەنانە …ئەوان بە جەرە لە جەرەکان هەزاران ئەوەندەی خەکە هەژارەکە ماە و موەکیان هەیە ، باجیش نادەن ..هەروەها باجیش لە خەکەکە وەرئەگرن ، باجی تیکەنانەکی وشک کە پەیدای ئەکەن …

لە ناو دنیایەک شەڕدا..
نەوزاد بەندی

بە ئەوەی ئاگات لە خۆت بێ ،
مۆبایلەکەت پڕ لە ژمارەی ئەو کەسانەی
کە تا ئەمریت نە زەنگەکیان بۆ ئەکەیت و
نە زەنگەکت بۆ ئەکەن ،
کەچی
نە ئەیانسیتەوە و
نە ئەتسنەوە ..!

کانتەرەکەت ،
پڕ لەو جلانەی
کە بۆ درۆزایی ساڵ ،
جارەکیش لەبەریان ناکەی ..

ژانێ ،
لە سەر جادە ،
دەیان کەس دووبارە ئەبینیتەوە ،
نە ئەزانی ناویان چییە و
نە ئەزانن ناوت چییە …

ئەو شتانەی هەویان بۆ ئەدەیت و
ماندوو ئەبی و
خەمیان بۆ ئەخەی ،
دەستیشت بکەون ، نازانی چییان لە بکەی ..
وەک شتەکانی تر ، لە گۆشەیەکا فڕێیان ئەدەی ..!

لە هوشیاریتا
بۆ ئاگاتریت هەتا ئەو کاتانەی خەووی ..

بۆ تامەزرۆییەوە
چاوەڕێی داهاتوو ئەکەی ..
بۆ بۆ ئەوەی ئاگات لەوە بێ
کە داهاتوو یەک دنیا نەخشی و
ناخشی و
مردنی بۆ هەڵگرتووی …

بە ئەوەی ئاگات لە خۆت بێ ،
بەردەوام زەبری کاریگەر ،
لە دڵ و دەروونت ئەدەی ..
بە نرختەرین شت کە کاتە ..
کە تەمەنتە ،
لە هیچا خەساری ئەکەی ..

چیرۆک\ چووی؟.. نەوزاد بەندی

نازانم چەند ساڵ بوو پێشی نەتاشی بوو ، بەڵام کە دەستی بە خوساریا هێنا ، وەک ئەوەی لەپی دەستی بە دەک و داڕێکی وشکا هێنابێ ، وابوو ..
تاقەتی نەبوو هەستێ بە بەردەم ئاوێنەکە ، مەیلەکەی خستە سەر کامێرا ، کامێرای پشتەوە ، خوساری خۆی بینی ، پێشی ماش و برنجی وەک بەفری ساڵێکی نەهات ، بە ناڕێک و پێکیی پستیان دا پشیبوو ..ڕەنگی سپی زاڵ بوو ..
چووە سەر مەسنجەر و .. نووسی : (چووی ؟)
ئەو وشەیەی بە هەموو هاوڕێکانی نارد ..
پاش ماوەیەک ، لە کاتێکدا دوو دێ بوو لەوەی ئایا هەستێت جلەکانی بکا بە جلی ماڵەوە یان هەر بە چاکەت وکراس و بێنباخکەیەوە بمێنێتەوە ..نەیدەزانی لە کێیەوە وای لێهاتووە کە بەیانی پشاکی دەرەوە ئەپشێ ، هەتا شۆکی درەنگ هەر بەو جۆرە ئەمێنێتەوە ، لە کاتێکدا زەربەی ڕۆژکانیش ناچێتە دڵەوە و .. هەر لە ماڵەوە ، لەسەر کورسی براندی چلیک ، پاڵی لە دەداتەوە …ڕۆژێک بە بەهانەی کورتبوونەوەی ڕۆژ و .. ڕۆژێک بە بەهانەی بایکێت و خۆپیشاندانی خوێندکارانی زانکۆ و .. ڕۆژە لە داخی ئەو خەڵکە دەبەنگە ، هەر لەماڵەوە ئەمایەوە …
ئا هەر لەو کاتەدا کەمێک وەڵامی هاوڕێکانی بە هات :
ـــ جا شۆن ماوە بەی بچم ؟
ـــ چوون چیە و نەچوون چیە ؟ جیاوازییان چیە ؟
ـــخەریکە بەم ناچم ..بە هیچ شۆنێ ناچم .
ـــهەمیشە بە دەست بەتاڵیی دەمەوە .
ـــــڵێ هەموو چوونەکانما پشیمانییم چنییەوە ، هەر بەیە زەر لە

چوون ئ□ترسم .
ـــــ س□ری س□عات NRT و RUDAW باسی ه□موو شت□ک ئ□ک□ن ، پ□ویست ناکا بچم ..
ـــــق□□□با□غیی□ .. ق□□□با□غیی□کی چ□□ ، وات ل□ ئ□ک□ن ت□نیایی زیاتر ئازارت بدات ..

خستی□و□ س□ر کام□را .. کام□رای پ□ش□و□ .. ئ□و زیپک□ی□ چیی□ ل□س□ر لوتی پ□یدا بوو□ !!؟ .. زومی کرد ، زیپک□ی□کی سپی ، ل□گ□□ ئ□و□ی بیستبووی ه□ند□ پزیشکی ز□ر شار□زا وتبوویان نا ب□ د□ستکاری زیپک□کانی لووت بکر□ ، چونک□ ئ□و ناوچ□ی□ ه□ست□و□ر□ و .. □□نگ□ ب□کتریای□ک بچ□ت□ ژوور□و□ و ه□تا پ□رد□کانی م□شک □ان□و□ست□ و ک□ش□ی□ک دروست بکا ..
ل□گ□□ ئ□و□یشدا ب□ دوو پ□نج□ ، □است و چ□پی ل□ زیپک□ک□ گرت و ز□ری ب□ ه□نا .. ه□تا ت□قاندی ..شل□ی□کی سپی هات□د□ر ..بوو ب□ ز□رد ..بوو ب□خو□ن ..س□ری لوتی شین ه□□گ□□ا ..ه□تا فریای کل□نکس□ک ک□وت ، س□ری لووتی ب□ گشتی شین و سوور ب□و□ ..
ئیش□کی ق□□م کرد .. وای ل□ب□رخ□ی□و□ ووت ، ل□ ه□مان کاتدا گو□ی ل□ پرخ□ی خ□زان□ک□ی بوو ، ب□م دوای نیو□□□یه ل□ ژووری نوستن□و□ د□نگی ب□ردمان□کانی لووتی د□ت .. لووت وا ن□ب□ ب□چی باش□ ؟ ه□ر س□رت خست□ س□ر س□رین ، ف□□ک□کانی ه□ست□ن□ ه□رچوارلا پرخ□ باران بکا ..
ل□ م□سنج□ر□و□ و□□امی تری ل□ هاو□□کانی□و□ ب□ هات :
ـــئ□وان□ی چوون چییان ه□نای□و□ ه□تا منیش بچم ؟
ـــوو□ات□ک□ □او□ستاو□ ، ه□مووی و□ک ز□□ن□ قوت□ د□می داپچ□یو□ ب□ س□ر□ک و□زیرانیش□و□ ، ئیتر ب□ کو□ ئ□□□ی ؟
ـــئ□وان□ی تا ئ□وروپایش □□یشتوون ، ب□ نیازن ب□ن□و□ ، ک□م□□گای داخراو ، چوون تیایدا ئازاری ویژدان دروست ئ□کا و□ک ئ□و□ی ک□مئ□ندام□ک به ز□ر ل□س□ر کورسی□ک□ی ه□□یس□نیت□و□ ..
ـــمن چووم و هاتیشم□و□ ، پار□ و ب□نزین و ز□ر شتی ترم خ□رج کرد ، ب□□ام ن□گ□یشتم□ هیچ ، و□ک □□گای□ک ل□ بیابان د□ست پ□ بکا و ل□ بیابانیش ک□تایی ب□ .
ـــگ□مژ□یی□ ..
ـــــب□م د□رک□وتـــوو□ زینـــدان□کی نیمچ□ گ□ور□ی□ ، سیاســـی و د□و□□م□ند□کان و□ک پاس□وانی زیندان□که د□ن و د□چن ، ل□ جیاتی ئ□م□یش ئ□گ□□□ن .. ف□رشی سووریان ب□ داد□خر□ .. ل□ پان□□ و ک□بوون□و□ جیهانی□کان ب□ جلی ز□ر گرانب□هاو□ ووتار د□د□ن و چ□پ□□ و خ□□ات و□رد□گرن .. منا□□کانیشیان ک□مپانیای ز□ر گ□ور□یان ه□یه

و هەر کوێک خەش بە لە دنیادا ئەن ، ئیتر ئەم بەچی بجوێنەوە ؟ باشتر وایە نەجوێین ، ئەو دوو دینارەیش با بەخەیان لە گیرفانمانا بخەون نەک ئەران و تورکیا هەرش بکەن و ..موچە دیسان ەاوەستەتەوە ..

ـــلەوە زیاتر خەم ناخەتەنم .

ـــمن خوا دەستم دا بچم ، ناگەمەوە .. ناگەمەوە ئەگەر ئەوە تا ئەرە ئاتونم بە بەژن .

ـــپرسیارەکی قەە .

ـــلە کەیەوە فەری نووسین بووی ؟ مەنگەل .

ـــمن تاقەتی زەر شتم نەماوە ..

ـــهەفتەیەکە توشی کەرونا بووم ، ئەکسجینم دابەزیوە ، ئاوا هەواەم ئەپرسی ؟

ـــحەزم لە هاوەیەتی تە نییە ، بەچی نامەم بە ئەنەری ؟

ـــئەگەر بە شەش و وەرانکردنی هەموو شتەکە ، من ئامادەم ..

ـــسوەندم خواردووە وەامی هیچ پرسیارە نادەمەوە ..

ـــهەفتەیەکە گەیشتوومەتە یەنان ، ئەرە بەهەشت نیە ، بەام دەنیام لەوەی لە دەزەخ هەهاتووم ..

ـــکارەبا کوژا .....

ـــپرسیارەکی جوانە ، بەام بە هەر کوە بچم ئەبە بەمەوە ، ئیتر بەچی ؟؟

ـــواز لەوە بەنە ، کەمان بکەرەوە با شانە سەرەتاییەکان دروست بکەینەوە ، ئەم وەزعە ەژ بە ەژ خراپ ئەبە .

ـــلە هەموو شتە نائومەدم ، لە چەند و چونی خەکوشتنام ..

ـــناتوانم لەگەە تەدا بچم ، ئەگینا حەز ئەکەم ، لە کافیتریایەک نەختە قسە بکەین و دوو چا بخەینەوە .

ـــخەت ئەزانی من هەموو دوای نیوەیەک لە چایخانەم و دەمینەی چوار قەیی ئەکەین ، تەیش حەز ئەکەی وەرە ..لە خزمەتتداین .

ـــواز لەم پرسیارانە بەنە ، وەک کانت شەت ئەبی ، دوای حەوت سا بیرکردنەوە جا بەیاری دا داوای دەستی خەشەویستەکەی بکا ، سەیر ئەکا شووی کردووە و دوو منایشی هەیە ..!

ـــهەر لەسەر کەمعەقەیەکانت بەردەوامیت ؟ قەپەز !

ـــ .....

ـــ .....

پرخەیەکی تریش لە ژووری دانیشتن بەرز بەوە و .. تەکەاوی پرخەی ژووری نوستن بوو ..وەک گەرانیەکی دوو قەیی لە هات ، دوو گەرانیبەژ لە ژەر ئاودا بیچەن .

لە ناو دڵکانداو.. نەوزاد بەندی

شوشەیەکی زەر شکان …
هیچیان چاک نەبوونەوە ..
دەریایەکی زەر تکە
بە زەراب و قوڕاو بوون ..
هیچیان پاک نەبوونەوە ..

چرای دڵی زەرینە ،
کوژایەوە و تاریک بوو ..
هیچ هۆناک نەبوونەوە ..

ئەو سەری دنیا دەرکەوت ،
لەمسەری باشتر نەبوو ..
کەچی نازانم بۆچی ،
هیچیان لە عەشقی دینار ،
پەشیمان نەبوونەوە ..

ئاگر هەڵحی سوتاندن ،
باران داوەتی کردن ،
قەپیان کرد بە پشکەدا و
ئاوەدان نەبوونەوە ..

تەنانەت کاتی گیاندان ،
لە گیان جیا ئەبوونەوە و
کەچی لە ماڵ و سامان ،
یەکبوون ، جیا نەبوونەوە ..

یەک دەڵپەی تیا نەما ،
هەشتا هەر هاوستابوون ،
هەڵهاتن دەری کردن ،
هەر ئاوا نەبوونەوە ..

گیاندار و ووک
یک یک ..
لو دخ بزار بوون و
دنیایان تکردوو ..
هر مرۆڤ بوو .. هر مرۆڤ ،
هیچ ئۆشکۆنجەیەک دنیای
لە دەستی نەکردووە …

لەگەڵ هەزاران ئازار
وا لای دا لە هەشت ملیار

ـــــــــــــــــــــــــــــــ نەوزاد بەندی

شیعر\ دوای تەواو بوون.. نەوزاد بەندی

هەشتا کلیلی ئەو دەرگایانەم لا ماوە ،
بوار نەبوو بیانکەمەوە و ..
جەم هەشتن ..
ئەو هەڵماتانەی یەک جاریش ،
کاتم نەبوو ڕێزیان کەم و ..
ئەو پەرداخە کریستاڵانەی
قومە ئاوم پێ نەخواردنەوە ،
هەر ماون …

ژوورەکم هەیە ،ناوەرم
بیکەمەوە ..
ئەویش تەواو عاجزە لەم ..
ئە دەرەقەتی یادگاری و
ئەو شتانە نایەم کە هەشتا ،
بەکارم نەهێناون و ..
کات کەم کەم ئەیانزڕێنە ..
هیچ دڵسۆزاتیشم نیە ،

ێ نەدەم ئەو هەموو دەسکەوتە
خەمگینەم هەوارنە ..!

ناخم پڕە لەو کەسانەی
هیوادار بووم یەک قسەیان لەگڵ بکەم ،
بوار نەبوو ..
هیواداربووم یەک پیاسەیان لەگڵ بکەم ..
یەک چا ..
یەک قاوەیان لەگڵ بخەمەوە و ..
کاتم نەبوو ..
کاتیان نەبوو ..
وەک پڕەی باڵندەیەکی نەناسراو ،
زریانی هەژگار بردنی ..
زریانی هەژگار بردمی ..

دەم پڕە لە بەیاخی
ئەو تابلۆ بە هاوتایانەی
کە ویستم بیانکەشم و ..
پەم نەکەشران ..
پڕە لەو ووشە و پیتانەی
بە تەما بووم ،
هەمانکیان پێ بنوسم و
شوێنی براکوژی نەیهێشت ..
ئابڵوقەی ئابووری نەیهێشت ..
ژنەک و کەمەڵە منا ..
کەمەڵگایەکی بە کتێب ..
پاشکەوتی موچە نەیهێشت …

ئێستا ئیتر
بە دیار پەنجەرەیەکی ساردی
فەیسبوکەوە ..
بە بیجامە و
یەک دنیا نەخشیەوە ..
فریای هیچ شتێ ناکەوم ..
هەموو شتەکیش بە بەهایە .
تەنها چاوەڕێی زریانێ ئەکەم بمبا ..
هەژگارم کا لەم دنیایە …

شیعر\ خوێن بەرامبەر پارە..
نەوزاد بەندی

بەچی خوێنتان ڕشت ؟
بتانووتایە : پارەمان ئەوە ..
70ساڵ کوردتان بەچی دا بە کوشت ؟

⋆ ⋆ ⋆

32 ساڵی ئێک ،
پاسێکی سوورت پێ دابین نەکرا ،
بیکەیتە قوڕی جادەی شارەکان ..
هەمووی بە خەت بوو ..
هەموو پارەکان ..

⋆ ⋆ ⋆

خەوتن باشترە هەتا بینینی ،
ئەو وێرانەیەی
ناوت ناوە شار ..
مردن باشترە ، لەو گاڵتەجاڕیەی
ژیانی تیا بووە
بە دوپشک و مار ..

⋆ ⋆ ⋆

هەزار شەقام و کۆشکی تایبەتیت،
بە خەت بنیات نا ،
باخچەی شاهانە ..
مەڵ ..
باڵخانە ..
خەڵکیش : وێرانە ..

شار : عرباني ..
درچووی زانککان : تنها خبخشیی ..
شرمزار نابی ؟
ناچی بی عرزا ؟
ناسن .. وحشی ..!

ـــــنوزاد بندی ـــــــــــــــ

کتایی لی سرتاو.. نوزاد بندی

بی / ژ .....ا

بی ، خریشم ناو ،
گر بی تی ژ بتو ..
بی ..ئوندو وون بی ،
هیچ کس نتدزتو ..

دی به تی خش ببی ،
من خم ایئوستنم ..
بزیک تی ونی کی ،
من هیئورنم ...

شیعری تی ئیلهامی بی ،
یک پیتی لی نانوسم ..
تی قمی عشق بی ،
یک پیتی پی نانوسم ..

من قت لی خم نابوورم ،
کی چی جوان بوو بم نوسیت ..
کی دربارى هیچ شتی ..
شتکم لی نپرسیت ..

وامزانی هرچی گوی ،

بە سپەنسەری تەیە ..
نەمزانی بنچینەکەت ،
چنگە فە و درەیە ..

بە ، کە پارەی هەبوو ،
کە قەبە بوو ، لەوە بە ..
بە ژ گوە بەژە و ..
شەو ، شەوچەرەی شەوە بە ..

نەوزاد بەندی

ژەک کە نامەو بەوا.. نەوزاد بەندی

ئەم ..
ئەو ژەیشی کە من و تە
پەکەوە پیاسەیەک ئەکەین ،
وەک ژەکانی تر ئەوا ..
با ئەو پیاسەیە هەر نەکەین ،
ئەو ژە خەش ، با نەوا ..
ئەو کاتەی کە سەفەر ئەکەین ..
لە کەناری دەریایەکا
لەگە ئەوارە ، نان ئەخەین …
ئەویش ئەوا ..
کە یشتیش ،
قەت ناپرسین کوا ..
دە با ئەو سەفەرە نەکەین
ئەو نان و کەنار دەریایە ..
ئەو ئەوارەیە ، با نەوا ؟

⋆ ⋆ ⋆
تەنها لە شیعرا دەرکەوە ..
گەر بەت لوا …

..

ـــنەوزاد بەندی

گەیندەو.. نەوزاد بەندی

بریا
گەیندەوی سەرک هەبووایە
بە ساقی باقی …
کەمەک سەرکمان
بە کەمەک سەرک ئەگەیینەو ..
سەر بە سەر ..
یان بە شتە باقی ..

تە بەی هیچ سەرکە ،
ەازی بە
عەرشکەیمان بە چەک کا و
ببە بە
پاشای عەراقی ؟

بەکو بە نەوتکە هەخەتە ..
دووانی هەیە ،
دووانی تر قەرزکا
بە لاقی ..

بە ەاستی بەزار بووین
لە سەد ەوویی و
هەزار فاقیی ..

ـــــنەوزاد بەندی _____

ژیـــان بـ جـــووتـ نـعلـوـ..
نـوزاد بـندی

ساـانـکـ خـم حازر ناکـم بـ زستان ..
نـ نـوت ئـکـم ..
نـ کومبار ..
نـ گوـز ..
نـ دـستکـش و گـرـوی خوری ..
وـک ئـوـی هیچ ـووی نـدابـ ،
بـ تـنیشتیدا ـت ئـبم ..
ساـانـکـ خـم حازر ناکـم بـ بـهار ..
نـ جلی کوردی ..
نـ کـاشی پـ ..
نـ سـیران …
وـک چـن خـک خـیان حازر ناکـن بـ سـری مانگ ..
وـک چـن سـری مانگ هیچی پـ نـیـ بـ خـکی ..
وـک نائومـدبوونی خـک لـه پـرلـمان ..
وـک چـن ئازادی هیچی پـ نـیـ بـ خـکی ..
ئاوا ساـانـکـ ، خـم حازر ناکـم بـ سـری ساـ ..
نـ سـفـر ..
نـ ئاهـنگ ..
نـ پیاسـ ..
وـک چـن خـک نائومـد بوون لـ شـش ..
وـک چـن شـش کـم بازرگانی پشتا و پشتی خستـ کـی خـکی ..
وـک چـن خـک ، خـیان حازر نـکرد بـ هـبژاردن ..
وـک چـن هـبژاردن خـکی لـ هـموو هیوایـک دانـی ..
وـک چـن منـ خـی بـ مـکتـب حازر ناکا ..
وـک چـن زانکـ ، ووـاتی پـ کرد لـ خاوـن بـوانامـی بـ ئیش ..
وـک چـن شـقام بوو بـ ژـر عـربانـ و سواـکـرـوـ ..
وـک چـن مزگـوت تـنها کوشکـکی ـنگا و ـنگ بوو ، خـیی لـ باوـدار ..
وـک چـن باران خـی دزییـوـ لـ پاییز ..
وـک چـن بـهار گیرفانـکانی پـ بوون لـ قالـنچـ ..
ئاوا ساـانـکـ خـم حازر ناکـم بـ نیشتمان ..
هیچ شـقامـکی بانگم ناکا بـ پیاسـ ..

خم بە هیچ ئاهەنگەکی حازر ناکەم ..
شەوان تەماشای هەواەی ئەلجەزیرە ئەکەم ..
سەیری درامایەکی ئینگەیزی ئەکەم ..
تەماشای شەقامەکانی ئەستەنبوە ئەکەم ..
وەک چەن ئیبراهیم ئەمین باەدار دوای ئەوەی هەموومانی فەری خوەندەواریی کرد ، لە غەریبیی مرد ..
وەک چەن حاجی قادری کەیی ، دوای ئەوەی هەموومانی فەری نیشتمانپەروەریی کرد ..ەحی لە تورکیا کەشرا ..
وەک چەن نالی ، لە ئەستەنبوە نەگەایەو ..
وەک چەن ئەمین فەیزی لە خانەی پیرانیی غەریبیی ، گیانی بەخشی ..
ئاوا خەم بە هیچ هەواەکی بە پەلەی کورد حازر ناکەم . ..
هیچ گەڤارەکی ناتوانە قژی سەرنجەکم داهەنە..
خەم بە وادەی دابەشکردنی هیچ کتەبەکی حازر ناکەم ..
هیچ نوسەرەکی هەستی شانازیم تەدا ناوروژەنە ..
خەم بە بینینی هیچ کچەکی حازر ناکەم ..
ناتوانم شیعر بە هیچ دیمەنەکی بنوسم ..
گەرانییەکانی تەریقم ئەکەنەو..
ئەوەی ئەیبینم هەر تەنەکەی خەە ..
بەگەنی زبە دیارترین داهەنانە لەر ..
من بەگەنی زبە بوومایە خەم کاندید ئەکرد ،
دەنگی ملیارەک مەش مسەگەر بوو ..
ئاوا خەم بە شەوچەرەی پاییز حازر ناکەم ..
لە پەنایەکا بە دیار گوگە ترانسلەیتەرەو ،
خەم بە زمانەکی ئەنگلە سەکسەنیەو سەرقا ئەکەم ..
هیچ شەو خەم بە خەوتن حازر ناکەم ..ئاخر لەر خەون بە چییەو ببینم ؟
وەک چەن دادگاکان پە بوون لە تەاق ..
وەک چەن دەریاکان پە بوون لە کوردی خنکاو ..
وەک چەن شەقامەکانی دنیا ، پە بوون لە کوردی بە ئیش ..
وەک چەن مەدفەع و فەکە و درەنەکانی دنیا ، بەیانیان دەستنوەژ هەئەگرن و خەیان بە کورد حازر ئەکەن ..
وەک چەن هەرچی کافر و خەلیفەی دنیایە ، چەژ لە کوشتنی کورد ئەبینن ..
وەک چەن کورد خەیشی ، سەگ ببینە کورد نەبینە ..
ئاوا لە هیچ شتەکا خەم بە کورد حازر ناکەم ..
لە بیابانەکدام ، لمەکی زەری لە ژاوە ،
ئیتر خەم بە چی حازر کەم ؟

لەجیاتی لە ڕۆژکاندا بژیم ، وەک سەهۆڵفرۆشکی بە ئیش ، خولەک و سەعاتکان ییز ئەکەم و .. بە ئەوەی خەمیان بە حازر کەم ، ئەتوێنەوە ..
چەشتەنگاو ، خەرەمە بەرز بەتەوە و
من لەناو پەخەفدا ئەتلەمەوە …
وەک چەن جەنەاڵی پاییز لە خوێنی خەیدا ئەتلایەوە ..
وەک چەن حەسانی قزەجی کەس نەیزانی چی بەسەرهات ..
وەک چەن کەبەرکان لەسەر تاوەڕە بەردکان ، زەرانبازی لەگەڵ نانا ئەکەن ..
وەک کارەبا …
وەک جامی ڕەشی ئوتومبیل ..
وەکو تیرەر ..
وەک ئەپەزیسیۆنی درەزن ..
وەک یەکگرتنەوەی هەزەکانی 70 و 80
وەک ئیسلامیی بە خوێنی سەری یەکتری تینوو ..
شتی تریش ..

ـــــنەوزاد بەندی ـــــــ

عـــال کوێـــوە شـــوقە.. نەوزاد بەندی

خەباتی شاخ بوو بە خەباتی شوقە ..
شاخ تەخت کرا بە شوقە ..
باخ تەخت کرا ..
ڕەوەی باران بوو بە شوقە ..
ماڵی زیکزیکە ..
زەراب ..
شانە ..
هاوینە هەوار ..
سینەما ..
کەوانە ..

گ□□□پانی فتب□□□ن ..
زانک□ ..
د□رپ□ی س□رخ□رمان ..
ت□سبیحی ق□زوان ..
م□رکان□ ..
□□ی م□کت□ب ..
ئاود□ستخان□ ..
م□ژوو ..
جوگرافیا ..
زمان و ئ□د□بی کوردی ..
ع□ر□بان□ی ش□لم ..
کانی و کار□ز□کان ..
ما□□ باج□ن□ی کچ□□ان ..
دران□ د□می ش□ڤ□ و د□نوکی د□قاق و
کران ب□ شوق□ ..
خ□ست□خان□ ت□خت ئ□ک□ن ب□ شوق□ ..
گ□□□پانی گواستن□و□ی هاوو□اتیان ..
ت□رمینا□ ..
باخچ□ی ساوایان ..
سایل□ی دان□و□□□ ..
بازا□ی ک□وفر□شان ..
ک□□ان□کانی منا□یی ..
ج□ی نان□و□ی مریشک ..
ناوساجی ..
ک□لان□ ..
ب□□وو ..
ت□نووری ن□ن□ ئافتاو ..
ف□قیان□ک□ی □□ش□□
ه□موو ت□خت ئ□ک□ن ب□ شوق□ ..
⋆ ⋆ ⋆
م□ردی خوا بن ، ل□یان م□ک□ن ..
کار وا ب□وا ، ئ□لف و ب□ی نو□ی ئیبراهیم ئ□مین با□دار و ..
بنک□ی ت□ندروستی ع□لی ک□مال و ع□لی ناجی و ..
سم□□ی ش□خ م□حمویش ئ□ک□ن ب□ شوق□ ..
م□ردی خوا بن ل□یان م□ک□ن ،
ئ□گینا گ□رمتر ئ□بن .. ح□یران□کانی س□و□ و
دارئ□رخ□وان□کانی گردی س□یوان ،

تەخت ئەکەن ..ئەیکەن بە شوقە ..

★ ★ ★

پەویستمان بە پاڵەوانێکی کەس نەزانێ ،
پڕی ئەو شوقە فرەشانە بگرێ و
بیانبا بە لای پزیشکی دڕوونیی ..
یان بیانبا بە لای مەلا عەلی
بزانین ئەم شوقە فرەشیە ،
شەتەتیە یان نەخۆشیی دڕوونیی ..
عەشقە یان بازرگانیی ..
بزانین پڕش ئەوی گڵی شەهیدەکانیش تەکدەن و بیکەن بە شوقە..
پڕش ئەوی پێنج هەزار ڕەحی هەڵبجە وهەشتا و یەک هەزار ڕەحی ئەنفال ،
بکەن بە شوقە ..
پڕش ئەوی مزگەوتەکان تەخت کەن و بیکەن بە شوقە ..
پڕش ئەوی ئەو نیوی نیشتمان کە ماوە ، کەبەرماوی سفری حەسەن پلایسە ، بیگڵەنوە بە شوقە ..
بڵەکو حەبە ..
ڤاکسینە ..
چل پێنجا دار حەیزەرانی مەلا عەلی ..
یان ئێنتی بایەتیکەکی دژ بە شوقە وەرگرن ..
ئەترسم کوردستانی باشوور ،
بکەن بە شوقەیەکی گەورە و
یەک دوو عەرەب لێیان بکەن ..
ئینجا بەوخەن یان
بمرن ..

دەلالە .. دەلالە ..
دەلالە .. دەلالە ..

ـــــنەوزاد بەندی ـــــــــــــــــــــــــــــ

کۆپلە شیعر/ هەندێک ئیعتیراف.. نەوزاد بەندی

-1-

بە بنکی مەنجەڵی دنیاوە نوسام ،

نە بۆ کاری خواردن هاتم..

نە ڕزگارم بوو لە سووتان ..

-2-

زۆر دەمکە ،

هیچ وەستگەیەک لە نەوان بەیانی و نیوەڕۆکانما نەماوە ..

هیچ کافیتریایەک لە نەوان نیوەڕۆ و ئێوارەکانما نەماوە ..

هیچ جگەرەیەک ،

لە پشت پەردەی پیاڵە چایەکانمەوە ،

خەی مەڵاس نەداوە ..

(تەکەا ڕۆژەکانم ماراسەنن ..

ماراسەنکی کەرانە .. !)

_3_

جوانترین ساتی ژیانم ،

ئەو چرکەیە بوو ،

کە

لە

بۆ

ردەم کوشکی بلیتی سینەما ،

بلیتەکەم ئەکەی و ..

سیحراویترین ەەەەوم لە ژیانما ئەبەی ،

هەتا ئەگەیشتمە سەر کورسیەکی

بەر

دەم

شا

شەیکی سپی ..

(دوای ئەوەی دەرگاوانەکە ،

بلیتەکەمی ئەدەی)

-4-

سیاسەتمەدارێک

ئەیویست خەەک فێری هەەبژاردن بکا

لە نیشتمانەکا

تەنانەت ناتوانیت

کیلۆیەک تەماتەی

بە هەەبژاردن

تەدا

بکەی ..

-5-

هیچ شتێ

ئەوندەی ونبوونی منایی ،

زەبری لە نەدام ..

(هەشتا نائومەد نەبووم لە دەزینەوەی ..

تەسەور ئەکەم ،

بە یانییەک

لەسەر عەرەبانەیەکی تریشقە ، بەتەوە ..)

-6-

هەشتا

هەمات و

هەسمی عەسابەی منایم ،

پاراستووە ..

(لە خەیشم زیاتر ،

کەس نازانێ

لە کودا هەمگرتووە ..)

-7-

زەرجار

کە بە بەردەم نوسینگەکانی کەچ و گەشتیاریدا ئەەەم ،

خەریکە بپرسم :

ڤیزەیەک

تەانزەتە ..

قاچاخچیەکتان ،

لەلا دەست ناکەوێ ،

بمانباتەوە بە منالیی ؟؟

-8-

زربی کاتکانم ، تانیام ..

کچی هشتا فرستکم بە نخساوە ،

چاو پکوتنە لگە خم ،

ساز کم ..

20/9/2013

شیعرکی کن:.. هوەدان بە پناسکردن.. نوزاد بندی

وا تکمان پە لە وات
پین لە ملیاردر و ملینر و سواکر
نخشخانە حکومیکانمان خاین لە درمان و...درەوی
نخشخانکانمان فول فول لە درمان .
هواکمان پە لە خە و دوکە
زانکە ئاست نزمکانمان پن لە پەفیسری لووت برز
پیوندییکانمان پن لە شە
دیوارکانمان پن لە درز
کاتکانمان هموی بە سوود ئن
گیرفانکانمان پن لدز
شقامکانمان پن لە تاس
نوسینکانمان پن لە هی چاپ وزمانی
بیرکردنومان پن لە هرش بە بیرکردنوکانی تر
بازاکانمان پن لە عربانە
کانکانمان پن لە ساحیر و نوشتە نوس و مشایخ
گستانکانمان هر گی جرکە ، چونکە کسمان لکسمان ناچین
..

نەوتەکەمان پێ لە قەرز
یاساکانمان پێن لە بە یاسایی
خاشاکەکانمان پێن لە خەراک
مزگەوتەکانمان پێن لە سواکەر
بازاڕەکانمان هەمووی کاڵای تورکی و ئێرانیە و ئێشڕێن هەردووکیان هەکاری شڕپەنجەن
شارەکانمان پێن لە کەمپانیای وەهمی
پارەکانمان پێن لە چاپ و تەزویر
دەوڵەمەندەکانمان پێن لە برسەتی
هەژارەکانمان پێن لە تەمەیی
خواناسەکانمان پێن لە تقوسی دینی
بەدینەکانمان پێن لە جنۆو و جووتە وەشاندن
بیست و یەک ساڵە ئابووقەی ئابووریمان لەسەر هەڵگیراوە ، کەچی هەر نەوتەکەمان بەشکی بە نەوت بڕامبەر بە ئاردەکی بە کەک ، ئەوات سەد ساڵە خەبات ئەکەین ، هەشتا نازانین کە یارمانە و کە نەیارمانە ..
گەر خوا دەعاکانمان قول بکا ، وەاتەکەمان وەران ئەبە و یەک کەسی بە زیندوەتی تیا نامێنتەوە .
نە حوکمەت نەخەڵەک ناپرسن ئەمەی وەاتەکی نەوتیی ، هەتا کەی پارەکەمان چاپی بریمەر بەت و لە بازاڕەکانی جیهاندا سفر بەت؟ ئایا شایانی پارەی ستاندەری سویسریی نین؟

********** ********** **********
(وەک بە کاری ژیان نەما بین ، وایە)

چونکە
مرۆڤەکان کەیان داوە لە مرۆقایەتیی و پەکەوژیان و بەرژەوەندیی گشتی و نەتەوەیی و نیشتمانیی..تەنها و تەنها سەرقاڵی خەیان و پەژە و بەرژەوەندی تاکە کەسیی خەیانن ..
هەر بەیە ئەگەر کەسێک نانە بداتە هەژارە ، دەپانزە کامەرا وێنەی دەگرن ..کەسە قومە ئاو بداتە پشیلەیەک ، دە دوانزە کەناڵی ڕاگەیاندن باسی دەکەن ..کەسە مزگەوتە دروست بکات ، لەسەر تابلەیەکی گەورە ناوی خەی دەنوسە ، لە ئایەتەکانی قورئان گەورەتر ..
هەر کەسە ئەرکی سەرشانی خەی جێبەجێ بکا ، چاوەڕێی چەپڵە و سوپاس و پەزانینە ..

نەوزاد بەندی

دیسان نوزە نوز.. نەوزاد بەندی

جاران بە نوێژبارانەیش ، باران ئەباری ..
بە ڕێژ و بە هەفتە ، شەقامەکانی
بە ئاشەردین .. تەزی غەریبی لە قژ وسەرشانمان ئەتەکان ..
خەمی وشکەساڵیمان نەبوو ، ڕەک وەک موچە ، کەس بیری سەری مانگی نەبوو ..چونکە لە کاتی خۆیدا باران قژی تەڕ و ..موچە گیرفانی پڕ ئەکردین …هیچیان لە دیداری خۆی دوانەدەکەوتن …فەری وشکەساڵی و درێ و قەڵبەین نەبووبوون ..
ئێستا لە جیاتی باران ، خوێ دێ .. دوکەڵ دێ .. ئەنفاڵەنزای باڵندە و شەمشەمەکوێرە دێ ..ئەو هەموو مەلایە ئەزانێ قەراغ شار و بە شین و شەپەوڵ ، نوێژ بارانە ئەکەن ، نابارێ و دەیان ئەشکەنێ ..
جاران زانکە خەڵایی بوو ..
خوێندن ..بەشی ناوخۆیی ..نەوت ..بەتانی .. دەشک ..قەرەوەڵە ..سەرین ..لاویی ..پیاسە ..پەکەنین ..زانیاریی …
بە خەڵایی بوون …و کە تەواویشت ئەکرد ، دایانئەمزراندی ..
هایشت کردایە بە ئەوروپا ، مافی پەنابەریت مسۆگەر بوو
ئێستا لە باخچەی ساوایانەوە هەتا زانکە ، ئەبە ساڵانە پارەیەکی زەریان بە بژمەری و
کە تەواویشت کرد ، داتنامەزرێنن …
هایشکەی بە ئەوروپا ، مافی پەنابەریت نادەنێ ..
ئێستا تەنها شەرپەنجە و جەڵتەی دێ بە خەڵایین ..

⋆ ⋆ ⋆

لە مەژە شەقامکی حەمامیم نەدیوە نمەی باران بە پەرچەمکانیەوە بێ ..
لە مەژە فەرخوازکم نەدیوە بە شانازییەوە بە بە بانێ ، لای خوێندنگاکەی ڕەسمە بگرێ
(ئەزانن بە ئەڵێم فەرخواز ؟ ئاخر بەڵم خوێندکار ئەڵێن یەکێتیە و بەڵم قوتابی ئەبم بە پارتی)
لە مەژە ئاسمانکم نەدیوە ، بە بە دەعا و نوێژ بارانێ ، ملپەچکی سپی لە مل کردبێ ..
لە مەژە بانی باران ، بە بە بەرامبەر ، دابەش نەکراوە ..
لە مەژە پاک و خاوێنیم نەدیوە دەوام بکا ..

ل□ م□ژ□ هاو□□کانم و□ک ددانی پیاو□کی ه□شتا سا□ان ، ز□رب□یان ک□وتوون و ..ئ□وان□ی ماون□ت□و□ ، خوار و ز□رد و پوکاون□ت□و□ .. ل□ م□ژ□ حوکم□تم ن□دیو□ ..ئ□ر□ حوکم□ت چ□ن بوو هاو□□یان ؟؟ با□ای چ□ند بوو ؟ جل□کانی .. چاویلک□ک□ی ناقیس چ□ند بوو ؟ ع□تر□ک□ی ؟ س□عات□ک□ی ئ□□ما بوو یان نیڤادا ؟

ن□وزاد ب□ندی

(و□ن□ک□ و□ن□ی کاک کام□ران چ□وستانی هاو□□مان□ ، زانک□ی موس□ و باران و □□ژی زانک□ و ب□نی خاکی ب□ گ□□اندین□و□ ، سوپاسی ئ□ک□م)

ل□ر□.. ن□وزاد ب□ندی

ل□ر□ ..
ه□ر ل□ موچ□ و دام□زراندن ،
نائوم□د ن□بوون ..
ل□ پاییز و ..
ل□ باران و ..
ل□ ه□وریش نائوم□دن خ□□ک ..
ک□س چاو□□□ی
گ□□ینی د□س□□ات و ..
□وخسار□ پار□ ب□د□ست و
ب□یاردار□کان ناکا ..
ه□رو□ها ک□س چاو□□□ی گ□□انی ک□ش و ه□وا و ..
ل□ پ□نج□ر□دانی نم□ی باران و ..
گ□□ان□و□ی شن□ی ش□ما□ ناکا …

ک□س ناپرس□ ئ□م گرانیی□ چیی□ ..
ب□چی کو□ی مو□لید□ک□ دوو ئ□و□ند□ی پار
پار□ داوا ئ□کا ..
ب□چی پل□ی گ□رما ل□ 40 داناب□ز□ ..
ب□چی پ□رل□مانتاری ع□لمانی و ئیسلامیی ک□ب□ک□یان□ ل□س□ر ژنی دوو□م
و س□ی□م ؟

کەس تاقەتی نییە بپرسێ ، بۆچی ناوبازاڕ بەگەنی کردووە .. بۆچی کە
پەتن قوفڵی غازەکە لە ئەوروپا ئەگرێتەوە ، دەسەڵاتی کوردییش بتەوێ
غازەکان لە خەڵک ئەشارێتەوە و .. کەسیش ناپرسێ ئەو هەموو بتۆڵیان
خستەتە گیرەی کام باوکیانەوە ؟؟

لەبرێ ..
کەس بەلایەوە گرنگ نییە ، گرگنێ دوو سەد هەزار ملیۆن ملیار دۆلار
بدزێ و
ئەوارەیش لەسەر تەلەفزیۆن دەرکەوێ و بە دەم و فەقەکی لارەوە بڵێ :
ئیتر لەو خەڵکە قبوڵ ناکەم …

پاییز پاییز نییە ، ئارەزووی خەیەتی ،
با بە گەرمای هاوین تەی پێدەنێ ..وەک چۆن سەری مانگ ، بە گیرفانی
بەتاڵەوە خەی لە ئێژمێرکە ئێش ئەکاتەوە و ..کەسیش پێی ناڵێ :
ئەرێ کاکە ! موچەکانت چی لێ کرد ؟ پشەکێ خواردی یان لێت کەوت یان
لە گوزەری کەوفرۆشان لێیان دزیت ؟

بەوام وایە ، ئەمساڵ مەلاکانیش تاقەتی نوێژی بارانەیان نییە ..
ئیتر ئەوانیش ئەزانن ئەم مەخلوقاتە شایانی باران نین .. حەق وایە
وەک قەوزە وشک بنەوە و ..کەمپانیایەکی ئەمەریکیی ، لەسەر پاپۆڕێک
بیانکا بە جگەرە …
بەوام وایە ، ماوەیەکی تر ، ووتاربێژەکانیش تاقەتی ووتاردانیان
نامێنێ ، شەرمەزار ئەبن لەو هەموو هاوارەی کردیان ..لەو هەموو
نەڕێ نەڕێ .. لەو هەموو ئایەتەی کە دیزە بە دەرخێنەیان کرد و ..
ئەوەندە باسی ئایەتی دەسنوێژیان کرد ، کارێزی مزگەوت وشکی کرد ..
ئەوەندە ئایەتی جیهادیان شاردەوە ، غیرەت لە عیبا بەشەرا نەما …
بەوام وایە لەبرێ توخمی مرۆق نەماوە .. ئەمانەی تۆ ئەیبینی ،
کەمەڵێ غازاتی ناوسکی ئێران و تورکیا و ڕوسیا و ئەمەریکان ..کەم
کەم بە تاڵ ئەبنەوە و..کەم کەمیش پڕ ئەبنەوە ..ئەگینا نە مردن له
گەڵێدایه و .. نە له دایک بوون ..
ئیتر باران چۆن بە غازات ئەبارێ ؟
هەور کاری بە غازات چییە ؟
غازات چۆن ئەچێتە بەهەشتەوە ؟؟
......هتد ....

نەوزاد بەندی

ئەرز و حاڵەک… شیعری / نەوزاد بەندی

دەریشـــــــــــــــــکەوی دەرناکەوی وەک جاران
تەیش لەمـــــــان بووی بە بەفر و تاوە باران
وشکەســــــــاییی ، لە زەر شتا ەوویـــــــداوە
ەووینەدابوو پەشـــــــــــــــــتر خەزانی یاران
ئەوا ەووی دا ، ەوو لە کوە کەی ،ەوو نیە
لە بەزاریی دەیتە دەر ناو بەـــــــــــــــــزاران
کە شەو دادە ، مات و ماندوو ..تەکشـکاو خەو قاتیە و .. ئەچیتە ناو بەـــــــــــــــــداران
یەک بست نەما ، شاخ و پەدەشت وەوبار بوو بە موەکی ئاغا و نەخوەنـــــــــــــــدەواران
هەموو شتە ژەنگی پارە پیســـــــــــــــی کرد
لە گشت لا دە بەگەنـــــــــــــــــــی پارەداران
لە لاکەی تر ، کە ئـــــــــــــــەوانی بە ووردیی
ملکچەییـــــــــــــــــــــــە و کەیلایەتیی هەژاران
دەسا خوایە ، ئەوانەی نوغرەت کـــــــــردن
لەگەە ئەمەە لە یـــــــەک تەرازوو ، (بار)ان
چ سەەکە ، ئەمەی ئەســـــــــــــــــتا ئەیبینین
تا بە ئەستوورترە مـــــــــــــــــــــلی بەدکاران؟

بەگە نەویست… شیعری / نەوزاد بەندی

بەم دەرکەوت هیچ شوەنە خەش نییە …
هیچ تەمەنە جەی متمانە نییە ..

ئەوەی ئەمانهەوێتەوە ، کاسەی سەرکی
پڕ لە خەون و خەیاڵ …
ئەگینا بە کیسە میز و عەلاگەیەک پیسایی و ستڕ خوێنەوە ، شام و شیراز ئەکەین ..
ئەگینا بە گەدەیەکی هەمیشە بەتاڵەوە ، وەخت و ناوەخت مەچە مەچمان دە ..
پارچە هەورەکمان لە ئەبەر بە جیهانەکی پڕ لە جوانیی ..لە کاتەکدا کەمەڵ ئاو و تەپ و تەزە و .. تەنگاو نەبە ، نابارە ..
دارستانەکمان لە ئەبەر بە دنیایەکی پڕ لە نهێنی ..ئەویش کەمەڵ داری نەخۆش و تەزاوین ، زەربەیان چاوەڵی دەمی تەورەکن ، ڕزگاریان کا لەو وەزعی ئیستیعدادە …
بەم دەرکەوت هیچ کەس جوان نییە ..هیچ شتە باش نییە ..هیچ تامە خۆش نییە.. هیچ بۆنە سەرنجڕاکێش نییە ..
یادگارییەک بۆنەکمان بە ئەکا بە کلیلی جیهانەکی پڕ لە گۆ ..
هەندە هەرمانی سەکسیی ، کەسەکمان لە ئەکا بە شاژنەکی دڵگمەن ..
برسێتیی ، تامەکمان بە ئەوازنەتەوە ، وا ئەزانین ناوازە و بە وێنەیە ..
کە بیانی لە خەو هەڵئەستین ، هەموویان لە یاد چەتەوە .. بە سەر و چاوەکی قوپا و ..لە دو تۆی بیجامەیەکی چرچ و لچ ، باوەشکەک تا دەست شەرکە بە ڕاکێشان ڕامانئەکێشی .. بە ئەوەی مەشکەیەک میز بکەین … پێش ئەوەی دوو بارە خەیاڵ ، لای ئاوێنەکە ڕامانوەستێنە و .. گوزانە چواردەمکە بە ڕوخسارمانا بێنە و .. بانی کەف و گوماوەکە ، بمانباتەوە بە ناو چیرۆکەکی ئەدگار ئالن پۆ و .. بگەڕێنەوە بە سەر لوتکەی خەیاڵ پاوەکان .. خە لە جلی تەسک و بەینباخی خنکێنەر و پەڕاوی ئەشکەنجەدەر ، هەڵکەشین .. قایشی توند لە ناوقەدمان ببەستین وەک ئەوەی کوێی گەمانەکی خەیاڵیی بەستبووی …
زەربەی دڕێە .. یان هەمووی ..
هەمووی خەیاڵە ..یان زەربەی ..
لە پارەی جل و خواردن و دەرمان ، زیاتر بە چا و قاوە و جگەرە و نەرگەلە و ئەلکهول خەرج ئەکەین ، چونکە ئەوانە زیاتر ئەمانبەنە ناو خەیاڵەوە و .. کەمتر ئەهێنن بەمان یەکلا بێتەوە کە دنیا یەک پولی قاپ ناهێنە .. کە مرۆڤایەتیی درێیەکی گەورەیە .. کە هەر چی ئەیبینی، لە هیچ هیچترە ..
ئەمانەوە بە هەر نرخە بووە ، لە پاڵ خەیاڵەکا ، خەمان مات بەین و .. چیرۆکەک بە خەو بنوسینەوە ، کە خەمان تیایدا کوڕە ئازاکەین .. کە هەرچی شتی جوان و خۆش چاوەڕێمانە ..کە دنیا کۆتایی نایەت و

.. باشتر وایە هەرچی زووترە ، ئەوەی جەنگیزخان و هیتلەر و ناپلیەن پەیان تەواو نەکرا ، ئەمە تەواوی بکەین ..

* * *

هەر لە منایییەوە بەم دەرکەوت ،
ئەم دنیایە بە بە درە و فەە و خەیاە ،
تەنانەت شەرت و فانیلەکەیشی پەوە نامەنە ..
درەیەکی گەورەیە و
شتەکی تیا نییە ەاست بە .....

ـــــن . بەندی _____

دیســـان تە... شیعـــری / نەوزاد بەندی

کە باران هات پەی ئەەەم ،

هەرچی کردووە ،

لەگەە خەی بمبا ..

دەنیام لە ەە ، ئەتبینم ..

کە بەفر هات پەی ئەەەم ،

هەرچی کردووە ،

لە حەوشەکەمان خەمەیەک هەەبا ،

دەنیام لەوە ، ئەتبینم ..

تە ..

لەناو باران و

بەفر و

درەخت و

شەقامە پاک و

ماکیاجکراوەکانای ..

تە ..

لەناو شیعر و

چیرۆک و

فیلم و

دراما هەست بزوێن و

پە لە دابەنکانای

چاو خشاندنکی سەرپەی بە پیرەهەدا… نەوزاد بەندی

(پیرە هەە) دیوانکی شیعریی هاوەی شاعیر نەوشیروان ئازادە لە دوو توی 316 لاپەەی مام ناوەنددا و ..بە چاپ و دیزاینکی جوان ، خەی خستە ناو کتبخانەی کوردییەوە ..

نەوشیروان زیاتر لە چارکە سەدیکە لە بواری شیکاریی نەخشیەکاندا ، خزمەت بە مرۆڤکان ئکات ، لە پاە ئەویشدا شاعیرکی دیار و هەشنبیرکی بەوفا و حەقبەژ و ..کەسکی کەمەایەتیشە ..

واتا کاتە کە لە تاقیگەدا ئیبینی ، بەوا ناکیت پانتاییکی ژیانی ئەم پیاوە شیعر و تابلەی ویژدانیی داگیری کردووە .. کە تەماشای شیعرکانی ئکیت ، بەوا ناکیت ئەم پیاوە ساەهای ساە شیکاری خونی بە نەخشکان کردبە و ئەشکی گرتبە و تا بیانی بواریان نەدابە چاولک بنە ..

کە نەوشیروانی کەمالیەتی و قسە خۆشیش ئەبینی ، بەوا ناکەی ئەم پیاوە ، بەجگە لە بەسەرکردنەوەی هاوڕێ و خزم و دۆستانی ، بە شتێکی ترەوە سەرقاڵ بوو بێ ..

دیوانی (پیرە هەژار) پێش ئەوەی بیخوێنیتەوە ، کەمێک گریمانەت لە لا دروست ئەکەن ، چونکە هەژار کەسان کە پیر ئەبن ، هەندێکیان خۆیان ئەکوژن ، چونکە هەیبەتیان نامێنێ و دنوکیان کول ئەبێ یان ئەشکێ و ناتوانن ڕاو بکەن ..ئەویش وایان لە ئەکا خۆیان بکوژن چونکە ژیانی سەرشۆڕیی زۆرت ئەکێنەوە ..

ئەم دیوانە بۆچی ناو نراوە پیرە هەژار ؟ ئایا باس لە پیاوانێک ئەکات ..لە میللەتێک ئەکات ، کە مەرد بوون و ئەستا ئیتر لە پەل و پۆ کوتوون ؟ باس لە پیاوانێک ..لە میللەتێک ئەکات ، کە تەنها ناویان هەژار بووە ئەگینا نەیانتوانیوە هیچ کارێکی هەژار بۆرجەستە بکەن و ..بە ناچاریی وەک پیرە هەژارێکی بێ هێز و بێ توانا و پڕاوەزخراو هەڵوەست ئەنوێنن ؟ پیرە هەژار ، شاعیر خۆیەتی کە ساڵانێک وایزانیوە لە ووڵاتی هەژار و شڕاندایە و ..بەم پاییزی تەمەنە هەشتا خوونکەی پاراستووە و .. هەشتا بەوای وایە کە ئەرێ مەملەکەتی سەرکەشی هەژارکانێ ؟

لە دوورەوە

وشکانی نێو چوانت دەخوێنمەوە

دەزانم چی لە دەتایە ..

لە ئاسمانی خیاڵت دا

کام باڵندە ،

لە پەرواز و ، بڕەوایە ….(ل 20)

وەک کەمەگایەکی داخراوی چەپەنراو ، هەموو عەشقەکان لە دوورەوەن ..هەموو خوونکان لە دوورەوەن .. هەموو ژوانەکان خیاڵین و .. گریمانەن ..هەموومان سەرنجە دوور بە دوور و ..لێکدانەوە نهێنیەکانی خەمانمان بیر ئەکەوێتەوە …

کاتێ لە پێش چاوم دەبی

خەم بە خاوەن تێ دەزانم ..

وا دڵزانم ئەم جیهانە

لانکەیەکە و …

دڵی ساوام ئادژنە …. (ل 22)

هەمان دڵخی چەقبەستوو . . خاوەندارێتیی .. بەتاڵ بوونەوەی عەشق و جوانیی ..واتا نەبوونی ڕەگایەکی تر بەجگە لە کەینی مەیینەیەک و زیندانکردنی هەردووکتان لە زیندانەکدا کە بە دروشم و پیرەزیی بەیاخ کراوە ..

گەورەترین ئومێدی هەموو لاوێک ، ئەویە خاوەندارێتی یان ساڵانەی کچێک بکرێت بەناویەوە ..ئیتر ئەوە وەک خاوەندارێتیی هەموو جیهان وایە ، لەلای ئەو .. کە لە ئاستیدا وا نییە .. ئەو دیوارە سەختانەی کردووە هەردوو ڕەگەز وابزانن تەنها گەیشتن بە ڕەگەزی بەرامبەر یەکسانە بە هەموو سەروەرییەکان ، بە هەموو گەردوون .. کە لە ئاستیدا ئەوانە هەموو خەون و خەیاڵی کۆکبووی ساڵەهای ساڵن ، ئەگینا گەیشتن بە یەکتری ، ڕێک وەک گەیشتنی ڕۆژانەمانە بە ئاو ..نان .، هەر شتێکی تر ، کە زەر جار نەگەیشتن ، جوانتر و بەسوودترە .. بە واتایەکی تر ، ئەو خاوەندارێتییە خەیاڵییەی کە هیچ نییە ، یان ئاستێکی شتێکی زەر ئاسایی وسادەیە و ..لەمان کراوە بە هەموو گەردوون ..دەستی تەدا ماچ ئەکرێ و شەی گەورەی تیرەکانی پە دەکوژنرێتەوە و ..ئاتونێکی زەری تەدا خەرج ئەکرێ و …قەرزێکی زەریش ..زەر زەر ، بە ئەگەری ئاکردن و لێک جیا بوونەوە ..

لەم وون مەبە ، چونکە دووریت

دەبانکە …

سینەی بزەم پە شەق دەکا

لەم وون مەبە چونکە دووریت

هەواڵکە و لەسەر سەفحەی قونگی یاد

بەستوونی شادیم شەق ئەکا ……(ل 23)

دیسان لەڕادا مرۆڤ تاک ڕەهەندەکان دەردەکەون .. ئەوانەی بە داوێک دەزووەوە بە ژیانەوە بەستراونەتەوە .. ئەوانەی بەدیلی

تریان نییە .. نە بەدیلی عەشق ..نە بەدیلی حوکمەان .. نە بەدیلی سەرکردە .. تەنانەت بەدیلی خواردنیان نیە و ئەبە هەمووان بە نەخەشی چەوری و داخرانی بەرییەکانی دە بمرن …

تەواو .. وونبوونی ئەو ، خەنجەری دەبانە و..شەقار شەقاری ئەکا .. کونکردنی بەستوون و نائومەد بوونی فەرهاد و ەەنج بەخەساربوونی ، دووبارە بوونەوە و حزووری لە هەموومانداهەیە .. ئەم نائومەدییە بە تامی ئومەد ، ئەم ەەشبینییە بە تامی گەشبینیی ، ئەم ددانپیانانە کە لە هەمان کات جەرەکە لە خەکوشتن ، لە هەموو بەرهەمە ئەدەبی و هونەرییەکانماندا ، ئامادەیە .. واتا هەموو داستانەکی عەشقمان ، چەقە و جەنجەر و کوشتن و فرمەسکی دنیای تەدایە ..ئەمەیش بە داخەوە ،دەرخەری ئەوەیە کە ئەمە پەش نەکەوتووین ..ئەمە هەشتا ئامادەین کەوی بەستوون کون بکەین بەەام ناتوانین کەوی ئەو مەژووە هەەیە کون بکەین و ..لەوەی هەەبەین بە دنیایەکی جوانتر …ئەوروپییەکان ەەمیە و جولەتیان تەپەەاند ..واتا چیدی لاسایی ەەمیە ناکەنەوە .. ماکبسیان خەش ناوە ، تەنانەت بە شەت لە قەەمی دەدەن .. دەزدەمونا وەک کار لە بەردەمیدا ەاناکش ، بیکوژە .. تەنانەت گاەتەیان بە خە کوشتنەکەی ماکبس دەت …بەەام ئەمە هەشتا حەز ئەکەین فەرهاد بین .. یان وەک وەلی ، شەت و دەوانە بین ..بە ەای من بەشەک لە هەکاری سەرهەەگرتنی شاعیر و بیریارەکانمان ، بە ئەوە بووە وەک فەرهاد و وەلی و سیامەند نەبن .. هیچ سەرسام نەبووم کە شاعیرەکی خەمان نوسیبووی ، لەرە میترەیەک نییە تیایدا یەکتر ببینین ، کەواتە ئەم ددانپیانانە ، هیچ نەگەیەنە ، ئەوە ئەگەیەنە کە شاعیرەکانمان ئەیانەوە لەناو میترەدا خەون ببینن نەک لەسەر کەوی بەستوون .. ئەیانەوە لە فەەکەخانە چاوەەەی یار بکەن ، نەک وەک وەلی ئاوارەی شاخ و چەەەوانیی بن ..ئەمەیش بە خەی هەنگاوەکە ، بەەام هەنگاوەکی خەمگین .. خەمگین بەو مانایەی میترە نیە و نایشبە ..بەەام ببووایە ، ئەکرا یەکتر بینینی جوانتری تەدا بوو

Nawzad Bandy

ایە .. ئەو دەەە پەە لە ەەخنە لە دەسەەاتەکی بەربەری و گەمژە و نەخوەندەوار ، کە ناتوانە یان نازانە تەبگا لەوەی شاعیرەک چی پە خەشە .. لاوەک خەو بە چییەوە ئەبینە .. نایەوە تەبگا لەوەی کە میلەتەک لەو بەزارە ..کە نەیتوانیوە بچوکترین ئومەدی میللەتەک بهەنەتە دی ، بە جەرەک هەکاری گواستنەوەی ژەر زەوی کە لە هەموو دنیادا هەیە ، ببەتە خەون و خەیاە و شیعری شاعیرەکانمان .. ئەمە

بە خەی حەیاچوونی دەسەاتەکە ، هەکاری گواستنەوەی مەدەرن ئەوەندە مەحاڵ بە ، ببە بە خەیاڵ و ئیلهام و جەژوانی شاعیران ..لە جیهانەکی مەدەرندا کە تیایدا ووڵاتان خەریکی خەئامادەکردنن بەگەشت و مانەوە لە سەر مەریخ ..

تاوان نیە ئەگەر ئەمە

دارتەلی گشت شەقامەکان

ببن بە داری خنکاندن

بە خوەنخەر و ……..(ل 59)

ئەمە ئەوپەڕی بەزاریی شاعیرە لە سیستەمەکی حوکمەانیی کە کارەکی کردووە شەرعیەت بدرە بە کەمەکوژیی کاربەدەستان .. ئەمەبەچوونی زەرینەی میللەتەکە کە شاعیر بە هەمنیی گوزارشتی لە کردووە .. وەک دادوەرەک ، دەستوورەکی هاستەقینە بە گەلەک ئەنوسەتەوە ،تیایدا هەواسینی گەندەکاران و دوژمنانی گەل ، بە دارتەلەکاندا ، تاوان نییە ..

ئەمە بە ەای من جوانترین یاسایە .. هەر خوەنخەرەکی میللەتتان بینی ، بە نزیکترین دارتەلدا هەیواسن ، یەکەم وەک سزایەکی دادپەروەرانە و دووەمیش بە ئەوەی ببەتە پەند بە ئەوانەی تر و نەوەرن بیر لە زوەم و زەر بکەنەوە ..

گیانی شەهید

کەترەکی ئاشتی خوازە

کاتە شادە

کە هاوەکەی

سەنگەرەکەی

جە نەهەە

بە ئافرەت و کەشکی تازە ……(ل 91)

لەرەدا شاعیر بەردەک ئەنە بە تەوەەی هەموو ئەوانەوە کە هاوەکانیان شەهید بوون و ..خەیشیان کەشک لە دوای کەشک و..ئافرەت

لە دوای ئافرەت ئەگەن و تاقیئەکەنەوە ..

پێیان ئەڵێ بەم غەریزە پەرستی و وەحشیگەریێتان ، هاوە شەهیدەکانتان لەناو خاکدا خەم ئەخەن ..

بۆچی خەم ئەخەن ؟ بۆ ئەوەی ئەمان لە پەناوی نیشتمانەکدا شەهید بوون هەتا ئەوان خەریکی دزی و شەروانپیسیی بن لەسەری ..

من دەنگ بە هیچ

کەسێک نادەم

هیچ کاندیدەکم نییە ،

تا بیکەمە نوێنەری خەم ..

خەشوێستانم هەر ئەوەن

تەنیا کەسن

دەنگیان بەمە

بڕیان بسووتەم وەکو مەم …(ل 141)

لەڕدا شاعیر لە بڕەی گەلدا ماوەتەوە و ..ئەبازی خەی دیاری دەکات ،کە ئەبازی گەلە و ..ئەوان بە نوێنەری خەی ئەزانێ ..

ئەمێیش خەی لە خێیدا ، هەوەدانە بە فەرکردنی خەێک بە ئەوەی نیشتمانیی بن نەک حیزبی و تیرەگەر و کەسپەرست و بنەماڵەپەرست …کەسان و تیرە و بنەماڵەکان ئەەن و گەل ئەمێنێتەوە ..

لەڕدا وانێیکی سادە و ساکار پێشکەش ئەکا ، بەوەی کە گەل بکرێتە چەقی بڕیار و دەنگ و هیوا و هەموو بڕنامەکان .. ئەوێیش بانگەشەی یەکگرتن و ..سێنەوەی سنووره دەکاوێیەکانی حیزب و چینایەتی و حوکمی پشتا و پشت و کێنەپەرستی و بڕبڕیەتێ ..

کاتێ هاتن

لەناو دڵی

نیشتمانا

هەمانگرتن

لە دەکەزیی

شەوەزەنگ و

زەمهەریری

کاروانەکا

بووینە تەتەر

لە باوەشی

گەرمی خەرا

هەمانگرتن

دەتە بیرتان

بە داگرتنی

تیشکی خەر

چەن لاوکی سیامەند و

دەی پاکی خەجە خانمان

کردە چەم گوەی سووری

بەر یەختان

کەچی ئەوە

بەباکانە

فەتان دا لەبەر پەتان

دەتە بیرتان

ەابوردووتان ...(ل 178)

لەردا شاعیر ئیەوە خەکەکی چەکداری بە مروەت و ناکەس شەرمەزار بکا ، کە سەردەمی پارتیزانیی ، گەل پەناهاندە و دایک وباوک و

دا□د□ و ئام□زی ئ□وان بوو ،

ک□چی ک□ گ□یشتن□ کورسی د□س□□ات ، ه□موو ئ□و ه□و□ و ماندووبوون□ی میلل□تیان ف□□دای□ ژ□ر پ□یان …ل□ر□دا شاعیر گل□یی□ک ئ□کا و..ب□ نائوم□دیی□و□ ب□و ب□ مرو□ت و نام□ردان□ ئ□□□ : د□ت□ بیرتان؟ ….ل□ کات□کدا د□نیایش□ ک□س□ک ئ□و ه□موو و□فا و ئ□م□گ□ی میلل□ت بخات□ ژ□ر پ□ی ، ب□گومان ل□ یادی نیی□ .. ل□ یادیشی ب□ ، گا□ت□ی پ□ د□ و هیچ نرخ و □□ز□کی ب□ دانان□ت ..

ب□□ام ل□ر□دا ئیتر ب□د□س□□اتیی شاعیر ل□ب□رامب□ر د□س□□ات□کی ب□ربر□ییدا د□رد□ک□و□ و ..ب□جگ□ ل□ سوک□ گل□یی□ک هیچ چار□س□ر وئ□□ت□راتیڤ□کی پ□ نیی□ یان پ□ی□تی و د□ری نابـ□□ .. ل□ کات□کدا من بوومایه ، وام د□ووت :

ئ□ی گ□لی

ه□لاک□ ب□ز□ن ..

ب□عس □وخ□ن ..

ه□ستن□ س□رپ□ ..

ئ□و□ی ب□ میلل□ت ئ□ح□پ□ ،

پ□تی ک□ن و□ک ب□ک□س ووتی

ف□□ی د□ن ..بیخ□ن□ ژ□ر پ□ ..

ک□س□ نیشتمانفر□ش ب□ ،

ت□ی ه□□د□ن گ□ر □□ژان□کیش

کاریزمای من و ت□ش بووب□..

چونک□ ج□ی قبو□کردن و دانووستان نی□ ک□سان□ک فیداکاریی میلل□تیک ف□□د□ن□ ژ□رپ□ و ب□یشیان بچ□ت□ س□ر ..

ک□ ت□ د□□□ی

ب□هار ئ□مر□

مانگ ل□ ئاسمان

پرشنگ لە خەر

بزەی سەر لەویش ئەتەر … (ل184)

ئەویش ئەو پەی خەشویستیە ، کە تەکەاوی هەموو وەرزەکان و سروشت بووە و ..دەستکارییان ئەکا و ئەیانگە ..

ئەویش وەک نزار القبانی ، لە شیعرەکیدا ئە : (قولي احبك

كي‌تزيد وسامتي ..!)

واتا :

بە خەشم ئەوەی

بە ئەوەی جوانتر بم ..

لەردا ئەو ئەبەتە بەیاردەری هەموو خەشی و ئاسوودەییەک و تەنانەت ەی پزیشکی جوانکارییش ئەگەت ..

لە ژەر چەپەکی

پەستا ەشەکا

نیوەی تەمەنم

ەیی بەهودە

بە نان بە ژیان

بە نیوەکەی دی

برای هاوخوەنیم

لە بەتە جەردە …. (ل186)

بە استی ئەمە کورت و پوختترین ژیاننامەیە بینیبەتم و خوەندبەتمەوە ،هەموو ئەوانەی هاوتەمەن و هاونەوەی شاعیرن ، بە خوەندنەوەی ئەو شیعرە ئاخەک هەئەکەشن ، چونکە بە کورتی و بروسک ئاسا ، پەناسەی ژیانیان ئەکا ، نیوەی تەمەنیان بەگانەیەکی میلیتاریستی خەکی گەمژە خەساری کرد و .. نیوەکەی تر هاونیشتمانییەکی چاوبرسی و هەرگیز تەرنەبووی نیشتمانفرەش ،

وەرانی کرد ..

بەڵاستی من زەر سوپاسی نەوشیروان ئازاد ئەکەم بۆ ئەم پێناسە جوانە و ..من وەک ناسنامە تەماشای ئەکەم ..حەق وایە هەموو لە دایکبووانی ساڵانی پێنجا و شەست و حەفتای سەدەی ڕابوردوو ئەم کورتە شیعرە کەبس بکەن و وەک ناسنامە بیخەنە گیرفانیان و .. لە بازگەکاندا نیشانی پۆلیسەکانی بدەن ..ڕاستترین و کورت و پوختترین ناسنامەیە ..

ماوەتەوە بڵەم ئەم دیوانە شیعرییەی نەوشیروان ئازاد ، قسەی زەر زیاتر هەڵدەگرێ .. لەکدانەوە و برین و ئازار و خوونی لەبار براوی نەوەیەکی ڕەشنبیری گەلەکەمانی هەڵگرتووە ، هەر کەپلە و دەڵکی چەندین لەکدانەوە و خوەندنەوە هەڵدەگرێ .. بۆ جارێک ئەتوانرێت وەک سەرچاوەیەکی مێژوویی تەماشا بکرێ ..

دواجار لە ڕووی خاڵبەندییەوە ، هەماکانی پرسیار و سەرسوڕمان و خاو و فاریز و هەماکانی ترم لەنەوان و کەتایی دەڵکاندا نەبینی ، کە بڵەای من بەشەکی گرنگی نوسینێ بۆ گشتی و شیعرێ بۆ تایبەتیی ، هیوادارم لە بەرهەمکانی داهاتوویدا ، ڕەچاوی ئەو دیاردەیە بکات و کاریان پێ بکات ..

ـــنەوزاد بەندی ـــ ٣/٨/٢٠٢٢

شاری هەتیو.. نەوزاد بەندی

وەک چۆن منالی هەتیو هەیە ،
شاری هەتیویش هەیە ..بەوانن ؛
شەقامەکانی تەز و خەڵ دایپۆشیون ..
قیرەکەی هی سەردەمانکی زەر کەنە ..
پێ برین و
زام و
چاڵە ..
هەموو دانیشتووانکەیشی لە ئاست داوای مافا ، لاڵە ..
دیوارەکانی نەخشەی میزی زەرد و چەک و

کۆو دایپۆشیون ..
پایەی پردەکانی چەکن ، پە لە پاشماوەی
گەنیون ..
تیایا سیاسەت یەعنی درۆ ..
تا درۆزنتر بی ، سیاسیتر ئەبی لەوە ..
تا دزتر بی ، یاسا پارێزەرتر ئەبی ..
شاری هەتیو ،
کەس خەی ناکا بە خاوەنی ..
ئاخر شاری هەتیو ، کەسی نییە ،
نە دایک ..نە باوک ..نە خوشک ..نە برا ..
درەختەکانی ، قژیان شەواوە و ..
هیچیان جارە نەبراونەتە سالان ،
هیچیان جارە نەبراونەتە گەرماو ..
دەستە شامپۆ و شانۆکیان پیا بهێنرێ ..
نەمامەکانی ،
هەشتا کەس دەستەکی نەهێناوە
بۆ قژیانا و ..
قردەلەیان بۆ دابنێ ..
پشیلە و سەگەکانی ، برسی ..تینوو ..
چاو کوێرکراو ..کلک بڕاو ..و قاچ شکاو ..
کارەباکەی ، وەک برنج و گەشت ئەفرۆشرێ و
هەژار ناتوانێ بیکڕێ ..
ئاوەکەی یەکپارچە قوڕاو ..تانکییەکانی پڕن لە پشیلە و جرجی مردوو
..
هەشتایش نیە و .. سەرکحیزبەکان هەفتانە ، وەک یەکلامی حیزبەکەیان
، ئاو بۆ بەرمیل دابەش ئەکەن ..
وەک چۆن منا ، باوکی ئەمرێ ،
شاری باوک مردوویشمان زەرە ..
وەک چۆن پیرەمێردی شاعیر ،
کە بابی نەما ، کەبابی نەما ،
شاریش کە بابی نەما ، کەبابی نامێنێ ،
بیشیمێنێ ، نەخواردنی لە خواردنی باشترکە ..چونکە هەر ناوی
کەبابە و لە ڕاستیدا دەرد و میکرۆب و عەزابە ..
شاری هەتیو ،
هیچی بەسەر هیچیەوە نەماوەتەوە ..
مانگی بەتە چل پەنجا ڕۆژ ..
موچەی فەرمانبەرکانی هەمیشە لە خەترایە ..

دوکان و بازاڕی هەمووی قەبەینە ..
ئاینەکەی تەنها قسە و دەربەینە ..
ووتەی سەرکردەی هەڕەشە و جنەو و لورە و وەینە ..
سەدان باوە پیارەی دزەو ،
بە ناوی گەورە و دەی وەران ،
خەریکن ئەیەوتەننەوە ..
سامانی ئەرز و ژەر ئەرزی ..
دەشتی نزم و
چیای بەرزی ..
قاش قاش ئەخەن ..
باش باش ئەخەن ..
شاری هەتیو ،
شەستە و ترافیک لایتەکانی ،
پەن لە پەککەوتە و سواەکەر ..
پارەکەی چاپ و تەزویرە ..
هەموو کاتەکی ناسکە و ..
هەموو ساتەکی پە ئەچە داگیرکەرە
بیداتە داگیرکەرەکی تر بە کرە ..
شاری هەتیو ،
پەپەە لە سەرقەبران و نەخەشخانە ..
بە حیساب شارە ، سەد ەەحمەت لە حەپس و لە بەندیخانە ..
کەشەی ئاویان داوە بە نوەژەبارانە ..
هەرچیش ەوو با لە کارەسات ،
کەس خەی ناکا بە ساحەبی ،
ئەەەن زروف و زەمانە ..
هاوشارەکانی زەربەیان کەیلە و
سیخوە و داماون ..
کەمەکی مەردیشیان هەیە ،لە زیندانان
یان کوژراون ..
شاری هەتیو ،
تەنها کەشک و کەەان و مەە و تاوەری باوەپیارەکانی خەشن ..
تەنها ئەوانیش ئەتوانن گەشت بکەن و
لەوە نیشتمان بفرەشن ..
ئیتر ساەە موچە نیە و ..
ساە هەیە کارەبا نیە و..
ساەیشیان هەیە ئاو نابە
شاری هەتیو تا باسی کەی تەواو نابە ..

⋆ ⋆ ⋆

من
لە شاری هەتیو ئەژیم ..

ـــن. بەندی ـــــــــــــــــــــــــ

دوای جەژن... نەوزاد بەندی

هەندە جار خەوتن لە مەوقیفی پاسەکانا ،
خەشترە لە خەوی ماڵێ ..
کەچی هەر خەو ئەبینەوە بە ماڵەوە ..
ئەمانەوە مایەی تاقمی نوستنەکە دەربنینەوە .
لەو دنیا گەورە خەشەدا ،
لەم چەمە بگەنە وشکەی سڵەمانیدا ،
پەنجا ساڵێ ئەتڵینەوە ..
گەمژەین ..گەمژە ..گەمژییەک ئاو لێ ناکا
لێیشی کا ،
هەر لەرە سەرئەنینەوە ...!

⋆ ⋆ ⋆

ڕەک کەووە بیانییەک ،
وتبەتم چی ئەبە واز لە هەرچی
کەس و ماڵ و ناو و نازناو و کەل و پەل هەیە بهەنم و ..
وەک بەق ، بازەک هەڵدەم ، تا ئەوسەری دنیا ،
نەوەستمەوە ..!!؟؟
ناتوانم و ..
خەم تەواو گیری خواردووە بە دەستمەوە ..!!

بە قورسایی ئەو ڕۆژانەی
وەکو لەکە شی بوونەوە و
وەک شاخ لەسەر شانم وەستان ،
چاوەڕوانم ..
بە تەکدانەوەی ئەم دنیایە و ..
بنیاتنانی یەکەکی تر ...

ڕزگار بوون لە دەمی گورگ ..
بە بەر قەپی سەگکی تر . …!!

دووان… نەوزاد بەندی

___1__
(درعی مەبایل و گەندەڵیی)

درعی مەبایل دوو سێ هەزار دیناری پێ ئەدەیت ، هەفتەیەک نابات پێ ئەبێ لێ درز و شوخت و ناچاریت دیسان بیگەڕێیت ..
بە ڕێکەوت لە دەستی دوو هەندە درعی ئەوروپیم بینی ، نرخیان زۆر هەرزان بوو ، چوار دانێ بە هەزار ..کەیم ..
یەک مانگێ ئەو درعە ئەوروپیەی لەسەرێ ، نە درز ..نە شوخت ..نە هیچ عەیبێکی تیا دروست نەبووە ..
کەواتە گەندەڵیی گەیشتەتە ئاستی درعی مەبایل یش ..
ئیتر چاکسازیی چی ، سەیدا ؟

___2____
__بزانیت چییە و نەزانیت چییە ؟ ___

لە ناوەڕاستی شەقامەکا ،
لە پەڕەکا خەشم ئەوێ ..
لەسەرەتای فیلمەکا ..
لە بەردەم سووزە فرۆشەکا ..
کاتێ کراسێ تاقی ئەکەموە ..
کە ئەژنۆن تا چوار هەژی تر ئاو نابێ ..
کە هەموویان بە جەم دەژن ..
لەلای لەریەک کە بەردەم گەراجەکەمانی گرتووە ..
لەناو ژوورەکی گەورەدا کە تەنها خەمی تێدام ..
لە کاتی ئیمزای بەیانیاندا ،
لە پەڕەکا خەشم ئەوێ …

وێنەکان... نەوزاد بەندی

وێنەی یەکەم : کەپەر لەند
وێنەی دووەم : ئەحمەد س .
وێنەی یەکەم : شەش ساڵان
وێنەی دووەم : هەشت ساڵان
وێنەی یەکەم : دایکی کەری و باوکی کەندی .
وێنەی دووەم : باوک و باوژنەکەی کەرکوکین .
وێنەی یەکەم : سێ ژەم پێکەنین
وێنەی دووەم : سێ ژەم گریان
وێنەی یەکەم : ئەچێتە مەڵوانگە و گەڵەری و خوێندنگا
وێنەی دووەم : ئەچێتە ژێر زەمینە تاریک وشەدارەکە بە گریان و خەشاردنەوە .
وێنەی یەکەم : ژووری تایبەت بە خەی هەیە .
وێنەی دووەم : دارخەیزەرانی تایبەت بە لەدانی خەی هەیە .
وێنەی یەکەم : باوک و دایکی زەریان خەش ئەوە و باشترین داهاتوویان بە دابین کردووە ،
وێنەی دووەم : باوک و باوژنەکەی زەری لە دەدەن و لە دەرەوەی شار فڕێی ئەدەن ، خەرخوا ئەیدەزنەوە ، ئەستا ئەحمەد ئەڵێ : هیوادارم باوکم و باوژنەکەم لە سەدارە بدرێن ..

وەک هەر بەیانییەک... شیعری نەوزاد بەندی

هەموو بەیانییەک ،
لە خەو هەڵئەسی ،
دەت گیراوە ..
وەک دەیان هەزار بەیانی تر وای ،

هەنگاوێک ئەبوو هەبهەنرایە و
هەنەهەنراوە ..
هەموو بەیانییەک ،
تاوێرە بەردێک
ەک لەسەر سنگی تە دانراوە ..
ئەتەوە هەسی ،
نازانی بەچی ..
نازانی بە کوە ..
هەرچی جە هەیە ،
هەرچی ەە هەیە ، بە قوە گیراوە ..
وەک دەیان هەزار بەیانی تر وای ،
بە تابلۆی ژیانێک ،
ئەبوو بیکەشین ،
نەک نەمانکەشا ،
فڕچە وسکەچ و کاغەزەکەیشی
نازانین لە کوە فەماندا وە ..!
هەموو بەیانییەک ،
وەک دەیان هەزار بەیانی تر وای ،
زەرت پەباشە چاو نەکەیتەوە ..
ئەو گشت پەاوە بزماراویانە ،
لەسەر تەوە و چاوت وەستاون ،
نەبینیتەوە ..
ئاخر ناخەشە هەر بەیانییەک
وەک سەدان هەزار بەیانی تر بی ،
هیچ ەووی نەدابە..
هیچ نەگەابە ..
بچووکترین خەم نەسابتەوە ..
هەر ئەشکەنجەکەی دەیەها سالە بە،
…نەبەابتەوە ..
هەرچی ەگایە،دەک دایپەشیوە ..
دەرگا داخراوە ..
هەرچی پەنجەرە و دەلاقە هەیە ،
دژە هەتاوە ..
هەور دژە باران ..
ئاغا دژە نان ..
هەرچی ئەبینی ،
مات و ەوخاوە ..

وەک دەیان هەزار بەیانی تر وای ،
هەرچی دەرد هەیە ..
هەرچی بەرد هەیە ،
وەکو خەی ماوە ..

بە سایادی تیرەرکردنی سەردەشت عوسمان... نەوزاد بەندی

نەیشکوژرایە ،
ئەستا لە برسا مردبوو ..
بە هەندەران ەایکردبوو ،
یان ئیجە ەەحی بردبووە .
یەک هاوکەشەن ،
ژیان و مردن ..
دانیشتووی هەر هەمان بەشەن ،
ئەوانەی ەاو نەکراون و
ئەوانەی کە ەاویان کردن ..

چەند جەی داخە ،
لە مەملەکەتی قاچاخچی ..
پەویست بە ببی بە نەچیر ،
بە کەمەە کەلکە ەاوچی !

جەی داخە ..جەی گینگدانە ،
شارەکەت پە بفرەشنەوە و ..
کە تەماشا کەی زیندانە ..
هەمووی قولاپ و
جەلاد و ..
کەرەستەی
ئەشکەنجەدانە...

نەیشکوژرایە ،
ئەبوو بە چی ؟

لەکاتەکدا لە ئەشکەوتا ،
بوون بە شت ،
بە کوەی هەژار ،
خەی تاوانە ..!

4/5/2020

شیعر/ زەر لەتان جوانە… نەوزاد بەندی

(شیعری شەعبی بە دەروەشەکانی حەشدی شەعبی و عەشایەری)

–

زەر لەتان جوانە تاەان و بەە
ەەک ئەیتەقەنە ەەژی سەد درە
سا بەسەرئەبەن بە هەنگە شەلە
موچە بووەتە هەواەی پەلە
بانکی حوکومیی ، چەە و هەە و لات
هەرچی بەتە شار ،بانکی حیزب ئەیبات
مەرگی خانەنشین ، ەەژی مەعاشە
بە خەرجی و ئاوی پرسەکەی باشە
ئەوەی زمانی بە دەە بپەژە
یان بە ەەوشتە یان خوەنەی ئەەژە
یان ئەبە بەە بەخەوا ەادوە بوو
ئەگین حوکمەتی وا باش لە کوە بوو؟
پەنجا فەوج خەریج ، بە کار و ئیشن
ئەوەیش دیزاینی قیتار ئەکەشن
ملیارە دەلار ، هی خەەکەی داماو
لە لوبنان ئەبە بە پەەی خوراو
زەر ئاساییە ، جەی باس هەر نییە
لە ئاست خەباتا ، ملیارە چیە؟
زەر لەسەرمان کەوت ەەژانی شاختان

بە□استی جوانە دەروون و ناخـــــــتان
چی بەرزاییە ، کەشک و تـــــــــــــــلارە
ملیۆنە دەلار بە یەک ســـــــــــــــیارە
کەمپانیا و زانکە و گومرک و دەرمـــــان
هەمووی دەلارە و ئەخرەـــــتە گیرفان
ئەوەی سەر بە قوە دەنەتە قـــــــــــاقا
کارباکەیە ، لەســـــــر دوو لاقـــــــە
هەتا هەتایە نابـــــــــــــە بە یەک لاق
ئەهلی و حوکومی، عاشق و موشتاق
بەو حا□□یشەو چەندەها ســـــــەعات
کارباە ئەبەن لە مـــــــــــــــــ□□ و ماەات
تا خ□□ک ب□□نە ناو پـــــــــــــــــــــ□□ژەو
کارباە و ئاوی شـــــــــــــــەو و □□ژەو
پ□□ژەیش تەنهـــــا موکـــــی ئەحزابە
ئەویش بە سەوزە و نان و کـــــــــبابە
موەلیـــــــــــدەی گ□□ک بووە بە بزنـس
ئیتر هەمنی و جوانـــــی بە یەک فلس
دوک□□ و ن□□ی یەک □□ژ □□ ئ□□وات
پیاو کە ئەیبینە ، ک□□□ داخ ئەخـوات
سی ساە زیاترە ، هەروایە و .. هەروا
خە خ□□ک □ازییە و .. وەزعەکە ئ□□وا
ئەگەر □ازیـــش نین ، پ□□ژەمان هەس
ناوشار چاک ناکەین ، ئیتر بەهەوەس
هەتا هەتایە ، کارباە وایـــــــــــــــــــــــــــــە
بزنسە و نابە بەوا بە زایـــــــــــــــــــــــــــــە
جاجاریش بە زەوق ، شەقوەشاندنـە
پەرتی مامەستای پیـــــر شکاندنـــــــە
یاخود ناردنی چەند چەق کەـــ ـــــشە
بە □□ژنامەنوسە ، بزانن کوەی ئەش
گەر پەویستی کرد ، بەناوی داعـــــــش
□□حی دەربەنن ،هەرچیش ئەبە چش
لە پە لە باە و لەگ□□ مەدـــــــــــــــــــــــــلە
لەسەر سیستەمی ڤەلا و مەتـــــــــــلە
یەکەکتان لەگ□□ بـــــــاە چنـــــــــــــــــــــارە
سەکس و هاوارتان لە لەو ئەبـــــــــــارە
ڤیدەیەک دزە ئەکا بە ئیعـــــــــــــــــــلام
بە سەوت و سو□□ ، مەشهەدی بەتام

ئ□م□ ب□ ت□ستی غیر□تی خ□□ـــــــــــــــــک□
تا د□نیابن ه□مووی ب□ ک□□ـــــــــــــــــــک□
ئیتر ب□و ج□ر□ و ز□ر خراپتـــــــــــریش
چ□ندم وتوو□ ، ه□ر ز□ر زیاتریـــــــش
ئ□نجامی ئ□د□ن ب□ د□ربـ□ستانـــــــ□
میلل□ت ب□ ورت□ و جو□□ و پ□ستان□
ز□ر ل□تان جوان□، حوکمی ن□و□ و کو□
کاس□ی خ□□ک ب□ش و ئ□و□ی خ□تان پ□
.....هتد ....

ـــــن□وزاد ب□ندی ـــــــــــــــــ

سروود... ن□وزاد ب□ندی

ب□ د□ست ..ب□ بیر ..ب□ ب□داریی
ه□□م□ت ئ□ب□ین ب□ □زگاریی ..

هیواکان ئ□□و□نین□و□ ..
ه□□□کان ئ□ه□نین□و□ ..

چ□کی باو□□ ئ□ک□ین□ شان
م□رگ ب□ نیشتمانفر□شان ..

ب□ د□ست ..ب□ بیر.. ب□ ب□داری
ه□□ک□ین م□شخ□□ی □زگاریی

ئ□م□ ز□رین□ی ب□د□نگین
خاو□ن ه□□و□ست و ب□□□نگین ..

ل□ ب□د□نگیی ئ□چین□ د□ر
ل□ ب□□□نگیی ئ□چین□ د□ر

چونک□ هیوای گ□ل فر□شرا
میلل□ت ب□ ب□گان□ د□شرا

بە دەست .. بە بیر .. بە بەداریی
ئەبین بە خەری ژگاریی

خوێنی ئەنفال هەر ئەچڕێ
تاوانێ نەیەنێ گڕێ ..
وا بە چاوی سەر ئەبینین
تابۆ ئەم خەکە ئەدڕێ ..

هەر پەیامی گەل ، پەیامە ..
ئەبە بگا وەکو نامە ..
چونکە داهاتووی تاریکە ،
هەر میللەتە بە بەرنامە ..

تەماشا کەن بە چاوی سەر
چەن زێی خاک ئەبرێتە دەر
ئەوان هەژاریی ئەوێنن ..
بەیە ئەبە شکست بێنن ..

ازی نابین بەم حاڵەوە ..
بەخەم بەینێ ماڵەوە ..
دەنگی میللەت زوڵم نەبە
ژگار بوونی مەحاڵ ئەبە ..

بە دەست ..بە بیر .. بە بەداریی
کەتایی دە ستەمکاریی ..

ـــــنەوزاد بەندی ــــــ

سروود… نەوزاد بەندی

کە بەدەنگ بووی لە مافی خەت

سبەی باشتر نابە لەمـــــــــــەت

ئەێی مەگەر خوا چاکی کـــــــــــا

خوا لەو زیاتر چی بکا بـــــــــت ؟!

دەست وقاچ و عەقڵ و چـــــاوت

دین و بڕنامەی هەنگـــــــــــــاوت

لە هی مافیاکان باشـــــــــــــــترن

بە مانایە کـــــــــــــــت و داوت

غیرەت ، مەردیـــی ، ئازایەتـــیی

سەدگان بە مرۆڤایەتـــــــــیی

ئەوەی ئەو دەیانە ووتـــــــــــکا ،

نوقم ئەبە لە کـــــــــیلایەتیی

سەرشۆڕیی بەرهـــــمی نییە

لە زەریش هەر کەمـــــــی نییە

سەر هەڵبڕ ، وا خەر هەڵهات

بانگتەکا ، بەس دەمـــــی نییە

سەربەرزیی گەر ساتەکیش بە

کەیلەیی گشـــــت کاتەکیش بە

هەر سەربەرزیی هەڵبژێـــــــــر

ئەگەر کارساتەکیـــــــــش بـــــە

هەرچەنە بی ، مردن هەر دە

لە کەشـــــــکا بی یان بن بڕدە

مل کەچ مەکە بە هیچ کەســـە

قازانجیش کەی هەر زەرەر دە.

ـــــنەوزاد بەندی ـــــــ

حاجی باشی ساختە... نەوزاد بەندی

(لە ئاستیدا ئەم کەمێنتکمانە لە گفتوگۆیەکی تا ئادیەک درێژ سەبارەت بە هەڵگرتن و ئاکشانی بارەکە لەلایەن خەڵکەوە هەرچەندە زۆر قورس و تاقەتپڕوکێنیش ، حەزم کرد وەک کورتە ووتارێک بیخەمە بەر دیدی خوێنەران)

ئایا کەسێک لە چەند ساڵێکدا دەوڵەمەند کراوە ، بە دەوڵەمەند دادنرێت ؟ یان کەسێک لە چەند ساڵێکدا هەژار کراوە ، بە هەژار دادنرێت ؟
کێشەکە لێرەدایە ، لێرە نە دەوڵەمەندکەی بناغەیەکی مێژوویی دەوڵەمەندیی هەیە ، نە هەژارکەیشی هەکارێکی تەماشەیی و گەمژەیی لە پشت هەژاریەکەیەوە وەستاوە ..بە پێچەوانەوە ، زۆرترین چینی هەژار لە هەڵگری بڕوانامە وەشنبیرکانن ..بە پێچەوانەوە زۆرترینی چینی دەوڵەمەند ، خەڵکی و هەشەکی و نەخوێندەوار و ناهشنبیرن ..
پرسیارەکە لێرەدایە ، بۆچی ئەم چینە هەشنبیرە هەژارە یەکناگرن و گەلانکاریی ناکەن ؟
خۆت لە وەڵامەکەتدا ئەڵێی : (منێک کە تا ئادیەک حاڵم باشە ..) هەمووان لەبەر بارێکی دەروونی و کۆمەڵایەتی وا خەیان دەردەخەن کە تا ئادیەک حاڵیان باشە ..ئەم خەدڕخستنە بۆی کە تا ئادیەک حاڵی هەشنبیرە هەژارخراوەکان باشە ، کارەک دەکات ئەگەر قەرزیشمان کردووە ، بەنزینی گران بکەینە ئوتومبیلەکانمان .. ئەگەر قەرزیشمان کردووە ، جلی کوردی بە نۆرز بدووڕین ..ئەگەر بە قەرزیشمان کردووە بڕەینە گەشت و سەیران ..ئەمەیش کەسێکی سەرقاڵ دروست ئەکات کە نایپەرژێتە سەر گەلانکاریی پیشەیی کەمەگا ..کەسێک کە سەرقاڵە بەخەیەوە چۆن وای دەربخات کە تا ئادیەک حاڵی باشە ..کەسێک کە خەبەخشە و یەک دینار وەرناگرێت و دەوامیش دەکات ، چۆن وا بکات ، هەژانە جلی تازە و ئۆکسسواری تازە و عەتری تازە بەکاربێنە ؟ ئەم دەخە ، کەسێکی سەرقاڵ دروستئەکات بە گەلانی هەڵی حاڵباش، لە کاتێکدا حاڵی زۆر خراپە ..کەسێکی کە بەردەوام سەرقاڵی درکەردنە لەگەڵ خۆی و کەمەگادا تا بە حاڵباشیی دەرکەوێ ، ناتوانێ کەبوونەوی جەماوەری وشەش و گەلانکاریی دروست بکات

..یان ەاستتر ئەو لەناخەو بئەوەی هەستی پێبکا ، بەردەوام خەریکی شەش و گەانکاریی دریە لە خیدا هەتا وەکو حاباش دەربکەوە ..ئەوەتا جەنابی وەزیری گەان و گەانکاریییکانی دارایی ئەە : ئەم سیرانکەر بە کەمەە دەرخەری ئەوەن خەکەکە حاباشن ..
لەبەر ئەوە ئەم چینە هەژارخراوە پاراوەزخراوە ئەکتەر ماندووە لە بواری خەدەرخستن بە ستایەی حاباشییەوە ، بە هیچ جەرە نایەوە کەبوونەوە دروست بکا ..نایەوە تەنانەت براکەیشی نزیکی بکەوێتەوە ، هەتا دەستکەی کەشف نەبێ ، چونکە بەهەژار دەرکەوتن لە لای ئەو (کە لە ەاستیدا هەژاریش) شکست و ئابای سپی هەکردنە ..
بەگومان ئەم دەخیەش زەر لە خزمەتی چینە دەوەمەندە ەشکییکەدایە ، چونکە ماندوو نابێ ..تەنانەت کە بەگانەیەک یان کەناەکی ەاگەیاندنی جیهانیی دەتە شارەکان ، هیچ ەوو زەردییەک توشی دەساەاتە دەوەمەندە خەەکییکە نابێ ، ئەوەتا خەک هەمووی جلی جوانە ..ئوتوکراوە ..ئوتومبیلەکی زەر دەت و ئەچە .. چەشتخانە و مەە و سەیرانگاکان پەن لە هامشکەر ..کەواتە خەکەکە دەخەش و دەوەمەندن ..
یەکەک لە بنەما سەرەکییەکانی کەبوونەوەی خەک و گەانکاریی ، ەاستگەییە ..لە نەبوونی ەاستگەییدا ، نە ەوخساری ەاستەقینەی کەمەگا دەردەکەوە .. نە دەرد و ئازار و هەژارییەکەی دەردەکەوە ..نە هەستی نەتەوایەتی و مرەقایەتیی دەمەزرد ئەبەتەوە ..
بە پەچەوانەوە ، میللەتەکی پەشتە وپەرداخی تەزویر ..گەشتیاری ساختە ..پەکەنینی درە ..حاباشی وەران ،دەتە دی ..کەسکیش ئەو هەموو زەبرە لە خەی و کەسایەتی خەی بدات، هەرگیز شەش و گەانکاریی پە ناکرەت .. گەر بەتە سەر شەقامیش ، بەخەی سەلماندووە کە چەند خولەکەک و ..ئیتر ئەواتەوە بە لای حاباشی ونواندنەکەی خەی ، واتا بە خەی سەلماندووە کە تەنها خەنمایشکردنەکە و دوور و نزیک پەیوەندی بە گەانکارییەوە نییە .
(لە ەاستیدا ئەم نیشاندانی حاباشییەیش ، خەی لە خیدا ەگەکی دەروونیی قوڵی هەیە ، چونکە ئەو خەکە لە بنەەتدا دەوەمەندی بەشەرەف بوون و لەم سیستمەدا هەژار کەووتوون ، یان شایانی ئەوەن دەوەمەند بن و بواریان پەنەدراوە و پەراوەز خراون ، لەبەرئەوە ناتوانن خەیان بە هەژار نیشان بدەن ، چونکە لە هەبوونی سیستمەکی دادپەروەردا ئەوان دەوەمەند و دەستەیشتوون ، هەر بەیە خەنیشاندان بە حاباش و دەوەمەند ، دەخەکی دەروونیی خەمگینی هەیە کە لە ەاستیدا گوزارشتە لە دەخەکی دزراو کە نادەبوو بدزرێت لەیان)

چەند و چونی پێش مردن.. نەوزاد بەندی

ئەو شتانە بکەن ،
کە بۆ فرۆشتن نین ..
هەمیشە ئەو شتانەی بۆ فرۆشتنن ،
عەیبدارن ..قەت بە هیچەوە سەرقاڵ مەبن ..
سەد ساڵ لەگەڵ هیچ سەرقاڵ بن،
ناگەن بە شت ..

کە دوور کەوتیتەوە ،
هەستم کرد ،
باشترین دەرمان بۆ هەردووکمان ،
دووریيە ..

شەمسی تەبریزی ئەڵێ :
لە ئاسپەکەت مەیەرە خوارەوە ،
لە هەر شوێنێ دابەزیت ،
کەلەپچەت ئەکا بە خەی ..
دنیا گەڕانە ..گەڕان ..
بۆ بۆ وەستان ..

چاوەڕێی کەستان ناکەم و ..
بۆ تەنیا ئەڕۆم ..
چونکە بەیشن لەگەڵما ،
لە نیوەی ڕێ ئەگەڕێنەوە ..

بۆ ئەوەی خەم نەتانخوا ،
خەم مەخۆن

کە تۆ دیار نیت ،
ئاپەڕەی خەڵکم لە ئەبۆ
بۆ بیابان ..
لە دڕگاکان عاجز ئەبم ،

کە بەبێ تۆ ، ئەکرێنەوە ..
خەرهاتنی شەماڵ ناکەم ،
کەبێ تۆ دەتە بەرهەیوان ..

کە تۆ دیار نیت ،
هەوا ئەدەم بە شتەکەوە ،
خەم سەرقاڵ کەم ..
هیچ شتێ سەرقاڵم ناکا ..
نازانم تۆ
بۆ من ئازادییت یان زیندان !

وەاتی پاشکۆتی موچە و ئەوانی تر.. نەوزاد بەندی

لەو ووەاتانە
کچ و جگەرە ،
ئەکرێن بە تابلۆ ..
لەرە هەردووکیان ،
بەر تەقە ئەدەن،
هەک بە ناو گەکە ..

لەرە لادان و
ووتاری هەینیی ،
بارەگای حیزب
پشتگیریان نەبێ ،
پشتیان شکاوە..

لەرە دەسەات
موچەی میللەتە ،
ئاگر تێ بەردا ،
وەکو جگەرە ،
کەس ووڕتە ناکا ..
هەموویشی لە جێی

خەیاڵ پیاوە..

7/8032022
ژنی سەوز

ئارامیی و نائارامیی.. نەوزاد بەندی

ئارامی و بەدبەختیگیی باشترین بارودۆخن بۆ دز ، بۆ ئەوەی دزییەکەی بە سەرکەوتوویی ئەنجام بدات ، هەر بۆیە دز لە شەودا ، یان لە کاتی چەبووون و کش و مات بوونی مان و شار و ئاواییدا ، دزییەکەی ئەنجام ئەدات ..
کەواتە لە کاتی دزی و بۆینی ماندا ، پاراستنی ئارامی و هەمنیی ، نەک هەر گەمژەییەکی گەورەیە ، بگرە ئەچێتە خانەی خیانەت و تاوانی نیشتمانی و مرۆییەوە ..
کاتێ فەیلەسوفان بەدبەختیکان بەدەوەن شارێک بەردومان بکەن ، لەو کاتەدا مارشی ئاگادارکردنەوە بۆ بەرزترین دەنگ ، کوچە و کۆلانەکانی شارەکە ئەهەژێنێ و ..ئارامی وبەدبەختیی تەدا ئەشوێنێ ، ئەگەر وا نەکات ، خەڵکەکە هەر بە خەوتوویی و بە ئاگایی ئەکەونە بەسەی بەمباران و تیا ئەچن .. ئا لەو کاتەدا تەکدانی ئارامیی و بەزارکردنی گوچکەی هاووڵاتی و ترساندنیان و ڕاچەکاندنیان لە خەو ، گەورەترین کاری نیشتمانییە و شایانی مەدالیای ئەز و ئازایەتییە ..
کاتێ نەخشەک یان بریندارێک ئەگەیەنیتە نەخشانێ ، ناچاریت بە خرایەکی زەر و هەڵدان لەدان و لایتی فول داگیرساندن و تەنانەت گوێدان بە هەماکانی ترافیکلایتی شەقامەکان ، ئەتومبیلەکەت لەبخوێیت ، ئەم تەکدانی یاسا و ئارامییە ، نەک هەر ناشیرین و یاساغ نییە ، بگرە جوانە و جێی دەستخۆشییە و هەموانیش پشتگیری و کارئاسانیت بۆ ئەکەن لە هاووڵاتیەکی ئاسایی هەتا پۆلیسی هات و چێ .. چونکە پاراستنی گیانی مرۆڤەک و زوو گەیاندنی بە نەخشانێ ، گەورەترین و پیرۆزترین ئەرکی مرۆڤایەتیی و نیشتمانییە ..
کاتەکیش بەکتریایەک ئەچێتە لەشەکی زیندووەوە ، سیستمی بەرگری ئەو

لەشە نائارامیی گشتی ەادگەینە و ..ژمارەیەکی زەر خانەی بەرگری ئەەن بە جەنگ دژی بەکتریاکە ، ئەویش ئازار و لەرز و تا و ئاوسان و هەوکردن و شەونخونیی لە پەیدا ئەبە ، کە هەموو ئەو نائارامییانە لە پەناوی پاراستنی تەندروستیی ئەو لەشە زیندووەیە ، ئەگینا لەشی مردوو ، هیچ کاردانەوەیەکی بەرامبەر بە بەکتریاکان نیە و لە ماوەیەکی کورتدا دایئەزەنن و شی ئەکەنەوە ..
تەنانەت لە لەشی مرەڤدا ، هەرمەن هەیە ، بە تەکدانی ئارامیی لەشە ، پەی ئەوترە : هەرمەنی ئەدرینالین ، ئەم هەرمەنە لە کاتی ەووبەووبوونەوەی مرەڤ بە ئەگەری ەوودانی کارساتەک ، ئەەژرە ، لەدانی دە و هەناسەدان خەرا ئەکا ، مرەڤ ئامادە ئەکا بە هەوەستی خەرا ، وەکو شەکردن یان ەاکردن ..لەکاتی هەموو مەترسییەکاندا ، بە نمونە کاتە لە پە ئاگرەک ئەکەوەتەوە ، ئەم هەمەنە وا لە مرەڤ ئەکا ەابپەە و هەوەی کوژاندنەوەی ئاگرەکە وەزگارکردنی خەکەک لە ئاگرەکە بدات ، هەموو ئەو کارانەیش لە دەخەکی نائارام و هەناسەبەکە و لەدانی دەی خەرادا ئەنجام دەدرە بە ئەوەی خوەن و ئەکسجینەکی زەر بگاتە ماسولکەکان و بتوانن کاری قورس و خەرا ئەنجام بدەن ..بەام ئەگەر لاشە مردوو بەت ، ئەدرینالین ناەژرەت ، ئەو لاشەیە ئەبەتە سوتەمەنی ئاگر و هەموو مەترسییەکانی تر و لەناو ئەچەت .

شایی و شین و سروود ، کە تەکدانی ئارامی و بەدەنگین ، بەام گرنگن بە ئاگادارکردنەوەی چوار دەورەکەیە لە هەبوونی خەشییەکی گەورە یان ناخەشییەکی گەورە یان گەانکارییەکی ەیشەیی ..
لەو نمونانە و ..چەندەها نمونەی تردا ، بەمان ەوو دەبەتەوە کە لە کاتی تاوان و دەستدرەژی و داگیرکاری و گەندەکاری و هەرشی باندی مافیاگەریدا ، پاراستنی ئارامیی و هەمنیی ، گەمژەیی و تاوان و خیانەتەکی گەورەیە دەرهەق بە هەموو شتەک ..هەتا ئەو ئارامی و هەمنی و بەدەنگییەیش درەژە بکەشە ، تاوان و دەستدرەژی و داگیرکاری و گەندەکاری و مافیاگەریەتیەکەیش درەژە ئەکەشن ..
هاوارکردن و تووەیی و بەگژداچوونەوە و فیداکاری و پەشمەرگایەتیی ، لە ەاستیدا تەکدانی ئارامی و هەمنین لە پەناوی ەاگرتنی زوەم و داگیرکاری و پاوانخوازی و مافیاگەرەتیدا ..
ئەم حاەتی تەکدانی ئارامی و هەمنییە ، لە پەناوی کەمەە ئامانجی بەرز و پیرەزدایە :

1. ەاگرتنی تاوان و دەستدرەژی و داگیرکاریی لە سنوورەکدا .
2. شکاندن و ەاوەدونان و لەناوبردنی تاوانباران و لەپەچینەوە

لێیان .
3 . لە دوای پاککردنەوەی ناوچەکە ، ئینجا گۆڕانەوەی هەمنی و ئارامیی ..

لە کاتی دروستبوونی نەخشیەکی ترسناک لە لەشدا ، کە بەرگریی لەش توانای نەمێنێت ، نەخش ئەبڕێتە نەخشخانە ..بەهەش ئەکرێت ..لاشەی بە نەشتەر ئەکرێتەوە ..بەڵکی زەر خوێنی لە دێت ..ئازارێکی زۆری پێئەگات ..
هەموو ئەو کارانە لە ڕووکەشدا کاری ئازاربەخش و تێکدەری ئارامی و هەمنیی و شەونخەر و بریندارکردنی لاشەی نەخشەکێیە ، بەڵام ئەگەر ئەو نائارامیی و کارە ئازاربەخشانەی بە نەکرێت ، نەخشەکە ئەمرێت ..
ئەگەر بە تیشک و چارەسەری کیمیایی ، ئارامیی و جوانی و شەوەی نەخشەکی شێرپەنجە تێکنەدرێت و نەشونرێت ، ناتوانرێت دژایەتی شێرپەنجەکە بکرێت و نەخشەکە لە هەمنی و ئارامیدا ئەمرێت .

میللەتە زیندووەکان ، کە داگیرکاری و گەندەڵکاری و مافیاگەرێتیی لە ووڵاتەکیاندا ببینن ، ئارامی و هەمنییان ئەشێوێت و کاردانەوەی گەورەیان ئەبێ ..تەماشای مێژوو بکەن ، بزانن میللەتە پێشکەوتووە سەربەرزەکان ، بە چ نائارامیی و تێقینەوە و بەگژاچوونەوەیەک گەیشتوون بەو پلە و پایە و هەمنی و ئارامییەی ئەمڕۆ تێیدا ئەژین ..
لە بەرامبەردا تەماشای میللەتە بەدبەخت و بە هەژار و بکاردانەوە و کپ و بەدبەختەکان بکەن ، چەن هێژ بە هێژ ژیان و گوزەرانیان وەرانتر ئەبێت و .. ماف و هێز و سەربەرزی و کەرامەتیان زیاتر پێشێل ئەکرێن ..بەوانن چەن لە کار مریشکە بەدبەخت و هەمن و ئارامەکان لەو هەمنی وئارامی و بەدبەختییان بەردەوام بێن ، هێژ بە هێژ زیاتر سەریان دەبەن و ..شەفەکان خواردنی خەشتریان لە دروست ئەکەن .
(تێگەیشتن ؟؟؟؟؟

کۆپلێک و دوو ڕوبـــــاعی..
شیعری: نەوزاد بەندی

بەهام دەستاتکی خوێی ،
کە ڕووخانی ،
هیمەتی چوار پیاوی ئەوە و
پیاو قاتیە ..
هیچ سەیر نیە ..
فیل نافڕێ ..کیسەڵ خاوە ..
بەس لە کوردا ،
مەوسیمی
پیاوەتی و غیرەت ،
نەهاتیە ..

⋆ ⋆ ⋆

چاوەڕێی دەستی نامەرد کەی ، مـردووی
هەر خەی ئەبینە و تە وەک بابـــــــردووی
بە سودە هەرچەن هەوڵی لەگەڵ بـــــەی
ئەو هەر ئەوێیە زەلیلـــــــــــــــــی کردووی

⋆ ⋆ ⋆

نامەرد هیچ باس و خواســـــە نایگەڕێ
براوەتـــــــــــــــەرە هەرچـــــــــــــــەن بدەڕێ
نامەرد تا زیاتر ڕەخنـــــــــەی لە بگری
گەورەتر ..پیستر ..بەی دەتـــــــــە گەڕێ

سەیرە ئەگەر.. نەوزاد بەندی

سەیرە ئەگەر
جەنگیش نەبە و

زەربەی هاووڵاتیانیش بریندار بن ..
فڕۆکەی سیخۆ و ئۆف شانز
بەردومانیان نەکرد بۆ و
کەچی بۆ هەرچی بڕوانی ،
وێران بوو بۆ و ..
شارەکان وەک شوێنەوار بن ..
شەقام و پردەکانی هەڵتەکی بن ..
قەرزیش تا بینێ قاقا بۆ و
دانەوێیان ئەوڵەویەت و سەرکی بن ؟

من تێناگەم ،
چۆن چۆنی بۆ بە هیچ کەین ، قەرزی زەریش کڕاکە بۆ ؟
ئەمە قومارە ..
یان سیحرە ..؟
یان وەک شتێ ،
دزی و فڕۆ و تڕاکە بۆ ..

بۆ بە فیشەک ،
چۆن خڕکی خوێنیان لێ ئەتکێ ؟

چۆن ڕژ بە ڕژ
هیوا و دڵ و خوێنی خڕکی
زیاتر ئەشکێ ؟

ـــن . بەندی _____

هەردوو لا دنیا و قیامەتیشیان دەزخ.. نەوزاد بەندی

میللەتکی بەدبەنگ وبە هەوەست و چەک دادەر .. لە ڕژکدا چەندها جار ئەمرەت ..چەندها جار حەبلی حەیاتی ئەپسێ و گرێی ئەداتەوە ..هەموو بارەک ئەخاتە سەرشانی و ..ئایین و بیر و باوەڕکەی ئەوێیە نقێی لەوە نەیەت و بە هەموو زەلیلکردنەک ڕازی و شوکر و

سوپاسگوزار بت .. شو و ژ ئیش بـ شیتان بکات و ..بو حا کر و باج و سرانکانی پ بدر ..ژ بـ ژ نان و ووز و هناسدانی لسر گرانتر بکرت و بـ پش چاویو کم ئاغا و کو ئاغا گاتـ به ملیارها دلار و فکی شخسی و گشتی ئوروپا بکن و هر بـ سوکایتیپکردنی زیاتریش ونی ئو گاتپکردنان باو بکنو ..
میللتک هوستی لـ لا سوکایتی بت و .. سرشیی لـلا عیبادت و پیاوتی بـ .. ئو میللتـ ، هموو ساتکی مردنـ ..چونکـ هموو مرڤک بشک لـ حی خوای تدایـ و .. ئگر سرشیی قبو بکات ، پش هموو شتک سوکایتی بـ خوا کردوو کـ ئوی بـ جنشینی خی داناو لسر زوی ..ئو وکیلی خوایـ لسر زوی ، بـ برزاگرتنی حق و استی ..کـ سرشیی و کیلیی قبو ئکات ، واتا بزیی بـ خوا کردوو .. هر بیـ ژیانی دزخکی بردوام و .. دواجاریش ئمرت .. ئمرت و لـ ژی قیامتدا سرشییکی ، هیچ پاداشتکی بـ ناباتو بجگـ لـ دزخی هتا هتایی ..

دساتکی ملهو ..
کاتـ میللت توشی فبیای ترس و سـ و بهوستی و کیلبوونی کرداریی ئبـ ، دساتی ملهو ، لـ جیاتی بـ هوستی نامرڤانـ و نامردانـ و پاوانخوازیانی خیدا بچتو ، لـ جیاتی بیر لو بکاتو چارسرکی دروونی و کمایتی و مالیی بـ میللتکی بدزتو کـ لـ خاک و ئایین و زمان و کولتووردا هاوبشتی ، زیاتر پکشی ئکات و .. دوای ئوی داهات و قوت و خر و بری ئو کمگا بود بـ خاونـ حپلوش ئکا ، ئینجا تماع ئکاتـ نانقکی دستیان و .. باج و سرانیان لسر دادنـ .. تماع ئکاتـ بوانامکانیان و ..سوکیان ئکا و بـ خایی کاری قورس و تاقت پوکنیان پئکا دق وک زیندانی دیکتاترکانی مژوو کـ کاری قورسیان وک سزایکی دروونی و جستیی بو زیندانیانـ ئکرد کـ دیکتاترکان بـ زیندانکردنیشیان دیان ئاوی ندخواردو و چندین ئازار و کاری قورس و زیندانی تاکـ کسییان لناو زینداندا بـ کدخستن ..
دساتی ملهو ئو دساتی کـ هرگیز لـ ئازاردانی هاووتیـ ترساو امکراو ملشکانی تر ناخوات .. ژک بوات و زبرکی نوی جستیی و دروونی تازی لـ ندابن ، خی بـ قرزارباری شیتان ئزانـ ..
بو جر هواش هواش کمگا ئکاتـ هکی ئشکنجـ و .. خیشی

وەک جەلادەک ، ئامادەی ملیەنەها دەلار بداتە ئاوەژکاری کەنیالیستە جیهانیەکان هەتا ئەشکەنجەی زیاتر و تازەتری فەر بکەن ..زیاتر ملی هاووەاتیەکانی شەە بکا ..بە بەزترین شەو ، نامەردانەترین ەەکار ، ەەفتاریان لەگەەدا بکات و .. لەهەر بەیارەکیدا ، پەیان دووپات بکاتەو کە ئەو مرەڤ نین ..بەز نین ..ژەر چەپەکی منن ..نانخەری منن ..کەیلەی منن ..هەموو شتەکتان بەدەست منە ..کەنوشم بە نەبەن ، سیخوەن ..تاوانبارن ..خائینن .. ئەو مرەڤ نین و شایانی خزمەتگوزاریی نین .. ئەو زیندانین و شایانی گەشت و خەشگوزەرانیی نین .. ئەو ئەبە لە تەویلەدا کاوەژ بکەن ..ەژی سەد جار کارەبا و ئاو و غازتان لە ئەبەم ..
ئەم دەسەاتە ملهوەە ، دواجار خەیشی وەک هاونیشتمانییە کەیلەکانی ، ئەبە بە ژەر پەی مردنەو ..مردن ئەیاندا بە زەویدا ، دوای ئەوەی کە دەبوو هاووەاتیەکانی ئەو ئەرکەیان بکردایە ..ئەمانەیش بە ەیسوایی ئەگەەنەو بەردەم بارەگای خوای بادەست ..ئەمانیش بە چەند و چوون لەگەە هاووەاتیە کەیلەکانیان ملی ەەی دەزەخ ئەگرن ..
هەردوو لایان ، دنیایەکی بە بەها و بە مەردایەتی و نامرەڤانە ئەژین و .. قیامەتەکی پە لە ەیسوایی و سزایش ئەبەتە چارەنووسی هەتا هەتاییان .. چونکە یەک تەواو کەری ئەوی تریانە و هەردووکیان دوو دیوی یەک دراون ..

مرەڤی سنووردار و مرەڤی بەسنوور.. نوسینی: نەوزاد بەندی

لە ەووی کەسایەتی و دەروونی و مرەڤایەتی و کارلەککردن و کاردانەو و هەوەست و گەانکاریدا ، مرەڤکان ئەکرەن بە دوو بەشەو :

یەکەم : مرەڤی سنووردار : ئەم جەرە لە مرەڤ ، چەندین سنووری پەایین لە چواردەوری بیر و بەچوون و کولتوور و گوزەرانی خەی

دروست دکات ، بە جرک هیچ گەانکاری و کارلککردن و کارتکردن و گەانکارییک قبو ناکات ..خپرستن هتا سر ئسقان .. هیچ ەخنیک قبو ناکن ..هوس و ئارزووکانی کاری پدکن و بیارکانی پددن.. لە دخکی چقبستوودا ئژی ، حز ناکات هیچ کسک ئاگاداری ئو جیهانە نهنیە سنوردارەی بت . کاتکیش بە حوکمی کار و فرمان چند سعاتک تکەاوی کمەگا ئبت ، ناچار گو بگر و قس بکات .. کە گو ئگرت ، بیر و بچوونە تاز و جیاوازکان لە گوچکیکییو ئچنە ژوور و لە گوچککی تریو ئەنە درو ..چونکە چ قورتە بیر و باوەی نو و گەانکاریی سنوورکانی چوار دوری مشکی ببن ..ئیتر هر سر ائوشنە و هر بەە بەە ئکات و ..خە ئگر بیر وبچوونکان چواردوری لە بگرن ، نازانە چی بکات ، یان ائکات یان ئیکا بە شەە جنو ..

کە قسیش ئکات ، هەمووی درن ، چونکە نخشە و بیر و بچوونکانی خی زر لەلا بنرخە و مەحاە بشی خەکی لە بدات ، هروها پی تاوان و خیانت و بەبازاییە ئگر نخشکانی خی بە خەک بە ، لای وایە خەککە هەموو لاسایی ئکنو و ..ئیتر ئم کا ئبتو و ئیفلاس ئکا ..

ئم جر کسە سنووردار ، بە هەموو جر ئیو بار و دخ نگەە و بردوام بە ، هر بیە باکی لە کوو بە ، ئو لوو شن ئکا.. سیاست و بیر و باو وک ئایین لە باو باپیرانو بی دمنتو و لە لادانی کفری موتەق .. گرنگ نییە کە فرمانەوای بە ، بەکو گرنگ ئویە پارزگاری لە سنوور کستیکانی خی بکات و گەانکاریی تدا وو ندات و بەرژوندییە تایبتیکانی وک خی بمننو ، هر بیە زرینە چپە لەبدن ، ئمیش چپە لەددات .. زرینە نوژ بکن ، ئمیش نوژ ئکا ..زرینە کفر بکن ، ئمیش کفر ئکا ..زرینە کیلە بن ، ئمیش کیلیە .. چونکە بوای وایە زرینە باشترین زامنە بە هشتنوی بلکی بارودخکە وک خی ، بو جر ئم و سنوورکانی و نخشە و تایبتمندییکانی ناگەن و ئمننو و تک ناچن ..کار وکاسبی و داهاتکانی تک ناچن ..

بە نمونە چندین خاون پیشە هن، پنجا سای تمنیان لە پار ککردنودا بردتە سر بە هەمان نخشە و پلان ، کە نابە وک قورئان دستکاری بکرن ..یان وک زرینی ئایندداران ، کە لە قورئانکی گور و گران ، تنها چند هەس و کوت و مژوویکی ووکش ، دووبار ئکنو و ئەننو ، ئویش تنها بە قس . زرینی قورئانیان بە تواوتیی وازلهناو ، چونکە زرینی

قورئان هەو و خەبات و گەانکاریی و خۆویستی و فیداکاری و دژایەتی زوەم و زەر .

دووەم : مرۆڤی بە سنوور :

ئەم جۆری دووەمی مرۆڤ ، هیچ جۆرکی لە جۆرکی تری ناچێت .. بەردەوام تینووی گەان و زانیاریی تازەیە .. گوە دەگرێت ، ئەخوێندتەوە ، ئەگەڕێت ، لەکدانەوەی بە ئەکات ، سەرکەشیی ئەکات ، شەونخونیی ئەکات ، جۆرخنە لە خەی ئەگرێت ، خەی بەراورد ئەکات بەوانی تر .. بەخەیدا ئەچێتەوە .. گەانکاریی ئەکات لە بەچوونکانیدا .. لە کار و کردەوکانیدا .. لە جل و بەرگ و خواردن و سەردانکانیدا ..جۆرخنە قبوە ئەکات ..باری سەرنجی ئەوانی تر بە هێند وەردەگرێت ..لە هاوەکانیدا .. لە کتێب و خوێندنەوە و نوسینکانیدا .. لە هەموو جوە و گەانکاریەکدا ، ئەمیش هەست و بیرکردنەوە و هەڵوەستەی خەی دەبێت ..خۆنەویستن ..

ئەم جۆرە کەسانە ، کەمەگا نوە ئەکەنەوە ، هەرچەندە لای زۆرینە بە گەرشەوەن و سەرەڕۆ و هەرزەکار و هەمیشە کەپر سەوز و هەڵەشە و شتی تر پێناسە ئەکرێن و .. خۆجۆکی کەم گوێیان لێدەگرن ..گوێیشیان لێبگرن ، بە قسەیان ناکەن و گاتەیان بە عەقڵیان دێ ..چونکە زۆرینەی کەمەگا لە جۆری یەکەمن .

هنری مۆر کە کەسایەتیەکی بە سنوور بوو ، هاوەڵی پاشای فلۆرنسا بوو ، بەڵام کە زوەم و زۆری لە پاشا بینی ، پێی ووت تۆ کەسکی زاڵمیت ..پاشا چونکە کەسکی سنووردار بوو ، بەیاری مەرگی بەسەردا سەپاند ، پێش ئەوەی سەری هنری مۆر بپەڕێنرێ ، شاژن چووە لای و پێیووت : پێویستە پێشیمان بیتەوە و داوای لێبوردن لە پاشا بکەیت ، چونکە خەسارەتکی گەورەیە بیریارکی وەک تۆ بکوژرێت ..

بەگومان هنری مۆر بەقسەی شاژنی نەکرد و چووە ێیزی شەهیدانی ێبازی مرۆڤایەتیەوە ..

نوسەرکی وەک نیکەس کازانتزاکی سەرەتا قشە بوو ، عەقڵیەتی گەا بە کۆمۆنیست .. پاشان وازی لە کۆمۆنیستیش هێنا ..

ئیحسان تەبەری کە سەرکی حیزبی تودەی کۆمۆنیستیی ئێران بوو ، کتێبکانی لە هەموو دنیای کۆمۆنیستدا ، وەک وانە و سەرچاوەی بیری سۆسیالیست تا ئێستایش ئەخوێنرێن وپشتیان پێ ئەبەستریت ، لە ناکاو ئیسلامبوونی خەی ڕاگەیاند .. دەق وەکو ێجە گارودی سەرکی پارتی کۆمۆنیستی فەرنسا ، کە ئیسلامبوونی خەی ڕاگەیاند ..

فرانتز فانۆن ، پزیشکی دەروونیی فەرنسیی سوپای داگیرکەری فەرنسا بوو لە جەزائیر ، کە زوەم و زۆری فەرنسای بینی لەو ووڵاتەدا ، یاخی بوو ، چووە ێیزی بەرگریی جەزائیرەوە و بووە

نووسەری بەرگری لە دژی کەنیالیست .
لای خەیشمان نمونەی لەو جەرە کەسە بەسنوورانەمان هەن ، کە وەک حەزرەتی ئیبراهیم پەغەمبەر دروودی خوای لەبە ، بتەکانی شکاند و .. سنوورەکانی بە خەکی شکاند ، بەام باەندە کەیلەکانی ناو قەفەز ئازادیشیان بکەیت ، خەیان قەفەز بە خەیان دروست دەکەنەوە …بەام ناوی ئەو جەرە کەسانە ناهەنین ، چونکە لای خەمان ئەوەندە عەقەی سنووردار زەرە ، نوسینەکەمان ئەدرەتە بەر قسە و تانە و تەشەر وجنەو ، کە من بە خەم حەزم بەو دەخە نییە و حەز ئەکەم ئەتەگەتی دەیالەگ تا ئەوپەیی پارەزراو بە .
کەشەیەکی گەورەیش لەردا و بە تایبەتی لە کەمەگا دواکەوتووەکاندا ئەوەیە کاتە کەسەکی بە سنوور ئەگاتە جەگە و پەگەی دەسەات ، لە جیاتی بانگەشەی بەسنووریی عەقەیی کەمەگا بکات ، کەمەگا و عەقەی کەمەگا سنووردار ئەکات و ..مرەڤە بەسنوورەکان بە هەموو جەرە لە ناوەندەکانی بەیار دوور دەخاتەوە ..و تەنانەت سزایان دەدا و ەاوەدوویان دەنەت ، بە مەبەستی مانەوەی ساە دوو ساە زیاتری خەی لە نازونیعمەت و سەتەنەتی دەسەاتدا ، بەباک لەوەی مەژوو لە ەیسایکلینەکانیدا ناوی تەمار ئەکات .
یان بیریاری بەسنوور هەیە ، لە کەمەگادا بانگەشەی بەسنووریی ئەکات ، کەچی لەناو خەزانەکەی خەیدا دژی هەموو بەسنووری و کرانەوە و گەانکارییەکە …

دوو .. دوو.. نەوزاد بەندی

دوو پیاوی قەو ، دانەیەکیان لە خوار بارهەگرە دوو تەنییەکە بوو ، ئەوەی تریان لەسەرەوە بوو ، تەنکییەکی گەورەیان بار کردبوو ، ئەوەی خوارەوە بەوەی سەرەوەی ئەووت : ئادەی تە جامانەکەتی لە گیر کە ..
– جامانەی چی ، بابە ..پەنج سەد کیلە ، جامانە وەک کەرەوز قوت ئەدا ..
ئەمانە بە یەکتریان ئەووت پزمام ..
مەشغوەی ئەوان بووم ، لە پە دووان لەبەردەمما چەقین .. پەاوی بن زبری جاک ئەند جەبس نەبووایە ، ئەچووم سەر پشتی یەککیان ..دوو

پیرمردی شل وشواو بوون ، هتا خوار گوچکیان کاوی چرم بوو ..لو وستان لە پیاندا، یەکەکیان کە ناسیمو ، ووتی :
– ئزانی پیس پیر بووین ..
ئوی تریان دمکی داپچی و ..ووتی :
– ئی چن ؟ تە چنی ؟ لە هشتا لات داو ..
– کور ئا ..بس من ئم جگر وشتە دایکی گاوم ..
لردا ، واتا دوای کمتر لە خولکە ، ئمیشیانم ناسییو ..
یەکمیان ، نزیکی چارکە سدیک پش ئستا ، حزی ئچتە سر کچکی هژدە سا ، ئچتە داوای ..لی ئپرسن :
– تمنت چندە ؟
–پنجاو پنج سا ..
باوکی کچە ئە : چیییی ؟
–ببوور ، وا پنجا و حوت سام ، با درە عرزی بخزمتتان نکم ..
ئەن خزووری یان استتر باوکی کیژەکە پی وتبوو:
– جا فایدی چی ؟
–بچی ؟
– بە ئوی پشت و ئژنم تواو نیە ، یک دوو کانییم تهدایتایە ..
ئیشن ئو پیاوە کاتی خی یاریزان بوو ، کانکانیشی تامی پنارتیان داو، ئوندە جوان دروستی کردوون تنانت هندە جار هر لە کانو گی کردوو ..
بام دوومیان یک کرداریم کوتو یاد ، ئویش مستیلە کین بوو .. مستیلیکی زری بە خزانی ئکی .. زر جار پە زرفکی بە ئکی ..ئیتر ژنکی چوو تمنو ، کاری بە مستیلە نما ، هموی کرد بە پردە بە درگای ژووری مریشکەکان …
ئمزانی ئاساییە لو تمندا لە پکا اوستان ..چونکە یشتن و قسکردن لە یک کاتدا ، لو تمنانداناکرە ..بیشکرە ، هم یشتنکە کوتنی تئکو ، هم قسکان پچە پچە ئبن و ناگنە جی مبست ..
ئەن کیژەکە زر لە باوکی تووە بوو ..وتوتی خوا ناردوتی ، تە بچی کانای تە هئدی .. وتوتی خم ئسوتنم .. ئەن شتی تریشی وتوو ..
باوکی قژی گرتوو و ..پی وتوو : بوخنکنم ..؟ ها ؟ دقە ..
پیرمردکی مەمیاکراو چی لە ئکی ؟ مژووی پە ئنوسیتو ؟
ئەن کچە پی وتوو : دوو خانوو و پیکابک و دجکی مکینە خواری هیە ، دوو سە سای تر ئمرد و ئبووم بە خاونی شت ..

ئەی منالەکانی دوو ژنەکەی تری ؟ خۆ لە هەموو منوالیدەکان منالی هەیە ؟ ..
کچە مکوڕی ئەکا و ئەچێتە لای منالی گەورەک ، ئەویش ئەیبا لە شەرعدا ، سەیەکی دەج و پیکاب و خانووەکانت ئەکەوت ئەگەر وەفاتی بفەرموایە ..
کە کچەکە دەتەوێ ئەو هەوالە بە باوکی بدا ، باوک سەد سالە مردووە ..
ئەمن هەکاری مردنی باوکی نەزانراوە ..هەندێ پێیان وایە منالا پێشتر ئەو مەسەلەی سێ یەکەی بە باوکی وتووە ، ئەویش دەی بەرگەی نەگرتووە ..
ئەمانە ناویان ئاشکرا نەبوو ، بە یەکتریان ئەووت پزمام ..
لە داخا خەریک بوو دڵم ئەتەقی ، ئەم هەموو یادگارییە قەدیمە چییە من لای خۆم هەشتوومنەتەوە ؟
–چی ؟ چی ؟ ..تۆ ئەوەی چی ؟
دووان دەرپەڕینە بەردەمم ، یەکەکیان یەخەی ئەوەی تریانی گرتبوو :
–چی ؟ چی ؟ چی ؟
ئەوەی یەخەی گیرا بوو ، چاوەکانی لە منداڵ وەستابوون ، نەیئەزانی یان نەیئەتوانی بڵێ چی ..
– بە خوا قەسەم وەک کارژۆلە سەرت ئەبەم .. چی بوو ؟ پەم بڵێ چی ؟ ئەم پیاو کوژەم ناسییەوە ، ملئەستوور ..کورتە بنە ..بڕە پێ .. چەمن ..دوو قاچی کورتی وەک کەتەرە داری هەبوو ، کە ئا ئەوەستا هەزار سوێندت ئەخوارد کە ناتوانێ بەرزیان کاتەوە و هەنگاوەک پێیان بەوا .. جەرەها ئامێری خەڵک کوشتنی پێ بوو ..دڵنەفیز ..نینەککەر .. نارنجەک ..مشار ..
گوزەرەکە ئەیانووت : ئەمە بچێتە هەر ماڵێ ، بە هاوسەرەکە نەڵەکیان ئەڵێ ، ئەبە شەقازلێیەکی بازاڕی بئاخەونیتە بناگوێی هاوسەرەکی مەینەی ماڵ ئەگینا نەمکت لە من حەرام بێ ..ئەکا برایش خەی بە پیاو ئەزانێ و پەی نەنگییە نەکی ماڵی لە پیاوەکی وا ئازا حەرام بێ ، شەپ ، شەپەی لە بناگوێی حەریمی هەڵئەساند .. ئە خۆ ئەویش بەکەس نییە ، ماڵی باوکی کاول نەبووە ..پارویەک هەر ئەبە بیخوا ..
لەو بەرەوە ، یەکە هاواری کرد ئەبە ئەم حوکمەتە بەوخۆ ؟
تەماتە فرۆشەکەی تەنیشتی ، تاکو نیوەی پەنجەی دەشاوەزێی لە لوتیدا بوو ، ئەیویست شتەکی زەق دەربڕێ ، ووتی :
– جا چۆن ؟
یەکە پیا هەڵشاخا :
– تەماتەی چەماویم ناوە ، پارەکەم بەرەوە ..

بە جوانیەکی وەک ئاوەی بروس لی ، پەنجەی لە لوتی دەرهێنایەوە ، بە زمانێکی پچڕ پچڕ ووتی :
– بەخوا هەمووی تەپ و تۆزە ، چەمی چی ؟ ناشوکریی نەبێ ، کوا چەم ماوە ؟
– پارەکەم ئەدایتەوە یان ئاو تۆرازووە لەسەرتا بشکێنم ؟
ئاوەی ووتی ئەم حوکمەتە ئەبێ بووخێ ، لە پشت مەک زەمینییەکەوە ، کاکێی دەستبازی لەگێ هەوادا ئەکرد ..
سەرم بەرز کردەوە ، هەزار ..دەهەزار ئوتومبیل بە بە شەفەر بەسەر شەقامەکەدا ئێیشتن ..پۆلیسی هات و چۆ خەریکی چات بوو ..کچێک کە خەی ناو نابوو ، هەنگوینی ێش ..بەی نوسی بوو : ئیشتیهات ئەکەم ، کێ بابەکەم ..
ئەمیش بە تەماوو بەی بنوسێ : ئامادەم موئخەرەکەیشت بدەم ، بەس گێپی سەوزم بە داگیرسێنە ..
کچی پشیمان بەوە و .. بەی نووسی : هیچ موبادەرییەکی جدیت نییە ، هەر قسەیە ، چێوانییەکەم !
ناسیمەوە .. ئەمە کوڕی ئاتونفرەشێک بوو ، پیان ئاوت دەوانێ .. ساێک کەمانیست بوو ، ساێک ئیسلامیی ..ساڵی سێیەم بە بە لایەنیی ئەمایەوە ، ئیتر دوای کریسماس ئەبووەوە بە کەمانیست ..
باوکی بە یارمەتی مامکانی هەفتەی یەک دوو جار فڕۆکەیەکی باشیان ئەکرد ، کە بڕە بڕەیش گەورە بوو ، هەمان کات ئاوان بەهێز بوون ، دەرقەتی نەدەهاتن .. ناچار بە تەکسا ، حاشایان لێکرد ، ئاویش بوو بە پۆلیسی هات و چۆ ..وایش وازیان لە نەهێنا ، باوکی بەهەی ئاتوونفرەشیەکەیەوە خەڵکی بەد زڕ ئەناسی ، وایکرد لە فولکە قێ باغەکان داینێن ، هەتا بەنی بەنزین و دوکێ و شت ، توشی شەرپەنجەی بکەن ..ئەمیش بیستبوویەوە ..وتبوویشی : جا بە گونمەوە..
باوکی کاێکی بە ئەژنە ئەشکاند ، لە مناڵیدا زۆری تیا سەرف کرد ، کە لە دایک بوو ، ئاهەنگێکی قەیسەریی بە کرد ..بەیاری دا ناوی لە بنە مەکرەمە یان مەلحەمە ، کچی هیچیان سەری نەگرت .
سوپاسالاری هات و چۆ ، نێاندی بەسەریدا :
–ئاو هەموو ئوتومبیلە بە شەفەرە چییە ؟ مالەس ..
ئەم هەر گوێیشی نەدایە ..ناحەقیشی نەبوو ، خێکەکە لە لەخوێن بەزار بووبوون ، کچی ئوتومبیلەکان خەیان حەزیان بە پیاسە بوو ..ئەم وەک پۆلیسی هات و چۆ چی بکا ؟ گرنگ ئاوەیە ئوتومبیلەکان بە بە شەفەر ، زڕ بە یاسایی ئێیشتن ، تەنانەت قایشی قوە و پشتەنی سەلامەتیشیان بەستبوو ..
سوپاسالار لە بەخەمی ئەم پارچە پۆلیسە ، شەت و دەهەری بوو ،

نەواندی :
–سەگباب ! کوا تەحیەکەت ؟
ئەم مەش میوانی نەبوو .. لەو کاتەدا ، چوار پەنجەکی تر ، هاواریان ئەکرد : ئەم حوکمەتە ئەبە بەوخە ..
مەکزەمینییەکی زەر پەیدا بوون .. ئەو خەکیان هەموو پەچایەوە .. تەنانەت سوپاسالاری هات و چەیشیان بەهەیان بە دەستی ئەنقەست بارکرد ، لە نەوان قەتە فرەشەک و پەشمەکفرەشەکدا گیری خواردبوو ، بواری نەبوو وەک عادەتی هەژانەی ، بن ئانی بخورێنە ..
منیش لەناو مەکزەمینییەکەدام ..نازانم بە کومان ئەبەن ..
ئیتر ئەمانە هەموو پزمامن ..

کەمیدیای منا بازا.. نەوزاد بەند

( )

ـــبە سە چوار خولەک ئەم کەمیدیایەم نوسی و ئامکردەوە بە ماوەـــ

ـــنەوزاد بەندی ـــــ

حەز ناکەم خەر ئاوابە و ..ببە بەشەو ..
حەز ناکەم هەژ بەتەوە و ..تەواو بە خەو ..
ئەمە عەقڵی منا ..
شوکور بەخوا
هەموومان منا بووینەوە ..
لە کەسایەتی و هەسنایەتی و
مەردایەتیی چووینەوە ..
ئا ئەکەین بە دوای بتە زەیتا ..
بە دوای تەعین بوونا ..
بە دوای نە کیلە ئاردا ..
بە خەبەخشیی فەرمانگاکان شاد و شوکورین ..
لە هەموو کەمتەرخەمی و کولەمەرگیەک ، ئەبوورین ..

وەک منا ەا ئەکەین بە دوای دەبەیەک نەوتا ..
ئاسایی مانگ بترازێ لە چل و هەفتە بکشێ لە هەشت و حەوتا ..
بتەڕ غاز ەامانئەکشێ ..
بە بینینی تەنکەر حاەمان لێ دێ و
دوای ئەکەوین وەک دەروەشێ ..
لەسەری بەنزینی شەش سەد و پەنجایدا ، چوار سەعات ئەوەستین ..
تەمەنمان لەو شتانەدا ئەوا و
بە دەربەستین ..
هەندەی هەموو کارگەکانی چین و ئەمانیامان دا بە ئوتومبیلی کیلەمەتر سفر و
بە جادەی ەوخاوەکانا ، پڕ لە ئەدەین ..
شەقاممان هەیە ناوی پڕزە ..
بە هەی نەشتەرگەری جوانکاریشەوە ،
هەموومان لووتمان یەک تەزە ..
ئیتر خەریکی چاولەکەرین ..
بەرد بفرۆشێ ، بەرد ئەفرۆشن
نەر بدۆشێ ، نەر ئەدۆشن ..
حاەی حازر مەدەلی خانوو ەوخاندن و
خانوو دروست کردنەوەی مەدەرنە ..
شەقاڵ و سەقفی مەغریبی ..
دەرمانخانە و چێشتخانە ..
لەگەڵ سەروپەخانە ..
نیوەمان بفەوتێ ، نیوەکەی تر خەریکی گارە گار و هەلکە کردنن
وەک دەواجن ..
ئەوانەی باسی شەش و بەرگری ئەکەن ،
سوک و ێیسوا و بە ەواجن ..
بە جووتە سمەڵ وباەایەکی مەتر و هەشتاوە ،
ەا ئەکەین جەزەی موەلیدە ەاست کەینەوە ..ئەم کەلاوە و ئەو کەلاوە
..
دەعا ئەکەین ئەم مانگەیش وەریگرین ..
گەردنیشیان ئازا ئەکەین ئەگەر پێش وەرگرتن ، بمرین ..
مانگمان لێ ئەکەن بە چل ەەژ ،
وەک منا ، بە دەنگ ،
بە گیرفانی بەتاەەوە ،
ەائەکەینەوە بە ماەەوە ..
پارەی چاپیان لێکردووین بە ئاەتوونی عیار
بیست و چوار ..

وەک منا تەماشای کەمپانیاکانی بەرپرسان ئەکەین ،
وەک چەن لە منا یدا تەماشای زەر خەرییەکانی بەدسبنسەرمان ئەکرد ..
ملیارەکانیان ئەژمەرین ..
ئەەەین کەشکەکی تریشیان کەی ..
حەز ئەکەین سەفییەکیان لەگەەدا بگرین ..
جەرگی هاوەکانمانی پە ببەین ..
حەزمان لە دەتەقاندنی یەکترییە ..
حەزمان لەنانبەینی یەکترییە ..
تەماشای دەریایەک نەوت و ئاسمانە غازی سروشتی ئەکەین و ..
ائەکەینەوە بە ناو چوار دیواری سارد و سە ..
لەی هەئەنیشین وەک مریشکی کە ..
ئەەەین سەعاتەکەیان بە نیو ملیەن دەلارە
ئەەەین قەمسەەکەیان بە شەش هەزار دەلارە ..
سەیارەکانیان گولە بە ..نەک زیزیکە گولەیان تەگرە ..
نەک پەپولە ئاپیجییان بە هەدا ..
نەک پەەکی خوراو ، نارنجەکیان پیاکەشە ..
ئەەەین بەینباخەکەیان بە هەزار دەلارە ..
ئەەەین کەشکەکەیان سەسەد ژوورە ..
ئەوەندە ملیار ، نرخی تەیارە ..
ئەوەندە ملیەن ، نرخی بانیە و
مەلەوانگەکانیان ..
ئەوەندە هەزارن ، ژمارەی حیمایەکانیان ..
جا بە سەعاتە سە هەزاریی و قەمسەە پەنج هەزاری و فەلافلە پەنج سەد دینارییەکمانەوە ،
ائەکەینەوە بە ماەوە ..
دەستئەکەینەوە بە خواردنی ئەکسپایەر و
زاوزە و یارییە باجەنە ، لە پاەوە ..
لەناو دانەکی شەدار ..
خەمان مەاس ئەدەین ،
وەک منای بەعار ..
لەو دەڤەرە ، پشیلەیەکی لە نیە ،
چاوی کوەر نەکرابە ..
کلکی نەبەا بە ..
سەگەکمان لا دەست ناکەوە ،
قاچی نەشکابە ..
گوەچکەی نەبەا بە ..

گوەدرەژەکمان بەردەست نییە ،
بریندار نەکرابە ..
بەحورمەتیی پە نەکرابە ..
پەەەسلکەیەکمان دەستناکەوە ،
سەد بەردی تە نەگیرابە ..
چەلەکەیەک بە خوەی چەشت دەست ناکەوە ..
ەیشەەیەک ، سەد جە قەچەقانی ،
لە لەشیا نەچەنرابە ..
درەختە لق و پەپی نەسوتەنرا بە ..نیە ..
ئاخر ئەو گیاندار و درەختانەن ،
تەوژمی کارەبایان ەاگرتووە ..
گاز و نەوتەکەمانیان بردووە ..
زیکزیکەیەکم بینی ، پەنجا تەنکەر
نەفسا و .. هەزاران مەترەسە جا ، گازی دابوو بە شانیا و ئەیکرد
بەو دیوا ..
بمرە زیکزیکە ..
بەوخە زیکزیکە ..
لە ژوورە تاریکەکان ، مناە بەخەو ئەکەین ..
حەزیش لە خاریج و یاپراخی گەەامەو ئەکەین ..
لە نیوەی فیلمدا ، کارەبامان لە ئەکوژەنەوە و ..
پەش وەخت خەمان ئەکەین بە ژەر جگاوە ،وەک نەخەش ..
هەر زوو لە بیرمان ئەچەتەوە ،
کە یەکەکمان ئەگیرە ..یان ئەکوژرە ،
ئەچینەوە قاوغەکەی خەمان و
ئەەەین مستەحەق بوو ،
خەمان خەش ..
وەک مناە بە پەل خەمان ئەدەین بە ئاوا ..
ئیجە و دەریای ناوەەاست ، بە چوپ ئەبەین ..یان بە مەلە ..
زەربەی زەرمان ئەخنکەین و
بە تەلەفزیەنەکان ئەبین بە هەوالی بە پەلە ..
کە ئەیشپەینەوە لەو بەحرانە ،
هیچ ووەاتە وەرماناگرە ، ەائەوەستین لەسەرسنووەکانیان ،
مانگ و سالە ، ئاقەانە ..
بەەاستی مناەگەلەکی عەجولین ..
ئازاکانمان ئەوانەن کە ئەگرین ..
چەندەها مەلای ئازامان هەیە ،
لەسەر مینبەر ئەگرین ..

بە گریانەوە هاوار ئەکەن :
وەاهی ماە ئەناسم ، مانگەکە گەشتیان نەخواردووە ..
ماە ئەناسم ەژی ژەمە ئەخەن ..
ماە ئەناسم ئەە مامەستا پارەی چلورەیەکم پە نیە بە مناەکەم ،
دەی خوایە گیان ئەم ناحەقیە هەنەگری ە
مامەستای مەکتەبیش هەندەکیان ئازان ،
لەبەردەم کامەراکانا ، دەست ئەکەن بە گیرفانیانا ، دوو سەد و
پەنجاییەک دەردەنن و
ئەەن : قەسەم بەخوا .. وەا بیلا تەا ، هەر ئەوە شک ئەبەم ..
جا ئەگری ..
دەرچووی زانکەی ئازایشمان زەرن ،
بە گریانەوە ئەەن : وەاهی حەوت ساە زانکەم تەواو کردووە و
بە ئیش و کار
بە مار ..بە مندار ..
دوو جار لە ەی یەنان خنکاوم و ..
خوا نەیکوشتووم ..ئەوانیش تەر و پە ئەگرین ..
بەام ئەم گریانەیش تا ادەیەک ەپەدراوە ..لەو ادەیە تەپەە ،
هەی سووره و مەلاکان دوور ئەخرەنەوە ..یان ئەگیرەن.. یان سودفە و
تەسادوف ، ئەکوژرەن ..
مامەستاکان ، زیاد لە ادەی ەپەدراو بگرین ،
فەلاقە ئەکرەن ..ئەگیرەن ..یان بە سەرگوزشتەی خەش خەش ، سووک
ئەکرەن ..
دوای سەعات دوور ،
هەرچی شەقامە ئەگیرە بە عەربانە ..
لووتکەی هەرچی شاخ و گردیش هەیە ،
گیراوە بە کەشک و ڤەلای شاهانە
یەک جیاوازیمان هەیە لەگە مناا ، ئەوەیە درە زەر ئەکەین ..
دەوەمەندمان خەی وا نیشان ئەدا لاتە ..
لاتیشمان وا خەی دەرئەخا قەپاتە ..

عەمرمان نەمەنە بە ئەم هەموو مناە سەر سپیە سمە بابە ..
عەمرمان نەمەنە بە ئەم هەموو مناە مەمک زلە سمت خە ..
جرت و فرتمانە ،
بە ئوتومبیل و پیادە ،
بە ئەنواع نەخشە و خەیاەوە ..
شە لەگە یەکتری ئەکەین..
قەی یەکتری ئەبەین ..

پەرتی یەکتری ئەشکەنین و
بە بەعزە پارەی تەبعی دەاوی حەرامەوە ،
ەا ئەکەینەوە بە ماڵەوە ..
کە ووتیشی : اللە اکبر ..
ەائەکەین بە دەستنوێژ گرتن ..
هەرچی سەگ و سەگبابیمان کردووە ،
لەگڵ ئاوی دەستنوێژا ،
بە مەچەکمانا دەتە خوار و
پاکدەبینەوە لە پیسی و بەریی ..
بەو جەرە ئەیبەینەوە
بەهەشت و حەفتا حەری ..
چەن جوانە میللەتە هەمووی منااڵ و
زاوزێیش ئەکەن ..
چەن جوانە میللەتە هەموو مەلەتکەن و
کەچی ڵێیش ئەکەن ..
منااڵی بە دایبی ..
ئاودەستخانە گشتییەکانیان وەران کرد ..
منااڵی بە عار ..
تا بەنزین گرانتر بێ ، ئوتومبیل زیاتر لە ئەخوێ ..
تا ئارد و ڵەن گرانتر بن ، زیاتر ئەخەن ..
تا هەژار و ێیسواتر بن ،
زیاتر دوو گیان ئەبن و ..
بە هەلهەلە و گریانەوە ..
بە بەنج و سیزریانەوە ،
خەستەخانەی ئەهلی جمێی دێ ..
ویس چەن جوانە ئەم میللەتە ..
ئەم عیللەتە .

دوو کەپلە شیعری نەوزاد بەندی

کەپلەیەکی درەنگ وەخت

تەنها گوڵە لەو گوانە ..

تەنها دڵۆپ لەو دڵانەی
ئەتناردن بەم ،
نەگەیشتە لام ..
تەنها ووشەیەک ..
یان پیتێ ، لەو نامانەی
بۆت ئەنووسیم ،
نەیدا لە دەرگام ..

ئەو خەمنیش دار و بەرد نیم ،
دوور کەوتمەوە ..
لە چیرۆکێکی سارد و سە ..
لە پرسیارێکی بێ وەڵام

دەمکە ئەمەوێ ئەمە
بدرکێنم ،
هەر نەمدرکاند
ساڵەها ساڵە وا لە لام ..

_____

هێندە جار

هەموو دەرگاکان دابخە
پەنجەرە بکە بە دیوار ..
هەی یادگاریت پێ ناگیرێ
یادت دێ بە لام جار و بار ..

ووون بوونت ، دنیای نەوخان
تەنها چرایەک خامۆش بوو ..
هەناکیی گۆشەیەکی دڵ ،
لە ناکاوا فرامۆش بوو ..

من بە تەیش هەر وەک جارانم
هەر شەپۆل ئەدا ،دنیای من..
هەر پیاوەکەی بەر بارانم ..
لە جیهانێکی وەک ئاسن

لام ئاسایی ، ناڕەنجەم ..
هەژێ دە دەیش ئەوەستێ ..

گەر گونجاوم ..گەر نابەجەم ،
□□کم خستی وەک هەبەستە

لەگەڵ هەموو بەدادیەک
خەم دادەنەم بە قەرزاربار ..
کە تۆ بە چەند ووشەیەکت
پایيزت کردم بە بەهار

24.1.2018

بەخەم بە.. نەوزاد بەندی

دانیشە □□□□ ..
خەم مەخە □□□□ ..
مەترسە ، □□□□ ..
دەسەڵات کوردە ..
پەرلەمان کوردە ..
کەمپانیا کوردە ..
بەخەم دانیشە ،
هەرگیز خەم مەخە ..
قەت قەت مەترسە ..

دەسەڵات کورد بە
پەرلەمان کورد بە
کەمپانیا کورد بە
گەشتیشت بخەن ،
ئەسکت ناشکێنن ..
ئاویش بەتە ژوور ،
ماڵت نامێنن ..

ـــــئەمە شیعر و شت نیە